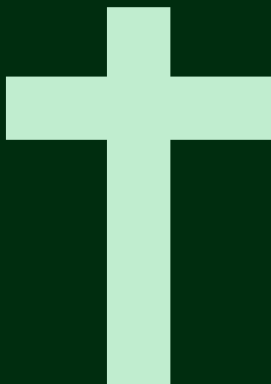

Ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xukpaajtimp
ja nitso'ok'ajtin

New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec (MX:mxp:Mixe,
Tlahuitoltepec)

Ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xukpaajtimp ja nitso'ok'ajtín

New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec (MX:mxp:Mixe, Tlahuitoltepec)

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Tlahuitoltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Tlahuitoltepec [mxp], Mexico

Copyright Information

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Tlahuitoltepec

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

422dcf73-46a5-5403-b423-8406ed76ac1d

Contents

MATEO	1
MARCOS	84
LUCAS	139
JUAN	225
HECHOS	291
ROMANOS	374
1 CORINTIOS	407
2 CORINTIOS	440
GÁLATAS	461
EFESIOS	474
FILIPENSES	485
COLOSENSES	493
1 TESALONICENSES	501
2 TESALONICENSES	508
1 TIMOTEO	512
2 TIMOTEO	521
TITO	527
FILEMÓN	532
HEBREOS	534
SANTIAGO	557
1 PEDRO	564
2 PEDRO	574
1 JUAN	580
2 JUAN	588
3 JUAN	590
JUDAS	592
APOCALIPSIS	595

JA ØGYAJPX̄Y JA ØMYADYĀ'ĀKY MIDI JA MATEO YJĀĀY

Ja Jesucristo tyeety'aptøjk

¹ Ja' idø'øn ja yiknajtskajpxip pøn jaty ja nwindson'ajtim Jesucristo tyeety'apip ku ja teety'api ja Abraham jøts ja David,

² ku Abraham t'u'ngi ja Isaac, jøts ja Isaac t'u'ngi ja Jacob, jøts ja Jacob t'u'ngi ja Judá. Namay ja'adi møøt y'uch myigu'ukti. ³ Ja Judá møøt ja ñidø'øxy Tamar ja'ats t'unajk'ajttip ja Fares jøts ja Zara. Jøts ja Fares t'u'nk'aty ja Esrom, jøts ja Esrom t'u'nk'aty ja Aram. ⁴ Jøts ja Aram t'u'nk'aty ja Aminadab, jøts ja Aminadab t'u'nk'aty ja Naasón, jøts ja Naasón t'u'nk'aty ja Salmón. ⁵ Jøts ja Salmón møøt ja ñidø'øxy Rahab tmajnk'atti ja Booz, jøts ja Booz møøt ja ñidø'øxy Rut tmajnk'atti ja Obed, jøts ja Obed t'u'nk'aty ja Isaí. ⁶ Jøts ja Isaí t'u'nk'aty ja rey David, jøts ja rey David møøt ja tø'øxyøjk midi ja Urías wyinaty tø t'atsnidø'øxy'aty, ja'ats idø'øn tmajnk'ajttip ja Salomón.

⁷ Jøts ja Salomón t'u'ngi ja Roboam, jøts ja Roboam t'u'nk'aty ja Abías, jøts ja Abías t'u'nk'aty ja Asa. ⁸ Jøts ja Asa t'u'ngi ja Josafat, jøts ja Josafat t'u'ngi ja Joram, jøts ja Joram t'u'nk'aty ja Uzías. ⁹ Jøts ja Uzías t'u'ngi ja Jotam, jøts ja Jotam t'u'nk'aty ja Acáz, jøts ja Acáz t'u'ngi ja Ezequías. ¹⁰ Jøts ja Ezequías t'u'ngi ja Manasés, jøts ja Manasés t'u'ngi ja Amón, jøts ja Amón t'u'nk'aty ja Josías. ¹¹ Jøts ja Josías t'unajk'aty ja Jeconías, namay ja'adi møøt y'uch myigu'ukti. Winet ets ja israelit jaaj'y idø'øn yiknajtswa'wigyøjxtøø jam jadu'ukpi etjotp midi yiktejp Babilonia.

¹² Tøts ja jade'en wyinaty y'ukjaty ku ja Jeconías tpaajty ja y'u'nk midi txøøw'ajtp Salatíel, jøts ja Salatíel ja Zorobabel ja y'u'ngip. ¹³ Jøts ja Zorobabel t'u'ngi ja Abiud, jøts ja Abiud t'u'ngi ja Eliaquim, jøts ja Eliaquim t'u'ngi ja Azor. ¹⁴ Jøts ja Azor t'u'ngi ja Sadoc, jøts ja Sadoc t'u'ngi ja Aquim, jøts ja Aquim t'u'ngi ja Eliud. ¹⁵ Jøts ja Eliud t'u'ngi ja Eleazar, jøts ja Eleazar t'u'ngi ja Matán, jøts ja Matán t'u'ngi ja Jacob. ¹⁶ Jøts ja Jacob t'u'ngi ja José midi tñidø'øxy'ajtp ja María midi tyaagip ja nwindson'ajtim Jesús, ja Cristo midi yiknitsokp.

¹⁷ Makmajkts najtska'axits idø'øn ja tpaajty ku ja cho'onda'aky Abraham ñikøjxp jøts ja ttamigugøxi ja David. David ñikøjxpts jadu'uk cho'onda'aky jøts ja jaduk jade'en ñajtska'axidyøø kunim ja israelit jaaj'y yikwaanøjxtøø aguwan'ampy jam Babilonia. Winetnims

jadu'uk cho'ondaajky, ja'ats najtska'axidøø jaduk jadine'en ja makmajkts najtska'axi kunim kyaxi'jky ja Cristo ja yiknitsokpi.

Ku ja Jesucristo kyaxi'jky

¹⁸ Yide'en idø'øn y'ejxi tyiyi sa jaty yjajty kyubejty ku nwindson'ajtim Jesucristo ojts kyaxi'iky: Ja María midi tyaagip, ja' idø'øn wyinaty najts'awani'ejtnip jøts ja tmøøt'amajtskit ja José; nawyaaawajnidipnim ja wyinaty ku ja María jam tnikøjxp'ajtni ja mutsk, Dios idø'øn ja tuujnip jøts ja Espíritu Santo myøk'ajtin jade'en tyikmajada'aky.

¹⁹ Øy yikxonts ja José yjaa'y'aty midi idø'øn ñiyaa'y'ajtpy, ka'ap ja pøn sa tjadyimñøjmi jøts ja María kyayikpøky'ext; myajtstu'utwampy ja' jøts ja ka'ap pøn ttukni jawiwyaa'añ.

²⁰ Exam idø'øn ja wyinaty jade'en wyinmay ku ja ojts agumaa'y'ampy tyuk'ijxyi ja Dios y'ankilis jøts ja ojts ñi'mxyi:

—José, metsxi mdeety'amøjip ja David, kidits mdsø'øgi, møøt amajtski yø María. Yikaxø'økwampy mutsku'nk tu'uk, Dios y'Espíritu Santo jade'en myøk'ajtin tyikwingaxø'økp.

²¹ Mixyu'nk ja yikaxø'kp, ja'ats meets ja xyøøw mbiktaajkip JESÚS. Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en txøøw'att ja'agøjxp ku ja pojkpitumbi jaa'y ja ttuknitso'ok'att ja pyøky.

²² Tyimyjajt tyimgyubajts idø'øn ja jade'en sa nwindson'ajtim Dios wyinaty tø tyikwa'añ ja kyugajpxy ku ja wyaañ:

²³ Jøtpyip tu'uk ja kiixye'dø'øxy midi amaay tsinaapy, yikaxø'økpts ja tu'uk myajnkun'k,

Emanuel ja xyøøw'atp, midi ayuujk pidsømp: Dios adøm møøt.

²⁴ Xjats kuts ja José ojts ñiwijy, jøts idø'øn ja jade'en tpaduuñ sa Dios y'ankilis ja wyinaty tø y'ane'emyiyi, jøts ja ojts tnidø'øxyiky ja María. ²⁵ Jøts idø'øn ja ka'ap jade'en tmøøtsøønini sam amajtsk'ajtin ñaxy kunim ja tø'øxy tyikaxi'iky ja myijawyeenu'nk; jøts ja ojts txødijy JESÚS.

2

Ku ja wijyjaa'y ojts t'ats'ejxti ja maxu'nk Jesús

¹ Jam ja Jesús ojts kye'exy Belén, jam kajpjtøp midi Judeit etjtøp, ja Herodes idø'øn jam wyinaty windsøn'ajtp, ja' wyinaty tuki'iyi tnitanaapy ja naajx jøts ja kajp. Xjats jam Jerusalén yja'attøø winaagin wijyjaa'dyi midi tsoo'ndip xøøbidsimy, ² ja'ats jam ojts tyiknidøwidi, yide'en ja wyandøø:

—¿Ma dø'øn ja tø kye'exy ja' pøn tniwindsøn'atp ja ya'it israelit jaa'y? Tøts øøts ja n'ejxpaajti ja myaadsa' ma øø tø nd-søøñ, ixyats øøts ja tø nnimiñ jøts øøts ja nwindso'øgiwya'añ.

³ Kuts ja windsøn Herodes ja ojts jade'en tñimadø y jøts ja tyatøjkiyi ja jotmay, nayide'en niduki'iyi ja Jerusaléngit jaa'dyi. ⁴ Winets ja windsøn Herodes tñankñamyujki niduki'iyi ja israelit teety windsøndøjkti jøts nayide'en pøn jaty tkajpxwejttip ja jaa'y, ja'ats idø'øn ja ojts ttiibyiky mā et idø'øn ja Cristo wyinaty kyaxø'økwa'añ. ⁵ Xjats ja tñimaadyøø:

—Jam Judeit etjotp mā kajp jam txøøwi Belén; pø yide'enimxi ja Dios kyugajpxy jekyip tjaadyañ:

⁶ Ja kajp midi yiktejp Belén, midi jam Judá etjotp, kidi tyimñugo kajpip yø' sam o midi kajp mā jaty jam yikutukti ja windsøndøjkti wine'enin yjam'atti jam Judá; jam ja kyaxø'økt tu'uk ja møj windsøn, midi øts nIsraelit kajp x'ejx'ejtíp.

⁷ Winets ja Herodes amaa'tsk twaadsøø y wijyja'a'dyi midi idø'øn jam wyinaty tø choondi xøøbidsimy, jøts ja ojts ttiibyiky juuni dø'øn ja wyinaty tø t'ejxpaatti ja maadsa'. ⁸ Jøts ja ojts tkexy jøts ja ñjokxtit jam Belén, yide'en ja tñimaay:

—Nøjxiti jam, øyim yikxonim idø'øn xyiknidøwidit ja mixyu'nk; kuts xpaattit, jatyits meets ja xnigajpxt jøts meets ja xukmado'ot, jøts øts ja nayide'en n'atswindsø'øgit.

⁹ Kuts idø'øn ja windsøn Herodes ja jade'en ñimaajyidøø, xjats idø'øn ja wijyja'a'y choo'ndøø. Jøts ja maadsa' ja wyinyø'øyidi midi ja jam wyinaty tø t'ejxti mā dø'øn ja jam choo'ndi xøøbidsimy, yø'øpy idø'øn ja' kunim ja yja'jty jam mā dø'øn ja mutsku'nk Jesús wyinaty, jamnimts ja yø'øy'amøjkiyiñ. ¹⁰ Ku dø'øn ja wijyja'a'y ja jade'en t'ejxti ja maadsa', xjats ja yjantyimxyondaktøø; ¹¹ kuts ja tyøjkidøø jam tøjktotp, japts ja tpaattøø t'ejxtøø ja mutsku'nk jøts ku ja tyaak María ja jap møøt. Winets ñagyuxendyaajkidøø jøts ja twindsø'jkidøø ja mutsku'nk. Ojts ja tyikni'awa'atsti ja oori, ja poom, jøts ja pa'akxuukpi midi tyejtíp mirra. Jade'en ja tyikni'awa'atstøø, ja'ats ja ojts ttamay'atti, ja' ja ojts ttawindsø'øgidi. ¹² Kuts idø'øn ja wyinaty jade'en tø t'ukwindsø'øgidi, xjats ja yiktukmadoodøø agumaa'yjotpy jøts ku ja ka'ap nayide'en y'ukwimbejtnidit midi ja wyinaty tø tmendi, mā ja windsøn Herodes ja jam wyinaty tø t'ukpaatti. Xjats idø'øn ja wyimbejtnidøø, abiktyuu' tpøjktøø jøts ja ñjokxnidi jam pyuxkøjxp kyajpkøjxp.

Ku ja maxu'nk Jesús ojts yikmigüe'xy jøts yikminijky jam Egipto

¹³ Tøts idø'øn ja wijyja'a'y jam wyinaty choondi, ku ja nwindsøn'ajtim ja y'ankilis ñanky'ejxøø jøts ja José ja agumaa'yjotpy ojts t'ixy, yide'en ankilis ja ñimaajyøø:

—Tsojk pidø'øk, møøt tsoon yø mutsk møøt yø tyaak jøts mgaknøjktit jam Egiptit etjotp, taa'nidi jam. Pøni wine'en jam

mdaa'nidi øtsnim ja kø'øm nnigajpxp, ja'agøjxp ku Herodes yø t'ixa'awa'añ yø mutsk jøts yø tyik'ookwa'añ.

¹⁴ Xjats ja José ojts pyidi'iky, jøts ja ojts koots ttsa'angue'eky ja mutsku'nk, jøts ja tmøødiyøø ja tyaak jøts idø'øn ja ojts tmøøtnijkxy jam Egipto. ¹⁵ Jam ja chinaadyi jeky kunim ja Herodes y'ø'jky. Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en tyimyjajty ti mibaat ja Dios kyajpxy jadi'iñi y'uknaxt pø patyxi wyinaty yide'en tø tyikwaañ ja kyugajpxy: “Egiptit etjotp øts ja n'U'nk nyiktsø'øn ku øts ja nwaadsøøy.”

Ku ja Herodes tyikutuky jøts ja mutsk mixyuna'jk y'oo'køxtit

¹⁶ Kuts ja Herodes tñija'wiyi'iñ jøts kudam ja wijyjaay ja wyinaty tø wyin'iñiyi, xjats ja yjantyimy'ambijky; jøts ja ojts tni'ane'emy ku y'oo'køxtit ja mixyuna'jk. Majtsk jumøjtpibaat ja ojts tnankyik'øøgyiyi wine'enin ja mixyuna'jk jam wyinaty Belén, jøts nayi wine'en ja kajp jam tmiwingon'aty. Ja jumøjt idø'øn ja pyayø'øpy sa ja wijyjaay ja wyinaty tø tyukmadøyi. ¹⁷ Ka'pxy idø'øn ja jade'en yjajty sa ja kugajpxy Jeremías wyinaty ja nøky tø tja'ay ku ja wyaañ:

¹⁸ Yikmadoop ayuujk jam Ramá, sam yjawí øy pøn ti tpaji'iy tpaya'axy; ja tø'øxyøjk Raqueldam idø'øn y'u'nk y'una'jk tpajiipy tpayaxp jade'en, jøts ja ka'ap tkupiky jøts ja yikpa'ayo'ot, pø tøxi y'u'nk y'una'jk ja y'oo'køjxni.

¹⁹ Xjats ku y'ø'jky ja Herodes, winets nay'agumaa'yjøtpy tja'wiyi'iñ ja José jøts ku t'ijxy tu'uk ja Dios y'ankilis jam Egiptit etjotp, jøts ja ñimaajyøø:

²⁰ —Pidø'øk, jøts xmøødit yø mixyu'nk yø Jesús møøt yø tyaak, wimbejtnidi nøjxniidi jam Israelit etjotp, tø ja y'oo'køjxniidi pøn jaty y'ijty tyik'ookwandip yø mutsku'nk.

²¹ Winets ja José pyidi'jky jøts ja tyiktsøø'ñ ja mutsku'nk. Ja Jesús idø'øn yikwaadso'omp møøt ja tyaak jøts ja ojts ñøjkxti jam Israelit etjotp. ²² Kuts ja José tñija'wiyi'iñ jøts kudam ja Arquelao jam wyinaty wyindsøn'aty Judeit etjotp, ja tyeety Herodes ja kyudanaapy ku dø'øn ja wyinaty tø y'øøky, jøts ja José tsø'jkyp ja', jade'ents ja jade'en'ampy kyanijkxy; tøts idø'øn ja wyinaty yiktukmadoogojmi agumaa'y'ampy jøts ja ojts ñøjkxti jam Galileit etjotp. ²³ Kuts idø'øn ja jam yja'attøø, jøts ja ñøjkxti tsinaabyi mā kajp txøøwi Nazaret. Ka'pxy idø'øn ja jade'en tyuujni yjajty sa Dios kyugajpxy wyinaty tø wya'andi jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús jam kyugajpi Nazaret.

3

Ku ja Juan Bautista kya'amaay jam abak etjotp

¹ Tøts ja tiempi wyinaty ñaxy jøts ja Juan Bautista midi yiknøbajtp, jam wya'kaxi'jky Judeit y'abak'etjotp, jøts ja jam kyajpxwa'kxy, ² yide'en ja jam wya'añ:

—Jawidi mbøky, yiktigajtsti mdsinaa'yindi, ja wyingøñ ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y.

³ Yø Juan idø'øn ja' midi ja kugajpxy Isaías ñigajpx ku ja yide'en tjaadyaañ:

Yikmadoop ayuujk jam abak etjotp ku wya'añ møk'ampy:

“Awejxidi ja nwindson'ajtim y'ixpøjkin;

yiktøwdi yiktuuda'akti mwinmaa'ñ.”

⁴ Kameeyi pøjk idø'øn ja Juan jam wyinaty wyet'ajtpy, jøts jiyujk'ak tendsum'aty, ja mu' dø'øn ja jam chu'chpy jøts jiyujk pa'ak ja tji'kxy midi jam muum ujtsjotp, ja'ats idø'øn ja jam ñidsinaapy. ⁵ Jøts idø'øn ja jam øy pøn jaa'y ñimiñiyi jøts ja tmadowdi sa wya'añ, mendip ja' pøn tsoo'ndip jam møj kajpkøjxp Jerusaleñ, nayide'en wine'enin jam pøngapøn chøønidi jam Judeit etjotp, midi tmiwingon'ajtp ja nøø midi txøøwip Jordán; ⁶ kuts idø'øn ja jaa'y ja pyøky tmayatsti, jøts ja Juan ja tyiknøbety ma ja Jordángit nøø jam.

⁷ Jøts ku dø'øn Juan ojts t'ixy jøts ku ja fariseotøjk may'ampy yjanchmendi nøbajtpi møøt ja saduceotøjkti, jøts ja tnimaay:

—iMee miku'! ¿Pøn mee tø mñii'mxyi jøts ku jade'en mgayiktabayø'odyit ja mbøky, jøts ku yø'øyi chøkyi ku meets ya nøbajtpi tø mmiñ? ⁸ Yikxon idø'øn mja'a'y'attit, wan idø'øn tyik'ijxy jøts ku ja mdsinaa'yin tø xyiktigatsti, ⁹ jøts kidi mee kø'øm mnawya'añidi namyikajxim: “Tixi ka'ap ti chøkyi kumi ja Abraham adøm n'apteety'amøj'ajtyindip”; jøts ka'ats yjade'eni ti Dios kamajyip øy ja pøn ttukmigu'uk'att ja Abraham pøni pøn ja kø'øm y'a'ejxip. ¹⁰ Jøts tsojk ja nøjkx yiktiidyuñ pøn jaty tkami'øy'ajtip ja Dios. ¹¹ Tiy janch ixyam ndyimdyukmadowdi jøts ku øts yø'øyi tø nnimiñ jøts meets nøø nduktanøbattit. Jade'en'ampy yiknijawit jøts ku mdsinaa'yindi tø xyiktigatsti; jats øts tu'uk ix'oojk xpamiñ pøn meets Espíritu Santo mduktatøkiyip jøts ja' tmime'ent ja tiidyu'unin. Møk'ampy kutujk ja tmimiñ, nijuuni øts ja møøt nganamyibaat'atiyit. ¹² Jade'en ja ttu'unt ja naqxwii'ñit jaa'y sam ariindøøm yikwigumyin, abiky ja tpiktaajkit ja y'ak jøts ja tñitø'ty ja jøøn midi nijuuni kape'tsp, jøts ja ariinbajk abiky yikpøkjø'økt. Jade'ents idø'øn ja jaa'y yiktu'undit sa pønjabøn tmi'øy'aty tkami'øy'aty ja Dios.

Ku ja Jesús ñøbejty

¹³ Xjats idø'øn ja Jesús yja'jty jam ma ja Jordánk nøø, jam ja chøøñ Galileit etjotp jøts idø'øn ja jam yja'jty ma ja Juan wyinaty, ja' ja ñiniikxpy jøts ja yiknøbatit. ¹⁴ Ka'ap ja Juan ja twa'añ jøts ja tyiknøbatt, yide'en ja Jesús yiknimaay:

—¿Jawyeen me xtsøky jøts me nyiknøbatt? Pø metsxi dø'øn ndijy xyiknøbatp.

¹⁵ Yide'en ja Jesús y'adsøø:

—Wan idø'øn t'ukjaty; jade'en ne'egi ndyimdyøø'jint jøts ku ja'ayi nbadu'unint sã Dios Teety tyi'y'ajtin wya'añ.

Kyupøjk idø'øn ja Juan ja jade'en. ¹⁶ Ja'ayi ja Jesús ñøbejty, jøts ja pyidsiimy jam nøøjotp. Winets nay jaty adsu'jky y'awaajch ja tsajp, jøts ja ojts t'ejxpaatti ja Dios y'Espíritu Santo ku ja ñigida'agyi sam tsapakin jøts ja tyakakpajti. ¹⁷ Winets ja Dios Teety y'ayuuik yikmadøø, yide'en ja jap tsajpjøtpy wya'añ:

—Ya'at øts idø'øn n'U'nk'ajtpy, yø' øts idø'øn ndsøky'ajtpy, njantyajotkujk'ajtpyts øts yø'.

4

Ku ja Jesús yikjot'amutsk'ejxwa'añ

¹ Xjats ja Dios y'Espíritu Santo ojts yiknijkxyi ja Jesús jam abak etjotp, jøts miku' ja jam yjot'ejxit.

² Wixijkxyøøw wixijxchuu' idø'øn ja jam y'ayuu'ajty, jøtsnim yuu ja pyaajti. ³ Winets miku' ja jam ñimeejni jøts ja yikpøktyunwã'añi, yide'en ja ojts ñi'imxyi:

—Pøni janch ku me mjanchdiosu'ngi, yiktsapkaakyjat yø tsaa.

⁴ Xjats ja Jesús y'adsøø:

—Yide'en Dios kyajpxy wya'añ: “Kuuyi Dios kyajpxy myøji, kidi ja'ajip naxwii'ñit jaa'y nugo tyajujky'attip ti jaty yikjøø'kxp.”

⁵ Winets miku' ja ojts yiknijkxyi jam Jerusalén midi Dios kyunuu'kxkyajp'ajtpy, jamts ja ojts yikøxpetyi tsaptøjk kubajk ⁶ jøts ja ojts ñi'imxyi:

—Pøni janch Dios U'nk mets, kajtswoon ya; pø nømpxi ja Dios kyajpxy jøts ku:

Ja tnøjmit y'ankilis jøts me myik'ejx'ett jøts ku me ka'ap ti mjattit.

Jøts ku mets ja ankilis mdsã'anjøøkit, jøts mdeky tsaa kyakumit kyayo'odsit.

⁷ Xjats ja Jesús t'adsøø jøts ja tnimaay:

—Janch nayinømts Dios kyajpxy: “Kidi mDios xjot'ixy.”

⁸ Xjats ja miku' ja ojts wyaanøjkxkojmiyi jam møj ko-jpkøxp, jøts ja jam tyuk'ejxøø wine'en ja kajp naxwiiñ jøts ku janchkumeeñ janchjotkujk; ⁹ yide'en ja ojts ñi'imxyi:

—Ngøyajkøxp øts yø kajp tuki'iyi jøts mets yø xja'bøkøxt, pøni xwinguxanaapy øts, pøni xwindsø'jkip øts.

¹⁰ Winets ja Jesús wyaan jøts ja tnimaay:

—Miku', jiwa'aak, kidi øts ya xwin'ixy, pø yide'ents Dios kyajpxy wya'añ: “Ja Dios Teety tu'ugyi mwindsø'øgip, ja' mbadu'ump pøni sa ja wya'añ.”

¹¹ Xjanimts ja nwindson'ajtim Jesús ja miku' myajtstujtiyøø, jøts ja ankilis ja ñimeejnøø, ja'ats ja ojts pyudøkiyi.

Ku ja Jesús tpadøjkiyiñ ja tyunk

¹² Kuts ja nwindson'ajtim Jesús tñimadøøy jøts ku ja Juan jam wyinaty puxøjkjotp, winets ja ojts ñijkxy jam Galileit etjotp. ¹³ Jøts nika'ap ja tyaa'niyiñ jam Nazaret, ne'egi ja ojts ñijkxy tsinaabyi ma ja kajp jam mejy'am midi Zabulón etjotp jøts Neftali etjotp, jam idø'on ja ojts ñijkxy Capernaumit kajpkøjxp. ¹⁴ Ka'pxy idø'on ja jade'en tyuujni yjajti sa ja Dios kyugajpxy Isaías wyinaty tø wya'añ ku ja yide'en tjaadyaañ:

¹⁵ Meets Zabulónit jaa'y, meets Neftalít jaa'y, ma tuu' wingon ñaxy jam mejy'am, midi yiknido'onip xøøbidsimy ku nnøjkxint jam Jordán.

Meets Galileit tsinaabyidi, pøn ka'israelit jaa'dyi.

¹⁶ Jade'en meets x'ejxpaattit midi Dios Teety ñajtskajxip sam ja jajin pøn wimbeets kugoots tyimy'ejtnidip, nisudso mgawinmaa'nbyaatti pøni sadam idø'on ja Dios mdsøkyidi,

tøts ja tyikujajtaagi tyikudøø'kxaagi pøn ja pyøky tmi'ookwanidip jadi'iñi,

jøts tø ja Dios mduu'mø'øyidi sudso mnitso'ok'attit.

¹⁷ Kuts ja Jesús ja'ayi jam Capernaum kyajpkøjxp yja'aty, yide'en ja kyajpxwa'kxnibøjkiyiñ:

—Jawidi mbøky, yiktigatsti mdsinaa'yindi, ja'agøjxp ku ja wyingøñ ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja na'xwii'ñit jaa'y.

Ku ja Jesús twaadsøøy nimaktaxk ja ajkxmakpi

¹⁸ Jam ja Jesús wyinaty ñaxy mejpya'am midi jam Galilea etjotp, ku ja t'ejxpaajty namajtsk ja jaa'y midi ttukmiga'ax'ajttip, tu'uk txøøw'aty Simón, nayi yikxøømmøøpy ja Pedro, jøts jadu'uk Andrés. Ajkxmakk idø'on ja tyunk'ajttip ixam ja wyinaty tyimñiwejtspatti ja tya'ajkxmajk. ¹⁹ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—Mada'akti, møøt widettik øts jøts nduknijawidit sudso jaa'y ja nitso'ok'ajtin tpaatt.

²⁰ Jøts idø'on ja nay jaty tñajtswøjidøø ja tya'ajkxmajk jøts ja ojts tmøødidi.

²¹ Tø wyinaty waani yø'ødyi, jamts ja Jesús ojts t'ejxpatkojmi nayi namajtsk ja jaa'dyi midi tukjaa'dyi: tu'uk yJacobo'aty jøts jadu'uk Juan txøøwi, ja Zebedeo dø'on ja y'una'jk. Jam ja wyinaty møøt ja tyety barkijotp, ja tya'ajkxmajk ja jam

wyinaty y'adajkidip. Winets Jesús ja ojts yaajxiyidi, ²² jøts ja nay jaty tmajtstuttøø ja tyeety jam barkijotp, jøts idø'øn ja tmøødidøø ja Jesús.

Ku ja Jesús tyik'ixpijky ja mayjaa'y

²³ Øy ja Jesús øy madsoo tymwyidity jam Galileit etjotp, ku ja øy magajp yja'aty jøts ja yik'ixpijky jam tsaptøjkjotp, jøts ja tkajpxwa'kxy ja Dios y'øgyajpxy midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y, jøts ja øy pønjabøn tyiktsø'øky pøn jam tigati pa'am pøjkip. ²⁴ Jøts ja Jesús yiknija'wiyi'ñ, ñija'wigyøjxtøø ja' pønity tsinaadyip jam Siria etjotp, ja'ats ojts ja pyamaa'y tyikmendi pøn jaty jam o tigati pa'am pøjkidip ajnidip, jøts ñayikmemidi ja' pøn ja miku' tø tyatøkiyidi jøts pøn ja mø'ødyi pa'am pøjkidip, pøn køxujxtip pakxujxtip. Xjats idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús ja tyiktsokijxy. ²⁵ Jøts idø'øn ja mayjaa'y jam jade'en yja'atti choondi pøn tso'ondip jam Galileit etjotp, jøts ja yikpawidity ja Jesús. Jam ja'adi pøn kugajp'ajttip ma jaty ja kajp midi kyutu-jktaajk tjagyajptip Decápolis jøts Jerusalén, jøts nayide'en pøn tso'ondip Judeit etjotp, jøts nayide'en jamidi pøn kugajp'ajttip jaduktamajñ'ampy ma ja Jordánit nøø tyañ.

5

Ku ja Jesús ojts kya'amay jam kojpkøjxp

¹ Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja mayjaa'y jam, winets ja ñijkxy kojpkøjxp jøts ja jam y'ixaajky, jamts pyabøjkpitøjk ja ñachinaa'y'awidejtøø, ² jøts ja ojts yide'en tyik'ixpøjktøki:

Ja' pøn nekim t'ejxtip

³ —Tya'øy'ajtidip ja' Dios kyunuu'kxin pøn ja y'amutsk'ajtin yja'wip, ja'ats pyaattip ja Dios kyutujuk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y.

⁴ 'Tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi pøn jotmayaxtip pøn jotmay'oo'ktip, ja' idø'øn Dios ayo'ejxidip.

⁵ 'Tya'øy'ajtidip ja' Dios kyunuu'kxin pøn myiduda'aky'ajttip ja y'aweix'ajtin, ja'ats pyaattip ja øy'ajtin midi ja Dios tø tni'adsowi.

⁶ 'Nayide'ents ja tta'øy'ajtmidit ja Dios kyunuu'kxin pøn tjantyimtyojktip ja øy'ajtin ja tiy'ajtin midi Dios yja'ajip, pudøkiyidipts ja' jøts ja jade'en ttu'undit sam idø'øn ja ttsokti.

⁷ 'Ñayi tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'amidi pøn t'ayo'ejxtip ja myigu'uk, ayo'ejxidipts Dios ja nayide'endi.

⁸ 'Tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi pøn ja yjanchja'win tu'ugyi yik'ejttip, kuwanits ja Dios ja tpaattit.

⁹ 'Tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'adi pøn yikxon tkajpx'øydip jøts tsep tkananktyuñidi, ja'abi jaa'y idø'øn Dios u'nk'atidip una'jk'atidip.

10 'Ñayi tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'amidi pøn tku'ayo'ombaajtidip ja øy chinaa'yin, jøts yikjemandundi yiktedundi, ja'abits idø'øn paat'ajtidip ja Dios kyutujuk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y.

11 'Ñayi tya'øy'ajtidip Dios kyunuu'kxin ja'amidi pøn yikjemnimaadyip yikteniimaadyip uk yikjemandundi yiktedundi, yikniwambatti a'øy'ampy øts køjxp. 12 Kidits xkumayjawidi, xonjajti jotkujk'atti meets, møj'ampy meets ja nøjxx mwingaxø'jkxiyi jap tsajpjøtpy, pø nayide'enxi ja yikjemandundøø yiktedundøø pøn jaty tø y'atstsøøniidi y'atstanidi pøn kugajpxy'ajtidip ja Dios.

Ja' pøn jade'en naxwiiñ tundip sam ja jaj tyuñin sam ja kaan tyuñin

13 'Jade'en meets idø'øn sam kaan tyuñin midi wa'ats midi naxwiiñit jaa'y yiktundip jøts chu'jch kyawindigø'ødyit. Nayide'en idø'øn ndejint mdunkpaattit ku mmigu'uk xukmado'odit ja Dios yja' sudso'ampy y'anmija'win kyawindigø'ødyit. Kuts ka'ap jade'en mdu'undit tø wyinaty mbidsømdi ejxim ja kaanin midi kawa'ats midi katump.

14 'Kuwanı myik'ejxtit myiknijawidit nayide'en sami kajp yik'ijxyin midi jam ejxin'am midi jam kojpkøjxp. Jade'en meets idø'øn ejxpajt mwa'andip sam jaj yajyın tyii'kxyin.

15 Kidi ja'apxi yø jaj tniðøøbyøki jøts ja yikpikta'akt ka-juun patki'py, pø ja'axi ja wya'ant jøts ja yikpikta'akt jam ejxin'am ma ja tyikujajit tyikudøø'kxit pøn jaty tsinaadyip jam tøjkjotp. 16 Nayide'ents meets idø'ønmi, tuk'ejxti ja jaa'y ja øy'ajtin ja xondaajkin jøts t'ejxtit tnijawidit jøts kudam meets xuñ ja tiy'ajtin, mjaotwamp tam meets, myijawidipts kyunuu'kxyjawidipts ja' ja Dios Teety midi mee mnitanaajyip o madsoo midi jap tsajpjøtpy.

Ku ja nwindson'ajtim Jesús tnigajpxy sa tyu'unt ja Moisés kyutujuk

17 'Kidi meets jade'en mwinmaañidi jøts ku øts ja' tø nnimiñ jøts øts ja Moisés kyutujuk jøts øts ja Dios kyugajpxy y'ixpøjkin nyikudigøjyidit; kidi ja'apts ø tø nnimiñ, ja'axi ø nnimimpy jøts øts ja jade'en yikxon njaaktyimñigajpxy sa jaty ja tø wya'andi.

18 Janch øts idø'øn nwa'añ, pøni wine'en iiy tyaa'ni yø naajx yø tsajp, niwine'enints ja kutujuk kyagudigø'øty kunim ja tuki'iyi ka'pxy jade'en tyimyjatt pøni ti jaty idø'øn tunipnim. 19 Paty ja ka'ap yikmøj'ext ku Dios kyutujuk ttanitanit ja yjaa'y pøni pøn yiin waan tkayikmøjip ja Dios kyutujuk, kuts ja myigu'uk ja nayide'n ttukpabiky sam ja kø'øm tpaduñ yiin waan, ja'ats idø'øn ja Dios kamøj'ejxip nayide'en. Pønts ka'pxy tpadump jøts myigu'uk ja nayide'en ttukpabiky, møj'ejxipts Dios ja'

ku kyutujk ja ttanitanit ja yjaa'y. ²⁰ Paty mee ndukmadø, pøni ka' øy yikxon mjaa'y'atti, pøni mdundip nayide'en sam yø fariseotøjkti sam yø kajpxwejpitøjkti, nijuunits meets Dios kyutujk jade'en xkapaajtiyidit midi yjaa'y ja tyanitanaapy.

Ku ja Jesús tnigajpxy sa kya'øyi ja aki jøts ja jotma'jtin

²¹ 'Tøxi xnimadowdi ku ja n'apteety'amøj yiknimaadyøø: "Kidi myikjaa'y'øøky, pøni pøn yikjaa'y'oo'kp yiktiidyu'ump ja'." ²² Yide'ents mee nnøjmi pøni pøn ja myigu'uk tmi'ambøjkp, nayi yiktiidyu'ump ja'. Uk jam o pøn ja myigu'uk tjemnøjmi ttenøjmi, tiidyunidipts ja' ja kutujk adsinaabyidi ma ja kutujktaajk jam; uk pøn tnimaapy ja myigu'uk jøts ku ja myø'øty, paat'ajtip ja' jøts ja y'ayo'ot ma jøøn jap ayodaajkjotpy.

²³ 'Paty pøni mbikta'akwandip ja myøxy jam altajrwemp, kuts jam mja'atti jøts winet xja'myatsti jøts kudam ja mmigu'uk jap tu'uk pøn mmidsep'ajtip, ²⁴ jamyits ja altajrwemp xmajtstu'uttit midi myoxwandip, jøts ja jawyeen x'atskajpx'øyidit møøt ja mmigu'uk. Pøni ti dø'øn mnadyami'ambøjkidip jøts mnamyijotjimbetidit xem yam møøt ja mmigu'uk, winetnimts jadigojk mnøjkxt jam altajrwemp, jøtsnim ja xyoxtit midi jam tø x'ukyiknøjkxti.

²⁵ 'Ku pøn mni'øøniwya'añidi jøts ja myiknøjkxwa'añidi jam kudunk wyindum, namga'anim jam myikniykxyidi, tiku yikxon xkakajpx'øyidi jøts ja møøt mnamyijotjimbetidit jadigojk, jøts kidi myikniykxyidi jam windsøn tiidyumbi wyindump. ¿Ja ti nø'ømp ja windsøn jam? Pø mgøyakidipxi ja jam jøts mee myikøyakt ma ja tajk mayojr jamdi, ja'ats mee myikpuxøjktøkiyip jøts mee myiktsu'umt. ²⁶ Øts idø'øn wamp, jøts ku jaanim mbidsø'ømdit ku wyinaty tø ja multi xkubatkojxti.

Ku ja Jesús tnigajpxy pøn tø'øxy yaa'y nabyøjkxidip

²⁷ 'Tø meets inet ja xnimadø ku jekyip yide'en yjawa'andi: "Kidi mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'øxy xpøjkxyi." ²⁸ Yide'ents øts nwa'añ, pøn ja'ayi t'ejxkip ja tø'øxyøjk øy ja nugo y'am yjotp yjawnmay, pøkyumptis idø'øn ja jade'en.

²⁹ 'Pøni ka'ap yø mween y'øyi ku yø mduktunk'aty jøts myikpøkyunwa'añ, jade'en ne'egi mdyimdyø'øt jøts ku mnawyenjuudit, jøts jagam xpikta'akt ja mween; ne'egi øy'ajtp jade'en ku ja'ayi wyindigø'øty midi myikpøkyunwajnip, jøts kidi amuum mwindigøøgyixy, jøts kidi amuum mniykxy jap ayodaajkjotpy. ³⁰ Uk nayide'ents mgø' myikpøkyunwa'añi, ne'egits xkajtspoott jøts køtuk mda'ant; ne'egi øy'ajtp jade'en ku ja'ayi wyindigø'øty midi

myikpøkyunwajniþ, jøts kidi amuum mwindigøøgyixy, jøts kidi amuum mnijkxy jap ayodaajkjotpy.

Ku ja Jesús kyajpxwiiy sudso ja amajtsk'ajtin ñaxy

³¹ 'Nayi tø jekyip yiknigajpxy: "Pøni pøn ñidø'øxy tmajt-stu'utwamp, tiy'ajtingøjxpts ja tminawya'kxit, kojþ tu'uk ja nøky." ³² Yide'ents ø nwa'añ, ku pøn yaa'dyøjk ñidø'øxy tminawya'kxyi a'ø'yampy, ku ka'ap ja wyinaty ja wenk yaa'dyøjk tmøøt'aty, møj tundigø'øyin ja tyumpy, jøts ja tø'øxy pyøkyuñ ku ja wenk yaa'dyøjk ja møøt y'amajtskimyi. Nayi pøky ja yaa'y nayide'en taja'jtíp pøni myøøt'amajtskip ja tø'øxyøjk ja' midi tø wyinaty yikmajtstu'uty.

Ku ja Jesús tnigajpxy ku ka'ap Dios køjxp nugo ndaay'ajtint

³³ 'Nayi tøts inet xnimadowdi ku ja mdeety'aptøjk jekyip yiknimaadyi: "Pøni ti mni'adso'owip Dios wyingujkp, kid-its meets ja xka'ukyik'adujkni ja mgajpxy ja m'ayuujk." ³⁴⁻³⁵ Øtsts wamp jøts pøni ti ja mmigu'uk mdamini'adso'owip, ka'ap ja Dios nugo xyiktestigi'att. Ni xkakajpxpaattit ja tsajp jøts ja naajx, jabi Diosxi ja nayide'en yja'ajtpy; ni ja Jerusalén kajp xkakajpxpaattit, jabi nay ja Dios møj yiku-tujkpixi kyajp ja'. ³⁶ Uk kø'ømbaatt mgubajk x'awanidi ku ja kyayikmibiky midi mjadukjanchjawwyandip o pøn, kid-its jade'en nugo mwa'andi, kidi kø'ømipxi meets mwaay mgubajk xyik'øyi, pø nay Dios ja jade'en kø'øm mmøøjyidip. ³⁷ Ka'ap nugo ti xkajpxjimbettit xkajpx'adøjtít pøni ka'adam ja ka'pxy xnijawidi, jade'ents idø'on ja mik'u ja tyunkjøøjp tyikyø'øy ku xkajpxyondi.

Ku ja Jesús tnigajpxy sa pøn ja pyøky ñanktyukubetyidi

³⁸ 'Nayi tø net xnimadowdi ku oþts jekyip yide'en yiknigajpxy: "Jøts nayide'en pøngapøn ja myigu'uk tyik'ayo'ombaatt pøni ti ayo'on ja jade'en ttuñ, nayide'ents idø'on ja tyimyiktu'unt." ³⁹ Yide'ents ø nwa'añ: Jøts kidi mee nayide'en xuñ sam ja ka'øyyaa'yindi; pøni mgojxip mdse'jkíp, ja' øy ku xmaa'kxuktít. ⁴⁰ Kuts øy pøn mniwambatwa'añidi jøts adsepkojxp myikpøjkxiwya'andi ja mnijan, mo'odits, jøts pøni yjaaktyimbyøkwampy ja yukwop, kidits ayuujk nugo xyikyondi, mo'odi. ⁴¹ Pøni myiktaguwa'anidip jøts tsimy xpadso'ømdit, jøts ja jam xyikja'attit pøni ma tø t'a'ejxidi, mjaaktyimdyuujniðipts ja may'ajt ja' jøts ja jawaani jagam xyikja'jtídit. ⁴² Pøni myik'amidoodip øy ti, mo'odits, kidi meets ja kamø'øyin x'ixy; nayide'en pøni pøn anuu'kxy øy ti m'amidojídip, kidi mee tø mwa'akjimbejtni jøts mmigu'uk møj may x'adsowdi.

Sudso yikminamyayit ja midseptøjk

⁴³ 'Nayi tɔ xnimadowdi ku jekyip yide'en yiknigajpxy: "Ja' mɔɔt mnamyayit pɔn mɔɔt mnamyigu'ukwa'añi, jɔts ja kawin'ijxyim xjawit pɔn mɔɔt mnamyidsep'atyi." ⁴⁴ Yide'en ɔ nwa'añ: Jɔts xtsoktit xmiyuju'attit ja mmidseptɔjkti, ɔdyejt ja' pɔn mga'ɔdyejiyidip, pudɔki ja mmigu'uk pɔn mjami'ajkidip mjamijotma'jtidip, ku'amidowidi meets ja' pɔn mjemnimaajyidip mdenimaajyidip, pɔn mjemduujnidip mdeduujnidip. ⁴⁵ Jade'en'ampy meets ja Dios Teety tsajpjotpit mja'bɔkidit jɔts ja m'u'nk'atidit; pɔ tum ja'axi tyikni'amp tyiknijajp ja ɔyja'a'y ja ka'ɔyja'a'y, uk ku tyu'uy ja'ats ja nɔɔ tuu tkajxp. ⁴⁶ Kuts meets ja'ayi mɔɔt mnamyayi pɔn mee mmiyuju'ajtip, ɛtits ja jade'en ñiwya'ant, ti may'ajt meets ja jade'en myiktagumɔyip? Pɔn ja jade'en tkajajtp, yikugubajtpi paat ja jade'en ttuñ. ⁴⁷ Uk xkajpxpoo'kxtits ja'ayi pɔn jaty mmigu'uk'ajtip pɔn tu'ugyi ja mdsinaa'yin mɔɔt ñabyaadyi, ɛti ɔy'ajtin meets idɔ'ɔn jade'en mdumpy? Ti pɔn ja jade'en tkajajtp, pɔ nayide'enxi ja y'adɔ'ɔtsti pɔn Dios tkajanchja'widip. ⁴⁸ Yikxonts mja'a'y'attit ɔy wa'ats, nayide'en sam ja mgunuu'kxtyeety midi jap tsajpjɔtpy.

6

Ku ja Jesús tnanky'ixpiky ja ɔdyu'unin

¹ ʔyim x'ejxtit, jɔts kidi mdsinaa'yin nugo xa'ɔdyɔki ñadyijyi ja mmigu'uk xuk'ejxti ɔy paat. Pɔni m'adɔ'ɔtswandipts jade'en, niwine'enints meets Dios Teety may'ajtin ja mgadagumɔyidit ja' midi jap tsajpjɔtpy. ² Paty ku xpudɔkidit ɔy pɔn ayoobi jaa'y, kidits meets ja niduki'iyi jaa'y xamimadyakixy, kidi mee nayide'en m'adɔtsni sam ja jaa'dyi midi jam tsajptɔjkjɔtp, midi jam nɔɔ'am tuu'am win'ɔɔ'ndip. Jade'en'ampy idɔ'ɔn ja jade'en y'adɔ'ɔtsti jɔts ja kajxa'aky pyidsɔ'ɔmdit, jade'eñits myay'ajtin ja tɔɔkti. ³ Jɔts ku xmo'ot ɔy ti ja ayoobi jaa'y, tunts idɔ'ɔn jade'en jɔts kidibaat ja xuknijawi pɔn me mjadyimjamɔmigu'uk'ajtpy, ⁴ ne'egi ɔy ku ka' pɔn xuknijawit ku jade'en xu'unt. Jɔts ja Dios Teety wa'ats ja t'ixy ti jaty me mdumpy ɔy ja pɔn xjagaduknijawi, mbaajtipts mets ja myay'ajtin ja'.

Ku ja Jesús tnanky'ixpiky ja Dios'ajot'ajtin

⁵ Jɔts ku mdsapkajpxtit, kidi jade'en xundi sam ja jaa'y midi win'ɔɔ'ndip, ja' midi tsojktip jɔts ja tani Dios'ajot'attit jap tsaptɔjkjɔtpy, uk ma jaa'y y'ejxidit jɔts ja jade'en yika-jxa'aktit. Jade'eñits ja kɔ'ɔm ñadyukpikyidi ja myay'ajtindi. ⁶ Kuts ja Dios x'ajot'attit, tɔkidi mdɔjkjɔtpy, agɔ'ɔdi ja mdɔjkjɔts xminuu'kxa'aktit anadyu'uk'ampy ja mDios Teety, pɔ ixajpxi ja nayide'en jɔts y'ijxpy ja' ti jaty mee mdumpy, ɔy meets ja pɔn xjagaduknijawi.

⁷ 'Jøts ku dø'øn jade'en ja Dios x'ajot'attit, kidi ja xkajpxjimbetti xkajpx'adøjti midi tø xja'ukajpxti, kidi jade'en m'adøtsnidi sam ja jaa'dyi pøn Dios tkañija'widip, pøn winmaadyip ku ja y'øømayidit kyajpxmayidit winets Dios ja myadowidit. ⁸ Kidits meets nayide'en m'adi'ich sam ja y'adø'øtstin; pø wä'ätsxi Dios Teety ja ne'egi tnijawi pøni ti meets idø'øn mga'ejtxip, pøni ti meets idø'øn mdsøjky, wä'äts ja tnija'wiñi yam meets ja xka'amidøynim. ⁹ Paty idø'øn yide'en ja Dios x'ajot'atti:

Dios Teety tsajpjotpit,
kuuyi mets jadu'uk øy wä'äts.

¹⁰ Øyts ku xmimiñ ja mgutujk midi mdanitanaapy ja mjaay. Yikjatts ya naxwiiñ nayide'en kø'ømdsojkingøjxp pøni sa xamidsøky nayide'en sam jap xuñin tsajpjøtpy.

¹¹ Møøkyts øøts ixyam ja ngaajyk n'uujkik midi øøts xka'ejtxip.

¹² Maa'kxik øøts ja nga'øy'ajtin ti jaty øø tø nduñ, kumi tø øøts nayide'en nmaa'kxuky pøn øøts xjemdump xedump.

¹³ Agidyujk øøts axajtujk øøts, kidi øøts xmajststu'uty jøts kidi myajada'aky ja miku' yja'.

Pø metsxi ja' mgutujk midi ja mjaay mdanitanaapy, mets amuum møk'ajtin, jøts ja øy'ajtin xondaajkin midi xemikøjxp. Jade'en idø'øn ja yjatt.

¹⁴ Pøni mmaa'kxuktip ja jaa'y pøn mjemduujnidip mdeduujnidip, nayide'ents meets ja Dios Teety mmaa'kxukidit pøn jap tsajpjøtpy; ¹⁵ kuts pøn xkamaa'kxuktit, ka'ats meets ja Dios Teety mbojkipmaa'kxidit.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja amaay'ajtin

¹⁶ 'Jøts ku m'amaay'attit ku ø xkagugayidit xkagu'uugidit, kidi meets jotmay'øøgyim x'ejxnidi, kidi meets ja jade'en xyiknigaxi'iky sam y'adø'øtsti ja win'øø'mbi jaa'dyi; jade'en'ampy ja jade'en ttundi jøts ja ttuk'ejxti øy pøn jaa'y ku ja jade'en y'amaay'atti. Jade'eñi ja tpaatti ja may'ajtin jøts ja ka'ap Dios yja' tpaajtidi. ¹⁷ Kuts mee m'amaay'att, nawyoogi nagyaaqi, puj mween m'aaw, ¹⁸ jøts ja jaa'y kidi tnijawidi jøts kudam me m'amaay'aty. Ja Dios Teety ja tu'ugyi tnija'wip, pø ixajpxi mets ja møøt. Øy mets ti xuñ xkajpxy, ñija'wipts ja wä'äts; nay ja'ats mets ja may'ajtin mmo'ojip.

Ja kunuu'kxy juky'ajtin midi jap tsajpjøtpy

¹⁹ 'Kidi meñ kidi pikta'aky ya naxwiiñ nugo x'abøjktøkidi mā ja'ambi jøø'kxpi tyikudigøy ja pikta'aky, jøts mā maa'tspi kadye'ebyi tyøkidi jøts ja tuki'iyi tyikpidsømguxy ja pikta'aky. ²⁰ Ne'egi øbyidsøømp jade'en ku xjöp'ijxy'attit jøts xpaattit ja juky'ajtin midi jap tsajpjøtpy, midi ka'ap mwindigø'xiyidip.

²¹ Pøni mā xnaïtsjawidi xpaatwa'andi ja juiky'ajtin, nay japts meets ja mwınmaa'ñ y'ity.

Ja øy jaj midi ja jaa'y tyikja'gyukip

²² Xjats ja Jesús yjaakwaañ:

—Jade'en idø'øn yø mween n'ukpiktaajkint sam ja jajin, yø'øts tyikujajtaajkip tyikudøø'kxaaajkip amuum ja mne'kx mgojpk; kuts ja mween y'ø'y'aty, nayide'ents ja amuum tjagyepy ja ne'kx ja kojpk, ka'ap ja ttuktuñ ja kya'øyb; ²³ kuts ja mween kya'øyi, nayide'ents ja tyikjaty ja ne'kx ja kojpk sam pøn kube'ets kugoots y'ity. Pøni jamts ja jaj xmøødi jøts kuts ja xjaaktyimyik'ookni ku ja jade'en yjaaktyimyajtni sam kyoots'ityin, jjaaktyimyjinajxpts ja' yam ja tø yjakoodsimy!

Ku ka' tuk'ojkyi majtskjøøjp n'ajot'ajtin jade'en ja Dios jøts jade'en ja meen

²⁴ 'Ka' pøn tumbi namajtsk wyindsøn tmiduñ, ku ja jade'en ttu'unt, tu'ukts ja pyidsø'ømt pøn ja wyinjawip, jøts ja yjadu'ukpi ja tkawinjawit, tu'uk ja t'ømyidu'unt jøts ja yjadu'ukpi ja tka'ømyidu'unt. Paty nayide'en ka' pyaat'aty jøts nmidu'unin ja meen ixyadamts Dios njamidu'unma'andi, tu'ugyi Dios n'ajot'ajtin.

Ku ja Dios t'ejx'ity pøn jaty ja y'u'ngip y'una'jkip

²⁵ 'Ja'agøjxp øts idø'øn nwa'añ, jøts kidi xjotmay'atti pøni ti dø'øn mga'adyip m'uuktip, pøni ti dø'øn mdajuky'attip, ni ja mwet mnaamy xkajotmay'attit ti dø'øn mnadyaxoxidip. ¿Ti jade'en ja juiky'ajtin yikpaaty sami kaaky ji'kxyin? Pø ka'axi. ¿Jøts ja wet naamy mibaat ja t'uk'amibaat nayide'en pøni sa dø'øn ja ne'kx ja kojpk yikmøøt'aty? ²⁶ Ejxti yø joon, ejxti yø jiyujk midi kakwidejttip jam tsajpwemp, ka'axi yø ñe'epti kyojti, ka'axi pyikta'aky yø tyikpidø'økti, ka'axi pyikta'aky yø tpøkjø'økti jøts tpikta'aktit jap tsa'jxjøtpy; øy yø jade'en yjagatundi, yikmøødyipts yji'kxy yø', ja' yø tmøøpy pøn mee m'ajot'ajttip, ja Dios Teety pøn jap tsajpjøtpy. ¡Tits mee mdsow sa ja jiyujk jade'en ja yja' yikmo'odi! ²⁷ ¿Pøn kø'ømdsøky tyimy'uknankyojnip jagujkp metrın, øy ja mabaat jade'en tjadyimyjatsøky?

²⁸ '¿Jøts tiku xjotmay'atti ja wet ja xox? Ejxti yø ujts ejxti yø pijy midi yomp aayjøøjty ujtsjøøjty, ka'axi yø pyeetti kyojti, ka'axi yø ti ttundi; ²⁹ jøts øts idø'øn yam wamp, jøts ku ni ja rey Salomón jade'en ojts kyanadyaxøxyi ja xyox ti jaty ja jam wyinaty myøøt'ajtpy, sam yø ujts sam yø pijy tmidsujkaxi'iky ja xyox. ³⁰ Pøni xyøjxpy tamts Dios jade'en ja ujts midi ja ixyam yomp ja aayjøøjty ja ujtsjøøjty, øy ja jabom wixøjkp yjayiknitsaañit, ¡tits mee mdsow sa ja ujts sa ja pijy jade'en yjaakyikxøxy, meets kaja'gyukibidi

meets ka'ajot'ajtpidi! ³¹ Paty kidi mmaydi mdajti, jøts kidi mwa'andi: "¿Ti dø'øn ngaa'yim njøø'kxim? uk ¿ti dø'øn n'uujkim? uk ¿ti dø'øn nwet'ajtim nnaamy'ajtim?" ³² Tum yø yjade'embí pikta'aky pyawinmaadyip ja jaa'y pøn Dios yja' tkaja'gyukiyidip; meetsts mjagyajpip ja Dios Teety midí jap tsajpjøtpy, ja' ja tnija'wip pøni ti mee mga'ejtxip. ³³ Ja'ats meets jawyeen mjotmay'atp sa xpaattit ja Dios kyutujk midí ja tyanitanaapy yjaa'y, jøts nayide'en ja y'ø'y'ajtin chuj'ajtin midí yja'ajtpy, mbaatpts meets ja yjade'embí pikta'aky tuki'iyi. ³⁴ Paty kidi nugo xjotmay'atti pøni ti me'emp kida'akp jabom wixøjkp, jabí kø'ømxi ja ñanky'ejxit ñankñijawiyit ja jabomit'ajtin.

7

Kidi pøn o ti xawindsø'ødyi

¹ 'Kidi pøn nugo o ti xapøky'ejxti, jøts Dios nayide'en mgapøky'ejxidit. ² Nayide'en meets Dios ja mdagubatiyit pøni sa meets ja mmigu'uk xuñ, nay ja'ats ja yik'awetsp. ³ ¿Sudso dø'øn ja mmigu'uk pyøky x'ejxpaajtiyi, jøts ja mja' ne'egi xka'ixy kudam ja jawaani møj? ⁴ Jøts, ¿sudso mets idø'øn namyikajxibim xkajpx'øyiwyaa'añ yam mets ja mdsinaa'yin øy xkayikyø'ø? ⁵ ¡Meets win'øø'mbi ataadyi! yik'øyidi jawyeen ja mga'øchinaa'yindi, winetnimts ja mmigu'uk chinaa'yin xkajpx'øyiyidit.

⁶ Jøts kidi nugo ajawí øy pøn xmo'odi midí ja Dios yja'ajip, kidi jade'en xundi sam uk'otigati nugo ajawí yikmø'ø, ku ja nay ja'ayi m'uktanibidø'jkniyidit, jøts tsojk tatsu'utsa'am m'ukyik'ejxnidit. Jøts kidi nugo ajawí xukmadowdi Dios kyajpxy pøn tkaja'gyukidip, ku ja nugo t'uk'amnixeknidi t'uktsaachnixeknidi, taxi'iky nugo tjawídi.

Amidowdi pøktsowdi, ixa'adi kugajpxidi øy ma

⁷ 'Amidowdi pøktsowdi, jøts Dios mmo'ojidit; ixa'adi pøni ti mga'ejtxidip, mdukpaadipts meets Dios ja'; uk ku mgugajpxidit muum, yik'awa'atspts øy pøn ja tøjk'aaw. ⁸ Ti ja kidyimy'ukyikmøøpy pøn t'amidoop pøn tpøktsoop, pyajtpy ja' pøn tigati t'ixaapy; uk ku pøn kyajpxwidity kyugajpxi, øy muum yik'awajtsxiyipts ja tøjk'aaw ja øy pøn.

⁹ '¿Ti wan meets ja ndejin winaagin pøn y'u'nk y'una'jk tmøøpy tsaa ku ja t'amidøy tsapkaaky? ¹⁰ ¿Uk tmø'ø tsaa'ñ ku ja t'amidøy ajkx tsaa'ay? ¹¹ Øyts mee mabaat mjagatyimy'øyyaa'y'atti, mjaajtipts ku xmo'odit m'u'nk m'una'jk midí øy tsuj pidsømp, itits Dios tyungip pø tsajpjøtpyxi ja', myo'opts ja' ja øy'ajtin ja tsuj'ajtin pøni pøn ja amido'oxiyip!

¹² 'Jade'en idø'øn xun'ettit, meets idø'øn ja mmigu'uk mwindsø'ogip sam meets ja kø'øm xjatsøky ja nawyindsø'ogi; kumi yø' idø'øn ja Moisés kyutujk ñi'ane'empty, jøts nayide'en wya'añ ja kugajpxtyøjk ja ñøktyi.

Ja mutsk tøjk'aaw

¹³ 'Jap idø'øn mdøkidit ma ja tøjk'aaw kadanaxyim midi mutsk midi xu'uts. Møj ñidøjk'aaw ja', møj ñiduu' ja' midi nøjkxp jap ayodaajkjøtpy manim idø'øn tuki'iyi wyindigøøgyixy, may ja' pøn jap tøjkidip; ¹⁴ jøts ja tøjk'aaw, jøts ja tuu' midi nøjkxp jap ma tsinaa'yin xemikøjxp nbaajtindit, mutsk ja' xu'uts ja', niwaani ja iidyi pøn idø'øn ja tøjkidip.

Pøni sa wyimbidsimy øy ti, ja'ats tyikwingaxø'kp pøni sa ti y'øyi kya'øyi

¹⁵ 'Øyim mnay'ejx'etidit, øyim x'ejxtit ja jaa'y pøn win'øø'ndip, ñadyijiywya'andi jøts ku Dios yja' ja tkajpxidi. Ñadyijyi ja mninijxyidi amyujy tsaachuyy, ja' y'aawidip yjojtidip ja kubety'ajtin, ja' wyinmaa'ñ'ajttip ja kya'øybi. ¹⁶ Ja' meets ja mda'ejxkap pøni ti jaty tyundip, pøni sa jaty y'adø'øtsti; ka'axi uvi tsā'am yikwiduky jam kujp kipkyøjxp, ni iigi tsā'am kyawinaky jam kujp'aagyipkyøjxp. ¹⁷ Paty idø'øn ja kipy midi øy, pøni øgyipy ja', nayide'ents tyøøm ja øy tyikpidsimy; midi'its ka'øy, nayide'ents tyøøm ja tyikwingaxi'iky ka'øy. ¹⁸ Ka'ap ja øgyipy tyøøm tyikwimbidsimy ka'øy, ni ja ka'øgyipy ka' tyøøm tyikwingaxø'økmi janch øy. ¹⁹ Ja kipy midi jaty ja tyøøm ka'øy, jøts kumi nayide'en idø'øn ja kipy kya'øyi, yikpootp ja' jøts ja ñitø'øty jap jønjøtpy. ²⁰ Jade'en meets idø'øn ja jaa'y x'ejxkapt, ja' ja tnigajpxp pøni ti jaty tyundip pøni sa jaty y'adø'øtsti.

Ku ka'ap pøn nugo ajawi tyøkit ma Dios ja kyutujk ja naxwii'ñit jaa'y ttanitani

²¹ 'Pøni pøn jaty øts jade'en nugo xkajpxpatp, jøts nika'ap ja Dios Teety yja' tpaduujniyidi, ja'ats ka' tpaatti ja Dios kyutujk. ²² Ku tpaatt ja'abi tiempi, ku yja'att ja xøøw jumøjt, may øts ja jaa'y xnøjmidit: "Windsøn'ajtim, windsøn'ajtim, ja'ats øøts tø ngajpxwa'kxy mets ja mja', mets køjxp øøts ja jade'en tø nduñ ku øøts ja miku' tø ngajpxpidsimy jøts øøts jaa'y ja ndukmajtstu'uty, jøts ku øøts ja milagri nayide'en may'ojk tø nduñ." ²³ Kuts ja jaa'y jade'en xnøjmit, winets n'adso'ot: "Ka'axi mee ma møøt nnay'ijxy'aty, jiwa'akti ya kidi øts ya xwin'ejxti, ku meets kawine'en tø mgawindi'y'aty jøts xundi ja kya'øybi."

Majtsk jøøjp ja pøch kyojpk

²⁴ 'Pøn ø xnimadoop jøts jade'en ttuñ sa nwa'añ, jade'en idø'øn ja' sam ja jaa'y midi wijy midi tyøjk tkojp tsaagøjxp, tum tsaa ja amuum tyukojpk'ajtpy. ²⁵ Kuts ja tuu myiñ, jøts ja nøgom pyidi'jky, amuum ja nøø'aaw nøøjoojt kyombejty, jøts ja poj jadi'iñi tyikpojmimbetwani ja tøj; jøts ja nigidi kyidaay, kumi tum tsaa ja jap wyinaty amuum kyojpk'ajtpy. ²⁶ Pønts ø xkamimadoop ku ka'ap jade'en ttuñ sa nwa'añ, jade'en idø'øn ja' sam ja jaa'y midi tkaja'gyukip o ti, midi ja tyøjk ojts tkøjy jam pu'jotp. ²⁷ Ku ja tuu ojts myiñ, jøts ja nøø'aaw nøøjoojt kyøømy, jøts ja poj jadi'iñi tyikpojmimbetjni ja tøj, ojts ja tøj kyiday. ¡Adsø'jkibim ja ojts yjanchkujeti!

²⁸ Ku dø'øn ja nwindson'ajtim Jesús kyajpx'abajtiyñ jøts ja jaa'y janchñigyumaap tja'widøø ja xpxøjkin; ²⁹ pø jade'enxi ja yik'ixpikyidi sam o pøn møk'ampy kutujk tjagyepy, ka'ap ja jade'en yik'ixpikyidi sam ja kajpxwejpitøjkti.

8

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja jaa'y pyu'uts

¹ Ku Jesús chøø'ñ jam kojpkøjxp jøts kyidaajky, may jaa'y ja ojts pyadsøøñi. ² Xjats jaa'y ja ojts tu'uk wingon ñinijxxyi, møj pu'uts pa'am ja pøjkip, ja'ats idø'øn jam ojts ñagyuxendya'agyi jam nwindson'ajtim Jesús wyingujkp, jøts ja tnimaay:

—Teety, mmøøt'ajtpy ja møk'ajtin jøts xyiktso'okt, yiktsokts øts mdsojk'ajtingøjxp.

³ Xjats ja ojts ja'ayi tkønixajy, yide'en ja tnimaay:

—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt. Tsokni.

Ja'ayi ja jade'en wyaañ, jøts ja pu'uts pøjkibi jatyi ñajxy ja pya'am, jatyi tyaagyijxy ja pyu'uts. ⁴ Jøts nwindson'ajtim ja ojts ñi'mxyi:

—Øyim x'ext, kidi pøn xukmadø; øy ja'ayi xninøjkxt ja teety ja', ja'ayi m'atspaap jøts ja myøxy ja'ayi xpikta'akt midi ja Moisés ojts tni'ane'emy, jøts ja jaa'y t'ejxtit jøts ku tø mdsø'øky.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja romanit soldadi tyumbi

⁵ Xjats ku ja Jesús kyajptøjkiyñ mā ja kajp jam txøøwi Capernaum, jamts ja tu'uk ñimejni ja romanit jaa'y midi wyinaty tniwindsøn'ajtp nidukpiky ja soldadidi, ja'ats ja møk'ampy nimaajyøø, ⁶ yide'en ja wyaañ:

—Teety, ixajp øts tu'uk ndumbi pa'am tmigo'kni ndøjkjøtpy, jadi'iñi tø myujkni xyujxni, yjanchkupijky idø'øn ja jap ja jajyi tøøyi.

⁷ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øy øts ja n'atsyiktso'okt.

⁸ Jøts ja jaa'y yide'en y'adsowimbijty midi idø'øn twindsøn'ajtp nidukpiky ja soldadidi:

—Teety, ka'ap ø xpaat'aty jøts mets mdøkit ndøjkjōtpy; ana'am ja'ayi jøts cho'okt øts ja ndumbi. ⁹ Nayide'en øts ane'emy n'ity, nay jats øts ndumbimi midi ø n'ana'amp. Ku øts nidu'ugin nnøjmidi, nøjkx, nøjkpts ja jaty; uk nnøjmits øts jadu'uk jøts mye'ent, mempts ja jaty; uk nduktunwa'añ øts ja ndumbi øy ti pøn øts jadi'iñi ñyiktumpy ndøjkjōtpy, tyumpts ja' pøni sã øts ja n'ane'emy.

¹⁰ Xjats ku Jesús ja jade'en tmadøøy, ñigyumaap ja tja'wiyiñ, jøts ja tnimaay pøn jaty ja jam wyinaty payø'øyiip:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, ni Israelit jaa'y øts ya ma jade'en ngapaadynim sam ya'at jaa'y tmøødin ja janchja'win møk'ampy. ¹¹ Øts idø'øn wamp jøts ku may nayjade'emb i jaa'y øy madsoo choondit, jøts møøt juky'ajtpi y'ixa'aktit ja Abraham, ja Isaac jøts ja Jacob; yik'ejxti jap ma Dios kyutujk ttanitani ja yjaa'y; ¹² jøts pøn japaat'ajtidip jøts ja yjap'attit ma Dios kyutujk ttanitani ja yjaa'y, yikajxpidsø'ømdipts ja jap jøts ñøjkxtit ma kube'ets kugoots, jøts ja jap chabaawidettit y'amdøtskaattit chaachtøtskaattit.

¹³ Jøts idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja jaa'y midi tniwindson'ajtp tukpiky ja soldadidi:

—Nøjkxni mdøjkwindum, jøts sã tø xjanchjawi yiktu'umpts ja jade'en.

Jøts ja tumbi nay jaty myøkpiky.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja Pedro tyaaqmøjt

¹⁴ Winets ja Jesús ojts ñijkxy Pedro tyøjkwindum, jøts ja jam ojts tpaajti ja tyaaqmøjt, jøts kudam ja møk jømba'am ja jam tmigo'kni. ¹⁵ Ojts ja tnixaji kyø'køjxp, jøts jømba'am ja ojts jaty ñiwa'achiyi; ojts ja jaty wya'kuki jøts ja nay jaty wyindsø'jkidyøjkiyidøø.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja maabyamaa'y

¹⁶ Xjats ku kyoodsiyiñ, jøts ja nwindson'ajtim Jesús may'ampy ja jaa'y yiktanimiñ midi ja miku' wyinaty tø tyatøkiyidi; jøts ja ojts ja'ayi tuk'aawy t migajpxy, ja'ayits ja tyuktapidsøøm ja maamyiku' jøts ja tyikmøkøpøkjxy niduki'iyi ja pamaa'y. ¹⁷ Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en yjajty, jøts idø'øn ja jade'en tyimyjaty sã wyinaty tø t migajpxy ja kugajpxy Isaías, ku ja yide'en wyaañ: “Ja' tuki'iyi tmidanaagyøjxp adøm n'ayo'on, nay ja' tmidanaapy adøm ja nbøjkin n'aa'nin.”

Ja jaa'y midi wyinaty tpawidetwamp ja Jesús

¹⁸ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús ojts t'ixy ku mayjaa'y ja yjanchtamujkniyi, winets ja ojts wya'añ jøts ttanaxtit ja nøø jøts ñøjkxtit jam jaduktamajñ. ¹⁹ Winets tu'uk ja kajpxwejp i myiñ ma ja Jesús jam wyinaty, jøts ja Jesús ojts yiknøjmi:

—Windsøn, tsoomp øts, nbanøjkxp mets øy madsøo pøni ma me mnijkxy.

²⁰ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús y'adsøø, yide'en ja wyaañ:

—Ne'egi jaa ja waajx yjut, ne'egi jaa ja joon pya'an; øtsts, niti ø xka'ejtxi øyik øts idø'on ma n'øøni'int.

²¹ Xjats ja jaa'y jadu'uk wyami midi ja wyinaty pyabøjkpi'ajtpy, yide'en ja ñimaajyøø:

—Windsøn'ajtim, tniykxy øts jawyeen ja ndeety t'atsyiknaxøki.

²² Winets ja Jesús y'adsøø y jøts ja wyaañ:

—Møødik øts, majtstu'ut yø oo'kpi, wan ja tyikpidø'økti ja myi'oo'kpi pøn y'anmija'win jajujkyi tø tyik'oo'knidi.

Ku ja Jesús tyiknajxy ja møk poj jøts ku ja tyik'amøkiy'ñ ja mejy

²³ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tyøjkiñaa jam barkijotp møøt ja pyabøjkpitøjk. ²⁴ Winets ja poj møk'ampy yjanty-imyiiñ jam mejyjotp, jadi'iñi ja nøø yjanchtojmjø'kni jøts jap barkijotpy yjanch'ayø'øyini. Maapts ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty. ²⁵ Winets pyabøjkpitøjk ja ojts yuxyiyi, yide'en ja ojts ñii'mxyiyi:

—iWindsøn'ajtim, ejx øø nnøøjøø'kxni, yiknitsok øøts! iPø nødøjkiy'adøjtsnampts!

²⁶ Jøts ja t'adsøø yide'en:

—¿Ti mdsø'jkidip ku mdsø'øgidi? iJanch yii'nim meets ja janchja'win xmøø'taty!

Xjats ja tyanaagyukiyi'ñ, jøts ja ojts tnøjmi ja poj jøts wan tnaxy jøts ja mejy kya'uk'adøtsnit; jøts idø'on ja jadi'iñi myøøñ, nayide'en jotkujk'atyim tyaañ sam idø'on ku ja et kyapøjy.

²⁷ Jøts ñigyumaap ja tyimya'widøø, nømdip ja':

—¿Ti pøn jaa'y yø jade'en, mimadoojipaāt poj yø', mimadoojipaāt mejy yø'?

Ja Gadarit jaa'y pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

²⁸ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús yja'jty jaduktamajñ mejy'agø'øm, jamts ñaxwimbidsømdøø Gadara y'etjotpti, winets jaa'y namajtsk pyidsømdøø jam kamsantijotp ma oo'kpi ñaxøkidi, jøts ja ojts tnimendi ja nwindson'ajtim Jesús. Miku' ja wyinaty tø tyatøkiyidi tum jade'en ja namajtskti, janch tyimgyubetyts idø'on ja'adi, ka'ap idø'on ja jam øy pøn tkunaxi jam tuu'am. ²⁹ Jøts ja yjanchabaabinaxwā'aktøø:

—¿Ti øø xanibøjkip, ti tsepxik adøm njagyejpyim, mets Jesús, mets Dios U'nk? ¿Ja' mets ya tø xnimiñ jøts øøts ixyamyi xtyimyk'ayo'ombaātawangøjy?

³⁰ Nay jamyits idø'øn wingon wyinaty y'ojkwidejtmidi maagyuch; ³¹ winets ja miku' nuu'kxaajkingøjxp t'amidoodøø ja Jesús, yide'en ja tnimaadyøø:

—Pøni xyikpidsømwamp øøts, wants øøts yø' kuch ttatøki.

³² Xjats ja Jesús wyaañ, yide'en ja tnimaay:

—Nøjkxti.

Jøts idø'øn ja miku' jade'en pyidsømdøø, øjts tmajtstu'utti ja jaa'y jøts ja maagyuch ja ttøjkidyøø; winets ja kuch niduki'iyi yjanchnabyagunajxidøø jap jaa'jøtpty jøts ñaxkidaktøø jap nøøjotpty, japts ja ñøøjøø'kxkøjxtøø.

³³ Jøts ja jaa'y midi wyinaty kuch'ejxtip, øjts ja kya'akti, janch tsø'jkidip ja', jøts ku ja jam kajpjotp yja'ttøø, jamts ja tuki'iyi tnimadyakøjxtøø sa wyinaty ja jaa'y tø yjatti kyubatti pøn ja miku' wyinaty tø y'uktatøkiyidi. ³⁴ Winets ja jaa'y niduki'iyi cho'ondøø pøn jaty jam wyinaty kajpjotpti, jøts ja øjts ñøjkxti ma ja Jesús jam wyinaty; kuuyits ja øjts t'ejxti, jøts ja tnimaadyøø møk'ampy jøts ja jam tyimbyidsø'ømt ja' y'etjotpti.

9

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja køxujxpi pakxujxpi

¹ Xjats ja Jesús tyøjkii'ñ barkijotp, jøts ja øjts ñijkxy jam aduktamajñ, øjts ja ñøønaxy jøts ja yja'jty kyajpkøjxp. ² Jamts jaa'y ja øjts tu'uk yiktaniniijkxy midi køxujxp pakxujxp, ki'iy ja jam øjts tyiknøjkxti. Jøts ku dø'øn ja nwindson'ajtim Jesús øjts jade'en t'ixy ja jaa'y jøts kudam ja møk'ampy ja janchja'win tjanchmøødidi, jøts ja pamaa'y ja tnimaay:

—Kidi u'nk nugo mdyimyjotmay'øøky; nbojkpimee'kxpy mets.

³ Winets winaaagin ja kajpxwejpitøjk wyinmaadyøø jøts ja wyandøø: “Dios yø jade'en kya'ømyigajpxpy, pø nugo jaa'yxi yø'.” ⁴ Jøts kumi wa'ats ja nwindson'ajtim Jesús ja tnijawi sa jaty ja wyinmaydi, jøts ja tnimaay:

—¿Tigøjxp ku jade'en ka'øwyinmaa'ñ xjagyapti? ⁵ ¿Ja ti ne'egi jawaani jajtni, kuts yø pa'amjaa'y nnøjmit: “Nmee'kxpy øts yø mbøky”, uk ku nnøjmit: “Wa'kuki, pøkmukni yø mmaabajt jøts nøjkxni mdigam”? ⁶ Ixyamnim meets inet x'uk'ext mabaat øts idø'øn ja møk'ajtin nmøøt'aty ya naxwiiñ jøts ø nmaa'kxt ja pøky.

Xjats ja tnimaay ja køxujxpi pakxujxpi:

—Pidø'kni wa'kukiñi, wejtsjø'øk yø mmaabajt jøts mnøjkxnit mdigam.

⁷ Winets ja pamaa'y jaty wya'kuki'iyi'ñ jøts ja øjts ñijkxy jam tyøjkwindum. ⁸ Kuts ja mayjaa'y ja øjts jade'en t'ejxti, xjats ja yjanchø'jkiñidi, winets ja tja'myajtsti ja Dios jøts

ja tmøja'widøø tkunuu'kxyja'widøø, ja'agøjxp ku ja jade'en t'ejxti jøts kudam ja Dios Teety myøk'ajtin tmøøt'ajtti, pø niñugo jaa'yxi ja ttejti.

Ku ja Jesús tpawaqay ja Mateo

⁹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús jam ojts chøøñ, jøts ja ojts t'ejxpaaty tu'uk ja jaa'y pøn txøøw'ajtp Mateo, jam ja wyinaty chøøni mā ja yikugubajtpi y'ixa'akti, jøts idø'on ja tnimaay:

—Mada'ak, møøt widetk øts.

Winets ja Mateo tyanaagyukiyi'ñ, jøts ja ojts pyadsøøñiyi.

¹⁰ Ku wyinaty ja nwindson'ajtim Jesús jam kyay Mateo tyøjkjotp, winets ja mayjaa'y jam mendøø pøn yikugubajtip, møøt ja'adi pøn ka'øy jaa'y yiktejtip. Ja'ats idø'on ojts yjam'atti, jøts ja tmøøt'ixaktøø jam kaadyaajk windum møøt ja Jesús jøts ja pyabøjkpitøjkti. ¹¹ Ja'ayi ja fariseotøjk ja ojts jade'en t'ejxti, xjats ja nwindson'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk yik'amidoodøø:

—¿Tigøjxp ku yø mwindsøn tmøøtkay yø yikugubajtpitøjkti møøt yø kawindiyjaa'dyi?

¹² Ojts ja nwindson'ajtim Jesús ja tmadøy, xjats ja kø'øm tnimaay ja fariseotøjk:

—Pøn møk pøn kasajajtip, ¿ti ja tyikwa'andit ja tsøøyibi? Ja' ja ttsojktip pøn pøjkidip. ¹³ Kidi ja'ajip ø tø nnimiñ pøn øy pøn wa'atsti, ja' ø tø nnimiñ pøn pøktyundip jøts ja chinaa'yin tyiktigatstit. Nøjkxti jiwa'akti, pamaadyi padajti pøni ti dø'on tyijpy ya'at Dios kyajpxy: “Ja' ø ndsøjkpy jøts xmøøt'attit ja pa'ayo'owin ja ayo'ejxin, jøts ne'egi kidi xyik'ookti yø jiyujk yø tsakaa midi jaty myojxtip.”

Ku ja Jesús yiktiibyijky tigøjxp ku ja kya'ayuu'atti

¹⁴ Winets ja Juan Bautista tyumbi myendøø mā ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ja ojts tyiktøwdi, yide'en ja tnimaadyøø:

—¿Tigøjxp ku øø n'amaay'aty møøt ja fariseotøjkti, ngakay nga'uuky øøts jøts mets yø mbabøjkpitøjk jaayi yjanchkaydi yjanchjøø'kxti, niwine'en kya'amaay'atti?

¹⁵ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—¿Mā meets jade'en tø x'uknijawi jøts ku tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi winet y'amaay'atti winet kyakaydi kya'uukti ku ja jemyaa'y jamni? Abikñimts ja tiempit tyimya'tmit ku ja jemyaa'y wyinaty kya'uk'ejtni ku ja jam wyinaty tø cho'oni, jaanimts idø'on tiy pøn kya'ukaañit kya'uk'uknit; jaanim idø'on ja y'amaay'attit.

¹⁶ 'Ka'axi pøn wyetpach tta'agiyi jemwyet midi tyimy-jemñim, ku ja jade'en yiktu'unt jøts kumi mujkpi ja jemwyet jøts ja tjaaktyimgyøø'tsni ja wetpach, jaaktyimyiwenip ja

kyøøts'ajtin ja'. ¹⁷ Jøts nayide'en ka' y'øyi jøts yikpikta'akt ja vino jap po'dukjøtpy midi namii'kxñim; ku ja jade'en ndu'unint, takøø'tsipts ja po' jøts jade'en nugo wyindigøy, windigøøpy ja po' jøts nayide'en ja vino. Paty ja vino midi namii'kxñim nda'ada'amyin ja jembyo'ak jøts jade'en nimidi kyawindigø'øty.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja Jesús ja wyet ojts ttojni

¹⁸ Exam idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús jade'en wyinaty wya'añ, ku yja'jty tu'uk ja windsøn pøn tnigubajk'ajtip ja israelit jaa'y, jøts ja ojts ñagyuxendya'agyiyi ja' wyingujkp, jøts ja ñimaajyøø:

—Tø øts nnøøxu'nk y'øøky tyimy'ixanim; kudsik mets inet ja'ayi mme'ent jøts waani xkønixajt, jukpyøjkp inet ja jadigojk.

¹⁹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús wya'kukiyii'ñ jøts ja ojts tmøødi ja jaa'y møøt ja pyabøjkpitøjk. ²⁰ Winets tu'uk ja tø'øxyøjk myiiñ jam nwindson'ajtim Jesús yjixkø'øm jøts wyet pa' ja ojts yiktøñ. Myakmajtsk jumøjtíp idø'øn ja wyinaty tø pyaajtniyi ja taxnaxyi jøts ja jadine'en tmi'ity; ²¹ jøts kumi yide'en idø'øn ja wyinmay: “Ja'ayik øts ja wyet inet yø ndojnit jøts øts inet ndso'okt.” ²² Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ojts wya'kjimbity, ojts ja tyimy'ixy ja tø'øxyøjk jøts ja tnimaay:

—Kidi u'nk mdsø'øgi; ja'agøjxp tø mdsø'øky ku ø tø xjanchjawi.

Jøts idø'øn ja nay jatyi myøkpiky.

²³ Kuts ja nwindson'ajtim Jesús yja'jty jam israelit windsøn tyøjkwindum, jøts ojts t'ixy ku ja xuxpi ixapnidi, ja oo'kpi ja yikpidø'økwañdip, jøts ja mayjaa'y xem yam yjanchya'añti, ²⁴ xjats ja tnimaay:

—Pidsømdi; ka'ap yø kiixyu'nk y'øøgyi, maap yø ja'ayi.

Jøts ja yjanchyikniixijkxy ku dø'øn ja jade'en wyaañ. ²⁵ Kuts ja tyikpidsømgijxy ja mayjaa'y, winets ja tyøjkii'ñ jøts ja ojts kyø'køjxp tmach ja kiixyu'nk, jøts ja nay jatyi pyidi'jky. ²⁶ Jøts idø'øn ja jam jade'en øy mā yiknija'wiyii'ñ ja kajpxy ja ayuujk midi wyinaty tø tyuñi.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y

²⁷ Kuts ja nwindson'ajtim Jesús jam chøø'ñ, winets ja winap jaa'y namajtsk tuu'ajy pyadso'oniyi, møk ja yjanchnømdi:

—jRey David me m'ap'ajtip, ayo'ejxk øøts!

²⁸ Kuts ja Jesús tyøjkii'ñ jap tøjkjøtpy, winets ja namajtskpi winap jaa'y ñimejni, xjats ja tnimaay jøts ja ttiibyijky:

—¿Mwāñdip idø'øn amumjoojt jøts ku øts yø yjade'embi xma'aty?

Jøts ja ñømdøø:

—Windsøn'ajtim, wamp øøts idø'øn jade'en.

²⁹ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja mimøj twingudo'oniyi'ñ, yide'en ja tnimaay:

—Wan idø'øn jade'en tjaty pøni mabaat mee nayide'en ja mjanchja'win xmøøt'aty.

³⁰ Jøts wyeen ja øy tyandøø, ojts ja wyin'eixpøkti. Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja møkta'aky tnimaay:

—Øyim mnay'eixidit jøts kidi pøn xuknijawidi.

³¹ Jøts ja'ayi ja jap ñibyidsømdøø, ojts ja tnimadyakøxti sa nwindson'ajtim Jesús ja wyinaty tø yikmøkpikyidi, ojts ja tnimadya'akti øy madsøo wine'enin ja et jam.

Ku ja Jesús tyikajpxpiky ja uum jaa'y

³² Kuts ja jam wyinaty wya'kpidsoimdi, winets winaaagin ja jaa'y ttanimendi ja nwindson'ajtim Jesús tu'uk uum jaa'y, miku' idø'øn ja wyinaty mi'ejtijip, ja'ats ja ka'ukyikajpxniyip.

³³ Ja'ayits ja nwindson'ajtim Jesús tyikpidsiimy ja miku', jøts ja uum jaa'y jaty jadigojk y'awijy. Jøts idø'øn ja mayjaa'y ñigyumaap yajtøø, yide'en ja wyandøø:

—Ka'anin ya Israel pøn jade'en t'ijxñim sam ixyam yik'ijxyin.

³⁴ Ja fariseotøjkti yide'en ja wyamidi:

—Jade'en'ampy yø jaa'y tyikpidsimy yø miku' ku yø nayi' wyindsøn myøk'ajtin tyiktuujniyi.

Ku ja Jesús t'ayo'ixy ja mayjaa'y

³⁵ Widejtp idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús øy madsøo wan tkamjotpi wan tkajpjotpi, jøts ja yik'ixpiky ma jaty ja tpaaty ja tsaptøjk kajp kajp. Ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky ja kyajpxwa'kxip sa ttanitanit ja yjaa'y, jøts ja tyiknaxy øy ti pa'am, øy ti pøjkin aa'nin. ³⁶ Ku ja ojts t'ixy ja mayjaa'y, jøts ja ojts t'ayo'ixy ku ja tsaach'ijxyimdi, janchjotmay'oo'ktip ja', nugo ja jadi'iñi myondi tyukti, jade'en ja yjaw yajtnidi sam borreek ñi'eixpi kya'ejtxiyidi. ³⁷ Xjats ja tnimaay ja pyabøjkitøjk:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, ku ja jaa'y may pøn tnijawwyandip ja Dios yja', jats ka'ejtijip pøn ttukmadowidip.

³⁸ Paty x'amido'odit ja Dios Teety jøts ja tyumbi ttanigaxt ja'abi jaa'y.

10

Ku ja Jesús twiwijch nimakmajtsk pøn wyinaty kyudanaabyi'atwampy

¹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús tyaxmujky ja pyabøjkitøjk midi nimakmajtskti, jøts myøk'ajtin ja ojts tmø'øy, ja'ats ja

ttuktabidsø'ømdit ja miku' jøts ja tyikmøkþøktit pøn øy tigati pa'am þøjkidip.

² Yide'en idø'øn ja nimakmajtskpi pabøjkpitøjk ja xyøøwdi: tu'uk Simón txøøwi, nayi yiktejp ja Pedro, jøts ja y'uch txøøwi Andrés; Jacobo møøt ja' y'uchmi midi txøøw'ajtp Juan, ja Zebedeo y'una'jk; ³ Felipe, Bartolomé, Tomás, jøts Mateo ja yikugubajtpi; jøts ja Alfeo myajnk pøn txøøw'ajtp Jacobo; jøts Lebeo pøn nayi yiktejp Tadeo; ⁴ jøts jadu'uk Simón cananista; jøts ja Judas Iscariote pøn tñankmyajtsip ja nwindson'ajtim Jesús.

Ku ja Jesús tkexy ja pyabøjkpitøjk kajpxwa'kxpi

⁵ Yide'en ja nwindson'ajtim Jesús t'ane'emy ja ñimakmajtskpi pabøjkpitøjk ku ja ojts tkajxtsøø'ñ:

—Kidi jam etjotp mnøjkxti mā chøønidi pøn ka'israelit jaa'dyi, ka'abaat mnøjkxtit mā jaty ja kajp jam Samaria; ⁶ ja'ayi mee mninøjkxp midi yā Israelit naxjøøjty, ja' idø'øn ejtnidip sam ja borreek tyigøydi. ⁷ Nøjkx xkajpxwa'kxti jøts ku Dios kyutujk wyingøñ midi ja tyanitanaapy yjā'y. ⁸ Yiktso'okti pøn þøjkpi ja møk pu'uts pa'am, jøts pøn tigati jajtīdip, yikjujkyøkti ja oo'kpidi, jøts kajpxpidsømdi ja miku' jøts tmajtsu'utt ja jaa'y. Meets idø'øn yø yjade'embī møk'ajtin tō mniyikmø'y; nayide'ents xyiktunkpaattit sam tō myikmo'odi.

⁹ 'Kidi ti meeñ xkondi, ni oori, ni plati, ni cobre, ¹⁰ ni pejnbaat xkawetstit. Mnīmdajk niti xkako'ondit, tu'ugyi mwet xminøjkxtit midi ixja mwet'ajttip; tumbixi mnøjkxti, mgaabyaāt p meets.

¹¹ 'Ku øy mā mja'attit wan tkamjotpi wan tkajpjotpi, jamts x'ixa'adit tu'uk ja jaa'y midi nijawi, midi tsojkp ja Dios yja', ja' tøjktjotp mja'da'aktit kunim mdsoondit jam kajpjotp, winetnimts jam mbidsø'ømdit. ¹² Ku mdøkidit tøjktjotpy, kajpxpoo'kxti ja jaa'y. ¹³ Pøni m'adsojidip ja jaa'y, øy'ajtp; kuts ja ka' t'adsojimbity, majtsu'uttits ja'. ¹⁴ Jøts ku pøn mgagupøkidit, uk ka' paat tmdowa'andi pøni sa me mjawā'añ, pidsømdits jam ja'abi tøjktjotp uk ja'abi kajp. Winapti ja pu'ux midi jam mdekyøjxp, jøts jade'eñi xuk'ejxtit jøts ku jade'eñi tō mnañiwa'achidi. ¹⁵ Øts idø'øn wamp ku wyinaty yja'aty ja tiidyu'unin, ne'egi kajaa yø yjade'embī jaa'y ja ayo'on tyimbyaattit, jøts nigidi jade'en y'ayo'ombaattit ne'egi ja kawindiy jaa'dyi pøn jam tsinaadyøø jam Sodoma jøts jam Gomorra.

Ku ja yiknigajpxy jøts ku ja pabøjkpitøjk yikmatswa'andit

¹⁶ 'Øyim xmado'odit jøts xnijawidit jøts ku meets jam nguexy mā ka'ap nugo ajawi øy pøn tyøki!

Mjadyimñay'ejx'etidip, yikxonim mnañiwijy'atidit, kidi øy ti xtsepøkti, yujy kò'øm mnabyikta'agidit. ¹⁷ Øyim x'ejxtit, øyxi dø'øn jaa'y mgøyakidit mā kudunktøjk jamdi, jøts myikwinwoptit myikjøpwoptit jam tsaptøjkjotp. ¹⁸ Myiknøjkxi paa't meets ja jaa'y jam mā jaty ja møj windsøn yikutukti, ja'agøjxp ku øts nja' xpabøjkidi; jats idø'øn ja ñibidsømit jøts meets ja xukmado'ot pøni sà øts idø'øn ja n'ixpøjkin, ja'abaat meets xukmado'odit pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹⁹ Kuts myikøyaktit jam kudunk wyindumdi, kidi xkumayjawidi, kidi meets ja xpamaañi xpadajni pøni ti dø'øn jam mgajpxtip, uk pøni sà dø'øn jam mwa'andit; ja'ayi ja y'ukja'att pøni juuni dø'øn mgajpxtit, nagyø'ømts Dios mmo'ojidit ja ayuujk pøni sà dø'øn mwa'andit. ²⁰ Kidi meedsipxi ja mmiwinmaa'nbyaatp ku mee mgajpxt, pø ja Dios Teetyxi y'Espiritu Santo myikajpxidip.

²¹ 'Jade'en nøjkx jaty kyubety pøni pøn øts nja' wyinaty xkupøjkiyip, jøts ja myigu'uk paa't ja tyamidsepøkit jøts ja tnankyik'oogit, jøts ja u'nkteety jøts ja u'nktaak nayide'en ttumidit ja y'una'jk nay ja'agøjxp ku øts nja' janchpabøjkidi nidu'ugin; jøts ja u'nk una'jk nayide'ents ttumidit ja tyeety tyaaak, tyik'ooktit paa't ja'adi. ²² May jaa'y mee mmi'akiyip mmijotma'adiyip ja'agøjxp ku meets nja' xpabøjkiyi; pønts tmidanaapy øy wine'en paa't, ja yjade'embi jaa'ys idø'øn nitso'ok'atp. ²³ Ku myiktabawidetit ja kipy ja tsaa, kaknøjkxtits mā kajp jam jadu'uk; øts idø'øn wamp, jøts ku øts wyinaty jawyeen tø nmeni yamnim meets ja kajp xka'ayø'ø'y'abidsømdi midi jaty ja israelit jaa'y kyajp'ajttip.

²⁴ 'Ka' pøn ixpøjkpi tjaaktyimyjinaxy ja mya'estri, jøts ni ja tumbi tkajinaxy ja wyindsøn. ²⁵ Tyajotkujk'attip idø'øn ja ixpøjkpi, janch møj idø'øn ja wyinaty ku yja'attit jade'en sam ja mya'estri, jøts ja tumbi sam ja wyindsønin. Pøni miku'dam ø nyiktijy ku mee nniwindsøn'aty, ttit meets mdsow, ti meets jade'en mjaakayiktejp?

Ja' midi yiktsø'øgip

²⁶ 'Paty ka' pøn xtsø'øgidit. Ka'axi ti kyanigaxi'iky øy pøn ti tjadyimy'ama'atsk'aty, ka'ats ja kyayiknijawi øy pøn ti tjadyimyjayu'uch'ity. ²⁷ Pøni ti mee nda'agajpxip, tukmadowdits meets ja jaa'y ja'; nigajpxtits ja yikxon pøni mā x'a'ejxidi myikmadowdi ømyadsowi. ²⁸ Kidi yikjaa'y'oo'kpi xtsø'øgidi, pø ka'axi anmija'win ja tjadyimyik'ookti; ja Dios ja' idø'øn tiy ne'egi mdsø'øgidip, pø ja'axi møk'ajtin tjagyajp jøts ja jaa'y tyikwindigøy møøt ja y'anmija'win jap ayodaajkjøtpy.

²⁹ 'O dø'øn ja joon mabaat kyidyimchobaaty, nayide'en idø'øn ja Dios Teety ja t'ejx'ity. Ni tu'ugin ja kyawindigøy pøni ka'ap ja kò'øm tyikutuky. ³⁰ Tu'uk tu'uk meets mwaay

machø y'ity. ³¹ Kidi mdsø'øgidi, ne'egi jawaani jinaxy mee mnibayø'øyi, ɛti ti meets mdsow, ti sa ja mayjoon chobaaty?

Pøn tmøjpiktaktip ja Jesucristo jam mayjaa'y agujkp

³² Pøn jaty ø xpukajpxip, pøn wamp mayjaa'yjøøjty jøts ku øts ja xpabiky, nayide'ents øts ja møk nnitanit jam Dios Teety wyingujkp pøn jap tsajpjøtpy. ³³ Pønts ø xkabukajpxip, pøn wamp mayjaa'yjøøjty jøts ku øts ja ka' xpabiky, nayide'ents øts ja niwine'enin nga'ejxjimbett, niwine'enin nganitanit jam Dios Teety wyingujkp.

Jesús køjxp ja jaa'y ñawya'kxyidi

³⁴ 'Kidi mee mwani jøts ku øts jaa'y kuwani xtyimy-jatytajotkujk'attit, pø may idø'øn ja nøjkx kyanachokidit øts køjxp. ³⁵ Jade'en ja tpatni jøts jaa'y ja y'u'nk y'unaj'jk y'ukmidsepøjkniyt, ja u'nk ja xa'kxy ja u'nk ja nøøx ñamyatsidit; ³⁶ tukmigu'uk ja jade'en y'uknamyidsepøjkniyidit.

³⁷ Pøn tyeety tyaak jawaani tyikmøjtøjkip sam ø ka'ap xmøjpikta'agyin, ka'ap øts ja mibaat nja'aty; jøts nayide'en pøn y'u'nk y'unaj'jk jawaani tyikmøjtøjkip jøts nigidi ka'ap øts, nayide'en øts ja ka'ap mibaat nja'biky; ³⁸ jøts pøn ø xk-agu'ayo'ombaadiwyamp ku jaa'y yik'lookwa'anit, jøts øts ja nja' jade'en xkatunwajni, ka'ats øts ja mibaat nja'bøkt. ³⁹ Pøn kasajatyim nay'ejxip, pøn nabya'ayojip, ka'ap ja mibaat ja nitso'ok'ajtin tpaaty; pønts kanabya'ayojip wan tjaty sa yjaty øts køjxp, ja'ats idø'øn tpaatp ja nitso'ok'ajtin.

Ja may'ajt

⁴⁰ 'Ja jaa'y pøni pøn mgupøjkidip, øts idø'øn ja wyinaty jade'en xkupøjktip; jøts pøn øts jade'en xkupøjkp, ja'ats ja nayide'en kyupijkpy pøn ø xkajxp. ⁴¹ Pøni pøn tkajpxkyupøjkp ja Dios kyugajpxy, jøts kumi Dios ja kajxip, nayide'en ja jaa'y yikmay'att sam ja Dios kyugajpxy yikmay'atyn; jøts pøn tkajpxkyupøjkp ja øyjaa'y ja'agøjxp ku y'øyjaa'y'aty, nayide'en ja yikmay'att sam ja øyjaa'y yikmay'atyn. ⁴² Jøts pøn ø xmøøjyip ja n'u'nk n'unaj'jk øy tukvasin ja tsujxk nøø jøts kumi øts ja nja'ajtpy, jøts janch øts idø'øn nwa'añ ku ja nayide'en yikmay'att.

11

Ja jaa'dyi pøn ja Juan Bautista ojts tkexy

¹ Xjats ku nwindson'ajtim Jesús tta'ana'am'abajtiyiñ ja nimakmajtskpi pabøjkpitøjk, winets ja ojts chøøñ, jøts ja ñijky yik'ixpøjkpi kajpxwa'kxpi ma jaty ja kajp jam ja'abi etjotp.

² Jøts ja Juan Bautista, ku ja jam wyinaty puxøjkjotp, jøts ja tnija'wiyiñ ti jaty wyinaty tyump ja Cristo ja yiknitsokpi,

winets ja tkejxy namajtsk ja pyabøjkpi jøts ja t'ats'ejxtit ja nwindson'ajtim Jesús, ³ jøts ja t'atsyiktø'ødit yide'en:

—¿Mjanchjacristo mets idø'øn, ja yiknitsokpi midi tijj menwamp, uk njøp'ejxp øøts idø'øn jadu'ukpi?

⁴ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús y'adsojimbijty:

—Nøjkxti jøts jade'en xukmado'odit ja Juan sa jaty ti jaty m'ejxtip mnija'widip. ⁵ Tamimadya'akti sa winap jaa'y wyin'ejxwa'kxti, sa pakma'at jaa'y yø'øyjø'økti, sa yø pu'uts pøjkibi cho'okti tuki'iyi, sa nat jaa'y myadoobøkti, sa oo'kpi yjujkyøkti, jøts sa ayoobi jaa'y ja Dios kyajpxy yiktukmad-owdi. ⁶ Nekim ja'adi pøn tu'ugyi ja janchja'win tmøøt'ajttip, ka'ap winguwopi jøpkuwopi tmijattit ku ø xjanchjawidi.

⁷ Ixanim idø'øn ja wyinaty tyimchoondi ja Juan Bautista yjaa'y midi ja pyabøjkpi'ajtpy, ku ja nwindson'ajtim Jesús tnmadyaktøjkiyiñ ja Juan, yide'en ja tnimaay ja mayjaa'y:

—¿Ti ojts x'ejxti jam abak etjotp ku jam ojts mnøjkxti? ¿Ojts meets jam yjawi x'ixy tu'uk ja jaa'y midi jade'en jajt p sam kapy pyojimbity pyoj'adijy? Pø ka'axi, pø tu'ugyixi ja tmi'ity ja wyinmaa'ñ. ⁸ ¿Tits idø'øn ojts x'ats'ejxti? ¿Uk ojts x'ejxti tu'uk ja jaa'y midi janchweti janchnaamyi, midi janch tsuj ja wyet tø tyikpety? Pø wa'atsxi xnijawidi pøn jade'en naxyojxidip jøts ku ja jam ñachøkyidi ma ja windsøndøjk jam chøønidi. ⁹ ¿Tits inkwan idø'øn mjantyim'ats'ejxtøø? ¿Tu'uk ja Dios kyugajpxy? Janch ja'ats idø'øn pøn jawaani tjaaktyimyøj, nigidibaat ja yjadu'ukpi jade'endi. ¹⁰ Ja Juan idø'øn jade'en yiknigajpx ku wya'añ Dios kyajpxy yide'en:

Ngajxjawyenip øts, u'nk, ja ngugajpxy tu'uk,

jøts ja jaa'y ja wyinmaa'ñ ja tyiktøøjit tyiktuudaajkit, jøts mets ja m'ixpøjkin yikjøp'ext.

¹¹ Tyiiby øts idø'øn nmadya'aky, jøts ku ka'ap jade'en pøn myajada'akñim Dios kyugajpxy sam ja Juan Bautista; pøni pønts øts nja' xpaduujnip jøts ku tyøki ma øts ngutujk ttanitanit ja jaa'y, ja'ats ne'egi yikmøjpiktaktip jøts nika'ap ja Juan Bautista.

¹² 'Jaayip ja Dios kyutujk cheptak'okwani ku yø Juan Bautista myiñ jøts ixyambaatnim kyakixy kyanaxy. Aguwani ja tjadyimyjammajada'akwa'andi pøn nadya'aja'wiyidip ja yjotmøk'ajtindi. ¹³ Pøn ja Dios kyutujk yjawi tka'uknigajpxip, ni'ijtyi ja tnigajpxti pøn Dios kugajpxy'ajtidip, jøts nayide'en ja Moisés kyutujk tyikwa'añ jøts jaabaatnim ja tø yikni'amøn ku ja Juan Bautista yam tø myiñ; ¹⁴ jøts pøni mjantyimy-janchjawwyandip, ja Juan idø'øn ja' pøn yiknigajpxp jøts ku mye'ent jadigojk ja Dios kyugajpxy midi txøøw'ajtp Elías. ¹⁵ Pøni pøn yikxon tnmadoop, wants tja'gyuki.

16 'Jade'en meets mdami'ejxi sam ja mutskuna'jk muum y'adø'øtsti jam maayjotp, ku ja myi'una'jk nisudso'ampy tkagupøjkiiyidi ja kyuya'jtin midi ja yja' ttsøjkpy yjaguyatwampy, jade'en ja yiknimaadyi: 17 "Tø øø njaxu'uxy, ka'ats m'atswa'andi; tø øøts ja cancion jotmay'øøgyim nja'øømi, ni jade'ents tø mgaya'axti." 18 Tøxi yø Juan myiñ jøts ka' yø kyay jøts ka' yø y'uuky, jøts mwa'andi jøts ku miku' yø myøøt'ajtpy. 19 Xjats ø tø njamemi, kaapy ukpts øts, jøts mwamidi jøts ku øts janchkaxim ngay n'uuky, jøts ku øts ja møøt nnamyayi pøn yiktejtíp jantyimbyojkpitumbijaa'dyi, jøts nayide'en møøt ja yikugubajtpitøjkti. Pøni pønts ja Dios yja' tkupøjkíp, ja'ats tja'gyukíp sam ja Dios yja' tsøkyin.

Ja kajp midi kamadoodip

20 Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ttamigajpxkijxy ja kajp ma jaty ja wyinaty tø ttuñ ja milagri'ajtin, ku dø'øn ja jaa'y jam ka' tyimyiktigatstinim ja chinaa'yin. Yide'en idø'øn ja wyaañ:

21 —¡Mjanch'ayøøy meets, Corazíngit jaa'dyi! ¡Mjanch'ayøøy meets Betsaidit jaa'dyi! Ku jeexyip ja milagri'ajtin tyuñi jam Tiro jøts jam Sidón midi meets ya tø myiktu'unxi, ku ja jeexyip jam yiktuujnidi ja milagri'ajtin, windi'ixyip ja jeexyip tyiktigajtsnidi ja chinaa'yindi, ku ja pyøky jeexyip tyimchaachjawidi. 22 Øtsts yam wamp jøts ku nøjx ja tiidyu'unin ñaxy, mgu'ayowip meets ja jinaxy, nika'ap ja ne'egi jade'en y'ayo'odit pøn tsinaadyip jam Tiro jøts Sidón. 23 Jøts meets Capernaumit jaa'dyi, ¿ma mee xijy mnøjkxti tsajpjøtpy? Pø japxi meets ayodaajkjøtpy mnøjkxtit. Ku jeexyip ja milagri'ajtin yiktuñ jam Sodoma midi meets ya tø myiktu'unxi, ne'egi nay jaa ja kajp jeexyip, ka'ap ja jeexyip sa yjaty. 24 Øtsts idø'øn tyimwyamp ku wyinaty ja tiidyu'unin ñaxy, ne'egi yikxon mee ne'egi mjaaktyimy'ayo'onbaatt, jøts nigidi jade'en pøn jaty tsinaadyøø jam Sodoma.

Ya mendi jøts mboo'kxtit

25 Xjats ja nwindson'ajtim Jesús yjaakwaañ:

—Dios Teety tsajpjotpit, yikjujky'ajtpi ya naxwiiñ, nmøja'wip mets ngunuu'kxyja'wip mets, ja'agøjxp ku tø xamidsøky o pøn ja mnitsoojkin jøts yø wijy jaa'y ja tø tkaja'gyukidi kø'øm, ne'egi tøts ja xuk'ixy xuknijawi pøn idø'øn ka'ejxiyimdi. 26 Jade'ents Teety tø xuñ sa kø'øm xamidsøky øy pøn.

27 Xjats ja Jesús tnimaay ja mayjaa'y:

—Tum ja' øts ndeety xuktump midi ja kø'øm tyunwampy. Ka'ap øts pøn jade'en xnijawi sam øts ndeety kø'øm xnijawi; nika'ats øts ndeety pøn wa'ats ñijawiyi sam øts ja kø'øm ndyimñijawi, jøts pøni pøn øts ja nduknijawiwypy, ja'ats

tnijawidip ja Dios Teety. ²⁸ Øts idø'øn xnime'endip pøn jaty agøjxtip jotkøjxtip, pøn jaty ø xku'ayo'ombaaajtidip, øts mee nyikpoo'kxp. ²⁹ Kupøjkidik øts ja n'ixpøjkin jøts mwinmaa'nbyaattit jade'en sã meets tø ndaniwinmayi, yujy øts winmaa'n njagyepy; pyaaptts meets ja m'anmija'win ja øy'ajtin ja kunuu'kx'ajtin. ³⁰ Yø xipøjkin midi meets yam nmøøpy, ka'ap yø chepi, jajtni yø', ja'ayi xka'ixmatstit.

12

Ku ja Jesús ttøjtøø ja ariin yam poo'kxin xøøw

¹ Tuu'yø'øpy ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty, poo'kxin xøøwts idø'øn, jøts ja jam wyinaty ñaxti mā kam jam. Janch yuu'oo'krips ja pyabøjkpitøjk jøts ja ariin uun ja ttøjpinaaxwã'ktøø, jøts ja pyajk ja tjøø'kxiyidi. ² Xjats kuts ja fariseotøjk ja jade'en t'ejxtøø, winets ja ttamajstøø ja nwindson'ajtim Jesús:

—Ejx yø mbabøjkpitøjk jade'en y'adø'øtsti, jøts ka'ats pyaat'aty jøts yø jade'en y'adø'øtstit ku poo'kxin xøøw.

³ Xjats ja yide'en yiknimaadyøø:

—¿Ti ka'anim meets ja Dios kyajpxy x'ixy midi tnigajpxp sa ja David tuk'ojk tmøøt'adijch ja myigu'uk, ku yuu ja wyinaty yik'ookwã'aniyidi? ⁴ Tsaptøjkjotpyxi ja ojts tyøki, japts ja ojts tkay ja kunuu'kxy chapkaaky midi ja Dios yiktamiyoxp, midi ja ka'ap pyaat'aty jøts ja tka'aty, uk jøts ja ttuka'aty ja myigu'uk, ja'ayi ja paat'ajtidip pøn teety'ajtip. ⁵ ¿Jøts nigidibaatnim meets ja kutujk x'ejxni midi ja Moisés yjaay, midi wamp jøts ku teetyøjk ka' pyoo'kxti jap tsaptøjkjotpy ku poo'kxin xøøw, jøts nika'ats ja pyøkyi? ⁶ Øts wamp jøts ku ja jadu'uk jawaani møj, nika'ap tsaptøjk yja' jade'en. ⁷ Ka' meets yø xnimadøy pøni sã dø'øn yø tjatijy ya'at Dios kya-jpxy ku ja Dios Teety wyaañ: “Ja' ø ndsøjkpy jøts xmøøt'attit ja pa'ayo'owin ja ayo'ejxin, jøts ne'egi kidi xyik'ookti yø jiyujk yø tsakaa midi jaty myojxtip.” Kuk y'ijty xja'gyukidit, ka'abik mmigu'uk y'ijty xpøky'ejxtit øy ja ti pøky tjabatundi. ⁸ Ngudanaapy øts ja naxwii'ñit jaa'y jøts øts wamp ti paat'ajtip kapaat'ajtip yiktu'unt ku poo'kxin xøøw.

Ja jaa'y midi ja kyø' jadi'iñi tøtsnìp

⁹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús jam chøø'ñ jøts ja ojts ñijkxy, tyøkiyñ jam tsaptøjkjotp ¹⁰ mā wyinaty jam tu'uk ja jaa'y midi ja kyø' jadi'iñi tøtsnìp tuktamajñ; jøts kumi øy idø'øn ja tyimy'ixa'adi ti ja yjadyimy'uuktani'øønidip ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja tyiktøødøø t'amidoodøø ñadyijyi:

—¿Kutujk yø' ku pamaa'y jaa'y nyiktsojkin ku poo'kxin xøøw, u ka'?

¹¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts t'adsøy, yide'en ja tnimaay:

—¿Wan meets ja mborreek ndejin jadi'iñi xmajtstu'utt ku ja wyinaty tō kyunaxy jap jutjōtpy yam poo'kxin xōōw? Pō kuwanixi ja xninōjkxtit jōts ja x'atsjuuttit. ¹² ¿Ti sats ja jiyujk jade'en yjaakyikjotmay'aty, jōts ja jaa'y jadi'iñi yikmajtstu'utt? ¡Pō ka'axi, pō jaa'yxi ja! Paat'ajtip n'odyu'unin øy pōn ku poo'kxin xōōw.

¹³ Xjats ja yiknimaay midi ja kyø' wyinaty tōtsp:

—Xajtōw.

Jōts ku dō'ōn ja ojts xyajtiy, tyimyo'kpōjk ja kyø' ja', nayide'en ja tyimya'wiyi'iñ sam ja yjadu'ukpi kō' midi mōk. ¹⁴ Winets ja fariseotōjk wya'kpidsōmdōō, jōts ja tkajpxy'ajtpinibōjkidōō sudso ja tjadyim'yukyik'ookitit ja nwindson'ajtim Jesús.

Ku ja Dios kyugajpxy Isaías tnigajpxy sa ja Jesús jyatwa'añ kyubatwa'añ

¹⁵ Kuts ja nwindson'ajtim Jesús ja tnija'wiyi'iñ, winets ja jam ojts cho'oni jōts mayjaa'y ja ojts pyadsōōñi. Yikmōkpōjkixpy idō'ōn ja pamaa'y ja', ¹⁶ jōts ja yikxon ttukmadōy jōts ja ka'ap ñimadya'agidit pōni pōn idō'ōn ja'. ¹⁷ Jade'en'ampy idō'ōn ja jade'en yjaty, jōts ja jade'en ka'pxy tyimyjatt sa wyaañ Dios kyugajpxy midi Isaías'ajtp, ku ja yide'en wyaañ:

¹⁸ Yø' øts idō'ōn tō n'a'ejxi, øts yø' ndumbi,

yø' ø ndsōjkpy jōts yø' ø ndajotkujk'ajtpy.

Nmo'op øts yø' ja nmōk'ajtin ja n'Espíritu Santo,

jōts øts yø xnigajpxit ja ndiy'ajtin o magajp.

¹⁹ Ka'ap yø cheekt, ka'ap yø wyopt, ka'ap yø ya'axt yjokt, niduk'aawin yø kyayikmado'ot ja y'aaw y'ayuujk ja nōō'ajy tuu'ajy.

²⁰ Ka'ap yø øy pōn nugo tyimdy'a'oo'kpety,

ka'ap yø nugo tukmajada'ak tyimyajada'aky øy pōn mabaat tyimyjatundigōy,

kunim yø yikxon tpikta'akt ja kyutujk ja tyiy'ajtin.

²¹ Jōts yø ødyimbyōngajpi y'ajot'attit.

Ku ja Jesús yiknimaay jōts ku miku' myōk'ajtin ja tyiktuujni

²² Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ojts yiktaninijxxy tu'uk ja jaa'y midi winap midi uum, jōts tō miku' ja wyinaty tyatōkiyi. Ojts ja tyikmōkpjiky jōts ja jaa'y wyin'ejxwa'kxy jōts ja y'awijy jadigōjk. ²³ Jōts idō'ōn ja jaa'y ja ñigyumaap tyimya'widōō, yide'en ja ojts wya'andi:

—¿Ti ya'at ndejin, ja rey David y'apip?

²⁴ Xjats ja fariseotōjkti ja'ayi ja ojts jade'en tnimyadowdi, xjats ja wyandōō:

—Jade'en'ampy ya'at jaa'y tyikpidsimy yø miku' kumi ja møj miku' myøk'ajtin yø yiktuujnip, jøts yø ttuktabidsimy ja myimiku', yø'øts yø wyindsøn'ajtip.

²⁵ Wa'a'ts ja nwindson'ajtim Jesús ja tnijawi sa jaty ja wyinaty wyinmaydi, jøts ja tnimaay:

—Nimidi'ibi kutujk kò'ømyi ñamyidsep'aty, kuts ja chep-tundi ja xem yam jadi'iñits ja ñankyudigøyidi; u ku kajp u ku jaa'y tukmigu'uk ñamyidsepikyidi jøts ñawya'kxyidi, ka'ap ja yikjøp'ijxy'aty jøts ja jeky ñankchøønyidit. ²⁶ Jøts nayide'en yjaty ku ja møj miku' tyikpidsimy ja myimiku', tøts idø'on ñamyayi ñawya'kxniyi; ¿sudso'ampyts ja jade'en y'ett ja myøk'ajtin? ²⁷ Pø jade'enxi mee mwa'añ jøts ku øts jade'en'ampy ja miku' nyikpidsimy ku øts ja møj miku' myøk'ajtin nyiktuujniyi; pøni janch jade'ents, ¿pønts meets ja mmigu'uk ja myøk'ajtin yiktuujnip ku ja miku' ja nayide'en tyikpidsømdi? Ja'axi mee mni'øø'niyidip jøts ku nugo jade'en nugo mjadyimgyajpxigøydi. ²⁸ Kuts øts, jade'en'ampy øts ja miku' nyikpidsimy ku øts ja Dios myøk'ajtin nyiktuujniyi, jade'ents meets idø'on yø xja'gyukit jøts ku Dios ja kyutujk tø mdanija'adyidi midi ja tyanitanaapy yjaa'y.

²⁹ ¿Pønts øy nugo tyimy'uknidøjkip ja jaa'y jap tyøjkjøtpy midi janch kamaabyim, øy ja pøn tyimyjapøjkxiwyajni ja pyikta'aky? Jawyeenxi ja yikøwøønt yikpakwøønt, winetnims ja yikpøjkjøxat ja pyikta'aky, pø tøxi øts nayide'en ja miku' yja' nmimajada'aky.

³⁰ 'Pøn ø xkabudøjkip, ja' øts idø'on xmidsepwamp; jøts ku øts pøn ti møøt njapøkmukwa'añ, jøts ja jinaxy tpøkwa'kxy.

³¹ 'Paty meets idø'on nnøjmi, jøts ku øy tyimyjapøni yik-maa'kxkøjxp ja' pyøky, pøni ti jaty pøn tyumpy kyajpxpy; kuts pøn tka'uk'ømyigajpxt ja Espíritu Santo, niwindem ja mibaat kyayikpojkpimee'kxy. ³² Jøts øy øts pøn xjaga'ømyigajpxpy, jaakyikpojkpimaa'kxp ja'; jøts ja' pøn tka'ømyigajpxp ja Espíritu Santo, ka'ap ja mibaat yikpojkpimee'kxy ya naxwiñ, jøts øy tyimyjamaðso'ji.

Pøni sa wyimbidsimy øy ti, ja'ats tyiknigaxø'kp pøni sa ti y'øyi kya'øyi

³³ 'Ku kipy y'øyi, nayide'en ja øy tyøøm tyikwingaxi'iky; jøts midi ka'øyi, nayide'ents tyøøm ja tyikwingaxi'iky ka'øyi. Ja tyøømts ja kipy yikta'ejxkajp pøni sa øy ka'øyi tyøømi.

³⁴ ¿Meets win'øø'mbidi! ¿Sudso mee m'øgyajpxt jøts ka'ats m'øyyaa'yidi? Jøts pøni sa y'awa'kxy yø aaw, tum jamts yø chøøñ midi jam ujts abøki yikmøøt'ajtp jam amjotp.

³⁵ Pøn øy jaa'y, jade'en'ampy ja tyikpidsimy ja øgyajpxy ja øwyinmaa'ñ, kumi tum'øwyinmaa'ñ ja yjagyejpy jam y'am yjotp; jøts idø'on ka'øyyaa'myidi jade'en'ampy tkayikpidsimy

ja øwyinmaa'ñ, kumi tum ja ka'øyi ja jam myøøt'ajtpy y'am yjotp. ³⁶ Øtsts mee nnimaapy jøts ku wyinaty ja tiidyu'unin ñaxy, ja'abi xøøwts tuki'iyi yikøyajkøxt ja øgyajpxy ja ka'øgyajpxy pøni sa pønjabøn tø wya'añ. ³⁷ Pøni sa ja m'ayuujk pøni sa ja mwinmaa'ñ, nayide'ents myiktiidyu'undit, nay ja' myik-tapøky'ejxtip, nay ja'ats mgayiktapøky'ejxtip.

Ku ja ka'øyjaay t'amidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja milagri

³⁸ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja fariseotøjk ñimaajyøø møøt ja kajpxwejpitøjkti:

—Windsøn, ja' øø n'ejxwampy jøts øøts xuk'ext tu'ugin ja milagri'ajtin, pøni janch ku mjanchdiosu'ngi:

³⁹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ja' idø'øn ja milagri'ajtin amidoodip pøn kawindiyjaa'y'ajttip; ka'ats ti milagri'ajtin y'ukyiktuk'ejxnidit, wan ja'ayi sa yjajty kyubejty ja Jonás ja Dios kyugajpxy. ⁴⁰ Nayide'en ja Jonás y'ijty tigøøk xøøw tigøøk tsuu jam ajkx yjotp jøts pyidsimy jujky, nayide'ents øts idø'øn jap naxpatki'py n'ett tigøøk xøøw tigøøk tsuu jøts nbidsø'ømt jujky. ⁴¹ May'ampy pyidø'øktit ja jaa'y pøn jaty tsinaadyøø jam Nínive ku yja'att ja tiidyu'unin xøøw, ku yø jaa'y yiktiidyu'undit pøn jaty ixyam tsinaadyip jujky'ajttip ya naxwiiñ, yø'øts idø'øn yikpøky'ejxtip; kumi ne'egi yiktigajtstøø ja Nínive jaa'y chinaa'yindi ku ja Jonás ja ojts tyukmadøyidi ja Dios kyajpxy, jadyimy'ixyats idø'øn ja' midi jawaani møj jøts nika'ap jade'en Jonás, jøts ka'ap meets ja xmøjpikta'aky. ⁴² Nayi pidø'økp nayide'en ja windsøndø'øxy ku tiidyu'unin xøøw, ku ya'at naxwiiñit jaa'y yiktiidyu'undit jøts pyøky ja yiktani'øønidit; kumi jagam et ja ojts chøøñ, jøts ja ojts jadine'en tñimiñ ja Salomón ku ja tpatmadoowajni ja kyajpxwejin, ixyats jadu'uk midi jawaani tñija'wip jøts nigidi jade'en Salomón, jøts ka'ap meets ja xmøjpikta'aky.

Ku ja miku' jadigojk t'awimbeti ja chinaadyaajk

⁴³ 'Ku miku' tmajtstu'uty ja jaa'y, jøts ñijkxy widejtpi tø'øts etjotp, tja'ixa'ay ja pyoo'kxaaajk; jøts kuts nima tkapaaty, xjats wyinmay: ⁴⁴ "Nay ja ndøjk ø n'awimbetip ma ø tø ndsøøñ." Kuts wyimbity, jøts ja jaa'y jade'en yikpaaty sam tøjktawa'ats, pe'ety jaaxy ja jap. ⁴⁵ Xjats ja chøøñ, jøts ja tjaaktyimy'atsway ja niwixujk ja myimiku' midi jawaani ka'øydi, jøts ja niduki'iyi ttatøkidi ja jaa'y, tsinaadyaajk ja tyikwa'andi. Nayide'ents idø'øn yø kawindiy jaa'y yjattit.

Ja Jesús tyaak jøts ja y'uch

⁴⁶ Exam idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty jade'en tmigajpxñim ja jaa'y, ku ja tyaak yja'jty jøts y'uchti myigu'ukti. Japyi ja ojts tøk'agui'py y'awejxti, ja' ja

tyimyjamiǵajpxwandip. ⁴⁷ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús yiktukmadøø, jam idø'on ja pøngapøn tnigajpxkøjy:

—Ixap ja mdaak tøjkwimpy y'awixy møøt ja m'uch, jøts mets mmigajpxwajnip.

⁴⁸ Jøts ja tnimaay pøn wyinaty jade'en tø tyukmadøyi:

—ǵPøn øts ndaagip, pøn øts idø'on n'uchip?

⁴⁹ Winets ja tnigu'umiyii'ñ ja pyabøjkipitøj k jøts wyaañ:

—Yø' øts idø'on ndaagidip, yø' øts idø'on n'uchidip. ⁵⁰ Pøn øts ja ndeety kyutujk tpaduujniyip midi jap tsajpjøtpy, yø' øts idø'on nmigu'ugidip, yø' øts idø'on ndaagidip.

13

Ku ja Jesús tmaryakpaaty ja jaa'y pøn nøjkx neppi

¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús jam tøjktotpy pyidsiimy, jøts ja ojts ñijkxy jam mejy'am, jamts ja y'ixaajky. ² Jøts kumi janch may ja jaa'y ñamyujkidi ma ja jam wyinaty, winets ja nwindson'ajtim Jesús tyøjkiyii'ñ jap barkijøtpy, japtys ja y'ixaajky, jøts ja mayjaa'y jam niduki'iyi tyandøø nøø ad-sayjotpy. ³ Xjats ja ttuk'ixpijky ja y'ixpøjkin, ñimay idø'on ja ojts tnigajpxkøjy. Tum ejxpajtin madya'aky ja tyanimadyakpy pøni midi idø'on ja y'ukyiktamija'gyukip, yide'en ja wyaañ:

—Tu'uk ja jaa'y chøø'ñ neppi; ⁴ jøts ku ja ojts twijy ja tyømt, xjats ja tømt winaagin ñaxkidaajky jam tuu'am, ja'ats ja joon ojts tnimendi jøts ja wa'ats tpeemujkøjxtøø. ⁵ Winaagin ja tømt ñaxkidaajky jam tsaajotpy ma ja naajx kyamajpxyi; ja'ats ojts tsojk myujxkojti kumi ka'ap ja naajx kyøjki. ⁶ Kuts ja xøøw ja'ayi pyidsiimy, ja'ats ja ojts chaa'yiyi, yats y'aats ja yjaakidyimy'ejtnidi, xjats ja tuki'iyi ojts tyøtskøjxni. ⁷ Jøts ja tømt winaagin ñaxkidakmøø jam maagyujp'agujkp, jøts ku ja maagyujp yøøñ, ja'ats ja ojts ñi'aa'mbajtniyi. ⁸ Jøts ja tømt ojts waani ñaxkidakmi ma øñaajx, ja'ats janch'øyiyii'ñ; winaagin magø'pxy pyajkpejty ja tu'ukpi tømt, winaagints tugui'pxy, jøts winaagin ee'pxmajk. ⁹ Pøni pøn ja ja'gyukin tmøøt'ajtp, wan tja'gyukidi.

Tigøjxp idø'on ja Jesús ejxpajtin madya'akyøjxp ja y'ixpøjkin tyaky

¹⁰ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja pyabøjkipitøj k ñimejniyi wingon jøts ja tyiktøødøø:

—ǵJadits ku yø jaa'y jade'en xamimadya'aky ejxpajtin madya'aky ku xyik'ixpijky?

¹¹ Jøts ja t'adsøøy:

—Meets Dios ja'ayi mduknija'wiyip ja kyutujk jap tsajpjøtpy midi pøn tkanija'wipnim; jøts ka' yø mibaat tnijawidit. ¹² Pønts

tjagyajp ja ja'gyukin, jaaktyimyikmo'opts ja' jøts yikxon ty-
 imyja'gyukit; jøts pøn kaja'gyukip, jaaktyimyikpøjkxipts ja'
 pøni wine'en paadin ja jap tjaakjamøødi ja wyijy'ajtin. ¹³ Paty
 øts yø jade'en ndukmadowdi wenk madya'akyøjxp; yjady-
 imy'ejxtipxi jade'ents yjatti sam tø tkidyimy'ejxti, yjadyimyja-
 madowdi jade'ents yjatti sam ti tkidyimñimadowdi, uk sam
 pøn ti tkidyimyadøyin. ¹⁴ Jade'en idø'øn ixyam tyimyjati sam
 wyaañ ja Isaias ja Dios kyugajpxy, ku ja yide'en wyaañ:
 Mjadyimyjamado'odip jøts ka' xnimado'odit;
 mjadyimyja'ejxtip jøts jade'en mjattit sam pøn ti tkidy-
 imy'ijxñim.

¹⁵ Nisudso'ampy yø yjade'embj jaa'y kya'ukmadoonidi ja
 y'anmija'win,
 tum ka'ø y tñimadowdi,
 jøts wimbeets kugoots y'ejtnidi;
 ka'ap ja wyeen ttawin'ejxti,
 nika'ap ja tyatsk ttamadowdi,
 nika'ap ja kyubajk yja'gyukidi,
 jøts ni øts xkanimendi øyik øts idø'øn nyiktso'oktit.

¹⁶ Xjats ja Jesús tjaaknimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Meetsts idø'øn janchjotkujk'atym, kumi mda'ejxtip
 ja mween jøts kumi mdamadowdi ja mdatk. ¹⁷ Jøts
 janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku may ja jaa'y pøn jaty
 Dios kugajpxy'ajtidip, pøn jaty øyjaay'ajttip, jade'en
 tyimyjawemp'ejxwandi pøn meets ixyam m'ijxpy, jøts
 ni juunits tø tka'ejxti; yjadyimyjamadoowandi ya'at jade'en
 midi meets ixyam mmadøøpy, ni juunits ja tkamadowdi.

*Ku ja Jesús tñigajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku jaa'y neppi
 ñijkxy*

¹⁸ 'Ukpatmadowdim meets, jøts xja'gyukidit pøni
 sudso'ampy idø'øn ya'at madya'aky tijy ku ja jaa'y chøø'ñ
 neppi. ¹⁹ Pøn tjamadojidip ja Dios kyajpxy sa ja ttanitanit
 ja yjaay jøts nika'ap tmøjpikta'akti, ja'ats idø'øn jade'en
 ajtip sam ja tømt midi naxkidaajk jam tuu'am; jøts miku'
 ja jatyi ñimiñiyi jøts ja pyøjkxiyi ja Dios kyajpxy midi ja tø
 tja'ukja'gyuki. ²⁰ Jøts ja tømt midi naxkidaajk jam tsaajotp,
 jade'en idø'øn ja ñamyayi yjaty sam jadu'uk ja jaa'y pøn
 tpatmadojidip ja Dios kyajpxy jøts ja jotkujk'atym tkupøjkotji,
²¹ jøts kumi jade'ents yjatti sam ja ujts ya'ats kya'ejtxiyi,
 jøts ja nigidi jeky tmi'etti; ku ja tku'ayo'ombaadidi ja Dios
 kyajpxy uk yiktabawopti paat, jøts ja jatyi tyimy'ayojidi.
²² Jøts ja tømt midi yikwøj jam maagyujp agujkp, jade'en
 idø'øn ja n'ukpiktaajkin sam ja jaa'y pøn tpatmadojidip ja
 Dios kyajpxy, jøts ja pikta'aky jøts ja jotkujk'ajtin ja' ne'egi
 yjotmay'ajttip, ja' ja win'øø'nidip, jøts ja Dios yja' tyigøø'ni jøts

ja jaa'y ja yjanchja'win nika'ap tyikwingaxi'iky. ²³ Ja tøm̄t midī ojts ñaxkida'aky jam oñaxjotp, jade'en ja nbiktaajkin sam ja jaa'y pøn tpatmadojidip ja Dios kyajpxy jøts yja'gyukidip, jøts yikwingaxø'øktip. Jade'en ja winaagin̄i sam ja tu'ukpi tøm̄t pyajkpety magø'pxy, jøts winaagin̄i jade'en sam ja' midī pajkpajtp tugui'pxy uk ee'pxmajk.

Ku ja ariin yiktamineejpi ja ka'øy ujts

²⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tjaaktamimadyaajky jadu'uk ja madya'aky, jøts ja mayjaa'y yide'en tnimaay:

—Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk midī yjaa'y ja tyanitanaapy sam tu'uk ja jaa'y twijyin ja ødyøm̄t jam kyamjotp, ²⁵ jøts ku ja wyinaty ixjam myaanidi niduki'iyi, winets ja kugam myidsep ojts tyatøjkxiyi ja kyam, jøts ja ojts t'atswijy ja ka'øy ujts jam ariinjotp. ²⁶ Kuts ja ariin yøøñ ku ja y'uuniyi'ñ, jøts ja ka'øy ujts jam nayide'en pyidsim̄y. ²⁷ Winets ja tumbi t'atsnimaadyøø ja wyindsøn: “Windsøn, pø janch tum ødyøm̄ts mets ojts xijy xwijy jam mgamjotp, ¿mats yø ka'øy ujts tø chøøñ?” ²⁸ Jøts ja wyindsøn ja ñimaajyidøø: “Ja ta'ajkibi ja tajotma'tpi net jade'en tø y'adø'øtsti.” Xjats ja tumbi tyiktøwdi jøts ja wyandøø: “¿Mdsøjkpy jøts øøts ja ka'øy ujts n'atswejxkøxt?” ²⁹ Yide'ents ja ojts y'adsøyidi: “Ka', ku net ja ka'øy ujts yjayikwext, nayide'ents inet ja ariin yikwejxnit. ³⁰ Ne'egi tyimy'øy'atp jøts jade'en xmajststu'uttit, wan jade'en tyondi, jaanim ku wyinaty tø tyimbyaaty jøts yikwejxnit; winets øts ja tumbi ngaxt jøts ja jawyeen twejxmujkøxtit ja ka'øy ujts, yikxon t'adsu'umdit tuk'øøxy jaty jøts ja jade'en yiknitsa'at, jøts ja ariin yikpøkjø'økt jap abøjk'ii'ñjotpy.”

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja mortas tøm̄t

³¹ Ñayi myadyaajk ja nwindson'ajtim Jesús jadu'uk ja madya'aky:

—Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk midī yjaa'y ja tyanitanaapy sam ja møj mortas tøm̄din midī jaa'y wyijpy kyamjotpy. ³² Jøts kumi jaaktyimchuu'kxñi ja ñidømt yø', ka'ap jadu'uk jade'en ujts midī yjamigu'uk'ajtpy; kuts yøñ, yikxon yjantyimyøñ møj tukmøj kipyin, janch møj idø'øn yøñ ti sa øy ti joon myendi kixy kida'aky, jøts ja ñabye'eñidi jam kipy awajkjøxp.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja levaduri

³³ Ñayi tyamimadyaajk jadu'uk madya'aky:

—Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk midī yjaa'y ja tyanitanaapy sam ja levaduri midī tø'øxyøjk tyamimøø'kxyip ja ariin way ku ja tø tkijpxy tigøøk øjk a'ejxi, jøts ja jich yikxon yaa'kpiky.

Tigøjxp ku Jesús xumi jade'en tyik'ixpiky ja jaa'y ejxpajtin madya'akyøjxp

³⁴ Ejxpajtin madya'akyøjxp idø'on ja nwindson'ajtim ja y'ixpøjkin tñigajpxy, jøts tum jade'en idø'on ja tñigajpxy pøni ti dø'on ja ñimadya'akwampy. ³⁵ Ja'agøjxp ja jade'en yjajty jøts ka'pxy wyimbidsø'omt sã wyaãñ ja Dios kyugajpxy ku ja yide'en tjaadyaãñ:

Ejxpajtin madya'aky ø nyiktu'ump ku ti ngajpxwa'ant; jøts nnigajpxp øts ja' midi ka' pøn tñigajpxñim, wine'en yam kujk y'ity kuuyip ja Dios tyik'øyiññ ja naxwii'ñit jøts ixyambaat.

Ku ja Jesús tñigajpxy sudso dø'on yikja'gyukit ku ja ariin yiktamineeji ja ka'øy ujts

³⁶ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ojts tminawya'kxyi ja jaa'y jøts ja tyøjkiyiññ tøjkjøtpy, japts pyabøjkpitøjk ja ojts ñimiñiyi, jøts ja ñimaajyiyi:

—Tuknimadook øøts yikxon ja madya'aky ku tø xnimadya'aky ja ka'øy ujts midi yomp jam kamjotp.

³⁷ Winets nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidi:

—Ja tømt wøjpi, øts idø'on ja', ³⁸ jøts ja kam, naxwii'ñit ja'. Jøts ja ødyømt, ja jaa'dyi pøn Dios kyutujuk tpaduujnidip, jøts ja ka'øy ujts, ja jaa'yts ja'adi pøn ja miku' yja' tpaduujnidip, ³⁹ jøts ja ta'ajkibi tajotma'atpi midi tnepp ja ka'øy ujts, nay ja miku' ja kø'øm. Jøts ku tpaaty ja ariin wejxk'aats, ja dø'on ja' ku naxwii'ñit jaa'y yiktiidyu'undit, jøts pøn tpøkmuktip ja pikta'aky, ja ankilis ja'adi. ⁴⁰ Nayide'en idø'on yjatt ku naxwii'ñit kyøxt sam ja ka'øy ujts yikpøkmukyìn, sam ja yikpikta'agyìn jap jønjøtpy jøts ja jap ñitøy. ⁴¹ Ngaxp øts ja n'ankilis jøts ja twaamujkøxtit pøn jaty ja myigu'uk tyikpøkyundip, jøts pøn nayide'en ttunk'ajttip ja pøkyunk, jøts ja ttukmajtstu'uttit øts ja ngutujuk jøts kidi mibaat ttatøkidi. ⁴² Jap ja møj jøndøodyajkjøtpy tpikta'aktit mā ja yikxon tmijø'ødit tmiya'axtit, tmiwingidsetstit tmi'agidsetstit ja jøøn. ⁴³ Jøts pønts ja Dios tpadundip pøni sã ja wya'ãñ, ja'ats idø'on jap ja møj kunuu'kxin tmøøt'ajttip mā ja Dios Teety ja kyutujuk ttanitani ja yjaa'y. Pøni mmøøt'ajttip ja ja'gyukin, tja'gyukidits!

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja meen midi jaa'y yikyu'uch y'ijtpy naxjøtpy

⁴⁴ Nayide'en idø'on ja Dios kyutujuk sam meen yu'uch'ityin ya naxjøøjty kamjøøjty. Xjats jaa'y ja tpaaty jøts ja nay jap jadigojk tyu'uch; jøts kumi yjantyaxondakpy winets ñijkxy jøts t'atsto'okixy tuki'iyi ja pyikta'aky ti jaty jam yjagyejpy, jøts ja naajx tjuy mā tø t'ukyu'uch ja meen midi tø tpaaty.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja tsaa meen

45 'Nayide'en idø'øn ja Dios kyutujk midi yjaa'y tyanitanaapy sam tu'uk ajuubyi agajpxpi, pøn t'ixaapy tum ja øybi tsaa meen midi ja chow kawinmaañi, 46 kuts ja tpaaty tu'uk midi janch tsobatp, winets ñijkxy jøts tuki'iyi y'atsnawyidoo'kixyi ti jaty jam yjagyejpy, jøts ja tjuy ja tsaa meen.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja xuummy midi'yikta'ajkxmākp

47 'Nayide'en idø'øn ja Dios kyutujk sam tu'uk ja xuummy midi yikta'ajkxmākp, kuts ja yiknøwejtspety jam mejyotp, jøts ja tyikpidsimy køx kida'ak ja ajkx. 48 Jøts ku ja xuummy tø y'uch, winets ja ajkxmākpi ja twejtspidsømdi jøts ja tyiknøjkxti jam nøø'adsayotp, jøts jam y'ixa'akti jøts ja jam twi'ejxti ja ajkx; kachjotpy ja tpikta'akti midi janch tum'øy jøts ja ka'øy ajkx yik'ixwiy. 49 Jade'ents idø'øn yjatt ku naxwii'ñit jaa'y kyøxt; nibidsømidip ja' ja ankilis jøts ja abiky pyikta'agidit pøni sa pønjabøn y'øyi kya'øyi, 50 jøts ja ka'øybi yikpikta'aktit jap møj jøndøodyajkjotpy mā ja yikxon yjødødit ya'axtit, wyingidsetstit y'agidsetstit.

Sa ja Dios kyutujk nyiknigaxø'jka'ant

51 Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja yiktøøjidi:

—¿Mnimadoodip idø'øn tuki'iyi?

Xjats ja wyandøø:

—Nnimadøøpy øø nwindson'ajtim yø'.

52 Winets ja ñimaajyidi:

—Ku tu'uk ja kajpxwejpī t'ukni'ixpøki sudso tñijawit ja Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy, jade'ents ja pyidsimy sam tu'uk ja windsøn midi tjajtp tyikwingaxø'kp ja yjotkujk'ajtin ku ja tñanky'ijxyi øy ti køx kida'ak, wan tjemyi wan tku'aamyi.

Ku ja Jesús yja'jty jadigojk Nazaretit kajpjotp

53 Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en tñimadyak'abajtiyiñ, winets ja jam chøø'ñ 54 jøts ja ojts yja'aty jam kyø'øm etjotp mā ja kyugajpi. Jamts ja yik'ixpøjktøjkøø tsaptøjkjotp midi jam wyinaty, jøts ja jaa'y ñigyumaap yjanchajtøø, yide'en ja wya'andi:

—¿Mā yø jaa'y jade'en tø tjaty yø'øbi ixpøjkin? ¿Sudso yø jade'en ttuñ mīlagri'ajtin? 55 Pø ja tsajtspits yø' y'u'nk, jøts ja María ttaagi. Kidi ja Jacobo yø' y'ajchti, jøts ja José møøt ja Simón, jøts Judas. 56 Nayats ja y'uch kiixy yø chinaamyidi mā adøm ya. ¿Ti mats yø jade'en tuki'iyi tø tjaty?

57 Patyts idø'øn ja jade'en ka' tmøjpikta'akti. Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidi:

—Tum yiktsojpk ja Dios kyugajpxy øy mā, kuts kyø'øm kajpkijxy ku kyø'øm tøjkjøøjty, ka'abimts ja tiy yiktsøky.

⁵⁸ Jøts idø'øn ja jam ka'ap jadine'en ttuun ja milagri, kumi ka'ap ja tjanchjawidi.

14

Ku ja Juan Bautista ja o'jkin tpaajty

¹ Nayi winet ets ja nwindson'ajtim Jesús yiknimadøøy jam Galilea, ja Herodes idø'øn ja tnimadoop pøn jam wyinaty windsøn'ajtp, ² jøts ja tnimaay pøn jaty ja wyinaty møøt tyuñ:

—Ja Juan Bautista net ja' midi y'ijty yiknøbajtp, ja' inet tø yjujkyiky jadigojk. Paty yø jade'en tmøøt'aty ja møk'ajtin jøts yø jade'en ttu'unt ja milagri'ajtin.

³ Jøts kumi ja Herodes ja Juan wyinaty tø chumyi, ja' ja wyinaty tø ñi'ane'emyi jøts ja pujx kadeen ja yiktagøwøønt yiktabakwøønt jap puxøjkjōtpy, ja'agøjxp ku ja ojts ttamigajpxy ja Herodías, pøn ja Herodes ja y'uch Felipe ñidø'oxy'ajtpy. ⁴ Yide'en idø'øn ja Juan wyinaty tø tnimaañi ja Herodes:

—Ka' pyaāt'aty jøts yø jade'en xtyimñidø'oxy'att.

⁵ Jøts idø'øn ja Herodes tyimyjayik'ookwa'añ ja Juan, ja mayjaā'yts chø'jkip; kumi tyumniñ'a'widip ja' jøts ku ja Juan tum ja Dios yja' tkajpxi. ⁶ Kuts ja Herodes ja xyøøw ja yjumøjt txøduuñ, winets ja Herodías ñøøx pyidsiimy ajtspi mā ja mayjaā'y jam wyinaty tø yikwawdi yikwetsti migaabyi mi'ukpi, ja'ats ja Herodes yjantyaxondaajk, ⁷ jøts ja tnimaay møk'ampy jøts ku ja tmo'ot øy ti pøni ti ja kø'øm y'amidoowampy. ⁸ Xjats ja kiixy, tø tyaak ja wyinaty jawyeen y'agajpxiyi ku ja tnimaay ja Herodes:

—Møøky øts platijotp ja Juan Bautista kyubajk.

⁹ Ja'ats ja windsøn Herodes kyujotmaadyøjkii'ñ; jøts kumi tøts ja wyinaty kø'øm møk'ampy ñimy jøts ku ja tmo'ot øy ti, tøts ja jaa'y ja wyinaty tmadowdi pøn jaty jam wyinaty migaadyip mi'uktip, xjats idø'øn ja ojts wya'añ jøts yikmo'ot. ¹⁰ Ojts tyikutuky jøts ja Juan Bautista ja kyubajk y'atsyikajtsboot jap puxøjkjōtpy; ¹¹ jaty dø'øn ja ojts tyikmendi jap platijōtpy jøts ja kiixy ja yikømøøy, jøts tyaak ja tmøøy.

¹² Xjats ja Juan Bautista yjaā'y yja'atti, ja'ats ja ñine'kx ja ojts yiktsoo'nxiiy jøts ja y'atsyiknitajt; kuts ja t'ukyiknaxøjkidøø, winets ja ñøjkxtøø jøts ja ojts t'atstukmadowdi ja nwindson'ajtim Jesús.

Ku ja Jesús tyikaay ja nimagoxk milbi jaa'y

¹³ Kuts ja tnija'wii'ñ, jøts ja chøø'ñ nadyu'uk jap barkijōtpy, jøts ja ñijkxy mā jam nipøn kya'ity. Jatyits ja jaa'y ja tnija'widøø, winets ja ojts choondi mā jaty ja kajp jam, jøts ja tpanøjkxti tekyjō'øm. ¹⁴ Kuts ja Jesús pyidsiimy jam barkijotp, jøts ja ojts t'ixy jøts kudam jaa'y jam wyinaty janch namaydi,

jøts idø'øn ja ojts t'ayo'ixy, may tyikmøkpījky ja pamaa'y midi ja jam yiktanimeen. ¹⁵ Tsuu'jiñipts wyinaty, winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts ñimiñiyi jøts ja ñimaajyøø:

—Tøts ja et chuu'jiñi, jøts ka' ya pøn chøøni. Kajxni yø jaa'y, jøts wan tnøjknidi mā jaty kajp jøts jam tju'udyit kyaaky tyojkx.

¹⁶ Xjats nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ka' yø ñøjkxtit; yikaydi meets yø'.

¹⁷ Jøts ja wyandøø:

—Ka'ap øøts ya ti nmøødi, ja'ayi tsapkaaky jap ja magoxkyi, jøts ajkx jamajtskyi.

¹⁸ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidi:

—Ya yikmendi.

¹⁹ Jøts ja ojts tnøjmi jøts y'ixa'aktit jam miyjotp. Xjats ja tnixajiyi'ñ magoxk ja tsapkaaky jøts majtsk ja ajkx, jøts ja ojts tkunuu'kxy jøts ja ttatujkiyi'ñ, jøts ja tkømøøy ja pyabøjkpitøjk, ja'ats ja ojts tyikwa'kxti jøts ja tmøødyi ja mayjaa'y. ²⁰ Niduki'iyi ja kyaydi ku'uxyi; jøts ja makmajtsk kach ujts wyindaañ ja aga'ak abu'xk. ²¹ Nimagoxk mil ja jaa'y kyaydi tum yaa'dyøjk, jøts abiky ja tø'øxyøjkti møøt ja mutsk una'jkti, ka'ap ja yikmachowdi.

Ku ja Jesús yø'øy jam mejwyingøjxp

²² Xjats ja nwindson'ajtim Jesús nay jaty tyiktøjkiyi'ñ ja pyabøjkpitøjk jap barkijøtpy, jøts ja ñøjkxtit jawyeen jam jaduk-tamajñ, yam ja ixjam tyañim jøts ja tminawya'kxit ja mayjaa'y.

²³ Kuts ja t'ukminawya'kxøø, xjats ja nadyu'uk pyatøjkiyi'ñ tsapkajpxpi jam kojpkøjxp. Jøts ku kyoodsiñaa, ixjam idø'øn ja wyinaty nadyu'uk, ²⁴ jøts ja barki ixjamni ja mejkyujk'am jagamni ja wyinaty. Janch jadi'iñi ja jam yikwibejpyø'øñi ku ja nøø tyojmji'iky, jade'en'ampy ja poj myiñ midi ja ñøjkxtip.

²⁵ Xjats ku yjøpkyoots'ajty, winets ja nwindson'ajtim Jesús ja jam ñimejnidøø, jadi'iñi ja yø'øy jam nøøwingøjxp. ²⁶ Kuts ja pyabøjkpitøjk ja ojts jade'en y'ijxyiyi jøts ku ja yø'øy jam nøøwingøjxp, xjats ja yjantyimchø'jkidøø, jøts nay ja tsø'øgi ja møk'ampy yikwajnidøø:

—iTi miku' yø jade'en!

²⁷ Jøts ojts ja nwindson'ajtim Jesús ja myigajpxyidi, jøts ja ñimaajyidøø:

—iKidi mdsø'øgidi, yikmøjkidi m'aaw mjoojt; øts idø'øn wamp!

²⁸ Winets ja Pedro wyaañ, xjats ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, pøni janch mets idø'øn, yikyø'øky øts nøøwingijxy jøts øts xyiknøjkxt mā mets ixjam.

²⁹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyøø:

—Men.

Winets ja Pedro pyidsiimy jam barkijotp, jøts ja yø'øchøø'ñ nøøwingøxp, jøts ja ñijxxy mā ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty. ³⁰ Kuts tja'wiyi'ñ ja møk poj, ja'ats chø'jkiñøø; jøts enkyi køjk yjøptak'adøtsni, winets møk chabaguejky jøts wyañ:

—jWindsøn'ajtim, yikpidsømk øts!

³¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús nay jaty tmaich kyø'køxp, jøts ja tnimaay:

—¿Tyimwyinii'nxyip mets mjanchja'win? ¿Tiku tø mnayjøjawiyi?

³² Xjats ku ja tyøjkidøø jap barkijøtpy, jøts ja poj jaty y'amø'jty. ³³ Winets ja jaa'y ja wyinguxanaajyi pøn jaty jap wyinaty jap barkijøtpy, yide'en ja wya'andi:

—Mets tam idø'øn mjantyimdiosu'nk.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja mayjaa'y jam Genesaret

³⁴ Xjats ja ttanajxtøø ja meji jøts ja naajx ja tpaattøø yja'ttøø Genesaret. ³⁵ Xjats ku ja jaa'y t'ejxkapti ja nwindson'ajtim Jesús pøn jaty jam kugajp'ajtip, ja'ats ja ayuujk tyikyø'ødyøø, jøts tnija'wigyøjxtøø pøn jaty jam tsinaadyip ja'abi et, jøts ja tyikmendøø niduki'iyi pyamaa'y mā ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty. ³⁶ Møk ja ttanuukxa'akti øy ja ja'ayi tyukpaadidit ja wyet pa'; jøts pøn ja wet jade'en yjøjxtøø, møkpojxjxtøø ja'.

15

Ja ka'øy winmaa'ñ ja jaa'y tyikpøkpyajtp

¹ Winets ja fariseotøjk winaaagin tnimendøø ja nwindson'ajtim Jesús, møøt ja kajpxwejpitøjkti midi jam wyinaty tø choondi Jerusaléngit kajpkøxp, jøts ja ojts yiktøwdi:

² —¿Tigøxp ku yø mbabøjkpitøjk tkabadundi ja møjaa'ychinaa'yin? Ka'ats ttundi ja windsø'jkin ku kyøbujti ku kyawya'andi.

³ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts nayide'en tyiktøøjimbity:

—¿Jøts tigøjxpts ku meets ja Dios Teety kyutujk xkamimadojiyi, jøts ja' mee myikmajadakpy ja møjaa'ychinaa'yin? ⁴ Jøts yide'ents Dios wyañ: “Windsø'øgi mdeety mdaak”, jøts “Pøni pøn tyeety tyaaak tka'ømyigajpxp, wan tpa'øøky.” ⁵ Jøts ka' meets jade'en mwa'añ, pø mnømpxi meets jøts wan jaa'y tnøjmi ja tyeety tyaaak: “Niwine'enin ngabudøkit, tø øts Dios ndamay'ajtkøjxni ti jaty øts jap nmøøt'ajtpy”; ⁶ jøts ku jade'en pøn wya'añ, ka'ats tyeety tyaaak ja t'ukpudøjkiñi. Jade'ents meets ja Dios kyutujk xka'ukmøjpiktaajkniyi jøts meets ja mgostumbri xyikmajadakni. ⁷ jMeets win'øø'mbidi! Yikxon yjawañ ja

Isaías ja Dios kyugajpxy jøts mdi meets msā meets, ku ja nøky ja yide'en tjaay:

⁸ Nugo aaw nugo ayuujk, yø' øts yø jaa'y xawindsø'jkidip, pø mā yø y'aaw yjoajt yø'ødi.

⁹ Jøts ti yø ñiwyā'ant øy øts yø wine'en xawindsø'øgidi, pø ja'axi y'ixpøjkin'ajtip pøni sā jaa'y kø'øm tyikutuky.

¹⁰ Winets ja tyaxtsøøy ja mayjaa'y jøts ja tnimaay:

—Ukmadowdi meets jøts xja'gyukidit: ¹¹ Kidi yø'øjip jaa'y yikpøkpyajtip midi tøjkip y'aawjøtpy. Yø' jaa'y yikpøkpyajtip midi pidsømp y'aawjøtpy.

¹² Xjats ja pyabøjkpitøjk ja ñimejniyi, jøts ja ñimaajyøø:

—¿Tø x'ixy yø fariseotøjk, ku jade'en tø tmadowdi sā tø xnøjmi jøts yikxon tø yjantyimy'ambøkti?

¹³ Jøts ja Jesús yide'en y'adsojimbijty:

—Øy ja tyimyidi xpxøjkin, pøni ka'ap ja tminabyaadyi ja Dios yja' møøt, windigøøpy ja y'ity. ¹⁴ Exmatsti; jade'en yjatti sam ja winap jaa'y ttuu'wawdi ja myiwinap jaa'dyi. Jøts ku ja winap jaa'y tjanch'uktuu'way ja myiwinap jaa'y, kuts jut ja tpaattit namajtskts ja jap kyunaxtit.

¹⁵ Winets ja Pedro wyaañ, jøts ja tnimaay ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Tukmadook øøts ti yø yjade'embī madyā'aky tyijpy.

¹⁶ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús wyaañ:

—¿Ni meets paat yø xkanimadooni? ¹⁷ ¿Yø' idø'øn mgaja'gyukidip, midi tøjkip aawjøtpy jøts ja ñijkxy jam maatsjotp, jøts pyidsimy ku nnawyiyø'øyin? ¹⁸ Midi'its yø aaw yikpidsimpy, jam idø'øn ja chøøñ amjotp; yø'øts idø'øn jaa'y yikpøkpyajtip. ¹⁹ Jam ja amjotp chøøñ ja ka'øwyinmaa'ñ ku jaa'y myigu'uk tyik'øøky, ku jaa'y ñiyaa'y uk ñidø'øxy tpøjkxi, ku jaa'y kyawindiy winmaa'ñ tyiktuñ, ku jaa'y myeech, ku jaa'y tyaayi, jøts ku jaa'y øy ti tumjiwimbet tmadyaknaxy. ²⁰ Yø yjade'embī winmaa'ñ idø'øn ja jaa'y yikpøkpyajtidip; jøts kidi yø'øjip ku jaa'y tkatuñ jade'en ja windsø'jkin ku tkapujy ja kyø' ku kyaawya'añ.

Ku ja Tiro tø'øxyøjk tjanchja'wiyi'ñ ja Jesús

²¹ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús jam choo'naa, jøts ja ojts ñijkxy mā ja jaa'y y'et jamdi, pøn kugajp'ajttip Tiro jøts Sidón.

²² Jøts tu'uk ja tø'øxyøjk myiññ midi tso'omp cananea, midi jam wyinaty tsinaapy ja'abi etjotp, jøts ja tnimiñ ja nwindsøn'ajtim Jesús, yide'en ja møk'ampy tnimaay:

—jWindsøn'ajtim, metsxi rey David m'u'nk'ajtip m'ap'ajtip, ayo'ejxk øts! Yø nøøx øts idø'øn ja miku' tø tyatøjkinīyi, jøts yø' møk yjanchyik'ayojip.

²³ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ka'ap ja t'adsøy niwine'enin ja'agøjxp ku ja tkamigugajpi, winets ja pyabøjkpitøjk myendøø, jøts ja møkta'aky wyandøø, møkta'aky yiknimaay:

—Kajxni, janch na'ambim adøm yø xpayø'øyim.

²⁴ Winets ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Yø'øyi øts Dios Teety xanigajxp pøn ja Dios kyutujk kapaajtipnim ya Israelit naxjøøjty, ya Israelit kajpjøøjty.

²⁵ Jøts ja tø'øxyøjk myiñ wingon jøts ja ojts wyinguxaniyi, yide'en ja wya'añ:

—iWindsøn'ajtim, pudøjkik øts!

²⁶ Jøts yide'en nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ka' y'øyi ku u'nk una'jk yikpøjkxit ja chapkaaky jøts uk ja yikmo'ot.

²⁷ Jøts ja tø'øxyøjk wyaañ:

—Nwindson'ajtim, janch jade'en idø'øn ejx ixa mwa'añ; ja ukts yjøø'kxmukøxtip ja kaaky abu'xk midi ja wyindsøn yika'adip jap mesi patki'py.

²⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyøø:

—iJanch møj mjanchja'win! Wan jade'en tyiktuñ sam idø'øn xtsøky'aty.

Jøts ja nay jatyi myøkpiky ja ñøøx.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja mayjaay

²⁹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús jam chøø'ñ, jøts ja ñajxy Galileit mejpya'am; winets ja pyatøjkiyi'ñ mā jam ja kojpk tu'uk jøts ja y'ixaajky. ³⁰ Janch namay ja jaa'y jam yja'tti mā ja jam wyinaty, jade'en ja tyikmendi pøn tekmya'at, pøn winap, pøn uum, pøn koma'at, jøts pøn tigati pa'am pøjkidip. Jøts ja jam tyimwyigon tpiktaktøø mā ja nwindson'ajtim wyinaty, xjats ja tyikmøkpøjkijxy. ³¹ Janch ñigyumaap idø'øn ja jaa'y ja tyimyja'widøø ku ja jade'en t'ejxti y'awijy ja uum jaa'y, jøts ku kyø' ja myøkpøkti pøn koma'atti, jøts ku yø'øyjø'økti pøn tekmya'atti, jøts ja winap jaa'y wyin'ejxwa'kxti. Xjats ja tjanchtukmøja'widøø ja Dios Teety pøn ja Israelit jaa'y Dios'ajtip.

Ku ja Jesús tyikaay ja ñimaktaxk milbi jaa'y

³² Winets ja nwindson'ajtim Jesús tyaxtsøøy ja pyabøjkpitøjk jøts ja tnimaay:

—Njanch'ayo'ijxpy øts yø jaa'y, tigøøk xøøw øts yø kujk xmøøtsinaañidi, jøts tø ja kyaaky kyøjxnidi. Ka' øts yø ayuu ngaxwa'andi jam tyøjkwindum, kuts yø jadi'iñi tuu'ajy y'ukjotkøjxnidit.

³³ Xjats ja pyabøjkpitøjk ñimaajyi:

—iMats ya jadine'en nbøjkin ja kaaky ja jii'kxy jøts yø mayjaa'y jadine'en kya'adyit, jøts nipønts ya?

³⁴ Jøts ja ojts tyiibyikyidi:

—¿Winaak mdsapkaaky japti?

Jøts ja wyandøø:

—Wixujkyi, jøts ja ajkxuna'jk waani.

³⁵ Xjats ja wyaan jøts ku ja jaa'y y'ixa'aktit, ³⁶ jøts ja tnixajiyi'n wixujk ja tsapkaaky møøt ja ajkx, jøts ttamøja'wiyi'n ja Dios Teety. Jøts ja ttatujkiyi'n jøts ja ojts tmø'øy ja pyabøjkpitøjk, ja'ats ja yikwa'kxti jøts ja tmøødyi ja mayjaa'y. ³⁷ Niduki'iyi ja jaa'y ojts kyaydi jøts niduki'iyi kyujxidi. Yjaaktyimbyøkmujktinim ja' ja kaakwyindank ja wixujk kach. ³⁸ Nimaktaxk mil idø'on ja jaa'y ojts kyaydi tum yaa'dyøjk, abiky ja tøøxyøjkti møøt ja mutskuna'jkti, ka'ap ja yikmachowdi. ³⁹ Jøtsnim ja nwindson'ajtim Jesús tminawya'kxi ja jaa'y, jøts ja ojts ttatøjkiñi ja barki jøts ja ñijkxy jam Magdala etjotp.

16

Ku ja fariseotøjk t'amidoodøø ja Jesús jøts ja ttuk'ejxtit ja myilagri'ajtin

¹ Kuts idø'on ja jam jade'en ñijkxy, xjats ja fariseotøjk ja nimejniyøø møøt saduceotøjkti, jøts ja nugo kyajpxy'ejxwa'añiyi. Ja' ja ojts t'amidowdi jøts ja myilagri'ajtin ja ttu'unt, jøts tyuk'ejxidit ja myøk'ajtin jam tsajpwemp, pøni janch ku dø'on ja y'ukdiosu'ngi. ² Jøts ja yide'en t'adsøøy:

—Ku ja et chuu'ji, pø mnømpxi meets: “Tø'kxwamp tam yø et, kumi tsajpts yø tsajp kyaxi'iky”; ³ jøts ku yjøpy'aty jøts mnømidi: “Ka' tam yø et yam tyø'kxwa'añ, kumi tsajpts yø tsajp kyaxi'iky jøts yoots møøt.” ¡Meets win'øø'mbidi! ¿Sa ja tsajp wa'ats xnijawidi ku ja jade'en kyaxi'iky, jøts meets øts nja' ka' xnija'wiyi ku ja mjayiktuk'ejxti? ⁴ Yø tsaachka'øyjaa'y øts idø'on jade'en x'amidoodip jøts yiktuk'ejxtit ja milagri; ja'ayits jadu'uk y'ukyiktuk'ejxnidit nayide'en sa ja Dios ttuun ja Jonás.

Xjats ja twinwa'ktuujty, jøts ja tyuu'døjkiyi'n.

Ja fariseit jaa'y y'ixpøjkin

⁵ Kuts ja pyabøjkpitøjk ñajxtøø jam nøø agø'øm jam jaduk-tamajñ, jøts ja tjä'dyigøydi ja chapkaaky, ka'ap ja wyinaty tøkondi. ⁶ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidi:

—Ukmadowdim; øyim mnay'ejx'etidit, ejxim yø fariseotøjk, ejxim yø saduceotøjk xkaajyidi yø chapkaaky mididi wenk levaduri møøt.

⁷ Jøts ja pabøjkpitøjk agø'ømyi ñawyambi ñaxwa'jkidøø:

—Ja'agøjxp yø jade'en wya'añ ku ndsapkaaky tøkagø'øñindi.

⁸ Myadoow ja nwindson'ajtim Jesús ja', jøts ja tnimaay:

—¿Tigøjxp ku jade'en mwa'andi jøts ku mdsapkaaky kya'etti? iNiwine'enin meets ja janchja'win xkidyimyjagyepy!

⁹ ¿Ka'ap meets ja xja'gyuki, jøts ka' meets ja xja'myech ja tsapkaaky midi magoxk, midi øts ojts nyikwa'kxy, jøts øts ja ojts nmo'odi ja ñimagoxk milbi jaa'y, jøts ka' meets ja xja'myech winaak kach ojts xpøkmukti ja abu'xk? ¹⁰ ¿Jøts ni ja'baat xkaja'myatsti ja wixujkpi tsapkaaky midi ndagumaay ja maktaxk milbi jaa'y, jøts winaak kach ojts xjaakpøkmukti?

¹¹ ¿Sudso'ampyts ka' xja'gyukidi jøts ku øts ka' ndijy ja tyimchapkaaky midi wenk levaduri møøt, midi yja'ajttip ja fariseotøjk møøt ja saduceotøjkti?

¹² Xjaanimts ja tja'gyukidi jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús kidi tyimyjatsapkaagyip ja wyinaty tø tnigajpxy midi wenk levaduri møøt, pø ja xpøjkinxi ja wyinaty tø tijy jade'en midi ñanky'ixpøjkidip ja fariseotøjkti møøt ja saduceotøjkti.

Ku ja Pedro wyaqañ jøts ku ja Jesús yja'aji yiknitsokp, ja Cristo

¹³ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús yja'jty jam etjotp midi ja Cesarea de Filipit kajp y'etip, jamts ja tyiktiy ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaay:

—¿Sa jaa'y wya'andi, pønik øts?

¹⁴ Jøts ja wyandi:

—Jade'en winaagin wya'andi jøts ku mets Juan Bautista; jøts jadu'uk wyamidi jøts ku mets mElías, jøts pømbits wamidip jøts ku mets mJeremías, uk pøngapøn Dios kyugajpxy.

¹⁵ Winets ja Jesús tyiktiy:

—Jøts meets, ¿sa mee mwa'añ, pøn øts idø'øn?

¹⁶ Xjats ja Simón Pedro t'adsøøy:

—Ja yiknitsokpi mets, ja Cristo, ja Dios U'nk.

¹⁷ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy, jøts ja tnimaay:

—Mets Simón idø'øn janchjaakxøñim, Jonás myajnu'nk, ka' pøn jaa'yip mets yø jade'en mduk'ejxip, ja Dios Teetyxi dø'øn yø jade'en mduknija'wiyip pøn jap tsajpjøtpy. ¹⁸ Tiyy me mwinmay, møk me mwinmay, patyts idø'øn myikxømø'øy Pedro midi tyijpy tsaa. Tøts mets nikøjxp øts yam nyik-tso'onda'akwa'añ ja nja'; jøts øts ja nyikmøjta'akt, ni o'jkin niti ja mibaat kyamimada'agit. ¹⁹ Øts me nmøøpy ja ku-tujk'ajtin; pøni pøn mets ya ja pyøky maa'kxujkip, nayide'en ja tsajpjøtpy yikmaa'kxuukt. Jøts pøni pøn mets ya mga-maa'kxujkpy, nayide'en ja tsajpjøtpy kyayikmaa'kxuukt.

²⁰ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay møkta'aky ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ka'ap pøn ttukmado'odit ku ja' Cristo, ku ja yiknitsø'øky.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja y'o'jkin

²¹ Winetyipts ja nwindson'ajtim Jesús wa'ats tnigajpxøjkiyiñ, jøts ja ttukmadøy ja pyabøjkipitøjki jøts ku ja ñøjkxt jam Jerusalén, jøts ku ja møjaa'dyøjki ja yikxon yik'ayo'ombaadiyit møøt ja teetywindsøndøjkti jøts ja kajpxwejpitøjkti. Ojts ja ttukmadøy jøts ku ja yik'oogit, jujkpyøkpts ja jadigojk, jøts ja kyidigøøk xøøw pyidsø'ømt jadigojk oo'kpi jutjøtpy. ²² Winets ja Pedro ja ojts yiknijkxyi abiky, jøts ja møkta'aky ñimaajyi:

—iWindsøn'ajtim, katsojknim Dios Teety jøts jade'en mjatt! iKa'ap jade'en mdyimyjatt mdyimgyubatt!

²³ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús tniwa'kjimbijty ja Pedro, jøts ja tnimaay:

—iMets miku' jiwa'ak, majstutk øts!, nugo mets mjanchyik'adukti. Ka' mets jade'en mwinmay sam Dios Teety wyinmayin, jade'en me mwinmay sam øy pøn naæwii'ñit jaa'y.

²⁴ Winets ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja pyabøjkipitøjki:

—Pøni pøn tsojkin tmøøt'ajtp jøts øts nja' jade'en xpaduujnit, ka' mibaat kø'øm ñadyunk'atit, ja'ayi ku amumjoajt ñadyamioxit ja ayo'on jøts idø'øn jade'en tpadu'unt. ²⁵ Pønts kajade'enduñim nay'ejxip, niwindem ja tkapaaty ja nitso'ok'ajtin; jøts pøn ø xku'ayo'ombajtip, ja' idø'øn tpaatp ja nitso'ok'ajtin. ²⁶ ¿Ja ti ja ñiwyaa'ant øy ja jaa'y tjaja'bøjkiy ja naæwii'ñ'ajtin, jøts ja y'anmija'win ne'egi wyindigøy? Jabi ka'axi mibaat ja ñitso'ok'ajtin ja tkuju'uty. ²⁷ Ja Dios Teety øts myøk'ajtin nmimejnip møøt ja ankilistøjkti, jøts øts nwindu'undit sa jaty nidu'uk nidu'uk pyaat'aty yiktu'undit. ²⁸ Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku ya ja winaagindi pøn ka'ooktip kunim ja jawyeen tyimy'uk'ejxtit ku ø nmime'ent ja Dios Teety kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy.

17

Ku ja Jesús adsu'jky y'atstigajch, amuum chamambøjkiy

¹ Xjats ku kyidudujk xøøw'ajty, winets ja nwindson'ajtim Jesús tmøødiyiiñ ja Pedro, jøts ja Juan møøt ja y'ajch Jacobo, jøts ja ojts ñøjkxti ma ja kojpk jam janch køjxp; ² jamts ja ñanktyigajtsi, wemp am ja tyimy'ejxti ku wyeen y'aaw ja jade'en yajty sam xøøw y'añin, jøts ja wyet jade'en pyoobyiiñ sam ja jajin. ³ Jøts ja jotmøn t'ejxpaatti ja Moisés jøts ja Elías, ku nwindson'ajtim Jesús ja tmøøtmadya'aky. ⁴ Winets ja Pedro tnimaay ja nwindson'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, ityimy'øy'ajtp ku øø ndyinyam'aty! Pøni mdsøjky jøts øøts ujt'saadyøjki tigøøk nyik'øyt; tu'uk mets mja', tu'uk Moisés yja' jøts tu'uk Elías yja'.

⁵ Nay ixamnim ja Pedro jade'en wya'añ ku ja yoots jam yja'jty janchyikwin'oo'kpim, jøts ja tuki'iyi tyik'adigøøy; jøts

jap yootsjøtpy ja Dios Teety y'ayuuik yikmadøø ku yide'en wyā'añ:

—N'u'nk øts idø'øn ya'at, yø' øts idø'øn njaaktajotkujk'ajtpy. Mimadowdi pøni sā wyā'añ.

⁶ Kuts ja jade'en tmadowdi, xjats ja winda'ak ñaxkidakti, yikxon ja yjantymchø'jkidøø. ⁷ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ñimejnidi, jøts ja tyojnidi, yide'en ja ñimaajyidi:

—Pidø'økti; kidi mdsø'øgidi.

⁸ Xjats ku ja y'ejxjø'øktøø nima ja pøn tka'uk'ejxpatnidi, nadyu'uk ja nwindson'ajtim Jesús jam.

⁹ Jøts ja kyidaknidi, ku kojpkøjxp choondi, jamts ja nwindson'ajtim Jesús ja møkta'aky y'ana'amidøø:

—Kidi yø pøn xamimadya'akti midi tø x'ejxti, jaanim ku øts wyinaty tø njukpyiky jadigojk.

¹⁰ Winets ja pyabøjkpitøjk ja tyiibyøjkiyi:

—¿Tigøjxpimts yø kajpxwejpitøjk jade'en wyā'andi jøts ku ja Elías jawyeen mye'ent, jøts ix'oojknim ja yikniitsokpi?

¹¹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts yide'en t'adsøy:

—Janch me'emp idø'øn ja Elías, jøts ja tuki'iyi tyik'øyigyøxt.

¹² Øtsts wamp jøts meets nnøjmi jøts ku Elías tø y'atsmengojmi, jøts nigidi tø t'ejxkapti, tø ja twandundi sam y'anmija'win tyimñekti. Nayide'ents øts yø xyik'ayo'ombaattit.

¹³ Jaanimts ja pyabøjkpitøjk ja tjā'gyukidøø, jøts kudam ja nwindson'ajtim Jesús ja ja' tyamimadya'agyidi ja Juan Bautista ku ja Elías tijy tø y'atsmengojmi.

Ku ja Jesús tyikmøkpiky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

¹⁴ Xjats ku ja ojts yjā'atti mā jaa'y jam wyinaty, jamts ja nwindson'ajtim Jesús tu'uk ja jaa'y ñimejniyi jøts ja ojts wyinguxanay'øyi, yide'en ja ñimaajyi:

¹⁵—Me teety, ayo'ejxik øts n'u'nk, adsu'jky adsu'jky mø'ødyi pa'am yø pyaadyiyi jøts tsaach'ijxyim tyuñiyi; atsnaxkidakp may'ojk jam jønnotp, uk nøøjøtpy paat ñødøki. ¹⁶ Ixyats mets yø mbabøjkpitøjk yø tø njadanimiñ, ka'ats yø myayidi jøts yø tyikmøkpøktit.

¹⁷ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús y'adsøø, jøts tnøjmi pøn jam wyinaty:

—iMee kajanchja'wibidi, yø mbøky nugo myikmajadaktip! ¿Mā windemnim meets ngajpxy n'ayuuik xpabøjkit? ¿Jøts windemnim meets yø yjade'embī xuktatso'okt ku øts yø ejtp njanchjanigajpx'ity? Meets, yikmen yø pamaa'y.

¹⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ojts tkajxpidsimy ja miku', ojts ja ttukmajststu'uty ja mixy jøts idø'øn ja jade'en jatyi tyimyøkpiky.

19 Winetnimts ja nwindson'ajtim Jesús ja pyabøjkpitøjk myigajpxi jibiky'ampy, jøts ja ojts yiktiiyiyi:

—¿Tigøjxp ku øøts yø miku' tø ngayikpidsimy?

20 Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidi:

—Ja'agøjxp ku mjanchja'win kyamøkidi. Janch øts idø'on nwa'añ ku jeexyip ja mjanchja'win ñiyjade'en xmøøt'atti sam mortas pajkin, øyts meets yø kojpk xnøjmit: “Jiwa'ak ya jøts mnøjkxt abikytsoo”; jiwa'akpts ja kojpk. Ka' mee ti mgamayit ku janchja'win møk xjanchmøøt'attit. 21 Yø yjade'embu miku' ja yø iyy pyidsimy ku Dios n'ajot'ajtint, ku n'amaay'ajtint ngagugaa'yint ngagu'uujka'ant.

Ku ja Jesús tnigajpxy jadigojk ja y'o'jkin

22 Nay ixjamnim idø'on ja wyinaty wyidetinim ma ja et txøøwi Galilea, ku ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts tyukmadøyidi jøts ku mayjaa'y ja kyøyakit, 23 jøts ja yik'oogit, jukpyøkpts ja jadigojk kyidigøøk xøøw. Ja'ats ja tymchaachjotmayja'widøø ku ja jade'en tnija'widøø.

Ku ja tsaptøjk yikugubety

24 Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús tmøøtja'jty ja pyabøjkpitøjk jam Capernaumit kajpkøjxp, jamts ja jaa'dyi pøn yiktsaptøjkugubajttip, ja'ats idø'on ojts tninøjkxti ja Pedro, jøts ja ojts tyiktøwdi:

—¿Ka' meets yø myik'ixpøjkpi tkugubety yø tsaptøjk?

25 Jøts ja Pedro y'adsøøy:

—Kyugubejtpyxi yø'.

Xjats ku ja Pedro tyøjkiy'ñ tøjkjøtpy, japts ja nwindson'ajtim Jesús ja jawyeen ñimaajyi:

—¿Sa me Simón mwinmay? ¿Pøn yjawi yø windsøndøjk tyukugubajttip, ja kyø'ømigu'uk uk ja wenk jaa'y?

26 Jøts ja Pedro y'adsøøy:

—Ja wenk jaa'y yø tyukugubajttip.

Jøts ja nwindson'ajtim Jesús y'adsowimbijty:

—Aaa ka'ats tam adøm idø'on xpaat'ajtyim nyajkint ja tsaptøjk kugubajtin, pøni abiky jaa'y tyukugubajttip. 27 Jøts nipøn ngayik'ambøjkin, nøjkx mejy'agø'øm jøts jam xjuutt ja ajkx, pøni midi inet mijawyeen mjuu'tpy, ja' y'aawjøtpyts inet meen xpaatt tu'uk. Pyaatpts inet ja' jøts ja nama-jtsk ngugubajtin'ajtin; ja'ats myiknøjkxp jøts x'atsmo'ot ja yikugubajtpi.

18

Pøn idø'on jawaani møj ma Dios ja yjaa'y ja kyutujk ttanitani

1 Ñiñayi winets ja nwindson'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk ñimejniyi, jøts ja ojts yiktiiyiyi:

—¿Pømbi øø nidu'ugin ja tyimy'ukmøjtøkip ku ja mgutujk xyiknaxkida'akt?

² Winets ja nwindson'ajtim Jesús tyaajxiyii'n tu'uk mutsk mixyu'nk, jøts ja tyikwa'k'øiyii'n ja' y'agujk'amdi, ³ jøts ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, pøni ka' meets ja mdsinaa'yin xyiktigach, pøni ka' meets jade'en mnabyikta'agyi sam ne'egi mutskuna'jk yja'gyukindi, ka' mee mibaat jade'en myikupøkt jøts mdøkidit mā Dios ja kyutujk ttanitani ja naxwii'ñit jaa'y.

⁴ Patyts ja' myøjtøkit jam mā Dios ja kyutujk ttanitani ja naxwii'ñit jaa'y ja' pøn yik'ayowim jaa'y'ajtp, pøn jade'en nabyiktaajkip sam ya'at mutsku'ngin. ⁵ Jøts øy pøn pøni xukpøjkidip øts ja nja' midi yik'ayowim jaa'y'ajttip sam ya'at mutsku'ngin, øts idø'øn ja wyinaty kø'øm xkupøjkp.

Ja' midi yikpøkpyajtp

⁶ 'Jøts pøni pøn t'ukyikpøkyu'ump øts ja nja' pøn ø xjanchja'widip, ne'egi ja øyik y'ijty jøts ja mejjyøtpy yikuwibejpit, ku møj paandaak ja y'ukyiktayukxotsit. ⁷ Janch kawindøp yø naxwii'ñit ku ja y'ity midi jaa'y tyikpøkpyajtp! Nøjkx naxpyim yø jade'en, jøts iyjanch'ayøøy ja' pøn ja myigu'uk yikpøkyundip!

⁸ 'Paty nayide'en pøni myikpøkpyajttip mgø' mdeky, ja'ayi ku xtyimwyiboottit jøts jagam xpikta'aktit; ne'egi øy'atp ku køtuk paktuk mdøkit jap mā Dios jam, jøts kidi ka'pxy xminijky ja mgø' mdeky jap infierno. ⁹ Jøts pøni yø mween myikpøkyuujnip, nawyeenjuudits jøts abiky xpikta'akt; ne'egits øy'atp ku ne'egi wendu'uk mdøkit jap mā ja Dios, jøts kidi yø mween ka'pxy xmidøki ku myikuwibepit jap jønjøtpy midi jap infierno.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty tu'uk ja borreek midi tigøøpy

¹⁰ 'Kidits øts ja n'u'nk n'una'jk xmijotma'jtidi. Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku y'ankilis ja jap tsajpjøtpyti Dios Teety wyingujkpy. ¹¹ Pø ja'axi tø nnimiñ jøts øts ja nyiknitso'ok'attit pøn ja pyøky yikwindigø'øyiñidip.

¹² '¿Sa mee m'ukwa'añ? Ku jaa'y jam wyinaty tmøøt'aty nimagø'pxy ja borreegi, jøts kuts ja tu'uk tyigø'øty, ¿ti ka'ap ja t'ats'ixa'at? Kuwanixi ja jam kojpkøjxp tyikta'ant ja ñimakta'pxy myaktaxujkpi, jøts ja t'ats'ixa'at midi tø tyigøy. ¹³ Kuts ja tpaatt, ne'egi tyaxonda'akpts ja' midi tø y'uktigøy jøts nika'ap ja jade'en ne'egi yiktaxonda'akti ja ñimakta'pxy myaktaxujkpi midi kadigøødyip. ¹⁴ Jade'ents meets idø'øn ja Dios Teety mjawiyidi pøn jap tsajpjøtpy, ka'ap ja ttsøky jøts y'u'nk y'una'jk ja jade'en tyigø'øty.

Sa nmigu'uktøjk nmaa'kxuujkint

15 'Pøni jam mmigu'uk mga'ødyuñiyi, nagyajpxidits anadyu'uk jøts xukwinjawit ja pyøky. Pøni kyupijkpyts, tøts ja mja' wyinaty myajada'aky jøts ja pyøky nayide'en tkagu'ayo'ombaadit.

16 Kuts mgagupøkit ku ka' mmadoowa'anit, winets tu'uk majtsk jaa'y xwaadso'ot jøts ja t'ejxtit tnijawidit pøni sa jam pøn wya'añ.

17 Kuts ja kyayikmøjpiktakmidit, winets xukmado'ot ja mayjaa'y pøn tjanchja'widip ja Dios; jøts ku ni ja'baat kyayikmøjpiktakmidit, winets ja jade'en xpikta'aktit sam ja jaa'y pøn Dios tkajanchja'widip, uk jade'en sam yikugubajtpitøjk yikwa'andi yiktejt.

18 'Janch meets idø'øn nnøjmi, pøni pøn meets ya ja pyøky maa'kxuujkip, nayide'en ja tsajpjøtpy yikmaa'kxukt. Jøts pøni pøn mets ya mgamaa'kxuujkpy, nayide'en ja tsajpjøtpy kyayikmaa'kxukt.

19 'Nayi ndukmadoodip ixyam, pøni pøn tu'uk majtsk nagyajpxidip, jøts t'amidoowa'andi tpøktsoowa'andi tigati ja Dios Teety, mo'ojidipts ja'. 20 Pøni ma tu'uk majtsk ñamyukyidi ja jaa'y øts køjxp, jamts øts ja møøt n'ity.

21 Xjats ja Pedro ojts tninijxxy ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja ttiibyijky:

—Windsøn'ajtim, ¿winaak ojkin øts ja nmigu'uk nmaa'kxt ku øts ja xka'ødyu'unt kawinaak ojk? ¿Øy ku wixujk ojkin?

22 Jøts ja nwindson'ajtim Jesús y'adsøø:

—Ka'axi me nnøjmi jøts ku ja'ayi wixujk ojk. Nømpxi øts yam nwa'añ jøts kawinaak ojk pøni winaak ojk meets ja jaa'y mmidundigøydi.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja tumbi pøn tkamaa'kxuujk ja myigu'uk

23 'Jade'en idø'øn ja Dios kyutujk sam tu'uk ja windsønin pøn ja tyumbitøjk ojts tyojpayø'y. 24 Exam idø'øn wyinaty tnibøkinim, ku ja ojts yiktaniway tu'uk ja tyumbi midi ja wyinaty kawine'en miyoj'ajtiyip.

25 Kumi ka'ats ja tyumbi myeeñ ti ja tyagubatp ja yoj, winets ja windsøn wyaañ jøts wan tyiknitookti møøt y'u'nk ñidø'øxy, jøts pøni ti jaty jam pyikta'aky'ajttip. Jøts pøni wine'en ja choobaatti, ja'ats ja yoj kyudøkip. 26 Xjats ja tumbi tminuu'kxaaiky ja wyindsøn, ojts ja twinguxani, yide'en ja tnimaay: "Windsøn, miduda'aky'ajtk øts, ngubatp øts ja tuki'iyi."

27 Xjats ja windsøn ja ojts y'ayo'ijxyi, jøts ja yoj ja tyamaa'kxuujkiyi jøts ja yik'awa'atspidsøøjmiyi. 28 Kuuyi ja tumbi ja'ayi pyidsiimy, jøts ja ojts tu'uk tminabyaadyiyi ja myigu'uk ja myøøtumbi, ja' ja miyoj'ajtiyip tu'uk pesi majtsk pesi. Yukpajkiixpy ja ojts tyimyach jøts ja jadi'iñi tyukpani, yide'en ja møk'ampy tnøjmi: "iPe'tpy xkubatt ja yoj, yak putyi!" 29 Winets ja myigu'uk

ñagyuxendyaajkøø ja' wyindum jøts ja ojts myinuu'kxa' agyiyi:
 “Miduda'aky'ajtk øts, ngubatp øts ja tuki'iyi.” ³⁰ Jøts ja
 yjadu'ukpi, ka'ap ja tkupijky, ojts ja ñijky jøts ja ojts tpikta'aky
 ja myigu'uk jap puxøjkjøtpy kunim ja tyimgyubatt ja yoj.
³¹ Kuts ja yjadu'ukpi ja jade'en t'ejxtøø, tyimy'ayojidi ja' jøts ja
 ojts t'atstukmadowdi ja wyindsøn sa jaty ja wyinaty tø t'ejxti.
³² Winets ja windsøn ja tyumbi tnankwyadsojøø midi idø'on
 jade'en adøtsp, jøts ja tnimaay: “iMets miku', burri! Tø mets
 ja myoj ndamee'kxy ku me tø xminuu'kxa'aky. ³³ Nayide'en
 me ndijy jeexyip ja mmigu'uk x'ayo'ijxy sa me tø n'ayo'ijxyin.”
³⁴ Yikxon ja windsøn yjantyimy'ambijky, jøts ja tkejxy ayoobi
 kunim ja myigubajtkøxit.

³⁵ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús yide'en myadyak'abajtiyih'ñ:

—Nayide'en meets ja Dios Teety mduniyit pøni ka'
 amumjoojt xmaa'kxukti ja mmigu'uk.

19

Ku ja Jesús kyajpxwijy sudso ja amajtsk'ajtin ñaxy

¹ Ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en wyinaty tø wya'añ,
 xjats ja chøø'ñ Galilea etjotp, jøts ja ñijky jam Jude'it etjotp
 midi tãmp nøøbukø'øm Jordán. ² May jaa'y ja pawidejtiyip, jøts
 ja jam may tyiktsøøjky ja pamaa'y.

³ Winets ja fariseotøjk winaagin tnimendi ja nwindson'ajtim
 Jesús jøts ja tkajpxy'ejxwa'andi, ojts ja tyiktøwdi:

—¿Kutuky yø jade'en jøts øy pøn tmajtstu'utt ñidø'øxy ku ja
 yiin waan tyundigøy?

⁴ Jøts ja t'adsøøy:

—¿Ka'anin meets ja Dios kyajpxy x'ejxi? Pø patyxi ja yaa'y
 ja tø'øxy tyik'øyyih'ñ pøn xyiktso'ondaajkindip. ⁵ Nayi nøøm
 ja': “Ja'agøjxp ja yaa'dyøjk ja tyetty ja tyaaak tmajtstu'utt, jøts
 ja ñidø'øxy ja møøt tu'ugyi ja'ayi chøønit.” ⁶ Tu'ugyi ja ñamyayi
 tyimbyaaty øy ja jaa'y yjanamajtskidi, paty ka'ap pyaat'aty
 jøts jaa'y ja tnankñawya'kxit midi Dios tø ttanibiktaagi tu'uk
 yaa'y jøts tu'uk tø'øxy.

⁷ Xjats ja ttiibyøjkti:

—¿Jøts tigøjxpts ja Moisés tyajky ja tiy'ajtin ja tø'øxyøjk jøts
 øy ja yikmajtstu'utt?

⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Meets jade'en ja mgawindiy'ajtin myikmajadakpy ku ja
 Moisés ojts tyikutuky jøts øy xminawya'kxidit ja mnidø'øxy;
 ka'a'pts yø y'ijty jade'en tso'onda'agyp. ⁹ Øts wãmp, pøni pøn
 tminawya'kxip ja ñidø'øxy a'ø'y'ampy, ku ja wenk yaa'dyøjk ja
 wyinaty tjagamøøt'aty, jøts ja tmøøt'amajtskigyojmi ja wenk
 tø'øxyøjk, ja' idø'on pøkyump; nayi pøky ja nayide'en pøn
 tmøøt'amajtskiyip ja tø'øxyøjk midi tø yikmajtstu'uty.

¹⁰ Xjats ja pyabøjkpitøjk ja ñimaajyiyøø:

—Pøni jade'endam yaa'dyøjk tmøøtsøøni ja ñidø'øxy, ne'egi øy tamts ja' ku nguidyimy'amajtska'ant.

¹¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—Pø janch jade'en, ka'apts niduki'iyi tkupøkti. Ka'ap ya'at winmaa'ñ pøn nugo ajawi tja'gyuki, ja'ayi dø'øn tkupøjktip pøn Dios møøjyidip. ¹² Ja mayjøøjp ja winmaa'ñ jøts jaa'y kya'amajtskidi: ku winaagin ka'pxy kyamendi naxwiiñ, winaagints kø'øm ñadyuñidi ku ñay'isabikyidi jøts ka' y'amajtskidi, jøts ja winaagin pøn tkagu'amajtskip ja Dios kyutujk. Pøni pøn jade'en ttunwamp, wants jade'en ttuñ.

Ku ja Jesús tkunuu'kxy ja mutskuna'jk

¹³ Winets ja nwindson'ajtim Jesús yiktanimiiñ mutsk mixyuna'jkti jøts ja tkønixaajt jøts ja tku'amidowit; jøts ja pyabøjkpitøjk yide'en ja tnimaay ja jaa'y pøn twaamendip ja mutskuna'jk jøts kyatøkidit ja mutskuna'jk. ¹⁴ Yide'ents ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Majtstu'utti, wan øts yø mutskuna'jk xnimendi, kidi meets yø xkayiknajxni; yø' dø'øn Dios ja'ajtidip pøn jade'endi sam yø mutskuna'jkindi, ja'ats tpaattip ja Dios kyutujk.

¹⁵ Jøts ja ojts tkunuu'kxy ja mutskuna'jk, jøts ja jam ojts cho'oni.

Ja kumeeñ jaa'y

¹⁶ Tu'uk idø'øn una'jk jaa'y, ja'ats ojts t'ats'ixy ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja t'atsnimaay:

—Mets øyjaa'y yik'ixpøjkpi, ¿ti øy'ajtin ø ndu'ump jøts øts ja n'anmija'win ja jujky'ajtin tpaatt xemikøjxp?

¹⁷ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—¿Tiku ø xnøjmi jøts ku ø n'øyi? Tu'ugyi ja' midi øy, jøts ja Dios idø'øn ja'. Pøni mbaatwampyts ja jujky'ajtin xemikøjxp, paduujnits ja Dios kyutujk.

¹⁸ Jøts ja una'jk jaa'y wyaañ:

—¿Midi'ibi?

Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay:

—Kidi myikjaa'y'øøky; kidi mmigu'uk ñidø'øxy xpøjkxi; kidi mmeech; kidi pøn xwindaay'aty; ¹⁹ windsø'øgi mdeety mdaak; jøts tsok mmigu'uk sam kø'øm mnachøkyin.

²⁰ Jøts ja una'jk jaa'y yide'en tnimaay ja nwindson'ajtim:

—Tø øts yø jade'en njatunguixy, jaayim øts yø jade'en mbaduñ ku nmutsk'aty. ¿Tits øts idø'øn njaaktu'ump?

²¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyøø:

—Pøni øy yikxon mjaay'atwa'añ, nøjkx x'atsto'okjø'økixy ti jaty jam mjagejpy jøts xmo'ot ja ñimeeñ ja ayoobi jaa'y, winets xpaatt ja øy'ajtin ja xondaajkin jap tsajpjøtpy; ku jade'en x'uktu'unt, winets mme'ent jøts ø xpawidett.

²² Xjats ku ja jade'en tmadøø, jøts ja yjotmadyøjkii'ñ, kumi jantyimgyumeeñ, kumi jantyimgyubikta'aky idø'øn ja'.

²³ Winets ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk: —Øts yam tyimwyamp jøts ku møk y'adukyi jøts kumeeñ jaa'y tpaajttit ja Dios kyutujk midi jap tsajpjøtpy. ²⁴ Jøts jaaktyimwyamp øts jøts ku ja kumeeñ jaa'y janch apeni ñaxti mā Dios ja kyutujk ttanitani tuki'iyi, pø ne'egi tsojk ñaxt ja møj jiyujk jap xu'unjutjøtpy.

²⁵ Kuuyi ja pyabøjkpitøjk ja jade'en tmadoodøø, janch ñigyumaap ja tyimyja'widøø, jøts ja xem yam ñayiktøøjdøø:

—¿Pønims idø'øn nitso'ok'atp?

²⁶ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts y'ijxyidi, jøts ja ñimaajyøø:

—Ka'ap yø øy pøn jaa'y kø'øm ñankñitso'ogiyit, ja Dios ja'ayi myøøt'ajtpy ja møk'ajtin sudso xyiknitsoojkint, niti Dios tkatsepjawi.

²⁷ Xjats ja Pedro tyiktiy:

—Windsøn'ajtim, tø øø tuki'iyi n'ixmajtskixy ti jaty øøts y'ity njagyejpy, jøts øø tø ndsøøn jøts me myikpawidity. ¿Tits øøts idø'øn nbaatp, ti øøts idø'øn nbøkp?

²⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøø:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, ku yja'att ja xøøw ja jumøjt ku tuki'iyi yjemyigyøxt jadigojk, ku ø n'ixa'akt ngutujktaajkjøtpy ku øts ja møk'ajtin nmi'ixa'akt, jøts meets wine'enin meets ixa xpawidity, xnayimøøt'ixa'akp meets nayide'en nimakmajtsk jap kutujktaajkjøtpy, jøts xiidyu'undit ja Israelit jaa'y niduki'iyi. ²⁹ Jøts nayide'en pøn jaty tø tmajstutkøxti ja tyøjk, ja myigu'uktøjk, chø' y'uch, tyeety tyaa, y'u'nk ñidø'øxy, uk ñaajx kyam tmajststu'uttibaat øts ngutujkøjxp, yikmo'odipts ja jinaxy jinaxy øy ti, jøts pyaattip ja' ja jujky'ajtin midi xemikøjxp. ³⁰ Jøts may ja wyindigø'ødyit pøn ixyam namyøjpiktaajkidip kø'øm; jøts pøn ixyam ne'egi windigøy'ejttip, ja'ats ne'egi nøjkx møjtkøkidip.

20

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja tumbitøjk

¹ Jade'enin idø'øn ja Dios kyutujk midi yjaa'y tyanitanaapy sam tu'uk jaa'y kyugam'atyin jøts ja chøøn jøpyi jøpyi tumbi ixaabyi jøts ja y'uvitsa'am pyidø'økt. ² Ojts ja tyikwin'øyidi møøt ja tumbitøjk, øy ja tmiju'uty tu'uk puxmeeñ tukxøøw, jøts ja ojts tkexy tumbi jam kyamjotp. ³ Jøts idø'øn ja ojts cho'ongojmi, ja xøøw wyinaty tuk'ajopu'nk, jøts ja jap maayjøtpy ojts tjaak'ixy ja jaa'y pøn awatsidip. ⁴ Yide'en ja tnimaay: “Nøjkx mee nayide'en mduñ jap kamjøtpy, jøts nmiju'udyit nayide'en sam pyaat'aty.” Winets ja ojts

ñòjkxti. ⁵ Xjats ja windsøn cho'ongojmi ku ja xøøw kyukiyyi'ñ, nayide'en winakxyøøw nay ja tumbi dø'øn ja y'ats'ejxkojmip. ⁶ Jøts ku ja xøøw jawaani kyajajxni, xjats ja ojts cho'ongojmi tumbi ixaabyi, jøts ja ojts ñijkxy nay jap maayjotpy, jøts ja ojts tjaakpaaty ja jaa'y pøn wyinaty awatsidip, yide'en ja tnimaay: “¿Tiku meets ya nugo mxinaxy, ti kidi mee mdunwa'añ?” ⁷ Yide'ents ja y'adsoodøø: “Kumi ka'ap øø pøn xyiktunkpaatwa'añ.” Xjats idø'øn ja tnimaay: “Nayi nøjkxts mdundi øts ngamjotpy, jøts nmiju'udyit.” ⁸ Xjats ku y'ux'ajty, winets ja windsøn tnimaay ja tyumbi midi yiktump: “Yaajxi yø tumbitøjk jøts xmo'ot myijuu'ñ yø' jawyenidip pøn ix'oojk tø tyøkidi tumbi, jøts ja ix'oojk xmiju'uty pøn jawyeen tø tyøkidi tumbi.” ⁹ Winets ja myendøø pøn wyinaty ix'oojk tø tyøkidi tumbi ku ja xøøw jawaani kyajajxni, jøts ja myijuu'ñ ja ojts ka'pxy t'axajidi tu'uk puxmeeñ nidu'uk nidu'uk. ¹⁰ Xjats ku yja' ja tyaja'jtidoø pøn wyinaty jawyeen tø tyøkidi tumbi, jade'en ja wyinmaydi yikmiju'udyip ja tijy jawaani tsowi; nayide'en myijuu'ñ ja ojts t'axajidi tu'uk puxmeeñ nidu'ukjaty. ¹¹ Ku ja jade'en ojts t'axajidi ja myijuu'ñ, xjats ja tmi'ambøjktøø ja wyindsøn, ¹² yide'en ja tnimaadyøø: “Pøn ne'egi oojk tø yja'atti, ja'ayi tø tyundi tuk'hori; jøts ne'egi nayide'en tø xmijuy sam øø tø xmijuyin, jøts tøts øøts yikxon nduñ jøts øøts yikxon tukxinaxy tø nni'añ.” ¹³ Jøts ja windsøn y'adsøøy, yide'en ja winaaagin yiknimaadyøø: “Ka' me migu'uk yam sa nduñ. ¿Ti kidi tø nnagyajpxyin jøts ku nmiju'uty tu'uk puxmeeñ? ¹⁴ Axaji yø mmijuu'ñ jøts mnøjkxnit. Nayide'en øts yø nmijuuwya'añ pøn oojk tø tyøkidi tumbi sam mee tø myikmijuyin. ¹⁵ ¿Pøn øts yø ndejin jade'en xkaduktu'ump pøni sa øts nmeeñ kø'øm nyiktunkpaatwa'añ? ¿Uk yø' idø'øn m'ama'at'ajtpy ku n'øyyaa'y'aty?”

¹⁶ Jøts ja Jesús jadigojk yide'en wya'añ:

—Jade'ents idø'øn ejx øts ja nwa'añ, pøn tandip ix'oojk, ja'ats ne'egi jawyenidip, jøts pøn jawyenidip, ja'ats ta'andip ix'oojk. Kumi may ja'adi pøn yiktukmadoodip jøts mye'endit, niwaanits ja'adi pøn yik'a'ejxidip jøts tya'andit. Nayide'ents ja Dios Teety ttu'unt ja naxwii'ñit jaa'y.

Ku ja Jesús tnigajpxy jadigojk ja y'o'jkin

¹⁷ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty tuu'amni midi Jerusalén nøjkxp, winets ja abiky tjiwaay ja pyabøjkpitøjk midi nimakmajtskti, jøts ja tnimaay:

¹⁸ —Ixya tø nbejtyindi Jerusalén ma øts nyikøyakt, jøts øts ja teetywindsøndøjk, jøts øts ja kajpxwejpitøjk nyiktagidøkit pøn ø xyik'ooktip. ¹⁹ Ja'ats ø xkøyaktip jøts øts ja xagidøkidit pøn ka'israelit jaa'dyi, ja'ats ø xnixe'ektip xjaxe'ektip, ja'anim

ø xwinwoptip xjipwoptip jøts øts ja xyikruspattit; kidigøøk xøøwts øts ja o'jkin nmimada'akt jøts ø njujkyøkt jadigojk.

Ku ja tø'øxyøjk t'amidøøy ja may'ajtin midi tyaak'ajtp ja Jacobo møøt ja Juan

²⁰ Winets ja Zebedeo y'una'jk jam myendøø møøt ja tyaak mā ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty. Ja Juan idø'on ja møøt ja Jacobo, ja'ats idø'on ja tyaak jam ojts twinguxani ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja t'amidoowa'añ tu'uk ja may'ajt.

²¹ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ojts yiktiyiyi:

—¿Ti dø'on mdsøjkpy?

Jøts ja t'adsøøy, yide'en ja tnimaay:

—Tun may'ajt, jøts øts n'u'nk xyik'ixajkit adsow aduuk ku mgutujk xyiknaxkida'akt, tu'uk aga'ñ jøts jadu'uk anajy, jøts jade'en ja kutujk tmidā'andit.

²² Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja y'adsoojidøø:

—Ka' mee xnijawidi pøni ti mee m'amidoodip. ¿Mgupøkp meets ja ayo'on midi ø nbaatp?

Jøts ja wyandi:

—Ngupøkp øøts ja'.

²³ Xjats ja tnimaay:

—Janch tiigyajpxy. Mgupøkp meets ja' sa jaty ø njatt ngubatt; jøts kuts øts idø'on xmøøtsinaawya'andi tu'uk aga'ñ jøts jadu'uk anajy, ka'øtsip ja xpaat'ajtip jøts meets jade'en nyik'ixa'akt, ja' ja yikmo'odip pøni pøn ja Dios Teety kø'øm jade'en tø tyanibiktaagiyidi.

²⁴ Xjats ku ja jade'en tmadowdi ja yjanimajkpidi, jøts ja tjantyimy'i'ambøjktøø ja ñamajtskpidi midi tukjaa'dyi. ²⁵ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ojts yjayajxniyidi niduki'iyi, jøts ja ojts ñii'mxyidi:

—Jade'en sam x'ejxtin xnijawidi, ja jaa'y pøn tnitanaadyip ja naajx ja kajp, øy ja sagasa y'adøtsnidi pøni sa ja kø'øm tsokti; kuts jam pøngapøn møk yjaakyikutujkni, tu'ugyits yja' ja tyikmøji. ²⁶⁻²⁷ Jøts ka' meets mja' jade'endi, ne'egi yide'en meets mja'. Pøni pøn namyøjpikta'akwajnip, ja' idø'on paat'ajtip jøts ja tuki'iyi ttu'unt pøni ti myigu'uk ejtxidip ka'ejtxidip, ja' idø'on ja twindsø'øgip, ²⁸ jade'en sam ø nduñin, kaja'ajipxi ø tø nnimiñ jøts øts jawyeen nyikwindsø'øgit, pø ja'axi ø tø nnimiñ jøts øts ja windsø'jkin nyakt, jøts øts kø'øm ngudanit ja pojkpitumbi jaa'y pyøkyi, jøts ja may ñitso'ok'attit.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y

²⁹ Xjats ku ja jam wyinaty cho'onidi jam Jericó, jøts nwindson'ajtim Jesús may ja jaa'y ja ojts pyadsøøñiyi. ³⁰ Jamts wyinaty namajtsk winap jaa'y chøønidi tuu'am, jøts ku ja

tmadowdi ku ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty ñaxy, jøts ja møkta'aky tnimaadyøø:

—iWindsøn'ajtim, rey David y'u'nk y'ap, ayo'ejxk øøts!

³¹ Jøts ja mayjaa'y ja ojts y'øjyidi, ojts yiknøjmidi jøts y'amo'ondit, jøts ja tjaaktyimykjinajxtøø jawaani møk:

—iWindsøn'ajtim, rey David y'u'nk y'ap, ayo'ejxk øøts!

³² Winets ja nwindson'ajtim Jesús wya'k'øyyiñ, jøts ja tyaaixiyiñ ja winap jaa'dyi jøts ja ttiibyiky, yide'en tnimaay:

—¿Ti dø'en mdsojktip, ti ø ndu'ump?

³³ Jøts ja ojts y'adsowdi:

—Windsøn'ajtim, jawin'ejxwamp øøts.

³⁴ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja jaa'y ojts t'ayo'ixy jøts ja ojts twinguxaji. Jøts ja winap jaa'y nay jaty wyin'ejxwa'kxtøø, jøts ja ojts tpadsoondi ja nwindson'ajtim Jesús.

21

Ku ja Jesús kyajptøjkiyiñ Jerusalén

¹ Kuts jam Jerusalén wyinaty yja'atwanidi, jøts ja kajp ojts tpaatti midi txøøw'ajtp Betfagé, midi jam tmiwingon'ajtp ja kojpk midi yiktejp Olivos, winets ja nwindson'ajtim Jesús tkejxy namajtsk ja pyabøjki, ² yide'en ja tnimaay:

—Nøjxiti ixe kajpøøjty ixe wingon. Jamts inet buuri tu'uk xpaattit kuwiñ møøt y'u'nk. Ja'ats inet migajidip jøts ya xyikme'endit. ³ Jøts ku pøn sa wya'ant, jade'en xnøjmidit jøts ku ø ndsøky, jøts ku ø tsojk ngøyajkojmit.

⁴ Jade'en'ampy idø'en ja jade'en yjajty, jøts tyimyjade'en yjatt sa wyaan ja Dios kyugajpxy ku ja yide'en tjaay ja nøky:

⁵ Nøjmidi ja Israelit kajp:

“Ejx yø mwindsøn mnimiñiyi mnija'adyiyi, amyuyj tsaachuyj, taku'xni byuuri'u'nk.”

⁶ Xjats ja pyabøjki ojts choondi jøts ja ojts ñøjxiti, ojts ja jade'en ttundi sa nwindson'ajtim Jesús ja wyinaty tø y'ane'emyidi. ⁷ Ojts ja twetsti ja buur møøt y'u'nk, jøts ja ojts wyet ttajiba'andi jøts nwindson'ajtim Jesús ja ojts ttawaa'tspety. ⁸ Jøts ja jaa'dyi janch namay ja'adi, jøts ja ojts ty'aapti ja wyet jam tuu'am; pømbi twidøjti ja ujts'aay jøts ja ojts tpikta'akti jam tuu'am. ⁹ Jøts ja jaa'y møk wyambinaxwa'ktøø pøn jawyeen yø'ødyip, jøts nayide'en pøn ix'oojk payø'ødyip:

—iDios Teety tsajpjotpit! iKunuu'kx yø rey David y'ap y'u'nk pøn me tø xkexy! iKuuyi Dios Teety jadu'uk yjaak'øyi!

¹⁰ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús kyajptøjkiyiñ jam Jerusalén jøts ja kajp kyajotkukidi, may ojts ja jaa'y wya'andi:

—¿Pøn yø jade'en?

¹¹ Jøts ja jaa'y wyandøø:

—Ja Jesús yø' ja Dios kyugajpxy, pøn kyugajp'ajtp Nazaret jam Galile'it etjotp.

Ku ja Jesús twojpidšomguixy ja too'kpitøjk jam tsaptøjkjotp

¹² Jøtsnim ja nwindšon'ajtim Jesús tyøjkiyi'ñ møj tsaptøjkwimpy, jøts ja ojts tkajxpidsømguixy pøn jaty jap wyinaty too'ktip yajktip, juudyip kajpxtip jap tsaptøjkwimpy. Ojts ttejtsapwajkixy ja mesi midi ja jaa'y yiktundip pøn ja myigu'uk myeeñ tkugojnidip, jøts nayide'en chinaabyajt ja yiktejimbejtøø ja paktøo'kpidi; ¹³ jøts ja tnimaay:

—Yide'en jap nøkyixpy wya'añ, jøts ku ajot'ajtaajk ja chaптøjk wya'ant, jøts jade'ents meets yø tø xpiktakni sam maa'tspitøjk chinaadyøjkti.

¹⁴ Jøts ja nwindšon'ajtim Jesús jam tsaptøjkjotp winaagin ñimejniyi ja jaa'dyi pøn winapti pøn pakma'atti, jøts ja ojts tyikmøkpøjkixy. ¹⁵ Kuts ja teetywindsøndøjk jøts ja kajpxwejpitøjk ojts t'ejxti ku ja jade'en ttuñ milagri, jøts ku ja ojts tmadowdi ku ja mutskuna'jk jap tsaptøjkjotpy møk wya'andi: “iDioskujuyip rey David y'ap y'u'nkl”, jøts ja yjanty-imy'ambøjktøø ¹⁶ jøts ja ojts tnøjmidi ja nwindšon'ajtim Jesús:

—¿Madøøpy yø' ku yø ixa jade'en wya'andi?

Jøts ja nwindšon'ajtim Jesús ja t'adsøøpy:

—Nmadøøpy øts yø'. ¿Ti ka'anim meets ja Dios kyajpxy x'ejxi ku yø tø tjanigajpxy? Yide'enxi ja wya'añ:

Tø ndanibiktaagi jøts øts mutskuna'jk xjanchjawidit xjanchkunuukxyjawidit.

¹⁷ Xjats ja Jesús tmajtstuupty, jøts ja ojts chøøñ jam Jerusalén jøts ja ñijkxy Betania, jamts ja ojts mya'ay.

Ku ja Jesús ojts t'ayo'onmigajpxy ja iigi tsa'amguipy midi ja tyøøm ka'ejtp

¹⁸ Xjats ku yjøpy'ajty, jøts ja wyimbejtkojmi ñøjkxkojmi jam kajpjotp, winets yuu ja ojts pyaadyiyi. ¹⁹ Xjats ja t'ejxpaajty tu'uk iigi kipy jam tuu'ba'am, jøts ja ojts tninijkxy, ojts ja kipy tjawi'ixy jøts ja ni tu'uk tyøøm tkaпajtøø, nugo janchtum'aay ja'. Winets ja nwindšon'ajtim Jesús ojts tnøjmi ja iigi kipy:

—iNijuuni mga'uktøømiñit!

Jade'en ja ojts wya'añ, jøts ja iigi kipy jaty tyimdyijch.

²⁰ Xjats ku ja pyabøjkpitøjk ja ojts jade'en t'ejxti, jøts ja jantyimyñigyumaap tjantyimya'widøø, winets ja tyiktøødøø ja nwindšon'ajtim Jesús jøts ja tnimaadyøø:

—¿Sudso yø iigi kipy tsojk tø tyimdyi'ich?

²¹ Jøts ja nwindšon'ajtim Jesús ja t'adsøøpy:

—Janch øts idøøn nwa'añ, pøni mjanchmøøt'ajttip ja janchja'win, jøts ku køøm ka' xwinma'adyit majtsk'aaw majtskjoojt, kidi yø'øyipts mee mjatp sam øts yø iigi kipy

ixa tō nduñin, yō kojpk paat mee xnøjmit: “Jiwa'ak ya jōts mnøjkt mejyotp”, jantyimyjatpts idø'øn ja jade'en.
²² Jōts ku øy ti x'amido'odit xpøktso'odit ajot'ajtingøjxp, pøni amumjoojt ja janchja'win xmøøt'atti, myikmo'odipts ja' pøni ti m'amidoodip.

Ja Jesús myøk'ajtin

²³ Jōts ja nwindson'ajtim Jesús tyøjkiyīñ tsaptøjkjōtpy, ixap ja wyinaty yik'ixpiky ku winaagin jap myendøø ja teetywindsøndøjkti jōts ja møjaa'dyøjkti, jōts ja ojts tyiibyikyiyi, yide'en ja ñimaajyøø:

—¿Pøn yō yjade'embī mdanigutujk'ajtip jōts yō jade'en xu'unt? ¿Pøn yō kutujk jade'en tō mmø'øyi?

²⁴ Jōts ja nwindson'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Nayide'en meets yam nyiktøøwami; jōts pøni m'adsowimbejtīp inet, winets meets ja ndukmado'ot pøni pøn øts yō jade'en xanigutujk'ajtp ku øts yō jade'en nduñ.
²⁵ ¿Pøn ojts Juan Bautista tyanigutukyiyi jōts ja ya yiknøbatt? ¿Dios, uk jaa'y?

Jōts ja xem yam kø'ømyi tkajpxy'ajtpinaxwā'ktøø, yide'en ja ñawya'añidi:

—Ku net yō njanima'ayin jōts ku Dios ja tni'ane'emy, yide'ents inet yō x'adso'owin: “Jōts ¿tigøjxp ku ja ojts xka-janchjāwidi?”
²⁶ Jōts ku net njanima'amyā'an jōts ku nugo jaa'y ja ojts kyexyi yiknøbatpi, winets yō mayjaa'y xnibidø'jka'andit; kumi niduki'yiyi yō jade'en tñija'widip jōts ku ja Juan tum ja' tkajpxy midi Dios yja'ajip.

²⁷ Jōts ja ojts nugo t'uknimaañidi ja nwindson'ajtim Jesús:

—Ka'ap øø nnijāwi.

Winets ja ojts ñi'mxyidi:

—Ni øts meets inet ja ngadukmado'ot pøni pøn øts yō jade'en xanigutujk'ajtp ku øts yō jade'en nduñ.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty namajtsk ja jaa'y tukmiga'axpi

²⁸ Xjats ja tjaaknimaay:

—¿Sā meets idø'øn x'ukja'gyuki ya'atpi ayuujk? Tu'uk idø'øn jaa'y, jamts namajtsk myajnk; jōts ja tu'uk tnimaay: “Mets u'nk, ixyam mnøjkt tumbi jōts ø x'atstujkit ja n'uvi tsā'am.”

²⁹ Jōts ja myajnk ojts yide'en y'adsøyyi: “iKa' nnøjkwā'añ!” Winmaadyigajts ja jadigojk xjats ja ñijky tumbi.
³⁰ Jōts ja u'nkteety ojts ja tninijky ja yjadu'ukpi majnk, jōts ja ojts nayide'en tnøjmi, jōts ja ojts yide'en y'adsojyi: “Øyip teety, øy ø nnøjkt.” Jōts ja nigidi y'uknøjkxni.
³¹ ¿Pømbits ja tpaduun jade'en sā ja møjaa'y tjatsøky?

Jōts ja wyandøø:

—Ja' midi ja jawyeen y'uknimaay.

Xjats ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku ja ne'egi jawyeen ja Dios kyutujk ttatøjkiyidit ja'adi pøn pøktjun'ejdkunajxtip, jøts nigidi meets. ³² Kumi ja' meets ja Juan Bautista tø mdanimiñiyi jøts ja mduk'ixpikyidi sa mdsøonidit mdanidit sa mjujky'attit, jøts ka'ats ja tø xmibøkti; ne'egi ja' ja ojts tjanchjawidi ja jaa'dyi pøn pøktjun'ejdkunajxtip. Jøts kuts meets øy ja ojts jade'en xja'ejxti, ka' meets ja ojts xjanchjawidi, jøts ka' mdsinaa'yin xyiktigajstøø.

Ku ja Jesús tmanyakpaajty ja ka'ødyumbi

³³ 'Ukmadowdim jadu'uk ya'at madya'aky: Tu'uk ja jaa'y midi ja kam kaja'ampy tjagyajp, ja'ats ojts tni'ipy ja uvi kipy jam kyamjotp, jøts ja ojts tnaguemy; jøts ja ojts tyik'øyi tu'uk ja abøjk'iiñ mā ja uvi nøø yik'amøø'kxit, jøts tu'uk ja ne'ey janch køjxp mā ja kam yik'ejx'ett.

'Xjats ja ojts winaagin ja tyumbi tmø'øy ajuudyujk ja kyam, jøts ja ojts tkømø'øy jøts ja chøø'ñ widejtpi. ³⁴ Xjats ku tpaajty ja uvi tujk'aats, winets ja ojts tkexy winaagin ja tyumbi, jøts ja ttaniguexy ja yjadu'ukpi tumbidi midi ja wyinaty tyuk'ajuudyujkpy ja kyam, jøts ja yik'amido'odit ja pikta'aky midi ja paat'ajtyip. ³⁵ Ka'ap ja ñømdøø, ojts ja tmajtsti ja tumbi midi yikajxtip, pømbi yikwojp yiktse'jk, pømbi o'jk jøts pømbi yikwinga'jts yikjøpka'jts. ³⁶ Jøts ja kugam ojts tjaakajxkojmi ja tyumbi jawaani namay, nigidi jade'en sam ja yjawyeembidi; nayide'ents ja kam ejx'ejtpi ja ojts tyungojmiyidi.

³⁷ 'Jøtsnim ja ojts tkexy ja kyø'øm'u'nk, yide'en idø'øn ja y'ukwinmay: "Yikwindsø'øgip øts n'u'nk." ³⁸ Jøts kuts ja ojts ja'ayi yik'ixy, winets ja kam ejx'ejtpi ñawajnidøø: "Yø' yø kam yø' yø pikta'aky tmidanwangøjxp, yø' yø tmaabyøkwamp; wan tyimyikpa'ø'jkyindi jøts adøm yø nmidaangøjxint." ³⁹ Xjats idø'øn ja tmajtstøø, jøts ojts tyikpidsømdi jam kamjotp, jøts ja ojts tyik'oookti.

⁴⁰ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ttiibyijky, jøts ja wyaañ:

—Ku mye'ent ja kugam, ¿sats ja tumbitøjk yiktu'undit midi kam'ejx'ejtip?

⁴¹ Jøts ja teetywindsøndøjk jøts ja møjaa'dyøjk wyandøø:

—Niwine'en ja tkidyimy'ayo'ext yø yjade'emb i ka'øy jaa'dyi, yikpa'ookp ja', jøts ja t'ayajknaxt jadigojk ja ñaajx, jøts ja abiktyumbi ja tmo'ot pøn ja mo'ojyiyip ja pyikta'aky pøni wine'enin ja pyaat'aty.

⁴² Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—¿Niwindinim meets Dios kyajpxy xka'ejxi? Yide'enxi ja wya'añ:

Ja tsaa midi ja pojtspi kya'uk'a'ejxidøø,

ja'ats ne'egi ixyam tɔ y'ukyikpiktakni jam pɔch kyubajkp jɔts
ja t'amajtsmujkixy ja pɔch.

Ja Dios Teety idø'øn yø jade'en tɔ ttuñ,
ø y yø ñigyumaap njaja'wandi.

⁴³ Jade'ents ja Dios kyajpxy wya'añ, paty mee nnøjmi jɔts
ku ka' myikmo'odit jɔts xatøjkidit ja Dios kyutujk, ja' ja
ne'egi yikmo'odip pøn tyikwingaxø'jkidip ja Dios yja' midi
ja yja'ajtpy. ⁴⁴ Jɔts ja tsaa ku jam pøn y'uknaxkidak'akt,
windigø'øpy ja ayooobi; jɔts ku ja tsaa pøn y'uktanaxkidakpatit;
yikpu'xkiyip ja'.

⁴⁵ Kuts ja teetywindsindøjk jɔts ja fariseotøjk jade'en
tmadoodøø ja madya'aky midi ja nwindson'ajtim Jesús
ja tamimadyaajkidip, ojts ja tja'gyukidi jɔts ku ja'
yiknimadya'akti. ⁴⁶ Winets ja tjadyimyjamatwandøø,
ja mayjaa'yts chø'jkidip pøn tnija'widip jɔts ku ja
nwindson'ajtim Jesús ja Dios Teety yja' tkajpxi.

22

*Ku ja Jesús tmadyakpaajty sam tu'uk windsøn tyik'amajtski
ja myajnk*

¹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ojts jadigojk
ttamimadyaktøjkigyojmi jadu'uk madya'aky, yide'en ja
wyaañ:

²—Jade'en ja Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy sam
tu'uk windsøn pøn xødump jɔts myajnk ja tyik'amajtski,
³ jɔts ja tyumbi ja ttaniguexy pøn jaty ja yikaawyampy
yik'uukwampy jɔts ja t'atswa'adit, ka'ats ja jaa'y ja
pyadsoo'nidøø. ⁴ Jɔts ja ojts abiktyumbi tjadanigajxkojmi,
yide'en ja t'uknimaay: “Nøjkx ja x'atstukmadowdi pøn
jaty ø nwaawampy, jɔts ku ja kaaky ji'kxy ya abaadi
y'ejtni. Tø øts ndsakaa nyik'øøky jɔts tyimdyumjane'kxpi
tyimdyumjayeekpyi, abaadi a'ejxi y'ejtni, wan tmenidi
tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpidi.” ⁵ Kidyimyøjpiktakti ja' pøn
idø'øn jayikwaadsoodip migaabyi mi'ukpi. Pømbi nøjkxni
kyamjotp, jɔts pømbi tyunk tniyø'øyini ma jaty pøngapøn
myeembyiky, ⁶ jɔts pømbi axaji tyikja'jttøø ja windsøn
tyumbi jɔts ja tjemdunidi tedunidi, yik'oo'ktibaat ja'.
⁷ Winets ja windsøn yikxon yjantyimy'ambijky, jɔts ja
ojts tkexy syoldaditøjk jɔts ja tyikpa'ooktit ja jaa'y pøn
tyimykjaa'y'oo'knidip, jɔts ja tnitsaajyidit ja kyajp. ⁸ Winets
ja tnimaay tyumbitøjk: “Tum ja abaadi y'ejtni jɔts xøøw
yiktu'unt, ka'adamts yø yjade'embj jaa'y pyaat'atyidi jɔts yø
nyikmiga'ayin nyikmi'uujkin. ⁹ Nøjkxtits jam ma jaa'y ñaxy
tyøki, jɔts ja niduki'iyi xwa'adit tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi pøni
pøn jaty jam mbattip.” ¹⁰ Jɔts ja tumbi cho'ondøø ñøjkxtøø

jam tuu'am, jøts ja ojts twaamukti pøn jaty ja jam pyattøø, jam øyjaa'byi ka'øyyaa'byi; jøts ja mayjaa'y jade'en tyik'ujtstøø ja tøjkjoojt.

¹¹ 'Xjats ja windsøn jam tyøjkiyi'ñ jøts ja t'ejxwaa'añ pøn jaty tø yja'atti migaabyi mi'ukpi, winets ja jap t'ejxpaajty tu'uk ja yaa'dyøj, jøts ku ja ka'ap jade'en xyøxyi sam idø'øn pyaat'atyidi ñaxyoxidit ja tø'øxñigaabyidi ja tø'øxñi'ukpidi.

¹² Jøts ja tnimaay: "¿Sudso mets ya tø mdøki, jøts ka'ats jade'en mxøxyi sam idø'øn pyaat'atyidi ku tø'øxñigaaky ku tø'øxñi'uk ñaxy?" Jøts ja nisa kidyimwya'añ, amøñi ja y'ity.

¹³ Winets ja windsøn ja tnimaay pøn jaty jam wingiidyip wimbøjktip, yide'en ja tnimaay: "Ixe kowøøndi pakwøøndi jøts xwibøjpidso'ømdit, wan tñijkxy agugootstujpy mā yjø'øt mā ya'axt, mā wyingidsetst y'agidsetst." ¹⁴ Kumi may ja yjayikwaadsowdi øy pøn, jøts waanits ja'adi pøn yik'a'ejxidip.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

¹⁵ Jøts ja fariseotøj, jam ojts choondi, jøts ja ojts tkajpxy'ejxwaa'andi, ja'ats ja tyikpøky'attip jøts ja ttani'øønidit pøni sa yjadyimy'ukwaa'añ. ¹⁶ Xjats ja jade'en winaagin tkajxtøø ja yjaa'y møøt ja Herodes yjaa'myi, jøts ja t'atstuknimaawya'andi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Windsøn, tø øø nnijawi jøts ku tiy mgajpxy, jøts ku tiy janch ja Dios yja' xnigajpxyi, ka' xmøjpikta'aky øy jaa'y sa yjawa'andi kumi ka' mets pøn xkupiky xkagupiky.

¹⁷ Tukmadookts øøts sa me m'ukwaa'añ: ¿Nmo'op øøts kugubajt ja møj windsøn midi jam Roma tsinaapy? ¿Nmo'op øøts u ka'?

¹⁸ Yja'wiyi'ñts ja nwindsøn'ajtim Jesús ja' jøts ku ja kya'ødyunwaa'ñiyi, jøts ja tnimaay:

—Meets win'øømbidi, ¿tiku øts jade'en xkajpxy'ejxti? ¹⁹ Tuk'ejxtik øts ja meeñ midi myiktundip ku ja kugubajt xyakti.

Jøts ja ojts t'atskondi tu'uk ja pujxmeeñ. ²⁰ Ku ja ojts t'uk'ixy ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ja tyiktiy:

—¿Pøn yø' wyeen y'aaw, jøts pøn yø' xyøøw ixa kyøxja'ayi?

²¹ Jøts ja t'adsoodøø:

—Ja nwindsøn.

Winets ja ñimaajyidi ja nwindsøn'ajtim Jesús:

—Yø'øts meets yø windsøn mmo'op midi yø yja'ajtpy, jøts Dios yø xmo'odit midi Dios yja'ajtpy.

²² Xjats ku ja jade'en tmadoodøø, ñigyumaap idø'øn ja ty-imyajtøø; jøts ja ojts jade'eñi tmajtstu'utti jøts ja choo'nidi.

Ku ja jaa'y tyiktøwdi pøni janch idø'øn ja' ku oo'kpi jadigojk yjuykpyøktit

²³ Jøts nay ja'abi xøøw ja saduceotøjk ojts t'ats'ejxti ja nwindson'ajtim Jesús. Jade'en idø'øn ja' ja wyinmaa'ñ tjagyapti jøts ku oo'kpi ka' y'ukjujkyøjknidit; paty ja yide'en tnimaadyøø ja nwindson'ajtim Jesús:

²⁴ —Windsøn, yide'en ja Moisés wya'añ: kuk pøn tku'oookt ñidø'øxy jøts ku ka' tyiktañ ni tu'uk y'u'nk, pøni jamts y'ajch uk y'uch, ja'ats ja ku'økyø'øxy tmøøt'amajtskip jøts ja tyika'axt, jøts ja myigu'uk kyagudigø'øty midi tø y'øøky. ²⁵ Jats øøts y'ity nmigu'uk tu'uk midi jaa'y'ajttip niwixujk yaa'y. Jøts ja jagyoop y'amajtskiy'ñ, o'jks ja'. Jøts kumi ka' y'u'nk y'una'jk tyiktaañ, jøts ja y'uch ojts tmidañ ja kyap, ja ku'økyø'øxy. ²⁶ Jøts nayide'en yjajty ja myimajtskpi, jøts ja myidigøøkpi nayide'en, tumjade'en ñajxkøjxti niwixujk. ²⁷ Jøts ku ja jade'en y'oo'køjxtøø, jøts ja tø'øxyøjk yjaaktyimy'ø'jky. ²⁸ Jøts kuts ja jadigojk pyidsø'ømdit jujky'ajtpi, ¿midi'ibits ja tñidø'øxy'atp, pø tøxi ja t'atsnidø'øxy'ajtkøxti?

²⁹ Jøts ja ojts yide'en y'adsøyiidi ja nwindson'ajtim Jesús:

—Kajaa mdigøydi, ja'agøjxp ku ka' xnija'wiyidi ja Dios kya-jpxy, ni ja myøk'ajtin xkanija'wiyidi. ³⁰ Kuts jadigojk ja oo'kpi yjujkyøktit nipøn kya'uk'amajtskiñit, ka' pøn y'u'nk ñøøx tkøyakt jøts ja y'amajtskit, jade'ents ja chinaañidit sam ankilisti midi jap tsajpjøtpy. ³¹ Jøts ku ja oo'kpi yjujkyøkti, ¿ka'anim meets ja nøky x'ixy sa Dios kø'øm tø wya'añ? Nøømxi ja': ³² “Tum øts xDios'ajttip ja Abraham, ja Isaac, jøts ja Jacob.” Kidi oo'kpipts ja ñiDios'ajtpy, pø ja'axi ja ñiDios'ajtpy jøts ja tyikjujky'att øy pøn.

³³ Ku ja jaa'y jade'en tmadoodøø, jøts ja ñigyumaap tja'widøø ku ja jade'en yik'ixpikyidi.

Ja møj kutujk midi ja Dios ñi'ane'empty

³⁴ Winets ja fariseotøjk ojts tnimadowdi jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø tyik'amøñ ja saduceotøjkti, jøts ja ñamyujkidøø; ³⁵ jamts tu'uk kajpxwejp tømødidi, ja'ats ja tja'ukajpxy'ejxwaan ja nwindson'ajtim Jesús. Jøts ja tyiktiy:

³⁶ —Windsøn, ¿midi'ibi kutujk jawaani møj midi ja Dios kyutujk myøøt'ajpty?

³⁷ Jøts nwindson'ajtim Jesús t'adsøøy:

—“Windsø'øgi ja Dios amumjoojt, jade'en xtsokt mabaat myajada'aky m'anmija'win, mabaat myajada'aky m'aaw mjoojt.” ³⁸ Yø' idø'øn møj jøts yø' idø'øn jawyenip. ³⁹ Jøts ñiñayjade'en ja myimajtskpi, yide'en ja wya'añ: “Jade'en mmigu'uk xtsokt sam kø'øm mnachøkyin.” ⁴⁰ Yø'øbi kutujk majtsk møj midi ja Moisés tø tja'ay jap kyutujkjøtpy, jøts midi ñigajpxtip ja Dios kyugajpxy ku yik'ixpøkti.

¿Janch idø'øn ku ja David t'ap'aty ja Cristo?

⁴¹ Nay ixamnīm ja fariseotøjk wyinaty amuki y'etinīm, ⁴² jøts ja nwindson'ajtim Jesús ttiibijky:

—¿Sa mee mwinmay, pøn yø Cristo? ¿Pøn yø' y'u'nk?

Jøts ja tnimaadyøø:

—Ja rey David yø' y'ap.

⁴³ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—¿Jøts sudsomts ja rey David ja Espíritu Santo yikwajnøø jøts ja ojts tijy windsøn? Tiku ja David yide'en wyaañ:

⁴⁴ Nømp ja nwindson'ajtim ja Dios Teety ñimaajyøø:

“Putsinaaky øts n'aga'ñ'ampy, kunim øts yø nmimajadakøxt pøn jaty mmidsep'ajtip.”

⁴⁵ ¿Sudso ja Cristo ja yiknitsokpi, sudso ja David ja y'ap'atyī, jøts yide'ents ja David kø'øm wya'añ jøts ku ja twindsøni?

⁴⁶ Jøts nipøn nisa kidyimwya'añ, jøts ja'abi xøøw ttamajstut-tøø, jøts ka'ap pøn y'uktiibyojkniyi tigati.

23

Ku ja Jesús ttamigajpxy sa y'adø'øtsti ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti

¹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja mayjaa'y jøts ja pyabøjkpitøjk:

² —Yø kajpxwejpitøjkti jøts yø fariseotøjkti, jade'en yø wya'andi jøts ku yø tyimbyaat'atyidi, yø' idø'øn ja tyimñigajpxtip wa'ats, yø' idø'øn ja tyimñija'widip ja Moisés kyutujk. ³ Jade'ents meets yø xpadu'unt, tundi dø'øn jade'en tuki'iyi pøni sa mnii'mxyidi; kidits nayide'en m'adø'øtsti sam yø y'adø'øtsti, kumi jade'en'ajtip yø', wenk yø jaayi y'ukwa'andi jøts wenk y'adøtskojmidi. ⁴ Nugo tukmajada'ak myajada'akti midi janch kamaabyim, jøts ja'ats ja jaa'y tyukpadunwandip; jøts niwine'enin ja kø'øm jade'en tkatunwa'andi. ⁵ Jade'en'ampy jade'en y'adø'øtsti jøts ja kajp y'eixidit, jøts ja mayjaa'y y'eixidit. Wyet nikijxy tkøxja'adi wan jaty ja Dios kyutujk, jøts yik'agajpxtit ku ja tjantymbyadundi, jøts nayide'en ñachojkmiyidi jøts wyet tum yøn tñajtskudiiyi tmiwidettit, ka'ap jade'en tyiktundi sam o pøn jaa'y. ⁶ Ja' chojktip jøts tum jam tyimy'ixa'aktit mā ja windsøn tsinaabyajt jam ku xøøw ku ti tyuñi tsaptøjkjotpy, ⁷ jøts jade'en ttsokti jøts ja jaa'y nøø'ajy tuu'ajy wyindsø'øgiyidit kyajpxpoo'kxiyidit, jøts ja tyimyiktejtiti ku ja kyajpxwejti.

⁸ Jøts meetsts kidim jade'en jaa'y xnimaañidi jøts jade'en myiknøjmidit jøts ku mee mgajpxwijy, pø tu'ugyixi mee tum jade'en mnay'uch'atidit mnay'ajch'atidit, jøts tu'ugyits ja mgajpxwejpidi midi mgajpxwejidip, ja Cristo ja', ja yiknitsokpi. ⁹ Jøts kidi pøn xejti teety ya naxwiiñ naxkijxy,

tu'ugyixi meets mdeety ja' pøn jap tsajpjøtpy. ¹⁰ Jøts nika' mnawyindsøndejiidit, pø tu'ugyixi ja' pøn mwindsøn'ajtip, ja Cristo, ja yiknitsokpi. ¹¹ Pøn ja myigu'uk twindsøn'ajkip, ja' idø'øn møj, ja' idø'øn nmigubajk'ajtidip. ¹² Pøn ja namyøjpikta'akwajniyip kø'øm, yik'amutski ja nøjxk yjaty, jøts pønts nabyiktaajkip yik'ayowim, ja'ats idø'øn nøjxk mõjtøjkip.

¹³ 'iTi jade'en mnadyatuujnidip meets kajpxwejpitøjkti meets fariseotøjkti, wine'enin win'øø'ndsøonidi! Meets ja m'agajpxujkpy jøts mmigu'uk xkaduktatøkiwya'andi ja Dios kyutujk. Jøts ka'ats kø'øm mdøkidi, jøts nika' xyiktøkiwymidi pøn ja tsojkin tjajagyajp.

¹⁴ 'iMjanch'ayøøy meets kajpxwejpitøjkti, meets fariseotøjkti, wine'enin xnidunk'atti ja win'øø'nkl, ku ja ku'øktyø'øxy ja tyøjk ja pyikta'aky xpøjxidi jøts ñadyijyi xkayiknigaxø'økti, ñadyijyi ja tsapkajxpy janch yøn xkajpxti, yø' meets yikxon myiktagubatp.

¹⁵ 'iTi jade'en mnadyatuujnidip meets kajpxwejpitøjkti, meets fariseotøjkti, wine'enin ja mmigu'uk xwin'øøndi! Mjantyimyijotigøødyip meets, jøts ja jaa'y xukupøktit ja mdsinaa'yindi sa mee m'adø'øtsti, jøts kuts ja jaa'y jade'en tø xundi, ne'egi jawaani ka'øy meets ja jaa'y xjaaktyimdyuñ, jade'en ja tpatni sa ja øy øy tyimñøjkxt jap infierno, jøts nigidi meets jade'en mdyimyjatt.

¹⁶ 'iMjanch'ayøøy meets tuu' niwaabidi, jade'ents xundi sam winapjaa'yindi!, ku mee mwa'añ: “Ku pøn wyanda'aky jøts tyiktestigi'aty ja tsaptøjk, jade'ents ja yikpikta'aky sam pøn kyawanda'agyin; jøts pønts wandakp jøts tyiktestigi'aty ja oori midi ja tsaptøjk yja'ajtpy, ja'ats idø'øn tiy janchwandakp.”

¹⁷ iMeets mo'otpidi, jade'en xundi sam winap jaa'yindi! ¿Midi'ibi dø'øn jawaani jaaktyimyøj: ja oori, uk ja tsaptøjk midi tyikunuu'kxy jajtp ja oori ku ja yikajpxpaaty? ¹⁸ Jøts nayide'en mwamidi: “Ku pøn wyanda'aky jøts tyiktestigi'aty ja altajr, ka'ap ja wyanda'agyi; kuts pøn wyanda'aky jøts tyiktestigi'aty ja limunsi midi yikyøjxp jam altajrkøjxp, ja'ats idø'øn tiy janch wanda'aky.” ¹⁹ iMee mo'otpidi, mee wimbeets kugoots ejtpidi! ¿Midi'ibi jawaani jaaktyimyøj: ja yøjxin, uk ja altajr midi tyikunuu'kxyjajtp ti jaty jam yikyøjxp? ²⁰ Jøts pønts tyiktestigi'ajtp ja altajr ku wyanda'aky, kidi ja'ayip ja nugo yiktestigi'ajtpy, nayide'en ja tyeesti'aty ti jaty jam altajrkøjxp; ²¹ jøts pøn tyiktestigi'ajtp ja tsaptøjk, kidi ja'ayip ja nugo yiktestigi'ajtpy ku ja wyanda'aky, nayide'en Dios ja tyiktestigi'aty pøn ja chaptøjk'ajtpy. ²² Nayide'en pøn wandakp jøts tyiktestigi'aty ja tsajp, ja Dios idø'øn chinaadyaajk ja yiktestigi'ajtp, jøts ja Dios kø'øm midi jap tsinaapy.

23 'iMjanch'ayøøy meets kajpxwejpitøjkti, meets fariseotøjkti, ku ja win'øø'nk xunk'atti! Køx kida'ak meets xjanchkugubatki, jøts ka'ap ne'egi xpadu'unxidi midi ja Dios kyutujk jawaani ne'egi yjani'ane'empy ku ja ttsøky ja ødyiidyu'unin, ja pa'ayo'ejxk jøts ja janchja'win. Ya'atpi meets idø'on ne'egi jawaani mjapaat'ajtip mbadu'ump. 24 iMeets winap tuu'waabidi, ku ti x'uukti tum axity ja xyiknaxti jøts ja uux jam kyatøki, jøts nika'ats xjawidi ja møjpi jiyujk ku ja amuum xjøøndi!

25 'iTi jade'en mnadyatuujnidip meets kajpxwejpitøjkti jøts meets fariseotøjkti ku xunk'atti ja win'øø'nk! Ja'ayi mee mjanchkamijotkukip sudso ja texy ja tas nikijxyi nadyijyi wa'ats y'ett, jøts ka'ap ja xunk'atti pøni sadam ja yjøtpy. Ni xkaja'gyukidi kudam m'amp mjotp tum ja axøøkpi yigaappi xjamøøt'atti, ku jaa'y nugo xwin'øøndi xwimaatsti. 26 Meets fariseo winapti: jawyeen yø mga'øy'ajtin xmajststuttit, jøts jade'en ja m'anmija'win ttaniwa'ats'attit ejxim n'uk'ejxint tasi nyikwaajtsin, jade'en nikijxy jade'en jøtpyi.

27 'iMjanch'ayøøy meets kajpxwejpitøjkti jøts meets fariseotøjkti, meets win'øø'mbidi!, jade'en mee mgaxi'iky sam ja oo'kpi nipotsin midi tø yikpoobi jøts ja janch tsuj nikijxy kyaxi'iky, jøts ku jap jøtpy ujts abøki oo'kpi pajk jap, jøts tum ja axøøk ja jap myøøt. 28 Jade'enxi meets idø'on; wemp am ñadyijyi xuk'ejxti ja jaa'y jøts ku mee m'øyjaa'y. Midi'its jap m'aawidip mjoojtidip, tum ja taay'ajtk, tum ja kya'øbyi jap mwinmaa'ñ'ajttip.

29 'iMjanch'ayøøy meets kajpxwejpitøjkti jøts meets fariseotøjkti, meets win'øø'mbidi! Meetsxi ja Dios kyugajpxy ja ñipots myik'ø'yidip ku ja y'ookti, jøts ja xyo'om yik'øyidi wyingi'jy pøn tø y'ats'øyjaa'y'atti, 30 jøts mjanch'uknømdi: "Kuk adøm jeexyip n'ukja'ajtyindi, ka'ap adøm ja møjaa'dyøjk jeexyip tø nbudøjkindi ku ja tø tyik'ookti ja Dios kyugajpxtyi." 31 Yø'øyits meets kø'øm mnadyani'øø'niyip jøts ku ja xeety'apidi pøn ja Dios kyugajpxy tø tyik'ookti. 32 iYik'abaadidits inet midi ja mdeety'aptøjk tø ttunjøpidi!

33 'iMeets win'øø'mbidi! iMeets kawindiyjaa'dyi! ¿Sudso meets xijy ja ayo'on m'ukniwaajtsniyidit midi jap ayodaajkjøtpy mbaattip? 34 Yø'øgøjpx øts kugajpxy ngaxt møøt ja wijyaa'dyi møøt ja yik'ixpøjkpidi. Jøts myik'ookpts meets ja winaagin jøts ja xyikruspattit, jøts pømbi yiktseekp yikwopp jap tsaptøjkjotp, jøts pømbi yik'ixa'ap yikpawidetp kajp kajp. 35 Jade'ents meets ja pøky mdaja'adit, jøts ja xkubattit ku ja øyjaa'y kawine'en tø xyik'oo'knidi, Abel ñikøjxp cho'onda'aky pøn øy pøn yikxon jaa'y'ajtp, kunim ja Zacarías ttamigugøxi pøn ja Berequías myajnk'ajtpy, pøn mee myik'o'jk

jap tsaptøjkjotpy ma ja altajr y'ity. ³⁶ Janch øts idø'on nwa'añ, ku jade'en yiktuñ yø'øbi pøky, yø ya'atpi jaa'y yø taja'adidip jøts yø yiktagubattit pøn jaty ja ixyam tsinaadyip.

Ku ja Jesús t'ayo'ijxy ja Jerusaléngit kajp

³⁷ Jerusaléngit kajp, Jerusaléngit kajp, meetsxi myik'øø'kpy ja Dios kyugajpxy, jøts xwinga'atsti xjöpka'atsti pøn ja Dios kyajpxy tyikyø'øydip, pøn ja Dios mjadanigajxidip! iTø meets njapeemukwa'añ njakonmukwa'añ kawinaak ojk, sam tsikuna'jk ja tyaak ñimu'uxyi, ka'ats meets ja jade'en tø xkupiky! ³⁸ Ejxtits inet ja tsaptøjk ku ja abak tyani; ³⁹ øts idø'on wamp jøts ku meets xka'uk'ejxnit tsojk, jøts ku meets jaanim x'ejxtit pøni juuni ja tiempi yja'aty ku mnø'ømdit: “Ejxik Dios ja kyunuu'kxyu'nk ñadyaguguexyi midi mmime'enxiyip ja kyutujk.”

24

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tsaptøjk kyida'att

¹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús pyidsiimy jam tsaptøjkjotp, jøts ixam ja wyinaty ñajxni ku ja pyabøjkpitøjk ja jam wingon ñimejniyøø, jøts ja tyukmadoobinaxwa'jkøø sa jaty ja tsaptøjk jam t'ijxy ku ja janch tsuj janch øy. ² Jøts nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—¿M'ejxtip ixa jade'en tuki'iyi? Øts wamp jøts ku ya nitu'ugin ja tsaa kyata'ant nikiibyety, kuja'jigyøxp yø tuki'iyi.

Ja ejxa'an midi yik'ejxp ku wyinaty yiktiidyunwanidi ja naxwii'ñit jaa'y

³ Winets ja ojts ñøjkxti jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos; jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús ixam wyinaty tø y'ixa'aky, winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts ñiniijkxyiyi, jøts ja ojts ñimaajyidi amaa'tsk:

—Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts xukmado'ot windem idø'on ja jade'en yjatt. ¿Ti ejxpajt ti ejxa'an øø n'ejxp jøts ku wyinaty mmenwa'añ, jøts ku wyinaty yja'atwa'añ ja tiidyu'unin xøøw?

⁴ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—Øyim mnay'ejx'etidit jøts kidi øy pøn nugo mwin'iiñidi.

⁵ Kumi may ja jaa'y mye'endit jøts ja jade'en ñadyejidit jøts ku ja y'øtsi, yide'en ja wya'andit: “Øts idø'on Cristo ja yiknitsokpi”; jøts mayts ja jade'en twin'øøndit ja jaa'y. ⁶ Jøts mmado'op meets jøts ku jaa'y tnigajpxtit ja tsep, uk tnigajpxtit sa jaty ja tsep yjaaktunit, sa jaty ja ayo'on yikpaatt; kidits mdsø'øgidi, jatp idø'on ja jade'en; ka'anims wyinaty tmibaat'aty jøts ja naxwii'ñit jaa'y yiktiidyu'undit. ⁷ Kumi tseptu'undip ja jaa'y pøn ki'abikñaajx ki'abikyajpti jøts ñañibidø'øgidit xem yam, jøts ja windsøndøjk nayide'en cheptu'undit ja xem ja yam pøn

jaty ja kajp ja naajx tnitanaadyip naxwiiñ; etp yuu xøøw, jøts pa'am køx kida'ak jøts ujx ñaxt maawyeen. ⁸ Tso'ondakpnm ja ayo'on wyinaty jade'en midi yikxon yik'ejxpnim.

⁹ 'Winets meets myikøyakt jøts myikjemdu'undit myikt-edu'undit, jøts jaa'y yik'oogidit, jøts nipøn mgatsokidit o magajp, ja'agøjxp ku mee xjanchjaw. ¹⁰ Winet ets ja jaa'y may ja yjanchja'win t'ixmatstit, yja'dyigøøgyøxnidip ja Dios yja' ja'ami jøts ja myigu'uktøjk tkøyajknidit. ¹¹ May ja windaay'ajtpi pyidsø'ømdit, ñadyijyiwy'a'andit jøts ku Dios yja' ja tñigajpxidi, jøts may ja myigu'uk twi'n'øøndit. ¹² Kawine'en ñaxt ja ka'ødyu'unin jøts ja ka'øwyinmaa'ñ, may ja jaa'y xem yam kawin'ijxyim ñayjawiyidit. ¹³ Jøts pøn tmidanaapy jøts pøn tu'ugyi winmaapy, ja'ats idø'øn nøjkx nitso'ok'ajtp ja y'anmija'win. ¹⁴ Jøts ya'at øy madsoo yikajpxwa'kxt wine'enin naxwii'ñit y'ity, ya'at Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky, jøts naajx kajp ja møj ja mutsk tñijawidit; jats idø'øn tmibaat'att jøts naxwii'ñit jaa'y yikt'idyu'undit.

¹⁵ 'Ja Daniel, pøn ja Dios kyugajpxy'ajtpy, ja' yide'en tñajtsja'wiyi'ñ jøts tñigajpxy ti yikpøkpyajtp, ti midundigøøpy; jøts kuts x'ejxtit jøts ku ja'baat jap yik'ejxni yikpatni ma ja tsaachjagunuukxy chaptøjk jap, japts ja mga'ukmaa'kxniyidit. Pøni pøn ya'atpi nøky kajpxp, wan tjä'gyuki. ¹⁶ Wants ja tka'akti pøni pøn tsinaadyip jam Judea jøts kyaknøjkxtit jam kojpkøjxp. ¹⁷ Jøts pøni jam wyinaty pøngapøn tø pyety tyøjkøjxp ja'abi xøøw, ka'ats t'ukniwinajknit ok idø'øn ti tjäak'atsjuutt jap tyøjkjøtpy; ¹⁸ jøts pøni jam wyinaty pøngapøn wyidity kyamjotp, wan ka' t'ukwimbejtni, ni wyet ni ñaamy tka'atswetst. ¹⁹ jAyo'ijxyim ja tø'øxyøjk yjanchjattit pøn jaty mutsk jam wyinaty tñikøjxp'ajttip, pøn jaty myaxu'nk jam wyinaty tø tyikaxø'økti! ²⁰ Amidowdi pøktsowdi Dios jøts kidi ja et mga'akti ku ja et y'amxuxy chaachxuxy, jøts kidi wyinaty yjaty ku poo'kxin xøøw; ²¹ møk ja ayo'on yik'ext sam ka' windi yjatyin wine'en ixym kujk ñaxy ku ñaxwii'ñit cho'ondaajky. Jøts ku ja ñaxt ni kya'ukyik'ejxnit jadu'uk nayide'en. ²² Jøts ku Dios tyikjakt ja ayo'on jøts jeky y'ett, ka' pøn ñitsoojkin tpaatt; jøts ka'apts jade'en ttu'unt, ja'agøjxp ku ttsøky ja jaa'y jøts tpa'ayøy pøn ja kø'øm tø twi'ixy.

²³ 'Jøts ku winet pøn mnøø'mxidit: "Ejxti, ixya ja Cristo midi yiknitsokp", uk ñø'ømdit "Ejxti, ixem ja", kidi xmibøkti. ²⁴ May ja windaay'ajtpi mye'endit jøts myikwin'øøndit, ñadyijyi ja ñadyejidit Cristo midi yiknitsokp, uk ñadyijyi ja ñabyikta'agit jade'en sam ja jaa'y pøn Dios yja' tkajpxidip; jøts tñanky'ejxidit ja ejxa'an ja ejxpajt, ñadyijyi ttu'undit ja milagri jøts ja jaa'y ttawin'øøndit, ja'baat ja twi'n'øønwa'andit

pøn ja Dios kə'om tə wyi'ijxyidi. ²⁵ Patki'jyi meets yə ɪxyam ndukmadəy, ²⁶ kuxip myiknəjmidit: “Ejxti, ɪxem ja abak etjotp”, kidits jam mnəjkxti; uk mjayiknəjmidits; “Ejxti, ɪxyajp tam ja təjkjətpy”, kidits meets ja xmiibiky. ²⁷ Ku ø nme'ent, jade'en ø nme'ent sam wyidsuky in ku ja kyaxi'iky jam xəbidsimy, nayide'ents ja nay jatyi kyaxə'kmi xəjexy jam tsajpwemp. ²⁸ Niduki'iyi meets ja xnijawit ku nme'ent.

Sa mye'ent ja Dios ja myəjkudanaabyi ja yiknitsokpi

²⁹ Kuuyi ja ayo'on jade'en y'uknaxt, winets ja xəəw y'ookt, winets ja po' ka' y'uk'anit, jəts ja maadsa' kya'adit. Ku ja tsajp y'adətsəjkəxnit, tuki'iyi tum jade'en yjattit ti jatyi jam ejtp tsajpwemp. ³⁰ Winetnimts ja x'ejxtit jam tsajpwemp midi əts jawyeen nan'ky'ejxip, jəts ja naxwii'niit jaa'y ni'ijtyi ya'axtit, jəts t'ejxtit jəts ku ø nmime'ent yootsjətpy ja nmək'ajtin jəts ja kunuu'kxin. ³¹ Winets ja puxujx yikmado'ot mək'ampy jəts ø ndanigaxtit ja ankilistəjk, ja'ats twaamukəjxp pøn jatyi ø nja'ajtpy wine'en naxwii'niit jaa'y amuum tuk'ojkyi tuktsajp'agida'aky.

³² 'Oy x'ukja'gyukidit yə madya'aky ku yə iigi kipy yiknimadya'aky: Ku ja y'awaj y'axeeñ u'nknim, jəts pyidsimy ja y'aay, jade'ents meets ja xnijawit ku ja y'anda'akwani. ³³ Nayide'ents idə'on ja nbiktaajki ku ja ayo'on jade'en x'ejxtit, jade'ents meets ja xnijawit jəts ku wyingəñ juuni ja tiidyu'unin ñaxkida'akt, tyimy'ixaani də'on ja wyinaty jəts ja jade'en yjatt. ³⁴ Jade'en əts idə'on nwa'añ, jəts ku ja jaayi jade'en yjatt namga'anin y'oo'kəxti pøn jatyi ja juky'ajttip ɪxyam. ³⁵ Najxp y'ity yə naajx tsajp, əy yə juuni kyudigə'əty, jəts əts n'ayuujk nijuuni yə kyakixy kyanaxy kunim jade'en tyimyjatt.

³⁶ 'Ka'ats pøn tnijawi pəni ti xəəw pəni ti juməjt ja jade'en yjatt, ni ja ankilistəjk ja tkanijawidi pøn jap tsajpjətpyi, jəts ni əts ja kə'om nganijawi. Tu'ugyi ja Dios Teety ja tnijawi.

³⁷ 'Nayide'en sam ja Noé yjajty, nayide'ents jadigojk yjatt ku ø nme'ent. ³⁸ Ku də'on jekyip, ku ja ayo'onduu wyinaty ka'anin myiñ, jəts ja jaa'y wyinaty yikxon yjanchkaydi yjanch'uukti jotkujk, pəmbi amajtskip, pəmbi y'u'nk ñəəx jam tni'adso'owip jəts yaa'byəkt, jaabaat jade'en yjaaktyimy'adə'ətsti ku ja Noé tyəjkijyiñ jap məj barkijətpy; ³⁹ jəts nigidiyi ja tyimy'ejxtəø ku ja mək'tuu ku ayo'onduu myiñ, jəts ja nəəgom ja ojts yiktso'onguixyidi. Nayide'ents idə'on nəjkx yjaty ku ø nmemit, ka'ap pøn xjəp'ejxtit. ⁴⁰ Winaagin jaa'y jam wyinaty namajtsk tyundi jam kamjotp; tu'uks ja ñitso'ok'att jəts jadu'uk wyindigə'əty. ⁴¹ Jəts winaagin tə'əxyəjk jam wyinaty namajtsk yjətsti; tu'uks ja ñayide'en ñitso'ok'att jəts jadu'uk wyindigə'əty.

⁴² 'Nayjɔp'ejxidits meets, kumi ka' xnijawidi pɔni juuni ɔ nme'ent. ⁴³ Ukmadowdam ya'at, ku n'ukmadyaajkint ku pɔn kudɔjk wyinaty t'uknijawi juuni yja'att ja maa'tspi ku koots, ɛti jats ja jujky kyadsunaxt, ti jaa ja tmajtsu'tutt ja tyɔjk jɔts wan ja maa'tspi tyik'awatsnidi? ⁴⁴ Paty idɔ'ɔn nnɔjmidi, jɔts jɔp'ijxy xyik'ettit yam meets ja xkagumay ku ɔts jotmɔñ nme'ent.

Ja ɔdyumbi ejx'ejtpi

⁴⁵ 'Pɔmbi tumbi dɔ'ɔn wijy, ja'ats idɔ'ɔn ja tyimyida'amp pɔn jaty ja windsɔn jam yiktsinaapy tyɔjkjotp, jɔts ja abaadi tmo'ot kyaaky yji'kxy. ⁴⁶ ɛKidi ja'ajip nekim pɔn ja wyindsɔn paajtip, jɔts ku ja ixam ka'pxy tpaduñ sa ja tɔ yik'ane'emy ku ja wyindsɔn yja'aty? ⁴⁷ Janch ɔts idɔ'ɔn nwa'añ, ja'abi tumbi dɔ'ɔn ja windsɔn pyikta'akp jɔts ja ttuk'ejx'ett tuki'iyi pɔni ti jaty ja jam yjagyepy. ⁴⁸ Kuts ja tumbi kya'ɔy'att, ku nichɔky wyinma'aty jɔts ku wyindsɔn ka' chojkja'aty, ⁴⁹ jɔts ja tjemdumbinaxwa'jki ttedumbinaxwa'jki ja wyindsɔn tyumbi, uk myu'ugyi kyu'uxyi mɔɔt ja amu'ukyjaa'dyi, ⁵⁰ jɔts kuts ja wyindsɔn wyimbett agumoni yam ja tkajɔp'ijxy ja'abi xɔɔw; ⁵¹ jɔts ja yikxon tyagubatit, nayide'en yiktu'unt sam ja jaa'dyi pɔn ja win'ɔɔ'nk ttunk'ajttip. Jɔts ya'axt yjɔ'ɔt tmiwingidsetst tmi'agidsetst ja ayo'on.

25

Ku ja Jesús tmadyakpaajty nimajk ja kiixye' una'jk

¹ 'Jɔts ja Dios kyutujk jade'en yjatt midi yjaa'y ja tyanitanaapy sam nimajk ja kiixye' una'jkindi, midi ja yjaj ojts t'ukondi jɔts ja tminɔjkxti ma ja jaa'y jam y'amajtskiwya'andi, jɔts ja jemyaa'y twindsɔ'ɔgiwya'andi. ² Nimagoxk ka' ti mɔj tjawidi, jɔts ja nimagoxk janchwijy ja yjaa'y'atti. ³ Pɔnts ka' ti mɔj tjawidi ku ja tkondi yjaj, nika'ap ñɔɔ ja ojts tkojnidi, ka'ap ja te midi ja tyukta'utstip jadigojk ku ja kyɔxt ja yjaj; ⁴ pɔnts wijtyi ojts ja abiky tkondi ja nɔɔ midi ja yjaj tyuktatɔɔdyip, jɔts abiky ja' midi ja jaj jap yjaakmɔɔt'ajtpy. ⁵ Jɔts kumi ka'ap ja jemyaa'y chojkja'tni, xjats ja niduki'iyi maa'y'ɔɔgyi pyaajtniyidɔɔ, jɔts ja ojts yjadyimy'ukma'oo'kɔjxnidi. ⁶ Xjats tsuu'm et tmadoodɔɔ ja ayuujk kuk yjawi wya'añ mɔk: “ɪxa myiñ ja jemyaa'y; pidsɔmdi jɔts xjɔpkubaadidit!” ⁷ Jɔts ja kiixye' una'jk pyidɔ'kɔjxtɔɔ, jɔts ja yjaj ja t'a'ejxidɔɔ. ⁸ Jɔts ja ñimagoxkpi midi ka'ap ɔy ti tmɔjawidi, ja'ats ja yjanimagoxkpi tnimaadyɔɔ midi wijtyi midi winmaadyip: “Mɔɔky ɔɔts yɔ mjainɔɔ waani, oo'knip ɔɔts yɔ njaj.” ⁹ Jɔts ja ñimagoxkpi y'adsoodɔɔ: “Ka' ɔɔts yɔ nyaky, ku ɔɔts inet yɔ nyakt ka' ɔɔts inet nja' tpaatt, jɔts ni meets inet mja' yɔ tkapatmit. Jam ne'egi mninɔjkxtit ma tyɔɔgyi jɔts

jam mnadyaniyuyidit.” ¹⁰ Ixam ja wyinaty tɔ tyimñɔjkxti jɔts ja t'atsjuuwy'a'andi ja jajnɔɔ, ku ja jemyaa'y yja'jty. Jade'ents ja tyɔjkidi pɔn a'ejxi nayjagyajpidip, jɔts ja ojts tmɔɔtɔkidi ja jemyaa'y ma ja jap y'amajtskiwya'añ, jɔts ja tɔjk'aaw y'adujknaa. ¹¹ Jɔts ja yjanimagoxkpi kiixye' oojknim yja'ukja'tnidɔɔ, jɔts ja yja'ukwanidi: “iYik'awa'a'ts windsɔn yɔ tɔjk!” ¹² Jɔts ja ojts yide'en yik'adsowdi: “Ka'axi mee nnijawi pɔni mbɔn meets.”

¹³ Jɔts idɔ'ɔn ja nwindsɔn'ajtim Jesús ja pyabɔjkpitɔjk yide'en tnimaay:

—Jɔp'ijxy mnanky'etidit, kidi nugo mdyimyaanɔjkxti, kumi ka' xnijawidi pɔni juuni ɔts ja tiidyu'unin nmime'ent.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja tumbiktɔjk pɔn ja wyindsɔn ja myeeñ tyanipiky

¹⁴ 'Nayide'en idɔ'ɔn Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy, sam tu'uk jaa'y wyinaty choonwani, jɔts ja ñɔjkxwani abikñaajx abikyajp, winets ja ojts twaadsɔy pɔn jaty ja jam yiktumpy jɔts ja ttanipijky ja myeeñ.

¹⁵ 'Tu'uk tmɔɔy magoxk mil, jɔts jadu'uk majtsk mil, jɔts jadu'uk tukmil, jade'en ja ojts tmɔ'ɔy sa pɔnjabɔn ja wijy'ajtin tmɔɔdi. Jɔts ja chɔɔ'ñ ñijky widejtpi abiky'et. ¹⁶ Ja tumbi pɔn ja meeeñ yikmɔɔy magoxk mil, ojts ja tta'ajuy tta'agajpxy jɔts ja tyik'u'nkjajty ja nayidinɔ'ɔn. ¹⁷ Nayide'en jadu'uk ja meeeñ ojts tyiktunkpatmi pɔn yikmɔɔy majtsk mil, jɔts jaa ja nayide'en tyik'u'nkjajty majtsk mil. ¹⁸ Pɔnts ja meeeñ yikmɔɔy tukmil, myidso'on ja' jɔts ja ayu'uch etjotp tu'uk ja jut tyik'ɔ'yiyi'ñ, japts ja meeeñ ja tnitajy.

¹⁹ 'Xjats kyimjekñim ja tumbitɔjk wyindsɔn wyimbijty, xjats ja tyikwingukidi ja meeeñ. ²⁰ Jawyeen yja'jty pɔn ja meeeñ wyinaty tɔ yikmɔ'ɔy magoxk mil, jɔts ja tjaakmɔɔy jamagoxk mil ja wyindsɔn midi ja wyinaty tɔ tyik'u'ngi, yide'en ja tnimaay: “Magoxk milxi, windsɔn, ojts xyaky ja meeeñ, ixyats jamagoxk mil midi tɔ nyik'u'ngi.” ²¹ Xjats ja windsɔn ja ojts y'adsɔyi: “Oy'ajtp, ɔy idɔ'ɔn mduñ jɔts ɔy idɔ'ɔn mja'a'y'aty; nayide'en sam ɔy tɔ x'ejx'ity yɔ meeeñ ɔy yɔ kyamabaadi, ndanipɔkp inet ja myayjawibi. Jɔts ya men, nax, jɔts jawaani may xpɔkt ja n'ɔy'ajtin.” ²² Jɔts jadu'uk yja'tmi pɔn ja meeeñ yikmɔɔy majtsk mil, jɔts ja wyaañ: “Windsɔn, ixya ja meeeñ majtsk mil midi ɔts ojts xmɔ'ɔy, jɔts ixya ja majtsk mil midi tɔ nyik'u'ngi.” ²³ Jɔts ja wyindsɔn ja y'adsoji: “Oy'ajtp, ɔy idɔ'ɔn mduñ jɔts ɔy idɔ'ɔn mja'a'y'aty; nayide'ents sa tɔ x'ejx'ity yɔ meeeñ ɔy yɔ kyamabaadi, njaakmo'opts nayide'en jawaani may. Men, tɔki ndɔjkjɔjty, paat ja m'ɔy'ajtin.” ²⁴ Jɔts ku yja'jty ja tumbi pɔn ja meeeñ wyinaty tɔ yikmɔ'ɔy tukmil, yide'en ja tnimaay ja wyindsɔn: “Windsɔn, nnija'wipxi ɔts ku

mets ka' ti jadi'iñi xnaajtsjawi, ja'baat me xpayø'ø yø mets ja xjagaja'aji, myikpidø'økwambyaat mets ja pikta'aky ø y me mjagani'ipy. ²⁵ Paty ø ndsø'øgi, paty øts ojts n'atsyu'uch ja meen jap naxjøtpy. Ixyats ja', pø mja'ajtpxi yø." ²⁶ Jøts ja wyindsøn ja ojts yide'en y'adsøyi: "Tsaachnuuxjaa'y mets ka'ødyumbi, pøni mnija'wip tam ku øts jade'en njaa'y'aty, ku øts nbøkmuky midi ø ngapiktakpy, ku øts ja xijy nyikpidø'økt paa't midi ø ka' nni'ipy, ²⁷ jøts ¿ti kuts øts ja nmeen tø xka'anuu'kxyajki, jøts ja meengyojpk ja jeexyip tø nbaaty møøt ja meenu'nk ku tø nja'aty?" ²⁸ Winets ja windsøn tnimaay ja jaa'y pøn jaty jam wyinaty jam'ajttip: "Pøjkxidi yø meen midi tukmil, jøts ja xmo'odit pøn ja yja' majk mil. ²⁹ Pøn ja yja' jam, jaa'kyimyikmo'opts ja', jøts ja may'ampy tjagyapt; pønts niti tkamøøt'ajtp, jøts ku jap yii'nim tjaa'jamøødi, ja'baats ja yja'kyimyikpøjkxit. ³⁰ Yø yjade'embu tumbi midi niti kawamp, ixep wibejpidsømdi agugootstujpy, japts ya'axt yjø'øt tmiwingidsetst tmi'agidsetst ja ayo'on."

Ku ja naxwii'ñit jaa'y yikt#dyu'undit

³¹ 'Ku ø nme'ent windsøn'ajtpi, ni'awidity niduki'iyi ja ankilistøjk nmøøtme'ent, jøts ø n'ixa'akt jam kunuu'kxy kyutujktaajk jøp'am. ³² Jøts ja naxwii'ñit jaa'y niduki'iyi ñamyukidit øts nwingujpk, jøts øts ja nwejtswa'kxtit jade'en sam ja jiyujk'ejpxi ja byorreek t'awojpakyin møøt ja chiibi. ³³ Aga'ñ'ampy øts ja borreek nbikta'akt jøts anajy'ampy ja chiibi ndejint. ³⁴ Jøts winets ø nnøjmit ja n'aga'ñ'ambyitti: "Ya mendi pøn tø tpaajtidi ja Dios Teety kyunuu'kxin; kupøjkidi ja Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy, jaayip yø myik-tanibiktaajkniiyidi ku Dios ja naxwii'ñit tyik'øyiñi'ñ. ³⁵ Tø nyu'øøky nxø'øøky, meetsts ojts xyikay; tø øts adøødsi n'ity, jøts meets ojts xyik'uuky; jøts ku øts ojts nja'aty ndsøøñ ø y magajp, meets ojts xmø'ø y nja'ataajk. ³⁶ Ku øts nwet ojts xka'ejtxi, meets ja ojts xmø'ø y; jøts ku øts ojts nbiky, meets ojts x'atskajpxjot'amøki; ku øts ojts nyiktsumy, jap meets ojts xkugajpxi." ³⁷ Jøts pønts wyinaty tø yikupøkti jøts øts ja xnøjmidit: "Windsøn'ajtim, ¿windiixik me n'ijxy jøts ku me myu'øøky, jøts øø nyaky kaaky? ¿Uk windits me myik'ijxy mdøødsi, jøts øø nyaky ja nøø? ³⁸ ¿Uk windits øø n'ijxy jøts ku me mja'aty mdsøøñ ma jaty kajp, jøts øø nyaky ja ja'taajk, uk windits øts ja wet naamy nyaky? ¿Juuni øøts ja tø n'uk'ixy jøts ku ja mga'ejtxiyi? ³⁹ ¿Uk windits me m'ukyk'ijxy jøts ku me mbiky, uk windi øø n'uk'ijxy ku me myiktsumy, jøts øø n'atsku'ejxi jap puxøjkjøtpy?" ⁴⁰ Jøts yide'en ø n'adso'ot: "Janch øts idø'øn nwa'añ, ø y iini wyaani midi tø xuujnidi, midi øts tø xmøøjyidi ja nmigu'uk pøn ka'ejtxidip ja pudøjkin, øts idø'øn ja jade'en ñamyayi tø xundi."

⁴¹ 'Winets øts ja nnøjmidit ja n'anajy'ambyitti: "Jiwa'akti, kidi øts ya xwin'ejxti meets kawindiidyumbidi; nøjkxti jap mā ja jøøn jap nijuuni kya'øøky, midi ja miku' yiktajøp'ejxtip møøt ja miku'ankilistøjkti. ⁴² Tøxi ø nyu'øøky, jøts meets ojts ka' xmø'øy ja ngaaky; ojts ø ndøødsi, jøts meets ojts ka' xyik'uuky; ⁴³ ojts ø nja'aty ndsøøñ mā jaty kajp, jøts mee ka' xyikja'taajky. Ku øts nwet ojts kya'ity, jøts meets ja nwet ojts ka' xmø'øy; ka' meets ojts xku'ejxi ku øts ojts nbiky, ku øts ojts nyiktsumy." ⁴⁴ Jøts øts ja xnøjmidit: "Windsøn'ajtim, ¿windixik me n'ijxy jøts ku mets wyinaty yuu xøøw myik'ookwa'aniiyi, uk tøødsi wyinaty myik'ookwa'aniiyi, uk ku me mja'aty md-søøñ øy magajp, uk ku mwet mnaamy kya'ityxi, uk mbiky m'añi, uk myiktsumy myiktiy, jøts øøts idø'øn niti pudøjkin nguidyimdyuñ?" ⁴⁵ Jøts øts ja yide'en n'adso'odit: "Janch øts idø'øn nwa'añ, øy yiini wyaani jøts ku ka' tø xuujnidi niti pudøjkin pøn ja ayo'on tyanaxpy, ni øts køjxp ja tø xkatu-ujnidi." ⁴⁶ Winets ja jaty ñøjktit ayoobi xemikøjxp, jøts pøn wyinaty yikupøkti jøts ja ñøjkxmidit tsinaabyi xemikøjxp mā ja tpaajtidit ja Dios kyunuu'kxin jøts ja tsinaa'yin øy yikxon.

26

Ku ja Jesús yikajpxy'aty sudso ja yikmatst

¹ Ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en y'ukwan'abajtiyii'ñ, jøts ja tnimaay ja pyabøjkipitøjki:

² —Mnija'widipxi jøts ku ja paski xøøw ja majtsk xøøwni; jade'ents ø nyikøyakt jøts øts jaa'y xyikruspattit.

³ Jøts ñiñayjaty ñamyujkidøø ja teetywindsøndøjkti, ja kajpxwejpitøjkti, jøts ja israelit møjaa'dyøjkti, jam ja tøjkwemp ñamyujkidøø mā ja Caifás jam kyutujktaajk midi ja teetywindsøndøjki wyindsøn'ajttip. ⁴ Jam ja ojts tkajpxy'atti jøts ja ttanibiktaajkidøø sudso ja yiknidaayit ja nwindson'ajtim Jesús jøts ja tyimyatstit, jøts ja tyimyik'ookitit.

⁵ Jøts yide'en idø'øn ja wyandøø:

—Ka' y'øyt ku xøjøøjty jade'en ndu'unindit, jøts jaa'y kidi xem yam nañibidi'igyidi.

Ku ja Jesús yiktagutajmji'iky ja pa'akxuu'kpi

⁶ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús jam ja wyinaty Betania, jam Simón tyøjkwindum pøn ja møj pu'uts pa'am pøjkip; ⁷ jøts tøjxyøjki ja jam ñimejni pøn t'ukoon tukmøj abøjki'ñu'nk ja aceite midi pa'akxuu'kp, ujtskoni ja tmimiiñ jøts ja'abi midi idø'øn janch tsowi. Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty tøj twingu'ixaagi ja mesi, winets ja tøjxyøjki tpiktaajky ja aceite midi pa'akxuu'kp jam nwindson'ajtim Jesús kyubajkøjxp. ⁸ Jøts ku ja pyabøjkipitøjki jade'en ojts t'ejxti, jøts ja yjantyimy'ambøjktøø jøts ñømbinaxwa'ktøø:

—¿Jøts tigøjxp ku yø jade'en nugo wyindigø? ⁹ Tøxik yø jeexyip yiktøøky jøts maamyeeñ jeexyip yikpøjkp, jøts ayoobi jaa'y ja jeexyip yiktabudøkidi.

¹⁰ Tyimyadoow ja nwindson'ajtim Jesús ja', jøts ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—¿Tigøjxp ku yø tø'øxyøjk jade'en jotkøjxpm xnojmidì? Pø yø'øxi dø'øn øy'ajtp ku øts yø jade'en tø xuñ. ¹¹ Jaakmibaat yø ayoobi jaa'dyi, ka'axi yø mā ñøjxiti, ejtpyim yø xmøøt'ejtkunaxtit; øtsts ka', ka' mee xumi ya nwindsonaagyunaxt. ¹² Yø' midì'ibi yø tø'øxyøjk tø ttuñ, ku øts nne'kx aceite yø tø xpiktaajkiyi midì pa'akxuu'kp, ja'agøjxp yø jade'en tø ttuñ kuts ja n'o'jkin wyingoni. ¹³ Janch øts idø'øn nwa'añ, ømyadso'att pøni mā yikajpxwa'kxy ya'at øgyajpxy ya'at ømyadya'aky midì tnigajpxp sa nitso'ok'ajtin yikpaaty, jøts yiktukmidø ja naxwii'ñit jaa'y, yikajpxpm yikmadya'akpm yø' midì yø tø'øxyøjk yam tø ttuñ.

Ku ja Judas ñay'awajniyi jøts ja tkøyakt ja Jesús

¹⁴ Xjats nidu'ugin ja ñimakmajtskpi pabøjkpitøjkti, pøn txøøw'ajtp Judas Iscariote, ja' ojts tñinijxxy ja teetywindsøndøjkti, jøts ja ojts tminagyajpxyi, ¹⁵ yide'en ja tnimaay:

—¿Wine'en ø xmiju'udyt jøts øts ja nwindson'ajtim Jesús ngøyakt?

Xjats ja ojts tmijuydi ee'pxmajk, jade'en ja meeñ ja ojts tmo'odi tum puxplati. ¹⁶ Jøts jaayip ja Judas ja twinmaa'ñ'ajtni juuni ja tjadyimy'ukøyakt ja nwindson'ajtim Jesús.

Ku nwindson'ajtim yjaak'uk'a'ux'ajtni møøt ja pyabøjkpitøjk

¹⁷ Xjats ku ja xøøw midukxøøw tyuujnøø, ku ka' pyaat'aty jøts ja tsapkaaky yika'aty levaduri møøt, ja'abi xøøwts idø'øn ku ja nwindson'ajtim Jesús ja pyabøjkpitøjk ñimejniyi wingon jøts ja ojts tyiibyikiyi, yide'en ja wyandøø:

—¿Mā xtsøky nyiknajxint ja paski a'ux jøts øøts ja n'a'ejxit?

¹⁸ Jøts ja tnimaay:

—Nøjxiti jam kajpjotp mā chøøni ja jaa'y, tø xnijawidi pøni pøn, ja'ats mnøjmidip: “Yide'en ja windsøn wya'añ: Wingomp øts ja n'o'jkin, jøts mets mdøjkjøtpy øts ja paski a'ux nyiknaxwa'añ møøt øts ja nbabøjkpitøjk.”

¹⁹ Jøts ja ojts jade'en tpadundi sa ja nwindson'ajtim Jesús ja wyinaty tø y'ane'emyidi, ojts ja tyik'øyiidi ja paski kaaky jøts ja yik'a'ux'att.

²⁰ Xjats ku kyoodsiyi'ñ, winets ja nwindson'ajtim Jesús tmøøt'ixaajky nimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk mā ja mesi jam wyinaty; ²¹ jøts ixam wyinaty tyimgyaydi ku tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku mee nidu'ugin amaa'tsk'ampy xkøyakwa'añ.

²² Jøts ja yjotmadyøjkidøø, jøts xem yam wyandøjkidøø:

—¿Øts me windsøn'ajtim ndejint xejp?

²³ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyidi:

—Pøn ø møøt tø ngay tø nji'kxy, ja'ats øts idø'øn xkøyakwamp. ²⁴ Janch jajtp øts inet ixyam jade'en sam ja Dios kyajpxy wya'añ. iYjanch ayøøy ja jaa'yu'nk pøn x'ukøyaj'oo'kp! Ne'egi tyimdyøøbik jeexyip ku jeexyip kyidyimgye'exy.

²⁵ Winets ja Judas ojts kyajpxy, pøn idø'øn wyinaty køyakwajnip, jøts ja wya'añ:

—Windsøn, ¿ti wan ja ndejin y'øtsi?

Jøts nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Paty mets.

²⁶ Exam wyinaty kyaydi, jøts ja nwindson'ajtim Jesús tnixajiyi'ñ tu'uk ja tsapkaaky, jøts ja ttukmøja'wiyi'ñ ttukunuu'kxyja'wiyi'ñ ja Dios Teety, jøts ja ojts t'adujkpaky, winets ja tmøøy ja pyabøjkpitøjk, yide'en ja wya'añ:

—Kaydi ya'at; yø' øts idø'øn ñamyayi nne'kx'ajtpy.

²⁷ Winets ja tnixajigyojmi tu'uk ja uujk'ii'ñ, jøts ja ojts ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi ja Dios Teety, jøts ja ojts tmø'øy ja pyabøjkpitøjk, jøts ja t'ukwa'kxtit, yide'en ja tnimaay:

—Uukti ya'at niduki'iyi, ²⁸ øts idø'øn yø' ñamyayi nni'jpy midi yam jadigojk tnankñamyi'øbyøjkip ja jaa'y møøt Dios, midi ø nyikwidsump nyikwidajpxy ja'agøjxp jøts pojkpitumbi jaa'y yikpojkipimaa'kxtit, jøts ja Dios Teety ja wyanda'aky jade'en tyik'adukt. ²⁹ Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku øts ya'at uvi nøø ka' tsojk n'uk'uknit, jaanim jadigojk n'uujkindit jotkujk ku Dios Teety ja kyutujk tyiknaxkida'akt midi yjaa'y ja tyanitanaapy.

Ku Jesús ja ojts kø'øm tnigajpxy jøts ku Pedro ja kyu'øøniyit

³⁰ Xjats ku ja t'øøgøjxtøø ja iy midi ja Dios yja'ajpty, winets ja ñøjkxtøø jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos. ³¹ Jamts ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Kuwanì meets inet xmajtstutkøxt ya'atpi koots; pø yide'enxi jap nøkyijpxy wya'añ: “Nyik'ookp øts ja borreegi ejxpi, wan ja byorreek jadi'ini tyø'øwya'kxy.” ³² Kuts øts ja o'jkin n'ukmimajada'akt ku øts jadigojk njujppyøkt jøts ø nbidsø'ømt jap oo'kpi jutjøtpy, winets ø nnøjkxt jawyeen jam Galilea, namga'anim meets jam wyinaty mnijxxy.

³³ Xjats ja Pedro ja ojts y'adsøyiyi:

—Øy me niduki'iyi jaa'y mjaja'dyigøøgyixyi, øts niwindem ø ngaja'dyigøy.

³⁴ Winets nwindson'ajtim Jesús ja yide'en tnimaay:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku yam koots inet ku ka'ap tsapni'aaw y'ayajxi'ikñim, tigøøk ojk mets wyinaty tø xku'iñ jøts ku me xka'ijxy'aty.

³⁵ Jøts ja Pedro tjaaktyimñimaay ja nwindson'ajtim:

—Nijuuni øts jade'en nga'adi'ich, njadyimyja'øøky me møøt. Jøts ja yjadu'ukpimidi, nayide'en ja wyamidi.

Ku ja Jesús t'ajot'ajty ja Dios Teety jam Getsemani

³⁶ Jøts idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús tmøøtja'jty ja pyabøjkpitøjk mā ja et jam txøøwi Getsemani, jamts ja tnimaay:

—Ya awejxti, wan øts ja Dios Teety t'ats'ajot'aty.

³⁷ Jøts ja tmøødiyii'ñ ja Pedro møøt namajtsk ja Zebedeo y'unaj'k, jøts ja jotmay yjanchtatøjkiniyi. ³⁸ Xjats ja tnimaay ja pyabøjkpi midi ja y'ukwaaw nidigøøk:

—Janch køjxp øts njoojt jadi'iñi, o'jkin'ampy ø tø njot-maadyøki. Awejxtits ya, kidim mma'oo'knidi, møøtwijy'ejtik øts.

³⁹ Winets ja nwindson'ajtim Jesús jawaani yjaaknajtsyø'øiyii'ñ, jøts ja ojts jadi'iñi ñagyuxendya'agiyi, jøts ja ojts t'ajot'aty ja Dios Teety, yide'en ja wyaañ:

—Dios Teety, øyik jade'en xjanchkayikjatt, jøts øts kidi jadine'en ayo'on ndyimbyaaty; øy idø'øn kidyimyjade'eni sam ø ndyimyjatsøkyin, jade'en øts idø'øn ngupøkt pøni sã me xamidsøky.

⁴⁰ Xjats ja wyimbijty nay jam mā ja pyabøjkpi jam wyinaty nidigøøk tø t'ukyiktañ, kuts ja tpaajty tødamik ja mya'oo'knidi; winets ja ojts tnøjmi ja Pedro:

—¿Niwine'enin mee tø mguidyimyajada'aky jøts meets jeexyip xmøøtwijy'ity? ⁴¹ Wejti kajti, ajot'ajtti ja Dios Teety, nay'eix'etidi jøts kidi mmimajada'agidi ja ayo'on midi wingomp. Janch øts idø'øn nwa'añ ku ja winmaa'ñ yjanchja'ødyunwa'añ, ja ne'kxts jaayi ja ka'øyi tumbi amutsk'eixiyip.

⁴² Xjats ojts ñøjkxkojmi nay jam jadigojk, winets ojts yide'en t'ajot'aty ja Dios Teety:

—Dios Teety, pøni ka'ap jade'en xyikjaty jøts øts ja ayo'on xkadukpaatt, wants idø'øn jade'en tjaty pøni sã me køøm xamidsøky.

⁴³ Xjats jam yjaakwimbijty jøts ja pyabøjkpitøjk jadigojk tpatkojmaa, janchmaadip ja jam, wimbeets ja tsuu ja yik'ejtniyidi. ⁴⁴ Jøts ja nay jam tnikejky, jøts midigøøk ojk ñijxxy Dios Teety ajot'ajtpi, nayide'en wyangojmaa. ⁴⁵ Winetnims ojts ñijxxy mā ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty, jøts ja tnimaay:

—Tøts inet, maanidi poo'kxnidi, wan jade'en tjaty. Tø dø'øn tyimbyaaty jøts ku ø nyikøyakt jøts ø nyiktagidøkit ja po-jkpitumbi jaa'dyi. ⁴⁶ Pidø'økti, wan tjaa'myindi; ixa wyingøñ pøn ø xkøyakwamp.

Ku ja Jesús yikmajch

⁴⁷ Nay ixamnim ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty jade'en wya'añ ku yja'jty ja Judas, pøn ja y'ukpabøjkpi'ajtpy jøts ja møøt tyika'pxy nimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk, ja'ats idø'øn jam tmøøtmeen ja mayjaa'y tum tsujx møøt jøts tum kipkyapidi. Ja teetywindsøndøjk, ja israelit møjaa'dyøjk, ja' dø'øn ja kajxidip. ⁴⁸ Jøts ja Judas, pøn ja nwindson'ajtim tkøyajkp, yide'en ja wyinaty ja tiy'ajtin tø tyaky, yide'en ja wyinaty tø wya'añ:

—Pøni pøn øts inet ndsu'kxpy, ja' idø'øn ja wyinaty; jøts ja' idø'øn mmatstip.

⁴⁹ Xjats ja myiñ jøts ja nwindson'ajtim Jesús yiknimiñ, yide'en ja tnimaay:

—jØts windsøn mempp!

Jøts ja ojts ttsu'kxy. ⁵⁰ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyi:

—¿Ti migu'uk mnimimpy? ¿Ti mdsøjkpy?

Winets ja jaa'y ja wingon ñimejniyøø jøts yiknixaajiyiñ ja nwindson'ajtim Jesús, ojts yikmajtsni.

⁵¹ Winets tu'uk ja nwindson'ajtim Jesús myigu'uk tju'jty tu'uk ja tsujx, jøts ja ojts ttaxikpo'otu'uty tu'uk ja teetywindsøn tyumbi. ⁵² Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øødyuñ yø mdsujx nay jap xtyimbyikta'akt ma yø tø xjuuty. Pøni pøn ttatseptump ja tsujx, nay ja'ats ja ty'aookp. ⁵³ ¿Ka' xnijawi jøts ku øts jotmøñ n'amido'ot ja Dios Teety, jøts øts ja xanigaxt ixamyi naxy nimakmajtsk piky ja ankilistøjk midi tseptundip? ⁵⁴ Kuts ja jade'en yjatt, ¿ti jats jade'en y'adukt ja Dios kyajpxy? Pø yide'enxi ja wya'añ jøts ku tyimyjade'en yjatt sa dø'øn yam yjatwa'añin.

⁵⁵ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja mayjaa'y:

—Ja tsujx, ja kipy, ja tsaa meets yam x'uktanimenip, tø øts yjawi nmaa'tsni! Ejtp meets jam y'ijty jabom jabom nmøøt'ixakunaxy, jøts mee nyik'ixpiky jam tsaptøjkjotp, ¿tikuts øts jamyi xkamajststøø? ⁵⁶ Ja'agøjxp ya'at jade'en yjaty jøts ka'pxy pyidsøømt sa jaty ja Dios kyugajpxy wyandøø, ku ja tnigajpxidi ja Dios kyajpxy.

Winets ja nwindson'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk ojts kyaakøxti jøts ja nadyu'uk y'ukyikmajtstutnaa.

Ku ja Jesús yikwaanijkxy jam kutujktaajkjotp

⁵⁷ Jøts ja jaa'dyi pøn ja majtsiyi, jam ja tyiknøjkxti Caifás wyindum, ja teetywindsøndøjk myøjwindsøndi mā wyinaty tō ñamyukyidi ja kajpxwejpitøjkxti mōøt ja mōjaa'dyøjkxti. ⁵⁸ Jøts ja Pedro ja ojts pyanijkxyi, jagam ja pyayø'øyi jøts ja ojts tpaja'aty jap møj windsøn tyøk'agui'py, jøts ja jap tyøjkiyi'ñ jøts ja tmøøt'ixaajky ja ejx'ejtpitøjkxti, jøts ja t'ejxwā'añ sã dō'øn ja yjade'embī yjadyimy'ukugøxit.

⁵⁹ Jøts ja teetywindsøndøjkxti, jøts ja mōjaa'dyøjkxti, jøts niduki'i'yi ja kutujk adsinaabyidi, ja' ja yjadyimy'ixaadyip ti ja yjadyimy'uuktani'øønidip ja nwindson'ajtim Jesús, øy ja yjagajade'eni jøts ja ttaguwaniwya'andi ja o'jkin. ⁶⁰ Ja'ats kyapattip sudso tyiidyøkit, may ja jaa'y yjamendøø, jøts ja tjadyimñi'øø'ndaagidi ja nwindson'ajtim. Xjats yja'tinim namajtsk ja ni'øø'ndaajkibidi midi ñadyiyi tsaach'a'ejxnaxtip, ⁶¹ jøts ja yide'en wyandøø:

—Yø jaa'y yide'en wāan: “Ixe øts yø Dios chaptøjk nyikiday, jøts øts yø kyidigøøk xøøw nyik'øygoyjmit.”

⁶² Winets ja teetywindsøndøjk myøjwindsøn wyā'kukiyi'ñ, jøts ja nwindson'ajtim Jesús yik'amidøøy:

—¿Niwine'enin yø xka'adsowimbetwā'añ? ¿Ti dō'øn yø' ixa jade'en myiktani'øøni?

⁶³ Jøts ja Jesús ka'ap ja ojts t'adsøy. Xjats ja wyindsøn ojts ñii'mxyi:

—Tuk'ejx Dios, jøts xnigajpxt tiy janch. Tukmadook øøts pøni mets idø'øn mjanchCristo pøn ja Dios Teety y'u'nk'ajtpy.

⁶⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øts ja', sam ixa tō mwā'añin. Jøts nayi ndukmadoodip ixyam jøts ku ø x'ejxtit ku n'ixa'akt jam Dios Teety kyutu-jktaajk jøp'am.

⁶⁵ Winets ja teetywindsøndøjk myøjwindsøn ttakø'jtsiyi'ñ ja wyet, jøts ja wyāañ:

—Tø ya'at jaa'y tmigajpxigøy ja Dios; ¿ti ejxpi ti nija'wibi jaaktsojkiyip? Tøxi xmadøjidi ja y'ayuujk jøts ku kya'øgyajpxy;

⁶⁶ ¿sã mee m'ukwā'añ?

Xjats ja wyandøø:

—Taja'jtip pøky yø', wan t'øøky.

⁶⁷ Winets ja ojts twingutsujidi, jøts twojptøø jøts ttsee'ktøø, pømbi ja kojxiyip wemp'am, ⁶⁸ jøts ja yiknøjmi:

—Pø metsxi mCristo, juknajtsjawits pøn tō mgøxyi!

Ku ja Pedro tku'ñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

⁶⁹ Ixap idø'øn ja Pedro chøøni tøjkwimpy, jøts ja tu'uk tø'øxyøjk ñimejni midi jam tump, jøts ja ojts ñii'mxyiyi:

—¿Kidi metsip y'ijty mmøøtwidijtpy yø Jesús midi Galileit etjotp tsoo'mp?

⁷⁰ Ka'ats ja Pedro ja tkupiky mā ja mayja'a'y jam wyinaty, yide'en ja wya'añ:

—Ka' nnijawī pø ti mets jade'en mgajpxpy.

⁷¹ Ixap ja Pedro wyinaty pyidsømwanī mā ja tøjkl'aaw, ku ja ojts jadu'uk ja tø'øxyøj k y'ijxyi, jøts ja ojts ttukmadøy pøn jam wyinaty:

—Yø jaa'yxi tmøøtwidejtp yø Jesús pøn Nazaret kugajpip.

⁷² Jøts ja Pedro jadigojk tkagupøjkojmi, yide'en ja tyimwya'añ:

—Ka' øts yø jaa'y n'ijxyi.

⁷³ Xjats ku jawaani y'ijty, jøts ja Pedro ja jaa'y ñimejnøø pøn jaty jam wyinaty, jøts ja ojts ñii'mxyiyi:

—Janch nayide'endam mets, nayi Jesús tam me mjanchmigu'uk'ajtpy, kø'ømts yø m'aaw m'ayuujk myiknigaxi'igyi.

⁷⁴ Jøts ja Pedro janch wenk ja kø'øm ñawya'añi ñadyijyi, ka'ap ja tyimgyupiky, tyuk'eix ja Dios ja', tiy janch ja tyimwya'añ ku ja tka'ijxyi:

—Nguidyimy'ijxy'ajtpy øts yø jaa'y.

Winets ojts nay jaty y'aya'axy tu'uk tsapni'aaw. ⁷⁵ Xjats ja Pedro ja tja'myejchnim ku ja nwindson'ajtim Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyiyi: “Yam ja tsapni'aaw kya'aya'axñim, tø mets wyinaty tigøøk ojk mwani jøts ku me xka'ijxy'aty.” Jøts ja Pedro jam pyidsiimy, jøts ja nugo y'uk'amyaxni y'uktsaachyaaxni.

27

Ku ja Jesús yiktagidøjkiy'ñ ja Pilato

¹ Xjats ku ja yjøpy'ajty, jøts ja teetywindsøndøjk møøt ja israelit møjaa'dyøjkti ojts ja tkajpxy'atti, jøts ja tu'ugyi tniwinmaa'yidøø jøts ja tyik'looktit ja nwindson'ajtim Jesús.

² Xjats ja køwiiñ tyiknøjkxti jøts ja yiktagødøkiy'ñ ja Poncio Pilato, pøn jam wyinaty windsøn'ajtp.

Ku ja Judas y'ø'jky

³ Jøts ku ja Judas ojts t'ixy, pøn tkøyajkp ja nwindson'ajtim, jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús tø yiktaguwaa'niñi ja o'jkin, ja'ats ja ojts jadigojk tsaachkuwinmayi jøts ja tyikwimbijty ja meen ee'pxmajk tum plati, jade'en ja tkømøøy jadigojk ja teetywindsøndøjk jøts ja israelit møjaa'dyøjkti, ⁴ yide'en ja tnimaay:

—Tø njantyimdyundigøy, møk ø tø njantyimdyundigøy ku øts yø tø ngøyaky jøts yø y'lookt, jøts niti tundigø'øyin yø tkamøøt'aty.

Jøts ja ojts yide'en yik'adsøy:

—Jøts, ¿ti øøts ja ndungi? ¡Mgø'ømwinmaa'ñxi mets yø'!

⁵ Winets ja Judas tñajtswøjyíí'ñ ja meen jap tsaptøjkjøtpy, jøts ja chøø'ñ jøts ja ñijkxy nayuktsuujmibi.

⁶ Jøts ja teetywindsøndøjk tkonjø'ktøø ja meen jøts ja wyandøø:

—Ka'ap yø kyutujkyi jøts yø meen jap ngugo'ona'andit jap limunsi abøjk'íí'ñjøtpy, kumi jaa'y chow yø'.

⁷ Jøts ja nay jatyi tkajpxy'ajttøø, tyiktunkpaatwa'andi ja meen jøts ja ttaju'udyit naajx jøts y'øyt jaduk kami santi ma ñaxøkidit ja jaa'y pøn tso'ondip abikyajp. Campo del Alfarero, ja' ja naajx xyøøw. ⁸ Ja'agøjxpts ixymbaat ja naajx yiktiijy Ni'jpkym. ⁹ Jade'ents ja Jeremías ja y'ayuujk tyiijy ku ja Dios ja wyinaty yide'en jekyip yikwa'añiyi: “Jøts ja tnixajidøø ja meen ee'pxmajk tum plati (ja' ñimeen midi ja Israelit jaa'y ja wyinaty tø pyiktaajkxiyi), ¹⁰ jøts ja ttajuudyøø ja naajx, jade'ents øts ja Dios Teety xnimaay.”

Ku ja Jesús twinguwa'jkíyíí'ñ ja Pilato

¹¹ Jøts idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús ja jaa'y yiknøjkxiyi jam øyikutujkpi wyingujkp, jøts ja yide'en tyiibyøjkíyí:

—¿Mets idø'øn israelit jaa'y mjanchniwindsøn'ajtpy?

Jøts ja nwindson'ajtim Jesús yide'en tnimaay:

—Janch jade'en idø'øn ja', sam ixa tø mwa'añin.

¹² Jøts ku ja teetywindsøndøjk kyajpxjø'ktøø møøt ja møjaa'dyøjkti, jantyimy'øø'ndip idø'øn ja', jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja tkidyimy'adsøy. ¹³ Winets ja Pilato ja ñimaajyøø:

—¿Ka'ap yø xmadøy sa jaty ixa myikni'øøni?

¹⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ka'ap y'adsøy; ja'ats ja yikutujkpi ñigyumaap yja'wiyíí'ñ jøts ka'ap ja y'uktaabyatni.

Ku ja Jesús ñidujkíyíí'ñ jøts ja y'ookt

¹⁵ Jade'ents idø'øn ja yikutujkpi txumikostrumbri'aty ku xøøw tyuñi, jøts ja tu'uk tyik'awa'atspidsimy ja tsumyjaa'y, ja mayjaa'y ja køøm twi'ejxtip, pøni pøn ja chojktip ja'ats ja yik'awa'atspidsømdip. ¹⁶ Jamts idø'øn tu'uk ja tsumyjaa'y wyinaty, Barrabás ja xyøøw. Tyimyjanijawi ja' ku ja møj tundigøøbyi; ¹⁷ jøts ku ja jaa'y ñamyujkøjxidøø, winets ja Pilato yiktiijy:

—¿Pømbi mdsojktip jøts ø nyik'awa'atspidsø'ømt: yø Barrabás, uk yø Jesús, midi yiktejp Cristo?

¹⁸ Tøts ja wyinaty tnijawi ja yikutujkpi jøts ku ja ja'agøjpx tkøyakti ku ja nawyinaxi tjawidi.

¹⁹ Exam ja Pilato wyinaty chøøni kyutujktaajkjotp, ku ja ñidø'øxy ñimaajyøø: “Ti yø øyjaa'y tø xanibøjkiñi; majtstu'ut, janch wenk ø ngumaay tsu'uuy yø'øgøjxp.”

²⁰ Jøts ja teetywindsøndøjkti møøt ja møjaa'dyøjkti ojts ja ttukmibøkkti ja mayjaa'y jøts ja t'amido'odit jøts wan t'awa'atspidsimy ja Barrabás, jøts y'ookt ja nwindson'ajtim Jesús. ²¹ Xjats ja yikutujkpi ja jadigojk ñimaajyidøø, jøts ja ojts tyiktiy:

—¿Pømbi mee ndsøjky jøts ø nyik'awa'atspidsø'ømt?

Jøts ja mayjaa'y ñømdøø:

—Wan yø Barrabás t'awa'atspidsimy.

²² Jøts ja Pilato tjaaktyiktiy:

—¿Jøts sã øts yø ndu'unt yø Jesús midi yiktejp Cristo?

Jøts ja ojts niduki'iyi y'adsowdi:

—¡Yikruspat!

²³ Winets ja Pilato ja ñimaajyidøø:

—¿Ti tundigø'øyin yø tø ttuñ?

Jøts ja jadigojk jawaani møk wyandøø:

—¡Yikruspat!

²⁴ Xjats ku ja Pilato ojts t'ixy jøts ku nisudso'ampy kya'øyi, ne'egi jinaxy ja jaa'y tseeni mo'tsni y'adøtsnidi, winets ja nøø ja ojts t'atsnanky'i'iyi, jøts ja kyøbuj jam mayjaa'y wyingujkp, yide'en ja wyaañ:

—Kidi øtsip wamp jøts yø y'ookt, ka' øts yø nbøky'ixy. Meets yø mnija'wip pøni sã yø xunwa'andi.

²⁵ Xjats ja jaa'y niduki'iyi y'adsoodøø:

—¡Niduki'iyi øøts yø xpaat'aty ja y'o'jkin, nayide'en ja møj ja mutsk, u'nk una'jk, pøn yø kapaadip!

²⁶ Xjats ja Pilato tyik'awa'atspidsimy ja Barrabás; jøts ja ojts tni'ane'emy jøts ja nwindson'ajtim Jesús yikwopt, jøts ja ojts tkøyaky jøts wan tyikruspatti.

²⁷ Jøts nay ja' ja syoldadi tyiknøjxktøø ja nwindson'ajtim Jesús jam kutujktaajk agø'øm, jøts ja jam ojts twaamujkøxti niduki'iyi ja soldadi, jøts ja ojts tnabejkidi ja nwindson'ajtim Jesús. ²⁸ Jøts ja wyet ja ojts tjajnidi, jøts ja tsajpts wet ja ttanijandøø, ²⁹ jøts koroni ja ojts ttagujandi tum kujp awiity ja', jøts ja kipy ja ttagøkajpidøø y'aga'ngyøjø'øm. Winets ja twinguxanaadyøø jøts ja ojts tjanchaxe'ekti, yide'en ja tnøjmidi:

—¡Dios kunuu'kxip ya'at israelit jaa'y wyindsøn!

³⁰ Jøts ja tnitsujidi, jøts ja jamyi tnixajidi ja kipy jøts ja ttaguwojppø'økti. ³¹ Xjats ku ja jade'en t'uktaguyajtøø, t'uknixektøø t'uktaxektøø, winets ja ttanijanduttøø ja tsajpts wet jøts tpiktaajkidi jadigojk ja kyø'øm wet. Jøts ja tyiknøjxkti jøts ja kyiruspatt.

Ku ja Jesús kyiruspejty

³² Tyimy'ixam wyinaty tɔ choondi ku ojts tpaatti tu'uk jaa'y pɔn kugajp'ajtp Cirene, Simón'ajtp ja'; ja'ats ja ojts ttaguwanidi jɔts ja tɔsɔɔjmit ja nwindson'ajtim Jesús kyirus.

³³ Jɔts idɔ'ɔn ja jade'en yja'ttɔɔ ma ja et txɔɔwi Gólgota, midi yide'en ayuujk pidsɔɔmp: Oo'kpi Kyubajk Pajk. ³⁴ Jamts ja tmɔɔdyi ja vino adaamuky mɔɔt ja ujts ta'am nɔɔ; kuts ja tja'gyajpy xjats ja nika'ap t'uujky.

³⁵ Kuts ja wyinaty tɔ tyikruspajtnidi, winets ja soldadi tniguyajtidɔɔ ja nwindson'ajtim Jesús wyet, jɔts ja ojts twejtswa'kxti. Jade'ents ja Dios kyugajpxy tyimdyiy ja y'ayuujk ku ja wyaan: “Tɔ ɔts nwet ja xwejtswa'kxidi, tɔ ja tniguyatti jɔts ja t'ejxti pɔn uktaja'atip.” ³⁶ Winets ja jamyi y'ixaktɔɔ jɔts ja t'ejx'etwa'andi. ³⁷ Jɔts ja jam y'agubajkp ojts tkɔxajjyidi ja letri midi wamp jɔts ti tyuku'o'jkidip. Yide'en ja wyaan: “Ya'at idɔ'ɔn txɔɔw'ajtp Jesús, israelit jaa'y wyindsɔndi.”

³⁸ Namajtsk mɔj maa'tspi ja ojts tmɔɔtkruspety, tu'uk y'aga'ngyɔjɔ'm jɔts tu'uk y'anajkyɔjɔ'm. ³⁹ Jɔts ku jam pɔn naxy tum wenk ja myigajpxyi, tum kubajkwibejttip ja', ⁴⁰ jɔts ja wya'andi:

—Metsxi xijy tsaptɔjk myikidaapy jɔts jadigojk xyik'oyi kyidigɔɔkxɔɔwyi, wants mga'uk'ɔɔky. Pɔni mjanchDiosu'nk tam mets, winak jam kruskɔjxp.

⁴¹ Nayide'en ja tyaxejkmii ja teetywindsɔndɔjkti ja kajpxwejpitɔjkti, ja fariseotɔjkti, jɔts ja mɔjaa'dyɔjkti, yide'en ja agɔ'omyi nawya'añidi:

⁴² —Tɔ wyenkpi tyiktsɔ'ɔky, ka'ats tjaty jɔts kɔ'm nankcho'ogit. Pɔni janchts ku ja Israelit jaa'y tjanchwindsɔnidi, wan jam t'ukwinaky kruskɔjxp, jaanims idɔ'ɔn njanchja'want. ⁴³ Pɔ Diosxi y'ajoojtip; wants inet idɔ'ɔn t'ukpidɔkiyi jɔts kyayik'oogit, pɔni janch ku ja yjanchɔkyi; tɔxi yɔ kɔ'm wya'an jɔts ku yɔ Dios U'ngi.

⁴⁴ Ja maa'tspibaat ja nayide'en yjanchka'uk'omyigajpxmiiyi midi ja jam wyinaty mɔɔt tɔ kyiruspety.

Ku ja Jesús y'ɔjky

⁴⁵ Winets ja et kyoodsiyññ kujkxyɔɔw, jɔts mɔj winakxyɔɔwnim yjajtaajky jadigojk. ⁴⁶ Jɔts nay jatyi ja nwindson'ajtim Jesús mɔk wya'an:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —midi yide'en tyijpy: Dios Teety, Dios Teety, ¿tigɔjxp ku ɔts jade'en tɔ xnanktyuñi?

⁴⁷ Ojts ja winaggin tmadowdi pɔn jatyi jam wyinaty, jɔts ja ñɔmdɔɔ:

—Ja Elías yɔ jaa'y wyaadsɔɔpy, ja Dios kyugajpxy.

⁴⁸ Winets ja jatyi nidu'uk putyi t'atskɔññ tu'uk ja tanɔxe'jts, jɔts ja ojts ttabadijy ja vino ta'am, winets ja kipy jɔp'am

tkøxkøñ, jøts ja ojts tta'agonji'iky jøts ja txeetst. ⁴⁹ Yide'ents abiky wyamidøø:

—Majtsu'tut; wan t'uk'ijxyim pøni janch nimejnip inet ja Elías jøts ja o'jkin kyadukpaadit.

⁵⁰ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús jadigojk ojts møk ja y'ayuujk pyidsimy, jøtsnim ja y'o'jky. ⁵¹ Winets ja møj tsaptøjk awejtstuk nay jaty tyakø'øtsiyi'ñ, kubajkp ja kyø'øts'awiyi'ñ jøts ja ok'am kyø'øtskidaajky. Jøts ja ujj ñajxy jøts ja tsaa kyu'kx'awigyjxy, ⁵² ojts ja oo'kpi nipots may y'awa'ach; jujkpyøjktibaat ja oo'kpidi pøn wyinaty ja Dios tø tjanchjawidi ku ja yjujky'ajttøø. ⁵³ Jøts ja pyidsømdi jap yjutjøtpy ku ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø yjujkyiky jadigojk, jøts ja kyajptøjkidøø jam Jerusalén midi ja Dios kyunuu'kxkyajp'ajtpy, mā mayjaa'y ja ojts y'ijxyidi.

⁵⁴ Xjats ku dø'øn ja capitán pøn jaty ja jam wyinaty møøt t'ejx'lity ja nwindson'ajtim Jesús, ku ja ojts t'ejxti jøts ku ja ujj ñaxy jøts tuki'iyi sa jaty ojts yjaty, jøts ja yjadyimchø'jkidøø, yide'en ja wyandøø:

—Janch ja' tam yø jaa'y tø y'ity, ja Dios U'nk.

⁵⁵ Jøts ja maadyø'øxyøjk jam wyinaty a'ejxujktip jagam, tum ja' pøn jam wyinaty Galilea tø tpadsoondi ja nwindson'ajtim Jesús, jøts pøn jaty ja wyinaty tø pyudøkiyi. ⁵⁶ Ja María Magdalena dø'øn jam, jøts jadu'uk ja María pøn ja Jacobo tyaagip møøt ja José, jøts ja Zebedeo ñidø'øxy.

Ku ja Jesús ja ñine'kx yikipktaajky jap oo'kpi tsaa jutjøtpy

⁵⁷ Xjats ku ja et yjoo'xni jøts kyoodsiwyani, winets myiñ tu'uk kumeeñ jaa'y pøn txøøw'ajtp José, jam ja kyugajpi Ari-matea, jøts nayi tø dø'øn ja wyinaty tpabøjki ja nwindson'ajtim Jesús yja'. ⁵⁸ Ja'ats ojts t'ats'ixy ja Pilato jøts ja t'amidøøy ja nwindson'ajtim Jesús ñine'kx. Jøts ja Pilato ja ojts tyikutuky jøts wan tyikømmø'øy. ⁵⁹ Winets ja José ja t'axajøø, jøts ja wa'ats wet ja tta'abijty, ⁶⁰ jøts ja t'atspiktaajky jam oo'kpi jutjøtp midi ja wyinaty tø tyimyikjemy'øyinim. Kø'øm jap y'uktøkiwya'añ mā ja tsaa jut jam. Xjats ku ja møj tsaa ja tu'uk t'ukta'agiñaa mā ja yiknidøki, jøts ja ojts ñøjxni. ⁶¹ Nay ixam idø'øn ja wyinatymidi ja María Magdalena møøt jadu'uk ja María, jam ja wyinaty chøønidi jam oo'kpi jut agø'øm.

Ja soldaditøjk pøn jam y'ejx'ejttip ja oo'kpi jut

⁶² Xjats ku kyimjabom'ajty ku wyinaty tuki'iyi tø yik'a'ejxigyøxni, tum abaadi y'ejtni ti jaty tsojkip ku poo'kxin xøøw, winets ja teetywindsøndøjk møøt ja fariseotøjk ojts t'ats'ejxti ja Pilato, ⁶³ jøts ja t'atsnimaadyi:

—Windsøn, ja' øøts yam tø nja'myech ku yide'en wyaañ ja windaay'ajtpi jaa'y, ku ja wyinaty jaak ja yjujk'aty, ku ja

tijy kyidigøøk xøøw yjujkpyøkt jadigojk, jade'en pyidsø'ømt jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy. ⁶⁴ Paty jade'en tigøøk xøøw xjadyimñanky'eix'etit ja oo'kpi jut, jøts ja pyabøjkpitøjk kidi myendi koots jøts ja kidi tmaatsti ja oo'kpi ñine'kx ku ja tnøjmidit ja jaa'y: "Tø ja tmimajada'aky ja o'jkin, tø ja yjujkpyiky jadigojk." Kuts jade'en tyaay'attit, yø'øts ne'egi janchka'ukmaañip, ne'egi ka'ap ja jawyeembi taay.

⁶⁵ Winets ja Pilato ja ñimaajyidøø:

—Ixyadi yø mdsoldadi ka'pxy niwine'enin yø y'eix'etti. Nøjxiti meets jøts yikxon xyik'adujkøxtit mabaat meets jam kø'øm x'ixy.

⁶⁶ Winets ja ñøjxxtø jøts ja ojts yikxon tyik'adujkøxti ja oo'kpi jut, ojts ja t'axotsti ja tsaa midi tya'agiidyip jøts ja t'adsaadyøø, ojts ja seeyi tpikta'akti jøts ja jam tyiktandøø ja soldaditøjk pøn jam ejx'ejttip.

28

Ku ja Jesús yjujkpyiky jadigojk

¹ Xjats ku wyinaty tø ñaxy ja poo'kxin xøøw, jøts wyinaty kyujajta'aky kyudøø'kxa'aky myidukxøøw ja yjadu'ukpi samaan, winets ja María Magdalena møøt jadu'uk ja María tninøjxiti ja oo'kpi jut jøts ja t'ats'eixwa'andi. ² Jøts jotmøn myiñ ja uyx janch møk, ja nwindson'ajtimdamik ja y'ankilis jam wyinaty kidakp tsajpwemp, jøts ku ja ojts yja'aty ma ja oo'kpi jut jam, jøts ja tjigiyy ja tsaa midi ja tø yikta'agi'y, jøts ja tta'ixakpejty. ³ Jade'en ja yjajy tyi'kxy sam widsukin, jøts ja wyet jade'en pyoobi sam tsap'øø'pkyin. ⁴ Xjats ku ja soldadi jade'en t'ejxtøø, jøts tsø'øgi ja yjanchyikmibejpniyidi, jøts jade'en tyandøø sam ja jaa'y øøgyindi. ⁵ Winets ja ankilis tnimaay ja tøøxyøjkiti:

—Kidi mdsø'øgidi. Nnija'wip øts jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús x'ixa'adi pøn kruskøjxp o'jk. ⁶ Ka'ap ja ya ukpøni, tø ja yjujkpyiky, tø ja tmimajada'aky ja o'jkin, tø ja jade'en yjaty sam ja ojts kø'øm tnigajpxyin. Men x'ejxti ma ojts yikpikta'aky. ⁷ Tsojk nøjkxti, jøts x'atstukmado'odit ja pyabøjkpitøjk jøts ku ja tø yjujkpyiky jadigojk, jøts ku ja jawyeen ñøjxxt jam Galilea jøtsnim mee mnøjxxt; jamts ja x'ejxtit. Yø'øyi dø'øn ja ndukmadoowandip.

⁸ Xjats ja tøøxyøjk jam putyi cho'ondøø ma ja oo'kpi jut jam, jade'en ja chø'øgidi jøts jade'en ja yjanchxonda'akti; jøts ja ojts tsojk tyiknøjxiti ja kajpxy ja ayuujk ma ja nwindson'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk jam. ⁹ Ixam ja wyinaty jade'en ñaxti ku ja nwindson'ajtim Jesús wya'kaxi'jky jøts ja ojts kyajpxpøø'kxyidi. Winets ja wingon twingunøjkxidøø jøts

ja twinguxanaay'oyidi, nagyumajtsidi ja' tyekyøjxp, ¹⁰ jøts ja yide'en ñimaajyidi:

—Kidi mdsø'ogidi. Nøjkk øts ja nmigu'uktøjx x'atstukmadojidi pøn jaty ø nbabøjkp'i'ajtip jøts ñøjkxtit jam Galilea, jam øts ja xpaattit x'ejxtit.

Ku ja soldadi t'atstukmadowdi ja teetywindsøndøjx sa ja jut y'awajch

¹¹ Examnim ja tø'øxyøjx wyinaty yø'ødyi, jøts ja soldadi winaagin ñøjkxtøø jam kajpjotp pøn ejx'ejttip, jøts ja t'atstukmadoodøø ja teetywindsøndøjx ti jaty wyinaty tø tyuñi. ¹² Winets ja teetywindsøndøjx ojts tninøjkxti ja møjaa'dyøjx jøts ja tkajpxy'ajtti kyijpxy kyajpxy; ojts yikxon ja maamyeeñ tmo'odi ja soldaditøjx, ¹³ jøts ja tnimaadyøø:

—Jade'en mee mwa'ant jøts ku koots, ixap mee wyinaty mma'ay, ku ja Jesús pyabøjkpitøjx ojts yja'atti jøts ja ojts t'atsmaatsti ja oo'kpi ñine'kx. ¹⁴ Jøts øy ja windsøn ja wyinaty tjanijawi, øøts ja møøt nnagyajpxit jøts ja ka' sa wy'a'ant, jøts mee ka' ti pøky mdaja'adit.

¹⁵ Xjats ja soldaditøjx t'axajidøø ja meeeñ, jøts ja ojts jade'en tpadundi sa jaty ja wyinaty tø yik'ana'amdi. Jøts jade'en ixyambaat tnimadya'akti ja israelit jaa'dyi.

Ku ja Jesús ttaguwa'aníyí'ñ ja tunk ja pyabøjkpitøjx

¹⁶ Jøts jade'en ñøjkxtøø ja ñimaktu'ukpi jaa'dyi jam Galilea, ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpitøjx. Ja'ttøø ja jam kojpkøjxp midi ja wyinaty tø tyukmadøyi. ¹⁷ Jøts ku ja t'ejxpattøø ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ojts ja ñagyuxendya'agyidi, øy ja jam winaagindi kø'øm pøn ja tkamibøjktip. ¹⁸ Winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wingon wyingunøjkxiyidi jøts ja ñimaajyidi yide'en:

—Tø øts møk'ajtin nyikmøøy jøts øts ja nyiktu'unt wan tsajpjøtpyi jøts wan tnaxwiiñi. ¹⁹ Ninøjkxtits ja jaa'y øy manaajx øy magajp jøts ø xukpabøjkp'i'attit; myiknøbattipts ja' Dios Teety køjxp, Dios y'U'nk køjxp, jøts Dios y'Espíritu Santo køjxp, ²⁰ jøts yik'ixpøkti jøts tpadu'undit tuki'iyi ti jaty mee tø ndani'ane'emy. Jøts nimadowdi jøts ku meets ejtp nmøøt'ity øy juuni xøøw, kunim ø nme'ent jadigojk. Jade'en idø'on ja y'ejxi.

JA ØGYAJPX̄Y JA ØMYADYĀ'ĀKY MIDI JA MARCOS YJĀĀY

Ku Juan Bautista kya'amaay abak etjotp

¹ Yide'en yiknimadyak'okwaañ ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja nwindson'ajtim Jesucristo yja'ajtpy, ja Dios U'nk.

² Yide'en ja y'ejxi tyiyi tō dō'ōn ja Dios wyinaty kō'ōm tnimaañi ja kyugajpxy Isaías, jōts ja yide'en tjaadya'ant ja ayuujk ku ja Dios Teety ja y'u'nk yide'en tnimaay:

Ngajxjawyeenip ōts, u'nk, ngugajpxy tu'uk pōn nōjkxp jawyeen kugajpxy'ajtpi,

ja'ats ja naxwii'ñit jaa'y tnōjmip, jōts wan ja tyiktōwdi tyiktuuda'akti ja wyinmaa'ñ, jōts mets ja m'ixpōjkin jade'en yikupōkt.

³ Pō patyxi ja kugajpxy ñijkxy jawyeen abak etjotp jōts myigu'uk ja tnōjmit mōk'ampy:

“Awejxidi Dios y'ixpōjkin, yiktōwdi yiktuuda'akti mwinmaa'ñ yikxon.”

⁴ Ja Juandam idō'ōn jam jade'en memp abak etjotp jōts jaa'y ja tyiknōbety, yide'en ja wya'añ jōts ku ja jaa'y tuki'iyi tja'dyigōōgyōxti ja kya'ōyja'a'y'ajtin jōts wan tnōbajtkōxti, kuts idō'ōn ja jade'en ttu'undit winets ja yikpojkpimaa'kxtit.

⁵ Mayjaa'y idō'ōn ja jam nimejniyip jōts ja pyatmadōyi, mendip ja jaa'y jam pōn tsinaadyip Jude'it etjotp, jōts nayide'en pōn kugajp'ajtmidip Jerusalén; jade'en Juan ja mayjaa'y jam ñimiñiyi mōj nōjotp midi txōōw'ajtp Jordán, jōts ja jam ñōbatti ku pyōky ja tkajpxnaxkōxti.

⁶ Kameeyi pōjk wyet'ajtpy idō'ōn ja Juan wyinaty, jōts po'ak ja tsum'aty; ja' ja tō ñadyatsumyi jōts mōj mu' ja jam tnidsōōni mōōt ja jiyujk pa'ak, ja' ja jam yji'kxpy. ⁷ Yide'en idō'ōn kya'amay mayjaa'y agujkp:

—Ja ōts ja jaa'y tu'uk ix'oojk xpamiñ pōn mōkta'aky yikutukp ja'agōjxp ku kutujk ja tmimiñ mōk'ampy, ka'ap ōts ja nmi'abaaty jade'en sa yikutuky, niyuuni ōts ja mōōt nganamyibaat'atiyit. ⁸ Paty meets ixyam tiy janch ndyimdymadōy, jōts ku ōts ja'ayi tō nnimiñ jōts meets nōō nduktanōbatt; jōts ku dō'ōn ja yja'att pōn ōts idō'ōn ndijpy ix'oojk memp, jawaani ōy ja tyunk ja ttu'unt kumi Espiritu Santo ja tyuktatōkip ja jaa'y.

Ku ja Jesús ñōbejty

⁹ Xjats ja Jesús winet et chōō'ñ Nazaret, jam kajpkōjxp midi wyinaty Galile'it jaa'y y'etjotp, jōts ja ñijkxy nōbajtpi mōj

nøjotp midi txøw'ajtp Jordán, ma Juan ja yiknøbajti. ¹⁰ Xjats ku ja pyidsiimy møj nøjotp, winets ja ojts t'ixy ja tsajp jøts ku ja y'awa'ach, jøts Espíritu Santo ja jade'en ñigida'agyí sam ja tsapák. ¹¹ Xjats yikmadøø ja Dios Teety y'ayuujk jap tsajpjøtpy, yide'en ja wya'añ:

—Øts me n'u'nk'ajtpy; njanchøjkpy mets jøts njanchta-jotkujk'ajtpy mets.

Ku ja Jesús miku' øjts yjot'ijxyi

¹² Winets ja Espíritu Santo yiknøjkxøø jam abák etjotp, ¹³ jøts ja Jesús jam wixijkxyøøw chinaay. Xjats ja miku' ja yikpojkipitunwa'añi, jøts ja nijuuni tkamimadøø. Jam idø'øn ja chinaay ma ja may awa'añ jiyujk jam chøønidi, xjats ja ankilis ja pyudøjkøø.

Ku ja Jesús tpadøjkiyñ ja tyunk

¹⁴ Jøts ku ja Juan wyinaty tø yikpiktakni jap puxøjkjøtpy, winets ja Jesús chøø'ñ jøts ja ñijkxy Galile'it etjotp, ma ja tniga'amaay ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, midi ñigajpxy sa Dios ja yjaa'y ttanitanit ja kyutujk. ¹⁵ Yide'en ja wya'añ:

—Tønim inet ja xøøw ja et yja'aty, wingomp ixyam ja Dios kyutujk midi ya tu'ump. Yiktigatsti ja mdsinaa'yindi, ja'dyigøøgyøxti tuki'iyi ja mga'øyyaa'y'ajtindi, jøts janchjawidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky.

Ku ja Jesús twaadsøø nimaktaxk ja ajkxmakpi

¹⁶ Jam idø'øn mejpya'am midi txøw'ajtp Galilea, jam ja Jesús wyinaty ñaxy ku ja t'ejxpaajty namajtsk ja jaa'y, ja Simón jam wyinaty møøt ja y'uch Andrés. Ajkxmaktip idø'øn ja tyunk'ajttip, xyuumy ja jam wyinaty ñøøwejtspajttip midi ja tya'ajkxmaktip. ¹⁷ Xjats Jesús ja tnimaay:

—Mada'akti, møøt widettik øts jøts nduknijawidit sudso jaa'y ja nitso'ok'ajtin tpaaty.

¹⁸ Ku ja jade'en yiknimaydi, winets ja jatyí tmajstuttøø ja xyuumy midi ja wyinaty tya'ajkxmaktip, jøts ja tpadsoo'ndøø.

¹⁹ Jawaani ja Jesús ojts yø'øø xjats ja ojts t'ejxpaaty ja Jacobo, pøn ja Zebedeo wyinaty myajnk'ajtpy. Ja' jam wyinaty barkijotp t'adajkyidip ja xyuumy møøt ja y'uch Juan. ²⁰ Xjats ja tyaajxiyñ, wyaadsoow ja'; winets ja tyeety ja tunk ja ttukmidandøø jam barkijotp møøt ja tyumbi, jøts ja Jesús ja tmøøtnøjkxti.

Tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja miku' wyinaty tø tyatøkiyi

²¹ Xjats ja ojts yja'atti Capernaum, jam møj kajpkøjxp; jøts ku poo'kxin xøøw tpaajty, winet ja Jesús ñijkxy yik'ixpøjkpi jam israelit jaa'y chaptøjkjotp. ²² Xjats ja jaa'y ja jam ñigyumaap tjawidi, ku Jesús ja jade'en yik'ixpikyidi sam ja jaa'y pøn

ja møk kutujk tmøøt'ajtp, ka'ap ja jade'en yik'ixpikyidi sam ja kajpxwejpitøjk pøn yik'ixpøjktip jap israelit jaa'y chaptøjkjøtpy. ²³ Japts wyinaty tu'uk ja jaa'y tsaptøjkjøtpy pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi, ja' møk yide'en waan:

²⁴ —¿Mets Jesús, Nazaretit jaa'y, tiku øø tø xnimiñ, sa øø xunwa'añ? ¿Ja' mets tø xnimiñ jøts øø xyikudigøøgyøxt? Wa'ats me n'ejxkapy pøni pøn mets. Ka'axi me mbøkmyøødi, Dios jaa'yxi mets.

²⁵ Xjats ja Jesús møk twingugajpxiyiñ ja miku', jøts ja tnimaay:

—¿Amøñi, kidi nugo mgajpxy, tsojk majtstu'ut yø jaa'y!

²⁶ Xjats ja miku' møk'ampy tyikmibejpiky ja jaa'y, jøts ja møk chabaay, winets ja pyidsiimy. ²⁷ Xjats ja mayjaa'y janchnigyumaap tja'widøø, jøts ja xem yam ñadyiibyikyidi kø'øm, yide'en ja ñawya'añidi:

—¿Ti wenk ixpøjkin ya'at? ¿Ti tunk yø jade'en tyumpy? Janch møk kutujk tmøødi, mimadojip paat ja miku' yø' ku yø t'ane'emy!

²⁸ Xjats ja jaa'y ja tnmadoogøxti pøni niwine'en ja jam wyinaty chøønidi Galile'it etjotp. Niduki'iyi ja tnija'wigyøjxtøø ku ja Jesús jade'en t'ødyuñ ja jaa'y.

Ku ja Jesús tyikmøkpiky ja Simón Pedro tyaaqmø'jt

²⁹ Xjats ku ja Jesús pyidsiimy jam tsaptøjkjotp, winets ja tmøøtnijkxy ja Jacobo møøt ja Juan jam Simón tyøjkwindum, ma ja wyinaty tmøøtsøøni ja y'uch Andrés. ³⁰ Jamts pamaa'y ja wyinaty tmøødidi, tyaaqmø'jt ja Simón wyinaty pøjkip, mowa'añ jømba'am ja yjanchpiky; jøts ja Jesús ja ttukmadowdi ku ja jade'en pyiky. ³¹ Xjats ja Jesús twingume'eniyiñ ja pamaa'y, jøts ja ojts twejtsji'iky; ja'ayi ja jade'en ttuñ, winets ja pya'am jaty ñiwaajtsøø; kuts ja jade'en yajty, xjats ja tø'øxyøjk ja yikaajyidi nayjaty ku ja chøøjky.

Ku ja Jesús tyikmøkpiky ja maabyamaa'y

³² Waani y'ijty ku ja xøøw yjejxy jøts ku kyoodsiñaa, winet ja Jesús yiktanimiñ ja mayjaa'y pøn wyinaty pøjkidip, jøts ja jaa'y pøn wyinaty tmøøt'ajttip ja miku'; ³³ niduki'iyi ja kajp jaa'y myendøø tøk'agø'øm ma ja Jesús jam wyinaty. ³⁴ Xjats ja may tyiktsøøjky ja pamaa'y pøn wyinaty tigati pøjkidip, ojts ja tyiktsokixy jøts ja miku' ja tyikpidsømgijxy midi ja jaa'y wyinaty myøøt'ajttip; jøts ka'ap ja miku' ja tyikajpxy, kumi ñija'wip ja' paty ja jade'en ttuñ jøts ja kyadamigajpxiyit jøts ku ja Dios U'ngi.

Ku ja Jesús kya'amaay

³⁵ Xjats ku yjøpkyoots'ajty, jaakmøñim ja et wyinaty, winets ja Jesús myaabiði'jky jøts ja chøøñ jam kajpjotp, Dios

Teety ja wyinaty y'ajot'atwampy, paty ja ñijkxy abak etjotp.
³⁶ Xjats ja Simón choo'ndøø ɪxaabyi møøt ja myigu'uk, jøts
 ja tpaatwa'andi ja Jesús, ³⁷ xjats ku ja tpaatøø winets ja
 tnimaadyøø:

—Mdum'ixaajyip jaa'y ɪxyam.

³⁸ Winets ja ñimaajyidøø:

—Wan tjaa'myindi abikyaip midi wingon tandip, jøts øts
 jam nayide'en nniga'ama'aty ja øgyajpxy ja ømyadya'aky; kumi
 ja' ø tø nnimiñ jøts øts jade'en ndu'unt.

³⁹ Xjats ja Jesús jade'en t'ayø'ø y ja kajp midi jam wyinaty
 Galile'it etjotp, jøts ja kya'amay jam tsaptøjkjotp, jøts ja
 nayide'en tyikpidsimy ja miku' midi ja jaa'y wyinaty winaagin
 myøøt'ajttip.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja jaa'y pyu'uts

⁴⁰ Xjats Jesús ja jaa'y tu'uk ñimejnøø pøn wyinaty axøø'kpim
 putsp, jøts ja wyinguxanaajyi, yide'en ja wyaañ:

—Møøt'ajtpy mets ja møk'ajtin jøts ø xyiktso'okt, yiktsokts
 øts mdsojk'ajtingøjxp.

⁴¹ Xjats ja Jesús ja y'ayo'ejxi, jøts ja tnixajiyiñ, yide'en ja
 tnimaay:

—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt, tsokni.

⁴² Ja'ayi ja jade'en wyaañ, xjats ja jaa'y ja pyu'uts jatyi
 ñiwaajtsiyøø jøts ja myøkpiky, møk møjaa w ja ñayja'wiyøø.

⁴³ Winets ja Jesús ja pyagajxøø, yikxon ja y'ukyik'ane'emy,
 yide'en ja tnimaay:

⁴⁴ —Madow, kidi jaa'y xukmadø y, ka'ap pøn sɑ xnøjmit,
 nøjkx jam teety wyindum jøts ja xuk'ext ku tø mdso'øky,
 jøts nay jam idø'on mdamiyoxp ja Dios ja jiyujk sɑ Moisés
 jekyip tyikutuky, jade'en ja jaa'y tnijawidit jøts ku me tø
 mjanch'øky.

⁴⁵ Xjats ja jaa'y ñijkxy, jøts ja tuki'iyi ttamimadyakijxy ja
 mayjaa'y sudso pu'uts ja wyinaty tø ñiwa'achiyi. Paty ja Jesús
 ø y mā kya'ukajptøjkini, jagam ja wyidity mā ja et janch abak;
 jamts ja ø y magama pøn ñidsøøñi jøts ja yikniñijkxy.

2

Ku ja Jesús tyikpidi'jky ja køxujxp pakxujxp

¹ Ku wyinaty kawinaak xøøw tø ñajxni, xjats Jesús jadigojk
 kyajptøjkijyiñ jam Capernaum; jøts jaa'y ja tnija'widøø
 ku ja wyinaty tø yja'aty jam tøjkjotp. ² Xjats ja mayjaa'y
 jatyi ñamyujkidøø, yikxon ja tøjk yjanch'ujch, ka'ap ja
 y'ukniñaaajtini; jøts ja Jesús jam tniga'amay ja øgyajpxy
 ja ømyadya'aky. ³ Winets ja jaa'y yja'ttøø nimakta xk pøn
 tkiyja'ttøø tu'uk ja pamaa'y pøn wyinaty køxujxp pakxujxp.

⁴ Xjats ja Jesús ja tjpaatwa'andi, jøts kumi nima kya'awa'adsi

kumi tɔ ja mayjaa'y wyinaty t'awa'kta'tsnidi ja tɔjk'aaw, winets ja tnitajtuttøø ja tɔjk jøts jut ja tyik'awatstøø. Japts pamaa'y ja tyikwinajktøø møøt ja myaabajt jap Jesús wyindujpy. ⁵ Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja jaa'y pøn tyikmendøø ja pamaa'y jøts ku ja amuum yjanchjawi'y, winets ja pamaa'y ja tnimaay:

—Nbojptimee'kxpy mets u'nk.

⁶ Jamts wyinaty ja kajpxwejpitɔjk chøønidi pøn wyinaty ttuk'ixpɔjktip ja Moisés kyutujk jam tsaptɔjkjotp, ja'ats yide'en winmaadyøø: ⁷ “¿Ti yø jaa'y jade'en kyuwa'anip, sa yjaty? ¿Tiku yø jade'en wya'añ? ¡Ka'ap idø'on jade'en y'øyi! ¿Pøn ja pøky ya t'ukmaa'kxp, kidi Diosip tu'ugyi tmaa'kxp ja pøky?” ⁸ Xjats ja Jesús ñija'wip ja wa'ats ku ja jaa'y jade'en wyinaty wyinmaydi, winets ja tnimaay:

—¿Tiku jade'en nichøky mwinmaydi? ⁹ ¿Ja ti ne'egi jawaani jajtñi, kuts yø pa'amjaa'y nnøjmit: “Mee'kxpy øts yø mbøky”, uk ku nnøjmit: “Wa'kuki, pøkmukni yø mmaabajt jøts nøjkxni mdigam”? ¹⁰ Ixyamnim meets inet x'uk'ext mabaat øts idø'on ja møk'ajtin nmøøt'aty ya naxwiiñ jøts ø nmaa'kxt ja pøky.

Xjats ja tnimaay ja køxuxpi pakxuxpi:

¹¹ —Pidøkni, wa'kukiñi, wejtsjø'øk yø mmaabajt jøts mnøjkxnit mdigam.

¹² Xjats ja pamaa'y jatyi pyidi'jky; ojts ja myaabajt ja twejtsji'iky, jøts ja jam cho'oni mayjaa'yjotp. Paty ja jaa'y niduki'i'y ñigyumaap tja'widøø ku ja pamaa'y jade'en myøkpijky, xjats ja Dios ja ttamøja'widøø, jøts ja wyandøø:

—Nima niwindinim jade'en nga'ijxyindi.

Ku ja Jesús tpawaay ja Leví

¹³ Waani y'ijty, winets jadigojk chøø'ñ ja Jesús jøts ja ñijkxy jam mejy'agø'øm; jamts jaa'y ja yikxon yjanchnimiñi, jøts ja jam tyik'ixpijky. ¹⁴ Xjats ku dø'on ja ojts ñijkxy, winets ja t'ejxpaa'jty ja Leví, ja Alfeo y'u'nk, jam ja wyinaty chøø'ni ma ja ttukugubety ja jaa'y ja pyikta'aky, xjats ja Jesús wyaañ jøts ja Leví yiknimaay:

—Wan tjaa'myim jøts øts n'ixpøjkin xpabøjkit.

Winets ja Leví jatyi tyanaagyukiyi'ñ, jøts ja Jesús ja tpani-jkxy.

¹⁵ Xjats ja Jesús yikwaay migaabyi Leví tyøjkwindum, winets ja yikugubajtpi yja'tmidøø, møøt jadu'ukpi jaa'y pøn kyabadundip ja myigu'uk chinaa'yin, jøts ja tu'ugyi twinguwa'jtsidøø ja kaabyajt møøt ja Jesús jøts ja pyabøjkpitɔjk; janch namay ja jaa'y jam wyinaty pøn ja Jesús pawidejtiyip. ¹⁶ Xjats ku ja kajpxwejpitɔjk jøts ja fariseotɔjk jade'en t'ejxtøø jøts ku ja Jesús jam wyinaty tmøøtkay tum ja ka'øyjaa'dyi, winets ja tnimaadyøø ja pyabøjkpidi:

—¿Jadits ku yø mwindson tmøøtkay yø yikugubajtpidi jøts yø ka'øyjaa'dyi?

¹⁷ Xjats ku Jesús ja jade'en tmadøøy, winets ja wyaañ:

—Ka'ap øts nyiktaniguexy jøts nbudøkit pøni pøn janch wa'ats ñayja'winiyip, ja'agøjxp ku ja pyøky kapøkyjawidi. Ja'ayi ja nbudøkip pøni pøn ñadyapøkyja'wiyidip ja pyøky. Nayide'en øts idø'øn njaty sam ja tsøyibi kyanijksy mā ja pamaa'y kya'ity. Jamyi ja ja'ayi ñijkxy mā ja pa'amjaa'y jam.

Ku ja Jesús yiktiibiyiky tigøjxp ku ja kya'ayuu'atti

¹⁸ Tuk'ojk idø'øn yjajty, ixam idø'øn Juan Bautista pyabøjkpitøjk wyinaty y'amaay'atti møøt ja fariseotøjk, ayuu'ajttip ja jam wyinaty, Dios idø'øn ja jade'en wyindsø'jkidip, winets ja jaa'y winaagin tnimendøø ja Jesús mā ja wyinaty jøts ja ttiibyøkti, yide'en ja tnimaadyøø:

—¿Jadits ku Juan pyabøjkpitøjk y'amaay'atti jøts ja fariseotøjk nayide'endi, ka'axi ja kyaydi, jøts sudso mets yø mbabøjkpitøjk nayide'en kya'amaay'atti, sudso meets yjawi amgujuk jotkujk mgaydi? Ka'ap meets yjawi ti xkumay.

¹⁹ Jade'en ja wyandøø, xjats ja Jesús yide'en y'adsøøy:

—¿Winaak ojkimts meets jade'en tø x'uktani'ixy, winaak ojk meets jade'en tø x'uknijawi ku tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi tø y'uk'ayuu'atti ku ja jemyyaa'y jam tø yja'tni? Ka'axi jade'en pøn y'ayuu'aty, ka'ap jade'en pøn tø t'amaay'aty.

²⁰ Jaanim idø'øn tiy yjanch'amaay'atti pøni ku ja wyinaty tø yiktawinwaadutnidi ja jemyyaa'y, jam ja jade'en kyaydi amgujuk jotkujk jøts ja jemyyaa'y ja myidsep ja o'jkin jaty tyuk'anøjkxiyi. ¿Pønts jade'en kidi yjotmay'øøky? ¿Sudso dø'øn jotkujk ngaa'yint n'uujkint? Pø nayide'enxi øts idø'øn yø nbabøjkpitøjk yam xjawidi ku njaakyam'aty.

²¹ 'Ka'axi pøn wyetpach tta'agi yi jemwyet midi tyimy-jemñim; ku ja jade'en yiktu'unt, jøts kumi mujkpi ja jemwyet, jøts ja tjaaktyimgyøø'tsni ja wetpach, jaaktyimywenip ja kyøøts'ajtin ja'. ²² Jøts nayide'en ka' y'øyi jøts yikpikta'akt ja vino jap po'dukjøtpy midi namii'kxñim; ku ja jade'en ndu'unint, takøø'tsipts ja po' jøts jade'en nugo wyindigøø, windigøøpy ja po' jøts nayide'en ja vino. Paty ja vino midi namii'kxñim nda'ada'amyin ja jembyo'ak, jøts jade'en nimidi kyawindigøøty.

Ku ja Jesús pyabøjkpitøjk poo'kxin xøøw et y'ariindøjtøø

²³ Tuk'ojk idø'øn yjajty ku poo'kxin xøøw wyinaty tø tpaaty, winet et ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tmøøtnajxy jam kamjotp mā ariingam jam wyinaty; jam idø'øn ja wyinaty ñaxti ku ja pyabøjkpitøjk ttøjpinaaxwa'ktøø ja ariindøøm. ²⁴ Xjats ku ja

fariseotɔjk ja ojts jade'en y'ijxyidi jɔts ku ja jade'en y'adɔ'ɔtsti, winet ja Jesús jatyi yiknimaay:

—JEx yɔ mbabɔjkpitɔjk! ɛTiku yɔ jade'en y'adɔ'ɔtsti, tiku ariin yɔ ttɔjti, kumi ka'ap jade'en kyutukyɪ jɔts yɔ jade'en y'adɔ'ɔtstit ku poo'kxin xɔɔw?

²⁵ Winets ja Jesús y'adsɔɔy, jɔts ja wyaan:

—Nugo meets mjanchkajpxy. Tɔ meets ja nɔky xja'ixy midi wamp jɔts ku ja David yide'en y'adijch mɔɔt ja myigu'uk ku yuu ja pyaajtidɔɔ, ku ja wyinaty niti kya'ijtxyidi. ²⁶ Winets ja nɔjkxtɔɔ jap tsaptɔjkjɔtpy ma ja Abiatar jap wyinaty tyetywindsɔn'aty, japts ja t'amidɔɔy ja tsapkaaky midi ja Dios yja'ajtpy jap wyinaty. Ja'ats ja ojts tkaydi midi ka'ap kyutukyɪ jɔts nugo jaa'y ja tka'adyit. ɛJɔts tiku dɔ'ɔn ja jade'en y'adijch pɔni ka'adam ja jade'en kyutukyɪ? ɛTiku myigu'uk ja nayide'en ttukaay ja tsapkaaky, pɔni jade'endam ja kyutukyɪ jɔts ja ja'ayi tka'adyit pɔn teety'ajttip?

²⁷ Nayi waan ja Jesús yide'en:

—Ja'agɔjxp ja poo'kxin xɔɔw yikpiktaajky jɔts ja jaa'y yikpudɔkit, kidi ja'ajip poo'kxin xɔɔw yiktanibiktaajkiyi'n jɔts jaa'y niti kyidyimdyu'undit. ²⁸ Ngudanaapy ɔts ja naxwii'nit jaa'y, jɔts ɔts wamp ti paat'ajtip kapaat'ajtip yiktu'unt ku poo'kxin xɔɔw.

3

Ja jaa'y pɔn wyinaty ja kyɔ'jadi'iñi tɔɔtsnip

¹ Xjats ja Jesús jadigojk tyɔjkiyi'n jam tsaptɔjkjɔtp ma yaa'dyɔjk ja tu'uk tpaajty, midi wyinaty tuktamajñ kɔxujxp.

² Jɔts ja Jesús jam a'ejxuky y'ity, ja' ja jaa'y y'ejxwandip pɔni y'ukyiktsɔkpy idɔ'ɔn ja jaa'y ku poo'kxin xɔɔw, winets ja jatyi tni'ɔɔnidit. ³ Xjats ja Jesús tnimaay ja yaa'dyɔjk pɔn ja kyɔ' wyinaty xujxp:

—Pidɔ'ɔk jɔts ixɛ nɔjkx mdani kuk'ajy.

⁴ Xjats ja Jesús ttiibyijky ja jaa'y pɔn ja jam wyinaty a'ejxujkiyidip, yide'en ja tnimaay:

—ɛMidi'ibi ixɔyam kutuky, ku jaa'y n'ɔdyu'unint, uk ku jaa'y nga'ɔdyu'unint? ɛnyiknitsoojkimp ja jaa'y, uk nyik'oo'kimp ku poo'kxin xɔɔw, midi'ibi ɔy?

Xjats ja jaa'y amɔñi y'etti, nipɔn sa kyawa'añ. ⁵ Winets ja Jesús ja twin'ejxji'jky ambɔjkin'ampy, jɔts nɪyɔtmay'oo'kni dɔ'ɔn ja Jesús y'ejxji'jky, ja'agɔjxp ku ja jaa'y niwine'en tkaja'gyukidi. Jɔts ja tnimaay ja jaa'y midi wyinaty kɔxujxp:

—Xajtɔw.

Xjats ja xyajtiy, jɔts ja kyɔ' ja mɔk tyaañ, ojts ja chɔ'ɔky. ⁶ Winets yɔ'ɔpyidsɔmdɔɔ ja fariseotɔjkti, jɔts tminagyajpxidi ja

Herodes myigu'uk, ja' ja kyajpxy'ajttøø sudso t'ukyik'ooktit ja Jesús.

Ja mayjaa'y pøn jam wyinaty meji'agø'øm

⁷ Xjats ja Jesús chøø'ñ, jøts ja pyabøjkpitøjk ja ojts tmøøtnijkxy jam meji'agø'øm, winets mayjaa'y ja pyanøjksidøø pøn jam wyinaty Galilea kugajp'ajttip. ⁸ Xjats ku mayjaa'y ja ojts tñimadowdi jøts ku ja Jesús jade'en tjanch'ødyuñ ja jaa'y, winets jam øy pøn jaa'y myendøø, pømbi tsoo'ndip jam Jude'it etjotp, pømbi Jerusaléngit kajpjtotp, pømbi Idume'it etjotp, pømbi tsoo'ndip wingon ma ja møj nøø midi txøøw'ajtp Jordán, pømbi tsoo'ndip jam Tiro etjotp, jøts pømbi tsoo'ndip jam Sidón etjotp, jade'en ja mayjaa'y ja jam ñimejniyøø. ⁹ Ja'agøjxp ja Jesús ojts t'ane'emy ja pyabøjkpitøjk jøts ja jam tyik'awejxtit tu'uk ja barki, jøts mayjaa'y ja kya'adejmukiyit. ¹⁰ Kumi tø ja wyinaty kawinaak tyiktsø'øky ja jaa'y, tum jam ja pamaa'y wyinaty tø ñaxkida'akti ja' ñikøjxp jøts ja cho'okti. ¹¹ Jøts ku ja Jesús maamyiku' y'ejxpaadyiyi midi ja mayjaa'y jam myøøt'ajttip y'am yjotp, jaty' ja wyinguxaniyi jøts ja ñii'mxyi:

—Dios U'nk mets.

¹² Xjats ja møk tñøjmi jøts ja ka'ap ttukmado'odit ja mayjaa'y jøts ku ja Dios U'ngi.

Ku ja Jesús twiwijch ja jaa'y nimakmajtsk pøn ja wyinaty kyudanaabyi'atwampy

¹³ Xjats ja Jesús pyatøjkiyiñ kojpkøjxp, ma ja jaa'y ja twaadsøø pøni pøn idø'øn ja kø'øm chøjkpy, winets ja jam ñimejniyøø ja jaa'y pøn ja wyinaty tø twaadsøø. ¹⁴ Jøts ja nimakmajtsk twiwijch pøn ja ejtp myøøtwidetwampy, jøts pøn tniga'ama'adyip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky; ¹⁵ xjats ja tkutujkmøø jøts ja tyiktso'oktit ja pamaa'y, jøts ja miku' ja tyikpidsø'ømdit midi ja jaa'y winaagin myøøt'ajttip. Jade'en tyajky ja kutujk. ¹⁶ Nimakmajtsk idø'øn ja jaa'y jam wyinaty: jam ja Simón wyinaty pøn nayide'en yiktejp Pedro; ¹⁷ jøts nay jam ja Jacobo wyinaty møøt ja y'uch Juan, ja Zebedeo y'una'jk midi xøbajtøø Boanerges, ja' idø'øn tyijpy midi møk møk ja jaa'y myigajpxtip ejxim ja anaaw pyijy, ka'ap idø'øn chø'øgidi; ¹⁸ Nay jam ja jaa'y wyinaty midi txøøw'ajttip Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo ja Alfeo y'u'nk, Tadeo, jøts ja Simón midi tsoo'mp canaangit jaa'y y'etjotp, ¹⁹ jøts nay jam ja Judas Iscariote wyinatymi midi tkøyajk ja Jesús.

Ku ja Jesús yikniqaqy jøts ku miku' myøk'ajtin ja tyiktuujni

Xjats ku ja Jesús wyimbijty kojpkøjxp, winets pyabøjkpitøjk ja tmøøtøjkiyiñ tøjktøpy, ²⁰ jøts ja jaa'y yikxon ñamyujkidi jadigojk, nigidibaat ja Jesús y'ukaañidi møøt ja pyabøjkpitøjk.

²¹ Xjats ku ja Jesús myigu'uk ñimadojiyøø jøts ku ja jam

wyinyaty, winets ja ñimejni jøts ja yiktsoonwə'añi kumi jade'en ja wyinyaty wyinmaydi jøts ku myø'øty ja Jesús.

²² Nayi tø ja kajpxwejpitøjk wyinyaty myeemidi jam pøn tsoo'ndip Jerusalén, xjats ja wya'andi:

—Miku' windsøn yø jaa'y myøøt'ajtpy, ja Beelzebú, ja' yø tyamøj paty yø myayi jøts yø tyikpidsimy myimiku' midy yø jaa'y jadu'uk myøøt'ajttip.

²³ Xjats ja Jesús twaadsøoy ja jaa'y, jøts ja ttukwinjawiwya'añ tu'uk ja madya'aky, paty ja wya'añ:

—¿Sudso ndejint miku' kø'øm ñankpyidsømiyt aguwanikøjxp? ²⁴ Jøts nayide'en ku tu'uk kajp ñawya'kxyi, jøts ja tsep ttundi agø'ømyi, ka'ap ja kajp jeky y'ity, jaty ja jaa'y jadi'iñi ñankyixyidi; ²⁵ nayide'en yjaty ku jaa'y ñachiigyidi ni'u'nk ni'una'jk, ka'ap ja jeky chøøniidi. ²⁶ Jøts ku miku' kø'øm ñañibidø'øgyit, tø dø'øn ja wyinyaty kyawindiy, ñankyudigøjyip idø'øn ja wyinyaty kø'øm.

²⁷ 'Nipøn midsep jap jadi'iñi kyatøki jap jotmøk jaa'y tyøkjøtpy, kunim ja tkøwøøndit tpakwøøndit; winetnimts ja tpøkøjxidit ja pyikta'aky. ¿Ti sudso øts yø jaa'y jeexyip ja miku' ndukmajtstu'uty kuk øts ja miku' windsøn jawyeen tø ngamimada'aky?

²⁸ 'Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku ja jaa'y ja pyøky tuki'iyi yikmee'kxy, tuki'iyi yikmaa'kxkixy ja ka'øñigajpxy ja ka'øñimadya'aky; ²⁹ ja' nijuuni kyayikpojkpimaa'kxp pøni pøn tka'øñigajpxp tka'øñimadyakp ja Espiritu Santo, ejtp ja pyøky ja tmi'ity.

³⁰ Ja'agøjxp ja Jesús jade'en wyaañ ku ja wyinyaty jade'en tø yiktijy jøts ku miku' ja tmøødi, jøts Espiritu Santo tkamøøt'aty.

Ja Jesús tyaak jøts ja y'uch

³¹ Waani y'ijty, xjats ja Jesús y'uch yja'ttøø møøt ja tyaak, jøts ja jap tøk'agi'py wya'k'øyidi, japts ja tñankwyaadsojidøø ja Jesús. ³² Winets Jesús ja jaa'y ñimaajyøø pøn ja jap wyinyaty wingon windsinaajyip, yide'en ja wyandøø:

—Ixap ja mdaak y'awijxy tøk'agi'py møøt ja m'uch, mets myik'ixaapy.

³³ Xjats ja tñimaay:

—¿Pøn øts idø'øn xuktaak'ajttip, jøts pøn øts idø'øn xuk'uch'ajttip?

³⁴ Winets ja twin'ejxi'jky ja mayjaa'y, jøts ja tñimaay:

—Yø' øts idø'øn ndaak'ajtpy, jøts yø' øts idø'øn n'uch'ajtpy pøn øts ya wingon xwindsinaadyip. ³⁵ Ja' øts idø'øn n'uchip, jøts ja' øts idø'øn ndaagip pøni pøn tpadundip sa ja Dios chojkin.

4

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja jaa'y midi nøjkk neppi

¹ Xjats ja Jesús jadigojk yik'ixpøjktøjkiyii'ñ jam mejpya'am ma ja jaa'y ja ojts ñimiñiyi may'ampy, jøts ja jam ñañimukpajtidøø. Ku dø'øn ja jade'en janch namaydi, winets ja Jesús tyøjkiyii'ñ jam barkijotp midi wyinaty nøøjotp, jamts ja y'ixaajky jøts ja mayjaa'y jam nøø adsajotp tyandøø. ² Jamts ja tyik'ixpijky jade'en, may ja ejxpajtin madya'aky ja jam tnigajpxy, yide'en idø'øn ja tnimaay ja mayjaa'y ku ja jam yik'ixpijky:

³ —Øyim idø'øn xmado'odit: Tu'uk idø'øn jaa'y chøø'ñ ariin wøjpi. ⁴ Jøts ku dø'øn ja ojts twøjwidity ja tyømt, winet ja tømt waani ñaxkidaajky jam tuu'ba'am, ja'ats ja joon jam ñimeen jøts ja wa'ats tpeemujkijxy. ⁵ Nayide'en ja tømt jam waani ñaxkidakmøø tsaajotp ma ja naajx øy kya'ity; xjats ja ariindømt jam janch tsojk myujxy, kumi ka'ap ja naajx wyinaty myajpxyi. ⁶ Jøts ku ja xøø'an myiñ, winets ja tyijch, ja'agøjxp idø'øn ja jade'en yjajty ku y'aats ajawi kya'ity. ⁷ Nayi naxkidaajk ja tømt jam kujp agujkp; jamts ja yjanchni'aa'mbejty ku ja kujp yikxon yondøø jøts ja jade'en kyatøømiyii'ñ. ⁸ Nayi naxkidaajk ja tømt jam øñaxjotp. Ojts ja yikxon yøñ, yikxon ja jam yjanchtøømiyii'ñ midi'ibi ee'pxmajk ja pyajkwimbejt tu'ukpi tømt, midi'ibi tugi'pxy pajkiyii'ñ, jøts midi'ibi magø'pxy, jade'en ja ariindømt pyajkpejty.

⁹ Xjats ku ja Jesús jade'en myadyakijxy, winets ja tnimaay ja mayjaa'y:

—iPøni pøn ja'gyukiwyampy, wan tjä'gyuki!

Tigøjxp idø'øn ja Jesús ejxpajtin madya'akyøjxp ja y'ixpøjkin tyaky

¹⁰ Xjats ku ja mayjaa'y choo'ndi, jøts ja Jesús jam tyaañ, winets ja tyiktøødi ja namakmajtsk pyabøjkpitøjk, jøts nay ja pyabøjkpitøjk pøn ja jam wyinaty myøøt'ajtpy, ja' ja ñijawiwandip ti dø'øn ja madya'aky jade'en tyijpy, sudso ja yikja'gyuki. ¹¹ Xjats Jesús ja ñimaajyidøø:

—Meets nugo myiktukmadoop ja' midi ka'ap y'ijty yikniyaw i pøni sa ja Dios kyutujk y'ejxi tyiyi midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y; jøts pøn øts ngutujk xkababøjkidip ka'ap ja jade'en tiy yiktukmadowdi, ejxpajtin madya'akyøjxp ja yiktukmadowdi; ¹² jøts ja jade'en kyawinmaa'nbyaattit ku ja ti tjaniwinmayidi, ka'ap ja tmadoogukidit pøni sa jaty ja yjayiknøjmidi, paty idø'øn ja jade'en yjatti ku øts ja kø'øm xkajanchjawidi, kø'øm idø'øn ñadyuñidi paty ja pyøky kyayikmaa'kxtit.

Ku ja Jesús tniġajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku jaa'y neppi ñijkxy

¹³ Winetnimts ja wyaañ:

—¿Ka'ap xja'gyukidi yø ejxpajtin madya'aky, sudsomts meets ja xjanchja'gyukigyøxt jadu'uk ja ejxpajtin madya'aky?

¹⁴ Pøn ja ariindømt twøjþ, jade'en idø'øn ja n'ukpiktaajkint ejxim ja jaa'y midi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky tkajpxwa'kxp.

¹⁵ Jøts winaagin jaa'y jade'endi ejxim ja tømt midi naxkidaajk jam tuu'ba'am: y'amidoodujktip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky,

jøts ku ja jade'en tmadowdi, winets ja miku' ja jatyi ñimiñidi jøts ja pyøjkyidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi

ja wyinaty tø y'ukjotøkiyidi. ¹⁶ Nayide'en ja jaa'y winaagin n'ukpiktaajkma'ant ejxim ja tømt midi naxkidaajk jam

tšajotþ: pyatmadoodip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ñixyondakni, jøts kumi ka'ap ja tmimøk'etti, ¹⁷ jade'en ja yjatti

ejxim ja ariin y'aats ajawi kya'ityin; ka'ap ja jeky tmi'etti ja'agøjxp ku ja tku'ayo'ombaadidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky,

winets ja tmajtstu'utti, ka'ap ja tu'ugyi tpadundi. ¹⁸ Nayide'en jaa'y winaagin yjatti ejxim ja tømt midi jam yikwøj kujp

agujkp: yjapatmadoodip ja' ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, ¹⁹ jøts ja' ja ne'egi tyajotigøødyip ja pyikta'aktyi ja jujky'ajtindi midi

ya naxwiiñ, ja' møjtojkidip jøts ja tyikudigøy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, jøts ja jaa'y tkayikwingaxø'øktit ja Dios kyajpxy.

²⁰ Ja jaa'y nayide'en winaagindi pøn tpatmadoodip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky jøts ja yjotøkiyidi, winets ja tyikwingaxø'økti

jade'en ejxim ja tømt midi yikwøjþ jam øñaxjotþ. Winaagin ja jaa'y jade'endi ejxim ja tømt midi tyøøm tyikwimbejtþ may,

midi'ibi ee'pxmajk pajkiyiñ, midi'ibi tugi'pxy jøts midi'ibi magø'pxy.

Niti jadi'iñi kyatañ, kuwañim ja tyimyiknijawì

²¹ Nayide'en pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—¿Ti ja' ndejint jaj wya'añ jøts ja yiknijuþt jap kajuun patki'py, uk jøts ja yikpikta'akt jap maabajt patki'py? Ka'ap

ja jade'en pøn tyiktuñ, køjxp ja yikpikta'aky, jamts ja yjajy. ²² Ti yjawì ka'ukyikpatþ ku ti yjaju'uch'ity, ti tunk uk

ti winmaa'ñ yjawì ka'ukyiknija'wip ku ti yik'amaa'tsk'aty. ²³ Jamxi mdatskti, tamadowdi yikxon.

²⁴ Nayide'en pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—Øyim xpatmado'odit yø ixpøjkin midi myiktukmadoodip. Nayide'en meets ja wijy'ajtin myikmo'ot pøni sà meets ja

jaa'y xukniweji ja Dios y'ixpøjkin; jøts mjaaktyimñijawip meets ja jawaani pø xmadoopxi meets yam køøm.

²⁵ Jaaktyimyikmøøpy ja wijy'ajtin ja' pøn ja'gyukip; jøts pøn kaja'gyukip, jaaktyimyikpøkøjxp tuki'iyi ja' ja wijy'ajtin.

Ku yiknimadyaajky ja tɔmt midi mujxp jɔts midi yomp

²⁶ Nayide'en pyabɔjkitɔjk ja tnimaay:

—Jade'en idɔ'ɔn ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y, jade'en idɔ'ɔn ja n'ukpiktaajkint sa ja jaa'y yjatyin ku tyɔmt ja twɔjy naxjotp; ²⁷ mya'ay ja koots pyidi'iky ja jɔpy, najxpts idɔ'ɔn ja xɔɔw tsuu jade'en, mujxp ja tɔmt jap, yomp idɔ'ɔn ja jap, jɔts ja jaa'y ka'ap tnijawi tigɔjxp idɔ'ɔn ja jade'en yjaty. ²⁸ Jɔts kumi ja naajx idɔ'ɔn ja jade'en ñamyayi kɔ'ɔm nanktyɔɔmbidsɔjmiyip; ku jawyeen pyidsimy ja ariindeky, jɔtsnim ja kyojki, jɔtsnim ja tyɔɔmbajtni; ²⁹ kuts ja myijay, winets ja jaa'y choondi jɔts ja twejxwa'andi, kumi tɔ ja ariin wejxk'aats tpaaty.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja mortas tɔmt

³⁰ Nayide'en ja Jesús tnimaay ja pyabɔjkitɔjk:

—ɛTi ja Dios kyutujk mɔɔt ndami'ejxi'int midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y, ti ixpɔjkin ti madya'aky ja ndamimado'owint? ³¹ Jade'en idɔ'ɔn ja n'ukpiktaajkint ejxim ja mortas tɔmt midi yikwɔjp jam naxjotp. Ka'ap jadu'uk ujtspajk te ya naxwiiñ midi janch mutsk sa ja mɔj mortas tɔɔmdin; ³² jɔts ku ja yikwijy, janch yikxon ja yɔñ, wyinajxkijxpy ja tuki'iyi ja ujts midi yikjagyajp jap kemyjɔtpy, yikxon ja janch mɔj y'awaji y'axeeñi, japts ja joon patki'py y'apts'o'kti.

Tigɔjxp ku Jesús xumi jade'en tyik'ixpiky ja jaa'y ejxpajtin madya'akyɔjxp

³³ May ja Jesús ja jaa'y jade'en ejxpajtin madya'akyɔjxp tyik'ixpijky ku ja tnanky'ixpɔjkɔɔ ja ɔgyajpxy ja ɔmyadya'aky, jade'eñi paat ja y'ijty tmadya'aky mabaat ja kɔ'ɔm tna-jtsjawwi ja jaa'y tnimadowdi. ³⁴ Jɔts ejtp idɔ'ɔn ja Jesús jade'en tyik'ixpijky ja jaa'y ejxpajtin madya'akyɔjxp, jɔts tyukmadɔɔpy pyabɔjkitɔjk ja wa'ats pɔni ti dɔ'ɔn ja jade'en tyijpy.

Ku ja Jesús tyiknajxy ja mɔk poj, jɔts ku ja tyik'amɔkiyiñ ja mejy

³⁵ Xjats ku kyoodsiyiñ ja et nay ja'abi xɔɔw, winets ja tnimaay pyabɔjkitɔjk:

—iWan tjaa'myindi jaduktamajñ'ampy jam nɔɔba'am!

³⁶ Xjats ja jade'en tminawya'kxidɔɔ ja mayjaa'y, jɔts ja jap barkijɔtpy tyiktsoo'ndɔɔ ja Jesús mayim ja jap wyinaty, ojts abikbyarki ja pyadsɔɔñidi, ja' ja ojts tmɔɔtnɔjkxti. ³⁷ Xjats ja poj jam janch mɔk myiñ, jɔts ja nɔɔ mɔk'ampy y'adɔtspina'xwa'jky, yikxon ja yjanchtojmji'jky jɔts ja kom nɔɔ tyɔjkiyiñ jam barkijotp, ujtsnip ja wyinaty. ³⁸ Jamts ja Jesús wyinaty mya'ay barki ix'am, tɔ ja jam wyinaty ñagyukoyiyi; winets pyabɔjkitɔjk ja ojts yuxyi, jɔts ja ojts ñii'mxyi:

—iWindsøn! ¿Kidi mdsø'øgi ku nnøjøø'kxin uk ku n'oo'kin?

³⁹ Xjats ja Jesús pyidi'jky jøts ja møk twingugajpxiyi'ñ ja poj; jøts yide'en ja mejy tnimaay:

—iMimadook øts et, kidi m'adi'ich!

Winets ja mejy jatyí y'amøkiyi'ñ jøts ja tu'ugyi tyaañ.

⁴⁰ Xjats ja tnimaay pyabøjkpitøjk:

—¿Jadits ku mdsø'øgidi, tigøjxp ku ø xkajanchjawidi?

⁴¹ Winets ja yjanchø'jkidøø, yide'en ja kø'øm ñawyajnidøø:

—iPønims idø'øn ya'at ndejint, sudso poj sudso mejy yø myimadøyi!

5

Ja Gadarit jaa'y pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

¹ Xjats ja ttayø'ñajxtøø ja nøø, jøts ja yja'ttøø jam nøøba'am mā dø'øn ja naajx wyinaty txøøw'aty Gadara. ² Xjats ku ja Jesús yø'øpyidsiimy jam barkijotp, winets jaa'y ja tu'uk ñimejnøø midi jam wyinaty tsoo'mp jam kāmī santijotp mā ja oo'kpi ñaxøkidi, miku' ja wyinaty myøøt'ajtpy. ³ Jam idø'øn ja wyinaty tyimchinaadyakni mā ja oo'kpi ñaxøkidi, jøts ka'ap idø'øn ja pøn pujx kadeen y'uktagixojtsiniyi y'uktabakxojtsiniyi. ⁴ Kumi tø ja wyinaty kawinaak ojk jade'en yjayiktuñ, xjats ja jatyí ttapoti, jadi'iñi ja pu'xk tanuki, ejtp idø'øn ja jade'en txumituñ jøts ja jade'en nipøn kyamayi. ⁵ Ejtp idø'øn ja xyumiwidity xinaxy tsunaxy, jam ja kojpkøjxp jam ja kāmī santijotp muum chabaawidity, jøts tsaa ja jam kø'øm yjanchnadyuktatsaachiyi. ⁶ Xjats ku ja jagamyi t'ejxpaajty ja Jesús, winets ja ojts putyi tniinijxxy jøts ja twinguxanaay, ⁷ yide'en ja møk'ampy tnimaay:

—¿Jesús, Dios U'nk, ti ø xanimemp, sa ø xunwa'añ? Njanchminuu'kxakpy tun may'ajt Dios køjxpit, kidi ø xyik'ayo'ombaaty.

⁸ Ja' idø'øn ja jade'en kyuwa'aníyi'ñ kumi yide'en Jesús ja wyinaty tø ñi'mxyi:

—iMiku', majtstu'tut yø jaa'y!

⁹ Xjats ja Jesús wyangojmøø:

—¿Ti me mxøøw?

Winets ja miku' y'adsøøy jam jaa'y y'am yjotp, jøts ja wyaañ:

—Legión øø nxøøw, ja'agøjxp ku øø nnamayi.

¹⁰ Yikxon idø'øn ja tjanchminuu'kxa'jky ja Jesús, jøts idø'øn kyayikajxpidso'ømt jam naxjotp mā ja wyinaty chøøni. ¹¹ Jøts kumi jamdam magyuch wyinaty tyimyjøø'kxwidejtmidi jam kojpk wingon, ¹² xjats ja miku' ñuu'kxaktøø, jøts ja wyandøø:

—Tanigajxk øøts yø kuch; wan øøts jam ttøki.

¹³ Xjats ja Jesús tyajky ja tiy'ajtin, yikjajt idø'øn ja jade'en, winets ja miku' tmajtstuttøø ja jaa'y, jøts kuch ja

tnimajtskojmidi, ja' ja tyatøjkidøø. Namajtsk milin idø'øn ja kuch jam wyinaty tyanidi, ja'ats kø'øm ñanktyejmidøø jap jaa' jutjøtpy jøts ja nøøjøtpy tyimñaxkidaktøø, japts ja ñøøjøø'kxkøxtøø.

¹⁴ Xjats ja jaa'y ojts kyakøxti pøn jam wyinaty kuch'ejxtip, jøts ja t'atsnimadya'akwa'andi jam møj kajpjotp, jøts nayide'en jam kamjotp. Winets ja jaa'y myendøø, jøts ja t'ejxwa'andi tnijawiwya'andi ti dø'øn wyinaty tø tyuñi.

¹⁵ Ja Jesús idø'øn ja ñimendøø, winets ja ojts t'ejxti ja jaa'y pøn wyinaty t'ukmøøt'ajtp ja miku' jøts ku ja jam chinaañi wet xøøw, tø ja yikxon wyejni kyajni; winets ja jaa'y yjanchø'jkidøø. ¹⁶ Pøn ja jaa'y wyinaty tø twin'ejxti, ja'ats ja tnmadyaktøø sa jaty ja wyinaty tø yjaty tø kyubety ja jaa'y pøn tmøøt'ajtp ja miku', jøts maagyuch ja nayide'en tnmadyaktøø ku ja wyinaty tø y'oo'køjxnidi. ¹⁷ Winets ja tminuu'kxakaktøø ja Jesús jøts wan ja jam tyimbyidsimy etjotp midi ja ñax'ajttip.

¹⁸ Xjats ku ja Jesús tyøjkiyi'ñ jam barkijotp, winets ja jaa'y ja ñimaajyøø midi ja miku' wyinaty jekyip t'ukmøøt'ajtp jøts ku ja pyadsoonwa'añiyi. ¹⁹ Xjats Jesús ka'ap tkupijky, yide'en ja tnimaay:

—Nøjkx mdøjkwindum, ninøjkx mmigu'uk jøts xukmado'ot ku Dios tø mjanchpudøkiyi, tamimadya'ak sudso Dios tø m'ayo'ijxyi.

²⁰ Xjats ja jaa'y ojts ñijkxy, jøts ja tnmadyakwidejtøjkiyi'ñ kajp kajp jam Decápolis etjotp sa Jesús ja wyinaty tø yjanchpudøkiyi; winets jaa'y ja ñigyumaap tjanchja'widøø.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja nwindsøn'ajtim Jesús wyet ojts ttojni

²¹ Xjats ku ja Jesús wyimbijty jap barkijøtpy, ku ja ojts ñijkxy jam nøøba'am, winets mayjaa'y ja jam ñimejnøø, jøts ja Jesús jamyi tyaañ. ²² Tø dø'øn ja jam wyinaty tyañ ku jaa'y jam tu'uk yja'jty midi yik'ixpøjkp jam tsaptøjkjotp. Jairo, ja' ja xyøøw'ajtpy. Xjats ku ja t'ejxpaajty ja Jesús, winets ja ñagyuxendyaajkøø jam Jesús wyindum ²³ jøts ja tjanchminuu'kxaajky, yide'en ja tnimaay:

—Jotkøjxnip øts n'u'nk xjap; men mgø' xanixajy, jøts myøkpøkt jøts yjyjky'att.

²⁴ Xjats ja Jesús ojts tpanijkxy ja jaa'y; namay ja ñøjkxti, mayjaa'y ja janchpadsoo'nøø, yikxon ja yjanchyik'atejmujky.

²⁵ Jamts ja tø'øxyøjk wyinaty tu'uk jam mayjaa'yjotp midi wyinaty pøjkp, myakmajtsk jumøjtíp taxnaxyi ja wyinaty tø pyaajtñiyi, jade'en jumøjt ja wyinaty kujk tmi'ity ja pa'am.

²⁶ Yikxon ja wyinaty tø tku'ayowi ja pya'am ku tsøyibi ja may tjayiktuñ, tø myeeñu'nk ja wyinaty tyik'oo'køjxni pøni

wine'en ja jam wyinaty tmøødi, jøts niwine'en ja wyinaty tō tkadamøkpi ky, ne'egi ja pa'am yjinax'adøtsni. ²⁷ Xjats ku ja ojts tmadø y jøts ku yiknimadya'aky ja Jesús, winets ja tpamiin jap mayjaa'yjotp, jøts ja ttojni ja wyet. ²⁸ Kumi yide'en idø'on ja ñawyā'añiyi: "Ja'ayi øts wyet inet yø ndojnit, tso'okp øts inet jatyi." ²⁹ Xjats ku dø'on ja jade'en ttuun, winets ja taxnaxyi jatyi y'amøkiyiñ; tyimyja'wiyiñ ja kø'øm jøts ku ja wyinaty tō chø'øky ku pyā'am ja wyinaty tō ñaxy. ³⁰ Xjats ja Jesús tja'wiyiñ, jøts kudam ja wyinaty tō tyiktsø'øky tu'uk ja jaa'y ku ja myøk'ajtin ja wyinaty tō tyik'awa'añ; xjats ja t'ejxwimbijty ja mayjaa'y, jøts ja ojts tyiktiy yide'en:

—¿Pøn øts nwet tō xojni?

³¹ Winets ja pyabøjkpitøjk y'adsoji:

—Jabi kawine'ents ja jaa'y mjanch'atejmuky, jøts mjanch'ukwa'añ: "¿Pøn ø xomp?"

³² Ejxwidejtp idø'on ja Jesús, ja' ja tyimy'ejxwampy pøn idø'on ja wyinaty tō yjatyim'yuktøñi. ³³ Winets ja tø'øxyøjk tsø'øgi yjanchyikmibejpnii, ñija'wipts ja' jøts ku ja wyinaty ja tyaxnaxyi tō ñaxy, xjats ja ojts twinguxanaay'øyi ja Jesús, tyamimadyakøjx ja tuki'iyi pøni sã jatyi ja y'ejxi tyiyi. ³⁴ Winets ja Jesús tnimaay ja tø'øxyøjk:

—Ja'agøjxp u'nk tō mdsø'øky ku ø tō xjanchjawi. Nøjkxni, Dios mgunuu'kxip, jøts kidi pa'am m'ukpaajtniyi.

³⁵ Ixamnim ja Jesús jade'en wyinaty wya'añ, ku jaa'y jam yja'ttøø midi wyinaty tso'ondip jam møjaa'y tyøjkwindum, ja møjaa'y midi wyinaty tump jam tsaptøjkjotp, xjats ja yiknimaa y:

—Tø ja mnøøx y'oo'kni. ¿Tiku yø windsøn nugo xyikjotkøjx'adi'ich?

³⁶ Myadøøpy idø'on Jesús ja' ku ja møjaa'y jade'en yiknøjmi, xjats ja tnimaay:

—Kidi mdsø'øgi; ja'ayi amumjoojt xjanchjawit.

³⁷ Jøts ja ojts ñøjkxti, ka'ap ja Jesús tkupijky ja mayjaa'y jøts ja myøøtwideti yit, Pedro ja nugo myøøt'ajt, møøt ja Jacobo, jøts ja Juan midi ja Jacobo y'uch'ajtpy. ³⁸ Xjats ku ja jam yja'ttøø mā ja jaa'y jam wyinaty chøøni pøn tump tsaptøjkjotp, winets ja ojts t'ixy jøts ku ja jaa'y nugo xem yam y'adøtsnidi, pømbi jap waani yaxp, jøts pømbi jap janch møk yaxp. ³⁹ Xjats ja Jesús tyøjkiyiñ jap tøjkjøtpy, jøts ja tnimaay ja jaa'y:

—¿Tiku jadine'en mna'amdi, jadits ku myā'axti? Ka'ap yø kiixyu'nk y'øøky, maap yø'.

⁴⁰ Winets ja jaa'y ja ojts tnixe'ekti. Xjats ja Jesús t'ixkajxpidsømgijxy ja jaa'y, nugo u'nkteety u'nktaak ja ojts tmøødi jøts ja pabøjkpitøjk midi ja jam wyinaty myøøt'ajtpy,

xjats ja tyøjkiyⁱⁱ'ñ mā ja kiixyu'nk jap wyinaty, ⁴¹ jøts ja ojts tnixaji kyø'køjxp, yide'en ja tnimaay:

—Talita, cumi —yide'en idø'øn ja tijy: Mets u'nk idø'øn nnimaapy, pidø'øk.

⁴² Xjats ja kiixyu'nk jaty tyanaagyukiⁱⁱ'ñ jøts ja yø'øbyijky jadigojk, makmajtsk ja yjumøjt ja wyinaty. Winets ja jaa'y yjanchø'jkityigøødyøø ku ja jade'en t'ejxtøø. ⁴³ Jøts ja Jesús møk'ampy t'ane'emy ja jaa'y, jøts ka'ap pøn ttuknijawidit ku ja kiixy jade'en wyinaty tø yjujkpyiky, yide'en ja møjaa'y yiknimaadyøø jøts wan kyaaky tmo'odi ja kiixyu'nk.

6

Ku ja Jesús yja'jty jadigojk Nazaretit kajpjotp

¹ Xjats ja Jesús jam chøø'ñ jøts ja ñøjxnimøø jadigojk y'etjotp, ja pyabøjkpitøjk ja myøøtnøjkx. ² Xjats ku tpaajty ja poo'lxin xøøw, winets ja yik'ixpøjktøjkiyⁱⁱ'ñ jam tsaptøjkjotp. Jøts ja mayjaa'y pøn ja wyinaty patmadojyiy, ñigyumaap ja tyimyja'widøø ku ja jade'en yik'ixpiky, xjats ja wyandøø:

—¿Mā yø jade'en tø y'ixpiky? ¿Ti wijy'ajtin yø jade'en tø yikmø'øy, jøts sudso yø jade'en ja tunk tjaty midi na^xwii'ñit jaa'y ni tu'ugin kyajajtip? ³ ¿Ti kidi ya'at ja tsajtspi, ja Mariyixi yø y'u'nk, ja Jacobo y'ajch, møøt ja José, møøt ja Judas, jøts ja Simón? Pø yø'øxi ja y'ajch'ajttip, jøts nayø' ja kiixyuna'jk y'ay'ajttip pøn ya tsinaadyip, ¿kidi?

Jade'en ja wyandøø, xjats ja jade'en tkamibøjkidøø ja Jesús y'ixpøjkin. ⁴ Winets Jesús ja ñimaajyidøø:

—Niduki'iyi jaa'y twindsø'øgidi ja Dios kyugajpxy, ja'ayi ja nugo kawindsø'jkiiy pøn ja myigugajp'ajtpy, pøn ja møøt tyukjaa'y'aty, jøts pøn ja myøøtsinaapy jam tyøjkjotp.

⁵ Xjats ja jam jade'en niti tkatuuñ, nugo ja waani tyikt-søøjky ja pamaa'y ku ja ojts tkønixajy. ⁶ Jøts nugo ja jadi'iñi tkumaa'yiyⁱⁱ'ñ tkudajiyⁱⁱ'ñ ku jaa'y ja kyajanchja'wiyøø. Xjats ja jade'en kajp kajp wyidijty mā jaty ja kajp jam wyinaty wingon tyañ, jamts ja yik'ixpijky.

Ku ja Jesús tkexy ja pyabøjkpitøjk kajpxwa'kxpi

⁷ Ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø yik'ixpiky, winets ja tyaajxiyⁱⁱ'ñ ja myakmajtskpi jaa'y, jøts ja tpaguejxy namajtsk jaty, ojts ja tkutujkmøøgyixy sudso ja kuwani tyikpidsø'ømdit ja miku'. ⁸ Yikxon ja ojts t'ane'emy jøts ja niti tkako'ondit ñiduu'yø'øyik, nugo tyajk ja ja'ayi kyaptip. Ka'ap ja ti tminøjkxtit, ni pejni, ni tsapkaagyi, ni meeni, niti tkako'ondit. ⁹ Nugo kyø'øku'nk ja ja'ayi ttuktawa'agidit, jøts nijan tu'ugyi twetstit, ka'ap majtsk, jade'en ja yik'ana'amdøø. ¹⁰ Xjats ja yjaaktyimyiknimaadyøø:

—Ku muum tøjkjøøjty mdøkídit, tu'ugyi mja'ta'aktit, jam idø'øn mja'attit mdsoondit kunim mdsoondit jam kajpkøjxp, winetnimts mbidsø'omdit jam. ¹¹ Jøts pøni magajp mgayikupøkt, pøni mā pøn niwine'enin mgapatmadoowa'añidi, jøts ku jam mdsoondit, winets pu'ux xwinaptit mdekyøjxp, jøts jade'eñi xuk'ejxtit jøts ku jade'eñi tō mnañiwa'a'achidi. Janch øts idø'øn nwa'añ, janch meets idø'øn nnøjmi, ku Dios mye'ent tu'ukpi xøøw jøts tiidyunwa'ant ja jaa'y, winets ja kajp nøjkx jinaxy yiktiidyuñ pøni mā mgayikupøkti, jøts ne'egi ka'ap ja Sodomit kajp møøt ja Gomorrit kajp jade'en nøjkx yiktiidyundi sa ja nøjkx yiktiidyundi.

¹² Xjats ja pyabøjkpitøjk ojts choondøø, jøts ja ojts yide'en kya'amaawyidetti jøts wan ja jaa'y chinaa'yin tyiktigatsti, wan tja'dyigøøgyøxti tuki'iyi ja kya'øyjaa'y'ajtindi pøni sa ja wyinaty tō chøønidi. ¹³ Jøts may ja nayide'en tyikpidsømdøø ja miku' midi jaa'y jam wyinaty myøøt'ajttip, jøts ja nayide'en tyiktsøktøø may ja pamaa'y ku aceite ja ojts ttajaaxti.

Ku ja Juan Bautista ja o'jkin tpaajty

¹⁴ Xjats ja windsøn Herodes ja tñimadøøy ku ja Jesús øy pøn jaa'y ñija'winiyi jøts ku ja tyikutuky, winets ja Herodes wyaañ: —Ja Juan midi ja jaa'y ojts tyiknøbety, ja' inet tō pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.

¹⁵ Xjats jadu'ukpi jaa'y ñømidi:

—Elías ja'.

Jøts pømbi wamip:

—Dios ja' kyugajpxy, nayide'en sam jekyip myemidi ja Dios kyugajpxy.

¹⁶ Winets ja Herodes wyaañ ku ja jade'en tmadøøy:

—Ja Juan inet ja' pøn øts ojts nnankyajtspøødyi ja kyubajk, ja' inet yø tō pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.

Jade'en ja Herodes wyaañ.

¹⁷ Kumi ja' ja wyinaty tō tsumy, ja' ja wyinaty tō tkøwiñ tpakwiñ jap puxøjkjøtpy ja'agøjxp jøts ja Herodías yjotkujk'att, ja tō'øxyøjk pøn ja Felipe jawyeen y'atsnidø'øxy'ajt, pøn ja Herodes wyinaty tō t'atskap'aty. Ja'ats ja Herodes nugo myøøtsinaapy. ¹⁸ Paty ja Juan ja wyinaty yide'en tō ñii'mxyi:

—Ka'ap kyutuky jøts m'uch ja ñidø'øxy nugo xmøøt'atit.

¹⁹ Xjats ja Herodías wyinaty jade'en tō tjanchmi'ambiky ja Juan jøts ja tyimyk'ookwa'añ, xjats ja ka'ap tmiwinmaa'nbyaaty sudso ja t'ukyik'ookt; ²⁰ kumi ñija'wip ja Herodes wyinaty jøts ku ja Juan wyinaty øy tsuj yjaa'y'aty ku pøky tkamøødi, paty ja ttsø'øgi jøts paty ja ñidø'øxy ja sa tkaduktuñ. Pyatmadoojip yikxon ja kyajpxy ku ja Juan janch tsuj myadya'aky, øy ja mabaat tjaganimadøy. ²¹ Xjats ja tiempi

tpaajty ku ja Herodías jotkumoni wyaañ sudso ja tyik'ookt ja Juan. Winet et ja Herodes twaadsøoy ja tyumbitøjk migaabyi mi'ukpi, ja'agøjxp ku syandi xøow ja wyinaty tyiknaxy. Ja may soldadi windsøn ja wyaadsoow møøt ja riki jaa'y, jøts nayide'en ja møjaa'dyøjkti pøn ja kutujk jam wyinaty t'adsinaadyip Galilea. ²² Winets ja Herodías ñøøx tyøjkiyi'ñ jap mā ja jaa'y jap wyinaty kyaydi y'uukti jøts ja jap y'ejch, xjats ja Herodes ja ojts tjanchuj'ixy ja y'ajtsk, nayide'en ja jaa'myidi pøn ja jap wyinaty myøøtkaapy. Winets ja tnimaay ja kiixy midi jap wyinaty tø y'ech:

—Amidook øts pøni ti mdsøjkpy, nyakp øts inet øy midi.

²³ Ojts Dios ja ttuk'ixy jøts ku ja tmo'ot pøni ti ja kiixy køøm y'amidøøpy, pikta'aky paat kutujk paat ja kukwa'kxy tyakwa'añ. ²⁴ Xjats ku ja kiixy jade'en tmadøoy winets ja pyidsiimy, jøts tyaak ja t'atsnimaay:

—¿Ti n'amido'op?

Xjats ja ojts ñii'mxyi:

—Ja Juan kyubajk m'amidoojiyip pøn ja jaa'y tyiknøbajt.

²⁵ Winets ja kiixy jaty tyøjkiyi'ñ nay jap mā ja windsøn jap wyinaty, jøts ja tnimaay:

—Ixyami ndsøky ja Juan kyubajk pøn jaa'y tyiknøbajt, ja' øts kyubajk xmøøjiyip texyjøtpy.

²⁶ Winets ja windsøn yjanchjotmay'oo'kpijky ku ja kiixy jade'en wyaañ; jøts kumi tø ja wyinaty Dios ttuk'ejxni jøts ku ja tyakt tuki'iyi pøni ti ja kiixy y'amidøøpy, tø migaabyi mi'ukpi ja wyinaty jade'en tmadowdi, xjats ja jade'en sa tkanimaay, kyupøjk ja' midi idø'on ja kiixy wyinaty y'amidøøpy. ²⁷ Jaty syoldadi tu'uk tkejxy pøn wyinaty y'ejx'ejtip, jøts ja t'atsyikwinajkit ja Juan kyubajk, jøts tyikme'ent møkta'aky'ampy. ²⁸ Xjats ja soldadi chøø'ñ, jøts ja ojts ñijkxy jap puxøjkjøtpy, japts Juan kyubajk ja ojts tkajtspo'jtiyi, jøts ja tyikmiiñ texyjotp. Jade'en ja kiixy ja yikømøoy, jøts ja jade'en tmøoy ja tyaak.

²⁹ Xjats ku ja Juan pyabøjkpitøjk ñija'wiyøø, winets ja yikpøkjø'knøø, ojts pyabøjkpitøjk ja yikpidø'øgiyi, ja' ja ojts yiknaxøkiyidi.

Ku ja Jesús tyikaay ja nimagoxk milbi jaa'y

³⁰ Xjats ja Jesús ja kyudanaabyi tminabyaajtøø, jøts ja ojts tyamimadyakixyi ti jaty ja wyinaty tø ttundi, jøts ti ja wyinaty tø ttuk'ixpøkti ja jaa'y. ³¹ Xjats Jesús ja tnimaay:

—Mendi, wan tjaa'myindi poo'kxpi mā et abak.

Ja'agøjxp idø'on ja jam jade'en ñøjkxw'a'andi ku ja mayjaa'y ja myiyø'øwyimbityidi myiyø'øy'adijyidi, niwine'enin ja yikxon kyakaydi kya'uukti. ³² Winets ja barki ja ttatøjkidøø, jøts ja ñøjkxtøø abak etjotp. ³³ Mayjaa'y ja y'ejxidøø ku ja

jade'en choo'ndøø. Yik'ejxkajp ja Jesús; xjats ja choo'ndøø pujtpim, kawinaak kajp ja jaa'y jam ñøjkxtøø jøts ja ojts t'anajxukti ja Jesús, jawyeen ja mayjaa'y jam ne'egi yja'ttøø mā ja wyinaty y'ukja'atwa'andi. ³⁴ Xjats ku ja jam yja'ttøø, ku ja Jesús pyidsimy jap barkijøtpy, winets ja t'ejxpaa'jty ja mayjaa'y, jøts ja ojts t'ayo'ixy ku ja jam yik'ayowim tyanidi mabyorreegin midi ñi'ejxpi ka'ejtp; jøts ja tyik'ixpøjktøjkiyi'ñ, jeky ja tyik'ixpijky. ³⁵ Xjats ku ja et chuu'ñøø, winets ja pyabøjkpitøjk ja wingon ñimejnøø, jøts ja ñimaajyøø:

—Tøts ja et chuu'ñi, pø ka'a'pts ya pøn chøøni. ³⁶ Kajxni yø jaa'y, wan tñøjkxnidi kamjøøjty, wan tñøjkxnidi mā kajp wingon, jamts tju'udyit ja jii'kxy, kumi janch yu'oo'knidip yø'.

³⁷ Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ka'ap idø'øn mwa'ant, mo'odi chapkaaky, yikaydi.

Xjats ja pyabøjkpitøjk wyandøø:

—¿Nøjkxp øøts jøts øøts tsapkaaky n'atsju'uty majtsk magø'pxy denario, jøts øøts yø jaa'y nyika'aty?

³⁸ Winets ja Jesús wyaañ:

—¿Ja winaak jap mdsapkaaktyi? Nøjkx x'ats'ejxti.

Xjats ku ja t'ejxtøø, winets ja tñimaadyøø:

—Magoxk ja tsapkaaky jap jøts majtsk ja ajkx.

³⁹ Xjats ja Jesús tyikutujky jøts wan ja jaa'y wanjaty t'ixa'akti jam tsuxk miyjotp; ⁴⁰ winets ja jaa'y y'ixaktøø tukpiky jaty, pømbi niwixijxmyajk ixaktøø, jøts pømbi nimagø'pxy.

⁴¹ Xjats ja Jesús magoxk tñixajiyi'ñ ja tsapkaaky jøts majtsk ja ajkx, winets ja ojts tpat'ixy yø tsajp, jøts ja ojts tkunuu'kxy ja tsapkaaky xjats ja ojts ttukwa'kxy, jøts ja pyabøjkpitøjk ja tmø'øy jøts ja ttaguma'adyit ja jaa'y jøts ja tyikwa'kxidit. Tuki'iyi ja jaa'y ajkx yiktagumaagyøjxtøø, ojts ja yikmøøgyøxti, ⁴² xjats ja kyaadyøø ku'uxyi; ⁴³ winets ja tsapkaaky windank makmajtsk kach yikpøkmujky møøt ja ajkx windank. ⁴⁴ Janch namay ja jaa'y jam wyinaty yjøø'kxti, ja yaa'dyøjk ja yikmachodøø nimagoxk mil.

Ku ja Jesús yø'øy jam mejwyiingøjxp

⁴⁵ Xjats ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tkugajxigyijxy jap barkijøtpy, jøts ja ojts tyikniijkxy jawyeen jam Betsaida, kyajxjawyeeni jaa jøts ja nøø ja ttanaxtit. Xjats ja yjaaktaañ jøts ja jaa'y ja tminawya'kxit. ⁴⁶ Xjats ku ja jade'en tminawya'kxøø ja mayjaa'y, winets ja ñijxxy Dios'ajot'ajtpi kojpkøjxp. ⁴⁷ Jøts ja barki jam ja wyinaty kujk ñaxy mejkyujk'am ku ja et kyoodsiyi'ñ, jøts ja Jesús jam wyinaty nadyu'uk tø tyañ jam naxkøjxp. ⁴⁸ Xjats ja ojts t'ixy ja pyabøjkpitøjk jøts ku ja ka'ap y'ukmaa'niyidi sudso tkaaptit ja nøø, ja'agøjxp ku ja poj wyinaty yø'øy wimbet'ampy. Xjats ku yjøpkyoots'ajty winets ja Jesús ojts

tninijxxy wingon ja pyabøjkpitøjk, jadi'iñi ja nøøwingøjxp yø'øy, jøts tyimy'ukwinaxwampy ja pyabøjkpitøjk ja wyinaty. ⁴⁹ Ku ja ojts y'ejxpaadyi jøts ku ja yø'øy jam nøøwingøjxp, winets ja pyabøjkpitøjk yjanchabaagaktøø, miku' ja wyinaty tø tyimwyinmaydi; ⁵⁰ kumi tø ja wyinaty niduki'i'yi t'ejxti, janch tsø'jkidip ja'. Xjats Jesús ja ojts myigajpxyidi, yide'en ja ojts yiknøjmididi:

—Jotmøkpøkti; øts idø'øn, kidi mdsø'øgidi!

⁵¹ Xjats ja kyøxpejty jam barkijotp ma ja jam wyinaty, jøts ja poj jaty iñajxy; ñigyumaap ja tyimyja'widøø, ⁵² kumi ka'anim ja wyinaty tnijawidi yikxon pøni pøn ja Jesús, øy ja tsapkaaky ja' tjayikmayi, janch kujuun idø'øn ja'adi, ka'ap idø'øn ja tja'gyukidi.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja mayja'y jam Genesaret

⁵³ Xjats ja ttanajxtøø ja mejy, jøts ja ojts yja'atti jam Genesaretit jaa'y y'etjotp, jamts byarki ja ojts tmixojtspatti nøøba'am. ⁵⁴ Ja'ayi ja pyidsømdøø jap barkijøtpy, winets ja Jesús jaty yik'ejxkajpy. ⁵⁵ Jøts ja jaa'y jaty ttukmadow'abidsømdøø ja myigu'uk ma jaty ja kajp jam wyinaty jøts ku ja Jesús tø yja'aty, xjats ja jaa'y tkiyja'tpinibøjkidøø maabajtkøjxp ja pamaa'y ma ja jam wyinaty tnijawidi ja Jesús. ⁵⁶ Jøts ku ja Jesús yja'jty ømyadsowi, ku ja tniyø'øyi ja kajp møj mutsk, uk ku ja yja'aty kamjotp, ejtp idø'øn ja jaa'y tuu'am tpikta'akti ja pamaa'y, jamts ja tminuu'kxa'akti ja Jesús jøts wyetpaa' ja wine'enin tyukpaadidit; jøts pøni pøn ja wet paajtiyip, jaty ja cho'okti.

7

Ja ka'øwyinmaa'ñ ja jaa'y tyikpøkpajtp

¹ Winets ja Jesús yiknimiñ ma ja jam wyinaty, ja fariseotøjk ja ojts ñimiñi møøt ja kajpxwejpitøjk, pøn jam wyinaty winaaagin tø choondi Jerusalén. ² Ja'ats t'ejxtøø kudam ja Jesús pyabøjkpitøjk kyøbujti ku kyaydi, jøts ka'ap idø'øn ejxim ja møjaa'y chinaa'yin, ja'agøjxp ja ojts wenk tnigajpxti tnmadya'akti. ³ (Kumi yide'en ja fariseotøjk kostumbri tmøøt'atti jøts nayide'en ja myigu'uk israelit jaa'y, ja' idø'øn ja pyadundip pøni sa jaty ja møjaa'dyøjk wyinaty tø y'atsøønidi, ka' pøn kyay kunim ja kyagøbujti may ojk, winetnimts ja wa'ats ñayjawiyidi. ⁴ Nayide'en pøni pøn maayjøtpy tsoo'mp, jøts pøni ku ja ka'ap kyøbujñim kawinaak ojk, ka'ap ja nayide'en kya'aty. May idø'øn ja kostumbri jade'en midi ja pyadundip, ejtp idø'øn yikpujy uujk'i'i'ñ, tsajpts'øøy, møøt texy tas midi tum pujx, jøts maabajt, jade'en ja wa'ats tyik'etti.) ⁵ Paty fariseotøjk møøt ja kajpxwejpitøjk tnimaadyøø ja Jesús:

—¿Tigøjxp ku yø mbabøjkpitøj jade'en ja kyø' tkapujti ku yø kyaydi sa ja møjaa'y chinaa'yin wya'añ?

⁶ Xjats ja Jesús y'adsøø y jøts ja wyaañ:

—Meets win'øø'mbi, yikxon ja Isaías midí Dios kyuga-jpxy'ajtpy ojts tjā'ay ja Dios kyajpxy ku ja wyaañ:

Nugo yø jaa'y jade'en y'aaw ttakajpxy ku øts yø xwindsø'øgi, jøts niwine'enin øts n'ayuujk yø xkaja'gyukiyi.

⁷ Niti yø kyawa'añ jade'en, øy øts yø mabaat xjawindsø'øgi, ja'agøjxp ku tyikyø'ødyi ja jaa'y ixpøjkin jøts wya'andi kuts ja nja'aji.

⁸ Nayide'en ja Jesús wyami:

—Jøts meets idø'øn jade'en, kumi jade'en meets Dios kyu-tujk x'ixwejtsi, jøts xpadundi midí jaa'y kyostumbri'ajtpy: ja texpyujk, ja taspujuk, jøts pøni ti jaty meets jade'en mdumpy.

⁹ Jade'en ja tnimaay:

—Janch wijy mee mnayjawiniyi jøts ku mgostumbri jade'en xpadundi, m'ixwijchp meets ja Dios kyutujk. ¹⁰ Øy ja Moisés yide'en yjawaañ: “Windsø'øgi mdeety mdaak”, jøts “Pøni pøn tyeety tyaak tka'ømyigajpxp, wan ja jaty t'øøky.” ¹¹ Jøts ku meets, mdanigutujk'ajtpy meets ja jaa'y, ka'ap idø'øn ty-imy'aguwanikøjpxi jøts ja tyeety tyaak ja tyimwyindsø'øgit, wan ja tnøjmídi ja tyeety ja tyaak: “Ka'ap inet ixyam nbudøkit, ka' ti nmo'owa'añ, ja'agøjxp ku øts nbikta'aky tmøøt'aty Corbán.” (Corbán, ja' tyijpy ayuujk, tø ndamiyøxy ja Dios tuki'iyi nbikta'aky); ¹² jøts ku ja jade'en wya'añ, nijuunits meets ja xka'uktukpudøjkyini ja tyeety ja tyaak. ¹³ Jade'en'ampy meets ja xka'ukyikmøjtøjkiñi ja Dios kyajpxy, ja'agøjxp ku ja mgostumbri xuk'ixpøkti xem yam ja u'nk ja una'jk, jøts nayide'en ja mdsinaa'yin xyikyø'ødyi.

¹⁴ Xjats ja tyajxmujkøjx ja jaa'y jadigojk, jøts ja tnimaay:

—Patmadoodik øts ni'ijtyi, jøts xnimado'odit tu'uk ja ayu-ujk: ¹⁵ Niti jii'kxy jaa'y kyayikpøkyetyi ku jaa'y ti tji'kxy. Ja' jaa'y yikpøkyajtip midí tsoo'mp jam anmija'winjotp.

¹⁶ Madowdi yikxon, pø jamxi mdatskti, yø'øts mdamado'odip.

¹⁷ Xjats ku ja Jesús tminawya'kxøø ja jaa'y, winets ja tyøjkiyiñ tøjkjøtpy, japts pyabøjkpitøj ja ojts yiktiyi ti ja'abi madya'aky jade'en tyijpy. ¹⁸ Xjats ja tnimaay:

—¿Ni meets paat yø xkanimadooni? ¿Ka'ap xnijawidi ku jaa'y niti jii'kxy kyayikpøkyetyi ku jaa'y ti tji'kxy? ¹⁹ Ka'ap jii'kxy tyøki anmija'winjotp, maatsjotp ja jii'kxy tyøki mā ja tinch, jøts pyidsimy ku jaa'y ñijkyi nawyiyø'øyi.

Jade'en idø'øn ja ojts tnigajpxy jøts ku jii'kxy tum wa'ats midí yikjøø'kxp, ka' yikpøkyetyi. ²⁰ Yide'en ja wyaañ:

—Ja' jaa'y yikpøkyajtip midí pidsømp y'anmija'winjotp.

²¹ Kumi jam pyidsimy ja ka'øwyinmaa'ñ ku jaa'y

kya'øwyinmay, jam pyidsimy ku jaa'y ñiyaa'y ñidø'øxy ñabyøjkxyidi, ku nadyu'uk jaa'y ñamyøøt'atyidi, ku jaa'y yikjaa'y'øøky, ²² ku jaa'y myeech, ku jaa'y wenk jaa'y pyikta'a'ky tsojkiyi, ku jaa'y ti tka'ødyuñ, ku jaa'y tyaay'aty, ku jaa'y najts'aaw najtsjoojt yjaa'y'aty, ku jaa'y myigu'uk ti ttami'ama'at'aty, ku jaa'y pyagajpxy, ku jaa'y ñamyikexyi, ku jaa'y niti tkawinmay. ²³ Tum anmija'winjotp yø ka'ødyunk jade'en chøøñ midi jaa'y tyikpøkpyajtp.

Ku ja Tirot tø'øxyøjk tjanchja'wiyi'ñ ja Jesús

²⁴ Xjats ja Jesús jam chøø'ñ jøts ja ñijkxy Tiro jøts Sidón, jade'en ja et jam txøøw'aty ma dø'øn ja ñijkxy. Xjats ku tøj k ja jam tpaajty jamts ja tyøjkiyi'ñ, ka'ap ja pøn t'uktuknijawiwya'añ ku ja jam. Ma ka'ap ja jade'en yjaity ojts ja jatyi yiknijawi. ²⁵ Jatyi tø'øxyøjk ja tu'uk ñija'wiyøø pøn ñøøxu'nk jam wyinaty miku' tmøøt'ajtp; ja'ats jam meen jøts ja wyinguxanaajyi. ²⁶ Ojts ja tø'øxyøjk wya'añ jøts ja Jesús tyikpidsø'ømt ja miku' midi ja kiixyu'nk jam wyinaty myøøt'ajtpy, sirofenicyit jaa'y idø'øn ja tø'øxyøjk pøn jam jade'en meen, jøts griego ayuujk ja kyajpxy. ²⁷ Xjats ja Jesús y'adsøø jøts ja wya'añ:

—Jawyeen øts ja israelit jaa'y nbudøkit, jøts meets ix'oojknim.

²⁸ Winets ja tø'øxyøjk y'adsøø jøts ja wya'añ:

—Janch jade'en teety, ka'ap kyajade'eni. Jade'en øts ixyam nnayjawi ejxim ja uku'ngin, jøts ja israelit jaa'y ndejint ejxim jaa'y una'jkin kyaydi, jøts ja kyaaky abu'xk tyika'adi jøts ja uku'nk ja jatyi tkaamyuky. Paty teety nnøjmi jøts mdu'ump may'ajt jøts ø xpudøkit.

²⁹ Xjats ja Jesús tnimaay ja tø'øxyøjk:

—Janch idø'øn mwa'añ; nøjkxti. Tø ja m'u'nk ja miku' myajtstuujtñyi.

³⁰ Xjats ja tø'øxyøjk ojts ñijkxy tyøjkjotp, kuts ja jam yja'aty jøts ja ñøøxu'nk ja tpaajty maabajtkøjxp. Ka'ap miku' ja wyinaty t'ukmøøt'ajtni, tø ja wyinaty myajtstuujtñyi.

Ku Jesús ja nat jaa'y tyatsk tyik'awajtsiyi

³¹ Xjats ja Jesús jam choo'ngojmøø Tiro, jøts ja ñijkxy Sidón, tymñajxts ja jam jøts magyajp ja ttanajxy jam Decápolis etjotp, jøts ja yja'jty ma ja mejy txøøw'aty Galilea. ³² Jamts jaa'y jadu'uk yiktanimiñ pøn wyinaty nat, pøn wyinaty atoojts, ka'ap ja y'øgyajpxy, winets ja yiknimaay jøts ja kyø' ja ttanixajt jøts ja tyiktso'okt. ³³ Xjats Jesús ja ojts abiky tsoo tyiknijkxy, ojts ja nadyu'uk tjiway ma ja mayjaa'y jam wyinaty, jøts kyøtsa'jx ja ojts tkudeji jap nat jaa'y tyatskjøtpy,

ojts kyø' ja ttsujwyeeey jøts jaa'y tyoojts ja ojts ttpaajti.
³⁴ Winets ja Jesús chajp'ixy, jøts ojts myøkxejy, xjats wyaañ:

—¡Efata! —midi ayuujk tyijpy: ¡Awa'ats!

³⁵ Winets ja nat jaa'y jatyí ja tyatsk y'awaajch, jøts ja tyoojts nayide'en y'øiyii'ñ, xjats ja jade'en kyaajpxpijky øy, ojts ja yikxon y'awijy. ³⁶ Winets ja Jesús yikxon ojts t'uk'ane'emy jawyeen ja mayjaa'y jøts ja pøn ka'ap ttukmado'odit; ku ja jade'en tnimaay, ne'egi jinaxy ja ojts tñimadya'akti. ³⁷ Xjats ja jade'en ñigyumaap tjawidi, yide'en ja wyandøø:

—Tyum'ødyumpy øy ti; yikmadøøpy nat jaa'y, jøts yik'awijpy uum jaa'y.

8

Ku ja Jesús tyikaay ja ñimaktaxk milbi jaa'y

¹ Winet ets mayjaa'y jam wyinaty tø ñamyukyidi, jøts ja kyaajyk ja kya'etti. Xjats ja Jesús tyaaixiyii'ñ ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaay:

² —Njanch'ayo'ijxpy øts yø jaa'y, kumi tyigøøkxøøwyip øts yø ya xnimenidi, jade'en øts yø ya kujk nmøøtsinaañidi jøts ja kyaaky tø kyøjxnidi. ³ Ku øts inet yø ayuu axøøw njakaxt jam tyøjkjotp, jadi'iñi net yø muum yjotkøjxnidit tuu'ajy, kumi ja winaagin pøn tø choondi jagam et.

⁴ Xjats pyabøjkpitøjk ja ojts y'adsøy, jøts ja ñimaajyøø:

—¿Sudso yø jaa'y ya yjanchka'adyit, pø ka'ats ya pøn chøøni?

⁵ Winets ja Jesús tyiktiy ja pyabøjkpitøjk, yide'en ja tnimaay:

—¿Winaak tsapkaaky jap xmøødidi?

Winets ja wyandøø:

—Wixujk.

⁶ Xjats Jesús tnimaay ja jaa'y jøts wan t'ixakøxti jam naxkøjxp, winets ja tnixajiyii'ñ ja tsapkaaky, jøts ja ttamøja'wiyii'ñ ja Dios. Xjats ja ojts ttukwa'kxy ja tsapkaaky jøts ja tmøøy ja pyabøjkpitøjk, winets ja ttagumaadyøjkidøø ja jaa'y. ⁷ Jamts winaagin ja mutsk ajkxu'nk ja wyinaty tmøøt'ajtmidi, ja'ats ja Jesús ojts tkunuu'kxy, jøts pyabøjkpitøjk ja ttaguwa'anii'ñ jøts wan ja jaa'y ja ttagumaagyøxti. ⁸ Xjats ja jaa'y ni'ijtyi kyaagyøjxtøø, ojts yikpøkmuky wixujk kach. ⁹ Jøts ja jaa'y pøn wyinaty tø kyaydi, ñimaktaxk milin ja jam wyinaty ñamay'atti. Xjats ja Jesús ja ojts tminawya'kxniyi, ¹⁰ jøts ja tyøjkinaa jap barkijøtpy møøt ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ñøjkxtøø jam Dalmanutit jaa'y y'etjotp.

Ku ja fariseotøjk t'amidoodøø ja Jesús, jøts ja ttuk'ejxtit ja myilagri'ajtin

¹¹ Winets ja fariseotøjk jam myendøø, jøts ja tminagyajpxøjkidøø ja Jesús. Ja' ja ojts t'amidowdi, jøts ja

Jesús ja dios'ajtin tyikwingaxø'økt ya naxwiiñ, nugo dø'øn jade'en tjot'ejxti. ¹² Xjats Jesús ja tkumøkxajiyii'ñ, jøts ja wyaañ:

—¿Tigøjxp ku jaa'y ya'atpi xøøw ya'atpi jumøjt t'amidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja dios'ajtin? Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku jade'embj jaa'y ni tuk'ojkin kyayiktuk'ejxtit ja dios'ajtin.

¹³ Xjats ja tmajtstuupty, jøts ja tyøjkiyii'ñ jap byarkijøtpy, jøts ja ñijkxy jaduktamajñ'ampy jam nøøba'am.

Ja fariseit jaa'y y'ixpøjkin

¹⁴ Nika'ap kyaaky ja wyinaty tø tkondi, tø ja wyinaty tja'dyigødy, tu'ugyi tsapkaakyu'nk ja wyinaty jap tkonidi jap barkijøtpy. ¹⁵ Xjats ja Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Ejxim Herodes, ejxim fariseotøjk lyevaduri xkupøjkidi, øyim mnay'ejx'etidit.

¹⁶ Winets ja pyabøjkpitøjk jaty myadyaktøjkidøø, yide'en ja ñawyajnidøø:

—Ja'agøjxp yø jade'en wya'añ ku adøm tsapkaaky tø ngayikmi'iñindi.

¹⁷ Wa'ats Jesús ja tnijawi ti ja wyinaty kyaipxy'ajttip. Ka'ap ja tsapkaaky ja tijy midi ñimadoodip ja pyabøjkpitøjk, ja Herodes ja fariseotøjk ndejint ja y'ixpøjkin ja y'ayuujk tyijpy. Paty ja Jesús yide'en tyiktiy:

—¿Tiku mwa'andi ku mdsapkaaky xijy kya'etti? ¿Ka'anim xnimadowdi, jøts nika'ap xnijawidinim, janch juun mgubajk xmøødidi? ¹⁸ ¿Ka'anim mgø'øm ween xawin'ejxti, jøts ni mdatsk xkadamadoodinim, niwine'enin xkaja'myatsti? ¹⁹ Ku øts ojs tsapkaaky magoxk nyikwa'kxy, jøts ojs nmø'øy ja magoxk milbi jaa'y, ¿winaak kach ja kaaky windank ojs xpøkmukti?

Xjats ja wyandøø:

—Makmajtsk kach.

²⁰ —¿Jøts mja'myajtstip nayide'en ku øts ojs ja tsapkaaky wixujk nyikwa'kxy, jøts øts ja myaktaxk milbi jaa'y ojs nmø'øy? ¿Jøts winaak kach ja kaaky windank xpøkmuktøø?

Xjats ja wyandøø:

—Wixujk.

²¹ Winets Jesús ja pyabøjkpitøjk tnimaay:

—Ka'animdam meets idø'øn xja'gyuki. Ja tsapkaaky yø meets ja'ayi mdajotmay'øø'kpy.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy tu'uk ja winap jaa'y jam Betsaida

²² Jawaani y'ijty, xjats ja yja'tti jam Betsaida ma ja kajp wyinaty jade'en txøøwi; jamts ja Jesús yiktanimiñ tu'uk ja winap jaa'y, jøts ja ojs yikminuu'kxa'aky, jøts ja tnixajit jøts ja tyiktso'økt. ²³ Xjats ja jade'en tnixajiyii'ñ kyø'køjxp, jøts ja

tyikpidsiimy kajpjotp. Winets tsujy ja ojts ttawenjaaxy jøts ja tñixajiyi'ñ, xjats ja tyiktiy jøts pøni kujk wyinaty wine'enin t'ixy øy ti. ²⁴ Winets ja winap jaa'y wyin'ejxwa'kxy, jøts wyaañ:

—N'ijxpy øts yø jaa'y ku yø'ødyi, ja ku jade'en kyaxø'økti sa kipyin.

²⁵ Winets ja Jesús jadigojk twinguxajiyi'ñ ja winap jaa'y, jøts ja yikxon tyik'ejxmøkiyi'ñ, ojts ja winap jaa'y ja wyeen y'awa'ach, tum wa'ats ja t'ejxni øy tyii'ji. ²⁶ Xjats Jesús ja tkajxni jam tyøjkwindum, yide'en ja tnimaay:

—Kidi mgajptøki, jøts nipøn jam sa xkanøjmit.

Ku ja Pedro wyaañ jøts ku ja Jesús yja'aji yiknitsokp, ja Cristo

²⁷ Tø dø'øn ja jade'en wyinaty y'ukjaty, xjats ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tmøøtsøø'ñ jøts ja ñøjkxti jam Cesarea Filipo. Jade'en ja et xyøøw ma dø'øn ja ñøjkxti. Xjats ja Jesús tuu'ajy ja pyabøjkpitøjk tønimaay, jøts ja tyiktiy:

—¿Pønik øts, sa jaa'y wya'andi?

²⁸ Winets ja pyabøjkpitøjk y'adsoodøø, jøts ja wyandøø:

—Winaagin jaa'y wya'andi jøts ku mets Juan Bautista, pømbi nømidip jøts ku mets Elías midi jekyibim yiknija'wip, jøts ku mets Dios kyugajpx'ajtpi midi jekyibim yiknigajpxp yiknimadyakp.

²⁹ Xjats ja kø'øm ja Jesús yiktøøjidøø yide'en:

—Jøts meets, ¿Sa meets m'ukwa'añ, pøn øts idø'øn?

Winets ja Pedro y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ja yiknitsokpi mets, ja Cristo.

³⁰ Xjats Jesús ja ñimaajyidøø jøts ka'ap pøn ttukmado'odit jøts ku ja kyiristi.

Ku ja Jesús kø'øm tnigajpxy jøts ku ja y'ookt

³¹ Xjats ja Jesús tyik'ixpøjktøjkiyi'ñ ja pyabøjkpitøjk, ja' ja tyukmadoow sa ja y'ayo'ombaatt ja Dios, ja naqxwii'ñit jaa'y ja myøjkudanaabyi, kø'øm idø'øn ja jade'en ñadyijyi. Yide'en ja Jesús ttukmadøøy jøts ku ja møjaa'dyøjk, ku ja israelit jaa'y tyeetywindsøn, jøts ku ja kajpxwejpitøjk ja y'ixwetsiyit. Jade'en ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk jøts ku ja ja' yik'oogit, tyukmadoow ja' ku ja jade'en y'ookt jøts ku ja kyidigøøk xøøw pyidsø'ømt jap oo'kpi jutjøtpy ku ja yjujkyøkt.

³² Wa'ats ja ttukmadoogixy ja pyabøjkpitøjk. Xjats ja Pedro ka'ap t'øyya'wiyi'ñ ku ja wyinaty tø wya'añ kuk ja y'ookt. Ja'agøjpx ja Pedro møk twingugajpxiyi'ñ ja Jesús. ³³ Xjats ja Jesús wya'kjimbijty, jøts ja pyabøjkpitøjk ja ojts twin'ixy, xjats ku Pedro miku'jin wyinaty tø kyajpxy, winets Jesús ja twingugajpxiyi'ñ nayide'en, jawaani møk'ampy ja tnimaay:

—jMets miku', jiwa'ak, majtstutk øts! Ka' mets jade'en mwĩnmay sam ja Dios Teety wyĩnmayĩn, jade'en me mwĩnmay sam øy pøn naxwii'ñit jaa'y.

³⁴ Winets ja Jesús ja pyabøjkipitøjk tyaa'xiyĩ'ñ, tuki'iyi ja tyajxmukijxy ja mayjaa'y jøts ja tñimaay:

—Pøni pøn tsojkin tmøøt'ajtp jøts øts ja nja' jade'en xpaduujnit, ka' mibaat kø'øm ñadyunk'atit, ja'ayi ku amumjoojt ñadyamiyoxit ja ayo'on jøts idø'on jade'en tpadu'unt. ³⁵ Pønts kajade'enduñim nay'ejxip, niwindem tkapaaty ja nitso'ok'ajtin; jøts pøn ø xku'ayo'ombaaajtip, ja' idø'on tpaatp ja nitso'ok'ajtin. ³⁶ ¿Ja ti ja ñiwyaa'ant øy ja jaa'y tjaja'bøjkiy ja naxwii'ñ'ajtin jøts ja y'anmija'win ne'egi wyindigø'y? ³⁷ Jabi ka'axi mibaat ja ñitso'ok'ajtin ja tkuju'uty. ³⁸ Jøts pøni pøn ø xatsø'ødyump, pøni pøn øts n'øgyajpxy n'ø'yayuujk xatsø'ødyuujnip ya jaa'y wyĩnduujy midì jekyip t'ukpadundip ja Dios, ya pojkipi jaa'y wyĩnduujy, nayide'ents øts ja tsø'ødyumbi nøjx ndatsø'ødyuñ ku øts ja Dios Teety kyutujk nmimejnit, ku øts ja ankilis nmøøtme'ent pøn tsinaadyip jap tsajpjøtpy. Øts idø'on ja naxwii'ñit jaa'y nmøjkudanaabyi'ajtpy.

9

¹ Janch meets idø'on nnøjmi, ja jaa'y ya winaa'gin tyanidi pøn ka'ooktip kunim ja t'ejxtit tñijawidit ja Dios kyutujk ku ja tpiktā'akt møk'ampy.

Ku ja Jesús adsu'jky tuki'iyi y'atstigaajch, amuum chamambøjkiyxy

² Tyuduujkxøwip ja Jesús wyĩnaty jade'en tø wya'añ, xjats ja pyabøjkipitøjk ja nidigøøk t'ukwaay, ja Pedro ja y'ukwaaw møøt ja Jacobo jøts møøt ja Juan, jade'en ja ojts tmøøtnijky jam kojpkøjxp mā ja Jesús adsu'jky tyigajch, jamts ja pyabøjkipitøjk wyĩnaty t'ukmøøtani. ³ Yikxon wyet ja chamambijky janch poop ejxim tsap'øø'pkyin, nipøn jaa'y wyet ya jade'en tkayikwa'ach sa dø'on wyet ja pyoobiyi'ñ.

⁴ Winets ja pyabøjkipitøjk t'ejxpattøø ja Elías møøt ja Moisés, jøts ku ja tmøøtmadya'akti ja Jesús. ⁵ Xjats ja Pedro tñimaay ja Jesús:

—Windsøn, ityimy'ø'y'ajtp ku øø nyam'aty! Nyik'øyip øøts ujts'aadyøjk, tu'uk mets mja', tu'uk Moisés yja', jøts Elías yja' tu'uk.

⁶ Tø ja pyabøjkipitøjk wyĩnaty yjanchø'øgidyøjkinidi, ka'ap ja y'ukwinmaa'nbyatnidi sa ja tñøjmidit ja Jesús paty ja Pedro jade'en nugo y'ukwanaa. ⁷ Winets yoots myiñ mā ja jam wyĩnatyi, ja'ats ja ojts yik'adigøyidi, jøts jap yikmadøøy ja Dios y'ayuujk midì waan:

—Ya'at n'U'nk øts idø'øn njanchøjkpy, mimadojidi pøni sa wya'añ.

⁸ Xjats ku ja jatyí y'ejxjø'ktøø, winets ja nipøn tka'ejxpattøø ma ja Jesús jam wyinaty, ja'ayi jam wyinaty nadyu'uk tanaapy.

⁹ Xjats ku ja choo'nidøø jam kojpkøjxp ku ja kyidaknidi, winets Jesús ja tya'ana'amidøø, jøts ja ka'ap pøn ttamimadya'aktit midi ja wyinaty tø t'ejxti, jaanim ja tmadya'akyø'ødyit kunim ja kø'øm oo'kpi jutjøtpy pyidsø'ømt jadigojk, jaa pøn myøjkudanaabyi'ajtpy ja naxwií'ñit jaa'y.

¹⁰ Xjats ja pyabøjkpitøjk jade'en kø'ømyi t'amaa'tsk'ajttøø, kø'ømyi ja jade'en tkajpxy'atti ti dø'øn ja jade'en tyijpy ku ja pyidsø'ømt jap oo'kpi jutjøtpy jadigojk. ¹¹ Xjats ja tyiktøødøø ja Jesús, yide'en ja tnimaadyøø:

—¿Tigøjxp ku ja kajpxwejpitøjk yide'en wya'andi jøts ku Elías jawyeen mye'ent, jøts ix'oojknim ja yiknitsokpi?

¹² Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Janch me'emp ja Elías jawyeen, ja'ats nøjx nayide'en tyikajtp ja øgyostumbri midi Dios ojs tpikta'aky. ¿Jøts sa ja Dios kyajpxy wya'añ, sa øts ja nyiknigajpxy pøn møy kudanaabyi'ajtp, sak njatt? Yide'en ja Dios kyajpxy wya'añ jøts kuk ø n'ayo'ombaatt, ka'abik øts ja jaa'y xtsokt, x'ixwetspik øts ja jaa'y. ¹³ Jøts ndukmadøøpy meets ixyam ku ja Juan Bautista tø y'atsmiñ, jøts tø kyugajpx'aty nayide'en ejxim Elíasin, jøts jaa'y ja ojs yjemduñi tyeduñi pøni sa y'anmija'win ja tymñekti, jajt idø'øn ja jade'en sa Dios kyajpxy wyinaty wya'añ.

Ku ja Jesús tyikmøkpijky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

¹⁴ Jawaani y'ijty xjats ja Jesús tmøøtja'aty ja nidigøøk ja myigu'uk ma ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty tø yjaaktandi, jøts ja t'ejxpattøø ja mayjaa'y ku ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty tø yiknabejkinidi; jøts kajpxwejpitøjk ja jam tmøøtnay'øjyidi.

¹⁵ Xjats ku ja Jesús yik'ejxpaajty, winets ja jaa'y niduki'iyyi ñigyumaap yajttøø, jatyí ja tnibujtjø'ktøø ja Jesús, jøts ja ojs tkajpxpoo'kxti. ¹⁶ Xjats Jesús ja yiktøøjidøø, yide'en ja ñimaajyidøø:

—¿Sats yø nbabøjkpitøjk xnøjmidi, ti yø møøt mnadyamigajpxidip?

¹⁷ Winets ja mayjaa'y nidu'ugin y'adsøøy jøts ja wya'añ:

—Windsøn, ixya me tø ndanimiñ tu'uk nmajnku'nk pøn ja miku' tmøøt'ajtp, jøts ja' yø kayikajpxip. ¹⁸ Jatyí miku' yø myachi ku yø ma ñijkxy, ja'ats yø yiknaxkidajkip, jamts yø yjanch'a'øøpy jøts yjanchtøtskaaty, jade'en'ampy yø tø yjanchwindigøøñi, ka'ap myøjaaw yø ukteeni. Tø øts yø

mbabøjkpitøjk njanøjmidi jøts tyikpidsø'ømdit yø miku' mididi
øts yø n'u'nk myøøt'ajtpy, jøts ka'ap yø tø myayidi.

¹⁹ Xjats ja Jesús y'adsøø y jøts ja wyaañ:

—Mee kajanchja'wibidi, yø mbøky nugo myikmajadaktip.
¿Ma windemnim meets ja ngajpxy ja n'ayuujk xpabøjkit, jøts
windemnim meets yø jade'embidi xuktatso'okt ku øts yø ejtp
njanchjanigajpx'ity?

²⁰ Winets ja tyikmendøø, xjats ku Jesús ja miku' y'ejxpaajti,
winets ja mixy yikxidejtyø'jy møk'ampy, ja miku' ja
ojts jade'en tyuñi, xjats ja kyidaay, kawinaak ojk ja
kyibejp'awidijty jøts ja yjanch'a'øøpy. ²¹ Winets ja Jesús
tyiktiiy ja u'nkteety, yide'en ja tnimaay:

—¿Windii yø jade'en pyaadyi, windii yø jade'en
yjajt'okwa'añ?

Xjats ja u'nkteety wyaañ:

—Jaayip yø pyaajtniyyi ku yø myutsk'ajty, ²² may ojk ja miku'
yø jønjøtpy tø yiktøkiyi, may ojk yø tø yiktøkiyi møj nøøjøtpy,
jøts yø jade'en yik'lookwa'añi. Ukwaniik sa xu'unt, ayo'ejxk
øøts, pudøjkik øøts.

²³ Xjats ja Jesús wyaañ:

—Pøni njanchja'wip ja Dios, tum'ø y jaa'y pyidsø'ømxiyi øy
tyii'ji pøni ku tjanchjawi ja Dios.

²⁴ Winets ja mixy tyeety møk'ampy wyaañ:

—iNjanchja'wip øts ja Dios; jøts pudøjkik øts jøts
njaakjanchjawi!

²⁵ Xjats ku ja Jesús ojts t'ixy ja mayjaa'y jøts ku ja
ñamyuk'adi'ichidi, winets ja møk'ampy twingugajpxiyi'ñ ja
miku', yide'en ja tnimaay:

—Miku', mets ja jaa'y myik'uu'mpy jøts mets ja jaa'y myik-
najtpy, øts nyikutujkpy jøts mbidsø'ømt; majtstu'ut yø mixy,
jøts kidi m'uktøjkini jadigojk.

²⁶ Xjats ja miku' møk'ampy chabaaguejky, jøts ja mixy ojts
møk'ampy yikxidejtyø'ø, winets miku' ja ojts myajtstu'udyi,
jade'en ja yiktaajni ejxim ja jaa'y y'øøky, may ja jaa'y wyaniidi
jøts ku ja tø y'oo'kni. ²⁷ Xjats Jesús ja ojts twejtsji'iky; jøts ja
mixy tyanaagyukiyi'ñ.

²⁸ Winets ja Jesús tyøjkini tøjkjøtpy, jøts ja pyabøjkpitøjk ja
yiktøøjyøø yide'en:

—¿Tigøjxp ku øøts yø miku' tø ngayikpidsimy?

²⁹ Xjats ja Jesús wyaañ:

—Yø miku' jade'en'ajttip, winet yø pyidsømdidi ku ja Dios
n'ajot'ajtin jøts ku yø ngu'amaay'ajtin.

Ku ja Jesús tnigajpxy jadigojk jøts ku ja y'ookt

³⁰ Xjats ku ja ojts choondi jam, winets ja ñajxtøø Galilea.
Jøts ka'ap Jesús ja pøn ttukni jawiwyaa'añ ku ja jam wyinatyi,

³¹ kumi yide'en ja pyabøjkipitøjk ja wyinaty yik'ixpiky, yide'en ja tnøjmi:

—Øts idø'øn nmøjkudanaabyi'ajtpy ja naxwii'ñit jaa'y, jøts meets idø'øn nduknijawī sa njatt sa ngubatt ya naxwiiñ. Jade'en øts ja jaa'y xkøyakt, ku øts ja mayjaa'y xmatst jøts ø jatyī xyik'ookt; jøts ku jade'en n'uk'ookt, winets øts kyidigøøk xøøw nbidsø'ømt jap oo'kpi jutjøtpy. ³² Xjats ja pyabøjkipitøjk ja ka'ap tnimadowdi ku ja jade'en yiknøjmidi, jøts tsø'jkidip ja' øyik idø'øn ja tyiktø'ødit ti jade'en tyijpy.

Pøn idø'øn jawaani møj mā Dios ja yjaa'y ja kyutujk ttanitani

³³ Xjats ja Jesús jam tmøøtsøø'ñ ja pyabøjkipitøjk jøts ja yja'tti Capernaum, jade'en ja møj kajp xyøøw mā dø'øn ja ojts yja'tti; jøts ku ja tyøjkidøø tu'ugyi tøjkjøtpy, japts ja Jesús pyabøjkipitøjk tyiktiy, yide'en ja tnimaay:

—¿Ti meets ukwan ja mgajpxy'ajtpy tuu'ajy?

³⁴ Xjats ja pyabøjkipitøjk amøñi y'amidoodukti, ka'ap ja sa wya'andi, kumi ja' ja jam wyinaty tø tnadyamigajpxyidi pøn pyabøjkipitøjk idø'øn ja tyimyjawaani møj pidsømp. ³⁵ Winets ja Jesús y'ixaajky jøts ja tyaa'xyi'ñ ja ñimakmajtskpi jaa'y pøn ixpøjktip, jøts ja tnimaay:

—Pøni pøn namyøjpikta'akwajnip, wan ja myigu'uk tpudøki, øy ti tunk ttu'unt ejxim ja jaa'y pøn ja ñitanaabyi ka'ejtp.

³⁶ Winets ja tnixajiyi'ñ tu'uk ja mutsku'nk jøts ja tpiktaajky jam agujk'am, jamts ja ojts tsa'anji'iky, jøts ja wyaañ:

³⁷ —Pøni pøn tkupøjkp øy midi una'jku'nk øts køjxp, øts ja wyinaty jade'en xkupøjkp, kumi tum øts ja una'jk nja'ajtpy; jøts pøni pøn øts idø'øn jade'en wyinaty xkupøjkp, kidi øtsip ja wyinaty nadyu'uk xtyimgyupøkp, nayi kyupøkp ja nøjkx pøn ø xkajx.

Ku ja Jesús wyaañ: Adøm ja' nbudøjkiabi pøni ka'ap adøm ja xmidsep'ajtyindi

³⁸ Winets ja Juan tnimaay ja Jesús:

—Windsøn, tø øøts ja jaa'y tu'uk n'ixy pøn tyiktump mets mmøk'ajtin, jøts miku' ja ttukmajtstu'uty ja jaa'y, jøts kumi ka'ap ja yik'ijxyi xjats øøts ja tø ndukmajtstu'uty jøts ja ka'ap jade'en y'uk'adøtsnit.

³⁹ Winets ja Jesús wyaañ:

—Janch øy midi yø jaa'y tyumppy, kidi xukmajtstu'utti; pøni yø' ja jaa'y tyiktsojkp øts køjxp, sudso øts yø jadigojk xmigajpxigøøgyojmit. ⁴⁰ Pøn adøm xkamidsep'ajtimp, xmygu'ukwa'animp adøm ja'. ⁴¹ Jøts ku pøngapøn ja tsuxk nøø mmo'ojidit tuktsemu'ngin, ku ja ttaguyakit øts køjxp, jøts kumi

øts meets njaaktyimyjaa'y'ajtnip, wimbejtxiyip tigajtsxiyip ja nøjkx jawaani øy, kumi øts idø'øn meets xkristi'ajtp.

Ja' midi yikpøkpyajtp

⁴² 'Øy pøngapøn pøni pøn øts n'una'jk nidu'ugin xyikpojkipituujniyip, pøni pøn øts n'una'jk nidu'ugin xyiktundigøjyiyip pøn jaty ø xjanchja'widip, ne'egi ja øyik y'ijty jøts paandaak yiktayukwøønt ja jaa'y pøni pøn jade'en adøtsp jøts ja mejyiotp yikuwibepit. ⁴³ Pøni myikpøktyuujnip yø mgø', ne'egi øy ku xkajtspoott jøts mjaakayikpojkipitunit; ne'egi øy jade'en ku mgø' tuktamajñ xmidøkit jap tsajpjøtpy, jøts kidi xmidøki ka'pxy jap miku' ku'py mā jøønyow nijuuni kyapi'ich, ⁴⁴ mā tinø'øk nijuuni kya'øøky. ⁴⁵ Pøni myikpojkipituujnip yø mdeky, ne'egi øy ku xkajtspoott jøts mjaakayikpojkipitunit; ne'egi jade'en paktuk mdøkit jap tsajpjøtpy, jøts kidi myikpikta'aky ka'pxy møøt mdeky jap miku' ku'py, ⁴⁶ mā tinø'øk nijuuni kya'øøky jøts mā jøøn nijuuni kyapi'ich. ⁴⁷ Jøts pøni ku yø mween myikpojkipituniyi, ne'egi øy jøts mnawyenjuudiyit; ne'egi øy jade'en ku windu'uk mdøkit mā Dios kyutujuk tnitani ja jaa'dyi, jøts kidi myikpikta'aky miku' ku'py møøt mween ka'pxy, ⁴⁸ mā nijuuni kya'øøky, mā jøøn ejtp tyøøy.

⁴⁹ 'Niduki'iyi ja Dios yjaa'y nøjkx ayo'ombaaty ya naxwiiñ, jøts ku dø'øn jade'en tpaaty t'ixy winets ja nøjkx jawaani øy pyidsømni. Jade'en idø'øn ndejint n'ukpiktaajkint ejxim ja jiyujk yøxy ku ja kaan ja møøt yiktamiyoxi, jawaani øy ja nøjkx pyidsømni. ⁵⁰ Kaan amuum tyik'øyigyøjxp o ti, nayide'en meets idø'øn ndejint m'ødyu'unt ku mmigu'uk xukmado'ot ja Dios yja' sudso y'anmija'win kyawindigø'ødyit. Kuts ka'ap jade'en mdu'undit, tø wyinaty mbidsømndi ejxim ja kaanin midi kawa'ats midi katump. Møøt mnamyayidi o pøngapøn.

10

Ku ja Jesús kyajpxwijy jøts kidi amajtsk jaa'y ñawya'kxyidi

¹ Xjats ja Jesús jam chøø'ñ Capernaum, jøts ja ñijky Judea, jøts ku ja jam ñajxy winets ja møj nøø ja ttanajxy midi txøøw'ajtp Jordán. Jøts ja tniyø'øyi ja kajp midi jam wyinaty tãmp jaduktamajñ'ampy, jamts ja jaa'y may'ampy ñamyukojmiyidøø mā ja wyinaty, jøts ja ojts tyik'ixpiky jade'eñim sayim ja wyinaty jekyip tø ttuñ. ² Xjats ja fariseotøjk winaggin tñimendøø ja Jesús jøts ja nugo tkajpxy'ejxwā'andi, yide'en ja tñimadyi pøni øy idø'øn jade'en ku ñiyaa'y ja tmajtsu'utwā'añ ja ñidø'øxy, jade'en ja ojts tyiktøwdi. ³ Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—¿Sā Moisés yikutujky?

⁴ Winets ja y'adsoodøø jøts ja wyandøø:

—Ojts Moisés tyikutuky jøts ja nøky tu'uk kyojt ku ja yaa'dyøjk tmajtstu'utt ja ñidø'øxy.

⁵ Xjats ja Jesús y'adsøøxy jøts ja wyaañ:

—Ja'agøjxp ja Moisés jade'en tyikutujky ku mee niwine'enin mgamadø, ku mee niwine'enin mgaja'gyuki. ⁶ Kumi Dios tyiktso'ondakijxy tuki'iyi ku yaa'dyøjk ku tø'øxyøjk tyiknajtskojyñ jøts ja jaa'y y'amajtskidit. ⁷ Paty yaa'dyøjk kuwani tmajtstu'utt ja tyeety ja tyaak, jøts ñidø'øxy tu'ugyi tmøøtsøønit nadyu'uk, ⁸ ku jaa'y y'amajtsk'atti ka'ap ja y'uknamajtskinidi, tu'ugyi ja ñamyayi ñabyaajtñiyidi. ⁹ Paty ka'ap y'øyi ku jaa'y tyiknawya'kxit midi ja Dios tø tyik'amajtski.

¹⁰ Xjats ku ja tyøjkidøø tøjktøpy, winets ja pyabøjkpitøjk tyiktøddøø jadigojk midi ja Jesús wyinaty tø tmadya'aky.

¹¹ Ñigajpx idø'øn ja Jesús ja', yide'en ja wyaañ:

—Pøni pøn ja ñidø'øxy tmajstutp jøts jadu'uk tmøøt'amajtskigyojmi, ja jawyeen nidø'øxy idø'øn ja wyinaty kya'ødyumpy jøts ja pyøktuñ; ¹² jøts ku ja tø'øxyøjk tmajtstu'uty ja ñiyaay, jøts ja tmøøt'amajtskimi ja wenk yaa'dyøjk, pøktypm idø'øn ja nayide'en.

Ku ja Jesús tkunuu'kxy ja mutskuna'jk

¹³ Xjats ja jaa'y y'una'jku'nk tyikmendøø, ja' ja tyuknimendøø jøts ja Jesús ja tkønixajt, jøts ja møjaa'y jade'en yja'attøø jam møøt ja mutskuna'jk; winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts møk'ampy wyingugajpxiyidi. ¹⁴ Xjats ku ja Jesús ja jade'en ojts t'ixy ja pyabøjkpitøjk, winets ja yjanch'ambijky jøts ja wyaañ:

—Majtstu'ut yø una'jk, wan øts yø xnimendi, kidi xnøjmidi kuts yø xkanime'endit, kumi tum jade'embj jaa'y nøjkx nitanaajyip ja Dios kyutujk. ¹⁵ Janch øts idø'øn nwa'añ, pøni pøn tkagupøjkp ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y, niwindem xøøw ja jaa'y ja nøjkx tkadatøki jadigojk pøni ku ja wyinaty jade'en tø tkagupiky ejxim mutsku'nk yikupikyin.

¹⁶ Winets ja ttsa'anji'jky ja mutskuna'jk jøts ja ojts tkunuu'kxy, ojts ja kyø' ja ttanixajkixy.

Ja kumeeñ jaa'y

¹⁷ Xjats ku ja yjaakwidijty, winets ja jaa'y ja tu'uk putyi ñimejnøø jøts ja wyinguxanaajyi, yide'en ja ñimaajyøø:

—Mets øyjaa'y yik'ixpøjkpi, ¿ti ø ndu'ump jøts øts n'anmija'win tpaatt ja nitso'ok'ajtin xemikøjxp?

¹⁸ Xjats ja Jesús wyaañ:

—¿Ti jade'en myikwajnip ku øts jade'en xnøjmi jøts ku øts janchtyimy'øyjaa'y? Ka'ap pøn y'øyjaa'yi, tu'ugyi Dios y'øyi. ¹⁹ Mnija'wipxi dø'øn ja Dios kyutujk midi nømp: “Kidi

mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'øxy xpøjkxi; kidi myikjaa'y'øøky; kidi mmeech; kidi mmigu'uk xwindaay'aty; windsø'øgi mdeety mdaak."

²⁰ Xjats ja jaa'y y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Windsøn, jaayip øts yø tuki'iyi nbadundøjkini ku nmutsk'aty.

²¹ Winets ja Jesús twin'ejxji'jky ja jaa'y amyuyj tsaachyujy, jøts ja tnimaay:

—Jap jadu'uk midi mjaakabadumpy: nøjkx, tuki'iyi x'atsto'okixy ti jaty jam mmøøt'ajtpy, jøts ja ayoobi jaa'y xabudøkit, winets ja Dios mjetkujk'ajtin mmo'o'jyit jap tsajpjøtpy; nøjkx x'atstuñ midi ndijpy, winets ø xpadsoont.

²² Xjats ku ja jaa'y jade'en tmadøøy, winets ja nugo tkumaa'yiyi'ñ tkudajiyi'ñ, janch ñiyjotmay'oo'kpim ojts ñøjkxni, kumi janch kumeeñ jaa'y idø'øn ja wyinaty.

²³ Xjats ja Jesús twin'ejxjø'kixy ja jaa'y pøn ja jam wyinaty nidanaajyip, winets pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—iø yjanchepi sudso ja kumeeñ jaa'y tkupøjk it ja Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy!

²⁴ Xjats ja pyabøjkpitøjk jadi'iñi myondi tyukti ku ja Jesús jade'en wya'añ; winets ja Jesús wyaañ jadigojk:

—U'nk una'jkti, janch tyimchep sudso ja kumeeñ jaa'y ttatøkidit ja Dios kyutujk, kumi myeeñ ja amuum yikmøjtøjkidip! ²⁵ Ne'egi tsojk ñaxt tu'uk ja møj jiyujk jap xuu'ñ jutjøtpy, jøts nigidi tu'uk ja kumeeñ jaa'y tyøkit jade'en mā Dios kyutujk ttanitani ja yjaa'y.

²⁶ Xjats ku ja jade'en tjaaktyimyadoodøø ku ja Jesús wya'añ, winet ja tyimñigyumaap yjajttøø, jøts ja xem yam ñawyajnidøø:

—iøts pønims idø'øn nitso'ok'atp?

²⁷ Xjats ja Jesús y'ejxji'jky, jøts ja wyaañ:

—Ka'ap yø øy pøn jaa'y kø'øm ñankñitso'ogiyit, ja Dios ja'ayi myøøt'ajtpy ja møk'ajtin sudso xyiknitsoojkint; ti Dios tktatsepjawi.

²⁸ Winets ja Pedro kyajpxøjkiyi'ñ jøts ja wyaañ:

—Tø øø tuki'iyi nmajtstutkixy ja nbikta'aky, jøts ixyam øøts idø'øn jade'en nwidity mets møøt.

²⁹ Xjats ja Jesús y'adsøøy:

—Janch meets idø'øn nnøjmi, pøni pøn tmajtstuttip tyøjk, pøn tmajtstuttip y'ajch y'uch, jøts chø', ja tyeety ja tyaak, uk ja y'u'nk ñidø'øxy tmajtsu'uty møøt ja naajx ja kam, pøni pøn jade'en tmajtsutp ja pyikta'aky øts køjxp, ja øgyajpxkyøjxp ja ømyadya'akyøjxp, ³⁰ pyaatp ja nøjkx ja tøj k may'ampy, may'ampy ja nøjkx tpaaty y'uch y'ajch, ja tyeety ja tyaak, ja ñaajx ja kyam, øy ja tjaku'ayo'ombaadi øts køjxp; pøni

myidanaapy idø'on ku sa yiktu'unt, winets y'anmija'win ñøjkt mā Dios. ³¹ Jøts may ja jaa'y Dios nøjx yik'amutskiyidi, pøn nugo namyøjpitak'ejtj; ja' ne'egi ja Dios kajxa'aky yikpidsø'ømp, pøn yik'ayo'om'ejtj.

Ku ja Jesús tnigajpxy jadigojk jøts ku ja y'oock

³² Jam idø'on ja wyinaty pyatti mā jam ja tuu' pyety midi nøjxp Jerusalén, ja Jesús wyinaty jawyeen yø'øpy jøts ja pyabøjkitøjk ix'oojk yø'ødyi. Xjats ja pyabøjkitøjk ja ñigyumaap tjawidi ku ja Jesús jade'en ñijxy, jøts janch tsø'jkidip ja'. Winets Jesús ja yjiwa'widøø nimakmajtsk, jøts ja ojts tyukmadoowinibøjkidi jadigojk sa jaty ja wyinaty yjatwa'añ kyubatwaLgxañ. ³³ Yide'en ja ñimaajyidøø:

—M'ejtjtip ku ɪxyam nbejtyindi jøts nnijxyindi jam Jerusalén mā øts jaa'y xkøyakt, pøn møj kudanaabyi'ajtpy ja naxwii'ñit jaa'y, jøts øts ja israelit jaa'y tyeetywindsøn jam xmatst jøts ja kajpxwejpitøjkti, ja'ats tyikutuktip jøts ø n'oock, jam øts ja xkøyaktit mā ja wenk jaa'y yikutukti møk'ampy. ³⁴ Yikxon ø nyiktaxe'ekt, yikwop yikoxp øts, xnidsujip øts ja jaa'y, jøts øts ja jaa'y xyik'oock; jøts ku øts wyinaty jade'en tø n'øøky, kyidigøøk xøøw øts jadigojk nbidsø'ømt jap oo'kpi jutjøtpy.

Ku ja Jacobo møøt ja Juan t'amidoodøø ja may'ajtin

³⁵ Xjats ja Jacobo, møøt ja Juan pøn ja Zebedeo myajnk'ajttip, ja' ojts tnimendi ja Jesús jøts ja tnimaadyi:

—Windsøn, ja' øø ndsøjkpy jøts øø xuujnit ja may'ajt, ja' øø n'amidoowampy.

³⁶ Winets ja Jesús tyiktiy yide'en:

—¿Ti dø'on mdsojktip, ti ø ndu'ump?

³⁷ Xjats ja wyandøø:

—Xmøøtsøøni øøts ku myikutukt, adsow aduuk øøts xyikt-søønit mgutujktaajkjøtpy, jøts øøts ja jaa'y xwindsø'øgit.

³⁸ Winets ja Jesús wyaañ:

—Ka'ap meets yø xnijawi pø ti mee m'amidøøpy. Ngupøkp øts ja ayo'on jøts pøni sa øts ja jaa'y x'uktu'unt. ¿Jøts meets, mgupøktip meets nayide'en ja ayo'on jøts pøni sa meets ja jaa'y m'uktunit?

³⁹ Xjats ja y'adsoodøø jøts ja wyandøø:

—Ngupøkp øøts, tiku øøts ndejint ngagupøkt.

Winets Jesús ja tnimaay:

—Janch jade'en, mjanchkupøkp meets nayide'en ja ayo'on midi ø ngupøkp, jøts mjanchkupøktip meets nayide'en pøni sa øøts ja jaa'y x'uktu'undit; ⁴⁰ tyimyø' ku meets xmøøtsinaawya'añ adsow aduuk, kidi øtsip meets ja nmo'op,

ja Dios Teety ja tyakp jøts ja' ja myo'op pøni pøn ja jade'en tømamidsøky.

⁴¹ Xjats ku ja yjadu'ukpi pyabøjkpitøjk tmadoodøø jade'en, winets ja yjanch'ambøjktøø, jøts ja Jacobo yikmi'ambøjktøø møøt ja Juan. ⁴² Winets ja Jesús pyabøjkpitøjk tyajxmujky, jøts ja tnimaay:

—Yide'en'ampy ja jaa'y wyindsøn'aty pøn Dios kyajpxy tkabadundip, ja'ayi nugo ja jaa'y tyiktuñ, jøts ja tu'ugyi tja'abøjkøxni. ⁴³ Jøts ka' mee nøjkx jade'en mjatti. Wenk meets mja'ami, pøni pøn namyøjpikta'akwajni, ja' idø'øn jade'en møjtkip pøni pøn ja myigu'uk twindsø'jkp; ⁴⁴ jøts pøni pøn tsuj windsøn'atwamp, ja' idø'øn windsøndøkip pøni pøn tuki'iyi ja jaa'y jade'en tpudøjkp. ⁴⁵ Ja'agøjxp ø nmiñ jøts ja jaa'y nbudøkit øy ti tunk ndu'unt, kidi ja'ajip øts tønimiñ jøts øts jaa'y øy ti tunk xuujnit, ja' ø tønimiñ jøts øts pøkyjaa'y ngubajit ja pyøky ku n'ookt winets ja mayjaa'y yikpojkpimaa'kxt. Øts idø'øn ja' myøjkudanaabyi'ajtpy ja naxwii'ñit jaa'y.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y pøn txøøw'ajtp Bartimeo

⁴⁶ Xjats ja yja'ttøø Jericó. Jøts ku ja Jesús pyabøjkpitøjk jam wyinaty tmøøtpidsimy kajpjotp møøt ja mayjaa'y, winets winap jaa'y ja tu'uk tpattøø pøn txøøw'ajtp Bartimeo, ja Timeo y'u'nk, jam ja wyinaty chøøni tuu'am jøts ja tigati tyikmuky. ⁴⁷ Xjats ku ja tnimadøøy jøts ku ja Nazaretit jaa'y jam wyinaty ñaxy midi txøøw'ajtp Jesús, winets ja winap jaa'y møk'ampy kyajpxkejky jøts ja wyaañ:

—iWindsøn'ajtim, rey David y'ap y'u'nk, ayo'ejxk øts!

⁴⁸ Xjats ja mayjaa'y ja møk'ampy wyingugajpxiyøø jøts ja y'amo'ont, ka'ap ja winap jaa'y y'amøñ, ne'egi ja tjaakyikjinajx'adi'ich, yide'en ja wyaañ:

—iMets myimajtsk'ap'ajtip ja møj windsøn David, ayo'ejxk øts!

⁴⁹ Xjats ja Jesús wya'k'øyiñ, jøts ja pyabøjkpitøjk ja tnøjmi:

—Nøjkx x'atswawdi.

Winets ja winap jaa'y y'atsyikwaay, yide'en ja t'atsnimaadyøø:

—Tsojk, pidø'øk, ixam idø'øn myikwaadsøy.

⁵⁰ Xjats ja jatyi tñajtswøjiñ ja yukwop, wo'onjø'kp inet ja adsu'jky, jøts ja tninijxxy ja Jesús. ⁵¹ Winets Jesús ja yiktøøjøø:

—¿Ti mdsøjkpy, sa me ndu'unt?

Xjats ja winap jaa'y y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Windsøn, ja win'ejxwamp øts.

⁵² Winets ja Jesús ja tnimaay:

—Nøjkxni; tøm mdsøkni kumi tøm me xjanchjawi.

Xjats ja winap jaa'y jatyi wyin'ejxwa'kxy, jøts ja tpanijky ja Jesús jam tuu'am.

11

Ku ja Jesús kyajptøjkiy'ñ Jerusalén

¹ Xjats ku ja jam wyinaty yja'atwanidi Jerusalén, winets ja tyandøø jam Betfagé midi ja kajp Betania wyinaty møøt ñamyiwingon'aty, ja kajp midi jam wyinaty tandip kojpk ix'am midi txøw'ajtp Olivos, jamts ja Jesús pyabøjkpitøjk namajtsk tkajxtsøø'ñ, ² jøts ja tnimaay:

—Nøjkxti ixem ma yø kajpu'nk wingon, jøts ku net jam mja'attit, jamts inet buuru'nk tu'uk kuwiiñ xpaattit midi tsotsnim, midi ka'anim pøn ttatsøøni. Nøjkx x'atsmigajidi jøts xwejtsme'endit. ³ Jøts ku pøn myiktøwidit tiku jade'en m'adø'øtsti, jade'en xnøjmidit jøts ku t'anuu'kxwā'añ nwindson'ajtim, jøts ku ja jaty tyikwimbejtkojmit.

⁴ Xjats ja pyabøjkpitøjk ñøjkxti, jøts ja buuru'nk ja ojts tjanchpaatti kuwiiñ jam tøk'agø'øm, jam ja tpaatti tuu'am jøts ja tmigajidøø. ⁵ Winets ja jaa'y winaagin tyiktøddøø pøn jam wyinaty, yide'en ja ojts ñii'mxyidi:

—¿Ti mdundip? ¿Tigøjxp ku yø buur xmigajidi?

⁶ Xjats ja pyabøjkpitøjk y'adsoodøø jade'en sa Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyidi; winets ja ojts yikmajstu'utti jøts ja jam choo'ndi. ⁷ Xjats ja jade'en tyiktso'ondøø ja buur, jøts Jesús ja ojts ttaninøjkxti; winets ja wyet ja ttajiba'andøø ja buur, jøts Jesús ja ttawaa'tspejty ja jiyujk. ⁸ May jaa'y ja wyet ojts tya'apti jam tuu'am, jøts may ujts'aay ja ojts ttu'kxti jøts ja jam nayide'en tpiktaktøø, jøts ja Jesús jade'en tpatsowa'andi ejxim møj windsønin. ⁹ Xjats ja niduki'iyi møk'ampy kyajpxkaktøø, jøts ja niduknax wyandøø:

—¡Dios Teety tsajpjotpit, kunuu'kx yø windsøn pøn me tø xkexy! ¹⁰ ¡Kunuu'kx yø windsøn midi mgutujk mimejniyip, wan ja tyeety'ap David tyikmøjtāajki ja kyutujk jadigojk! ¡Ku-uyi ja Dios Teety jadu'uk yjaak'øyi!

¹¹ Xjats ja Jesús jade'en tyøjkiy'ñ Jerusalén, jade'en ja yja'jty jam tsaptøjkjotp. Jøts ja ojts t'ejxkixy tuki'iyi ti jaty jam wyinaty ejtp; jøts ku ja ojts jade'en t'uk'ejxkixy, winets ja ñøjkxni jam Betania møøt nimakmajtsk pyabøjkpitøjk, ja'agøjxp ja ojts ñøjkxnidi ku ja et wyinaty tø chuu'ñi.

Ku ja Jesús t'ayo'onmigajpxy ja iigi tsā'amguipy midi ja tyøøm ka'ejtp

¹² Xjats ku ja Jesús kyimjabom choo'ndøø Betania, winet yuu ja pyaajtøø. ¹³ Jøts ja jagam t'ejxpaajty tu'uk ja iigi kipy midi jam wyinaty janch'aamyøøt; xjats ja ojts tninijky jøts ja t'ats'ejxwā'añ pøni jam idø'øn ja tyøøm. Jøts ku ja ojts t'ixy,

ni tu'ugin ja tyøøm ja tkapaajti, nugo ja wyinaty janch aay ja ñaxy, kumi ka'anin ja tiempi wyinaty tpaaty ku ja iigi tyøømi.
 14 Winets ja Jesús tmigajxpy ja iigi kipy, yide'en ja tnimaay:

—iNijuuni mga'uktøømiñit!

Ku ja Jesús jade'en wyaañ, myadowdi ja pyabøjkpitøjk ja'adi.

Ku ja Jesús twojpidšomguixy ja too'kpitøjk jam tsaptøjkjotp

15 Jawaani y'ijty, xjats ja yja'ttøø jam Jerusalén. Jøts ku ja Jesús tøjkiyññ tsaptøjkjotp, winet ja t'ixwojpidšomgijxy ja jaa'y pøn jap wyinaty too'ktip yajktip, midi jam wyinaty juudyip kajpxtip, tuki'iyi ja t'ixkajxpidsømgijxy. Nayi yikpidsøøm ja jaa'y ja' pøn jam wyinaty meen tkugondip, tuki'iyi myesi ja yiktejsapwajkøjxtøø, jøts nayide'en ja pak too'kpi chinaabyajt yiktejimbejtkøjxtøø; 16 jøts ja Jesús ja jaa'y tka'uktuk'anajxni ja tsaptøjk ku ja jam tigati tjatsømnaxwa'andi. 17 Yide'en ja Jesús tnimaay ja jaa'y ku ja yik'ixpijky:

—Yide'en jap nøkyijxpy wya'añ: “Ja' øts ndøjk wya'ant jøts naxwiiñit jaa'y jap t'ajot'attit ja Dios Teety”; jøts ka'ap meets ja jade'en ti xyiktuñ, maa'tstaajk meets ja' tø xyikwani.

18 Xjats ku ja jade'en tmadoodøø ja israelit jaa'y tyeetywindsøn møøt ja kajpxwejpitøjk, winets ja t'ixaadyøjkidøø ja taay jøts ja ttuku'oogiwy'a'andi, chø'jkidip idø'øn jaa ku ja yjaa'y yikpøjkøxniyidit, paty ja jade'en tnidaayiwya'andi kumi tyumni ja'winip ja mayjaa'y ja wyinaty ku ja janchnigyumaap yik'ixpijky. 19 Xjats ku ja et chuu'ña kyoodsiña, winets ja Jesús tmøøtsoo'naa ja pyabøjkpitøjk jam møj kajpjotp, jøts ja jam ñøjkxti ma ja chøønidi.

Ku ja iigi tsa'amguipy tyijch

20 Xjats ku kyimjabom'ajty, winets ja jam jøpyi ñajxtøø ma ja iigi kipy jam wyinaty tyani, jøts ja ojts t'ejxti ku ja wyinaty tø tøjtsjøl'kni y'aatsjøtpy. 21 Winets ja Pedro ja tja'myejch, jøts ja tnimaay ja Jesús:

—Windsøn, ejx ja iigi kipy tø tyøøtsni midi ojts x'ayo'onmigajxpy.

22 Winets ja Jesús y'adsøø y jøts ja wyaañ:

—Janchjawidi Dios møk'ampy. 23 Janch meets idø'øn nnøjmi, pøni pøn tnimaapy ya'at kojpk: “Nøjkx mejyjotp, jamts mdøkit”, pøni ku amumjoojt jade'en mwinmay ku ka'ap mmay mdajy, jøts ku kø'øm xjanchjawi ja m'ayuujk pøni sa wyinaty tø mwa'añ, jatp idø'øn ja jade'en pøni ku wyinaty jade'en ja janchja'win xmøøt'aty. 24 Paty mee nnøjmi pøni ti jatp m'amidoodip ja Dios, pøni ti mgu'amidoowidip jøts ku xjöp'ejxtit jade'en, jatpts ja jade'en. 25 Jøts ku mdios'ajot'attit,

pøni jam ja mmidsepti, maa'kxukti, jøts Dios Teety nayide'en mbojpkimaa'kxidit pøn jap tsajpjøtpty. ²⁶ Pøni ku ka'ap xmaa'kxukti ja mmigu'uk, nayide'en meets ja Dios Teety mgapojkpimaa'kxiti pøn jap tsajpjøtpty.

Ja Jesús myøk'ajtin

²⁷ Xjats ja jade'en jadigojk ñøjkxtøø jam Jerusalén. Jøts ku ja Jesús jap wyinaty wyidity jap tsaptøjkjøtpty, winets ja jap ojts ñimiñi ja teetywindsøn, ja kajpxwejpitøjk, jøts ja møjaa'dyøjkti pøn ja kutujk jam wyinaty t'adsinaadyip, ²⁸ ja'ats ja ojts yiktiyi, yide'en ja wyandøø:

—¿Pøn jade'en tø mdanigutujk'aty ku jade'en m'adi'ich ya tsaptøjkjøtpty? ¿Pøn mets jade'en mgutujkmø'øyi?

²⁹ Xjats ja Jesús y'adsøø jøts ja wyaañ:

—Nayide'en mee nyiktøøwami; pøni x'adsoowimbejtíp øts inet, winets inet ndukmado'odit pøn øts yø jade'en tø xanigutujk'aty ku øts jade'en n'adi'ich. ³⁰ Ku ja Juan Bautista ojts yiknøbety, ¿pøn ja ojts tyanigutujk'aty ku ja jade'en y'adijch? ¿Sa mee m'ukwaa'ñ, Dios ja ojts tyanigutujk'aty jøts ja jade'en y'adø'øtst? Adsoojimbejtík øts.

³¹ Winets ja kø'ømyi ñagyajpxkaajkidøø, yide'en ja ñawya'añidi:

—¿Sa njanch'uknimaayint? Ku net yø njanimaa'yint: “Dios ja ojts kyutujkmø'øyi”, yide'en adøm inet yø x'adso'owint: “¿Jøts tigøjxp ku ka'ap xjanchjawidi pøni jade'endam ja?”

³² Jøts ja jaa'y inet xmi'ambøjkma'ant ku net njawaa'anna'ant jøts ku jaa'y ja ojts kyutujkmø'øyi.

Jade'en ja kø'øm ñawyaajnidøø, jøts kumi ñija'widip ja jaa'y wyinaty may ku ja Juan ja Dios kyugajpxy'aty, paty ja jade'en chø'jkidøø. ³³ Jøts ja yide'en tnimaadyi ja Jesús:

—Ka'ap øøts ja nnijawi.

Xjats ja Jesús tnimaay ja jaa'y:

—Nayide'en meets ja ka'ap ndukmado'ot pøn øts jade'en xanigutujk'ajtp ku øts jade'en n'adi'ich.

12

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ka'ødyumbi

¹ Winets ja Jesús tmigajpxøjkiyñ ja jaa'y ejxpajtin madya'akyøjxp, yide'en ja wyaañ:

—Jaa dø'øn jaa'y wyinaty tu'uk pøn ja uvi tsa'am ojts tteen kyamjotp; jøts ja yikxon tnagueemy tnabijky, jøts ku ja jade'en t'uktuuñ winets ja tyik'øyiññ tu'uk ja uvi kumdaajk ma ja uvi tsa'am nøø ojts idø'øn ja jade'en tyik'øyi, xjats ja tpøjch tu'uk tøjch janch køjxp jam kyamjotp. Kam ejx'etaajk idø'øn ja yik'øyiññ, ojts idø'øn ja jade'en tyik'øyigyixy.

¹Winets ja tamuky tkøyajknaa ja kyam, tumbi ja ojts ttukmidañ, jøts ja ñøjxni abiky et. ²Xjats ku ja tiempi tpaajty juuni cha'am y ja uvi tsa'am, winets ja windsøn tkejxy tu'uk ja tyumbi jam ma ja jaa'y ja tsa'am gam jam wyinaty tøm tmidandi jøts ja jam t'atstuk'amidoowa'añ ja tsa'am kikujkp midi jam wyinaty ejtp kyamjotp. ³Xjats ku ja tumbi jam yja'jty, winets ja jaty yikmajch jøts ja kam ejx'etpi ja ojts chiigyiyi, ka'ap ja ti yikmøoy, jadi'iñi ja jam wyimbijty. ⁴Winets ja kugam tkejxy jadu'uk tyumbi nay jam; ojts ja ñijxy jøts ja jam nayide'en yiktuuñ, yikxon ja jam ojts tyika'ach, ojts ja chaachi kyubajki xpy, janchiktsepmigajpx ja jam. ⁵Xjats ku ja nay jadi'iñi wyimbijty, winets ja kugam tjaakejxy jadu'uk tyumbi pøn ja kam ejx'etpi ojts tyik'ookti. Janch namay ja tumbi tmøøt'aty jøts ja xyumikexy tu'uk jaty ja tsa'am tsømbi; ja'ats jam ojts ja kam ejx'etpi kya'ødyuñidi, pømbi yikwojp yikojs, jøts pømbi winaagin oo'ktøø.

⁶'Jamts ja kugam myajnkun'k wyinaty tøm tmøøtañ, tu'ugyi ja t'u'nk'aty, ja'ats ja jam kø'øm myøøtaan, ja'ayi ja yjanchøjkpy; xjats ja ojts ix'oojk tkexñim, yide'en ja wya'añ: "Yikwindsø'ogip yø kumi øts n'u'nk yø." ⁷Jøts ja tumbitøjk pøn jam wyinaty t'ejx'ejttip ja tsa'am gam, ka'ap ja jade'en wyandøø jøts ja twindsø'ogidit, t'ixwibejpidsøjmidøø ne'egi jinaxy ja ñawya'añidøø: "Ya'at inet ja' pøn kugam'atp; wan tyikpa'ø'jkyimp jøts adøm yø tsa'am gam nja'bøjkna'ant." ⁸Xjats ja jade'en tmajtstøø, jøts ja tyik'oo'ktøø, ojts ja ñine'kx ja t'ixwibejpidsøjmidøø jam tsa'am gamjotp.

⁹Jøts, ¿ti tyu'ump ja kugam kø'øm ku ja y'u'nk jade'en y'ø'jky? Kuwani ja kø'øm tñime'ent, winets ja tyikudigøøgyøxt ja kam ejx'etpi, jøts ja abikyjaa'y ja t'ixa'att, ja'ats ja myo'op ja cha'am gam.

¹⁰¿Ka'anin ja nøky xkajpxidi ma yide'en wya'añ? Ja tsaa midi ja pojtspi kya'uk'a'ejxidøø, Ja'ats ne'egi ixyam tøm y'ukyikpiktakni pøch kyubajk jøts ja ttamajtsmujkixy ja pøch.

¹¹Ja Dios Teety idø'øn jade'en tøm ttuñ, øy yø nigyumaap njaja'wandi.

Jade'en ja Dios kyajpxy wya'añ.

¹²Winet et ja israelit tyetywindsøn tmajtswandøø ja Jesús, ja'agøjxp ku ja wyinaty tøm myigajpxyidi jade'en. Jøts kumi chø'jkidip ja mayjaa'y ja wyinaty, paty ja ojts jadi'iñi tmajtsu'utti, jøts ja jade'en choo'nidøø.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

¹³Waani y'ijty, xjats ja Jesús winaagin yiktaniguejxy ja fariseotøjk møøt ja Herodes myigu'uk, jøts ja nugo yjot'ejxwa'añi, ja' ja nugo chojktip jøts ja kyajpxigø'øty, ja'ats

ja yiktani'øønip. ¹⁴ Ojts idø'øn ja Jesús jam yiknimiñ, jøts ja yiknimaay:

—Windsøn, nnija'wip øøts jøts ku mets tiy janch mga-jpxy, ku me ka'ap xmøjpikta'aky pøni sa jaty ja jaa'y wya'andi, jøts kumi ka'ap mets pøn x'ejxkapy xka'ejxkapy, mdum'ejxkajpkijxpy mets ja jaa'y, jøts tu'ugyi mets tiy janch xuk'ixpiky ja jaa'y sudso nnøjksin mā Dios, paty øø nyiktøøwa'añ: ¿Øy ku øøts ja windsøn César nmiyakt nmigubatt, uk ka'ap? ¿Nmo'op øøts ja meen, uk ka'ap?

¹⁵ Xjats kumi ñija'wip ja Jesús wyinaty jøts ku nugo yjot'ejxwa'añidi, winets ja tnimaay:

—¿Tiku ø xjot'ejxti? Yakti tu'uk meen, wan ø t'uk'ijxy.

¹⁶ Xjats ja ojts tmo'odi, xjats ku Jesús ja twin'ixy winets ja ojts tyiktiy, jøts ja wyaañ:

—¿Pøn ya'at ja wyeen y'aaw, jøts pøn ya'at ja xyøøw ixya kyøjxa'ayi?

Xjats ja y'adsoodøø jøts ja wyandøø:

—César yø' yja'.

¹⁷ Winets Jesús ja tnimaay:

—Mo'odi ja César ja yja' pøni midi ja yja'ajtpy, jøts ja Dios xmo'odit pøni midi ja yja'ajtpy.

Jøts ku ja Jesús jade'en wyaañ, winets jaa'y ja ñigyumaap tja'widøø ku ja jade'en y'adsøøy.

Ku ja jaa'y tyiktøwdi pøni janch idø'øn ja' ku oo'kpi jadigojk jyujkpyøktit

¹⁸ Xjats ja Jesús ja saduceotøjk ojts ñimiñiyi. Ja' ñimejniyi pøn nømdip jøts ku oo'kpi nijuuni kya'ukpidsømnidit jap oo'kpi jutjøtpy; ja'ats ja ojts yiktiyi jøts ja ojts ñi'ixmxyi:

¹⁹ —Windsøn, yide'en ja Moisés ojts tjaadya'ñ tu'uk ja kutujk pøni pønik tku'oo'kp ja ñidø'øxy, jøts ku ja y'u'nk ja ni tu'uk tkayiktañ, winets ja ku'økyø'øxy tmøøt'amajtskit ja ñiyaa'y oo'kpi myigu'uk midi nadyu'uk jøts ja jade'en yika'axiyit. ²⁰ Jøts ja dø'øn ja jaa'y wyinaty niwixujkti, jade'en ja tyukjaa'y'atti. Xjats ja myøjpi jawyeen y'amajtskiyi'ñ, jøts ja jatyi tku'ø'jky ja ñidø'øxy, ka'anim ja y'u'nk ja wyinaty tpaatinim. ²¹ Ku dø'øn ja jade'en y'ø'jky, winets ja mutskpi midi ja oo'kpi wyinaty myijidsimy'ajtpy, ja' ojts tmøøt'amajtski ja ku'økyø'øxy, jøts ja nayide'en y'oo'knimøø, ni tu'ugin ja y'u'nk ja tkayiktaañ; nayide'en ja myidigøøkpi yaa'y yjajty. ²² Niduki'iyi ja tø'øxy ja tyiknajxkiyxy ja yaa'dyøjk niwixujk yaa'y, jøts nipøn ja y'u'nk ja ojts kyadukpaadyi, nipøn ja y'u'nk tkayiktaañ. Xjats ja tø'øxyøjk nayide'en y'oo'knimøø. ²³ Jøts ku ja jadigojk pyidsø'ømdit jap oo'kpi jutjøtpy, ¿pømbi ja tø'øxy nøjx jadigojk tnidø'øxy'aty, kumi tø ja niduki'iyi t'atsnidø'øxy'ajtkøxti?

²⁴ Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ka' mee m'øwyinmay, ja'agøjxp ku xkanijawidi ja Dios kyajpxy, ku xkanijawidi ja Dios myøk'ajtin. ²⁵ Ku dø'øn ja oo'kpi nøjkx pyidsømdi jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, nipøn nøjkx kya'uk'amajtskiñi, nipøn nøjkx kya'uktø'øxmyiyø'øñi, nipøn y'u'nk tka'ukyik'amajtskiñit. Jade'en ja tsinaa'yin ja nøjkx tyiknaxti ejxim ankilis pøn tsinaadyip jap tsajpjøtpy. ²⁶ ¿Ka'ap meets xnijawi, jøts ku ja Dios kyajpxy wya'añ ku ja oo'kpi pyidsø'ømt jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy? ¿Ka'aním ja nøky x'ixpøkti midi ja Moisés ojs tja'ay, ma ja tnigajpxy sudso Dios ja ojs myigajpxyi jam ujs aayjotp? Ku ja ojs ñi'mxyi: “Tum øts xdios'ajttip ja Abraham, ja Isaac jøts ja Jacob.” ²⁷ Kidi oo'kpipts ja ñidios'ajtpy, pø ja'axi ja ñidios'ajtpy jøts ja tyikjuyk'yatt øy pøn. Jøts mga'øwyinmaapy meets idø'øn ku xkajanchjawidi.

Ja møj kutujk midi ja Dios ñi'ane'empy

²⁸ Xjats winet yja'ljty tu'uk ja kajpxwejpitøjk ja myigu'uk midi wyinaty tø tmadøy ku ja Jesús jam jade'en tminagyajpxyi ja saduceotøjkti, jøts kumi ja wyinaty tnijawi ku ja Jesús wyinaty øy tø y'adsøy, winets ja tyiktiy, yide'en ja tnimaay:

—¿Midi'ibi ja Dios ja kyutujk jawaani møj jøts nmimado'owint?

²⁹ Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Ja' Dios jawaani møj kyutujk'ajtpy midi wamp yide'en: “Israelit jaa'y, ukmadowdi meets, tu'ugyi ja Dios pøn adøm ndios'ajtindip. ³⁰ Jøts tsokti ja jawaani ejxim niti jade'en xkat-sokti, amumjoojt ja xwindsø'øgidit, ja' tu'ugyi mjetmay'attip, ja' tu'ugyi møk m'ajot'attip.” Ya'at idø'øn øgyutujk'ajtp. ³¹ Jøts jap jadu'uk midi ñiñayjade'en møj, yide'en ja wya'añ: “Tsok mmigu'uktøjk, windsø'øgi mmigu'uktøjk, jade'en xtsokt jøts jade'en xwindsø'øgit sa kø'øm mnachøkyi, jøts sa kø'øm mnawyindsø'øgiyi.” Ka'ap jadu'uk kutujk te midi jawaani møj sa ya'adindi.

³² Xjats ja kajpxwejpitøjk wyaañ:

—Windsøn, ka' me mgajpxigøy. Tiy janch me mwa'añ jøts ku Dios ja tu'ugyi, ku ka'ap jadu'uk pøn. ³³ Janch me mwa'añ jøts ku Dios amumjoojt ndsojkint, jøts ku ja amumjoojt nwindsø'jkint, jøts ku ja tu'ugyi møk n'ajot'ajtint, tyimdyigayajpxy jade'en ku nmigu'uk ndsojkint jade'en sa kø'øm nnachøjkyi'imp. Ne'egi tyimy'øøy yø jade'en ne'egi Dios chøjkpy, jøts ka'ap jadine'en yiktsøky ku jiyujk ku ja ti ndawindsø'jki'int, ku ja ti ndamiyojxin jam altajrkøjxp.

³⁴ Xjats ku ja Jesús ojs t'ixy ja jaa'y ku ja Dios kyajpxy twinmadooqi, ku ja yikxon øy tsuj y'adsoojyøø, winets ja tnimaay:

—Tyimyjawaani kya'ity jøts mets ja Dios kyutujk xkupøjkit midi yja'a'y ja tyanitanaapy.

Jøts jade'en ka'ap pøn y'uknay'a'ejxiniyi jøts tyiktøø'adø'øtst øy tyii'ji.

¿Janch idø'øn ku ja David t'ap'aty ja Cristo?

³⁵ Jam ja Jesús wyinaty yik'ixpiky tsaptøjkjotp, jamts ja yide'en wyaañ:

—¿Sa dø'øn ja kajpxwejpitøjk wya'andi? ¿Pønik idø'øn tijy pøn ja Dios Teety ya pyiktaajk naxwiiñ jøts wyindsøn'att? ¿Nugo ja møj windsøn David y'ap ja tijy, kidi? ³⁶ Janch jade'en wya'andi, ka'ap idø'øn ja kya'pxyi kumi kø'øm ja David wyaañ ku Espiritu Santo ja ojts y'agajpxiyi, winets ja Dios kyajpxy ja ojts tjaajyi ma wyaañ yide'en:

Yide'en ja Dios Teety tnimaay ja nwindsøn'ajtim:

“Ixa'ak jøts ø xpudsøønit n'aga'n'ampy, jøts øts yø mmidsep nmimajadakøxt.”

³⁷ ¿Pøni yø' wyindsøn'ajtim, sudso yø ndejint nugo t'ap'att?

Jade'en ja Jesús wyaañ. Janch namay ja jaa'y jam wyinaty, jøts janch jotkujk ja jam wyinaty pyatmadøyi.

Ku ja Jesús ttamigajpxy sa y'adø'øtsti ja jaa'y midi yik'ixpøjktip jam tsaptøjkjotp

³⁸ Yide'en ja Jesús wyaañ ku ja jam wyinaty yik'ixpiky:

—Øyim mnay'ejx'etidit, ejxim meets kajpxwejpitøjkin, mnay'ejxniyidi pøn ja wyet yønjaw i tpajidøjttip ku yø'ødyi, pøn muum tuu'ajy nagyajpxpoo'kxi ttsojktip windsø'øgi winjaw i, ³⁹ pøn ja øybi tsinaabyajt ttsojktip jap tsaptøjkjotpy, pøn ja tsinaabyajt twi'ejxtip ku kyaawya'andi, ⁴⁰ jøts ja' ja ku'økyø'øxyøjk pyøjkidip ja myeeñ, jøts ja jaty tku'øø'ndi, ñadyijyi ja øy Dios'ajot'atti. Janch møk ja nøjkx tku'ayowidi ku jade'en y'adø'øtsti.

Ku ja ku'økyø'øxy tpiktaajky ja lyimunsi

⁴¹ Tuk'ojk ja Jesús y'ixaajky jap møj tsaptøjkjotpy, jap ja wyinaty chøøni jap kajuun windujpy ma ja jaa'y ja myeeñ tpikta'akti midi ja yojxtip, jap ja t'a'ejxuky ja jaa'y sa jaty jap pøn myeeñ wyinaty tpikta'akti, namay idø'øn ja'adi.

⁴² Winets yja'jty tu'uk ja ku'økyø'øxy pøn wyinaty janch ayoop, pøn wyinaty niti ka'ejtxip. Ja'ats pyujxmeeñu'nk majtsk tkugo'oniyi'ñ jap meeñ abøjk'i'ñjotpy, tuki'iyi dø'øn ja tpiktaajky midi ja wyinaty myøøt'ajtpy. ⁴³ Winets ja Jesús tyaaixiyi'ñ ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaay:

—Janch meets idø'øn nnøjmi ku yø ku'økyø'øxy janch ne'egi jawi ndejint ja myeeñ tø tyøxy. Nipøn jaa'y ja myeeñ jade'en tø tkayøxy pøn jaty ja myeeñ tø tja'agonidi jap kajuunjotpy; ⁴⁴ kumi ja myeeñ windank yø jap nugo tø tpikta'akti; jøts

yø tø'øxyøjk øy idø'øn yø ayøy, ne'egi tø yø tpiktakixy ja ñidsinaajyik midi yø jam myøøt'ajtpy.

13

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tsaptøjk yjett

¹ Xjats ku ja Jesús pyidsiimy jam møj tsaptøjkjotp, winet ja pyabøjkpitøjk ja tu'uk ñimaajyøø:

—¿Windsøn, ejxik mets, ti tsaa yø jade'en jøts ti tøjx yø jade'en!

² Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—¿M'ijxpy yø møj tøjx? Ni tu'ugin yø tsaa ya nøjx kyatañ nikiibety. Me'endip ja jaa'y jøts ja nøjx tjaagøxtø tuki'iyi yø tøjx.

Ja ejxa'an midi yik'exp ku wyinaty yiktiidyunwanidi ja naxwii'ñit jaa'y

³ Xjats ja jade'en ñøjkxtøø jam kojpkøjxp midi txøøw'ajtp Olivos, ja kojpk midi jam wyinaty tsaptøjk awemp tãmp. Jamts ja Jesús y'ixaajky, jøts pyabøjkpitøjk ja jam amaa'tsk yiktøøjiyøø, yide'en ja Pedro wyandøø møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, jøts møøt ja Andrés:

⁴ —Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts xukmado'ot windem idø'øn yø tsaptøjk jade'en yjatt. ¿Ti tiy'ajtin øøts jawyeen n'exp jøts ku dø'øn ja jade'en wyinaty yjatwa'añ?

⁵ Xjats ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Øyim mnay'ejx'etidit, ejxim mee pøn mwin'øø'niyi.

⁶ Kumi may jaa'y nøjx myendi jøts øts ja x'adunaxtit, jøts ja ñøø'mdit: “Cristo øts”, mayjaa'y ja jade'en wyindaay'attip.

⁷ Jøts ku meets ja tsep øy ma xnimado'ot ku ja tsep wyingoni, kidi mdsø'øgidi kumi jatp idø'øn ja jade'en, ka'ap ja ñaxt jøts ka'ap ja ja' tiidyu'unin xøøwi. ⁸ Kumi ja møj ja mutsk ja kajp nøjx cheptundi xem yam, windsøndøjk ñañibidø'øgidit pøn jatp yikutujktip ya naxwiiñ; maawyeen ja ujx nøjx ñaxy, me'emp ja yuu, may'ampy ja jaa'y nøjx ja myigu'uk tmidsepøkti a'ø'y'ampy pøn ja nugo tyikma'attip. Jøts ku dø'øn ja jade'en yjatt tso'ondakpnim idø'øn ja ayo'on wyinaty jade'en.

⁹ Jøts øyim mnay'ejx'etidit; kumi myikøyakp meets ma kudunktøjk yikutukti, jøts mee nøjx myiktsiiky myikwøpy jap tsaptøjkjotpy. Mwinguwa'agip mee nøjx ja møj windsøndøjk; øts meets jap xkunøjkxip jøts ja windsøndøjk myikmadya'agidit, xjats meets idø'øn ja nja' xnigubojkit.

¹⁰ Namga'anin ja tiidyu'unin xøøw tpaaty ku ja øgyajpxy ku ja ømyadya'aky øy magajp yikajpxwa'kxt. ¹¹ Jøts ku jade'en ja kudunk øy madsoo myiktawinguwawidit, kidi xkumayidi xkudajidi sudso x'adsojimbettit. Jade'en idø'øn mwa'andit

pøni sa Espíritu Santo winet myik'ayukpaadyidi; kidi meedsip kò'øm mgajpxp, ja Espíritu Santo meets m'agajpxiyip. ¹² May ja jaa'y ttukmiga'axwa'kxy ñagyøyakidit jòts y'oooktit, may ja u'nkteety ja y'una'jk nøjkx tmidsepòkti jòts ja tkøyaktit, nayide'en ja una'jk nøjkx tmidsepòkti ja tyeety ja tyaak kunim o'jkin ja ttukpaattit kò'øm. ¹³ Jòts mdumidsep'attip meets ja jaa'y ja'agøjxp ku meets øts xjanchjaw; jòts pøni pøn ja ayo'on jade'en tmidanaapy kunim y'oookt, ja' idø'on nøjkx nitso'ok'ajtp.

¹⁴ Jade'en ja Dios kyugajpxy Daniel tjaay tu'uk ja nøky mā ja ojts tnigajpxy midi ja jaa'y tyikma'atp, jòts ku meets ja jade'en x'ext ku ja mā tø yikpikta'aky mā ja kyapaat'aty —pøni pøn ya'at nøkyajpxy, wan tja'gyuki—, jòts pøni pøn jam Judea tsinaadyip wan tkaknøjkxti jam kojpkjotp. ¹⁵ Jòts pøni jam wyinaty tø pyety tyøjkøjxp ja'abi xøøw, jòts ku ja wyinakt ka'ap ja yjaaktyimy'atstøkit jap tøjkjøtpy jòts ja tjaakyikpidsø'omt øy ti, ne'egi tø'øp ja' ku ja jadi'iñi yjaaka'akt; ¹⁶ jòts pøni pøn jam wyinaty kyamjotp, ka'ap ja y'ukwimbejtnit jam tyøjk windum jòts ja wyet ja tjaak'atswetst. ¹⁷ iTi yjanch'ayøø y ja tø'øxyøjk pøn wyinaty jøtpyti, pøn jam wyinaty myutsku'nk tmøøt'ajttip ja'abi xøøw! ¹⁸ Ajot'att amidowdi ja Dios jòts kidi yja'aty ja tiempi winet et ku ja et wyinaty xyuxy, jòts kidi ja'abi xøøw mga'akti; ¹⁹ kumi ja dø'on nøjkx ja møk ayo'on tyuñiyi midi ka'anim yik'ixy nijuuni wine'en ñaxy kujk ja tiempi jaayip ku Dios tyiktso'ondaajky yø naxwii'ñit, nika'ap nøjkx jadu'uk ja ayo'on jade'en yik'ixy sa ja'ajin midi idø'on me'emp. ²⁰ Jòts ku Dios Teety ja jeexyip tø tka'agajpxuky kon ja ayo'on, ti pøn xijy jade'en nitso'ok'atp; jòts ja'agøjxp Dios Teety ja tø tyikøñ ku ja ttsøky ja yjaa'y pøn ja tø twiwich.

²¹ Pøni pøn mdukmadojidip, pøni pøn mnimaajyidip: “Ejxti, ixya dø'on ja Cristo”, uk ku myiknøjmidit “Ejxti, ixem ja Cristo tyani”, kidi xmibøkti. ²² Ja' idø'on nøjkx jade'en wandip pøn ñadyijyi jade'en sa Cristo sa ja Dios kyugajpxy, pøn ja miku' myøk'ajtin nøjkx tyiktuujnidip jòts ja nayide'en ttu'unt sa Diosin, yjawin'øø'mbaatwa'amp ja nøjkx pøn ø tø nwiwich. ²³ Jòts nay'ejx'etidi meets, nayjøp'ejxidi jòts kidi mwindaay'atyidi ja miku'; patki'jyi meets yø yam ndukmadøy.

Sa mye'ent ja naxwii'ñit jaa'y myøjkudanaabyi

²⁴ 'Ku dø'on ja tiempi ñaxt mā et ja ayo'on tyuniyit, winet ja xøøw y'oookt, winet ja po' y'oookt, jòts ja ka'ap y'uk'anidit, ²⁵ ka'agøjxp yø maadsa' jam tsajpwemp, jòts naxp ja uyx jam tsajpwemp. ²⁶ Xjats t'ejxtit ja naxwii'ñit jaa'y ja myøjkudanaabyi ku ja kyutujk ttime'ent møk'ajtingøjxp yoots agujkp. ²⁷ Winets øts ja n'ankilis ngajxwa'kxt, ja'ats

øts ja njaa'y xwaamujkip pøn øts tø nwiwetsti øy maðsoo, yikwaamuktip ja' øy ja wyinaty ma tyimyjatsøonidi.

²⁸ 'Uk patmadojidik øts ja n'ixpøjkin: Ku ja iigi kipy y'awaj y'u'nk'aty jøts ku ja kujk xyimumbøjkni, jade'en yiknijawi ja et jøts ku y'anda'akwani. ²⁹ Nayide'en idø'øn ja n'ukpiktaajkint sa ja ayo'on nøjx ñaxy; jøts ku ja jade'en x'ejxtit, jade'ents meets ja xnijawidit jøts ku øts wyinaty nmenwani. ³⁰ Janch meets idø'øn nnøjmi, jatp idø'øn ja jade'en namga'anin jaa'y wyinaty y'ookti. ³¹ Najxp yø naajx yø tsajp y'ity, jøts niwindem øts n'ayuujk kyanaxy.

³² 'Ka'ap ja et ja xøøw yiknijawi pøni juuni dø'øn ja jade'en yjatt, nipøn ja tkanijawi, ni ankilis ja tkanijawi, jøts ni Dios U'nk ja tkanijawi. Ja Dios Teety ja tu'ugyi tnija'wip.

³³ 'Jøts nayjöp'ejxidi meets ejtp, ejtp ja Dios x'ajot'attit kumi ka'ap meets ja xnijawi pøni juuni øts wyinaty nwimbejtkojmit. ³⁴ Jade'en idø'øn ja ndejint n'ukpiktaajkint ejxim ja jaa'y midi nøjxyp jagam widejtpi, jøts ku ja chøøñ y'uk'ane'empy ja tumbi ja', tu'uk jaty tyumbi ja t'uktunkmø'øy jøts y'ukpiktakpy tøj adinaabyi ja tu'uk, pøn t'ejx'etp ja tøj. ³⁵ Jøts ejtp idø'øn mjöp'ejxtit, kumi ka'ap meets ja xnijawi pøni juuni yja'att ja mwindsøn midi kudøjka'ajtp, jotmøn ja yja'aty ux, uk jotmøn ja yja'aty tsuu'm, jotmøn ja yja'aty ku tsapni'aaw y'ayajxnidi, uk jotmøn ja yja'aty jøpkyoots; ³⁶ ka' ti nnija'win pøni juuni ja yja'att, kuts meets ja jotmøn mmaagubaadiyit yam meets jap wyinaty mmaa'y. ³⁷ Midi mee ndukmadøpy, niduki'iyi øts idø'øn ja jaa'y jade'en nnøjmi jøts tjöp'ejx'ettit.

14

Ku ja Jesús yikajpxy'aty jøts ja yikmatst

¹ Ja majtsk xøøw wyinaty kya'ity jøts ja paski xøøw tpaatt ku ja jaa'y tkaydi ja tsapkaaky jadi'iñi midi ja levaduri tkamøøt'ajtp. Winet et idø'øn ja teetywindsøn møøt ja kajpxwejpitøj t'ixa'adi ja taay ja winmaa'ñ sudso ja tjady-imy'ukmatstit ja Jesús awin'øøni'ampy, jøts ja tyik'ooktit.

² Xjats ja yide'en kø'øm ñawyajnidøø:

—Ka'ap ja jade'en y'øy'att ku ja nmajtsint xøjøøjty, tsojk ja jaa'y jade'en xem yam pyidø'øktit jøts adøm ja sagasa xu'unindit.

Ku ja Jesús yiktagutajmji'iky ja pa'akxuu'kpi

³ Jam ja Jesús wyinaty ma ja kajp txøøw'aty Betania, jam ja wyinaty tyøk'ayø'øy Simón wyindum, ja jaa'y pøn wyinaty axøø'kpim putsp; jam ja Jesús wyinaty twindsøøni ja mesi ku tø'øxyøj tu'uk tmija'jty ja poop tsaadu'jts midi wyinaty tmøøt'ajtp ja aceite midi janch pa'akxuu'kp, jøts midi janch tsowi to'jkip. Ja'ats ja tø'øxyøj ojs tkupu'udu'uty, jøts ja Jesús

kyubajk ja ojts ttanitajmiyi. ⁴ Winets ja jaa'y y'ambøjktøø pøn jam wyinaty winaagindi, yide'en ja ojts ñawya'añidi:

—¿Tigøjxp ku yø pa'akxuu'kpi jade'en nugo tø wyindigøy?
⁵ Tø yø jeexyip ne'egi yiktøøky tigøøk magø'pxy denarios, jøts ayoobi jaa'y ja jeexyip ja meen yiktabudøki.

Jøts ja tjanchmyi'ambøjktøø ja tø'øxyøjx.

⁶ Winets Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Majtstu'utti; ¿ti yø mdamigajpxtip? Øts yø jade'en tø x'ødyuñ. ⁷ Kumi ejtp meets ayoobi jaa'y xpaatt x'ext, jøts ødyundi meets ja' pøni juuni meets ja kø'øm xmay'atwa'añ; jøts kidi xjöp'ejxti jøts øts meets ejtp xpaatt x'ext. ⁸ Tø øts idø'øn yø tø'øxyøjx jade'en xuñ pøni sa øts idø'øn yø xamidsøkyin; tø øts ja pa'akxuu'kpi yø xanitemy kumi x'ookjöp'ejxnip øts idø'øn ja', paty idø'øn xyik'øø'yiñi xyikpaajitiñi kumi wingonip øts ja n'o'jkin. ⁹ Janch meets idø'øn nnøjmi, ku øy madsoo yikajpxwa'kxt ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ya naxwiñ, nayide'en yø øy madsoo yiknimadya'akt ku øts yø tø'øxyøjx jade'en tø xmay'aty, yikja'myatsp yø øy juuni ku yiknimadya'akt.

Ku ja Judas ñay'awajniyi jøts ja tkøyakt ja Jesús

¹⁰ Winets ja Judas Iscariote chøø'ñ pøn ja Jesús pyabøjkpitøjx wyinaty møøt ñimakmajtsk'aty, jøts ja ojts tninijkxy ja teetywindsøn, ja'ats ja møøt tkajpxy'ajty jøts ku ja tkøyakt ja Jesús. ¹¹ Xjats ku ja jade'en tmadoodøø, winets ja jyanchx-ondaktøø, jøts ja Judas ja meen jaty yiktami'awa'aniiyñ. Ja'agøjxpts ja Judas t'ixaay ja taay ja winmaa'ñ juuni et ja t'ukøyakt ja wyindsøn.

Ku ja nwindson'ajtim yjaak'a'ux'ajtni møøt ja pyabøjkpitøjx

¹² Xjats ku ja xøøw tpaajty midi ja israelit jaa'y yjanch'amaay'ajttip, ku chapkaaky ja jadi'iñi tkaydi midi levaduri tkamøøt'ajtp, ja'abi xøøw idø'øn wyinaty tø tpaaty jøts ku ja xøøw midukxøøw tyuñi, ja' ja tyejtip paski, ja'abi xøøw idø'øn ja tyukni'o'jkidip ja borreegi maxu'unk, paty ja pabøjkpitøjx winet et tyiktøødøø ja Jesús jøts ja tnimaadyøø:

—¿Ma øøts ja paski a'ux nyik'awext jøts ni'amuki n'a'ux'ajtidit?

¹³ Xjats ja Jesús ja pyabøjkpitøjx namajtsk tkajxtsøø'ñ, yide'en ja t'uknimaay:

—Nøjxxti jam møj kajpjotp, jamts inet jaa'y tu'uk x'ejxpaattit pøn jam wyinaty tsiy tyanigo'onip, ja'ats mbanøjxxtip, ¹⁴ jøts pøni ma ja yja'aty, japts ja kudøjx xnøjmidit: “Yide'en ja windsøn wya'añ: ¿Mak idø'øn ja tøjkjoojt, mak idø'øn ja pyabøjkpitøjx ja tmøøtka'aty tmøøt'uukt, mak idø'øn paski a'ux ja tka'adyit?” ¹⁵ Winets meets inet ja

myiktuk'ext tu'uk ja tøjkjoojt jap nıpat tøjkişxy midi jap a'ejxi abaadi ejtnıp; japts meets ja jıı'kxy xyik'öyidit midi njøø'kxindip.

¹⁶ Xjats ja pyabøjkipitøj k namaıtsk ñøjktøø jøts ja ojts yja'atti jam mõj kajpjotp, jamts ja jade'en tjanchpaattøø sa Jesús ja wyınaty tøj tyukmadöyidi, jøts ja jam tyik'öyidøø ja paski a'ux, winets ja wyımbejtøø ma choo'ndøø.

¹⁷ Xjats ku ja et kyoodsiyii'ñ, winets ja Jesús ja pyabøjkipitøj k nimakmaıtsk jam tmøøtja'jty. ¹⁸ Jøts ku ja twinguwa'atsidøø ja kyaabyajt, kuts ja jam wyınaty kyaañidi, winets ja Jesús ja pyabøjkipitøj k tnımaay:

—Janch meets idø'øn nnøjmi jøts ku ja ixyam nidu'ugin nmøøtkay pøn øts inet amaa'tsk'ampy xkøyakp.

¹⁹ Xjats ja pyabøjkipitøj k yjanchjotmay'oo'kpøjktøø, jøts ja nidu'uk jaty tyiktøøddøø:

—¿Wan ja ndejint y'øtsi?

Nayide'en jadu'uk wyamøø:

—¿Øts ndejint jade'en adø'øtsp?

²⁰ Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Tu'ugyi ja' pøn øts idø'øn jade'en xu'ump, jøts ka'ap ja yjagami, ixya adøm idø'øn ja nmøøt'a'ux'ajtindi, nidu'ugin meets jade'en xunwa'añ. ²¹ Jade'ents idø'øn yjatt ja naıxwii'ñit jaa'y myøj kudanaabyi sam ja Dios kyaıpxy wyaañin; jøts iti ja jaa'y yjanch'ayøøy pøn øts jade'en xkøyakp amaa'tsk! Tøj ja jeexyip ne'egi tyiy ku jeexyip kyidyimgye'exy.

²² Ku dø'øn ja jade'en ixam wyınaty kyaydi, winets ja Jesús tnıxajiyii'ñ tu'uk ja tsapkaaky, jøts ja ttamøja'wıyii'ñ ja Dios Teety, xjats ku ja t'adujkpajky, winets ja tmøøy ja pyabøjkipitøj k, yide'en ja wyaañ:

—Kaydi, ya'at øts idø'øn ñamyayi nne'kx'ajtpy.

²³ Xjats ja nayide'en t'adam'ujch tu'uk ja uujk'ii'ñ, jøts ku ttamøja'wıyii'ñ ja Dios Teety, winets ja ttuk'uk'abidsıımy ja pyabøjkipitøj k midi ja wyınaty tøj t'adami jap uujk'ii'ñjotpy, niduki'ıyi ja t'uktamujktøø. ²⁴ Yide'en Jesús ja ojts ñıı'mxyidi:

—Yø øts idø'øn ñamyayi nni'jpy'ajtpy midi wıdsu'ump wıdaxp øts nnikøjxp øts ngubajkp ku nyikpıkt'a'akt jam kruskøjxp. Ja'ats may jaa'y y'ajot'attip jøts ja ñıts'o'ok'attit. Jade'en'ampy idø'øn ja Dios Teety tyik'adukwa'añ ja wyanda'aky sam idø'øn ja ttami'awa'anıyii'ñ ja nitso'ok'ajtin. ²⁵ Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku ka'ap n'uk'uknit yø vino, jaanim øts yø nøjkx n'uuky jadigojk ku Dios kyutujk yja'att, ku kyutujk ja ttanitanit ja yjaa'y.

Ku ja Jesús kø'øm tnıgajpxy jøts ku Pedro ja kyu'øøniyt

²⁶ Xjats ku ja t'øøgøjxtøø ja Dios kyajpxy, winets ja ñøjktøø jam kojpkøjxp midi txøøw'ajtp Olivos. ²⁷ Jøts ja Jesús pyabøjkpitøjk tnimaay:

—Niduki'iyi meets inet xatsø'ødyu'unt ixyamgoots; kumi yide'en Dios kyajpxy wyaañ: “Yikøyakp ja borreegi ejxpi jøts ja y'ookt, jøts ja borreegi jadi'iñi kyaakwa'kxnidit.” ²⁸ Jøts ku ø nbidsø'ømt jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, winets ø nnøjkxjawyenit jam Galilea, jamts mee xpaatt.

²⁹ Xjats ja Pedro tnimaay ja Jesús:

—Øy mets mbabøjkpitøjk niduki'iyi mjadatsø'ødyuñiyi, niyuuni me ngadatsø'ødyuñ.

³⁰ Winets Jesús ja ñimaajyøø:

—Janch mets idø'øn nnøjmi jøts ku yamgoots inet mnø'ømt ku me ka'ap x'ijxy'aty, ka'anim tsapni'aaw wyinaty myajtsk'aya'axy ku mets inet tigøøk ojk mwaa'ant jade'en jøts ku me ka'ap xnijawi.

³¹ Xjats ja Pedro møk'ampy tyimwyindani ja Jesús, yide'en ja tnimaay:

—Nja'øøky me møøt, niyuuni øts jade'en ngawa'ant.

Tum jade'en ja yjadu'ukpi pabøjkpitøjk wyandøø sam ja Pedro wyaañ.

Ku ja Jesús t'ajot'ajty ja Dios Teety jam Getsemani

³² Xjats ja yja'ttøø mā ja et txøøw'aty Getsemani, jamts ja Jesús pyabøjkpitøjk tnimaay:

—Ya tsøønidi, wan ø t'ats'ajot'aty ja Dios Teety.

³³ Winets ja t'ukwaay ja Pedro, ja Jacobo, jøts ja Juan, jøts ja ojs tmøøtnijxy, xjats ja Jesús yjantyimchø'jkiyii'ñ, ka'ap ja y'ukwinmaa'nbyatni, ja'agøjxp ku ja y'ayo'on wyingøñ. ³⁴ Jøts pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—Janch tyimyjotmay'oo'kp øts, øy øts yø yjawi jadi'iñi ngu'oogit. Awejxti ya ejxim mma'oo'knidi, wijy m'ettit.

³⁵ Xjats ja Jesús jawaani yjaaknaitsyø'øyyii'ñ, japts ja ojs ñagyuxendya'agiyi, jøts Dios Teety ja ojs t'amidøy jøts ja jade'en kidi tyimy'ayo'ombaaty sa dø'øn ja wyinaty yjatwa'añ ja'abi xøøw. ³⁶ Yide'en ja wyaañ ku dø'øn ja ojs dios'ajot'aty:

—Mets Teety, øyik jade'en xjanchkayikjatt, jøts øts kidi jadine'en ayo'on ndyimbyaaty; øy idø'øn kyidyimyjade'eni sam ø ndyimjatsøkyin, jade'en øts idø'øn ngupøkt pøni sa me xamidsøky.

³⁷ Ku ja jade'en wyaañ, xjats pyabøjkpitøjk ja tnimiiñ, maadip ja jap wyinaty ku ja ojs tpaaty; winets ja tnimaay ja Pedro:

—Simón, tø me ma'oo'kni? ¿Niwine'en me waani tø mgaw-ity?

³⁸ Wejti kajti jøts ja Dios x'ajot'attit, nay'ejx'etidi jøts kidi mmimajada'agidi ja ayo'on midi wingomp. Janch øts idø'on nwa'añ ku ja winmaa'ñ janchja'ødyunwa'añ, ja ne'kxts jaayi ja ka'øbyi tumbi amutsk'ejxiyip.

³⁹ Xjats ja ñøjkxkojmøø Dios Teety ajot'ajtpi, nayide'en ja ojts wyangojmi sa ja wyinaty jawyeen tø wya'añ. ⁴⁰ Winets ja myengojmøø ma pyabøjkpitøjk ja jam, maagojmidip ja wyinaty ku ja tpaajty, kumi janchmaa'y'oo'ktip ja'. ⁴¹ Jøts ku ja tigøøk ojk ojts t'ixy ja pyabøjkpitøjk, jaanimts ja tnimaay:

—Tøts inet, maanidi poo'kxnidi. Wan jade'en tjaty, tø dø'on tyimbyaaty jøts yikøyakt ja naxwii'ñit jaa'y myøjkudanaabyi. ⁴² Pidø'økti, niwejti, wan tjaa'myindi; ixa ja ixyam wyingøñ pøn øts inet xkøyākp.

Ku ja Jesús yikmajch

⁴³ Nay jamnim ja Jesús wyinaty jade'en wya'añ ku ja Judas yja'jty, pøn ja pyabøjkpitøjk wyinaty møøt ñimakmajtsk'atti, ja'ats ja mayjaa'y jam tmøøtja'jt tsujx møøt jøts kipkyapidi. Ja teetywindsøn idø'on ja wyinaty tø kyexyidi, møøt ja kajpxwejpitøjk, jøts møøt ja møjaa'dyøjkti. ⁴⁴ Yide'en idø'on ja Judas wyinaty tø wya'añ jøts ja tu'uk tpikta'akt ja ejxa'anin midi ja y'ejxtip ku ja tkøyakt ja Jesús, yide'en ja wyinaty tø wya'añ:

—Pøni pøn øts inet ndsu'kxpy, ja' idø'on ja wyinaty; ja'ats idø'on mmatstip, jøts ja xyiknøjkxtit ta'tspiky'ampy.

⁴⁵ Xjats ku dø'on ja jam jade'en yja'jty, winets ja twinguwa'jkiyii'ñ ja Jesús, yide'en ja tnimaay:

—Øts, windsøn, memp.

Jøts ja ojts jade'en ttsu'kxy. ⁴⁶ Xjats ja Jesús yiknixaajiyii'ñ, jøts ja jade'en yikmajch.

⁴⁷ Jøts ja jaa'y pøn ja Jesús jam wyinaty myøøt'ajtpy, ja' tsujx tu'uk tnixaajiyii'ñ jøts ja ttaxikja'tstuupty ja teetywindsøn tyumbi, ojts ja tyatsk ja tyikwinajki. ⁴⁸ Winets ja Jesús tnimaay ja jaa'y pøn ja wyinaty tø myachi.

—¿Ti mee x'ejxni ku xanimenidi ja kipy jøts ja tsujx? ¿Ti mee x'ejxni, maa'tspi, ku meets jade'en xmatswa'añ? ⁴⁹ Jabom jabom meets jam y'ijty nyik'ixpiky tsaptøjkjotp, ¿ti kuts meets jam xkamajch? Paty idø'on ya'at ixyam jade'en yjaty kumi Dios kyajpxy jade'en wamp, ¿sudso'ampy idø'on ja kyatø'øt?

⁵⁰ Winets ja pyabøjkpitøjk tmajtstuttøø nadyu'uk ja wyindsøn Jesús, jøts ja ojts jadi'iñi y'agakpajknidi.

Ja una'jk jaa'y pøn jadi'iñi kaktigøø

⁵¹ Jamts ja Jesús wyinaty pyayø'øyi tu'uk ja una'jk jaa'y pøn ja poop wet wyinaty tyukwop'ajtp, ja'ats ja yikmach; ⁵² winets ja wyet ja tmajtstuupty, jøts ja jadi'iñi niwa'ats kyejky.

Ku ja Jesús yikwaanijxxy jam kutujktaajkjotp

⁵³ Xjats ja Jesús yiknajtswa'awiyii'ñ jam møj windsøn wyindum pøn ja teety wyindsøn'ajtip, jam idø'øn ja windsøndøjk ñamyujkøjxidøø møøt ja møjjaa'dyøjkti. ⁵⁴ Jagam idø'øn ja Pedro tpayø'øy ja wyindsøn ku ja yiknajtswa'awiyii'ñ jam windsøn kyutujktaajk agø'øm, jade'en ja tpaja'jty, jamts ja Pedro tmøøt'ixaajky ja tajk, ja' ja jam myøøtjo'kxpijky ma ja jøøn jam wyinaty tø myøji.

⁵⁵ Jøts ja teetywindsøndøjk møøt tuki'iyi ja kutujk adsinaabyidi t'ixaadyøø tu'uk ja pøky, jade'en ja t'ixaadyøø ja pøky jøts ja tuku'oogiwyā'andi ja Jesús; xjats ja niti tkapattøø. ⁵⁶ Kumi øy ja tigati ttaniwambatti jøts ja jade'en xem yam kyanabyaadyidi ja y'ayuujk. ⁵⁷ Winaagin pyidø'økti møk'ampy jøts ja nugo tni'øøniidi øy ja yjagajade'eni, yide'en winaagin wyandøø:

⁵⁸ —Tø øøts yø nmadøy ku yø yide'en wya'añ: “Nyikida'ap øts yø tsaptøjki midi yø jaa'y tø tyik'øyiidi, jøts øts kyidigøøk xøøw jadu'uk nyikwa'kukit midi ja jaa'y kyayik'øyip.”

⁵⁹ Jøts ni jade'embaat ja kø'øm kyanagyupikyidi ku ja øy sa yjawa'andi.

⁶⁰ Winets ja teetywindsøn tyanaagyukiyii'ñ jam mayjaa'yjotp, jøts ja tyiktiiy ja Jesús, yide'en ja tnimaay:

—¿Ka' idø'øn m'adsø? ¿Ti dø'øn jade'en myiktani'øø'nip?

⁶¹ Xjats ja Jesús amøñi tyik'ity, jeky ja niwine'enin kyidyimy'adsøø. Winets ja teetywindsøn ja ojts jadigojk tyiibyikyiyi, yide'en ja ojts ñi'mxyiyi:

—¿Mets idø'øn ja' pøn Dios Teety pyiktaajky jøts mets mwindsøn'att? ¿Mets idø'øn ja Dios Teety m'U'nk'ajtip?

⁶² Xjats ja Jesús y'adsøø yøts ja wyaañ:

—Øts idø'øn ja'. Øts idø'øn ja naxwii'ñit jaa'y nmøjkudanaabyi'ajtpy, jøts x'ejxtip meets ku n'ixa'akt aga'ñ'ampy mā Dios Teety, jøts ku nayide'en ø nme'ent yoots agujkpy jap tsajpjøtpy.

⁶³ Winets ja teetywindsøn ja wyet kø'øm ttakø'jtsiyii'ñ ku ja y'oj'abajtiyii'ñ, ja' idø'øn tyijpy ku tø ja jaabaat y'oj'amø'øty, xjats ja wyaañ:

—¿Ti ejxpi ti nija'wibi jaaktsojkiyiy? ⁶⁴ Tøxi xmadowdi sa tø wya'añ ku ja Dios Teety yø tø twingajpxnaxy; ¿sa dø'øn xjawidi ku jade'en wya'añ?

Winets ja niduki'iyi ttanikajpxtøø ja o'jkin.

⁶⁵ Jøts winaagin jatyi tniidsujidøø, jatyi twinmajtstøø jøts ja ttsee'ktøø, yide'en ja wyan'adø'øtsti ku ja jade'en ttundi:

—iNajtsjawi pøn tø mgøxyi!

Jøts ja tajk ja twingoxti tjøpkoxti awā'an'ampy.

Ku ja Pedro tku'iiñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

⁶⁶ Jap ja Pedro wyinaty tøk'agi'py ku yja'jty tu'uk ja tøk'xyøjk pøn ja teetywindsøn tyumbi'ajtpy; ⁶⁷ ja'ats ja ojts y'ijxyiyi ku ja jap wyinaty jøn'ajpy yjo'kxpiky, tøyim ja wyinaty wyin'ejxniyi xjats ja yide'en ñimaajyøø:

—Nayide'en mets y'ijty xpawidity ja Jesús ja Nazaretit jaa'y, ¿kidi?

⁶⁸ Xjats ja Pedro ja ka'ap tnigajpxy, yide'en ja wya'añ:

—Ka'ap øts ja n'ijxy'aty pø pøn ja', jøts nguidyimñija'wip øts pø ti me mgajpxy.

Xjats ja jade'en yø'øpyidsiimy jam tajyjøp'am. Winets ja tsapni'aaw y'ayajxi'jky. ⁶⁹ Jøts ja tøk'xyøjk ojts twin'ixy jadigojk ja Pedro, xjats ja ttukmadoobinaxwa'jky ja jaa'y pøn jam wyinaty, yide'en ja wya'añ:

—Ya'at jaa'y tmøøtwidejtp yø Jesús.

⁷⁰ Winets ja Pedro ja ka'ap tkupijky jadigojk. Waani y'ijty, xjats Pedro ja jaa'y ñimaajyøø jadigojk pøn jam wyinaty:

—Mets inet mdyimyøøtwidijtpy yø Jesús; kumi Galile'it jaa'y mets, jøts jade'en me mgajpxy sa yø kyajpxti.

⁷¹ Winets ja Pedro kø'øm kyanay'ømyigajpxiyøø møk'ampy ja jaa'y yide'en:

—Tyimy'ijxpy ja Dios jøts ku nguidyimñijawi pøni pøn jaa'y meets jade'en mdijpy.

⁷² Xjats ja tsapni'aaw myajtsk'ayajxy. Winets ja Pedro tja'myejch ja Jesús y'ayuuik sa ja wyinaty tøk'ñi'mxyi: “Ka'anim wyinaty ja tsapni'aaw myajtsk'aya'axy ku mets inet wyinaty tigøøk ojk tøk'mwani ku me xka'ijxy'aty.” Jøts ja tkuyajxiyi'ñ ku ja jade'en tja'myejch jøts ku ja wyinaty jade'en nichøky tøk'wya'añ.

15

Ku ja Jesús twinguwa'jkiy'ñ ja Pilato

¹ Xjats ku xyiijndyaaky, winets ja teetywindsøn ñamyujkidøø møøt ja møjaa'dyøjkti, møøt ja kajpxwejpitøjkti, tuki'iyi wine'en ja t'adsøøniidi ja kutujk jam tsaptøjkjotp. Jøts ja ojts tyiknøjkxti ja Jesús køwiiñ jam Pilato wyindum, jamts ja tkøyakti. ² Xjats ja Pilato tnimaay ja Jesús:

—¿Janch mets idø'øn windsøn'ajtp ya israelit jaa'y y'etjøøjty?

Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wya'añ:

—Øts ja'.

³ Xjats ja teetywindsøn janch may ja øø'nin tpiktaktøø, yikxon ja Jesús yikni'øø'niyi'ñ. ⁴ Winets ja Pilato tyiktiy jadigojk, yide'en ja tnimaay ja Jesús:

—¿Ka'ap idø'øn m'adsøy? ¡Ejx! Yikxon mjanchyikni'øøni. ¡Ejx! Ja pøky kawinakjøøjp myiktani'øøni.

⁵ Jøts kyidyimy'adsoop ja Jesús ku Pilato ja jade'en ñii'mxyi; jøts ñigyumaap idø'øn ja Pilato ja kø'øm tjāwī ku ja jade'en kyidyimy'adsøy.

Ku ja nwindson'ajtim Jesús ñidujkīyī'ñ jøts ja y'ookt

⁶ Yide'en idø'øn ja Pilato wyinaty ja kostumbri tmøøt'aty ku ja paski xøøw tpaaty, winets ja tyik'awa'atspidsimy nidu'ugin ja tsumyjaa'y, pøni pøn ja mayjaa'y yik'awa'atspidsømwandip.

⁷ Jamts wyinaty tu'uk ja pøkyjaa'y tsumy pøn txøøw'ajtp Barrabás, ja' ja jap møøt chum'ity pøn ja wyinaty møøt tø yikjaa'y'øøky ku tsep ja wyinaty tø ttundi møøt ja kudunktøk.

⁸ Xjats ja mayjaa'y jam jade'en myendøø, jøts ja t'amidoobinaxwā'aktøø ja Pilato jøts tsumyjaa'y ja tyik'awa'atspidsø'ømt nidu'ugin sã kyostumbri ja wyinaty tmøøt'aty. ⁹ Winets ja Pilato y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—¿Sã mee m'ukwā'añ, wan yø israelit windsøn tyikmajt-stu'uty?

¹⁰ Jade'en ja wyaañ kumi tø dø'øn ja wyinaty tjā'gyuki jøts ku ja teetywindsøn wyinaty nugo tø tkøyakti ja Jesús tanejkingøjxp. ¹¹ Xjats ja teetywindsøn tkajpxwejkøjxtøø ja mayjaa'y. Ojts ja t'agajpxidi, jøts ja wya'andit jøts wan ja Barrabás t'awa'atspidsimy jøts ka'ap ja Jesús. ¹² Xjats ja Pilato tyiktīy ja mayjaa'y, yide'en ja tnimaay:

—¿Jøtsimts yø israelit windsøn, sã yø yiktu'unt?

¹³ Winets ja y'adsoodøø jøts ja wyandøø møkta'aky:

—¡Yikruspat!

¹⁴ Xjats ja Pilato tnimaay ja mayjaa'y:

—¿Ti tundigøø'yin yø tø ttuñ, ti yø kyubatp?

Winets ja tjaaktyimyikjinajxtøø, møk'ampy ja yjaaktyimwyandøø:

—¡Yikruspat!

¹⁵ Jøts kumi yikjotkukiwyampy ja Pilato wyinaty ja mayjaa'y, xjats ja tyik'awa'atspidsimy ja Barrabás; jøts ku ja t'uknankwojppøø ja Jesús, winet ja ojts tkøyaky jøts ja kyiruspatt.

¹⁶ Xjats ja soldaditøk tyiknøkxtøø ja Jesús jap kutu-jktaajk'agui'py mā ja ttejtī Pretorio, mā ja masyoldadi jap wyinaty chøønidi, japts ja myisoldadi ja twaamukøxti.

¹⁷ Winets ja tsuu'nk wet ja ttuktatøjkidøø ja Jesús midi ja windsøndøk nugo myiwindsøn'ajttip, jøts ja kujp awiity ttukoroni'atti. ¹⁸ Jøts ku ja jade'en t'uktundøø, winets ja wyambinaxwā'ktøø møk'ampy, yide'en ja tkajpxpoo'kxtøø:

—¡May xøøwim may jumøjtim mdsøønit mdanit mets israelit jaa'y wyindsøn!

¹⁹ Jøts ja kipy ja ttaxikwojppø'ktøø, ojts ja tnidsujidi jøts ja ñadyijyi twinguxanidi, ñadyijyi ja twindsø'øgidi. ²⁰ Xjats

ku dɔ'ɔn ja jade'en t'uktaxektɔ, winets ja tsuu'nk wet ja oɟts tjajniði jɔts ja ttuktatɔjkidɔ ja wyet midi ja wyinaty wyet'ajtpy. Xjats ja jatyi twâabidsɔmdɔ jɔts ja kyiruspatt.

Ku ja nwindson'ajtim Jesús kyiruspejty

²¹ Xjats ku ja Cirenit jaa'y jam wyinaty ñaxy pɔn txɔɔw'ajtp Simón, kyamjotp ja wyinaty chɔɔñ; ja'ats oɟts yiktaguwani jɔts Jesús kyirus ja tpadsɔjmit, ja' idɔ'ɔn jade'en jajtp pɔn ja Alejandro mɔɔt ja Rufo tyeety'ajttip.

²² Xjats ja mayjaa'y tyiknɔjkxtɔ ja Jesús jam Gólgota, ma ja et jade'en txɔɔw'aty midi jade'en tyijpy ayuujk Oo'kpi Kyubajk Pajk. ²³ Jamts ja tmɔɔdyɔɔ ja vino midi wyinaty tɔ yik'adamuky mɔɔt ja tsɔɔy midi yiktejp mirra, ja' ja oɟts tmo'odi ja Jesús, jɔts ja ka'ap tkupijky, ka'ap ja t'uujky. ²⁴ Winets ja tyikruspajttɔ; jɔts ja soldaditɔjk tyikwa'kxtɔ ja Jesús wyet, oɟts ja tniguyatti, jɔts pɔni pɔn majadakp ja'ats ja wet twejtstɔ.

²⁵ Jaa dɔ'ɔn ja xɔɔwu'nk wyinaty waani pyety ku dɔ'ɔn ja jade'en tyikruspajttɔ. ²⁶ Jɔts letri ja jam tkɔxjaadyi; yide'en ja tyikwa'andi: “Israelit jaa'y ya'at ja wyindsɔn.” Ja' dɔ'ɔn ja oɟts ttagubatti kidi tii'jip. ²⁷ Namajtsk ja maa'tspi ja tyikruspajttɔ nay jam mɔɔt ja Jesús, tu'uk aga'ñ'ampy jɔts tu'uk anajy'ampy. ²⁸ Janch jajt idɔ'ɔn ja jade'en sa jap nɔkyijxpy wya'añ, ku yide'en wya'añ: “Mɔɔt ja yiktamimacho'owiyi'ñ ja mɔj ka'oy jaa'y.”

²⁹ Xjats ku dɔ'ɔn ja jaa'y jam ñaxti kruswemp, ka'ap ja tjanch'omyigajpxti, wyibejptip ja kyubajk ja jam, jɔts ja tnɔjmiði:

—jɔj! Metsxi xijy tsaptɔjk myikidaapy, jɔts mets ja xijy jatyi kyidigɔɔk xɔɔw xyiktanaagyukigyojmi, ³⁰ ñankñitso'ok'atits me kɔ'ɔm jɔts mwinakt jam kruskɔjxp.

³¹ Jade'en ja jaa'y wya'andi, nayide'en ja teetywindsɔn wyamidi mɔɔt ja kajpxwejpitɔjkti, yide'en ja kɔ'ɔmyi ñawya'añidi:

—May abiky jaa'y tɔ tyiknitso'ok'aty, jɔts ka'ap kɔ'ɔm tjaty sudso ñankñitso'ok'atiyit. ³² Pɔni ku net njanch'ejxint yɔ Israelit jaa'y wyindsɔn wyinakt jam kruswemp, winet inet njanchja'win jɔts ku yɔ yanchja'aji ja Cristo.

Ja jaa'ybaat ja kya'omyigajpxɔ pɔn ja jam wyinaty mɔɔt tɔ yjakruspety.

Ku ja nwindson'ajtim Jesús y'ɔjky

³³ Xjats ku kyujkxɔɔw'ajty, winets kyoodsiyi'ñ ja ñaxwii'ñit, jaanim oɟts yjajta'aky mɔj winakxyɔɔw. ³⁴ Jɔts ja Jesús mɔk'ampy wya'añ:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —midi tyijpy: Dios Teety, Dios Teety, ¿jadits ku ø tø xñanktyuñi?

³⁵ Winaagin ja jaa'y jade'en tmadoodøø pøn jam wyinaty: jøts ja wyandøø:

—Madowdi, ja Elías yø wyaadsøøpy.

³⁶ Xjats tu'uk myiñ janch puɽtpim pøn tnixajiyiñ ja tanøxe'jts midi jade'en t'ejxp ejxim ja xa'akjoptsin, ja'ats ja ojts tyikxøøky jap vino ta'amjøtpy jøts ja tpiktaajky jam kipy jøp'am, winets ja jade'en tta'adejyñ ja Jesús jøts ja ttukwimuukwa'añ, yide'en ja wya'añ:

—Majtstu'utti; wan t'uk'ijxyim pøni janch'ukyikwinajkip inet idø'øn ja Elías jam kruskøjxp ku inet ja mye'ent.

³⁷ Winets ja Jesús møk'ampy yaajxy, jøtsnim ja yø'jky.

³⁸ Jøts nay jaty ja wet kujkwa'kxy y'akø'øtsɽajky midi ja tsaptojk jam wyinaty y'awejtstuk'ajtpy, kubajk'ampy ja kyø'øtsstøkiyiñ jøts ja kyø'øtskidaajky ok'am'ampy. ³⁹ Jøts ku ja soldadi windsøn jade'en ojts t'ixy pøn ja Jesús jam wyinaty twindanaapy, winets ja wyaañ ku ja Jesús wyinaty jade'en møk'ampy tø ya'axy, jøts ku ja wyinaty tø y'øøky, yide'en ja wyaañ:

—Janch tiy tam idø'øn Dios tam ya'at y'ity y'U'nk.

⁴⁰ Jam ja tøøxyøjk wyinaty tyanaamyidi pøn jam jagam a'ejxujktip; ja Salomé, jøts ja María Magdalena jam wyinaty møøt jadu'uk ja María midi ja Jacobo tyaak'ajttip møøt ja José.

⁴¹ Ja tøøxyøjk idø'øn wyinaty tø tpawidetti ja Jesús, jøts ja' ja wyinaty tø t'ejx'etti ku ja Jesús jam Galilea wyidijty. Jøts jam ja tøøxyøjk wyinaty y'a'ejxujkmidi pøn ja Jesús jam wyinaty tø pyanijkxyi Jerusalén, møøt ja jam wyinaty tø yja'atti.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ñe'kx yikpiktaajky jap oo'kpi tsaa jutjøtpy

⁴² Xjats ku chuu'wiyiñ ku ja poo'kxin xøøw wyinaty kyimjabom tpaatwani, ⁴³ winet ja José myiñ, ja Arimate'it jaa'y pøn wyinaty ja kutujk t'adsinaadyip. Ja'ats idø'øn tjøp'ejxp jøts ja ttatøkiwya'añ ja Dios kyutujk midi ja yjaa'y ja tyanitanaapy, jøts ja ojts amumjoojt myiñ ma dø'øn ja Pilato jam wyinaty, jøts ja t'amidooji ja Jesús ñe'kx ku ja wyinaty tø y'øøky. ⁴⁴ Xjats ja Pilato ñigyumaap yajty ku dø'øn ja wyinaty tø y'oo'kni, winets ja tyaajxyiñ ja soldadi windsøn jøts ja tyiktiy pøni janch ku dø'øn ja wyinaty tø y'øøky. ⁴⁵ Xjats ku ja soldadi windsøn ja ojts tnigajpxy jøts ku ja janch jade'en, winets ja Pilato tkøyajky ja oo'kpi jøts José ja yikmøøy. ⁴⁶ Xjats ja tjuuy tu'uk ja poop wet midi øy midi majpxy, jøts ku ja tyikwinajky ja oo'kpi, ja'ats ja tya'amojts, jøts ja tpiktaajky jutjøtpy midi ja wyinaty tø tyikjuty jam tsaaajotp. Jøts ku dø'øn ja jade'en tpiktaajky, winets ja møj tsaa ja tta'agiyy. ⁴⁷ Ojts

idø'øn ja María Magdalena møøt jadu'uk ja María, pøn ja José tyaak'ajtpy, t'ejxtøø mā ja Jesús wyinaty tø yikpikta'aky.

16

Ku ja nwindson'ajtim Jesús yjuikpyiky jadigojk

¹ Xjats ku ja poo'kxin xøøw ñajxy, winet ja María Magdalena t'atsjuudyøø ja pa'akxuu'kpi møøt Jacobo tyaak, møøt ja Salomé, jade'en ja ojts t'atsjuudyi jøts Jesús ja t'atspikta'akwajniidi ku ja wyinaty tø y'oo'kni. ² Xjats ja ojts ttaninøjkxti jøpyi ku ja samaan wyinaty tø y'abety, xøbidsimyu'nk ja yja'ttøø jam møj tsaa agujkp mā ja Jesús jam wyinaty tø yikpikta'aky. ³ Yide'en ja kø'øm ñawyajniidøø:

—¿Pøn inet ja tsaa tjanch'agiidyu'ut jøts ndøjki'int?

⁴ Xjats ku ja yja'ttøø, winets ja t'ejxtøø ku ja møj tsaa ka'ap ja jap wyinaty ukteeni jap jut'agui'py, tø ja wyinaty yikiyø'øñi. ⁵ Jøts ku ja tyøjkidøø jap mutsk tøjktøpy, winets ja t'ejxpattøø tu'uk ja ankilis midi ja wyinaty pya'ajpy tsinaapy, jøts midi wyinaty nayide'en ja poop wet myøøt'ajtpy. Xjats ku ja t'ejxpattøø waajtyøjk ja tijy, jøts ja ojts jantyimchø'jkidi.

⁶ Jøts ja ankilis ja ojts ñii'mxyidi:

—Kidi mdsø'øgidi; nnija'wip øts ku meets ja Jesús ja ñe'kx x'ixaajiyidi. Tø ja jadigojk yjuikpyiky, øy xtyimy'ejxtit mā ja yikpiktaajky. ⁷ Nøjkx ja pyabøjkpitøjk xukmadojidi møøt ja Pedro, jøts ñøjkxtit jam Galilea; jamts meets ja x'ejxtit jadigojk, jamts meets ja xminabyaadiyt jade'en sa ja kø'øm mnimaajyidøø.

⁸ Xjats ja choo'ndøø jam møj tsaa agujkp mā Jesús ja wyinaty tø yikpikta'aky, jøts ja ñøjkxtøø. Jadi'iñi tsø'øgi ja yjantyyikmibejpniiyidi jøts nipøn ja sa tkanøjmidi, kumi jantyimchø'jkidip ja wyinaty.

Ku ja Jesús ñanky'ejxøø jadigojk mā ja María Magdalena jam wyinaty

⁹ Ku ja Jesús domingi jøpy wyinaty tø pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, ja María Magdalena ja ojts jawyeen y'ijxyiyi, pøn ja wyinaty tø tyikpidsøjmi niwixujk ja miku'. ¹⁰ Ja'ats ojts ñijxy jøts ja ojts t'atstukmadøy pøn jaty ja Jesús wyinaty tø tmøøtwidetti, pøn jam wyinaty jidyip yaxtip, maadyip tajtip. ¹¹ Jøts ku ja jade'en tñimadoodøø ku ja Jesús yjuiky'aty, ku ja tø'øxyøjk ja wyinaty tø t'ixy, ka'ap ja tjanchja'widøø.

Ku ja Jesús ñanky'ejxøø jadigojk mā wyinaty ja namajtsk pyabøjkpitøjk

¹² Xjats ku dø'øn ja jade'en y'uknajxy, winets ja Jesús ñanky'ejxkojmiyøø abiky tsoo ku wyinaty ja pyabøjkpitøjk namajtsk yø'ødyi jam tuu'am. Ka'ap idø'øn ja pyabøjkpitøjk

y'ejxkapyidi kumi wenk idø'øn ja kyaxi'jky. ¹³ Jawaani y'ijty, jøts ku ja t'ejxkajptøø winets ja jatyi jam wyimbejttøø kyamjotp, jøts ja ñøjxxtøø Jerusalén ma ja myigu'uk ja t'atstukmadoowa'andi. Kuts ja jam yja'ttøø, winets ja myigu'uk ttukmadoodøø jøts ja nika' yjanchja'wiyi.

Ku ja Jesús ttaguwa'aníyí'ñ ja tunk ja pyabøjkipitøj

¹⁴ Waani et xøøw ñajxy, xjats ja Jesús ñanky'ejxkojmiyøø ku pyabøjkipitøj ja jam wyinaty nimaktu'uk twindsøønidi ja kaabyajt; jamts ja møk'ampy twingugajpxiyí'ñ ja'agøjxp ku ja niti janchja'win tkamøøt'atti ku ja jadine'en kyujuunidi, kumi ka'ap ja wyinaty tø tjanchjawidi ku ja yiktukmadoodøø jøts ku ja Jesús wyinaty tø yik'ixy, ku ja wyinaty tø jadigojk yjujkpyiky. ¹⁵ Yide'en ja yiknimaadyøø:

—Niyø'yigyøxti naxwii'ñit, jøts ja øgyajpxy jøts ja ømyadya'aky xkajpxwa'kxtit ma jaty ja jaa'y yjujky'atti. ¹⁶ Pøni pøn øts xjanchja'wip jøts pøni pøn nøbajtp, ja' nøjx nitso'ok'ajtp ja y'anmija'win; jøts pøni pøn øts xkajanchja'wip, ja' yiktagubatp ja pyøky. ¹⁷ Ja jaa'y pøn øts xjanchja'widip, yide'en idø'øn ttu'undit øts køjxp: Yikpidsø'ømdip ja' ja miku'; kyajpxtip ja wenk ayuujk ja'; ¹⁸ pøni ayo'ombattip ja', pøni tsu'utsidip ja' ja tsaa'ñ adsu'jky, jøts pøni y'uuktip ja veneni ja', ka'ap idø'øn ja sa yjattit; jøts nayide'en ku pamaa'y ja ja'ayi tkønixajtit, jatyi ja tyiktso'oktit.

Ku ja Jesús chajpejty

¹⁹ Xjats ku ja pyabøjkipitøj ja jade'en t'uknimaay, winets ja chajpejty, ojts Dios Teety ja tsajpjøtpy yikpatøkiyi, jøts ja tpuwa'jtsiyí'ñ aga'ngyø'ampy. ²⁰ Xjats ja pyabøjkipitøj choo'ndøø, jøts ja ojts tkajpxwa'kxti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky øy maðsoo. Ja nwindson'ajtim Jesucristo ja kø'øm pudøjkiyidip, jøts nay ja Jesús ja tmøøy ja myøk'ajtin jøts ja ttu'undit jade'en midi nipøn jaa'y ya naxwii'ñ kyajajtpy, paty ja mayjaa'y ja tjanchja'widi dø'øn ja pyabøjkipitøj ja kyajpxy. Jade'en idø'øn ja y'ejxi.

JA ØGYAJPX̄Y JA ØMYADYĀ'ĀKY MIDI JA LUCAS YJĀĀY

Ja Teófilo ya'at yiktanija'ayi

¹⁻⁴ Migu'uk Teófilo, may ja jaa'y tō tjajaadyanwa'andi ty-
imyjade'en ja madya'aky sam øøts ja nmigu'uk tō t'ejxti
pøn ja Jesús kyudanaadyip. Nayide'en sam øøts ja tō nyik-
tuk'ejxyin, sam øøts ja tō n'ixpikyin, jade'ents ja tjaja'wa'andi
pøn jaty t'ejxtøø tnija'widøø sa jaty cho'ondaajky. Ja'ats tō
pyudøkiyidi jøts ja øgyajpxy ømyadya'aky ja tkajpxwa'kxtit.
Nay tōts øts ja nbemuky ngonmuky ti jaty tuujnøø ku ya'at
øgyajpxy ømyadya'aky cho'ondaajky. Ixyamts mets ja jade'en
ndyimdyanijayi, jøts wa'ats xnijawit ja tiy'ajtin, sa jaty tō
myiknøjmi ku ja tō myiktukmadø yø'øbi ixpøjkin.

Ku ja ankilis tniġajpxy jøts ku ja Juan Bautista kyaxø'økwa'añ

⁵ Ixyam idø'øn cho'onda'aky ja madya'aky. Ku dø'øn ja
Herodes wyinaty rey'aty jam Judea, jamts ja teety wyinaty
tu'uk chøøni pøn txøøw'ajtp Zacarías, ja' y'ijty møøt tyuñ
tukupiky ja teetyøjkti pøn yiktejp Abías. Elisabet ja ñidø'øxy
xyøøw, teety Aarón ja tyety'ap'ajtmip. ⁶ Janch øy jaa'y idø'øn
ja amajtskti, pyaduujnidip idø'øn Dios kyutujk ja' pøni ti ja
yikta'ana'amdip. Jade'ents ja ka'ap pøn sa ñii'mxyidi, jade'en
ja ka'ap pøn pyøky'ijxyidi. ⁷ Ka'ats ja y'u'nk ja teedi, ni
ja Elisabet ka'ap ja y'u'nkpaaty, tyimyajaa'ñidi ja namajtsk
wyinaty.

⁸ Xjats tuk'oĵk ja Zacarías yjaa'y tyaja'jtidøø jøts ja ttuujnidit
ja windsø'jkin ja Dios. ⁹ Jade'en idø'øn ja tkostumbri'atti ku
ja teetyøĵk ja jade'en tyaja'adyidi, winets ja tniwøjti pøn jap
uktøkip jap mā ja Dios yikwindsø'øgi, mā poom tyø. Xjats
Zacarías ja oĵts tyimdyaja'adyi, ja' ja poom oĵts tyiktø. ¹⁰ Exam
ja poom wyinaty jade'en tyø, jøts niduki'iyi ja mayjaa'y ixap
yjanchapkaĵpxmidi jap tsaptøĵkwimpy. ¹¹ Winets ja Zacarías
t'ejxpaaĵty tu'uk ja Dios y'ankilis jøts ku ja jap aga'ñ'ampy
tyani mā ja poom yikpikta'aky. ¹² Ku Zacarías ja oĵts jade'en
t'ejxpaaty, ni sudso'ampy ja kya'ukwinmaa'nbyatni, tsø'øgi ja
janchyik'o'jkniiyip. ¹³ Xjats ja ankilis ja ñimaajyøø:

—Zacarías, kidi mdsø'øgi, tō Dios mgajpxaajkin
mmado'oxiyi jøts pyaātp mnidø'øxy Elisabet tu'uk ja
mutsku'nk. Mbaattip m'u'nk tu'uk, Juan ja mduksøøw'attip.
¹⁴ Mdaxonda'akp ja' mdajotkujk'atp ja', jøts may ja jaa'y ja
nayide'en ttajotkujk'attit ku ja kyaxø'økt. ¹⁵ Ja'ats møk nøĵkx
ja kunuu'kxin tmøøt'aty jam Dios wyingujkp. Niwine'enin

ja nøø ja tkatunk'att, ka'ap ja y'amu'ukyjaa'y'att. Jaayip ja Espíritu Santo tyuktatøjkniiy ja wyinmaa'n̄ yam ja ka'anim myiñ naxwiiñ. ¹⁶ Ja'ats ja Israelit jaa'y tyukja'myatsp tyukja'byaãtp ja Dios Teety jadigojk. ¹⁷ Jawyeen ja Juan mye'ent, jaanimts ja nwindson'ajtim mye'ent. Nayide'en winmaa'n̄ nayide'en kutujk ja tmime'ent sam ja Dios kyugajpxyñ, ja Elias'ajtpi. Jade'ents ja u'nkteety u'nktaak ja tyikjotimbett, jøts ka' ti tsep niti aki møøt chøønidiit y'u'nkti y'una'jkti, jøts ñayikmado'op ja' pøn kidyimyadoodip. Jade'ents ja tyiktøøjit tyiktuudaajkit ja jaa'y wyinmaa'n̄ jøts ja tjøp'ejxtit ja nwindson'ajtim.

¹⁸ Jade'en ja Zacarías yiknimaay, xjats ja ankilis ja t'amidøøy:

—¿Sudso'ampy øts ya'at ndajotkujk'att jøts ku yø tiy janch, pø tum møjaa'n̄its øøts amajtsk?

¹⁹ Xjats ankilis ja y'adsojøø:

—Gabriel'ajtp øts, jøts Dios ø nmidumpy; ja' øts idø'øn tø xkexy jøts mets ya'at aaw ayuujk ndukmado'ot. ²⁰ Jabi ka'apxi jatyi tø xmibiky sa me tø nnøjmi, tants inet uum, jaanim me mgajpxt ku ja m'u'nk kya'axt. Jatp kubatp idø'øn ya'at jade'en sa ø tø nwa'añ.

²¹ Ixap idø'øn mayjaa'y t'awejxti ja Zacarías, maadyip tajtip ja jap ku ja jadine'en tyañini jeky jap tsaptøjkjøtpy. ²² Xjats ku ja pyidsiimy, ka'ap y'aaw y'ayuujk ja t'ukyajkni, jøts ja tyimyjatyi tja'gyukidøø kudamik ja wyinaty tø y'ejxjøøxy y'ejxma'aty jap tsaptøjkjøtpy. Nugo ja ja'ayi tnidoni, tøyi ja wyinaty y'uu'mni.

²³ Kuts xyøøw ja ojts tyika'pxy winaak xøøw ja wyinaty tø yiktaguwani t'adsøønit ja tsaptøjk, winets ja ñøjkxni tyigam.

²⁴ Jøts ja ñidø'øxy Elisabet ja nay jatyi yjøtpy'ajtni ku ja et ja xøøw jade'en y'uknajxy, magoxk po' ja y'ijty jap tyøkjøtpy jadine'en ja kya'ukpidsømni. Yide'en ja wyinmay jøts ja wya'añ. ²⁵ “Ja'agøjxp Dios tø ttuñ ja may'ajt jøts øts ja jaa'y xka'ukmi'ajkniiyt.”

Ku ja ankilis tnigajpxy jøts ku ja Jesús kyaxø'økwa'añ

²⁶ Xjats ja Dios kidudujk po' tkejxy ja y'ankilis Gabriel jam Galileit naxjotp ma ja kajp txøøw'aty Nazaret, ²⁷ jøts ja t'ats'ext ja tø'øxyøjk pøn txøøw'ajtp María, øy yikxon ja yjaa'y'aty. Niwa'añ ja wyinaty y'ejtni jøts ja tmøøt'amajtskit tu'uk ja yaa'dyøjk midi txøøw'ajtp José, ja rey David y'aptatsk. ²⁸ Xjats idø'øn ankilis ja jam tnidøjkiyiñ ma ja jam wyinaty chøøni jøts ja tnimaay:

—¡Dios køjxp ngajpxpøø'kxy, tø ja mmay'atyi! Ixa mets ja nwindson'ajtim møøt m'ejtni; tø ja Dios njantymgyunuu'kxyi

ku nadyu'uk tɔ myik'a'ejxi wine'enin mdø'øxyɔjk'atti naxwiiñ.

²⁹ Kuts ja twin'ejxpejty ja ankilis jɔts ku ja jade'en myigajpxyi, ñigyumaap ja tyimyja'wyiyiñ, jade'en ja kə'om ñawyinmaa'nxyiyi ti ja jade'en ttakajpxpoo'kxiyip. ³⁰ Jɔts ja ankilis ñimaajyøø:

—María, kidi mdsø'øgi, tɔ Dios m'ø'y'ijxyiyi, mjanchta-jotkujk'ajtɪp ja'. ³¹ Mjɔtpyɪp mets, mbaatp tu'uk mmajnku'nk, JESÚS ja mduksøow'atp. ³² Møk winmaa'ñ møk kutujk ja myøøt'atp; Dios U'nk ja yiktejt, yikutujkpi Dios Teety ja pyikta'agiyit sam ja y'apteety'amøj David, ³³ jɔts ja wyindsøn'att jam Israelit y'etjotp xemikøjxp; niwindem ja kyutujk ja kyakøxt kyanaxt.

³⁴ Xjats ja María tyiktiy ja ankilis:

—¿Ti sudso dø'øn ja ndejin jade'en yjatt? Pø ka'anims øts nniyaa'y nbaaty.

³⁵ Winets ja ankilis y'adsøøy jɔts ja wyaañ:

—Ja Espíritu Santo mnimeniyip, jɔts ja Dios Teety tsajpjɔtpyit ja' myøk'ajtin jade'en mduniyip. Jɔts paty ja niwine'enin tkayikpøkyu'unt, wə'ats ja y'ett midi idø'øn myika'axp. Tø ja jade'en ttanibiktaagi jɔts ja Dios U'nk yiktejt. ³⁶ Ñayi pyaap ja mmigu'uk Elisabet myajnku'nk tu'uk, øy idø'øn ja yjamøjaa'yini. Ixyam ja tudujk po' kujk ttsøm'ity ja y'u'nk yam ja ka' tyimy'ukyikjɔp'ijxy jɔts y'u'nk ja tpaatt. ³⁷ Ka' Dios ti kyamayiyi.

³⁸ Xjats ja María wyaañ:

—Ane'emy øts ja Dios xyik'ity; wan øts ja jade'en xuñ sam ja tɔ wya'añin.

Winets ja ankilis jatyi choo'naa.

Ku ja María ñijxy jɔts t'ats'ijxy ja Elisabet jam tyøjkwindum

³⁹ Jɔts ja María nayi winet et anøø adsu'jky ojts ñijxy jam kojpkjotp ma ja kajp wyinaty tu'uk jam Judeit ñaxjotp, ⁴⁰ jɔts ja ojts tyøki Zacarías tyøkjotp, jamts ja ojts tkajpxpøø'kxy ja Elisabet. ⁴¹ Kuts Elisabet ja jade'en tmadøøy ku María ja jade'en kyajpxpøø'kxyi, jatyi ja tyimyja'wyiyiñ yjotp ku ja mutsk y'adijch, winets ja Espíritu Santo ja amuum tyatøjkiyøø. ⁴² Jɔts ja yide'en møk yjantymwyaañ:

—Tø Dios mjantymgyunuu'kxyi ku tɔ myik'a'ejxi wine'enin ndø'øxyɔjk'ajtindi naxwiiñ, jɔts yø m'u'nk nayide'en tɔ yikunuu'kxy. ⁴³ ¡Tyimdyi øts tyimbyøn øts ku øts nwindson'ajtim tyaagu'nk xkugajpxi! ⁴⁴ Ja'ayi ja mgajpxpøø'kxin tɔ ndyimyadøy, jatyi øts n'u'nk ja xonda'agyi tɔ yjantymyik'adi'ichiyi. ⁴⁵ Nekim xøñim mets ku ja tɔ

xjanchjawɪ xkunuukxyjawɪ, jatp kubatp idø'øn yø jade'en sa yø Dios tø tyikutuky.

⁴⁶ Xjats ja María wyaañ:

Øy tsuj ngunuukxyjawɪ ja nwindson'ajtim,

⁴⁷ myinijxpy øts n'aaw njoojt ja nDios Teety Yiknitsokpi.

⁴⁸ Tønīm ja Dios tnijawɪ jøts tø t'ejxjimbity ja y'u'nk ja myaay, yamnīm øts inet ejtp ejtni xoni nyiktejt wine'enin ja naxwii'ñit jaa'y yja'atti ya naxwiiñ.

⁴⁹ Janch møj ja Dios myøk'ajtin ku øts ja jade'en tø xuñ; pø wyandijpyts idø'øn yjanchwa'adsɪ yjanchkapøkmyøødi.

⁵⁰ Ejtp ja tpa'ayo'ot pøn jaty ja windsø'jkiyɪp.

⁵¹ Tø tyikwingaxi'iky ja myøk'ajtin ku ja tø tmimajadaajki ja namyikaxi jaa'dyi wyinmaa'ñ.

⁵² Tø tyik'amutski pøn jaty kamaabyim yikutujktip, jøts ja tø tyikjot'amøkpiky ja ayoobidi pøn jaty aay pista'ak yik'ejxtip.

⁵³ Pøn jaty ayoodip winmaadyɪp, tøts ja tmø'ø y ja jotkujk'ajtin, jøts ja kumeeñ jaa'y jadi'iñi wa'ats wiwøpy tø yikpagajxnidi.

⁵⁴ Tø ja tpudøki ja Israelit kajp ejxim ja y'u'nk t'ejxkapyin; ka'ap ja tja'dyigøpy paty ja tø t'ayo'ixy,

⁵⁵ sam ja ojts yiktukmadowdin ja n'oktaakti ja n'apteetyi, møøt ja Abraham, ku ja y'u'nk y'unaj'k jade'en kyakøxt kyanaxt.

⁵⁶ Xjats ja María jam tmøøtaa'niiyñ'ñ tigøøk po' ja Elisabet; ku jade'en ñajxy, jaanimts ja ñøjknaxa tyøjkwindum.

Ku ja Juan Bautista kyaxi'iky

⁵⁷ Xjats ja xøøw ja po' tpaajty juuni et ja Elisabet kya'axt. Jade'ents idø'øn yikaxi'iky tu'uk ja myajnk'u'nk. ⁵⁸ Jatyɪ ja myigu'uktøjkti myigujøøndi myigudøjkti ñimejnidi. Janch yikajxakp ja' ku ja tnija'widøø jøts ku ja Dios wyinaty ja kunuu'kxin møj tø myø'øyiɪ. ⁵⁹ Jøts ja kiduktujk xøøw tyiknøjktøø ja maxu'nk jøts ja ejxa'an yikmo'ot ñe'kxkøjxp, jamts ja tpikta'akwajxnidi ja xyøøw sam ja tyeety xyøøw'atyin Zacarías. ⁶⁰ Jøts ja tyaaak, ka'ap ja tkupiky, yide'en ja wyaañ:

—Ka', ka'ap yø jade'en txøøw'att. Juan yø xyøøw'atp.

⁶¹ Xjats ja yiknimaay:

—¿Tiku yø jade'en yiktejt? Pø ka'ats ja mmigu'uktøjk jade'en pøn txøøw'aty.

⁶² Winets ja tyiktøødøø ja u'nkteety ti tyukxøøw'atp ja y'u'nk, nugo ja ttanidonidi. ⁶³ Jøts ja ojts t'amidø y tu'uk pedasi ja puu'y'u'nk ma ja tkøxjajyit ja xyøøw, xjats tpiktaajky: “Juan yø xyøøw.” Jøts ja jaa'y ñigyumaap yjanchajttøø ku ja t'ejxtøø jade'en. ⁶⁴ Jøts ja Zacarías nay jatyɪ ojts y'awijy jadigojk, jatyɪ Dios ja tkajpxpøø'kxy, møk ja ttukmøjawɪ. ⁶⁵ Ja'agøjxp ja ñigyumaap tja'widøø ja tøk'ayø'øbyidi, jatyɪ

ja ojts tkajpxyø'øgyojti sa wyinaty tø yjaty kyubety, jøts ja yiknija'wiyi'ñ wine'enin ja Judeit jaa'y jam chøønidi y'etjotp. ⁶⁶ Pøn jaty ja jade'en tñimadoodip, nugo ja tkumayidi tkudajidi jøts ja xem yam ñayiktiyidi ñay'amidøyidi:

—¿Ti yø tyu'ump, ti yø pyaätp yø mutsku'nk ku yø yaakt?

Jabi janchmøøjyipts ja Dios kyunuu'kxin yø'.

Ku ja Zacarías ja Dios yikajpxøø

⁶⁷ Xjats ja Zacarías ja Dios tyukajpxøø ja ayuujk ku ja wyinaty tø tyatøkiyi ja Espíritu Santo, jøts ja wyaäñ:

⁶⁸ Janch møj ja Dios ja kyunuu'kxin tmø'øy ja Israelit kajp, ku tø tñimiñ tñija'aty ja y'u'nk y'una'jk wine'enin adøm ja xja'ajtindi, tøts nitsoojkin ja xukpaajtyim.

⁶⁹ Tø ja tu'uk tkexy ja yikutujkpi pøn xuknitso'ok'ajtindip ja nbøky,

nay ja David y'ap y'ok pøn y'ijty ja Dios tmidump.

⁷⁰ Jade'en sa ja Dios Teety jawyeenip ojts ttuknigajpxy ja kyugajpxy,

⁷¹ jøts ku ja xaniguwandujtin ja nmidsep ja nmi'ajkibi jøts niduki'iyi pøn x'øy'ejxim xka'øy'ejxim,

⁷² jøts ku ja ndeety'ap yik'ayo'ejxtit ku ja ka'ap tjä'dyigøy ja y'ayuujk.

⁷³ Ku ja wyinaty tø twanda'aky, jade'en ja ndeety'amøj Abraham yiktamiwandaagi

⁷⁴ jøts ku ja xukmimadaajkin ja nmidsep,

jøts ja jotkujk nmidu'unin, nisudso ngatsø'jka'ant,

⁷⁵ øy tsuj tiy janch ndsinaa'yindit, jade'en ja nwindso'jka'andit ejtp.

⁷⁶ Jøts mets u'nk, mets ja Dios tsajpjøtpyt mgugajpxy'atityip, kumi mets ja jaa'y wyinmaa'ñ ja myiktøøjip myiktuudaajkip jøts ja nwindson'ajtim yikjøp'ext,

⁷⁷ jade'ents ja jaa'y tñijawidit jøts ku ja mye'ent yiknitsokpi jøts ku ja pyojkpimaa'kxt.

⁷⁸ Jadine'en ja Dios xtsøjkyim xpa'ayø'øyindi jøts ja xanikejxyim ja y'u'nk ja yiknitsokpi,

⁷⁹ ja'ats xyikwejim xyikajim, kujaj kudøø'kx xyiktsinaa'yindit. Ja' xukmajtstujtimp ja nga'ødyu'unin ja ngugoots'ajtin, jøts ja xuk'ejxint xuknija'wa'ant ja tsinaa'yin midi øy midi tsuj, jotkujk'atyim Dios wyingujkp.

⁸⁰ Jade'ents ja mutsku'nk ye'jky, møk møjaaaw, wijy quejy, jøts øy tsuj ja winmaa'ñ tjagyepy. Jøts ja y'atsinaay jawyeen jam abak etjotp mā niti kya'ity, winetnims ja ñanky'ejxi mā ja Israelit jaa'y jamdi.

2

Ku ja Jesús kyaxi'iky

¹ Xjats ja møj windsøn Augusto winet et ojts tni'ane'emy møk'ampy jøts ja naxwii'ñit jaa'y niduki'iyi yikjaamyuktit. ² Ja Cirenio jam wyinaty Siria kudunk'ajtp ku dø'øn ja jade'en miduk'ojk tjaamyuk'okwandøø ja jaa'xyøøw jøts ja jumøjt. ³ Xjats ja jaa'y jade'en ñøjxkti kyø'ømgajpkøjxpti, jøts ja xyøøw jøts ja yjumøjt tkøyaktit jam. ⁴ Jade'en'ampyts ja José jam Galilea chøø'ñ mā ja kajp txøøwi Nazaret, jøts ja ñøjxktøø Belén jam Judeit y'etjotp mā ja David wyinaty tø kyaxi'iky, kumi ja' ja José tyeety'ap'ajtpy. ⁵ Patyts ja jam tmøøtnijxxy ja María jøts ja tkøyaktit ja xyøøw ja yjumøjt, tøts wyinaty ja kajpxy ttunidi jøts y'amajtskidit. Jøtpynim ja wyinaty. ⁶ Winets ja y'u'nk ja nay jam pyaajtøø, jam ja ojts pyo'ga'pxy. ⁷ Jøts ja tpaajty ja yjagyoobu'nk, ojts t'abity jøts ja ojts tkø'øky jam jiyujkjøø'kx'i'ñjotp. Ka'ap ja ja'taajk jam wyinaty tø ñibaadi, patyts ja jamyi tyandøø.

Ku ja borreek'ejxpi ja ankilis pyaadyidi

⁸ Jamts wyinaty jiyujk'ejxpidi tsigi'ejxpidi wingon mā ja kajp txøøwi Belén, ja'ats t'ejx'ejttip tsunaxy'ampy ja byorreegidi. ⁹ Xjats ja jam jotmøñ t'ejxpattøø ja Dios y'ankilis. Jade'eñi ja jam tyimyikjajtaajky mā ja wyinaty, jøts ja yjantyim-chø'jkidøø. ¹⁰ Nimaajyidibik ja ankilis inet ja'adi:

—Kidi mdsø'øgidi, øgyajpxy øy'ayuujk ø nmimimpy. Ja' mee ndukmadoowampy, ni'ijtyi ja jaa'y ja tjantyajotkujk'attit: ¹¹ tø ixyam kye'exy ja CRISTO, ja nwindson'ajtim, ja yiknitsokpi mā ja David jam kyugajp'ajty, ja' kyajpkøjxp. ¹² Ja' idø'øn ja wyinaty ku inet xpaattit tu'uk ja maxu'nk mots'abidity kyø'øgyi jam jiyujkjøø'kx'i'ñjotp.

¹³ Jaaktyimgyaxø'ktip inet ja may ankilis jam mā ja tyu'ukpi wyinaty, jøts ja Dios ja møk ttukmøjawidi ttukunuu'kxyjawidi, yide'en ja wya'andi:

¹⁴ jKunuu'kxy mets Dios Teety tsajpjotpit

ku øy'ajtin tsuj'ajtin tyaky ya naxwii'ñ naxkijxy, jøts ja jaa'y yikmo'odi pøn tmijotkujk'atwandip ja Dios!

¹⁵ Xjats ku ja ankilis wyimbejtnidøø ku ja ñøjxknidøø jap tsajpjotpy, winets ja jiyujk'ejxpidi nixem niyam ñawyaambinaxwa'jkidøø:

—Wants idø'øn tja'myindi Belén, jamts ja t'ats'ijxyindi mididi Dios tø xukni ja'windi.

¹⁶ Xjats idø'øn putyi ñøjxktøø, jøts ja María jam ojts tjanchpaatti møøt ja José, janch jamdamik ja mutsku'nk tø yikø'øky jiyujkjøø'kx'i'ñjotp. ¹⁷ Kuts ja jade'en t'ejxtøø, winets ja tnmadyaktøjkidøø sa ja ankilis ja wyinaty tø

tyamimadya'agyidi ja maxu'nk, ¹⁸ jøts ja ñigyumaap yjanchjajttøø pøn jaty jam wyinaty. ¹⁹ Jøts ja María ja'myech ja tyik'ity sa ja wyinaty tø yiknøjmi, ja' ja wyinmaa'ñ'ajtnip. ²⁰ Xjats ja jiyujk'ejxpj wyimbejtnidøø. Møk ja Dios ja ttukmøjawidi ttukunuu'kxyjawi ja'agøjxp ku ja wyinaty jade'en tø t'ejxti tnijawidi jøts ku ja jade'en tø yjantyimjaty.

Kuja maxu'nk Jesús y'atsyiktuk'ijxy ja Dios Teety tsaptøjkjotp

²¹ Kiduktujk xøøw ja mutsk ojts yikpiktaajki ja ejxa'an ñe'kxkøjxp jøts ja yikxøømoøy JESÚS. Nay ja' ttukxøøw'ajty midi ja María ja ankilis wyinaty tø tyukmadøyi ku ja wyinaty ka'anim tjøtpy'aty.

²² Xjats ku ja tiempi tpaajty wine'en ja wyinaty tø t'a'ejxidi wya'atsti sam ja Moisés kyutujk wya'añin, winetnims ja maxu'nk ja jam Jerusalén ttaninøjkxtøø ja Dios. ²³ Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en ttundøø kumi yide'en ja Dios kyutujk yja'ayi: "Tum Dios ja mixyuna'jk yiktamiyoxtip pøn jagyoobi'ajtp." ²⁴ Xjats idø'øn ja jade'en t'atswindsø'jkidøø sam ja Dios Teety tø tyikutukyin: namajtsk naxpak, pøni ka'ats ja te winets ja tsapak nayide'en namajtsk yiktawindsø'øgit.

²⁵ Jamts wyinaty ja jaa'y tu'uk chøøni Jerusalén pøn txøøw'ajtp Simeón. Janch øy jaa'y idø'øn ja'. Yjanchja'myejchp idø'øn Dios ja'. Ja'ats idø'øn tjøp'ejx'ejtp ja Israelit kajp juunim idø'øn ja yjadyimy'uknitso'ok'att. Jam ja Espíritu Santo ja wyinaty tmøødi, ²⁶ jøts tø ja wyinaty twanda'aky jøts kunim ja jawyeen t'uk'ext ja Cristo pøn ja Dios Teety kyaxp, winetnims ja y'oockt. ²⁷ Xjats ja winet ñijkxy tsaptøjkjotp, ja Espíritu Santo ja yiknøjxip; kuts ja maxu'nk Jesús jam wyinaty ja tyeety tyaak tø yiknijkxyi jøts ja jade'en tpadundi ja kutujk, ²⁸ jøts Simeón ja jam tnixajiyi'ñ kyø'køjxp jøts ja tsaa'ñ'ijty, jøts Dios ja ojts ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi, yide'en ja wyaañ:

²⁹ Dios Teety, tøts inet, wan øts inet jotkujk t'oo'kni.

Tø xpaduñ ja m'ayuujk sa ø xnimaay.

³⁰ Tønim ø nwemp'ixy ja yiknitsokpi

³¹ midi tø xanibiktaagi ja naxwii'ñit jaa'y.

³² Yø' idø'øn tu'ump ja may'ajtin jøts ja jaa'y mja'myatstit mja'byaadit pøn ka' y'Israelitjaa'yidi.

Yø'øgøjxp idø'øn yik'ejxkaptit ja Israelit kajp midi tø xwi'ixy.

³³ Xjats ja José janchñigyumaap yjajttøø møøt ja ñidø'øxy ku Simeón ja mutsk jade'en tnigajpxy. ³⁴ Winets Simeón ja kyunuu'kxmyigajpxidøø. Yikajxaktip ja' jøts ja María yiknimaay, ja Jesús tyaak:

—Ejx madow, ja' yø mixyu'nk tø yiktanibiktaagi jøts Dios Teety y'øy'ajtin ttukpaajtit may ja Israelit jaa'y. Nay mayts ja tkapaattit ku jaa'y yø may kyagupøkit. ³⁵ Jade'ents idø'on ja yiknijawit sa pønjabøn wyinmay y'am yjotp. Mdy-imchaachkuwinmayip mets ja øy, tyimchaachjawip mets m'anmija'win ja'.

³⁶ Jamts wyinaty tu'uk Dios kyugajpxymi, Ana ja tø'øxyøjk xyøøw, ja Fanuel ñøøx, ja Aser ja y'aadsidip kyugojidip. Møjaa'tyigøynits idø'on ja'. Tyimy'una'jkyi ja y'amajtskiyi'ñ jøts ja ja'ayi wixujk jumøjtyi tmøøtsinaay ja ñiyaa'y. ³⁷ Makta'pxy myaktaxk jumøjts ja wyinaty, jøts ejtpts idø'on ja jap tsaptøjkjotpy tmiduñ ja Dios xinaxy tsunaxy, y'amaay'ajtpy idø'on ja', ka'ap ja tkugayi tku'uugi, ejtp Dios ja t'ajot'aty. ³⁸ Ja Ana dø'on jap ojts myiñ winet, jøts ku Dios ja ojts ja t'uktukmøjawi t'uktukunuu'kxyjawi, winets ja tnigajpxøjkii'ñ ja mixy Jesús. Ja' ja tyukmadøøpy pøn jaty wyinaty tjøp'ejxtip jøts ku ja Jerusaléngit jaa'y ñitso'ok'attit.

Ku ja wyimbettøø yja'ttøø jadigojk Nazaret

³⁹ Xjats ja wyimbejtnidøø ñøjkxnidi jam kyajpkøjxp Nazaret, jam Galileit y'etjotp, ku ja jade'en wyinaty tø tpadungøjxidi ja Dios kyutujk. ⁴⁰ Jøts idø'on ja mixyu'nk jam jade'en yeeky, møj møjaaaw, wijy kejjy. Dios ja amuum jantyimkyunuu'kxiyip.

Ku ja mixy Jesús yikpaaty jam tsaptøjkjotpy

⁴¹ Xumi nøjkxtipts idø'on ja tyeety tyaak jam Jerusalén winjumøjt ku ja paski xøøw jam tpaaty. ⁴² Jøts ku ja Jesús yjumøjt wyinaty makmajtskni, winets ja ojts ñøjkxti niduki'iyi Jerusalén, jøts ja xøøw ja t'anøjkxidi kumi jade'en ja kostumbri. ⁴³ Xjats ku ja wyimbejtnidøø xøøguixy, winets ja mixy Jesús jami tyaanaa Jerusalén, ka'ap ja José ja tkumaydi. ⁴⁴ Jade'en ja wyinmaydi, jam ja tijy pyamiñidi mayjaa'y agujkp, jøts ja jade'en yø'øxyinaajxtøø; jøts ja tja'ixaadyøø tjayiktøødøø tjayik'amidoodøø ja myigu'uktøjkti pøn jaty ja møøt ñay'ijxy'atyidi, ⁴⁵ nima ja tkapattøø. Xjats ja tniwimbejttøø jadigojk Jerusalén jøts ja jam t'ixaadyøjkidøø.

⁴⁶ Kidigøøk xøønim ja tpatøø, jamdamik ja wyinaty tsaptøjkjotpy chøøni jam may kyajpxwejpj y'agujkp, jamik ja pyatmadøy jøts ja jam t'amidøy tyiktiy tyiktu'ugi. ⁴⁷ Jøts ku ja jaa'y ja jade'en tmadoodøø, ñigyumaap ja tyimyja'widøø ku ja amwijy tsaachwijy, jøts ku ja tijy janch y'adsøy. ⁴⁸ Xjats ku ja tyeety tyaak ojts y'ijxyi, ñigyumaap ja tyimyjaa'widøø jøts ja tyaak ojts ñii'mxyi:

—¿Ti, u'nk, jade'en myik'adøøjstip? ¿Ti øøts jade'en xjanty-atump? Møk øø tø xjantyimyikjotmadyøki wine'enin øøts ixa njawidity, mjayik'ixa'ay.

49 Xjats ja Jesús y'adsøoy jøts ja wyaañ:

—¿Tiku ø x'ixa'adi? ¿Ti kidi xnijawidi ku øts nDeety yja' nduujniyit?

50 Niwine'enin ja tkaja'gyukidøø ku ja jade'en ñimaajyidøø.

51 Xjanimts ja tmøødidøø Nazaret, etpts idø'on ja myimadøyidi jøts ja tyaak nugo tja'myats'ijty sa yjaity.

52 Yaak'adøtspts ja Jesús, wej'adøtsp kaj'adøtsp ja'. Jade'ents Dios ja tyajotkujk'atyí ku ja jade'en y'ijxyi, jøts myigu'uk nayide'en yjotkujk'atti.

3

Ku ja Juan Bautista kyajpxwa'kxy abak etjotp

1 Makmojkx jumøjt wyinaty kujk yikutuky ja møj windsøn Tiberio ku ja Poncio Pilato wyinaty wyindsøn'aty jam Judea, jøts ja Herodes jam Galilea, jøts ja myiga'ax Felipe jam Iturea jam Traconite, jøts ja Lisantias jam Abilinia wyindsøn'aty. 2 Ja Anás møøt ja Caifás ja' idø'on wyinaty møjteetywindsøn'ajttip ku ja Juan, ja Zacarías myajnk, ja Dios tyukmadoji ja y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk jam abak etjotp. 3 Xjats ja ojts t'ayø'øy'abidsimy ja et jam møj nøøba'am midi txøøw'ajtp Jordán, jøts ja jaa'y ttukmadøy jøts ku ja ñøbattit, jøts ja tyiktø'ødit tyiktuuda'aktit ja wyinmaa'ñ, wan tyiktigatsti ja chinaa'yindi winets ja yikpo-jkpimaa'kxtit. 4 Xjats ja jade'en yjanchtuuñnøø yjanchjajtøø sa ja Dios kyugajpxy Isaiás wyinaty tø tjaadyañ ja ayuujk ku ja wyaa'ñ:

Paty ja kugajpxy ñøjkxt jawyeen jam abak etjotp jøts ja myigu'uk ja tnøjmit møk'ampy:

“Awejxidi ja Dios y'ixpøjkin, yiktøwdi yiktuuda'akti ja mwinmaa'ñ yikxon.

5 Pønts ja kya'ukupøkp wan ja tyimyjapøni, ni'ijtyi ja tum jade'en tkupøkt.

Yik'øyip yiktuuda'akp ja' winmaa'ñ ku wyinaty pønjabøn tø wyinmaamyat'y.

6 Jade'ents ja naẏwii'ñit jaa'y ni'ijtyi t'ejxtit sa dø'on ja Dios tyaky ja nitso'ok'ajtin.”

7 Xjats ku ja Juan ja mayjaa'y jam ñimejniyøø jøts ja tyiknøbatt, jøts ja tnimaay:

—iMee miku'! ¿Pøn mee tø mni'mxyi jøts ku jade'en mgayiktabayø'ødyit ja mbøky, jøts ku yø'øyi chøkyi ku meets ya nøbajtpi tø mmiñ? 8 Yikxon idø'on mjaa'y'attit, wan idø'on tyik'ijxy jøts ku ja mdsinaa'yin tø xyiktigatsti. Kidi mee kø'ømyi mnawya'añiyi: “Tixi ka'ap ti chøkyi, kumi ja Abraham adøm n'apteety'amøj'ajtyindip”; jøts ka'ats yjade'eni, ti Dios kamaajyip, øy ja pøn ttukmigu'uk'att ja Abraham pøni pøn

ja kə'əm y'a'ejxip. ⁹ Jəts tsojk ja nəjks yiktɨdyuñ pən jaty tkami'əy'ajtip ja Dios.

¹⁰ Xjats ja mayjaa'y ja yiktəjəjə y'amidoojəjə:

—ǂTi əjə ndu'ump? ǂSudso'ampy əjə nwinmaa'nbyaatt?

¹¹ Jəts ja Juan y'adsojimbijty:

—Pəni pən ja pyikta'aky, pəni pən ja yjujky'ajtin may'ampy tjagyajtip, wants ja tmo'odi kujkwa'kxy pən niti kidyimy'ejtxidip; pənts ja kyaajyk yjəjə'kxik jam, wan ja nayide'en məət tjəjə'kxwa'kxtit pən ja kyaajyk y'uujkik kidyimy'ejtxidip.

¹² Winets ja yikugubajtpidi myemidi jam nəbajtpi, jəts ja Juan yik'amidəjə:

—Windsən, jəts əjəts, ǂti əjə ndu'ump?

¹³ Jəts ja Juan ja y'adsoojidəjə:

—Kidi kugujuu'ñ ne'egi ne'egi x'amidowdi, ja'ayi də'ən mbadu'undip sə kyutukyi.

¹⁴ Jəts ja tseptumbidi winəəgin tyiktəjəjə:

—ǂJətsimts əjəts, ti əjə ndumip?

Xjats ja t'adsəjə:

—Kidi pən o ti xpəjksidi aguwanikəjxp, kidi pən o ti xanitaayibyatti; tajotkuk'atti ja mmijuu'ndyi.

¹⁵ ǂxjam idə'ən ja mayjaa'y wyinaty y'awejxti, ja' ja tya-jotkukiwyandip, yide'en idə'ən ja wyinmaydi jəts ku ja Juan ja' idə'ən Cristo. ¹⁶ Jəts ja Juan ojts tnigajpxy, ttukmadəjə ja mayjaa'y:

—Tiy janch ǂxjam ndyimdyukmadowdi jəts ku əts yə'əyi tə nnimiñ jəts meets ja nəjə nduktanəbattit; jats ə tu'uk ǂx'oojk xpamiñ pən meets ja Espíritu Santo mduktatəkijip, jəts ja' tmime'ent ja tiidyu'unin. Mək'ampy kutujk ja tmimiñ, nija'baat ə xkapaat'aty jəts əts ja nugo nwinaxt. ¹⁷ Jade'en ja ttu'unt ja naxwii'ñit jaa'y sam ariin yikwigumyın. Abiky ja tpiktaajkit ja y'ak jəts ja tniətə'y ja jəjə mididi niyuuni kape'tsp, jəts ja ariinbajk abiky yikpəkjə'əkt, jade'ents idə'ən ja jaa'y yiktu'undit sam pənjabən tmi'əy'aty tkami'əy'aty ja Dios.

¹⁸ Jade'en idə'ən ja Juan ja t'ana'amin'aty, jade'ents ja ttukmadəjə ja mayjaa'y ja əgyajpxy ja əy'ayuujk. ¹⁹ Ńayi wyingugajpxiyi'ñ ja mək ja windsən Herodes ku ja tniədə'əxy'aty ja Herodías, ja myiga'axy Felipe ja ñidə'əxy, jəts Ńayi tyamigajpx ja' sə jaty ja jam wyinaty tyundigəjə; ²⁰ xjats ja Herodes ka'ap ja tməjpikta'aky, jaəkyimdyundigəjə ja', ojts Juan ja tyikpuxəktəki.

Ku ja Jesús ñəbety

²¹ Ku ja Juan wyinaty ka'anin yiktsumy, ku ja jam tyiknəbety ja mayjaa'y, winets ja Jesús jam ñəbajtməjə; ǂxjam ja wyinaty Dios'ajot'aty ku ja tsajp y'awaajch ²² jəts ja Espíritu

Santo ja jade'en ñigida'agyi ejxim tsapak, wa'ats ja yik'ijxy, winets ja Dios Teety y'ayuujk yikmadøø, yide'en ja jap tsajpjøtpy wya'añ:

—Øts me n'U'nk'ajtpy; ndsøky'ajtpy mets jøts njantya-jotkujk'ajtpy mets.

Ja jaa'dyi pøn jaty ja Jesús tyeety'apip

²³ Ee'pxmajkin ja Jesús wyinaty ja yjumøjt ku ja tyunk ja tjøpwa'jkiyñ. Nømdip idø'on jøts ku ja teedyi ja José. Jøts ja José tteety'aty ja Elí, ²⁴ jøts ja' ja Matat, jøts ja Matat ja Leví. Jade'en ñabyayø'øyi Leví ja Melqui, Melqui ja Jana, Jana ja José, ²⁵ José ja Matatías, Matatías ja Amós, Amós ja Nahum, Nahum ja Esli, Esli ja Nagai, ²⁶ Nagai ja Maat, Maat ja Matatías, Matatías ja Semei, Semei ja José, José ja Judá, ²⁷ Judá ja Joana, Joana ja Resa, Resa ja Zorobabel, Zorobabel ja Salatiel, Salatiel ja Neri, ²⁸ Neri ja Melqui, Melqui ja Adi, Adi ja Cosam, Cosam ja Elmodam, Elmodam ja Er, ²⁹ Er ja Josué, Josué ja Eliezer, Eliezer ja Jorim, Jorim ja Matat, ³⁰ Matat ja Leví, Leví ja Simeón, Simeón ja Judá, Judá ja José, José ja Jonán, Jonán ja Eliaquim, ³¹ Eliaquim ja Melea, Melea ja Mainán, Mainán ja Matata, Matata ja Natán, ³² Natán ja David, David ja Isaí, Isaí ja Obed, Obed ja Booz, Booz ja Salmón, Salmón ja Naasón, ³³ Naasón ja Aminadab, Aminadab ja Aram, Aram ja Esrom, Esrom ja Fares, Fares ja Judá, ³⁴ Judá ja Jacob, Jacob ja Isaac, Isaac ja Abraham, Abraham ja Taré, Taré ja Nacor, ³⁵ Nacor ja Serug, Serug ja Ragau, Ragau ja Peleg, Peleg ja Heber, Heber ja Sala, ³⁶ Sala ja Cainán, Cainán ja Arfaxad, Arfaxad ja Sem, Sem ja Noé, Noé ja Lamec, ³⁷ Lamec ja Musalén, Musalén ja Enoc, Enoc ja Jared, Jared ja Mahalaleel, Mahalaleel ja Cainán, ³⁸ Cainán ja Enós, Enós ja Set, jøts Set tteedyi ja Adán, jøts ja Adán ja Dios Teety.

4

Ku ja Jesús ja miku' tyaguwaníyi jøts ja yikpøkyunwa'añi

¹ Xjats ja Jesús wyimbijty jam Jordángit nøø agø'øm. Tø ja Espíritu Santo ja tyatøjkiníyi jøts ja jam yiknøjkxøø tø'øts etjotp mā niti kya'ity. ² Jamts ja ojts chøøni wixijxxyøøw jøts ja miku' ja jam yjot'ejxwa'añi. Niti ja tkaji'kxy jadine'en jøtsnim ja pyaajtøø ja yuu. ³ Winets ja miku' ja ñimaajyøø:

—Pøni janch ku me mjanchDios U'ngi yik'øyi yø tsaa tsapkaaky.

⁴ Jøts ja Jesús t'adsojimbijty:

—Yide'en jap nøkyijxpy wya'añ: “Kuuyi Dios kyajpxy møj, kidi ja'ayip ja naxwii'ñit jaa'y nugo tyajujky'ajttip ti jaty yikjøø'kxp.”

⁵ Xjats ja miku' ja ojts wyaanijkxyi jam møj kojpkøjxp, jøts ja jam tyuk'ejxøø wine'enin ja kajp naxwiiñ. ⁶ Yide'en ja miku' ñimaajyøø:

—Nmøøgyøxp mets ya'at tuki'iyi wine'en øts yø kajp nnitani ja møj ja mutsk. Jade'en øts yø tø nyikmø'øy, øyts øts yø pøn ndyimyot pøni pøn øts yø nmo'owampy. ⁷ Pøni xwinguxanaapy øts jøts ø xwindsø'øgit, winets mets yø tuki'iyi xja'ajtkøxt.

⁸ Xjats ja Jesús t'adsøøy:

—Miku' jiwa'ak. Kidi øts ya xwin'ixy, pø yide'ents ja Dios kyajpxy wya'añ: “Ja Dios Teety tu'ugyi mwindsø'øgit, ja' tu'ugyi mduujnip ja yja' pøni sa ja wya'añ.”

⁹ Xjats ja miku' ja wyaanøjkxkojmiyøø jam Jerusaléngit kajpkøjxp jøts ja tsaptøjkøjxp yikpajtiyøø, jøts ja ñimaajyøø:

—Pøni janch Dios U'nk mets, katswoon ya; ¹⁰ pø nømpxi Dios kyajpxy jøts ku ja tnøjmit ja y'ankilis jøts me myik'ejx'ett, jøts ku me ka'ap ti mjatit. ¹¹ Mets ja mdsa'anjø'øgit jøts mdeky ja tsaa kyakumit kyayo'odsi.

¹² Xjats ja Jesús t'adsøøy:

—Janch nayide'ents ja Dios kyajpxy wya'añ: “Kidi mDios xjot'ixy.”

¹³ Jade'ents ja miku' nisudso'ampy kya'ukwinmaa'nbyatnaa sa ja tjaakjot'ejxkojt ja Jesús, jøtsnim ja jade'en ñimyajtstuujtøø.

Ku ja Jesús tjøptøki ja tyunk Galileit etjotp

¹⁴ Jøts ja Jesús ñøjkxnaa Galilea, møk'ampy ja Espíritu Santo ja wyinaty tø tyatøkiyi, jade'en ja tmøøt'aty, tum ja' idø'on ja jaa'y wyinaty y'aawidip y'ayuujkidip o madsoo. ¹⁵ Yats ja yik'ixpiky ma jaty ja tsaptøjk jam, jade'ents ja o pøn kya-jxa'agiyi.

Ku ja Jesús yja'jty jadigojk Nazaretit kajpjotp

¹⁶ Jøts ja ojts ñijkxy Nazaret, jam kojpkøjxp ma ja wyinaty tø myutsk'aty. Poo'kxin xøøw wyinaty ku ja tyøjkiyiñ jam tsaptøjkjotp, jade'en idø'on ja tkostumbri'aty, xjats ja tmiwa'kukiyiñ ja Dios kyajpxy jøts ja tkajpxy. ¹⁷ Ja nøky ja wyinaty tø yikø'mø'øy midi ja Dios kyugajpxy Isaías yjaay; jøts ku ja ojts t'agiibyaky, ja' ja jap pyaajt ma jap wyinaty yide'en kyøxja'ayi:

¹⁸ Dios Teety øts ja y'Espíritu Santo xpudøjkp, ja' ø xmøøpy, ja' ø xpiktakp jøts øts ja ayoobi jaa'y nduk-mado'odit ja øgyajpxy ja øy'ayuujk; ja' ø tø xkexy jøts øts ja ngajpxjot'amøkidit pøn amjotmay'oo'ktip tsaachjotmay'oo'ktip,

jøts øts ja nyik'awa'atspidsø'ømdit pøn jade'en ejtnidip sam
tsumy jaa'yindi,

jøts øts ja nyikwin'ejxwa'kxtit pøn wimbeets kugoots ejttip;

jøts øts ja nyik'awa'atspidsø'ømdit pøn øy sagasa yiktundip;

¹⁹ Jøts øts ja Dios Teety ja yiknitso'ok'ajtin nnigajpxiyit.

²⁰ Winets ja Jesús t'agimyuiky ja nøky, jøts ja ojts
tkømø'øy ja tumbi, jøts ja y'ixaajky, jøts ja mayjaa'y ka'ap
ja y'ukni'ejxujtniyi. ²¹ Xjats ja kyajpxøjkiyi'ñ jøts ja wyaañ:

—Ixamts idø'øn yø jade'en tø yjaty tø kyubety mee
mwingujky sa ja Dios kyajpxy wya'añin.

²² Jøts ja ni'ijtyi t'ødyejtøø ja Jesús, ñigyumaapts idø'øn ja
tjawidi ku myadya'aky ja amdsuj tsaachuj pøni sa jaty ja
ñii'mxyidi, jøts ja xem yam ñayiktiyidi:

—¿Kidi ja Joséjip idø'øn ya'at ja y'u'nk?

²³ Jøts ja Jesús wyaañ:

—Tiigyajpxy yide'en meets inet mdyimwya'añ: “Tsøøyibi,
nachøøyi kø'øm”; mnayinømdipts inet: “Jade'en sa øø
tø nnimadøy m'adi'ich jam Capernaum, tu'unts inet ya
nayide'en mgø'ømnaxkijxy mgø'ømkajpxkijxy.”

²⁴ Jøts ja yjaakwaañ:

—Tiy janch meets idø'øn nnøjmi jøts ku ni tu'ugin Dios
kyugajpxy kyayikupiky kyø'ømnaxkijxy kyø'ømgajpxkijxy.

²⁵ Tyimñømp øts, kawinaak ja ku'øktyø'øxy ja wyinaty ya
Israelit etjøjty ku ja Dios kyugajpxy Elías y'atsinaay, ku et
kyatuuy tigøøk jumøjt jagujkp winets ja yuu yjanch'ijty o
magajp; ²⁶ ni tu'ukts ja kyayiktanigajxtøø ja Elías ya Israel,
ne'egi ja' Dios ja tyanigajx pøn jam wyinaty tsinaapy Sarepta,
jam Sidón kajp wingon. ²⁷ Nay jats jaa'y wyinatymidi ya
Israel pøn putstip ku ja Dios kyugajpxy Eliseo yjaa'ajty, jøts ja
ni tu'ugin kyataadyøø ja pyu'uts. Pøn txøøw'ajtp Naamán, ja'
ojts ne'egi ja yja' tyay pøn jam Siria kunaajx'ajtp kugajp'ajtp.

²⁸ Xjats ku ja jade'en tmadoodøø jøts ja yjanty-
imy'ambøjktøø pøn jaty jam wyinaty tsaptøjkjotp. ²⁹ Ojts ja
tnibidø'økti ja Jesús, jøts ja tkajxpidsømdi jam kajpjotp, jøts ja
tyiknøjkxtøø jam kojpkubajkp ma jam tu'uk ja kats'aaw, jamts
ja tkutejnaxwa'andi. ³⁰ Jøts ja Jesús jadi'iñi jam mayjaa'y
agujkp ñajxy jøts ja jade'eñi chøø'ñ.

Tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja miku' tø tyatøkiyi

³¹ Jøts ja ojts ñijky Capernaumit kajpkøjxp midi jam Galileit
etjotp tamp, jamts ja tyik'ixpiky ja jaa'y ku poo'kxin xøøw.

³² Ñigyumaap ja tjawidi ku ja jade'en yik'ixpikyidi, kumi tum
ja' ja kyajpxy midi kutujk møøt.

³³ Jamts tsaptøjkjotp wyinaty tu'uk ja jaa'y pøn ja miku'
wyinaty tø tyatøkiyi, ja'ats ja møk yikwajnøø:

³⁴ —Majtstutk øøts; ¿ti øø xanibøjkip, mets Jesús Nazaretit jaa'y? ¿Ja' me tø xñimeni jøts øø xyikudigø'øty? Wa'ats me n'ejxkapy mbøn mets, pø Diosxi me m'u'nk'ajtip.

³⁵ Xjats Jesús ja miku' t'adsøø, yide'en ja tnimaay:

—iAmøñi et, kidi mgajpxy, jøts majtstu'tut yø jaa'y!

Winets ja miku' tyiknaxkidaajky ja jaa'y jøts ja ttawaajch ja jaa'y, nika'ap ja sa ttuun. ³⁶ Ni'ijtyi ja jaa'y yjantymchø'jkidøø jøts ja xem yam ñawyajnidøø:

—¿Ti kajpxy ti ayuujk yø jade'en kyajpxpy? iMøjta'aky yø t'ane'emy yø miku' jøts yø jatyi chø'øgi!

³⁷ Ja Jesús idø'øn yik'aawip yik'ayuuujkip øy maðsoo.

Ku ja Jesús tyikmøkpiky ja Simón Pedro tyaaqmø'jt

³⁸ Xjats ja pyidsiimy jam tsaptøjkjotp jøts ja ojts ñijkxy jam Simón tyigam, jamts ja tyøjkiyi'ñ. Pøjkip tamik ja Simón jam wyinaty ja tyaaqmø'jt, jantyimyjøn'oo'kp ja wyinaty. Winets ja Jesús yiknimaay jøts ja ttu'unt ja may'ajt jøts ja t'ext. ³⁹ Jøts ja ojts t'ixy, ojts ja ñaxkøy ma ja pamaa'y jam wyinaty, jøts ja møk twingugajpxiyi'ñ ja jøømba'am, jøts ja jatyi wyinaajky, jøts ja jaa'y nay jatyi tyanaagyukiyi'ñ, jøts ja kø'øm t'ejxpinaaxwa'aky ja kaaky ja jii'kxy.

Ku ja Jesús tyikmøkpiky ja maabyamaa'y

⁴⁰ Kuts ja xøøw yjaxnaa, winets ja Jesús ojts yiktaniniijkxy ja maabyamaa'y pønity jam sagasa jajtp; jøts ja ojts tu'uk tu'uk tkønixajy, jøts ja jade'en tyiktsokijxy. ⁴¹ Nay jamts ja winaaginmidi pøn ja miku' ttawajtsidøø nayide'en, jøts ja yjanchnømdi møk:

—Dios U'nkxi mets.

Jøts Jesús ja møk twingugajpxiyi'ñ, ka'ap ja tyikjaty jøts ja kyajpxtit, pø ñijaa'widipxi ja' jøts ku ja' Cristo.

Ku ja Jesús kyajpxwa'kxy jam Galilea

⁴² Xjats ku xyiijndyaajky, jøts ja Jesús chøø'ñ kajpjotp jøts ja ñijkxy jam ma pøn kya'ity. Jøts ja mayjaa'y ja yjanch'ixa'ayi jøtsnim ja yikpaajty ma ja jam wyinaty. Yikta'aniwyandip idø'øn ja', ka'ap ja tmajtstu'tutwa'andi jøts ja choont, ⁴³ yide'ents Jesús ja ñimaajyidøø:

—Nayi nnigajpxwampy øts ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky o magajp, pø ja'agøjpxxi ø tø nyikexy.

⁴⁴ Jøts ja Jesús jam jade'en kyajpxwa'kxy ma jaty ja tsaptøjk jam Galilea.

5

Ku ja ajxk may'ampy yikma'aky Jesús myilagri'ajtingøjpx

¹ Tuk'ojk idø'øn ja Jesús jam yikpaajty mejy agø'øm ma txøøwi Genesaret; jamts ja mayjaa'y ja ñimejniyøø jøts

ja t'amidodukwa'andi ja Dios y'ogyajpxy y'omyadya'aky. Janch yik'atejmujknipts idø'øn ja Jesús jam wyinaty ² ku ja t'ejxpaafty majtsk ja barki tawa'ats jam nøø adsay agø'øm, tø ja ajkxmakpi jam wyinaty pyidsømgøxti, jam tya'ajkxmaaajk ja wyinaty tpujti. ³ Winets ja Jesús tu'uk ja barki ttatøjkiyi'ñ midi ja Simón yja'ajtpy jøts ja tnimaay wan tniykjiwa'aky waani jøts jam wingon kidyimdy'a'ant møøt ja tsayjoojt. Jøts ja jam jade'en y'ixaajky, jøts ja jam tyik'ixpøjktøjkiyi'ñ ja mayjaa'y. ⁴ Xjats ku ja kyajpx'abajtiyi'ñ jøts ja tnimaay ja Simón:

—Yiknøjxk yø barki jam mā yø nøø køjnkjawi, jamts xniwejtspattit yø mda'ajkxmaaajk.

⁵ Jøts ja Simón t'adsøøy:

—Windsøn, tuktsunaxy øø tø njanchjatuñ, ni tu'ukts øøts n'ajkx tø ngapaaty; nøøwejtspatp øts inet yø nda'ajkxmaaajk jadigojk, pø tøxi me mwa'añ møk'ampy.

⁶ Jøts ku ja jade'en ttundøø, may ja ajkx ja ojts tmatsti, janch køøtswambim ja tya'ajkxmaaajk ja'adi. ⁷ Winets ja tmiyamdøø ja myigu'ukti pøn jam wyinaty jadukpi barkijotp jøts ja pyudøkiyidit. Nøjkxti dø'øn ja jam, ojts ja barki ja majtsk tyik'ujtskøxti øy ja yjawi yjanchkøjntøjkinidit. ⁸ Xjats ku ja Simón Pedro ja ojts jade'en t'ixy, winets ja twinguxanaay ja Jesús jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, majtstutk øts, ka'ap øts yø xpaat'aty jade'en, pojkipitumbi jaa'y øts.

⁹ Janch tsø'jkiñip idø'øn ja Simón wyinaty jøts nayide'en ja myigu'ukti, ja'agøjxp ku ja ajkx ja wyinaty jadine'en tø tma'akti. ¹⁰ Nayi tsø'jkips idø'øn ja Jacobo møøt ja Juan, ja Zebedeo y'una'jkti pøn ja Simón møøt ñamyigu'uk'atyiyi. Jøts ja Jesús tnimaay ja Simón:

—Kidi mdsø'øgi, ixyamiy nduknijawidit sudso jaa'y ja nitso'ok'ajtin tpaatt.

¹¹ Jøts ja byarki ja jam nøøba'am tyikja'attøø, jøts ja jamiy tnikakøjxtøø tuki'iyi, jøts ja tmøødidøø ja Jesús.

Ku ja Jesús tyiktsø'øky ja jaa'y pøn jadi'iñi putsnip

¹² Kuts ja Jesús jam wyinaty tu'ukpi kajpjotp, winets yja'jty tu'uk ja jaa'y, møj pu'uts pa'am ja pøjkp, jøts ku ja Jesús yik'ejxpaafty jøts ja twinguxanaay. Jamiy ja ñamyujtstaaajkøø jøts ja tminuu'kxaajky, yide'en ja tnimaay:

—Teety, mmøøt'ajtpy mets ja møk'ajtin jøts ø xyiktso'okt, yiktsojts øts mdsojk'ajtingøjxp.

¹³ Jøts ja Jesús ja ojts tkønixaay, yide'en ja tnimaay:

—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt, tsokni.

Ja'ayi ja jade'en wyaañ, jatyi ja pu'uts wyinajky. ¹⁴ Xjats ja Jesús møk'ampy tnimaay ja jaa'y jøts kidi ja pøn ttukmadøy. Yide'en ja tnimaay:

—Jamyi dø'øn mnøjkxt jam teety wyindum, jamts xpikta'akt ja myojxin midi ja Moisés ñi'ana'am, ja'agøjxp ku tø wya'ach ja mbu'uts. Jade'ents ja jaa'y ja t'ejxtit tnijawidit jøts ku tø mdsø'øky.

¹⁵ Yikmøjpikta'adøtsp idø'øn ja Jesús, may ja jaa'y ja ñimen'adi'ichiyi, namay ja ñamyukyidi jøts ja pyatmadøyi, jøts ja tnankyiktso'okwa'añidi ja pya'am. ¹⁶ Ja Jesús jam ja ñijxky mā abak et mā niti kya'ity, jamts ja Dios Teety t'ajot'ajty.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky ja koxujxpi pakxujxpi

¹⁷ Tuk'ojk idø'øn, jam ja Jesús wyinaty yik'ixpiky, jamts idø'øn ja fariseotøjk møøt ja kajpxwejpitøjk wyinaty chøønidi wine'enin ja wyinaty tø choondi o magajp, pømbi mendip Galileit etjotp, Judeit etjotp, jøts Jerusaléngit etjotp; ku ja Jesús tnankyjay'ijxyi ja Dios Teety myøk'ajtin ku ja pamaa'y ja tyiktsø'øky. ¹⁸ Winets ja jaa'y tküyja'jttøø tu'uk ja pamaa'y pøn koxujxp pakxujxp, jøts ja jap tøjkjøtpy tyiktøkiwya'andi jøts ja ttawingugii'yidit ja Jesús. ¹⁹ Nimats kya'awa'adsi mā ja tyøkidit kumi janch mayjaa'y jam wyinaty. Xjats ja tøjkiixpy pyajttøø, jøts ja ojts tniki'dyu'utti ja tøj, japts ja tyikwinajktøø ja pamaa'y jøts ja ttawingugii'yidøø ja Jesús jap mayjaa'y agujkpy. ²⁰ Kuts ja Jesús ja ojts jade'en t'ixy kudam ja amumdu'uk ja yjanchja'win tjagyapti, jøts ja pamaa'y ja tnimaay:

—U'nk, nbøkmyee'kxpy mets.

²¹ Winets ja wyinmaadyøjkidøø ja kajpxwejpitøjkti møøt ja fariseotøjkti, yide'en ja wyinmaydi: “¿Pøn yø jaa'y jade'en, tigøjxp ku Dios yø jade'en twingajpxnaxy? ¿Pøn ja pøky ya t'ukmaa'kxp, kidi tu'ugyip Dios pyojkpimee'kxy?”

²² Wa'ats ja Jesús ja tnijawi sa ja wyinaty wyinmaydi, jøts ja tnimaay:

—¿Tigøjxp ku jade'en mwinmaydi? ²³ ¿Ja ti ne'egi jawaani jajtni, kuts yø pa'amjaa'y nnøjmit, “Mee'kxpy øts yø mbøky”, uk ku nnøjmit: “Wa'kuki, pøkmukni yø mmaabajt jøts nøjkxni mdigam”? ²⁴ Ixyamnim meets inet x'uk'ext mābaat øts idø'øn ja møk'ajtin nmøøt'aty ya naxwiiñ jøts ø nmaa'kxt ja pøky.

Xjats ja tnimaay ja koxujxpi pakxujxpi:

—Pidøkni, wa'kukiñi, wejtsjø'øk yø mmaabajt jøts mnøjkxnit mdigam.

²⁵ Jatyi ja koxujxpi pakxujxpi pyidi'jky, jøts ja tyanaagyukiyiñ jam mayjaa'y agujkpy. Wyejtsmujk ja myaabajt ja' mā ja jam wyinaty kyo'kni, jøts ja ñøjknāa tyøjkwindum, møk ja Dios ja ttamøjawi. ²⁶ Jøts

ja ñigyumaap tja'widøø ñi'ijtyi, ojts Dios ja ttukmøjawidi ttukunuu'kxyjāwidi, yide'en ja wya'andi ja ñichø'øgi adøtsni:

—Ixymnim inet ja tø n'ijxyindi midi niwindi kayik'eixpnim.

Ku ja Jesús tpawaqy ja Levi

²⁷ Ku ja jade'en y'ukjajty, xjats ja Jesús jam pyidsiimy, ojts chøøñ jøts ja t'eixpaaity tu'uk ja yikugubajtpi, jam ja wyinaty chøøni mā ja ttukugubety ja jaa'y øy tyii'ji, jøts ja tnimaay:

—Møødik øts, møøt widejtk øts.

²⁸ Winets ja jatyi tyanaagyukiyiñ, jøts ja tuki'iyi tum jam tnikakijxy, jøts Jesús ja tmøødiyiiñ.

²⁹ Jøts ja Levi xøøw ttuñ jam tyøjkwindum jøts ja twindsø'jkiyiñ ja Jesús, mayts ja yikugubajtpi jam wyinaty møøt jadu'ukpi jaa'dyi. Jade'en ja jam møøt twindsøøni di ja kaabyajt. ³⁰ Xjats ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti tpagajpxnibøjkidøø ja Jesús pyabøjkpi, jøts ja tnimaadyøø:

—¿Tiku meets yø xmøøtkay yø yikugubajtpitøjkti møøt yø ka'øyjaa'dyi?

³¹ Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Pøn tkaja'widip ja pya'am, ti tsøøyibi ja t'ukyikwa'andit. Ja' ja tyik'amaadyaktip pøn pamaa'dyi, pøn pya'am tja'wiy'ejttip.

³² Kidi ja'ajipts ø tø nnimiñ pøn niwine'en kanabyøkyja'wiyidip. Ja' ø tø nnimiñ pøn tja'widip ja pyøky jøts ku ja pyøkmyøødidi, jøts tyiktigatstit ja chinaa'yindi.

Ku ja Jesús yiktiibyijky tigøjxp ku ja kya'ayuu'atti

³³ Xjats ja tiibyøjktøø ja Jesús jøts ja tnimaadyøø:

—¿Tiku yø mbabøjkpitøjk janch nekim kyaydi tyøjkxti, jøts yø Juan yja' yjanch'amaay'atti møøt yø fariseotøjkti? Ni kyakaydi kyajøø'kxti, janch tsapkaipx'ejttip yø'.

³⁴ Winets ja Jesús t'adsøøy:

—¿Mā meets jade'en tø x'uknijāwi jøts ku tø'øxy ñigaabyi tø'øxy ñi'ukpi winet y'amaay'atti winet kyakaydi kya'uukti ku ja jemyaa'y jamni? ³⁵ Abikñimts ja tiempi tyimyja'tmit ku ja jemyaa'y wyinaty kya'uk'ejtni ku ja jam wyinaty tø cho'oni; jaanimts idø'øn tiy pøn kya'ukaañit kya'uk'uknit, jaanim idø'øn ja y'amaay'attit.

³⁶ Jøts ja nay ja'agøjxp ya'at ttanimadyaktøjkiyiñ:

—Ka'axi pøn wyetpach tta'agiyi jemwyet midi tyimyjemñim, ku ja jade'en yiktu'unt jøts kumi mujkpi ja jemwyet jøts ja tjaaktyimgyøø'tsni ja wetpach, jaaktyimiwenip ja kyøøts'ajtin ja'. ³⁷ Jøts ka'ap pøn vino tta'adami po'duk midi namii'kxñim, ku ja jade'en ndu'unint jatyi ja tyikmigøødsi ja po'duk, windigøøpyts tuki'iyi,

windigøøpy ja vino, windigøømyipts ja po'ak. ³⁸ Paty ja vino midi ñamii'kxñim nda'ada'amyin ja jembyo'ak jøts jade'en nimidi kyawindigø'øty. ³⁹ Nayide'ents ka' pøn t'uukwa'añ ja vino midi ñamii'kxñim. Pøn tø t'uukyujni ja vino midi jekyip mii'kxñi, xumi ja' ja chøjkpy, kumi nømp ja tukajpxyi: "Yø jekyip mii'kxyip tyimy'øy, ka'ap yø midi tmi'abaaty."

6

Ku ja Jesús ttøjtøø ja ariin yam poo'kxin xøøw

¹ Poo'kxin xøøw idø'øn, winets ja Jesús jam wyinaty ñaxy jam kamjotp møøt ja pyabøjkpitøjk, ja'ats jam wyinaty ttøjtíp ja ariin tøøm; jøts ja twixatsti ja ariinbajk jøts ja tjøø'kxti. ² Jøts ja fariseotøjk winaaagin yiktøøjidøø, yide'en ja yiknimaadyøø:

—¿Tiku jade'en m'adø'øtsti midi ka'ap pyaat'aty yiktu'unt poo'kxin xøøw?

³ Xjats ja Jesús y'adsøøpy:

—¿Ka'aním meets ja Dios kyajpxy x'ijxy midi tnigajpxp sà ja David tuk'ojk tmøøt'adijch ja myigu'uk ku ja wyinaty yjantyimyyu'oookti? ⁴ Pø tsaptøjkjotpyimxi ja tyøjkii'ñ, japts ja tnixajiyii'ñ ja kunuu'kxy tsapkaaky, jøts ja tkaadyøø møøt ja myigu'uk pøn jaty ja jam wyinaty myøøt. Yàm ja ka'ap yjapaat'atyidi jøts ja tka'adyit ja'abi tsapkaaky, ja teetyøjkti ja paat'ajtidip kya'adyip.

⁵ Nayide'ents ja wyaañ:

—Ngudanaapy øts ja naxwii'ñit jaa'y, jøts øts wamp ti paat'ajtip kapaat'ajtip yiktu'unt ku poo'kxin xøøw.

Ja jaa'y pøn ja kyø'jadi'iñi tøtsnip

⁶ Jadu'ukpi poo'kxin xøøwts idø'øn ja'agøjmyi ku ja Jesús tyøjkii'ñ jam tsaptøjkjotp, jamts ja yik'ixpøjktyøjkii'ñ. Japts wyinaty tu'uk jaa'y midi y'aga'ngyø' xujxp; ⁷ jøts ja kajpxwejpitøjk jam tpa'ejxti tpagowdi ja Jesús, ja' ja y'ejxwandi pøni y'ukyiktsøkpy idø'øn ja pamaa'y ja' ku poo'kxin xøøw, jade'ents ja tni'øøniwya'andi. ⁸ Ti wa'ats ja tnijawi sà jaty ja wyinaty wyinmaydi jøts ja jaa'y ja tnimaay midi wyinaty kyø' xujxp:

—Tani, jøts ixem nøjkx mdani kujk'am.

Jaty ja jaa'y tyanaagyukii'ñ jøts ja jam ñijkxy tanaabyi.

⁹ Winets ja Jesús tnimaay ja mayjaa'y:

—Nyiktø'dip nyik'amido'odip inet yam: ¿Midi'ibi ndu'unimp ku poo'kxin xøøw, midi'ibi kutuky ku n'ødyu'unint u ku nga'ødyu'unint? ¿ku nyiktsoojkint u ku nyik'o'jkint?

¹⁰ Jøts ja twin'ejxkijxy pøn jaty ja jam wyinaty ttamujkiyip, jøts ja tnimaay ja pamaa'y:

—Xajtøw.

Tsoojk ja' jøts ja xyajtiiy. ¹¹ Jøts ja yjadu'ukpi jaa'y yjanch'ambøjktøø, jøts ja xem yam ñawyajnidøø, agø'ømyi sudso'ampy ja tjadyimy'ukyikpøky'a'adit ja Jesús.

Ku ja Jesús twiwijch ñimakmajtsk pøn wyinaty kyudanaabyi'atwampy

¹² Winet ets ja Jesús ñijkxy Dios'ajot'ajtpi jam kojpkøjxp, jam ja Dios Teety ja tmigajpxy tuktsunaxy. ¹³ Jøts ku xyijndyaaiky, jøts ja twaadsogijxy pøn jaty ja pabøjkip, jøts ja twiwijch ñimakmajtsk pøn ja tyejtip kudanaabyitøjkti. ¹⁴ Ja'ats idø'øn ja'adi ja Simón midi ja xyødejtigajts jøts ja tpiktaajky Pedro; møøt y'uch Andrés ja', møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, møøt ja Felipe, jøts møøt ja Bartolomé. ¹⁵ Jam ja Mateo, Tomás, Jacobo pøn ja Alfeo myajnk'ajtpy; jøts ja Simón ja cananista; ¹⁶ jam ja Judas ja Jacobo y'uch; jøts ja Judas Iscariote, pøn wyinaty tkøyakwamp ja Jesús.

Ku ja Jesús tyik'ixpijky ja mayjaa'y

¹⁷ Xjats ja Jesús tmøøtkidaajky ja kyudanaabyitøjk, jøts ja tmøøtja'jty jap jøyjøtpy niduki'iyi møøt ja pyabøjkpitøjk; nay jam wyinaty øy pøndi pøn jaty tso'ondip jam Judea, jam Jerusalén, jøts jam mejy agø'øm jam Tiro jam Sidón. Ja' ja jam wyinaty tø tñimendi jøts ja tpatmado'odit ja Jesús, jøts ja pyamaa'y ja tñankyikts'o'okwa'añidi. ¹⁸ Winaagin jam pøn ja miku' tø tyatøkiyidi, tsokøxtits ja'. ¹⁹ Jøts ja jaa'y ni'ijtyi tñixajiwya'andi ja Jesús. Pyaätwandip ja' ku ja ttuktatsø'øky ja myøk'ajtin ja pamaa'y.

Ja xondaajkin jøts ja ayo'owin

²⁰ Winets ja Jesús y'ejxji'jky ma ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty jøts ja tñimaay:

—Tya'øy'ajtidip ja' Dios kyunuu'kxin pøn ja y'amutsk'ajtin yja'wip, ja'ats pyaättip ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y.

²¹ 'Nay Dios ja tkunuu'kxp pøn yu'oo'ktip xø'oo'ktip, ja' ja tyiknajxkøjxp.

'Jøts pøn yaxtip jiidyip, kunuu'kxy Dios ja nayide'en yik'ityidi, ja'ats ja ttukpaadidip ja xondaajkin.

²² 'Mgunuu'kxip meets Dios øy meets ja jaa'y mjamidsep'atyidi øts køjxp, øy ja mjabawøpyidi, øy ja mjaga'ømyigajpxyidi, øy mjaayiktsokti, øy mxøøw mguya'axy kamadøyim yjayikjawidi ja'agøjxp ku ø xpabøkti. ²³ Kidits mjetmay'ookti, kidi x'ayoojidi, japnim ja tsajpjøtpy mwingaxø'økxiyidit; pøn jade'en mduujnidip, yø jade'embi jaa'y tyeety'ap tka'ødyundøø nayide'en ja Dios kyugajpxtyi.

²⁴ 'Jøts mjanch'ayøøy mee kumeeñ jaa'y, yaayi meets iij jotkujk mdsinaagyojti.

²⁵ 'Mjanch'ayøøy meets pøn tum jaa o ti tmøøt'ajttip, mjanch'ayuu'ajttip mjanch'axøøw'ajttip meets nøjkx.

'M'ayøøy meets pøn yam agujk jotkujk yiknajxtip, mdaya'axtipts meets ja mwinmaa'n jadigojk.

²⁶ 'M'ayøøy meets ku mee myik'ødyijy myik'øñøjmi, pø nayide'ents ojts yiktejt yik'ødyejti pøn ojts nugo ñadyijyi ja Dios kyugajpxy.

Paat'ajtip jøts ja mmidsep yikmijotjimbett

²⁷ 'Ni'ijtyi madowdi wine'enin mja'atti: Tsokti miyuujy'atti ja mmidseptøjki, pudøkidi ja' pøn mjaatsojkidip, ²⁸ amidowdi ja Dios jøts tkunuu'kxt ja mmidsep pøn o sagasa mnimaajyidip, ku'amidowi pøni pøn mmi'ambøjkidip pøni pøn sagasa mdunwajnidip. ²⁹ Pøni mgojxip mdse'ekip, ja' øy ku xmaa'kxuktit; jøts ku pøn mbøjkxidit ja yukwop, jaaktyimyo'odipts ja mnijan. ³⁰ Kidi kanajtsjawim xjawidi ku tigati myik'amidowdi; jøts kidi jatyi o pøn xamatsti ku pøn o ti tønixaji. ³¹ Kidi meets ja jawyeen jade'en xjøp'ixy pøni sa mee xjatsøky, meets idø'øn mbaat'ajtip jawyeen mnajstunip sa dø'øn ja yjawi tsoktin jøts meets ja jade'en xu'unt.

³² 'Øy meets ja'ayi møøt mjanamyaawya'añiyidi pøn mee møøt mnachøkyiyi, ¿ti øy'ajtints meets jade'en mdumpy? ¿Ti ja' ja ka'øy jaa'y kyajajtip? Pø tyundipxi ja nayide'en. ³³ ¿Ti øy'ajtin meets jade'en mdumpy øy meets ja'ayi xja-may'aty pøn mee nayide'en mdu'unxiyip? Pø tyundipxi ja ka'øy jaa'y ja nayide'en. ³⁴ Uk ja'ats meets o tigati mduk'anuu'kxpy pøn mee m'a'ejxip tyikwimbetp jawaani mayjawi, ¿ti øy'ajtints meets jade'en mdumpy? ¿Ti ja ka'øy jaa'y ja jade'en tka'anuu'kxyajktip o tigati ja yja' jøts ja myiga'øy jaa'y ja nayide'en ttukubatti jawaani may? ³⁵ Ka'ats meets idø'øn xmidsepøkt ja mmidsep, tsokti xmiyuujy'attit, mduujnip meets ja may'ajt ja'. Øy meets ja tigati xuk'anuu'kxt jadi'iñi, kidits meets ja xjøp'ijxy'aty jøts ja mmigubajtxidit jawaani møj jawaani may. Møjts meets ja myikwimbetjxiyidit, ja Dios Teety tsajpjøtpyit jade'en meets ja m'u'nktejiyit; ti sa ja Dios Teety tmi'øy'aty nayide'en ja ka'øy jaa'dyi ja namyikaxi jaa'dyi. ³⁶ Mja'myatstip meets jøts mba'ayo'odip o pøn nayide'en sam ja Dios Teedyin ja tpa'ayøyin.

Kidi pøn o ti xawindsø'ødyi

³⁷ 'Kidi pøn nugo o ti xapøky'ejxti, jøts Dios ja nayide'en mgapøky'ejxidit. Maa'kxukti, jøts ja Dios nayide'en mmaa'kxukidit. ³⁸ Mo'odi o ti pøn, winets o ti nayide'en mmo'ojidit ja Dios. Nayide'en meets ja mmo'ojit mgamo'ojit pøni sa meets ti xyaky xkayaky møj may o ti. Nayide'en meets

ja Dios mdunit pøni sã meets mmigu'uk xuñ. Nay ja'ats ja yik'awetsp.

³⁹ Xjats ja Jesús ttanimadyaktøjkiyii'ñ jadu'uk ja madya'aky, yide'en ja wyaañ:

—¿Ma ja winap jaa'y tø t'uktuu'niway ja myiwinap jaa'y? Pø namajtskxi dø'øn ja tyimgyunaxtit ku et'aaw ja ma tpaattit. ⁴⁰ Uk kuts pøn, pøn tni'ixpøjkimyidip o ti tunk, ka'axi mibaat twinaxtit ja yik'ixpøjkpidi; pø wan idø'øn jaanim wyinaty.

⁴¹ Jøts meetsmi, ¿sudso dø'øn ja mmigu'uk pyøky x'ejxpajtiyi jøts ja mja' ne'egi xka'ixy kudam ja jawaani møj? ⁴² Jøts, ¿sudsots mets idø'øn namyikajxibim xkajpx'øyiwyaa'ñ yam mets ja mdsinaa'yin øy xkayikyø'ø? iMeets win'øø'mbi ataadyi! Yik'øyidi jawyeen ja mga'øchinaa'yindi, winetnimts ja mmigu'uk chinaa'yin xkajpx'øyiyidit.

Pøni sã wyimbidsimy øy ti, ja'ats tyikwingaxø'kp pøni sã ti y'øyi kya'øyi

⁴³ Ma meets øcha'amguipy tø x'uk'ixy jøts ku ja tyiktøømi ja ka'øcha'am; uk ja ka'øcha'amguipy tyiktøømi ja øcha'am, nima. ⁴⁴ Ja tyøømi ja kipy yikta'ejxkajp pøni sã ja tyøømi øy ka'ø: ka'axi ja iigi tsã'am yikwiduky kujp kipkyøjxp, ni jam ja uvi tsã'am kyawinaky jam kujp aatskøjxp. ⁴⁵ Jade'ents idø'øn ja øyjaa'y pøn øyjaa'y, ka'ap ja t'aawi tjoojti ja ka'øyi winmaa'ñ, ka'ap ja yjemwa'añ tyewa'añ kumi øyjaa'y ja; pønts ka'øyjaa'y'ajtp ja ka'øybits ja y'aawip yjoojtíp, yjemwa'andi tyewa'andi kumi jam idø'øn ja tyimyøødidi ja kya'øy'ajtindi y'am yjotp. Tum jam ja pyidsømguixy jøts ja tkajpxnaxti jade'en.

Majtskjøøjp ja pøch kyojpk

⁴⁶ Niti øy'ajtin meets jade'en xkatuñ ku mee xjanøjmi, “Nwindsøn'ajtim, nwindsøn'ajtim”, jøts ka'ats xpadundi pøni sã njawa'añ. ⁴⁷ Yã net ndukmado'odit pønin ja kyaxø'økti ja jaa'y pøn ø xnimemp jøts øts n'ayuujk ja xpatmadoojidi, jøts ja jade'en tpadundi sã nwa'añ: ⁴⁸ jade'enin idø'øn ja nbiktaajkin sam ja jaa'y tyøjkøjyín, jawyeen ja køjnk øy øy tñidajiyii'ñ ja tyøjk, jøts ja tsaa ja amuum ttukpøchkojpk'ajty. Xjats ku ja møj nøøgom jam wyinajky, aguwaní ja tyimyikjø'jtjø'økwa'añ ja tøjk, jøts ja niwine'enin nisa tkatuñ, kumi tsaa ja wyinaty tyeky'ajtpy. ⁴⁹ Pønts ø xjapatmadoojidip ja n'ayuujk jøts ka'ap jade'en tpadundi sã nwa'añ, ja'ats idø'øn jade'endi sam ja jaa'y midi tyøjk tkoj xixñaxkijxy. Niti ja tkadukpøchkojpk'ajty, jøts ku ja møj nøøgom jam wyinaajky jatyi ja tmimajadaajky, øjts ja tyikiday jøts ja tyimyikudigøøy.

7

Ku ja Jesús tyikts'øky ja romanit soldadi ja tyumbi

¹ Xjats ku ja Jesús jade'en tnimaagyijxy ja jaa'y, winets ja ñijkxy Capernaum. ² Jamts wyinaty chøøni ja soldadi windsøn, romanit jaa'y ja'. Jamts tyumbi ja tu'uk midi ja janchka-majststu'udyim yja'wip, mowa'añ ja yjanchpiky, ookwanip ja wyinaty. ³ Ku ja soldadi windsøn tnmadøøy ja Jesús, winets ja ttaniguejxy winaagin ja israelit møjaa'dyøjkti, jøts ja t'atstuk'amidoowa'añ ja may'ajt, wan tmiñ ja Jesús jøts cho'okt ja tyumbi. ⁴ Xjats idø'on ja tniñøjkxtøø ja Jesús jøts ja ojts t'amidowdi ja may'ajt møk'ampy, yide'en ja tnimaadyøø:

—Paat'ajtip xpudøkit yø soldadi windsøn; ⁵ kumi chøjkpy yø' adøm ngajp, nayø'øts tø tni'ane'emy jøts ja tsaptøjk tø kyøjy.

⁶ Winets Jesús ja tmøødiyii'ñ. Jøts ku ja jam wyinaty yja'atwanidi ma ja tøjkm jam, jøts ja soldadi windsøn ttukjøpkubajtiyii'ñ pøn jaty ja minamyaaajyp, jøts ja ttuknimaay ja Jesús:

—Mets teety, kidi xka'øjyawi, ka'ap ø xpaat'aty jøts mets ya mdøkit ndøjkjøøjty; ⁷ paty ø kø'øm tø nganay'a'ejxyi jøts mets jeexyp kø'øm tø n'ats'ixa'ay. Ana'am ja'ayi, jøts øts ja ndumbi cho'okt. ⁸ Ane'emy ø nayide'en nwindson xyik'ity, nay ja øts ndumbitøjkmidi pøn ø n'ana'amidip. Ku pøn nnøjmi: “Nøjkx”, nøjkxpts ja'. Uk nnøjmits øts yø ndumbi o ti, jatyits yø jade'en tpaduñ.

⁹ Ja'ayi Jesús ja jade'en tmadøøy ñigyumaap ja tja'wiyii'ñ ku ja jaa'y jade'en, jøts ja tniwa'akjimbijty pøn jaty ja jam wyinaty payø'øyp, jøts ja tnimaay:

—Tyimyjanch, ni Israelit jaa'y øts ya ma jade'en ngapaadynim sam ya'at jaa'y tmøødin ja janchja'win møk'ampy.

¹⁰ Jøts ku ja waabi yja'ttøø møøt ja jøpkuyø'øybidi jam tøjkotp ma ja pamaa'y jam wyinaty, tødamik ja wyinaty myøkpøjkni ja pamaa'y.

Ku ja Jesús tyikjujkpyiky ja ku'økyø'øxy myajnkun'k jam Naín

¹¹ Ukajts ja jade'en, xjats ja Jesús ñijkxy jam ma kajp txøøwi Naín, mayjaa'yts idø'on ja jam wyinaty pawidejtíp, may ja pyabøjkpitøjk ja jam tmøødi. ¹² Kuts ja yja'jty jam kajpwingon, jøts ja ojts t'ejxpaaty tu'uk ja oo'kpi yikpagi'iy jøts ja y'atsnaxøkit, tu'umchi dø'on ja tø'øxyøjk ja t'u'nk'aty, jøts ku'økyø'øxy ja'. Mayts ja yik'oo'kpi pidø'kpi jamdi. ¹³ Jøts ku ja nwindson'ajtim ojts t'ixy ja ku'oogi, yik'ayo'ijxyim, jøts ja tnimaay:

—Amon, kidi mya'axy.

¹⁴ Winets ja Jesús twingunøjkxiyii'ñ ja oo'kpi, jøts ja kajuun ja tñixajiyii'ñ, jøts ja oo'kpi kiibyí ja tküdyaktøø, jøts ja Jesús tnimaay ja oo'kpi:

—Mets u'nk idø'øn nnimaapy: ¡Pidø'øk!

¹⁵ Xjats ja kyu'xkukiyii'ñ pøn idø'øn wyinaty tø y'øøky jøts ja kyajpxpinibøjkiyii'ñ, xjats ja u'nktaak ja yiktagidøjkiyii'ñ ja y'u'nk, ja Jesús ja kømøøjyiyip. ¹⁶ Jøts ku ja jade'en niduki'iyi t'ejxtøø, jøts ja yjanchø'jkidøø, jøts ja ttukmija'widøø ttukunuu'kxyja'widøø ja Dios, nømdip ja':

—Yá Dios ja myøjkgajpxy tø kyaxi'iky adøm njaa'yjøøjty.

Nayide'en ja wya'andi:

—Dios tø tñimiñ ja kyajp jøts tpudøkit.

¹⁷ Yiknija'wigyøjx ja jam wine'enin ja jaa'y jam chøønidi jam Judeit etjotp, ku wyinaty ja Jesús tø tyikjujkpyiky ja oo'kpi.

Ku ja Juan Bautista tkexy ja kyugajpxy

¹⁸ Xjats ja Juan Bautista ja tñija'wiyii'ñ, nayide'en ja pyabøjki ja wyinaty tø tyamimadya'agiyi, winets ja tyaaixiyii'ñ namajtsk ja pyabøjki, ¹⁹ jøts ja ojts ttaniguexy ja Jesús, jøts ja t'atsyiktø'ødit pøni ja' idø'øn janch Cristo pøn wyinaty menwamp yiknitsokpi. Uk kidi ka'ats, winets ja abikpyi ja tjøp'ejxtit. ²⁰ Jøts ja wingon twingunøjkxidøø ja Jesús pøn ja Juan wyinaty tø tyaniguexyidi, jøts ja tnimaadyøø:

—Ja Juan Bautista øø tø xkexy jidsik øø nyiktø'øt pøni janch ja Cristik mets idø'øn midi yiknigajpxp menwamp yiknitsokpi. Pøni ka'ats, winets øøts jadu'ukpi njøp'ext.

²¹ Ku ja wyinaty tø yja'atti, winets ja Jesús nay jatyi tyiktsøøjky may ja jaa'y pømbi pa'am pøjkidip, pømbi o ti ja'ambi tmøøt'ajttip, pømbi ja miku' tmøøt'ajttip, ñayikwin'ejxwa'kxmip ja' ja may winap jaa'y. ²² Jøtsnim ja y'adsojimbijty jøts ja wyaañ:

—Nøjxiti jøts xukmado'odit ja Juan ti jatyi yá tø x'ejxti xmadowdi. Tamimadya'akti jade'en sa yø winap jaa'y wyin'ejxwa'kxti, sa yø pakpamaa'y yø'ødyi, sa yø putspi cho'okti, sa jatyi yø nat jaa'y myadowdi, sa oo'kpi yjujkpyøkti, jøts sa ayoobi jaa'y yiktukmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi yiknitsokp. ²³ Ejtni xoni ja'adi pøn ø xmibøjktip, ka'ap twinmayimbettit twinmay'adøjtis sats ø xjanchjawidi.

²⁴ Xjats ku ja wyimbejtnidøø midi ja Juan wyinaty tø tkexy, jaats ja Jesús ttamimadyaktøjkiyii'ñ ja mayjaa'y, ja Juan yiknimadyakp, yide'en ja wyaañ:

—¿Ti meets ojts x'ats'ixy jam abak etjotp? ¿Tu'uk ja jaa'y midi jade'en ejxim kapy midi poj yik'ø'yimbejtíp yik'ø'y'adøjip? Ka'axi ja yjade'eni, pø tu'ukyixi tmi'ity ja wyinmaa'ñ. ²⁵ ¿Tits idø'øn ojts x'ats'ejxti? ¿Tu'uk ja jaa'y pøn janch øybi wet tø ñadyaxoxiyi? Pø wa'atsxi mee xnijawidi

pøn tsuj wet nadyaxojxidip, pøn nekim taxondip pyikta'aky, jamts ja ñachojk'ityidi jam windsøn tyøjktotpi. ²⁶ ¿Tits idø'øn mjanch'ats'ejxtøø? ¿Tu'uk Dios kyugajpxy? Janch ja', ja' midi jawaani møj, nika'ap yjade'eni sam yjadu'ukpidi. ²⁷ Yø Juan idø'øn yiktejp ku Dios kyajpxy yide'en wyaañ:

Íxya ngajxjawyeni tu'uk ja nngugajpxy,
pøn tyiktøøjip tyiktuudaajkip ja jaa'y wyinmaa'ndyi jøts
myikupøkt ku íxpøjkin xminøjkxt.

²⁸ Ndukmadoodip íxyam jøts ku ni madsoo ka'ap pøn jade'en pyidsimñim ja Dios kyugajpxy sam yø Juan Bautista; pøni pønts øts nja' xpaduujnip jøts ku tyøki ma øts ngutujk ndanitanit ja njaa'y, ja'ats ne'egi møj yikpiktakp jøts nika'ap ja Juan Bautista.

²⁹ Jøts ku ja jaa'y ni'ijtyi jade'en tmadoodøø pøn jaty wyinaty tø yiknøbetyidi ja Juan, nayide'en ja yikugubajtpidi, jøts ja tjanchmibøjktøø ja Dios jøts kudam ja ka'ap jade'en mibaat wyinmaamyat; ³⁰ ka'ats ja tmøjpiktaktøø ja fariseotøjkti jøts ja kajpxwejpøjkti sa Dios ja wyinaty tø tyamidsøkyidi, jøts ja ka'ap tkupøjktøø jøts Juan ja yiknøbatidit. ³¹ Jøts ja nwindson'ajtim wyaañ:

—¿Pønxi øts jade'en meets n'uktami'ejxip? ³² Jade'en meets ndami'ejxi sam mutsk una'jkindi muum y'adøøtsti jap maayjotpy ku myi'una'jk tkagupøjkiyidi ja kyuyajtin midi yjatsøjkpy yjaguyatwampy, jade'ents ja ñawya'añidi: “Tø øø yikxon njaxu'uxy jøts ni mga'atsti; tø øø jotmay'øøgyim nja'øømi, nijade'ents mgajotmay'oo'kmidi.” ³³ Kuts ja Juan Bautista tø myiñ jøts ja kyakay kya'uuky ku ja ka'ap vino t'uuky, jøts meets mnimy jøts ku miku' ja myøøt'ajtpy. ³⁴ Jøts ku ø tø njamemi jøts ku ø ngaamyi n'ukmi, jøts mnømidi jøts ku øts janch kaxim ngay n'uuky, jøts ku øts ja møøt namyigu'uk'atyiyi ja yikugubajtpidi møøt ja ka'øyyaa'dyi. ³⁵ Pøni pønts ja Dios yja' tkupøjkip, ja'ats tjä'gyukip sam ja Dios yja' ttsøkyin.

Ku ja Jesús jam fariseo tyøjktotp wyinaty pøn txøøw'ajtp Simón

³⁶ Xjats ja fariseit nidu'uk tnimaay ja Jesús jøts ja tmøødit kaabyi tyøjkwindum. Jøts idø'øn ja ojts tmøødi, ojts ñijkxy, tyøjkiyiñ jam fariseit tyøjktotp, ja kaabyajt twinguwa'jtsiyiñ. ³⁷ Winets ja tø'øxyøjk tu'uk pøn ka'øyyaa'y'ajtp midi jam tsinaapy jam kajpjotp, ku ja tnija'wiyiñ jøts ku ja Jesús wyinaty tø ñijkxy kaabyi jam fariseit tyøjktotp, jamts ja ojts tmija'aty ja pa'akxuu'kpi, tsagueegi tu'jtsjotpy. ³⁸ Ñiyaxpim ja twingugu'xiyiñ ja Jesús tyeky, jøts ja wyeenøø ja ttuktaxø'jky. Jøts ja nay jatyi ja wyaay ttawibø'øty jøts ja ojts ttsu'kxy, ojts ja ttabakja'axy ja pa'akxuu'kpi. ³⁹ Jøts ku ja fariseo ja ojts

jade'en t'ixy pøn ja Jesús wyinaty tø wyayi migaabyi, yide'en ja wyinmaa'n ja jap tyikyø'ø: "Pøni janch Dios kyugajpxy yø jaa'y jeexyip, tø yø jeexyip tja'wyini pøn yø ixa tojnip majtsip, pøni pøn tø'øxyøjk yø', pø ejtpts yø yjantyimpyøktyn'ity yø tø'øxyøjk." ⁴⁰ Winets ja Jesús tnimaay ja fariseo:

—Simón, nmigajpxwampy.

Jøts ja fariseo y'adsøø:

—Yinet Windsøn.

⁴¹ Xjats ja Jesús wyaañ:

—Namajtsk idø'øn ja jaa'dyi pøn tmiyoj'ajttip tu'uk ja meen'anuu'kxyajkpi. Tu'uk tmiyoj'aty magoxk magø'pxy denario jøts jadu'uk wixijxmyajk; ⁴² jøts kumi ka' idø'øn ja tkubatti nīpøn tkagubety ja yoj, jøts ja meen'anuu'xyajkpi ka'ap ja sa tijy øy ja tkagubattit, ojs ja ttamee'kxy ja myiyoj. Nigajpxts inet, çpømbi ja jawaani tsojkip, pømbi ja jawaani takajxajkip?

⁴³ Jøts ja Simón y'adsøø:

—Ja' yjawī pøn ja yoj kajaa tmøøt'ajtp.

Jøts ja Jesús wyaañ:

—Janch tiy idø'øn mwa'añ.

⁴⁴ Xjats ku ja Jesús ojs t'ixy ja tø'øxyøjk jøts ja tnimaay ja Simón:

—M'ijxpxyi yø tø'øxyøjk, ku tø ndøki ya mdøjkjøøjty ka' mets ja nøø tø xmø'ø ja ndekpyujik; tøts øts yø tø'øxyøjk ne'egi xapakpujy ja wyeenøø jøts ja wyaay yø tø ttuktati'ich. ⁴⁵ Ka'ats mets ndeky tø xtsu'kxi, jøts ku yø tø'øxyøjk, jaayip ku tø ndøki ixa øts ndeky yø jade'en xtsu'kxi. ⁴⁶ Ka' mets ngubajk aceite tø xpiktaajkxiyi, tøts øts yø tø'øxyøjk ja pa'akxuu'kpi ndeky xpiktaajkxiyi. ⁴⁷ Paty mets idø'øn nnøjmi, pøni pøn ja tsojkin waani tmøøt'ajtp nayide'ents ja waani yikpojkipimaa'kxt; jøts yø tø'øxyøjk møj ja tsojkin yø tmøøt'aty paty pyaat'aty jøts ja pøky yikmaa'kxkøxt.

⁴⁸ Jøts ja tnimaay ja tø'øxyøjk:

—Nmee'kxpy øts, u'nk, yø mbøky.

⁴⁹ Winets ja migaabyidi pøn jaty ja jam wyinaty møøtsinaajyip yjanchnawyambinaxwa'jkidøø:

—çPøn jaa'y ya'at ndejint, sudso pøky paat yø tmee'kxy?

⁵⁰ Jøts ja Jesús yide'en ja tnimaay ja tø'øxyøjk:

—Ja'agøjxp mets ja mbøky tø nmaa'kxi ku me tø xjanchjawī, nøjxnits jotkujk.

8

Ja tø'øxyøjk pøn jaty ja Jesús pyudøjkidip

¹ Tøts ja wyinaty y'uknaxy jade'en, jøts ja Jesús t'ayø'øgyijxy ja kajp ja møj ja mutsk møøt ja pyabøjkpitøjk namakma-jtsk, jøts ja tkajpxwa'kxy ja øgyajpxy ja øy'ayuujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy. ² Nay jam idø'øn ja yjamyøøt'ajtmiyidi ja tø'øxyøjkmedi pøn ja wyinaty tø tyiktø'øky, jøts pøn ja wyinaty tø tkajpxpidsøjmi ja miku' jøts ja ttukmajtstu'uty. Ja Maria dø'øn jam wyinaty pøn yiktejp Magdalena, pøn ja miku' wyinaty niwixujk tø myajtstu'udyiyi; ³ nay jam ja Juana wyinatymi, ja Chuza ñidø'øxy, ja' ñidø'øxy pøn ja Herodes tumbi'ajtip, pøn tuki'iyi t'ejxp tnija'wip ti jam ejtp ka'ejtp ma ja Herodes jam wyindsøn'aty; jam ja Susana wyinatymi jøts may abikpyi jaa'dyi pøn jaty ja tigati tabudøjkiyidip.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja jaa'y pøn nøjx neppi

⁴ May jaa'y ja Jesús jam ojts ñimiñiyi pøn jaty tsoo'ndip o ma abikyaajp jøts ja Jesús yik'ejxwa'añ; jøts ku ja jaa'y may'ampy myujkpejty, jøts ja ttamimadyaktøjkiyii'ñ tu'uk ja ejxpajtin madya'aky. Jøts ja wyaañ:

⁵ —Tu'uk idø'øn ja jaa'y chøø'ñ tømtwøjpi. Jøts ku ja twijy, øy ja tømt o ma ñaxkidaajky. Midi'ibi ñajtswøjii'ñ jam tuu'am, ja'ats yiktaa'nbu'uxkigyøx jøts ja joon ja wa'ats tpeemujkijxy. ⁶ Midi'ibits ñajtswøjii'ñ jam tsaa agujkp, ojts ja jam yjamuxy jøts ja jaty tyøtsjø'knaa ja'agøjxp ku ja naajx jam kyaneki. ⁷ Midi'ibits ñajtswøjii'ñ ma ja magyujp jam wyinaty myuxwa'añ, ja'ats ja ojts ñi'aa'mbajtiniyi. Ku ja myu-jxmi winet jøts ja niwine'en kyayikyonmøjkiyøø. ⁸ Midi'ibits ñajtswøjii'ñ jam pu'uty ñaxkøjxp, jøts ku ja yøøñ jøts ja ojts yikxon yjantyimdyøømi, magø'pxy magø'pxy ja pyajkpejty ja tu'ukpi tømt.

Ku ja Jesús jade'en myadyak'abajtiyii'ñ, jøts ja møkta'aky wyaañ:

—Pøni pøn ja'gyukiwyamp, wan tja'gyuki.

Tigøjxp idø'øn ja Jesús ejxpajtin madya'akyøjxp ja y'ixpøjkin tyaky

⁹ Winets ja pyabøjkpitøjk ja yiktøøjiiyøø ti dø'øn jade'en tyijpy, sudso yikja'gyukit ja'abi madya'aky. ¹⁰ Xjats ja t'adsøø jøts ja tnimaay:

—Meets yø Dios mduknija'wiyip ja y'ayu'uch winmaa'ñ sa ja' kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y, jade'ents meets ja mdyimiyiktukmadøy; ka'ats ja abiky jaa'y nayide'en madya'akyøjxp tnijawidit, ejxpajtin madya'akyøjxp øts yø ja'ayi ndamimadya'aktit jøts kø'øm tñimado'odit tkanimado'odit nayide'en pøni sa ø xpabøkti xkapabøkti.

Ku ja Jesús tnigajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku jaa'y neppi ñijky

¹¹ 'Yide'en idø'øn yø madya'aky tijy: Jade'en ja tømt yikpikta'aky sam ja Dios kyajpxy y'ayuuikin; ¹² jøts midi yiknajtswøjiyii'ñ jam tuu'am jade'en ja yikpikta'aky sam ja jaa'y pøn ja tpatmadoodip ja Dios kyajpxy, jøts ku ja t'ukja'gyukidi xjats ja miku' ja jatyi pyøjkxiyidi jøts ja ka'ap tmibøktit, jøts ja nisudso'ampy kyanitso'ok'attit. ¹³ Jøts ja tømt jade'en yikpikta'aky midi yiknajtswøjiyii'ñ jam tsaa agujkp sam ja jaa'yindi pøn tmadoodip ja øgyajpxy ja øy'ayuuik, jøts ja ejtni xoni t'ukpabøkojti y'ukjanchja'widip ja'; kuts ja yiin waan sa tkujatidi jøts ja jatyi tmajtstu'utti, jatyi ja ñayjibikpyikta'agyidi ja'agøjxp ku ja jade'endi sam ja ujts kya'aa'tsmiweninim. ¹⁴ Jøts ja tømt midi ñajtswøjiyii'ñ jam kujp agujkp, jade'en ja yikpikta'aky sam ja jaa'dyi pøn tjamadoodip ja øgyajpxy ja øy'ayuuik, yjajanchja'widip jøts nika'ap t'ukpadunidi, ja' ja ne'egi yikmajadaaktip ja pyikta'aky, ja myeeñ, ja yjingaap, ja yjotkujk'ajtindi. Jade'ents ja tka'ukyikmøjtøjkinidi ja øgyajpxy ja øy'ayuuik jøts ja niti tkayikwingaxø'økti Dios wyindum. ¹⁵ Jøts ja tømt midi ñajtswøjiyii'ñ jam pu'uty ñaxkøjxp, jade'en ja'ami sam ja jaa'dyi pøn amumjoojt nadyamiyojxidip ja Dios, jøts ja jade'en tpatmadojidi ja y'øgyajpxy y'øy'ayuuik. Møk ja yjanchja'win ja tpikta'akti, ka'ap ja juuni ttamajtstu'utti, ja'ats idø'øn tyikwingaxø'ktip ja øgyajpxy ja øy'ayuuik.

Niti jadi'iñi kyatañ, kuwañim ja tyimykni jawi

¹⁶ 'Kidi ja'ajip ja jaj yiktaguno'kp jøts ja yikumutst uk jøts ja yikpikta'akt jap maabajt patki'py; ja' ja wya'añ jøts ja yikpikta'akt jam køjxp ma yjajt tyøø'kxt, jøts ku jam pøn tyøkit ka'ap ja jam kube'ets kugoots yja'attit. ¹⁷ Ti ka'ukyikpatp ku ti yjayu'uch'ity. Øy kajpxy ayuuik yjagayiknigajpxwa'añ, kuwanits ja yikni jawi pøni sa ja y'ejxi tyiyi.

¹⁸ 'Jade'ents idø'øn øy xmado'odit; pøn tpabøjktip jøts tmadogukiwya'andi øy øy, jaakyikpudøkipts ja yikxondi jøts ja tja'gyukidit. Pønts ka', jaaktyimykpøjkxidip ja' ja wyijy'ajtindi midi ja jaakjanadyaja'wiyidip jøts ja nisudso'ampy tkidy-imyja'gyukidit.

Ja Jesús tyaaak jøts y'uch

¹⁹ Winets ja Jesús y'uch yja'ttøø møøt ja tyaaak ma ja jam wyinaty, nika'ap idø'øn ja tpaatti wingon kumi janch mayjaa'y jam wyinaty. ²⁰ Xjats ja Jesús yiktukmadøøy jøts ja yikni maay:

—Ja mdaak møøt ja m'uchti ja' mmigajpxwajnip, ixap ja tøjkwimptyi.

²¹ Jøts ja t'adsøøy:

—Ja' øts idø'øn ndaagip, ja' øts idø'øn n'uchidip nmigu'ugidip, pøn tmadoodip ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk jøts ja jade'en tpadundi pøni sã nwa'añ.

Ku ja Jesús tyiknajxy ja møk poj jøts ku ja tyik'amøkiyii'ñ ja mejy

²² Winets ja nay ja'abi xøøw tyøjkiyii'ñ barkijøtpy møøt ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tnimaay:

—Wan tjaa'myindi jam jaduktamajñ.

Jøts ja ñøjkxtøø, ²³ jam ja wyinaty mejkyujk'amdi ku ja Jesus mya'oo'knaa. Jøts ja møk poj ja jam jotmøñ pyaajtidøø, yikxon ja nøø jam barkijøtp yjanchtøjkyini øy ja tyiknitigøøñit. ²⁴ Jøts ja tyujxtøø ja Jesús jøts ja tnimaadyøø:

—¡Windsøn! ¡Windsøn! ¡Nøøjøø'kxwaa'nindip!

Winets ja Jesús pyidi'jky jøts ja møk'ampy twingugajpxiyii'ñ ja møk poj ku ja nøø ja tyiktojmji'iky adsø'jkibim; jøts ja poj jatyi yjanch'amø'jty, jadi'iñi ja myøøñ. ²⁵ Jøts ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—¿Ma dø'øn ja mjanchja'windi xyiktunwa'andi?

Tø ja yjanchnichø'jkidyigøøñidi, ñigyumaap ja tyimyja'widøø jøts ja xem yam ñawyajnidøø:

—¿Ti pønims ya'at jade'en, pø mimadojpts ja poj yø', pø mimadojpts ja nøø yø' ku yø' t'ane'emy?

Ja Gadarit jaa'y pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

²⁶ Jøtsnim ja yja'ttøø jam Gadarit etjotp midi idø'øn ja jaduktamajñ tãp Galileit et wingon. ²⁷ Jøts ku ja Jesús jam wyinaajky, yø'øpyidsiimy, jøts ja ñimejnøø tu'uk ja kugajp pøn ja miku' wyinaty jekyip tø tyatøjkniyi. Niwa'ats ixwa'ats ja wyidejtni, ka'ap ja tyøjkjotp y'uktsinaañi, jam ja chinaadyakni ma ja oo'kpi ñaxøkidi. ²⁸ Jøts ku ja t'ejxpaaity ja Jesús jøts ja jatyi twinguxanaay, yide'en ja tjantyimñøjmi møkta'aky:

—Jesús, Dios U'nk tsajpjøtpyit, ¿ti ø xanibøjkip? Tun may'ajt kidi xjantyimy'ayo'onduñ.

²⁹ Ja' idø'øn ja jade'en tyikwamp ku ja Jesús ja miku' møk'ampy t'ane'emy jøts ja jam pyidsø'ømt ja jaa'y y'am yjotp. Ejtp idø'øn ja miku' ja xyumimi'adi'ichiyi ku ja yjayik-tagiwiiñ yjayiktapakwiiñ pujx kadeen; jatyi ja ttaojtiguixy yam ja jaa'y ja jade'en tø yja'uktajotkujk'ajtmiiyi jøts ja nima kyanøjkxt, jøts idø'øn ja miku' ja yikakwidityi o ma jam abak etjotp. ³⁰ Jøts ja Jesús yide'en tyiktiy:

—¿Ti mxøøw?

Jøts ja y'adsøøy:

—Legión ø nxøøw.

Ja'agøjxp ja jade'en ñaxyøømø'øyi kumi janch may miku' ja wyinaty tø tyatøkiyi. ³¹ Ja'axi dø'øn jade'en kø'øm wandip jøts

ja tnimaadyøø ja Jesús jøts ja ka'ap kyaxidit jap mā miku' y'ayo'ombaatti. ³² Jamts wyinaty ja kuch yjøø'kxwidejtmidi jam kojpkøjxp ku ja miku' ñuu'kxaktøø jøts ja ttatøkidit ja kuch; yikjajt idø'øn ja Jesús ja jade'en. ³³ Xjats ja miku' tmajstuttøø ja jaa'y jøts ja kuch ja ttatøjkidøø, winets ja jiyujk niduki'iyi yjanchepkuwo'ongøjxtøø jøts ja nøøjøtpy ñaxkidakøjxtøø, japts ja ojts ñøøjøø'kxkøxti.

³⁴ Jøts ja jaa'y pøn wyinaty kuch'ejxtip ku ja jade'en t'ejxtøø yjatti kyubatti ja kyuch, jøts ja yjantyimchø'jkidøø, jøts ja kyaknøjxtøø jam mā jaty pøngapøn chøøni kamjotp jøts nayide'en jam kajpjotp, jamts ja tuki'iyi ttamimadyakøjxtøø. ³⁵ Jøts ja jaa'y ja tniðso'ongøjxtøø jøts ja t'ejxwa'andi pøni janch idø'øn jade'en. Jøts ku ja yja'ttøø jam mā ja Jesús jam wyinaty, xjats ja t'ejxpattøø ja jaa'y pøn ja maamyiku' wyinaty tø myajtstu'udyiyi jøts ku ja jam chøøni wijy kejy, xøxy piky ja jam mā ja Jesús wyinaty tyani, jøts ja yjantyimchø'jkidøø. ³⁶ Jøts ja jaa'dyi pøn wyinaty kø'øm tø tyimy'ejxti, ja'ats ja tmadyaktøø sudso'ampy ja ja jaa'y wyinaty ja maamyiku' tø myajtstu'udyiyi. ³⁷ Ja'agøjxpts ja jaa'y ni'ijtyi ñuu'kxaktøø pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip Gadara jøts ja Jesús jam pyidsø'ømt etjotp, pø jantyimchø'jkidipxi dø'øn ja'adi. Jade'ents ja Jesús ttatøjkiyi'ñ ja byarki jøts ja chø'jñ. ³⁸ Jøts ja jaa'y pøn wyinaty tø myajtstu'udyi ja maamyiku', ja'ats møk'ampy nuu'kxakmaa jøts ja yikmøødit jøts Jesús ja tmøøtnøjkxt, jøts ja ojts t'ane'emy jøts ku ja ne'egi tyā'ant, yide'en ja tnimaay:

³⁹ —Nøjkx mdøjkwindum, jamts xnigajpxt xnimadya'akt sa Dios tø m'ødyuñiyi.

Nøjkx idø'øn ja jaa'y jøts ja ttamimadyaktøjkiyi'ñ amuum ja mayjaa'y sa Jesús ja wyinaty tø yikmøkpikyiyi yik'ø'y'atyiyi.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja Jesús wyet ojts ttojni

⁴⁰ Jøts ku ja Jesús wyimbejtñaā ñøjkxnimaa jam jaduk-tamajñ, pøkpaat may jaa'y ja jam yjanchja'wiyøø, pø tum awejxipxi ja jaa'y ja wyinaty. ⁴¹ Xjats tu'uk yaa'dyøjk yja'jty pøn txøøw'ajtp Jairo, ja' idø'øn jam wyinaty tniwindson'ajtp ja tsaptøjk. Jøts ja ñagyuxendyaajkøø jam Jesús tyekyjø'øm jøts ja tnimaay, ojts ja ñuu'kxa'aky jøts ja myøøtnøjkxiyt jam tyøjkwindum. ⁴² Jam ja tyu'ukpi nøøxu'nk, makmajtskin ja' yjumøjt ja wyinaty, ja'ats jam wyinaty oo'kp ka'oo'kp. Jøts ku ja Jesús ojts ñijkxy, janch may jaa'y ja pyadso'onøø, janch yikxon ja yik'atejmuky.

⁴³ Jamts tu'uk tø'øxyøjk pamaa'y, myakmajtsk jumøjtyip ja tajxnaxyi ja pyaajtniyi. Tø ja tniðya'ayodøjkini ku tsøøyibi ja jadine'en tjamijuy jøts ja nipøn yjanchkayiktsø'øgyiyi. ⁴⁴ Xjats

ja ojts wingon tjiguyø'øyi ja Jesús, jøts ja wyet pa' ja ojts tjøjxi, jøts ja tyajxnaxyi ja nay jatyi y'adujky.

⁴⁵ Jøts ja Jesús yide'en tyiktiy:

—¿Pøn ø tø xøñ?

Kuts nipøn tkanigajpxy, jøts ja Pedro møøt ja myigu'uk wyandøø:

—Windsøn, pø mjanchyik'atejmujkpts, nugots mjanchyik-tejmiñ mjanchyiktejxipy, jøts mnimy: “¿Pøn ø tø xøñ?”

⁴⁶ Jøts ja Jesús wyaañ:

—Tø ø nyiktøñ, tø njawi jøts ku øts nmøk'ajtin tø nduk-tamøkpiky tu'ugin ja jaa'y.

⁴⁷ Xjats ja tø'øxyøjk, pø ja'axi tam idø'øn yiktejp, jøts ja ojts ñimyibejpxi ñichiyuñi ñagyuxendya'agyi jam Jesús tyekyø'øm, jøts ja ojts ttukmadøy jam mayjaa'y agujkp tigøjpx ku ja wyinaty tø ttøñ jøts ku ja nay jatyi myøkpiky. ⁴⁸ Winets ja Jesús ja ñimaajyøø:

—Ja'agøjpx u'nk tø mmøkpiky ku ø tø xjanchjawī. Nøjxni amgujk jotkujk.

⁴⁹ Ixam ja Jesús wyinaty jade'en wya'añim, ku yja'jty tu'uk ja jaa'y pøn tsoo'mp jam tsaptøjk windsøn tyøjkwindum, ja Jairo. Jøts ja Jairo yiknimaay:

—Tøts ja mnøøx y'anuu'kxiñi, kidi yø windsøn nugo x'adsejp'adi'ich.

⁵⁰ Jøts ku Jesús ja jade'en tmadøøy, jøts ja tnimaay:

—Kidi mdsø'øgi, møk m'aaw mjoojt xpiкта'akt, tu'ugyi ø xjanchjawit, jujkpyøkp ja m'u'nk inet.

⁵¹ Jøts ku ja jam tøjkwindum yja'ttøø, ka'ap ja jap tøjkjøtpy pøn tyiktøjkiyiñ, ja Pedro ja ja'ayi myøøtøjkiyiñ møøt ja Jacobo møøt ja Juan jøts ja u'nkteety u'nktaak jade'eñi.

⁵² Janchyaxtip ja wyinaty, ja y'u'nk ja tyimchaachpa'ayoodip. Jøts ja Jesús ja ñimaajyidøø:

—Kidi mya'axti; ka'ap yø kiixy y'øøky, maapts yø ja'ayi.

⁵³ Jøts ja yjanchyiknixiky, pø ñija'widipxi ja' jøts ku ja wyinaty tø y'oo'kni. ⁵⁴ Xjats ja Jesús ja tmajch kyøjøp'am, jøts ja møk'ampy tnimaay:

—Pidø'øk, u'nk.

⁵⁵ Jøts ja yjujkyiky, nay jatyi ja pyidi'jky; jøts ja Jesús ja ojts tni'ane'emy jøts ku ja tyika'adyit. ⁵⁶ Ñigyumaap ja møjaa'y ja tyimya'widøø jøts ja Jesús ja tnimaay jøts ka' pøn ttukmado'odit ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø tyuñi yjaty.

9

Ku ja ñimakmajtskpi pabøjkpitøjk yiktanipøkti ja tunk jøts ja yikajxtsoondi

¹ Xjats ja Jesús tnankñamyujkøø nimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk jøts ja myøk'ajtin ja tmøøy, ojts ja tkutujkmø'ø y jøts ja tyikpidsøjmidit ja jaa'y ja miku', jøts ja tyikmøkøktit ja pamaa'y. ² Ojts ja tkexy jøts ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk ja tkajpxwa'kxidit midit ja tyanitanaapy ja yjaa'y jøts ja tyiktso'oktit ja pamaa'y. ³ Jøts ja tnimaay:

—Ka' mniyø'øyik xko'ondit, niti xkako'ondit, ni tajk, ni pejn, ni tsapkaaky, ni meen. Tu'ugyi mwet xminøjkxtit midit ixja mwet'ajttip. ⁴ Jøts ku mdøjk'amido'odit o mā pøni mā mja'atti, tu'ugyits jam mja'ta'aktit kunim jam mdsoonditnim. ⁵ Jøts ku mā pøn mgagupøkidit, tanaxtits ja kajp, ja'ayi ja pu'ux x'ukwinaptit jøts jade'eñi xuk'ejxtit jøts ku jade'eñi tō mnañiwa'achidi.

⁶ Jøts idø'øn ja yø'øwya'kxtøø, ñøjkxtøø o magajp, jøts ja jam tkajpxwa'kxti ja øgyajpxy ja øy'ayuujk jøts ja pamaa'y ja tyiktso'okti o madsøo.

Ku ja Juan Bautista ja o'jkin tpaajty

⁷ Xjats ja windsøn Herodes ku ja tnija'wiyi'ñ sa jaty ja Jesús wyinaty y'adi'ich, jøts ja ka'ap ti tabyajtín tpaajty pømbi ja nimaajyip jøts ku ja Juan wyinaty tō yujkpyiky, ja' wyinaty tō pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy. ⁸ Pømbits wāndip jøts ku ja yja'aji ja Dios kyugajpxy Elías, jøts ku ja' wyinaty tō kyaxi'iky; pømbits nømidip jøts ku ja yja'aji ja Dios kyugajpxy pøn wyinaty windi'ixyip tō y'atsmendi, ja' nidu'ugin tō pyidsimy jadigojk. ⁹ Jøts ja Herodes wyaañ:

—Pø øtsimpts ja Juan kyubajk kø'øm nanikyikwinajkøø. ¿Pønts idø'øn ndejin yø'ixa njamado'ity yiknimadya'aky janch ñigyumaap?

Jøts idø'øn Herodes ja tjadyimwyin'ejxwaañ.

Ku ja Jesús yikaay ja nimagoxk milbi jaa'y

¹⁰ Xjats ku ja Jesús kyudanaabyi wyimbejttøø, ojts ja tyamimadyakixyi ti jaty ja wyinaty tō ttundi. Winets ja ojts twaadsøøn jøts ja tmøøtnijky mā nipøn kya'ity jam Betsaida kajp wingon. ¹¹ Kuts ja jaa'y ja tnija'widøø, jøts ja ojts tpanøjkxti; kyupøjkts ja Jesús ja' jøts ja ojts ttamimadya'aky sa ja y'ejxi tyiyi ja Dios kyutujk midit ja tyanitanaapy ja yjaa'y, jøts ja tyiktsøøjky may ja pamaa'y.

¹² Jøts ku ja et chuu'ñaa, xjats ja ñimakmajtskpi kudanaabyi ja ñimejnøø jøts ja ñimaajyøø:

—Kajxni yø mayjaa'y, jøts nøjkx pyoo'kxnidi jøts nøjkx t'ixaañidi ja kyaajyk yjøø'kxik o magajp midit ya wingon tãmp, nitits ya kya'ity mā adøm yaadi.

¹³ Jøts ja Jesús ja ñimaajyidøø:

—Yikaydi meets.

Jøts ja tnimaadyøø:

—Ja'ayits tsapkaaky jap jamagoxkyi jøts ajkx majtskyi, pø winet inet idø'øn pøni nda'ajuu'yigyøjxp øøts inet yø jaa'y ja kaaky ja jii'kxy.

¹⁴ Nimagoxk milin ja jaa'y jam wyinatyi. Xjats ja Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Yik'ixa'akti tukpik jaty niwixijxmyajk jaty.

¹⁵ Jøts idø'øn ja jade'en tpadundøø, ojts ja jaa'y y'ixakøxti.

¹⁶ Winets ja Jesús tnixajiyi'ñ magoxk ja tsapkaaky jøts majtsk ja ajkx. Ojts chajp'ixy jøts ja ttamøja'wiyi'ñ ja Dios Teety. Jøts ku ja t'adujkpajky, jøts ja ojts ttagødøki ja pyabøjkpitøjk jøts ja mayjaa'y ja ttaguma'adyit. ¹⁷ Ojts idø'øn ja niduki'iyi kyay'abidsømdi, niduki'iyi ja kyujxidøø; jøts ja kaaky wyindank ja makmajtsk kach ujts ujts yikpøkmujky.

Ku ja Pedro wyaañ jøts ku ja Jesús yja'aji pøn yiknitsokp

¹⁸ Tuk'ojk idø'øn ku ja Jesús jam wyinatyi ja Dios Teety t'ajot'aty nadyu'uk, jamts idø'øn pyabøjkpitøjk ja pyawidityi jøts ja tyiktiy:

—¿Sa jaa'y wya'andi kyajpxti, pønik øts idø'øn?

¹⁹ Xjats ja y'adsoodøø:

—Pømbi wandip jøts ku mets Juan Bautista; pømbits wamidip jøts ku mets m'Elías, nømidipts jadu'uk jøts ku me mja'aji ja Dios kyugajpxy pøn mendøø jekyip jøts ja' nidu'ugin tø wyimbity jadigojk.

²⁰ Jøts ja tjaakyiktiy:

—Jøts meets, ¿sa mee mwa'añ, pøn øts yjawi?

Jøts ja Pedro wyaañ:

—Cristoxi mets, ja yiknitsokpi, ja Dios U'nk.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja y'o'jkin

²¹ Winets Jesús ja ojts møkta'aky t'ane'emy jøts ja ka'ap tmadyakyøðdyit. ²² Yide'en ja yiknimaadyøø:

—Møk øts ja ayo'on nbaatt, ka' øts ja møjaa'dyøjk xkupøktit, ka' øts ja teetywindsøndøjk xkupøktit, ni ja kajpxwejpitøjk ø xkagupøktit. Xyik'ooktip øts ja', ja kidigøøk xøøwts ø nbidsø'ømt jadigojk oo'kpi jutjøtpy.

²³ Jøts ku ja jade'en wyaañ, winets ja tnimaay niduki'iyi pøn jam wyinatyi:

—Pøni pøn ø xpabøkwamp, jawyeen ja kø'øm kyanabya'ayowit, jabom jabom øts ja xku'ayowit, ja'ats øts idø'øn xpabøjkp. ²⁴ Pønts kø'øm nabya'ayojip, pøn kasaduñm nay'ejxip, windigøøpyts y'anmija'win ja y'ity; pønts ø xku'o'jkip xkudigøøyip, ja'ats ja yja' nøjkx nitso'ok'ajtp. ²⁵ ¿Ja ti ja ñiwyaa'ant øy ja jaa'y tjaja'bøjkixy ja naxwiiñ'ajtin jøts ja y'anmija'win ne'egi wyindigøy?

²⁶ Jøts pøni pøn ø xatsø'ødyump, pøni pøn øts n'øgyajpxy n'øy'ayuuik xatsø'ødyuujnīp, nayide'ents øts ja tsø'ødyumbi nøjx ndatsø'ødyuñ, ku ø nme'ent yikutujkpi, ku øts ja ndeety kyunuu'kxy'ajtin nmimejnit møøt ja ankilistøjx yja'adi. Øts idø'øn ja naxwii'ñit jaa'y nmøjkudanaabyi'ajtpy. ²⁷ Tiy janch mee nnøjmi jøts ku jaa ja jaa'y ya winaagin tyanidi, pøn ka'ookitp kunim ja tyimy'uk'ejxtit sa Dios kyutujk ttime'ent midi ja tyanitanip yjaa'y.

Ku ja Jesús adsu'jky y'atstigajch amuum chamambøjkiixy

²⁸ Tø dø'øn ja wyinaty tyuktujkxøøwip jade'en y'ukjaty, jøts ja Jesús pyatøjkiyiñ jam kojpkøjxp Dios'ajot'ajtpi, myøødiyiñ ja Pedro ja', møøt ja Jacobo jøts ja Juan. ²⁹ Kuts ja Jesús jam wyinaty Dios'ajot'aty, xjats ja wyeen y'aaw ja tyigajch, jøts ja wyet ja ñaamy ja pyoobiyiñ tøø'kxpiim tsamambim. ³⁰ Winets jam kyaxøktøø namajtsk ja jaa'y, ja'ats ja jam møøt myadya'aky, ja Moisés idø'øn ja' møøt ja Elías, ³¹ nabejk'ampyaju'uk ja ñi'awidityidi jøts ja tkajpxy'atti ja o'jkin midi ja Jesús wyinaty pyaatwampy jam Jerusalén. ³² Øy ja Pedro møøt ja myigu'uk yjamaa'y'oockti, wijy'ejttip idø'øn ja'. Jøts ja ojts t'ejxidi ja Jesús y'aju'uk møøt ja ñamajtskpi yja' nayide'endi pøn ja jam wyinaty møøt tyani. ³³ Jøts ku ja jaa'y jam wyinaty jagamnidi, jøts ja Pedro tnimaay ja Jesús:

—Windsøn, ityimy'øy'ajtp ku øø nyam'aty! Nyik'øyip øø tigøøk ja ujt'aadyøjx; tu'uk mets mja', tu'uk Moisés yja', jøts tu'uk Elías yja'.

Ka'ap idø'øn ja Pedro y'aaw tjawi pø ti dø'øn ja kyajpxpy. ³⁴ Exam ja jade'en wya'añ ku yoots jam ñaxkidaajky, jøts ja yjanchø'jkidøø ku ja jap yoots agujkpy ñay'ejxpajtidøø. ³⁵ Winets ja tmadoodøø ku jap yoots agujkpy kyajpxy ku jap ñimy:

—Øts idø'øn ya'at n'u'nk njanchøjkpy; mimadojidip pøni sa wya'añ.

³⁶ Ku ja wyinaty jade'en tø tmadowdiwya'añ, xjats ja t'ejxpattøø ja Jesús jøts ku ja jam nadyu'uk. Amøñi ja y'ejttøø, ka'ap ja pøn ttukmadowdi ku ja wyinaty jade'en tø t'ejxti.

Ku ja Jesús tyikmøkpjiky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyinaty ja miku tø tyatøkiyi

³⁷ Jøts ku kyimjabom'ajty, ku ja ojts kyidaknidi jam kojpkøjxp, jøts mayjaa'y ja Jesús yjøpkubajtiyøø. ³⁸ Jøts ja jam nidu'ugin møk'ampy ñimaajyøø:

—Windsøn, tun may'ajt, win'ejxik øts n'u'nk, yø'øyi ø tu'ugyi n'u'nk'ajtpy; ³⁹ miku' idø'øn yø xumitatøjkiyip, jøts yø yjanchxumiyiktsabaayi, yikmo'jtniyip yø', jøts janchyik'a'oo'pniyip tnankwyinwøpyi tnankjyøpwøpyi.

Nijade'ents kyamajstustu'udyi, am'ijxyim tsaach'ijxyim yjaty.
 40 Tø øts yø mbabøjkipi njanøjmidi jøts jeexyip yø miku' tyikpidsømdi, nika'ats yø tø myayidi.

41 Xjats ja Jesús wyaañ:

—iMee kajanchja'wibidi, yø mbøky nugo myikmajadaktip!
 ¿Ma windemnim meets ngajpxy n'ayuujk xpabøjkit?
 ¿Windemnim meets yø yjade'embì xuktatso'okt ku øts yø ejtp njanchjanigajpx'ity? Mets, yikmen yø m'u'nk.

42 Xjats ku ja mixy wingon myiñ, jøts ja miku' ja ojts yiknaxkida'agyiyi jøts ja tyukpatkojmiyi ja mø'ødyi; winets ja Jesús ja miku' twingugajpxiyi'ñ jøts ja tyikømøø y møk møjaaaw. 43 Ñigyumaap ja jaa'y ja ni'ijtyi tjä'widøø ku ja Dios ja myøk'ajtin jade'en tyikwingaxi'iky.

Ku ja Jesús tnigajpxy jadigojk jøts ku ja y'oookt

Exam idø'øn ja jade'en wyinaty ku ja Jesús tnimaay ja pyabøjkipitøjk:

44 —Madowdi ya'at, jøts kidi xja'dyigøydi nijuuni; øts, yikøyakp øts jøts øts ja mayjaa'y nyiktagøðokit.

45 Jøts ja pyabøjkipitøjk ka'ap ja tjä'gyukidi ku ja jade'en wyaañ, jøts nika'ap idø'øn ja ttuknimadø; tsø'jkimidipts ja' jøts ja tyiktø'ødit ti dø'øn ja jade'en tyijpy.

Pøn idø'øn jawaani møj ma Dios ja yjaa'y ja kyutujk ttanitani

46 Xjats ja tkajpxy'ajtpinibøjkidøø pømbi jady-imy'ukmøjtøkip, 47 wa'ats ja Jesús ja tnijawi sa ja wyinaty wyinmaydi. Winets ja ojts tsa'anji'iky tu'uk ja mutsku'nk jøts ja ñadyawingudsaa'niyøø, 48 jøts ja wyaañ:

—Pøni pøn øts ya'at mutsku'nk xkupøjkip, øts idø'øn ja wyinaty xkupøjkip; pøni pønts øts jade'en xkupøjkip, ja'ats idø'øn ja wyinaty kyupijkipy pøn ø xkajxp. Pønts kanamyøjpiktaajkip wine'enin meets ixaadi, ja'ats idø'øn nøjkx møjtojkkip.

Ku ja Jesús wyaañ: Adøm ja' nbudøjkibi pøni ka'ap adøm ja xmidsep'ajtyindi

49 Xjats ja Juan tnimaay ja Jesús:

—Windsøn, tø øø n'ixy tu'uk ja jaa'y tyikpidsimy ja miku' mets mmøk'ajtingøjxp; tøts øøts ja ndukmajstustu'uty kumi ka'ap adøm ja xmøøtwidijtyim.

50 Jøts ja Jesús ja ñimaajyøø:

—Kidi xuktamajstustu'utti; adøm ja' nbudøjkibi pøn ka'ap adøm ja xmidsep'ajtyindi.

Ka'ap ja Jesús tyikjajty sa wya'andi ja Jacobo møøt ja Juan

51 Jøts ku ja et ja xøøw tpaajty ku ja Jesús wyinaty ñøjkxwani tsajpjøtpy, xjats ja jotmøk'ampy chøø'ñ jøts ja ñijkxy jam

Jerusalén. ⁵² Ojts ja tkajxjawyeni kyugajpxy, jøts ja ñøjkxtøø jam Samariit etjotp jøts ja jam t'ixaajyidit ja yja'taajk; ⁵³ ka'ats ja Samariit jaa'y ja tkupøjktøø ja'agøjxp ku ja tnija'widøø jøts ku ja ñijkxy jam Jerusalén. ⁵⁴ Kuts ja Juan ja jade'en t'ejxtøø møøt ja Jacobo midi ja pyabøjkpi'ajtpy, jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, ¿tuñ øø nayide'en sam ja kugajpxy Elias y'adijch, n'amido'op øøts ja jøøn tsajpjøtpy, wan yø jaa'y tkudigøøgyøxti?

⁵⁵ Jøts Jesús ja nugo twin'ijxy jøts ja møk'ampy twingugajpxiyiñ, yide'en ja tnimaay:

—Ka' meets yjaw i xja'gyukidi pøn meets myøk'ajtin mmøøt'ajtxiyip. ⁵⁶ Nmøjkudanaabyi'ajtpy øts ja naxwii'ñit jaa'y, kaja'ajip ø tø nnimiñ jøts øts ja jaa'y nyik'oøkt nyiktigø'øty, ja' ø tø nnimiñ jøts øts ja jaa'y nyiknitso'ok'att.

Xjats ja choo'ndøø jøts ja ñøjkxtøø abikyajp.

Ja jaa'y pøn tpawidetwandip ja Jesús

⁵⁷ Jøts ku ja wyinaty jam tyuu'yø'ødyi, jøts ja Jesús ja jaa'y tu'uk ñimaajyøø:

—Windsøn, tsoomp øts, nbanøjkxp mets o madsoo pøni ma me mnijkxy.

⁵⁸ Jøts ja Jesús y'adsøøy:

—Ne'egi jaa ja waajx ja yjut, ne'egi jaa ja joon ja pya'an; jøts øts niti ø xka'ejtxi øyik øts idø'øn ma n'øno'ønt.

⁵⁹ Xjats ja Jesús jadu'ukpi jaa'y tnimaay:

—Møødik øts.

Jøts ja wyaañ:

—Windsøn'ajtim, wan øts ndeety jawyeen t'atsyiknaxøki.

⁶⁰ Jøts ja Jesús y'adsøøy:

—Majtstu'ut, wan ja tyikpidø'økti ja myi'oo'kpi pøn y'anmija'win jajujkyi tø tyik'oo'knidi; jøts mets, nøjkx mets ja Dios y'øgyajpxy y'ø'y'ayuuik xkajpxwa'kxi.

⁶¹ Jøts ja jade'en ñimaajyøø:

—Windsøn'ajtim, nmøødiwyampy mets, nijkxy øts nmigu'uk t'atstukmadøy, nijkxy øts t'atsnagyaajpxpidsimyi jawyeen jap ndøjkjøtpy.

⁶² Jøts ja Jesús ja tnimaay:

—Ku jaa'y yu'uy, ja' ja y'ijxpy ja tyunk; pønts ejxjimbejt'adøtsp, tits ja nyikwa'anint. Jade'ents idø'øn ja Dios wyingujkp ma ja ttanitani kyutujk ja yjaa'y; pøn ja tu'ugyi amumjoojt kamiduujniyip, tits ja jam ñiwyaa'ant.

10

Ku ja Jesús tkajxwa'kxy ja ñidugui'pxmyajkpi jaa'y

¹ Jøts ku ja jade'en y'ukjajt, jøts ja nwindson'ajtim twiwijch ja ñidugui'pxmyajk ja yjaa'y, jøts ja tpaguejxy namajtsk jaty.

Jade'en ja ojts tyiknijxxy o magajp ma dø'øn ja kø'øm wyinaty ñjokxwä'añ, ² jøts ja tnimaay:

—Janch may pikta'aky pyidø'økwa'añ, ka'ats ja tumbi myayidi. Paty mee x'amido'ot ja kubikta'aky jøts tjaakaxt ja tyumbi jøts pyidø'økt ja pyikta'aky. ³ Nøjxxtits meets; jade'enxi mee mnøjxxt sam borreek ñijxxy ma may miy'uk jamdi. ⁴ Ni mbejn xkawetstit, ni mmeeñ'abøjk'i'i'ñ, ni mgø'øk, niti xkako'ondit; jøts kidi pøn xmi'øømayidi xmigajpxmayidi ku pøn xkajpxpoo'kxtit tuu'ajy. ⁵ Jøts ku ma mja'taajk x'amidowa'andit yide'en jawyeen mgajpxpoo'kxtit: “Ma meets, Dios mjagyepyi.” ⁶ Pøni jamts pøn jotøjkiyip ja Dios, ja'ats idø'øn Dios janchjagyapip; pøni ka'ats pøn m'adsojimbejtxiyidi ja mgajpxpoo'kxindi, anaxtits ja tøj. ⁷ Jøts jam mda'andit ja' tyøjkjotpti pøn Dios jotøjkiyidip, mga'adyip mjøø'kxtip idø'øn pøni ti ja mmøjyidip, mbaat'ajttip ku jade'en myikmo'odit. Kidits tøjkp tøjkp nugo mwidetti. ⁸ Ku o magajp mja'attit, pøni ma myikupøkti mga'adyipts mjøø'kxtipts ja' pøni ti myikmøødyip; ⁹ myikmøkpøktip ja pamaa'y jam, jøts ja jaa'y xnøjmidit: “Jaani Dios kyutujk ya midi ja tyanitanaapy yjaa'y, ja adøm ja nmøøt'ajtna'andi.” ¹⁰ Kuts ma ja kajp xpaattit ma mgayikupøktit, yø'øpyidsømdits jam jøts tuu'am mnø'ømdit: ¹¹ “Pu'uxpaat øø ndekyijxy tø tya'tspøjkni midi ya kajpjøøjty, ixyamts øøts nyikwa'ach meets køjxp, ejxti sa x'ejxti, nañiwaajtsip øøts jade'en. Ja ti winets xkanijawidit, jaa Dios kyutujk wyingøñ midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y.” ¹² Ixyamts mee ndukmadøy jøts ku nøjkx ja tiidyu'unin ñaxy, ne'egi kajaa yø yjade'embj jaa'y ja ayo'on tyimbyaattit, jøts nigidi jade'en y'ayo'ombaattit ne'egi ja kawindiy jaa'dyi pøn jam Sodoma kugajp'ajttøø.

Ja ayo'on midi tyanaxtip ja ka'øgyajp

¹³ ‘iCorazingit jaa'dyi, Betsaidit jaa'dyi, mjanch'ayøøy meets, ti jade'en mnadyatuujnidip! Ku jeexyip jam kajpjotp jam Sidón jam Tiro ne'egi yiktuñ ja milagri'ajtin midi meets ya tø myiktu'unxi, windi'ixyip ja jeexyip ja chinaa'yin tyiktigajtsnidi, ku ja pyøky jeexyip tyimchaachjawidi. ¹⁴ Kuts nøjkx ja tiidyu'unin ñaxy, mgu'ayowipts meets ja jinaxy, nika'ap ja ne'egi jadine'en y'ayo'odit ja jaa'dyi pøn tsinaadyip jam Tiro jøts jam Sidón, ¹⁵ jøts meets Capernaumit jaa'dyi, ¿ma mee xijy tø mdyimya'aty, tsajpjøtpy? Pø japxi meets ayodaajkjøtpy mnøjxxtit.

¹⁶ Jøts ja Jesús ja pyabøjkpitøjk ja tnimaay:

—Pøni pøn mbatmadojidiip, øts idø'øn ja wyinaty xpat-madoodip; pønts mgagupøjkidiip, øts idø'øn ja wyinaty xk-agupøjktip; pønts øts jade'en xkagupøjkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty kyagupøjktip pøn ø xkajxp.

Ku wyimbejttøø ja ñidugui'pxmyajkpi jaa'y

¹⁷ Xjats ja ñidugui'pxmyajkpi jaa'y ejtni xoni yjanchwimbejtnidøø, jøts ja wyandøø:

—Windsøn'ajtim, tøbaat øøts ja miku' xmimadøø ku øøts ja tø ngajpxpidsimy mets mmøk'ajtingøjxp.

¹⁸ Jøts ja Jesús ja tnimaay:

—Janch jade'en, ojtsts øts ja miku' n'ixy ku ja kya'ukmajadakni ja myøk'ajtin ja'agøjxp ku ja pyidsiimy jap tsajpjøtpy. ¹⁹ Øtsts meets ja nmøk'ajtin tø nmø'øy jøts ka' sa mjattit. Øy meets ja tsaa'ñ øy meets ja kajpy xjadawa'kpety, øy meets ja miku' ja myøk'ajtin sa mjadatunwa'añidi, mimajadaajkip meets yja' ja' jøts meets ja ka' sa mdunit. ²⁰ Kidits yø'øyi tu'ugyi xajotkujk'atti ku yø miku' mmimadøyidi, ja' mdajotkujk'attip ku ja Dios m'ejxkapyidi xemikøjxp jap tsajpjøtpy.

Ku ja Jesús xyonda'aky

²¹ Winets ja Jesús tjantyaxondaajky ja Espíritu Santo, jøts ja wyaañ:

—Dios Teety tsajpjotpit, yikjujky'ajtpi ya naxwiiñ, nmøja'wip ngunuukxyja'wip ja'agøjxp ku tø xamidsøky o pøn ja mnitsoojkin, jøts yø wijyja'a'y ja tø tkaja'gyukidi kø'øm, ne'egi tøts ja xuk'ixy xuknijawi pøn idø'øn ka'ejxiiymidi. Jade'ents Teety tø xuñ sa kø'øm xamidsøky o pøn.

²² 'Tum ja' øts nDeety xuktump midi ja kø'øm tyunwampy. Ka'ap øts pøn wa'ats xnijawi sam øts nDeety kø'øm xnijawin, nika'ats øts nDeety pøn wa'ats ñijawiyi sam øts ja kø'øm nnijawin. Jøts pøni pøn øts ja nduknijawiwampy, ja'ats tnijawidip ja Dios Teety.

²³ Winets ja pyabøjkpitøjk ja twin'ejxji'jky jøts ja yide'en ja'ayi yiknimaadyøø:

—Janch nekim meets ku meets ja kø'øm xtyimy'ijxy xty-imñijawi midi meets ixa kø'øm mdyimy'ijxpy mdyimby-atpy; ²⁴ may Dios kyugajpxy, may windsøndøjk yø kø'øm tja'ejxwåndøø tjanijawiwya'andi midi meets ixyam kø'øm m'ijxpy mnija'wip, nika'ats ja t'ejxtøø; øjts ja tjamadowa'andi midi meets ixyam kø'øm mmadøøpy, nika'ats ja tmadoodøø.

Ku ja samariit jaa'y yjotwa'añ

²⁵ Xjats tu'uk wya'kukiyiiñ ja kajpxwejpidi jøts ja nugo kajpxy'ejxwa'añ ja Jesús, yide'en ja tyiktiy:

—Windsøn, ¿sudso ø ndu'unt jøts øts n'anmija'win ñitso'ok'att xemikøjxp?

²⁶ Jøts ja Jesús ja y'adsojimbejtøø:

—¿Kidimts jap tø x'ixy nøkyjøtpy midi ja Moisés kyutujk myøøt'ajtpy, sã ja xja'gyuki?

²⁷ Jøts ja kajpxwejpj y'adsøø y jøts ja wyaañ:

—“Amumjoojt x'ajot'att ja Dios, ma'in m'anmija'win ma'in mwinmaa'ñ myajada'aky jade'en ja xwindsø'øgit; jøts nayide'en ja mmigu'uk xpa'ayo'ot sam kø'øm mnabya'ayøyin.”

²⁸ Winets ja Jesús ja ñimaajyøø:

—Tiy janch idø'øn mjanchwa'añ. Pøni mbadumpy yø jade'en, nitso'ok'atpts ja m'anmija'win.

²⁹ Jøts ja kajpxwejpj ka'ap ja ttajotkuki ku ja jade'en yik'adsø y, jøts ja tnimaay ja Jesús:

—¿Pøndsik øts idø'øn ndsaachmigu'uk'ajtpy?

³⁰ Jøts ja Jesús y'adsøø y jøts ja tnimaay:

—Tu'uk idø'øn ja jaa'y, jam ja wyinaty kyida'aky ma ja Jerusaléngit tuu' jøts ja ñijkxy Jericó, xjats maa'tspi ja pyajttøø jøts ja wa'ats yikwimaa'tskijxy, wyet ñaamy yikpøjkijxy; øy øy yikwinwøjpy yikjøpwøjpy jøtsnim ja yiknikejky, jawaani ja tkayik'oo'knidi. ³¹ Xjats jam jotmøñ wyinaajky nay jam tu'uk ja israelit teety; øy ja tja'ijxy, wyininaajk ja'. ³² Jøts jadu'uk kyidakmøø ja Leví yjaa'y jøts ja nayide'en twininaajkmaa, øy ja tja'ijxy. ³³ Winets jadu'uk ja tuu'yø'øbyi kyidaajky Samariit jaa'y, jøts ku ja ojts jade'en t'ixy xjats ja wyinmaa'ñ ja ty-imchaachmiiñ ku ja jade'en yik'ayowim. ³⁴ Jøts ja wingon twingunøjkxiyi'ñ ja tsaachibi, xjats chaachi ja tsøøyi, ojts ja tpiktaajki ja aceite møøt ja vino jøts ja t'adsujmi ja chaachi. Winets ja ojts tyikpety kyø'øm jiyujkøjxp jøts ja ojts tyikja'aty ja'taajkjotp, jamts ja tpa'am'ejx tsunajxy. ³⁵ Jøts ku kyimjabom'ajty ku ja samariit jaa'y wyinaty choonwani, jøts ja tju'jty majtsk ja myeeñu'nk jøts ja tkømøø y ja kudøjk, yide'en ja tnimaay: “Ejx'et yø jaa'y, mo' pøni ti ka'ejt看, jøts pøni ka' yø meeñ tpaaty ixa nmø'ø y, yiktunts mgø'ømeeñu'nk, ja øts ja ngubatt ku nwimbett jadigojk.”

³⁶ Xjats ja Jesús tyiktiy:

—¿Pønts me m'a'ejxip migu'uk'ajtip ja jaa'y pøn ja maa'tspi yiktsaachidyøø?

³⁷ Jøts ja kajpxwejpj wyaañ:

—Ja' ja migu'uk'ajtip pøn ja ojts y'ayo'ijxyi.

Jøts ja Jesús ja ñimaajyøø:

—Nøjkxts jøts nayide'en xu'unt, jøts nayide'en mjaa'y'att sam ja jaa'yin pøn ja myigu'uk ojts t'ayo'ixy.

Ku ja Jesús yja'aty jam Marta jøts María tyøjkwindum

³⁸ Xjats ja Jesús jade'en wyidity jòts ja yja'jty mā kajp wyinaty tu'uk, jamts ja tɔ'oxyɔjk ja tu'uk wyadsoojɔɔ jòts ja ojts wyayi tyɔjkjɔtpy, Marta dɔ'ɔn ja xyɔɔw. ³⁹ Jamts myiga'ax ja tu'uk, María'ajtp ja', ja'ats twingu'ixajkiyii'ñ ja Jesús jòts ja tpatmadɔy pɔni sɔ ja wya'añ. ⁴⁰ Jòts ja Marta, ja' ja jam kyami'awatsip ja tyɔjktunk, jòts ja tniimiñ ja Jesús jòts ja tniimaay:

—Windsɔn'ajtim, ɛkidi sɔ mwa'añ ku ɔts yɔ nmigu'uk nadyu'uk xuktunwanguixy yɔ tunk? Nɔjmi waani jòts ɔ xpudɔkit.

⁴¹ Jòts ja Jesús y'adsɔy:

—Marta, Marta, yɔ' me nugo mdajotkijxpy mdajot-may'ɔɔ'kpy yɔ mdunk. ⁴² Ka' mets yɔ ne'egi x'ɔyjawy yɔ ɔybi winmaa'ñ midi xemikɔjxp tɔmp, ja'ats yɔ María tɔ tja'gyuki midi paat'ajtip. Ti pɔnts yɔ xijy ukpɔjkxiniyip jadigojk.

11

Ku ja Jesús tnanky'ixpiky ja Dios'ajot'ajtin

¹ Xjats idɔ'ɔn ja Jesús jam ja wyinaty ja Dios Teety t'ajot'aty, jòts ku ja y'abajtiyii'ñ, winets ja pyabɔjkpitɔjk ja nidu'ugin ñimaajyɔɔ:

—Windsɔn'ajtim, tukajtk ɔɔts ja Dios'ajot'ajtk, ti sɔ ja Juan ttukajty ja Dios'ajot'ajtk ja pyabɔjkpitɔjk.

² Jòts ja Jesús y'adsɔy jòts ja wya'añ:

—Ku mdsapkajpxtit, yide'en mwa'andit:

Dios Teety tsajpjɔtpit,

kuuyi mets jadu'uk ɔy wɔ'ats.

ɔyts ku xmimiñ ja mgutujk midi mdanitanaapy ja mjaay.

Yikjatts ya naxwiiñ nayide'en kɔ'ɔmdsojkingɔjxp pɔni sɔ xamidsɔky nayide'en sam jap xuñin tsajpjɔtpy.

³ Mɔɔkyts ɔɔts ixym ja ngaajyk n'uujkik midi ɔɔts xka'ejtxip.

⁴ Maa'kxik ɔɔts nbɔky, kumi tɔ ɔɔts nayide'en nmaa'kxuky pɔn ɔɔts xjemdump xedump.

Agidyujk ɔɔts axajtujk ɔɔts, kidi ɔɔts xmajtstu'uty, jòts kidi myajada'aky ja miku' yja'.

⁵ Jòts ja yjaakwaañ:

—Jade'enin n'ukpiktaajkin jòts ku o pɔn ja myigu'uk jam tu'uk, jòts ja tnidsɔñ mɔjtsuu'm jòts ja t'atsnɔjmi: “Migu'uku'nk, tun may'ajt t'uk'anuu'kxk ɔts tigɔɔk ja mdsapkaaky, ngubatp ɔts. ⁶ Nmigu'uk ɔts idɔ'ɔn tɔ yja'aty ndɔjkjɔtpy, ja'ats ɔts idɔ'ɔn njadukaawyampy, ka'ap ɔts nja' tyimñiti.”

⁷ Jòts ja yjadu'ukpi yide'en n'ukpiktaajkmant y'adsɔy japyi tyɔjkjɔtpy: “Kidi ɔts jadine'en nugo xjanchne'emy; aduky yɔ tɔjk jòts ixyp ɔts n'una'jk nmɔɔtma'ay maabajtkijxpy; ka'ap ɔts yap nbidɔ'ɔkwa'añ,

jade'ents øts inet ka' ti nyakt.” ⁸ Yide'ents øts ja ndyimy'a'ejxi pø myigu'ukxi ja', øy ja yjagabiðø'økwa'añ jøts ja t'atmo'ot midi ja myigu'uk ja amidojyip, kuwanits ja tjanchjatu'unt jade'en, y'atsmøgyøxp idø'øn ja' pøni ti jaty ja chøjkpy jøts ja jade'en ka'ap y'ukna'amniyt, pø naña'amixi ja kyatsøjkpy. ⁹ Paty mee yikxon ndukmadøy: Jøts x'amido'odit xpøktso'odit ja Dios, mmo'o'jipst meets ja'; mdukpaaðip meets ja' pøni ti meets mga'ejtxidip; myik'awaajtsxiyidip meets tøjka'aw ja' ku øy mā mgugajpxidit. ¹⁰ Paty ku pøn o ti t'amidøy, yikmøøpyts ja'; ku pøn o ti t'ixa'ay, pyatpyts ja'; ku pøn tøjka'agaj twingøxy, yik'awaajtsxiyipts ja o pøn.

¹¹ '¿Ku mee wyinaty m'uk'u'nkteety'aty jøts ku m'u'nk m'amidowidit ja tsapkaaky, wan meets m'aaw mjoojt ndejin myajada'akt jøts meets tsaa ja xkøjyit? ¿uk xmo'odit ja tsaa'ñ yam meets ja ajkx ja mja'amidøyi? ¹² ¿uk xmo'odit ja kajpy yam meets ja tutu'uty ja tø mja'amidøyi? ¹³ Øyts mee mabaat mjagatyimy'øyjaa'y'atti, mjaajtipts ku xmo'odit ja m'u'nk m'unajk midi øy tsuj pidsømp, itits ja Dios tyungip, pø tsajpjøtpyxi ja', myo'opts ja' ja Espíritu Santo pøni pøn ja amido'oxiyip!

Ku ja Jesús yikniimaay jøts ku ja miku' myøk'ajtin ja tyiktuujni

¹⁴ Xjats idø'øn jade'en ngøjmyi, jam ja Jesús wyinaty tyikpidsimy ja miku' midi jam wyinaty tyik'ejtnip uum tu'uk ja jaa'y; jøts ku ja miku' pyidsiimy jøts ja jaa'y jaty kyajpxpijky. Jøts ja mayjaa'y janch ñigyumaap ja tyimya'widøø ku ja jade'en, ¹⁵ jøts ja winaagin ñømdøø:

—Ja møj miku' yø jaa'y ja myøk'ajtin yiktuujnip, ja' yø tyuktapidsimpy yø myimiku' midi yø jaa'y myøøt'ajtp, yø' wyindsøn myøk'ajtindi yiktuujnip.

¹⁶ Pømbits nugo ttatundip jøts ja tjot'ejxwa'andi, ja milagri'ajtin ja y'amidoodip jøts ja tyimdyuk'ejxidit midi kidakp tsajpjøtpy. ¹⁷ Wa'ats ja tñijawi sa jaty ja wyinaty wyinmaydi, jøts ja tñimaay:

—O pøn windsøn, ku kyutujk ja chepta'aky jøts yjaa'y ja ñawya'kxyi kawinaakpiky jøts ja xem yam cheptundi agø'ømyidi, nankyøjxidipts ja jade'eñi jøts ni ja kutujk niti kya'ukwani, uk kuts tu'uk migu'uk agø'ømyi cheptundi jøts ja ñawya'kxniyidi, agø'ømyits ja xem yam ñankyudigøyidi.

¹⁸ Nayide'ents miku'mi pøni nawyanwa'kxip ja kø'ømyi jøts ja agø'ømyi ñanky'ayo'ombaadyi, ¿windemts ja jeky y'ejtnit ja myøk'ajtin, kidi ja jaty kyudigøøñit? Yø' øts idø'øn jade'en xyikwamp ku meets mwa'añ jøts ku øts ja miku' myøk'ajtin nyiktuujniyi ku øts yø jaa'y ja miku' ngajpxpidsøjmiyi; ¹⁹ pøni ja'ats øts ja myøk'ajtin njanchyiktuujnip, ¿pønts meets mmigu'uk yja' yiktuujnidip ku ja tkajpxpidsømdi ja miku'? Pø

yø'øxi mee kø'øm mni'øø'niyip jøts ku mee nugo mgajpxigøy.
 20 Diosts øts ja myøk'ajtin nduktapidsøjmip yø miku'di, yide'en idø'øn xja'gyukidit jøts ku ja Dios tø tyikmeni ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y.

21 'Ku tu'uk jotmøkjaa'y t'ejx'ity tyøjk, janch yikxon ja ta'tspiky tø tsøøjmjø'kixy ja ta'o'jk, pønts ja mayip jade'en, jade'ents pyikta'aky ja jap tøjkjøtpy jotkujk tyik'ity, ka'ap ja ti tkumay. 22 Jøts kuts jam jadu'uk jawaani jotmøk yja'aty jøts ja myimajada'agiyi, tuki'iyi tya'o'jk ja pyøjkxiyi midi ja y'uksamøj, jøts pyikta'aky ja yikja'abøkøjxni ti jaty ja jam yjagyejpy.

23 'Pøn ø xkabudøjkip, ja' øts idø'øn xmidsepwamp; jøts ku øts pøn ti møøt njapøkmukwa'añ jøts ja jinaxy tpøkwa'kxy.

Ku ja miku' jadigojk t'awimbeti ja chinaadyaajk

24 'Ku ja miku' tmajtstu'uty ja jaa'y, jøts ja nugo wyidity o mā tø'øts etjøjty, tja'ixa'ay ja pyoo'kxaajk; jøts ku ja nima tkapaaty, jøts ja wyinmay: "Tiku øts ndøjk jadigojk nga'awimbeti mā tø ndsøøñ." 25 Jøts ku ja wyimbity, jade'ents ja jaa'y ja tpaaty sam tu'uk ja tøjk tawa'ats, pe'ety jaaxy ja jap. 26 Winets ja chøøñ jadigojk jøts ja janiwixujk tjaaktyimy'atstay ja myimiku' jawaani ka'øydi sam ja kya-majada'agyin, jøts ja jadine'en ttatøkidi ja jaa'y, tsinaadyaajk ja tyikwa'andi, jøts ja jaa'y jade'en jinaxy myøwa'añ, nigidi ja y'ijty jade'en øyim idø'øn wyinaty ja miku' ja jam tjamøøt'aty tu'umchi.

Pøn ja xemikøjxpit xondaajkin myøøt'ajtpy

27 Exam idø'øn ja Jesús wyinaty jade'en wya'añ ku tu'uk tø'øxyøjk jam jaa'y agujkp møk'ampy wya'añ:

—Janch kawinmaañi tmøøt'aty ja xondaajkin pøn tø myike'exyi jøts pøn ja che'tsk tø mduktayeegy!

28 Xjats yide'en ja Jesús y'adsøøy:

—Janch nekim ja'adi pøn tpatmadoodip ja Dios kyajpxy jøts ja jade'en tpadundi!

Ku ja ka'øyja'y ttamidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja milagri

29 Namyuk'adøjtsidip ja jaa'y jam wyinaty mā ja Jesús, jøts ja tnimaabyinaxwa'jky:

—Niwine'en ja yambi jaa'y kya'øydi, ñadyijyi tnijawiwy'a'andi pøni janch ku nDios U'ngi, paty t'amidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja milagri'ajtin; niwine'ents kya'ukyiktuk'ejxnidit, wan ja'ayi midi ja kugajpxy Jonás ojts tyuk'ijxyidi. 30 Nayide'ents sa ja Jonás ojts t'ejxpajt'aty ja Ninive jaa'dyi, nayide'ents øts ya'atpi jaa'y x'ejxpajt'att. 31 Ku wyinaty kyutuky ja et ja xøøw, ku ya'atpi jaa'y nøjkx yiktiidyundi, jøts ja windsøndø'øxy yø ñidanaagyukiyidit

jøts ja ñi'øøniyidit pøn tniðso'on jagam et ja Salomón, jøts ja t'ejxøø tnija'wiyøø ja wyijy'ajtin; ixyats jadu'uk tø kyaxi'iky jawaani wijy midi tjinajxp ja Salomón, nayide'ents meets ja xkagupiky. ³² Nay jats ja Nínive jaa'y wya'kukidit ku ja tiidyu'unin ñaxt ku yiktiidyu'undit ya'atpi jaa'dyi, jøts yikni'øønidit; ja'agøjxp ku ja Nínive jaa'y ne'egi tyiktigajstøø ja chinaa'yindi ku ja Jonás ja ojts tyukmadøyidi ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk; ixyats jadu'uk tø kyaxi'iky pøn tyimñija'wip wā'ats, nigidi ja Jonás y'ijty jade'en tnijawī, nayide'ents meets ja yam xkagupiky.

Ja øy jaj midi jaa'y tyikja'gyukip

³³ 'Ka'axi pøn jaj ttukniðøøbyøki jøts ja yikyu'utst o mā, uk jøts ja yikujupt kajuun patki'py, ja'agøjxp ja tyøøbyiky jøts ja yikpikta'akt mā yjajt, kuts jam pøn tyøkit tyuk'ejxpaatpts ja o ti. ³⁴ Jade'en idø'øn yø mween n'ukpiktaajkint sam jajin, yø'øts tyikujajtaajkip tyikudøø'kxaajkip amuum ja mne'kx ja mgojpk; kuts ja mween y'ø'yaty nayide'ents ja amuum tjagyejpy ja ne'kx ja kojpk, ka'ap ja ttuktuñ kya'øbyi. ³⁵ Øyimts x'ejxtit jøts kidi xyik'ookti ja jaj midi wā'ats jajp, jøts kidim jade'en mjatti sam jaj kya'ityin, sam ja jajin midi kawā'atsjajp jøts yik'ayowin kube'ets kugoots. ³⁶ Pøni mwinmaa'nbyattipts øy yikxon, ja jajts idø'øn ndejint mgayik'oo'ktip jøts ka' jade'en m'etti sam o pøn kugootstujpy chøønin niti winmaa'ñ, o nugo chaachjawin'ejx'ookti. Kuts meets, wā'ats meets ja mduk'ejxpaadyidi pøni ti dø'øn m'ejxwandip, ka' ti jadu'uk chøkyi, jade'en ja myikujajtaagiyidi myikudøø'kxaagiyidi sam jaj wā'ats mduk'ejxpaadyidi o ti.

Ku ja Jesús ttamigajpxy sa y'adø'øtsti ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti

³⁷ Kuts ja Jesús jade'en kyajpx'abajtiyī'ñ, xjats fariseo ja tu'uk wyaajøø tyigam kaabyi. Kuts ja jam tyøjkiyī'ñ jøts ja y'ixaajky, kaabyajt twinguwa'atsiyī'ñ. ³⁸ Jøts ja fariseo janch ñigyumaap tyimya'wiyī'ñ ku ja t'ijxy ja Jesús kyagøbujy yam ja kyaawya'andi, jade'en idø'øn ja tsinaa'yin'atti ka'ap ja nugo kyøbujti, yide'en ja tyikajpxti jøts ja' ja tyaniwā'ats'ajttip ku ja kyøbujti, jøts ja kyapøkpyatti. ³⁹ Yide'ents nwindson'ajtim ja tnimaay ku ja jade'en t'ijxy wyinmay:

—Jade'en mee fariseotøj mjaay'yaty, ja'ayi mee mjanchkamijotkukip sudso ja texy ja tas nikijxyi nadyijyi wā'ats y'ett, jøts ka'ap ja xunk'atti pøni sadam ja yjøtpy. Ni xkaja'gyukidi kudam m'amp mjotp tum ja axøøkpi yigaappi xjamøøt'atti ku jaa'y nugo xwin'øøndi xwimaatsti. ⁴⁰ iNugo mee mdyimyø'øty! ¿Ka' xnijawidi ku tu'ugyi ja kojpi tø tyik'øyi ja m'anmija'windi jøts ja pikta'aky? ⁴¹ Jade'eñi Dios

mgupøkiyidit ku amumjoojt mdsojkingøjxp xunk'attit ja pudøjkin. Jade'en ja m'anmija'win ja wa'ats'ajtin tpaattit.

42 'iMjanch'ayøø me fariseotøjkti! Køx kida'ak meets xjanchkugubatkixy jøts ka'ap ne'egi xpadu'unxidi midi ja Dios kyutujk jawaani ne'egi yjani'ane'empy, ku ja ttsøky ja øy tiidyu'unin, ja pa'ayo'ejxk, jøts ja janchja'win. Ya'atpi meets idø'øn ne'egi jawaani mjapaat'ajtip mbadu'ump.

43 'iMjanch'ayøø mee fariseotøjkti!, ku mee tum jam mnachøkyidi mdsinaawya'andi tsaptøj'okp windsønin. Jøts ku tuu'ajy, øy paat meets ja nagyajpxpoo'kxi xtsokti, myikwindsø'øgip myikwinjawip meets, ejxim meets jadi'iñi myikwinajxni.

44 'iMeets tsaach'ataayjaa'dyi, jøts m'ayøø mee kajpxwejpitøjkmidi! Jade'en mee mnankyaxji'igy sam ja oo'kpi kajuunin øy nikøjx kyaxji'iky jøts ka' nadyijyi tyikaxji'iky pøni sadam ja yjøtpy.

45 Xjats ja kajpxwejpitøjk nidu'uk y'adsøø jøts ja wyaañ:

—Windsøn, ku jade'en mwa'añ xuk'ayojip øøts yø nayide'en.

46 Jøts ja Jesús yide'en y'adsøøy:

—iMjanch'ayøø mee kajpxwejpitøjk nayide'endi!, ku ja kutujk xyik'øyidi kamaabyim, ka' meets ja kø'øm x'uktuni, ja pujx ja kajp meets ja mdukmidanaapy, kamadøym meets ja x'ukja'wiñi.

47 'iMjanch'ayøø meets!, ku yam xjanch'ukyik'øyidi xyikpaadidi ja oo'kpi nipots pøn ja m'apteety yik'oøktøø, ja Dios kyugajpxy. 48 Jade'en yø yikja'gyukiñi sam o ti pøn kajpxy'aty tyik'ity, kajpxy meets ja yjawi xyik'ejtni møøt ja mdeety'apti ku ja tyik'oo'ktøø ja Dios kyugajpxy, jøts meets ixyam xyik'øyimi xyikpajtimyi ma ja ñaxøjkidøø. Mdsaachpa'ayøøpy meets ja xijy jade'en.

49 'Paty tam idø'øn ja Dios kyajpxy wya'añ yide'en: “Ndanigaxp meets ngugajpxy møøt ngudanaabyidi, myik'ookpts meets ja winaagin; jøts pønts jaakjata'andip, myik'ayo'ombaattipts meets ja’.” 50 Meets Dios ja mdagubatidip wine'enin ixa mnaxwii'ñitjaa'y'atti ku ja m'apteetyi tø tyik'oøkti ja Dios kyugajpxy. Tuki'iyi ja tpayø'øgyøxt, jaayip ja tpayø'øbyinaxwa'akt kuuyip ja naxwii'ñit cho'ondaajky, 51 kuuyip ja Abel t'oo'k'awiyiñ jabaat ku ja Zacarías y'o'jky, ku jaa'y ja yik'o'jkøø jap tsaptøjkjøtpy ma ja altajr jap. Paty me ndukmadøy jøts ku Dios ja ttabayø'øty ja yamit naxwii'ñit jaa'y.

⁵² 'iMjanch'ayøøy mee kajpxwejpitøjkti!, ku x'ama'at'ajtidi ja Dios kyutujk; kə'ømyi meets ja mnadyamidsøkyi, ni xk-abadumidits ja', jøts ni xkadukni ja'wimidits ja abikpyidi pøn ja tjanijawiwandip.

⁵³ Ku ja Jesús jade'en wyaañ, jøts ja kajpxwejpitøjk møøt ja fariseotøjk yjantyim'ambøjktøø. Jantyimyikmi'ambøjk ja Jesús jøts ja tanejkin'ampy tjantyimyiktowdi ñadyijyi tigati.
⁵⁴ Øyik idø'øn ja ti t'ukmado'odit, y'amaa'tsk'ejxwāndipxi ja' jøts ja jatyi ttani'øønidit pøni ti ja kya'uk'ømyadoodip.

12

Ku ja Jesús tnigajpxi ja fariseotøjk kya'øwyinmaa'ñ jøts yikjəpjawit

¹ Yikxon ja jaa'y yjantyimñañimujkpajtidøø mil'ampy, nugo yjanch'adøtsnidi, xem yam yjanchnadyateenidi. Jøts ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tnimaabyinaxwajky:

—Øyim mnay'ejx'etidit ejxim yø fariseotøjk kya'øwyinmaa'ñ mdawin'ñnidi ti sa yø iiy wyanidi, jabi wə'atsts yø iiy ñadyijyidi. ² Wants uk jade'en, ka'axi mā ti yu'uch'ity, kuwanixi ja øy juuni yjadyimyikpaaty; uk kuts o ti yjayik'amaa'tsk'aty, kuwanits ja yikni jawi. ³ Jade'en'ampy ja wə'ats nøjkx yikni jawi ti jaty mee mdumpy amaa'tsk, ti jaty mee mgayiknigaxji'kpy, adsu'jkyts ja y'uknigaxjə'knit sam o ti xinaxy wə'ats kyaxji'iky. O me ti amaa'tsk xjakajpxy, øy meets ja pøn xjagadukmadøy, wə'ats ja nøjkx yikajpxnaxy ejxim ti tøjkjəxp yikajpxwa'kxyin jøts yikni jawit.

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tu'ugyi pøn yiktsø'øgip

⁴ 'Mee migu'uktøjkti pøn jaty ø xpabøjkp, meets idø'øn nnimaapy jøts kidi xtsø'øgidi ja yikjaa'y'oo'kpidi, pø ka'axi anmija'win ja tjadyimyik'ookti øy ja wyinaty tø tjayik'øøky ja ñine'kx. ⁵ Ja'ats mee ndukmadoowampy jøts ku ja' xtsø'øgidit ja Dios pøn tyikutujkp jøts mnøjkxtit ayodaajkjøtpy yam meets ja o'jkin tø xja'ixy. Ja'ats idø'øn mdsø'øgidip.

⁶ 'Ka' meets Dios m'ejxigøyi, ɛti sa ja nimagoxkpi joon chobaaty jøts ja yiktagujuy majtsk ja puxmeeñ? ⁷ Machøybaat meets mwaay ja myik'ejtniyi. Paty ka' mdsø'øgidit, ti sa ja mutsk jonuna'jk ja tkaja'dyigøy; mats meets ja ndejint mja'dyigøø'ñiyit.

Pøn jaty t'øñigajpxp t'øñimadyakp ja nwindson'ajtim Jesu-cristo jam mayjaa'y agujkp

⁸ 'Yikxon mee x'ukmado'ot, pøn ø xpukajpxip, pøn wamp mayjaa'yjəøjty jøts ku øts ja xpabiky, nayide'ents øts ja møk nnitanit jam Dios wyingujkp mā myay'ankilis ja jam møøt;
⁹ pønts ø xkabukajpxip, pøn wamp mayjaa'yjəøjty jøts ku øts

ja ka' xpabiky, nayide'ents øts ja niwine'enin nga'ejxkapt, niwine'enin nganitanit jam Dios wyingujkp mā may'ankilis ja jam møøt.

¹⁰ 'Jaakyikmaa'kxtip ja ne'egi pøn ø tø xkaguidyimy'ødyejti, ja'ats nima niwindem ja kyayikmaa'kxtit pøni pøn tka'ømyigajpxtip ja Espíritu Santo.

¹¹ 'Kuts pøn myiknøjkxidit jam tsaptøjkjotp uk myikwaanøjkxtit mā kutujktaajk mā kudunk mā tiidyumbi, kidits meets ja xajotmay'oo'kni, kidi meets ja xkumayjawi sa dø'øn jap mwa'andit, sa dø'øn jap m'adso'odit, ¹² pø ja Espíritu Santoxi meets ja mda'awa'aniiyip pøni sa dø'øn jap mwa'andit, ja' meets jap myikajpxiiyip ku tpaatt ja et ja xøøw juuni mgajpxtit.

Sa ja kumeeñ'ajtin xyikwinmaa'nmya'jtint

¹³ Xjats jam tu'uk wyaañ jam mayjaa'y agujkp jøts ja tnimaay ja Jesús:

—Windsøn, nimaajyik øts yø nmigu'uk jøts wan ø xmø'øy ja nmaay.

¹⁴ Jøts ja Jesús wyaañ:

—Yikxon me waani m'ukjaa'y'att. Ka'axi ø pøn tø xpikta'aky jøts meets ja mbikta'aky nyikwa'kxiyit, uk jøts øts jade'en ndu'unt sami kudungin.

¹⁵ Nayide'en ja wyaañ:

—Øyim x'ejxtit, nay'ejx'etidim jøts kidi o ti kayakyim x'ejxti, kaja'ajip jaa'y ja y'anmija'win tyajujky'ajtpy xemikøjxp ku pyikta'aky ja may'ampy tmøøt'aty.

¹⁶ Jøts ja yide'en tmadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky midi ja kø'øm ñajtsja'wip jøts ja yiktamija'gyukit midi ja ñimadya'akwampy, jøts ja wyaañ:

—Jaa dø'øn wyinaty tu'uk kumeeñ jaa'y jøts jantyimy'eipt idø'øn pyikta'aky ja jam kyamjotp. ¹⁷ Winets ja tniwinmaa'yiyi'ñ jøts ja wyaañ: “¿Ti sudso ndabyaatt, sudso øts yø nbikta'aky ndu'unt? Ka'ats øts n'abøjk'i'ñ mā øts yø nbøkjø'økt.” ¹⁸ Jøts ja yjaakwaañ: “Tø nniwinmayi sudso øts yø ndu'unt. Yø ndsa'jx tam ø nyikida'ap jøts ø nyik'øyt jawaani møjpi, japts øts ja nbikta'aky nbøkjø'køxt ti jaty øts ja nmøøt'ajtpy. ¹⁹ Winets ø kø'øm nnañø'ømxiyit: Ja tidsik winmaa'ñu'nk xijy mjadyimyjadsøjkpy jabi ixyats may pikta'aky midi kawinaak jumøjt m'ajot'atp; poo'kx pøk mets, kay uuk mets jotkujk xoni.” ²⁰ Yam ja wyinaty jade'en wya'añ jøts Dios ja ñimaajyøø: “Jaa'gyumo'tpi, ixyam koots inet m'ooknit; jøts midi jap tø xpøkj'i'ky, ¿pøn yø tja'atp?” ²¹ Jade'en idø'øn jaa'y yjaty pøn ja pyikta'aky nugo tniipøkajtp jøts ja ya jotkujk ttuktanaxy ja et ja xøøw,

ayoopts ja y'anmija'win ja yjaty jam Dios wyingujkp ja'agøjxp ku pyikta'aky ja ya kø'ømyi tø t'ajot'aty.

Ku ja Dios t'ejx'ity pøn jaty ja y'u'ngip y'una'jkip

²² Xjats ja Jesús oojknim tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Yikxon ndukmadowdi: Kidi nugo xpmaydi xpadajti ja mgaajyik m'uujkikti, ti mnidsøønidi, ni ja mwet ni ja mnaamy mee xkaguma'aty ti mwet'attip. ²³ ¿Ti jade'en ja jujky'ajtin yikpaaty sam ja kaaky jii'kxyin? Pø ka'axi. ¿Jøts ja wet ja naamy mibaat ja t'uk'amibaat nayide'en pøni sa dø'øn ja ne'kx ja kojpk yikmøøt'aty? ²⁴ Ejxti yø jøøky, ka'axi yø ñe'epti kyojti, ka'axi pyikta'aky yi tyikpidø'økti, ka'axi pyikta'aky yø tpøkjø'økti jøts tpikta'aktit jap tsa'jxjøtpy; øy yø jade'en yjagatundi, ja Diosts yø yikjujky'ajtidip. iTits mee mdsow sa ja jiyujk jade'en ja yja' yikmo'odi! ²⁵ ¿Pøn kø'ømdsøky tyimy'uknankyojnip jagujkp metrin øy ja mabaat jade'en tjadyimyjatsøky? ²⁶ Pøni ka'ats tam ja jade'en yjaty, ¿tigøjxpts ja yikmijotmay'oock?

²⁷ 'Uk'ejxtim sa o ti pijy yøñ, ¿ti pee'tip kojtip yø'? Jøts tiy janch meets idø'øn nnøjmi jøts ku ja windsøn Salomón nijade'en kyanaxyojxøø sam yø pijyin, øy ja mabaat tjabiktakijxy ja xyox. ²⁸ Sats idø'øn ja Dios jade'en txøxy ja pijy midi jaty ixyam o madsø yondip øy ja jabom yjayiknitsaañit; kuts meets, ¿tiku meets idø'øn ja mgaxoxit? ¿Sudso meets ja xpmay xpadajy ti jaty mga'ejtxiyidip? ²⁹ Paty wingujk jotkujk mwidettit, kidi meets ja xkumayja'wiñi ma xpøktit ti mga'adyip m'uuktip. ³⁰ Jade'en naxwii'ñit jaa'y ixyamdi pøn ja Dios yja' tkaja'gyukidip, ja' pyawidejtip tpamaydi tpadajti ja pikta'aky ti jaty chojktip; kuts meets, wa'ats meets Dios Teety mnijawiyidi ti jaty mga'ejtxidip. ³¹ Ne'egi kupøjkidits ja Dios chinaa'yin ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y, jade'ents meets ja mmo'ojidit ti jaty mga'ejtxidip.

Ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi jap tsajpjøtpy

³² 'Kidits mdsø'øgidi, jade'en me n'ejx'ity sam pøn ja by-orreegu'nk t'ixy; o meets idø'øn mganamayi, mdanitaniipts meets Dios Teety ja kyutujk, jade'en meets ja mdamidsøkyi. ³³ Tookti pøni ti jaty jam mmøøt'ajttip jøts ja Dios jade'en'ampy xamiyoxtit ku xmo'odit pøn jam ti ka'ejtxidip pøn ayoodip; jade'en y'øpyidsø'ømt ku xpaattit ja jujky'ajtin midi jap tsajpjøtpy, midi ka'ap mwindigø'xyidip. ³⁴ Pøni ma xna-jtsjawidi xpaatwa'andi ja jujky'ajtin, nay japts meets ja mwinmaa'ñ y'ity.

Ku ja Jesús wya'añ ku jøp'ejx'ity n'ejtindit

³⁵ 'A'ejxi abaadi mnanky'etidit. ³⁶ Jade'en sam tumbi tjøp'ixy ja wyindsøn ku ja ñijkxy tø'øxñi'ukpi, jøts kuts ja

wyimbett jøts ja jaty tyik'awaajtsit ja tøjkaaw ja'ayi ja yja'att, ja'ayi ja kyugajpxit. ³⁷ Nekim ja tumbidi pøn ka-jxa'aky pidsømdip ku ja wyindsøn ja pyaadyidi wijy kejy, ku ja kyama'adi kya'etti yam ja yja'aty; jøts tiy janch meets idø'øn nnøjmi, wan ja tka'uknagyumayi kø'øm jøts ja tyik'ixa'akt ja tyumbitøj k jøts ja ttukwinguwaadsit ja kaabyajt, wan ja tka'uktawindsø'øgi ja kaaky ja tojxk. ³⁸ Øy ja juuni yjaja'aty, yjaja'aty ja tsuu'm yjaja'aty ja jøpkyoots, kuts ja kyayikmaa'gyubaadidi ja'abi tumbits idø'øn nekim t'ejxtip. ³⁹ Ku o pøn pyikta'aky t'ejx'lity tyøjkjøtpy, ejtp ja tjøpja'wigyunaxy ja maa'tspi, ka'ap ja ñagyumaadigøyi pøni juuni dø'øn ja y'ukja'att. ⁴⁰ Nayide'ents meets idø'øn mjøp'ext ejtp; ku øts jade'en jotmøñ nme'ent yam ø ngayikumay, pøn ja naxwii'ñit jaa'y ja myøj kudanaabyi'ajtpy.

Ja tumbi pøn øy ejx'ejtp

⁴¹ Winets ja Pedro wyaañ jøts ja tyiktiy:

—Windsøn'ajtim, ¿øøts yø dø'øn yø jade'en xamimadyakp, uk niduki'iyi dø'øn xnøjmi?

⁴² Jøts ja nwindsøn'ajtim wyaañ:

—Ja tumbi pøn yiktump ku ja myadøy ku ja yja'gyuki, ja'ats ja wyindsøn tanipøjkip pøn jaty ja jap tyøjkjøtpy jøts ja tyika'aty sa pyaat'atyin. ⁴³ Nekimts ja'adi pøn jade'en tpadundip ti jaty ja wyindsøn ja tø tyanipikyidi. Øy ja juuni yja'aty, ixapts ja jade'en ttayø'øbyety, ixap ja jade'en tyundi. ⁴⁴ Ndyimñajtsja'wip øts jøts ku ja wyindsøn ja pyikta'agit jøts ja tyuk'ejx'etit tuki'iyi pøni ti jaty ja jam yjagyejpy. ⁴⁵ Pønts tkajøp'ejxp ja wyindsøn, pøn jade'en winmaapy, jekñim ja tijy yja'att, ku ja yiktaminikaagi ja myøøtumbi jøts ja jaty øy sagasa ttuñ ja myøøtumbi, ja yaa'y ja tø'øxy, ja'ayi ja chøøñ ja wyindsøn nekim ja winet kyay y'uuky, jøts ja myuktigøøñi, ⁴⁶ kuts ja wyindsøn wyimbity øy juuni yam ja ka' tjøp'ixy yam ja niwine'enin tkagumay; ixjadam ja yja'aty jøts ja tyagubetyi ja'agøjxp ku kya'øy'aty, ¿ma dø'øn ja yiktumbi jade'en?

⁴⁷ Pønts wa'ats tjanija'wip sa dø'øn ja wyindsøn tjatsøky jøts ja nika' tjøp'ixy jøts ja nika' tmimadøy pøni sa ja yjawa'añ, yikxonts ja nøjkx yiktagubety, yikxon ja yjantyimyikwo-jpmatst. ⁴⁸ Pønts tkidyimñija'wip pøni sa tam idø'øn ja wyindsøn ja tjatsøky, jøts ja ka'ap tjøp'ixy jøts ja ka'ap tmimadøy, ñiwyaanits ja ne'egi yiktagubatt, ka'ap ja ne'egi jadine'en yikwopt. Ti sa o ti jade'en pøn o ti may yik-møøpy, nayide'ents ja yik'amido'oxit may'ampy; pønts o ti yiktami'ajot'ajtip, jinaxyts ja yikxon yiktabayø'øty.

Jesús køjxp jaa'y ñawya'kxyidi

49 'Ja tiidyu'unin øts ya tø nmimiñ naxwiiñ; janch tyimjyawamp øts idø'on jøts ja jeexyip yam nyiktunkpatni! 50 Nnija'wip øts ku ndanaxt ja møj ayo'on, jndajotmay'oo'kunaxp øts ja jaanim kunim øts ja wyinaty tø ndanaxy! 51 Sa mee m'ukwinmay, ʒøy'ajtin xondaajkin ti øts yjaw i tø ndanimiñ naxwii'ñit jaa'y? Nømp øts jøts ku ka', nankñawya'kxip øts jaa'dyi. 52 Yamnim inet tø cho'onda'aky, nøjkxp naxpts idø'on jade'en tukmigu'uk xyiktsept'a'aktit øy ja tu'ugyi yjatsøonidi, nideety nidaakti, ni'u'nk ni'una'jkti. Pøn nimagoxkti, nawya'kxidipts ja', jøts ja ñayjibøkidit jagam ixkø'øm namajtsk jaty nidigøøk jaty. 53 Øts køjxp ja kawin'ijxyim ñayjawiyidit ja u'nkteety ja u'nktaakti møøt ja y'u'nk y'una'jkti, ja yaa'y ja tøøxy, tum jade'en y'adø'øtstit ja tsu' ja xa'kxy, ja u'nk ja møj't.

Ja ejxa'an sudso yiknijawit jøts ku wyinaty tø tmibaqt'aty jøts kyøxt ja naxwii'ñit

54 Ñayi ñimaamyøø ja Jesús ja mayjaa'y:

—Ku x'ejxti ja yaak pyidi'iky ma xøøw yjexy winets mnømdi, tu'up tam inet, janchjajpts idø'on ja jade'en. 55 O kuts ja poj wimbet'ampy yø'øy ku kyaxuxpyøjy, jats mnømdi, janch'anwamp tam, janch tøødipts idø'on ja m'ayuujk, janchjajtpxi dø'on ja jade'en. 56 ¡Mee win'øø'mbidi! Pøni mnija'widip tam sa kyaxi'iky ja et ja tsajp ku ti tyunwa'añi, ʒtikuts nayide'en xkanijawidi pøni ti dø'on tunwajnip ya'atpi xøøw ya'atpi jumøjt ku ja møk'ajtin wyingaxi'iky jøts ja øy sagasa mjayiktuk'ejxti?

Kajpx'øyidi jøts mnamyijotjimbetidit møøt ja mmidsep

57 'ʒTiku yikxon xkawinmagyukidi pøni sa dø'on chøkyi, pøni sa dø'on pyaat'aty? 58 Ku pøn mni'øøniwya'añidi jøts ja myiknøjkxwa'añidi jam kudunk wyindum, namga'anim jam myiknijkxyidi tiku yikxon xkakajpx'øyidi jøts ja møøt mnamyijotjimbetit jadigojk, jøts kidi myiknijkxyidi jam tiidyumbi wyindum; ʒja ti nøømp ja windsøn jam? Pø mgøyakidipxi ja jam jøts mee myikøyakt ma ja tajk ma ja mayojr jamdi, ja'ats mee myikpuxøktøkiyip jøts mee myiktsu'umt. 59 Øts idø'on wamp jøts ku jaanim mbidsø'ømdit ku wyinaty tø ja multa xkubatkøxti.

13

Yajkpy øy'ajtin ja' ku ja tsinaa'yin tyigach

1 Nayi winet et idø'on ja Jesús jam ñimejnøø wingaagin ja jaa'dyi jøts ja ojs tyamimadya'agy ku ja Pilato wyinaty tø tyik'øøky ja Galileit jaa'y, jøts ku ja jaa'ñi'jpy ja ttukmiyø'yii'ñ ja jiyujkni'jpy midi ja wyinaty kø'øm tø

t'ukyik'ookti midi ja wyinaty kò'òm tò tyoxti. ² Jòts ja Jesús wyaan:

—Jade'en mee mwinmay jòts ja' ja Galileit jaa'y kyujaajtidip jade'en ku ja yjantymbyoktyundi sam jam jade'en ka' pòn jam y'etjotpti kyajpjotpti. ³ Øts wamp jòts ku ka'; ti pòn idø'øn ka'ookp, nayide'en mee m'ookt pøni ka' mdsinaa'yin xyiktigatsti. ⁴ Jade'en meets yjawì mwinmaani, ja jaa'y pòn oo'ktøø nimaktuktujk ku ja pøch ja pyajtidøø midi wyinaty janch køjxp tanaapy midi yiktejp Siloé, jade'ents meets yjawì mwinmay jòts ja' ja kyubajtip ku ja jawaani pøky tyaja'adyidi sam ka' pòn pòn jaty jam Jerusalén tsinaadyip. ⁵ Nòmpts øts ku ka'; nayide'en mee m'oo'køxt sam ja'ajindi pøni ka' mdsinaa'yindi xyiktigatsti.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja iigi kipy midi' katøømp

⁶ Xjats ja Jesús ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky jòts ja wyaan:

—Tu'uk idø'øn jaa'y, jamts ja y'iigi tsa'am kam ja', ja'ats ja y'ats'ijxpy pøni tò dø'øn ja wyinaty tyøømi, jòts ja ni tu'ugin tkapaajtøø ja tyøømi. ⁷ Jamts idø'øn tyumbi tu'uk pòn ja kam t'ejx'ejtp jòts ja tnimaay: “Ukmadowim, tigøøk jumøjt øts ixyam kujk njamiyø'øy jòts øts ja iigi tsa'am njatukwa'añ, nijuunits ø ni tu'uk ngapaatynim. Yikidaagøjxnits yø ñiguipy; nugots ja naajx yø yjawì tyikwindujkni.” ⁸ Jòts ja kam ejx'ejtpi y'adsøø y jòts ja wyaan: “Wanimts, windsøn, tjaak'uk'ity jadukjumøjt; n'ukuyu'up øts, n'uktajyuu'ngip øts yø naajx jòts øts ja pu'uty nbiktaajkit. ⁹ Kidi wan jade'en tyøømi; pøni ka'ats, winets yikpo'jtjøøkt.”

Ku ja Jesús tyikmøkpiky tu'uk ja tø'øxyøjk poo'kxin xøøw et

¹⁰ Jòts idø'øn ngøjmyi, poo'kxin xøøw wyinaty, jòts ja Jesús yik'ixpiky jam tsaptøjkjotp. ¹¹ Jamts idø'øn tu'uk tø'øxyøjk myaktuktujk jumøjtíp pa'am ja wyinaty tò pyaajtniyi. Jòts ja jadine'en kyatsø'øky, tò ja yjigujxkidyigøøñi, miku' idø'øn ja wyinaty jade'en tò tyuñi jòts ja niwine'enin kya'ukoogukini.

¹² Ku Jesús ja y'ejxi, winets ja yaajxiyi, xjats ja ñimaajyøø:

—Tø mba'am mniwaaajtsniyi, møk møjaaawni mets.

¹³ Jòts ja ojts tkønixajy, jòts ja tø'øxyøjk nay jaty ky-oogukiyi'ñ jòts ja tiy tyaañ jadigojk, winets ja ttukmija'wiyi'ñ ttukunuu'kxyja'wiyi'ñ ja Dios. ¹⁴ Jòts ja møjaa'y midi tnigubajk'ajtp ja tsaptøjk tjantyami'ambijky ja Jesús, tigøjxp ku ja yiktsø'øky poo'kxin xøøw, jòts myigu'uk ja tnimaay:

—Paty tu'unin xøøw jaa tudujk xøøw tò yikpikta'aky jòts jaa ndu'unindit; mendits øy juuni nugo ku kyapoo'kxinxøøwi, jade'en mme'endit pòn jaty ja nankcho'ogi ttsojktip.

¹⁵ Jòts nwindson'ajtim yide'en t'adsøøy:

—Mee win'øø'mbidi, ¿m'ukyik'ijtpy meets mjiyujk mdsakaa miwø'ømbety, jøts adøødsi xyik'etti ku pyoo'kxinxøøwi? ¿Ti kidi meets ja xyikwinaky jøts meets nøø ja xaniwøpy? ¹⁶ Tits ya'at tø'øxyøjk kyubatp ku yø kyatso'okt ku poo'kxin xøøw, pø Abrahamts yø tyeety'apip jøts ja miku' yø myaktuktujk jumøjtíp yikpa'ambajtniyi, ¿sudso'ampyts yø kyamøkpøkt øy yjapoo'kxinxøøwi?

¹⁷ Ku ja Jesús jade'en wyaañ, jøts ja myidsep chø'dyunbattøø; jøts ja mayjaa'y tyaxondaktip ja' ku ja t'ejxti jade'en ja Jesús myøk'ajtin tyikwingaxi'iky.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja mortas tømt

¹⁸ Yide'ents ja wyaañ:

—¿Tixik ja y'ukyiktami'ejxip ja Dios Teety kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y? ¿Tixik jade'en? ¹⁹ Jade'en idø'øn n'upiktaajkin ja' sã møj mortas tømt midi ja jaa'y wyøjpy kyamjøtpy, kuts ja myuxy jøts ja jade'en yøn sam o ti møj kipy yøn paxax paxax, jamts ja joon kyøxke'eky jøts tyik'øyibaat pya'an ja jam mǎ jaty y'awaj y'axeeñ ja jam.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja levaduri

²⁰ Nayinøøm ja Jesús:

—Tixik øts jadu'uk n'uktami'ejxip ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y. ²¹ Jade'en idø'øn ndejint sã ja levaduri midi yiktamimøø'kxip ja ariin way jøts ja amuum tyakaagiyit, jøts ja jich yaakt.

Ja mutsk tøjk'aaw

²² Xjats ja Jesús ñajxy jøts ja jam ojts ñijkxy Jerusalén, yik'ixpøjkp yik'ixpøjkp idø'øn ja', pøni mǎ jaty kajp ja tpaaty ja møj ja mutsk. ²³ Winets ja jaa'y ja tu'uk yiktøøjøø:

—Windsøn'ajtim, ¿janch niwaani dø'øn ja jaa'y ñitso'ok'att?

Jøts ja Jesús ja t'adsøøy:

²⁴ —Janch jade'en jaa ku jap ka' pøn nugo ajawi ñaxti, øyimts x'ejxtit mǎ mdøkidit, jade'en ja n'upiktaajkin sam jaa'y ttanaxy mutsk tøjk'aaw; øy jap pøn yja'uktøkiwyaniidi, ka'ats ja y'uknajxnidit. ²⁵ Kuts ø ndanaagyukit, jade'en ø ndanaagyukit sam kudøjk tyanaagyukin jøts tyøjk'aaw ja t'atsyik'aduky. Pøni tøts meets jap wyinaty mdandi tøjkwimpy, mjagugajpxidi mjatøjkwingoxti meets jap, uk mjanømdi meets jap: “Windsøn'ajtim, yiktøjkik øøts.” Jade'ents mee nnøjmit sã ja kudøjk wyaa'ñin: “Ka' mee nnijawi pø mbøn meets, pø mǎ mee mdsøøn.” ²⁶ Jats mee mwinaambinaaxwǎ'akt: “Tiku me ndejint øøts xka'ijxyi, jabi tøts adøm ngaamyujkin n'uukmujkin, jabi mets ojts o mǎdsoo myik'ixpiky.” ²⁷ Yide'ents mee n'adso'ot: “Tø nwa'añ jøts ku mee ka' nnijawi pøni mbøn meets. Jiwa'akti ya, kidi øts

ya xwin'ejxti, ¿pønxik ø x'abajxtip, kidi meedsip?" ²⁸ Japts mjø'ødit mya'axtit, m'amdøtskaattit mdaachtøtskaattit ku x'ejxtit ja Abraham, ja Isaac, ja Jacob jøts ku ja jap ne'egi møøt niduki'iyi ja Dios kyugajpxy y'etti, ma Dios kyutujktaajk ma yja'a'y ja ttanitani kyutujk. Ka'ats meets jap jade'en mdøkit. ²⁹ Yø'ømyujkøxtip naxwii'ñit jaa'dyi, o madsoo choondit, jøts ja tpaajtidit ja Dios myøjkunuu'kxin midi nipøn kyapatpynim, midi ja tya'awijpxy ja yja'a'y. ³⁰ Pøn yam yik'ejxtip ka'ejxiyimdi, pyadundipts ja ne'egi sa nwa'añ, ja'ats idø'øn ne'egi nøjx yikmøjpiktaktip, pønts ñadyijyi ixyam møj nija'wibimdi jøts ja ka' tpadundi sa nwa'añ, ja'ats idø'øn yik'ayowim jattip.

Ku ja Jesús t'ayo'ijxy ja Jerusaléngit kajp

³¹ Jøts ja fariseotøjk nay ja'abi xøøw yjajtøø ma dø'øn ja jam wyinaty jøts ja ñimaajyøø:

—Jade'en ne'egi tyimy'øy'att ku mnøjkxnit, myik'ookwajnipts ja Herodes.

³² Jøts ja t'adsøøy:

—Nøjx x'atsnøjmidi ja tsaach wyax'atøøy jøts ku yamyi jabomyi wixøjkpyi njaakajpxpidsimy ja miku', njaakyiktsø'øky ja jaa'y jøtsnim ø n'abaadit. ³³ Nøjxpximts øts jam Jerusalén, tuu'døjkp ø tsojk, ti ma Dios kyugajpxy abikyajp y'uk'øøky.

³⁴ 'iMets Jerusaléngit kajp, meets Jerusaléngit jaa'y, pø meetsxi myik'øø'kpy Dios kyugajpxy, meetsxi mnankya'jtsip pøn Dios kyajpxy y'ayuujk tyikyø'øyp ku Dios ja ya mjadaniguexyidi! ¡Tø njapeemukwa'añ njakonmukwa'añ ja m'u'nk ja m'una'jk sam tsikuna'jk tyaaq ñimu'uxyi tu'ugyi, ka'ats jade'en tø xkupiky! ³⁵ Ejxtits inet ja mdsaptøjk abak tyandi; øts idø'øn wamp jøts ku meets xka'uk'ejxnit tsojk jøts ku meets jaanim x'ext pøni juuni ja xøøw ja jumøjt wyinaty yja'aty ku mnø'ømdit: “Ejxik Dios kyunuu'kx u'nk ñadyaguguexyi midi mmimejnip ja kyutujk.”

14

Ku ja Jesús tyikmøkpiky ja jaa'y pøn wyinaty kexp

¹ Xjats idø'øn yide'en yjajty ku poo'kxin xøøw tpaajty, ojts ja Jesús kaabyi ñijkxy jam windsøn tyøjkwindum pøn ja fariseotøjk wyindsøn'ajtip. Jamts idø'øn ja'adi ja ti ma ja y'etti, jam ja tpa'ejxti tpagowdi. ² Jamts wyinaty tu'uk jaa'myi pøn ke'expa'am pøjkp. ³ Jøts ja Jesús tnimaay ja kajpxwejpitøjkti møøt ja fariseotøjkti, yide'en ja tyiktiy:

—¿Kutuky jøts ja pamaa'y cho'okt poo'kxin xøøw u ka'?

⁴ Jøts ka'ap ja y'adsowdi, amøñi ja y'etti. Winets ja tnixajiyiñ ja pamaa'y jøts ja tyiktsøøjky, yide'en ja tnimaay jøts ku ja ñøjknit. ⁵ Winets ja tnimaay ja fariseotøjkti:

—¿Pøn yjiyujk chakaaj jatyi tka'ukyikpidsomp ku ja ja'jotpy kyunaxy øy yjapoo'kxinxøøwi?

⁶ Nika' idø'øn y'adsojimbetti, nisa ja kyawa'andi.

Ja tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpidi

⁷ Jamts idø'øn ja Jesús t'ijxy ja migaabyidi jøts ku ja twi'ejxti ja chinaabyajti ku ja twinguwaadsidi ja kaabyajt jam, jam ja y'ixa'akti ma dø'øn ja myøjtøkidit jøts ja ojts t'ane'emy:

⁸ —Ku pøn mwawidit tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi, kidi jam jatyi m'ixa'akti ma ja tsinaabyajt jam ja windsøn tø yik-tanibiktaagi, jaa ku ja wyinaty yja'aty yam meets jam tø m'ixajkni; ⁹ jøts ja kujøøn kudøjk mnøø'mxiyidit pøn wyinaty tø mwayidi: “Tani me waani, wan ya'at jam tsøøni.” Xjats kuwani mjanchjajawa'aktit tsø'ødyumbim jøts jam m'ixa'aktit ma o pøn y'ixa'akti. ¹⁰ Ku pøn jade'en mwawidit, ne'egi øyts ku m'ixa'aktit ma o pøn y'ixa'akti; kø'ømnimts ja kujøøn kudøjk ja mdukumadowidit ku ja jam wingon mye'ent, jøts ja mnøø'mxidit: “Ya, migu'uk, nax mdsøønidi ma jam yik'ayowim tø mdyimy'ixaknidi.” Jade'ents meets ja xajotkujk'attit ne'egi ku jade'en kø'øm myiktukmado'odit, yam ja jam chøøñidi pøn jaty ja kaabyajt tø twinguwaadsidi. ¹¹ Pøn kø'øm namyøjpiktaajkip, yik'amutskpiktakpts ja nøjx, pønts kanamyøjpiktaajkidip pøn ka'ejxiyimidi, ja'ats ne'egi møjtøkidip, ja' yikmøjpikta'aktip.

¹² Ñayi ñimaay ja jaa'y ja' pøn ja wyinaty kaabyi tø wyayi:

—Ku pøn xyikaawya'ant, kidi ja'ayi nugo xway pøn jaty møøt mnamyayiyi, ni ja mmigu'uktøjk xkawa'at, ni ja kumeeñ jaa'y xkawa'at pøn jaty jam mmigujøøn'ajtpy mmigudøjk'ajtpy. Ka'ap ja'ayi xwa'at pøn jatyi myiwimbejtxiyip pøni ti jaty mets myajkpy. ¹³ Ja ne'egi mwa'ap ja ayoobi jaa'y, ku ti xøøw xu'unt, waw ja' pøn kati'ejtxidip, pøn kyø' tyeky ma'atti, uk y'ejxidi sagasa, pømbi tyeky ka'ejtp, pømbi jam winap. ¹⁴ Ne'egi nekimts jade'en mnayjawiyit, pø ka'axi ja mdunwimbejtxiyi nayide'en pøni ti mets ja tø xmø'øy, jaanimts ja xwin'ext sa ja mwingaxøjkxiyit ku jadigojk jujky'ajtpi pyidsø'ømdit pøn jaty tø tpadundi pøni sa jaty pya'at'aty.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja møj a'ux

¹⁵ Xjats nidu'ugin ja fariseotøjk wyaañ pøn jam wyinaty tø twinguwaadsidi ja kaabyajt, jøts ja tnimaay ja Jesús:

—Nekim xøñim ja'adi pøn ka'adyip jade'en ku Dios ja kyu-tujk ttanitanit ja yjaay.

¹⁶ Ja'ats ja Jesús tnimaay:

—Tu'uk idø'on jaa'y t'a'ejxiyĩ'ñ ja a'ux møj'ampy, tøts ja wyinaty ttukmadøy ja mayjaa'y pøn jaty idø'on ja wyaawampy. ¹⁷ Kuts ja a'ux'aats tpaajty, xjats ja tkejxy tyumbi jøts ja t'atstukmadoowa'añ pøn jaty idø'on ja wyaawampy jøts ja t'atsnøjmit: “Jamtstik, jamik tuki'iyi a'ejxi abaadi y'ejtni.” ¹⁸ Jøts ja tum jade'en ñañikajpxu'udyidi jøts ku ja ka' ñøjktit, yide'en ja yjawyeembi wyaañ: “Naajx ø tø njuy, ja'ats ø n'ats'ejxwampy, mee mjanch'ukmaa'kxp.” ¹⁹ Jøts jadu'uk yide'en wyaamaa: “Ndsakaa ø magoxk yuundi tø njuy, ja'ats ø n'ejxmatswampy pøni yuup idø'on uk ka'; mjanch'ukmaa'kxp inet idø'on, ka' øts inet ndsoont.” ²⁰ Jøts jadu'uk wyamøø: “Tyimyjemy'amajtskipnim øts, patyts øts inet ka' nmajada'akt jøts øts inet ka' nnøjkt.” ²¹ Kuts ja tumbi wyimbijty jøts ja ttukmadøy ja wyindsøn sa jaty ja wyinaty tø yiknøjmi. Jøts ja windsøn yjantyimy'ambijky jøts ja tnimaay ja tyumbi: “Tsojk nøjkx nøø'ajy tuu'ajy wine'en yø kajpjojt, jøts xwaame'ent ja ayoobi jaa'dyi møøt ja'adi pøn sagasa ejxidip, pøn kyø' tyeky ma'atti, pøn winapti.” ²² Jøts ja tumbi yjatso'ongojmi jøts ku wyimbijty jøts tnimaay ja wyindsøn: “Tø øts windsøn idø'on jade'en nduñ sa tø mwa'añin, jaakwindampts ja tsinaadyaajk ja poo'kxaajk.” ²³ Winets ja windsøn ja tyumbi tnimaay: “Nøjks tuu' xkuyø'øy ma jaty paduu' ma jaty ti, jøts pøn jaty mbatpy møk'ampyts ja xwaame'ent jøts ya xkuwawit, ujts øts yø ndøjkjoojt n'ejxwa'añ. ²⁴ Tyimñømp øts ixyam, kawindem xøøw øts ja xja'gyajpidi ja n'a'ux pøn jaty øts ja jawyeen tø njadaniway.”

Tuki'iyi nnadyamiyoxant ku Cristo nbadu'unint

²⁵ May jaa'y ja Jesús o madsoo padso'onip jøts ja pyawidityiyi; jøts ja tuk'ojk tniwa'k'awidijty jøts ja tnimaay:

²⁶ —Pøn jaty øts ya xpawidejtip, pøni jaa pøngapøn, pøn tpa'ayoodip tyeety tyaaak, y'u'nk ñidø'øxy, chø' y'uch, myigu'uktøjk, uk kø'øm paat ñabya'ayøyi, ka'ats øts ja mibaat nbabøjkipi'att. ²⁷ Kaja'ajip ø nbabøjkipi'ajtpy pøn ja ayo'on tkamidanaadyip pøn ø xkabaduujnidip ja nja', xjapawidetwandipts øts, ka'ats øts yjade'embi jaa'y nbabøjkipi'aty. ²⁸ Ti ka' meets ja jawyeen xanipaaty, ku pøn pøch køjxp t'ukyikpidø'økwa'añ pøni ti jaty idø'on tsojkip jøts ja y'abaadit pøni wine'enin ja chøkyi ja gasti, jawyeents ja yiktanipatkixy. ²⁹ Kuts nugo ja pøchkojpk pyidø'økixy jøts ja nika' y'abaadi, janch nigajpxy nimadya'akts ja yjaty ku ja jade'en pøn t'ixy, ³⁰ jøts ja wya'andi: “Tø yø jaa'y y'ukpojtsøøñ jøts yø nika' tø t'ukyik'abajtiñi.” ³¹ Uk kuts o pøn windsøn tsep t'uktunwa'añ møøt jadu'uk ja myiwindsøn midi ja syoldadi

ja tyikmemp ni'ee'px mil, ¿ti kidits ja jawyeen ttanibiktaagit pøni sudso dø'øn ja ttukwa'ktso'ot pøni ja'ayi tam ja syoldadi tmøøt'aty nimajk mil? ³² Pøni ka'ats ñay'a'ejxiyi, jøts ku jagamnim ja myidsep myiñ, kyaxpts ja tu'uk ja kyugajpxy jøts ja t'amido'ot jøts ka' cheptu'undit. ³³ Nayide'ents meets pøni ka'ap jawyeen xpawinmaadyi pøni ti jaty idø'øn m'ixmatstip øts køjxp, ka'ap meets jade'en mibaat nbabøjki'att.

Sa kaan amuum tyik'øyigyijxy

³⁴ 'Kaan amuum tyik'øyigyøjxp o ti, nayide'en meets idø'øn ndejint m'ødyu'unt ku mmigu'uk xukmado'ot ja Dios yja' sudso y'anmija'win kyawindigø'ødyit. Kuts ka'ap jade'en mdu'undit, tø wyinaty mbidsømdi ejxim ja kaanin midi kawa'ats midi katump. ³⁵ Nima ja jade'en kyatu'unt ok naajx ok ti tyiktu'unt, ja ti nøø'mimp ok idø'øn ja nda'abu'jta'ant, pø nugoxi ja jadi'iñi ñiyik'ixkø'øy. Ja'gyukidi pøni mja'gyukiwyandip.

15

Ku ja Jesús tmadyakpaajty tu'uk ja borreegi midi tigøøpy

¹ Nimejnip idø'øn ja Jesús jam ja yikugubajtpitøjkti, ja jaa'dyi pøn amuum tyimyiktejt看 pøkyumbi jaa'dyi, jøts ja jam myendi amidodujkpi, ² patyts ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti tjanchpagajpxti ja Jesús, jøts ja wya'andi:

—Tum ka'øy jaa'y yø kyupijkpy jøts yø jotkujk tmøøtkay tmøøt'uuky.

³ Ja'agøjxpts ja Jesús ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky midi yide'en wamp:

⁴—Ku meets wyinaty x'ukyiktigøy tu'ugin ja mborreek midi nimagø'pxy, ¿ti kidi meets ja ñimakta'pxy myaktaxujkpi borreek jam xyikta'ant jam pejyotp, jøts ja tyu'ukpi x'ats'ixa'adit kunim meets ja xpaatt? ⁵ ¿Jøts kidi meets ja xaxonda'akt ku meets ja xpaatt? ¿Ti kidi meets ja xkøxkapt mguejnkyøjxp? ¿Pøn kidi jade'en xyonda'aky ku ja nbaajtin jadigojk midi tø y'uk'atstigøy? ⁶ Kuts jam mdøjkotp mja'atti, ti kidi meets ja mmigu'uktøj, ti kidi meets ja mgudøj ja xukmadøy, jøts ti kidi meets ja xnøjmi: “Xonda'akti meets, tøts øts ja nborreek nbaaty midi tø y'atstigøy.” ⁷ Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku nayide'en yiktaxonda'aky jap tsajpjøtpy ja pojkpitumbi jaa'y ku ja tyiktigach ja chinaa'yin, jøts ja' ne'egi yiktaxondakp midi tu'uk jøts nigidi ja myakta'pxy myaktaxujkpi jaa'dyi pøn chinaa'yin tø tyiktigatsnidi, ñadyijyi øy ñayjawiyidi.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja meen midi tigøøpy

⁸ ¿Uk pøn tø'øxyøjks myeen tka'uk'ixaapy ku ja tyiktigøy tu'ugin yam ja majk t'ukmøøt'aty? Kuwanits ja tyiktøøbyiky

ja yjaj jøts ja pyøknaxy yja'axnaxy jap tyøjkjøtpy, yikxonts ja tyimy'ixaadyøki jøts kunim ja tyimbyaatt. ⁹ Kuts ja tpaaty, jøts myigujøøn myigudøjk jøts myigu'uktøjk ja ttukmadøy, yide'en ja tnøjmi: "Tø øts ja nmeen nbaaty midi tø y'atstigøy." ¹⁰ Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku Dios møøt y'ankilis ttaxonda'aktit ja pojkpitumbi jaa'y pøn tyiktigajtsj ja chinaa'yin.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja jaa'y y'u'nk pøn tyik'o'jkøjxp ja tyeety myeen

¹¹ Nayide'en ja Jesús wyaañ:

—Tu'uk idø'øn jaa'y, namajtsk myajnkun'k, ¹² jøts ja mutskpi ja ñimaajyøø: "Teety, møøñik øts ja pikta'aky midi øts idø'øn nmaay'atp." Winets ja u'nkteety ja ojts tyikwa'kxy ja pyikta'aky jøts ja ttagumaay ja y'unaj'k. ¹³ Ñiñamnim idø'øn ja wyinaty jade'en yjaty ku ja myutskmajnk tpøkmujkni t'ejxmujkni ja pyikta'aky tuki'iyi jøts ja ojts ttoo'kni, jøts ja ojts abikyajp abikñaajx tminijkxy jam jagam, jamts ja ojts tyik'o'jkixy ja myeen kyawindiy'ajtingøjxp. ¹⁴ Kuts ja wyinaty tuki'iyi tø tyikøjxni, jøts ja yuu jam winet et yjantymdyøjkii'ñ mā dø'øn ja naajx ja kajp jam, jøts ja y'ayodøjkiñaa. ¹⁵ Winets ja t'ixaay tunk mā ja kugajp jaa'y jam, jøts ja ojts kyexyi kyamjøtpy kuch'ejxpi. ¹⁶ Janch tsojk jøø'kxxixyim ja t'ejxi ja kuch yjii'kxy, kumi niti ja kyayikmø'øy. ¹⁷ Jøts jotmay ja tyatøjkii'øø, yide'en ja ojts ñawynmaa'nxiyi: "Janch ku'uxyi ndeety tyumbi net jam kyaydi yjøø'kxti, yikwindandip paat ja o ti, jøts øts ya yuu njanch'oo'kni! ¹⁸ Tiku øts ndeety nga'awimbeti mā ja jam chøøni, jøts øts ja jam nnøjmit: Tø teety Dios nmidundigøy; jøts mets, tø me nayide'en nmidundigøy; ¹⁹ ka'u'nk'atym ø tø njantyimyjaty; yiktunkts ø nayide'en sam o pøn tumbi xyiktuñin." ²⁰ Jøts idø'øn ja yjanchtuu'døjkii'ñ jøts ja wyimbijty jam tyeety wyindum.

'Jøts kuts tyeety ja jagamyi y'ejxpajttøø, xjats ja ojts y'am'ijxyi chaach'ijxyi. Jøts ja ñibujtj'øjkøø jøts ja ojts pyatsøyi, jigøxy jibi'kxy ja yja'jty. ²¹ Winets ja tnimaay ja tyeety: "Teety, tø øts Dios nmidundigøy møk'ampy, jøts nayide'en me tø nmidundigøy; ka'u'nk'atym ø nnayjawi." ²² Jøts ja u'nkteety tnimaay ja tyumbitøjk: "Tsojk nøjkx xjuutti ja øybi wet jøts xuktatøkidit, piktaajkidi kyøjeets, tuktawa'agidi kyø'øk. ²³ Nøjkx x'atswetsti ja tsakaa midi yaa'kpidsømpnim jøts xyik'ooktit. iWan txøduu'ñindi, wan tkaa'yint t'uujkyindi! ²⁴ Tø øts yø n'u'nk ndiij tyimy'oo'kni, ixyats jujky xwindanaa'yindi; tø jeky y'atstigøy'ity, ixyats jadigojk tø nbaajtyindi." Jøts ja xyødundøjkidøø.

²⁵ 'Jøts ja myøjmajnk jam wyinaty wyidity kamjøtp; kuts ja wyimbijty, yja'jty wingon mā ja tøjx jam, jøts ja tmadøøy

ja iy ja ech. ²⁶ Winets ja tu'uk tyaa'xyi'ñ ja tumbi jøts ja tti'byijky ti dø'øn jam jade'en tuujni. ²⁷ Jøts ja tyukmadoojoø, yide'en ja ñimaajyøø: "Tøts ja m'uch yja'aty; tøts mdeety ja tsakaa tñankyik'øøgyiyi midi y'ity yaa'kpety, ja'agøjxp ku møk møjaa'w tø yja'aty ja m'uch." ²⁸ Jøts ja myøjpi yjanty-imy'ambijky, jøts ka'ap ja twa'añ jøts ja jap tyøkit, tyeetynim ja ojts kø'øm ñibidsimyi jøts ja møk ñimaajyøø jøts tyøkit tøjkjøtpy. ²⁹ Xjats tyeety ja tñimaay: "Mnija'wipxi teety winaa'k jumøjt me tø nmiduñ, jøts juuni me nga'ukmimadø, nijade'ents me tu'ugin xkamø'øy øyik chivi'u'nk øyik ti, jøts øts nmigu'uk jeexyip nmøøtxøduñ. ³⁰ Aa kudamts yø m'u'nk tø yja'aty, mdukni'o'jkip tam meets yø' mdsakaa winet midi yikxon tø yaa'kpety, ku mmeen yø tø myik'o'jkyiyi kawine'en møøt kawindiy tø'øxyøjk." ³¹ Winets ja u'nkteety wyaañ: "Ti sa u'nk mjaty, pø yaayimpts me nmøødi, ti jaty øts ixa nmøøt'ajtpy tum mets yø' mja'. ³² Kuwanits pyaat'aty, ¿ti ja ti nguidy-imdyu'uñin? ¿ti jadam yø nguidyimdyaxondaajkyim? Patyts ixyam nxødu'uñindi ku yø m'uch tø yja'aty, pø nøø'mimpts adøm jøts ku yø tø y'oo'kni, ixyats jujky xwin'ijxyim, jeky tø y'atstigøy'ity, tøts inet nbaajtyim jadigøjk."

16

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ka'ødyumbi'eix'ejtpi

¹ Ñayiñimaay ja Jesús ja pyabøjkpitøjk:

—Ja dø'øn wyinaty tu'uk kumeeñ jaa'y midi yiktump, jøts jats idø'øn ja' tyumbi tu'uk wyinaty midi t'eix'ejtp ja myøøtumbi, jøts ja windsøn yiknimaay jøts ku pyikta'aky ja nugo yikwindigø'øxyiyi ja tyumbi. ² Winets ja windsøn tñajtswa'wiyi'ñ ja tyumbi jøts ja tñimaay: "¿Janch idø'øn ku dø'øn jade'en myiknimadya'aky ti øts jade'en nnimadøøpy? Køyaj'køjxni mdunk, ka' me n'ukyiktumbi'eix'ejtnit." ³ Jøts ja tumbi'eix'ejtpi yjanchmaañi yjanchtajni, yide'en ja kø'øm ñawya'añi: "¿Tits ø ndu'ump, ejx øts yide'en nwindson xka'ukyiktunwani? Ka'ats ø n'ukmajadakni øyik øts idø'øn nyu'ut ndu'unt, tsø'ødyumipts øts ku øts inet njayiklimunsimujkmit." ⁴ Xjats ja tyabyaajty jøts ja wyaañ: "Tø ø nnijawi sudso ø ndabyaatt, sudso øts pøngapøn xkupøkt tyøjkjøtpy ku øts yø ndunk wyinaty tø yikpøjkni." ⁵ Winets ja tu'uk jaty tñajtswa'wiyi'ñ pøn jaty ja wyindsøn wyinaty miyoj'ajtip. Jøts ja yjawyeembi ja tyiktiy: "¿Wine'en øts nwindson xmiyoj'ajti?" ⁶ Jøts ja y'adsøøy jøts ja wyaañ: "Magø'pxy tambi øts aceite ja ndamiyoj'aty." Winets ja tumbi'eix'ejtpi wyaañ: "Ixya ja ñinøky; pe'tpy ixa'ak jøts xjaadyigatst, wixijxmyajk tambi ja'ayi xpikta'akt." ⁷ Jøts yjadu'ukpi ja tñimaay: "Jøts mets, ¿wine'en mets

ja xmiyoj'aty?" Jøts ja ñimaajyøø: "Magø'pxy kyunchi ariin." Xjats ja tnimaay: "Ixya ja ñinøky midi ojts xja'ay; wants tkajtswijchim jøts makta'pxy kyunchi nbiktaajkin." ⁸ Jøts idø'øn ja windsøn tjanchnija'wiyii'ñ jøts kudam ja tyumbi'ejx'ejtpi yikxon o ti tniwinmayi ku dø'øn o ti ttuñ. Jade'eñimts yiknijawidi pøn jaty Dios yja' tkababøjkidip, yikxon ja ne'egi tyimyikuyati ja tyaay yam nigidi jade'en wyinmaa'nbyaatti pøn Dios ja'ajtidip.

⁹ 'Kajpxwejin øts idø'øn nyajkpy jøts kidi mbikta'aky nugo x'amniþøjkpatti xtsaañiþøjkpatti; pøni jam mbikta'aktyi, yikxon xyiktunkpaattit, øy yø' ka' kya'øyi. Ku yaayi, xabudøkidit o pøn, nugo ku xnijawidi tigøjxp idø'øn ja jade'en xundi. Øy ja yjakixy, wa'atsts meets ja xnijawi jøts ku meets m'anmija'win yikupøkt jap tsajpjøtpy.

¹⁰ 'Pøn øyjaa'y'ajtp, øyjaa'y'ajtpimpts ja øy ma, wan o ti tmayi tkamayi nayide'ents ja øy yikxon tyiktunkpaaty; pønts kidyim'øyjaa'y'ajtpim, jade'eñimts ja øy ma, nayide'en ja ka'ap tyik'ødyunkpaaty ja pyikta'aky øy ja wine'en myayi kyamayi. ¹¹ Pøni ka'ats yikxon xyiktunkpaatti ja mmeen ja mbikta'aktyi sa pyaat'aty, ¿ti sudsots meets Dios yja' mjaakmo'ojiyt midi ja yakwampy? ¹² Pøni ka' meets mmigu'uk yja' xwingudsø'jkiyi, ¿pønts meets ja mja' jade'en xijy tsø'øgiyip, pøn meets ja xijy mmo'owajnip o meets ja xjakø'ømja'aji?

¹³ 'Ka' pøn tumbi namajtsk wyindsøn tmiduñ; ku ja jade'en ttu'unt, tu'ukts ja pyidsø'ømt pøn ja wyinjawip jøts ja yjadu'ukpi tkawinjawit, tu'uk t'ømyidu'unt jøts jadu'uk tka'ømyidu'unt. Jade'ents ka' y'øyi ku Dios yikmiduñ, ixyaptamts meen nayide'en myøjtøjkyimi. Paty ka' y'øyi adsow aduuk, tu'ugyi Dios n'ajot'ajtin.

¹⁴ Tyimyjade'ents idø'øn ja fariseotøjk yjaa'y'atti, ja meen ja yjanchmøjmigu'uk'ajttip, ixamts idø'øn ja wyinaty jade'en pyatmadowdi jøts ja jam tjanchpagajpxti ja Jesús. ¹⁵ Winets ja Jesús wyaañ jøts ja tnimaay:

—Meets idø'øn jade'en mjaa'y'ajttip, ñadyijyi mjanch'uknawya'atspikta'agyidi, ka' meets yjawi mbøktuñ, jade'en ja mayjaa'y xwin'øøndi, wa'atsts ja Dios mnijawiyidi sa jaty mwa'andi mgajpxti m'am mjotp; yø' idø'øn Dios kyatsøjkpy, ka' Dios jade'en tkupiky jøts ku jaa'y jade'en kø'øm ñamyøjpikta'agyidi.

Ja Moisés kyutujk jøts ja' midi Dios tyanitanaapy yjaa'y

¹⁶ 'Ku ja Juan Bautista ya myiiñ, jaayip ja kugajpxtyøjk ja y'aaw y'ayuujk y'adujktøø. Nay jaabaat ja Moisés kyutujk kya'pxy sa Dios ja wyinaty tø myø'øyi. Jøts nay jaty cho'onda'aky ja Dios y'øgyajpxy y'ø'y'ayuujk, yiknigajpxy

yiknimadya'aky ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y, xjats jade'en kuwani o pøn tjanchjadatøkiwya'añ ja'abi kutujk.

¹⁷ 'Ku wani dø'øn jade'en yjatt kyubatt sa Dios kyutujk wya'añ, nijuuni ja jade'eñi kyakixy kyanaxy pø ne'egi køjxp najxp naajx tsajp jøts niwine'enin kyagudigø y ja kyutujk.

Ku ja Jesús kyajpxwijy sa amajtsk'ajtin ñaxy

¹⁸ 'Ku pøn tmajtstu'uty ñidø'øxy uk ja tø'øxy tmajtstu'uty ñiyaa'y, ja'ats idø'øn møj pøky; uk kuts pøn yaa'dyøjk tmøøt'amajtski ja tø'øxy midi tø yikmajtstu'uty, møj pøkyts ja nayide'en.

Ja kumeeñ jaa'y jøts ja Lázaro

¹⁹ 'Tu'uk idø'øn ja jaa'y janch kumeeñ, janch xøxy piky idø'øn ja', tum ja y'øbyi ja yikpejtpy jøts idø'øn ja xyumixøduñ jabom jabom, pijy xuugyin tpikta'aky ja xyox. ²⁰ Jamts idø'øn jaa'y jadu'ukmi pøn txøøw'ajtp Lázaro, janch ayoop janch pøktsoop ja' jøts janch amuum pu'uts ja', ka'ap ja myøjki jøts idø'øn ja jam xyumi'ixa'aky jam kumeeñ jaa'y tyøk'agø'øm, jam ja kyu'uxnay'ity. ²¹ Tsojk kaagyixyim ja tja'ijxy ja kaaky abu'xk midi jam kumeeñ jaa'y kyaabyajt patkø'øm najtska'jip; jøts idø'øn uk ja jam yjanchnimiñiyi jøts ja twiweedyi ja pyu'uts. ²² Jøtsnim idø'øn ja ayoobi y'ø'jky, winets ja ojts yikniykxyi tsajpjøtpy ja ankilistøjk ma ja Abraham jap. Jøts ja kumeeñ jaa'y nayide'en y'oo'knimaa, ojts ja ñaxøki. ²³ Kuts idø'øn ja jap ayodaajkjøtpy tja'ejxni jøts kudam ja Abraham jam jagam møøt ja Lázaro. ²⁴ Winets ja møk'ampy wyaañ: "Teety Abraham, ayo'ejxk øts, kax yø Lázaro, wan tmiñ, wan yø kyø' tyikxøøky jøts øts yø ndoojts xuktaxujxit; janch møk øts yap jønjøtpy n'ayøy." ²⁵ Jøts ja Abraham ja ñimaajyøø: "Ja' u'nk mja'myatsp, tøxi me xaxøñ ku me tø m'atsøøni m'atstani, ka' mets jade'en mjaty sa yø Lázaro tø y'ats'ayøyin, wants yø taxoni jøts me m'uk'ayoomit. ²⁶ Jøts ti tits nnidyu'unim, abikyxi meets jami, abikyts øøts yami; ma pøn y'uknaxt øy yam pøn yjamenwa'añ nidu'ugin, uk øyts jam pøn yjanøjkxwami, nisudso'ampyts pøn kyama-jada'aky." ²⁷ Winets ja kumeeñ jaa'y wyaañ: "Tixi teety Abraham, pøni jade'en tunts may'ajt jøts yø Lázaro xkaxt jam ndeety tyøjkwindum, ²⁸ jaak jam øts nmigu'uk ja nimagoxk, jøts t'atstukmado'ot jøts kidi ya nayide'en myendi ayoobi ya ayodaajkjøøjty." ²⁹ Jøts ja Abraham wyaañ, yide'en ja tnimaay: "Jøts timts ja wya'ant midi ja Moisés yjaa'y midi ja Dios kyugajpxtyøjk tø tnigajpxti. iTi wan ja jam tnijawidi pøni myøjpiktaktip!" ³⁰ Jøts ja kumeeñ jaa'y y'adsøøy: "Janch ja jade'en teety Abraham ja', yjayiktigatstibik chinaa'yin ja y'ijtyi ku ja pøn jam jujky ñinøjkxidit pøn tø y'oo'knidi." ³¹ Jøts

ja Abraham ñiimy: “Tixi pøni ka' ja tkupøjkti midi ja Moisés yjaay jøts sa jaty ja Dios kyugajpxy wyandøø, ¿ti ja'ats ja yjaakjanchjāwīdip øy oo'kpi ja jujky yjaninijxxyidi?”

17

Ja' midi yikpøkpyajtp

¹ Yide'en ja Jesús tnimaay ja pyabøjkipitøjtk:

—Juuni øy ti kya'ukyikpøkyuñ, kø'øm tsøkyts ja'. Pønts myigu'uk tyikwinmaa'nmya'atp jøts ja tyikpøkyuñ, ipø tinim sanim ja yjanchjatt y'anmija'win! ² Ne'egi tyimyjapaat'ajtip jøts ja mejyjotp yikniwibejpatt ku møj paandaak ja y'ukyiktayukxotsit, jøts øts n'u'nk n'unajk ja kidi mibaat xyikpøkyuujni. ³ Øyimts mnay'eix'etidit jøts kidi nayide'en m'adø'øtsti sam o pøn y'adi'ichin.

'Pøni m'eixtip ku ja mmigu'uk mmidundigøyidi, tukmad-owdits jøts kidi jade'en y'adø'øtsti, uk pøni nagyumaajyidipts, maa'kxuktits ja'. ⁴ Øy ja wixujk ojkin tjayiknīpati, øy ja jade'en mjamidundigøyidi, pøni nadyagumaajyidipts ja nayide'en wixujk ojk pøni mnimaajyidip ja': “Ka' øts jade'en n'uktunit”, maa'kxpts meets ja'.

Ja møj janchja'win

⁵ Xjats ja nwindson'ajtim ja kyudanaabyitøjtk ñimaajyøø:

—Møøky øøts janchja'win møj.

⁶ Winets ja tnimaay:

—Kuk meets jeexyip wine'enin xmøøt'aty ja janchja'win sam tu'uk mortas pajkin, tøts meets ya'at kipy jeexyip xnimaaniði: “Pidø'øk ya jøts mejyjotp mnøjkt, jamts myo'ont”, nay jatyits meets ja jeexyip tø mmimadøyi.

Ja tumbi tyunkjøjp

⁷ Ku pøn ja tumbi t'ukyiktuñ kyamjotp, tyikyu'uy tyiktuñ uk tyiktsakaa'ixy ja jam, kuts ja wyimbity jam wyindsøn tyøjktotp, ku ja jam yja'aty, ¿ti jaty ja jam tyimyknojmi: “Ya tyimñax jøts mga'aty”? ⁸ Pø ka'axi ja jade'en yiknojmi, pø yiknimaapyxi ja jam: “Yik'øyik øts n'a'ux jøts ø xwindsø'øgit, wan øts jawyeen tkay t'uuky jøtsnim me mga'aty m'uukt.”

⁹ Kuts ja tumbi ja jade'en tø tjauktumi pøni sa dø'on ja tø yik'ane'emy, ¿ja ti winets ja yiktakajxa'aky? Pø ka'axi. ¹⁰ Nayide'ents meets idø'on Dios xmidu'unt, ku ti xun'abaadidit pøni ti ja mduktuujnidip jøts meets ja xnøjmit: “Ti tumbi øøts idø'on, ja'ayi øøts iiy tø nduñ, midi paat'ajtip øø ndu'ump.”

Ku ja Jesús tyiktsøøjky nimajk ja jaa'y pøn jadi'iñi putsnidip

¹¹ Kuts idø'on ja Jesús tyuu'døjkiyøjmi jøts ja ñijkxy jam Jerusalén, najx idø'on ja Samariit etjotp jøts nayide'en jam

Galilea. ¹² Jøts kuts ja yja'jty jam mā tpaajty tu'uk ja kajp, jamts ja pyajtøø nimajk ja jaa'dyi pøn pu'uts pa'am wyinaty pøjkidip, jøts ja jagamyi wya'k'øydøø, ¹³ jamts ja møk'ampy ñimaajyøø:

—iWindsøn Jesús, ayo'ejxk øøts, ejx øøts yide'en njaty!

¹⁴ Kuts ja t'ejxpaajty jøts ja tnimaay:

—Nøjkx x'ats'ejxti ja teetyøjkti.

Xjats ja jaty ñøjkxtøø, jamnim ja wyinaty ñaxti ku ja tsø'øky ñayja'winiyidi. ¹⁵ Winets nayjaty tu'uk t'ejxpaajty ja pyu'uts jøts kudam ja tø tyaagyøjxni, jøts ja jaty wyimbijty, møk ja Dios ja ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ, ñiyaxni niyjojkni ja wyimbijty. ¹⁶ Jøts ja twinguxanay'øiyii'ñ ja Jesús jøts ja jamyi ñamyujtstaajkøø, ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ ku ja wyinaty jade'en tø yiktsø'øgyi. Samariit jaa'y idø'øn jade'en tump. ¹⁷ Xjats ja Jesús wyaañ:

—¿Ti kidimts meets nimajk tø mdsokixy? ¿Mā net ja yjanidaxujkpidi? ¹⁸ Jabyøø'kxyik øts ya ne'egi xnimemp nadyu'uk, yø'øjik øts ya ne'egi x'atskajxajkp.

¹⁹ Jøts ja tnimaay ja jaa'y:

—Wā'kuki jøts mnøjkxnit; ja'agøjxp tø tyay yø mbu'uts ku ø tø xjanchjawi.

Sā ja Dios ja kyutujk tyikme'ent midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y

²⁰ Xjats idi'ingøjmyi, ja fariseotøjk tyiktøødøø ja Jesús juunin idø'øn ja yja'att ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y, jøts ja t'adsøøy:

—Ka'ap ja ti ejxin pøni sā Dios ja kyutujk tyikja'aty. ²¹ Kidi xjöp'ijxy'atti jøts pøn wya'ant: “Ixya ja'”, uk ñø'ømdit “Ixem ja'”; ka'ats, pø jaanixi meets ja ya xjamøøt'ajtni.

²² Jøts ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Ja'atp ja xøøw ja jumøjt ku mee tsojk ejxpaadyim xja'ejxwa'ant ja naxwii'ñit jaa'y ja myøjkudanaabyi, ka'ats meets ja jaty x'ext. ²³ Mjadyimyjayiknøjmidi meets: “Ixya ja'”, uk møkknøjmidi meets “Ixem ja'”. Kidits xmibøkti. ²⁴ Ku ø nme'ent, wā'ats x'ejxtit xnijawidit jade'en sam ja et wyidsuky in xem yam tyikjajta'aky, jats idø'øn wyinaty tmibaat'aty. ²⁵ Jawyeents ø n'uk'ayo'ot øy øy, ka' øts ja jaa'y xkupøktit pøn jaty ja ixyam jujky'ajttip. ²⁶ Nayide'en ø njatt sam ja Noé yjajty in ku ja ya y'atsinaay, nayide'en øy pøngapøn y'adø'øtst. ²⁷ Kya'adyit y'uuktit sam ja y'adø'øtstøø, y'amajtskidi ja jotkujk, ja y'u'nk ja ñøøx ja tyik'amajtskidi tyimyjaakja'abi xøøw ku ja Noé tyøjkiyii'ñ jam barkijotp, kuts ja møk tuu myiiñ xjats ja ojts ñi'ijtyi y'oo'køxti. ²⁸ Nayide'ents yjajty ku y'atsja'ajty ja Lot: jotkujk kyaydi y'uukti, yjuydi kyajpxti, yakti tyookti, ñe'epti kyojti, ña'adi pyotsti, ja tyøjk

tyik'øyidi jotkujk; ²⁹ kuts ja Lot jam Sodoma kajpjotp ja'ayi pyidsimy, jøts ja jøønduu jatyi myiñ jøkmyøøt, jøts ja niduki'iyi tyiknax'o'jikixy ja jaa'y. ³⁰ Nayide'ents idø'on winet et yjatt ku ø x'ejxpaaattit jotmøn.

³¹ 'Pøni jam wyinaty øy pøn jam tøjkojxp tø pyety, ka'ats ja t'uk'atsnidøjkinit pøni ti jaty ja jap tyøjkjøtpy myøøt'ajtpy jøts ja tpøkpidsømwa'ant; pøni pønts jam wyinaty widejtp kamjotp, ne'egi tøøpts ku ja ne'egi kya'ukwimbejtnit tyøjkwindum. ³² Ja'myajtsidi ja Lot ñidø'øxy sa ja yjajty. ³³ Pøn kagu'øøgyim pyikta'aky t'ejxp, windigø'øpyts y'anmija'win ja' Dios wyingujk; pønts tkayikmøjtøjkyp øy ti, pøn ø ne'egi tu'ugyi xnadyamiyojxip, ja'ats idø'on y'anmija'win nøjkx nitso'ok'ajtp.

³⁴ 'Øts idø'on wamp jøts ku jam wyinaty o pøn namajtsk ttamaamukti tu'ugyi ja maabajt, tu'ukts ja ja'ayi yikpøkjø'økt jøts ja yjadu'ukpi wyindigø'øty. ³⁵ Pøni jam tø'øxyøjk wyinaty namajtsk yjøjtsmukti, tu'ukts ja nayide'en yikpøkjø'økt ja y'anmija'win jøts ja yjadu'ukpi nayide'en wyindigø'øty. ³⁶ Nayide'en ja yaa'dyøjkmidi, pøni jam ja namajtsk wyinaty jam kamjotp, tu'ukts ja yikpøkjø'økt jøts ja yjadu'ukpi ka'.

³⁷ Kuts idø'on ja jade'en tmadoodøø jøts ja ojts tyiktøwdi:

—¿Ma windsøn'ajtim idø'on ja jade'en yjatt?

Jøts ja y'adsøøy:

—Kidi mwā'andi ku ja kyayiknijawit, jabi niduki'iyi meets ja xnijawit ku ø nme'ent.

18

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ku'økyø'øxy jøts ja kudunk tiidyumbi

¹ Xjats Jesús ja ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky. Ja' idø'on ja tyukmadogukiwyampy jøts ja Dios'ajot'ajt'ettit jøts nijuuni kya'amutsk'attit. ² Jøts idø'on ja tnimaay:

—Jam idø'on kudunk tiidyumbi wyinaty tu'uk jam kajpjotp, niwine'enints idø'on Dios ja tkidyimwyindsø'øgi, nipøn ja tkamøj'ijxy øy yjapøni. ³ Nayjamts idø'on ku'økyø'øxy tu'uk chinaamyi, ja'ats ja kudunk tiidyumbi jam tmiyø'øy'ejtp, ejtp ja yja'øø'ngunaxy, jøts idø'on ja tja'amidøy ja tiidyu'unin, ja myidsep tjani'øøni jøts ja yikpayø'øty. ⁴ Jeky idø'on kudunk tiidyumbi ja tkamøjpihta'aky jøts ja ka'ap tpayø'øy, xjanimts ja wyinmaay: “Øy øts idø'on Dios ngawindsø'øgi, øy øts idø'on nipøn ngatunk'aty, ⁵ kuwanits øts idø'on jade'en ndu'unt, pø ejtpts øts yø xjanchmiyø'øy'ity, janch møk ø xyikjotkixy,

tikuts øts yø nganitanit jøts jade'en kya'ukmenit jøts øts yø xka'ukyikjotma'tnit."

⁶ Jøts ja nwindson'ajtim yide'en yjaakwaañ:

—Ja ka'øy kudunk tiidyumbi dø'øn jade'en wamp. ⁷ Kuts idø'øn Dios, ¿ti jaa ja tkidyimñitanit ja yja' pøn ja xinaxy tsunaxy ja'myajts'ejttip? ¿Ti kidi ja jatyí tpudøjkiñit? ⁸ Øts idø'øn wamp jøts ku ja jatyí tñitanit ku ja jatyí tnikajpxu'utt. Kuts ø nme'ent, ¿windem øts naxwii'ñit jaa'y n'ukpaaty tum jade'en tu'ugyi ja yjanchja'win?

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja fariseotøj jøts ja yikugubajtpi

⁹ Jøts ja Jesús ttanimadyaktøjkiyiññ jadu'uk ja madya'aky, jøts ja ttukmadøy pøn namyikaxi jaa'y'ajttip, kø'ømyi ñay'ødyiyidi ñay'øbyikta'agyidi jøts ja myigu'uk ja kawin'ijxyim tjawidi. Ja'ats idø'øn ja ñimaay:

¹⁰ —Namajtsk idø'øn ja jaa'y ñøjxxtøø Dios ajot'ajtpi jam tsaptøjkjotp: tu'uk fariseo, jøts ja yjadu'ukpi yikugubajtpi jaa'y. ¹¹ Tanaapy ja fariseo jøts ja yide'en tmigajpxy: "Dios Teety, ndukmøjja'wip ndukunuu'kxyja'wip mets ku ø ka' nayide'en nduñ sam o pøn myaatsti kyawindiyjaa'y'atti, sam øy pøn axøøk pyøkyundi; ni ngajade'eni paat øts sam yø yikugubajtpi ixa tyani. ¹² Majtsk ojk me n'amaay'aty tuk-samaan, ngagugayi ngagu'uugi mets, jøts ndamiyøjxpy mets nbikta'aky wan jaty ti jaty ø nbatpy n'ijxpy." ¹³ Jøts idø'øn ja yikugubajtpi jagam ja ne'egi wya'k'øyyiññ, ka'ap ja jadine'en y'aaw yjoajt myajada'aky jøts ja wine'enin y'ejxjø'økt jøts ja wine'enin chajp'ext, jøts ja ne'egi ñagyachkoxi, yide'en ja wya'añ: "¡Dios Teety, ayo'ejxk øts, janch pojkipitumbijaa'y øts!" ¹⁴ Xjats ja Jesús yide'en wyaañ: "Øts nømp jøts ku ja yikugubajtpi ojts ne'egi yikmee'kxy, jøts ja ojts wyimbejni ñøjxni tyøjkwindum, tø ja yiktamee'kxy ja pyøky. Jøts ja fariseo nigidi yikmee'kxy pøn namyikaxi jaa'y'ajtip, pøn kø'ømyi nay'ødyejidip nawya'atspiktaajkidip, ka'ats ja mibaat tminaxti ja wyinmaa'ñ jam Dios wyindum. Pønts tpøjja'widip ja pyøky, pøn yik'ayowim tminuu'kxaktip ja Dios, ja'ats idø'øn ne'egi møjtojkidip jam Dios wyingujkp."

Ku ja Jesús ojts tkunuu'kxy ja mutsk una'jk

¹⁵ Nayi yiktanimemp idø'øn ja Jesús ja mutsk una'jk jøts ja tkønixajt; jøts kuts ja pabøjkipitøj jade'en t'ejxtøø, winets ja ojts møk twingugajpxidi pøn jaty ja mutsk una'jk tyik-mendip. ¹⁶ Winets ja Jesús ja mutsk una'jk tyaaajxmiiñ, jøts ja pyabøjkipitøj ojts tnøjmi:

—Wan yø mutsk una'jk tmendi, kidi meets yø xkaduknimiñ; ja yjade'embi jaa'y idø'øn Dios kyutujk nitanaajyidip. ¹⁷ Janch meets idø'øn nnøjmi, pøn tkagupøjkip

ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y sam ja mutsk una'jk ja tkupikyin, niwindemts ja tkapaaty tka'ixy ja Dios nitso'ok'ajtin pøni ka'ap ja tkupøkti.

Ja kumeeñ jaa'y

¹⁸Jøts idø'øn ja Jesús tu'uk ja kumeeñ jaa'y ñimaajyøø:

—Mets øyjaa'y yik'ixpøjkpi, çti ø ndu'ump jøts øts ja n'anmija'win tpaatt ja nitso'ok'ajtin xemikøjxp?

¹⁹Jøts ja Jesús wyaañ yide'en:

—Çti jade'en myikwajniip jøts ku øts øy? Ka'ap ma pøn tu'ugin y'øyi sam Dios. ²⁰Mnija'wipts ja Dios kyutujk sa ja wya'añ: “Kidi mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'øxy xpøjkxi; kidi myikjaa'y'øøky; kidi mmeech; kidi mmigu'uk xwin'iin; windsø'øgi mdeety mdaak.”

²¹Jøts ja jaa'y wyaañ:

—Jaayim øts yø jade'en nbaduñ ku nmutsk'aty.

²²Kuts ja Jesús ja jade'en tmadøøy, xjats ja tnimaay:

—Jap jadu'uk midi mgabadumpñim: too'køx ti jaty jam mmøøt'ajtpy jøts ayoobi jaa'y ja xabudøkit, jøts ja jap tsajpjøtpy nøjkx mwingaxø'jkxi ja jujky'ajtin; winets mdsoont jøts øts xmøødit.

²³Kuts ja jade'en tmadøøy jøts ja jaty yjanchjot-madyøjkiyññ kumi janch kumeeñ idø'øn ja', ka'ap ja tmajtstu'utwa'añ ja pyikta'aky. ²⁴Kuts ja Jesús t'ijxy jøts ku ja jaa'y jade'en yjotmay'øøky, jøts ja wyaañ:

—iWindemnim ja kumeeñ jaa'y jade'en tpaajtniyidi ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y! ²⁵Ne'egi tsojk ñaxt tu'uk møj jiyujk jap xuun'ñ jutjøtpy, jøts nigidi tu'uk kumeeñ jaa'y tyøkit jade'en ma Dios kyutujk tnitani tuki'iyi.

²⁶Pøn jaty ja jade'en tmadoodip, ja'ats wandøø:

—ÇPømbits idø'øn nitso'ok'atp?

²⁷Winet Jesús ja ñimaajyidøø:

—Ka'ap yø øy pøn jaa'y kø'øm ñankñitso'ogiyit, ja Dios ja'ayi myøøt'ajtpy ja møk'ajtin sudso xyiknitsoojkint, niti Dios tkatsepjawi.

²⁸Jøts ja Pedro wyaañ:

—Windsøn'ajtim, tøts øøts nbikta'aky tuki'iyi nmajstutkixy ti jaty øøts y'ijty nmøøt'ajtpy, ixyats øøts jade'en nwidity møøt mets.

²⁹Jøts ja t'adsøøy:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, pøn yjøøn tyøjk tkaba'ayoop, pøn tyeety tyaaak, y'uch myigu'uk, y'u'nk ñidø'øxy tkajotmay'ajtp, ja'agøjxp ku ja ne'egi tyikmøjjiyi ja Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy; ³⁰pøni wine'enin ja ya naxwiin yjaaktsøøni, pyaajtipts Dios kyunuu'kxin ja' jøts nitso'ok'atp y'anmija'win ja xemikøjxp ku ja Dios jadu'ukpi tsinaa'yin ja myo'ojiyit.

Ku ja Jesús jadigojk tñigajpxy jøts ku ja y'ookt

³¹ Xjats ja Jesús abiky tyaaixiyiiñ ja nimakmajtskpi pabøjkpitøjk, jøts ja tñimaay:

—Yamnims inet jam Jerusalén nnøjkxindit, ma jade'en yjatt sa jaty ja kugajpxtyøjk tjaadyandøø jøts ja tñigajpxti ti ø ndu'ump, ti nbaatp. ³² Yikmatsp øts jøts ø nyikøyakt nyiktagødøkit pøn ø ngamigugajp, nyiknixe'ekt nyiktaxe'ekt øts, nyikwidsujt nyikjøptsujt, kawine'en nyikjemnøjmmit nyik-tenøjmmit. ³³ Ku øts jawyeen n'ukyikwinwopt n'ukyikjøpwopt, jøtsnim øts ja xyik'ooktit; pidsø'ømpts øts jap oo'kpi jutjøtpy kidigøøk xøøw.

³⁴ Jøts ja ka'ap tja'gyukidi nisudso'ampy, pø ti ja jade'en yiktamimadyaktip, nisudso'ampy ja tkaja'gyukidi.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y

³⁵ Kuts ja Jesús jam wyinaty Jericó yja'atwani, jøts jam tuu'pa'am tu'uk chøøni ja winap jaa'y, jam ja yiklimunsimuky.

³⁶ Kuts ja tmadøøy jøts ku ja mayjaa'y jam yjanchnaxti, jøts ja ojs tyiktiy ti dø'øn tuujnip jajtip. ³⁷ Jøts ja yiktukmadøøy jøts ku ja Jesús jam wyinaty ñaxy pøn jam Nazaret tsoo'mp.

³⁸ Winets ja møk'ampy wyaañ:

—iJesús, mets m'aats'ajtpy mgugoj'ajtpy ja David, ayo'ejxk øts!

³⁹ Pønts jam wyinaty jawyeen yø'ødyip, ja'ats ja møk'ampy nimaajyøø jøts y'amo'ont, jøts yjaaktyimykjinajxpy ja', ka'ap ja y'amøñ, jinaxy ja wyan'adi'ich:

—iJesús, ayo'ejxk øts!

⁴⁰ Winets ja Jesús wyaa'k'øyiyiiñ jøts ja wyaañ jøts y'atsyikwa'at ja winap jaa'y. Kuts ja wyingume'eniyøø wingon, xjats ja tyiktiy jøts ja tñimaay:

⁴¹ —¿Ti dø'øn mdsøjkpy, ti øts idø'øn xuktunwamp?

Jøts ja winap jaa'y y'adsøøy:

—Windsøn'ajtim, win'ejxwamp øts.

⁴² Jøts ja Jesús ja ñimaajyøø:

—iWin'ejxts inet! Ja'agøjxp yø mween tø y'øyi ku ø tø xjanchjawi.

⁴³ Jøts idø'øn ja winap jaa'y jade'en wyin'ejxpijky, jøts ja tpadso'jñ ja Jesús, møk ja ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi ja Dios. Jøts ja nayide'en wyamidi pøn jaty jam ja jade'en t'ejxtøø.

19

Ja Jesús jøts ja Zaqueo

¹ Xjats ja Jesús yja'jty jam Jericó, kyajptøjkiyiiñ, ² jamts kumeeñ jaa'y wyinaty tu'uk, Zaqueo ja xyøøw midi ja yikugubajtpitøjk wyindsøn'ajtip. ³ Ja'ats idø'øn

tyimyjawin'ejxwamp ja Jesús jøts ja t'ejxkapt. Janch mayjaa'yts jam wyinaty nisudso'ampy ja tka'ext, jaa ku ja kon yjaaktyimtyanaañimi. ⁴ Xjats ja ojts jawyeen putyi t'anøjkxi mā dō'øn ja Jesús jam wyinaty ñaxwā'añ, jøts ja jam kipkyøjxp kyøjxpejty. ⁵ Kuts ja Jesús jam ñajxy, ixam ja Zaqueo kipkyøjxp, jøts ja Jesús pyat'ejxøø, yide'en ja ñimaajyøø:

—Zaqueo, putyi winak, jap øts ixyam mets mdøjkjōtpy nja'da'akwā'añ.

⁶ Jøts ja Zaqueo jaty wyinaajky, janch ejtni xoni dō'øn ja tyikja'jty ja Jesús jam tyøjkjotp. ⁷ Pøn jatyts ja jade'en t'ejxtøø, jøts ja pyagajpxpinaxwā'ktøø, ja' ja kyajpxtip jøts kuk ja Jesús jam wyinaty tō ñijky mā ja ka'øyjaa'y tyøjk jam. ⁸ Jøts ja Zaqueo wya'kukiyyi'ñ jøts ja nwindson'ajtim yiknimaay:

—Windsøn'ajtim, ndamay'atp øts ayoobi jaa'y kujkwa'kxy ti jaty øts ixja nmøøt'ajtpy; pøni tøts øts o pøngapøn o tigati nbøjkxi awin'øøni'ampy, nyik'u'nkipts øts ja' jøts øts ja jawaani may nyikwimbejtxit, maktaxk ojk tukjadine'en jaty y'u'nk'att pøni sã ja kyojpk.

⁹ Xjats ja Jesús wyaañ jøts ja tnimaay:

—Ixyam ja nitso'ok'ajtin tō yja'aty ya tøjkjøøjty, kumi nay Abraham meets m'aadsip mgugojip. ¹⁰ Pø ja'abixi ø tō nnimendi jøts øts ja ndukpaattit nduk'ejxtit ja nitso'ok'ajtin pøn ja y'anmija'win y'ijty tigøy'ejtnidip.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja meen kyojpk

¹¹ Ixam ja mayjaa'y ja pyatmadøyi ku ja jade'en wya'añ, jøts ja tñanimadyaktøjkii'ñ tu'uk ja ejxpajtin madya'aky, ku ja jam wyinaty kujk wyingoni jam Jerusalén. Nømpxi dō'øn ja jaa'y wyinmaydi, ja'ayi ja jam y'ukja'att jøts ja jaty wyindsøndøkit, jøts Dios kyutujk ja tyiktuujnit midi ja tyanitanaapy yjaa'y. ¹² Jøts idō'øn ja tnimaay:

—Jaa dō'øn jaa'y y'ijty tu'uk, jotkujk jaa'y. Ja'ats ojts abikyajp t'anøjkxi jøts ja jam y'atswindsøndøkit. Ku ja wyimbett, møjwindsøn ja wyinatyni. ¹³ Jøts idō'øn tyumbi ja nimajk twaadsøø ku ja wyinaty choonwā'añ, jøts ja nidu'uk jaty ttagødøjkii'ñ tu'uk møj mukmyeen, jøts ja tnimaay: “Mda'aju'udyip mda'agajpxtip idō'øn yø mmeeñ, wan tmayi kunim ø nwimbett.” ¹⁴ Mi'ajkiyipts idō'øn ja jaa'y ja' pøn jaty jam tsinaadyip, jøts ku ja chøj'ñ jøts kexy yø'øbyi ja yiktabaguejxy jøts ja jam yide'en y'atswā'andit: “Ka' øts ya'at jaa'y ndsøky jøts øøts yø nwindson'att.” ¹⁵ Jøts yikpiktaajkim idō'øn ja' jøts ja wyindsøn'att, winets ja wyimbijty jam mā ñaajx kyajp. Ku ja jam yja'jty jøts ja twaadsøø ja tyumbi pøn jaty ja wyinaty tō tkømø'y ja meen, ja' ja ñijawiwampy wine'en jaty ja wyinaty tō tyik'u'ngidi. ¹⁶ Jøts ja yjawyeembi

myiĩn jøts ja tyukmadoojoø: “Windsøn, majk ojk øts ja jaduk-jadine'en jaty tø nyik'u'nk'aty ja mmeen̄.” ¹⁷ Xjats ja wyindsøn y'adsøø: “Øy'ajtp, øyxi dø'øn jade'en mduñ, m jotwampxi dø'øn jade'en; ti s̄a metsxi yjadini'iñibi mēñ jade'en tø xyik-mayi, ja'agøjxpts mets ndukwindsøn'atwa'añ majk ja kajp.” ¹⁸ Jøts jadu'uk myiĩn, ja'ats waan: “Windsøn, magoxk ojk øts jadukjadine'en jaty tø nyik'u'nk'aty ja mmeen̄.” ¹⁹ Jøts ja nayide'en yik'adsoomøø: “Windsøn'atp mets ja magoxkpi kajp.” ²⁰ Winets jam jadu'uk myiĩn jøts ja wyaañ: “Windsøn, ixyaani ja mmeen̄. Konji'iky øts yø nbaayjotpy tø nyik'ity; ²¹ kumi nnija'wip øts jøts ku mets ka' ti jadi'iñi xnaajtsjawi, ja'agøjxpts øts ndsø'øgi, ja'abaat me xpayø'øy øy mets ja xjagaja'aji, myikpidø'økwambyaat mets ja pikta'a'ky øy me njagani'ipy.” ²² Winets windsøn ja ñimaajyøø: “Mets ka'ømyidumbi, kø'øm yø m'aaw mnadyani'øøniyi, yø' me kø'øm mdiidyujnip. Pøni mnija'wip tam ku øts jade'en njaa'y'aty ku øts ja nbøkmuky midi ø ngabiktakpy, ku øts ja xijy nyikpidi'ikpyaat midi njaganipy, ²³ jøts, ¿ti kuts øts ja nmeen̄ tø xka'anuu'kxyaky, jøts øts ja meengyojpk jeexyip tø nbaaty møøt ja meeñu'nk?” ²⁴ Jøts ja tnimaay pøn jaty jam wyinatyi: “Pøjxidi yø mēñ, jøts ja xmo'odit pøn øts ja nmeengyojpk majk ojk tø xyik'u'nk'ajtiyi.” ²⁵ Jøts ja wyandøø: “Pø jamimts windsøn ja' myeēñ, pø majkts mēñ muky ja jam tmøødi.” ²⁶ Jøts ja windsøn y'adsøø: “Øtsts idø'øn wamp, jøts ku ja yjaaktyimyikpudøkit pøn tyikmøjtakp ku ja o ti yiin waan yikmø'øy; pønts kø'øm o ti tkidyimyikmøjtakp ku ja o ti yiin waan yjayikmø'øy, jaaktyimyikpøjkøjxpts ja ne'egi tuki'iyi. ²⁷ Jøts ja' pøn ø xmi'ajkidip pøn ø xkatsojktip jøts ø nwindsøn'att, nøjkxts ja x'atswawdi jøts ya xyikme'endit jøts ya xtyimyikpa'ooktit øts nwingujky.”

Ku ja Jesús kyajptøjkiy'ñ jam Jerusalén

²⁸ Kuts ja Jesús jade'en myadyak'abajtiyi'ñ, jøts ja ñajxy, jamxi ja Jerusalén ñijxy. ²⁹ Jawaani ja jam wyinaty kyidy-imyja'atti jam Betfagé jøts jam Betania, jade'en ja kajpxøøw jam, ku ja tkejxy namajtsk pyabøjkpi ku ja jam wyinaty wingondi mā ja kojpku'nk jam txøøwi Olivos, ³⁰ jamts ja tnimaay:

—Nøjkxti ixem kajpjotp, ixē wingon. Kuts inet jam mja'attit, jam inet buur tu'uk kuw'ñ xpaattit midi ka'anīm pøn ttat-søøni. Ja'ats m'atsmigajidip jøts xyikme'endit. ³¹ Pøni pønts myiktøøjidip tigøjxp ku xmigajidi, nøjmidits jøts ku ø ndsøky.

³² Jøts idø'øn ja pyabøjkpi namajtsk ñøjkxtøø tpattøø jade'en s̄a Jesús ja wyinaty tø ñi'i'mxyidi. ³³ Jam ja wyinaty tyimyigajidi ja kujiyujk ku ja jiyujk ja ñimaajyidøø jøts ja yiktøøjidøø:

—¿Tigøjxp ku yø jiyujk xmigajidi?

³⁴ Jøts ja t'adsoodøø:

—Kumi ja nwindson'ajtim yø ttsojpk.

³⁵ Jøts ja twejtsnøjkxtøø mā ja Jesús jam wyinaty y'awijxy, jamts wyet ja ttajiba'andøø jøts Jesús ja ttawa'atspejty. ³⁶ Kuts idø'øn ja Jesús wyingon'adøtsni, xjats wet ja nøø' tuu' yik-tabatya'abi. ³⁷ Ku ja wyinaty wyingoni ja kajp, ku ja jam kyida'aky Olivos kojpkwemp, winets pyabøjkpitøjk ja ejtni xoni yjanchpaya'axyi yjanchpajøkyi, jøts ja møk'ampy ttukmøjawidi ttukunuu'kxyjawidi ja Dios ku milagri'ajtin ja wyinaty jade'en tø tyuk'ijxyidi. ³⁸ Yide'en ja wya'andi:

—iØy'ajtp ku Dios xuknimi'iñim kyunuu'kxy wyindsøn! iJotkujk'atym idø'øn jap tsajpjøtpy! iKuuyi Dios jadu'uk yjaak'øyi!

³⁹ Winets ja fariseotøjk winaagin tnimaadyøø ja Jesús pøn jam wyinaty jaa'y agujkpti:

—Windsøn, tiku waani sã xkanøjmi yø mbabøjkpitøjk.

⁴⁰ Jøts ja y'adsojøø ja Jesús:

—Øts idø'øn wamp jøts ku øts inet yø njayik'amo'ondit, wenkpits inet kajpxkojmidip møk'ampy, nijuuni yø kya'amondi øy yø pøn yjayik'amonwa'añidi.

⁴¹ Kuts ja t'ejxpaajty ja Jerusaléngit kajp ku ja jam wyinaty jawaani kyaja'atni, jøts Jesús ja tkudsaachwinmā'ayiyi'iñ jøts ja yaajxy, ⁴² yide'en ja wyaañ:

—iKuk jeexyip iiy wine'enin xja'gyuki jøts ku ja mxøøw ja mjumøjt tø mjataja'adyi, jøts jeexyip ni'ijtyi ja mjaay tpaatti ja Dios kyunuu'kxyin! Tøts ja tiempi ñaxy, iti jaa ja xijy, jatyi myiktami'awa'anigyojmit! ⁴³ Ja'atp ja xøøw ja jumøjt ku tiempi kya'øyt, ku mmidsep mdamukit, amuum myikna'awidejtkøxt, nima awa'ats mgata'ant, ja xem ja yam myiknidøkit, ⁴⁴ naxjøtpy myikjaagida'akt jøts ja mjaay may'ampy kyudigø'ødyit. Niwine'en niti kyata'ant; ja'agøjxp ku tø xkagupiky ja Dios ku ja kø'øm tø mjanimiñi.

Ku ja Jesús twojpidsoṃguixy ja too'kpitøjk jam tsaptøjk agø'øm

⁴⁵ Xjats ja Jesús chaptøjktøjkii'iñ jøts ya tuki'iyi tyikpidsømbinaxwa'jky pøn jaty jam wyinaty yajktip too'ktip, juudyip kajpxtip, ⁴⁶ yide'en ja tnimaay:

—Yide'ents Dios kyajpxy jap kyøjxa'ayi: “Ja' øts ndsaptøjk wya'añ jøts øts njaa'y jap Dios'ajot'attit”; mā meets yø ya jade'en xyiktuni sã maa'tspi chinaadyaajkindi.

⁴⁷ Jabom jabom idø'øn ja Jesús jam tsaptøjkjotp yik'ixpijky; yam idø'øn ja teetywindsøndøjkti, møøt ja kajpxwejpitøjkti møøt ja møjaa'dyøjkti midì tnigubajk'ajttip ja kajp, tniwinmayidi sudso ja yjadyimy'uk'ooktnim. ⁴⁸ Jøts ja nisudso

tkamidabyaatti ti sa ja ttu'undit, pø amuumts ja jaa'y ja jam pyatmadøyi, ti pøn ja jam kabatmadojiyip.

20

Ja Jesús kyutujk

¹ Xjats idø'øn yide'en tuk'ojk yjajty ku ja Jesús jam wyinaty tsaptøjkjotp tyik'ixpiky ja mayjaa'y, ja øgyajpxy ja øy'ayuujk ja jam wyinaty kyajpxwa'kxpy sudso nnitso'ok'ajtin, ku ja teetywindsøndøjk jam yja'jttøø, møøt ja kajpxwejpitøjkti, møøt ja møjaa'dyøjkti pøn tnigugajp'ajttip ja kajp, ² ja'ats idø'øn jam yide'en wandøø:

—Yø' mnigajpxp pøn jade'en tø mdagutujk'aty jøts jade'en m'adø'øtst. ¿Pøn yø kutujk jade'en tø mmø'øyi?

³ Winets Jesús ja t'adsojimbijty jøts ja tnimaay:

—Nayide'en mee nyiktøøwami, jøts m'adso'odip idø'øn:

⁴ ¿pøn ja Juan ojts tyane'emyi jøts ja yiknøbatt? ¿Dios ja ojts jade'en tyanigutujk'ajtxyi, uk ja naxwii'ñit jaa'y?

⁵ Winets ja agø'ømyi tkajpxy'ajttøø, yide'en ja ñawya'añidi:

—¿Sa nnima'ayin? Ku net yø njanima'ayin jøts ku Dios ja tyanigutujk'ajttøø, yide'ents inet yø x'adso'owin: “Jøts ¿tigøjxp ku ja xkajanchja'widøø pøni jade'en tam?” ⁶ Jøts kuts inet yø njanima'amy'aandit jøts ku ja yaayyi jade'en yiktanigutujk'aty, tsojk inet yø jaa'y xjanchka'tspa'o'jkindit, kumi wa'ats yø tnijawidi jøts ku ja Juan ja Dios kyexyi.

⁷ Xjats ja t'adsoodøø jøts ku ja ka' tnijawidi pøni pøn ja Juan jade'en wyinaty tø tyanigutujk'aty jøts ja jade'en yiknøbatt.

⁸ Jøts Jesús ja ñimaajyidøø:

—Pøni jade'en tam, ni øtsts meets ja ngadukmado'ot pøni pøn øts jade'en tø xanigutujk'aty ku øts jade'en n'adi'ich.

Ku Jesús tmadyakpaajty ja ka'ødyumbidi

⁹ Winets ja Jesús tnimaabyinaxwa'jky ja mayjaa'y, yide'en ja ejxpajtin madya'aky ja tu'uk tnimadyaktøjkiyi'ñ:

—Ja dø'øn jaa'y y'ijty tu'uk pøn jam kyamjotp tnejp ja uvi tsa'am, jøts ja ttukmidaañ ja tyumbi winaaagin ku jeky'ampy widejtpi ñijxxy. ¹⁰ Kuts tpaajty ja uvi tsa'am tujk'aats, jats ja tkejxy tu'uk tyumbi jøts ja t'atstuk'amidowa'añ pøn ja kam jam wyinaty tø tmidandi jøts ja tyaktit ja nidsa'am ni'ipy, midi ja paat'ajtip jøts ja yikmo'ot. “¿Maa?” “Ka'ap.” Ja tumbi ñømdøø. Yikxon ja jam ojts yjantyimyikwøpy, jøts ja yikajxjimbijty wa'ats jadi'iñi. ¹¹ Xjats ja kugam tkejxy jadu'uk tyumbi; nayide'en ja ojts yikjemnøjmi yiktenøjmi, yikxon ja jam yjanchyikipwyøjpy jøts ja nayi wa'ats jadi'iñi yikajxjimbijty, niti ja kyayikmøø. ¹² Jøts idø'øn ja ka' tmimøñ, ojts tyumbi ja jadu'uk tkajkxkojmi jøts ja jam nayide'en ttundøø, tyikwindsaachidi tyikjøpsaachidøø jøts ja tyikaktøø.

¹³ Jòts yide'en ja kugam wyaañ: “¿Sudsom tsøky ndu'unt? Nmajnku'ngin n'ukaxp, ja ku yø t'ejxpaattit, ¿ja kidi yø ttsø'øgidit?” ¹⁴ Ja'ayi ja tumbitøjk ja ojts y'ejxpaadyiyi jòts ja xem yam ñawyajnidøø: “Ya'at yø kam tmidanwamp; wan tyikpa'o'jkyim jòts adøm yø kam nmida'anindit.” ¹⁵ Winets ja tjidøjtpidsømdøø jam kamjotp jòts ja ojts tyik'ookti.

—¿Sats idø'øn kugam ja yjawit tyunidit? ¹⁶ Me'emp ja kø'øm jòts ja tyikugøxit ja yjade'embì tumbidi pøn jadyimy-jade'en'ajttip, jòts ja ne'egi tmo'ot ja kyam ja abiky tumbidi.

Ku ja nidaay'ajtibì ja jade'en tmadoodøø, jòts ja wyandøø:

—iPø katsojknim ja Dios!

¹⁷ Tiy Jesús ja wyin'ijxyidi, jòts ja yiknimaadyøø:

—¿Tits idø'øn yø Dios kyajpxy ñigajpxy ku yø jap yide'en yja'ayi? ¿Nugo yø jap jade'en wya'añ?

Ja tsaa midi ja pojtspi kya'ejxidøø,

ja'ats yam ne'egi tø y'uknøjkxni jam pøch kyubajkp jòts ja' t'amajtsmujkøjpx yø pøch.

¹⁸ Ku ja y'ukyiktanaxkidakpatt ku jam o pøn y'uknaxkidak'akt, pø ma ja nay'ejxpaadit; u kuts o pøn tyanaxkidakpattit ja tsaa, pu'uxints ja yiktawayit.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

¹⁹ Xjats ja teetywindsøndøjk møøt ja kajpxwejpitøjk ja tjadyimy'ukmatswandøø ja Jesús, wa'ats ja tyimyjaja'gyukidi jòts ku ja ja'agøjxp ja madya'aky yikmadyakpaajty; yjadyimy'ukmatswandip ja' ja Jesús, ja jaa'yts ja chø'jkidip paty ja jade'en tkatundøø. ²⁰ Winets ja tpiktaktøø myigu'uk pøn tpa'ejxtip tpago'odip jòts ja ñadyiji nugo jade'en ñanky'ijxyidi sam øy jaa'y, ja'ats ja chojktip jòts ja tkajpxy'ejxtit kuuyi ja y'ukajpxigø'ty, ja'ats ja jatyi tyani'øønidip jòts ja jam tkøyaktit ma wyindsøn ja jamdi. ²¹ Paty ja yide'en tyiktøødøø:

—Windsøn, nnija'wip øøts jòts ku myik'ixpiky øy tsuj, tiy janch tuki'iyi xnigajpxy jòts ka' me pøn xkupiky xkagupiky ti sa me mwa'añ, ne'egi yikxon mets ja ne'egi xnankñi'ixpøkiyi tiy janch ja Dios tyiy'ajtin sudso ja yiknijawit. ²² Tukmadookts øøts: ¿Nmo'op øøts kugubajt ja møj windsøn midi jam abiky'ampy nichøky tø myiñ yikutujkpi, uk ka'?

²³ Yja'wiyi'ñ Jesús ja jatyi jòts ku ja kya'ødyunwa'añi, jòts ja tnimaay:

—¿Tiku øts jade'en xkajpxy'ejxti, tigøjpx ku øts jade'en xniwambatwa'andi? ²⁴ Uktuk'ejxtik øts tu'uk meen. ¿Pøn ja wyeen y'aaw yø jam myøøt'ajtip, jòts pøn ja xyøøw jam køxja'ay?

Jòts ja wyandøø:

—Ja møj windsønims yø' yja'.

²⁵ Xjats ja tnimaay:

—Ja'ats meets ja mmo'op midi ja yja'ajtpy, jøts ja Dios ja' xmo'odit midi ja paat'ajtmiiyip.

²⁶ Jøts ja nisudso'ampy tkakajpxy'ejxti øyik idø'øn ja ttaniwambattit sa jaty ja jam wyinaty wya'añ jam mayjaa'yjotp; jinaxy ja ñigyumaap yjajtøø ku ja jade'en yik'adsoodøø, jøts ja ne'egi y'aaw amøñi t'ukyik'ejtnidi.

Ku ja jaa'y tyiktøwdi pøni janch idø'øn ja' ku oo'kpi jadigojk yjujkpyøktit

²⁷ Jøts idø'øn ja saduceotøjk jam winaagin yja'tmidøø jøts Jesús ja t'ejxwa'andi. Ka'ap idø'øn ja saduceotøjk ja tkupøkti jøts ku oo'kpi y'anmija'win jadigojk pyidsimy jujky'ajtpi xemikøjxp møøt ñine'kx; paty ja tnimaadyøø ja Jesús:

²⁸ —Windsøn, yide'en ja Moisés tjaadyaañ, pønik ñidø'øxy ku'øøky tyiktamp yam ja ka'anin y'u'nk tpaati, pøni jamts ja' y'uch y'ajch, ja'adsik tmøøt'amajtskip ja ku'økyø'øxy jøts ja ttukpaatt y'u'nk, jøts ja jade'en tkayikudigø'øty ja myigu'uk.

²⁹ Jats idø'øn jaa'y y'ijtyi, niwixujk ja tyukyaadyøjk'atti jøts ja yjagyøobi jawyeen y'amajtskiyiñ jøts ja tku'ø'jky ja ñidø'øxy, nitu'uk y'u'nk ja ojs tkapaatti. ³⁰ Xjats ja mutskpi ja tmøøt'amajtskiyiñ ja ku'økyø'øxy jøts ja nayide'en tku'ø'jky, ka'ap ja tyik'u'nkpaajty. ³¹ Jøts ja midigøøkpi ja twaay ja ku'økyø'øxy jøts ja nayide'en tku'ø'jky. Tum jade'en yjajtkøjxti niwixujk, ni tu'ugin pøn y'u'nk tkayiktaañ. ³² Jøts ja tø'øxyøjk nayide'en y'o'jknimaa. ³³ Kuts idø'øn ja nøjkx jadigojk yjujkpyøkti, æpømbits idø'øn ja nøjkx tnidø'øxy'aty jadigojk, pø niwixujkxi ja tø t'atsnidø'øxy'atti?

³⁴ Xjats ja Jesús ja ñimaajyidøø:

—Yaayi dø'øn yø jade'en yjaty, yaayi naxwiiñ jade'en y'amajtskidi ja yaa'y ja tø'øxy. ³⁵ Pøn paat'ajtidip jøts ja nøjkxtit jam mā Dios ja tø t'a'ejxi, ku ja yjujkpyøktit jadigojk ka'ap jam pøn t'ukjotmay'ajtnit ja amajtsk'ajtin, ni tka'ukyik'amajtskyinidit y'u'nk y'una'jk jam pøn, ³⁶ ka'ap pøn y'uk'oo'knit y'uktigøøñit. Tum jade'en ja jam chinaañidit sam ankilistøjkti. Tum Dios ja amuum u'nk'ajtidip una'jk'ajtidip, ja'agøjxp ku dø'øn ja jemchinaa'yin tø tpaatti ku ja jadigojk tø yjujkpyøkti jap oo'kpi agujkpy ja nwindson'ajtimgøjxp. ³⁷ Kø'øm paatxi Moisés ja xukni'a'windi jøts ku oo'kpi yjujkpyøkti jadigojk ku ja jam ojs t'ixy ja ximum ñitøøwyidity. Pø yide'enxi ja jam tmadøøy jøts ku ja Abraham, jøts ku ja Isaac, jøts ku ja Jacob ja tdios'atti ja Dios Teety. ³⁸ Kidi oo'kpipts ja ñidios'ajtpy, pø ja'axi ja ñidios'ajtpy jøts ja tyikjujky'att øy pøn.

³⁹ Winets ja kajpxwejpitøjk winaagin ñømdøø:

—Janch tiigyajpxy, windsøn.

⁴⁰ Jøts ja ka' y'uknay'a'ejxiniyidi jøts ja tyiktøø'adø'øtstit, ne'egi ja y'amondøø.

¿Janch idø'øn ku ja David t'ap'aty ja Cristo?

⁴¹ Xjats Jesús ja tnimaay:

—¿Jøts sudso jade'en mwa'andi jøts ku David ja Cristo t'ap'aty? ⁴² Pø yide'ents ja David tyikwa'añ ja nøky ku ja tjaay ja Salmos:

Yide'en ja nwindson'ajtim ja Dios Teety ñimaajyøø:

“Putsinaaky øts n'aga'ñ'ampy,

⁴³ kunim øts yø nmimajadakøxt pøn jaty mmidsep'ajtip.”

⁴⁴ ¿Sudso'ampyts ja David t'ap'aty ja Cristo, pø wyindsøn'ajtpyts ja kø'ømbaāt?

Ku ja Jesús tnigajpxi ja kajpxwejpitøjk ja kya'øwyinmaa'ndyi

⁴⁵ May jaa'y idø'øn ixam amidodujktip ku ja Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

⁴⁶ —Øyim mnay'ejx'etidit, ejxim yø kajpxwejpitøjk mdawin'iiñidi kya'øwyinmaa'ñ, jade'en yø ñachøkyidi jøts wyet yø tyeky'ok'am paat tpajidøttit, jøts ja' yø chojktip ja nawyindsø'øgi jøts yø yikajpxpoo'kxtit jam mayjaa'y agujkp, jøts ku yø tsaptøjkjotpy tyøkidi tum ja tsinaabyajt yø tyatsinaawyandip midi jam tsaptøjk'okp, jøts ku kyaamyidi tum jam yø ñaxti tsinaabyi mā dø'øn yø myøjtøkidit.

⁴⁷ Nayø'øxi ku'øktyø'øxy ja pyikta'aky tpøjkxidip jøts ñadyijyi ñadyagubøjkyidi ja Dios'ajot'ajtin. Ja ti pøn ja', ja ti pøn ñadyijyi jeky'ampy tsapkajpxtip, nayø'øxi ja'adi pøn ka' ti tyiknigaxø'økti, ñadyijyi øy jaa'y'atti. Yø yjade'embj jaa'yts idø'øn Dios møy yik'ayo'op.

21

Ku ja ku'øktyø'øxy tpiktaajky lyimunsi

¹ Xjats idø'øn ja Jesús ojs t'ixy jap tsaptøjkjotpy ku ja kumeeñ jaa'y jam wyinaty tkugonidi ja lyimunsi jam meeñ'abøjk'ii'ñjotp. ² Jøts ku'øktyø'øxy majtsk ja pyujxmeeñu'nk jam tkugo'onimøø; ³ winets ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tnimaay jøts ja wyaañ:

—Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku yø ku'øktyø'øxy ayoobi ne'egi myinajpxy lyimunsi yø jam Dios wyingujkp øy idø'øn yø kyamabaadi sam o pøn yja' tpikta'akti. ⁴ Ja' yø iij yojxtip midi yø winda'anxiyidip yam yø ku'øktyø'øxy ayoobi ne'egi tpikta'aky ja yiktuujnik ja ñidsinaajyik.

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tsaptøjk yjett

⁵ Jøts idø'øn niwinaagin jam wyinaty tnimadya'akti ja tsaptøjk, ku ja janch tsuj kyaxi'iky, ku tsaa ja jade'en janch tsuj tmøøt'aty, jøts ja nayide'en chujkaxi'iky midi jam wyinaty pøngapøn tø tyoxti. Xjats ja Jesús wyaañ:

⁶—Ja'atp ja tiempi ku ya'at kyuja'wigyøxt ixa jade'en x'ejxti, ku yø tsaa ni tu'ugin kyata'ant nikiibyety.

Ku ejxa'an jawyeen yikpikta'akt ku wyinaty ja tiidyu'unin xøøw wyingøñ

⁷ Winets ja tyiktøødøø jøts ja tnimaadyøø:

—¿Juuni windsøn idø'øn ja jade'en yjatt? ¿Ti dø'øn ja yik-tanijawip jøts ku dø'øn ja wyinaty jade'en yjatwa'añ?

⁸ Jøts ja Jesús wyaañ:

—Øyim mnay'ejx'etidit, jøts kidi mee tø mniyajtni ñiwyindaay'ajtk. Kumi may ja mye'endit pøn øts nxøøw nugo nadyanikajpxidip ku ja ñø'ømdit: “Cristo øts”; “Tø kya'pxy ja tiempi.” Kidits mets ja xpanijxxy jaty. ⁹ Jøts ku xnimado'attit ja tsep, uk tyiktigatsti ja kyutujk adsepkøjxp, kidits me mdsø'øgi; pø jawyeenxi dø'øn ya'at jade'en ñajxkøxt, ka'animts idø'øn wyinaty kya'pxy jøts kyugøxit ja naxwii'ñit.

¹⁰ Winets ja tjaa knimaay:

—Ja møj ja mutsk kajp nøjkx ñañibidi'igyidi, jøts ja windsøndøjk cheptu'undit ja xem ja yam pøn jaty ja naajx ja kajp tñitanaadyip ya naxwiiñ. ¹¹ Møk'ampy ujj ñaxt, yuu pa'am ñaxkida'akt øy madsoo, adsø'jkyibim ja tuki'iyi myiktuk'ejxtit ku ja Dios ejxa'an møk tpikta'akt jam tsajpwemp.

¹² 'Jawyeents mee myikmajtsmukøxwa'ant, myik'ixa'adit o madsoo. Kuts myikpaattit jøts myikwanøjkxtit jam tsaptøjkjotp ma myiktiidyu'undit, myikti'idyit myiktsu'umdit puxøjkjotpy, ja møj windsøndøjk myiktawinguwawidit pøn jaty yikutujktip, ja'ats idø'øn ja mdukpøky'atidip ku øts nja' xpabøjkidi. ¹³ Jats meets idø'øn ja nja' xnigubøjkit.

¹⁴ Kidits meets ja xwandijy pøni sa mee mnagyubokit ku mee mnagyu'adsowiyit. ¹⁵ Øts meets ja wijy'ajtin nmo'op, øts meets nyik'ayukpaatp sa mee mwa'ant jøts ja mmidsep nisudso'ampy kya'adsojimbettit, jadi'iñi ja tmi'amo'ondit.

¹⁶ Mdeety paat mdaak paat mee nga'ødyuniyit. Tits ja chow ja mmigu'uktøjkti jøts ja'adi pøn mminamyaaajyidip, myik'oogidip winaagin meets ja'. ¹⁷ Tum midsep meets o pøn m'ejxit ja'agøjxp ku mee xjanchjawi. ¹⁸ Ka'ats meets jadi'iñi myik'ejxigø'øty, ni tu'ugin meets mwaay kyawindigø'øty.

¹⁹ Pøni mmidanaadyip tu'ugyi amumjoojt, mbaatpts meets ja nitso'ok'ajtin jøts meets m'anmija'win yjuiky'att xemikøjxp.

²⁰ 'Ku x'ejxtit yø Jerusaléngit kajp jøts ku amuum tsep-tumbitøjk tø ñi'awidejtniyi, jade'ents meets ja xnijawit jøts ku yø kajp wyinaty tsojk kyudigøøwya'añ. ²¹ Pøni pønts jam Judeit naxjotp wyinaty, wants ja tkaknøjkxti jam kojpkøjxp; pøn jaty jam Jerusaléngit kajpjotp, wan ja jam tkakpidsømdi, jøts pøn jaty jam o muum awa'ats etjotp widejttip, kidi ja winet et

wyimbetti jøts ja ñøjkxtit jam kajpjotp. ²² Ja'abi xøøw idø'on ja ayo'on mye'ent, jaa dø'on ja jade'en yjatt kyubatt sa jaty Dios kyajpxy wyaa'añ. ²³ ¡Ayo'ijxyim ja tø'oxyøjk yjattit pøn jaty ja myutsk jam wyinaty tnikøjxp'ajttip, pøn jaty ja myaxu'nk jam wyinaty tø kyaxø'økti! Pø ji'iyim ya'axyimxi dø'on ya naxwiiñ yjatt, møk ja jaa'y ayo'on tpaattit t'ejxtit. ²⁴ Pømbi ooktip jam tseptundaajkjotp, pømbits yikmatstip jøts ja yiktsu'umdit o magajp, øy yø Jerusaléngit kajp øy sa yiktu'unt, øy ja ja'at jaa'y yø sa tyuniyit, kunim ja y'ayo'on yø ttanajxkøxt winetnimts yø yikmajtstu'utt.

Sa mye'ent ja naxwii'ñit jaa'y myøjkudanaabyi

²⁵ 'Wenk yø xøøw yø po' yjatt, yø maadsa' nayide'en; jøts naajx kajp jadi'iñi tyaa'andit, niti tabyajtin tkapaattit, øy ja tsø'øgi yik'o'jkniiyidit ku tmado'odit ja mejy tyojmjø'økt øy madsoo. ²⁶ Yik'oo'kjimbetidip jaa'y tsø'øgi ku ja tnmado'odit jøts ku jade'en naxwiiñ yjatwa'añ; jøts ku ja'abaat jade'en yjatt ti jaty jam tsajpwemp ejtp. ²⁷ Jaanimts ø x'ejxtit, ja naxwii'ñit jaa'dyi myøjkudanaabyi, ku nmime'ent yootsjøtpy ja nmøk'ajtin, jajpim tsamambim ja n'aju'uk nyikaxø'økt. ²⁸ Ku dø'on ja jade'en yjatt'ukwa'ant, møk mnabyikta'agidit jøts xjøp'ejxtit jøts ku tsojk mye'ent pøn myiknitso'ok'atidip.

²⁹ Ñayi tyamimadyakpajtiyii'ñ ja' jadu'uk ejxpajtin madya'aky jøts ja wyaa'ñ:

—Ku x'ejxti ja iigi kipy uk øy ti kipy kya'adigach ja y'aay. ³⁰ Ku kujk xyimumni, jats ja wa'ats xnijawidi jøts ku poot wyingøñ ku ja nøø ja tuu myenwani. ³¹ Nayide'ents idø'on ja' ku x'ejxtit jade'en ja ayo'on, jade'ents ja xnijawidit jøts ku wyingøñ ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y.

³² 'Janch øts idø'on nwa'añ jøts ku dø'on ja jaa yjatt namga'anim y'oo'kixy pøn jaty ja ixyam jujky'ajttip. ³³ Najxp y'ity ja naajx ja tsajp, øy yø juuni kyudigø'øty, jøts øts n'ayuujk nijjuuni yø kyakixy kyanaxy.

³⁴ 'Øyim mjaa'y'attit, kidi m'aaw mjoojt xamiyoxti midi yiktundigøøpy, kidi ja nøø ja mu'uk xunk'atti, kidi meets ja ne'egi xajotigøydi ti jaty ja ejtp naxwiiñ jøts jade'en adsu'jky mgayikubaadidit ³⁵ sam naky myukyìn, jade'en ja yiknime'endit pøn jaty jujky'ajttip øy madsoo ya naxwiiñ. ³⁶ Jøp'ejxtits meets, ajot'at'etti ja Dios jøts mniwa'adsidit ja ayo'on midi tunip jatip, jøts ø xwinguwa'agidit amgujk jotkujk, ja naxwii'ñit jaa'y myøjkudanaabyi.

³⁷ Xinaxy idø'on ja Jesús jam yik'ixpiky tsaptøjkjotp, jøts ja koots ñijkxy jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos. ³⁸ Jøts ja mayjaa'y jam tsaptøjkjotp ejtp xyuminøjkxti jøpyi jøts ja jam pyatmadøyi.

22

Ku ja Jesús yikajpxy'aty jøts ja yikmatst

¹ Ja paski xøøw idø'øn wyinaty pyatpy ku ja tsapkaaky yikay jadi'iñi midi kalevaduri møøt. ² Jøts ja teetywindsøndøjkti jøts ja kajpxwejpitøjkti tjanch'ixa'adi ja taay sudsonim ja t'ukyik'ookitit ja Jesús, ja mayjaa'yts ja chø'jkidip.

³ Xjats ja Judas Iscariote ja miku' tyatøjkiyøø, ja' idø'øn ja pabøjkpitøjk møøt kya'pxti nimakmajtsk. ⁴ Jøts ja ojts tninijkxy ja teetywindsøndøjkti møøt ja tajk mayut, jøts ja ojts tminagyajpxyi, ojts ja tkajpxy'atti sudso ja tkøyakt ja Jesús jøts ja tmatstit. ⁵ Jøts ja jade'en yjotkujk'atti, ojts ttami'awanidi meeñ ja Judas, jøts ja ttamiju'udyit ku ja tkøyakt ja Jesús; ⁶ kyupøjk ja jade'en jøts ja t'ixaadyøjkiyii'ñ ja taay, jøts ja winet tkøyakt ku ja mayjaa'y jam kya'ettit.

Ku ja nwindsøn'ajtim yjaak'uk'a'ux'ajtni ja pyabøjkpitøjk

⁷ Xjats ja xøøw tpaajty ku ja tsapkaaky kyayikay levaduri møøt, xjats idø'øn ja borreegi maxu'nk wyinaty y'lookwa'añ, jøts ja' idø'øn yikyøxy'ajtp ku ja paski xøøw ñaxy. ⁸ Winets ja Jesús tkejxy ja Pedro møøt ja Juan, yide'en ja tnimaay:

—Nøjxiti jøts ja paski a'ux xyik'awejxtit.

⁹ Jøts ja tyiktøødøø yide'en:

—¿Mamts øøts ja xuk'a'ejxiwya'añ?

¹⁰ Jøts ja Jesús ja y'adsoojidøø:

—Ku net jam mgajptøkidit, jam inet tu'uk xpaattit jaa'y pøn jam wyinaty nøø twejtsp tsiijjotpy. Ja'ats mbanøjkxtip jam tyøjkjotp, pøni ma yja'aty jamts mja'attit, ¹¹ jøts ja kudøjk xnøjmidit: “Yide'en ja windsøn wya'añ: ¿Mak idø'øn ja tøjkjoojt ma ja tmøøt'a'ux'att ja pyabøjkpitøjk, mak idø'øn ja tka'adyit ja paski a'ux?” ¹² Winets meets inet ja tøjkjoojt myiktuk'ejxtit jap nipatøjkijxpy a'ejxi abaadi; japts xyik'awejxtit ja a'ux.

¹³ Xjats idø'øn ja ojts ñøjxiti jøts ja jam jade'en tjanchpattøø sa Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyidi, jøts ja jam t'a'ejxidøø ja paski a'ux.

¹⁴ Kuts ja a'ux'ajtk tpaajty, xjats ja Jesús møøt ja kyudanaabyitøjk twinguwa'adsiyii'ñ ja kaabyajt. ¹⁵ Jøts ja tnimaay:

—¿Ixyamnim meets inet ja paski a'ux jade'en nmøøtkaamyuky sam ø ndyimchøkyin namga'anin ø n'øøky!

¹⁶ Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku meets ixyamyi jade'eñi njaakmøøtkay jaanim jadigojk ku mye'ent ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y.

¹⁷ Winets ja tnixajiyii'ñ tu'uk uujk'ii'ñ, jøts ja jawyeen ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ ja Dios Teety, jøtsnim ja wyaañ:

—Axajidi ya'at jøts x'ukwa'kxtit; ¹⁸ øts kø'øm wamp jøts ku ø ka'ap tsojk n'uk'uknit yø uvi tsa'am nøø'u'nk, jaanim jadigojk ku Dios ja kyutujk tyikme'ent midi ja tyanitanaapy yjaa'y.

¹⁹ Jøts ja tnixajiyii'ñ tsapkaaky, ojs nayide'en ttukmøjawī ttukunuu'kxyjawi ja Dios Teety, jøts ja t'adujkpajkxi ja kyu-danaabyitøjk jøts ja tmø'øy, yide'en ja tnimaay:

—Kaydi ya'at, yø' øts idø'øn ñamyayi nne'kx'ajtpy midi meets mnitsoojkingøjxp inet mniyoxp. Mdu'undip ya'at jade'en øts nja'myajtsingøjxp.

²⁰ Nayide'en ja uuik'ii'ñ ja ttuun ku ja y'a'ux'ajtkøjxtøø, jøts ja wyaañ:

—Ya'at tsapnøø'uujkin idø'øn ixyam tãmp ejxpajtin ku ja Dios Teety ja wyanda'aky tyik'aduky samdam ja ttami'awa'aniyii'ñ ja naxwii'ñit jaa'y ja nitso'ok'ajtin. Ixyamts idø'øn ja cho'onda'aky ku øts ja nni'jpy inet wyidsu'unt wyidaxt.

²¹ Pønts ø xkøyakp, pøn ø xka'ødyunwamp, ixya øts ja møøt ngay, kidi majip ja'. ²² Ja' ø nbadumpy midi ø tø nyiktanipiky; jja' ayo'ijxyim jajtp pøn ø xkøyawkamp!

²³ Jøts ja ñayiktøønaxwa'jkidøø agø'ømyi, pøn idø'øn jade'en ka'øy'adø'øtswamp.

Ku ja Jesús kyudanaabyitøjk tkajpxy'atti pøn idø'øn jawaani møj pidsø'ømp

²⁴ Xjats ja xem yam tkajpxy'ajtpinibøjkidøø pømbi dø'øn jadyimy'ukmøjtøkip. ²⁵ Jøts Jesús ja ñimaajyidøø:

—Jade'en møj windsøn t'ana'amdi ja naajx ja kajp pøni sa ja ttsokti; jøts pøn jaty tnigubajk'ajttip o ti, ja'ats yik-tejtip jøts ku ja t'ødyundi øy pøn. ²⁶ Ka'ats meets idø'øn jade'en mjaay'attit; pøni pøn møjtojkip, pøni pøn ana'amp, kidi ja jawyeen namyiduni ttsøky; ja' idø'øn paat'ajtip ja myigu'uk tpudøkip. ²⁷ ¿Pømbi dø'øn møjtojkip? ¿Ja' pøn yikwindsø'jkip, uk ja' pøn windsø'jkip ma ja kaadyaajk jam? ¿Kidi ja'ajip møjtojkip pøn jam tø twinguwaadsī ja kaabyajt jøts ja yikwindsø'øgi? Ixyats meets jade'en nmøøtwidity sam ja' pøn ja myigu'uk wyindsø'jkip.

²⁸ Tøts meets xmøøt'ayo'ombaaty, tø nayide'en xmidanidi wine'enin øts ixyam xmøøtwidetti. ²⁹ Paty meets mbaat'atyī nmo'ot ja Dios Teety kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y, nayide'en sam øts ja tø xmø'øyin, ³⁰ jøts mga'adyit m'uuktit øts ngaabyajtkøjxp ku øts ja njaa'y ja kutujk ndanitanit, jøts m'ixa'aktit ma ø nyikutukt jøts xiidyu'undit ja Israelit jaa'y niduki'iyi.

Ku ja Jesús kø'øm tnigajpxy jøts ku ja Pedro ja kyu'øøniyit

³¹ Nayide'en ja nwindsøn'ajtim wyaañ:

—Simón, Simón, tyimdyø jøts miku' yja' myøjtøkit. Tø ja t'amidøy ja Dios Teety ja tiy'ajtin jøts meets ja øy øy myik'ayo'ombaadit, yikxon meets ja mduktani'ejxwa'añi; ³² tøts me nni'amidowi jøts kidi yikmimajada'aky ja mjanchja'win ku jade'en m'ukjatt m'ukubatt. Kuts ja m'ajot'ajtin jadigojk tu'ugyi xyik'ett, kajpxjot'amøjkits ja mmigu'uk pøn jaty ø nja'ajtpy.

³³ Jøts ja Simón wyaañ:

—Windsøn'ajtim, ku me m'ukyiktsu'umt, nayide'ents øts nyiktsu'umt, ¿ti ti ø nnida'amp? Mjadyimya'øøky mets, nmøøt'lookpts mets.

³⁴ Winets Jesús ja ñimaajyøø:

—Øts Pedro døøen wamp jøts ku tsapni'aaw wyinaty ka'anim y'ayajxi'ikñim, ku mets wyinaty tigøøk ojk tø xku'øø'ni jøts ku me xka'ijxy'aty.

Ku Jesús tnimaay kyudanaabyitøjk jøts ku ja tyagøda'akwa'añidi ja ayo'on

³⁵ Xjats Jesús ja yiktøøjidøø:

—Ku meets ojts nguexy jadi'iñi, ku ja pejn ngadukwejtstøø, ku ja meeñ abøjk'i'iñ ngadukondøø, ku ja mgø'øk paat xkakondøø, ¿sats meets ojts mdyimyjaty? ¿Ti ojts mguidyim'ijtxyidi o døøen ja jade'en xkakondøø?

Jøts ja yjanchwandøø:

—Janch ka'ap øøts ojts ti xka'ejtxi.

³⁶ Winets ja ñimaajyidøø:

—Yamnimts inet ja pejn xwetstit pøni pøn yja' jam, nayide'en ja meeñ abøjk'i'iñ; pøni pøn ja chujx ka'ejtxip, wan ja ñijan ttøøky jøts ja ttaju'uty. ³⁷ Øts wamp, wan idø'en jade'en tjaty, jabi kuwanyimxi jade'en yjatt sa Dios kyajpxy wyaañ: “Møøt ka'øy jaa'y ja yik'amachomujky.” Jade'ents øts idø'en nyiktu'unt sa øts jap tø nyiknigajpxy. Ka'pxy idø'en ja jade'en yjatt kyubatt.

³⁸ Jøts ja wyandøø:

—Windsøn'ajtim, pø ixyats majtsk tsujx.

Jøts ja y'adsøøy:

—Amøñidi.

Ku ja Jesús t'ajot'aty ja Dios Teety jam Getsemaní

³⁹ Xjats ja Jesús chøljñ, jøts ja ñijkxy jam kojpkøjxp midi yik-tejp Olivos mā dø'en ja jam xyumiyø'øy'ity; jøts pyabøjkpitøjk ja pyadso'onøø. ⁴⁰ Kuts ja jam yja'jty, jøts ja ñimaajyidøø:

—A jot'atti Dios Teety, jøts kidi myikmajada'akti.

⁴¹ Jøts ja ojts yjiyø'øy nadyu'uk, ñajtsyø'øyiyi'iñ nijagam. Jamts ja ñagyuxendyaajkøø, jøts ja jam Dios Teety t'ajot'ajty ⁴² yide'en:

—Dios Teety, pøni mdsøjkpy, jøts ø ka' jadine'en n'ayo'ombaatt; kidi øtsipts nja' kø'øom nyiktumpy, ja' ø nbadumpy pøni sà me xamidsøky.

⁴³ Winets ankilis ja tu'uk ñimejnøø midi tsajpjøtpty tso'omp, jøts ja myøjaawmøøjyøø. ⁴⁴ Tyimchaachja'wipts ja møk ku dø'øn ja jade'n yjatwa'añ, jøts ja ojts tjaaktyimyøktuñ tjaaktyimy'ajot'ajty ja Dios Teety amumjoojt. Janch yikxon ja yja'anuu'kxiñi, jade'en y'anuu'kxi ja wyixe'kxy sam ni'jpy kom kom wyixe'kxyin.

⁴⁵ Kuts ja Dios'ajot'ajt'abajtiyi'ñ, jøts ja ojts tñimiñ ja pyabøjkpitøjk mā ja jam wyinatyi. Maadip ja jam ku ja tpaajty, ja jotmay ja jadi'iñi yikjotkøjxidip. ⁴⁶ Winets ja tñimaay:

—¿Tigøjxp ku mma'adi? Pidø'økti, jøts ja Dios Teety x'ajot'attit jøts kidi mibaat miku' yja' mmimajada'agyidi.

Ku ja Jesús yikmajch

⁴⁷ Nay ixam ja Jesús wyinaty jade'en kyajpxy ku yja'jty may jaa'y. Ja Judás ja twinyø'øpy pøn ja pabøjkpitøjk wyinaty nimakmajtsk møøt tø y'uka'pxti, jøts ja twingume'eniyi'ñ ja Jesús jøts ja ojts ttsu'kxy. ⁴⁸ Winets nwindson'ajtim ja tñimaay:

—Judás, ¿jade'eñi øts idø'øn xkøyaky ku ø xtsu'kxy?

⁴⁹ Jøts pøn ja Jesús jam wyinaty møøtwidejtíp, ku ja jade'en t'ejxtøø, winets ja yiktøøjøø:

—Windsøn'ajtim, ¿nadyagubojkim yø tsujx?

⁵⁰ Jøts ja nidu'uk tyiktsaachiyi'ñ ja teetywindsøn tyumbi, ojts y'aga'ndyatsk ja tkajtspo'jtíyi. ⁵¹ Ka'ap Jesús ñiimy, yide'en ja wyaañ:

—Majtstu'utti; wan jade'eñigøjy.

Jøts ja tkønixaajøø ja soldadi tyatsk jøts ja tyiktsøøjky. ⁵² Xjats ja tñimaay ja teetywindsøndøjkti, ja kajpxwejpitøjkti, ja møjaa'dyøjkti wine'enin ja jam winaty tø myendø jøts ja yiktsoonwa'añi:

—Ja tsujx, ja kipy meets yam xanimemp. ¿Ti øts yjawi tø nduni? ¿Tø øts yjawi nmaa'tsni? ⁵³ Ku meets jam y'ijty nxumiminabyaadyi jabom jabom jam tsaptøjkjotp, niwine'enints meets y'ijty sà xkatuñ xkanøjmi; yamts meets winet tø mnaxwa'aky ku ja et tø chuul'ji kyoodsi jøts miku' yja' jade'en myajada'aky.

Ku ja Pedro tku'ñiñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

⁵⁴ Winets ja tmajtstøø ja Jesús, jøts ja tyiknøjkxtøø jam teetywindsøn tyøjkwindum; jøts Pedro ja ojts tpanijky ix'oøjk, jagam ja tpayø'øy. ⁵⁵ Jøts jøøn ja jam tajkyujk'am tyikmøjidøø, jamts ja tñidsinay'awidejttøø jøts ja Pedro nay jam y'ixakmøø. ⁵⁶ Winets tø'øxyøjk ja tu'uk y'ejxøø pøn jam

wyinaty tump, jøts ku jøøn ja jam twindsøøni, winets ja tiyim wyin'ejxøø jøts ja wyaañ:

—Yø'øts ja Jesús y'ijty tmøøtwidejtp.

⁵⁷ Ka'ats Pedro ja tkupiky, yide'en ja wyaañ:

—Ka' ø migu'uk ja n'ijxy'aty.

⁵⁸ Jøts jawaandøki y'ijty, xjats jadu'uk y'ejxpajtøø, jøts ja wyaañ:

—Mets yø y'ijty møøtwidijtpy, ¿kidi?

Ka'ats ja Pedro ñiimy, yide'en ja wyaañ:

—Mixy, ka'ap ja y'øtsi, ka' øts ja nmøøtwidity.

⁵⁹ Tø wyinaty tukoori ñaxy ku ja jadu'uk møkta'aky wyaañ:

—Janch yø' tam yø y'ijty myøøtwidijtpy, pø nayi Galileit jaa'yts yø'.

⁶⁰ Xjats ja Pedro wyaañ:

—Migu'uk, nguidyimñija'wip øts pø ti mets jade'en mmadya'kpy.

Jøts nay jatyi nay iexamni ja jade'en kyakajpx'abaadi ku ja tsapni'aaw tu'uk y'ayajxy. ⁶¹ Jøts ja nwindson'ajtim t'ejximbijty ja Pedro, winets ja Pedro tja'myejch ku nwindson'ajtim ja wyinaty tø ñii'mxyi: “Ku tsapni'aaw inet y'aya'axt, tø mets wyinaty tigøøk ojk xku'øø'ni jøts ku me ka' x'ijxy'aty, jøts ku me ka' xnijawi.” ⁶² Xjats ja Pedro yø'øpyidsiimy janchniyaxni.

Ku ja Jesús yiktaxi'iky yiktaguyaty

⁶³ Jøts ja jaa'dyi pøn ja Jesús wyinaty tkøjø'øm'ajttip, ojts ja ttaxe'ekti ttaya'axti, jøts kawine'en twinwopti tjøpwopti.

⁶⁴ Ojts ja twindsumdi jøts ja twingoxti tjøpkoxti, yide'en ja tnøjmidi:

—iUknajtsjawi pøn yjawi tø mgøxyi!

⁶⁵ Kawine'enin ja tjemnimaadyøø ttenimaadyøø.

Ku ja Jesús yikwaanijkxy jam kutujktaajkjotp

⁶⁶ Xjats ku xyiijndyajky jøts ja jamit møjaa'dyøjk ñamyujkidøø møøt ja teetywindsøndøjkti, møøt ja kajpxwejpitøjkti, jøts ja tyiknøjkxtøø ja Jesús ma ja myøjkutujktaajk ja jamdi. Jøts ja jam tyiktøøddøø yide'en:

⁶⁷ —Tukmadook øøts, ¿janch mets idø'øn myiktejp Cristo midi yiknitsokp?

Jøts ja y'adsoojidøø:

—Ku net njanøjmidit jøts ku ja y'øtsi, ka'ats meets inet xmibøkt. ⁶⁸ Kuts meets inet nyiktø'øtt, ka'ats meets inet x'adsojimbett, nijade'en meets inet xkamajtstu'utt. ⁶⁹ Nay ixyamyits øts inet ja Dios Teety nbu'ixaagit kyutujktaajk jøp'am, pøn ja myøk'ajtin kamaabyim.

⁷⁰ Winets ja niduki'iyi wyandøø, niduki'iyi ojts yiktiyi:

—¿Janch mets idø'øñ Dios U'ñk?

Jøts Jesús y'adsøøy, yide'en ja tnimaay:

—Øts idø'øñ ja', nagyø'øm meets ixa jade'en tø mwā'añ.

⁷¹ Jøts ja wyandøø:

—¿Ti ejxpi ti nija'wibi jaaktsojkiyip? Tøxi adøm yø yam kø'øm ndyimyadø'øyin sa yø kø'øm wyā'añ.

23

Ku ja Jesús twinguwa'jkiy#ñ ja Pilato

¹ Winets ja tyanagyukigyøjxtøø, jøts tyknøjkxtøø ja Jesús jam Pilato wyingujkp. ² Jøts ja jam tni'øø'ninaxwā'aktø yide'en:

—Tø øøts yø jaa'y ngubaadi, yø' tkajpxmā'tp adøm ja nmigu'uk. Yide'en yø wyā'añ jøts øøts ja yjadu'ukpi windsøn ngamigubatt midi yā'at naajx kajp tñitanaapy. Nayide'en øøts yø xnimaamyi jøts ku yø' Cristo, tyimy ja møj windsøn midi yiknitsokp.

³ Xjats Pilato ja tyiktiy:

—¿Janch mets idø'øñ israelit jaa'y mniwindsøn'ajtpy?

Winets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyā'añ:

—Janch øts ja', ka' me nugo mwā'añ.

⁴ Jøts ja Pilato tnimaay ja teetywindsøndøjkti møøt ja mayjaa'y:

—Niti pøky yø jaa'y, niti tundigø'øyin yø tkatuñ.

⁵ Tiii møkta'aky ja tyimñømdi:

—Yø', Judeit jaa'y nugo tkajpxmā'tp ku kyø'øm wyinmā'añ yø ttuk'ixpiky. Jam yø ojts Galilea jade'en y'adøtspinaxwā'aky, jøts yø ixyabaat jade'en tpamiñ, ixyabaat jade'en tkamajt-stu'uty.

Ku ja Jesús twinguwa'jkiy#ñ ja Herodes

⁶ Kuts Pilato ja jade'en tmadøøy, xjats ja tyiktiy pøni janch Galileit jaa'y idø'øñ ja'. ⁷ Kuts ja ñømdøø jøts ku jade'en, winets ja ojts ttaninijkxy ja Herodes pøn wyinaty møj kudunk'ajtp jam Galilea, tyimbyøn ja wyinatymi jam Jerusalén ja'abi xøøw. ⁸ Kuts ja Herodes twingu'ejxiy#ñ ja Jesús, jøts ja yjantymxyondaajky; jekyip idø'øñ ja wyinaty tyimy-jawin'ejxwā'añ jøts ja jadine'en ka' twin'ijxñim, tø ja wyinaty yiktamimadya'aky jøts ja jade'en tñijawi, yjöp'ijxpyts ja t'ejxit øy juuni ja myilagri'ajtin. ⁹ Kawine'en ja ttiibyijky, jøts ja Jesús kyidyimy'adsoop ja'. ¹⁰ Ixam idø'øñ ja teetywindsøndøjkj wyinaty møøt ja kajpxwejpitøjkti, ja'ats jam møk'ampy jantyimy'øø'ndip. ¹¹ Xjats ja Herodes møøt ja tyumbitøjkt ta'ajkin'ampy tjemdundi ttedundi ja Jesús, jøts ja tnixe'ekti ttaxe'ekti, ojts wet ja ttuktatøkidi sam møj windsøn wyetin, jøts ja Herodes ja ttaniguejxy ja Pilato jadigojk. ¹² Winets

ja ñamyigu'ukpøjkidøø jadigojk ja Pilato møøt ja Herodes, namyidsep'ajtidip idø'øn ja wyinaty.

Ku ja Jesús ñidujkiyñ jøts ja y'ookt

¹³ Jøts ja Pilato twaamujky ja teetywindsøndøjkti, ja kudunktøjkti, møøt ja mayjaa'y, ¹⁴ jøts ja tnimaay:

—Meets yø jaa'y ya tø xanimiñ jøts mnømdi jøts ku yø' tkajpxma'aty ja jaa'y; tøts xmadowdi ku tø njatiibyiky, jøts niti tundigø'øyin øts yø ngadapøky'ijxy, øy meets yø jade'en xjani'øøni. ¹⁵ Nayide'en Herodes yø niti tundigø'øyin tkapaajtxi, ixyats ja tø tkajxjimbejtnimi jadigojk. Ixats idø'øn x'ejxti jøts ku ka' pyaat'aty jøts yø y'ookt. ¹⁶ Nyik'ayo'opts øts inet yø' jøtsnim øts inet yø nyik'awa'atspidsø'ømt.

¹⁷ Xumijade'ents idø'øn ja ttundi ku ja xøøw tpaaty, kuwani dø'øn ja Pilato tu'uk ja pøkyjaa'y tjadyimyik'awa'atspidsimy.

¹⁸ Jøts ja ni'ijtyi møk'ampy wyambinaxwa'aktøø:

—iYikjiwa'ak yø', jøts yø Barrabás ne'egi xyik'awa'atspidsø'ømt!

¹⁹ Tsep'ejxp idø'øn ja Barrabás jam wyinaty jam kajpjotp jøts ja tø yikjaa'y'øøky, ja'ats ja kyubuxøjktøjkiyñ, ja' ja wyinaty tø yiktagudsumi. ²⁰ Yik'awa'atspidsømwampy Pilato ja Jesús, jøts ja ojts tmigajpxy jadigojk ja mayjaa'y; ²¹ ¿maa?, jawaani møk'ampy ja wyandøø:

—iYikruspat! iYikruspat!

²² Xjats ja Pilato midigøøk ojk wyaañ:

—¿Timts yø tyimgyubatp? ¿Ti tundigø'øyin adøm yø tø xtyimdyu'unxim? Ka øts yø nbøky'ixy ti yø tyimgyu'oogip. Ja'ayi øts yø nyik'ayo'ot jøts øts yø nyik'awa'atspidsø'ømt.

²³ Jøts ti dø'øn ja tjantyimdyejti, møk ja tyimdyanidi jøts ja tnøjmidi wan tyikruspety; yjanchka'uk'amonidi ja', jøts idø'øn ja teetywindsøndøjk ja jade'en tnanktyuujnidøø sam idø'øn ja wyinaty tyimyjotkida'akti. ²⁴ Winets ja Pilato ja tkupijky sa ja wyinaty tø wya'andi, ²⁵ jøts ja jade'en tyik'awa'atspidsimy ja jaa'y pøn ja wyinaty tø t'a'ejxidi. Jøts ja pyidsø'ømt ja' pøn jam wyinaty tsumy'ejtp puxøjkjotp, pøn jam wyinaty jade'en tø tkubety ja tyundigø'øyin ku ja wyinaty tø tnankchep'ijxyi ja kajpjaa'y jøts ku ja yikjaa'y'øøky. Xjats idø'øn ja Jesús yikøyajky jøts ja yiktagødøjkiyñ ja mayjaa'y, wan ja ttundi pøni sa ja ttundi chojkingøjxp.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús kyiruspejty

²⁶ Kuts ja wyinaty jam tyiknøjkxti ma ja tyikruspattit, winets ja tu'uk tmajtstøø ja jaa'y pøn kugajp'ajtp Cirene, Simón'ajtp ja'. Kyamjotp ja wyinaty chøøñ jøts ja ttaguwa'anidøø jøts Jesús kyirus ja tpagøjyit jøts ja ix'oojk ttabayø'øty.

²⁷ Janch may jaa'y idø'øn ja jam wyinaty payø'øyiyp, may ja tø'øxyøjk yjanchya'axti ku ja jotmay ja tyatøkiyidi, ku ja jade'en tyimyiktuñ. ²⁸ Jøts Jesús ja ojts y'ijxyidi jøts ja ñimaajyidøø:

—Meets Jerusaléngit tø'øxyøjkti, kidi ø xkuyaaxidi, kø'ømyi mee mnabyaya'axit jøts ja' m'ejxtip ja m'u'nk m'una'jk, ja' mbaya'axtip. ²⁹ Ja'atp ja et ja xøøw ku pøn wya'ant: “Nekim yø t'ejxti pøn ka'u'nkpattip, pøn nijuuni kayikwidse'etstip, pøn nijuuni y'u'nk tkatsimy'ejttip.” ³⁰ Jøts ja jaa'y wyambinaxwa'aktit: “Ok øts yø tun yø kojpk ne'egi xnijaanit.” ³¹ Jade'en sam øts ixyam n'ayo'ombaaty niti pøkyøjxp, isats ja tyimy'ayo'onbaattit ja Jerusaléngit jaa'y!

³² Namajtsk pøkyjaa'y ja pyaa'yø'øyi ja Jesús jøts ja t'atsmøt'ookt. ³³ Kuts ja jam yja'jttøø ma ja et jam txøøw'aty Calavera, jamts ja tyikruspajttøø ja Jesús møøt ja yjanamajtskpi pøkyjaa'y, tu'uk jaty ja adsow aduuk kyiruspajttøø. ³⁴ Kuts ja iexam wyinaty jade'en yikruspatti, xjats ja Jesús wyaañ:

—Dios Teety, maa'kxuk, ka' yø tñijawidi pøni ti yø tyundip.

Jøts ja soldaditøjk ja wet tñiguyajttøø midi ja Jesús y'ijty wyet'ajtpy, jøts ja jamyi agø'ømyi twejtswa'kxtøø. ³⁵ Exam idø'øn ja mayjaa'y y'a'ejxukti jøts kudunktøjk paat ja ñixi'igyi tyaxi'igyi, yide'en ja wya'andi:

—Tøxi wyenkpi tyiktsø'øky, wants inet yø kø'øm tñankchø'øgyi, pøni janch ja Cristo tam idø'øn yø' pøn ja Dios tø y'a'ejxiyi yiknitsokpi.

³⁶ Nayide'en soldaditøjk ja ñixejkmiyøø tyaxejkmiyøø, jam ja wingon wyingunøjkxiyi jøts ja ttuk'uukwa'andi ja vino ta'am, ³⁷ yide'en tñøjmidi:

—Pøni mets tam idø'øn mjanchwindsøn'ajtp ya israelit jaa'y ñaxjøøjty kyajpøøjty, nankñitso'ogits mets jøts mga'ookt.

³⁸ Jøts letri ja jam y'agubajkp yikøxjaay kawinaak jøøjp ja ayuujk, jade'en griego, jade'en latin, jøts hebreo, yide'en ja wya'añ: “Ya'at idø'øn tñiwindsøn'ajtp israelit jaa'y.” ³⁹ Jøts ja pøkyjaa'dyi pøn jam wyinaty kudydi, ja'ats ja nidu'uk migajpxigøøyøø, yide'en ja ñimaajyøø:

—Pøni mCristo tam mets, ¿ti kuts mganankwyinakyi jøts øøts nayide'en xyikwinakt?

⁴⁰ Jøts ja yjadu'ukpi ojts twi'øjy ja myigu'uk, yide'en ja tñimaay:

—¿Ka' mets ja Dios x'uktsø'jkiñi? Jabi nayide'ents jam yjawi mja'ayo'ombaati. ⁴¹ Jøts xpaat'ajtim adøm jade'en jøts adøm jade'en ngu'ayo'owant ja nga'øy'ajtin ti jaty adøm tøndu'uñin, mats ya'at niti yø tkatuñ ti dø'øn yø jade'en kyubejtpy.

⁴² Jøts ja yjaakwaañ:

—Jesús, xja'myatspim øts ku mja'att jam mgutujktaajk jøp'am.

⁴³ Jøts Jesús ja y'adsoojøø:

—Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku øts inet nayamyi xmøøtnøjkxt jap tsajpjøtpy.

Ku ja nwindson'ajtim Jesús y'ø'jky

⁴⁴ Ja dø'øn ja xøøw wyinaty kyuki ku jotmøn kyoodsiyi'ñ, jøts ja et kugoots tyaañ, jaanim xiiñi jadigojk tigøøk yaxp.

⁴⁵ Kuts ja xøøw wyingoodsiyi'ñ, jats ja tsaptøjk awejtstuk kujkwa'kxy, winet tyakø'jtsiyi'ñ. ⁴⁶ Jøts ja Jesús møk'ampy wyaañ:

—Dios Teety, pøjkjø'øgik øts n'anmija'win.

Ja'ayi ja jade'en yjaakwaañ jøts ja y'ø'jky.

⁴⁷ Xjats kuts ja romit soldadi mayut ja tuki'iyi jade'en ojts t'ixy sa jaty idø'øn yjajty kyubejty, jøts ja tmøja'wiyi'ñ tkunuu'kxyja'wiyi'ñ ja Dios, yide'en ja wyaañ:

—Janch øy jaa'y tam idø'øn yø', ka'ap yø pyøkyjaa'dyi.

⁴⁸ Pøn jaty jam wyinaty, pøn jaty ja jade'en t'ejxtøø tnija'widøø, niyaxni ja jam cho'onidøø. ⁴⁹ Jøts pøn jaty ja Jesús ijxy'ajtip, jøts ja tø'øxyøjkti pøn ja jam Galilea wyinaty tø pyadsøøñiyi, ja'ats idø'øn jam jagam ojts t'a'ejxukti ti jaty tuujnøø jajtøø, wa'ats ja t'ejxkøjxtøø.

Ku ja Jesús ñine'kxy yikpiktaajky jap oo'kpi tsaa jutjøtpy

⁵⁰ Jamts wyinaty tu'uk ja jaa'y midi janch øy jaa'y'ajtp, ka'ap ja pøn tmidundigø, José ja xyøøw'ajtpy, jam ja Ari-matea kyugajpi, nayjam idø'øn ja kajp tyañ Judeit etjotp. Nay jamts idø'øn ja tyuñ jam kutujktaajkjotp ma ja israelit jaa'y kyutujk'adsøøñidi. ⁵¹ Y'awijxpyts idø'øn ja José ja' ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y, jade'ents ja ka' tkupiky sa ja møøtkutujk'adsinaabyi wyinaty tø y'adø'øtsti. ⁵² Ja'ats ojts tninijkxy ja Pilato jøts ja t'ats'ijxy jøts ja t'amidoojøø ja Jesús ñine'kx. ⁵³ Kuts ja tyikruswinajky, winets ja tpoopwet'amøjch jøts ja tpiktaajky ma oo'kpi jut ja wyinaty yikxon tø tyik'øyi, tøjku'ngin ja wyinaty tø tpejkxjuty ja tsaa, nipøn oo'kpits jap kyayikpikta'akñim, tyimñay'amaay ja y'ity. ⁵⁴ Ja'abi xøøwts ja øy ti tjaaktyimdyungøxti jøts t'amaay'atti kyimjabom ja poo'kxin xøøw.

⁵⁵ Jøts ja tø'øxyøjk ñøjkxtøø pøn wyinaty tø tpadsoondi ja Jesús jam Galilea, jøts ja t'ats'ejxtøø ja oo'kpi jut, ojts ja t'ejxti ku ja oo'kpi jap yikpiktaajky. ⁵⁶ Kuts ja wyimbejtnidøø, ñøjkxnidi jam tyøjkjotp jøts ja ojts t'a'ejxidi ja pa'akxuu'kpi møøt ja aceite, jødsyim ja t'amaay'atti ja poo'kxin xøøw sam wya'añ ja Dios kyutujk.

24

Ku ja nwindson'ajtim Jesús yjuikpyiky jadigojk

¹ Kuts ja yjadu'ukpi samaan tyøjkiyii'ñ, ku myidukxøøw'ajty, winets ja tø'øxyøjk wyimbejttøø jøts ja ñøjkxtøø jøpyi jøpyi mā ja oo'kpi jut jam, jøts ja ojts tyiknøjkxti ja pa'akxuu'kpi midi ja wyinaty tø tyik'øyi; ojts ja yjadu'ukpi tø'øxyøjk ja tmøødidi. ² Kuts ja jam yja'jttøø, jøts ja oo'kpi jut ja tpattøø jøts kudam y'agø' ja kya'uknayjamini; ³ tøjkidøø dø'on ja jam jøts ja ka'ap t'ukpaajtniyidøø ja nwindson'ajtim ñine'kx. ⁴ Jøts ja yjanchø'jkidøø, nisudso'ampy ja kya'ukwinmaa'nbyatnidi pø ti dø'on tyu'undip jøts ku ja tjaaktyimy'ejxpattøø namajtsk ja jaa'y jap wingon wyindaniyidi, janch jajp tsamamp ja wyet tmigaxø'økti. ⁵ Kumi janch tsø'jkidip ja wyinaty jøts ja nugo ñaxkoodøø, yide'en ja ñimaajyidøø:

—¿Jadits ya x'ixa'adi oo'kpi agujky midi tø yjuikpyøkni?

⁶ Ka'ap ja ya pøn, tø ja yjuikpyiky. Ja'myatsti sa ja mnimaajyidøø jam Galilea ku ja jaak nay jam wyinaty, ⁷ ku ja wyaan jøts ku ka'ø y jaa'y ja yiktagidøkit, ku ja kyiruspatt, jøts ku ja kidigøøk xøøw yjuikpyøkt.

⁸ Jøts idø'on ja tjanchja'myajtstøø ja Jesús y'ayuujk sa ja wyinaty tø wya'añ, ⁹ jøts ja jam cho'ondøø mā ja oo'kpi jut jam jøts ja wyimbejtnidøø, ka'pxy ttamimadyakøjxtøø ja yjanimaktu'ukpi kudanaabyidi jøts pøn jaty jam wyinaty. ¹⁰ Ja María Magdalena, jøts ja Juana, jøts ja yjadu'ukpi María midi ja Jacobo tyaak'ajtpy, jøts jadu'uk ja tø'øxyøjkti, ja' dø'on jade'en ojts yjatti jøts ja ttamimadyakøjxtøø ja kudanaabyitøjkti. ¹¹ Jøts ja kudanaabyitøjkti ka'ap ja tmibøkti ku ja tø'øxyøjk ja jade'en tyamimadya'agyidi pø sa ja tijy yjatti.

¹² Xjats ja Pedro chøø'ñ jøts ja ojts pyujtnijxxy mā ja oo'kpi jut jam. Kuts ja kyu'ejxiyii'ñ jøts ja t'ejxpajty ja poop wet jøts ku ja jagam wyøjnaañi. Kuts ja wyimbijty tyøjkjotp jøts ja janch ñigyumaap tja'wiyii'ñ ku dø'on ja wyinaty jade'en tø jyaty.

Ku ja nwindson'ajtim Jesús ñanky'ijxyi jam Emaús tuu'am

¹³ Winets ja pabøjkpitøjk namajtsk nay ja'abi xøøw ñøjkxti jam mā kajp txøøw'aty Emaús, tuk'ajopyø'øyu'ngin idø'on ja tyø'ødyi ku choondi jam Jerusalén jøts ja jam ñøjkxti. ¹⁴ Ja' ja jam wyinaty ñigajpxtip ñimadyaktip sa dø'on jade'en wyinaty tø jyaty; ¹⁵ iexam idø'on ja kyajpxti myadya'akti wyinaty, ja' ja jam kyajpxy'ajttip ku Jesús ja ñimejnidøø wingon jøts ja myøøtyø'øydøø. ¹⁶ Yja'ejxtip ja wa'ats, jadi'iñits ja yikmøñidi yiktukyidi pø pøn ja jade'en. ¹⁷ Xjats Jesús ja yiktøjdøø:

—¿Ti dø'on ja jaa mgajpxy'ajttip ku ixa jade'en mduu'yø'ødyi? ¿Ti mdajotmay'oo'ktip, sa mjatti?

¹⁸ Xjats ja nidu'ugin y'adsoodøø, ja Cleofas idø'on waan:

—Tyumnija'widip ja jaa'y ixyam ti tɔ tyuñi yjatyi jam Jerusalén. ¿Kidi mets mjam'ajty, pɔ mets inet idɔ'ɔn ja nadyu'uk mganija'wip?

¹⁹ Jɔts ja ñimaajyidɔɔ:

—¿Timts jam ti yjatyi?

Jɔts ja tnimaadyɔɔ:

—Ja Jesús ɔɔts idɔ'ɔn ndijpy, ja Nazaretit jaa'y, midi Dios Teety yikmɔjkugajpxy'ajtip ku ja tkajpxwa'kxy ja y'ixpɔjkin u ku ja ti ttuñ. ¿Ti ja kya'ukjajtpy? Myinajxpts ja jam Dios wyingujkp, jɔts nayide'en ma naxwii'ñit jaa'dyi. ²⁰ Ja teetywindsɔndɔjk ja tɔ tkɔyakti mɔɔt ja nwindɔndɔjkti jɔts ja yiktaguwanit ja o'jkin jɔts kyiruspatt. ²¹ Ja' ɔɔts ja jaa ndyimy'ukjɔp'ijxpy jɔts ja jekyip tñigubɔky yɔ Israelit naajx yɔ Israelit kajp. Ixyamts ja tyigɔɔkxɔɔwip jade'en yjajtni. ²² Oy ɔɔts ja tɔ'ɔxyɔjk winaagin tɔ xjanɔjmi adsɔ'jkibim, ku ja tɔ y'ats'otsti ixyam jɔpy ma ja oo'kpi jut jam, ²³ ka'abik ja tɔ tpaatti ja Jesús ñine'kx, jɔts ɔɔts ja tɔ xninijkxy, tuki'iyi tɔ xamimadyakixy jɔts ku ja tɔ t'ejxti namajtsk ja ankilis jɔdsik ja tɔ ñii'mxyidi jɔts ku ja Jesús yjujky'aty. ²⁴ Winets ɔɔts ja nmigu'uk winaagin jatyi tɔ yjanɔjkxti ma ja oo'kpi jut jam, jɔdsik ja jam jade'en tɔ tjanchpaatti sa ja tɔ'ɔxyɔjk tɔ tñigajpxti, ka'adsik ja ma tɔ t'ejxti ja Jesús.

²⁵ Xjanimts Jesús ja ñimaajyidɔɔ:

—ñiwine'enin mjanchkaja'gyukidi, meets tsaachkujunjaa'dyi, jeky meets ja xɔɔw ja jumɔjt ja xukminaxy jɔtsnim meets ja xjanchjawit sa jatyi ja Dios kyugajpxy wyandɔɔ! ²⁶ Jabi kuwañimxi tyimbyaat'aty ja Cristo jɔts ja jawyeen y'ayo'ombaatt jɔtsnim ja tpaatt ja windsɔ'jkin winja'win o madsoo.

²⁷ Xjats ja Jesús tyukmadoobinaxwa'jkidɔɔ sa ja Dios kyajpxy wya'añ ma jatyi ja jap yiknigajpxy tɔɔyip, ja' ja ñigajpxɔjkiyii'ñ sa wya'añ midi ja Moisés ja Dios tukjajyɔɔ jɔts ja tñigajpxkijxy sa jatyi ja yjadu'ukpi kugajpxy wyinaty ja Dios tɔ tyukjaadyañidi.

²⁸ Kuts ja jam kyajptɔjkidɔɔ ma dɔ'ɔn ja jam wyinaty yja'atwa'andi jɔts ja Jesús yjaaktyimñɔjkxwa'añ, tyimñaxwamp ja jam. ²⁹ Jɔts kuwani tyiktandɔɔ, yide'en ja tnimaadyɔɔ:

—Mɔɔt tɔnk ɔɔts ya, pɔ tɔts chuu'jini, koodsiwyanipts.

Xjats ja Jesús ja jam jade'eñi myɔɔtaajnidɔɔ. ³⁰ Kuts ja tmɔɔt'ixaktɔɔ, tɔ wyinaty twinguwaadsidi ja kaabyajt, ixam ja chinaañidi ku ja tnixajiyii'ñ ja tsapkaaky, jɔts ja ojts tkunuu'kxy, jɔts ja t'adujkpajky, jɔts ja tyagiko'oniyidɔɔ. ³¹ Winets wyeen ja nay jatyi wyatstɔɔ, jɔts ja t'ejxkajptɔɔ jɔts

kudam ja' Cristo; jøts ja nay jatyi ñanky'ejxigø'øñiyi. ³² Jøts ja ñawyaajnidøø:

—Kidi janchjotkujk adøm yø tø xyikjajtyim ku tuu'ajy tø xamimadyaajkyim ja Dios kyajpxy.

³³ Xjats ja niwine'enin kyata'anidøø kya'amøjkidøø, jatyi ja jadigojk tyuu'døjkidøø jøts ja wyimbejtøø jam Jerusalén, jamts ja tpatøø ja ñimaktu'ukpi kudanaabyidi, tø ja jam wyinaty ñamyukyidi møøt ja myigu'uktøjkti. ³⁴ Jøts ja ñimaajyidøø:

—Janch tøts ja nwindson'ajtim yjujkpyiky, yø Simón tø tyimy'ixy.

³⁵ Jøts yja' ja tñimadyakmidøø sã ja wyinaty tø yjatti kyu-batti jam tuu'am, jøts sudso ja wyinaty tø t'ejxkapti ja Jesús ku ja t'adujkpajky ja tsapkaaky.

Ku ja nwindson'ajtim Jesús ñanky'ijxyi mã ja pyabøjkpitøjk jam

³⁶ Ixamni dø'on ja wyinaty jade'en ñawya'añidi ku ja Jesús jam ñanky'ejxøø jadigojk ja' y'agujk'amdi mã ja jam wyinaty, jøts ja ojts kyajpxpoo'kxidi, yide'en ja ñimaajyidøø:

—Dios mjagyepyidi.

³⁷ Jadi'iñi ja myondi tyukti, tsø'øgi ja jadi'iñi yikmajadaktip, jade'en ja wyinmaydi pø nugo ja tijy y'ejxjooxti. ³⁸ Yide'en ja Jesús ja ñimaajyidøø:

—¿Tigøjxp ku mdsø'øgidi, ti mdsø'jkidip? ¿Tiku xkajanch-jawidi? ³⁹ Ejxidik øts ngø' ndeky. Pø øtsts idø'on kø'øm. Tondik øts, ejxtik øts; pø ka'ats ejxma'jtin ñine'kx møødi, ni pyajk niti ja jade'en kya'ejtxi, sam meets ixyam x'ijxy tuki'iyi nmøøt'aty.

⁴⁰ Kuts ja jade'en tyukmadojidøø jøts kyø' tyeky ja tñanky'ejxøø. ⁴¹ Kumi nika'animts ja wyinaty yikxon ttajotkukidi jøts ja tjanchjawidit, jade'en ja xyonda'akti, jade'en ñigyumaap tja'wi'adø'øtsti, xjats Jesús ja ñimaajyidøø:

—¿Ka'ap ja ti jii'kxy xmøødidi?

⁴² Jøts ja tmøødyøø tukpidasi ja ajkxtsa'ayu'nk møøt ja jømbya'aku'nk, ⁴³ jøts ja t'axajiyi'ñ jøts ja ojts jamyi tji'kxy ja' wyindumdi. ⁴⁴ Winets ja ñimaajyidøø:

—Jade'en øts idø'on tø njaty sã meets ojts ndukmadøyin ku meets ja y'ijty njaakmøøtwidity, jøts ku øts jade'en wyinaty njatwa'añ sã øts jap nyiknigajpxy mã ja kutujk Moisés Dios tyukjajyøø, jøts nayide'en jap nøkyjøtpy midi ja yjadu'ukpi kugajpxy yjaadyandøø, jøts nayide'en sã ja nøky tñigajpxy jap Salmosjøtpy.

⁴⁵ Xjats ja Dios kyajpxy ja tyukja'gyukiyidøø, ⁴⁶ yide'en ja ñimaajyidøø:

—Jade'en jap yja'ayi jøts ku ja Cristo y'ookt, kyidigøøk xøøwts ja yjujkpyøkt ku o'jkin ja tja'uk'ext; ⁴⁷ jøts ja

yiknigajpxwa'kxt o manaaix o magajp, ku ja ya Jerusalén cho'onda'akt jawyeen, jøts ku ja'agøjxp yiknøjmidit o pøn, wan ja chinaa'yin tyiktigatsti jøts yikpojkipimaa'kxtit. ⁴⁸ Meets, wa'ats mdyimy'ijxpy mdyimñija'wip sa jaty tuki'iyi tyuñi yjatyi. ⁴⁹ Madowdits, ndanigaxp meets ja' midit øts ja Dios Teety tø xamiwandaagi; yaayits meets m'awext ya Jerusaléngit kajpjøøjty kunim ja mbaadidit ja møk'ajtin midit jap tsajpjøøty kidakp.

Ku nwindson'ajtim Jesús chajpejty

⁵⁰ Xjats idø'øn Jesús ja jam kajpjotp wyaabidsøøjmidøø, jøts ja yiknøjksidøø jam Betania, ojts kyø' ja tyanixajyidi jøts ja kyunuu'ksidøø. ⁵¹ Kuts ja jade'en kyunuu'ksidøø, jøts ja myajtstujtidøø, jøts ja chajpejty. ⁵² Jøts ku ja wyinaty tø t'ukwindsøøgidi t'ukwinjawidi, xjats ja ojts wyimbejtnidi ñøjksnidi jotkujk'atyim jam Jerusalén, ⁵³ xumijam'ajttip idø'øn ja' jam tsaptøjkjotp jøts ja jam tmøjawidi tkunuu'kxyjawidi ja Dios. Jade'en ja y'ejxi tyiyi.

JA ØGYAJPX Y JA ØMYADYA'AKY MIDI JA JUAN YJAA Y

Ja' pøn xuk'ejximp xuknija'wimp ja Dios Teety

¹ Jaayim ja wyinatyni pøn xuknija'wimp ja Dios ku tuki'iyi cho'ondakijxñim; Dios ja møøt tyimy'ity jøts nayi Dios ja kø'øm. ² Tso'onda'agyip ja møøt y'ity. ³ Jøts ja' ja Dios Teety tukyik'ø'iyi ja tsajp jøts ja naajx jøts tuki'iyi; pø ka'axi ja naxwii'ñit jeexyip cho'ondaajky ku jeexyip kya'ity ja'. ⁴ Ja' tyiktso'ondaajk ja tsinaa'yin jøts ja jujky'ajtin, jøts nayide'en xuknija'windi ja tyiiby ja yjanchpi, midi tyik'øyip midi tyikwinaa'nbyatp ja naxwii'ñit jaa'y. ⁵ Møk ja tyikmajada'aky ja myøk'ajtin ku xyikudøø'kxaaajka'am ma pøn wimbeets kugoots, jøts ka'ap ja miku' yja' myajada'aky.

⁶ Jats idø'øn jaa'y tu'ukmi pøn Dios ojts kyexyi, Juan ja xyøøw, ⁷ midi testigi'ajtpi meen jøts ja tnigajpxt jøts ja tnmadya'akt pøn xyikujajtaajkimp xyikudøø'kxaaajkimp, jøts ja øy pøn ttiyjawit tjanchjawit pøni sa jaty ja wya'añ. ⁸ Kidi ja Juanipxi ja' pøn xyikujajtaajkimp xyikudøø'kxaaajkimp; nugo testigi'ajtpi ja ja'ay yikexy jøts ja' tnigajpxt. ⁹ Tyimy ja' idø'øn wyinaty memp ja'tp ya naxwiiñ pøn tyik'øyip tyikpaadip, pøn tyikwinmaa'nbyatp ja naxwii'ñit jaa'y.

¹⁰ Ixa ja wyinaty tø yja'tni ya naxwiiñ jøts ja ojts nipøn kyagupikyiyi pøn jaty jaadi, øy ja wyinaty kø'øm tø yjadukyik'ø'iyi ja naxwii'ñit. ¹¹ Kyø'øm ja' ja yjanimimpy jøts kyø'ømiguktojk paat ja ka'ap kyupøjkiyøø. ¹² Jats winaagin pøn ja kupøjkiyøø jøts pøn ja janchja'wiyøø; ja'ats ja tiy'ajtin ja ojts tmø'øy jøts Dios Teety ja y'u'nk'atidit. ¹³ Tiy'ajtingøjxp ja jade'en Dios y'u'nk'atyidi, ka'ap ja jade'en sa jaa'y y'u'nk y'una'jk tpaatti.

¹⁴ Jøts ja' pøn xuknija'wa'am ja Dios, ojts ja jaa'yin y'atsøøni y'atstani, jøts ja ojts ñiyjeki xmøøt'ijtyindi xmøøtsinaa'yindi. Tø adøm myøk'ajtin ja nja'ixxyindi midi ja kyø'ømøk'ajtin'ajtpy ja Dios U'nk. Tu'ugyi Dios Teety ja yjanchjaajjagyepyi, janch pa'ayoop, jøts tum ja tiy'ajtin janch'ajtin yajkpy. ¹⁵ Ja'ats ja Juan ojts tnigajpxy jøts ja yide'en wya'añ:

—Yø'øxi øts idø'øn ndijpy ku ø nwa'añ: “Ja' pøn oojknim me'emp, ja' idø'øn møj jøts ka'ap øts. Jøts kumi jaayim yø' wyinatyni, kidinim øts.”

¹⁶ Kajaa adøm Dios kyunuu'kxin xmøøy'ijtyindi ni'ijtyi. Juuni ja tkayaky. ¹⁷ Tøts ja Moisés kyutujk xuknija'wa'am sa ja Dios kyutujk; ixyats ja nwindsin'ajtim Jesucristo

pøn xuknija'wa'am ja Dios pya'ayo'owin jøts ja tyiy'ajtin yjanch'ajtin. ¹⁸ Nijuuni pøn tka'ijxñim ja Dios; yø'øts midi jam møøt y'ity, yø Dios U'nk, yø' xuknija'wa'am sa ja Dios Teety.

Ku ja Juan Bautista tnigajpxy ku ja nwindson'ajtim Jesu-cristo myeenwa'añ

¹⁹ Winets ja israelit jaa'dyi midi jam kugajp'ajttip jam Jerusalén, ojts tkaxti ja teetyøjk møøt ja levijit jaa'dyi midi t'ejx'ejttip ja tsaptøjk, jøts ja t'atstiibyøktit ja Juan pøn idø'on ja'; ²⁰ jøts ja ojts wa'ats tnigajpxy, yide'en ja wyaañ:

—Ka øtsip ja' midi yiktejp Cristo.

²¹ Xjats ja tjaaktyimdyiibyøjktøø:

—¿Pønts mets idø'øni? ¿Mets idø'øn Dios kyugajpxy midi yiktejp Elías?

Jøts ja Juan wyaañ:

—Ka'ap ja y'øtsi.

Jøts ja tjaaktyimdyiibyøjk'adø'øtsti:

—Jøts, ¿metsimts idø'øn ja' midi dø'øn menwamp midi ja Dios kyugajpxy'ajtpy?

Jøts ja y'adsøøy:

—Ka'.

²² Winets ja yiknimaay:

—¿Pønimts mets? Kuwanixi øøts ja nnijawit jøts øøts ja ndukmado'ot pøn øø tø xkexy. ¿Sa me m'ukwa'añ ku mga'uknañigajpxyi?

²³ Jøts ja Juan ja t'adsøøy:

—Øts ja' midi yikmadoop y'ayuujk jam abak etjotp, mā niti kya'ity: “Yiktøwdi yiktuda'akti ja mwinmaa'ñ jøts xkupøktit ja nwindson'ajtim” —nayide'en sam ja Isaías wyaañ, ja Dios kyugajpxy.

²⁴ Ja fariseotøjk ja wyinaty tø kyexyidi midi idø'øn ja Juan jam jade'en møøt ñagyajpxyi. ²⁵ Xjats idø'øn ja Juan yiktiibyijky jøts ja yiknimaay:

—Pøni ka'adam me mCristo, ni mga'Elías, jøts ni Dios me mgagugajpxy'atyi, ¿tits ku myiknøbety?

²⁶ Jøts ja Juan tnimaay:

—Nøø øts iiy nduktanøbejtpy; jats ya tu'uk midi ka' x'ejxkaptinim; ²⁷ oojknim ja mye'ent, ja' tu'uk møj, nugo øts jawyeen nyiktuu'awa'ach. Nijuuni øts ja møøt nganamyibaat'atiyit.

²⁸ Jam idø'øn ja jade'en yjajty mā ja et jam txøøwi Betábara, midi tamp xøbidsimy jam nøø agø'øm midi txøøw'ajtp Jordán, mā ja Juan jam ojts yiknøbety.

Ja Jesucristo yiktamiyoxp ja Dios Teety adømgøjpx

²⁹ Xjats ku kyimjabom'ajty winets ja Juan ojts t'ixy ja nwindson'ajtim Jesús ku ja jam wyinaty ñimiñiyi, jøts ja Juan wyaañ:

—Ejxti, yø' idø'øn jade'en jatwamp kubatwamp sam ja borreek u'nk yikyøxyin adøm nbojkpi køjxp, jøts yø' naẏwii'ñit jaa'y tyikpøkwyat'sp. ³⁰ Yø' øts idø'øn ndijpy ku ø nwa'añ: “Ja tu'uk jaa'y myiñ, ja' idø'øn møj jøts kidi øts, jøts jaayim ja'ani.”

³¹ Nika'ap øts yø'y'ity nnijawi pøni pøn yø'. Tøts ø nmiñ jøts øts Israelit jaa'y nøø nduktanøbatt jøts nduknijawidit pøn ja'.

³² Nayide'en ja Juan wyaañ:

—Tø øts ja Espíritu Santo n'ixy jøts ku kyida'aky jam tsajpwemp sam tsapakin, jøts ja tø kyøxke'eky yø' kyubajkp.

³³ Ni nganijawi øts yø' pøni pøn yø'; jøts øts idø'øn ja Dios Teety ojts xnøjmi midi øts nøø xukyiktump ku nyiknøbety, yide'en øts ja xnimaay: “Ku x'ext ja Espíritu Santo kyida'akt jøts y'ixa'akt jam tu'uk jaa'y kyubajkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty midi ja Espíritu Santo xmø'øyimp ku ja yiknøbatt.” ³⁴ Tøts ø n'ixy, jøts øts testigi jøts ku yø' Dios U'ngi.

Ja jaa'y pøn ojts jawyeen tpabøkti ja Jesús yja'

³⁵ Xjats ku kyimjabom'ajty, ixam ja Juan wyinaty køjmyi møøt namajtsk pyabøjkpi. ³⁶ Jøts ku ja Juan ojts t'ixy jøts ku jam wyinaty ñaxy ja nwindson'ajtim Jesús, winets ja wyaañ:

—Ejxti, yø' idø'øn jade'en jatwamp kubatwamp sa borreek u'nk yikyøxyin adøm nbojkpi køjxp.

³⁷ Ku ja' tmadoodøø midi ja Juan pyabøjkpi'ajtpy, midi jam wyinaty namajtskti ku ja Juan jade'en wyaañ, xjats ja ojts tpanøjkxti ja nwindson'ajtim Jesús. ³⁸ Winets ja nwindson'ajtim Jesús y'ejxjimbijty, jøts ojts t'ixy jøts ku jam yikpayø'ø, jøts ja ojts tnøjmi:

—¿Ti m'ixaadyip?

Jøts ja ojts t'adsowdi:

—Windsøn, ¿ma me ndsøøni?

³⁹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús y'adsojimbijty:

—Men x'ejxti.

Xjats ja ojts ñøjxkti jøts ja ojts t'ejxti ma chøøni, jøts ja jam ojts tmøøtkudsuu'idi. Ja dø'øn ja xøøw wyinaty jawaani kyagidakni.

⁴⁰ Ja Andrés idø'øn ja', ja Simón Pedro y'uch, midi idø'øn ja jade'en tmadoodip namajtsk ku ja Juan jade'en wya'añ. Jøts nay ja' idø'øn jade'en tpanøjkxtip ja nwindson'ajtim Jesús.

⁴¹ Jøts ja Andrés tyimñayjatyi ja ojts t'ats'ixa'ay ja y'ajch Simón, jøts ja ojts t'atsnøjmi:

—Tø øøts ja Mesías nbaaty midi Dios kyejxpy, midi Cristo yiktejp.

⁴² Xjats ja Andrés ojts twaanijkxy ja Simón mā ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ku ja ojts y'ijxyi jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Mets Simón, ja wa'axi me m'u'nk'ajtip ja Jonás. Cefas inet ixyam mxøøw'atp.

Jade'en ja ñii'mxyi ja nwindson'ajtim. Cefas jade'en tyijpy Pedro sam ja t'ayuujk'atti.

Ku ja Jesús twaadsøøy ja Felipe jøts ja Natanael

⁴³ Jøts ku kyimjabom'ajty, jam ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty ñøjkxwā'añ Galilea etjotp, ku ja tminabyaajti ja Felipe jøts ja tnimaay:

—Møødik øts.

⁴⁴ Jam Betsaida ja Felipe kyugajp'aty nay jam mā ja Andrés kyugajpi møøt ja Pedro. ⁴⁵ Winets ja Felipe ojts ñiijkxy jøts ja ojts t'ats'ixa'ay ja Natanael, jøts ja ojts t'atsnøjmi:

—Tø øøts ja jaa'y n'ixy midi ja Moisés ñigajpxpy jap nøkyjotpy ku ja kutujk ja ojts tja'ay, jøts nayide'en midi ñigajpxtip ja Dios kyugajpxtyøjkti, ku ja ojts tjaadyandi. Ja Jesús ja' midi ja José y'u'nk'ajtpy, midi jam kugajp'ajtp Nazaret.

⁴⁶ Xjats ja Natanael wyaañ:

—¿Wan ndejin y'øbyi jam y'ukpidsømni Nazaret?

Jøts ja Felipe y'adsøøy:

—Men xtyimy'ixy.

⁴⁷ Kuts ja nwindson'ajtim Jesús ojts t'ixy jøts ku ja Natanael jam ñimiñiyi, winets ja wyaañ:

—Ixya net myiñ tu'uk nmigu'uk israelit jaa'y midi øyjaa'y'ajtp, midi ka' tyaa'y.

⁴⁸ Winets ja Natanael ja ojts yiktiyiyi:

—¿Sudso'ampy me x'ijxy'aty?

Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyi:

—Tøyimxi me wyinaty n'ejxni ku mets yø Felipe ka'anin wyinaty m'atswayinim, ku mets ixajp iigi patki'py.

⁴⁹ Winets ja Natanael wyaañ:

—Windsøn, mets idø'øn Dios U'nk, jøts mets idø'øn mniwindsøn'ajtpy israelit jaa'y.

⁵⁰ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyi:

—¿Jaty me xtyimyjanchjawi ja'agøjxp ku me tø nnøjmi jøts ku me tø n'ixy jap iigi patki'py? M'ejxpnim mets ja myøjpi y'øbyi midi øndu'ump midi ka'ap yjade'eni sam ya'adin ku me tø n'ixy.

⁵¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús yjaaktyimwyaañ:

—Meets yam ndyimñimaapy, jøts ku x'ejxtit ja tsajp y'awa'ats, jøts ku Dios y'ankilis pyattit wyinaktit jøts øts ja

xnigida'aktit, ja' kuxi øts ja naxwii'ñit jaa'y ngudani Dios Teety wyingujkp.

2

Naxyøduujnidip ja jaa'y jam Galileit etjotp

¹ Kyimdigøøk xøøw wyinaty tø y'ity ku jaa'y y'amajtskidi mā ja kajp txøøwi Caná, jam Galileit etjotp. Ixam idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tyaak. ² Jøts nayide'en ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø yikwaamididi migaabyi mi'ukpi møøt ja pyabøjkpitøjk jøts ja nay jam ñøjkxtit. ³ Xjats ja vino tyimgyijxy, winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tyaak ñimaajyøø:

—Tø tyimgyugøxidi, ka'ap vino ukteeni.

⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús y'adsøøy:

—¿Ti øtsimts taak yø xpatp? ¿Tiku øts yø xukmadøy? Pø ka'anixi øts nja' xpaaty midi ø ndu'ump.

⁵ Jøts ja tyaak wyaañ, yide'en ja tnimaay ja jaa'y pøn jaty jam wyinaty windsø'jkidip:

—Mdu'undip idø'øn jade'en tuki'iyi pøni sã wya'añ.

⁶ Jamts wyinaty tudujk ja tsaadu'jts midi ja israelit jaa'y yiktundip ku Dios ja twindsø'øgidi jøts ja pyøkwyatsttit. Makta'pxy uk magø'pxy enteerin ja y'uch tu'uk tu'uk, jade'en nøø ja yikta'adami. ⁷ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja jaa'y pøn jaty jam wyinaty windsø'jkidip:

—Yik'utskøxti yø tu'jts. Adamidi nøø.

Jøts ja ojts yikxon tyimyk'utsti, ⁸ winets nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja jaa'dyi:

—Aja'aptu'uttits inet waani, jøts xaninøjkxtit midi yø xøøw tø tniwaamuki.

Jøts ja ojts jade'en ttundi. ⁹ Ojts ja tja'gyapy midi ja xøøw tniwaamujkip jøts ja tsujxk nøø tø ja vino yjajtni, nika'ap ja tnijawi pø mā ja chøøñ; ja'ayi ja nugo tnija'widip pøn windsø'jkidip, pø ja'axi ja nøø wyinaty tø tjapti. Xjats ja twaadsøøy ja jemyaa'y ¹⁰ jøts ja tnimaay:

—Tum jawyeen øy pøn t'uuky yø vino y'øbyi, jøts ku ja mi'ukpi ja kom tø t'uknidi winets ja yu'nkpi yikyakñim. Jøts mets, tø mets ja møk vino ne'egi xjaakyik'awixy, jøts mets yø yamnim ne'egi xyaky oojknim.

¹¹ Yø'øbi milagri'ajtin idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús tyimyjawyeen nan'ky'ejxøø jam Caná, jam Galileit etjotp, midi yiknigaxø'jk ja myøk'ajtin, winets ja pyabøjkpitøjk ja ojts yjaakjanchjawi.

¹² Xjats ku ja jade'en y'ukjajty, winets ja ojts ñijkxy mā ja kajp jam txøøwi Capernaum, møøt ja tyaak, møøt ja myigu'uktøjk,

jòts mòøt ja pyabøjkipitøj. Jòts ja jam tyaa'nidøø ñigyawinaak xøøw.

Ku ja Jesús tpawojpkijxy ja too'kpitøjkti jam tsaptøj agø'øm

¹³ Ja paski xøøwts wyinaty tyimbyatnìp midì ja israelit jaa'y tyundip, winets ja nwindson'ajtim Jesús ojts ñijkxy jam Jerusalén. ¹⁴ Jòts ja jam tsaptøjk'agi'py tkubajtiy'ñ ja jaa'dyi pøn too'ktip ja tsakaa, pøn too'ktip ja borreek, pøn too'ktip ja pak, jòts nayide'en pøn ja myigu'uk myeeñ tyikwa'kxidip, ja' jam wyinaty tsinaadyip mayim ja jam tunk'atti. ¹⁵ Ku ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts jade'en t'ixy, xjats ja tyik'øiyi'ñ tu'uk pawojp, jòts ja jam tpawojpkijxy niduki'iyi ja jaa'y jam tsaptøj agø'øm, mòøt ja byorreek mòøt ja chakaa. Jòts ja meeeñ yikwa'kxpidi ojts ja myeeñ ja yik'ixko'odi, jòts ja myesi ja ojts yiktejimbeti. ¹⁶ Jòts ja tnimaay ja jaa'y midì paktoo'ktip:

—¡Yikjiwa'akti yø ya! ¡Kidi nDeety tyøj maadyøj kyikwa'andi!

¹⁷ Winets ja pyabøjkipitøj nay jaty tja'myajtsidøø ja nøky ma ja David yide'en wyaan: “Møk øts nba'ayø ja mdøj.”

¹⁸ Xjats ja israelit jaa'y ttiibyøjtøø ja nwindson'ajtim, jòts ja tnimaadyøø:

—¿Ti tiy'ajtin øøts xuk'ejxp jòts ku xjagyepy ja kutujk ku jade'en m'adi'ich?

¹⁹ Jòts nwindson'ajtim Jesús ja ojts t'adsø:

—Yikidawdi yø tsaptøj, kidigøøk xøøw øts yø jadigojk nyikwa'kukit.

²⁰ Winets ja israelit jaa'y wyandøø, jòts ja ojts ñii'mxyiyi:

—Wixijkxydujuk jumøjt yø tø yiktunk'aty yø tsaptøj jòts yø tø y'øyi; ¿jòts me mwa'añ jòts ku mets yø kidigøøk xøøw nyikwa'k'øyt jadigojk?

²¹ Ku ja Jesús ja tsaptøj tkajpxy, pø kyø'ømne'kx ja jade'en tiijpy. ²² Pø patyxi ku ja nwindson'ajtim Jesús ojts yju-jkpyijky jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, yø'øts ja pyabøjkipitøj yja'myatstøø ku ja wyinaty jade'en tø wya'añ. Xjats ja tjanty-imyjanchja'widøø ja Dios kyajpxy, jòts nayide'en tmibøjkidøø ja nwindson'ajtim y'ayuujk sa jaty ja wyinaty jade'en tø wya'añ.

Wq'ats ja Jesús tnijawi sa jaty jadu'uk jadu'uk wyinmay

²³ Kuts ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty tyiknaxy ja paski xøøw jam Jerusalén, jòts may ja jaa'y ja jam yjanchja'wiyøø tyijja'wiyøø ku ja t'ejxti ja myilagri'ajtin midì ja tyumpy. ²⁴ Jòts ja nwindson'ajtim Jesús ka'ap ja nugo tyimñagiyakyi, kumi wq'ats ja t'ejxkapy ja niduki'iyi sa pønjabøn. ²⁵ Ka'ap ja chøkyiyi jòts ja pøn tyukmadowit sa jaty

jaa'y jadu'uk jadu'uk yjaa'y'aty. Wa'ats ja kə'əm tyimñijawī sa pəngapən y'am yjotp wyinmay.

3

Ja Jesús jəts ja Nicodemo

¹ Jamts idə'ən tu'uk fariseit jaa'y pən txəw'ajtp Nicodemo, jəts ja' idə'ən ja israelit jaa'y wyindsən'ajtip. ² Ja'ats ojts koots y'atstək'ayə'əy mə ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty, jəts ja ojts t'atsnəjmi:

—Windsən, nnija'wip əəts jəts ku Dios tə mguexyi jəts əəts xyik'ixpəkt. Ka'ap me jeexyip jade'en xyiktuñ ja Dios myək'ajtin milagri'ajtingəjxp sam ixyam xyiktuñin, ku jeexyip məət mga'ity ja Dios.

³ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Janch əts idə'ən nwa'añ, jəts ku ka' pən tpaatt ja Dios kyutujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy pəni ka'ap pən nayide'en kyaxi'iky jadigojk sam tə kye'exyin.

⁴ Winets ja Nicodemo tyiktəy jəts ja tnimaay ja nwindson'ajtim Jesús:

—ǂSudsots ja məj jaa'y nayide'en jadigojk kyaxə'əkt sam ja tə kye'exyin? ǂPə sudso'ampy jadigojk tyəkit tyaak yjotp jəts kya'axkojmit?

⁵ Jəts ja nwindson'ajtim Jesús ja yide'en t'adsəy:

—Janch əts idə'ən nwa'añ, pəni ka'ap pən jade'en kye'exy ejxim ja jaa'y kye'exyin, jəts nika'ats ja Dios myək'ajtin myə'əyi, ka'ats pən mibaat tyəkit mə Dios ja kyutujk ttanitani ja yjaa'y. ⁶ Ku ndeety ndaak xyikaxə'jkyim, nugo yə' xmə'əyim ja jaa'y'ajtin; jəts ku ja Dios x'u'nk'ajtyim, ja'ats ja myək'ajtin ja y'Espíritu Santo xmə'əyim. ⁷ Kidi nigyumaap xjawī jəts ku jade'en nnəjmi: “Niduki'iyi jaa'y pyaat'atyidi ja chinaa'yin tyiktigatstit, ka'axigajstipts ja ñamyayi jade'en.”

⁸ Pojp əy madsoo pyəjy; wa'ats nmadəə'yim sa wyina'añ ja poj, ka'ats nnija'wa'an pəni mə chəəñ jəts pəni mə ñijkxy. Nayide'ents idə'ən ñamyayi ja'adi pən ja Dios myək'ajtin yikaxə'jkiyidip.

⁹ Winets ja Nicodemo tjaaktiibyiky:

—ǂSudso yə ndejin jade'en?

¹⁰ Xjats ja y'adsoji ja nwindson'ajtim Jesús:

—ǂPə məj maestrimts mets ya israelit kajpkijxy, jəts mets yə yjade'embī xkanimadəy? ¹¹ Janch əts idə'ən nwa'añ, jəts ku əəts ja' nnigajpxy midi əə nnija'wip, jəts nay ja' əəts nidestigi'ajtpy midi əə tə n'ixy; jəts meets ja xkajanchjawī sa əə njawa'añ. ¹² Nika' xjanchjawidi ku əts ja'abaat ndyimy-janigajpxy ti jaty ya naxwiñ, ǂti ja'ats mee mjaakjanchjawip ja tsajpjətpyit yja' ku meets njadukmado'ot?

¹³ 'Ka'axi jap pøn y'ats'øch jap tsajpjøtpy, øts idø'øn jap tsoo'mp kumi øts jap'ajtp jap tsajpjøtpy; jøts øts ja naxwii'ñit jaa'y ngudanaapy. ¹⁴ Jøts nayide'en ø nyiktu'unt sam ja Moisés ojs ttuñin ja tsaa'ñ jam abak etjotp ku ja ojs køjxp tiyji'iky, ¹⁵ jøts ja kyawindigø'ødyit pøni pøn ø xjanchja'widip, xemikøjxp ja tpaattit ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja kunuu'kxy chinaa'yin.

Pya'ayøøpy ja Dios ja naxwii'ñit jaa'y

¹⁶ 'Janch møk ja Dios tsojkin tjagyepy, jøts tpikta'aky ja pya'ayo'owin ya naxwiiñ ku ja y'U'nk tkexy midi tu'umchi, jøts ja kyawindigø'ødyit pøni pøn ja tjanchja'widip, jøts ja xemikøjxp ja kunuu'kxy chinaa'yin ja kunuu'kxy jujky'ajtin tpaattit. ¹⁷ Kidi ja'ajip ja Dios y'U'nk tyaniguejxpy ya naxwiiñ jøts ayo'on ja ttukpaatt ja naxwii'ñit jaa'y, jade'en'ampy ja tkexy jøts ja tyiknitso'ok'att ja naxwii'ñit jaa'y.

¹⁸ 'Pøni pøn tjanchja'wip ja Dios U'nk, ka'ap ayo'on ja yiktaguwan; pønts tkajanchja'wip, ja' y'ayo'on kutujkp xemikøjxp ja'agøjxp ku tkajanchja'wiyidi ja Dios y'U'nk midi tu'ugyi. ¹⁹ Pøni pøn tyimyjade'en'ajttip, tø y'ayo'on ja kyutujknidi, ku ja myiiñ ya naxwiiñ midi ja jaa'y øy tsuj tyikwinmaa'nbyatp, ka'ap ja yikupijky. Ne'egi ja kube'ets'ajtin kugoots'ajtin ja ne'egi chojktip, ja'agøjxp ku ja tyumjaka'øbyi ttunwa'andi. ²⁰ Niduki'iyi pøn ja tyumjaka'øbyi ttundip, kawin'ijxyim ja tjawidi ja yik'øwyinmaa'nbyatpi. Niwine'enin ja tkamijotwa'andi ja'agøjxp jøts kyanigaxø'øktit ja kya'ødyu'unindi. ²¹ Pønts ttsinaadyip ja tyiiby yjanchpi, ja'ats tmijotwandip midi øy tsuj tyikwinmaa'nbyatp ja jaa'y, jøts ja tyiknigaxø'øktit ja Dios yja' ti jaty ja tyundip.

Ku ja Juan Bautista jadigojk tkajpxpaaty ja Jesús yja'

²² Kuts idø'øn ja jade'en y'ukjajty, xjats ja nwindson'ajtim Jesús ojs tmøødi ja pyabøjkpitøjk jam Judeit naxjotp. Ñiyeky ja jam tyaa'nidøø jøts ja jam møøt yiknøbajttøø. ²³ Jøts ja Juan nay ixam ja wyinaty yiknøbatmi ixam Enón midi ja Salimit kajp myiwingon'ajtpy, ja'agøjxp ja jam yiknøbety ku ja nøø jam janch kom; jamts ja jaa'y myendi jøts ja jam y'atsnøbatti. ²⁴ Jawyeenip idø'øn ja jade'en yjaty, ka'anim ja Juan wyinaty yikpikta'aky puxøjkjøtpy.

²⁵ Jøts nay winet ja Juan pyabøjkpi winaaagin tnadyamigajpxyidi møøt ja myigu'uk israelit jaa'dyi, ja' ja tnadyamigajpxiyidip sa ja pøky wya'ach. ²⁶ Nay winets ja Juan y'atsyiknimaay:

—Windsøn, ixam ja ixyam yiknøbety pøn mets jam wyinaty møøt xøbidsimy ma ja Jordángit nøø, ja' pøn mets ojs xnigajpxy jøts niduki'iyi jaa'y ja yjanchpabikyiyi.

²⁷ Xjats ja Juan ja tniṁaay:

—Ka' pōn ti tniyjaty pōni ka'ap Dios myø'øyi. ²⁸ Meetsxi ojts wā'ats kō'ōm xtyimyadøy ku ø nwa'añ jøts ku øts ka' nCristo, jøts ku ø nja'aji pōn jawyeen yikajxp nugo. ²⁹ Janch tsuj øts, janch xondakp øts, jade'en ejxim ja tø'øxmyiyø'øbyi tyik'amajtski myigu'uk; jade'en øts nnayjawiyi kuts nmadøy ja Jesús y'ayuujk. ³⁰ Yø' mōjtøkipnim jøts øts kuwani n'amutskit, kuwani n'ixnøjkxt.

Ja' pōn tsoo'mp jap tsajpjøtpy

³¹ Ja' pōn tsoo'mp jap tsajpjøtpy, tum ja' tuki'iyi tniṁanaapy. Jøts pōn ya naxwiiñ'ajtp, ja naxwiiñits ja ja'ajtip, jøts tum ja'ayi ja ñigajpxpy ti jaty ja ejtp. Pōnts tsoo'mp jap tsajpjøtpy, ja' tuki'iyi tniṁanaagyøjxp, ³² jøts tum ja' ja ñigajpxpy midi ja tø't'ixy, midi ja tø tmadøy; jøts ka'ap ja pōn tjanchjawi midi ja ñigajpxpy. ³³ Kuts øy pōn tjanchjawi, ja'ats wā'ats tyikniga'axp jøts ku Dios tkajpxy ja tyi'byi yjanchpi; ³⁴ Dios kyajpxy Dios y'ayuujk ja kyajpxip pōn ja Dios kajxip, kumi amuum y'Espíritu Santo ja myø'øyi. ³⁵ Chøjkpy ja Dios Teety ja y'U'nk, jøts tuki'iyi tø ttagidøjkigyixy ti jaty ejtp ka'ejtp. ³⁶ Pōni pōn ja Dios U'nk tjanchja'wip, xemikøjxp ja nøjkx tpaaty ja kunuu'kxy juiky'ajtin ja kunuu'kxy tsinaa'yin; pōnts tkajanchja'wip, kawindem xøøw ja nøjkx tpaaty ja yjade'embi juiky'ajtin, ja Dios myøk'ayo'on ja nøjkx kyupøjkip.

4

Ja Jesús jøts ja Samariit tø'øxy

¹ Xjats ja fariseotøjk tnija'widøø jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús may pyabøjkpitøjkni, jøts may jawaani ja jaa'y tyiknøbety jøts nigidi ja Juan jade'en; ² øy idø'ōn nwindson'ajtim Jesús ja kō'ōm tkidyimyiknøbety, ja pyabøjkpitøjkts ja tyiknøbajttip. ³ Xjats ku ja tniṁadøøy jøts ku ja fariseotøjk tø ñijawiyi, winets ja chøø'ñ jam Judeit naxjotp, jøts ja ojts ñijkxy jam jadigojk Galileit etjotp.

⁴ Ja Samariit et ja tyanaxp ku dø'ōn ja jam ñijkxy. ⁵ Xjats ja yja'jty mā ja kajp jam tu'uk Samariit etjotp midi txøøw'ajtp Sicar, jam wingon mā ja Jacob ja y'u'nk José wyinaty tø tmø'øy ja ñaajx. ⁶ Jamts idø'ōn tu'uk ja nōmu'ut midi yiktejp Jacob nōmu'ut. Jøts kumi jotkøjxp ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty ku ja yø'øy, xjats ja y'ixaajky jam nōmu'ut agø'ōm. Ja dø'ōn wyinaty ja xøøw kujky. ⁷⁻⁸ Winets yja'jty tu'uk ja tø'øxyøjk jam nōmu'ut agø'ōm pōn ku'etip kugajpip jam Samaria, jøts ja nøø ja tjuutwā'añ, xjats nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyi:

—Møøky øts nøø.

Jøts ja pyabøjkpītøjk, jam ja wyinaty tō ñøjkxti jam kajpjotp, jøts ja t'atsju'udyit ja kaaky ja jii'kxy.

⁹ Xjats idø'øn ja samariit tø'øxy tnimaay ja nwindson'ajtim Jesús:

—¿Sudso mets nōø x'amidø y jøts m'israelitjaa'yits mets jøts øts samariit jaa'y?

(Kumi ka'ap ja israelit jaa'y tminamyayidi ja samariit jaa'y.)
¹⁰ Winets ja yide'en y'adsojōø ja nwindson'ajtim:

—Kuk xjanchñijawit midi ja Dios yajkpy, uk xnijawit pøn nōø ixa m'amidojiyip, ¿ja ti jajik me xka'amidø y jøts me nmo'ot ja øybi nōø ja wa'atspi?

¹¹ Jøts ja tø'øxyøjk ja ñimaajyōø:

—Ni mdanøja'ap paat mets kya'ity, jøts køjnk yø nōmu'ut. ¿Mats idø'øn xpøkwa'añ ja nōø midi mdiypy øy wa'ats? ¹² Ja ndeety'ap Jacob øøts yø nōmu'ut xukmidaan ma jaa ja y'ijty kø'øm y'uuky, jøts y'u'nk y'una'jk, jøts yjiyujk chakaa nayide'en. ¿Ti mjaaktyimbyønts me ndejin?

¹³ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøø y:

—Pøn jaty ya'at nōø t'uktip, tōødsidip ja jadigojk; ¹⁴ pønts t'ukp ja øybi ja wa'ats nōø midi ø nyajkpy, ka'ap tōødsi ni juuni y'ukpaajtniyit. Kumi jade'en ja nōø pyidsø'ømt jam y'anmija'wingøjxp midi øts ja nmøøpy, sam kom nōø pyidsimyin. Ja'ats ja xemikøjxp tukpaadiyip ja jujky'ajtin jøts ja øy'ajtin.

¹⁵ Winets ja tø'øxyøjk ja ñimaajyōø:

—Yø'øbi nōø øts teety xmo'op, jøts ø nga'uktøøjtsiñit ni juuni, jøts ø nga'ukmenit nøgombi ya nōmu'utjōøjty.

¹⁶ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay:

—Nøjkx mniyaa'y x'atsway jøts ya mme'ent.

¹⁷ Xjats ja tø'øxyøjk y'adsojōø:

—Ka' øts nniyaa'y.

Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay:

—Janch tiigyajpxy idø'øn mwa'añ jøts ku ka'ap mniyaa'y pøn; ¹⁸ kumi nimagoxk tō xyiknaxy ja yaa'dyøjk, jøts pøn ixyam mōøt, ka'ats ja xniyaa'yi. Jøts ku jade'en tō mwa'añ, janch tiigyajpxy idø'øn yø'.

¹⁹ Kuts ja tø'øxyøjk jade'en tmadøø y, jøts ja wyaañ:

—Mets teety, wa' mets idø'øn yjaw Dios mets idø'øn kyu-gajpxy. ²⁰ Wine'enin øø nsamariitjaa'y'aty, ya øøts ja n'aptøjk twindsø'øgidi ja Dios ixya kojpkijxy, meetsts wine'enin mee m'israelitjaa'y'aty, jade'en mee mwa'añ jøts øøts ja jam nwindso'øgit Jerusalén.

²¹ Jøts t'adsøø y ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja tø'øxyøjk yiknøjmi:

—Øy xkamibøkt, wingomp idø'øn jøts meets xwindsø'øgidit øy maðsoo ja Dios. Ka' pyaāt'aty i jøts kuwani mdyimye'endit ya kojpkijxy uk mnøjkxtit jam Jerusalén. ²² Meets samariit jaa'y, ka' mee xnijawi pøni ti mee mwindsø'jkip; øøts, nnija'wipts øøts midi øø nwindsø'jkip; jabi israelit jaa'yts ñikøjxp myiñ ja nitso'ok'ajtin. ²³ Ixyamts ja xøøw ja jumøjt tø yja'aty, jøts ku nayi Dios myøk'ajtingøjxp nay ja' tyiy'ajtingøjxp yikwindsø'øgit ja Dios Teety, pøni pøn tjantymwyindsø'jkidip ja Dios. Jade'en ja ttsøky jøts ja jade'en ttu'undit pøni pøn ja windsø'jkiyip. ²⁴ Tu'ugyi tum jade'en Dios jøts myøk'ajtin; jøts pøn ja windsø'jkiyip, nay ja møk'ajtints ja yiktu'undip møøt ja tyiiby yjanchpi.

²⁵ Xjats ja tø'øxyøjk wyaañ, jøts yiknimaay ja nwindsøn'ajtim:

—Nnija'wip øts jøts ku mye'ent ja Mesías —midi tyijpy Cristo, midi memp yiknitsokpi—; jøts ku ja mye'ent, ja'ats tuki'iyi xukmadoogøjxim.

²⁶ Jøts nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øts ja', øtsxi dø'øn, ejx idø'øn ixya nmigajpxy.

²⁷ Winets ja nwindsøn'ajtim pyabøjkpitøjk yja'ttøø, jøts ja ñigyumaap tja'widi ku tø'øxyøjk ja møøt myadya'aky. Ka'ats pøn ñay'a'ejxiyi jøts ja tyiktø'øt ti chøjkpy uk ti ja tø'øxyøjk møøt ñadyamigajpxyi. ²⁸ Xjats ja tø'øxyøjk jamyi tnikejky ja chiyy, jøts ja øjts ñijkxy jam kajpjotp. Jamts ja jaa'y ja øjts t'atsnøjmi:

²⁹ —Mendi jøts jaa'y tu'uk x'ats'ejxtit pøn ø tø xukmadøy tuki'iyi sa jaty ø tø n'adi'ich. ¿Kidi ja Cristip idø'øn ja ndejin, midi ja Dios tkajxp?

³⁰ Winets ja jaa'y choo'ndøø jam kajpjotp, jøts ja øjts tñinøjkxti ja nwindsøn'ajtim Jesús ma ja jam wyinaty. ³¹ Jøts idø'øn pyabøjkpitøjk ja ixam ñii'mxyiyi møk'ampy:

—Windsøn, øy iiy wine'enin mga'aty.

³² Yide'ents ja øjts ñii'mxyidi:

—Ja øts ngaaky nji'kxy midi øts inet nga'apy njøø'kxp, ka' meets ja xnijawi.

³³ Xjats ja pabøjkpitøjk agø'ømyi ñayiktøøbinaxwa'jkidøø, jøts ja ñawyaajnidøø:

—¿Wan ndejin pøngapøn ja kyaaky tø tyanimiñi?

³⁴ Yide'ents ja nwindsøn'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ja' øts idø'øn ngaaky'ajtpy nji'kxy'ajtpy ku øts ja nbadu-ujnit ja y'ana'amin pøn tø xkexy jøts øts tyunk ja nyik'abajtiyt. ³⁵ Pø yide'enxi mee mwa'añ: “Ja maktaxk po' kya'ity jøts pikta'aky pyidø'økt”; øts wamp jøts mee nnøjmi: Ejxti yø kam midi ni'ipy, tø pikta'aky myøjaagøjxni jøts pyidø'økñit. ³⁶ Yikmijuupy ja' pøn ttunk'ajtp ja pikta'aky jøts ja tyikpidi'iky; jøts ja pikta'aky midi yikpidi'kpy, ja' ja wya'añ jøts ja

xemikøjxp tyu'unt. Jøts ja jade'en ni'amuki ttajotkuik'attit pøn neptip jøts pøn tyikpidø'ktip ja pikta'aky. ³⁷ Pø janch tamxi dø'øn ja' ku ayuujk wya'añ: "Wenkpi ja pikta'aky tnepp, jøts wenkpi ja tyikpidø'økp." ³⁸ Jamts meets idø'øn nguexy jøts ja pikta'aky xyikpidø'øktit mā ka'ap tø mne'epti; jabi wenkpi tø yjatundi yjapøkti jøts meets tyunk ja xaxojniyi.

³⁹ Mayts idø'øn ja jamit jaa'y tjanchja'widøø ja nwindson'ajtim Jesús pøn idø'øn jam kugajp'ajttip ja'abi kajp midi jam Samaria, ku ja tø'øxyøjk ja wyinaty tø tyimñii'mxyidi tiy janch, ku ja wyinaty yide'en tø wya'añ: "Tø øts ja tuki'iyi xukmadooguixy sã jaty ø tø n'adi'ich, sã jaty njaa'y'aty." ⁴⁰ Xjats ku dø'øn ja samariit jaa'y jam myendøø, jøts ja møk tnimaadyøø ja nwindson'ajtim Jesús jøts ja jam myøøtaa'niyidit. Winets ja nwindson'ajtim Jesús jam tyaa'niyiii'ñ majtsk xøøw. ⁴¹ Jøts ja jaa'y may tjaaktyimyjanchja'widøø ku ja tyimyadowdi sã jaty ja kø'øm ñii'mxyidi. ⁴² Jøts ja tnimaadyøø ja tø'øxyøjk:

—Ndyimyjanchja'wipnim øøts inet. Kidi ja'ajip øøts nugo njanchja'wip sã jaty mee tø mwä'añ ku øø tø xukmadøy. Pø tøxi øøts yø yam kø'øm njaaktyimyadøy sã yø wya'añ. Tøts øøts nnijawi jøts ku yø janch Cristo, pøn naxwii'ñit jaa'y tyiknitsokp.

Ku ja Jesús tyiktsøøjky tu'uk ja windsøn y'u'nk

⁴³ Xjats ku kyimajtskxøøw'ajty, jøts ja nwindson'ajtim Jesús chøø'ñ jam Samariit etjotp, jøts ja ojts yjaaktyimñijkxy jam Galileit etjotp. ⁴⁴ Jøts idø'øn ja jade'en yjajty sam ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty kø'øm tø wya'añin, jøts ku ja Dios kyugajpxy ne'egi ka'ap yikupiky jam kyø'ømgajpkøjxp. ⁴⁵ Kuts ja nwindson'ajtim yja'jty jam Galileit etjotp, jøts ja jamit jaa'y, chojktip ja' ku ja jam yja'jty, kumi tø ja wyinaty y'atsxøbaatnidi Jerusaleñ ku ja paski xøøw jam wyinaty tø ñaxy. Tøts ja wyinaty tuki'iyi t'ejxkøxti ti jaty jam wyinaty tø ttuñ ja nwindson'ajtim Jesús ku ja xøøw jam ñajxy.

⁴⁶ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ojts ñijkxy jadigojk jam Caná midi nay jam Galileit etjotp, mā ja wyinaty ja tsujxk nøø tø t'ukyikvinojaty. Jøts jamts idø'øn tu'uk møj windsøn tyumbimi midi nayide'en windsøn, ja'ats idø'øn y'u'nk jam wyinaty pøjkp Capernaum. ⁴⁷ Xjats ku ja tnimadøøy jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty tø yja'aty Galilea, jøts ku ja chøøñ Judeit etjotp, winets ja ojts t'ats'ixy jøts ja møk t'atsnøjmi jøts ja tmøødit jam tyøkwindum, jøts y'u'nk ja yik-tso'ogiyit pøn wyinaty tyimy'ooki'imni. ⁴⁸ Jøts nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja jaa'y:

—Ka' meets janchja'win xjagyepy. Yø'øyi meets ja'ayi m'ijxpy yø milagri'ajtin.

49 Yide'ents ja ñimaajyøø ja jaa'y pøn ja windsøn tyumbi'ajtpy:

—Men teety tsojk, namga'anım øts n'u'nk y'øøky.

50 Winets ja nwindsøn'ajtim tñimaay ja jaa'y:

—Wimbejtñi, nøjkxni jam mdøjkwindum. Jujky'ajtp inet ja m'u'nk.

Xjats ja tjanchja'wiyii'ñ ku nwindsøn'ajtim Jesús ja jade'en ñimaajyøø, jøts idø'øn yjanchnijxy. 51 Jøts ku ja wyinaty yja'atwani jam tyøjkwindum, winets ja tyumbitøjk ja ojts pyatsøyi, jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Jujky'ajtp m'u'nk.

52 Jøts ja tyiktiy ti hori dø'øn ja y'u'nk wyinaty kujk tø myøkpøjk'okwa'añ, jøts ja tñimaadyøø:

—Uxø'øyip ja'ani, ja dø'øn ja xøøw wyinaty waani yjøpta'aky ku ja jøøn wyinajkiyxy.

53 Xjats ja u'nkteety ojts tjā'myech jøts ku nay ja'abi hori ja nwindsøn'ajtim Jesús wyinaty tø ñii'mxyi: “Jujky'ajtp ja m'u'nk”; jøts niduki'iyi wine'enin y'u'nk ñidø'øxy y'u'nk y'una'jk ja jam møøt, jadine'en ja ojts tjanchjawidi ja nwindsøn'ajtim Jesús.

54 Jøts idø'øn jade'en mimajtsk ja milagri'ajtin kujk ttuñ ja nwindsøn'ajtim Jesús jam Galilea. Tø ja wyinaty chøøñ Judea.

5

Ku ja Jesús tyiktsøøjky tu'uk køxujxpi pakxujxpi

1 Xjats ku dø'øn jade'en y'ukajty, jamts idø'øn israelit jaa'y wyinaty ttumidi xøøw, winets ja nwindsøn'ajtim Jesús wyimbijty, jøts ja ñijxy jadigojk jam Jerusalén. 2 Jam tøjkaaw tu'uk ja'abi kajp midi yiktejp Borreek Tyøjk'aaw, jøts nay jam wingon tu'uk ja pili midi hebreit ayuujk yiktejp Betesda, magoxk ja tøjkaaw ja tmøødi. 3 Jamts ja maabyamaa'y kyo'knidi; pøn winapti, pøn pakma'atti, pøn køxujxtip pakxujxtip. Jøts ja jam t'awejxti ja nøø kunim ja y'adøøtst. 4 Atskidakpts idø'øn ja ankilis jam tu'uk pili agø'øm, jøts ja t'atsyik'adi'ich ja nøø. Kuts pøn pamaa'y jawyeen ñidøki, najxpts idø'øn pya'am ja', øy ja ti pa'am yjadyimyjapiky. 5 Jøts pamaa'y jam wyinaty tu'uk pøn wyinaty ee'pxmajktuktujk jumøjtjip ja pa'am pyaadyi. 6 Xjats ku nwindsøn'ajtim Jesús ja ojts t'ejxpaaty jøts ku ja jam kyo'kni, jøts ja t'ejxkajpy jøts ku pa'am ja wyinaty jadine'en jeky tmi'ejtñi, jøts ja ojts tñøjmi:

—¿Mdsøjkpy tsoojkin?

7 Jøts ja pamaa'y ja ojts yide'en y'adsøyi:

—Me teety, tyimñipøn øts pøn ø xnøyiktøkip jap nøøjøtpy ku yø nøø yja'ats'adi'ich. Yam ø njatøkiwyami jøts jatyi wenkpi ñødøki.

⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay:

—Pidø'øk, wejtsjø'øk yø mmaabajt jøts mnøjkxnit.

⁹ Jøts nay jaty chøøjky ja jaa'y, ojts tyikpidi'iky midi ja jam tyamaapy jøts ja ojts yø'øcho'oni. Jøts kumi poo'kxin xøøwts wyinaty, ¹⁰ winets ja israelit jaa'y tnimaadyøø ja jaa'y pøn wyinaty tø myøkpiky:

—Poo'kxin xøøwxi yam; jøts ka'ap pyaat'aty xtsømwidett yø mmaabajt.

¹¹ Xjats ja t'adsøøy:

—Ja' ø tø xnøjmi pøn ø tø xyiktsø'øky: “Yikpidø'øk yø mmaabajt jøts mnøjkxnit.”

¹² Jøts ja yiknimaay:

—Pøn idø'øn tø mnii'mxyi: “Yikpidø'øk yø mmaabajt jøts mnøjkxnit”?

¹³ Jøts ja jaa'y pøn idø'øn wyinaty tø chø'øky, ka'ap ja tnijawi pøni pøn idø'øn ja wyinaty tø yiktsø'øgyi. Jøts janch may jaa'yts jam, jøts ja nwindson'ajtim Jesús tøyim ja jam wyinaty cho'oni.

¹⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús jadigojk tpaajty ja jaa'y jap tsaptøjkjotpy midi ja wyinaty tø tyiktsø'øky, jøts ja tnimaay:

—Øyim yikxon xmado'ot, ejx idø'øn ixa tø mdsø'øky, kidi m'ukpøktunyi jøts kidi ti mjaty ku jawaani ka'øy mdy-imy'ukjajtnit.

¹⁵ Winets ja ñijkxy pøn tø chø'øky, jøts ja ojts ttukmadøy ja israelit jaa'y, jøts kudam idø'øn ja yja'aji ja Jesús, pøn ja wyinaty tø yiktsø'øgyi. ¹⁶ Ja'agøjxp idø'øn ja israelit jaa'y y'ijty tpawidetti ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja ttuku'oogiwy'a'andi ku dø'øn ja jade'en y'adi'ich poo'kxin xøøw. ¹⁷ Yide'ents nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—Yam paat øts idø'øn ndeety tyuñ, paty øts idø'øn nayide'en nduñ.

¹⁸ Yø'øts idø'øn ja israelit jaa'y masi tyuku'oogiwyandip ja nwindson'ajtim Jesús. Kidi nugo ja kutujkipxi ja kyamø'ijxpy ku ja poo'kxin xøøw, pø nayide'enxi ja ñabyikta'agyi sam ja Dios, ku ja wy'a'añ jøts ku Dios ja tyimdyeedyi.

Jade'en ja Dios Teety ja kyutujk tmø'øy ja Dios U'nk

¹⁹ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—Janch øts idø'øn nwa'a'añ jøts ku Dios U'nk ka' ti ttu'unt kyø'øm kutujkøjxp. Ja tyeety ja pyaduunip yja' pøni sa ja kø'øm tnajstuni. Tuki'iyi pøni ti tyumpy ja Dios Teety, nay ja'ats tyumpy ja Dios U'nk. ²⁰ Pø yjantymchøjkpyxi ja Dios Teety ja y'U'nk, jøts ja tuki'iyi ttuk'ixy pøni ti jaty ja kø'øm tyumpy. Jøts yjaaktyimdyuk'ejx'adø'øtspnim ja' ja myøjpi ja y'øybi, midi meets ñigyumaap mjawidip. ²¹ Kumi nayide'en sam ja Dios Teety tyikjujkpyiky ja oo'kpi jadigojk, nayide'ents ja Dios U'nk tyaky ja jujky'ajtin pøni pøn ja tyamidsøjkpy.

²² Jøts ka'ap Dios Teety tpayø'øy pøn, ja Dios U'nk ja tø ttaguwani jøts ja' ja tø tmø'øy ja møk'ajtin jøts ja pyayø'øty, ²³ ja'agøjxp nayide'en ja windsø'jkin yikmo'ot sam ja Dios Teedyin. Pøn tkamøjpiktakp ja Dios U'nk, nay ja Dios Teety ja kyamøjpiktakpy pøn tkajxp ja Dios U'nk.

²⁴ Tyiiby yjanchpi øts idø'øn nwa'añ: Pøni pøn øts ngajpxy n'ayuujk xyikmøjiyp sa jaty ø nwa'añ, jøts ku ja tjanchjawi pøn ø xkajxp, pyaatp ja xemikøjxp ja kunuu'kxy'ajtin; jøts ka'ap ja yiktaguwani jøts ja y'ayo'ot, tø ja ttanaxy ja o'jkin jøts ja tpaaty ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja kunuu'kxy tsinaa'yin. ²⁵ Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku ixyam y'horipaaty ku ja jaa'y tmadojedit ja Dios U'nk kyajpxy pøn jaty tkajanchja'widipnim; jøts kuts tmimado'odit, pyaattips ja kunuu'kxy jujky'ajtin ja'adi. ²⁶ Ja ku Dios Teety tjagyepy ja møk'ajtin jøts ja kø'øm tyaky ja'abi jujky'ajtin, jøts nayi tøts møk'ajtin ja tmø'øy ja y'U'nk jøts ja tyakt nay ja'abi jujky'ajtin. ²⁷ Jøts tø ja tkutujkmø'øy jøts tiidyu'unin jøts payø'øyin ja ttu'unt, ja'agøjxp ku ja naxwii'ñit jaa'dyi tku-dani. ²⁸ Kidits ya'at ñigyumaap xjawidi, pø ja'atpxi dø'øn ja xøøw ja jumøjt ku ja jaa'y tmadojedit Dios U'nk y'ayuujk pøn windigøy ejtnidip, ²⁹ jøts ja pyidsø'ømdit jap oo'kpi jutjøtpy. Pøn øy tø y'atsnaxwii'ñ'aty, pidsø'ømdipts ja' jøts ja tpaattit ja kunuu'kxy jujky'ajtin; pønts tø kyanaxwii'ñ'aty øy, jukpyøktipts ja nayide'en jøts ayo'on ja yiktaguwaniidit.

Y'ejxi tyiyi sa Jesús kyutujk tjagyepy

³⁰ 'Niti nguidyimdyuñ ngø'ømwinmaa'ngyøjxp. Jade'en ø nduñ pøni sa nyik'ane'emy, jøts nima kyadigøy øts ja ndiidyu'unin, øts ja nbayø'øyin. Jøts niti nguidyimdyuñ ngø'ømdsojkingøjxp, ja' øts idø'øn ndumpy pøni sa ttsøky ja Dios Teety midi ø xkajxp. ³¹ Kuts ø kø'øm nnañtestigi'atit jøts ø kø'øm nnankmyøjiwya'aniiyt pøni sa ø njawa'añ, ka'ap yø ti tiy'ajtin tjagyepy. ³² Jaaxi ja' pøn ø xnitestigi'ajtp, jøts øts ja xpudøki; jøts pøni sa ja wya'añ, nniija'wipts øts ja' jøts ku tiy janch ja wya'añ. ³³ Meetsxi ojts xiibyiky ja Juan, jøts tiy janch ja' sa ja wya'añ ku ja y'adsøøy. ³⁴ Kidits ja'ajip ø nmøk'ajtpy øy pøn jaa'y ja tiy'ajtin tjayaky; jade'en'ampy øts idø'øn jade'en nwa'añ jøts mnitso'ok'ajtin xpaattit. ³⁵ Jade'en idø'øn ja Juan y'ijty sam jaj yjajyin, jøts meets yjaj ja waani tø x'uktaxondakojiyi. ³⁶ Njagyepyts øts tiy'ajtin jawani ka'pxy sam øts ja Juan ojts xkanigajpxyin. Tuki'iyi ti jaty ø ndumpy, nay ja' idø'øn yø' midi øts Dios Teety tø xa'ane'emy jøts øts ja ndu'unt, yø'øts tyanigaxø'kp jøts ku tyiyi yjanchi ku øts Dios Teety tø xkexy. ³⁷ Ñayi yajkpy ja Dios Teety tiy'ajtin nayide'en jøts ku øts ja xkexy, øy meets ja nijuuni xka'ijxñim, øy meets ja

nijuuni xkamadøynim. ³⁸ Jade'ents ja y'øgyajpxy ja y'ø'y'ayuujk ka' xja'gyukidinim, ja'agøjxp ku ja ka' xjanchjawidi pøn ja Dios Teety tø tkexy. ³⁹ Janch ni'ejxi nibaadi meets Dios kyajpxy x'ixpøjkiyi, kumi jap meets ja xtyimyjapaatwa'añ ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi xemikøjxp; jøts øts Dios kya-jpxy jap xnimadya'aky, ⁴⁰ jøts meets ka' xpabøkwa'añ ku njadukpaatwa'andi yø'øbi jujky'ajtin.

⁴¹ 'Ka' øts naxwii'ñit jaa'y y'agujkwindsø'jkin ngupøjkiyi. ⁴² Jøts njaaktyimñija'winip meets jøts ku meets Dios ka' xtsøky. ⁴³ Ja Dios Teety ø ngudanaapy ku ø nmiñ, jøts meets xk-agupiky; kuts mye'ent jadu'uk kyø'ømdsojkingøjxp, mgupøkpts meets ja ne'egi. ⁴⁴ ¿Ma meets ja janchja'win xmøøt'ajtnit, kumi mnagyupøjkxip meets ja windsø'jkin xem yam, jøts ka'ap ja tu'ukpi Dios yja' y'ixajyidi jøts ja xyiktu'undit? ⁴⁵ Jøts kidi mwa'andi jøts ku mee nni'øønit jam Dios Teety wyingujkp; ja Moisés ja' mee kø'øm mni'øø'niyip, pøn mee møk mjøp'ijxpy. ⁴⁶ Kuk meets ja jeexyip xjanchjawi sa wya'añ ja Moisés, nayi tøts meets jeexyip nayide'en xjanchjawi, pø ja'axi ja Moisés ojts tjā'ay jøts øts ja xnigajpxy. ⁴⁷ Pøni ka'ats ja xjanchjawidi midi ja yjaay, ¿mats meets ja xjanchja'winidit midi mee ndukmadøøpy?

6

Ku ja Jesús tyikaay ja nimagoxk milbi jaa'y

¹ Xjats ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø yjaty, winets ja nwindson'ajtim Jesús ojts ñijkxy jam Galileit mejy pya'am, jam jaduktamajñ. Nay yø'øbi mejy idø'øn yiktejp Tiberias. ² Jøts may jaa'y ja jam ojts myøødiyi, kumi tø ja wyinaty yik'ixy ja myilagri'ajtin ku ja tyiktsø'øky ja pa'amjaa'y. ³ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús pyatøjkiyi'ñ mā kojpk jam, jøts ja jam tmøøt'ixaajky ja pyabøjkpitøjk. ⁴ Pyaatwanipts wyinaty ja paski xøøw midi ja israelit jaa'y xyø'ajttip. (Ja' xøøw yja'myajtstip sam ojts y'awa'atspidsømdi jam Egipto y'etjotp.) ⁵ Jøts ku nwindsin'ajtim Jesús ojts t'ixy jøts ku may jaa'y ja pyamiñiyi, winets ja tnimaay ja pyabøjkpi Felipe:

—¿Mamts inet jadine'en njuu'yindit ja kaaky ja jii'kxy jøts yø jaa'y niduki'iyi kya'adyit?

⁶ Jade'en'ampy ja jade'en wya'añ jøts ja t'uk'ijxy sa ja Felipe yjatyim'yukwa'ant; jøts kumi Jesús, ñija'wipts ja kø'øm pøni sa dø'øn ja ttu'unt. ⁷ Xjats ja Felipe ja y'adsoojoø:

—Ku tsapkaaky majtsk magø'pxy denario juyin, niwine'en ja kyidyimñibaadit øyik pøn wine'enin yiin waan tyaja'adiyt.

⁸ Winets ja pyabøjkpi jadu'uk wya'añ pøn Andrés'ajtp, ja Simón Pedro y'uch:

⁹ —Ix̣ỵa^hdam tu'uk mutsk mixyu'nk, magoxk cebadi tsapkaaky tmøødi jøts ajkxu'nk majtsk. ¿Ti windem yø mayjaa'y yø ndapaajtnam?

¹⁰ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Nøjmidi niduki'iyi yø jaa'y jøts wan t'ixa'a^hakti.

Janch miyjoojt idø'on jam ja et, jøts ja yaa'dyøjk nimagoxk milin y'ixa^haktøø. Nika'ap ja tøøxyøjk yikmachøy møøt ja y'u'nk y'una'jk. ¹¹ Winets ja nwindson'ajtim Jesús tnixajiyiñ ja tsapkaaky, jøts ku ja ojts jawyeen ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi ja Dios Teety, jøts ja ojts tmø'øñim ja pyabøjkpitøjk. Ja'ats ja ojts tyikwa'kxti, jøts ja ojts tmo'odi niduki'iyi ja jaa'y pøn jam wyinaty tø y'ixa'a^hakti. Nayide'en ja ojts tyikwa'kxti ja ajkx, jøts ja ojts tmøøgyøxti wine'enin ja køøm ttsokti. ¹² Jøts ku y'abajtidøø kyujxidøø, jøts ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Pøkmukti tuki'iyi yø abu'xk midi jaty tø wyindañ, jøts kidi nugo ti wyindigøy.

¹³ Winets ja tpøkmuktøø, jøts ja makmajtsk kach ujts t'abøjkidyøø ja kaaky abu'xkuna'jk, midi wyinaty tø wyindañ ja magoxkpit cebadi tsapkaaky. ¹⁴ Xjats ja jaa'y wyandøø ku ja t'ejxtøø jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en wyinaty tø ttuñ ja milagri'ajtin:

—Janch yø' tam idø'on Dios kyugajpxy'ajtpy pøn yiktejp me'emp ya naxwiñ.

¹⁵ Jøts kumi yja'wiyiññts ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ku ja jaa'y ja wyinaty aguwani yiknøjkxwa'añi, jøts ja yiktøkiwya'añi møj windsøn, winets ja ojts nadyu'uk yjiwa'aky jøts ja ojts ñijkxy jam kojpkøjxp.

Ku ja Jesús ojts yø'øy jam mejwyingøjxp

¹⁶ Xjats ku ja et wyinaty tø kyoodsiñi, winets ja nwindson'ajtim Jesús pyabøjkpitøjk kyidak^htøø jam mejy agøøm. ¹⁷ Jamts ja ojts tyøkidi barkijotp, jøts ja ojts ttanaxwa'andi ja mejy, jam idø'on ja nyøjkxti Capernaum. Jøts janch xaachkootsni dø'on, jøts ka'anims wyinaty ja nwindson'ajtim Jesús wyimbejni. ¹⁸ Winets janch møk pyojpinaxwa'knøø, janch jadi'iñi ja nøø pyidø'kni. ¹⁹ Jøts ku dø'on ja jam wyinaty ñaxti, magoxk uk tudujk mil xajkin tø yø'øñidi, winets ja t'ejxpattøø ja nwindson'ajtim Jesús jøts ku jam wingon ja barki tnimiñ. Yøøpy ja nøø wingøjxp, jøts ja yjantyimchø'jkidøø. ²⁰ Yide'ents ja ñimaajyidøø:

—jØts idø'on, kidi mdsø'øgidi!

²¹ Xjats ja yjotkukidøø, jøts ja ejtni xoni tyiktøjkidøø jap barkijøtpy, jøts ja pojin ojts yja'atti mā dø'on ja wyinaty ñøjkxti.

Ku ja Jesús ja mayjaa'y ojts y'ixa'ay

²² Jøts ku kyimjabom'ajty, jøts ja jaa'y pøn jam wyinaty tō tyandi jam mejy'am, jøts ja ojts tñijawidi jøts kudam ja nwindson'ajtim pyabōjkpitōjk wyinaty tō cho'onidi, jøts ku ja barki ja wyinaty tō ttanōjkxti midi jam wyinaty tu'ugyi, jøts ku nwindson'ajtim Jesús ja nika'ap tmōōdidyōō. ²³ Jøtsnim ojts yja'atti wenkpi barki midi jam tso'ondip mā ja kajp jam txōōwi Tiberias, jam wingon mā ja jaa'y jam wyinaty ja tsapkaaky tō yikmo'odi, ku ja nwindson'ajtim wyinaty jawy-
een tō ttukmōjawī tō ttukunuu'kxyjawi ja Dios Teety. ²⁴ Xjats ku ja jaa'y t'ejxtōō jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús jam ka'ap pøn, jøts ni ja pyabōjkpitōjk jam kya'etti, winets ja ttatōjkidōō ja barki midi jam wyinaty tō yja'atti, jøts ja ojts ñōjkxti jøts ja t'ats'ixa'awa'andi jam Capernaum.

Ja Jesús amuum xyikjujky'ajtim

²⁵ Jøts ku ja ojts yja'atti jam mejy agō'ōm, jøts ja ojts tpaatti ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ttiibyōjktōō:

—Windsōn, ¿windii mja'aty ya?

²⁶ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidōō:

—Janch øts idō'ōn nwa'añ, jøts ku meets ja'agōjxp x'ixa'ay ku mee ku'uxyi ojts mgay, jøts nigidi meets xja'gyukidi tigōjxp øts ojts ja milagri'ajtin nduñ. ²⁷ Kōjxp najxp kaaky jii'kxy y'ity, jøts kidi ja'abi xnidundi. Ja' ne'egi mnidu'undip midi xemikōjxp jajkp midi mmo'ojidip ja kunuu'kxy jujky'ajtin. Yō'ōbi kaaky yō'ōbi jii'kxy øts idō'ōn nyajkpy, pō øtsxi ja naxwii'ñit jaa'dyi ngudanaapy.

²⁸ Winets ja jaa'y tyiktōōdōō jøts ja tnimaadyōō ja nwindson'ajtim:

—¿Tits øøts idō'ōn ndu'ump jøts ja yiktu'unt pōni midi dō'ōn ja Dios chōjkpy jøts øøts ja ndu'unt?

²⁹ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja y'adsoojidōō:

—Midi mdu'undip, ja' Dios chōjkpy jøts ja xjanchjawidit pøn ja tō tkexy.

³⁰ Jøts ja tjaaktyimdyiibyōjktōō, yide'en tnimaadyōō ja nwindson'ajtim Jesús:

—¿Ti ejxa'ants mbikta'akp midi øø n'ejxp jøts myikjanchjawit? ¿Ti dō'ōn mdu'ump? ¿Ti dō'ōn myik'ōyip?

³¹ Ojtsxi adōm ja n'aptōjk tjōō'kxti ja jii'kxy jam abak etjotp sam ja Dios kyajpxy wya'añin ku ja ñimy: “Ojts Dios ja tsapkaaky ja tyukayidi midi tso'omp tsajpjōtpy.”

³² Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsōyidi:

—Janch øts idō'ōn nwa'añ ku mee nnōjmi: Jøts kidi ja Moisésip ja', kidi ja'ajip ja ojts myō'ōyidi ja tsapkaaky midi tso'omp jap tsajpjōtpy, pō ja Dios Teetyxi ja' pøn tyajkp tyimyja'abi tsapkaaky midi tso'omp tsajpjōtpy. ³³ Ja tsapkaaky midi Dios yajkpy, ja' idō'ōn tō kyida'aky jap tsajpjōtpy. Ja'ats

yajkpy ja kunuu'kxy juky'ajtin pøn jaty ya naxwiiñ'ajttip, pøn ya yjanchja'widip.

³⁴ Winets ja tnimaadyøø ja nwindson'ajtim:

—Teety, møøy'ejtik øøts yø'øbi tsapkaaky.

³⁵ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Øts idø'on ja' sam ja tsapkaaky midi tmøøpy ja jaa'y ja kunuu'kxy juky'ajtin. Pøni pøn ø xnimemp, pøn ø xpabøkp, ni juuni yuuj xøøw ja tka'ext; pøni pøn ø xjanchja'wip, ni juuni tøødsi ja tkagupøkt. ³⁶ Jade'ents sam tø nnøjmidi, ka' mee xjanchjawi øy mee tø xja'ixy. ³⁷ Niduki'iyi øts ja xnimendi pøn øts ja Dios Teety xagødøjkp; jøts ja'adi pøn øts idø'on jade'en xnimendip, ka' øts ja mibaat ngajxpidsimy. ³⁸ Kaja'ajip øts jap tsajpjøtpy tø nnidsøøñ jøts øts ja ngø'ømwinmaa'ñ nyiktu'unt, pø ja' Dios Teetyxi øts ja yja' nduujnip pøn ø xkajxp. ³⁹ Jøts ja' idø'on ja chøjkpy jøts ø ni tu'ugin nga'eixigø'øty pøn jaty øts ja tø xagødøki, jøts øts ja nyikjujkpyøktit ku wyinaty ja naxwii'ñit kyøjxnit. ⁴⁰ Jøts nay ja' ja chøjkpy jøts niduki'iyi tpaattit ja juky'ajtin midi xemikøjxp pøni pøn t'ejxtip tnija'widip, pønts tpabøktip ja Dios U'nk, jøts øts ja ñiyikjujkpyøktip ku naxwii'ñit kyøxt.

⁴¹ Winets ja israelit jaa'y tyabagajpxpinaxwa'akti ja nwindson'ajtim Jesús ku dø'on ja wyaañ: “Øts idø'on ja', ja tsapkaaky midi kidakp jap tsajpjøtpy.” ⁴² Jøts wyandøø:

—¿Kidi ja Jesúsip yø' pøn José myajnk'ajtpy? Pø nnija'wimts adøm tyeety tyaak yø'. ¿Sudso yø jade'en wya'añ jøts ku yø tsajpjøtpy kyida'aky?

⁴³ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Majtstu'utti yø pagajpxk. ⁴⁴ Ka'ap øts pøn nugo ajawi xtyimñimiñ pøni ka'ap øts Dios Teety ja kø'øm xagødøki pøn ø xkajxp; jøts øts ja jaa'y nyikjujkpyøkt ku wyinaty ja naxwii'ñit kyixy. ⁴⁵ Yide'en ja Dios kyugajpxy ñøky wya'andi: “Dios ja niduki'iyi yik'ixpøkidip.” Jade'ents øts ja xnimendi pøn jaty ja Dios Teety y'ixpøjkin tmadojidip, pøn jaty ja tnija'widip.

⁴⁶ 'Ka'axi pøn t'ixy ja Dios Teety; pø ja'ayixi ja nadyu'ugyi t'ejxp pøn nay jam tso'omp ma Dios. ⁴⁷ Jøts tyiiby øts idø'on nwa'añ jøts mee nnøjmi, pøni pøn ø xjanchja'wip, ja'ats idø'on tpatp ja tsinaa'yin midi xemikøjxp. ⁴⁸ Øts idø'on ja' sam ja tsapkaaky. Øts nyajkpy ja kunuu'kxy tsinaa'yin ja kunuu'kxy juky'ajtin. ⁴⁹ Ojtsxi ja m'aptøjk tkaydi ja tsapkaaky jam abak etjotp, jøts ja jade'enbaat y'o'jkøjxtøø niduki'iyi; ⁵⁰ ja tsapkaakyts midi ø ndijpy ja tsajpjøtpy kidakp, jøts ku ja pøn tka'adyit, ka'ats ja y'anmija'win wyindigø'ødyit. ⁵¹ Øts idø'on ja kø'øm yø'øbi tsapkaaky midi tø kyida'aky jap tsajpjøtpy; jøts ku pøn tka'aty yø'øbi tsapkaaky, xemikøjxp ja yjuky'att. Ja'abi tsapkaaky øts idø'on ñamyayi nyakp, ku øts ja nne'kx ku

øts ja nni'jpy ndagømøøyt ja naxwii'ñit jaa'y jøts tpaattit ja nitso'ok'ajtin.

⁵² Winets ja israelit jaa'y agø'ømyi tkajpxy'ajtpinibøjkidyøø, jøts ja ñawya'añidi:

—¿Sudso ñe'kx sudso ñi'jpy yø xmøøwya'añin jøts ja nga'ayin njøø'kxin tsapkaagyn?

⁵³ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñi'mxyidi:

—Øts idø'øn wamp, pøni ka' øts nne'kx xjøø'kxidi nni'jpy x'uukti, ka'ats ja nitsoojkin xpaattit. ⁵⁴ Pøni pøn nne'kx xjøø'kxip nni'jpy x'uukip, ja'ats ja kunuu'kx jujky'ajtin tpaattip; øts nyikjujkyøktip ja' ku naxwii'ñit kyøxt. ⁵⁵ Kumi jade'en'ampy ja møk'ajtin xjagyaptit øts nne'kxkøjxp nni'jpykøjxp. ⁵⁶ Pøni pøn øts nne'kx xjøø'kxip nni'jpy x'uukip, xemikøjxp øts nmøøtt n'ett. ⁵⁷ Ja Dios Teety pøn ø xkajxp, ja' tmøøt'ajtp ja jujky'ajtin, ja' agøjxp øts njuky'aty; jøts nayide'en pøn øts nne'kx nni'jpy xjøø'kxip, nay øts køjxpxi y'etti. ⁵⁸ Ja'abi tsapkaaky øts idø'øn nnigajpxpy midi kidakp jap tsajpjøtpy. Ka'ap yø ñayide'eni sam ja tsapkaaky midi meets ja m'aptøjk ojts tkaydi, jødsyim ja ojts niduki'yi yjadyimy'ookti; pønts tkaapy yø'øbi tsapkaaky midi ø ndijpy, pyaatpts ja jujky'ajtin ja' xemikøjxp.

⁵⁹ Jam idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús yø yjade'embixpøjkin tyajky mā ja jaa'y ñamyukyidi tsaptøjkjotp, jam Capernaumit kajpkøjxp.

Ya'at ayuujk xuknija'wimp ja øchinaa'yin midi xemikøjxp

⁶⁰ Kuts ja pyabøjkpitøjk jade'en tmadowdi ja xpøjkin pøn jam wyinaty tpawidejttip ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja wyandøø:

—Ku yø jade'en wya'añ, janch tsep yø' jøts yø yikupøkt; ¿pøn yø jade'en tijy ukmøjpikta'akip?

⁶¹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús tja'wiyi'ñ, jøts ku ja jade'en tjanch'ayoji ku ja wyinaty jade'en tø wya'añ, winets ja tyiktiy:

—¿Yø' m'ayoojidip? ⁶² ¿Sa mdejtít winets jøts ku ø nbatøjkinit nay jap mā øts jap ijty ndsøøni? ⁶³ Ja anmija'win ja' idø'øn jujky'ajtp; ¿ti yø ne'kx?, ka'ap yø ti wya'añ. Jøts ti jaty ø tø ngajpxy, yø' idø'øn ja Dios tyiy'ajtin'ajtpy, jøts yø' idø'øn yikjujky'ajtp xemikøjxp. ⁶⁴ Jøts ja meets ixa winaagin pøn yø tkajanchja'wip.

Tø dø'øn ja nwindson'ajtim Jesús ja wyinaty tnija'wiñi pøn jaty ja'adi pøn tkajanchja'widip, jøts ja' pøn ja køyakiyip. ⁶⁵ Jøts ja yide'en yjaakwaañ:

—Ja'agøjxp meets jade'en nnøjmi jøts ku ø ka'ap pøn nugo ajawi xnimiñ, pøni ka'ap Dios Teety ja kø'øm xagidøki.

⁶⁶ Winets may jaa'y myajtstuujtiniyi ja nwindson'ajtim Jesús, ka'ap ja t'ukmøøtwidejtnidi. ⁶⁷ Xjats ja nwindson'ajtim

Jesús ojts tyiktiy jøts ojts tnøjmi ja ñimakmajtskpi jaa'y pøn ja pyabøjkipi'ajtpy:

—¿Mnøjkwamip meets nayide'en?

⁶⁸ Jøts ja Simón Pedro ja ojts yide'en y'adsøyi:

—¿Pønims øø teety njaaktyimñinøjkxp? Tum ja'ats me mgajpxpy midi xemikøjxp yikjujky'ajtp. ⁶⁹ Tøts øøts yø njanchja'wiñi jøts nnija'wip øøts jøts ku me Cristo, ja Dios U'nk, midi jujky midi kunuu'kxy.

⁷⁰ Winets ja nwindson'ajtim Jesús t'adsøoy:

—¿Ti kidi mee tø nwi'ixy ñimakmajtsk? Ixats mee nidu'ugin miku'aty.

⁷¹ Ku dø'øn ja jade'en wyaañ ja nwindson'ajtim Jesús, ja Judas Iscariote dø'øn ja jade'en tyijpy pøn ja Simón myajnkpi, pø ja Judasxi ja wyinaty køyakwajnip, øy idø'øn ja ñimakmajtsk møøt yjaka'pxy ja pyabøjkipitøj.

7

Ka'ap ja Jesús ja myigu'uk yjanchjawiyi

¹ Xjats ku dø'øn ja jade'en wyinaty tø y'ukjaty, jøts ja nwindson'ajtim Jesús jam ja wyinaty wyidity Galileit etjotp. Judeit etjotp idø'øn kyawidetwa'añ ku ja ja'it jaa'y jam wyinaty yik'ookwa'añiyi. ² Jøts kumi ja xøøwts wyinaty tymbyatpy midi ja israelit jaa'y tyundip ku ja tyik'øyiidi ja waxnaky, nayide'en sam ojts y'etti y'apteety jam abak etjotp, ³ winets idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús ja myigu'uktøjik ñimaajiyøø:

—Ka'ap ya mda'ant; jam mnøjkxt Judea, jøts ja mbabøjkipitøjik nayide'en jam m'ejxmiyt sa jaty mduñ. ⁴ Ku pøn ttsøky jøts yiknijawit, ka'ap ja ti amaa'tsk ttuñ. Ejx mets yø jade'en xuñ. Tunts mets yø jade'en øy madsoo, jøts mets yø øy pøn xuk'ext.

⁵ Niwine'eninxi dø'øn ja myigu'ukti ja kyajanchjawiyi.

⁶ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ka'anim øts ndiempi tpaaty jøts ø nnøjkxt; jøts meets, øy meets øy juuni mnøjkxt. ⁷ Ka' meets ya pøn mmi'ekiyi; øts, yikmi'ajkip øts ja'agøjxp ku øts ja tuki'iyi nnigajpxy sa jaty kya'øyjaa'y'atti. ⁸ Nøjkxts mee m'atsxøbaaty; ka'ap ø nnøjkxt, kumi ka'anim øts nujujky'ajtin pyaat'atynim.

⁹ Kuts ja jade'en wyaañ, jøts ja jamyi Galilea tyaañ.

Ku ja Jesús ojts ñijkxy xø'ajtpi

¹⁰ Xjats ku ja myigu'uk wyinaty tø choondi, jøts ja nwindson'ajtim Jesús nayide'en ñijkxy ma wyinaty jam ja xøøw, øy idø'øn ja ka'ap yjadyimñanky'ijxyi jam mayjaa'yjotp.

Yu'uch idø'øn ja wyidity. ¹¹ Jøts idø'øn ja israelit jaa'y ja yjadyimy'ixa'ayi ku ja xøøw tyuñi, yide'en idø'øn ja wya'andi:

—¿Ma net ja jaa'y midi Jesús nadyejip?

¹² Jøts jam mayjaa'yjotp jam ja may pøn ja nimadyajkiyip. Pømbi jam nømp: “Øy jaa'yxi ja”; jøts jadu'uk wyamidi: “Ka'ap ja y'øyjaa'yi, nugo jaa'y ja twin'iñ.”

¹³ Jøts ka'ap pøn nugo ajawi møk tnmadya'akti ja'agøjxp ku ja israelit jaa'y wyindsøn jamdi, ja' ja chø'jkidip.

¹⁴ Kujkwa'kxnip ja xøøw wyinaty ku ja nwindson'ajtim Jesús tyøjkiyi'ñ jam tsaptøjkjotp, jøts ja jam yik'ixpøjk'okwaañ.

¹⁵ Jøts idø'øn ja israelit jaa'y ja ñigyumaap tyimyjawidi, yide'en ja wya'andi:

—¿Sudso yø jadine'en tjaty, jøts ka'ats y'ixpikiyi?

¹⁶ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús t'adsøoy:

—Yø ixpøjkin ka' øts yø nja'aji, ja' yø' yja' pøn ø xkajxp.

¹⁷ Pøni jam pøngapøn, pøn jade'en ja tsojkin tjagyajp jøts tpadunwa'añ sa Dios ttsøkyin, ñijawipts ja' pøni kidi jamip øts n'ixpøjkin chøøn ma Dios, uk kidi ngø'øm ja' øts jade'en ngajpxpy. ¹⁸ Pøn kyø'øm ja' nugo tkajpxp, jade'en'ampy ja jade'en ttuñ jøts ja jaa'y ja yikmøjtøkiiyt; pøni pøn ttsojkp jøts tyikmøjtøkit ja Dios Teety yja' midi ja tø tkexy, tiy janch ja wya'añ, ka'ap ja tyaayi.

¹⁹ ¿Ti kidi ja yjanchi jøts ku meets ja Moisés ojts mmø'øyi ja kutujk? Jøts ka'ats niwine'enin xpadundi ja kutujk. ¿Tigøjxp ku xyik'ookwa'andi øts?

²⁰ Jøts ja mayjaa'y ja y'adsoojiyi:

—Pø tø mets miku' mdatøkiyi; ¿pøn idø'øn myik'ookwajnip?

²¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Tyimya' idø'øn ku tuk'ojkyi ojts jade'en n'adi'ich yam yjapoo'kxinxøøwi, ja'ats mee mga'øyya'wip. ²² Ojts meets ja Moisés mdanigutujk'atyi jøts meets mutsk una'jk ja chu-ujku'nk xjøptsuktuujtit midi yiktejp circuncisión (øy ja ty-eety'aptøjk ja tjayiktso'onda'aky, pø nigidi ja'ajipxi ja kø'øm tyiktso'ondakp), ¿tigøjxp meets ja mutsk mixyuna'jk xuujni ja circuncisión wan tjapoo'kxinxøøwi? ²³ Jabi mduujnipts meets ja mutsk mixyuna'jk ja circuncisión øy ja poo'kxinxøøwi, ¿ti kuts øts ja xami'ambiky ku øts ja jaa'y amuum tø nyiktsø'øky ku poo'kxin xøøw? ²⁴ Kidi meets øy sagasa mbayø'øyi pøni sa øy tigati x'ejxti. Ku mbayø'øwya'andit, yikxon xu'undit tiy'ajtingøjxp.

Ku ja Jesús tnigajpxy pøn ja kajxip

²⁵ Xjats winaa'in pøn wyinaty tø choondi jam Jerusalén, jøts ñay'amidoojiñaxwa'jkidøø:

—¿Kidi ja'ajip yø' midi yik'ixaapy, midi yik'ookwandip?

²⁶ Ixats yø kyajpxy mayjaa'y agujky, mats yø pøn sa

kyanima'añiyi. ¿Wan ndejin kudunktøj k tjantyimyjanchjawidi yø'øbi jaa'y jøts ku yø Cristo? ²⁷ Jabi wa'atsxi adøm yø nnija'wam ma yø chøøñ; kuts ja Cristo mye'ent, ka'ats ja yiknijawit pøni ma ja choont.

²⁸ Ja'ayi ja nwindson'ajtim Jesús ja jade'en ojts tmadøy, pø ixamxi ja wyinaty tsaptøjktotp yik'ixpiky, xjats ja møk wyaañ:

—¡Aaa wa'ats tam meets x'ijxy'aty, jøts mnija'wip tam meets yø' pøni ma ø ndsøøñ! Kidits ngø'ømwinmaa'ngyøjxpipxi ø nmiñ, ja' ø xkajxp jøts øts ja ngudanit midi dø'øn tyimy-janch'ajtp, midi mee mga'ijxy'ajtpy. ²⁹ Wa'ats øts ja n'ijxy'aty kumi jam ø ndsøøñ, ja'ats ø xkajxp.

³⁰ Winets ja ojts tjadyimya'ukmatswa'andi jøts ja ttsu'umdit; nika'apts ja ojts pøn ñixajiyi kumi ka'anin ja wyinaty xyøga'pxy. ³¹ Jamts ja maydi pøn ja janchja'wiyøø, pøn wandip:

—Ku ja mye'ent ja Cristo, ¿ti milagri'ajtin ja jawaani yjaaktyimdyu'unt, ti ti yø jaa'y yam kyatumpy?

Ku ja fariseotøj k t'ana'amdi ja chaptøj k jøts ja Jesús yikmatst

³² Xjats ja fariseotøj k tmadowdi sa jaty ja nwindson'ajtim Jesús ja jaa'y ñimadya'agyi; winets ja t'ana'amdøø ja tsaptajk pøn tump jap tsaptøjktotpy, jøts tyimykmatst ja nwindson'ajtim. Ja teetywindsøn idø'øn ja jade'en møøt y'adø'øtsti. ³³ Winets ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Tyimyjawaani meets yam njaakwindsøøni, jøts øts ja n'awimbejtyinit pøn ø tø xkexy. ³⁴ Xjadyimya'ixa'ap meets, ka'ats mee ma xpaatt. ¿Ja ti ja meets jap mnøjkt matst jap n'ett?

³⁵ Xjats ja israelit jaa'y agø'ømyi ñayiktøøbinaxwa'jkidøø:

—¿Ma dø'øn yø ñøjkwaa'añ, sudso dø'øn yø wya'añ jøts ku adøm yø nga'ukpaajtna'ant nima? ¿Wan yø ndejin jam tninøjkwaa'añ ja israelit jaa'y pøn jadi'iñi tø yø'øwya'kxnidi, møøt tø ñamyidøjkniiyidi ja griegit jaa'y? ¿Ja' ndejin yik'ixpøkwampy? ³⁶ ¿Ti dø'øn yø jade'en tyijpy ku yø jade'en tø xnima'ayin ku wya'añ: “Xjadyimya'ixa'ap meets, ka'ats mee ma xpaatt, ja ti ja meets jap mnøjkt matst jap n'ett”?

Ja kunuu'kxy juky'ajtin midi ja Jesús yajkpy

³⁷ Ja yjadu'ukpi xøøw midi ja xøøw tyamigugøjxinip, ja' idø'øn ja tyimy'ukmøjnajxnip, winets ja nwindson'ajtim Jesús wya'kukiyi'ñ, jøts ja møk'ampy wyaañ:

—Pøni pøn ja kunuu'kxy juky'ajtin ttsojpk jade'en sam ndøøjtsant, wants ø xnimiñ jøts ø nmo'ot. ³⁸ Pøni pøn ø xjanchja'widip, jade'ents ja yjattit sam wya'añ ja nøky jøts ku ja jam y'anmija'winjotp jade'en myu'ut ja nøø midi yikju-jky'ajtp xemikøjxp.

³⁹ Jade'en idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús tjatijy, pøni pøn ja janchja'wiyip, ja'ats ja Espíritu Santo pyaattip; ka'anim idø'øn ja Espíritu Santo wyinaty myiñ, kumi ka'anim ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tmimadakixy ja ayo'on jøts chajpatt.

Ku ja jaa'y ojts ñawyanwa'kxniyidi ja nwindson'ajtim Jesús køjxp

⁴⁰ Xjats jam mayjaa'y agujkp winaagin wyandøø, ku ja jade'en ojts tmadowdi:

—Tyimyjanchja'adam idø'øn yø jaa'y ja Dios kyugajpxy mididø'øn yik'aweixp.

⁴¹ Jøts jadu'uk wyamidi:

—Ja Cristo yø'.

Jøts wyenkpi wyamidi:

—¿Sudso ndejin ja Cristo jam kyaxø'økt Galilea? ⁴² Yide'ents jap nøkyijpxy jaabyety wya'añ jøts ku ja rey David ja'y'apjaa'y Cristo'atp, jøts ku ja jam choont Belén, nay jam mā ja David y'ijty kyugajpi.

⁴³ Xjats idø'øn ja jaa'y jade'en ñawyanwa'kxniyidi ja nwindson'ajtim Jesús køjxp. ⁴⁴ Jam winaagin pøn ja tjadyimy'ukmatswandøø, nika'afts jade'en pøn y'adiijch.

Ku ja windsøndøjk ojts tkajanchjawidi ja Jesús y'ayuuik

⁴⁵ Jøts ja tsaptajktøjk ojts wyimbejtnidi ñøjkxnidi mā ja fariseotøjk jam wyinaty møøt ja teetywindsøndøjkti, ja'ats ja ojts ñii'mxyidi:

—¿Tigøjxp ku tø xkayikmendi?

⁴⁶ Jøts ja tsaptajktøjk y'adsowdi:

—Ka'anim mā pøn jade'en kyajpxy sam yø jaa'y kyajpxyin!

⁴⁷ Winets ja fariseotøjk ja ñimaajyidøø:

—¿Meebaat nayide'en tø myikwin'øø'nidi? ⁴⁸ ¿Ti tø adøm winaagin ja nwindson t'ukjanchjawidi, uk tø ja yjawit tu'ugin ja fariseit t'ukpabøkti? ⁴⁹ Yø mayjaa'dyi pøn tkamøja'widip ja kutujkin, yø' kawindiy'ajttip ku ja tpabøkti.

⁵⁰ Ja Nicodemo pøn ja nwindson'ajtim Jesús ojts koots ñiniikxyi, nay ja fariseit ja', ja'ats ja myigu'uk ojts tnøjmi:

⁵¹ —Jade'en sam adøm ja ngutujk tyikutujkyim, ka' pyaat'aty jøts adøm jaa'y ja ayo'on ndyimdyanigajpxkojin ku ja ka'anim nmadø'øyindi jawyeen pøni ti dø'øn ja tyumpy.

⁵² Jøts ja ojts yide'en yik'adsøy:

—¿Nayi Galileit jaa'y mets? Ixpøk waani ja Dios kyajpxy jøts xnijawit jøts ku ni tu'uknim ja Dios kyugajpxy jam kyayiknijawinim Galilea.

Ja ka'ødyø'øxy

⁵³ Jøts ojts ñøjkxnidi mā jaty pøn tyøjk.

8

¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús jam ja ojts ñijkxy Olivos ko-jpkøjxp, ² xjats ku yajtaajky kyimjabom, winets ja ojts ñijkxy jam tsaptøjkjotp. Jøts ja jam øy pøn ñimejniyøø, winets ja y'ixaajky jøts ja yik'ixpøjktøjkiyñ. ³ Jøts ja kajpxwejpitøjkti møøt ja fariseotøjkti, ja' ojts twaamendi tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja myigu'uk ñiyaa'y myøøt'ajtip. Jøts idø'øn ja jam ojts yikpikta'aky mayjaa'y agujkp pøn jaty jam wyinaty, ⁴ jøts ja tnimaadyi ja nwindson'ajtim Jesús:

—Windsøn, jap ya'at tø'øxyøjk tø tyimyikubaadi ku ja myigu'uk ñiyaa'y tmøøt'ajti. ⁵ Yikutujkpy ja Moisés kyu-tujk jøts adøm yø'øbi tø'øxyøjk nga'tspa'oo'kint. ¿Sa me m'ukwa'añ?

⁶ Jade'en'ampy idø'øn ja ojts jade'en wya'andi jøts ja tkajpxy'ejxwa'andi, jøts ja jade'en tigati ttukpøky'atwa'andi. Winets ja nwindson'ajtim Jesús wyindaajky, jøts ja ojts ja kyøtsa'jx ttajaabyinaxwa'jky ja naajx. ⁷ Jøts kumi yiktiibyøjk'adøtsp ja', winets ja kyookukiyñ jøts ja tnimaay:

—Pøni jam pøn kapøkmyøøt, wan ja jawyeen tkonji'iky ja tsaa jøts ttaka'atst yø tø'øxyøjk.

⁸ Jøts ja nayide'eñim ñaxkoogojmi, ja naajx ja yjay'adichpy. ⁹ Jøts ku ja ojts jade'en tmadowdi, jøts ja yjanchnabyøkyjawiyidøø, jøts ja ojts wya'kpidsømnidi nidu'uk jaty. Ja møjaa'dyøjk jawyeen pidsømnidøø; xjats ku ja wyinaty tø pyidsømgøxti, jøts ja nwindson'ajtim Jesús nadyu'uk tyaañ møøt ja tø'øxyøjk. ¹⁰ Winets ja nwindson'ajtim Jesús kyookukiyñ jøts ojts t'ixy ku ka' pøn, ja tø'øxyøjkyi jap wyinaty, jøts ja tnimaay:

—¿Ma net ja'adi pøn mni'øø'niyidip? ¿Ka' pøn sa tø mduniyi?

¹¹ Jøts ja ñimaajyøø:

—Ka' windsøn'ajtim pøn.

Jøts nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ni øts mets sa ngatu'unt. Nøjxni, kidi m'ukpojkituni.

Ja Jesús xyikujajimp xyikudøø'kximp

¹² Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ojts jadigojk tmigajpxy ja mayjaa'y, jøts ja tnimaay:

—Øts tu'uk tu'uk ja naawii'ñit jaa'y nyikujajtaajkip nyikudøø'kxaaajkip; pøni pønts ø xjotmay'ajtp, pøni pøn øts ja nja' xpabøjkip, ja'ats idø'øn yikmo'op ja wejin ja kajin jøts ja tyukpaadit ja kunuu'kxy jujky'ajtin, nijuuni ja wimbeets kugoots kyajattit.

¹³ Winets ja fariseotøjk ja ñimaajyøø:

—Kø'øm mets jam øy mnanktyidyøkiyi, ka'ap yø ma tyuñ.

¹⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Jade'en sa ø nwa'añ, tump yø' øy ø kø'øm nnanktyiidyøkiyi. Øts ja nnija'wip ma ø ndsøøñ jøts ma ø nnøjkxt. Meets, ka' xnijawidi pøni ma ø ndsøøñ uk pøni ma ø nnøjkxt. ¹⁵ Jade'en meets øy ti xpayø'øysam ja naxwiiñ'ajtin ja kyutujkin. Ka'ap øts øy pøn ti ndabayø'øys; ¹⁶ jøts kuts nbayø'øty øts, tiy øts ja ndiidyu'unin nbiktā'akt, kumi ka' ø nadyu'uk ndiidyu'unt, nayide'en øts ja møøt ndiidyu'unt ja nDeety pøn ø xkajxp. ¹⁷ Jade'en jap kyøxja'ayī jap nøkyjōtpy midi mee mgutujk'ajtpy, ku ja testigi'ajtpi namajtsk tum jade'en wya'andi, ja'ats idø'øn yja' yikjanchjawidip. ¹⁸ Jade'ents øts yam kø'øm nañidestigi'ajtip, jøts jadu'uk ja nDeety pøn ø xkajxp, ja' ø xnidestigi'ajtp.

¹⁹ Winets ja nwindson'ajtim yiktiibyiky:

—¿Ma dø'øn ja mDeety?

Jøts ja nwindson'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Meets, ka' mee xnijawi, jøts ni ja nDeety mee xkanija'wiyi; ku øts jeexyip xnijawidi, mnayinija'widipts meets jeexyip ja nDeety.

²⁰ Jade'en idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ ku ja ixam wyinaty yik'ixpiky jam tsaptøjkjotp, ma ja limunsi meefi wyinaty ja ñigajuun. Nika'apts ja ojs pøn myachi, kumi ka'anim ja wyinaty xyøga'pxy.

Nømp ja Jesús: “Ka'ap meets jap mibaat mnijkxy pøni ma ø mnijkxy”

²¹ Jøts idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús tnimaagyojmi ja mayjaa'y:

—Nøjkxnip øts, øy mee xja'ixa'at mi'lookpts meets yø mbøky; jap ma ø mnijkxy, ka'ap meets jap mibaat mnøjkxt.

²² Winets ja israelit jaa'y wyandøø:

—¿Wan yø ndejin ñankpya'ookwa'anīyi, patyts yø wya'añ ku adøm jap nganøjkxin ma yø ñijkxy?

²³ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyidøø:

—Meets, ya mee mdsøøñ, ya mee mgaxi'iky; øts, jam ø køjxp ndsøøñ. Ya mee mnaxwiiñ'aty, øts ka'. ²⁴ Paty meets idø'øn nnøjmi jøts ku mbøky xmi'ooktit; ku ka' xjanchjawidi pøni pøn øts, mmi'ooktipyimts idø'øn ja mbøky jade'en.

²⁵ Winets ja nwindson'ajtim Jesús yiktiibyiky:

—¿Pøn mets idø'øn?

Jøts nwindson'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Jaayim øts yø nnigajpxy ity ku nyik'ixpøjktøjkīyī'ñ. ²⁶ May øts ja winmaa'ñ njagyepy midi ø ngajpxwampy, jøts mee nbayø'øwya'añ nayide'en. Tiy'ajtingøjxp ja kyajpxpy pøn ø xkajxp, jøts pøni sa ø nnøjmi ja naxwii'ñit jaa'y, jade'en øts idø'øn ja tømadoy jøts ku ja jade'en wya'añ.

²⁷ Ka'a^{pts} ja tja'gyukidi jøts kudam ja ja' yiknigajpxy ja Dios Teety. ²⁸ Ja'agøjxp ja ojts ñi'mxyidi:

—Ku meets jam kruskøjxp xpikta'akt, jaanimts meets x'ejxkapt jøts ku øts idø'on ja wyinaty sa tø nwa'añ, jøts ku ka' ja ngø'ømwinmaa'ñ nyiktuñ; ja'ayi øts idø'on ngajpxy midi øts ja nDeety tø xuknijawi. ²⁹ Pøn øts xkajxp, møøt øts ja n'ity; ka' øts ja nDeety nadyu'uk xmajtstu'uty, pø tum ja'axi ø ndumpy midi ja tyajotkujk'ajtpy.

³⁰ Ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en ojts wya'añ, winets may jaa'y ja ojts yjanchjawiyi.

Ka' nduknaxa'amp, jaa ja Dios yja' jøts ja miku' yja'

³¹ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja israelit jaa'y pøn ja wyinaty tø yjanchjawiyi:

—Pøni mnadyamiyojxidip tu'ugyi sa ixa nnøjmidi, meetspits idø'on tiy xjantyimbyabøjkpi'atp; ³² winets ja tyiiby yjanchpi xnijawidit, jøts ja myik'awa'atspidsømidip.

³³ Jøts ja ojts yide'en t'adsowdi:

—Ja Abrahamxi øøts ndeety'amøjip, jøts ka'animts øy pøn windi xyiktuñ nugo ajawi. ¿Sudsots me mnimy jøts ku øø n'awa'atspidsø'ømt?

³⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Janch øts idø'on nwa'añ ku mee nnøjmi, niduki'iyi pøni pøn pøkyundip, ja pøky ja ñamyayi yja'bøjknip. Pøkpyatki'py ja ñamyayi y'ejtnidi. ³⁵ Tu'uk ja tumbi pøn yikjøø'ømit'ajtnip, ka'ap ja nayide'en ja kutujk tjagyepy sam ja jaa'y ja y'u'nk y'una'jk tjagyepyin. ³⁶ Jade'ents øts ja Dios Teety x'U'nk'aty jøts ku mee nyik'awa'atspidsø'ømt, xemikøjxpts ja jade'en.

³⁷ Øy meets ja Abraham xja'aads i xjakøjki, xyik'ookwampsts meets nayide'en winaagin, ja'agøjxp ku meets ø n'ayuujk xkagupøki pøni sa njawa'añ. ³⁸ Pø ja'ats ø ngajpxy midi øts nDeety tø xukjaty; jøts ku meets, pø ja'axi mee nayide'en mbadumpy midi meets mdeety mdani'ana'amip.

³⁹ Jøts ja ojts yik'adsøy:

—Ja Abraham øø ndeety'amøjip.

Yide'ents ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñi'mxyidi:

—Ku meets jeexyip ja Abraham mjanch'u'nk'atyiyi mjanch'una'jk'atyiyi, nayide'en meets jeexyip mjaa'y'aty sam ja ojts yjaa'y'atyin. ⁴⁰ Ni jade'ents, o meets ja tyiiby yjanchpi tønjadukmadøy sam øts Dios Teety ja tønjaduknijawin, ne'egi xyik'ookwampsts meets. ¡Ni ja Abraham ojts jade'en kya'adi'ich sam meedsin! ⁴¹ Nayide'en mee m'adi'ich sam ja mdeety y'adi'ichin.

Winets ja wyandøø, jøts ja nwindson'ajtim Jesús yiknimaay:

—Ka'ats øøts jadi'ini ngaxi'iky; ja Dios øø tu'ugyi nDios Teety'ajtpy.

⁴² Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Ku jeexyip ja Dios Teety xDios Teetyjawidi, xtsojpk meets jeexyip, pø jamxi ø ndsøøñ mā ja Dios jam ku øts ixyam nyaa'aty. Kidi ngø'ømwinmaa'ñipxi ø nmimimpy, pø ja Diosxi ø xkajxp. ⁴³ ¿Tiku wine'enin mguidyimyja'gyukidi sà ø njawa'añ? Ka' xtyimyadoowajniidi ja ngajpxy ja n'ayuujk. ⁴⁴ Ja miku' ja' mee mdeety'ajtpy; ja' mee mgøjø'ømit'ajtip jøts ja' mdunwandip ti jaty ja ñanktyunwajnip. Tso'onda'agyip ja miku' yikjaa'y'oo'knibøjki. Nijuuni ja tkayiktuñ ja tyiiby ja yjanchpi, jøts nijuuni tiy janch kyakajpxy. Ku ja tyaa'y'aty, jade'eñi ja kyajpxy sayim idø'øn ja myiku'atyin, ja'agøjxp ku yjantyimdyaa'y, jøts ja' idø'øn tniwindsøn'ajtp ja taay'ajtk ja win'øø'nk. ⁴⁵ Kuts øts yam tiy janch njawa'añ, ka'ats meets ø xmibiky. ⁴⁶ ¿Pøn jam winaagin ukwa'anwamp jøts ku øts pøky nmøødi? Kuts tiy janch nwa'añ, ¿tigøjxp ku ø ka' xjanchjawidi? ⁴⁷ Pøn Dios ja'ajtip, myadoowajnip ja' ja Dios y'ayuujk; jøts kumi ka'ats meets Dios mja'aty, patyts meets ja ka' xpat-madoowajni ja y'ayuujk.

Jaayim ja Cristo ku ja Abraham yja'ajty

⁴⁸ Xjats ja israelit jaa'y ja ojts ñii'mxyiyi:

—Tyimdyiyimxi øøts idø'øn njadyimyjawa'añ ku øø nnimy jøts ku me msamariitjaa'yi, jøts ku ja miku' tø mdatøkiyi.

⁴⁹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts yide'en t'adsøy:

—Niwine'enin øts miku' xkadatøki. Ja' øts ja'ayi ndumpy jøts øts Dios Teety nwindso'øgi, ja' mee xkadamø'ejxp. ⁵⁰ Ka'øtsip ngø'ømja' n'ixaapy, øyi ja yajaa'aji pøn øts nja' x'ixaajyip. Ja'ats tpayø'øpy pøn ødyump ka'ødyump. ⁵¹ Jøts janch øts idø'øn nwa'añ, pøni pøn tmøjpiktakp sà ø nwa'añ, nijuuni ja kya'ooktit kyawindigø'ødyit.

⁵² Winets ja israelit jaa'y ja y'adsoojyøø:

—Tønimts øøts inet yam ndyimyjanchjawinim jøts ku ja miku' tø mjanchtatøkiyi. Sà ja Abraham tø y'øøky møøt niduki'iyi ja Dios kyugajpxtyi, jøts me mwa'añ: “Pøni pøn tmøjpiktakp sà ø nwa'añ, nijuuni ja kya'ooktit kyawindigø'ødyit.” ⁵³ ¿Ti me ndejin mjaaktyimdyajinajpxy jøts ku ka' myajada'aky øøts ja ndeety'amøj Abraham? Sà ja y'ø'jky jøts sà nayide'en y'oo'ktøø ja Dios kyugajpxy, ¿pønts mets idø'øn mdsaañadyiyi?

⁵⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ku ø kø'øm nnankmyøjtøkiwya'anit, ka' mā tyuñ øts ja ngø'ømja'. Ja Dios Teetyts ja' ø xyikmøjtøjkip midi mdejttip jøts ku ja' xDiosidi. ⁵⁵ Meets, ka' meets ja xnijawidi. Øts, wa'ats øts ja nnijawi, jøts ku ø nwa'ant jøts ku øts ja ka'ap nnijawi, janchtyimdyaa'y øts idø'øn wyinaty nayide'en sam meedsin. Njanchtyimñija'wipts øts ja' jøts nmimadøøpy øts ja' pøni sà

ja wya'añ. ⁵⁶ Jøts ja Abraham, pøn meets idø'øn m'aadsidip mgugojidip, xaxondaajk øts ja' ku tnijaw'aty kuts nmenwa'añ ya naxwiiñ; x'eix øts ja' jøts janch øy tsuj ja ñayjawiyi.

⁵⁷ Winets ja israelit jaa'y tnimaadyøø ja nwindson'ajtim Jesús:

—Ni kyaja'atynim ja mjumøjt wixijxmyajk, ¿jøts mjanch'uknimy jøts ku ja Abraham tø x'ixy?

⁵⁸ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Tiy janch idø'øn nwa'añ, jøts ku øts jaayim wyinatyni ku ja Abraham kyaxi'jky.

⁵⁹ Winets ja tnixajidi ja tsaa jøts ja ttaka'atswa'andi ja nwindson'ajtim Jesús; nayu'jtsi ja', jøts ja ojts pyidsømni jam tsaptøjkjotp, jam ja mayjaa'y ja ttanajxy, jøts ja ojts jade'en cho'oni.

9

Ku ja Jesús ojts tyikwin'eixwa'kxy ja winap jaa'y

¹ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty ñaxy, winets ja ojts t'ixy tu'uk ja yaa'dyøjk pøn wyinaty winap, jade'en ja tyimgye'exy. ² Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja pyabøjkpitøjk ñimaajjiyøø:

—Windsøn, ¿sudso yø jaa'y jade'en winap tø kye'exy? ¿Jade'en idø'øn n'ukwa'anint, ja tyeety idø'øn ndejin jantyimbyøkmyøøtti, uk kyø'ømbøky idø'øn yø jade'en tuujnip?

³ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajjiyidøø:

—Kidi kyø'ømbøkyip yø jade'en kyuwanjajtip, jøts nigidi ka'ap tyeety yø tpøkyi; jade'en'ampy idø'øn yø jade'en yjaty, jøts yø' ñikøjxp yiktuk'ejxtit øy pøn midi ja Dios tyu'ump. ⁴ Wants øts ja tyunk tjaaktyimdyuujni jaaktsojknim; jotmøn ø n'ukugoodsiñit kuts ja wyinaty ja tyunk ngatungøjxi pøn ø xkajxp. ⁵ Pøni wine'enin ø njaaktsøøni ya naxwiiñ, njaaktyimdyu'umbyimts øts jade'en sam ja jaj kyujajy kyudii'kxy. Jade'en øts ja naxwii'ñit jaa'y ñamyayi nyikujajtaagidit nyikudøø'kxaagidit.

⁶ Kuts idø'øn ja jade'en wyan'abajtiyii'ñ ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja ojts chuuj tyiknaxkida'aky jam naxkøjxp, jøts ja naajx ja yii'nim ojts ttamimo'otsyø'øyi ja chuuj. Mo'ontsu'nk tyik'øiyii'ñ, ja'ats ja ojts yiktawinjaaxy ja winap jaa'y. ⁷ Jøts ja tnimaajy:

—Nøjkx m'atsnawyimbuji jam nømu'utjotp midi yiktejp Siloé —jade'en idø'øn ja Siloé y'ayukpidsimy: ja' pøn tø yikexy.

Xjats ja winap jaa'y jam ojts ñijkxy jøts ja ojts ñawyimbuji, jøts ku dø'øn ja ojts wyimbijty, win'eixnip ja'. ⁸ Winets ja

jaa'dyi pøn ja jam myigujøønip myigudøjkip, jøts ja'adi pøn jaty ja wyinaty tø y'ijxyiyi jøts ku ja wyinapi, ja'ats idø'øn wandøø:

—¿Kidi ja'ajip yø' pøn ja y'ijty xumi'ixakp, pøn ja y'ijty xumilimunsi'amidoop?

⁹ Jam winaagin wyandi:

—Janch ja' yø'.

Winaagin ja wyamidi:

—Ka'ap ja yø'øji, jantyimñayide'en tam tyimy'ixy.

Kø'ømts ja jaa'y yide'en wyaañ pøn wyinaty tø wyin'ejxwa'kxy:

—Pø øtsimpts ja'.

¹⁰ Winets ja yiktiibyijky:

—¿Sudsomts yø mween tø yjaty, pø mwin'ejxnipst yjawi?

¹¹ Jøts ja t'adsøøy:

—Yø jaa'y midi Jesús txøøw'ajtp, yø' mo'onts tø tyik'øyi jøts øts ja tø xawinjaaxy, yide'en ø xnimaay: “Nøjkx m'atsnawyimbujyi jam nøø'agø'øm midi yiktejp Siloé.” Xjats ø tø njanchnijkxy jøts kuts ø tø nnawyimbujyi, jøts øts yø nween tø y'ejxwa'kxy.

¹² Jøts ja ojts tjaakyiktøwdi:

—¿Ma net ja jaa'y?

Jøts ja tnimaay:

—Ka' nnijawi.

Ku ja fariseotøjk tyiktøwdi ja winap jaa'y sudso wyin'ejxwa'kxy

¹³ Winets ja ojts twaanøjkxti mā ja fariseotøjk jamdi.

¹⁴ Tyimbyoo'kxin xøøwts idø'øn wyinaty ku ja nwindson'ajtim Jesús tyik'ø'yiyi'ñ ja mo'onts midi wyinaty tø ttuktatsø'øky ja winap jaa'y, ¹⁵ paty ja fariseotøjk jam ttiibyøjkojmidi ja jaa'y sudso'ampy idø'øn ja wyeen ja wa'ats y'ejxni. Jøts ja y'adsojimbijty ja':

—Mo'onts øts ja tø xawinjaaxy, xjats ø tø nwimbujiy, paty øts ixyam wa'ats n'ejxni.

¹⁶ Winets winaagin ja fariseotøjk wyandøø:

—Ja jaa'y pøn jade'en tø y'adi'ich, ka' inet Dios ja tja'aji, kumi ka'ap ja twindsø'øgi ja poo'kxin xøøw.

Jøts winaagin wyaamidi:

—¿Sudso milagri'ajtin ja ndejin jade'en ttu'unt, pøni janch pojkipitumbi jaa'y tam ja wyinaty?

Jøts agø'ømyi jade'en ñawyanwa'kxniyidi ku kyanagyupikyidi, ¹⁷ jøts ja jadigojk tyiktøøgojmidi ja jaa'y pøn wyinaty winap uk'ejt:

—¿Jøts mets, sa mets idø'øn mwa'añ, pøn idø'øn yjawi ja jaa'y midi tø myikwin'ejxwa'kxyiyi?

Jøts ja wyaañ:

—Øts wamp, Dios ja' kyugajpxy.

¹⁸ Jøts ja israelit jaa'dyi ka'ap idø'øn ja tjanchjawiwya'andi ku dø'øn ja jaa'y y'ijty wyinapi, jøts ku ja tø wyin'ejxwa'kxni. Yiknajtswaa'wiyibaat ja tyeety ja tyaak, ¹⁹ jøts ja ojts tnøjmidi:

—¿Meets idø'øn ya'at mmajnk? Janch winap idø'øn yø tø kyaxi'iky, pø mnømdipxi. ¿Sudso'ampyts yø wa'ats wyin'ejxni?

²⁰ Winets ja u'nkteety y'adsoodøø:

—Sudsomts øøts yø n'u'nk nganijawit, pø winapxi dø'øn yjanchke'exy. ²¹ Ni øø nganijawi sudso'ampy yø tø wyin'ejxwa'kxy, jøts nija' øø nganijawi pøni pøn yø tø yiktsojxxyi yø wyeen. Yiktøwdi jade'en kø'øm; pø møjaa'ñixi yø', wan kø'øm mdukmadøyidi.

²² Jade'en'ampy idø'øn ja tyeety tyaak ojts jade'en wya'andi, tsø'jkidip ja', pø tøxi ja israelit jaa'y wyindsøndi wyinaty tka-jpxy'ajtnidi, ku ja abiky yikpikta'aktit pøni pøn wamp jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús Cristo'aty, midi ja Dios tkajxp. ²³ Paty ja møjaa'y wyandøø: “Yiktøwdi kø'øm, pø møjaa'ñixi yø', wan kø'øm tnigajpxy.”

²⁴ Winets ja israelit jaa'y twaadsowdi jadigojk ja jaa'y pøn idø'øn y'ijty winap, jøts ja ojts tnøjmidi:

—Tukmadook øøts tiy janch sam Dios t'ijxyin; jade'en øøts yø nnijawi jøts ku yø pyojkpitumbijaa'y pøn tø myiktsø'øgyi.

²⁵ Jøts ja t'adsøøy:

—Ka'ap øts yø nnijawi pøni pøn yø', pøni pojkpitumbi jaa'y uk kapojkpitumbi jaa'y yø'. Yø'øyi øts nnija'wip jøts ku øts y'ijty nwinapi, ixyam wa'ats ixyam nwin'ejxni.

²⁶ Jøts ja tyiktøøgojmidi:

—¿Sa ja tø mduñi? ¿Sa ja tø ttuñ jøts ku ja tø myikwin'ejxwa'kxyiyi?

²⁷ Jøts ja yide'en t'adsøøy:

—Tø meets ja njadukmadøy jøts meets ja ka' xmøjipikta'aky; ¿winaak ojk nnigajpxt? ¿Uk ja' mdsojktip jøts ja yja' xpabøkwajniki?

²⁸ Winets ja y'amyiknimaay chaachyiknimaay, yide'en ja wya'andi:

—Yø jaa'y me mbabijky, øøts ja Moisés øøts yja' nbabøjkyp.

²⁹ Nnija'wipxi øøts ja' ku ja Moisés ojts myigajpxyi ja Dios; yø jaa'y, nguidyimñija'wip øøts yø' pøni mā yø chøøñ.

³⁰ Jøts ja t'adsøøy, yide'en ja tnimaay:

—iYø' idø'øn tiy janch nima'at yikja'wip, ku meets yø xkanijawi pøni mā yø chøøñ, jøts tøts øts yø xyikwin'ejxwa'kxy! ³¹ Wa'atsxi yiknijawi jøts ku Dios ka' ja' tmadøy pøn pojkpitumbijaa'y'ajttip; ja'ayi ja myadooip yja' pøn ja windsø'jkiyip, pøn ja padu'unxiyip ja yja'. ³² Ka'axi yjawi mā pøn nmadøynim ku tu'uk ja winap jaa'y ja jaa'y

tyikwin'ejxwa'kxy midi winap tyimgya'jx. ³³ Ku yø jeexyip Dios tkaja'aji, niti yø jeexyip tkatuñ.

³⁴ Xjats ja yiknimaay:

—Jøts mets, ku mets pøkyjōtpy tō mgue'exy, ¿jōts mets idø'øn jade'en xyik'ixpøkwa'añ?

Jøts ja jap ojts yik'ixkajxpidsimy.

Pøn tkanija'widip ja Dios yja'

³⁵ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tñimadøøy jøts ku ja winap jaa'y jap wyinaty jade'en tō yikajxpidsimy; jøts ja ojts tminabyaadyi, winets ja ojts tnøjmi:

—¿Mmøja'wip mjanchja'wip Dios U'nk?

³⁶ Jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, tukmadook øts pøn ja', wan ø tmøjawi tjanchjawi.

³⁷ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Tø mets ja x'ejxni; pø øtsxi dø'øn ja', ixya kø'øm møøt mmadya'aky.

³⁸ Winets ja jaa'y ñagyuxendyaajkøø, jøts ja twinguxanaay ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja tñimaay:

—Windsøn'ajtim, nmøja'wip njanchja'wip mets.

³⁹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Ja' øts ya naxwiñ tō nnimiñ jøts ja payø'øyin tyunit tiy'ajtingøjxp; pøni pønts wimbeets kugoots, win'ejxwa'kxtipts ja' jøts ja t'ejxtit tnijawidit; pønts tja'ejxtip tjanija'widip jøts tkamibøkti, ja'ats tandip wimbeets kugoots ejxim winap jaa'yin.

⁴⁰ Winets winaagin ja fariseotøjkti pøn jaty jam wyinaty, ku ja jade'en tmadowdi, winets ja ojts tnøjmidit ja nwindson'ajtim Jesús:

—¿Uk wan øøts idø'øn nayide'en nwimbeedsì?

⁴¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús t'adsøøy:

—Ku meets jeexyip mwimbeedsì kugoodsì, ka' meets jeexyip myiktapøky'ejxti ja mbøky. Kumi mnømdip jøts ku x'ejxti xnijawidi, mdaja'atidipts meets ja mbøky.

10

Jade'en ja Jesús n'ukpiktaajkint ejxim tu'uk ja øybi kurajt n'ejxint

¹ Janch øts idø'øn nwa'añ, pøn jap katøjkip mā ja borreek ja kyemy'aaw, pøn abiky'ampy tøjkip, ja maa'tspi dø'øn ja'.

² Jøts ja jiyujk'ejxpi, ja' jap najxp mā ja kemy'aaw jap. ³ Ja yiktøjk'awatspi, ja' ja yik'awajtsxiyip ja tøjk'aaw jøts ja tyøki, jøts wa'ats ja byorreek ja yukmadøyi. Xyømøøpy ja tu'uk jaty jøts ja tyikpidsimy jap kemyjōtpy. ⁴ Kuts ja tō tyikpidsømguixy tuki'iyi ja jiyujk jøts ja jawyeen twinway, payø'øyip ja' kumi

wa'ats ja yukmadøyi. ⁵ Ka'apts ja nugo ajawi tpanøjkxti ja wyenkpi; ne'egi yjaaktyimkyajkidip ja', kumi ka'ap ja tyukmadowdi ja wenkjaa'y.

⁶ Ja'agøjxp ja nwindson'ajtim Jesús ojts jade'en tmimadya'aky ja jaa'y, jøts ja ttuktamimadowiwyaa'añ sa ja yja' yjaa'y'atti, ka'apts ja ojts tmadoodowdi pøni ti dø'øn ja jade'en yjatijpy ku ja jade'en ñii'mxyidi.

Jade'en ja Jesús n'ukpiktaajkint ejxim tu'uk øybi borreek'ejxpi

⁷ Winets ja nwindson'ajtim Jesús jadigojk tnimaagyojmi ja jaa'y:

—Janch øts idø'øn nwa'añ: Jøts ku øts idø'øn jade'en ñamyayi nnabyikta'agyi sam tøjk'aawin, ma ñaxtit øts ja nja', sam ja borreek ja tyøjk'aaw t'ayø'øyi. ⁸ Jøts ja win'øø'mbi pøn tø y'atsmendi jøts wya'andi ku Dios tø kyexyi, jade'en idø'øn yjamendi ejxim ja maa'tspin; øts njaa'y, ka'ap ja ñagyyajkidi nugo ajawi. ⁹ Øts idø'øn jade'en sam ja tøjk'aaw; pøni pønts jap tøjkidip, ja'ats idø'øn nitso'ok'attip. Jøts øts ja ndanitanit ja nja', ejxim ja borreek u'nk yiknitani jap kyemyjøtpy.

¹⁰ 'Ja'ayi ja maa'tspi ñimimpy jøts ja myeech, jøts ja yikjaa'y'øøky jøts ja yikudigø; øts, ja' ø nnimimpy jøts meets øy yikxon xpaattit ja kunuu'kxin ja jujky'ajtin. ¹¹ Jade'en øts idø'øn sam ja jaa'y pøn øy borreek'ejxp. Ku dø'øn ja øy t'ixy ja byorreek, øy sa tmiwanjaty ja kø'øm, nugo ku byorreek ja kya'øøky. ¹² Pøni pøn mijuy tump, ja'ayi ku ja t'ixy jøts ku ja myiñ ja awa'añ miy'uk, jøts ja japyi tnike'eky ja byorreek jøts kyakni, kumi ka'ap ja tyimyja'aji midi ja jiyujk ñi'ejxpi'ajtpy, jøts nika'ats ja tkø'ømja'aji. Xjats ja miy'uk tmajtsni ja borreek, jøts ja jadi'iñi tyik'ayø'øbyaky. ¹³ Jade'en'ampy ja'abi jaa'y kye'eky kumi mijuy ja tyuñ, patyts ja ka'ap tkwenti ja borreek.

¹⁴⁻¹⁵ 'Øts idø'øn øy jiyujk'ejxpi'ajtp. Sam øts ja Dios Teety xnijawin jøts wa'ats øts ja nnijawi; nayide'ents øts idø'øn ja njaa'y wa'ats nnijawi, jøts øts ja nayide'en wa'ats xnija'wimiyidi. Øts yø nguwanjatip. ¹⁶ Jøts jap øts ja borreek abiky njaakmøødi midi kajap'ajtp ya kemyjøøjty; nyikme'empts øts jaa ja nayide'en. Jøts xmimado'odip øts ja', jøts tu'ugyi ja ñi'ejxpi yjagyajpniiyt.

¹⁷ 'Ja'agøjxp øts ja Dios Teety xtsøky kuts ngu'oogidit yø'ødi, jujkpyøkpts øts jadigojk. ¹⁸ Nipøn ø mibaat xkayik'øøky, kø'øm øts ja nnaajtsjawit jøts ø nnagyøyakit ngø'ømsojkingøjxp. Tiy'ajtingøjxpts øts nnagyøyakiyit, jøts nay tiy'ajtingøjxpts øts njujkpyøkt jadigojk. Tøxi øts ja Dios Teety jade'en x'ane'emy.

¹⁹ Xjats ku ja israelit jaa'y jade'en ojts tmadowdi ja kajpxy ja ayuujk, jøts kø'ømyi ñawyanwa'kxkojmiyidi. ²⁰ May ja jamdi pøn wandip:

—¿Tiku yø xtsaamyøjpikta'akti, pø miku'ts yø tø tyatøkiyi, pø loki jajtpts yø'?

²¹ Jøts wyenkpi wyamidi:

—Ka'ap jeexyip pøn jade'en kyajpxy, ku jeexyip pøn ja miku' tø tyatøkiyi. ¿Ti mā ja miku' tø t'ukyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y?

Ku ja israelit jaa'y ojts twindsowdi ja Jesús

²² Yu'aats nep'aats idø'øn wyinaty pyatpy, jamts idø'øn Jerusalén ja xøøw wyinaty tyuñi, ku ja yikja'myech yikxøduñ ja tsaptøjk. ²³ Jøts idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús jap wyinaty wyidity tsaptøjkjotpy, mā ja tøjkaaw jap midi yiktejp Salomón ja Tyøkwimbo'kx. ²⁴ Jøts ja israelit jaa'y ja ojts ñawya'k'awidityiyi, jøts ja yiknimaay:

—¿Ejtp øøts idø'øn jade'en xyik'etwa'añ maapy tajp? Pøni mets tam idø'øn janch Cristo midi Dios tkajxp, ixyamyits øøts xtyimdyukmado'ot.

²⁵ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Tø mee njadukmadøy, jøts meets ja ka' xmibiky. Tuki'iyi ti jaty ø ndumpy, ti jaty ø xanigutujk'ajtp ja Dios Teety, yø'øts ja wa'ats tyimjyayiknigaxø'kp; ²⁶ meets, ka' meets xjanchjawi, kumi ka' mee mnayja'aji midi ø nja'ajtpy, sam aamyi tø nnøjmidi. ²⁷ Jade'en øts ja nja' xyukmadøy sam ja horreek ja ñ'ejxpi tyukmadøyin, jøts wa'ats øts ja nnijawidi. Xpaduujnidipts øts nja' ja'adi. ²⁸ Øts ja nmøødyip ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi xemikøjxp, jøts nijuuni nøjkx kyawindigøydi, jøts nipøn øts ja xkapøjkxit ku øts ja ngøjø'ømit'atti. ²⁹ Ja Dios Teety øts ja xagøðøjkip, ja' tu'uk møj, ka' pøn jade'en, pønts ja mibaat uk kōnaxip jøts ja yikpøjkxit. ³⁰ Øts møøt Dios Teety tu'ugyi øøts.

³¹ Winets ja israelit jaa'y jadigojk tkonjø'øktøø ja tsaa, jøts ja ttaka'atswa'andi. ³² Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Tø mee kawinaak ojk ja mwingujky nduujni ja ødyu'unin Dios Teety myøk'ajtingøjxp. ¿Ja'ats meets yam xagubatwamp ku meets yam xka'atswa'añ?

³³ Winets ja israelit jaa'y y'adsoodøø, jøts ja nwindson'ajtim yiknimaay:

—Kidi ja'ajip mets yam myiktaguga'adsiwyp, ku mets ja ødyu'unin tø xjadyimyjabikta'aky, pø ja'axi yam myiktagubatwamp ku ja Dios kajaa xtyimyigajpxigøy. Pø nugo jaa'yxi mets, jøts jade'en mnabyikta'agyi sam Dios.

³⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay:

—Jade'en meets ja mgutujk jap yja'ayi jøts ku Dios yide'en wyaañ: “mDios meets.” ³⁵ Janch yiknija'wip jøts ku Dios kyajpxy jap yide'en wya'añ, ka'ap ja pøn tkagupiky; ja' ja Dios ojts diostiyy ja jaa'y pøn ja ojts tyiknaxy ja kyajpxy ja

myadya'aky. ³⁶ Jøts kuts øts Dios tø xwiwich abiky, jøts øts ja ya tø xkexy naxwiiñ, ¿sudsots meets jade'en mwa'añ jøts ku øts ja tø nmigajpxigøy, ku tø nwa'añ jøts ku ø nDios U'ngi? ³⁷ Pøni ka' øts ja' nduñ midi ja Dios Teety tyumpy, kidits mee xjanchjawí. ³⁸ Kuts øts ja nduñ, øy mee xjagajanchjawí janchja'widik øts ja ndunk, jøts jade'en xnijawidit jøts ku øts ja Dios Teety xmøøt'ity, jøts øts ja nayide'en nmøøt'ejtmi.

³⁹ Winets ja jadigojk tjadyimyjatsumwandøø, kajkts ja nwindson'ajtim Jesús.

⁴⁰ Jøts ja ojts wyimbejtnimi ñøjknimi jam xøøbidsimy'ampy, ma ja møj nøø midi yiktejp Jordán, jøts ja jam tyaañ ma ja Juan y'ijty yiknøbety. ⁴¹ Janch namay ja jaa'y ja ojts t'ats'ejxti jam, jøts ja wya'andi:

—Tyimdyiy tyimyjanch tam idø'øn, øy idø'øn ja Juan Bautista ojts tkatuñ ja milagri'ajtin, ka'pxts ja y'ayuujk pyidsimy sa tnmadyaajky ya'atpi jaa'y.

⁴² Jøts ja'abi etjotp janch namay ja jaa'y ojts tmibøkti ja nwindson'ajtim Jesús.

11

Ku ja Lázaro y'ø'jky

¹ Ja dø'øn tu'uk ja jaa'y, yaa'dyøjk, midi pøjkip. Lázaro ja xyøøw, jam ja Betania kyugajpi, nay jam ma ja María jøts ja y'uch Marta jam kyugajpidi. ² Yø María dø'øn ja' pøn yø Lázaro chø'øjip, ja pamaa'y, ja'ats idø'øn ojts ja aceite pa'akxuukpi tpiktaajkxiyi ja nwindson'ajtim Jesús tyeky, jøts ja wyaay ja ojts ttuktati'ich jadigojk. ³ Ja'ats idø'øn møøt ja y'uch tkajpxy ñigajxidøø ja nwindson'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, janch pøjkip ja mmigu'uk.

⁴ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús ja jade'en tmadøøy, winets ja wyaañ:

—Ka'ap yø pa'am myajada'akt jøts ja tyimyik'ookt; jade'en'ampy idø'øn ja jade'en yjaty jøts ja Dios myøk'ajtin wyingaxø'økt, jøts yø'øbi pa'amgøjxp yiktuk'ejxtit ja jaa'y jøts ku ja Dios U'nk nayide'en tmøøt'aty ja møk'ajtin.

⁵ Øy ja nwindson'ajtim Jesús tjanchjaba'ayøy ja jaa'dyi, ja Marta, ja María, jøts ja Lázaro, ⁶ ku ja yiktukmadøøy jøts ku ja Lázaro pøjkniyi, jøts ja jam majtsk xøøw yjaaktyimdy'a'aniyiñ ma dø'øn ja jam wyinaty. ⁷ Winetnimts ja tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Wan jam tjaa'myindi jadigojk jam Judeit naxjotp.

⁸ Jøts ja pyabøjkpitøjk ja ñimaajiyiyoø:

—Windsøn, pø jamts ja israelit jaa'y jawaani mgaka'ats'o'jkøø; ¿jøts nay jam mnøjkxwaañ jadigojk?

⁹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Ka' pøn sa xu'unt ku ka' kya'pxñim. Niti tsø'øgi ngamøøt'aty sam nwidejtin xinaxy, awa'ats ja nøø' ja tuu' ja' ku tyuk'ejxpaaty ja ya'it naxwii'ñit jaj; ¹⁰ kuts ja koots'ajtin yja'aty, janchjøptsø'øgi jøpjawi nwidejtint, pø ja jajxi xka'ejtxa'am.

¹¹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Maanip ja nmigu'uk Lázaro; n'atsyuxpts øts inet ja'.

¹² Winets ja pyabøjkpitøjk ja ñimaajiyøø:

—Windsøn'ajtim, pøni tø tam idø'øn ja mya'oo'kni, pø møkpekwani idø'øn ja'.

¹³ Jade'en'ampyts ja nwindson'ajtim Jesús ja tijy, jøts ku ja Lázaro wyinaty tø y'oo'kni, jøts ja pyabøjkpitøjk jade'en ja wya'andi, jade'en ja tijy wya'añ jøts ku ja nugo mya'ay. ¹⁴ Xjats ja ojts wa'ats tyukmadøyidi ja nwindson'ajtim Jesús:

—Tø ja Lázaro y'oo'kni. ¹⁵ Ne'egi xondakp øts jade'en jøts ku ø tø ngajam'aty, tyimy'øy'ajtp ne'egi jade'en jøts mee xjanchjawit. Wants tjaa'myindi jøts n'ats'ejxint.

¹⁶ Winets ja Tomás, pøn yiktejp xeeñ'u'nk, ja'ats tnimaay ja myibabøjkpitøjk:

—Wan adøm nayide'en tjaa'myindi, jøts yø nmøøt'oo'kint.

Ja Jesús tyuk'awimbejtíp ja jaa'y ja juky'ajtin jøts ja' juky'ajtin'ajtp kø'øm

¹⁷ Jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús jam yja'jty, jøts ja tpaajty ja Lázaro, jøts ku ja wyinaty myaktaxk xøøwip tø ñajxøjkiñi.

¹⁸ Wigon ja Betaniit kajp tyañ mā ja Jerusalén jam, majtsk kilometro jagujkpin ja yjagami. ¹⁹ Jøts namay ja israelit jaa'y jam wyinaty tø y'atstøjk'ayø'ødyi mā ja Marta jam møøt ja María, jøts ja tkajpxjot'amøjkidi ja'agøjxp ku ja myigu'uk ja wyinaty tø y'ookni. ²⁰ Xjats ku ja Marta tnimadøøy jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty yja'atwa'añ, winets ja chø'jñ jøts ja tjøpkubajtiy'ñ; jøts ja María jap ja tyøjkjotpy tyaañ. ²¹ Jøts ja Marta tnimaay ja nwindson'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, kuk jeexyip tø mya'aty, ka'abik øts jeexyip ja nmigu'uk tø y'øøky. ²² Jade'ents ø nnijawi jøts ku mets ja Dios Teety mmo'ojit pøni ti mets ja m'amidøøpy.

²³ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñi'mxyi:

—Juky'atp ja mmigu'uk jadigojk.

²⁴ Xjats ja Marta wyaañ, jøts ja tnimaay:

—Janch jade'en, nnija'wip øts jøts ku ja jadigojk t'awimbetit ja juky'ajtin, ku ja pyidsø'ømt jadigojk mā oo'kpi, jaanims ja'abi xøøwnim ku Dios tyika'pxt.

²⁵ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øts idø'øn ja' pøn ttuk'awimbejtíp ja jaa'y ja juky'ajtin, jøts øts juky'ajtin'ajtp kø'øm. Pøni pøn ø xjanchja'wip, øy ja yja'øøky, juky'ajt kunaxpts ja ejtp. ²⁶ Jøts pøni

pøn ja jaakjuiky'ajttip jøts pøni xjanchja'widip øts, ka'ats ja y'anmija'win nøjkx wyindigø. ¿Mjanchja'widip?

²⁷ Jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, njanchja'wip øts. Ndyimyjanchja'wip øts ku me mCristo, ja Dios U'nk, midi'iyip idø'øn y'ity ya naxwiiñ menwamp.

Ku ja Jesús ojts twinya'axy ja Lázaro ku tø y'øøky

²⁸ Xjats ku ja Marta jade'en y'ukwaañ, winets ja ojts t'atsyaxi ja chø' María, jøts ja ojts amaa'tsk tnøjmi:

—Ixa ja windsøn ya, jøts ixap mwaadsøyi.

²⁹ Ja'ayi ja jade'en tmadøø, jøts ja María jaty pyidi'jky jøts ja ojts t'ats'ixy ja nwindson'ajtim Jesús. ³⁰ Ka'aním ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty kyajptøki; nay ixjamnim ja wyinaty ma ja Marta ja møøt tø ñabyaadyi. ³¹ Jøts ku ja t'ejxtøø ku ja María pyidi'jky ku ja wyinaty putyi tø pyidsimy, jøts ja israelit jaa'dyi midi jam wyinaty tøjktot tkajpxjot'amøkidip ja ku'oogi, xjats ja tpadso'ondøø, jade'en ja wyinmaydi jam ja tijy yaxpi ñijkxy ma ja oo'kpi jam wyinaty tø ñaxøki.

³² Winets ja María, ku ja yja'jty ma ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty, jøts ja ojts ñagyuxendya'agyi nwindson'ajtim tyekyjø'm, jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, kuk jeexyip tø mya'aty ka' øts jeexyip ja nmigu'uk tø y'øøky.

³³ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús ojts t'ixy jøts ku ya'axy ja María jøts ja israelit jaa'y nayide'endi midi ja María jam wyinaty tø pyadsøøñiyi, winets ja nwindson'ajtim ja jotmay ojts pyaadyiyi jøts ja ojts tyimchaachjawi. ³⁴ Winets ja tyiktiy:

—¿Ma tø xyiknaxøkidi?

Jøts ja yiknimaay:

—Windsøn'ajtim, men x'ats'ixy.

³⁵ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús yjanchyaxxy. ³⁶ Jøts ja israelit jaa'y winet wyandøø:

—Ejxti yjantyimchøjkpy tam yø tø y'ity.

³⁷ Jøts ja jade'en winaagin wyandøø:

—Pø yø'øxi ja winap jaa'y tø tyikwin'ejxwa'kxy, ¿sudso yø niwine'enin sa tø tkatuñ ja Lázaro jøts ja jeexyip tø kya'øøky?

Ku ja Lázaro yjukpyiky jadigojk

³⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ojts ja jotmay jadigojk tyatøkiyi, jøts ja ñijkxy ma ja oo'kpi jam wyinaty tø ñaxøki. Tøjkaawin ja tsaa jam, jøts nayi tsaa ja tø yjaaktyimyikta'agi'iy. ³⁹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Jigø'ødi yø tsaa.

Winets ja Marta, midi ja oo'kpi y'uchip, ja'ats ja ojts ñii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, pø janchxuu'knip inet yø', pø myaktaxk xøøwipts yø y'oo'kni.

⁴⁰ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ñimaajyøø:

—¿Ti kidi ø tø nnigajpxy jøts pøni ku xjanchjawī, winets x'ejxit ja Dios myøk'ajtin?

⁴¹ Winets ja tjigūdyi ja tsaa. Jøts ja nwindson'ajtim Jesús jam tsajpwemp ojts pyat'ixy, jøts ja wyaañ:

—Dios Teety, dioskujuyip ku øts ja n'ayuujk tø xmadojiyi.

⁴² Nnija'wip øts jøts ku mets ejtp ja nja' xmadojiyi, jøts ja' øts jade'en xyikwamp jøts yø jaa'y ja øy'ajtin tpaattit pøn jaty ixaadi, jøts tjanchjawidit jøts ku mets xkexy.

⁴³ Xjats ku ja jade'en wyañ'abajtiyñ, jøts ja møk wyaañ:

—¡Lázaro, pidsøm jap!

⁴⁴ Jøts ja oo'kpi pyidsiimy køpity pakpity, jøts ja wyeen y'aaw twinwets'aty ja wet. Winets ja nwindson'ajtim tñimaay ja jaa'dyi:

—Køkajti pakajti jøts xmajtstu'uttit, wan tñijkxy.

Ku ja jaa'y tkajpxy'ajttøø jøts yikmatst ja Jesús

⁴⁵ Ja'agøjxpts ja israelit jaa'y namay tjanchja'widøø ja nwindson'ajtim Jesús midi ja María jam wyinaty myøøt, jøts ja' ojts t'ejxti ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en ttuūñ.

⁴⁶ Winaagin tñinøjkxtøø jøts ja ojts t'ats'ejxti ja fariseotøjk, jøts ja ojts ttamimadya'akti sa ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø y'adi'ich. ⁴⁷ Winets ja fariseotøjk jøts ja teetywindsønødk møøt ñamyujkidi ja kutujk adsinaabyidi, jøts ja ojts ñømdi:

—¿Sudso ndaabyajtindit? Janch kawine'en yø jaa'y milagri'ajtin tjantyuni jøts ja ejxa'an tpikta'aky. ⁴⁸ Ku yø jade'eñi n'ixmajtsindit, janch niduki'iyi jaa'y yø yjanchja'winiyit, jøts ja romit kudunktøjk myenidit, jøts ja tyikudigøøñidit adøm yø ndsaptøjk jøts adøm yø ngajp.

⁴⁹ Nay ja'abi jaa'y txøøw'ajtp Caifás, pøn wyinaty teetywindsøn'ajtp ja'abi jumøjt, ja'ats ja ojts ñi'myxidi:

—Mguidyimñija'wip mee ti, ⁵⁰ ni xkanijawidi kudam adøm njayik'ødyunwa'añindi ku tu'ugyi ja jaa'y tku'oogit ja ñaajx ja kyajp, jøts kidi tuki'iyi kyudigøøgyøxt wine'en ja naajx ja kajp.

⁵¹ Kidi kyøømwinmaa'ñipts ja Caifás yiktumpy ku ja jade'en wya'añ: jade'en'ampy idø'on ja', kumi ja' wyinaty teetywindsøn'ajtp ja'abi jumøjt, xjats ja Dios ja ojts yikwa'añi jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús y'ookt tkudanit ja israelit kajp ja israelit naajx; ⁵² jøts kidi tyimy ja kajp tyimy ja naajx, ja'ayip nayide'en jøts ja niduki'iyi ja Dios y'u'nk y'una'jk tyikyø'ømyukwangøjxi pøn wyinaty tø yøøwya'kxnidi. ⁵³ Winet ets ja israelit kudunktøjk tñiwinmaa'yidøø jøts ja nwindson'ajtim Jesús tyimy'ookt.

⁵⁴ Ja'agøjxp ja nwindson'ajtim y'ijty ka' nugo ajaw'i y'ukwidejtni jam may israelit jaa'yjotp, ojts ja jam cho'oni Judeit etjotp, jøts ja ojts ñijkxy ma jam wingon ja abak et midi nugo tsayjoojt. Jam ja ñijkxy ma ja kajp txøøwi Efraín, jamts ja ojts tmøøtsøøni ja pyabøjkpitøjk.

⁵⁵ Tyimdyøts jøts tpatnit ja paski xøøw midi ja israelit jaa'y tyundip, jøts idø'on ja mayjaa'y yjantyimñøjkxti Jerusalén, jøts ja jam ttunwa'andi tpadunwa'andi ja kostrumbri, jøts pyøky ja wya'atstit ku ka'anim ja paski xøøw tpaaty. ⁵⁶ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús jam yjanchyik'ixa'ay ku ja jap tsaptøjkjotptyi, jøts ja xem yam ñawya'añidi:

—¿Sa mee m'ukwa'añ? ¿Me'emp ja yjaw'i xøbatpi uk ka'?

⁵⁷ Jøts ja fariseotøjk, jøts ja teetywindsøndøjk, tø ja wyinaty tni'ana'amdi jøts ku pøn t'ext tnijawit ja nwindson'ajtim Jesús jøts ja jatyi tnigajpxt, winets ja nwindson'ajtim Jesús yikmatst jøts ja yiktsu'umt.

12

Ku ja Jesús ojts yiktagujaaxy ja pa'akxuu'kpi

¹ Xjats ku wyinaty ja paski xøøw tkapaatynim jadudujk xøøw, winets ja nwindson'ajtim Jesús ojts ñijkxy jam Betania ma kyugajpi ja Lázaro, pøn ja wyinaty tø tyikjujkyiky jadigojk. ² Jamts ja a'ux y'øiyiñ jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja yiktawindsøøgi; ja Marta ja jam ojts wyingi'iyi, jøts ja Lázaro ja tmøøtkay møøt pøn jaty jamdi. ³ Winets ja María tyikmiñ kujkwa'kxy lyitrin ja aceite midi pa'akxuu'kp, jøts janch tsowi ja', ja'ats ja ojts ttaja'jxiyi ja nwindson'ajtim Jesús tyeky, jøts ja ñayjawaayyi ttuktatiijch. Amuum ja tøjkjoojt pya'akxuu'kpøjkijxy. ⁴ Jøts ja Judas Iscariote, midi ja Simón myajnkpi, midi ja nwindson'ajtim Jesús pyabøjkpi'ajtpy, jøts midi ja wyinaty køyakwajnip, ja'ats jade'en waan:

⁵ —¿Tiku yø pa'akxuu'kpi ne'egi tø kyayiktøøky? Tigøøk magø'pxy denariin jeexyip tsow'aty, jøts ayoobi jaa'y ja jeexyip yiktabudøki.

⁶ Kaja'agøjxpip ja Judas jade'en wya'añ ku ja tpa'ayøy ja ayoobi jaa'y, pø ja meeñxi ja ne'egi pya'ayøøpy. Ja winmaa'ñ ja yikyøøpy ku ja myeech, jøts kumi jam ja wyinaty tkøjøøm'aty ja meeñ'abøjk'iñ midi'ibi ja myibabøjkpitøjk myøøt'ajttip, jøts ja amaa'tsk tyukpiky tyukøñ ja meeñ midi yik'ejttip. ⁷ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay:

—Majtstu'ut, ja' yø ixa tø tpikta'aky midi tump ku ø nnaxøjkiñit. ⁸ Ja'atpyim ayoobi jaa'y, øy juuni jaty xmay'attit xpuðøkidit; jøts øts, ka' meets ja xumiwin'ejxkunaxt.

Ku ja Lázaro yikajpxy'aty ku tyik'ookwa'andi

⁹ Jøts ja israelit jaa'y may tñimadowdi ku ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty Betania, jøts ja ojts tñinøkxti, kidi ja nwindson'ajtim Jesús nadyu'uk yik'ejxwamp, nayide'en ja t'ejxwa'andi ja Lázaro pøn ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø tyikjujkyiky. ¹⁰ Winets ja teetywindsøndøjk tkajpxy'ajtti jøts ja nayide'en tyimyik'ooktit ja Lázaro, ¹¹ kumi ja' ñamyayi ja pøky tjagyajp ku ja israelit jaa'y ñawya'kxyidi, jøts ja may pyuwajtsniyidi jøts ja tjanchja'wiñidi ja nwindson'ajtim Jesús.

Ku ja Jesús kyajptøjkiy'ñ jam Jerusalén

¹² Xjats idø'on ja jaa'dyi may ja jam wyinaty tø yja'atti Jerusalén, jøts ja xyøbaatwa'andi ku ja paski xøøw; jøts ku kyimjabom'ajty, jats ja ojts tñijawidi jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty yja'atwa'añ ja'abi kajpkøjxp. ¹³ Winets ja tiixy ja ojts tpootti, jøts ja ojts ttaþatsowdi ja nwindson'ajtim Jesús, yide'en ja wyandøø:

—iMøj Dios kyunuu'kxin! iØy wa'ats yø' midi ixyam Dios Teety kyejxpy, midi israelit jaa'y wyindsønip!

¹⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús tpaajty tu'uk ja buur jøts ja ojts ttawa'atspety, tyimbyatpy idø'on jade'en sam jap jaabyety nøkyijxpy:

¹⁵ Meets Sión kajpjotpit, kidi mjetmay'ookti; ejx, pø ixats myiñ ja mwindsøn, yikxon buuru'nk ttaku'xni.

¹⁶ Ka'ap ja pyabøjkpitøjk ja jatyí tja'gyukidøø yø'øbi winmaa'ñ, østi jaanim ku ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø chajpajtni. Jaanimts yø tja'myajtstøø jøts kudam yø tñigajpxy ja nwindson'ajtim ku ja jap jade'en yja'ayi, jøts tyimyjade'ents ja wyinaty tø yjaty kyubety.

¹⁷ Jøts ja jaa'dyi midi ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty møøt, ku ja tyaxpidsiimy ja Lázaro jap oo'kpi jutjøtpy, ku ja wyinaty tø tyikjujkyiky jadigojk, ja'ats idø'on jam tñimadyaktip sa jaty ti jaty ja wyinaty tø t'ejxti. ¹⁸ Patyts idø'on ja jaa'y ojts tpaþatsowdi ja nwindson'ajtim Jesús, kumi tø ja wyinaty tñijawidi ja milagri'ajtin midi ja nwindson'ajtim wyinaty tø ttuñ. ¹⁹ Xjats ja fariseotøjk agø'ømyi ñawajniðøø:

—Tøxi ixa xja'ejxti sa yø yjawi ñityu'unint. Ejxti, ejx niðuki'iyi jaa'y pyanijkxyiyi.

Ku ja griegit jaa'y t'ejxwa'andi ja Jesús

²⁰ Jøts ja jaa'dyi midi jam wyinaty tø ñøjkxti xøbatpi Jerusalén, jam ja winaagindi pøn griegit jaa'dyi. ²¹ Ja'ats jam tñimendi ja Felipe pøn kugajpip Betsaida jam Galileit etjøtp, jøts ja ojts tñøjmidi møkta'aky:

—Ja Jesús øø teety n'ejxwampy.

²² Xjats ja Felipe ojts tninijxxy ja Andrés jøts ja ttukmadøø; winets ja namajtsk tninøjkxti ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja ojts ttukmadowdi. ²³ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Tø tpaaty ku nxøga'pxy mā øts yikxon nyikwinjawit nyikwindsø'øgit, pø Dios Teety ø xkajx jøts ja naxwii'ñit jaa'dyi ngudanaapy. ²⁴ Tiy janch ø nwa'añ ku mee nnøjmi, jøts ku tu'uk ja ariinbajk kyaka'ay naxjøtpy jadi'iñi ja ñaxy; pøni midilits ka'ap naxjøtpy, ne'egi may ja wyimbijty ku ja wyindigø. ²⁵ Nayide'en idø'on meetsmi. Pøn kasajatyim nay'eixip, pøn nabya'ayojip, ka'ap ja mibaat ja nitso'ok'ajtin tpaaty; pønts kanabya'ayojip, wan tjaty sa yjaty øts køjxp, ja'ats idø'on tpaatp ja nitso'ok'ajtin. ²⁶ Pøni pøn øts xpabøjkpi'atwamp, wan ya tmiñ jøts ø xmøøtwidettit xmøøtsøonidit. Yikajxa'akpts idø'on ja' jam Dios wyingujkp.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja y'o'jkin

²⁷ 'Janch tø øts ixyam ndyimyjotmaadyøki; ¿jøts ti sa ø nwa'ant? ¿Ja ti ja ø nwa'ant: “Dios Teety, ka' øts jade'en xyikjatt xyikubatt sa øts ixyam njatwa'añ ngubatwa'añ”? Pø ka'axi øts ja' tø nnimiñ jøts øts jade'en ngajatt. ²⁸ Metsts Dios Teety tu'ugyi ja mja' majada'akp.

Winets yikmadøø ja ayuujk jøts ku jap yjawī tsajpjøtpy wya'añ:

—Tø øts ja jade'en nduñ, jøts ndunwampy øts ja jade'en jadigojk.

²⁹ Jøts ja jaa'y midi jam wyinaty amidoodujktip, yide'en ja wya'andi jøts ku ja y'anaawi midi jade'en wyinaty tø wyina'añ, jøts pømbi wamidip:

—Ja ankilis yø tø myigajpxyi.

³⁰ Winets ja ñimaajyidi ja nwindson'ajtim Jesús:

—Ka' øts køjxpip yø ayuujk jade'en tø yikmadøø, meets køjxp yø jade'en wya'añ. ³¹ Ixyats idø'on tø tyimyja'aty ja xøøw ja jumøjt ku ya'atpi naxwii'ñit jaa'y yiktiidyu'undit, jøts ku nayide'en yikpawopt ja miku' midi ya naxwii'ñit tnigubajk'ajtp ja kya'øbyi. ³² Jøts ku øts jam nøjkx nyikpikta'aky jam kruskøjxp, ñijawidip ja øy pøn jøts øts xjanchjawidit.

³³ Ja'ats idø'on ja jade'en yjatippy sudso ja wyinaty y'ookwa'añ. ³⁴ Xjats ja mayjaa'y ja yide'en y'adsoojøø:

—Tø øø nnimadøø ku pøngapøn tkajpxy øøts ja ngutujk, jøts ku ja Cristo yjujky'att xemikøjxp. ¿Sudsots me mwa'añ jøts ku mets myikpikta'akt jam kruskøjxp? ¿Pøn idø'on ja' midi tsoo'mp tsajpjøtpy, midi ja naxwii'ñit jaa'y tkudanaapy?

³⁵ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Mjaakujajidip mjaakudøø'kxidip meets ja jaj, tyimdyøts jøts ja kya'uk'ejtnit. Jaakyiktundits ejx yjaakja'atynim, jøts

kidi kube'ets kugoots mjatti; ja jaa'y pøn jade'en jajttip, ka'ap ja tnijawidi pø sa ja yjattit kyubattit. ³⁶ Janchja'widik øts nja', pø øtsxi dø'øn ñamyayi jade'en sam ja jaj, jøts jaaktyimñayamnims øts x'ejxti xnijawidi jøts mee njaakja'bøkt.

Ja'ayi ku ja nwindson'ajtim Jesús ojts jade'en y'ukwani, jøts ja cho'onaa jøts ja jadi'iñi yø'odyigøøñi.

Yaq'at tnigajpxp tigøjxp ja israelit jaa'y ojts tkajanchjawidi ja Jesús

³⁷ Øy idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty kawine'en tø tjatuñ ja milagri'ajtin jam mayjaa'y wyingujkp, jøts ni jade'en ja kyayikjanchjawi. ³⁸ Ja ti jats ja jade'en kyajatt sa wyinaty tø wya'añ ja Dios kyugajpxy Isaías, ku ja yide'en tjaadyaañ:

Dios Teety, ¿pøn adøm ja ngajpxy ja n'ayuujk tø x'ukupøjky'am?

Øy ja Dios Teety ja myøk'ajtin tø tnanky'ijxyi, ka'ap ja pøn tmøjpikta'aky.

³⁹ Jøts idø'øn ja jade'en ka'ap tjanchjawidi, nayide'ents ja Isaías wyinaty tjaadyaami:

⁴⁰ Dios ja jade'en tuujnidip, jøts ja jade'en wimbeets kugoots yik'ityidi, jøts ja ka' tkupøkti, jøts ja wyeen ja tkada'ejxtit øy ja wa'ats tyimya'ejxti, jøts ja nika' ja ja'gyukin tjagyaptit, jøts ja nika' ñabyøkjawiyidit øy øts ja wine'en njayikpøkwyat'atswa'andi.

⁴¹ Jade'en'ampy ja Isaías jade'en wyaañ, kumi tø ja wyinaty jekyip Dios Teety tyuk'ijxyi jøts ku jade'en ja Jesús ja y'øy'ajtin xuk'ejxint, jøts ja ojts jade'en patki'jyi tnigajpxy.

⁴² Jøts øy idø'øn ja yjajade'eni, may ja israelit jaa'y tjanchja'widøø ja nwindson'ajtim Jesús, østi windsøndøjk paat winaagin tjanchja'widøø; ja'ayi ku ja pøn ka' ttukmadowdi, ja'agøjxp ku ja ttsø'øgidi ja fariseotøjk jøts ja ka'ap tyukmajtstu'udit ja tyunk. ⁴³ Ja jaa'y yja' ja ne'egi yikmøjtøjkidip, jøts ka'ap Dios yja'.

Ja Jesús y'ayuujk payø'øyiyip ja jaa'y pyøky

⁴⁴ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús møk wyaañ:

—Ja' pøn ø xjanchja'wip, kidi øtsip ja tu'ugyi xjanchja'wip, nayide'en ja ñamyayi tjanchjawi ja Dios Teety midi ø xka-jxp. ⁴⁵ Jøts pøn øts ixa x'ejxp xnija'wip, nayide'ents ja t'ixy tnijawi pøn ø xkajxp. ⁴⁶ Jøts ku øts ñamyayi jade'en sam ja jaj, ja' ø tø nnimiñ ya naxwiiñ pøni pøn ø xjanchja'widip, jøts kidi øts ja wimbeets kugoots nyiktandi. ⁴⁷ Pøni pøn ø xmadojip ja n'ayuujk jøts ka' tmøjpikta'aky, kidi øtsip ja ndabayø'øpy ja pyøky; kaja'ajip ø tø nnimiñ jøts øts ja naxwiiñit

jaa'y ndabayø'øyt ja pyøky, pø ja'axi ø nnimimpy jøts øts ja nyiknitso'ok'attit. ⁴⁸ Pøni pønts øts nja' xkatsojkip jøts ka' tmøjpikta'aky sa ø nwa'añ, jats ja' pøn ja ttabayø'øyp ja pyøky, nayø'øyi ja nøjx kø'øm ni'øøniyip sa jaty ø tø nwa'añ, ku kyøxt ja naẏwii'ñit. ⁴⁹ Kidi ja'ajip ø ngajpxpy sa ø kø'øm nwinmay; ja' midi ø xkajxp, ja Dios Teety, ja' øts yø xanigutujk'ajtp jøts øts jade'en ngajpxt, jøts øts jade'en nyik'ixpøkt. ⁵⁰ Jøts wa'ats ø nnijawi, jøts ku ja' wya'añ ja Dios Teety y'ana'amin sudso yikpaatt ja juiky'ajtin xemikøjxp. Jade'ents idø'øn, pøni sa jaty ø tø nwa'añ, jade'en øts idø'øn ja tø ngajpxnaxy sam øts ja Dios Teety ja tø xanigutujk'aty.

13

Ku ja Jesús pakpujy ja pyabøjkpitøjk

¹ Tyimdyø jøts ja paski xøøw tpatnit, jøts ja nwindson'ajtim Jesús wa'ats ja tnija'wiñi jøts ku tø kya'pxy ja hori jøts ku ja tmajtstu'utt ja naẏwii'ñ'ajtin, jøts ja Dios Teety ja tninøjkxnit. Ejtp ja tpa'ayøøy ja pyabøjkpitøjk, xjats ja jade'en tpikta'aky møk ja ejxa'an, jøts ja tñanky'ijxyi mabaat ja pa'ayo'owin ja tjagyepy.

²⁻⁴ Jøts ja Simón myajnk, ja Judas Iscariote, tø ja miku' ja wyinaty tyatøkiyi, jøts ja tyukwinmaa'ñ'aty sudso ja tka'ødyu'unt ja nwindson'ajtim Jesús. Wa'ats ja tnijawi ja nwindson'ajtim Jesús jøts ku ja nay jam ñijkxy mā ja Dios Teety ja tø yiktsøøñi, jøts ku ja amuum tø kyutujkmø'øyi. Xjats ku dø'øn ja jam wyinaty y'a'ux'atti, winets ja tyanaagyukiyi'ñ jam kyaadyaajk jøp'am, jøts ja twejtstaajky ja wyet, jøts poop wet ja ojts ñadyatenwøø'niyi. ⁵ Xjats ja nøø t'ada'amiyi'ñ jam købuj'ii'ñjotp, jøts ja pyabøjkpitøjk ja ttaapakpujpinaxwa'jky, jøts ja nay jatyi ttuktati'ich ja poop wet midi ja jam wyinaty tyenwøø'n'ajtpy.

⁶ Jøts ku ja wyinaty tpakpujwa'añ ja Simón Pedro, winets ja ojts ñii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, ¿mets ne'egi ndeky xpujip?

⁷ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ka' mets yø ixyam xja'gyuki, mja'gyukipnimts mets yø nøjx.

⁸ Jøts yide'en ja ñii'mxyi ja Pedro:

—Ka' me mabaat ndeky xpujit.

Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Pøni ka' øts yø ndeky nbujy, ka'ats me n'ukmigu'ukwanit.

⁹ Winets ja Simón Pedro wyaañ, jøts ja nwindson'ajtim Jesús yiknøjmi:

—Winets ø windsøn'ajtim amuum xpujiyit ja ngø' ngubajki; jøts ka' nugo ja ndeky.

¹⁰ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Øy ku ja'ayi tyeky tpujt pøn tse'abajtipnim, kumi wa'ats ja amuum. Nayide'ents meets m'anmija'win wya'adsidi øy kidyimñiduki'iyi.

¹¹ Jade'en'ampy ja wyaañ ku ja ñimy: “Øy ka' niduki'iyi mdyimwya'adsidi”, ja'agøjxp ku ja wa'ats tnijawi pøn ja wyinaty køyakwajnip.

¹² Xjats ku ja jade'en y'abajtiyi'ñ tpujkøjxiyi ja pyabøjkitøjky tyeky, winets ja ñadyanijajni ja wyet jadigojk, jøts nay jam y'ixaajky ma ja mesi jøts ja tnimaay ja pyabøjkitøjky:

—¿Mnija'widip tigøjxp jade'en tø ndundi? ¹³ Meets, xmaestri'ajtp meets, xwindson'ajtin'ajtp meets, janch tiigyajpxy kumi janch jade'en. ¹⁴ Pøni øts tamts maestri, jøts pøni øts tamts windson'ajtim, tøts ja mdeky nbujidi, nayide'ents meets idø'øn xuumit xem yam. ¹⁵ Tø nduk'ejxti jawyeen, jøts nayide'en xu'undit sam ø tø ndunjøpi. ¹⁶ Jøts janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku ka' pøn tumbi tjinaxy ja wyindson; uk ja jaa'y pøn kexy yø'øpy, ka'ap ja tjinaxy pøn ja kajxip. ¹⁷ Jøts pøni mja'gyukidip yø'øbi winmaa'ñ jøts jade'en xu'undit, jotkujkts x'ejxtit.

¹⁸ Jøts kidi niduki'iyip meets jade'en ndiyy; nnija'wip øts ja' pøn jaty ø tø nwi'ixy. Kuwanits jade'en yjatt sam jap jaabyety nøkyjxpy: “Jats ja tu'uk tø x'ukmidsepøjkn pøn ø møøt ngay n'uuky.” ¹⁹ Patki'iyi øts ya'at yam nnigajpxy jøts ku jade'en nøjkx yjaty, jøts xiyjawidit xjanchjawidit jøts pøni pøn øts. ²⁰ Janch øts idø'øn nwa'añ, jøts ku øts ja xkupiky pøni pøn ø xkupøjkip ja ngudanaabyi; jøts pøni pønts øts jade'en xkupøjkip, ñayi kyupijkpys ja nayide'en pøn ø xkajxp.

Ku ja Jesús tnigajpxy sa ja Judas kyøyakiyit

²¹ Xjats ku ja wyinaty jade'en tø wya'añ, jøts ja tyimchaachjotmaadyøjkiyi'ñ, jøts ja øjts yikxon wa'ats tnigajpxy:

—Tiy janch mee nnøjmi, jøts ku meets ja nidu'ugin pøn ø xka'ødyunwamp.

²² Winets ja pabøjkitøjky xem yam ñawyin'ejxjøjkidøø, jadi'iñi tkamidaabyaatti pøni pøn idø'øn yiktejp. ²³ Winets ja tu'uk, midi ja nwindson'ajtim Jesús janchminamyaa'yip, jam ja wyinaty pyukø'øm tmøøt'a'ux'aty. ²⁴ Ja'ats ja Simón Pedro amaa'tsk ñimaay jøts tyiktø'øt pøn idø'øn yiktejp. ²⁵ Winets ja wingon tpuwa'adsiyi'ñ ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, ¿pøn idø'øn mdiyy?

²⁶ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja øjts yide'en y'adsøyi:

—Wan øts tsapkaaky tukpidasi t'uknimuji, jøts pøni pøn øts inet ja nmøøpy, ja'ats idø'øn ja wyinaty.

Xjats ja ojts jade'en tñimuji ja tsapkaaky, jøts ja ojts tmø'øy ja Judas Iscariote midi ja Simón myajnkíp. ²⁷ Jøts ku ja Judas ja'ayi t'axajiyiñ ja tsapkaaky, jøts ja miku' ja ojts tyatøkiyi. Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja tñimaay:

—Jatyí dø'øn xungojt midi mdunwampy.

²⁸ Jøts nipøn ja tkamadooguki tigøjxp idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús jade'en tñimaay ja Judas. ²⁹ Ja Judasts idø'øn wyinaty tkøjø'ømit'ajtp ja meen abøjk'iñ, jøts winaggin jade'en wyinmaydi pø ja'ajik idø'øn tijy ja nwindson'ajtim Jesús tyijpy, jøts ja Judas t'atsju'uty ti jaty tsojkip ti jaty tunwamp ku ja xøøw, uk tmo'ot tigati ja ayoobi jaa'y. ³⁰ Xjats ku ja Judas wyinaty tø tkaagyixy ja chapkaaky, jøts ja ojts chøøñ. Koodsni wyinaty.

Ja jemy ana'amin

³¹ Xjats ku ja Judas wyinaty jade'en tø chøøñ, winets ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Yamnims inet tiy yik'ext yiknijawit ja nmøk'ajtin, jøts nay ja Dios Teetyts myøk'ajtin nanky'ejxip. ³² Jøts kumi nanky'ejxip øts ja Dios Teety myøk'ajtin, nayide'ents ja tnanky'ejxmiyit øts ja nmøk'ajtin, jøts tsojk ja jade'en ttu'unt. ³³ Ka' meets u'nk jeky n'ukmøøtsinaañit. Nayide'en meets yam ndukmadoowa'añ sam adøm ja nmigu'uk israelit jaa'y nnimaadyøø, jøts ku ja jap ka'ap ñøjkxtit ma ø nnijkxy øy øts wine'en xja'ixa'ay. ³⁴ Ixyamts nmo'odi ja jemy ana'amin: jøts ku xem yam mnamyi'ø'y'atidit mnamyiyuy'atidit. Nayide'en sam mee njanchøkyin, nayide'ents idø'øn mnachokidit xem yam. ³⁵ Pøni mdundip jade'en, tyumnijawidipts jade'en øypøn jøts ku mee ø xpaabøjkpi'aty.

Ku ja Jesús ojts tñigajpxy jøts ku Pedro kyanigajpxiyit

³⁶ Xjats ja Simón Pedro tyiktiy ja nwindson'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, ¿ma dø'øn mnøjkxwa'añ?

Jøts nwindson'ajtim Jesús ja y'adsoojøø:

—Jap ma ø nnijkxy, ka'ap ø mibaat ixyam jap xpanøjkxt; xpanøjkxp øts, ja' ku jaanim.

³⁷ Winets ja Pedro wyaañ, jøts ja nwindson'ajtim Jesús yiknøjmi:

—¿Tigøjxpimts windsøn'ajtim ku øts ka' ixyam ndsoont? Ixyats øts, øy me ngu'oogit.

³⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús t'adsøøy:

—¿Janch idø'øn mwa'añ jøts ku ø xku'oogiwyaa'añ? Øts wamp, ka'anim wyinaty tsapni'aaw y'aya'axy ku mets wyinaty tigøøk ojk tø xkagupiky ku me x'ijxy'aty.

14

Jesús kəjxp ja Dios Teety yikpaatt yik'ext

¹ 'Kidi mmaydi mdajti, ajot'atti Dios Teety, jəts ajot'ajttik ətə nayide'en. ² Mə chəəni ja Dios Teety may tsinaadyaajk ja jap tməədi; ku jeexyip ka' yjade'eni, tə meets ja jeexyip ndukmadooni. Jəts wants ə tnijkxy jəts ətə ja n'a'ejxit mə mdsəənidit. ³ Jəts kuts ətə wyinaty tə nnijkxy, jəts kuts ətə ja wyinaty tə n'a'ejxi ja tsinaadyaajk, winets ə nme'ent jadigojk jəts mee nməədiñit, jəts nay jap mjujky'attit mə ətə idə'əñ jap ndsinaawya'añ. ⁴ Mnija'widipxi pəni mə ə nnijkxy, jəts mnija'widipts ja tuu'.

⁵ Winets ja Tomas tnimaay ja nwindson'ajtim:

—Ka'ap əə windson'ajtim ja nnijawi pəni mə me mnəjkxwə'añ; ʔsudso'ampy əəts ja tuu' nnijawit?

⁶ Jəts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsəəy:

—Tum ətə amuum ja tuu', ja tyiibi yjanchpi ətə nayide'en, jəts ja kunuu'kxy jujky'ajtin nyajkpy. ətə kəjxp ja Dios Teety yikpaatt yik'ext. ⁷ Kuk ətə jeexyip xnijawidi pəni pəñ ətə, nayi mnija'wipts meets jeexyip nayide'en ja Dios Teety; jəts təts idə'əñ ja ixa xjanija'wiñidi, mja'ejxtipts idə'əñ ja'.

⁸ Winets ja nwindson'ajtim ñimaajyəə ja Felipe:

—Windsəon'ajtim, ja'ayi ku əə xtyimdyuk'ext ja Dios Teety, wan əə t'ijxy.

⁹ Jəts ja nwindson'ajtim Jesús ja yide'en t'adsəəy:

—Windi'ixyip mee Felipe nminabyaajtniyidi, ʔjəts ni jade'embaat me xka'ijxy'ajtni? Pəni pəñ ə x'ejxp, ñayi y'ijxpy ja nayide'en ja Dios Teety; jəts, ʔsudso'ampyts me x'amidəy jəts mee nduk'ext ja Dios Teety? ¹⁰ ʔKa' xmibiky ku ətə Dios Teety məət n'ity, jəts ku ətə ja nayide'en xməət'ejtmi? Tuki'iyi sə jaty nnəjmidi, kidi ngə'əmwinnmaə'ñjətpyip ətə yə njuuty. Ja Dios Teety midi ə xməət'ejtp, ja' kə'əmm tyunk tump. ¹¹ Jəts janchja'wik ətə jəts ku ətə Dios Teety məət n'ity, jəts ku ətə ja nayide'en xməət'ejtmi; uk pəni ka'ats, ətəts ətə ja'ayi xajanchjawit, pə m'ijxpyxi ti jaty ə ndumpy. ¹² Jəts tiy janch mee nnəjmi, pəni pəñ ə xjanchja'wip, ñayi yjətp ñayi tyu'ump ja nayide'en ti jaty ə njətpy, ti jaty ə ndumpy, jəts ja tyikne'egidit tyikaja'adit ja'agəjxpts kuts ja Dios Teety nməət n'ett. ¹³ Jəts tuki'iyi pəni ti jaty mee m'amidəəpy ku ə xkəjpxpaattit, ətəts ja kə'əmm jade'en ndu'ump, jəts ətə jade'en nyikwingaxə'jkit ja Dios Teety myək'ajtin y'əy'ajtin. ¹⁴ Ndu'ump ətə jade'en pəni ti jaty mee m'amidəəpy jəts ku ətə xakəjpxtit.

Ku ja Jesús wyə'añ jəts ku ja Espiritu Santo tkaxt

15 'Pøni xtsojqp tam meets, paduujnidik meets ja n'ana'amin. 16-17 Jøts nnøjmiþ øts ja Dios Teety jøts ja mdanigaxidit tu'uk pøn mbudøkiiyidip, pøn myikjot'amøkþøkiyidip, pøn ja tyiiby yjanchpi myøøt'ajtpy. Jøts ja'ats meets møøt m'ett kunaxt. May jaa'y ja kyagupøkit ja'agøjxp ku ka' t'ejxti tnijawidi. Jøts meets, tø meets ja xnijawi, pø ixaxi ja xmøødidi, jøts ja'ats mee møøt m'ett. 18 Ka' mee nadyu'uk nyiktañ, nniwimbett meets jadigojk. 19 Wingonip ja xøøw ku ø ka' ma n'ukyik'ejxnit; jøts meets, x'ejxp meets; kumi jujky øts, mjujky'atpts meets. 20 Jaanimts xja'gyukidit jøts ku øts ja Dios Teety møøt n'ity, jøts meets xmøøt'ejtmi, jøts mee nayide'en nmøøt'ejtmi. 21 Pøn tø tnijawi jøts pøni xpaduujniyip øts ja n'ana'amin, jade'en ja tyikniguel'exy jøts ku øts ja xjanchøky. Jøts ja'ats ja Dios Teety chokp pøni pøn ø xtsojqp, jøts ndsokp øts ja nayide'en, jøts ja'ats ø x'ejxp, ja'ats ø xnijawip ku nnanky'ejxit øts nja'.

22 Winets ja yjadu'ukpi Judas ja ñimaajyøø (nigidi Iscariotibi wamp midi ja Jesús køyakp):

—Windsøn'ajtim, çtigøjxp ku øøts ja ja'ayi n'ext ku mnanky'ejxit, jøts nika'ap niduki'iyi ja naẏwii'ñit jaa'y?

23 Jøts nwindson'ajtim Jesús y'adsøøy:

—Pøn ø xtsojqp, pyadumpy ja' sa ø nwa'añ, jøts ja'ats idø'on tsokip ja Dios Teety; jøts ja'ats ø nnime'emp møøt ja Dios Teety, jøts øøts ja xemikøjxp nmøøt'ett. 24 Jøts pøn ø xkatsojqp, ka'ap ja tmøjpikta'aky sa ø nwa'añ. Yø kajpxy yø ayuujk ixa xmadowdi, ka'øtsip yø' nja'; ja' yø' yja' midi ø xkajxp, ja Dios Teety.

25 'Ndukmodoogøjxtip yam tuki'iyi, njaaktyimyøøtsinaadyipnim yam; 26 ja Espíritu Santots midi ja Dios Teety mdanigaxiiyidip jøts øts ja xkudanit, ja' idø'on mbudøkiiyidip, ja' idø'on mgajpxjot'amøjkiyidip jøts ja mdukjajtkøxidit tuki'iyi, jøts nay ja' mdukja'myajtskøxiyidip tuki'iyi sa jaty mee tø nnøjmi.

27 'Jotkujk nnawya'kxa'andit. Nyajkpy øts ja øy'ajtin tsuj'ajtin. Ka'ap øts jade'en nyaky sam øy pønin nugo wya'añ. Kidits mmaydi mdajti, ka' mee mdsø'øgit. 28 Tøxi xmadowdi ku ø nnimy jøts ku ø nnijkxy, jøts ku ø nme'ent jadigojk jøts mee nmøøtsøønit. Kuk meets jeexyip xjanchøky, mjanchx-ondakp meets jeexyip ku tø xnijawidi jøts ku nninijkxy ja Dios Teety; kumi ja' idø'on jawaani møj jøts nigidi øts. 29 Patki'jyi ya'at jade'en ndukmadowdi jøts ku wyinaty jade'en yjaty jøts xjanchjawidit.

30 'Ka' mee møøt jeky n'ukmøøtnagajpxniyit; ja'agøjxp ku ja wyingøñ ja Satanás pøn yikutujkp ya naẏwiiñ. Øy øts nmøk'ajtin ja xjagamimajadaajkiyi, 31 jatpts jade'en jøts jade'en tnijawit ja naẏwiiñit jaa'y jøts ku ø ndsøky ja Dios

Teety, jøts ku øts ja nbaduñ sa øts ja tø x'ane'emy. Tanidits jøts wan ya ttsøø'ñindi.

15

Ja uvi tsa'am kipy

¹ Jade'en øts idø'øn ñamyayi sam uvi tsa'am ñiguipy, jøts ja Dios Teety jade'en sam ja jaa'y midi ja uvi kipy t'ejx'ejtp. ² Jøts ja tyikwinajki ja y'awaj ja y'axeeñ midi katøømip; jøts midi tøømyip, yikxon ja tyikwa'ach twibøøty twibiky ma ja jam t'ijxy sa yjatwa'añ, jøts ja jawaani may yjaaktyimdyøømit. ³ Nayide'ents meets idø'ønmi; tø mee mwatsni, ja ixpøjkin mee tø myikwa'achi midi mee tø nmø'øy. ⁴ Kidi mee xmajstutni, kumi ka'ap mee nmajststu'uty. Ka'axi kipy awaj tyøømi jadi'iñi ku ja kya'ity ja ñiguipy; nayide'ents meets idø'ønmi, çti mee nadyu'uk mnityu'ump ku mee wyinaty ja nja' tø x'ixmajtsniyi?

⁵ Øts idø'øn jade'en sam ja ujts ñiguipyin, jøts meets jade'en sam ja' y'awaj y'axeeñin. Pøni pønts ø xkamajstutp, jøts ku øts ja nayide'en ka' nmajststu'uty, ja'ats idø'øn ja yja' møj wingaxø'økp; jøts ka' mee ti nadyu'uk mayi ku ø nga'ett. ⁶ Pøni pønts ja nja' xkaminamyaajiyip, ja'ats jade'en yik'ixjibep sam ja kipy awaj midi ka'øy, jøts kuts ja tyø'øtst jøts ja jønjøtpy yikpikta'akt, japts ja tyø'øty.

⁷ Pøni ka' mee xmajststu'uty, pøni ka' meets ja n'ixpøjkin xja'dyigøjyidi, amidowdits pøni ti mdsojktip jøts meets ja myikmo'ot. ⁸ Ku yikxon xpadundi ja Dios Teety yja' sa ttsøkyin, jade'en'ampyts ja y'øy'ajtin myøk'ajtin yikpa'ixy, jøts nayide'en idø'øn yiknijawit ku meets idø'øn xjanch-pabøjki'aty. ⁹ Jade'en mee ndsøky sam øts Dios Teety xtsøkyin; tun'ejtik meets yø nja' ku meets ja tsojkin ndami'ity. ¹⁰ Pøni xpaduujnidip øts ja n'ana'amin, jade'en'ampyts mee møøt m'ettit øts ja ndsojkin, nayide'en ñamyayi sa øts ja nDeety y'ana'amin nbaduujniyi, jade'ents øts idø'øn ja chojkin nmøøt n'ity.

¹¹ Jade'en'ampy meets jade'en nnøjmi, jøts mjotkujk'attit nayide'en sam øts, jøts ejtni xoni x'ejxtit. ¹² Ya'at øts idø'øn n'ana'amin'ajtpy: øy yikxon xem yam mnamyayidit mnachokidit, nayide'en sam øts ja tsojkin nbikta'aky sa mee ndsøky. ¹³ Jade'en idø'øn ja tsojkin møj yikjagyepy pøn amuum nayojxip, jøts ja myigu'uktøk tkudani jøts ju-jky'ajtin ja tpaattit. ¹⁴ Meets idø'øn nmigu'uk'ajtpy pøni mdundip jade'en sa ixa n'ana'amdi. ¹⁵ Ka' mee ndijy jøts ku mee mdumbi, kumi ka'ap ja tumbi tnijawi pøni ti jaty tyumpy ja wyindsøn. Nmigu'uktijpyts meets yam, ja'agøjxp ku tuki'iyi tø nduknija'wigyøxti sa jaty øts ja Dios Teety tø

xnøjmi. ¹⁶ Kameedsipxi tō xpikta'aky; pō ōtsxi mee kō'ōm tō nwi'ixy, jōts mee tō ndanipiky jōts nōjkx ja mdunk yikxon xyikwingaxō'ōkti, jōts wan tmōji wan tkaja'aji. Jade'ents ja Dios Teety mmo'ojidit pōni ti jaty m'amidoodip ku ō xkajpxpaattit amumjoojt. ¹⁷ Yō' idō'ōn nda'ana'amdip, jōts xem yām mnabya'ayowidit jōts ja tsojkin xjagyaptit.

Ku ja ka'ōyjaq'dyi tkatsokti ja Jesús mōōt ja pyabōjkpitōjk

¹⁸ 'Pōni mmi'ajkiyidip ja' pōn ya naxwiiñ, mnija'widipxi jōts ku ōts ja jawyeen nayide'en tō xuñ. ¹⁹ Ku meets jeexyip nayide'en m'adi'ich sām pōn ya naxwiiñ wyinmaydi, nayide'ents meets ja jeexyip mdsōkyiyi sām ja ttsōkyin pōn nayide'endi sām ja'ajindi. Ōts meets ya tō nwi'ixy ya naxwiiñ mā nayide'en chōōnidi pōn jade'en winmaadyip, jōts ja'agōjxp myikmi'ekyidi kumi ka'ap ja'abi winmaa'ñ x'ukyikyō'ōñidi sām o pōn naxwiiñ. ²⁰ Ja'myatstits sā tō nnōjmidi, jōts ku ka'ap ja tumbi ñamyōjiyit sām ja wyindsōnin. Tōbaats ō nyikpawidity ku ngayikupiky, nayide'ents meets idō'ōn myiktumit; jōts pōni xpaduujnidipts ōts ja n'ixpōjkin, nayide'ents meets ja m'ixpōjkin yikpadumit. ²¹ Ōts kōjxp idō'ōn jade'en myiktu'undit ja'agōjxp ku ka' tñijawidi pōn ō xkajxp.

²² 'Ka'ap ja jeexyip ti pōktyi, kuk ōts jeexyip ngamiñ, kuk ōts ja jeexyip ngaduknijawidi. Ixyām ti ñikyajpxtip jōts ja pyōky kyayiktagubatit; ²³ ja' pōn ō xmi'ajkip, ñayi myi'ajkip ja nayide'en ōts ja nDeety. ²⁴ Ka'ap yō jeexyip ti pōktyi kuk ōts yō jeexyip ka' ti nduk'ejxti midi ō tō nduñ yō' wyingujktyi, sām ka'ap pōn jade'en tō tyuk'ijxyidi; tō yō t'ejxnidi, ja ti ja'ats yō myija'widip, pō xmi'ajkidipxi ōts yō', jōts ñayi myi'ajkidip yō nayide'en ja Dios Teety. ²⁵ Ja'agōjxpts ya'at jade'en yjaty kumi ka'pxy jade'en yjatt sā ya'at kajpxy ayuujk wya'añ, midi jap kōxja'ay yō' kyutujkjōtptyi: "Nadōki ōts yō xmi'ekyidi."

²⁶ 'Paty ōts ja Dios Teety xukaxt ja Espiritu Santo jōts ōts ja nja' xkajpxiyit, pōn pudōjkip kajpxjot'amōjkip, pōn nayide'en tmōōt'ajtp ja tyiiby yjanchpi. ²⁷ Jōts mee nayide'en ja nja' xkajpxmiyit, pō tōxi meets ja x'ixy sā jaty y'ejxi tyiyi, sā jaty tō ngajpxwa'kxtso'ondaajkyim ōsti ixyambaat.

16

¹ 'Jade'en'ampy jade'en nnōjmidi jōts kidi nugo winmayjimbetti winmay'adōjti. ² Myikwojpidso'ōmp myikajxpidsō'ōmp meets jap tsaptōjkjōtpy, ōsti yja'at paat ja xōōw ku ja jaa'y wya'andit jōts ku Dios yja' ja tpaduujnidi ku meets ja myik'oogiyit. ³ Ja'agōjxp ja jade'en y'adō'ōtstit ku ja nijuuni tkanijawidinim pōni pōn ja Dios Teety, jōts pōni pōn ōts. ⁴ Jōts ja'agōjxp ya'at jade'en ndukmadowdi

ku wyinaty jade'en yjatwa'añ, jøts xja'myatstit jøts ku yø tø ndukmadoonidi.

Ti dø'øn ja Espíritu Santo tyumpy ya naxwiiñ

'Ka' meets yø jade'en patki'jyi ndukmadøøy, kumi ja'ajt øts kø'øm.

⁵ Ixyamts ø nnøjkxwani tsinaabyi ma ja jap midi ø xkajxp; jøts øts ja nmøøtsinaamyit jøts nipøn tamts mee nidu'ugin tkayiktiy pøni ma øts idø'øn nnijkxy. ⁶ Jotmay mee ne'egi jinaxy tømjaaktyimdyatøkiyi, ja'agøjxp ku yø jade'en tøndukmadowdi. ⁷ Janch idø'øn nnøjmidi jøts ku ne'egi jade'en m'øy'ajtxidit jøts ku nnøjkxt. Ku ø nganøjxt, nijuunits ja kyamiñ midi mbudøkiyidip midi mgajpxjot'amøjkiyidip. Ku nnøjxt, kø'ømts øts ja ngaxt. ⁸ Jøts ku dø'øn ja nøjkx myiñ, ja' ja tyu'ump jøts ja naxwiiñit jaa'y ja ttukjawit ja pyøky jøts ku yjanchpojkipitumbijaa'yidi, jøts ku ja tu'ugyi ja winmaa'ñ sudso tyø'ødit sudso tyuda'aktit, jøts ku Dios ja pyayø'yidit. ⁹ Ja'agøjxp pyojkipitumbijaa'y'atti ku ø ka' xjanchjawidi; ¹⁰ ñija'widipts nøjkx sa y'ejxi tyiyi midil'ibi øy midil'ibi paat'ajtidip, kumi jam ø nnijkxy ma Dios Teety, jøts ka' mee x'uk'ejxnit, ¹¹ jaanims tja'gyukidit ja Dios pyayø'øyin jøts ku tyiy'ajtingøjxp yikutuky, pø tøxi wyinaty ja tiy'ajtin tyaky, jøts ja miku' yikastigimo'ot midi møy y'ity ya naxwiiñ.

¹² 'Jap øts may ja madya'aky njajagyepy midi ndukmadoowandip, ka' inet xja'gyukidit ixyamyi. ¹³ Kunim mye'ent ja Espíritu Santo, ja'ats ja tuki'iyi mduk'ixpøjkøxidip sudso tyiyi yjanchi; ka'axi kyø'øm ja' ja tyiktu'unt pøni sa jaty ja wya'añ, ja' ja kyajpxp pøni sa jaty pøni ti jaty ja myadøøpy, jøts ja mdukmadowidit ti jaty tunwajnipnim. ¹⁴ Jade'en'ampyts øts ja winja'win windsø'jkin nbaatt, kuts ja ngajpxy ja n'ayuujk xpadu'undit sa mduknijawiyidi ja Espíritu Santo. Øts ja ngajpxmyo'op. ¹⁵ Nayide'ents ja Dios Teety kyajpxy ja y'ayuujk sam øts nja'ajin, paty øts jade'en nwa'añ jøts ku nayide'ents nmo'ot ja ngajpxy ja n'ayuujk, nayide'ents yø mduknijawiyidit.

Xondaajkin ja nøjkx wyimbidsimy ku njotmay'o'jkindit

¹⁶ 'Ka' y'ukjajknit ku mee ka' x'uk'ejxnit, ku wyinaty waani tøm ñaxy ja tiempi jaanims ø x'ejxtit jadigojk, pø jamxi ø nnijkxy ma jam Dios Teety.

¹⁷ Winets ja pyabøjkpitøjk winaagin nixem niyam ñawajnidøø:

—¿Ti yø jade'en tyijpy ku yø xnimaa'yin jøts ku ka' y'ukjajknit, ku yø ka' n'uk'ejxna'ant, jøts ku waani ñaxt winetnimts ja n'ejxindit jadigojk ja'agøjxp ku ñijkxy jam ma ja Dios Teety? ¹⁸ ¿Ti dø'øn yø jade'en tyijpy jøts ku "ka'

y'ukjajknit"? Ni kyayikja'gyuki niwine'en pøni ti dø'øn yø jade'en tyijpy.

¹⁹ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ojts ja t'ixy jøts ku ja pyabøjkpitøjk yjawī tyiibyøkwā'añiyi, jøts ja tnimaay:

—Tøxi nnøjmidī jøts ku ka' y'ukjajknit ku mee ka' x'uk'ejxnit, kuts wyinaty waani tø ñaxy ja tiempi jaanimts ø x'ejxtit jadigojk. ¿Kidi yø'øjip meets ixja mnayiktøøjiyidip? ²⁰ Jøts tiy janch øts idø'øn nwa'añ ku mee nnøjmi, jøts ku nøjkx ja yajxin x'ejxti, ku nøjkx ja jotmay'o'jkin xpaatti yam ja naxwii'ñit jaa'y xyonda'akti. Jøts ka'ats yjade'eni, øy mee mabaat mjantyimyjajotmay'øøky, xondaajkin ja nøjkx wyimbidsimy ku jade'en mjotmay'ookti. ²¹ Jade'en idø'øn ñamyayi yjaty sam ja tø'øxyøjk ku ja kya'axwa'añ, janch winmay jotmay yjaty ku tø tpaaty ja tiempi ku ja y'u'nk pyøjkjø'økni; ku tø tminawya'kxniyi ja maxu'nk nika'ap ja t'ukja'myajtsni jøts ku y'u'nk ja tø pyiky, ja'agøjxp ku ja xyonda'aky ku ja tø tyikaxi'iky tu'uk maxu'nk ya naxwii'ñ. ²² Nayide'ents meets idø'øn mjaajtnimi, mjanchjotmay'oo'ktip ixyam; wimbetp øts jøts mee nminabyaadi jadigojk, winetnimts ja xondaajkin xpaattit yikxon, jøts nipøn ja mgapøjkxiyidit.

²³ Jøts ja'abi xøøw ka' ø ti x'ukyiktøønidit. Janch meets idø'øn nnøjmidī, jøts ku ja Dios Teety tuki'iyi mmo'ojidit pøni ti jaty ja m'amidoodip øts køjxp. ²⁴ Østi ixyambaat ka'anim ti x'amidowdi øts køjxp; amidowdi pøktsowdi, mbaattip ja' jøts jade'en mxonjattit.

Tøts ja Jesucristo tmimajada'aky midī ja naxwii'ñit jaa'y yikwindigøøpy

²⁵ Madya'akyøjxp ya'at yam nugo tø ndukmadowdi jøts xamimadoodowidit; ja'atp ja xøøw ku ka'ap jade'en nøjkx n'ukmigajpxnidi abiky madya'akyøjxp, wa'ats meets ja ndy-imdyukmadoonit nøjkx pøni sa ja Dios Teety y'ejxi tyiyyi. ²⁶ Jøts ja'abi xøøwts øts køjxp ja Dios Teety x'amido'odit xpøkts'o'odit ja øy'ajtin; jøts nika'ap øts yam ndyimwya'añ jøts ku øts n'amido'ot ja Dios Teety jøts mee nni'amidowit. Ka'ap chøkyi jøts kø'øm n'amido'ot, ²⁷ pø mdsojkip meets ja Dios Teety. Jade'engøjxpts ja mdsøkyidi kumi xtsojkip meets nayide'en, jøts tøts xjanchjawidi jøts ku øts Dios Teety xkexy. ²⁸ Jam ø tø ndsøøñ mā Dios Teety jøts øts ya tø nmiñ ya naxwii'ñ, ixyamts øts inet nmajtstu'utwangojmi ja naxwii'ñit, jøts ø n'awimbetiwyā'añ jadigojk ja Dios Teety.

²⁹ Xjats ja pyabøjkpitøjk wyandøø:

—Ixyamnim inet tiy janchwa'ats xnigajpxñim, ka' x'ukyiktuni ja abiky myadya'aky midī kayik-tamimadodøø'wip. ³⁰ Ixyamnimts øøts inet njanch'ixy njanchnijawi jøts ku tuki'iyi xnija'wigyixy, jøts ku ka' chøkyi

jøts ku øy pøn kuwani mdyimdyiibyøkiyit. Ja'agøjxp øø njanchjawi jøts ku jam mdsøøñ mā Dios Teety.

³¹ Jøts nwindson'ajtim Jesús yide'en t'adsøøy:

—Jøts xjanchja'wiñidip øts ixyam? ³² Ja wyingøñ jøts tø yja'aty ja xøøw ja jumøjt, jøts tyimñay'ixyamyi, ku meets inet m'agakpaktit pø mā pønjabøn ñøjkxt, jøts øts inet nadyu'uk xnika'aktit. Ka'ap ø nadyu'ugi, jats ja Dios Teety xmøøt'ity. ³³ Ndukmodoogøjxtip ya'at yam tuki'iyi, jøts ja øy'ajtin jotkujk'ajtin xpaattit ku ø x'ajot'attit. M'ayo'ombaattip ya naxwiiñ; jotmøkts mnabyikta'agidit, tøts øts inet nmimajada'aky midi ya naxwiiñ yikwindigøøpy.

17

Ku ja Jesús tni'amidowi tnibøktsowi ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ttukmadøy ja Dios Teety

¹ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en wyān'abajtiyi'ñ, jøts ja ojs jam tsajpwemp pyat'ixy, winets ja wyaañ:

—Dios Teety, tø ja hori kya'pxy. Yikmøjtøjkikts øts, kunuu'kxyja'wikts øts, jøts me nayide'en nyikmøjtøkit, jøts me nayide'en myikunuu'kxyjāwit. ² Metsxi tø xmø'øy ja kutujk jøts øts naxwii'ñit jaa'y ja ni'ijtyi nda'ana'amdit, jøts ja tpaattit ja jujky'ajtin xemikøjxp pøn jaty me tø xkømø'øy. ³ Jøts jade'en'ampy yikpaaty ja jujky'ajtin xemikøjxp ku tu'ugyi mets Dios Teety myikjanchjawi, sam nayide'en ja Jesucristo, pøn mets ya tø xkexy naxwiiñ.

⁴ 'Tø øts ja ndunguixy jade'en midi me tø xa'ane'emy, jade'engøjxpts myikmøjāwi myikunuu'kxyjāwi ya naxwiiñ.

⁵ Møøkyts øts jam mwingujky nay ja'abi møk'ajtin midi øts y'ijty nmøøt'ajtpy møøt mets ku ka'anim wyinaty naxwii'ñit y'øyinim.

⁶ 'Jøts ja jaa'dyi midi me kø'øm tø xwiwich ya naxwiiñ midi me tø xagødøki, tøts øts ja nduknija'wigyøxti pøni pøn mets. Jøts mets ja y'ijty mjaa'y'ajtpy, jøts mets ja tø xagødøki. Tøts ja tpadundi mets ja m'øgyajpxy mets ja m'øy'ayuujk.

⁷ Ñija'winidip ja ixyam wa'ats ti jaty me tø xmø'øy jøts ku mets ja xja'aji. ⁸ Tøts øts ja ndukmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi me tø xukmadøy, jøts tøts ja tkupøkti, tøts ja tnijāwidi jøts ku ja yjanchi jøts ku øts jam ndsøøñ mā mets jam. Tø ja tjanchjāwidi jøts ku me tø xkexy.

⁹ 'Yø'øts ø nni'amidoo'widip pøn jaty me tø xmø'øy ja'agøjxp ku ja xja'aji; jøts nigidi ja'abi nni'amidoo'wip pøn øts tø xkabadundi. ¹⁰ Midi jaty ø nja'ajtpy, nayi mets mja' ja', jøts nay ja'ats ø nja'ajtmip; jøts nayi øts nmøk'ajtin nay øts ngunuu'kxin ja xyiktuujnidip.

¹¹ 'Øts, ka'ap øts n'ukya'a'ajtnit ya naxwiiñ; yø'øts ja tandip, jøts me nninøjkxnit møøtsinaabyi. Kunuu'kxy Dios Teety, agø'øduk axajtuk mmøk'ajtingøjxp pøn jaty ø tø xagødøki jøts ni'amuki ni'aga'pxi y'ettit, kyanamyajtstu'udidit nayide'en sam adømin. ¹² Ku øts yø ya y'ity nmøøt'etti ya naxwiiñ, n'ejx'ejttip øts yø', ja møk'ajtin ø nyiktumpy midi me tø xmø'øy, ja'ats øts yø nda'agø'ødujktip nda'axajtujktip. Ni tu'ugin yø tø kyawindigøydi, ja'ayim idø'øn jade'en tø yjaty midi'iyim y'ijty windigøy'ejtnip, jøts jade'en ka'pxy tpaaty sa ja mgajpxy sa ja m'ayuujk xyiktaañ.

¹³ 'Ixyamts me nninøjkxnit mā mets jam; jøts ku njaaknaya'a'aty ya naxwiiñ, ja'agøjxp øts jade'en nwa'añ jøts ja mja' yjotkujk'attit sam ø njotkujk'atyin. ¹⁴ Tø øts ja ndukmadoogøxti ja m'øgyajpxy ja m'øy'ayuujk, ja'ats mmi'ajkiyidip pøn ja ka'øwyinmaa'ñ tjagyajp. Ja' yiktami'ajkidip ku ja yjade'embi winmaa'ñ tka'ukyiktunidi, nayide'ents øts ka' nyiktuñ ja yja'adi. ¹⁵ Kaja'ajipts ø n'amidøøpy jøts xwaabidsø'ømt ya naxwiiñ, ja' n'amidøøpy jøts xkuwa'ant xkubokt, jøts miku' yja' kidi myajada'aky. ¹⁶ Nayide'en ja'adi sam øts, ka' nyiktuñ ja kya'øwyinmaa'ñ. ¹⁷ Pøkjø'økts ejxjø'økts mdiy'ajtingøjxp mjanch'ajtingøjxp; pø tiy janchxi ja mgajpxy ja m'ayuujk. ¹⁸ Nayide'ents sam me tø xaniguexy ja naxwii'ñit jaa'y, nayide'ents øts ja yam ndanipøkti ndani'ejxti pøn ya naxwiiñ ja ka'owynmaa'ñ tjagyajptipnim. ¹⁹ Amumjoojt øts njaaktyimñadyamiyoxiyit yø'øgøjxpti, nayide'ents ja ñadyamiyoxiyidit ku ja mgajpxy ja m'ayuujk ttu'undit midi tiy midi janch.

²⁰ 'Kidi ja'ayip ø nugo ndyimñi'amido'owidip, nayide'en ja'amidip pøn ø xjanchjawwyandipnim ku ja myigu'uk ja tmadoojidit ja øgyajpxy ja ømyadya'aky. ²¹ Jøts ja' øts yam n'amidøøpy jøts tu'ugyi ja wyinmaa'ñ tyik'ettit; jøts tu'ugyi y'ettit møøt adøm, nayide'en Dios Teety sam mets xmøøt'ity jøts sam me nmøøt'ity. Jøts wan tu'ugyi ja wyinmaa'ñ tpikta'akti jøts jade'en ttukjanchjawidit ku me tø xkexy, pøn ja ka'øwyinmaa'ñ tjagyajptip. ²² Tø øts ja nmo'odi nay ja'abi møk'ajtin midi me tø xmø'øy, jøts tu'ugyi wyinma'adyit nayide'en sam adøm nja'. Tu'ugyi nayide'en mets mja', jøts nayide'ents øts nja'ami. ²³ Øts ja møøt nnamyayidit, jøts mets xmøøtnamya'a'yimiyit jøts ja tu'ugyi y'ettit, jøts jade'en ja naxwii'ñit jaa'y t'ejxtit tnijawidit jøts ku me tø xkexy, jøts ku mets ja xjanchøky sam me xtsøkyin.

²⁴ 'Dios Teety, metsxi ja tø xagødøki, jøts ja'ats ø ndsøjkpy jøts ja yjap'attit mā øts jap ndsinaawya'añ, jøts t'ejxtit ja møk'ajtin ja øy'ajtin midi me tø xmø'øy; jaayim me xtsøky ku ka'anim wyinaty naxwii'ñit y'øyinim. ²⁵ Mets Dios Teety tiy'ajtin

janch'ajtin mmøøt, jøts ka'ats ja naxwii'ñit jaa'y mnijawiyi; jøts øts, nnija'wip mets; jøts yø pabøjkpitøjk, ñija'winidip yø' jøts ku me tø xjanchkexy. ²⁶ Tø øts ja ndukmadowdi mbøn mets jøts njaaktukmadoowandipnim øts. Jade'ents sa mets xpa'ayøyin, nayide'ents ttaba'ayoomidit ja myigu'uktøjk. Nmøøt'etpyim øts yø' y'agujkpti jade'en.

18

Ku ja Jesús ojts yikmach

¹ Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en wyinaty tø wya'añ, winets ja tmøøtsøø'ñ ja pyabøjkpitøjk, jøts ja ñøjkxwä'andi jam jaduktamajñ ku ja ttanaxtit ja nøø midi yiktejp Cedrón. Jam tu'uk ja kam mā y'ity øy ti tsä'am, jamts ja nwindson'ajtim Jesús tmøøtkuyø'yiyi'ñ ja pyabøjkpitøjk.

² Jøts ja Judas, pøn ja wyinaty ixam ka'ødyunwajnip, wä'ats ja t'ijxy'aty ja'abi et, pø jamxi ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty kawinaak ojk tø ñamyukyidi møøt ja pyabøjkpitøjk.

³ Jade'en'ampyts ja Judas jam ojts tmøøtja'aty tukpiky ja soldaditøjk møøt ja jaa'dyi midi t'ejx'ejttip ja tsaptøjk, ja teetywindsøndøjk ja fariseotøjk ja kajxidip, tumda'o'jk møøt ja jam yja'ttøø kunø'øky. ⁴ Ñija'wiñip ja nwindson'ajtim Jesús ja wyinaty sa jaty ja yjatwä'añ kyubatwä'añ, winets ja twinguwä'jkii'ñ, jøts ja tyiktiy:

—¿Pøn dø'øn m'ixaadyip?

⁵ Jøts ja ojts yide'en y'adsowdi:

—Ja Jesús øø n'ixaapy, ja Nazaretit jaa'y.

Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Øtsimts ja'.

Jøts ja Judas midi ka'øy'adøtsp, ixam ja tmøødi ja mayjaa'y.

⁶ Jøts ku ja nwindson'ajtim Jesús wya'añ: “Øtsimts ja”, winets ja jadi'iñi y'ixnøjkxtøø jøts ja kya'tsjimbejtøø. ⁷ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja jadigojk tyiibyøjkidøø, jøts ja ñimaajyidøø:

—¿Pøn dø'øn m'ixaadyip?

Jøts ja wyandøø:

—Ja Jesús, ja Nazaretit jaa'y.

⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—Tøxi nnigajpxy jøts ku ja y'øtsi. Pøni øts tam x'ixaadyip, majtstu'uttits øts yø nbabøjkpitøjk.

⁹ Jade'en'ampy ja jade'en yjaty, jøts ja jade'en ka'pxy tyimyjaty ku ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty yide'en kø'øm tø wya'añ: “Pøn jaty øts ja Dios Teety tø xagødøki, ni tu'ugin ja tø kyawindigøydi.” ¹⁰ Jøts ja Simón Pedro jam wyinaty tø tnixaji tu'uk ja tsujx, ja'ats ja ojts tjuuty, jøts ja ttaxikpo'otuujty ja

jaa'y midi txøw'ajtp Malco, ojts y'aga'ndyatsk ja tyimgyajt-spol'jtiy, ja teetywindsønðøjk idø'øn ja tyumbi jade'en jajtp. ¹¹ Yide'en ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja Pedro:

—Pikta'ak yø mdsujx nay jap mā tø xjuuty. ¿Sā me mwinmay, uk ja øts idø'øn xijy ngagupøkt ja ayo'on midi øts ja Dios Teety tø xanibiktaagi?

Ku Jesús yiknajtswaa'wiyiñ jam mā teetywindsøn

¹² Xjats ja soldaditøjk, møøt ja' pøn tnigubajk'ajtp jøts møøt ja tsaptajk, ojts tmatsti ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja ojts tkøwøøndi tkøxojtsti. ¹³ Jøts ja tyiknøjkxtø mā ja Anás jam tyøjk midi ja Caifás tyeety myø'jtip, midi jam wyinaty ja'abi jumøjt teetywindsøn'ajtp. ¹⁴ Nayi Caifás idø'øn wyinaty yide'en tø tnøjmi ja israelit jaa'y, jøts ku ne'egi jade'en tyim'yø'y'att jøts tu'ugyi ja jaa'y tku'oogit ja kajp.

Ku ja Pedro tku'iñ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

¹⁵ Jøts ja Simón Pedro møøt jadu'uk ja myibabøjkpi tpanøjkxti ja nwindson'ajtim Jesús. Jøts yik'ijxy'ajtp ja' ja yjadu'ukpi, ijxy'ajtip ja teetywindsøn ja', ja'ats jap tyimyoøtøjkimyaa ja nwindson'ajtim Jesús jap windsøn tyøjk'agui'py; ¹⁶ jøts ja Pedro jap tyaañ mā yiknidøki ja tøj. Ja'ats ja yjadu'ukpi jap ñibidsøøm midi ijxy'ajtp ja teetywindsøn, jøts ja ojts tminagyajpxyi ja tøøxyøjk midi jap tøj'adinaapy, jøts ja tyiktøjkiiñ ja Pedro. ¹⁷ Winets ja tøøxyøjk midi tøj'adinaapy, y'amidoøjø ja Pedro:

—¿Kidi metsip yø jaa'y mbabøjkpi'ajtpy?

Jøts ja Pedro t'adsøøy yide'en:

—Ka', ka'axi ja y'øtsi.

¹⁸ Jøts kumi xujxpts wyinaty, jøts ja tumbitøjk jøts ja tsaptøjktajk jap ja wyinaty tø tyikmøjidi ja jøøn, ja'ats ja jap wyindanaadyip jøts ja jap xyamdi. Jøts ja Pedro ixam idø'øn ja tmøøtxami.

Ku ja teetywindsøn tyiktøøbinaxwa'aky ja Jesús

¹⁹ Xjats ja teetywindsøn tyiktøøbinaxwaajky ja nwindson'ajtim Jesús pøn jaty idø'øn pyabøjkpitøjk'ajtpy, jøts ti dø'øn ja ñanky'ixpøjkip. ²⁰ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Tø ø ngajpxy mayjaa'y'aguiky øy madsoo; ejtp ø nyik'ixpiky mā jaty tsaptøjk, jøts nayide'en mā ja møj tsaptøjkmi mā israelit jaa'y ñamyukyidi, jøts ka'ap øts øy ti n'amaa'tsk'aty ku ø ti nnigajpxy. ²¹ ¿Tigøjxp ku øts ja xyiktiy? Ja' mets ja myiktøøp pøn jaty ø tø xmadooji, jøts wan ja tnigajpxti pøni sā jaty øts idø'øn ja tø nnøjmidi. Ja' ja tnija'widip pøni sā jaty øts ja tø nnøjmidi.

²² Xjats ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en wyaañ, jøts nidu'ugin ja tsaptajk ja ojts wyingugoxiyi, jøts ja ñii'mxyiyi:

—¿Jade'en yø m'aaw xa'adsø y jøts jade'en xnøjmit yø teetywindsøn?

²³ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja yide'en t'adsøø y:

—Pøni tødam ø ngajpxigø, nigajpxts midi'ibi dø'on mga'ømyadøøpy; jøts pøni øydam jade'en sã ø tø nwa'añ, çtits ku øts xkøxy?

²⁴ Winets ja Anás ja ojts kyexyi wiiñ ke'kxy, jøts ja jam ñøjkt mā ja Caifás, midi teetywindsøn'ajtp.

Ku Pedro jadigojk wya'añ ku ja ka'ap t'ejxi ja Jesús

²⁵ Ixajp idø'on ja Pedro tyani, yjoo'kxpi ky jap jøn'ajpy, ku ja yiknimaay:

—¿Kidi metsip yø jaa'y mbabøjkipi'ajtpy?

Jøts ja Pedro ja ka' tkupiky, yide'en ja wyangojmi:

—Ka', ka'axi ja y'øtsi.

²⁶ Winets ja yiktøøji tu'uk ja teetywindsøn tyumbi midi ja jaa'y myigu'uk'ajtpy, midi ja Pedro wyinaty tø txiktsajststu'uty jøts ja tyatsk tyimyikwinajkiyøø, ja'ats waan:

—¿Kidi metsip jap tø n'ixy jøts ku mets ja jap y'ity xmøødi jap tsã'amgamjøtpy?

²⁷ Jøts ja Pedro ja jadigojk ka' tkupøjkojmi, winets nay jatyi y'ayaajxy tu'uk tsapni'aaw.

Ku Jesús twinguwa'jkiyñ ja Pilato

²⁸ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ojts yikwaadsøøñ jam Caifás tyøjkjotp, jøts ja yikwaaniikxy mā ja møj windsøn kyutujktaajk jam. Xiñniwyanip, jøts ja israelit jaa'y nika'ap tyøjkidøø jap kuttujktaajkjøtpy, jøts ja ka'ap tyiktigøøwya'andi ja kyostumbri, pøky idø'on ja' ku ja jade'en y'adø'øtstit, ka'ap ja t'ukaañidit ja paski xøgaaky ja paski xø'uuky ku ja a'ux ja tyiknaxtit.

²⁹ Ja'agøjxp ja møj windsøn Pilato jam ojts pyidsimy jøts ja myigajpxwa'añidi, yide'en ja ojts ñii'mxyidi:

—¿Ti yø jaa'y mdani'øø'nidip?

³⁰ Jøts ja y'adsoodøø:

—Ku yø jeexyip kyapøkyjaa'yi ka' mets yø jeexyip yã tø myiktagødøki.

³¹ Winets ja Pilato ja ñimaajyidøø:

—Møødidi, jøts xiidyu'undit jade'en pøni sã ja mgutujk wya'andi.

Jøts ja israelit jaa'y y'adsoodøø:

—Øøts, ka'ap øøts xpaat'aty jøts øøts øy pøn nyik'ookt.

³² Jade'en ja ojts ka'pxy yjaty sã ja nwindson'ajtim Jesús ja wyinaty tø tnigajpxy jøts ku ja jade'en y'ookt. ³³ Xjats ja Pilato

jap jadigojk tyøjkiyiññ jap kyutujktaajkjøtpy, jøts ja ojts tyajxi ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja t'amidøøy:

—¿Mets idø'øn israelit jaa'y mjanchwindsøn'ajtip?

³⁴ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja tnimaay:

—¿Kø'øm mets jade'en mwinmay jøts mets jade'en xyiktiy, uk pøn jade'en tø mdamimadya'agyi jøts ku ø nja'aji?

³⁵ Jøts ja Pilato ja y'adsoojøø:

—¿Ti israelit jaa'yimts øts? Kø'ømxixi yø mmigugajp jøts yø teetywindsøndøjk ya myikmiñiyi jøts mets ya nyiktagødøki. ¿Ti dø'øn tø xuñ?

³⁶ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja yide'en t'adsøøy:

—Windsøn'ajtp øts, ka' øts nja' yjade'eni sam pøn yja' ya naxwiiñ. Ku jeexyip jade'en, tø øts nbabøjkpitøjk jeexyip xnitseptunidi, jøts øts jeexyip ngayiktagødøki ja israelit jaa'y. Kaya'a'ip øts ngutujk.

³⁷ Winets ja Pilato ja ojts ñii'mxyiyi:

—¿Jøts mjanchwindsøn mets idø'øn?

Jøts nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøøy:

—Ja' øts sa ixa mwa'añ, windsøn øts. Tø ø ngaxi'iky ku øts ya naxwiiñ tø nmiñ jøts ø nnigajpxt ti tiy'ajtin'ajtp, ti janch'ajtin'ajtp. Pøn jaty ja xmimadoodip, xmadojidipts øts nja' ja' sa jaty ø nwa'añ.

³⁸ Jøts ja Pilato ja ojts ñii'mxyi:

—¿Jøts ti dø'øn tiy'ajtin'ajtp janch'ajtin'ajtp?

Ku Jesús ñidujkiyiññ jøts ja y'ookt

Jøts ku ja Pilato jade'en t'ukyiktiy, jøts ja ojts pyidsimy jøts ja tminagyajpxwa'añi ja israelit jaa'dyi, jøts ja tnimaay:

—Ka' øts yø jaa'y nbøky'ixy. ³⁹ Jade'ents mee xkostumbri'aty jøts øts nidu'ugin nyik'awa'atspidsøømt ja pøkyjaa'y, ku meets ja x'amidøøy ku paski xøøw: ¿Jøts mdsojktip jøts wan øts yø mwindsøn tnaajtsmatsi jadi'iñi?

⁴⁰ Winets ja niduki'iyi møk wyandøø:

—iKa' yø' xyik'awa'atspidsøømt! iYø Barrabás myik'awa'atspidsøømp!

Jøts møj maa'tspi dø'øn ja Barrabás.

19

¹ Xjats ja Pilato ojts tnankmyachi ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja ojts tnankwyøpyi. ² Jøts ja soldadi ja ojts ttagujandi tu'uk ja windsøn kujan, jøts tum kujp awiity, jøts tsuu'nk wet ja ojts ttaxoxti. ³ Jøts ja ojts wingon twingunøjkxidi, jøts ja ojts tnøjmidi:

—iMøj mets, pøn ja israelit jaa'y wyindsøn ukmayip!

Jøts ja ojts twingoxti tjøpkoxti wyemp y'am.

⁴ Winets ja Pilato ojts jadigojk pyidsimy, jøts ja ojts ñiimxyidi:

—Ejxti nijawidi, nyikpidsimpy øts yø ya jøts xnijawidit jøts ku øts yø niti ngadapøky'ixy.

⁵ Jøts ja nwindson'ajtim Jesús pyidsiimy, ixam tkujan'aty ja kujp awiity jøts ja tsuu'nk wet ja twet'aty. Jøts ja Pilato ja ojts ñimaagyojmiyidi:

—ixya dø'øn ja jaa'y!

⁶ Xjats ku ja teetywindsøndøjk ja t'ejxtøø jøts ja tsaptajk, winets ja tjanchtayajxidøø møk'ampy:

—Yikruspat! Yikruspat!

Jøts ja Pilato ja tnimaay:

—Wawdi jøts mee xyikruspat, kumi ka'ap øts yø ti pøky ndapøky'ixy.

⁷ Yide'en ja israelit jaa'y ja y'adsoojiyøø:

—Jap øøts tu'uk ja kutujk nmøødi, jøts jade'en ja tyikutuky jøts wan t'øøky, ja'agøjxp ku yø tø ñabyikta'agyi Dios U'ngin.

⁸ Xjats ku ja Pilato ja ojts jade'en tmadøø, jøts ja jade'en yjaaktyimyik'adsø'jkiyiñ. ⁹ Jøts ja jap kyutujktaajkjøtpy tyøjkiyiñ jadigojk, jøts ja ttiibyijky ja nwindson'ajtim Jesús:

—Mets, ma mdsøøñ?

Jøts ja nwindson'ajtim Jesús niwine'enin ja tkidyimy'adsøø.

¹⁰ Winets ja Pilato ja ojts ñiimxyiyi:

—Jøts ø ka'ap x'adsøø? Jøts ka' xnijaw i jøts ku øts kutujk njagyepy, jøts me nyikruspatt uk jøts me nyik'awa'atpidsø'ømt?

¹¹ Jøts nwindson'ajtim Jesús ja t'adsøø:

—Ti kutujk mets jeexyip mdsaaachjagyejpy ku Dios Teety ja jeexyip jade'en tkayikjaty; paty ja' møj pøky tyimdyaja'adyi pøn øts ya tø xkøyaky jøts me tø nyiktagødøki, waani mets mja' mdaja'adyi.

¹² Winets ja Pilato nay jaty tja'ixaay ja taay, jøts ja t'ixmatst jadi'iñi ja nwindson'ajtim Jesús; xjats ja israelit jaa'y ja møkta'aky ñimaajjiyi:

—Pøni myik'awa'atpidsimpy inet, ka' xmigu'ugi wyinaty ja møj windsøn César jam Roma! Pøn jade'en namyøjpiktaajkip, myidsep'atpyts ja César!

¹³ Xjats ku ja Pilato jade'en tmadøø, winets ja ojts tnankyikpidsimy ja nwindson'ajtim Jesús jøts ja y'ixaajky jam kyutujktaajkjøp'am midi yiktejp Gabata ku hebreit ayuujk, jade'en ja tijy ma tsaba'kxy. ¹⁴ Jaa dø'øn ja xøøw wyinaty kujky ku wyinaty tyimbyatni ja paski. Winets ja Pilato tnimaay ja yjaa'y midi jamdi:

—ixyaadi ja mwindsøn!

¹⁵ Yide'en ja møk wyandøø:

—¡Wan tpa'øøky! ¡Wan tpa'øøky! ¡Yikruspat!

Jøts ja Pilato ja tnimaay:

—¿Øts ndejin ja mwindsøn nyikruspatp?

Ja teetywindsøndøjk ja yide'en y'adsoojiyøø:

—Ka'ap øts pøn jadu'uk nwindsøn midi øø nwindsøn'ajtpy, ja'ayi tu'ugyi ja møj windsøn César.

¹⁶ Ku ja Pilato jade'eñi yiknimaay, jøts ja ojts tkøyaky ja nwindsøn'ajtim Jesús jøts ja tyikruspattit, winets ja tyik-tso'ondøø.

Ku ja Jesús kyiruspejty

¹⁷ Xjats ja nwindsøn'ajtim Jesús tyiktso'ondøø, jøts ja ttukapti ja kyirus, jøts ja jam ñijkxy mā ja et yiktijy Oo'kpi Kyubajk Pajk, midi yiktejp hebreit ayuujk Gólgota. ¹⁸ Jamts ja ojts tyikruspatti møøt namajtsk pøkyjā'y, tu'uk jaty ja yikpiktaktøø adsow aduuk, jøts ja nwindsøn'ajtim Jesús agujk'ajpy. ¹⁹ Jøts ja Pilato jam ojts tnānkpyikta'agyi ja letri kruskøjxp midi nōmp: “Jesús, Nazaretit jā'y, israelit jā'y wyindsøn.” ²⁰ Jøts may jā'y ojts t'ejxti ja letri, pø kajpwingonxi ja jam mā ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts kyiruspety, jøts ja letri jade'en ja kyøxja'ayi hebreit ayuujk, jøts griegit ayuujk, jøts latín. ²¹ Paty ja israelit teetywindsøndøjk tnimaydi ja Pilato:

—Kidi jade'en xja'ay “Israelit jā'y wyindsøn”; ne'egi jade'en xpikta'akt “Kø'øm ñadyijyi jøts ku israelit jā'y twindsøni.”

²² Yide'en ja Pilato ja ojts y'adsøyidi:

—¡Midi tø nja'ay, jade'en yø tya'ant!

²³ Xjats ku ja soldaditøjk wyinaty tø tyikruspatti ja nwindsøn'ajtim Jesús, winets ja ojts twejtsjøjkidi ja wyet, jøts ja ojts ñadyanipaadyidi jøts ja ñawya'kxit maktaxkpiky, kitu'uk ja soldadi ja tpøktit. Jøts nayide'en tnixajidyøø ja nijan, jøts kumi ka'ats ja y'axuumyuky, ja'ayi ja amuum tyimdyukojkubetyi, ²⁴ xjats ja soldadi nixem niyam ñawyajnidøø:

—Ka' yø ndakø'øtsa'ant; ne'egi yø nniguyajtint, jøts n'ejxint pøn jadyimy'uktaja'adip yø wet.

Jøts jade'en ojts ka'pxy yjaty sam jap jaabyety nøkyijxpy: “Tø øts nwet ja xwejtswa'kxidi, tø ja tniguyatti.” Jade'ents idø'on ja soldaditøjk y'adøtstøø.

²⁵ Jøts mā ja nwindsøn'ajtim kyirus jam, ixam ja tyaak ja', jøts nayi ixamts ja'ami midi ja tyaak y'uchip, jøts ja Cleofas ñidø'øxy midi María'ajtp, jøts nay jam ja María Magdalenimi.

²⁶ Xjats ku ja nwindsøn'ajtim Jesús ojts t'ixy ja tyaak, jøts ku ja pyabøjkpī nay jam tyanaamyi midi ja jantyimyīnamyaajyip, winets ja tnimaay ja tyaak:

—Taak, ɪxa ja m'u'nk.

²⁷ Jøts ja pyabøjkipi ja tnimaamyi:

—ɪxa ja mdaak.

Jøts nay jatyi ja'abi pabøjkipi ttaakpijky midi ja nwindson'ajtim Jesús tyaagip, jøts ja jade'en yikjagyepy sam kyø'ømdaagin.

Ku ja Jesús y'øjky

²⁸ Xjats ku ja jade'en wyinaty tø y'ukjaty, jøts kumi ñija'wipts ja nwindson'ajtim Jesús ja wa'ats jøts ku wyinaty jade'en tuki'iyi tø kya'pxy, jøts idø'øn ja jade'en tyimyjatt sam jap jaabyety nøkyijxy, winets ja wyaan:

—Jantymdyøjtsip øts.

²⁹ Jamts wyinaty tukmøjnažts'øø ja vino midi jeky tø pyu'uch; ja'ats ožts yiktabadsiich ja tanimuu'kpi, jøts ja yikpiktaajky jam hisopo kipy awaj jøp'am, jøts ja yikta'ayøjkxyi ja nwindson'ajtim Jesús. ³⁰ Xjats ja twixi'jch ja tanimuu'kpi jøts ja vino ka'øyi jade'en t'uuky, winets ja wyaan:

—Tø tuki'iyi yikpaduñ ka'pxy.

Jøts ja kyubajk ja jadi'iñi kyuwojtsnajxy, jøts ja jade'en y'øjky.

Ku ja Jesús yikuummy kyachpuki'jy

³¹ Jøts tymbyaatwanipts ku ja paski xøow kyujajy, jøts ja' ja israelit jaa'y kyatsojktip jøts ja oo'kpi jam y'awejxtit kruskøjxp ku poo'kxin xøow, jøts ya'ts idø'øn ja'abi xøow jaaktyimyjxøowni. Ja'agøjxpts ja tnimaydi ja Pilato, jøts wan ja tñankpyakwojptøjkixyi pøn jaty jam wyinaty tø kyiruspatti, jøts wan ja tñankyikwinajkixyi jam ja oo'kpi ñine'kx. ³² Winets ja soldadi ñøjktøø, jøts ja ožts tjanchpakwojptøjkoxti midi ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty møøt tø kyiruspety. Ožts ja yjawyeembi tyimykpakwojptøjkojy, jøts ja yjadu'ukpi nayide'en midi jam jaduktamajñ. ³³ Xjats ku ja twingunøjkxidøø ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja t'ejxpattøø jøts kudam ja tø y'oo'kni, patyts ja ka' nayide'en t'uktunidøø.

³⁴ ¿Ja ti winets ja ñajxy? Ožts ja soldadi ja nidu'ugin tyakumyi ja takuu'm jøts ja tyimy'awajch ja kyachpuki'jy, jøts nay jatyi ja ni'jpy pyidsiimy møøt nøø. ³⁵ Ja'ats midi ɪxam njaadyampy, tø øts idø'øn jade'en n'ixy nnijawi midi'ibi tiy janch, jøts mee nayide'en xijjawit xjanchjawit. ³⁶ Jade'enxi dø'øn ja yjajty jøts jade'en ka'pxy tyimyjaty sam jap jaabyety nøkyijxy: “Ni tu'ugin pyajk ja kyatøjt kyamoott.” ³⁷ Jøts jap abiky wyami: “Y'ejxtip ja kø'øm ku tyiktsaachidit.”

Ku ja Jesús ñine'kx yikpiktaajky jap møj tsaajutjøtpy

³⁸ Xjats ku dø'øn ja jade'en wyinaty tø yjaty, jøts ja José midi kugajp'ajtp jam Arimatea, pyabijpky ja' nwindson'ajtim Jesús øy idø'øn ja ka'ap øy pøn tjadyimdyuknijawi, ja'agøjxp ku ja ttsø'øgi ja myi'israelit jaa'y. Ja'ats idø'øn t'amidoow ja Pilato ja may'ajt, jøts ja myo'ojyit ja nwindson'ajtim Jesús ñine'kx. Xjats ja Pilato yikjajt ja jade'en, winets ja José ojts ñijkxy jøts ja ojts tyiktso'oniyi. ³⁹ Jøts ja Nicodemomi midi wyinaty jekyip tø tmøøtmadya'aky ja nwindson'ajtim Jesús koots, ja'ats jam tmija'jt ee'px majk kilin jaabya'ak midi pa'akxuukp, majtsk jøøjp ja', ja mirra tø t'abøjkmuky møøt ja áloes. ⁴⁰ Jøts idø'øn ja José jade'en møøt ja Nicodemo tnixajiyidøø ja nwindson'ajtim Jesús ñine'kx, jøts ja tta'abejtøø ja wet midi ja wyinaty tø tpiktaajkidi ja'abi pa'akxuukpi midi jade'en abøjkmuky. Jade'en ja ttundøø sam idø'øn ja israelit jaa'y kyostumbridi ku ja y'oo'kpi ja tyiknaxøkidi. ⁴¹ Jøts ma ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø kyiruspety, jam wingon tu'uk ja kam ma y'ity øy ti tsā'am. Jamts tu'uk oo'kpi jut ja'abi kamjotp midi tyimyjemy'øyipnim, ka'anim jap pøn tyimykpiкта'aky. ⁴² Japts ja tpiktaktøø ja nwindson'ajtim Jesús ñine'kx, pø wingonxi ja jam tyañ ja oo'kpi jut, jøts tyimdyøts jøts ja israelit jaa'y pyoo'kxin xøøw tyimcho'ondaknit.

20

Ku ja Jesús yjukpyijky jadigojk jap møj tsaa jutjøtpy

¹ Xjats ku midukxøøw cho'onda'akñim ja yjadu'ukpi samaan, winets ja María Magdalena ojts jøpyi ñijkxy jam ma ja oo'kpi jut jam wyinaty, ka'anim yikxon yjajta'aky; jøts ja ojts t'ixy jøts ku ja oo'kpi jut jam tka'uk'agø'ajtni ja tsaa midi ja wyinaty tø yikta'agi'iy. ² Winets ja ojts putyi ñijkxy ma ja Simón Pedro jam wyinaty møøt øts midi yø nøky tjaapy, midi ja nwindson'ajtim Jesús jantyimyinamyaaajyip, jøts øøts xnimaay:

—Tøts ja nwindson'ajtim jap yikjidøjtpidsømni jap jutjøtpy, jøts ka'ap øø nnijawi pø ma net tø yikpiкта'aky.

³ Xjats øts møøt ja Pedro nnijkxy ma ja oo'kpi jut jam. ⁴ Jøts øøts namajtsk janch putyi nnijkxy; jøts øts jawaani møk njantyimbyujt jøts ja Pedro nnikeyky, jawyeen øts jam nja'jty ma ja oo'kpi jut. ⁵ Jøts øts jap ngu'ejxiyi'ñ, ja wetyi jap n'ejxpaajt midi ja nwindson'ajtim wyinaty tø yikta'abity jøts ku ja jap wyøjni, jøts nika'ap ndøjkiyi'ñ. ⁶ Jøtsnim ja Simón Pedro ix'oojknim yja'jty, jøts ja tyøjkiyi'ñ jap oo'kpi jutjøtpy. Jøts ja nayide'en jap ojts t'ixy jøts ku ja abet jap wyøjni; ⁷ jøts ja tjaaktyimy'ejxpaajty ja wet midi ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø yiktagupity, jøts nigidi ja jam møøt ja wet midi ja amuum yikta'abejt, axaach ja jam

abiky tɔ yikpikta'aky. ⁸ Winets ɔts ndɔjkyimya̱a ma dɔ'ɔn ja oo'kpi jut jam, jɔts n'ijxy jɔts kudam ja wyinaty jade'en tɔ yjaty, xjats ja njanchja'wiyii'ñ. ⁹ Jɔts ka'anims idɔ'ɔn ɔɔts wyinaty nja'gyuki midi jap nɔkyijxpy jaabyety wya'añ, jɔts ku ja nwindson'ajtim Jesús yujkpyɔkt jadigojk jap oo'kpi y'agujkp. ¹⁰ Jɔts ɔɔts jade'en namajtsk nwimbejtña̱a jɔts nnɔjkṉaa jam ndɔjkwindump.

Ku ja Jesús ñanky'ejxɔɔ jadigojk ma ja María Magdalena jam wyinaty

¹¹ Jɔts ja María jami jut'agɔ'ɔm tyaañ, ñiyaxni ja jam kyu'ejxyii'ñ ma ja jut, ¹² winets ja ojts t'ixy namajtsk ja ankilis, tum amuum poop ja xyɔxyidi, jɔts ja jam chɔɔnidi ma ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tɔ y'ukyikpikta'aky ja ñine'kx; tu'uk jam chɔɔni agubajkp, jɔts jadu'uk teky'ok'am. ¹³ Jɔts ja ankilis ja ñimaajyɔɔ, ja tɔ'ɔxyɔjk yiknimaapy:

—¿Ti mjaɔtip, tiku mya'axy?

Jɔts ja tnimaay:

—Ja'agɔjx ɔ nya'axy ku ɔts ja nwindson'ajtim ya tɔ yikwejtspidsɔmni, jɔts ɔts ja ka' nnijawi pɔ ma ja tɔ yikpikta'aky.

¹⁴ Ja'ayi ja jade'en wyaañ, jɔts ku ja y'ejxjimbijty winets ja t'ejxpaajty jɔts kudam ja nwindson'ajtim Jesús jam tyani; jɔts ka'ap ja tyimwya'añ jɔts ku ja yja'aji. ¹⁵ Winets ja ojts kɔ'ɔm ñii'mxyi, jɔts ja tɔ'ɔxyɔjk yiktii'byiky:

—¿Tiku mya'axy? ¿Pɔn m'ixaapy?

Jɔts ja tɔ'ɔxyɔjk jade'en ja wyinmay, ja ts'a'am kam ejx'ejtpik idɔ'ɔn ja tijy, jɔts ja tnimaay:

—Teety, pɔni mets ja tɔ xyikpidsimy, tukmadookts ɔts ma tɔ xpikta'aky jɔts ɔts ja n'atsyiktsoont.

¹⁶ Winets ja ñimaajyɔɔ ja nwindson'ajtim Jesús:

—¡María!

Xjats ja y'ejxjimbijty jɔts ja tnimaay hebreit ayuujk:

—¡Raboni! —midi tyijpy yik'ixpɔjkpi.

¹⁷ Jɔts ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyɔɔ:

—Kidi ɔ xɔñ, majstutk ɔts, pɔ ka'anixi ɔ nnijkxy jam ma ja nDeety jam. Nɔjkxts x'atstukmadɔy pɔn jaty ɔts nja' xpabɔjkidip, jɔts ku ɔts jap nnijkxy ma ɔts ja nDeety jap, midi mee mDios Teety'ajtpy.

¹⁸ Winets ja María Magdalena ojts ñijkxy, jɔts ja ojts t'atstukmadoji ja nwindson'ajtim Jesús pyabɔjkpitɔjk jɔts ku ja wyinaty tɔ t'ixy ja nwindson'ajtim, jɔts ku ja wyinaty jade'en tɔ ñii'mxyiyi.

Ku ja Jesús ñanky'ejxɔɔ jadigojk ma ja pyabɔjkpitɔjk jam wyinaty

¹⁹ Jɔts nay ja'abi xɔɔw ku midukxɔɔw cho'onda'akñim ja yjadu'ukpi samaan, nay ja'abi ux ku ja pabɔjkpitɔjk jam

wyinaty tɔ ñamyukyidi jɔts ja wyinaty tɔ ñañi'agiibyetyidi, ja israelit jaa'y ja chɔ'jkidip. Winets ja nwindson'ajtim Jesús tyɔjkiyi'ñ jɔts ja jam y'agujk'am wy'a'k'ɔyiyi'ñ, jɔts ja ojts yide'en kyajpxpɔɔ'kxyidi:

—Øy'atti jotkujk'atti.

²⁰ Xjats ku ja jade'en y'ukwaañ, jɔts ja ojts tyuk'ijxyidi ja kyɔ' jɔts nayide'en ja kyachpuki'jyit tsaachi. Jɔts ja pabɔjkpitɔjk yjantyimxyondaktɔɔ ku ja t'ejxtɔɔ ja nwindson'ajtim. ²¹ Jɔts ja nwindson'ajtim Jesús ja jadigojk ñimaajydɔɔ:

—Øy'atti jotkujk'atti. Nayide'en sam ɔts ja Dios Teety tɔ xkexyin, jɔts nayide'en meets yam nguexy.

²² Xjats ja tnibixujiyi'ñ ja pyabɔjkpitɔjk jɔts ja tnimaay:

—Wan ja Dios y'Espíritu Santo mdatɔkiyidi. ²³ Jɔts pɔni mgajpxwa'kxtip jɔts ku ja yikpojkpimee'kxy pɔn nabyɔkyja'wiyidip, jɔts ɔts nja' ja xpabɔjkiyidit; uk pɔni ka'ats, mdukmodo'opts meets ja nayide'en jɔts ku ja pyɔky ja ka'ap mibaat yikmee'kxy, pɔni ka'ap ja ñabyɔkyjawiyidi niwine'en.

Ku Tomás ojts t'ixy ja Jesús ku tɔ yjujkpyiky

²⁴ Jɔts tu'uk ja nwindson'ajtim pyabɔjkpi midi Tomás'ajtp, midi yiktejp xeeñu'nk, ja' wyinaty ka'ejtp ma ja jamdi ku ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tɔ ñanky'ijxyi. ²⁵ Xjats ja oojknim ttukmadowdi ja nwindson'ajtim Jesús pyabɔjkpitɔjk, jɔts ja tnimaadyi:

—Tɔ ɔɔts ja nwindson'ajtim n'ixy.

Ja Tomás yide'en ja ojts ñi'mxxyidi:

—Ka' ɔts ja njanchjawit pɔni ka' ɔts kyɔ' ja n'ejxi jɔts ku ja klabis ja tɔ yiktsaachiyi; ku ɔts ngɔtsa'jx jap kɔ'ɔm ka' ndyim-gyudejit ma ja klabis ja tɔ yiktsaachiyi, pɔni ka' ɔts jap nguxaji ma ja kyachpuki'jy tɔ chaachi, ka'ats ɔts ja njanchjawit.

²⁶ Xjats ku kyiduktujkxɔɔw'ajty, winets ja pabɔjkpitɔjk ñamyujkidɔɔ jadigojk jam tɔjkjotp, jɔts ja Tomás ixjam ja wyinaty tmɔɔdidi. Winets jadyimja'aduky ja tɔjk wyinaty yikxon ku ja nwindson'ajtim Jesús tyɔjkiyi'ñ, jɔts ja jam agujk'am tyanay'ɔyiyi'ñ. Jamts ja ojts kyajpxpɔɔ'kxyidi, yide'en ja ñi'mxxyidi:

—Øy'atti jotkujk'atti.

²⁷ Jɔts ja Tomás nay jaty yiknimaay:

—Kudeji yɔ mgɔtsa'jx yap, jɔts ɔts yɔ ngɔ' x'ejxit; jɔts yak yɔ mgɔ' jɔts yap mguxajit ɔts ngachpuki'jy. Jɔts kidi nugo xkuwinmayi, janchjawi dɔ'ɔn.

²⁸ Xjats ja Tomás y'adsɔɔy jɔts ja wyaañ:

—iMets nwindson'ajtpy ndios'ajtpy!

²⁹ Jɔts nwindson'ajtim Jesús ñimaajyɔɔ:

—Tomás, ja'agøjxp yam xjanchjawinim ku ø tø xtyimwyemp'ijxñim. Jotkujk'atyim ja'adi pøn tmibøjktip pøn tjanchja'widip jadi'iñi, øy øts ja xjaga'ejxti.

Ya'at nigajpxp ja tiy'ajtin midi yø nøky myøøt'ajtpy

³⁰ Jøts may ja nwindson'ajtim Jesús ojts tpikta'aky ja ejxpajt, ku ja ojts ttuñ ja milagri jam pyabøjkipitøjkw yingujkp midi ka' kyøxja'ayi ya'at nøkyjøtpy. ³¹ Ja'agøjxp ya'at jap jade'en tø yikujayi, jøts xijjawidit xjanchjawidit jøts ku ja' yiknitsø'øky, jøts ku ja' Cristo ja nwindson'ajtim Jesús, ja Dios U'nk. Jøts ku ja xjanchjawidit, mbaatpts meets ja jujky'ajtin xemikøjxp sam pyaat'atyidi pøn tjanchja'wiyidip.

21

Ku Jesús ñanky'ejxiyi niwixujk pyabøjkipi windump

¹ Xjats ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø y'ukjaty, winets ja nwindson'ajtim Jesús ñanky'ejxi jadigojk jam ma ja pyabøjkipitøjkw, jam mejy'am midi yiktejp Tiberias. Yide'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi: ² Ja Simón Pedro jam wyinaty møøt ja Tomás midi yiktejp xeeñu'nk, jøts ja Natanael midi jam kugajp'ajtp Caná midi Galileit etjotp, jøts ja Zebedeo y'una'jk, jøts møøt abiky janamajtsk nay ja nwindson'ajtim Jesús pyabøjkipi. ³ Ja'ats ja Simón Pedro ñimaay:

—Nijkxy øts t'ats'ajkxma'aky.

Jøts ja wyandøø:

—Pø tsoomp øø nayide'en.

Xjats idø'øn ja ñøjkxtøø, jøts ja ojts ttatøkidi tu'uk ja barki, ni tu'ugin ja ajkx ja tkamaktøø ja'abi koots. ⁴ Jøts ku wyinaty xyiñiwyani, winets ja nwindson'ajtim Jesús jam mejy'am wya'kaxi'jky, ja pyabøjkipitøjkw ka'ap ja twinmaydi jøts ku ja yja'aji. ⁵ Jøts ja ñimaajyidøø:

—Mixy, tø dø'øn ja ajkx iiy xmatsti uk tyimgya'aním?

Jøts ja yide'en t'adsoodøø:

—Ni tu'uk.

⁶ Xjats ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts ñii'mxyidi:

—Niwøjpatti yø mda'ajkxmajk ixa barki puki'jy aga'ñ'ampy, jøts ja ajkx inet jap xpaattit.

Jøts ja ojts jade'en ttundi, jaanimts idø'øn ja tiy ka'ap ja tya'ajkxmajk y'ukmaa'yniyidi jøts ja jap nøøjjøtpy tjuuttit, ja'agøjxp ku ja ajkx jap janch'ujs'tabøki. ⁷ Winets øts midi ja nwindson'ajtim Jesús yjanchminamyajyip tñimaay ja Pedro:

—Ja nwindson'ajtimts yø'!

Ja'ayi ja Simón Pedro ja jade'en tñimyadøøy jøts ku ja yja'aji ja nwindson'ajtim, winets ja ñikijxyit nijan ja ttatøjkiyi'ñ (pø tøxi ja wyinaty tjeñ) jøts ja ñidøjkiyi'ñ. ⁸ Jøts øøts jam mejy'am ja barki nyikja'jty, jøts ja nda'ajkxmajk ja nbajidity janch ujs

abøki ja ajkx, pø jadukmagø'pxy xajkxi dø'øn ja jam wyinaty yjaaka'ity jøts øøts nbaatnit ja naajx. ⁹ Xjats ku øøts jam nwinajky, jøts øøts nbaajty ja jøndsabajk yikxon tø kya'kxy, jøts ja ajkx tu'uk tø yikjingtoni, jøts tsapkaaky abiky. ¹⁰ Winets øøts xnimaay ja nwindson'ajtim Jesús:

—Yikmendi tu'uk majtsk ajkx midi ixjanim tø xjuutti.

¹¹ Jøts ja Simón Pedro pyejty jam barkijotp jøts ja tjidøjtpidsiimy ja ta'ajkxmajk, janch ujts abøki tum ja møjaty ajkx, tukmagø'pxy ja wixijkxmyaktigøøk; jøts nika'ap ja xuumy yjapøøjty øy idø'øn ja tyimyjajadine'eni. ¹² Jøts ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ:

—Men m'ajop'atti.

Jøts ja pabøjkpitøjk ni tu'ugin ja sa kyawa'andi pøni pøn idø'øn ja', pø tøxi ja wyinaty tnijawidi jøts ku ja yja'aji ja nwindson'ajtim. ¹³ Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja wingon ñimejnidøø, jøts ja tnixajiyi'ñ ja tsapkaaky, jøts ja ojts myø'oyidi møøt ja ajkx.

¹⁴ Ya'at idø'øn møøt myidigøøk ojk yjaty ku ja nwindson'ajtim Jesús ñanky'ijxyi ma ja pyabøjkpitøjk jam, ku ja wyinaty tø yujukpyiky jadigojk.

Ku Jesús møøt ñagyajpxyi ja Simón Pedro

¹⁵ Xjats ku ja y'ajop'ajt'abajtidøø, winets ja nwindson'ajtim Jesús tnimaay ja Simón Pedro midi ja Jonás myajnkíp:

—Simón, ¿xtsojpk øts jawaani sam øts ya'at xtsoktin?

Jøts ja Pedro ja t'adsøøy:

—Ndsøjkpy me nwindson'ajtim, wa'ats mets ja xnijawi jøts ku me ndsøky.

Winets ja nwindson'ajtim Jesús ja ñimaajyøø:

—Winets ø xnøø'møøjyit xuu'møøjyit ja nbabøjkpitøjk.

¹⁶ Jøts ja mimajtsk ojk kujk yiktiibyiky ja Jonás myajnk, yide'en ja yiknimaay:

—Simón, ¿xtsojpk øts?

Jøts ja Pedro ja t'adsøøy:

—Ndsøjkpy nwindson'ajtim, wa'ats mets ja xnijawi.

Jøts ja ojts ñii'mxyi ja nwindson'ajtim Jesús:

—Winets ø xnøø'møøjyit xuu'møøjyit ja nja'.

¹⁷ Jøts ja midigøøk ojk yiknimaay ja Jonás myajnk:

—Simón, ¿xtsojpk øts?

Winetnimts ja Pedro yjotmay'oo'kpijky, ku ja midigøøk ojk yide'en yiktøøji ja nwindson'ajtim pøni chøjkpy ja', jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, mets tuki'iyi mnija'wip. Mnija'wipxi wa'ats jøts ku ndsøky.

Jøts ja nwindson'ajtim Jesús wyaañ, jøts ja ñimaajyøø:

—Mets ndanipijky amuum, jøts xnøø'møøjyt xuu'møøjyt ja nbabøjkpitøjk. ¹⁸ Janch idø'øn nnøjmi, jøts ku y'ijty mjaak'una'jk'atynim, yikxon y'ijty mjaaknaxyøxyi jøts mni-jkxy pøni mā kø'øm xtsøky; kuts ja møjaa'y'ajtin xpatnit, jøts mxajtøønit, wyenkpts mets ja mwet mmo'ojoyip jøts ja myiknøjkxit mā me ka'ap mjanøjkxwā'añ.

¹⁹ Ku ja nwindson'ajtim Jesús jade'en wyaañ, ja' idø'øn ja yjatippy sa ja Pedro ja o'jkin tpaatt ku yikøyakt, jøts ja Dios jade'en yikmøjāwit yikunuu'kxyjāwit. Jøts ja ojts ñi'mxyi:

—iPaduujnik øts yø nja', kidi øts xmajtstu'uty!

Ja Jesús pyabøjkpi midì janchminamyaaajyip

²⁰ Xjats ku ja Pedro y'ejxjimbijty, jøts ja ojts t'ixy jøts ku øts nbamiñ midì ja nwindson'ajtim Jesús janchminamyaaajyip. Øts ja nwindson'ajtim Jesús jam wyinaty nbutsinaapy ku øøts wyinaty xjøøøjty n'a'ux'aty, jøts øts wyinaty nwindson'ajtim n'amidøøy: "Windsøn'ajtim, ¿pøn idø'øn mga'ødyunwajnip?"

²¹ Jøts ku dø'øn ja Pedro ja ojts y'ijxyi, winets ja Pedro tnimaay ja nwindson'ajtim Jesús:

—Windsøn'ajtim, jøts yø', ¿sats yø yjatt?

²² Jøts ja nwindson'ajtim Jesús ja ojts yide'en y'adsøyi:

—¿Ti mets yø xunk'aty, njadyimyjayikjuiky'aty øts yø' nay jaa ku ø nme'ent jadigojk? Tujnik øts yø nja' tu'ugyi.

²³ Xjats ja ayuujk yø'øgyøjy, jøts ja jade'en tnimadow'atti pøn jaty ja nwindson'ajtim Jesús yja' pabøjkpi, jøts ku ja'abi pabøjkpi ka' y'ookt. Kajade'enipts ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty tø tnøjmi ja Pedro jøts ku ja'abi pabøjkpi ka' y'ookt, pø yide'enxi ja wyaañ jøts ku ka' ttunk'attit pøni sa ja yjatt.

²⁴ Øts idø'øn Juan, midì'its idø'øn ya'at ayuujk njaadyampy, pø tiy janchxi dø'øn yø'. N'ejx nnija'wiyiñ ñ øøts ku jade'en yjaty.

²⁵ Jaanim yø may ti jaty ja nwindson'ajtim Jesús tyuun, ku ja jeexyip jade'en tø tyimyikja'ay piy køñ, mayts nøky jeexyip chøkyi jøts yikjaagyøxt sam yjaty kyubejty. Jade'en idø'øn ja yjaty.

SA CHINAADYI JA JESÚS KYUDANAABYI

Ku ja Dios Teety ttamiwandaagi ja naxwii'ñit jaa'y ja Espíritu Santo

¹ Migu'uk Teófilo, ja noky midi øts ojts nja'ay mijawyeen, ja' øts jap nguja'ayigyøjx ti jaty Jesús tyuun ku ja tpadøjkiyi'ñ ja tyunk, sa jaty ja tyik'ixpijky ² kunim ja chajpajtni. Ku ja wyinaty ka'anim ñijxy jap tsajpjøtpy, winets ja jawyeen twiwejtskijxy twigongijxy ja jaa'y pøn idø'øn ja wyinaty nadyagugaxwajniyip, ojts ja tkajpxwiijy sa jaty idø'øn ja y'adø'øtstit ku ja tyu'undit, Espíritu Santo ja ja'gyujkin ja møøjyidi. ³ Xjats ku ja Jesús wyinaty tø yja'oo'kni, ojts ja tpaaty ja kyudanaabyi jadigojk jade'eñim sayim idø'øn ja yjaa'y'atyin, wixijkxyøøw ja jam ñanky'eixiyøø, jøts ja jade'en wa'ats ttuk'ixy ja tiy'ajtin ja kyudanaabyi ku ja ejtp yjujky'aty; jade'en idø'øn ja jam ttukmadoogijxy ja kyudanaabyi sa jaty ja y'eixi tyiyi, ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y.

⁴ Ku dø'øn ja jade'en tjaakmøøtsinaay ja kyudanaabyi jøts ja t'ane'jmy jøts ja ka'ap ñøjkxtit ma ja kajp txøøwi Jerusalén. Yide'en ja tnimaay:

—M'awejxtip idø'øn ja' midi øts nDeety tø mdamiwanda'agyidi, midi kawinaak ojk meets tø ndamimadya'aky. ⁵ Janch idø'øn ja' ku ja Juan ttuktanøbejty ja nøø, jøts tsojk meets nøjkx nduktatøkidi ja Espíritu Santo.

Ku ja Jesús chajpejty

⁶ Xjats ku ja pyabøjkpitøjk jam wyinaty tø tminabyaadyidi ja wyindsøn, winets ja tyiktøødøø jøts ja tnimaadyøø:

—Windsøn, zyamnim inet ja Israelit kajp xmo'ot jøts ja kø'øm jadigojk ñay'ana'amiyidit, jøts ja kø'øm ñankyutujkxiyidit pøni ti ja kø'øm tyunwandip?

⁷ Xjats ja Jesús y'adsøøj jøts ja wyaan:

—Ka' meets ja mbaat'aty jøts meets ja xnijawit pøni juuni ja Dios Teety jade'en y'adø'øtst, pøni ti xøøw pøni ti po' ja jade'en ttunwa'ant. Ja' ja tu'ugyi tnija'wip, jøts ja' tu'ugyi tmøøt'ajtp ja møk'ajtin jøts ja jade'en ttu'unt. ⁸ Ku meets ja Espíritu Santo wyinaty tø mnimiñi, winets meets ja nøjkx jaty mmø'øyi ja møk'ajtin jøts øts xniga'ama'adyit jawyeen jam Jerusalén, nayide'enmi tuki'iyi wine'enin jam chøønidi Judeit etjotp, sam nayide'en jam Samariit etjotp, winetnimts øts xniga'ama'adyit ømyadsowi mabaat naxwii'ñit y'øjx y'oojk.

⁹ Tø ja Jesús wyinaty jade'en wya'añ, wa'ats idø'on ja pyabøjkpitøjk ja wyinaty ixjam y'ijxyi ku ja chajpejty; jøts ja jadi'iñi yoots yik'adigø'øñiyøø, jøts ja pyabøjkpitøjk ja jade'en nima kya'uk'ejxpajtniyøø. ¹⁰ Ixjam idø'on ja wyinaty øy pyat'ejxti ku ja Jesús jade'en chajpejty, winets yaa'dyøjk namajtsk adsu'jky kyaxø'ktøø ma ja jam wyinaty, ankilis ja'adi, jøts tumboop wet ja wyet'ajttip, ¹¹ xjats ja yide'en ñimaajyidøø:

—Meets Galile'it jaa'dyi, ðtiku yø tsajp jade'en xpat'ejxti? Tøxi x'ejxti ku ja Jesús tø pyatøki jap tsajpjøtpy, ðkidi? Nayide'en ja nøjkx jadigojk myiñ sa ja tø pyatøki tsajpjøtpy.

Ku ja Matías yikpiktaajky jøts ja tkudanit ja Judas oo'kpi

¹² Xjats ja jam kojpkøjxp choo'ndøø midi txøøw'ajtp Olivos, jøts ja ojts ñøjkxti Jerusalén, jade'enin ja ojts tniyø'øyidi waani sa ja yø'ødyi ku ja poo'kxin xøøw tpaaty. ¹³ Xjats ku dø'on ja jam yja'ttøø kajpjotp, winets ja kyøxpajttøø jap nipatøkijxpy ma ja Pedro jam wyinaty tø yja'ta'akti møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, møøt ja Andrés, møøt ja Felipe, møøt ja Tomás, møøt ja Bartolomé, møøt ja Mateo, jøts møøt ja yjadu'ukpi Jacobo pøn ja Alfeo y'u'nk'ajtpy, jøts møøt ja Simón zelote, jøts nayide'en møøt ja Jacobo y'uch Judas. ¹⁴ Niduki'iyi dø'on ja jam jade'en xyiminamyukyidi jøts ja Dios'ajot'ajtmukti jøts ja wyinmaa'ñ ja tu'ugyi tyik'etti møøt ja Jesús myigu'ukti, møøt ja María midi ja tyaak'ajtpy, jøts møøt nayide'en winaagin ja tø'øxyøjkti, jade'en idø'on ja jam wyinaty xyimidios'ajot'ajtmukti.

¹⁵ Xjats idø'on ja Pedro winet'et tyanaagyukiyi'ñ jam jaa'y agujkp pøn tjanchja'widip ja Jesús, jam idø'on ja jaa'y wyinaty nimagø'pxy ja ee'pxindi, jøts ja Pedro jade'en kyajpxwa'kxy:

¹⁶ —Meets migu'uktøjkti, tø dø'on ja jade'en yjanchjaty sa ja Dios kyajpxy wya'añ, ku ja Espíritu Santo jap jade'en kø'øm wyaañ, midi ja David kyajpxnajx ku ja ojts tñimadya'aky ja Judas, ja' pøn tuu'waaw ja jaa'y jøts yikmatst ja Jesús. ¹⁷ Øøts idø'on nmigu'uk ja' ja Judas pøn idø'on jade'en adøøjts, nayi ya'atpi tunk ja y'ijty tyumpy midi øø ndumpy. ¹⁸ Xjats ja ñøjkxnaa jøts ja ojts tjuy naajx, ja meen ja tyagujuuy midi ja ojts yiktamijuy ku ja Jesús ja jade'en tkøyajky; jøts ja nay jam kyidaay, winets ja kø'øm ñañajtskuwojpiyøø, jøts yjoojt ja kyil'ch jøts ja tyiinch pyidsømgijxy. ¹⁹ Xjats ja jaa'y ja jade'en tnija'widøø pøn jam wyinaty tsinaadyip Jerusalén, winets ja tyikxøbajttøø ja naajx Acéldama, midi tyijpy Ni'jpkyam, jade'en ja ttejtti ku kyø'øm ayuujk ja tkajpxti. ²⁰ Jøts ja David yide'en jap ja nøky tyikwa'añ ma ja Salmos jap yikuja'ayi: Wan ja tyøjk abak ttañ, wan jap pøn tkidyimchøøni. Wan tñajststu'uty tyunk jøts jadu'uk ja jaa'y tyøkit tumbi.

²¹ 'Paty øøts ya'at jaa'y nidu'ugin nyiktunwa'añ pøn øøts jeky tø xpawidity, wine'en øøts ja nwindson'ajtim ya tø x'atsmøøtsøøni, ²² jaayip øøts yø jade'en xmøøtwidity ku nwindson'ajtim ja Juan ojts yiknøbetyi, kunim ja tø pyatøki jap tsajpjøtpy. Paty øøts ya'at jaa'y nidu'ugin ndsøky, jøts øøts yø møøt ngajpwa'kxt ku ja nwindson'ajtim tø pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.

²³ Ku ja Pedro jade'en wyaañ, xjats ja twi'ejxtøø namajtsk ja jaa'y pøn ja nidu'ugin pyikta'akwandip: ja José ojts yikwiwich pøn tigøøk ja xyøøw, Barsabás ja yiktijy jøts nayi yiktejp Justo, ja Matías ja ojts møøt yikwiwich. ²⁴ Xjats ja jaa'y yide'en t'ajot'attøø ja Dios U'nk:

—Nwindson'ajtim Jesucristo, mets mnija'wip sa jaty pøn jadu'uk jadu'uk wyinmay, yø jaa'y ixa øøts tø nwiwich nama-jtsk, tuknija'wik øøts pøni pøn me mdsøjkpy, ²⁵ wan ja tunk ttuñ midi ja Judas tø tmajtsu'uty, ja'agøjxp ku tø pyøkyuñ jøts ja tø ñijkxy jap mā ja pyaat'aty.

²⁶ Winets ojts nidu'uk yikpikta'aky ja ñamajtskpi jaa'y, ja Matías ojts tyaja'adyiyi ja tunk, winets ja ojts yiktabuwetsi ja ñimaktu'ukpi jaa'dyi pøn ja nwindson'ajtim Jesucristo tku-danaadyip.

2

Ku ja Espíritu Santo myiñ

¹ Ku ja Pentecostés xøøw tpaajty, tyimwyinet'et idø'øn ja Jesús kyudanaabyi wyinaty niduki'iyi tø ñamyukyidi jap tøjkjøtpy ² ku adsu'jky tmadoodøø jøts ku y'amu'uy jade'en sam ku møk pyøjyin, japts tsajpjøtpy chøøñ, jøts ja tøjki jam amuum ñojktaajky mā ja jam wyinaty tø ñamyukyidi. ³ Winets ja jade'en t'ejxpatti ejxim ja jøøn yowin, tu'uk tu'uk idø'øn ja jade'en tmøøt'atti kyubajkp. Ja tu'ukpi jøøn idø'øn wyinaty tø ñawya'kxyi. ⁴ Xjats ja niduki'iyi tyatøjkiyidøø ja Espíritu Santo, jøts wenk ayuujk ja jaty tkajpxtøø sa jaty ja pøngapøn yik'awijyi ja Espíritu Santo.

⁵ Jamts idø'øn wyinet'et ja jaa'y wyinatyøø jam Jerusalén pøn nayi israelit jaa'dyi, ja ku abikyajp chinaañidi, ka'ap ja jam wyinaty y'ukugajp'ajtnidi. ⁶ Ku ja jade'en tmadoodøø y'amu'uy kyida'aky, winets ja t'anøjkxidøø mā ja tmadoodøø y'amu'uy, kuts jam yja'ttøø, ka'ap ja jam y'ukwinmaa'nbyatnidi, ja'agøjxp ku ja tmadoodøø ja y'ayuujk yikajpxti, pøni sa jaty ja nidu'uk nidu'uk t'ayuujk'atti. (Jade'en ja kyajpxwa'kxtøø ja jaa'y pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesucristo.) ⁷ Xjats ja jadi'iñi myondi y'ookti, jøts ja xem yam nawyajnidoø:

—¿Ti kidi ja Galile'itjaa'yip ya'atti ixa jade'en kyajpxti?
⁸ ¿Sudso yø jade'en tkajpxti yø ayuujk midi adøm nidu'uk jaty ngajpxyindip, sa jaty pøngapøn ja y'ayuujk tø t'aniweji?
⁹ Ixa ja jaa'y ixyamdi pøn kugajp'ajttip jam Partia, jam Media, jam Elam, ma Mesopotamia, jam Judea, jam Capadocia, jam Ponto, jam Asia, ¹⁰ jam Frigia, jam Panfilia, jam Egipto, ma jaty kajp jam Africa, jambaat yø kyugajpidi jam Cirenit kajp ixkø'øm. Nay jats ja romanosti pøn ya tø kya'axti, pønts ya tø yagakaxti tø ja israelit jaa'y ja chinaa'yin tpadøjkiñidi.
¹¹ Nay jaa ja jaa'y ya tø yja'atti midi tsoo'ndip jam Creta, jam Arabia; niduki'iyi yø jade'en tømadoø'yindi ku yø tñigajpxti tñimadya'akti ja Dios myøk'ajtin, jøts jade'en xmigajpxyindi sa adøm n'ayuujk nidu'uk nidu'uk.

¹² Jade'en ja nawyajnidøø, nigyumaap idø'øn tyimyja'widøø, jadi'iñi ja kya'ukwinmaa'nbyatnidi xjats ja xem yam ñañimaajyidøø ti dø'øn tuujnip.

¹³ Jamts ja jaa'y jadu'ukti pøn ttaxektip, yide'en ja ñawyaam'iyidi:

—Mujkidip yø jaa'y, paty yø jade'en y'amu'ugyikajpxti.

Ku ja Pedro ojs kyajpxy jam mayjaa'y aguikp

¹⁴ Ku dø'øn ja jaa'y jade'en ñawyajnidøø, winets ja Pedro wya'kukidøø møøt ja ñimaktu'ukpi myigu'uk, jøts møk'ampy tñigajpxy ja mayjaa'y, jøts tñøjmi:

—Meets Judeit jaa'dyi, jøts nayide'en niduki'iyi pøn jaty ya tsinaadyip Jerusalén, ukja'gyukidi yikxon midi øts ixyam nnigajpxwampy. ¹⁵ Ka'ap øøts nmu'ugyi sa meets nugo mjawinmay, nipøn jøpyi kyamu'ugyi, apeni xøøw ixa pyetynim. ¹⁶ Jajtp idø'øn ixyam jade'en sam ja Dios Teety tñimaay ja kyugajpxy, pøn txøøw'ajt Joel, ku ja jade'en wyaañ:

¹⁷ Ku wyinaty ja naxwii'ñit tyigatswani, winets øts ja'abi xøøw møk'ampy ja naxwii'ñit jaa'y nduk-tatøkit ja n'Espíritu Santo ømyagajpi; nyikugajpxy'atp øts ja mutskuna'jktøjkti, jøts ndukwinguma'ap øts ja wajtyøjkti kiixyi'idi sa wyinaty yjatwa'añ ya naxwiiñ,

jøts nayi xwinguma'adip øts ja møjaa'dyøjkti.

¹⁸ Xjats øts nay ja'abi xøøw møk'ampy nøjkx nduktatøkidi ja n'Espíritu Santo ja'abi dø'øndi, pøn øts nja' wyinaty amumjoojt xpadunwajniyidip,

ja'ats øts n'ayuujk nøjkx møk'ampy xkajpxwa'kxiyidip, øy ja yjayaad'yøjki øy ja yjatø'øxyøjki.

¹⁹ Nanky'eixip øts jam tsajpwemp ja nmilagri'ajtin, jøts nayide'en ya naxwiiñ nnanky'eixit ku ja ni'jpy yø'øty, jøts ja jøøn mye'ent, winets yjojkta'atst.

²⁰ Jøts ja xøøw y'ookt, jøts ja po' ni'jpyin kyaxø'økt,

ku dø'øn jade'en yjatt winets ø nme'ent, pø øtsxi mee
xwindsøn'ajtp,

jøts nyikjatt ja xøøw sam nijuuni xka'ejxtinim.

²¹ Jøts niduki'iyi pøni pøn jaty ø xminuu'kxakp, ja'ats ø
nyiknitso'ok'attip.

Jade'en ja Joel ja Dios kyajpxy y'ayuujk tyiknajxøø.

Xjats ja Pedro yide'en tjaaknimaay ja myigu'uk:

²² —Jaak'ukmadowdi meets Israelit jaa'y midi øts
njaaknigajpxwampy: Ja Jesús Nazaretit jaa'y, tø ja Dios
Teety ja myøk'ajtin myø'øyi, jøts janch tsuj janch møj ja
milagri ttuñ, jøts may ja ejxa'añ jade'en mmø'øyidi Dios Teety
myøk'ajtingøjxp, paty xnijawidit ku ja Dios Teety møøt y'ity.

²³ Xjats ku meets øjts myikømø'øy, ti nduu'nimp, tø yjaty
kyubety tuki'iyi pøni sa ja Dios Teety kø'øm tpiktaajky jekyip,
jøts nay ja' meets øjts xmach jøts xtsumdøø xiidyøø, jøts ja
ka'øybi jaa'y xukyik'ookti jam kruskøjxp. ²⁴ Xjats ja Dios
Teety øjts jadigojk tyikjujkyiky, jøts tyik'awa'atspidsiimy
jap oo'kpi jutjøtpy; ja'agøjxp ku ka' pyaat'aty jøts ja o'jkin
xemikøjxp tkupøkt. ²⁵ Yide'en ja rey David øjts ja Dios Teety
yikugajpxy'aty sa ja Jesús kyajpxy y'ayuujk:

Mets Teety, ejtp me møøt njujky'aty m'aga'ngyø'ampy;

jøts ka'ap øts pøn x'adsø'øgit.

²⁶ Paty øts n'anmija'win janch jotkujk nnayjawiyi, jøts øts ja
nxondaajkin jade'en nnigajpxy.

Øy n'ookt, ka' ti jotmay njagyapt;

²⁷ ja'agøjxp ku mets ka'ap ja n'anmija'win xyikta'ant ma
oo'kpi yja' tyandi,

jøts nika'ap øts nnine'kx xyikwindigøøjyiyit, pø øtsxi me
xtsøky'ajtp.

²⁸ Tø øts xuknijawi ku njujkyøkt jadigojk ku wyinaty tø
n'øøky,

jøts nayide'en xyikxonjatt ku mets xemikøjxp nmøøt'ett.

Jade'en ja David tyiknaajx ja Jesús kyajpxy.

Xjats ja Pedro tjaaknimaay yide'en ja myigu'uk:

²⁹ —Migu'uktøjkti, wa'ats yiknijawi ku adøm n'apteety'amøj
David øjts y'øøky jøts ñaxøkiyñ, nay ja n'ijxyindi ma ja yjut
ma øjts ñaxøki. ³⁰ Ja David, ja' Dios kugajpxy'ajtiyøø jøts
ñija'wip sa wyinaty ja Dios møk wyanda'aky, ku wyinaty tu'uk
y'ap yikpikta'aky yiknitsokpi ya naxwiñ, jøts nayide'en yiku-
tukt sami David kyutujkin. ³¹ Jade'en idø'øn ja David jekyip
tnijawi, jøts jade'en tnigajpxy ku ja Cristo yjujkyøkojmit
jøts ni ja ñine'kx kyawindigø'øty. ³² Pøn ja David ñigajpx
ñimadyaajk, ja Jesús idø'øn ja', ja' idø'øn ja Dios Teety tø
yikjujkyiky, pø tøxi øøts ja wa'ats n'ixy, pø tøxi øøts ja
wa'ats nnijawi. ³³ Jøts ja Dios Teety ja nayide'en yiktsajpajtøø

jøts pyiktaajkøø y'aga'ngyø'ampy, jøts jade'en ja møj kutujk myø'øyi; jøts ja' tkajxp ja Espíritu Santo ya naxwiiñ midi ja Dios Teety wyinaty kø'øm tø twanda'aky, jøts ja' idø'on ja myøk'ajtin yø' midi ixa m'ejxtip mmadoodip. ³⁴ Pø kidi ja Davidipxi kø'øm tsajpajt, ja'ayi ku David ojts yide'en wyā'añ ku ja nwindson'ajtim Jesús ja Dios Teety yide'en ñimaajiyi:

“Ixa'ak, jøts ø xputsøønit n'aga'ñ'ampy,

³⁵ jøts øts yø mmidsep nmimajadakøxt.”

³⁶ 'Meets Israelit jaa'y kuwani niduki'iyi ka'pxy xnijawidit, jøts ku ja Jesús pøn meets kø'øm mdukyikruspajt ja abiky jaa'y, ja' yø' pøn ja Dios ixyam tø kø'øm tpikta'aky møj windsøn jøts yiknitsokpi.

³⁷ Ku dø'on jade'en tmadowdi ja Pedro kyajpxy, winets ja jotmay tyatøjkiyidøø, xjats ja Pedro yiknimaay møøt ja ñimaktu'ukpi myigu'uk:

—Migu'uktøjkti, ¿sudso'ampy øø ndu'unt?

³⁸ Xjats ja Pedro t'adsojimbijty jøts tnimaay:

—Yø mbøktyu'unin mmajtstu'uttip, jøts mnøbattit nidu'uk jaty Jesús xyøøgøjxp, jøts jade'en myikpojkpimaa'kxtit; jøts nayide'en ja Dios Teety mduktatøkiyidit ja y'Espíritu Santo.

³⁹ Meets m'ø'y'ajtin yø', møøt m'u'nk møøt m'unā'jkti, jøts nayide'en pøn jaty jagam tsinaadyip; uk niduki'iyits ja'adi pøni pøn jaty ja Dios Teety kø'øm wyiwetswampy.

⁴⁰ Yide'en idø'on ja Pedro ojts tkajpxwijy ja jaa'y, jøts tnimaay:

—Majtstu'utti yø'øbi jaa'y pøn ja nwindson'ajtim Dios yja' tkajanchja'widip.

⁴¹ Xjats ku ja Pedro jade'en tnimaay, winets ja jaa'y ñøjkxtøø nøbajtpi pøn jaty tmibøjktøø ja Pedro y'ayuujk; ja'abi xøøwts ja Jesús yja' ojts ñamayi nidigøøk mil. ⁴² Niduknax idø'on ja t'ixpøkti sa ja Jesús kyudanaabyi y'awa'andi, jotkujk idø'on ja jam tu'ugyi chøønidi, jøts ku ñamyukyidi dios'ajot'ajtpi, jøts ja tsapkaaky tkaydi Jesús y'oo'kingøjxp.

Sa chinaadyi ja myijawyeembi ja Jesús janchja'wibidi

⁴³ Xjats ja jaa'y ñigyumaap idø'on ja tja'widøø ku ja Jesús kyudanaabyi ja mamylagri tnanky'ijxyidi. ⁴⁴ Tu'ugyi ja wyinmaa'ñ ja tyik'etti pøn jaty ja Jesús yja' tpabøjkiyip jøts ñadyagumayidi ja pyikta'aky; ⁴⁵ jøts ttookti pøni ti jaty pøn myøøt'ajtpy, xjats jade'en ja nimeeñ tyikwa'kxidøø pøni sa jadu'uk jadu'uk yja' kya'ity. ⁴⁶ Jabom jabom idø'on ja jap ñamyukyidi møj tsaptøjkjotp, jøts nayide'en awingujk tøjkjøtpy, jøts ja chapkaaky jap tyikwa'kxti, jøts jade'en ejtni xoni kyaydi, jøts jade'en nipøn kyanamyøjpikta'agyi. ⁴⁷ Jøts ja Dios Teety jade'en tjanchkajxa'akti jøts ja kajp jaa'y jade'en

yjanchøkyidi; jabom jabom idø'øn ja nwindson'ajtim Jesús tyikmayi ja yja' pøn jaty yikpojkipimaa'kxtip.

3

Ku ja pakma'at jaa'y choknaa

¹ Tuk'ojk idø'øn ja Pedro ojts tmøøtnijxxy ja Juan jam tsaptøjkjotp, wyinaky xøøw ja ñøjkxtøø wine'enin ja jaa'y jam wyinaty xyuminamyukyidøø dios'ajot'ajtpi. ² Jamts idø'øn wyinaty tu'uk ja jaa'y pøn ja tyeky ma'at. Ejtp idø'øn ja jam xyumiyikwaanijxxy jam tsaptøjk agø'øm ma ja tsaptøjk'aaw jam midi txøøw'ajtp Hermosa. Jamts ja myigu'uk yiktaajniyi, jøts ja jam yiklimunsimuky ku jam pøn tyøki tsaptøjkjotp. ³ Xjats ku ja pakma'at jaa'y ojts t'ejxpaaty ja Pedro møøt ja Juan, ku ja jam wyinaty tyøkiwya'andi tsaptøjkjotp, winets ja t'amidøøy ja limunsi. ⁴ Xjats ja Pedro møøt ja Juan twin'ejxjøøktøø ja pakma'at jaa'y, jøts ja Pedro wyaañ:

—Win'ejxk øøts.

⁵ Xjats ja jaa'y yjanch'ejxji'jky, yide'en ja wyinmaay, yikmo'op idø'øn ja tijy øy ti yiin waan. ⁶ Winets Pedro ja ñimaajyøø:

—Kidi meenip øø nmiwidijtpy, ja'abi øø ndumpy midi øø xukmiwidejtp ja nwindson'ajtim Jesús pøn ojts chøøni jam Nazaret, pidø'kni jøts myø'øñit.

⁷ Xjats ja Pedro ja jaa'y tmajch y'aga'ngyø'køjxp jøts ja twejtsji'jky, ja'ayi ja jade'en ttuun winets ja tyeky ja jatyi wya'kmøkiyi'ñ, jatyi tyekyo'kt ja myøkpjiky. ⁸ Xjats ja pakma'at jaa'y jade'en kanimøjaaw yjanchwo'onji'jky, jøts ja tyanaagyukiyi'ñ, jatyi ja ojts yø'øyyi'iky. Xjats ja tmøøtøjkidøø jap tsaptøjkjotpy, ñiyukwo'oni ñichajpwo'oni ja jap t'ajot'aty ja Dios. ⁹ Niduki'iyi jaa'y ja ojts t'ejxti ku ja pakma'at jaa'y jade'en yø'øy, jøts ku ja jade'en tjanchtukmøjaw i tjanchtukunuu'kxyjawi ja Dios. ¹⁰ Xjats ja ñigyumaap tyimya'widøø pø ma ja tyimñayja'widøø ku dø'øn jade'en wyinaty tø yjaty. Ja'widip tsø'jkidip idø'øn ja jamdi, kumi ñija'widip ja wyinaty ku ja yja'aji pøn jam wyinaty xumiyikmujkp jam tsaptøjk agø'øm, ma ja tsaptøjk'aaw jam midi txøøw'ajtp Hermosa.

Ku ja Pedro kyajpxwa'kxy jam møj tsaptøjk agø'øm midi yiktejp Salomón Tyøjkweenk

¹¹ Ja pakma'at jaa'y pøn idø'øn wyinaty tø myøkpiky, ka'ap ja t'ukmajstutni ja Pedro jøts ja Juan, winets ja jaa'y pyujt-mendøø ma dø'øn ja jam wyinaty, jadi'iñi ja myondi tyukti paty ja jam myendi tsaptøjk agø'øm midi txøøw'ajtp Salomón Tyøjkweenk. ¹² Xjats ku ja Pedro jade'en ojts t'ixy ja jaa'y, winets ja tnimaay:

—Israelit jaa'dyi, ¿tiku ñigyumaap xjawidi? ¿Tiku oo xwin'ixy, yide'en meets idø'øn yjawí mwani, øøts idø'øn yø xijy kø'øm møk'ajtin tø nduktatsø'øky yø jaa'y ku yø tø yø'øbyiky, uk ja' øøts idø'øn yø xijy tø nduktatsø'øky ku øøts ja Dios janchtsuj n'ajot'aty? ¹³ Ka'ap yjade'eni, ja Dios Teety jade'en tø tmø'øy møk'ajtin ja y'U'nk Jesús, ja Dios Teety pøn adøm n'apteety'amøj Abraham Dios'ajttip, møøt n'apteety'amøj Isaac, jøts nayide'en møøt ja Jacobo. Ja' y'U'nk ja myøk'ajtin jade'en tmøøt'ajtp, ja Jesús pøn ja Dios Teety y'U'nk'ajtpy, ja' pøn meets mgøyajk jam yikutujkpi wyindum. Jøts ku ja Pilato ja wyinaty tjamajtstu'utwa'añ, ka'ats meets ja xnankyikpidsøjmi. ¹⁴ Ja' mee ne'egi myik'awa'atspidsøøm pøn wyinaty tø tyundigøy, jøts meets ja ka'ap xnankmyajtstuujtøø pøn wa'ats, pøn katundigøøpy niwine'enin. ¹⁵ Jade'ents meets ja xyik'ø'jky ja yikjujky'ajtpi. Jøts tø Dios ja jadigojk yikpidi'igyi jap oo'kpi jutjøtpy, tø øøts idø'øn ja jade'en ndy-imybyaaty ndyimy'ixy, øøts idø'øn ñamyayi nøjkxp testigi. ¹⁶ Ja' idø'øn yø jaa'y jade'en tø yikmøkpiky ku yø tø t'ajot'aty, ku yø tø tmøjpikta'aky ja Jesús. M'ijxy'ajttip mnija'widip yø pakma'at jaa'y jøts ku tø yikmøkpiky, jøts ixa dø'øn jade'en x'ejxti møk møjaaw.

¹⁷ Migu'uktøjkti, wa'ats øts ja nnijawi ku meets ja mwindsøn møøt mnabyudøjkiyidøø, jøts meets ja Jesús xyik'oo'ktøø, nugo ja jade'en xundøø, ni xkanijawi meets ja' pø tigøjxp jade'en m'adøtstøø. Ka'ap meets ja xnijawi pø tidam meets idø'øn mjatumpy. ¹⁸ Xjats ja Dios tø tjanchyik'aduky ja wyanda'aky ku myagyajpxnaxpi ja tyikwaañ: jøts ku ja yiknitsokpi wyinaty jade'en y'ayo'ombaatawa'añ. ¹⁹ Paty mbøktyu'unin xmajtstu'uttit xyiktigatstit ja mdsinaa'yin, ja'myatsti ja Dios Teety jøts ja tyakt ja øxyøøw ja øyjumøjt, ²⁰ jøts ja tkaxt ja Jesús pøn ja wyinaty jekyip tø ttanibiktaagi jøts adøm ja xyiknitso'ok'ajtindit. ²¹ Øy idø'øn ja Jesús ixyam ndejint tø yjatañ jap tsajpjøtpy, jaanim ku ja Dios Teety ja kø'øm tyik'øyigyøxt pøni ti dø'øn ja tyunwampy, jade'en sa ja myagyugajpxy ja kø'øm t'agajpxiyi'ñ ku ja jade'en wyandøø pøn jaty tsinaadyøø jekyip. ²² Jade'en adøm n'apteety'amøj ojts yiknimaa'yindi ku Moisés ja ojts ñii'mxyidi: "Mdanigaxidip ja Dios Teety tu'uk ja kugajpxy, meets mgø'øm migu'uk nøjkx kø'øm yikpikta'aky jade'en sa ø kø'øm nyikpiktaajky. Mimado'odip idø'øn ja' pøni sa jaty ja wyinaty mni'mxyidi, ²³ pøni pøn ja wyinaty tkamimadoop, ka'ap ja t'ukmøøtsinaañidit ja myigu'uk, kuwani ja jaty wyindigø'ødyit."

²⁴ Jade'en idø'øn ja Dios kyugajpxy wyandøø, ja' idø'øn ja ñigajpxtøø sa jaty yjatt kyubatt, ti jaty tunip ya'atpi jumøjt,

jaayip ja jade'en wyangaktøø ku ja Samuel jade'en jawyeen wyaañ. ²⁵ Tum meets ja Dios kyugajpxy m'u'nk'ajttip, jøts paty ja Dios ojts tpikta'aky tu'uk ja kutujk midi ja aptøjk ojts yikmo'odi, jøts meets kidi xyikwindigø y ja m'anmija'win jam Dios wyindum, yide'en idø'øn ja Abraham Dios ojts ñii'mxyi: "Tuki'iyi ja teety ja taak, ja u'nk ja una'jk nøjkx yikunuu'kxkøxti mets m'ap mets m'una'jkøjxp." ²⁶ Ku ja Dios tyikpidsiimy jadigojk ja y'U'nk Jesús jap oo'kpi jutjøtpy, jawyeen ja ojts mdaniguexyidi jøts ja mgunuu'kxidit, jøts niduki'iyi xmajtstu'uttit ja mga'ødyu'unindi.

4

Ku ja Pedro møøt ja Juan ojts twingunøjkxidi ja kudunktøjkti

¹ Nay ixam idø'øn ja Pedro ja jaa'y wyinaty tmigajpxti møøt ja Juan, ku ja teetyøjk jam myendøø møøt ja tsaptøjk ejx'ejtpi windsøn, jøts møøt ja saduceotøjkti. ² Tø dø'øn ja wyinaty yikxon yjanch'ambøkti, ja'agøjxp ku ja Pedro møøt ja Juan tyik'ixpøkti ja jaa'y, ku ja wya'andi jøts ku oo'kpi pyidsø'ømdit jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, kumi tø ja Jesús wyinaty kø'øm pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy. ³ Xjats idø'øn ja ojts yikmajtsnidi jøts ja yiktsumnidøø, kyimjabomnim ja yiktiidyundøø kumi tsuu'nip wyinaty ku ja yiktsumdøø. ⁴ May jaa'y idø'øn wyinaty tø tjanchjawidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, pøn jaty ja wyinaty tø tpatmadowdi; jawaani kamagoxk mil ja yikmachoopidsiimy ja yaa'dyi pøn tjanchja'widi ja nwindson'ajtim, ku ja wyinaty tø tmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky.

⁵ Xjats ja'abi xøøw winets ja windsøndøjk ñamyujkidøø jam Jerusalén midi t'ana'amdip ja kajp, nay ojts idø'øn ja mayjaa'y jam myendøø, møøt ja kajpxwejpitøjkti midi tundip jam tsaptøjkjotp; ⁶ nay jam idø'øn ja Anás wyinatymi pøn ja teetywindsøn'ajtip møøt ja Caifás, møøt ja Juan, jøts møøt ja Alejandro, niduki'iyi ja jam wyinaty niwinø'øn ja pyaat'atyidi ja teetywindsøn'ajtk. ⁷ Xjats ja Pedro yiknajtswa'widøø møøt ja Juan, jøts ja ojts yikpikta'akti jam agujk'am, winets ja yiktiibyøjktøø, yide'en ja ojts yiknøjmidi:

—¿Pøn yø jade'en tø mdanigutujk'atyidi jøts jade'en m'adø'øtstit, pøn jade'en tø m'ane'emyidi?

⁸ Xjats ja Pedro y'adsøø y, kumi tø ja Espíritu Santo ja wyinaty amuum tyatøkiyi, jøts ja tnimaay:

—Meets windsøndøjkti, meets møjaa'dyøjkti pøn jaty tsinaadyip ya Israel: ⁹ ku øøts idø'øn jade'en tø xyiktiy sa tø chø'øky yø pamaa'y, sa yø tø yik'ødyuñ, ¹⁰ n'adsojimbetp øøts ja m'ayuujk, nnigajpxp øøts ya mayjaa'y agujky, jøts tnijawidit niduki'iyi pøn jaty tsinaadyip ya Israel, jøts yø jaa'y

ixa tyani mee mwinduujy møk møjaaaw. Ja nwindson'ajtim Jesucristo ja' yø tø yiktsø'øgyi pøn kugajp'ajtp jam Nazaret, ja' midi meets ojts xyikruspety, jøts ja' Dios Teety tø yikpidsimyi jadigojk jap oo'kpi jutjōtpy. ¹¹ Jade'en idø'øn ja Jesús ñamyayi tø ñøjxni ejxim ja tsaa midi meets jagam m'ixjibejp, midi mee mgayiktuun jam pøchkyøjxp, jøts ja' ixyam ne'egi tø pyidsimy jadigojk jawaani øy, midi tmach'etkøjxp tuki'iyi ja pøch'aaaw. ¹² Nipøn jadu'uk xkayiknitso'ok'ajtint sa adøm Jesús xyiknitso'ok'ajtyindi, pøn ja Dios tu'ugyi tø ttanibiktaagi ya naxwiiñ.

¹³ Xjats ku ja kudunktøjk t'ejxti ja Pedro møøt ja Juan, ku ja jade'en møk'ampy wyingugajpxiyidi, winets ja t'ejxkajptøø kudam ja kya'ixpiykiidi, ku ja ñugoja'yidi, jøts ja jade'en nugo myaydi tyajti, winets ja t'ejxkajptinim jøts kudam ja yja'adi pøn ja Jesús wyinaty tø tmøøtwidetti. ¹⁴ Jøts ja jaa'y midi wyinaty tø chø'øky, jam idø'øn ja wyinaty tmøøtanidi, paty ja kudunktøjk ka' t'ukmidsepwanidøø. ¹⁵ Xjats ja yika-jxpidsømdøø ma ja mayjaa'y jam wyinaty tø ñamyukyidi, jøts ja kudunktøjk ja agø'ømyidi tkajpx'øydøø. ¹⁶ Yide'en ja ñawajnidøø:

—¿Sa yø jaa'y njanchtuu'nindit? Pø tyumnija'winidipxi yø' pøn jaty ya tsinaadyip Jerusalén jøts ku yø jade'en tø tyik-tuujnidi ja Dios myøk'ajtin, ¿ti jats adøm ja ngagupijkyim ku dø'øn ja jade'en tø yjanchjaty? ¹⁷ Wan yø tkajpx'adsø'jka'andi, jøts ja Jesús ka'ap ja yja' y'ukyikajpxyø'øñit jam mayjaa'y agujkp.

¹⁸ Xjats ja twaadsoodøø ja Pedro møøt ja Juan, ja møk'ampy t'ana'amdøø jøts ja kidi jade'en ja jaa'y t'ukyik'ixpøjknidi, ka'ap ja jade'en t'ukajpxwa'kxinidit ja Jesús yja'. ¹⁹ Winets ja Pedro y'adsoodøø møøt ja Juan, jøts ja wyandøø:

—Ukwinmaagyukidim kø'øm pøni tiy tam jade'en, pøni øy tam ja Dios jade'en tjawi ku mee ne'egi myikmimado'ot, jøts ja kyayikmimado'ot. ²⁰ Nijuuni øøts ja ngamajtstu'utt midi øøts jaa'y nduk'ixpijkpy, kumi tø øøts ja jade'en kø'øm ndyimyadøy, jøts kumi tø øøts ja jade'en kø'øm ndyimy'ixy.

²¹ Winets ja kudunktøjk ja ojts kyajpx'adsø'øgyidi jøts nigidi'iyam ja ojts tyimyikmatsti, yikmajtstuttøø ja jadi'iñi. Nigidi ja yikmiwinmaa'nbyajtidøø sudso ja tyik'ayo'ombaattit, kumi tsø'jkidip ja', niduki'iyi ja kajp jaa'y wyinaty tkajxaknidi ja Dios. ²² Jade'en idø'øn ja pakma'at jaa'y chøøjky, jam idø'øn ja jaa'y yjumøjt ja wyinaty wixijkxy myajtskin pøn ja Dios yiktsoojkiyøø.

Ku ja Jesús yjanchja'wibi t'amidoodøø ja møk'ajtin

²³ Xjats ku ja Pedro møøt ja Juan y'awa'atspidsømdøø, winets ja myigu'uk ja tninøjxxtøø ma ja jap wyinaty, jøts ja ojts

ttamimadya'akti sa jaty teetywindsøn sa jaty mōjaa'dyōjkti ja wyinaty tō ñii'mxyidi. ²⁴ Xjats ku ja myigu'uk ja jade'en tmadoodōō, winets ja niduki'iyi ja Dios t'ajot'ajttōō:

—Kuuyi me Dios Teety jadu'uk mōk'ajtin mōk xmoōdi. Tō xyiknajtskojigyixy tuki'iyi winō'ōn ja pikta'aky y'ity naxwiiñ, wan tsajpi, wan tnaajxi, wan tnōōji tmejyi. Tum mets yō mja'ajtpy amuum.

²⁵ Nayi mets ja David ja Espíritu Santo mdukyik'agajpxiyiñ ku ja xyikwaañ yide'en:

¿Tigōjxp ku jaa'y kajp kajp nugo jotkōjxpim t'ejxti pōn ya jagagugajp'ajttip, pōnts ya kugajp'ajttip, jōts yō tmidundigōōwyamididi ja nwindson'ajtim?

²⁶ Ja windsōndōjkti mididi yikutujktip ya naxwiiñ, ja' tō tmidsepōkti ja nwindson'ajtim,

jōts ja jaa'y mididi t'ana'amdip ja kajp, tō ja ñamyukyidi may'ampy,

jōts ja tnibidō'kti ja Dios Teety, nayide'en ja tmidsepōkti ja yiknitsokpi mididi ja Dios Teety kyejpxy.

²⁷ Jōts janch tō dō'ōn yjaty, kumi jade'en ja Herodes moōt ja Poncio Pilato tō tminamyukyidi ja wenk jaa'y jōts nayide'en yō israelit jaa'dyi ya mōj kajpjōōjty, ja' idō'ōn jade'en tō yikmidsepiky ja m'U'nk Jesús pōn janch tsuj janch wa'ats, pōn me kō'ōm tō xanibiktaagi yiknitsokpi. ²⁸ Tō dō'ōn ja jaa'y ja jade'en yjanchtuñi sa mets ja wyinaty kō'ōm tō xanibiktaagi jōts ku ja jade'en yjatt, tōts idō'ōn ja jade'en yjaty. ²⁹ Dios Teety, ejx ixyam sa tkajpx'adsō'ōgididi ja jaa'y, yikjotmōkpōk yō mdumbi jōts kyatsō'ōgidit ku tkajpxtit ja mgajpxy ja m'ayuuik. ³⁰ Mo' mōk'ajtin, mo' pudōjkin jōts tyiktso'oktit ja pamaa'y jōts tyikwingaxō'oktit ja Jesús myōk'ajtin.

³¹ Xjats ku ja chapkajpx'abajtidōō, winets ja Dios tyikmiiñ ja ujx mā ja jam wyinaty tō ñamyukyidi; xjats ja jade'en ja Espíritu Santo yikjotmōkpōjkidōō, jōts tkajpxwa'kxidōō amumjoojt ja Dios kyajpxy mā jaty ja wyidejttōō.

Ku ja Jesús pyadumbitōjk amuki ja pyikta'aky tja'ajtti

³² Ja mayjaa'y mididi wyinaty tō tjanchjawidi ja ogyajpxy ja omyadya'aky, tu'ugyi ja wyinmaañidi, ka' pōn wenk wyinmay, nitu'ugin nipōn ja pyikta'aky tkaja'adijy, tyumja'ajttip idō'ōn ja niduknax, ka'ap ja pōn tja'aty nadyu'uk. ³³ Jōts ja kudanaabyi jotmōk'ampy ja tnigajpxti tnimadya'akti ja nwindson'ajtim Jesucristo, sa ja pyidsiimy jadigojk jap oo'kpi jutjōtpy. Dios idō'ōn ja yikxon pudōjkin moōjyidip. ³⁴ Jōts nipōn niti kya'ijtxyi, kumi tyoo'ktip ja ñaajx ja', kumi tyoo'ktip ja tyōjk ja' pōni pōn jaty jam ja pyikta'aky tmōōt'ajtp, jōts ja ñimeeñ ja tyikmenidi, ³⁵ jōts ja ttagōdōkidi ja kudanaabyitōjkti. Ja'ats ja tyikwa'kxtip, jōts ja ttagumaydi pōni pōn jam tigati

ka'ejtxiyip. ³⁶ Jamts idø'øn wyinaty tu'uk ja israelit jaa'y pøn ja Levi y'apteety'amøjip, José dø'øn ja xyøøw, jam ja wyinaty tø kye'exy ma ja naajx jam møj mejygotp midi txøøw'ajtp Chipre. Ja'abi jaa'y ja kudanaabyitøjk yikxødigatstøø, jøts ttejtøø Bernabé midi tyijpy kajpxjot'amøjkibi; ³⁷ ja'ats idø'øn tto'jk ja ñaajx jøts ja tyikmiñ ja naxtsow, jøts ja ttagødøjkiyiñ ja nwindson'ajtim kyudanaabyi.

5

Ku ja Ananías jøts ja Safira tmidundigøødyøø ja Espíritu Santo

¹ Jamts idø'øn wyinaty jadu'uk ja jaa'y pøn txøøw'ajtp Ananías, jøts ja ñidø'øxy Safira txøøwi, ja'ats idø'øn tto'ktøø ja ñaajx tukam. ² Xjats ja kujkwa'kxy tmidanidøø naxtsow, jøts ja ojts kujkwa'kxy ttaninijky ja kudanaabyitøjkti, jade'en ja ttanikajpxy jøts ku ja jam ka'pxy, ka'ap ja jade'en ttukmadøy, wa'ats ñidø'øxy ja møøt tnijawi ku ja jade'en y'adø'øtsti. ³ Xjats ja Pedro tnimaay ja yaa'y:

—Ananías, ¿tiku miku' tø mdatøkiyi jøts jade'en xjawin'øønwa'añ ja Espíritu Santo, kidi kujkwa'kxyip tø xyikmiñ? ⁴ ¿Ti kidi ja kam xkø'ømnaajxi? Jøts ku tø xøøky, ¿ti kidi ja meen xkø'ømja'aji jøts xkøyakt pøni winø'øn kø'øm xkøyakwa'añ? Dios tø xawin'iiñ, kidi øødsip.

⁵ Ja'ayi Ananías jade'en tmadøøy, winets ja jaty øøky ñaxkidaajky. Ku ja jaa'y ja jade'en niduki'iyi tnmadoodøø jøts ja yjanchø'jkidøø. ⁶ Xjats ja una'jk jaa'y myendøø, jøts ja t'abejtøø ja oo'kpi jøts ja t'atsyiknaxøjkidøø.

⁷ Tigøøk oorinin idø'øn ja wyinaty jade'en tø yjaty, ku tyøjkiyiñ ja Ananías ñidø'øxy nay jam, ka'ap ja tnijawi pøni tidam idø'øn wyinaty tø tyuñi. ⁸ Xjats ja Pedro ja tyiibyøjkøø, jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Nigajpx, ¿jade'en idø'øn ja naajx tø xjanchtookti winø'øn tø xanitejti?

Winets ja y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Jade'en øøts ja tø ndøøky.

⁹ Xjats Pedro ja tnimaay:

—¿Tiku jade'en tø xkajpxy'atti ku ja Dios Teety y'Espíritu Santo jade'en xwin'øøndi? Ixa ja jaa'y tøk'agi'jy myendi midi ja mniyaa'y tø y'atsyiknaxøkiyi, jøts mets inet m'atsnajxøjkimyip.

¹⁰ Winets ja tø'øxy jaty øøky ñaxkidaajky jam Pedro tyekyjø'øm. Xjats ku ja una'jk jaa'y tyøjkidøø, øøky ja jap tpattøø ja tø'øxyøjk, winets ja ojts jaty tyikpidsømdi, jøts ja ojts t'atsnidajidi nay jam ñiyaa'y pyukø'øm ma ja jam wyinaty tø yiknidaji. ¹¹ Winets ja Jesús yja' niduki'iyi yjanchø'jkidøø, jøts nayide'en pøn jaty ja ojts jade'en tnmadowdi.

Ja mamyilagri midi ja Jesús kyudanaabyi ñanky'eixidøø

¹² Møk idø'øn ja Jesús kyudanaabyi ja milagri ttundi jam mayjaa'y agujkp; jøts niduki'iyi dø'øn ja Jesús yja' jam yø'ømyukti møj tsaptøjk agø'øm midi yiktejp Salomón Tyøjkweenk. ¹³ Janch chøky'ajttip idø'øn ja kajp jaa'y ja', ka'apts ja niduki'iyi ja jotmøkwinnmaa'ñ tjagyapti, jøts jap ñøjkxtit ma ja Jesús yja' jap ñamyukyidi. ¹⁴ Namay idø'øn ja Jesús y'ayuujk yikmibijky, jade'en ja yaa'dyøjk jøts nayide'en ja tø'øxyøjk. ¹⁵ Ja'agøjxpts ja pamaa'y jap yikiidyaktøø jap ma tuu' ñaxy, nay jap ja yikpikta'akti myaabajtkijxpy jøts tø'økyøjxp, jøts ja cho'oktit ku ja Pedro jap wyinaty ñaxy, øy ja y'aga'ax ja'ayi tyapaadiyidit. ¹⁶ Jøts nayide'en ja wenk kajp midi ja Jerusalén myiwingon'ajtpy, ja'ats tyikmendøø ja pyamaa'y jøts nayide'en pøn jaty wyinaty tø møk'ampy myachiyi ja miku'; xjats jade'en niduki'iyi choktøø.

Ku ja Pedro møøt ja Juan yikjemdundøø yiktedundøø

¹⁷ Winets ja teetywindsøn møøt ja saduceit jaa'y ojts nawyinaxi tjawidi, ¹⁸ winets tmatstøø ja Jesús kyudanaabyidi, jøts jap tsumdøø ma ja kajp jaa'y pyuxøjk jap. ¹⁹ Xjats nwindson'ajtim ja puxøjk agaj ojts tyik'awa'ach jøts tyikpidsiimy, jøts ojts tnøjmi:

²⁰ —Nøjxkti jam møj tsaptøjkjotpy, tukmadowdi jam ja jaa'y ja øy'ayuujk midi ndajujky'ajtindip.

²¹ Xjats ku dø'øn jade'en yiknimaydi, winets jøpyi ñøjkxtøø jam møj tsaptøjkjotpy, jøts ja jaa'y ja jam tyik'ixpøjktøjkidøø.

Yam idø'øn ja teetywindsøn jap wyinaty udyaa'aky twaadsoodinim niduki'iyi ja møjaa'dyøjkti midi ja Israelit jaa'y yikutujk'adsinaadyip, jøts ja Jesús kyudanaabyi nayide'en yikwaadsowa'andi pøn wyinaty tø yiktsumdi. ²² Xjats tkejxy ja teetywindsøn ja tyumbi, jøts ku jam yjaja'ttøø jam puxøjk agø'øm, nitu'uk ja ojts tkapaatti pøn idø'øn jayiktanigaxtip; winets ja jadi'iñi wyimbejtnidøø ²³ jøts ttukmadoodøø ja teetywindsøn, jøts yide'en tnimaadyøø:

—Ku øøts jam tønja'aty, aduky øøts ja puxøjk jam tønbaaty, jam idø'øn ja soldadi y'eix'etti puxøjk agø'øm; xjats ku øø tønnyik'awa'ach, nipøn øøts jap nitu'uk tønropaaty.

²⁴ Xjats ku dø'øn jade'en tmadoodøø ja ayuujk ja møj teetywindsøndi, jøts møøt ja tsaptøjk adsinaabyi, winets ñawya'añidi: “¿Sudso'ampy nmidabyaajtindit, sudso'ampy yjòpkøxt yø jade'embì winmaa'ñ?” ²⁵ Jøts winet jaty tu'uk yja'jty ja jaa'y, jøts ja wyaan:

—¿Kidi xnijawidi? Pø ja'axi yik'ixpøjkti jam møj tsaptøjkjotp midi meets tøn'uktsumy.

²⁶ Winets ja tsaptøjk adsinaabyi tmøødiyii'ñ ja tajkti, jøts ojts twaawidi ja Jesús kyudanaabyi, nisa dø'øn ja

tkatundi, tsø'jkidip ku ja kajp jaa'y myi'ambøkiyidit jøts ku jotmøn chaaga'adsiyidit. ²⁷ Ku dø'øn tyikja'ttøø, winets ttawingugajxidøø mā ja israelit jaa'y kyutujk adsinaabyidi, winets ja teetywindsøn tnimaay ja Jesús kyudanaabyidi:

²⁸ —Tø øøts nnigajpxy jøts ku øøts ojts nyikutuky, jøts ku meets ja Jesús yja' ya niwine'enin xkananky'ixpøkiyidit. ¿Ti dø'øn ixyam jade'en tø xundi? Meets ixyam jinaxy tø xuknija'wiguixy ja m'ixpøjkin ya Jerusalén, jøts øøts xukpøky'atwa'añ nayide'en ja Jesús y'o'jkin.

²⁹ Winets ja Pedro t'adsojimbettøø møøt ja myigu'uk:

—Kuwani øøts ja Dios yja' nbaduujniyi jøts ka'ap ja jaa'y yja'. ³⁰ Ja Dios Teety pøn adøm n'apteety'amøj Dios'ajttøø, nay ja' kø'øm tø tyikjujkyipy ja Jesús, pøn meets kruskøjxp mmiwopajt kyøjø'øm tyekyjø'øm, jøts jade'en xyik'ooktøø. ³¹ Tø ja Dios ja kø'øm tpikta'aky møj windsøn y'aga'ngyø'ampy jøts yikutukt, jøts nayide'en ya tyiknitso'ok'att ja naxwii'ñit jaa'y, paty Dios jade'en t'ayo'ixy ja Israelit jaa'dyi, jøts jade'en yikpojkipmaa'kxtit ku tmajtstu'uttit ja pyøkyu'unin. ³² Wa'ats øøts idø'øn ja nnijawi ku ja Dios Teety idø'øn jade'en ttuun, jøts y'ijxpy nayide'en ja Espíritu Santo midi ja Dios Teety tyuktatøjkip ja yjaa'y, pøn jaty ja kyajpxy paduujniyip.

³³ Xjats ku dø'øn ja Israelit jaa'y jade'en ja kyutujk adsinaabyi tmadoodøø, jøts ja Jesús kyudanaabyi yikmi'ambøktøø jøts yik'ookwajnidøø. ³⁴ Jamts wyinaty nidu'ukti ja kutujk adsinaabyidi pøn yiktejtíp fariseit jaa'y, ja' xyøøw Gamaliel midi tnanky'ixpøjkiyip ja Moisés kyutujk, jøts janch tsojkiyip idø'øn ja kajp jaa'y ja'. Ja'ats ttanaagyukiyiñ, winets tkajxpidsingijxy ja Jesús kyudanaabyi, jøts ja jap mimøj t'atsyik'awixy abiky tsoo. ³⁵ Xjats yiknimaadyi ja kutujk adsinaabyidi:

—Meets Israelit jaa'y, kidi yø jaa'y nugo ajawi sa xundi. ³⁶ Ja'myatsti ku ojts tu'uk ja jaa'y ñamyøjpikta'agyi windsøn pøn txøøw'ajtp Teudas, jøts ja kyutujk ojts ttawin'iñ ja jaa'y nimaktaxk magø'pxy. Winets ja soldadi ojts yik'øøgyi ja kya'øwyinmaa'ngyøjxp, xjats ja jadi'iñ wyindigøøgyøjxti pøn jaty wyinaty tø tpabøkti. ³⁷ Xjats jadigojk yjajtkojmi nayide'en ku ja gobierni tmachomujky ja yjaa'y, winets nay ja'abi tiempi tu'uk ja Galileit jaa'y ojts kø'øm ñamyøjwindsønbikta'agiyi jøts namay ja jaa'y nayide'en ttukmibijky; winets ja soldadi nayide'en yik'o'jkiyøø, xjats ja jade'en kyutigøøy ja kyutujk. ³⁸ Paty ø nwa'añ jøts xmajtstu'uttit yø'øbi jaa'dyi, ka'ap nugo xatøjkiyidit ja wyinmaa'ñ. Pøni kyø'ømwinmaa'ñ yø'ødi, kudigø'øpyts yø tsojk; ³⁹ pøni Dios yja' yø', nijuunits meets yø xkayikudigø'øty. Øyim mnay'ejx'etiyidit; kidim Dios møøt nugo mdseptundi.

⁴⁰ Xjats ku dø'øn ja Gamaliel jade'en kyajpxy'abajtiyⁱⁱñ, jøts ja kutujk adsinaabyitøjk udyā'aky tmibøjkøjxtøø. Winets twaadsoodøø ja Jesús kyudanaabyitøjk jøts tyik'ayo'ombaattøø, xjats tnimaadyi jøts ka' nugo tjaakajpxwā'kx'adø'øtstit ja Jesús y'ixpøjkin; winets jadi'iñi tmajtstu'ttøø. ⁴¹ Xjats ja Jesús kyudanaabyi jap pyidsømdøø mā ja israelit jāa'y kyutujk adsinaabyi japti, jotkujk idø'øn ja ñayjāwiyidi kumi tø ja Dios ja wyinaty tyanibiktaagiyidi, jøts ja jade'en y'ayo'odit Jesús køjxp. ⁴² Ejtp idø'øn ja jabom jabom tnigajpxti tkajpxwā'kxidi ja Jesús yja', jøts ja jāa'y jade'en ttuk'ixpøkti jap møj tsaptøjkjōtpy jøts nayide'en awingujky tøjkjøøjty, nijuuni dø'øn ja tkamajtstu'ttøø.

6

Ku ja niwixujkpi yaa'dyøjk yikpiktaktøø ejx'ejtpi

¹ Nay ja'abi et, nay ja'abi jumøjt idø'øn ja jāa'y ñamayī'adøtstøø pøn jaty ja Jesús yja' pyaduujnidip. Jøts ja' midi tkajpxtip ja griego ayuujk, ja' idø'øn ojts y'øø'mbinaxwā'akti jøts tñi'øønidi ja myigu'uk pøn tkajpxtip ja israelit ayuujk, ja'agøjxp idø'øn ja y'øøndi ku ja kyu'økty'øxy ja kyayik'ejxti yikxon, ku ja jii'kxy jabom jabom yjawa'kxy. ² Ja' idø'øn ja ñi'øøndip, winets ja nimakmajtskpi jāa'y pøn tkudanaadyip ja nwindson'ajtim Jesucristo, ja' ojts niduki'iyyi tñankñamyukyidi ja Dios yjāa'y, jøts ja tnimaadyøø:

—Ka'ap jade'en y'øyi ku øøts ja jii'kxy nyikwā'kxt, jøts øøts ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyā'aky nga'atskajpxwā'kxit, çti juuni øøts ja n'atstuñ? ³ Migu'uktøjkti, paty øøts yikxon ndyimñigajpxy, ixa'adi niwixujk jāa'y, nay jaayi dø'øn kø'øm mnawyi'ejxidit, ja' idø'øn m'ixa'adip pøn windsø'øgi'ejttip, pøn ja'gyukidip, jøts pøn ja Espíritu Santo tmøøt'ajttip, ja'ats yø tunk mdaguwanidip jøts ja jii'kxy ja jade'en tyikwā'kxtit. ⁴ Øøts dios'ajot'ajtwamp øøts, njaaktyimdyuk'ixpøjkwampy øøts jāa'y ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadyā'aky.

⁵ Xjats niduki'iyyi ñagyajpxkyupøjkidøø, winets ja Esteban yikpiktaajky yikjii'kxwya'kxpi, ja jāa'y pøn idø'øn ja Dios møk tjanch'ajot'ajtp, pøn tmøøt'ajtp ja Espíritu Santo. Ja'ats idø'øn jade'en yikwiwejtstøø møøt ja Felipe, møøt ja Prócoro, møøt ja Nicanor, møøt ja Timón, møøt ja Parmenas, jøts møøt ja Nicolás pøn tsoo'mp jam Antioquía, ja' midi wyinaty jekyip tø t'ukpabiky ja israelit jāa'y chinaa'yindi. ⁶ Xjats ja jam wyinaty tø tyikmendi mā ja nwindson'ajtim kyudanaabyi jamdi, jøts ja tkunuu'kxtøø jøts ja jade'en tkønixajtøø.

⁷ Xjats ja Dios kyajpxy jade'en myøjtak'adiijch, mayi'adøtsp idø'øn jade'en ja Dios yjāa'y jam Jerusalén, kø'ømbaat

ja teetyøjkti tjanchja'wiñidi, kò'ømbaat ja t'ajot'ajtnidi ja nwindson'ajtim Jesucristo.

Ku ja Esteban yiktsumnaa

⁸ Jamts idø'øn ja jaa'y wyinaty tu'uk midi txøøw'ajtp Esteban, ja' idø'øn ja Dios myøk'ajtin amuum myøøt'ajtpy, Dios idø'øn ja kyunuu'kxin nayide'en amuum myøøt'ajtpy, jøts ja jade'en ttuun ja myilagri Dios myøk'ajtingøjxp jam mayjaa'y agujkp. ⁹ Nay jamts idø'øn ja jaa'y wyinatymidi winaaagin, pøn xuminøjkxtip mā tsaptøj k jam yixxødiy Esclavos Libertados. Jam wyinaty ja'adi midi tsoo'ndip Cirenit etjopt, jøts Alejandriit etjotp, jøts Ciliciit etjotp, møøt Asiit etjotp. Ja'ats idø'øn tnibidø'øktøø ja Esteban, jøts ja jade'en xe ya ñadyamigajpxnibøjkidøø; ¹⁰ jøts nigidi dø'øn ja tmidanaadyøø sa ja Esteban ojts wya'añ, kumi wijy'ajtin ja yiktumpy, jøts nayi Espiritu Santo ja pudøjkiyip. ¹¹ Xjats ja mayjaa'y winaaagin tmijuudyøø ja myigu'uk, jøts idø'øn ja wya'andit jøts ku ja Esteban wyinaty tø tka'ødiy ja Moisés jøts ja Dios. ¹² Xjats idø'øn ja jade'en jotkøjxpm tuk'ejxpinaxwa'akti ja myigu'uk, niduki'iyi ja møjaa'dyøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti; jøts ja t'adinaadyujktøø ja Esteban, xjats idø'øn ja jade'en tmajstøø jøts ja tyknøjkxtøø jam møj kutujktaajkjotp. ¹³ Nay ojts idø'øn ja tpiktakmidi ja testigi pøn tnidaay'ajtp ja Esteban, yide'en ja wyandøø:

—Ya'at jaa'y niyuuni yø tkamajstustu'uty ja kya'ø'y'ajtin, xumi jade'en yø tpagajxpy tpaxi'iky yø tsaptøj k, nayide'en yø ttuun ja Moisés kyutujk. ¹⁴ Ti yø jade'en ñadyijyi, pø tøts øøts yø jade'en kø'øm ndyimyadøy ku yø jade'en wya'añ, jøts ku Jesús (ja Nazaretit jaa'y) tyikudigø'øty yø tsaptøj k møøt yø tsinaa'yin midi ja Moisés yiktaan.

¹⁵ Ixam ja jade'en wya'andi, winets ja mayjaa'y pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip, ja'ats ojts t'ejxti ja Esteban jøts ku wyeen y'aaw ja jade'en kyaxi'iky sam ankilisin.

7

Ku ja Esteban kø'øm yjanagyugajpxøø

¹ Winets ja teetywindsøn ttibiyiky ja Esteban, yide'en ja tnimaay:

—¿Janch jade'en mets tø m'adi'ich?

² Xjats ja yøn'ampy t'adsøøy, jøts ja wyaañ:

—Mee migu'uktøjkti winø'øn myikteedyidi myiktaagidi, madowdi waani. Ku adøm n'apteety'amøj Abraham jap chinaay mā et txøøwi Mesopotamia, jøts ka'anin ja wyinaty ñijkxy tsinaabyi jam mā et txøøw'ajtmi Harán. Xjats ja Dios Teety pøn janch wa'ats janch møj ojts ñanky'ijxyiyi, ³ jøts ja Abraham yiknimaay: “Majststu'ut yø mdsinaadyaajk

jøts nayide'en ja mmigu'uktøjkti, jøts mnøjxkt jam mā ja tsinaadyaajk n'atstuk'ext.” ⁴ Xjats ja Abraham choo'ndøø jam chinaadyaajkjotpti mā txøøw'aty Caldea, jøts ñøjxktøø tsinaabyi jam Harán. Xjats ja tyeety jam y'oo'knaa, winets ja Dios Teety twaadsøø ja Abraham mā ixym ndsinaa'yindi. ⁵ Jøts ku ja jade'en yja'aty niwinø'ønin ja ñaajx ja kyayikmøø, nugo ja chinaay; jøts nay ja Dios Teety kø'øm tyikutujk jøts yikmo'otnim ja ñaajx mā chøønidit ja y'u'nk ja y'una'jk øy ja Abraham wyinaty yja'øøky; ka'anim ja y'u'nk te ku ja Dios jade'en wyandaajky. ⁶ Jøts nayide'en ja Dios Teety tjaaknimaay ja Abraham, jøts ku ja y'u'nk y'una'jkti, y'apti y'okti ñøjxktit tsinaabyi abikyajp, jøts jap jaa'y ja yjanchyiktunidit ejxim jiyujkin. Ku ja jap yja'attit, winets ja jaa'y kyayik'ødyunidit maktaxk magø'pxy jumøjt. ⁷ Xjats ja Dios nayide'en wyaañ: “Øts ndiidyu'ump ja jaa'y pøn mga'ødyunidip, pøn myiktunidip jiyujkin, jøts ngajxpidsø'ømdit kyø'ømnaxjotpti, jøts ø xwindsø'øgidit nay ya.” ⁸ Jøts nay yø Dios Teety møøt ja Abraham tkajpxy'ajty sa jaty ja ejxpajt ja ejxa'an ku ja yikmo'odit ja naajx. Jøts tpiktaajkøø sa mutsk mixyu'nk yiktu'undit ku kya'axtit. Paty idø'øn ku ja Abraham y'u'nk kyaxi'jky midi txøøw'ajt Isaac, winets jade'en ttundi sa tkajpxy'ajttø jøts ja ejxa'an tpiktaajki ñe'kxkøjxp, kyiduktujk xøøw ja jade'en ttuun. Nayide'en ja Isaac ttuun ja y'u'nk midi txøøw'ajt Jacob, jøts nayide'en ttuun ja Jacob ja y'u'nk y'una'jkti nimakmajtsk pøn y'apteety'ajttøø ja Israelit jaa'y.

⁹ Ya'at Jacob y'u'nk y'una'jkti midi adøm n'apteety'ajttindøø, myi'ajkidip ja y'uch José ja'adi, paty ja ojts ttoo'knidi jøts tyiknøjxktøø jam Egiptit jaa'y y'etjotp. Jøts ja José, ka'ap ja Dios myajtstu'udyi nijuuni. ¹⁰ Nay yø Dios pudøjkiyip ku y'ayo'ombaaty. Jøts nay ja' ja møøjiyp ja wijy'ajtin, ja'agøjxp chojkiyøø ja Faraón midi møj windsøn'ajtp jam Egipto. Nay ja' tpiktaajk ja José gobernador jøts ja yikutukt jap kutu-jktaajkjøtpy, jøts nayide'en jap Faraón tyøjkjøtpy.

¹¹ Winets ja yuu myiñ jøts janch may ayo'on pyajtidøø jam Egipto etjotp jøts nayide'en jam Canaan, paty adøm n'apteety'amøjti ka'ap tpaattøø ti yjøø'kxtip. ¹² Xjats ku ja Jacob tnija'wøø jøts ku jap Egipto y'ity ariin, winets jap tkejxy ja y'u'nk y'una'jkti pømbi adøm n'apteety'ajtyindip. Jade'en ojts y'otsti mijawyeen. ¹³ Ku myimajtsk ojk ñøjxktøø, winets ja José kø'øm ñanky'ejxiyøø, jøts jade'en ja Faraón tnija'wøø kudam ñamyigu'uk'atyidi. ¹⁴ Xjats ja José twaadsøø ja tyeety jøts niduki'i'iyi ja myigu'uktøjkti, nidugui'pxy myakmokx niduki'i'iyi y'ejttøø. ¹⁵ Jade'en ja Jacob yja'jty ku yikwaadsøø tsinaabyi jap Egipto. Jap y'oo'knaa møøt adøm n'apteety'amøjti. ¹⁶ Xjats

ku jam y'oo'ktøø, winets jam tyiknøjkxtøø Siquem y'etjotp ma ja Abraham jam wyinaty ja jut tø tjuy, midi ja Hamor y'u'nk tyooktøø.

17 'Xjats ku ja Israelit jaa'y myayiñidi jam Egipto ñaxjotp, winets ja Dios ja wyanda'aky y'adukwani midi wyandaajk Abraham køjxp. 18 Winets ja Egiptit jaa'y tpiktaktøø tu'uk ja mõj windsøn, pøn tkanija'wip pøni sa ja José wyinaty tø y'atswindsøn'aty. 19 Ja'ats idø'øn twindaay'ajt adøm nmigugajpti jøts tjemduuñ tteduuñ adøm n'apteety'amøjti, yide'en idø'øn ttuuñ jøts ku aguwanikøjxp ttukmajtstu'uty ja teety ja taakti ja myaxu'nkti jøts y'ooktit. 20 Ja'abi xøøw ja'abi jumøjt idø'øn ja maxu'nk kye'jxy midi txøøw'ajt Moisés, jøts janch tsojki ja Dios ja'. Xjats ja Moisés ja tyeety tyaak yikya'jkiyøø tigøøk po'. 21 Winets yikmajtstutnaa kuwani, xjats nay yø Faraón ñøøx ojts tpaaty, jøts tyikye'jky ejxim ja kyø'øm'u'ngin. 22 Xjats ja Moisés jap wyiyy kyejy y'ixpijky, jøts midi ja Egiptit jaa'y yjajttip, nay jap ja Moisés yikta'awaan. Ku ja jade'en y'ixpijky, kajpxwa'kx ja janch øy janch tsuj, jøts yjanchtumpy idø'øn ja kø'øm jade'en.

23 'Xjats ku ja Moisés wyinaty ja jyumøjt wixijkxy, winets ja t'atSPAatwa'añ ja myigugajp ja israelit jaa'y. 24 Winets jap ojts t'ejxpaaty ja myigu'uk ku ja jap wyinaty ja egiptit jaa'y yjemduñi tyeduñi. Winets ja Moisés ja myigu'uk t'ayo'iixy jøts tnigubøjky, paty ja tyik'ø'jky ja' egiptit jaa'y. 25 Kumi jade'en ja yjawinmay jøts ku ja myigu'uktøjk tnijawidit, jøts ku ja Dios myo'owa'añidi ja awa'ats'ajtin, jøts nagyø'øm ja twindsøn'attit; jøts ja myigu'uk ka'ap ja tnija'widøø. 26 Xjats kyimjabom'ajty, winets ja Moisés tpaaty ja myigu'uk nama-jtsk, nache'jkidip tam ja wyinaty, xjats ja Moisés wyinmaay jøts ñamyiyuyj'atidit, jøts tnimaay: “¿Tiku jade'en mnayjem-duñidi mnadyeduñidi, kidi mdukjaa'yip meets?” 27 Xjats ja' midi ja myigu'uk wyinaty tjemdump ttedump jøts ja Moisés yiknajtstejimya, jøts ñimaajyøø: “¿Pøn mets tø mbikta'agyi yikutujkpi jøts øø x'ana'amt? 28 ¿Xyik'lookwamp øts nayide'en sam ja xyik'ø'jky ja' egiptit jaa'y uxøø?” 29 Xjats ku ja Moisés jade'en tmadøøy ja ayuujk, winets jaty kyeejky ku yiknimaay jøts ku uxøø wyinaty ja jaa'y tø tyik'øøky, winets ñijkxy jap tsinaabyi ma et jap txøøwi Madián. Japts chinaay sami ja'atjaa'y, winets jap ja y'u'nk tpaajty namajtsk tum mixy.

30 'Tø ja wyinaty chinaañi wixijkxy jumøjt, winets ñijkxy widejtpi jam tøøts etjotp, wingon et ma kojpk jam midi txøøw'ajtp Sinaí, xjats jam t'ejxpaajty tu'uk ja ankilis jam jønnotp midi ujtsumungøjxp tøøpy. 31 Xjats ja Moisés ñigyumaap tja'wiyi'ñ ku ja jøøn t'ejxpaajty, jøts ku

tjaakwingunøjkxøø wingon, winets tmadøø ja Dios Teety y'ayuujk ku ja wya'añ: ³² “Øts mets m'apteety'amøj xdios'ajtp nayide'en ja Abraham, ja Isaac, jøts nayide'en ja Jacob.” Xjats ja Moisés chø'øgidyøjkiñaa, jøts ka' y'uknadya'a'ejxiniyøø jøts twin'ext. ³³ Winets ja Dios Teety ñimaajyiyøø: “¿Tiku yø mgø'øk xkajeñ, kumi tø øts yø nwi'ixy ya'at et? ³⁴ Kø'øm øts tø n'ixy ja njaa'y ku jam y'ayo'ombaatti Egipto, tø øts nayide'en nmadøø sã yjø'ødi sã ya'a'xti, sã yjatti sã kyubatti, ja' tø nnimiñ jøts nyik'awa'atspidsø'ømdit. Mada'ak, jøts jam mnøjkxt Egipto.”

³⁵ Øy ja Moisés wyinaty tø yjayiknøjmi jøts ku ja ka' wyindsøn'att, jøts ku ja ka' tyiidyu'unt, Diosts ja kø'øm kajxiyi jøts ja tyik'awa'atspidsø'ømt, jøts nayide'en tniwindsøn'att ja myigu'uktøjk, ja'agøjxp ku ja ankilis jam tyukmadoji ujts ximumgyøjxp jøøn agujkp. ³⁶ Nay yø Moisés idø'øn tyikpidsøøm adøm n'apteety'amøjt jam Egipto, jøts nayide'en yjanchtuun ja milagri jøts ja Dios myøk'ajtin tyiktuujnøø, jade'en ttuun jam Egipto, jøts nayide'en mã ja Tsajpts Mejy, jøts jam tø'øts etjotp, winet ku jam jade'en chinaay wixijxxy jumøjt. ³⁷ Nay yø Moisés idø'øn tñimaay ja israelit jaa'y: “Myiktanigaxtip ja Dios Teety ja kyugajpxy tu'uk, nayide'en idø'øn ja mye'ent sam øts ja jawyeen tø xkejxyin, jøts nay adøm idø'øn ja nmigu'uk ja'. Ja'ats idø'øn mbadu'unindip.” ³⁸ Nay yø Moisés idø'øn kyudanaay ja yjaa'y jam tø'øts etjotp mã ja kojpk txøøwi Sinaí, ku ja ankilis myøøjyøø ja øgyajpxy ja øy'ayuujk midi ndajujky'ajtindip; jøts adøm ja nayide'en nnija'wint.

³⁹ Xjats adøm n'apteety'amøjt ka' tpadundøø pøni midi ja Moisés yjananktyunwajnip, jam ja ne'egi jadigojk ñøjkxwã'andi nay jam Egipto, jøts ja Moisés jade'en yikmajtstu'utwã'añ. ⁴⁰ Winets tñimaadyøø ja Aaron: “Yikojik øøts nwenkdiošti jøts øøts ja' xuu'wã'at, kumi ka'ap øøts nnijawi pøni sã ja Moisés yjaty ku øøts nichøky'ampy xyikpidsiimy Egipto.” ⁴¹ Xjats tyik'a'øyiñaxti ja løjch, jøts tyik'oo'kti namay ja jiyujk, ja' idø'øn tyamioxtip tyawindsø'jkidip ja løjch awanax, winets ja' ttaxondaktøø midi kø'øm yik'øydøø. ⁴² Xjats ja Dios Teety myajtstuutidøø jøts ja wyaañ, wan yø wenk dios yja' tpaduujnidi, wan tmaadsã'ji wan ttii'ji. Yide'en idø'øn ja Dios Teety kyugajpxy jap ñøkyjøtpy tjaadyandi:

Ku meets jam mduu'yø'ø y tø'øts etjotp wixijxxy jumøjt, ¿myik'o'jkik meets ja jiyujk may'ampy øts nwindso'jkingøjxp? ⁴³ Pø ka'axi yjade'eni, pø jinaxyi meets ja wenk dios yja' ixyam xpaduujniyi, ku ja dios Moloc møøt ja tyøjk xkiwyidejtiyidi ja tø'øts naxjotp.

Nayide'en jadu'uk ja wenk dios Renfán myaadsa' xpaduujnidi ja yja',

yide'en idø'øn ja kø'øm xyik'øydøø jøts xwindsø'jkidøø.

Ja'agøjxp meets ngajxpidsømwaanidi jøts jam mnøjkxtit Babilonia jixkø'øm, jamts nayide'en m'ayo'ombaattit.

Ya'at idø'øn ja Dios ja kyugajpxy tyukjaay, xjats ja Esteban yjaakwaañ:

⁴⁴ 'Nayide'en jam tø'øts etjotp ja n'apteety'amøjti tmøøt'ajttøø ja wetøjk tu'uk ma tpøkjø'økti ja kyutujkti, tsaagøjxp idø'øn ja yja'ayi, Dios idø'øn ojts tyuk'ijxyi ja Moisés sudso wetøjk y'øyt. ⁴⁵ Xjats ku ja tiempi ñajxy jeky jumøjt, winets ja møjaa'dyøjkti tkøyajknidøø ja wetøjk møøt ja wyindsøn Josué. Winets ja myidsep tmimajadaktøø pøn jaty ja wyinaty tsinaadyip, kumi kø'øm ja Dios ja kyexyidi jøts ja chinaadyajk ja yikmo'odit. Nay ja wetøjk wyinaty yiktundip ku ja David yikutujky. ⁴⁶ Jøts ja Dios ja ojts y'a'ejxyi, paty ja tu'uk tkojwa'añ ja tsaptøjk ma ja chøønit ja Dios Teety pøn ja Jacob ojts Dios'ajtni; ⁴⁷ jøts ni ka'abyim ja tkøjy ja tsaptøjk; winets ku ja Salomón tyøki windsøn, ja'anims tkoj ja tsaptøjk. ⁴⁸ Jøts øyim ja Dios jap kyidyimchøøni kuwani jap tsaptøjkjøtpy midi ja jaa'y yik'øydip, kumi yide'en ja Dios ja y'ayuuik ttukmiyø'y ja kyugajpxy ku ja yide'en wya'añ:

⁴⁹ Tsajpjøtpy ø ndsøøni, jøts nayide'en naxwiiñ.

¿Ti ndøjk meets idø'øn myik'øyip, jøts ti tsinaadyaajk meets idø'øn xmo'owamp?

⁵⁰ ¿Kidi øtsip jade'en tuki'iyi tø nyik'øyi?

⁵¹ Xjats ja Esteban tjaaknimaay yide'en ja myigu'ukti:

—Meetsxi mgamadoop mgaja'gyujkidip, jøts nijuuni meets ja Espíritu Santo xkagupøjkti. Jade'en mee nugo mjanch'ity sami n'apteety'amøjti. ⁵² Ja'axi tjemdundip ttedundip ja Dios Teety kyugajpxy, jøts tyik'oo'ktøø pømbi yjøjja'widip ku ja myenwa'añ ja yiknitsokpi, pøn janch øy janch wa'ats. Ixyamts ja yiknitsokpi yjanchmiiñ, pø meetsxi ja mgøyajk jøts ja jaa'y yik'oo'gyit. ⁵³ Pø tøxi meets ja ankilis ja Dios kyutujk mjamø'øyi jøts nika'ap ja xpadundi.

Ku ja Esteban y'øjky

⁵⁴ Xjats ku jade'en yiknimaadyøø ja windsøndøjkti, winets yikxon tjanchtyimyi'ambøjktøø ja Esteban. ⁵⁵ Kumi ja Espíritu Santo ja Esteban yjanchmøøt'ajtpy, winets ja chajpjijxy jøts t'ejxpaaity ja tsuj'ajtin ja øy'ajtin ma ja Dios Teety, jøts nayide'en t'ijxy ku ja Jesús jam tyani Dios Teety aga'ngyøj'øm. ⁵⁶ Xjats tnimaay pøn yik'ookwajniyidip:

—¡Uk'ejxti! Awa'ats øts yø tsajp ø n'ixy, jøts nayide'en n'ejxpaaity ja Cristo tyani Dios Teety aga'ngyø'ampy.

⁵⁷ Xjats ja jaa'dyi ka'ap ja tmadowdi, y'amatstip ja tyatsk ja', niyaxni niyjokni dø'øn tñibidøktøø jøts tmatstøø. ⁵⁸ Jøts tyikpidsømdøø aguwanikøjxp jap kajpjøtpy; winets ja ni'øø'nibidi jawyeen ja chabixy tjandøø jøts ja ttuk'ejx'etti ja mixy Saulo, xjats idø'øn jatyi twika'tsnibøjkidøø ja Esteban. ⁵⁹ Yika'tsp wyinaty ja Esteban, jøts ja chapkajpxy jøts ja wyaañ:

—Nwindsøn'ajtim Jesús, mets ndagødøjkip ø n'anmija'win.

⁶⁰ Xjats ku jade'en wyaañ winets ñagyuxendyaajkiyøø jøts møk wyaañ:

—Kidi xukpøky'aty nmigu'uktøjkti yø n'o'jkin.

Kuts wyaanguijxy jade'en, winets y'oo'knæa.

8

Ku ja Saulo tjemduuñ tteduuñ ja Jesús yjanchja'wibidi

¹ Jøts ja mixy Saulo yjotkujk'ajty ku ja tyik'oo'ktøø ja Esteban. Xjats nay ja'abi xøøw, winets ja tsep cho'ondaajky møøt ja' pøn ja Jesús yjanchja'widip jam Jerusalén. Paty yide'en niduki'iyi cho'onjoknidøø pøn ja tsep tkawandip, jøts jam ñøjkxti nay Judeit kajp wingon, jøts nayide'en Samaria y'etjotpti. May idø'øn choo'nidøø, ja'ayi dø'øn tandøø ja Jesús kyudanaabyi pøn nimakmajtskjaa'y'ajttip. ² Xjats winaagin jaa'y pøn ja Dios kyajpxy tpadundip, ja' tyiknaxjokkidøø ja Esteban jøts nayide'en tjanchpaya'axti. ³ Xjats ja Saulo txumika'ødyuñ ja myigu'uk pøn ja Jesús yjanchja'widip, jøts t'ixaañibøjkøø tøj tøj. Kuts ja tpaajty, jøts ja t'ixjidøjtpidsimy tyøjkjøtpy wan tjayaal'yi wan tjatø'øxyi, jøts ja tyikpuxøjktøki.

Ku ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ojts yikajpxwa'kxy jam Samariit etjotp

⁴ Xjats niduki'iyi midi tsoo'nidøø Jerusalén jøts ja ñøjkxtøø omagajp, ja'ats ja Dios kyajpxy tkajpxwa'kxidøø midi anmija'win tyiknitsø'ok'ajtp. ⁵ Xjats ja nidu'ukti, pøn txøøw'ajtp Felipe, ja'ats nøjkx abikyajp jam Samariit y'etjotp, winets ja jam tkajpxwa'kxy sa yjajty sa kyubejty ja Jesús. ⁶ Winets ja jaa'y yjanchñamyujkidøø namay, jøts ja tjanchpatmadowdi sa wyaañ sa kyajpxy ja Felipe, jøts ku nayide'en milagri ttuuñ. ⁷ Winets tyikpidsimy ja mamyiku' midi ja jaa'y wyinaty tø tyatøkiyidi, jøts møk idø'øn ja tjanchmiyaaxti ku pyidsømdøø ja miku'; nay ja' tyiktsoojk may ja køxujxp pakxujxpidi, jøts nayide'en tyiktsøøjky ja pakma'at jaa'dyi. ⁸ Paty idø'øn yjanchjotkujk'ajttøø ja jamit jaa'y.

⁹ Jøts nay jamts idø'øn ja yaa'dyøjk tu'uk y'ijty pøn txøøw'ajtp Simón, ja'ats jam yik'adujkp jøts nayide'en xyimay, ja'agøjxp idø'øn ja tjanchmøjawidi ku ja jade'en ñamyøjpikta'agyi ja Simón. ¹⁰ Xjats ja niduki'iyi ja møj ja mutskti tpatmadowdi

pøni sa jaty ja Simón wyaañ. Winets wyandøø jøts ku tjanch-myøødi ja Dios myøk'ajtin.

¹¹ Jøts tpaduujnidøø ja yja' ku ja xyimay jøts ku ja yik'aduky, may jumøjt idø'on ja wyin'øø'nidøø. ¹² Xjats ku ja Felipe tnigajpxkijxy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky pøni sa yjajty kyubejty ja Jesús, jøts ku ja tnigajpxy ja Dios kyutujk midi ja yjaa'y ja tyanitanaapy, winets ja yikpabøjknaa, xjats ja yaa'y ja tøøxy ñøbajttøø. ¹³ Nayide'en ja Simón tpabøjknimaa, jøts ja ñøbajtmāa, jøts ja tjamyøøt'ajty ja Felipe, winets ja ñigyumaap tjanchja'wøø ku ja Felipe tjanchpikta'aky ja milagri, jøts ja Dios myøk'ajtin tyikwingaxi'iky.

¹⁴ Xjats ku ja Jesús kyudanaabyi pøn jam jaaktaandøø Jerusalén tnija'widøø, ku ja Samariit jaa'y winaagin tø wyinaty tkupøjkti ja Dios kyajpxy y'ayuujk jøts ku ja tpadu'undit, winets ja yjaakyikajxtøø ja Pedro møøt ja Juan. ¹⁵ Jøts ku jam yja'ttøø, winets tku'amidowdi ja Samariit jaa'y midi tpadundip ja Jesús yja' jøts tyatøkiyidit ja Espíritu Santo. ¹⁶ Ka'anīm wyinaty ja Espíritu Santo tyatøkiyidi ja Samariit jaa'dyi; ja'ayi wyinaty tø ñøbattøø Jesús xyøøgøjxp. ¹⁷ Xjats ku ja tkønixajtøø ja jamit jaa'dyi, winets ja tyatøkiyidøø ja Espíritu Santo.

¹⁸ Ku ja Simón tjanch'ijxy ku ja Jesús kyudanaabyi ja Espíritu Santo ttuktatøki ja jaa'dyi, winets ja juy t'amidøøy, ¹⁹ jøts tnimaay:

—Tiku meets xkadamidøøky yø Dios myøk'ajtin midi mee mmiwidijtpy, jøts ø nayide'en øy pøn ngønixajt, jøts nayide'en nduktatøkit ja Espíritu Santo.

²⁰ Xjats ja Pedro tnimaay:

—Pøni jap ja meen xmoødi, wan ja møøt mgudigøø, jade'enxi mets yjawi mwinmay jøts yø yiktøøky midi ja Dios yajkpy. ²¹ Ka'ats mets yø mbaat'atyiyi ya'at midi øø nmiwidijtpy, ka' mets mwinmaa'ñ y'øyi pyaadi Dios wyingujky. ²² Majtstu'ut yø mga'øwyinmaa'ñ, minuu'kxa'ak ja Dios pøni maa'kxujkiyip midi tø xwinmay m'am mlotp. ²³ N'ijxpy øts yjawi ku ka'øwyinmaa'ñ xmoødi, yø'øts myik-jem'adøøjtsip myikte'adøøjtsip.

²⁴ Xjats ja Simón y'adsøøy:

—Ku'ajot'ajtik meets, jøts øts ja nbøky ngagu'ayo'ombaadit.

²⁵ Xjats ku ja Juan møøt ja Pedro tnigajpxkøxtøø ja Dios kyajpxy y'ayuujk, jøts nay ja' tkajpxwa'kxtip jam magyajpjtøp nay ja Samariit y'etjotp, yide'en ja wyandøø sudso'ampy yø anmija'win ñitso'ok'aty, winets wyimbejtnidøø nay jam Jerusalén.

Ku ja Felipe møøt nabaajtiyøø ja Etiopiit jaa'y

²⁶ Xjats ku ja jade'en wyimbejtnidøø, jøts ja nwindson'ajtim y'ankilis ojts ja Felipe myigajpxyiyi, jøts ñimaajyiyøø:

—Pidø'øk mets jøts mnøjkxt abatko'øm'ampy, ja tuu' midi naxp Jerusalén jøts nayide'en Gaza.

Jade'en idø'øn ja ankilis ñimaajyøø ja Felipe. Ja'abi tuu' idø'øn naxp tø'øts etjotp mā ka'apøn chøøni. ²⁷ Xjats ja pyidi'jky jøts ja chøø'ñ; winets tpaajty jam tuu'am tu'uk ja Etiopiit jaa'y, pøn ja Dios Teety jap t'atswindsø'jkp Jerusalén. Ja jaa'y isaabiky ja', jøts møj yikutujkpi ja', jøts nayide'en t'ejx'ejtmüyøø ja myeeñ ja tø'øxy pøn jam møj windsøn'ajtp Etiopía, Candace ja xyøøw ja tø'øxy. ²⁸ Kyajpkøjxp idø'øn ja wyinaty wyimbejtni kyarretijøtpy, jøts jade'en tuk-tuu' tkajpx'adi'ich ja Isaías ñøky pøn ja Dios kyugajpxy'ajt. ²⁹ Winets ja Espíritu Santo myigajpxiyøø ja Felipe, jøts ja ñimaajyøø:

—Wingonjawi puwa'agi yø karreti.

³⁰ Xjats ku ja wingon tpuwa'jki, jøts tmadøy ku ja ñøkyajpxy, jøts ja tyiktiy ja Felipe:

—¿Mnimadøøpy idø'øn midi ixja mgajpxpy?

³¹ Xjats ja wyaañ ja nøkyajpxpi:

—¿Sudso øts yø' nwinmado'ot, pø ka'ats ø pøn, pøn øts xukwinmado'op?

Winets ja Felipe yikway jøts tyøkit jap karretijøtpy jøts tmøøtsøønit. ³² Midi ja Etiopiit jaa'y wyinaty kyajpxpy, ya'at idø'øn ja':

Ku jaa'y yik'o'jkøø kyupiky'ajt ja', jade'en ja y'ijty kidim ja borreegi maxu'nk y'øøky;

ka'ap ja sa wya'añ, uum ja' jade'en ejxim borreegi ku yikeepy.

³³ Jade'en idø'øn ja jaa'y yik'ayoojyiyøø, jøts nika' kø'øm ñanky'ayowiyit;

ku ja jade'en yiktuñ, ¿pøn ja kugajpxyiyip?

Tø dø'øn jabaat kyixy ja chinaa'yin ya naxwiiñ.

Yide'en idø'øn jap yja'ayi midi ja Etiopiit jaa'y kyajpxpy.

³⁴ Xjats ja jaa'y yiktøøjøø ja Felipe:

—Tun ja may'ajt, nigajpx waani, ¿pøn idø'øn yø jade'en ñimadyakpy, kø'ømyi yø jade'en ñañimadya'agi, uk wenkpi dø'øn yø ñimadyakpy?

³⁵ Xjats ja Felipe ttuk'ixpøjknibøjkøø sa yajty sa kyubejty ja Jesús. ³⁶ Xjats ku ja jade'en yø'ødyi, winets ja møj nøø tpaattøø, jøts ja Etiopiit jaa'y wyaañ:

—Ixats ja nøø yjawi, ¿ti kidi ndejint y'øyt ku nnøbatt?

³⁷ Xjats ja Felipe t'adsøøy:

—Pøni mjanchja'wip ja Jesús tu'uk amumjoojt, o me nyiknøbatt.

Winets ja t'adsojimbijty:

—Njanchja'wip øts ku ja Jesucristo yjanch'u'nk'atyí ja Dios Teety.

³⁸ Xjats ku ja jade'en wyaañ jøts ja karreti tyikwa'k'øydøø; winets ñøjkxtøø jam møj nøøjotp, jamts ñøbejty ja Etiopiit jaa'y. ³⁹ Kuts jam pyidsømdøø møj nøøjotp, jøts ja Espiritu Santo yiknøjkxøø abiky et ja Felipe, jøts ja Etiopiit jaa'y nika'ap ja t'uk'ejxnaa; jøts ja tyuu' tñøjkxnaa jotkujk. ⁴⁰ Jøts ja Felipe jap yja'aty mā kajp jap txøøwi Azoto. Kajp kajp idø'øn ja tkajpxwa'kxwidity sa dø'øn ja anmija'win ñitso'ok'att. Xjats ojts jap yja'tni mā kajp jap txøøwi Cesarea.

9

Ku ja Saulo tyiktigajch ja chinaa'yin

¹ Xjats ku ja jade'en, jødsyim ja Saulo tkidyimya'dyigø y ja o'jkin, kuwani tyimdyanekwa'añ ja' pøn yjanchja'widip ja Jesús yja'. Paty ojts tninijxxy ja teetywindsøn, ² jøts t'ats'amido'ot ja nøky ja tiy'ajtin. Ja'ats ja myinøjkxp jøts ja ttuk'ext ja teetyi pøn jam ttundip tsaptøjkjotp mā txøøwi Damasco, winets ja t'ixa'at pøni pøn ja Jesús yja' pyaduujnidip, jøts jam ja tyiknøjkxt kø'tsumy Jerusalén, wan tjaya'a'yí wan tjatø'oxyi. ³ Kuts jam yja'atwaani Damasco, winets ojts jotmøn ja jaj ñawidityi midi kidakp tsajpjøtpy, janch tsamamp ja jaj. ⁴ Winets ja Saulo kyidaay, jøts tmadøø y ayuujk ku ja yide'en wyaañ:

—Saulo, Saulo, ¿tiku ø xjemduñ xeduñ?

⁵ Xjats ja Saulo tyiktiy:

—¿Mbønimts me teety idø'øn?

Jøts ja y'adsoojøø:

—Øts idø'øn Jesús, nay yø' midi mjemdumpy mdedumpy. Kø'øm me mnay'ayo'onduña'yí jade'en kidi tsakaa ku ja ti tnepy, jøts ja kørøm kujp ñadyukyø'ødyiyi.

⁶ Xjats ja Saulo yjanchmibejpøjknaa ku jade'en yiknøjmi, jøts wyaañ:

—¿Timts me teety xamidsokp, ti ø ndu'ump?

Winets ja nwindson'ajtim ñimaajyøø:

—Pidø'øk jøts jam mnøjkxt kajpjotp, jamts myiktukmado'ot pøni ti mdu'ump.

⁷ Xjats ja Saulo yjamyøøt nayide'en yjanchø'jkidøø ku ja Saulo y'ayuujk ja jade'en tmadojidi, jøts ka'ap ja t'ejxtøø pøni pøn ja myigajpxpy. ⁸ Winets jatyi ja Saulo pyidi'jky, jøts ku ja yjawin'ejxwa'kxy, ka'ap ja ti t'ejxpaaty. Winets ja myigu'uk y'ukwejtsniydøø, jøts ja yiknøjkxi Damasco. ⁹ Jamts chinaay tigøøk xøøw jøts niti tka'ijxy, ni kyakay ni kya'uuky, niti tkatuñ.

¹⁰ Jamts idø'øn tu'uk chinaamyi yaa'dyøjk pøn tjanchja'wip ja Jesús, Ananías, idø'øn ja xyøøw, winets ja nwindson'ajtim ojts tninijkxy ja Ananías, jøts ja tnimaay:

—iMets Ananías!

Xjats ja Ananías t'adsøøy:

—¿Ti, teety?

¹¹ Xjats nay jatyi ñimaajyøø:

—Pidø'øk jøts mnøjkxt mā ja tuu' yiktijy Tiidyuu', jøts ku jam mja'att Judas tyøjkwindum, jamts xyiknidøøwit ja Tarsit jaa'y midi txøøw'ajt Saulo. Dios'ajot'ajtp inet ja jam, ¹² jøts tø ja nayide'en tnijawi agumaa'gyøjxp, ku me mnøjkxt jøts ja wyin'ejxwā'kxkojmit wā'ats ku xkønixajt.

¹³ Kuts ja jade'en tmadøøy ja Ananías, jøts ja wyaañ:

—Janch namay, teety, idø'øn ja jaa'y tø xukmadowdi ku yø Saulo tjanchjemduñ tjanchteduñ ja' pøn mets mjanchja'wiyip jam Jerusalén. ¹⁴ Ixyamts ja tø tmija'aty nay ya ja tiy'ajtin, midi ja teetywindsøn ja ojts t'amidøy jøts ja tyiktsoont midi me mbaduujniyip.

¹⁵ Winets ja nwindson'ajtim wyaañ:

—Nøjkx x'ats'ixy ja Saulo, tø øts ja nwi'ixy, nyiktunwampy øts ja', abikyajp øts ja ngaxwā'añ. Japts øts x'atsnigajpxt x'atsnimadya'akt, jøts ja ttukmado'ot ja jamit jaa'dyi møøt ja' wyindsøndøjkti jøts nayide'en ja ya'at israelit jaa'dyi. ¹⁶ Nduk'exp øts ndukmado'op øts sudso jawyeen tyu'unt, jøts kuwani nayide'en tmi'ayo'ot øts ngajpxy øts n'ayuujk ku ja jaa'y yjemdunit tyedunit.

¹⁷ Xjats ja Ananías ojts tninijkxy ja Saulo. Kuts ja yja'jty, jøts ja ja'ayi ojts tkønixajy jøts yide'en tnimaay:

—Migu'uk Saulo, øts tø xkexy ja nwindson'ajtim Jesús, nay ja' midi ojts x'ixy jam tuu'am, ja'ats øts tø xkexy jøts me nyikwin'ejxwā'kxt jadigojk, jøts ja Espíritu Santo nayide'en mdatøjkiniyt.

¹⁸ Xjats jotmøñ kya'ay wyeengøjxp jade'en jajtp ja t'ixy ejximi ajkx jimeeñin, winets wyin'ejxpijky jadigojk. Xjats ja Saulo pyidøknaa, jøts ojts ñøbety. ¹⁹ Jøts ja jadigojk kyaabyijky, winetnims ja myøjaaw tpijky, jøts jap yjaaktsinaay ja majtsk xøøw ja tigøøk xøøw møøt ja' pøn tjanchja'widip ja Jesús jam Damasco.

Ku kyajpxwa'kxy ja Saulo jam Damasco

²⁰ Xjats ja Saulo tkajpxwā'kxnibøjkøø jam tsaptøjkjotp, yide'en ja wyaañ ku ja Jesús y'U'nk'aty ja Dios Teety. ²¹ Xjats ja ñigyumaap tjanchja'widøø pøn jatyi ja jam patmadojiyøø, jøts ja xem yam ñagyajpxidøø, jøts yide'en ñawya'añidøø:

—¿Kidi nay ja jaa'yip yø' midi jam Jerusalén y'ijty tka-maa'kxp ja myigu'uk ku ja tpabøkti ja Jesús? ¿Kidi ja'ajip yø

tø t'uknimiñ jøts tmajtsmukøxt ja Jesús yjanchja'wibidi, jøts ttawinguwaawit ja møj tiidyumbidi?

²² Xjats ja Saulo jinaxy yjaaktyimkyajpxwa'kxy, jøts ja yikxon tyimñigajpxy jøts ku ja Jesús ya tø yjanchyikexy yiknitsokpi, jøts ja israelit jaa'y jadi'iñi myondi y'ookti pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip Damasco, niti kajpxy niti ayuujk ja'adi.

Ku ja Saulo ayu'uch kyeejky

²³ Xjats kyimjekñim ja israelit jaa'y tkajpxy'ajtnidøø jøts ja tyik'ooktit ja Saulo; ²⁴ jaty Saulo ja tnija'wiyiñ. Winxøow windsuu ja myidsep y'awejx'ityi mā pidsømdaajk jam, jamts ja tyimyik'oogiyit. ²⁵ Winets ja Saulo ja myigu'uktøjkti pyiktaajkiyøø kachjøtpy jøts ttanikiñaxti ja pøch midi nawidity tukajpaa', jøts nika'ap jam ja pyidsimy mā ja myidsep y'awijxyi, paty idø'on ja kya'ø'jky.

Ku ja Saulo jam yja'jty Jerusalén

²⁶ Xjats ku ja Saulo jam yja'jty Jerusalén, jøts ja tminamyukwa'añi pøn ja Jesús tjanchja'widip. Janchtsø'jkidipts ja', kumi ka'ap ja tjanchjawidi jøts kudam ja Saulo nayide'en tjanchjawi ja Jesús. ²⁷ Paty idø'on ja Bernabé wyajiyøø, jøts ttukwinguwa'jkøø ja Jesús kyudanaabyidi. Jøts nay ja' ttukmadoow sudso wyinaty tø t'ixy ja Jesús jam tuu'am, jøts nayide'en sa ja myigajpxiyøø, jøts nayide'en ja ttukmadøøy sa ja ojts jam jotmøk tkajpxwa'kxy ja y'ayuujk Jesús køjxp. ²⁸ Xjats ja Saulo jam jade'en tyaañ Jerusalén, jøts ja møøt wyidejtni pøn jaty ja Jesús yja' pyadundip. ²⁹ Jøts ja ka' ti tkumayjawi, jotkujk ja tkajpxwa'kxi ja nwindson'ajtim yja', jøts ja ttamimadya'aky ja israelit jaa'dyi pøn ja griegit ayuujk tkajpxtip; yikxon ja ñadyawingugajpxiyidi ku ja ja xe ja ya tum jade'en kyanagyupijkxyiyidi ja wyinmaa'ñ, ja'ats ja israelit jaa'y ñiwinma'ayidip jøts ja tyik'ooktit. ³⁰ Xjats ku ja myigu'uk jade'en tnija'widøø, winets ja yikwaanaa jøts yiknøjkxiyøø jam Cesareit kajpjotp, jøts yikejxñim jøts ja ñøjkxt kyajpkijxpy midi txøøwip Tarso.

³¹ Xjats ja janchja'wibidi pøn jaty tsinaadyip jam etjotp midi yiktejp Judea, Galilea, jøts Samaria, nekim ja jam chinaañidi, jøts ñija'wi'adøjtsidip ja Jesús yja' ja'adi. Jøts juuni ja tka'ukwindsø'øgidi, ejtp ja twindsø'øgidi jøts namayi'adøtstip ja nayide'en, ja Espiritu Santo ja amuum pudøjkiyidip.

Ku ja Eneas chøøjky

³² Xjats ku ja Pedro wyinaty t'ayø'øy mā jaty ja janchja'wibi chøønidi, nayide'en ojts t'ixy ja janchja'wibi pøn jam tsinaadyip mā ja kajp txøøwi Lida. ³³ Jamts tu'uk tpaajty ja yaa'dyøjk midi txøøw'ajt Eneas, tyuktujk jumøjtjip ja pa'am

ja wyinaty tɔ pyajtniɪy, kyidyimpyidi'iky jɔts kɔxuxyi pakxuxyi pa'am idɔ'ɔn ja myɔɔt. ³⁴ Xjats ja Pedro ja tniɲaay:

—Eneas, Jesús myiktsojkip. Pidɔ'ɔk, wejtsjɔ'ɔk yɔ mmaabajt.

Xjats ja Eneas pyidi'iky jatyɪ, ³⁵ xjats niduki'iɪy ja jaa'dyi pɔn jaty kugajp'ajttip jam Lida jɔts jam Sarón kuuyi ja tniɲa'widɔɔ, winets ja tyikutigɔɔdyi ja mɔjaa'chinaa'yin midi ja wyinaty chinaadyip, jɔts ja nwindson'ajtim yja' tpabɔjknɪyidɔɔ.

Ku ja Dorcas yjukpyiky jadigojk

³⁶ Nay ja'abi xɔɔw nay ja'abi jumɔjt idɔ'ɔn chinaay tu'uk ja tɔ'ɔxyɔjk jam Jopit kajpjoɲp, Tabita dɔ'ɔn ja xyɔɔw, yide'en yiktɪy griegit ayuujk, Dorcas. Jɔts nayi Jesús idɔ'ɔn ja yjanchja'wimɪp paty ja tjanchpudɔki pɔn ayooɲ pɔn winmaapy. ³⁷ Winetsik idɔ'ɔn ja pa'am pyajtniɲaa jɔts ja tyimɪyik'o'jkiyɔɔ; jɔts ku yikpuɲnaa, jɔts oɲts yikpikta'aky myiduknipatɔjkixpy. ³⁸ Xjats kumi wingonts ja kajp midi txɔɔw'ajtp Lida, ma jap wyinaty ja Pedro t'ayɔ'ɔy ja myigu'uktɔjkti, jɔts kumi tɔ ja wyinaty ja Dorcas myigu'uk tniɲawidi ku ja jam wyidity, winets ja ñagyaxidɔɔ namajtsk jɔts ja t'atstukmado'odit ja Pedro jɔts mye'ent putyi.

³⁹ Xjats ja Pedro jatyɪ tmɔɔdi ja kugajpxtyi. Ku jam yja'ttɔɔ, jɔts jap tyimwyaanɔjkiyɔɔ ma ja oo'kpi jap, winets ja Pedro ja ku'ɔktyɔ'ɔxyi ñawa'kwidejtiyɔɔ, jɔts ja tyuk'ijxyi ja wet midi wyinaty ja Dorcas tɔ tyik'ɔyi. ⁴⁰ Winets ja Pedro tka-jxpidsɔmguixy ja jaa'dyi, jɔts ja ñagyuxendyaajkɔɔ, jɔts kuts ja twindsapkaɲpxkijxy ja oo'kpi, xjats ja tniɲaay:

—Tabita, pidɔ'ɔk.

Winets ja oo'kpi wyin'eɲxwa'kxy jɔts ja Pedro yikwin'ixy, winets chinaagyukɔɔ. ⁴¹ Jɔts ja kyɔ' ja tmajstɔɔ jɔts ja jade'en pyidi'jky; winetnɔmts ja twaadsɔɔy ja Pedro ja myigu'ukti midi ja kyajxpidsɔm jɔts nayide'en ja ku'ɔktyɔ'ɔxyi, xjats ja twin'eɲxtɔɔ, tɔdam yjukpyiky ja oo'kpi wyinaty. ⁴² Ñiɲa'wigyɔxtɔɔ niduki'iɪy ja Jopit kajp jaa'y, xjats namay tjanchja'widɔɔ ja Jesús. ⁴³ Nay jam idɔ'ɔn ja Pedro tyaa'ni kawinaak xɔɔw jam po'ogoo'tspi tyɔjkwindump, ja' idɔ'ɔn ja xyɔɔw Simón.

10

Ku ja Pedro tmigajpxy ja soldadi windsɔn pɔn yiktejp Cornelio

¹ Jam idɔ'ɔn tu'uk y'ijty ja yaa'dyɔjk ma kajp jam txɔɔwi Cesarea, Cornelio dɔ'ɔn ja xyɔɔw, ja'ats idɔ'ɔn ja soldadidi tukpiky tniwindsɔn'ajtp pɔn yikxɔɔmɔɔdyɔɔ Italiani. ² Xjats ja Cornelio mɔɔt ja y'u'nk mɔɔt ja ñidɔ'ɔxy, yjanchja'myatstip idɔ'ɔn ja Dios Teety ja', jɔts nayide'en twindsɔ'ɔgidi. Ajot'ajttip

idø'øn ja Dios jabom jabom, jøts nayide'en tjanchtabudøjkidøø ja myeeñ ja ayoobi jaa'y. ³ Tu'uk idø'øn ja xøøw sa yjajty sa kyubejty ja Cornelio, ku ojts wa'ats t'ixy awinmaa'ngyøjxp ja Dios Teety y'ankilis, tigøøk yaxpin idø'øn wyinaty ku ojts ñidøkiyi ma ja jap wyinaty, winets ja xøøw ja tyamigajpxiyøø:
—iMets Cornelio!

⁴ Winets ja Cornelio tsø'øgijawi twin'ixy, jøts t'adsøøy:

—¿Ti, teety?

Xjats ja ankilis ojts ñii'mxyiyi:

—Tø ja Dios Teety ja m'ajot'ajtin mgupøjkxiyi, jøts ku tø xpudøki nayide'en ja ayoobi jaa'dyi. ⁵ Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxtit Joep, wan ja Simón t'atswawdi pøn nayide'en yiktejp Pedro. ⁶ Jam ja myidsøøni po'ogoo'tspi wyindump pøn yiktejmip nayi Simón, pøn jam tsinaapy mejy wingon. Ja'ats mdukmadoowiyip pøni ti mdu'ump.

⁷ Xjats ku ja ankilis ñøjkxnaa, winets ja Cornelio twaadsøøy ja tyumbi namajtsk. Wyaadsoow nayide'en ja soldadi tu'uk pøn ja møøt ñamyayi, jøts pøn nayide'en twindsø'jkip ja Dios Teety. ⁸ Xjats ja ttukmadoogijxy ja kyugajpxtyi sa jaty ja ankilis ja wyinaty tø ñii'mxyiyi, winetnimts tkejxy.

⁹ Xjats ku kyimjabom'ajty, jawaani jam kyaja'tnidi kajpjotp ma ja yikaxtøø kugajpxy'ajtpi, winets ja Pedro pyejty jam tøjkojxp dios'ajot'ajtpi, kujk xøøw et idø'øn wyinaty. ¹⁰ Janch yu'oo'knip idø'øn ja wyinaty jøts ja kyaawya'añ; japnimts ja kaaky wyinaty y'øyi, ku jotmøn t'ejxpaajty jade'en kidi jaa'y kyumaa'y, ¹¹ ku ja tsajp y'awa'ach jøts t'ixy ñaxkida'aky, jade'en ja t'ixy kidim ja møj manti, jøts tum wendi maktaxk iskiin. ¹² Jøts jam mantikøjxp mayjøøjp ja jiyujk t'ixy, jam ja tsaa'ñ, jam ja joon, jøts jam nayide'en ja maktaxkpi tekpyi jiyujk. ¹³ Winets tmadøøy ja ayuujk midi tsoo'mp tsajpjøtpy, jøts ja yide'en ñii'mxyi:

—Pidø'øk Pedro, yik'ook inet yø jiyujk tu'uk jøts xtsu'utst.

¹⁴ Xjats ja Pedro t'adsøøy:

—Ka' teety jade'en; niwindii øts jade'en ngatsu'uch ja kya'øyi kyawa'atspi, midi kapaat'ajtiyip yiktsu'utst sam ja Moisés kyutujk.

¹⁵ Xjats jadigojk tmadøøy ja kajpxy ja ayuujk, jøts wya'añ:

—Kidi jade'en xka'ødyijy, tum mbaat'ajtip yø jiyujk tsu'uch midi Dios Teety tø ttanibiktaagi.

¹⁶ Tigøøk ojk idø'øn ja manti wyimbijty y'adijy, jøts py-atøjkiñaay nay jap tsajpjøtpy. ¹⁷ Ixjam ja Pedro jade'en wyinaty myay tyajy, ti dø'øn ja tyijpy jade'en midi wyinaty tø t'ixy ku ja Cornelio kyugajpxy yja'ttøø, tø ja wyinaty tyiknidøøwidi ja Simón tyøjk. ¹⁸ Kuts ja jam yja'ttøø tøk'agi'py, winets møk tkugajpxidøø pøni jap ja Simón midi nayide'en yiktejp Pedro.

¹⁹ Kumi ja' wyinaty ja Pedro myimaapy myidajpñim midi wyinaty tɔ t'ixy, winets ja Espíritu Santo ñimaajyøø:

—Nidigøøk ixyam ja jaa'y m'ixa'ayiyi. ²⁰ Pidø'øk, winak jøts xmøødit yø jaa'y, kidi ti xpawinmay, nay øts yø' ngugajpxy.

²¹ Xjats ja Pedro tniwinajky ma wyinaty ja Cornelio kyugajpxy y'awejxti, jøts ja tnimaay:

—Øts meets idø'øn x'ixaapy. ¿Ti dø'øn mnimendip?

²² Xjats ja kugajpxy t'adsoodøø:

—Ja Cornelio øø xyikugajpxy'ajtp, janch øy jaa'y ja' jøts nayi wyindsø'jkip ja Dios ja', xjats nayide'en janch tsojkip ja' ja israelit jaa'dyi. Nay ja Dios Teety idø'øn y'ankilis ja tnimaajyøø jøts me myikwa'at, jøts jam njaa'mint ma ja chøøni ja Cornelio, jamts mets x'atstukmado'ot pøni ti jaty me mnija'wip, jøts ti jaty mmadya'akwampy.

²³ Xjats ja Pedro tkuwaa'wiñaa tyøjkjøtpy, jøts jamyi myaadøø. Xjats ja kyimjabomnim choo'ndøø, winets ja Pedro twaay ja myijanchja'wibi winaaagin midi jam Jope tsinaadyip.

²⁴ Jøtsnim kyimjabom yja'ttøø jam Cesarea, ma ja Cornelio y'awijxyiyi niduki'iyi møøt ja myigu'uktøjkti, midi wyinaty tɔ twaadsowdi jøts ja tpatmado'odit ja Pedro kya-jpxy y'ayuujk. ²⁵ Kuts ja jam tyimya'ttøø ja Pedro, xjats ja Cornelio y'adsoojyøø jøts ja pyidsimy tyøjkjøtpy, xjats ja jaty ñagyuxendyaajki ja Pedro wyingujky, jøts ja jade'en yikwindsø'øgi ejxim ja diosin. ²⁶ Winets ja Pedro jaty twestsi'iky, yide'en ja wyaañ:

—¿Tiku ø xwinguxaani? Pidø'øk, pø nay jaa'yts øts nayide'en sa mets.

²⁷ Jøts nay madyaktipnim idø'øn ja wyinaty, ku jap tyøjkidøø tøjkjøtpy ma wyinaty ja jaa'y jap yjanch'awejxti namay. ²⁸ Xjats ja Pedro tnimaay yide'en:

—Meets migu'uktøjkti, mnija'wip meets jøts ku øøts wenk n'israelitjaa'y'aty, ka'ap øøts n'øyjawi jøts øøts nmigu'uk tmøøtnabyaattit ja wenk jaa'dyi uk tyøkidit ja' tyøjkjotpti, ka'ap øøts ja n'ødyijy, ka'ap øøts ja nwa'atstijy. Tøts øts Dios xuknijawi, jøts ku ka'ap jade'en y'øyi jøts øts jade'en nwinma'aty. ²⁹ Ja'agøjxp ø nmiñ jaty ku mee xwaadsøøy. Jøts nnijawiwypy øts ixyam ti meets idø'øn xamigajpxwamp ku meets xwaadsøøy.

³⁰ Xjats ja Cornelio t'adsøøy, yide'en ja tnimaay:

—Ixyam myimaktaxk xøøwiñi ku øts yide'en njajty, ya øts wyinaty ndøjkjøøjty n'ayuu'aty, jøts ja Dios wyinaty n'ajot'aty winakxyøøw, ku øts jotmøñ n'ejxpaaajty tu'uk ja yaa'dyøjk, jøts janch tsamamp ja wyet amuum kyaxi'iky. ³¹ Winets øts yide'en xnimaay: “Mets Cornelio, tɔ ja Dios Teety ja mdios'ajot'ajtin mgupijkxyiyi, jøts ku tɔ xpudøki nayide'en ja

ayoobi jaa'dyi. ³² Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxt Jope, wan ja Simón t'atsway pøn nayide'en yiktejp Pedro. Jam ja myidsøøni ja po'ogoo'tspi wyindump midi jam tsinaapy mejy wingon. Ja'ats mdukmadowiyip pøni ti mdu'ump." Jade'en øts idø'øn ja ankilis xnimaay. ³³ Paty øts ngugajpxy jatyi nguejxy jøts me m'atsyikwā'at, pø janch øy ku tø xpaduñ ku tø mmiñ ya. Wā'ats ja Dios Teety x'ijxyim xnija'wa'am ku adøm ixyaadi, ku øø nbatmadoowa'añ ja nwindson'ajtim kyajpxy y'ayuujk midi ja tø mdamigaxiyi, jøts mets ja ya jade'en xnigajpxt.

Ku ja Pedro kyajpxwa'kxy jam Cornelio tyøjkwindump

³⁴ Winets ja Pedro kyajpxnibøjkøø, jøts ja yide'en wyaañ:

—Ixyaam njanch'ixy njanchnijawi ku ja Dios Teety chøjkpy ja' øpyønjaa'yi, ka'ap ja' tka'øjyawi, ³⁵ kyupijky ja' pøni pøn windsø'jkiyip, jøts y'øyyaa'y'attit nayide'en. ³⁶ Dios Teety idø'øn jade'en ojs ttukmadøy ja Israelit jaa'y, ku xmi'øy'atwa'añindi jadigojk ja Jesucristo køjxp pøn nwindson'ajtyindip niduki'iyi.

³⁷ Pø mnija'wipxi meets niduki'iyi sa yjajty sa kyubejty jam israelit jaa'y y'etjotpti, jam idø'øn cho'ondaajky mā et txøøwi Galilea, tø wyinaty ja Juan Bautista jawyeen kyajpxwa'kxy, xjats ja jaa'y ja nayide'en namay tyiknøbejty. ³⁸ Ja pø mnija'wipxi meets nayide'en ku ja Dios Teety ja Jesús ttuk-tatøjkøø ja Espíritu Santo møøt ja myøk'ajtin, jøts nayide'en sa jaty ja wyidity ku ja t'ødyuñ ja jaa'y, jøts ku ja tyiktsø'øky pøni pøn ja miku' møøt y'itynim. Ja'agøjxp ja jade'en ttuun ku ja Dios Teety ja ejtp tmøøt'ity. ³⁹ Øøts idø'øn tø n'ixy, øøts idø'øn tø nnijawi, sa jaty ja Jesús ttuun jam Israelit kyamwemp kyamjotpti, jøts nayide'en jam Jerusaléngit jaa'y myøjkajpjotpti. Jøts nay tø øøts ja n'ixy sa jaty ja yjajty ku yik'ol'jkiyøø ja jaa'y, jøts sa yikmitsumbejty jam kruskøjxp.

⁴⁰ Winets ja Dios Teety ojs kyidigøøk xøøw tyikpidsiimy jap oo'kpi jutjøtpy mā ñajxøjkøø ja Jesús, xjats øøts ja xukyikwingaxi'jky. ⁴¹ Ka'ap ja yiktuk'ejxtøø ja mayjaa'dyi, øøts yide'en yø xukyikwingaxi'jky, kumi tø øøts ja wyinaty jawyeen xwi'ixy, jøts øøts ja n'ext, jøts øøts ja nnijawit. Xjats ku ja jade'en jadigojk yujukpyijky, jøts øøts ja ngaay jøts øøts ja n'uuky møøt. ⁴² Xjats øøts ja xani'ane'emy ja kajpxwa'kxk, jøts øøts ja jaa'y ndukmado'ot nduknijawit ku ja Dios Teety ja køøm tpiktaajky ja Jesús, jøts ja juikpyi ja øøkpyi ttiidyu'unt.

⁴³ Nayide'en idø'øn wyinaty jekyip ja Dios Teety kyugajpxy tø tkajpxti tø tmadya'akti ja Jesús, jøts pøni pøn tjanchja'wip ja Jesús, winets yikmaa'kxuktit ja pyøky. Jade'en ja Pedro ja tnimaay ja jaa'y.

Ku ja Espíritu Santo ttatøjkøø pøn ka'israelit jaa'yidi

⁴⁴ Ñagyajpx'adøtsp wyinaty ja Pedro, ku ja Espíritu Santo tyatøjkiyidøø niduki'iyi ja jaa'y pøn jaty jam wyinaty patmadojiyip ja Pedro. ⁴⁵ Xjats ja israelit jaa'y pøn ja Pedro tpadsoo'niyidøø ku ojts ja kugajpxy jam wyayidi, winets ja ñigyumaap tjanchja'widøø ku ja Dios tyuktatøjkiyidøø ja Espíritu Santo øpyønjaa'yi, pøn ka'ap israelitjaa'yidi. ⁴⁶ Ja'agøjxp idø'øn ja ojts yiknijawi ku ja adsu'jky ojts tjanchkajpxti tum ja wenk ayuujk, jøts ku ja nayide'en tjanch'øyya'widøø ja Dios. ⁴⁷ Xjats ja Pedro tnimaay ja myigu'uk midi myøøtwidijtpy:

—¿Ti pøn mibaat xkadukyiknøbajtimp yø jaa'y, pø tøxi Espíritu Santo tyatøkiyidi jade'en sam adøm?

⁴⁸ Xjats ja Pedro tni'ane'jmy jøts ja ñøbattit ja nwindson'ajtim Jesucristo myøk'ajtingøjxp. Jøts ja Pedro møkta'aky yiknimaay, jøts ja jam yjaakta'anit ja winaak xøøwin.

11

Ku ja Pedro ttamimadyaajky ya'atpi ayuujk pøn tjanchja'widip ja Jesús jam Jerusalén

¹ Xjats ja tnija'widøø ja Jesús kyudanaabyidi pøn jam tandi Judeit y'etjotp, jøts ku ja wenk jaa'y wyinaty tøkupiky ja Dios kyajpxy y'ayuujk pøn ka'ap y'israelitjaa'yidi. ² Xjats ku ja Pedro jadigojk wyimbijty jam Jerusalén, winets ja twindsø'ødyøø ja Pedro:

³ —¿Tiku ja tøk'ats'ixy ja wenk jaa'y pøn ka' y'israelitjaa'yidi, tiku møøt tøk'atskay m'atsjiikxy?

⁴ Xjats ja Pedro tnimadyajktøjkøø sa ja yajty sa ja kyubejty ku ja ojts yikway yikwich, jøts ja wyaan:

⁵ —Jam ø wyinaty Jopit jaa'y kyajpjotp, jøts Dios'ajot'ajtpi wyinaty, jøts jade'en nja'wøø kidi ja jaa'y kyuma'ay, jade'en n'ejxpaajty ejxim ja møj manti, ku n'ijxy kyida'aky tsajpwemp tum wendi maktaxk iskiini, jøts wyingøøn ma øts jap wyinaty.

⁶ Xjats nwin'ijxy yikxon ti døk'øn jap mantijøtpy, winets jap n'ejxpaajty janch mayjøøjp ja jiyujk, jap wyinaty tsaa'ñ, jap wyinaty joon, jøts nayide'en ja jiyujk midi maktaxk ja tyeky, jøts nayide'en midi janch'awa'andi. ⁷ Winets nmadøøy ja ayuujk ku ø xnimaay: “Pidøk, Pedro; yik'ook inet yø jiyujk tu'uk jøts xtsu'utst.” ⁸ Jøts ø n'adsøøy: “Ka' teety jade'en. Niwindii øts jade'en ngatsu'uch ja kya'øybi kyawa'atspi, midi kapaat'ajtiyip yiktsu'utst sam ja Moisés kyutujkin.” ⁹ Winets øts jadigojk xmigajpxy jøts øts xnimaay: “Midi ja Dios tøk'wä'ach kidi xka'ødyijy.” ¹⁰ Tigøøk øjk idøk'øn ja manti wyimbijty y'adijy, jøts pyatøjkiñaay nay jap tsajpjøtpy. ¹¹ Xjats ku øts jade'en najty, winets nay jaty yja'ttøø nidigøøk ja

yaa'dyøjktøø mā øts ja wyinaty, Cesarea dø'øn ja choondi jøts jam ñøjkxti mā øts ja xpaattøø. ¹² Winets øts ja Espíritu Santo xnimaay jødsik øts ja kugajpxy nmøødidit, jøts ku nayide'en ka'ap ti nbawinma'aty. Winets ø xpadso'ondi nidudujk ja Jopit jaa'dyi pøn tjanchja'widip ja Jesús. Xjats ku øøts jam nja'jty Cesarea, winets øø niduki'iyi ndøjkøø Cornelio tyøjkjotp pøn ø xnigajxøø. ¹³ Winets øøts ja xukmadøøy sa ja yjaity sa ja kyubejty jam tyøjkjotp, ku ja ankilis tu'uk t'ejxpaajty, jøts ku ja ñimaajyøø: “Kax mgugajpxy jøts jam ñøjkxt Jope, wan ja Simón t'atsway midi nayide'en yiktejp Pedro. ¹⁴ Ja'ats mdukmadowiyidip sudso m'anmija'win y'awa'atspidsø'ømdit møøt mmigu'uktøjkti.” Jade'en ojts ñi'mxyi. ¹⁵ Xjats ku ojts nmigajpxnibøki niduki'iyi, winets ja Espíritu Santo tyatøjkiyidøø, nayide'en sam adøm xatøjka'andøø ku ojts myiduk'ojk tyimyiñ. ¹⁶ Xjats ku øts jade'en n'ijxy, winets øts jatyi nja'myejch ja nwindson'ajtim y'ayuujk sa ja wyaañ ku ja Juan Bautista mayjaa'y nøø ttuktanøbejty, jøts ku ja wyaañ: “Wenk mee mjatt, jade'en ku Espíritu Santo mdatøkiyidit.” ¹⁷ Pøni tyuktatøkiwyampy ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo ja wenk jaa'dyi jade'en sam adøm xuktatøjka'andøø, kumi adøm njanchja'windip ja Jesús, ¿ti øts ja jade'en ngaduktunip? Tsaachtyi øts idø'øn, pø kø'ømxí ja jade'en ttunwā'añ.

¹⁸ Ku ja jade'en tmadoodøø ja Pedro y'ayuujk, winets y'amongøjxtøø jøts yjotkujk'ajttøø, jøts ja Dios Teety tmøjpiktaajktøø, jøts yide'en wyaandøø:

—iTø ja Dios Teety ttanibiktaagi jøts nayide'en yikunuu'kxtit øpyønja'yí ku ja tmajtstu'uttit ja kya'ødyunk, winets ja tsinaa'yin xemikøjxp tpaattit!

Ku ja jaa'y ja Jesús tjanchja'wi'okwā'añ jam Antioquía

¹⁹ Ku ja Esteban t'ukyik'oo'ktøø, winets t'ixaañibøjkidøø pøn ja Jesús tjanchja'widip, xjats ja winaagin kyaknøjkxtøø Fenicia, Chipre, jøts nayide'en Antioquía. Japts ja tkajpxwā'kxtøø ja øgyajpxy ja ømyadya'aky. Ka'ap ja nugo ajawi tnidyukmadowdi o pøn, agø'ømyi ja tnadyamimadya'agyidi tuk'israelit jaa'dyi. ²⁰ Xjats winaagin ja'adi midi jam tsoo'ndip Chipre jøts nayide'en Cirene, ku ja nay jam yja'ttøø Antioquía winets ja nayide'en tkajpxwā'kxtøø ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, midi anmija'win tyiknitso'ok'ajtp, ja'ayi tyukmadoodip pøn ka'israelit jaa'dyi. ²¹ Janchkunuu'kxidi ja Dios ja' ku ja kyajpxwā'kxti, winets ja japit jaa'y tjanchyiktigatstøø chinaa'yindi, jøts ja nwindson'ajtim yja' tpaabøjkiñidøø.

²² Xjats ku ja jade'en tnija'widøø ja Jesús yjanchja'wibidi pøn jam tsinaadyip Jerusalén, winets ja tkaxti nay ja' myigu'ukti pøn txøøw'ajt Bernabé, jøts jam ja ñijxy Antioquía. ²³ Xjats

ku jam yja'jty, jøts ja t'ijxy jøts ja tnija'wøø sa ja Dios Teety wyinaty tø tkunuu'kxy ja Antioquiit jaa'y ku ja chinaa'yin wyinaty tø tyiktigatsti, winets ja janch yjotkujk'ajty yjanchx-ondaajky. Xjats ja tkajpxjot'amøkøø jøts amumjoojt ja nwindson'ajtim yja' tpaduujnidit, jøts niijuuni tkamajtstu'uttit. ²⁴ Janch yujy idø'øn ja Bernabé, yjanchmøøt'ajtpy ja Espíritu Santo, jøts nayide'en ja Dios t'ajot'ajty. Xjats jade'en ja namay jaa'y tpadøjkidøø ja nwindson'ajtim yja'.

²⁵ Xjats ku ja jade'en yjaity kyubejty ja Bernabé, winets ja ñøjkkøjmaa mā txøøwi Tarso jøts ja t'ats'ixa'at ja Saulo. Kuts ja jam tpaajty, winets ja twaanijkxy mā ja wyinaty tø tñidsøøn jam Antioquia. ²⁶ Japts chinaadyøø tu'uk jumøjt ka'pxy møøt ja janchja'wibidi jøts ja tyik'ixpøktøø. Nay jam idø'øn Antioquia mā ojts ja Jesús yjanchja'wibi yiktejt mijawyeen cristianos.

²⁷ Nay ja'abi xøøw nay ja'abi jumøjt ku ja Dios Teety kyugajpxy ojts ñijkxy nay jam Antioquia, pøn jam tsoo'ndip Jerusalén. ²⁸ Xjats ku yja'ttøø, jøts tu'uk txøøwi Agabo, ja' idø'øn jam ojts tyanaay'øyi mayjaa'y agujkp, jamts ja kyajpxwa'kxy Espíritu Santo myøk'ajtingøjxp, jøts wyaañ jøts ku ja yuu møk'ampy myeenwa'añ ya naxwiin. Janch tiy yide'en, janch jajt idø'øn ja jade'en winet ku Claudio wyinaty myøjwindsøn'aty. ²⁹ Xjats ku ja jade'en ja janchja'wibi tmadoodøø ku ja yuu myenwa'añ, winets ja tkajpxy'ajttøø jøts pudøjkin ttanigaxtit ja myigu'uk pøn jam tsinaadyip Judea, jade'en pøni sa kø'øm tmo'owa'andi nidu'uk nidu'uk. ³⁰ Jade'en ja tundøø, jøts ja ttamigajxidøø ja Bernabé møøt ja Saulo, jøts jam tkømo'odit ja jamit møjaa'dyøjkti.

12

Ku ja Herodes tnankyik'o'jkøø ja Jacobo jøts ja Pedro ja'ayi yiktsuumy

¹ Xjats nay ja'abi xøøw nay ja'abi jumøjt ja møj windsøn Herodes tjemdunibøjki ttedunibøjki winaagin ja Jesús yjanchja'wibidi. ² Jøts ja ttukta'ø'jky ja yønchujx ja Jacobo, ja Juan y'ajch, ³ jøts ja t'ijxy ku ja israelit jaa'y ja yjawi jade'en ttaxonda'akti ku ja jade'en y'adi'ich. Xjats ja Pedro yjaaktyimyikmajch paski xøøjøøjty, winet ku ja tsapkaaky jadi'iñi yikay midi kalevadurimøøt. ⁴ Xjats ku jade'en ja Pedro yikmajch, winets ja windsøn Herodes ja pyiktaajkiyøø puxøjkjøtpy, japts soldadi ja y'ejx'ityiyi maktaxk piky jøts maktaxk soldadi tukpiky jaty. Jade'en ja Herodes yjawinmaay jøts ja tyikpidsø'ømt ja Pedro paski xøøguixy, jøts ja mayjaa'y ttuk'ejxwa'añ ttuknijawiwya'añ. ⁵ Jap wyinaty ja Pedro tsumy, jøts nayide'en ejtp idø'øn ja y'ejx'ityiyi ja soldadi,

winets ja Jesús yjanchja'wibi tni'amidowidi tnibøktsowidi ja Pedro amumjoojt, jøts ja ttukmadoodøø ja Dios.

Ku ja Dios Teety y'ankilis ojts tyik'awa'atspidsimy ja Pedro jap puxøjkjøtpy

⁶ Nay ja'abi tsuu ku wyinaty tyimbyaatwaani ja kajpx'aats ku ja yikpidsømiyt jøts ja kajp jaa'y y'ejxit ñijawiyit, jøts jaakmaap jap wyinaty ja Pedro. Jap wyinaty adsow aduuk ja soldadi ñama'ayiyi, puxkadeen køxøch wyinaty ja Pedro, jøts nayide'en ja soldadi t'ejx'etti ja tøjkaaw. ⁷ Winets jaty ñimejniyøø ja nwindson'ajtim y'ankilis, jøts jap puxøjkjøtpy yjapøjkijxy. Xjats ja Pedro yikjijxy jøts ku tyikniwijy, winets tnimaay yide'en:

—Pidø'øk putyi.

Kuts ja pyidi'iky jøts ja kadeen jade'eñi kø'øm kyajnaa, ⁸ xjats ja ankilis ñimaajiyøø yide'en:

—Nachumjønii yikxon, jøts tawa'agi yø mgø'øk.

Xjats ku ja Pedro jade'en tpaduun, jøts ja ankilis yjaakniimaajyøø:

—Tatøki yø mxox jøts øts ix'oojk xpayø'øty.

⁹ Xjats ja Pedro ix'oojk tpadsøø'ñ ja ankilis, ni tkanijawi pø janch kajanch ku ja yik'awa'atspidsømw'añiyi. Jade'en jajtp ja tjawi ja Pedro kidi jaa'y kyuma'ay. ¹⁰ Xjats ku ja jade'en yiktsoo'niyøø ja ankilis, jøts jam ñaxti ma myidukupiky ja ejx'ejtpidi, jøts nayide'en twinaxti ma ja myimajtsk pikpyi ejx'ejtpidi, jøts jam yja'ttøø ma pux'agaj jam tuu' pa'am, winets ja pux'agaj kø'øm y'awaajch jøts pyidsømdøø. Xjats ku jade'en y'awa'atspidsømdøø, jøts yjaagyø'ødyi jadu'ukpi tuu', japnimts ja Pedro ojts yikmajtstu'uty nadyu'uk. ¹¹ Xjats ja tjanchja'wøø ku y'awa'atspidsiimy, jøts yide'en wyaan:

—Pø janch jade'endamxi dø'on ku ja nwindson'ajtim tøjanchkexy ja y'ankilis jøts øts ja xyik'awa'atspidsø'ømt jap puxøjkjøtpy, jøts ja israelit jaa'y møøt ja wyindsøn Herodes jade'en tøj xkamimajada'akti pøni sa øts ja' xtyimyja'uktunwa'andi.

¹² Jade'en ja Pedro wyinmay, xjats ja ñijkxy jam María tyøkwindum midi ja Juan tyaagip, ja Juan midi nayi yikxøømøøpy Marcos. Ja' idø'on ja tyaak tyøkwindum ñijkxy ja Pedro ma ja mayjaa'y jam wyinaty tøj ñamyukyidi, jøts idø'on ja jam Dios'ajot'atti. ¹³ Kuts ja Pedro twingøjxy ja tøk'agi'pyit agaj, winets ja kiixy Rode pyidsiimy tyøjkjøtpy, jøts ja ojts tpatmadøy pøni pøn ja'. ¹⁴ Xjats ku ja ojts tyukmadøy kudam ja Pedro kyajpxy, nika'ap ja tøj tyik'awaajch, janch jotkujk ja wyimbijty yukwøøn chapwøøn, jøts ja myigu'uk ja t'atstukmado'ot ku ja Pedro jap kyajpxy. ¹⁵ Xjats ja myigu'uk ñimaajiyøø:

—iPø mguma'aymadyakp mets!

Jøts ja kiixy ja tyimyanimaay ku ja tyimdyiy tyimyjanchi. Xjats ja ka'ap tyimybøkti tyimwyandip ja':

—iKa'ap inet yø yja'aji; pø ja y'ankilis yø' midi nitanaajyiyip!

¹⁶ Ixap ja Pedro jøp'ijxy tyøkwingøxy. Jøts ku ja tyik'awatstøø ja tøjka'aw, jøts pø ma ja tyimya'jttøø ku ja twingu'ejxidøø jøts kudam ja yjanchja'aji. ¹⁷ Ja'ayi ja Pedro ja kyø' tñanky'ejxøø jøts ja tukween y'ettit amøñi, winets ja tñimadyajknibøjkøø sa ja yjaity sa ja kyubejty ku ja nwindson'ajtim ojts yjuudyi jap puxøjkjøtpy; xjats ja nayide'en t'uknimaaña jøts ja ttukmado'odit ja Jacobo, nayide'en ja Jesús yjanchja'wibidi, jøts ja tnijawidit.

Xjats ku jade'en t'uknigajpxkøjxnaa, winets ja choo'naa jøts ja ñijkxy abikyajp.

¹⁸ Xjats ku kyimjabom'ajty ku xyijñøø, winets ja soldadi ñigyumaap ñayja'wiyidøø ku ka'ap ja Pedro jap ukpøni.

¹⁹ Xjats ja Herodes møk pyagajxiyidøø jøts ja t'ats'ixa'adit, ka'ats ja ma t'ukpaatnidøø. Xjats ja Herodes wyaadsojiyidøø niduki'iyi jøts ja tyuknigajpxwa'añidi sudso'ampy ja Pedro pyidsiimy, winets ja Herodes ja yik'oo'kiñidøø. Xjats ku ja jade'en y'adijch, winets jam choo'naa Judeit y'etjotp, jøts ñøjkxnaa tsinaabyi jam Cesarea.

Ku ja Herodes y'øjky

²⁰ Xjats ja møj windsøn Herodes janch mi'ajkip ja jaa'y ja' pøn jam tsinaadyip Tiro jøts nayide'en Sidon. Xjats ja Tirot jaa'y møøt ja Sidongit jaa'y tkajpxy'ajtnidøø sudso ttu'undit sudso tyaabyaattit. Winets ja kyugajpxy tkajxtøø jøts ojts tpaatti ja Herodes kyudsinaabyi pøn txøow'ajt Blasto, ja'ats ojts tñøjmidi jøts tñøjmit ja wyindsøn Herodes, jøts ka'ap cheptu'undit jøts jotkujk chøønidit, ja'agøjxp ja jade'en tnimaadyøø ku ja yji'kxy jam tjuydi tkajpxti ma Herodes yikutuky. ²¹ Xjats ja Herodes twaadsøø ja namayjaa'y, jøts jap mye'endit ma kya'amaadyaajk, xjats ku ja jade'en myengøjxtøø ja jaa'y, winets ja ttatøjki ja xyox midi amuum tsamamp, winets kyajpxwa'kxnibøjkøø jam mayjaa'y wyingujkp. ²² Xjats ja mayjaa'y jade'en ñigyumaap tjanchja'widi ku ja jade'en kyajpxwa'kxy, jøts ja xem yam møk yjanchnøømdi:

—Yø' ixja kyajpxwa'kxy ka'ap yø yjaa'yi, dios yø'.

²³ Xjats ku jap wyinaty kyajpxwa'kxy, winets ojts jatyi ja nwindson'ajtim y'ankilis yikpa'ambaadyiyi, ja'agøjxp jade'en yjaty ku køøm ñamyøjpikta'agiyi, jøts ku ja Dios ne'egi tkamøjpikta'aky. Ku ja jade'en pyiky, tinø'øk idø'on jam y'am yjotp tøjkiña, ja'ats jadi'iñi tsu'tskøjxniyøø.

²⁴ Winets ja nwindson'ajtim y'ayuujk myøjtak'adøtsnaa, yikajpxwa'kx ja omagajp.

²⁵ Xjats ku ja jade'en tyungøjxtøø ja Bernabé møøt ja Saulo, ku ja tminaxti tmidøkidi ja pudøjkin, winets ja jap choo'nidøø jøts ñøjksnidøø Jerusalén møøt ja Juan midi nayide'en yiktejp Marcos.

13

Ku ja Bernabé møøt ja Saulo myiduk'ojk choo'ndøø kajpxwa'kxpi

¹ Jam Antioquía wyinaty namay ja Jesús yjanchja'wibidi, jam ja kyugajpxy'ajtpi jøts nay jam ja yik'ixpøjkpidi. Ya'at idø'øn jade'en yiktejtíp Bernabé, jøts ja Simón (midi nayide'en yiktejp Negro), nayide'en ja Lucio ja Cirenit jaa'y, jam ja Manaén (midi yaakti tuknax møøt ja Herodes midi windsøn'ajt jam Galilea) jøts jam nayide'en ja Saulo.

² Tu'ukpi xøøw idø'øn ya'at jaa'y jade'en ñamyujkidøø jøts ja nwindson'ajtim twindsø'jkidøø, ayuu'ajttip idø'øn wyinaty ku ja Espíritu Santo wyaañ:

—Jigaxti yø Bernabé møøt yø Saulo, jøts ttu'undit midi øts yø tø ndaniwaadsowidi.

³ Xjats ku jade'en Dios'ajot'ajt'abajtidøø ayuu, xjats ja myigu'uk t'ukønixajkøjksnidøø, winets ja yikajxtsoo'nidøø.

Ku ja Jesús kyudanaabyi kyajpxwa'kxtøø jam Chipre

⁴ Xjats ku jade'en ja Saulo møøt ja Bernabé yiktsoo'niñidøø ja Espíritu Santo, winets ñøjkxtøø mā jam txøøwi Seleucia. Jamts ja barki ttatøjkidøø jøts ñøjkxtøø jam Chipre. ⁵ Xjats ku jam yja'ttøø mā ja barki wya'k'øyøø mā jam txøøwi Salamina, winets ja tkajpxwa'kxnibøjkidøø ja Dios kyajpxy jam tsaptøjkjotp. Jøts nay jap ja Juan tmøødidi, ja'ats ja pudøjkiyidøø. ⁶ Xjats ja jade'en ja Chiprit naajx ttayø'øñaxtøø, jøts jam yja'ttøø mejy wingon mā txøøwi Pafos. Jamts tpaattøø tu'uk ja israelit jaa'y pøn txøøw'ajt Barjesús, yik'adujkp ja' jøts nayide'en xyimay. Dios idø'øn kyugajpxy ja ñadyijyi jøts ja jaa'y tjanchwin'iiñ. ⁷ Jam idø'øn ja tyuñ møj windsøn wyindump pøn txøøw'ajt Sergio Paulo, janch wijy janch kejy idø'øn ja windsøn. Winets ja tnigajxøø ja Bernabé møøt ja Saulo, yjanchmadoowampy idø'øn ja' ja Dios kyajpxy y'ayuujk jøts ja tyukmadowiyit. ⁸ Xjats ja yik'adujkpi midi nayide'en yiktejp Elimas t'agajpxøø ja møj windsøn, ku ka'ap tkupøkt pøni sa wya'andi ja Bernabé møøt ja Saulo. ⁹ Xjats ja Saulo pøn nayide'en yiktejp Pablo, yjanchmøøt'ajtpy ja Espíritu Santo ja', paty ja tjanchwin'ijxy tiyim ja yik'adujkpi, ¹⁰ jøts ja yide'en tnimaay:

—¡Mets windaayibi jaa'y, kawindiy jaa'y mets, miku' mdeedyip, mi'ajkip mets ja' pøn øy tsinaadyip! ¿Tiku xyikutigøøwya'añ ja nwindson'ajtim kyajpxy y'ayuujk? ¹¹ Ixyam idø'on ja nwindson'ajtim myik'ayo'ombaadiyt; kunim me mda'ant winjoox jøts may xøøw idø'on jade'en xkawin'ext ja xøøw.

Xjats tyimyjaty tyaañ jade'en kugoots, winets t'ixaay pøni pøn tuu'wetsiyip. ¹² Xjats ku ja jade'en t'ijxy ja møj windsøn sa ja yjajty sa ja kyubejty ja yik'adujkpi, winets ja jaty tjanchja'wøø pøni sa jaty ja tyukmadoojyøø ja Saulo møøt ja Bernabé. Janch tyimñigumaap idø'on ja tja'wiyi'ñ ku ja yik'adujkpi jade'en yjajtnaa ja nwindson'ajtin Jesús myøk'ajtingøjxp.

Sa yjajttøø sa kyubajttøø ja Pablo møøt ja Bernabé jam Antioquia midi tamp Pisidiit y'etjotp

¹³ Xjats ja Pablo møøt ja yjamyøøt jam tyøjkidøø Pafos barkijotp, jøts jam ja ñøjkxti ma txøøwi Perge, nay jam Panfilia y'etjotpti; jøts ja Juan jamyi ja tminawya'kxidøø Pafos jøts ja ñøjkxnaa Jerusalén. ¹⁴ Xjats ku jam ja jade'en yja'ttøø Perge, winet jam choo'ngojmidøø jøts yja'ttøø Antioquia, nay Pisidia y'etjotpti. Xjats poo'kxin xøøw winets tyøjkidøø jam tsaptøjkjotp, japts y'ixaktøø. ¹⁵ Xjats ku ja jade'en yikajpxkijxy ja nøky midi ja Dios kyutujk myøøt, jøts nayide'en sa wyandøø ja Dios kyugajpxtyi, winets ja tsaptøjk windsøn ojts ñimaajyidi ja Pablo møøt ja yjamyøøt:

—Meets migu'uktøjkti, kidi wan meets jap xmimiñ xmija'aty ja kajpxwejin, kidi wan meets xukmadowandip yø jaa'y, tukmadowdits.

¹⁶ Winets ja Pablo tyanaagyukøø jøts ja kyø' ja'ayi tnanky'ijxyi, ja' tyiipy jøts ja jaa'y y'amo'ondit jøts tpatmado'odit, xjats ja yide'en wyaañ:

—Ukpatmadowdi meets Israelit jaa'y pøni pøn jaty ja Dios twindsø'jkidip: ¹⁷ Meets Israelit jaa'y niduki'iyi pøn adøm ndios'ajtyindip, ja' ojts twi'ixy adøm n'apteety'amøjti jøts ja tpiktakti adøm ndsinaadyaajkti janch møj, winet ja yjajty ku wyinaty nay jam chøønidi Egiptit jaa'y y'etjotpti jade'en ejxim ja ja'at jaa'y; xjats ja møk'ampy jadigojk kø'øm ja Dios tyimykpidsojmiyidøø nay jam, ¹⁸ jøts ja tyiknaxtit jam tø'øts etjotp wixijkxy jumøjt, kuwañim ja Dios ja yikjujky'ajtidi øy ja tpadundi tkabadundi ja Dios y'ayuujk. ¹⁹ Jøts ja nayide'en tyikudigøøy wixujk ja møj kajp midi jam wyinaty ejttip ma txøøwi Canaán, jøts ja n'apteety'amøj yikmo'odit ja ñaajx. ²⁰ Xjats jade'en maktaxk magø'pxy jagujkp jumøjts ñitanaajyidøø kunim ja kugajpxy kyaxi'iky midi txøøw'ajt Samuel. ²¹ Xjats ja kø'øm t'amidoonidøø tu'uk ja windsøn pøn

ja nitaniyidip, winets ja Dios tu'uk myøøjyidøø pøn txøøw'ajt Saúl, ja Cis y'u'nk, nay ja Benjamín y'ap, ja'ats wixijxxy jumøjt ttuuf. ²² Winets ja Dios jadigojk pyøjkxyøø ja windsøn'ajtk, jøts ja nagyø'øm tpiktaajk ja David, xjats ja Dios wyaañ: “Tø øts nbaaty ja David, midi ja Isaí y'u'nk'ajtpy, yø' janch yujy janch tuda'aky, xpaduujnip øts yø' nja' pøni sa ø ndsøky.” ²³ Xjats ja Dios nayide'en tñajtskajxøø ja Jesús midi adøm n'Israelit jaa'y tyiknitso'ok'atp, yø' idø'øn ja David myigu'uk'ajtpy, kuts ja Jesús myiif pø kø'ømxi wyinaty ja Dios tø wyanda'aky. ²⁴ Xjats ja Jesús namga'anim wyinaty tyundøki, winets ja Juan Bautista jawyeen tkajpxwa'kxy jøts ja Israelit jaa'y ttukmadøø, jøts pyøktu'unin tmajtstu'uttit jøts ñøbatkøxtit. ²⁵ Xjats ku ja Juan Bautista y'oo'knaa, tø ja wyinaty tnøjmi ja Israelit jaa'y, jøts ku ja ka'ap yja'aji pøni sa ja wyinaty tnijawidi ku ja yiknitsokpi myiif, jøts ja tnimaay: “Ix'oojknim ja mye'ent pøn øts nijuuni møøt nganamyibaat'atiyit.”

²⁶ Xjats ja Pablo yjaakajpxwa'kxy, yide'en ja wyaañ:

—Meets migu'uktøjkti, pøni pøn jaty ja Abraham myigu'uk'ajtpy, jøts nayide'en pøni pøn ja Dios twindsø'jkidip, yø kajpxy yø ayuujk yø' adøm ndanitso'ok'ajtindip midi øts ixyam nnigajpxwampy. ²⁷ Ukmadooda'am, ja' pøn jaty jam tsinaadyøø Jerusalén nayide'en pøn ja wyindsøn'ajttøø, ka'ap ja tnija'widøø ku ja Jesús wyinaty tø kyexyi ja Dios Teety, jøts kyidyimwyinmadoodøø dø'øn ja kajpxy ja ayuujk midi ja Dios kyugajpxy wyinaty tø tjaadyaif, ja' idø'øn xyumikajpxtip etjp ku ja poo'kxin xøøw jam kyø'øm tsaptøjkjotpti; winets idø'øn ja kø'øm ttami'ambøjktøø ja Jesús, jøts ja jade'en ttuundøø sa ja Dios kyugajpxy tyiktaañ ja ayuujk. ²⁸ Xjats ku ja kø'øm tkamiwinmaa'nbyaattøø ti ja tyukpøky'ajttip jøts tyik'oøktit, winets ja tnimaadyøø ja Pilato jøts ja Jesús tnankyik'oøgiyit. ²⁹ Xjats ku ja jade'en ttundi tuki'iyi sa ja Dios kyugajpxy tjaadyaif jap nøkyjøtpy, winets tyikwinajktøø jam kruskøjxp jøts tyiknaxøjkidøø. ³⁰ Ja Dios Teetyts ojts kø'øm tyikjujkyiky jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy. ³¹ Xjats ku pyidsimy, winets ojts jeky ñanky'ijxyiyi jam jaa'y wyindump midi myøøtwidejt ku choo'ndøø Galilea jøts ñøjktøø Jerusalén. Ja' idø'øn ixyamdi pøn tkajpxtip tmadyaktip ja Jesús jøts ttukmado'odit ja jaa'y.

³² Jøts øøts nayide'en ixyam nnigajpxy nnimadya'aky, jøts meets ndukmado'ot ja øy ayuujk sa ja Dios Teety tpiktaajky ja wyandaajkin adøm n'apteety'amøjkøjxpti. ³³ Ja'agøjxp ku adøm ja n'apteety'amøj'ajtyindi, paty ja tø tpaduñ ja Dios Teety ja wyanda'aky jøts ku ja tø tyikpidsimy jadigojk ja Jesús jap oo'kpi jutjøtpy, jade'en sam jap wyaañ myimajtsk salmojøtpy ku yide'en wyaañ: “Øts me n'u'nk'ajtpy, jøts tø mets mjuky'ajtin ixyam nmøøy.” ³⁴ Xjats ja Dios

jade'en wyinaty tō ttanibiktaagi jōts ku ja tyikpidsō'omt ja Jesús jap oo'kpi jutjōtpy, jōts nayide'en ku ka'ap ja ñine'kx wyindigō'oty, jade'en idō'ōn jap wya'añ ja Dios kya-jpxy jap nōkyjōtpy: “Nayide'en meets ngunu'u'kxt sã ōts ja David tō nnōjmi.” ³⁵ Paty nayide'en jadu'ukpi salmo wya'añ: “Ka'ats me Dios Teety ja xyikjatt jade'en jōts ōts nnine'kx wyindigō'oty, pō xtsōky'ajtpxi mets.” ³⁶ Janch tiy idō'ōn ja' ku ja David ja yjaa'y ojts tpudōki sã ja Dios ja wyinmaa'ñ myōōjyōō, xjats y'oo'knāa jōts nay jam ñajxōjkiyi'ñ m̃a ja y'apteety'amōj wyinaty tō ñajxōkidi, jōts ja ñine'kx nayide'en wyindigōōy. ³⁷ Pōnts ja Dios Teety kō'ōm tō tyikjujkyiky jadigojk, ka'ap ja ñajxnine'kx ja jade'en tō wyindigōy. ³⁸ Meets migu'uktōjkti, kuwani xnijawidit ku ja Jesús ja' tu'ugyi xpojkpimaa'kxindip pōn meets ixyam myiktukmadoop. ³⁹ Ja'ayi dō'ōn tu'umchi niduki'iyi tpo-jkpimaa'kxp pōni pōn ja janchja'wiyip ja y'ayuujk, jōts ni ja Moisés kyutujk jade'en kyapojkpimee'kxy pōni pōn ja tpadump. ⁴⁰ Ōyim mnay'eix'etidit jōts ka'ap jade'en mjattit sã ja Dios kyugajpxy tjaadyandōō, ku ja yide'en wyandōō:

⁴¹ Meets nixekpi taxekpidi, pō nigyumaap mee xjawit sã n'adō'ōtst;

pō ka' xjanchjawidit ōy ja pōn kugajpxy mjadukmadōōyidi, pō jade'en ne'egi jōts mdyimgyudigō'ōdyit.

⁴² Xjats ja Pablo jade'en ttukmadoogijxy ja israelit jaa'y sã ja Dios kyajpxy wya'añ, winets ja myigu'uk jap tmōōtpidsōmnaa jam tsaptōjkjotp. Xjats ku jap pyidsōmdōō, winets ja Pablo ñimaajyōō pōn ka'israelit jaa'dyi, jōts nayide'en tnigajpxt nay ja'abi ayuujk jadu'ukpi poo'kxin xōōw. ⁴³ Xjats idō'ōn jade'en ñawya'kxidōō jam tsaptōjkjotp, jamts wyinaty namay ja israelit jaa'y, jōts namay ja abikpyi jaa'y midi nayide'en tpadundip ja israelit chinaa'yin, ja'ats niduki'iyi tpanōjkxtōō ja Pablo ja Bernabé, winets ja ojts yikajpxwejtj jōts yiknimaadyōō: “Ejtp idō'ōn ja Dios kō'ōm xtsōky'ajtyim paty ja Dios amumjoojt ja y'ōgyajpxy xpaduujniyidit, jōts nijuuni xkamajststuttit.”

⁴⁴ Xjats ku ja tpaatkojmaa jadu'ukpi poo'kxin xōōw, ku ja tjanchpatmadowa'andi ja Dios kyajpxy, winets jawaani kyameengijxy niduki'iyi ja kajp. ⁴⁵ Xjats ku dō'ōn ja israelit jaa'y jade'en t'ejxtōō, winets ja Pablo yiktami'ama'at'ajttōō ja namay jaa'y jōts yikmi'ambōktōō, xjats yiknimaadyōō ku ja jaa'y nugo twindaay'atti. ⁴⁶ Xjats ja Pablo ja Bernabé mōk'ampy ojts tmigajpxti, jōts tnimaadyōō:

—Meets israelit jaa'y, jade'en mjapaat'atyidi jōts meets jawyeen myiktukmado'ot ja Dios kyajpxy; ka'ats meets ja xkupōkwa'andi, jade'en nugo mwa'andi jōts ka' pyaat'atyidi jōts ja Dios y'ōy'ajtin xkupōjkiyidit, jam ōōts ne'egi nōjkx

ngajpxwa'kxy mā jaty ja jāa'y kya'israelitjāa'yidi. ⁴⁷ Kumi jade'en øøts ja nwindson'ajtim tø x'ane'emy ku yide'en wyaan:

Tø me nbikta'aky jøts øts n'øgyajpxy n'øy'ayuujk xukmado'ojit tuki'iyi ja naxwii'ñit jāa'y, jøts xnijawidit sudso'ampy ñitso'ok'attit.

⁴⁸ Xjats ku døøn jade'en tmadoodøø pøn ka'israelit jāa'dyi, winets ja yjanchxondaktøø jøts ñawya'añidi kudam ja Dios kyajpxy janch'øy; jøts niduki'iyi ja' tmibøjkøxtøø pøn wyinaty ja Dios kø'øm tø tpikta'aky, jøts nijuuni xøøw ja y'anmija'win kyawindigø'ødyit. ⁴⁹ Jade'en idøøn jam ojts yikajpxwa'kxy ja Dios kyajpxy mā jaty ja kajp jam. ⁵⁰ Xjats ja israelit jāa'dyi ojts møøt tkajpx'øyidi winaagin ja yaa'dyøjk midi ja kajp tñitanaadyip, jøts møøt nayide'en ja tøøxyøjkti midi ja kajp jāa'y windsø'jkiyidip jøts midi ja israelit jāa'y tpaduujnidip ja yja', ja'ats ja kajp jāa'y yik'ambøjktøø, xjats ja Pablo ja Bernabé ojts yikjemandundi yiktedundi kunim ja tyikpidsømdøø ja'abi etjotp. ⁵¹ Winets ja Pablo møøt ja Bernabé twinaptøø ja pu'ux jam tyekyøjpx, jøts jade'en ttuk'ejxtit ku jade'embī jāa'y ja tka'øyjawidi, winets jam ñøjknidi mā ja kajp txøøwi Iconio. ⁵² Xjats ja Jesús yjanchja'wibi pøn jap Antioquia tyandøø, janch ejtni xoni ja ñayjawiyidi ku wyinaty tø tyatøkiyidi ja Espiritu Santo.

14

Sa yajjttøø sa kyubajttøø ja Pablo ja Bernabé jam Iconio

¹ Ku ja Pablo ja Bernabé jap yja'ttøø Iconio jøts jam tyøjkidøø tsaptøjkjotp, winets ojts kyajpxwa'kxti møk'ampy jøts may tpabøjktøø, nayide'en ja israelit jāa'y jøts may pøn jaty jam wyinaty midi' ka' y'israelitjāa'yidi. ² Xjats ja israelit jāa'y pøn tkababøjktip ja Dios kyajpxy, ja'ats t'agajpxidøø pøn ka'israelit jāa'dyi jøts ja tyikwinmaamya'tni ja jāa'y pøn ja Jesús tjanchja'widip. ³ Paty ja ojts tyaa'nidi jeky'ampy ja Pablo møøt ja Bernabé, jøts ku ojts møk tkajpxwa'kxti sa ja Dios Teety ttamidsøjky ja naxwii'ñit jāa'y, winets nay ja' myøk'ajtin møøjyidip jøts milagri'ajtin ttu'undit jøts nayide'en ja ejxpajt tpikta'aktit, paty ja'agøjpx ojts yiknijawi kudam ja yjanchi midi ja kyajpxwa'kxtip, jøts kudam ja Dios Teety xjanchøjkyindi. ⁴ Jøts ja kajp jāa'y ka'ap ja wyinaty tu'ugyi ja wyinmaa'ndyi, jam wyinaty ja israelit jāa'y yja' jøts ja Jesús yja'ami. Majtsk jøøjp jap wyinaty ja wyinmaa'ndyi. ⁵ Jøts ja israelit jāa'y kajpxy tundøø møøt pøn ka'ap y'israelitjāa'yidi jøts ñøjktøø mā ja kudunktøjk, jamts tkajpx'øyidøø møøt ja kudunk jøts tmi'ambøjktøø tpaga'atswidetwa'andøø ja Pablo møøt ja Bernabé. ⁶ Kuts ja Pablo ja jade'en tñija'widøø

møøt ja Bernabé, xjats ja kyaknøjkxtøø jam Listra jam Derbe, jade'en ja kajp xyøøw midi jam Licaonia etjotp tandip, jøts wine'enin ja abikyajp jam ni'awidity midi jam abiky etjopti, ⁷ jamts ja tkajpxwa'kxti ja Dios y'øgyajpxy y'ø'yayuujk midi xyiknitso'ok'ajtindip.

Ku ja Pablo jam Listra yika'jch

⁸ Nay jam mā ja kajp txøøwi Listra, jamts wyinaty chøøni tu'uk ja yaa'dyøjk pakma'at midi wyinaty niwine'enin kyidy-imyø'øpy, tyimyjade'en idø'øn ja kye'jxy. ⁹ Jøts ja pakma'at jaa'y myadøøpy ja' tuki'iyi pøni sa ja Pablo tyikwa'añ, winets ja Pablo twin'ijxy ku yjawi t'ajot'aty ja pakma'at jaa'y ja Dios ku cho'okwa'añ. ¹⁰ Winets ojts møk tjanchmigajpxy jøts tnimaay: —Tatani yø mdeky tiiy.

Jøts ja yaa'dyøjk wya'kukøø tukwo'onji'igyi xjats jade'eñi yø'øbyiky. ¹¹ Jøts ja mayjaa'y t'ejxtøø ku ja Pablo jade'en tyiktsøøjky, winets ja jaa'y yjanchwangaktøø jøts wyandøø:

—iTø namajtsk ja Dios xjanchnigidaajkyindi nayide'en ejxim adøm njaa'y'ajtyim!

Tum ja Licaoniit ayuujk kyajpxtip.

¹² Xjats wyandaktøø ku Bernabé ja' Dios Júpiter, jøts ja Pablo Dios Mercurio, ja'agøjxp ku ja kya'amay. ¹³ Xjats ja teety midi jam tump Júpiter chaptøjkjotp kajp'am, ja'ats ojts tyiknijkxy ja tsakaa namajtsk janch xøxy janch pijyi mā ja Pablo møøt ja Bernabé jam wyinaty; yjanchtawindsø'øgiwyandip ja tsakaa, tyamiyoxwandip ja tsakaa kitu'uk. ¹⁴ Ku tnija'widøø ja Jesús kyudanaabyi ja Bernabé ja Pablo jøts yjotmay'oo'kpøknidøø, jøts ja wyet tkøø'tstøø waani ja'agøjxp ku jade'en yikwindsø'øgidi ejxim ja Diosin, winets tyøjkidøø mayjaa'y agujkp jøts møk yide'en wyandøø:

¹⁵ —iMigu'uktøjkti! ¿Tiku jade'en m'adø'øtsti? Pø nay jaa'yts øøts ejxim meedsin, yø' øø nnimimpy jøts mee ndukmado'ot jøts xmajtstu'uttit yø'øbi tunk, ka' yø tyuñ. Pabøjkidi Dios yja' pøn juky'ajtp, pøn tuki'iyi tyik'øyiñ ja tsajp jits ja naajx jøts ja mejy, tuki'iyi midi ya naxwiiñ ejtp. ¹⁶ Kuwani Dios Teety yujy'aty ku ja naxwii'ñit jaa'y ojts y'ø'y'adø'øtsti kya'ø'y'adø'øtsti. ¹⁷ Ejtp idø'øn ja Dios Teety ja ejxpajt tjayaky, jøts jade'en yiknijawit pøni pøn idø'øn ja' ku ja janch'øy. Ja'agøjxp idø'øn ja tuu tkejxy, jøts pyidsimy ja moojk ja xøjk midi adøm ndajujky'ajtyim, jøts ejtni xoni nnayja'wandit.

¹⁸ Øy idø'øn ja mayjaa'y møk yjayiknimaadyi, ka' pøn tmadøøy, kuwani tyimiyik'ookwa'andi ja tsakaa jøts ja Pablo møøt ja Bernabé jade'en yiktawindsø'øgiwya'andi ejxim ja Diosin.

¹⁹ Winets ja israelit jaa'y winaagin jam choo'ndøø Antioquía jøts Iconio, jøts jap yja'ttøø Listra ma ja Pablo møøt ja Bernabé wyinaty. Ja'ats idø'on ja kajp jaa'y t'agajpxidøø, winets ja kajp jaa'y y'ambøjktøø, jøts ja Pablo yikxon tsaagatstøø. Tyimwyandip idø'on ja jaa'y jøts ku dø'on ja wyinaty tø tty-imyik'ookti, winets ja t'ukpawejtsnidøø, jøts ja kajp pa'am tyiknøjkxtøø. ²⁰ Winets ja jam ñamyujkidøø Pablo wyindump pøn tjanchja'widip ja Jesús, xjats ja Pablo pyidi'jky jøts wyimbijty jadigojk nay jam kajpjotp; winets kyimjabom choo'ndøø møøt ja Bernabé, jøts ñøjkxtøø ma kajp txøøwi Derbe.

²¹ Winets jam ojts tkajpxwa'kxti sudso'ampy ja Jesús xyiknitso'ok'ajtindit, ma ojts ñamayidi pøn ja Jesús yja' tmibøjktip, jøts ja Pablo ja Bernabé wyimbejttøø ma kajp txøøwi Listra, Iconio jøts nayide'en Antioquía. ²² Ku ja Pablo møøt ja Bernabé jam yja'jty tu'uk tu'uk ja'abi kajp, winets tkajpxjot'amøjkidøø pøn jaty ja Jesús yjanchja'widip, jøts ku Jesús yja' tu'ugyi tpaduujnidit, nayide'en yiknimaadyøø kuwani ja ayo'on yikpaaty ku jap ndøkiwya'anint ma Dios kyutujk, midi ja naxwii'ñit jaa'y ja tyanitanaapy. ²³ Jøts ja Pablo møøt ja Bernabé nayide'en tpiktaktøø ja møjaa'dyøjk ma jaty ja tsaptøjk wyinaty, jøts ku ja wyinaty tø Dios'ajot'atti tø y'ayuu'atti, winets ja Dios ja ttagødøjkidøø jøts kyunuu'kxidit, pø tøxi ja wyinaty tjanchjawidi.

Ku ja Pablo møøt ja Bernabé yja'jty jadigojk Antioquía jam Siria etjotp

²⁴ Xjats ku ja ñajxtøø jam Pisidia etjotp, jøts ja yja'jttøø jam Panfilia etjotp. ²⁵ Ojts ja tkajpxwa'kxti ja Dios kyajpxy jam Perge kajpkøjxp, jødsnim ja ñøjkxtøø jam Atalia. ²⁶ Jamts ja ttatøjkidøø barki jøts ja ñøjkxti Antioquía, jam kajpkøjxp ma ja wyinaty tø yikugajpxaagidi tø yikunuu'kxaagidi, jøts Dios ja kyunuu'kxidit ku ja wyinaty jade'en ja tyunk tyik-tso'onda'akti midi ixyam wyinaty tø tyik'abajtiñidi. ²⁷ Jøts kuts ja jam Antioquía kajpkøjxp yja'jttøø, winets ja jam tnankñamyujkidøø pøn jaty ja Jesús tjanchja'widip jøts ja ttamimadyakøjxtøø sa jaty Dios ja wyinaty tø yikjatyidi yikubetyidi ku ja kyunuu'kxyidi, jøts ja nayide'en ttamimadyaktøø sa Dios wyinaty tø yik'awajtsxiyidi nøø' tuu' pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts ja nayide'en ñitso'ok'attit ku ja tjanchjawidit ja nwindson'ajtim. ²⁸ Xjats ja Pablo jøts ja Bernabé jam jeky tyaa'nidøø, jeky tmøøtaa'nidøø ja jamit jaa'dyi pøn tjanchja'widip ja Jesús.

¹ Nay ja'abi tiempi winaagin ja jaa'y choo'ndøø jam Judeit naxjotp jøts ñøjkxtøø mā ja kajp txøøwi Antioquía, jam tta'awanibøjkidøø ja jaa'y pøn wyinaty ja Jesús tjanchja'widip, jøts tnimaadyi ku ja yaa'dyøjk kuwani yikmo'odit ja ejxpajt ñe'kxkøjxp sami Moisés jekyip tyikyø'ø y ja y'ana'amin, winets ja jade'en yiknitso'ok'atidit ja Dios. ² Winets ja Pablo møøt ja Bernabé møk'ampy ojts møøt ñagyajpxyidi ja jaa'y, jøts ku ka' jade'en y'ø y y'øbi winmaa'ñ. Winets ja Pablo ja Bernabé yikpiktaktøø møøt winaagin ja jaa'y jøts jam ñøjkxtit Jerusalén, jamts tjaak'atskajpx'ø yidit ja'abi winmaa'ñ møøt ja'adi pøn jaty ja Jesús kyudanaabyi'ajtpy, jøts møøt ja møjaa'dyøjkti pøn jaty jam møjaa'y'ajttip tsaptøjkjotp.

³ Xjats kyajxtsoo'niyidøø ja janchja'wibidi jam Antioquía, xjats choo'ndøø jøts jam ñaxti mā ja et txøøwi Fenicia jøts Samaria. Jamts tnigajpxtøø tnmadyaktøø, jøts ku namay ja jaa'y wyinaty tø tmajstutnidi ja møjaa'chinaa'yin pøn jaty ka'israelit jaa'dyi, jøts tpabøjktøø tu'ugyi ja Dios yja'. Xjats ja yjanchxondaktøø ja myigu'uktøjk ku ja jade'en tnija'widøø ja'abi ayuujk.

⁴ Kuts yja'ttøø ja Pablo møøt ja Bernabé jam Jerusalén, winets ojts kyajpxpøø'kxyidi ja mayjaa'y jøts ja Jesús kyudanaabyi møøt ja møjaa'dyøjkti. Xjats ja tnigajpxti tnmadyakti sa ojts ja Dios møk tyukpudøkiyidi pøn ka'israelit jaa'dyi. ⁵ Xjats winaagin ja fariseit jaa'y pøn wyinaty ja Jesús yja' tpaduujnidip, wya'kukidøø jøts wyandøø:

—Kuwani yø tpaduujnidit Moisés kyutujk pøn ka'israelit jaa'dyi ø yø Jesús yja' yjayikpaduñ, jøts kuwani ejxpajt yikmo'odit ñe'kxkøjxp.

⁶ Winets jadigojk ñamyujkidøø ja Jesús kyudanaabyi jøts ja møjaa'dyøjkti sudso'ampy yikajpxwimbett yik'adsojimbett.

⁷ Tø wyinaty jeky tkajpx'ø yidi, jøts ja Pedro tyanaagyukiyi'ñ jøts tnimaay:

—Meets migu'uktøjkti, mee mnija'wip jøts ku øts ja Dios jekyip xwiwich, jøts øts ndukmado'ot ja jaa'y pøn ka'israelit jaa'dyi, sudso'ampy ja nwindson'ajtim xpojkpimaa'kxindit jøts ja tmibøktit. ⁸ Wa'ats ja Dios t'ixy sa jadu'uk jadu'uk nwinmaa'yindi, jøts yide'en'ampy yiknijawi ku Dios ja tø kyupikyidi ja'abi jaa'y, ku tø tyuktatøkiyidi ja y'Espíritu Santo nayide'en ejxim adøm ojts xmø'ø yim ja kunuu'kxin.

⁹ Ka'ap ja Dios pøn ttsøky tkatsøky, tyumkupiijkpy ja' wan tpøni, ka'ap ja t'ixy wan pøn t'israelitjaa'yi uk wan pøn tka'israelitjaa'yi, patyts ja nayide'en tø yikpojkpimaa'kxti pøn ka'israelit jaa'dyi ku ja tø tjanchjawidi. ¹⁰ Migu'uktøjkti, tiku xmidaydi xmidajti pøni sa ja Dios tø tpikta'aky, jøts ja' xapaatti pøn ja Jesús tjanchja'widip? tTiku kawinaak winmaa'ñ

xaguwaanidi? Nika'ats adøm ja ka'pxy n'ukpaduu'na'andi, ni ja n'apteety'amøj adøm ja ka'pxy tø tka'ukpaduunidi. ¹¹ Pø ka'axi jade'en y'øyi, njanchja'wa'amp adøm ja' ku ja Jesús xyiknitso'ok'ajtyindi kyø'ømdsøky, nayide'en sam ja' pøn ka' y'israelitjaa'yì.

¹² Xjats niduki'iyi y'amongøxtøø, jøts tpatmadoodøø ku ja Pablo jøts ja Bernabé tñimadya'akti sa ja Dios møk pyudøjkiyidøø, ku ja myilagritundi jøts ja Dios y'ejxpajt tpaduujnidøø ja' y'etjotpti pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹³ Ku ja Pablo jøts ja Bernabé kyajpx'abaajttøø, jøts ja myigu'uk midi Jacobo txøøw'ajtmip, ja'ats waan:

—Meets migu'ukti, ukmadowdi waani: ¹⁴ Tø ja Simón Pedro tjanigajpxy sudso'ampy ja Dios tø tmø'øy ja may'ajt myiduk'ojk pøn ka' y'israelitjaa'yidi, jøts ku ja Dios ja nayide'en t'u'nk'aty t'una'jk'aty ja'abi jaa'dyi. ¹⁵ Kuwani ixyam jade'en yjaty kumi jade'en ja Dios kyugajpxy ojts tjaadya, ku ja Dios yide'en wyaan:

¹⁶ Wimbejtkojmip øts jadigojk, jøts nbikta'akt nayide'en sam y'ijty ja David tjagyepy ja kutujk;

jøts øts nja' niduki'iyi xpaduujnidit pøn ka'israelit jaa'dyi,

¹⁷ jøts niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'dyi pøn jaty ø nja'ajtpy.

¹⁸ Jade'en idø'øn wyaan ja nwindson'ajtim Dios, pøn tyuknija'wiyi'ñ yø'øbi winmaa'ñ jekyip.

¹⁹ Xjats ja Jacobo tjaaknøjmi ja jaa'y jøts wyaan:

—Ka' nugo xmigajpxtit pøn ka'ap y'israelitjaa'yidi, pøn ja Jesús yja' tu'ugyi tpadunwajnidip, pøn tø tmajstutnidi ja myøjaa'chinaa'yin. ²⁰ Øy'ajtp ja nøky ngajxindit, jøts ja'ayi ndukmadoo'indit jøts kidi ja ttsu'utsti midi ja tsamaxan yiktawindsø'jkip, jøts nayide'en ka'ap ja ñiyaa'y ñidø'øxy ñabyøjkxidit, jøts nayide'en ka'ap ja jiyujk tsu'uch ttsu'utstit midi ka' tyaxy, jøts midi yuktsumy'oo'kp, jøts nayide'en ka'ap ja ni'jpy tjøø'kxtit. ²¹ Wan yø'øyi, pø jaayimts ja Moisés kyutujk xyumi'yikajpxwa'kxy, ti magajp ja kya'ukyiknigajpxy ma jaty ja tsaptøjk jam, ejtpts ja yiknigajpx'ity wimboo'kxin xøøw.

²² Winets ja Jesús kyudanaabyi møøt ja møjaa'dyøjkti jøts niduki'iyi pøn jaty tjanchja'widip ja Jesús, jats ñawyiwejtsidi namajtsk ja jaa'y pøn tmøødidøø ja Pablo jøts ja Bernabé jam Antioquía. Ja'abi jaa'y midi yikwindsø'jkiy'ejtpti, tu'uk txøøwi Judas Barsabas jøts jadu'uk txøøwi Silas, ²³ ja'ats tminøjkxtøø ja nøky jøts yide'en ja nøky wyaan:

“Øøts idø'øn ja' pøn jaty ja Jesús kyudanaabyi'ajtpy, møøt ja møjaa'dyøjkti jøts niduki'iyi ja nmøøtjanchja'wibidi, øøts idø'øn ja kajpxpoo'kxin nguejxpy, ngajpxpøø'kxpy øøts niduki'iyi ja nmøøtjanchja'wibidi pøn ka' y'israelitjaa'yidi, pøn jam tsinaadyip Antioquía, jøts jam Siria, jøts nayide'en Cilicia.

²⁴ Tø øøts nnijawī ku winaagin ya'it jaa'y ojts ñøjkxti ma meets jam, jøts ojts nugo myikwinmaamya'adyidi, ku jade'en mniimxyidi jøts ku kuwani ja mixyuna'jk yikmo'odit ja ejxa'an ñe'kxkøxp, jøts ku kuwani ja Moisés kyutujk xpadu-ujnidit. Migu'uktøjk, kidi øødsipts ja jade'en ngajpxmyøøpy. ²⁵ Paty øøts yikxon ngajpx'øyi, jøts øø nbikta'aky nama-jtsk ja kugajpxy midi mee m'ats'ejxiyip, ja'ats myøødidip ja Pablo jøts ja Bernabé pøn øøts ndsøky'ajtpy, ²⁶ jøts pøn tø tyimñadyamiyoxiyi amumjoojt ja nwindson'ajtim Jesús. ²⁷ Ya'at øø nguejpxy midi txøøw'ajttip Judas jøts Silas, jøts møøt m'ukmadya'aktit jøts mdukmadowiyidit ya'at tuki'iyi. ²⁸ Tø ja Espiritu Santo t'øyjawi, nayide'ents øøts, jøts ka'ap meets mayjøøjp ja winmaa'ñ nmø'øy, øy ku ya'at xpadu'undit: ²⁹ ka' xtsu'utstit midi ja tsamaxan tø yiktawindsø'øgi; jøts nayide'en ka'ap ja ni'jpy xjøø'kxtit, ka' xtsu'utstit nayide'en o ti jiyujk midi yiktsumy'oo'kp, nayide'en ka'ap ja mniyaa'y mnidø'øxy mnabyøjkxidit. Pøni mbadundip yø'øbi winmaa'ñ, tsuj mduu'baattit meets jade'en. Yø'øbi ana'amīn øø nguejpxy, Dios mgunuu'kxidip."

³⁰ Xjats choo'ndøø ja kunøky jøts ñøjkxtøø jam Antioquía. Winets ñamyujkidøø ja jaa'y pøn ja nøky yiktanigaxtip jøts yikømøødyøø. ³¹ Ku ja tpa'ejxtøø, jøts yjanchxondaktøø ku jade'en ja winmaa'ñ yikmo'odi. ³² Kumi yjajttip wyinaty nayide'en ja Judas ja Silas sudso tkajpxwa'kxidit ja Dios kya-jpxy. Xjats ttukja'gyukidøø, jøts ja janchja'wibidi yjanchxondaktøø ku ja jade'en kyajpxjot'amøjkiyidi. ³³ Ku jap waani y'uktaa'nidøø, winets ojts tja'ukminawya'kxyidi ja myigu'uk, ojts ja y'ukmø'øñiyidi ja kajpxpoo'kxin jøts ja Dios kyunuu'kxidit, jøts nay jam wyimbejti ma jam choo'ndøø. ³⁴ Xjats ja Silas wyinmaay, winets ja jam tyaañ. ³⁵ Nayide'en ja Pablo jøts ja Bernabé jap tyaa'ndøø Antioquía, namay ja myigu'uktø møøt, yik'ixpøjktøø tkajpxwa'kxtøø ja Dios kya-jpxy.

Ku ja Pablo myimajtsk ojk chøø'ñ kajpxwa'kxpi

³⁶ Tø wyinaty ja tiempi waani ñaxkojmi ku ja Pablo tnimaay ja Bernabé, jøts wyaañ:

—Wan tjaa'myīm jadigojk jam magyajp ma jaty ja Dios kyajpxy tø nmiwidijtyīm, jamts nmigu'uktøjk n'ats'ejxint sa jam yjatti kyubatti.

³⁷ Xjats ja Bernabé twaawa'añ tu'uk ja jaa'y pøn txøøw'ajit Juan Marcos; ³⁸ ka'ats ja Pablo ja twinjawi jøts ja' tmøødit, kumi tø ja jam wyinaty t'ukyiktañ ma et txøøwi Pan-filia, ka'ap ja wyinaty tyikyø'øy ja Jesús kyajpxy. ³⁹ Xjats ñagyajpxidi jeky ja Pablo møøt ja Bernabé, ka' ja wyinmaa'ñ y'uknabyajtniyidi jøts jade'eñi ñawya'kxinididøø; winets ja

Bernabé tmøødiyî'ñ ja Marcos, jøts tyøjkidøø barkijøtpy jøts ñøjkxti ma et txøøwi Chipre, ⁴⁰ xjats ja Pablo ojts twaaji'iky ja Silas. Jøts ja janchja'wibidi ñimaajyiyøø: “Nøjkx møøt ja Dios, Dios mgunuu'kxidip.” ⁴¹ Xjats ja choo'ndøø, jøts ñajxtøø ma et txøøwi Siria jøts Cilicia. Jamts tkajpxjot'amøjkidøø ma jaty ja tsaptøjk jam wyinaty.

16

Ku ja Timoteo tjamyøøt'ajty ja Pablo møøt ja Silas

¹ Xjats jam yja'ttøø ma kajp txøøwi Derbe jøts Listra. Jamts tpaattøø tu'uk ja janchja'wibi, Timoteo ja xyøøw. Ja tyaak, israelit jaa'y ja' jøts yjanchja'wip ja Jesús ja'; jøts ja tyeety, griegit jaa'y ja'. ² Ja mixy Timoteo janchtsojkip ja janchja'wibidi pøn jap wyinaty tsinaadyip Listra jøts Iconio. ³ Xjats ja Pablo tmøødiwya'añ ja Timoteo jøts pyudøkiyit, jøts ja Pablo wyinmaa'y jøts ku kuwani jawyeen yikmo'ot ja ejxpajt ñe'kxkøjpx, jøts kidi y'ejxma'adyidi ja israelit jaa'y ku jam yja'attit ja' y'etjotpti, wa'ats ja wyinaty tnijawidi ku ja Timoteo tyeety ka' y'israelitjaa'yi. ⁴ Xjats choo'ndøø ñajxtøø ma jaty wyinaty ja kajp jam. Jamts tnigajpxti tnimadya'akti ja janchja'wibidi, jøts t'uktukmadoodøø ti jaty wyinaty tø tkajpx'øyidi ja Jesús kyudanaabyi møøt ja møjaa'dyøjkti jam Jerusalén, jøts sudso'ampy ja jaa'y øy tsuj yjaa'y'attit pøn ka' y'israelitjaa'yidi. ⁵ Xjats tu'ugyi ja wyinmaa'ñ tpiktaknidøø amumjoojt ja janchja'wibidi, mayi'adøtstip ja jabom jabom.

Ku ja Pablo ojts t'ixy agumaa'yjøtpy tu'uk ja Macedoniit jaa'y

⁶ Xjats ja Pablo møøt ja Silas jøts ja Timoteo choo'ngoymidøø, jøts kumi ka'ap ja Espíritu Santo ojts tyikutuky jøts jam ñøjkxtit kajpxwa'kxpi ma et jam txøøwi Asia, winets jam ñajxtøø ma et txøøwi Frigia jøts Galacia, ⁷ jøts jam yja'ttøø tsawa'an'am ma et jadu'uk txøøwi Misia, jam wyinaty yjatøkiwya'andi ma et jadu'uk txøøwi Bitinia, nika' ja Espíritu wyaañ jøts jam tyøkidit. ⁸ Winets ttayø'øñaxti yøñ'ampy ja Misia y'et ñaajx, jøts jam kyidaktøø jam mejy'am ma tu'uk ja kajp txøøwi Troas. ⁹ Jamts ja Pablo koots twingumaay tu'uk ja Macedoniit jaa'y, windanaajyip tam ja jaa'y jøts yjanchminuu'kxa'agiyi, jøts ñi'mxiyi: “Tun ja may'ajt, nax jam ma ja Macedonia et, pudøjkik øøts.” ¹⁰ Xjats ku ja Pablo jade'en kyumaay, winets øø nnay'a'ejxiyøø jøts øø ndsøø'ñ. Øts idø'øn Lucas pøn ya'at nøky tjaapy, øts idø'øn ja nayide'en nmøøtsøø'n, jøts øøts ojts nnijky jam Macedoniit etjotp. Nja'gyujkip øøts wyinaty ku øøts ja Dios xwaadsøy, jøts øøts jam nøjkx ngajpxwa'kxy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xyiknitso'ok'ajtindip.

Sa yjajttøø sa kyubajttøø ja Pablo møøt ja Silas jam Filipos

¹¹ Winets øø ndøjkiyih'ñ barkijøtpy, jøts øø tiy nniikxy jam mejy agujkp mā ja naajx lii'nim txøøwi Samotracia, jøts kyimjabomnim øøts ja mejy ndanajxy jøts øøts jam nja'jty Neápolis. ¹² Jam øø ndsøø'ñ tekyjø'øm, jøts øø nniikxy mā kajp txøøwi jadu'uk Filipos, ja' midi ja romanit jaa'y kø'øm pyiktaktøø. Møj kajp idø'øn ja', nima ja kajp jam jade'en wingon kyamøji. Jam øøts kawinaak xøøw n'uktaa'niyi'ñ. ¹³ Jamts øø ngajpidsømnaa poo'kxin xøøw et, jøts øøts jam nniikxy møj nøø windump mā ja jaa'y kuwani ejtp ñøjxiti Dios'ajot'ajtpi. Jamts øø n'ixaajky, xjats øø ndukmadøøy ja Jesús kyajpxy ja tø'øxyøjkti pøn jam wyinaty tø ñamyukyidi. ¹⁴ Jamts ja tø'øxyøjk pøn txøøw'ajtp Lidia, pøn tsoo'mp jam Tiatira kajpjotp; wetoo'kk ja tyunk'ajtpy, tum ja øybi tsuu'nk wet idø'øn ja tyøø'kpy. Ja'ats idø'øn ja Dios tjanch'ajot'ajtp, jøts nwindsøn'ajtim ja yikwinmaa'nbyaajtiyøø jøts tjanchjawit sa jaty ja Pablo wyaañ. ¹⁵ Xjats ojs ñøbety møøt ja myigu'uk, winets øø xminuu'kxaajky jøts wyaañ:

—Tundi may'ajt jaa'mindip øts ndøjkjøtpy, jap m'atsja'ada'aktit pøni mjanchwamp meets jøts ku øts nwindsøn'ajtim kyajpxy tø njanchpaduujniyi.

Xjats øø kuwani xyiktaañ.

¹⁶ Winets yide'en yjajty ku øø wyinaty nniikxy mā jaa'y jam Dios'ajot'atti, xjats øø nminabyajtiyi tu'uk ja kiixy midi wyinaty ximaapy, ja miku' wyinaty myøøt'ijtpy, ane'emy idø'øn ja y'ity. Ku ja jade'en myiximay janchnimeenbyøjkiyip ja wyindsøn ja' pøn ja y'ijty ana'amiiyp. ¹⁷ Ja'abi kiixy øø xpawidejtøjkiñaa, xjats ojs møk yjanchwa'añ jam mayjaa'y agujkp:

—Ya'atpi jaa'y møk tjanchmidundip ja Dios midi jap tsajpjøtpy, yø' tkajpxwa'kxtip ja Dios kyajpxy sa ja xyiknitso'ok'ajtindit.

¹⁸ Ku jade'en pyawidejtiyidøø kawinaak xøøw, xjats ja Pablo møk y'adsipyiyi jøts t'ejximbijty, jøts tnimaay ja miku' midi ja kiixy wyinaty myøøt'ajtpy:

—Jesús myøk'ajtingøjxp mets miku' majtstu'ut yø kiixy. jPidsøm!

Xjats ja miku' tmajtstuujty nay jaty.

¹⁹ Ku ja kiixy ja wyindsøn tja'ejxnidi ku tø ja wyinmaa'ñ tyigatsni, ku ka'ap ja kiixy y'ukmeenbyøjkni, winets ja Pablo jøts ja Silas yikmatstøø, jøts yiknøjksidøø kudunk wyindump jam møj maayjotp. ²⁰ Ku jam yikja'jtidøø tiidyumbi wyindump jøts ja tnimaadyøø:

—Ya'at jaa'dyi, israelit jaa'y yø'ødi, møk øøts xjanch'adsipy ya kajpjøøjty, ²¹ ku ja kyø'ømdsinaa'yin øøts kuwani xuk-padunwa'añ midi øø ka' njanchjagupøkwa'añ, jøts ja'abi tsinaa'yin ka'ap øøts ja nnijawi. Abiky øøts, romanit jaa'y øøts.

²² Xjats ja mayjaa'y yjanchpidø'køjxtøø, jøts ja tiidyumbidøjk t'ana'amdi ja jaa'y jøts wan tyiknijandi tyik'ixjandi, jøts wan ja nawyopi t'ukupøkti namajtsk ja Pablo møøt ja Silas. ²³ Xjats ku yikwojp'abaajtidoø, winets ja tyiknøjkxtøø puxøjkjotp, jøts ja t'ana'amdi ja puxøjk adsinaabyi jøts tnimaadyi jøts waani ttyimjaty'eix'etit. ²⁴ Ku ja puxøjk adsinaabyi jade'en ojts yik'ane'emy, winets tyiktøjkiyii'ñ jøts kawinaak puxøjk'aaw ojts tyiknaxy, jødsnim ojts yikni'agiibyatti jam okp. Ku jade'en jam yikpiktaktøø, winets ojts ja kipy yiktanaxkø'ødi ja tyeky kadeni møøt.

²⁵ Xjats ja Dios'ajot'ajttøø jøts t'øødoø ja Dios kyajpxy jap puxøjkjotpy, møk ja Dios ja tja'myajtstøø. Tsuu'miwyamp wyinaty ku ja Dios jade'en t'ajot'ajttøø, jøts ku ja myibuxøjk jaa'y ja nugo pyatmadøyi. ²⁶ Xjats ku chuu'miyii'ñ, winets ja ujx møk yjanchmiiñ, winets ja puxøjk møk yjantyimy'adijch. Jøts ja puxøjk'aaw tuki'iyi y'axetutkøjxnaa, jøts ja puxøjk jaa'y pyaktsum nayide'en wyinakøjxtøø. ²⁷ Xjats ja puxøjk adsinaabyi ojts ñiwijy, jøts ja t'ejxpaajty ja pyuxøjk'aaw jøts kudam ja wyinaty tø y'awatskøxni, xjats ja jade'en wyinmay tø ja puxøjk jaa'y tijy pyidsømgøxnidi, winets ja yønchujx ja tju'jty jøts ja kø'øm ñanky'lookwa'añiyi. ²⁸ Xjats ja Pablo ojts t'ejxpaaty ja puxøjk ejx'ejtpi ku ja wyinaty jade'en ñadyunwa'añiyi, xjats tnimaay:

—Kidi jade'en mnadyuñiyi, ka'ap øø ngue'eky, tum ixyap øøts niduki'iyi.

²⁹ Xjats ja puxøjk ejx'ejtpi t'amidoøy ja jaj jøts ja ojts pujtp tyøki jap puxøjkjotpy. Xjats ja yjanchmibejpni jøts ja ojts ñagyuxendya'agyi jam Pablo tyekyjø'øm jøts ja Silas. ³⁰ Xjats ja tyikpidsiimy jøts tyiktiy, yide'en ja tnimaay:

—Migu'ukti, ʔti ø ndu'ump, sudso'ampy ø nnitso'ok'att?

³¹ Xjats ja Pablo møøt ja Silas ojts t'adsojimbetti, xjats tnimaadyøø:

—Møjawi amumjoojt ja nwindson'ajtim Jesucristo, jøts myiknitso'ok'atiyidit niduki'iyi møøt ja m'u'nk møøt ja mnidø'øxy.

³² Xjats ja Pablo jøts ja Silas ttukmadoodøø ja Dios kyajpxy ja puxøjk adsinaabyi møøt niduki'iyi pøn jaty ja jam wyinaty tyøjkjotp myøøtsinaapy. ³³ Nay jatyits ja puxøjk adsinaabyi tyikwajtsøø ja Pablo jøts ja Silas chaachi, winets ñøjkxtøø nøbajtpi niduki'iyi møøt ja y'u'nk jøts ja ñidø'øxy. ³⁴ Winets ja puxøjk adsinaabyi twaay kaabyi jap tyøjkjotpy, janch øy janch

tsuj wyinaty ñayja'wiñidi niduki'iyi mōōt ja y'u'nk ja ñidø'oxy, kumi tō ja wyinaty ja Dios tjanchjawidi.

³⁵ Xjats kyimjabom'ajty, winets ja tiidyumbidi ttaniguejxy ja kyugajpxy ja puxøjk adsinaabyi, jøts ku ja' tyikutuky jøts tyik'awa'atspidsømnit ja Pablo jøts ja Silas. ³⁶ Xjats ja puxøjk ejx'ejtpi tnimaay ja Pablo:

—Tø n'atsyik'ane'emy, ja tiidyumbitøjk kō'øm ja kyajpxy tkajxtip jødsik meets jadi'iñi nyikpidsømnit; nøjknidits jotkujk, tō mee m'awa'atspidsømnit.

³⁷ Xjats ja Pablo ka' tkupiky, winets tnimaay ja kugajpxy:

—Nayi romanit jaa'y øøts, tiku øøts jade'en nyiktuñ jøts ku øøts jade'en mayjaa'y agujkp nyikwøpy, nika'ap øø nyiktiidyuñ jøts jatyi øø nugo nyikpikta'aky puxøjkjøtpy; ¿sudso'ampy øøts ndejint ayu'uch jadi'iñi nyikmajtstu'utwani? ¡Ka' y'øyi! Wan ja kō'øm tmendi ja tiidyumbidi jøts øøts xyikpidsø'ømt.

³⁸ Jøts ja kugajpxy wyimbejtnidøø, jøts ttukmadoodøø ja tiidyumbi sã ja Pablo ja kajpxy t'adsojimbijty, winets ja tiidyumbi yjanchø'økiñidi ku tnija'widøø jøts kudam ja Pablo jøts ja Silas nayide'en romanit jaa'yidi. ³⁹ Winets ja kudunktøjk tninøjkxtøø t'atminuukxaktøø ja Pablo mōōt ja Silas. Xjats tyikpidsømdøø jap puxøjkjøjty, jøts møk tnimaadyøø:

—Tun may'ajt pidsømdi ya waani kajpjøjty.

⁴⁰ Xjats ja pyidsømdøø puxøjkjøtpy, jøts ñøjkxti mã ja Lidia tyøjk, jamts ja tminabyajtidøø ja myøøtjanchja'wibidi, kuts ja tkajpxjot'amøjkidøø, winets ja choo'nidøø.

17

Ku ja Tesalonikit jaa'y yjanch'ambøjktøø

¹ Xjats ku jam choo'ndøø, jøts ñaxtøø ma kajp txøøwi Anfípolis jøts nayide'en Apolonia, majtsk ja kajp ttanaxtøø jøts jam yja'ttøø møj kajpjotp midi txøøw'ajtp Tesalónica, jam wyinaty ja tsaptøjk. ² Winets ja Pablo tyøjkidøø kajpxwa'kxpi jam tsaptøjkjotp, sayim ja ttuñ øy madsøo mã jaty ja wyidity, tigøøk samani jam tyik'ixpijky ja jaa'y wimboo'kxin xøøw. ³ Yide'en ja ojts ttuk'ixpiky pøni sã ja Dios Teety kyajpxy ojts yikjaadyañ, jøts kuwani mye'ent ja yiknitsokpi, jøts kuwani y'ayo'ombaatt jøts y'oo'kimbaatt, jøts kuwani yju-jkpyøkt jadigojk. Yide'en idø'on ja wya'añ:

—Jade'en ja Jesús yjajty midi mee ndukmadøøpy, nay ja' ja Dios Teety kyejpxy yiknitsokpi.

⁴ Ku ja Pablo ja ixpøjkin jam jade'en t'ukyiktandøø, winets ja israelit jaa'y winaaagin tmibøjktøø, jøts ja mōōt ñabyøjkniyidøø ja Pablo jøts ja Silas, jøts nayide'en namay

ja griegit jaa'y pøn ja Dios Teety twindsø'jkidip. Nayide'en namay ja griegit tø'øxyøk tmibøjkti pøn jam windsø'øgi'ejttip. ⁵ Winets ja israelit jaa'y niduki'iyi y'ambøjktøø pøn jaty ja Pablo kyajpxy y'ayuujk tkagupøjkdip, ja'ats twaamuktøø ja ka'øyi jaa'y pøn jap nugo widejttip kajpjøtpty. Xjats nugo wyidejtnibøjkdøø jøts ja jaa'y tu'uk tu'uk tyik'ambøjktøø. Winets yja'ttøø tu'uk ja jaa'y tyøjkjøtpty pøn txøøw'ajtp Jasón, xjats awa'an'ampy tyøjkidøø tøjktøtpty tajpi kaa'pi. Ja Pablo jøts ja Silas ja' idø'øn jade'en yik'ixaadyip jøts tyikpidsømwa'andi jøts ja tyiknøjkxtit mayjaa'y agujkp. ⁶ Kumi ka'ap ja tpaatti jap tøjktøtpty, winets ja tmatstøø ja kudøjk møøt ja myøøtjanchja'wibidi, xjats tpawetstøø tpakoo'tstøø, kudunk wyindump tyiknøjkxtøø, xjats ja Pablo jøts ja Silas yikxiguyaxtøø, jøts jade'en wyandøø:

—Ja'abi jaa'y pøn widejttip jøts tuki'iyi ja naḡwii'ñit jaa'y tyikwinmaa'nmyatkøxti, tønim ja ya nayide'en yja'tmidi, ⁷ jøts ya'at Jasón ja tø tyikja'ada'aky tyøjkjøtpty. Yø'øbi jaa'y tuki'iyi y'ixwetswangøjxtip ja møj windsøn César kyutujuk midi adøm ngajp xnitanaajyamp. Jade'enxi wya'andi ku ja ja møj windsøn jadu'uk pøn txøøw'ajtp Jesús.

⁸ Ku ja tmadoodøø ja jaa'y møøt ja kudunktøjk, winets niduki'iyi yjanch'ambøjktøø. ⁹ Xjats ja Jasón kuwani tmøøy ja meen ja kudunk jøts ja yikmajtstu'uttit; jøts yiknimaadyøø ku kuwani tyimbyidsø'ømdit ja Pablo møøt ja Silas jam kajpjøtp jawyeen, jaanimts ja myeen ja jadigojk wyimbett. Winets jade'en yikmajtstuttøø møøt ja myigu'uk.

Sa yjajttøø sa kyubajttøø ja Pablo møøt ja Silas jam Berea

¹⁰ Xjats nay jatyi koots ja Pablo møøt ja Silas ja myøøtjanchja'wibi kyajxtsoo'nidøø jøts jam ñøjkxti ma kajp txøøwi Berea. Ku jam yja'ttøø winets nay jatyi ñøjkxti jam tsaptøjkjøtp. ¹¹ Yujyts ja ne'egi yjaa'y'atti ja'abi israelit jaa'dyi, ka'ap ja tyimyjade'enidi sam ja'adi pøn jam tsinaadyip Tesalónica. Chøjktip ja øy wine'en tmado'odit ja Jesús y'øgyajpxy y'ømyadya'aky, jøts ja ejtp winjabom txumi'ejxti ja nøky ma ja Dios kyajpxy jap yja'ayi, pøni tiy janch idø'øn ja' sa ja Pablo ja ñii'mxyidi. ¹² Xjats ja namay tjaa'gyukidøø jøts tmibøjktøø, jøts nayide'en namay ja griegit jaa'y tpabøjktøø pøn ana'amdip, ja yaa'y ja tø'øxy. ¹³ Xjats ku ja israelit jaa'y pøn jam tsinaadyip Tesalónica tnija'widøø ku wyinaty ja Pablo tkajpxwa'kxy nayide'en ja Dios kyajpxy jam Berea, winets ñøjkxti ja israelit jaa'y jam Berea, jøts jamts jaa'y nugo tyikjøt'ambøjktøø. ¹⁴ Jøts ja Pablo ja janchja'wibidi jaty kyajxtsoo'niyøø jøts ja ñijky jam mejy'am, xjats ja myigu'uk japyi t'ukyiktaanaa midi txøøw'ajttip Silas jøts Timoteo. ¹⁵ Xjats ja Pablo yikjamyøøt'ajty jøts tmøødidøø jagambaat

mā kajp txøøwi Atenas. Xjats ja Pablo tkajxjimbity ja ayuujk jøts ñøjkxtit ja Silas møøt ja Timoteo pojy'iky, jøts ja jam tminabyaādīdit mā ja wyīnaty.

Sa yjajty sa kyubejty ja Pablo jam Atenas

¹⁶ Exam idø'øn ja Pablo wyīnaty t'awixy ja Timoteo jøts ja Silas, jøts ja ka'ap yjanchjotkuki ku jap kajpjøtpy t'ixy janchmay ja awanax ja tsamaxan midi'ibi ja dios'ajttip. ¹⁷ Kumi ka' yjotkuki, winets jam ñijkxy tsaptøjkjotp, jamts møøt kyajpxy myadyaajky ja israelit jaa'y, jøts ja' møøt pøn jaty Dios Teety t'ajot'ajttip, jøts nayide'en jabom jabom ja ñijkxy maayjøtpy, japts nayide'en møøt kyajpxy myadyaajky pøni pøn jaty jap pyajtpy. ¹⁸ Jamts wyīnaty ja xpiiky jaa'dyi winaagin midi y'ixpøjktip ja epicureo y'ixpøjkin, jøts jam nayide'en jadu'uk midi y'ixpøjkmīdip ja estoico y'ixpøjkin, ja'ats ojs tpatmadowdi ja Pablo ku ja tkajpxwa'kxy pøni pøn idø'øn ja Jesús'ajtp, jøts ku kuwani ja naxwii'ñit jaa'y wyimbettit jadigojk pøn jaty tø y'øøky. Winets ja xpiiky jaa'y winaagin yide'en nawyajnidøø jøts wyandøø:

—¿Ti dø'øn yø chaachnigajpxy yø yaa'dyøjk, yikmibøjkp idø'øn yø tijy ku jadīnø'øn yjanchkajpxy?

Jøts jadu'uk t'adsojimbity:

—Wa' yø yjawi kyajpxyø'øpy ja wenkpi dios y'ayuujk.

¹⁹ Xjats ja Pablo yikwetsøø'ñ, jøts jam yiknøjxøø mā ja tjagyapti junti tundaajk. Ja' ja et xyøøw Areōpago, jamts tyiktøddøø jøts tnimaadyøø:

—Ja' øøts nnijawīwyampy yø wenk xipøjkin midi mmimimpy. ²⁰ Wenkts yjawi xkajpxy, nnijawīwyampy øøts ti jade'en tyijpy ku jade'en mwā'añ.

²¹ Paty ja Pablo yik'amīdøøy jade'en, kumi jade'en tuki'iyi ja Atenas jaa'y yjujky'atti, jøts nayide'en pøn jaty jam ja'atjaa'y'ajttip, ja' nugo ejtp chøky'ajttip jøts ñanktyuknigajpxidit sa ja kø'øm wyīnmaydi, winets ja jemy xipøjkin tpaatti jade'en.

²² Winets ja Pablo wya'kukiyyi'ñ jam mayjaa'y agujkp mā jam yjuntitundi, jøts ja wyaañ:

—Meets Atenas jaa'y ukmadowdi, wa'ats øts n'ixy ku meets xjanchwindsø'øgi ja mdiosti midi mdios'ajttip. ²³ Kuts øts jam wyīnaty n'et'ixy mā meets mdios xwindsø'øgi, jamts ø ndayø'øbyejty tu'uk ja altajr midi jap wyīnaty ja letri tmøøt'ajtp midi yide'en wamp: “Ja Dios ya'at y'altajr midi kayikni'ja'wip.” Øy'ajtp, ja'abi dios midi mee mwindsø'jkp jøts ka' xni'jawidi pøni pøn ja', ja'ats meets idø'øn yam ndukmadøøpy pøni pøn ja'.

²⁴ 'Ja'abi Dios tø tyik'øyi tuki'iyi tuktsajp'agida'aky, jøts nay ja' tuki'iyi tniwindsøn'ajtkøjxp wa'n ttsajpi wa'n tnaajxi.

Jøts ka'ap ja Dios kuwani tu'ugyi chøøni tsaptøjkjøtpy midi jaa'y yik'ø'yip, ²⁵ jøts ka' Dios ti tyigøy'ajtxi midi'ibi ja naxwii'ñit jaa'y ja mo'owajniyip, pø ja'axi tuki'iyi xmøø'yindip ja nmøk'ajtin, jøts pøni ti jaty ndajujky'ajtyindip.

²⁶ 'Tu'uk ja Dios Teety tpiktaajky adøm n'apteety'amøj midi niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y y'apteety'amøj'ajttip. Tø ja ttanibiktaagi nayide'en juuni ja kya'axtit, nayide'en ja chinaadyaajk tmo'ot ma jaty ja chøønidit. ²⁷ Ja'agøjxp ja Dios ttuñ jøts ja adøm nwinmaa'nmyee'nindit pøni pøn ja'. Øy udy'a'aky nbaajtindit, ka' yjagami Dios, wingon ja møøt n'ijtyindi. ²⁸ Pø Diosxi xyikjujky'ajtyindip ku nnajxindi ndøjkindi; pø nayide'enxi meets mmigu'uk wya'añ winaagin pøn wijtyi, ku yide'en wya'andi ku ja Dios x'u'nk'ajtyindi. ²⁹ Pøni janch jade'ents jaa ku ja Dios x'u'nk'ajtyindi, ka'apts ja Dios jade'en nnaajtsja'wandit jøts ku ja y'oori ne'egi, uk pyuxplati ne'egi, uk chaadsechi sa jaty ja jaa'y ja køøm wyinmaa'ñjøtpy tyikpidsømdi. ³⁰ Dios ka' ja y'ijty ttunk'aty ja jaa'y kya'øwyinmaa'ñ pøn tø ñaxti, jøts ixyam tuki'iyi t'ane'emy ja ñaxwii'ñit jaa'y øy yjamadsowi jøts wan tmajt-stu'utti ja kya'ødyunk. ³¹ Kumi tø ja Dios Teety ttanibiktaagi ti xøøw ti et ja nøjkx ttidyuñ ja naxwii'ñit jaa'y; jøts tø ja tpikta'aky ja ejxa'an ku ja ojts tyikjujky'ajtyindi jadigojk ja nwindson'ajtim Jesús, jøts ja naxwii'ñit jaa'y jade'en ttuknijawi jøts ku dø'øn ja yja'aji pøn idø'øn me'emp.

³² Xjats ku ja Pablo jade'en ja ayuujk tyiknajxy ku jaa'y yjujky'ajtyindi jadigojk oo'kpi jutjøtpy, winets ja Atenas jaa'y winaagin yjanchtaxekniðøjkidøø, jøts jadu'uk winaagin ñømdøø:

—Wan jade'eñi, ja wyinaty jadu'ukpi xøøw xjaakniðajpxy.

³³ Xjats ja Pablo jade'eñi tmajtstuujty. ³⁴ Jamts ja jaa'y wyinaty winaagin pøn tja'gyukidøø ja ayuujk, jøts ojts tpadu-ujnidi ja Jesús yja'. Ja'abi jaa'y nidu'ugin txøøw'ajt Dionisio pøn jam windsøn'ajtp ma ja juntit tundaajk txøøw'aty Areópago. Jøts jam nayide'en tu'uk txøøw'aty ja tøøxyøjk Dámaris, jøts jam ja niwinaagin ja myigu'uk.

18

Sa yjajty sa kyubejty ja Pablo jam Corinto

¹ Xjats ja Pablo chøø'ñ jam Atenas jøts ñijkyx ma kajp txøøwi Corinto. ² Jamts tu'uk tminabyajttøø ja israelit jaa'y pøn txøøw'ajtp Aquila midi jam kugajp'ajtp ma et txøøwi Ponto. Ja'ats wyinaty namdso'ondipnim jam Italia møøt ja ñidø'øxy pøn txøøw'ajtp Priscila, jøts ñamja'atinim Corinto. Claudio dø'øn ja wyinaty jade'en tø tyuñidi pøn ja italiit jaa'y wyindsøn'ajttip, ja'ats tyikutuky jøts yikajxpidsoømgøjxnidøø

niiduki'iyi ja israelit jaa'y pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip Roma. Xjats ja Pablo ojts t'atmigajpxy ja Aquila jøts ja Priscila, ³jøts ja jam tmøøtaań tmøøtsinaay, ojts tmøøtuń kumi nay ja'abi tunk ja tyunk'ajtpy ja wetøjkxuuky. ⁴Jøts ja Pablo wimboo'kxin xøøw ñijkxy tsaptøjkjotp ma ja jam tnigajpxy tniadya'aky ja Jesús yja', jøts jade'en ttukmibiky øy pøn jaa'y, wan ja t'israelitjaa'yidi tka'israelitjaa'yidi.

⁵Xjats ku ja Silas jøts ja Timoteo ñamdsoondøø jap Macedonia, jøts ñamja'tti Corinto ma Pablo jam wyinaty, winets ja Pablo tu'ugyi tpadøjkijyñ ja kajpxwa'kxin, jøts ka'pxy ttukmadø ja israelit jaa'y jøts ku ja Jesús yiknitsokpi'aty pøn ja yjajøp'ejx'ejttip. ⁶Ku ja Pablo jade'en wya'ań, winets yikmi'ambiky jøts ja ojts yikmidsepiky, ojts yiktsepkajpxy. Winets ja Pablo ja wyet twixijty, ja ejxa'an jade'en tmøøy jøts ku jade'en jaayibaat tmajtstu'utt, winets wyaan:

—Mgøømbøky meets wyinaty ku m'anmija'win wyindigøødyit; øts ka' mee n'uktunk'ajtni. Ejxti sa x'ejxti, ixyam øts jam ne'egi nnøjkxt kajpxwa'kxpi ma pøn kya'israelitjaa'yidi. Tø net jaabaat nmajtstu'utti.

⁷Winets jam chøøñ tsaptøjkjotp, jøts ñijkxy kajpxwa'kxpi ma tu'uk ja jaa'y chøøni pøn txøøw'ajtp Justo, pøn jam tsinaapy tsaptøjk pa'am. Yjanch'ajot'ajtpy ja Dios ja nayide'en. ⁸Jøts ja Pablo jade'en kyajpxwa'kxy Justo tyøjkjotp, winets ja jaa'y tu'uk tmibøjktøø ja Dios kyajpxy møøt ja y'u'nk ja ñidøøxy, pøn ja tsaptøjk niwindsøn'ajtp, ja' xyøøw Crispo. Xjats nayide'en namay ja Corintit jaa'y tmibøjktøø ja Dios kya-jpxy, winets ñøbajtkøxti. ⁹Xjats ja Pablo tu'ukpi koots ja nwindsøn'ajtim ñimaajyøø, jøts ja jade'en tja'wiyññ kidi jaa'y kyuma'ay ku ja ñi'mxyi:

—Kidi mdsøøgi; jaakajpxwa'kx, kidi m'amøn. ¹⁰Ka'ap pøn sa mduñi, ixya me møø n'ity. Ja øts ja jaa'y ya may kajpjøøjty njagyepy pøn øts n'ayuujk xmibøjkwajniyip.

¹¹Winets ja Pablo jam tyaań Corinto tukjumøjt jagujkp, jøts ja jaa'y ttuk'ixpiky ja Dios kyajpxy.

¹²Xjats tu'ukpi xøøw yjajty ku ja Galión wyinaty myøjwindsøn'aty jam Acaya, winets ja israelit jaa'y tmi'ambøjkti ja Pablo, jøts tyiknøjkxti ma ja kutujktaajk jam, ¹³jøts ttukmadoodøø ja møj windsøn yide'en:

—Ya'at jaa'y ttukmibøjkp ja jaa'y jøts ku ja jade'en t'ajot'attit ja Dios sam ka' tyimy'ukpaat'ajtniyi. Ka'ats adøm ngutujk jade'en t'ukupøjkni.

¹⁴Xjats ku ja Pablo wyinaty tyimgyajpxwa'ań, winets ja Galión tniamaay ja israelit jaa'y:

—Ku jeexyip ja kajaa winmaa'ñ, uk ja møk ayo'on jee tø tyuñi, øts ja jeexyip nyikwingukip meets israelit jaa'y; ¹⁵kumi

ka'ats yjade'eni, jabi nugo ayuujkxi yø' jøts mgø'ømgutujk meets yø', ka'ap øts yø x'ukpaat'ajtni, yikwingukidi yø pøni sa xyikwingukidi. Ka'ap øts yø'øbi ndiidyunwa'añ.

¹⁶ Xjats ja israelit jaa'y yikajxpidsømgøjxtøø ja' kutujktaajkjøtpy. ¹⁷ Winets ja griegit jaa'y tmajtstøø ja Sóstenes, pøn windsøn'ajtp jam tsaptøjkjotp, jøts jamyi tnaxmiwojpidøø jam yikutujkpi tøj'agø'øm, jøts ja møj windsøn Galión ka' tyimdyunk'aty niwinø'ønin.

Ku ja Pablo jadigojk yja'jty jam Antioquía, winets ja myidigøøk ojk chøø'ñ kajpxwa'kxpi

¹⁸ Xjats ja Pablo yjaaktaa'niyiñ jeky. Winets ja myigu'uk tjaak'ukajpxpoo'kxkøjxnaa niduki'iyi ku ñøjxwa'andi barkijotp jam Siria, møøt ja myigu'uk Aquila jøts ja Priscila. Xjats yja'ttøø tekyjø'øm jam mejy'am ma txøøwi Cencrea, winets ja Pablo kø'øm ñabyiktaajkxiyi ja ejxa'an, jøts ja wyaay tke'jpy ku wyinaty tø tuki'iyi tpaduñ midi wyanda'aky'ajtpy. Winets barkijøtpy tyøkinidøø. ¹⁹ Jøts yja'ttøø ma kajp jam txøøwi Efeso, jamts ja Pablo ja myigu'uk t'ukyiktaañ jøts jam ñijkxy tsaptøjkjotp ma ja ojs tminagyajpxyi ja israelit jaa'y pøn jam namyujkidip. ²⁰ Winets ja Pablo øy yjayikminuu'kxaajky jøts jap waani tyaa'nit, ka'ats ja tkupijky. ²¹ Xjats ja møøt y'uknagayajpxpoo'kxiniyøø, xjats tnimaay:

—Ja'agøjxp øts yam nnijkxy ku øts jam Jerusalén nyiknaxwa'añ ja xøøw midi wingomp; kuwani øts jadigojk nme'ent jøts mee n'ats'ext ku Dios wya'ant.

Xjats jadigojk tyøjkiyiñ barkijøtpy, jøts chøø'ñ jam Efeso. ²² Xjats ku ja yja'jty ma kajp txøøwi Cesarea, winets jam choo'ngojmaa tekyjø'øm jøts ja ñijkxy Jerusalén, jam ja t'atskajpxpøø'kxy ja myøøtjanchja'wibi, winets yjøptaajky ma kajp txøøwi Antioquía. ²³ Jamts ojs kawinaak xøøwin tyaa'ni Antioquía, winets chøø'ñ jadigojk jøts t'ayø'øgyixy jadigojk ma wyinaty tø wyidity ma et txøøwi Galacia jøts Frigia, jøts ja myøøtjanchja'wibi tkajpxjot'amøki.

Ku ja Apolos ojs kyajpxwa'kxy jam Efeso

²⁴ Winet'ets ojs nay ja'abi tiempi yja'aty jam Efeso tu'uk ja israelit jaa'y pøn txøøw'ajtp Apolos, jøts pøn kugajp'ajtp Alejandría. Ja'abi jaa'y janch tsuj janch øy ja kyajpxwa'kxy, janch ñija'wip idø'øn wa'ats ja Dios kyajpxy. ²⁵ Tø ja wyinaty t'ixpiky ja Dios kyajpxy ma wya'añ jøts ku ja nwindson'ajtim tsojk myeenwa'añ ya naxwiiñ. Ja'ayi ixpøjkin ja ñigajpxpy sa Juan Bautista ojs yik'ixpiky, jøts tigøjxp ku jaa'y ja tyiknøbejty. ²⁶ Xjats ja Apolos møk kyajpxøjkiyiñ jam tsaptøjkjotp; kuts ja Priscila jøts ja Aquila ja jade'en tmadowdi, winets ja abiky tjiwaawdøø, jøts ojs ka'pxy ttukmadowdi ku ja Jesús

tø wyinaty y'atsmeni, jøts ti jaty ja ojts ttuñ. ²⁷ Xjats ku ja Apolos jam wyinaty ñaxwā'añ mā et txøøwi Acaya, winets ja janchja'wibi pøn jam Efeso ja nøky tyik'øydøø, jøts ja janchja'wibi tkajpxñigajxidøø pøn jam Acaya, jøts øy tsuj jam tyikja'attit ja Apolos. Kuts ja jam yja'jty Acaya, winets møk tjaakpudøjkiyī'ñ pøn jaty ja Dios tø wyinaty y'ayo'ejxingøjxp tyukjanchjawi ja nwindson'ajtim Jesús, ²⁸ jøts ja jam kyajpxwa'kxy mayjaa'y agujkp, jøts wā'ats ttukmadoogijxy midi ka' mibaat pøn tkajpxyo'ont. Tyukmadoow tuki'iyi ku ja israelit jaa'y kyatiwysinmaydi, jøts pøni sã ja Dios kyajpxy jap yjaadyañi ku ja Jesús yiknitsokpi'aty, pøn ja israelit jaa'y yjajøp'ejx'ejttip.

19

Sã yjajty sã kyubejty ja Pablo jam Efeso

¹ Ku ja Apolos jap wyinaty Corinto jøts ja Pablo jam ñajxy kojpkjotp, jøts yja'jty jam Efeso mā tpaajty namay ja myigu'uk pøn jaty ja Dios tja'myajtstip. ² Winets ja Pablo jam tyiktiy jøts tnimaay:

—¿Tø meets ja Espíritu Santo mdatøkiyi ku ojts xjanchjawidi ja Jesús?

Jøts ja t'adsojimbettøø:

—Omik øøts idø'øn ja nnijawit jøts kudam ja Espíritu Santo jaa.

³ Winets ja Pablo jadigojk tyiktiy:

—¿Sudso'ampyts ojts mnøbatti?

Xjats ja t'adsojimbettøø:

—Jade'en øø nnøbejty sami Juan Bautista ja jaa'y tyiknøbejty.

⁴ Xjats ja Pablo wyaañ:

—Nugo ejxā'an idø'øn ja Juan Bautista myøøy ja jaa'y ku ja yiknøbety, jade'en'ampy ja jade'en ttuñ jøts ja jaa'y jade'en yiknijawidit jøts ku ja tjanchyiktigatsti ja chinaa'yin. Nayide'en ja tnimaay jøts ja amumjoojt t'ajot'attit pøn wyinaty menwampnim, ja Jesús idø'øn yiktejp wyinaty menwamp yiknitsokpi.

⁵ Xjats ku jade'en tmadoodøø ku ja Pablo jade'en tnigajpxy, winets ojts ñøbatti ja nwindson'ajtim Jesús køjxp; ⁶ ku ja Pablo jade'en kyønixajidøø, jøts ja Espíritu Santo ñimejnidi, winets ja abikpyi ayuujk ojts tkajpxti, jøts tkajpxwā'kxti ja Dios y'ayuujk pøni sã ja Dios wyinmaa'nmyø'øyi. ⁷ Nimakmajtsk ja wyinaty yjaa'y'atti.

⁸ Tigøøk po' ja Pablo jap yø'øy'ijty jam tsaptøjkjotp mā jam møk'ampy kyajpxwa'kxy, jøts ttukmibiky jade'en ja jaa'y sudso'ampy ja Dios ja nitanaa'yin tpikta'aky. ⁹ Jamts winaagin pøn tkamibøjktip, ja'ats møk ja wyinmaa'ñ tpiktaktøø jøts

jam mayjaa'y agujkp tjanchtaxe'ekti ja Dios kyajpxy. Xjats ja Pablo ja mōōt ñamyatstuujtniyōō pōn ja ka'ōy ayuujk tjagyaptip, winets ja tmōōdiñaa ja myōōtjanchja'wibi jōts tmōōdiyī'ñ mā jaa'y tu'uk txōōwi Tiranno pōn ja ixpōjktāajk wyinaty tjagyepy, jamts ja Pablo jabom jabom ja myigu'uk ttuk'ixpiky ja Dios kyajpxy. ¹⁰ Jade'en idō'ōn ja jam tyuūñ majtsk jumōjt, ja'agōjxp idō'ōn ja jaa'y ojts tnija'wigyōxti jagambaat ja Jesús kyajpxy, jade'en ja israelit jaa'y jōts nayide'en pōn ka'israelit jaa'dyi, pōn tsinaadyip Asia etjotp. ¹¹ Jōts ja Dios mōk tmō'ōy ja myōk'ajtin ja Pablo jōts ja milagri ja ttuūñ, ¹² jōts ja Pablo yjanchyiktapaaty ja paay jōts ja wet, jōts ja tminōjkxti mā pamaa'y jaa'y jap, winets ja pamaa'y jaa'y ja'ayi ttatsoktōō, jōts ja miku' jade'eñi myajtstuujtidōō.

¹³ Jam wyinaty niwinaagin ja israelit jaa'y pōn nugo widejttip kajp kajp. Ja' ja tyunk'ajttip ja miximaaky ja mimuu'kk, jōts jade'en ja miku' ttukmajtstu'utti ja jaa'y, nay ja Jesús myōk'ajtin yiktunwajnip, jōts tnōjmi ja miku'.

—Ōts wamp, majtstu'ut yō jaa'y Jesús myōk'ajtingōjxp midi kyajpxyō'ōpy ja Pablo.

¹⁴ Tu'uk ja israelit jaa'y pōn txōōw'ajtp Esceva, pōn ja teety tniwindsōn'ajtp, ja'ats idō'ōn ja y'una'jk jade'en adōsttip, niwixujk wyinaty yjaa'y'atti. ¹⁵ Xjats ku ja jade'en ttundi, winets ja miku' y'adsojimbejtidiyidōō, jōts yiknimaadyōō.

—Ja' ō n'ejxkapy pōn txōōw'ajtp Jesús, jōts nayide'en ja' pōn txōōw'ajtp Pablo; jōts meets ka' mee n'ejxkapy pōn ja mbōn meets.

¹⁶ Winets ja jaa'y pōn wyinaty ja miku' tmōōt'ajtp, jōts mōōt ñamyajtsiyōō ja niwixujkpi jaa'y, jōts ja jade'en myimajada'agyidi ja miku', jōts niduki'iyi yikakōjxidōō janchwindsaachi jōptsachi, niwa'ats ixwa'ats idō'ōn ja yjanchpidsōmnidōō jap tōjkjōtpy. ¹⁷ Ku dō'ōn ja jade'en yjajty jam Efeso, winets niduki'iyi tnija'widōō ja kajp jaa'y pōn jaty israelit jaa'y, jōts nayide'en pōn ka' y'israelitjaa'yidi. Ku tnija'widōō jade'en ja ayuujk, winets niduki'iyi ja jotmay yjanchpaajtidōō, jōts tu'ugyi ja nwindson'ajtim yja' tmōjpiktajktōō.

¹⁸ Xjats nayide'en namay pōn jaty tmibōjktōō ja Jesús yja' winets ja pyōky tuki'iyi tkajpxnaxkōjxtōō, sã y'ijty kya'ōy'adō'ōtsti. ¹⁹ Jōts nayide'en may pōn jaty y'ijty tyundip ja miku' tunk winets ja kya'ōñōky tuki'iyi tnitōōgyōxnidōō jam mayjaa'y y'agujkp. Xjats ku tpayō'ōdyōō ja nōky ja chow, wixijxmyajk mīl idō'ōn tpayō'ōdyi tum ja plati meeñ. ²⁰ Jade'en idō'ōn ja nwindson'ajtim Jesús ja myōk'ajtin mōj tnanky'ijxyiyi.

²¹ Xjats ku dø'øn jade'en yjajty, winets ja Pablo jade'en wyinmay jøts jam t'ats'ejxwa'añ ja myøøtjanchja'wibi jam Macedonia y'etjotp, jøts nayide'en Acaya y'etjotp, winets jam yja'atwa'añ jadigojk Jerusalén. Jøts nayide'en wyā'añ, ku jam y'uknaxt Jerusalén jøts nayide'en ñøjkxt Roma. ²² Xjats ku jade'en wyinmaay ja Pablo, winets ja pyudøjkibi tkejxy namajtsk jam Macedonia. Timoteo ja xyøøw ja pyudøjkibi jøts jadu'uk Erasto, jøts ja Pablo jam jawaani yjaaktaa'niyi'ñ Asia.

Ku ja Efesit jaa'y yjanch'ambøjktøø

²³ Winet'et ja Efesit jaa'y tyiktseptā'akwa'andi ja Jesús yja'. ²⁴ Tu'ugyi dø'øn ja' pøn jade'en tyiktso'ondaajk ja ayuujk, Demetrio ja xyøøw. Ja'abi tunk idø'øn ja yjagyepy, tum ja plati dø'øn yiksandi'øyip, jøts nayide'en ja mutsk tsaptøjkuna'jk tyik'a'øyiñaxy nayide'en sami dios Diana chaptøjk t'ixy. Janch nimeenbyøjktip idø'øn ja tyunk ja' pøn jaty jap møøt tyuñ. ²⁵ Xjats ja Demetrio twaadsøøy niduki'iyi pøn jaty nay yø'øbi tunk tmøøt'ajttip, xjats ja tnimaay:

—Migu'uktøjkti, mnija'widipxi ku yø'øbi tunk nduk-tanajxindi janch øy janch tsuj ku ya njanchmeembyijkyindi; ²⁶ kumi m'ijxpy meets, mmadøøpy meets ku ja Pablo jade'en tkajpxyø'ø y jøts wyā'añ ku ka' yø' Diosi midi jaa'y yik'ø'yip sa adømin; jade'en ja Pablo ja jaa'y namay tø ttukmibiky, kidi yayip nugo yjaty, niduki'iyi dø'øn ja Asiit jaa'y ja tnija'winidi. ²⁷ Ka' yjanch'øyi, janch tsø'øgi møøt yø', tsojk adøm ndunk jade'en wyindigø'øyindit, jøts nayide'en yø dios Diana chaptøjk tsojk yø nayide'en kya'ukyikmøjpiktaknit pøn yø twindsø'øgidi pøn jaty ya Asia tsinaadyip, jøts pøn jaty tsoo'ndip o manaaix o magajp.

²⁸ Ku ja mayjaa'y jade'en tmadoodøø ja Demetrio y'ayuuik, winets ja yjanch'ambøjktøø jøts niduki'iyi wyandøø:

—Janch møj adøm ndios Diana jøts ka' kyudigø'øty!

²⁹ Xjats ja kajp jaa'y xem yam yjanch'adøtsnibøkidøø, jøts ja Macedoniit jaa'y namajtsk yikmajtstøø pøn txøøw'ajttip Gayo jøts Aristarco midi ja Pablo myøøtwidijtpy. Xjats yikpawejtstøø yikpakoo'tstøø, xjats yiknøjkxidøø jap møj tøjkjøtpy mā ja kajp ja yjunti tundaajk jap tjagyapti. ³⁰ Jamts ja Pablo nayide'en tyøkiwya'añ jøts ja myigu'uk t'atskugajpxwa'añ pøn wyinaty tø yikmatsti, xjats ja nay ja myøøtjanchja'wibi pøn møøt wyidity ka'ap ja myajtstuujtidøø. ³¹ Winets ja Pablo myiwin'ijxy nayide'en tkajxtøø ja y'ayuuik pøn jam windsøn'ajttip Asia, jøts ku ka' jam tpadøkit ja myigu'uk. ³² Xjats ja jaa'y jam junti tundaajkjøtpy nugo yjanchkajpxjø'økti, øy sa tu'uk jadu'uk yjanchwa'andi kumi tøj ja jaa'y wyinaty namay yjanchyø'ømyukti, jøts ni tkanijawidi namay pøni tigøjxp idø'øn yø'ømyukti. ³³ Xjats tu'uk ja israelit

jaa'y ja myigu'uk tyukmadoojøø pøni ti ayuujk idø'on jap ñiyø'omyuktíp, ja' xyøøw Alejandro, ja'ats ja myigu'uk ojts kuwani ñajtswetsiyi jøts jam kyajpxt mayjaa'y agø'øm. Winets ja Alejandro xyaji'jky, ja' tyijpy ku chajpxajy jøts ja niduki'iyi y'amo'ondit, ja' kyugajpxwampy ja myigu'uk midi tø yikmatsti namajtsk. ³⁴ Ku ja Alejandro yik'ejxkajpy kudam ja y'israelitjaa'y, winets ojts jinaxy yjanchjaakajpxjø'økti. Kajpxti ja majtsk hora'an, xjats wya'andi:

—Janch møj adøm ndios Diana jøts ka' kyudigø'øty!

³⁵ Xjats ja eskribaan ojts kø'øm tyik'amøn ja mayjaa'y, jøts tnimaay:

—Meets Efesit jaa'y, ukmadowdi. Ñija'widip niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y ku yø Efesit jaa'y t'ejx'etti adøm nmøjdios Diana chaptøjk, jøts nayide'en yiknijawí ku n'ejx'ijtyim ja y'awanax midi kidaajk tsajpjøtpy. ³⁶ Kumi janch idø'on ja yjajty, kidits nugo mdsø'øgidi, ka' pøn ti ttuñ, tukween meets et, tsuj mjaa'y'attit ³⁷ kumi ya'at jaa'y midi meets ya tø xyikmiñ ka' yø ti ttundi, jøts nika'ap yø tjemdejti ttedejeti adøm ndios Diana. ³⁸ Jøts Demetrio møøt ja tyumbi, pøni jaa ja'adi pøn møøt ña'ñi'øøniwya'andi, mibaat yikpayø'ødyit jam kudunk wyindump, jøts tnigajpxtit kija' ja pyøky sudso'ampy ña'ñi'øøniyidi. ³⁹ Pøni wenk winmaa'ñ yø' midi meets ixyam m'amidøøpy, mibaat myø'ømyuktít jøts yikxon ngajpx'øyi'indit møøt ja kudunktøjk; ⁴⁰ tø ja wyinaty kya'øyi ku jotmøn jam nyikni'øø'na'andit jam møj windsøn wyindump, jøts ku ja jotmøn wya'ant ku adøm ja møøt ñachep'ijxya'am. Niti winmaa'ñts adøm sudso'ampy n'adsojimbejtindit, ku jotmøn t'amido'ot tigøjxp ya jade'en n'adijchindi ngajotkujkindi.

⁴¹ Xjats ku ja eskribaan jade'en kyajpx'abajtiyü'ñ jøts yø'øwya'kxnidøø niduki'iyi ja jaa'y.

20

Ku ja Pablo wyidijty Macedoniit etjotp jøts nayide'en Greciit etjotp

¹ Xjats ku ja mayjaa'y jade'en ñiyjotkukidøø, winets ja Pablo ja myigu'uk twaadsoogijxy jøts ja ojts tjaak'ukajpxwejni, ojts ttukmadøy midi ja wyinmaa'ñ'ajtpy; winet møøt y'uknagajpxpoo'kxiniyi jøts jam ñijkxy ma et txøøwi Macedonia. ² Winets jam ojts tkajpxpoo'kxixy tjot'amøkajpxkixy niduki'iyi ja myigu'uk ma jaty jawyeen wyinaty tø ñaxy, winets jam choo'ngoymaa jøts jam yja'jty ma ja Grecia et. ³ Jamts y'uktaa'niyi'ñ tigøøk po', xjats ku jam choonwani barkijøtpy jøts ñøjkxwa'añ Siria, winets nay jamyi tnija'wiyi'ñ kudam ja israelit jaa'y ñiwinmayiyi jøts yikmatst jap barkijøtpy. Winets wyinmaa'y jøts ne'egi ñøjkxt tekyjø'øm,

paty jadigojk nay jam wyimbijty Macedoniit etjotp. ⁴ Ja' ja wyinaty yjamyøøt'ajtpy niwixujk ja myigu'uk pøn txøøw'ajtpip Sópater pøn kugajp'ajtp Berea, jøts ja Aristarco, jøts jadu'uk Segundo pøn kugajp'idip Tesalónica, jøts ja Gayo pøn kugajpip Derbe, jøts jadu'uk txøøwidi Timoteo, jøts ja Tíquico, jøts jadu'uk Trófimo pøn jam kugajp'ajtpip Asia. ⁵ Ku jam yja'tti Filipos, jamts øts wyinaty n'awixy, øts Lucas nxøøw midi ya'at nøky tjaapy. Xjats ja niwixujkpi jaa'y cho'onjawyeenidøø, jøts øøts jam ndaañ møøt ja Pablo, jøts øøts jamnim x'awixy jadigojk mā kajp txøøwi Troas. ⁶ Nay jamyi øøts ja xøøw njaaktyimy'ukyiknajxy jam Filipos, ja'abi xøøw ku tsapkaaky yikay midi kalevaduri møøt. Xjats øøts jam ndsøø'ñ xøguixy jøts øøts ja barki jam ndatøjkiñaa, jødsnim øøts kyimagoxk xøøw nja'jty jam Troas mā øøts ja nmigu'uk nnajtspajtiyii'ñ, jamts øøts ojts ndaa'ni wixujk xøøw.

Ku ja Pablo ja myigu'uk ojts tmigajpxy jam Troas

⁷ Ku dyomingixøøw'ajty jøts ja Jesús yja' yø'ømyukti, jøts ja tsapkaaky tyikwa'kxwa'andi sa ja nwindson'ajtim ojts tnajstuni jøts tnankyayi, xjats ja Pablo jap nayide'en kyajpxwa'añ. Kumi kyimjabom ja wyinaty choonwani paty idø'øn ojts jeky'ampy kyajpxy kunim myøjtsuu'miyii'ñ. ⁸ Jap ojts ñamyukyidi tigøøk nipatøjkijpxy mā jap wyinaty lampiri may yjajy; ⁹ jøts tu'uk ja mixy jam wyinaty chøøni wentani'am pøn txøøw'ajtp Eutico. Kumi jeky ja Pablo kya'amaay, winets ja mixy jamyi mya'uu'yjøknaa jøts tu'ugyi ojts tyimyaanijxy, winets jam ojts kyunaxy jam nipatøjkøjxp jøts ñaxkidaajky najxkøjxp, jam øøky yikwejtsji'jky. ¹⁰ Jøts ja Pablo tniwinajky jøts jam ñagyøxmujtsøø oo'kpi ñikøjxp jøts tkøbatxajiyii'ñ, jøts tnimaay ja myigu'uk:

—Kidi mdsø'øgidi; jujky yø'.

¹¹ Winets ja Pablo jadigojk pyatøjkigyojmi jap nipatøjkijpxy; japts ja tsapkaaky ttukwa'kxy, jøts kyaadyøø; winets yjaaka'amaay kunim xiiñiyii'ñ, jøts ñøjkxnaa. ¹² Xjats ja jaa'y tjanchtaxondaktøø ku ja mixy ja øy tsø'øky tyiknøjkxnidi.

Ku ja Pablo chøø'ñ jam Troas jøts ñijky Mileto

¹³ Winets øø ndsoonjawyeeniyii'ñ barkijøtpy, jøts øøts jap n'awexwa'añ ja Pablo mā kajp txøøwi Asón, tekyjø'øm ja yø'øwya'añ ku ja jam ñøjkxwa'añ. ¹⁴ Ku øøts ja nminabyajtiyøø jam Asón, winets øøts ja møøt barkijøtpy ndøjkii'ñ, jøts øø nmøøtnijxy mejñinaxy mā kajp txøøwi Mitilene. ¹⁵ Jøts øøts jam ndsøø'ñ jadigojk, jøts øøts kyimjabom jam nnajxy ja' y'awemp mā et jam txøøwi Quío, winets øøts nja'jty jadu'ukpi xøøw mā kajp txøøwi Samos. Jøts øøts nniikxy poo'kxpi mā kajp txøøwi Trogilio, jøts nay kyimjabomgøjmyi øø njatkojmi

ma kajp jam txøøwi Mileto. ¹⁶ Jade'en idø'øn yjajty kumi ka'ap ja Pablo jeky tyiknaxwa'añ ja xøøw jam Asia etjotp, paty kyanijkxy Efeso; kumi ja' ku tsojk yja'atwa'añ Jerusalén jøts jam tyiknaxwa'añ ja Pentecostés xøøw.

Ku ja Pablo ttukmadøøy ja Efesit møjaa'dyøjk ya'atpi ayuujk

¹⁷ Ku øø njam'ajty Mileto, winets ja Pablo twaadsøøy pøn jaty jam møjaa'dyøjk'ajttip ma tsaptøjk jam Efeso, ¹⁸ xjats ku ja yja'ttøø jøts tnimaay:

—Meets mnija'wip sa øts ya Asiit etjøøjty n'øyjaa'y'ajty ku øts ya miduk'ojk ojts nmiñ, jøts ixyambaat jade'eñim njaa'y'aty. ¹⁹ Mnija'widip sa øts ejtp nbaduun ja nwindson'ajtim Jesús y'ayuujk jøts ka'ap øts nnamyikexyi, njanchkuyaajxip øts ku ja jaa'y tkatsokti ja Jesús yja'. Jøts nayi mnija'wip meets sa øts ya ojts n'ayo'ombaaty ku øts ja nmigu'uk israelit jaa'y xjemdundi xedundi. ²⁰ Ka'ats meets ndamajtstu'uty ja øgyajpxy midi meets kø'øm myiktu'ump, ku ø nnigajpxy nayide'en mayjaa'y agujkp jøts adøjkjøjty nayide'en. ²¹ Niduki'iyi øts ndukmadooguixy jade'en ja israelit jaa'y jøts nayide'en pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts ku tmajtstu'uttit ja kya'ødyunk amumjoojt møøt ja Dios, jøts tmøjawidit tjanchjawidit ja nwindson'ajtim Jesucristo. ²² Ixyam øts kuwani nnijkxy Jerusalén ja'agøjxp ku ja Espíritu Santo møk xwaadsøy, ka'ap nnijawi pøni sa øts jam nøjkx njaty. ²³ Jade'eñi nnijawi pøni magajp nnijkxy nja'aty, jade'en øts ja Espíritu Santo xuknijawi jøts ku kuwani nyiktsu'umt jøts jam møk n'ayo'ombaatt. ²⁴ Ka'ats øts yø nmøjpikta'aky; wan ø t'øøky, ka'ap ø nnabya'ayøyi ja'agøjxp jøts øts øy jotkujk kuwani nyikyø'øwya'añ yø ndunk, kunim yjøpkøxt midi øts nwindson'ajtim Jesús tø xmø'øy, jøts øts ja jaa'y øy tsuj ndukmado'ot ku ja Dios kø'øm tpa'ayøy ja ñaxwii'ñit jaa'y.

²⁵ Tø øts ya ngajpxwa'kxy ja Dios myøk'ajtin sa ttanitani ja yjaa'y, ixyam inet najtsja'wip øts jøts ku meets ka' n'ukniwimbejtnit. ²⁶ Paty meets ixyam ndukmadowa'añ jøts ku nipøn nganadyapøkyjawiyit pøni jaa winaagin tyuu'tigøødyi. ²⁷ Kumi tø øts nnigajpxy tuki'iyi pøni sa ja Dios ja wyinmaa'ñ tpiktaajky, ka'ap øts midi n'ayu'uch'aty. ²⁸ Jøts nayide'en meets kø'øm mnay'ejx'etidit, jøts niduki'iyi nayide'en ja migu'uktøjk x'ejx'ettit, kumi tø meets ja Espíritu Santo mbikta'agi yi jøts mdaandi ejx'ejtpi pøni pøn jaty ja Jesús yja' tpaduujnidip, pøn ja nwindson'ajtim Jesús kø'øm kyu'o'jkimbaajtip. ²⁹ Nija'wipts øts ku øts ya ndsoont jøts mye'endit wenkpi jaa'y, jøts myikwinmaa'nmya'atwa'anidit, jøts tyikutigøøwya'ant ja Jesús yja'. Jade'en idø'øn y'adø'øtswa'andit kakeey miy'uk tyikutigøy ja borreegi'u'nk. ³⁰ Jøts nayide'en meets winaagin nøjkx xwin'øøndi ja

mmøøtjanchja'wibi, jøts ja xukmibøktit midi ka' tyiyi yjanchi.
³¹ Paty øyim mnay'ejx'etidit; ja'myatsta'am ku meets tigøøk
 jumøjt xinaxy tsunaxy ngadamajststu'uty ja kajpxwejin
 ayo'ejxingøjxp.

³² 'Meets migu'uktøjkti, Dios møk mbudøkiyidip, jøts
 nayide'en myiktiwysinmayiyidit y'ø'y'ayuujkøjxp midi
 xamidsojkindip sa ja x'ayo'ijxyindi, jøts nayide'en
 myikmo'odit ja øy'ajtin ja tsuj'ajtin møøt ja'adi niduki'iyi
 pøn jaty ja Dios wyinaty tø tyikpøkwy'a'ach. ³³ Ka' meets ya
 ti n'amidøø, ni meen, ni wet, niti. ³⁴ Wa'ats xnijawidi ku
 øts kø'øm ojts nnay'amiduniyi, jøts øts kø'øm nbaajty pøni
 ti jaty øts xka'ejtxøø, ndukpaajt øts nayide'en ja nmigu'ukti
 ja yja' pøn jaty ø møøt nwidipty. ³⁵ Ejtp øts ja nnigajpxy jøts
 ku jade'en mnamyidunidit, jøts xpudøkidit ja mmigu'uk
 pøn ja yja' ka'ejtxip, ja'myatsti ja nwindson'ajtim Jesús
 y'ayuujk sa ja wya'añ yide'en: "Ne'egi møj ja xondaajkin
 ja wyimbidsø'ømxiyi pøn windsø'jkip, jøts ka'ap ja' pøn
 yikwindsø'jkip."

³⁶ Xjats ku ja Pablo jade'en kyajpx'abajtiyiñ, winets møøt
 ñagyuxendyaajkøø ja myigu'uktøjk jøts ja Dios t'ajot'ajttøø.
³⁷ Winets niduki'iyi ja myigu'uk wyinmaa'ñ yjanchmendøø
 jøts yjanchyaxtøø, xjats ja Pablo yikyukxajnajx jøts
 yiktsu'kxy. ³⁸ Janchjotmay'oo'knidip idø'on ja wyinaty
 ku ja Pablo jade'en wya'añ jøts ku ka' nijuuni xøøw
 y'ukyikniwimbejtnidit. Winets tmøøtnøjkxtøø ma wyinaty
 ja barki jam.

21

Ku ja Pablo ñijkxy jam Jerusalén

¹ Xjats ku øø nmajststuupty ja nmigu'uk jam, winets øøts
 barkijøtpy ndøjkiña, jøts øø tiy ndyimñijkxy ma ja et txøøwi
 Cos jam mejkyujk'am, jøts øø kymjabom nja'aty ma txøøwi
 Rodas, jamts øøts jadigojk ndsøø'ñ jøts øø nja'aty mejy'am ma
 txøøwi Pátara. ² Jamts øø nbaajty jadu'ukpi barki midi wyinaty
 nøjkxp ma et txøøwi Fenicia, winets øøts jap ndøjkiyiñ. ³ Jøts
 øøts jam nyø'øy mejyjotp, winets øøts n'ixy anajy'ampy tu'uk
 ja et midi jam mejkyujk'am, ja' xyøøw Chipre, jøts øø nja'jty
 Siria ñaxjotp. Ja ku ja barki wyinaty tyiktanwa'añ ja tsimy
 ma kajp txøøwi Tiro, xjats øøts jam n'uk'awidipty. ⁴ Nay
 jam øø nminabyaajtiyøø ja nmøøtjanchja'wibidi, xjats øøts jam
 nmøøtaañ wixujk xøøw; winets ja nmigu'uktøjkti tnimaadyi ja
 Pablo jøts ku ka' ñøjkxt jam Jerusalén, kumi tø ja wyinaty ja
 Espíritu Santo tyuknijawiyidi ku jam sa yjatt. ⁵ Ku øøts wixujk
 xøøw n'uksinaay winets øø ndsoonwani. Xjats øø niduki'iyi
 ja nmigu'uktøjk møøt ja ñidø'øxyi jøts møøt ja y'una'jkti øø

xpadsøø'ñ, xjats øøts ojts xnajtskaxi jam mejy'am, winets øøts ja møøt n'ukuxanaañaa, jøts øøts møøt ndios'ajot'ajty. ⁶ Winets øøts jam ja møøt n'uknagajpxpoo'kxiniyøø, xjats øø ndøjkiyi'ñ barkijøtpy, jøts ja wyimbejtnidøø tyøjkwindump.

⁷ Xjats øø ndsøø'ñ jam Tiro, jøts øø nja'jty ma kajp txøøwi Tolemaida, jamnim øøts nminawya'kxiyøø ja barki jøts øøts ja nmigu'uk n'ukmigajpxy, xjats øøts ja møøt n'uktaa'niyi'ñ tukxøøw. ⁸ Winets øø kyimjabom ndso'ongojmaa møøt ja Pablo pøn jaty øø møø nwidity, jøts øø nja'jty jam ma kajp txøøwi Cesarea. Winets øøts nnijkxy jam tu'uk jaa'y tyøjkjotp pøn txøøw'ajtp Felipe, jøts pøn ja øy'ayuuik tmiwidejtp, jøts nayide'en y'ijty tunk'aty tyikwa'kxy ja ji'kxy, ja'ats øøts jam møøt ndaañ. ⁹ Ja Felipe jam ja wyinaty ja nimaktaxk ja ñøøx pøn ka'aním y'amatskidi, ja'ats tkajpxnaxtip ja Dios y'øgyajpxy pøn ti jaty ja ttukajpxnaxwajniyidip. ¹⁰ Tø øøts jam wyinaty ndaa'ni jeky ku tu'uk ja Dios kyugajpxy yja'jty pøn txøøw'ajtp Agabo, jøts pøn tsoo'mp jam ma et txøøwi Judea. ¹¹ Ja'ats øøts ojts xmigajpxy, jøts ojts ja Pablo chum yiknixaji winets ñadyabaktsujmiyøø jøts nayide'en ñadyakøtsujmiyøø, jøts jade'en ja ejxa'an ja Pablo yikmøøy, jøts yiknøjmi:

—Ja Espíritu Santo dø'øn wamp jøts ku ja israelit jaa'y jam jade'en nøjkx mduñiyi Jerusalén, jøts myikøyakt ma ja yikmøjkutujkpi pøn ka'israelit jaa'dyi.

¹² Xjats ku øøts jade'en nnimadøøy møøt nmigu'uk pøn kugajp'ajttip Cesarea, winets øøts ja Pablo møk njanch-janimaay jøts ka' ñøjkt jam Jerusalén. ¹³ Xjats ja Pablo y'adsojimbijty:

—¿Tiku mya'axti jøts øts nugo xyikjotmay'ookti? Wan twanjaty, ngupøkp øts wan øts tyikøtsumy tyikpaktsummy. Jøts pøni xyik'ookwandip øts jam Jerusalén, ngupøkp øts ja nayide'en nwindson'ajtim Jesús wyinmaa'ngyøjxp.

¹⁴ Xjats kumi ka'ap øøts ja Pablo xkajpxkyupiky, winets øøts jade'eñi n'amøøñ, xjats øø nwaañ:

—Wan tjaty pøni sa Dios kø'øm tyamidsøkyi.

¹⁵ Ku dø'øn jade'en y'uknajxy ja kajpxy, winets øøts ndsimy nyik'øyi'ñ, jøts øøts jam nnøjkxwaañ Jerusalén. ¹⁶ Winets øøts ja nmigu'uk winaa'in xjamyøøt'ajty midi tsinaadyip Cesarea, jøts tu'uk midi kugajp'ajtp Chipre, ja' xyøøw Mnasón midi wyinaty jekyip ja Dios kyajpxy tø tpabøjkniyi, ja'ats øøts xyikja'ada'akwamp jam Jerusalén ma wyinaty ja tyøjk tjaгыepy.

Ku ja Pablo ojts tmigajpxy ja Jacobo

¹⁷ Xjats ku øøts jam nja'jty Jerusalén, jøts ja nmøøtjanchja'wibidi janch ejtni xoni øø xyikja'jty. ¹⁸ Winets øøts kyimjabom nmøøtnijkxy ja Pablo jam Jacobo

tyøjkwindump mā wyinaty ja møjaa'dyøjkti niduki'iyi. ¹⁹ Xjats ja Pablo tkajpxpøø'kxy niduki'iyi pøn jaty jam wyinaty, jøts jatyi ttamimadyaknibøjkøø tuki'iyi sa jaty yjajty ku ja Dios ja myøk'ajtin jade'en tnanky'ijxyiyi jam mā jaty ja jamdi pøn ka'israelit jaa'dyi. ²⁰ Xjats ku dø'øn jade'en tmadoojidøø ja Pablo kyajpxy, winets yjanchxonjajtøø ja myigu'uk jøts tmøjpiktaktøø ja nwindson'ajtim Dios, xjats tnimaadyøø:

—Øy'ajtp migu'uk, tø xnijawi ku ja israelit jaa'y mil'ampy tø tmibøkti ja Jesús yja', jøts nay ja' niduki'iyi wandip jøts ku kuwani ja Moisés kyutujk yikpadu'unt. ²¹ Jøts wandip ja' ku mets ja israelit jaa'y jade'en xukmadøy midi jagamgajp tsinaadyip, jøts ku ka' ttunk'attit midi Moisés kyutujk'ajt jøts ku ka' ja mutsk mixy'una'jk ja ejxa'añ yikmo'ot ñe'kxkøjxp, ni ngatu'unindit ja ngø'ømdsinaa'yin. ²² ¿Sudso'ampy yø ndu'unindit? Janchnamyukidip inet ja nmigu'uktøjkti ku tnijawidit ku ya tø mja'aty. ²³ Øy'ajtp ne'egi jade'en xpadu'unt: Ja ya nimaktaxk nmigu'ukti pøn ja wyanda'aky jap tjagyaptip tsaptøjkjøtpy. ²⁴ Møødi jøts ja wa'ats'ajtin xpaattit, jøts xkujuuyit ja wyanda'aktyi jøts nayide'en jap xnankyaabiyit, jøts yiknijawit ku ja wyanda'aky tø tyik'adukti, jøts tnijawidit pøni ka'adam meets ja Moisés kyutujk xjanchpaduujniyi. ²⁵ Jap øøts ayuujk jadu'uk njaakjagyepy, kumi tø øøts ja nøky jade'en nguexy mā jaty ja Jesús yja' pøn ka' y'israelitjaa'yi, jøts øø ndukmadøy jøts ka'ap nugo tmijotmay'ooktit ja israelit jaa'y chinaa'yin. Ja'ayi øø ndukmadøy jøts ku ka'ap ja tsu'uch ttsu'utstit midi ja tsamaxan yiktawindsø'jkip. Nayide'en ka'ap ja ni'jpy tjøø'kxtit, jøts nayide'en ka'ap ja jiyujk tsu'uch ttsu'utstit midi ka'øy'oo'kp, jøts nayide'en kidi ja ñiyaa'y ja ñidø'øxy ñabyøjkxiyidit.

Ku ja Pablo yikmajch møj tsaptøjkjøtpy

²⁶ Xjats ja Pablo tmøødiyii'ñ ja nimaktaxkpi jaa'y, jøts kyimjabom ojts tyiktso'onda'akti sudso tpaattit ja wa'ats'ajtin. Xjats møøt tyøjkiyi'ñ jap møj tsaptøjkjøtpy jøts ttukmadoowa'andi ja teety juuni yjøpkøxt ja'abi jotmay. Yø' tyijpy ku dø'øn ja yjøpkøxtit winets nidu'uk nidu'uk tyikme'endit ja yojxin.

²⁷ Xjats ku wyinaty wixujk xøøw tyika'pxwanidi ja yjotmay sudso tpaattit ja wa'ats'ajtin, winets ja Pablo ja israelit jaa'y jap y'ejxpaahtiyøø jap tsaptøjkjøtpy pøn tso'ondip Asia. Ku ja Pablo jade'en yiknija'wiyii'ñ, winets ja jaa'y ñanky'ambøjkøxidøø ja xem ja yam, winets tmajtswa'andi ja Pablo, ²⁸ jøts tjanchtaya'a'xti tjanchtajokti jøts wya'andi:

—iMeets Israelit jaa'y, pudøjkik øøts! Wan tmajchindi ya'atpi yaa'dyøjk pøn kajp kajp widejtp, jøts ja jaa'y jade'en ttuk'ixpiky jøts ku ka'ap adøm ndsinaa'yin y'øyindi, jøts

ja Moisés kyutujk nayide'en t'abaajxi jøts nayide'en adøm ndsaptøjk; jøts jinaxy ɣxyam tyimyjaak'adi'ich ku ja griegit jaa'y ya tjaaktyingyuwaa'wi, jøts jade'en tyikma'aty adøm ngunuukxchaptøjk.

²⁹ Jade'en ja israelit jaa'y wya'andi ku ja Pablo jade'en tø yik'a'ejxnaxy jap kajpjøtpy, ku jap tmøøtwidity tu'uk ja griegit jaa'y pøn kugajp'ajtp Efeso, ja' xyøøw Trófimo. Jøts jawandipyim idø'øn ja jade'en tø net ja Pablo tmøøtnijxy ja griegit jaa'y jap tsaptøjkjøtpy.

³⁰ Xjats ja kajp jaa'y yjanch'ambøjknibøjkidøø, winets ja Pablo yikjidøjtpidsiimy jap tsaptøjkjøtpy, jøts ja tsaptøjk jaty tyik'adujktøø. ³¹ Tyimyik'ookkwandip ja wyinaty, ku ja soldadi ñiwindsøn tnija'wiyii'ñ ku ja kajp wyinaty nugo yjanch'adøtsnidi. ³² Winets ja myiwindsøn ja ttuknija'wigyixy jøts ja pujtp yjanchja'ttøø jap ma ja mayjaa'y jap wyinaty. Kuts ja yik'ejxpaattøø møøt ja masyoldadi, winets ja Pablo jade'eñi yikmajtstuujty jøts ka' y'ukyikwojpnaa. ³³ Xjats ja windsøn twinguyø'øiyii'ñ ja Pablo, winets ja Pablo yikmajch, xjats ja windsøn tyikutujky winets ja Pablo adsow aduuk yiktagøtsuumy ja puxkadeen, xjats ja windsøn tyiktiy pøn jaa'y ja', ti tundigø'øyin ja wyinaty tø ttuñ. ³⁴ Xjats ja jaa'y ja xem ja yam nugo yjanchkajpxjø'ktøø, ni sudso'ampy ja windsøn tjanchkamadooguki, winets tyikutujky jøts jap tnankyiknijxyi ma ja soldadi kyutujktaajk japti. ³⁵ Ku jap wingon tyikja'tti ma eskaleri jap, winets ja jaa'y tjanchjaakwojpwā'andi ja Pablo ambøjkingøjxp, paty ja soldadi ojts køjxp tsapkø'ødi ja Pablo; ³⁶ janch mayjaa'y idø'øn ja wyinaty pameejni, jøts tjanchtaya'axti tjanchtajokti:

—iWan tpa'øøky!

Ku ja Pablo yjanagyugajpxøø mayjaa'y wyingujkpy

³⁷ Ku wyinaty ja Pablo jap tyøkiwyani soldadi kyutujktaajkjøtpy, winets ja Pablo tjanøjmi ja windsøn:

—¿Kidi y'ø'y'att ku nmigajpxt?

Xjats ja windsøn t'adsojimbijty yide'en:

—Øy'ajtp pøni mjaajtpy griegit ayuujk. ³⁸ ¿Kidi ja egiptitjaa'yip mets, pøn ja tsep namnim jawaani tkayiktso'ondakp, pøn ja yikjaa'y'oo'kpi jam ojts tmøøtsøøni nimaktaaxk mil jam tø'øts'etjotp?

³⁹ Xjats ja Pablo t'adsøø y jøts tnimaay:

—Israelit jaa'y øts. Jam ø ngue'jxy Tarso midi jam møj kajp'ajtp Ciliciit etjotp; tun ja may'ajt jøts øts yø jaa'y nmigajpxt.

⁴⁰ Xjats ja windsøn tyikutujky jøts jaa'y tmigajpxt, winets ja Pablo jap eskalerikijxpy wya'k'øiyii'ñ, jøts ja'ayi xaji'iky jøts

ja jaa'y y'amo'ondit. Xjats ku ja jaa'y y'amongøxtøø, winets ja hebreit ayuujk ja tkajpxøjkiyî'n:

22

1 —Meets migu'uktøjkti jøts møjaa'dyøjkti, ukmadoojidik øts n'ayuujk midi ngajpxwampy.

2 Xjats ku ja jaa'y tmadowdi jøts ku ja Pablo tkajpxy ja hebreit ayuujk, winets niduki'iyi y'amondøø, jøts ja Pablo tnimaay:

3 —Israelit jaa'y øts, jam ø ngue'jxy Ciliciit etjotp mā kajp txøøwi Tarso, jøts øts yā tø nyeeky Jerusalén, jøts øts ja' xyik'ixpijky midi txøøw'ajtp Gamaliel, wā'ats øts ja xuknijawi adøm ndsinaa'yin pøni sã ja møjaa'chinaa'yin. Ojts øts idø'øn ja Dios yja' ka'pxy nbaduñ amumjoojt jade'en sã meets ixyam xuñin. 4 Øts y'ijty nmøjmidsep'ajtpy pøn jaty ja Jesús yja' tpaduujnidip, nyik'ooktibaat øts ja y'ijty, jøts nyiknijkxy ja yaa'y ja tø'øxy jap puxøjkjotpy. 5 Wā'ats ja teetywindsøn tnijawidi møøt ja møjaa'dyøjk, kumi kø'øm øts ja xmo'odi ja kutujk jøts øts ja jam nminijkxy Damasco mā wyinaty adøm nmi'israelit jaa'dyi. Jøts øts ja jam n'ixa'ay pøn jaty wyinaty tpaduujnidip ja Jesús yja', jøts øts yā nyikmeenwā'añ aguwanikøxp jøts nyik'ayo'ombaatawā'añ.

Ku ja Pablo tnimadyaajky ja chinaa'yin ku ja tyiktigajch

6 'Xjats ku øts ojts nminijkxy ja'abi winmaa'ñ, jam wyinaty wingon nja'atwani Damasco kujkxøøw et, winets øts ojts jot-møñ ja jaj xnawidity midi janch møk tsamamp, jøts n'ijxy ku kyidaajk tsajpjotpy. 7 Winets øts jamyi nnaxkidaajky, jøts øts nmadøøy ja ayuujk ku øts yide'en xnimaay: "Saulo, Saulo, ¿tiku ø xjemdunwā'añ xedunwā'añ?" 8 Xjats øts nyiktiy jøts nnimaay: "¿Windsøn, pøn mets?" Jøts ø x'adsøøy: "Øts Jesús Nazaretit jaa'y, ja' pøn mjemdumpy mdedumpy." 9 Xjats øts njamyøøt yjanchø'jkidøø ku ja jaj t'ejxpaattøø, ja' ka'ap ja tmadoodøø ku øts nyikmigajpxy. 10 Xjats ku øts idø'øn jade'en nyikmigajpxy, winets ø nnimaay: "¿Ti windsøn ndu'ump, sudso'ampy ndaabyaatt?" Winets nwindson'ajtim xnimaay: "Pidø'øk jøts mnøjkxt jam Damasco, jamts tuk'i'iyi myiktukmado'ot pøni ti jaty mdu'ump." 11 Kumi tø øts wyinaty ja jaj xyikwinjøøxy xyikwinapy, winets ja nmigu'uk jam x'ukwejtsnidøø, jøts øts xyikja'ttøø jam Damasco.

12 'Jam wyinaty tu'uk ja jaa'y pøn txøøw'ajtp Ananías, ja' idø'øn tiy tjanchpadump ka'pxy ja Moisés kyutujk. Xjats niduki'iyi ja israelit jaa'y pøn jaty jam tsinaadyip Damasco, yjanchojktip idø'øn ja' ja Ananías. 13 Xjats øts ja Ananías ojts x'ixy, jøts øts xnimaay: "Migu'uk Saulo, tawin'ejx yikxon yø mween jadigojk." Jøts øts jaty: ojts

nwin'ejxpiky, xjats nmigu'uk n'ejxpaajty. ¹⁴ Jøts ø xnimaay ja Ananías: “Ja Dios Teety pøn adøm n'apteety'amøj pyadundip jekyip, ja' kø'øm tø mdsøkyi jøts me mduknijawiyit ja y'øwynmaa'ñ, jøts ñanky'ijxyiyi ja nwindson'ajtim Jesús pøn tum tsuj ja winmaa'ñ tmøøt'ajtp, ja'ats kø'øm ja y'ayuujk mdukmadoojyip. ¹⁵ Ja'agøjxp ja Dios jade'en ttuun, jøts mets nøjx xkajpxwa'kxy ja kyajpxy y'ayuujk, jøts xuknijawit tuki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y sà tø x'ixy jøts sà tø xmadøy. ¹⁶ Jøts ixym, ¿tiku nugo mgo'kni? Pidø'øk jøts mnøbatt, janchjawi amumjoojt ja nwindson'ajtim Dios yja' jøts myikpøkwy'a'adsiyit.”

Ku ja Pablo tñimadyaajky sudso'ampy ojts yikexy jam ma jaa'y ka' y'israelitjaa'yidi

¹⁷⁻¹⁸ 'Ku øts idø'øn jade'en najty, winets øts jadigojk nwimbijty ya Jerusalén, jøts øts jap nnijkxy tsaptøjkjøtpy Dios'ajot'ajtpi. Japts øts ja nwindson'ajtim xmigajpxy, jade'en øts ja n'ixy kidim ja jaa'y kyuma'ay, jøts ø xnimaay: “Putyi ya tsoon Jerusalén, ka'ap inet ja tmøjpiкта'aktit sà øts inet n'ayuujk xjakajpxiyit.” ¹⁹ Xjats ø nnimaay: “Mets teety, ñija'widip ja' ku øts jam y'ijty nnijkxy ma jaty ja tsaptøjk, jøts øts jam nmach pøn jaty tpadundip mets mja', jøts øts ja ndagubety, yikxon njanchwiwøpy jøts nyiknijky puxøjkjøtpy. ²⁰ Ñija'widip ja nayide'en ku øts jam wyinaty ku ja Esteban jam y'ø'jky midi mets m'ayuujk ojts tkajpxwa'kxy, jam øts wyinaty nayide'en ndani, jøts øts nwaan nayide'en jøts tyik'ooktit. N'ejx'ejtidøø øts ja yik'oo'kpi ja wyet.” ²¹ Xjats øts ja nwindson'ajtim xnimaay: “Putyi, jagam me ngajxwa'añ kajpxwa'kxpi ma jaty pøn ka' y'israelitjaa'yidi.”

Ku ja Pablo ja soldadi windsøn yikpuxøjkjøtkiyøø

²² Xjats ku ja Pablo jade'en yjakajpxy, winets ja mayjaa'y møk'ampy yjanchkajpxjø'ktøø, xjats wyandøø:

—iWan tpa'øøky yø'øbi jaa'y! iKa'ap y'ukpaat'ajtiñi jøts yjaaktsøønit!

²³ Xjats ja mayjaa'y tjanchtayax'adø'øtsti jøts ja wyet tjanchajpwøjt, jøts ja pu'ux nayide'en tjanchwijø'økti, ²⁴ paty ja windsøn nayide'en tyikutujky jøts ja Pablo jap yikpøkjø'økt jap windsøn kyutujktaajkjøtpy. Xjats ja windsøn tyikutujky jadigojk jøts yikwopt, jøts kuwani ttuknijajpxwa'añ tigøjxp ku ja mayjaa'y jade'en myidsep'atyiyi. ²⁵ Xjats ku ja Pablo tø wyinaty yikøtsumni yikpaktsumni jøts yikwopwa'añ, winets ja Pablo tñimaay ja soldadi pøn jap wyinaty:

—¿Mbaat'ajttip meets jøts meets ja romanit jaa'y xwopt midi ka'anin yiktiidyuñ?

²⁶ Ku jade'en tmadøoy pøn ja soldadi t'ana'amp, winets ja jatyi tñinijkxy ja wyindsøn, jøts tnimaay:

—Ejxim ku jade'en m'adø'øtst, ¿kidi xñijawi ku yø' ro-manitjaa'yì?

²⁷ Winets ja windsøn twingunøjkxyiñ ja Pablo jøts tyiktiy:

—¿Mjanchromanit jaa'y mets?

Xjats ja Pablo t'adsojimbijty jøts tnimaay:

—Paty ja' øts.

²⁸ Xjats ja windsøn tnimaay ja Pablo:

—Janch kajaa øts nmeen tø nyiktuñ ku øts ya nro-manitjaa'y'atwa'añ.

Xjats ja Pablo tnimaay:

—Ka'ap øts ya ti jade'en tø ngujuy, ja' ku øts ya tø ndyim-gye'exy.

²⁹ Xjats ku dø'øn jade'en yjajty, winets ja soldadi jadi'iñi yjiyø'øgyøxnidø pøn ja Pablo t'ukwopwandip. Xjats ja windsøn ojts nayide'en chø'øgi kudam ja' ryomanitjaa'yì pøn wyinaty tø tkøwøøndi tpakwøøndi.

Ku ja Pablo yiktanay'øyiyoø ja israelit jaa'y myøjkutujk adsinaabyi wyingujky

³⁰ Xjats ja windsøn kuwani tñijawiwa'añ tigøjxp ku ja Pablo ja israelit jaa'y ñi'øøniyi. Xjats kyimjabom tñankwyinajkiyoø ja puxkadeen, jøts tñankwyaamujkiyoø ja teetywindsøn jøts nayide'en ja israelit jaa'y kyutujk adsinaabyidi, winets ja Pablo jap yikwaanijkxy jøts tyikajpxwa'añ jap windsøn y'agui'ptyi.

23

¹ Xjats ja Pablo twinguwa'jkiyiñ pøn jaty jap wyinaty møj windsøn'ajttip, jøts tnimaay:

—Migu'uktøjkti, wa'ats Dios t'ixy ku øts ka'ap ja Dios nmidundigø, ejtp øts jotkujk nnayjawiyi.

² Winets ja møjteetywindsøn tyikutujky midi txøøw'ajtp Ananías, jøts tnimaay pøn ja Pablo jap wyinaty wingon møøt tyani, jøts ja Pablo yik'akoxxjø'økt. ³ Xjats ja Pablo t'adsøoy ja møjteetywindsøn:

—iTi windsøn mets idø'øn jade'en, nayide'en ja Dios mduniyt! Pøni mgutujk'adsinaapy tam mets, ¿sudsøts øts jade'en xnankyoxwa'añiyi pøni jap tam ja kutujk xmøødi?

⁴ Xjats ja y'adsoodø pøn jaty ja Pablo jap wyinaty møøt wingon y'ity, jøts ja Pablo yiknimaay:

—¿Jade'endam idø'øn xmigajpxigøy ja møjteetywindsøn?

⁵ Xjats ja Pablo y'adsøoy:

—Migu'ukti, ka' øts yø nnijaw i kudam yø myøjteetywindsøni; janch jade'en ja Dios kyajpxy wya'añ ku wya'añ: “Kidi xmigajpxigø y pøn jam yikutujktip mgajpkøjxp.”

⁶ Winets ja Pablo jam t'ejxkajpy ku majtsk piky ja windsøndøjk jamdi. Jam wyinaty pøn ja' tpadundip ja saduceit ixpøjkin, jøts nay jam ja'amidi pøn tpadundip ja fariseit ixpøjkin, paty ja Pablo møk ojts kyajpxwa'kxy, jøts wyaañ:

—Meets migu'uktøjkti, fariseit jaa'y øts jøts fariseit jaa'y øts ndeety. Ja' meets ixyam xatiidyump ku øts n'awijxy'aty jøts ku ja oo'kpi jadigojk yjukpyiky jap oo'kpi jutjøtpy.

⁷ Xjats ku ja Pablo jade'en wyaañ, winets ja' pøn ja fariseit ixpøjkin tjagyaptip jøts nayide'en pøn ja saduceit ixpøjkin tmøøt'ajttip, ja'ats ojts møk ñadyamigajpxyidi kunim majtsk piky ja wyinmaa'ñ yjajttøø. ⁸ Ja saduceit jaa'y wamp jøts ku ka'ap ja oo'kpi yjukpyiky jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, jøts ku nayide'en ka'ap ja ankilis mā, jøts ni anmija'win jøts ni miku' niti kya'ity. Jade'en idø'øn ja saduceit y'ixpøjkin; xjats ja fariseit y'ixpøjkin tuki'iyi ja tjanchjawi. ⁹ Xjats niduki'iyi kyajpxjø'ktøø; winets winaagin ja kajpxwejpi wya'kukiyyi'ñ pøn tnija'widip ja Moisés kyutujk, jøts pøn ttsojktip ja fariseit y'ixpøjkin, ja'ats ojts wya'andi:

—Ya'at jaa'y ka' ti tundigø'øyin tjagyepy, jotmøñ ku yø tø myigajpxyi tu'uk ja ankilis uk øy ti, ka' y'øyi ku ja Dios yja' nugo ndatøjka'andit.

¹⁰ Xjats kumi janch møk idø'øn ja jeky ñagyajpxidøø, winets ja soldadi windsøn tjøpjawi ku ja Pablo jotmøñ ja mayjaa'y y'uknukwa'kxniyit. Winets ja soldadi ja twaadsøø, jøts ja Pablo jam yikwejtspidsiimy mayjaa'y aguikp, jøts jap jadigojk tyiknijkxy soldadi kyutujktaajk agui'py.

¹¹ Xjats ku kyoots'ajty, winets ja Pablo t'ixy kuma'ayjøtpy ja nwindsøn'ajtim Jesús, jøts ñii'mxyiyi:

—Pablo, jotmøk nabyikta'agi, nayide'en jam nøjkx mgajpxwa'kxy mā ja møj kutujktaajk jam Roma, nayide'en sam øts n'ayuujk tø xkajpxwa'kxiyi ya Jerusaleñ.

Ku ja Pablo yiktanibiktaajkøø jøts ja y'amaa'tsk'ookt

¹² Xjats ku jade'en ja Pablo kyumaay, winets ja israelit jaa'y winaagin tkajpxy'ajttøø ja Pablo jøts tyik'ooktit, møk'ampy idø'øn tyimñawyajnidøø, ka'ap ja tkugayidit tku'uugidit kunim ja Pablo tyimyik'ejxnaxt, kunim ja tyimyik'ooktit. ¹³ Wixijkxy ñaxy idø'øn ja jaa'dyi pøn idø'øn ja Pablo jade'en tka-jpxy'ajttøø. ¹⁴ Winets ja ñiwixijkxpyi jaa'y jap ñøjkxtøø mā ja teetywindsøn jap wyin'aty møøt ja møjaa'dyøjkti, jøts tnimaadyøø:

—Tø øøts idø'øn ndyimñagyajpxyi, ka'ap øøts ngugaayiwya'añ ngu'uugiwyaa'añ, kunim øøts ja Pablo

ndyimy'ejxtnim øøky. ¹⁵ Meets niduki'iyi pøn jaty ya kutujk adsinaadyip, amidowdi ja soldadi windsøn jøts jabom ya ja Pablo tyikme'ent mee mwindujy, jade'en xwindaayidit ja windsøn jøts ku ka'pxy yikpayø'øwya'añ ja pøky, jamts øøts wyinaty tuu'am n'awejx'ity, jøts jam yø y'ookt.

¹⁶ Xjats ja Pablo pyøøpy tnija'wiyii'ñ ja ayuujk ku ja yjamy ja jaa'y yik'ookwa'añi, winets ja yjamy ja ojts ttukmadøø mā ja soldadi kyutujktaajk jap. ¹⁷ Xjats ja Pablo twaadsøø tu'uk ja soldadi, jøts tnimaay:

—Møøt nøjkx ya'at mixy jap windsøn wyindujpy, jap ayuujk yø tu'uk tkajpxwa'añ.

¹⁸ Winets ja soldadi tmøødiyii'ñ ja mixy jøts ttukmadøø ja wyindsøn, jøts tnimaay:

—Tø øts ja Pablo xyaajxi midi jap tsumy, jøts øts tø xnøjmi jøts øts ya'at mixy nyikme'ent, jap ayuujk tu'uk tkajpxwa'añ.

¹⁹ Winets ja mixy kyøjø'øm ja windsøn y'ukwejtsøø, yikni-jkxyi abiky jøts yiktøøji:

—¿Ti øts idø'øn xamigajpxwamp?

²⁰ Xjats ja mixy t'adsøøy:

—Jade'en ja israelit jaa'y ayuujk tø tpikta'akti jøts tø tkajpxy'atti, jøts mets myik'amido'ot ja Pablo jøts jabom xyiknøjkxt jap yikutujkpidi y'agui'py, ja'agøjxp tijy ku ka'pxy tpayø'øwya'andi ja pyøky. ²¹ Taayidip ja', kidi xmibiky, jap ja jaa'y yu'uch y'awejxwa'andi niwixijky ñaxy jap tuu'agui'py. Tø dø'øn ja møk tyimñawya'añidi jøts ka' tkugaayiwya'andi tku'uugiwy'a'andi kunim ja Pablo tyimyk'ooktit; jam inet idø'øn ja y'awejxti, ja'ayi mets ja nugo x'uk'adsojimbett.

²² Winets ja mixy ja windsøn y'ana'amiyøø jøts ku ka'ap pøn ttukmado'ot, xjats jade'eñi møøt ñawya'kxøø.

Ku ja Pablo yiktanikejxy ja møj windsøn Félix

²³ Xjats ja møj soldadi windsøn tyaaajxyii'ñ nimajtsk ja syoldadi jøts t'ane'emy, jøts ja syoldadi nimajtsk magø'pxy ñayjøp'ejxidit pøn tekyjø'øm yø'ødyip, jøts ja nidugui'pxy myajk ja kawaagyøjxpidi, jøts nayide'en nimajtsk magø'pxy ja takuu'møøtpidi. Ja'ats jam nøjkxtip Cesarea jøts choondit koots taxujk yaxp. ²⁴ Xjats ja windsøn nayide'en t'ane'emy jøts ja Pablo kyawaay nayide'en yikmo'ot, jøts nayide'en t'ane'emy jøts ja Pablo yik'ejx'ett, jøts møk møjaaaw yikøyakt mā ja møj yikutujkpi Félix jam. ²⁵ Xjats ja windsøn ja nøky tyik'øyyii'ñ jøts ja soldadi ja yiktamigajxyii'ñ, yide'en ja nøky wya'añ:

²⁶ “Øts nxøøw Claudio Lisias midi møj soldadi windsøn, øts mets ja kajpxpoo'kxin ndaniguejxpy mets møj yikutujkpi Félix. Tu'uk øts ja ayuujk nguexy. ²⁷ Jade'en ja israelit jaa'y tø y'adø'øtsti, tu'uk ya'at jaa'y tsumdøø midi mets

ixyam ndagødøjkp. Yø' wyinaty yik'ookwandip, xjats ku øts ojts nnijawi kudam yø' ryomanitjaa'yi, winets ø nninijkxy møøt ja soldadi, ja'agøjxp ja jaa'y kyayik'o'jkøø. ²⁸ Xjats kumi nnijawiwypy øts tiku yikni'øøni, jøts nyiknijkxy jam mā ja israelit jaa'y myøjkutujk'adsinaabyidi, ²⁹ ja'agøjxp yjawi ojts yikni'øøni ku ja ojts tkamimadø y ja israelit jaa'y kyø'ømgutujkti, ka'ats pyaāt'aty jøts ku tyik'ookit, jøts ni kyapaāt'aty jøts puxøjkjotp y'ett. ³⁰ Tø nyiktuknijawi ku ja israelit jaa'y ñiwinmayiyi jøts yik'ooгийit, paty øts ixya nnajt-skajxi, paty øts nayide'en tøndukmadø pøn tni'øø'nidip yø Pablo, wan jam tyikwingukidi jam mets mwindump. Yø'øyi kajpxy me ndaniguejxpy. Dioskujuyip.”

³¹ Ku dø'øn jade'en ja soldadi ja kutujk yikmøødyøø, winets koots tmøøtso'ondøø ja Pablo jøts jam tmøøtja'ttøø mā kajp txøøwi Antipatris. ³² Winets ja soldadi jam kyimjabom wyimbejtnidøø midi tekyjø'øm yø'ødyip, jøts ja kawaachinaabyidi tjaakmøøtnøjkxtøø ja Pablo ³³ jam Cesarea, jøts jam tkøyaktøø ja nøky mā ja møj yikutujkpi jam jøts nayide'en ja Pablo yikøyajky. ³⁴ Xjats ja møj yikutujkpi tpa'ijxy ja nøky, winets tyiknidøøjøø pøn it jaa'y ja Pablo, xjats t'adsoodøø ku ja Cylicitjaa'yi, ³⁵ xjats ja Pablo yiknimaay:

—Jaanim øts nmado'ot ja mgajxpy ja m'ayuujk kunim ja mye'endit pøn mni'øø'niyip.

Winets tyikutujky jøts ja Pablo yikpøkjø'økt mā Herodes ja møj kyutujktaajk jam, jøts jam tnanky'ejx'ityiyi.

24

Ku ja Pablo yjanagyugajpxiyøø møj windsøn Félix wyingujkp

¹ Xjats kyimagoxkxøøw'ajty, winets ja møj teetywindsøn Ananías yja'ttøø jam Cesarea møøt ja møjaa'dyøjk, jøts tu'uk ja kajpx'øyi pøn txøøw'ajtp Tértulo. Jade'en ja møj yikutujkpi jam twinguwa'jkidøø, jøts ja Pablo tni'øøniwya'andi. ² Xjats ja Pablo jap nayide'en tyikmendøø, winets ja Tértulo ttami'ñ ja møj yikutujkpi Félix sa Pablo kya'ø'y'adi'ich, jøts wyañ:

—Mets møj yikutujkpi, dioskujuyip. Tsuj jotkujk xjagyepy ja mgajp, ka' mā ti tsep tyuñi mets mwijy'ajtingøjxp. ³ Ejtp øøts jotkujk xmø'ø y jøts øøts jotkujk nnaxy ndøki ømyadsowi, janchkunuukxy øø njawi mets møj yikutujkpi. ⁴ Mets m'ukmaa'kxp, jøts ka'ap øts mdiemp i nugo nyikwindigø'øty. Jøts njanchminuu'kxakpy jøts ja tsojkin xjagyapt, jøts øøts n'ayuujk waani xmadoojit. ⁵ Tø øøts wa'ats nnijawi ku ya'atpi jaa'y tu'uk nugo y'ayo'ondun, jøts tnankñawya'kxyi ja israelit jaa'y wyinmaa'ñ mā jat yø wyidity, jøts yø' tñigubajk'ajtp pøn tpadundip tu'uk ja nazaretit jaa'y y'ixpøjkin. ⁶ Nayide'en ya'at jaa'y tkuwaawi ja griegit jaa'y jøts øøts ndsaptøjk jade'en

nugo xyikma'jtii; paty øøts idø'øn yø tø nmach jøts øø njatiidyunwa'añ sa øøts ngutujk wya'añ; ⁷ ja soldadi windsøn Lisias øøts jade'en nugo xump jøts ttatøki øøts nwinmaa'ñ, jøts aguwaniøkjpx yikpiiky yø Pablo, ⁸ jøts øøts xnøjmi pøni pøn nañi'øø'niyip wan ya tmendi me mwindujy, jøts me xpayø'øty jøts xnijawit tuki'iyi sa øøts ja øø'nin nbikta'aky.

⁹ Xjats ku ja Tértulo jade'en kyajpxkijxy, xjats ja myigu'uk israelit jaa'dyi pøn jaty jap wyinaty nayide'en tø wya'andi jøts ku ja janch wya'añ ja Tértulo, ka'ap ja tyaayi. ¹⁰ Winets ja gobernador Félix ja Pablo tyikajpxy, xjats ja Pablo yide'en wyaañ:

—Mets møj yikutujkpi, nay ø ndsøjky øts jøts nwindanit ja nbøky mets mwindujy, kumi nnija'wip øts ku mets ya jeky yjumøjtyp tø myikutujktsø'ni. ¹¹ Mets kø'øm m'ukyiktiidyøkip øts n'ayuuik pøni ka' xjanchjawi, ku øts jam wyinaty myakmajtsk xøøwipnim tø nja'aty jam Jerusalén Dios'ajot'ajtpi. ¹² Ka'ap øts jam wyinaty pøn møøt nnachepkajpxyi, nisa øts ja jaa'y ngayik'adi'ich jam møj tsaptøjkjotp, ni jam mā jaty ja chaptøjk ja'adi, ni jam møj kajpjotp. ¹³ Ya'atpi jaa'dyi niti tkananky'eixidit midi øts yø xani'øø'nidip. ¹⁴ Yø'øyi øts wa'ats nnigajpxpy jøts ku nbaduñ ja Dios midi øøts ejtp nbadumpy. Ka'ats øts yø nmigu'uk israelit jaa'dyi t'øyjawiidi sa nbaduñ. ¹⁵ Njanchja'wip øts ja Dios nayide'en sam yø tjanchjawidi ku øø njøp'ixy ku ja Dios ja oo'kpi jadigojk tyikujkpyiky, øy ja oo'kpi y'øyi kya'øyi pøni sa ja y'atsøøni. ¹⁶ Ja' ndsøjky jøts øts ja Dios ejtp nmi'øy'ajtnit jøts nayide'en ja naxwii'ñit jaa'dyi.

¹⁷ Tø øts mawyeen n'atswidity kawinaak jumøjt, jøts øts jadigojk tø nwimbity Jerusalén, jøts øts nmigu'uk nmay'atwa'añ n'ayo'ejxwa'añ, jøts ja Dios nayide'en nwindso'øgiwya'añ. ¹⁸ Ja'ats øts jap wyinaty ndumpy tsaptøjkjotpy sudso ø nbaatt nwa'ats'ajtin, ku øts ja israelit jaa'y jap xpaajtøø midi tsoo'ndip Asia, ka'ap øts ja mayjaa'y wyinaty nmøødi, ka'ap pøn ti ttuñ. ¹⁹ Ja'abi dø'øn ya mibaat me'endip pøn øts jap ojts xpaatti jøts øts ya xni'øønidit, pøni ñija'widip ja' ku øts jap ndundigøy tsaptøjkjotpy. ²⁰ Uk ku ka' mye'endit sa øts idø'øn nwa'añ, wan ya'at tnigajpxti pøn jaty ixyaadi, pøni ojts øts ja nbøky nyiktapaaty ku øts ojts nyiktiidyuñ jap kutujk adsinaabyi wyindujpy. ²¹ Uk jotmøñts øts jade'en xukpøky'atti ku øts ojts møk nmigajpxjø'økti, jøts øts yide'en nnimaay: “Meets ixyam xiidyump ja'agøjpx ku øts njøp'ixy jøts ku ja oo'kpi jadigojk yjukpyiky jap oo'kpi jutjøtpy.” Jade'en øts nnimaay.

²² Xjats ku ja møj yikutujkpi Félix ja Pablo y'ayuuik tmadooji, winets jaayi tkajpxuky ja payø'øyin ja'agøjpx ku

nayide'en tnijawi sa ja Jesús yjanchja'wibi yjaa'y'atti, paty jade'en tnimaay:

—Wan t'uk'awijxnim jade'en kunim ja mye'ent ja møj soldadi windsøn Lisias, ja'ats øts xjaaktukmado'opnim ka'pxy yø'øbi winmaa'ñ.

²³ Winets ja møj yikutujkpi t'ane'emy ja soldadi jøts ja Pablo chumy'ettnim, jøts tnøjmi nayide'en jøts ja Pablo ja myigu'uk kuwani y'atsmigajpxit, pøni pøn jaty mendip kidi ja tkayiknajxnidi.

²⁴ Xjats ja Pablo jap tyaañ winaak xøøwin, winets ja møj yikutujkpi tmøøtja'aty jadigojk ja ñidø'øxy Drusila, pøn nayide'en israelit jaa'y, winets ja Pablo yikyaxtsøøy jøts tnigajpxt sudso'ampy ja Jesús yja' yikjanchjawi. ²⁵ Xjats ja Pablo yikxon jade'en tnigajpxy sudso n'øyjaa'y'ajtindit sam ja Dios ttsøkyin, jøts kø'øm nayide'en nnay'ejx'ejti'indit, jøts ku Dios ja naxwii'ñit jaa'y nøjkx ttiidyuñ. Winets ja møj yikutujkpi ojts ja' tkudsø'øgi jøts ja Pablo yiknimaay:

—Nøjkxni ixyam, kunim ø n'awatsit jøts jadigojk nwaadso'ot.

²⁶ Xjats ja møj yikutujkpi may ojk ja Pablo twaadsøøy, jade'en ja yjawinmay jøts ja myeenmyo'ojit ayu'uch, winetnimts ja tmajtstu'utt. ²⁷ Majtsk jumøjt idø'øn jade'en ñajxy, nugo tjaximiwaadsow'ity ja Pablo. Winets ja møj yikutujkpi tyigajtsnaa, jøts jadu'uk tyøjkii'ñ pøn txøøw'ajtp Porcio Festo. Jøts kumi ka'ap ja møj yikutujkpi Félix tmidsep'atwa'añ ja israelit jaa'y, ja'agøjxp idø'øn ja Pablo jap tyaañ tsumy.

25

Ku ja Pablo twingunøjkxøø ja møj yikutujkpi Festo

¹ Xjats ja Festo tyøjkii'ñ møj yikutujkpi jam Cesarea, jøts kyidigøøk xøøw chøø'ñ jøts jam pyatøjkii'ñ Jerusalén.

² Jamts ja teetywindsøndi møøt ja israelit møjaa'dyøjkti twinguwa'jkidøø ja møj yikutujkpi Festo jøts ja Pablo yikni'øøni. ³ Xjats ja møj yikutujkpi yik'amidøøy ja may'ajt, jøts ja Pablo tnigaxit jøts jam tyikme'ent Jerusalén. Jade'en ja israelit jaa'y wyinaty tø tjaniwinmayidi jøts ja Pablo y'ookt tuu'ajy. ⁴ Xjats ja møj yikutujkpi Festo t'adsojimbijty jøts ku ja kø'øm tsojk wyimbetwa'añ jadigojk jam Cesarea, kumi ixyam ja Pablo tsumy y'ity. ⁵ Winets tnøjmi ja israelit jaa'y møøt ja teetywindsøndi:

—Wa'n tjaa'myindi ne'egi niduknax pøn jaty ku'aaw'attip, jamts xni'øønidit pøni tødam ja'abi jaa'y tyundigøy.

⁶ Xjats ja Festo waani tyaa'niyi'ñ Jerusalén tuktujk xøøwin uk majk xøøwin, winets wyimbijty jadigojk. Xjats kyimjabom

ttawa'jtsiyii'ñ ja kyutujktaajk, winets tnankñajtswaa'wiyøø ja Pablo. ⁷ Xjats ku ja Pablo twinguwa'jkiyii'ñ ja møj yikutujkpi, winets ja israelit jaa'y nayide'en twinguwa'jkidøø pøn jam wyinaty tø choondi Jerusalén. Xjats ja Pablo mayjøøjp møk yjanchyiktani'øøni ja tyundigø'øyin, niti tiy'ajtin tkananky'ijxyidi. ⁸ Xjats ja Pablo kø'øm ñagyugajpxyiyi jøts tnimaay ja møj yikutujkpi:

—Nipøn niti ngadamidundigø, ni ja israelit jaa'y kyutujk jøts ni ja chaptøjk, jøts ni ja romanit jaa'y myøjyikutujkpi ngamidundigø.

⁹ Xjats ja Festo, kumi tyunwajniip ja may'ajt ja israelit jaa'y jøts y'øjyawiyidit, xjats ja Pablo tyiktiy jøts yiknimaay:

—¿Mnøjkxwamp jam Jerusalén? Jamnim øts nbayø'øty ja mbøky.

¹⁰ Winets ja Pablo t'adsojimbijty jøts tnimaay:

—Paat'ajtp øts yaayi nyiktiidyu'unt, kumi ja møj windsøn César ya kø'øm tø tpikta'aky yø kutujktaajk. Wa'atsxi me xnijawi ku øts ka' yø israelit jaa'y ti ndamidundigø pøn jap wamp jøts øts ja nbøky ngu'oogit, ¹¹ ka'ap ø nwa'añ jøts øts ngagupøkt ja o'jkin; jøts pøni ka'adam yjanchi midi øts yø' xani'øø'nidip, nipøn kyapaat'atyiyi jøts øts xkøyaktit ma israelit jaa'y. Wamp øts jøts ja møj windsøn César øts kø'øm xiidyu'unt.

¹² Xjats ku ja Pablo jade'en kyajpxkijxy, winets ja møj yikutujkpi møøt tkajpx'øiyii'ñ ja pyutanaabyi, winets yiknimaay ja Pablo:

—Tø kø'øm mwa'añ ku ja møj windsøn César mdiidyuniyit. Ja'ats idø'øn mninøjkxp.

Ku ja Pablo twingunøjkxøø ja rey Agripa

¹³ Xjats ku ja Pablo jade'en yiknimaay kuts tu'uk majtskin ja xøøw ñajxy, winets ja rey Agripa ojts ñinijxyiyi møøt ja Berenice, ja'ats t'atskajpxpoo'kxtip ja Festo. ¹⁴ Winets jam ojts kawinaak xøøw tyaa'nidi, xjats ja Festo ttamimadyaajky ja rey sa ja Pablo pyøky jap, jøts tnimaay:

—Ja ya tu'uk ja jaa'y midi ja møj yikutujkpi pasadi puxøjkjøtpy yiktaañ. ¹⁵ Ja'ats møk pyayø'ødyip ja teetywindsøndi møøt ja israelit møjaa'dyøjkti. Xjats ku øts ojts n'øch Jerusalén, winets øts jam ojts xwinguwa'agidi,

jøts øts møk'ampy xnimaadyi jøts øts nnankyik'oogit yø Pablo. ¹⁶ Xjats øts nnøjmi jøts ku ka'ap jade'en ja romanit kyutujk wya'añ, ka'ap pøn ayu'uch nugo ñanky'oogidit, kuwani ja payø'øyin tyunit jøts kø'øm ñawyindaniyidit pøni ti pønjabøn ñi'ii'mpy. ¹⁷ Ku ya yja'ttøø ja israelit jaa'y, ka'ap øts tiempi nugo nyikwindigøø, jatyi kyimjabom ja ngutujktaajk ndawa'jtsiyii'ñ jøts ja Pablo nnankyikmejni. ¹⁸ Ku ja myendøø

pøn jaty øø'ndip, ni tu'uk ja tka'uktapaatnidi ja pyøky midi'ibi øts idø'øn n'ukjøp'ijxpy. ¹⁹ Ja'ayi nugo yiktani'øø'nip ja chinaa'yin, jøts nayide'en pøn txøøw'ajtp Jesús, pøn ojts y'øøky jøts ja Pablo wya'añ ku ja yjuky'aty. ²⁰ Jøts øts ka' nmidaabyaaty sudso'ampy øts kø'øm nyikjøpkøxt yø'øbi winmaa'ñ, paty øts yø Pablo n'amidøøy pøni nøjkxwamp Jerusaleñ jøts jam yiktiidyu'unt. ²¹ Kumi yø' kø'øm waan jøts jam yiktiidyu'unt ma ja møj windsøn César Augusto, paty øts jap nyiktsumy'ity kunim øts jam ngaxt møj windsøn windump.

²² Xjats ja rey tnimaay ja Festo jøts ku ja nayide'en tpat-madoowa'añ ja Pablo kyajpxy. Xjats ja møj yikutujkpi t'adsojimbijty, jøts tnimaay:

—Jabom ja x'ukmado'ot.

²³ Xjats kyimjabom'ajty, winets ja rey Agripa yja'ttøø møøt ja ñidø'øxy Berenice, xjats ojts yjanchyikmøjpikta'akti jøts jap tyøjkidøø møj tøjkjøtpy møøt ja soldadi windsøndi, jøts nayide'en ja møjaa'dyøjkti pøn jaty jam kugajp'ajttip. Winets ja Festo twaadsøø ja Pablo, ²⁴ jøts ttukmadøøy niduki'iyi ja windsøndøjkti, jøts tnimaay:

—Mets rey Agripa, jøts tuki'iyi pøn jaty ya tø myendi, ixya dø'øn ja jaa'y midi ixyam mbatmadoowajnidip y'ayuujk. Tø øts idø'øn ja israelit jaa'y namay øy xmi'øøndi ya'at køjxp jade'en ya jøts nayide'en jam Jerusaleñ, ejtp ø xnøjmidi jøts mibaat ku yø tyimy'lookt. ²⁵ Ka'ats yjawi ti møj tundigøø'yin tjagyepy jøts ja' tku'oogit; kø'øm yø t'amidøøy jøts jam nøjkx yiktiidyuñ ma ja møj windsøn Augusto jam, paty øts nayide'en jam ndyimgyajxwa'añ. ²⁶ Meets migu'ukti, ka'ap øts nmidaabyaaty ti pøky øts ndapaatp ya'atpi jaa'y, sudso'ampy øts nøky nyik'øyt jøts tnijawit ja nmøjwindsøn, jøts paty øts ixyam nyikmiñ mee mwindujy, jøts me rey Agripa x'ukpatmado'ot jøts øts xuknijawit midi'ibi ayuujk øts idø'øn ngaxp. ²⁷ Janchnigyumaap ø njaty ku øts ja pøkyjaa'y nugo njanch'ukaxt, jøts ni ngatukmado'ot øts nmøjwindsøn pøni ti pøky yiktani'øø'nip.

26

Ku ja Pablo tnigajpxy ja chinaa'yin jam rey Agripa wyindump

¹ Winets ja rey Agripa tnimaay ja Pablo:

—Mbaat'ajtip jøts me kø'øm mgajpxt.

Xjats ja Pablo ja kyø' tyikpidi'jky, jøts yide'en kyajpxøjkii'ñ:

² —Njanchtaxondakpy øts ku øts xyikajpxwa'añ ya mets mwindujy, jøts øts kø'øm nwindanit tuki'iyi pøni sa jaty øts ja israelit jaa'y xka'ødyejti. ³ Øy'ajtp nayide'en kumi mets

mnija'wip tuki'iyi øøts ndsinaa'yin sa øø n'israelitjaa'y'aty, jøts ti jaty øøts ejtp nnadyamigajpxiyip. Paty mets n'amidøy jøts waani x'ukmado'ot øts ngajpxy.

Sa ja Pablo chinaay myijawyeen ku ka'anīm tyiktigach ja chinaa'yin

⁴ 'Nija'widip nmigu'uk israelit jaa'y niduki'iyi sa øts njaa'y'ajty jam ndigam ku nmutsk'ajty, jøts nayide'en sa øts njaa'y'aty jam Jerusalén ixymbaadyim. ⁵ Pøni ñigajpxwandip wan tnigajpxti, kumi ñija'widip yø' nayide'en ku øts mutskyi ja fariseit xpxøjkin nbadojkiyiññ midi ka'pxy tpadundip ja Moisés kyutujk. ⁶ Ja'agøjxp øts nyikni'øøni ku øts njøp'ixy ku ja Dios Teety ja oo'kpi jadigojk tyikjujkyiky jap oo'kpi jutjøtpy, kumi jade'en ja Dios Teety kø'øm ja wyandaajkin tmø'øy øøts n'apteety'amøj jøts jade'en ttu'unt. ⁷ Jøts niduki'iyi makmajtsk kajp ja israelit jaa'y tjøp'ejxtit jøts ku ja Dios ja wyandaajkin tyikjøpkøxt, paty ejtp t'ajot'attit ja Dios jøts tjā'myatsti jøpy ux. Mets rey Agripa, nay yø'øbi winmaa'ñ øts idø'øn yø nmigu'uk israelit jaa'y xkada'øyja'widip, jøts øts xani'øøni. ⁸ ¿Ka' mee nayide'en xjanchjawi jøts ku ja Dios ja oo'kpi tyikjujkyiky jadigojk?

Sa ja Pablo jawyeen tjemduuñ tteduuñ ja Jesús yjanchja'wibidi

⁹ 'Øts kø'øm ojts nwinmaa'mbyaaty jøts øts ja Jesús Nazaretit yjanchja'wibidi ojts o sa nduujniyi, jøts ø møk nyik'ayo'ombaattøø. ¹⁰ Jade'ents øts idø'øn jam n'adijch Jerusalén ku øts ja teetywindsøn xmo'odi ja tiy'ajtin jøts øts ja Jesús yjaa'y namay ndsujmiyt; jøts nayi waan øts idø'øn jøts y'ookitit. ¹¹ Kawinaak ojk øts idø'øn kø'øm ja møk nyik'ayo'ombaattøø, jøts kuwani ndukmajtsu'utti ja yjanchja'win. Jade'en øts idø'øn n'adijch mā jaty ja chaptøjk, janch awa'an'ampy øts idø'øn nbawidijty jagamgajp paat.

Ku ja Pablo jadigojk tnimadyaajky sa ja chinaa'yin tyiktigajch

¹² 'Nay yø'øbi winmaa'ñ øts wyinaty nminijxpy jam Damasco sa øts ja teetywindsøn wyinaty ja kutujk tø xmo'øy. ¹³ Winets ø kujkxøw et jam tuu'am ojts n'ejxpaaty tu'uk ja jaj midi tsajpjøtpy kyidaajky, janch møk idø'øn ja yjajy nika'ap ja xøw jade'en yjajy, jøts øøts ja jaj ojts tuki'iyi xnawidity pøn jaty øts jam wyinaty nmøøt. ¹⁴ Winets øøts niduki'iyi nnaxkidaajky, jøts øts nmadoøy tu'uk ja hebreit ayuujk ku ø xnimaay: "Saulo, Saulo, ¿tiku ø xjemdunwa'añ xedunwa'añ? Kø'øm mnay'ayo'onduniyi jade'en kidi tsakaa ku ja ti tnepy jøts ja kø'øm kujp ñadyukyø'ødyiyi." ¹⁵ Winets nnimaay: "¿Windsøn, pøn mets?" Winets øts jaty

nwindson'ajtim xnimaay: "Øts Jesús Nazaretit jaa'y, nay ja' pøn mjemdumpy mdedumpy. ¹⁶ Pidø'øk wa'kuki, ja'agøjxp øts ixyam kø'øm nnanky'ijxyi jøts øts xmidu'unt, jøts mgu-gajpxy'att pøni ti jaty ixyam nduk'ijxpy, jøts pøni ti jaty me njaahtuk'exp. ¹⁷ Øts mets nnøø'mo'op nduu'mo'op jam israelit jaa'y etjotp, jøts nayide'en ma ja jaa'y kya'israelitjaa'yidi ma mets ixyam ngajxwa'añ. ¹⁸ Yide'en idø'øn jam nøjkx mduñ, jøts ja jaa'y xkajpxwejt jøts ja ka'øy winmaa'ñ tmajtstu'uttit, jøts ja tsuj winmaa'ñ tpabøktit. Kidi ja miku' y'ana'amin t'ukupøjkiniyidi, ja Dios yja' tu'ugyi pyaduujnidip; jade'en xukmado'ot jøts ku øts nja' xjanchja'widit, jade'en'ampy yikpojkpimaa'kxtit, jøts nayide'en yikmo'odit ja øy'ajtin ja tsuj'ajtin møøt ja'adi niduki'iyi pøn jaty ja Dios tø wyinaty tyikpøkwya'ach."

Ku ja Pablo tpaduun ja ayuujk midi tsoo'mp tsajpjøtpy

¹⁹ 'Mets rey Agripa, nbaduujni øts idø'øn tuki'iyi sa jaty øts ja Jesús xnimaay ku øts ja y'ayuujk nmadoojoø midi jap tsoo'mp tsajpjøtpy. ²⁰ Winets øts jam n'uktukmadowdi jawyeen pøn jaty jam wyinaty Damasco jøts nayide'en Jerusalén, jøts jam nayide'en tuki'iyi pøn jaty Judea etjotp, winets øts n'uktukmadowdi pøn ka'israelit jaa'dyi, jade'en øts jam n'uktukmadøoy jøts ja pyøktyu'unin tmajtstu'uttit jøts ja Dios yja' tu'ugyi tpaduujniyidit, nayide'en tsuj yjaa'y'attit jøts jade'en tnanky'ejxidit ku ja chinaa'yin tø tyiktigatsti. ²¹ Ku øts ja jaa'y jade'en ngajpxwejt ja'agøjxp øts ja israelit jaa'y jap xmajststø tsaptøjkjøtpy jøts øts ja' xuku'oogiwyaa'andi. ²² Møj øts ja Dios ja pudøjkin xmø'øy ku øts ixyambaat ja kyajpxy y'ayuujk ngajpxwa'kxiyi, jøts ø ndukmadøoy niduki'iyi pøn jaty xpiiky pøn jaty ka'ixpiiky. Nijuuni øts ja jaa'y ja wenkpi ayuujk ngadukmadøoy, yø'øyi ngajpxy nayide'en sa ja Dios kyugajpxy jøts sa ja Moisés ojtis wya'andi, ²³ ku ja yiknitsokpi kuwani y'ayo'ombaatt jøts ku ja wyinaty tø y'øøky, ja'ats myijawyeen tunjøpip ku ja yjukpyøkt jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy, jøts jade'en øøts njaa'y ttuknijawit ja wa'ats'ajtin møøt tuki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y.

Ku ja Pablo tjadukmibøkwaañ ja rey Agripa jøts tpadu'unt ja Jesús yja'

²⁴ Xjats ku dø'øn ja Pablo jade'en ñagyugajpxiyi, winets ja møj yikutujkpi Festo møk'ampy yjanchkajpxy, jøts ja Pablo yiknimaay:

—iMjanchmo'tp me Pablo! Yø m'ixpiiky'ajtin me nugo myikmo'jtíp.

²⁵ Xjats ja Pablo t'adsojimbijty jøts tnimaay:

—Mets øy møj yikutujkpi, ka'ap øts nmø'øty; tiy øts idø'øn nwa'añ midi øts ngajpxpy. ²⁶ İxya dø'øn ja rey Agripa pøn yø'øbi winmaa'ñ wa'ats tnija'wip, paty øts ya jotmøk ngajpxy yø' wyinduujy; wamp øts idø'øn ku yø' tnijawi tuki'iyi, kumi ka'ap ja jam ayu'uch yajaty midi øts idø'øn nnigajpxpy. ²⁷ ¿Mjanchja'wip mets rey idø'øn sa ja Dios kyuga-pxy wya'andi? N'ijxpy øts ku yjawi xjanchjawi.

²⁸ Xjats ja rey wyaañ:

—Kuk øts jeexyip jawaani xjaaktukmadøy, tøk øts yø jeexyip ngupiky.

²⁹ Xjats ja Pablo y'adsøøy:

—Øyi ja waani uk øyts ja yjamayi ya'atpi ayuujk, ka'ayi mets ja'ayi nadyu'uk xjanchjawit, wa'ambim ja Dios niduki'iyi tjanchjawidit pøn jaty øts n'ayuujk ya tø xmadooji.

³⁰ Ku dø'øn ja Pablo jade'en kyajpxkijxy, winets ja rey niduki'iyi wya'kukidøø møøt ja møj yikutujkpi, jøts møøt ja ñidø'øxy jøts pøn jaty jap wyinaty, ³¹ winets abiky ñjokxti jøts jap tkajpx'øyi di ja Pablo pyøky, jøts yide'en ñawyajnidøø:

—Ka'ap yø'øbi jaa'y yjawi ti ttuñ jøts yø' tku'oogit, jøts ni nayide'en kyapaat'aty jøts jap puxøjkjotpy y'ett.

³² Winets ja rey Agripa tnimaay ja møj yikutujkpi Festo:

—Tø yø jeexy yikmajststu'uty ku yø jeexy kø'øm tka'amidøy jøts ku ja møj windsøn César tyiidyuniyit.

27

Ku ja Pablo yikejxy Roma ma ja møj kutujktaaqik

¹ Xjats ja møj yikutujkpi twinmaadyøø, winets ja Pablo yikajxwa'andi jam Italia møøt ja myibuxøjk jaa'y pøn jaty jap wyinaty tsumdyi, jøts nayide'en øts nmøødi pøn ya'at nøky tjaapy. Winets ja soldadi pyøkjø'jkidøø midi txøøw'ajtp Julio jøts midi tnigubajk'ajtp tukpiky ja soldadi, ja' xyøøw ja soldadi tukpiky Augusto. ² Jam wyinaty nayide'en tu'uk ja Macedoniit jaa'y midi kugajp'ajtp Tesalónica, ja' xyøøw Aristarco. Winets øø tukna x ndøjkiyi'ñ møøt ja Pablo jap barkijotpy, jam ja barki wyinaty tø chøøñ Adramitio, jøts ñjokxwa'añ ma jaty ja kajp jam Asiit etjotp. ³ Xjats øøts jam ndsøø'ñ Cesarea, jøts øø kymjabom nja'aty ma kajp txøøwi Sidón, jamts ja soldadi Julio t'ayo'ixy ja Pablo, jøts ja myigu'uktøjk t'atstukmijajpxy jøts ja myigu'uktøjk yikpoo'kxiyi. ⁴ Xjats øøts jadigojk ndsøø'ñ Sidón, winets øøts ja poj møk'ampy xjøpkuyø'øyi'ñ, paty øø kuwani nnayø'øy aga'ñ'ampy ja et midi txøøw'ajtp Chipre, ma ja poj tuda'aky yø'øy. ⁵ Xjats øøts ja mejy ndanajxy jam Cilicia y'et'amidiy jøts nayide'en Panfilia y'et'amidiy, winets øøts nja'jty ma kajp txøøwi Mira jam Licia y'etjotp.

⁶ Jamts ja soldadi tu'uk t'ixaay ja barki, jøts ojts t'ejxpaaty tu'uk midi tō wyinaty chøøñ Alejandría jøts jam ñijkxy Italia, jøts øøts jadigojk xyiktøjkiyññ xjats øø ndsøø'ñ. ⁷ Kawinaak xøøw øøts idø'øn jade'en udya'agyi n'awidijty, jøts øøts awisa jam njanchja'jty jam Gnido kajp y'amidiy, kumi ka'anin wyinaty ja møk poj y'amøki winets øøts jade'en'ampy jadigojk n'awidity Salmón kajp y'amidiy. Xjats øø nnayø'øy mā ja mutsk naajx jam mejy kujk'am midi txøøw'ajtp Creta. ⁸ Xjats øøts jade'en awisa njanchjanayø'øy ja naajx mejyjotp, xjats øøts awisa nja'jty mā kajp txøøwi Buenos Puertos jam Laseit kajp wingon.

⁹ Tø øøts wyinaty jeky ndaa'niñi mejyjotp, janch tsø'øgi møøt wyinatyni, jade'en'ampy ku wyinaty ja xuxpyoj myenwani paty ja Pablo tjanimaay ja yikbarkiyø'øbyi, ¹⁰ jøts wyaañ:

—Meets migu'uktøjkti, ka' yjawi y'øyt ku ndso'ongojmi'indit, nnajtsja'wip øts ku yjawi mayjøøjp n'ayo'ombaajtindit, windigø'øpy yø barki møøt ja pyikta'aky, nayi kø'ombaāt yjawi adøm nwindigø'øyindit.

¹¹ Ka'ats ja soldadi ja Pablo y'ayuujk tmibøjkøø, ja' ne'egi pyabøjk ja barki wyindsøn jøts ja yikyø'øbyi. ¹² Janch møk idø'øn xyuxy jøts yjanchpøjy jam Buenos Puertos, paty namay yjanchwandøø jøts øy'ajtp øøts jam ne'egi ndsoont, jøts pøni majadakp øøts jøts nja'att Fenice midi nay jam tãmp Creta y'etjotp, jamts øø nyiknaxt ja xuxtyuu ja'agøjxp ku ja poj ka'ap jam jadine'en tyøki.

Ku ja pojyik'adøtsnibøjkiñaa ja mejy

¹³ Xjats ku ojts waani y'amøki ja poj, winets pyojkeejky jaduktamajñ jøts ja jaa'y wyandøø øy'ajtp jøts yjaakyø'ødyit. Xjats øø ndsøø'ñ, jøts øø nyø'øy mejpya'am et, jøts øø nnajxy Creta wingon. ¹⁴ Kuts waani y'ijty, winets ja poj møk'ampy yjanchmiiñ midi yiktejp Nordeste. ¹⁵ Ja'ats ja barki møk tjøpkuwojppøø jøts nugo wyejtsma'jtiyøø, jøts ni sudso'ampy ja kya'ukyikmajadaajkniyi ja poj, xjats øøts ja ndyimy'ukmajtstutni, wan tyiknijkxy pøni mā tyiknijkxy. ¹⁶ Xjats øøts jam nnajxy ja' yjøkxø'øm mā ja naajx lii'nim mejkyuk'am midi txøøw'ajtp Clauda, mā jam ka'ap jadine'en møk pyøjy. Jamts ja mutsk barki midi yikpajidøjtp, ja'ats øøts awisa njanchyiktøjkiyññ jap møj barkijøtpy. ¹⁷ Kuts øøts jade'en nyikpatkijxy ja mutsk barki, winets ja møj barki ja møj tejpxy yikta'awøø'nmujky. Xjats kumi tsø'øgidip ja jaa'y ku ja barki jam tyøkit pul'jotp midi txøøw'ajtp Sirte, winets ja majpxy møj wet twejtstøødøø midi ja poj møøt tminamyajtsip, ¹⁸ jøts øøts ja tsimy jami tuki'iyi nguwojnaxkijxy mejyjotp; ¹⁹ jøts kyimdigøøk xøøw ixanimts

øøts ndyimy'ukuwøjna^xkøjxni tuki'iyi ti jaty ja barki jap wyinaty myøøt'ajtpy. ²⁰ Kawinaak xøøw øøts jade'en nugo agubajkpy njanchyø'øy, niti øø nga'ijxy ni xøøwi ni maadsa', ja'agøjxp ku møk yjanchtuuyøøch. Ka'ap øø n'ukjøp'ejxni jøts øøts jam jujky nbidsø'ømt mejyjotp.

²¹ Xjats øøts jade'en kawinaak xøøw n'ayuu'ijty, winets ja Pablo ojts wya'kuki jam jaa'y agujkp jøts wyaañ:

—Migu'uktøjkti, øy'ajtpik jeexy kuk øts n'ayuuik xmadojidøø, winetsik ngatso'oñindøø jam Creta jøts ya'atpi ayo'on jeexy jane'en ngapaajtyindi. ²² Kidi mjetmay'ookti, øy yø barki wyinaty yjawindigøy, nipønts kya'ookt. ²³ Mnija'wip meets ku øts ja Dios Teety nmøøt n'lity, jøts ku øts ja y'ayuuik nbaduujniyi, ixyamgoots øts nwindson'ajtim tu'uk tø xaniguexy ankilis ²⁴ midi øts tø x'atsnøjmi: “Ni mgatsø'øgit Pablo, kuwani jam Roma xwinguwa'agit ja møj windsøn César, ja'agøjxp ja Dios myiknitso'ok'atidit niduki'iyi, jøts nipøn tu'ugin kya'ookt ya barkijøøjty.” ²⁵ Paty migu'uk ixyam nnigajpxy, møkpihta'akti mwinmaa'ñ, njanchja'wip øts ja Dios jøts nnijawi ku kuwani jade'en tyikjatt sa øts ja ankilis tø xnøjmi. ²⁶ Ja' ku kuwani ja møk poj jam nøjkx xnajtsjibejpi'indi ma ja naajx jam mejyjotp.

Jade'en idø'øn ja Pablo tnimaay ja myigu'uk.

²⁷ Majtsk samani øøts idø'øn wyinaty tø nwidity barkijøtpy, winets øøts jam ojts koots nja'aty ma møj mejy txøøwi Adria, møk idø'øn ja poj ja barki jam tjanchyik'adi'ich. Xjats ku chuu'm'ajty, winets ja yikbarkiyø'øbyi tñajtsja'widøø ku ja barki ja naajx yjawi tpaatwani. ²⁸ Winets tkejpxti ja nøø kyøjnk'ajtin, xjats t'ejxti ku ja ee'pxmaktujt metri kyøjnki; xjats jawaani yjaakyø'ødyøø jøts jadigojk tkejpxkojmidi, xjats t'ejxti ku ja ee'pntaxujk metri kyøjnki. ²⁹ Winets chø'jkidøø ja yikbarkiyø'øbyi ku jotmøñ ja barki jam wyinguwopit møj tsaagøjxp, winets ja yikbarkiyø'øbyi ja møj pux'ajo'jk twendidøø maktaxk, xjats ja tniwøjidøø kunim ja jap nøøbatki'py muum y'ajø'øky, xjats ja barki jade'en wya'k'amøkiyi'ñ. Janch tsø'øgijawi dø'øn ja jam tyiknaxti ku pojin yjanchkaxijñi. ³⁰ Jøts wyinmaydi ja yikbarkiyø'øbyi jøts kya'akwa'andi jam møj barkijotp, winets jam nøjkxti barkijøp'am, jade'en ñadyijyi ttunwa'andi jøts ja pux'ajo'jk tjaakpihta'akwa'andi jap mejy'ok'ajpy, ja'agøjxp ojts tyikpidsømw'a'andi ja mutsk barki jøts jade'en kya'akwa'andi. ³¹ Xjats ja Pablo t'ejxpaajty, jøts jade'en ttukmadøøy ja soldadi jøts nayide'en ja myisoldadi, jøts tnimaay:

—Ku yø yikbarkiyø'øbyi ya kyata'andit, ni sudso'ampy adøm ya ngapidsøø'mindit.

³² Winets ja soldadi tmidsujkidøø ja mutsk barki jøts nøøjotp tyiknaxkidaktøø, ja'agøjxp jøts nipøn kyaka'akt.

³³ Xjats ku xiiindyaaiky, winets ja Pablo tnimaay ja myigu'uk jøts o winø'ønin kya'adyit, jøts tnimaay:

—Tø yjawi myajtsk syamaniñi ku jade'en mgama'adi jøts ni mgakaydi. ³⁴ Øts wamp jøts winø'ønin mga'adyit jøts ja mōjaaw xpøktit, pø ixyam inet nipøn inet tu'ugin kyawindigø'øty.

³⁵ Xjats ku ja Pablo jade'en tkajpxwijy ja myigu'uk, winets tnixajiyiñ tu'uk tsapkaaky jøts ja Dios ttamōja'wiyiñ jam myigu'uk wyingujkp, jøts ja kō'øm kyaay. ³⁶ Xjats ku ja myigu'uk t'ejxtøø, winets ja yjotkujkidøø jøts kyaadyøø nayide'en. ³⁷ Majtsk magø'pxy ja tugui'pxmyaktujt øøts jap wyinaty njaa'y'aty barkijøtpy. ³⁸ Xjats ku kyaagyøxtøø, jøts ja ariimbajk kunchi'am tuki'iyi jamiy t'ukniwibejpatkøxnidøø mejyjotp, jøts jade'en ja barki tyiktøø'tskyidøø.

Ku ja barki myajty jam mejy'am

³⁹ Xjats ku dō'øn xiiindyaaiky, winets ja yikbarkiyø'øbyi ni tka'ejxkapti ja naxwiiñit pø mā dō'øn jam wyinaty tō tyāandi, ja'ayi ku t'ejxpaatti ja mejpyaa' mā ja nøø ja poj jam mōk kayik'adi'ichiyi, winets wyinmaydi jøts ja barki nugo tyikyø'øpyidsømwa'andi mā ja nøø jam t'ejxti ja pyaa'. ⁴⁰ Xjats tmidsujkidøø ja pux'ajo'jk midi ja barki tmach'ejtp, jøts ja japyi tyiktaandøø mejy'ok'ajpy. Winets ja jøpmiweenguipy tkajo'ongøxtøø midi ja barki twejtsyø'øpy, jøts ja majpxwyet nayide'en jam tkudiidyøø barki jøp'am. Xjats ku ja poj ja tmajch, winets ja barki jam udyā'aky y'ukyø'øpyidsømwa'āñ jam mejpya'am. ⁴¹ Xjats jam ojts adsu'jky tyōki mā ja nøø jam ñawyinaxiyi, winets ja barki yjōøjp jam ojts mōk'ampy kyutopi pu'lotp, mā ja nøø jam wyinaty yø'øy'awidity. Jamts niwinø'ønin kya'ukyuukxni, xjats ja mejy mōk'ampy ojts pyetyiyi jam y'ix'am'ampy, jøts ja barki'øjx jade'eñi ja nøø tyakø'jtsigyøjxiyøø. ⁴² Xjats ja soldadi wyinmaydi jøts tyik'ookwa'andi ja pōkyjaa'y, ja'agøjxp ku jot-mōñ kya'aktit jam mejyjotp. ⁴³ Ka'ats ja soldadi wyindsøn ja Pablo tnankyik'ookwa'āñ paty ka' tyikajty, ja'ayi t'ane'emy pōni pōn tjajtp ja nøøyumk wan ja jawyeen tnødøkidi jøts myejpyidsø'ømdit. ⁴⁴ Jøts nayide'en t'ane'emy pōn jaty tkajajtp ja nøøyumk, wan ja pu'gyøjxp tyø'ødyi, uk øy'ajtp nayide'en barki pidāsikøjxp. Xjats idø'øn jade'en niduki'iyi jujky myejpyidsømdøø.

28

Sa yjajty sa kyubejty ja Pablo jam mā naajx txøøwi Malta jam mejyjotp

¹ Ku øøts idø'øn jade'en tum juky jam nbidsiimy mejyotp, xjats øø nnija'wiyi'iñ kudam ja et jam txøøwi Malta midi jam mejkyuk'am. ² Winets øøts ja Malta jaa'y jam janch tsuj xwindsø'jkiyi'iñ, jøts ja jøøn tyikmøjidøø janch møj, ja'agøjxp ku yjanchxuxy ja et jøts ja tuu nayide'en. Winets øøts nyikyaajxyi'iñ niduki'iyi, jøts øø nnay'ajo'kxiyit. ³ Winets ja Pablo nayide'en t'atskajpmuky ja tøøts ja'axy, ja'ats wyinaty yjøn'o'jxip winets ja awa'andsaa'iñ jam tu'uk pyidsiimy ja'ax agujkp ku ja jøøn y'ikyiyi. Xjats ja Pablo yiktsu'jch kyøjø'øm. ⁴ Xjats ku ja kugajp t'ejxpaatti ku ja jiyujk jam tyi'iñ Pablo kyøjø'øm, winets ñawyajnidøø:

—Yikjaa'y'oo'kpi ya'at yjawi, øy jap mejyøtpy yjabidsimy juky, ixymts kø'øm ja Dios ja tiidyu'unin tø myø'øyi jøts y'ookt.

⁵ Xjats ja Pablo tjønwejtsiyi'iñ ja tsaa'iñ jøts jade'en myat-stuujtiyøø, nisa dø'øn ja Pablo kyø' kyajaty. ⁶ Tum jade'en idø'øn ja jaa'y ja tjøp'ejxti juuni ja kyø' kyexpøkt, uk juunits yik'oogiyit. Ku dø'øn ja jade'en tjajøp'ejxtøø, xjats t'ejxti ku ja Pablo niti kyajatyiyi, winets ja wyinmaa'iñ jaty tyiktigatstøø jøts ñawyajnidøø ku ja Pablo Dios ja'.

⁷ Xjats ku dø'øn jam jade'en yjaty, jamts wyinaty tu'uk wingon chøøni ja jaa'y pøn ja kajp jaa'y tniwindsøn'ajtp, ja' xyøøw Publio, ja'ats øøts jam xwaaw tyøjkjotp, jøts øøts jam tigøøk xøøw janch tsuj xyikja'adaajky. ⁸ Jamdam wyinaty Publio tyeety pyiky jøømba'am, jøts nayide'en ja ni'jpya'am tmøødi, winets ja Pablo ojts tninijkxy jøts t'atsmigajpxy. Ja'ats ojts tkudsapkaipxy jøts ja pamaa'y jaa'y myøkpijky ku ja ojts tkønixajy. ⁹ Winets ja Pablo niduki'iyi ja pamaa'y jaa'y ñimejniyøø pøn jaty jap wyinaty kugajp'ajttip jøts jade'en chøktøø. ¹⁰ Winets øøts may ja may'ajt jadi'iñ nyikmøø'y, xjats ku øøts jap barkijøtpy ndsoonwaani, xjats øøts tuki'iyi xmøøy pøni ti jaty øøts xka'ejtxip.

Ku ja Pablo yja'jty jam Roma

¹¹ Tø øøts jam wyinaty tigøøk po' ndsinaa'i jam Malta, jøts øøts ja tu'uk ndatøjkiyi'iñ ja barki midi jam nayide'en tyiknax ja xuxpyoj. Jamts ja'abi barki majtsk ja dios awanax txox'aty midi tyejtip dios Castor jøts ja dios Pólux; ja'abi barki dø'øn ja wyindsøn kugajp'ajtp Alejandría. ¹² Xjats øøts jade'en ndsøø'iñ, winets øø nja'jty mā kajp Siracusa, mā øøts ndaañ tigøøk xøøw. ¹³ Jamts øøts ndsøø'iñ jadigojk jøts øø nnijkxy Regio. Jøts øø kyimjabom ndsøø'iñ, winets ja wimbatpoj myi'iñ, ja'ats øø møk xpadej jøts øøts jam nja'jty kyimajtsk xøøw mā kajp txøøwi Puteoli. ¹⁴ Jamts øø nbaajty winaagin nmigu'uktøjk pøn ja Jesús yja' tpaduujnidip, ja'ats wandøø jøts øøts ja jam nmøøtaa'nit tu'uk samani, winets øøts jam

tekyjò'òm ndsoo'naa jòts øòts nnijkxy Roma. ¹⁵ Tø øòts ja wyinaty xnijawi ja nmøøtjanchja'wibidi, ja'ats jam tsoo'ndøø Roma jòts øòts x'atspatsøy tuu'am ma kajp txøøwi Foro de Apio, jòts nayide'en øòts jam ojts ja winaagin xpatsøy ma ja'taajk txøøwi Tres Tabernas. Xjats ku ja Pablo ja myigu'uk twin'ijxy, winets ja ttamøja'wiyii'ñ ja Dios jòts jotkujk ja ñayja'wiyøø. ¹⁶ Xjats ku øòts jam nja'jty Roma, jòts ja soldadi windsøn tkøyajky ja pøkyjaa'y jam ma ja puxøjk adsinaabyi windsøn. Winets ja Pablo yiknimaay jòts ja tyøjk abiky t'ixa'at, ja'ayi ku nugo tu'uk ja soldadi y'ejx'ityiyi.

Ku ja Pablo kyajpxwa'kxy jam Roma

¹⁷ Xjats ku dø'øn jam jade'en ja Pablo chinaay tigøøk xøøw jam tyøjkjotp, winets twaadsøøy ja israelit jaa'y ja myøjaa'dyøjkti, xjats ja ñamyujkidøø, jòts ja Pablo tnimaay:

—Migu'uktøjkti, niti øts ngadamidundigøy ja nmigu'uk israelit jaa'dyi, jòts nika'ap øts nayide'en nmidundigøy ja møjaa'chinaa'yin, kuwanits adøm nmigu'uk israelit jaa'y xmajch jam Jerusale'n, jòts øts ojts xkøyaky puxøjkjotp ma romanit jaa'y kyutujk jam. ¹⁸ Ku øts nyiktiidyuuñ, winets øts jadi'iñi xmajtstu'utwandi ja'agøjxp ku øts nbøky ni tu'uk xkapaajtidi mid'i'ibi øts xuku'oogiwyandip. ¹⁹ Ka'ats ja israelit jaa'y tyikjatwa'andi jòts jadi'iñi nyikmajtstu'utt, ja'agøjxp øts kuwani n'amidøøy jòts øts ya xiidyu'unt ja romanit møj windsøn. Ka'ap øts ja' ya nnimiñ jòts øts nmigu'uk israelit jaa'y ja' ndani'øønit. ²⁰ Yø' meets ixyam ndaniwaadsøøpy, jòts meets ka'pxy ndukmado'ot tigøjxp ku øts jade'en puxkadeen køwiiñ n'ity; ja'agøjxp ku adøm niduki'iyi israelit jaa'y njøp'ijxyindi ku ja Dios ja oo'kpi jadigojk tyikjukpyiky jap oo'kpi jutjøtpy.

²¹ Xjats ja møjaa'dyøjk t'adsojimbettøø, jòts wyandøø:

—Ni tu'uk øòts ja israelit jaa'y ñøky ya xkapaaty mets køjxp, jòts ni tu'uk adøm nmigu'uk israelit jaa'y nisa kyawa'añ. Ka'ap pøn mga'ødyijyiyi pøn jam tsoo'mp jòts ya tø yja'aty. ²² Nija'wip øòts ku yø' o madsoo yikpagajpxy pøn yø jemy xipøjkin tjanchja'widip, paty øòts ndsøky'aty jòts øø xukmado'ot.

²³ Winets tkajpxy'ajttøø ti xøøw jadigojk ñamyukidit, xjats ku tpaajty ja tiempi winets ja jaa'y may ñamyujkidøø ma Pablo jap wyinaty tø yja'ada'aky. Winets ja Pablo jøpyi kyajpxøjkiyii'ñ kunim chuu'iyii'ñ ja xøøw. Jòts jade'en ttukmadøøy sa nwindson'ajtim Dios ja ñaxwii'ñit jaa'y ttanitani ja kyutujk. Ja'ats tyukmadøøpy sa ja Moisés kyutujk, jòts nayide'en sa ja Dios kyugajpxy ojts ttukjaadya'n, jade'en idø'øn ja udy'a'aky tjadukja'gyujkiwyaa'n ku ja Jesús ja yiknitsokpi pøn ja israelit jaa'y yjøp'ejxtip. ²⁴ Xjats winaagin tja'gyukidøø, jòts niwinaagin ka' tmibøjktøø sa ja Pablo tjanigajpxy; ²⁵ xjats

kumi ka'ap ja niduknax tmibøjktøø, winets ja choonwanidøø, jøts ja Pablo jadigojk tnimaagyojmi:

—Janch tiydam idø'øn ja Espiritu Santo wyaañ midi ja Dios kyugajpxy Isaias tyukmadoow ja n'apteety'amøjti, ku ja yide'en wyaañ:

²⁶ Nøjkx x'atsnøjmi yø'øbi jaa'y:

Wə'ats meets xjamado'ot, jøts ka' xmøjpikta'aktit, nayide'ents wə'ats xja'ejxtit, jøts ka' x'ejxkaptit;

²⁷ jabi yø'øbi jaa'y kawine'enxi kyujuunidi,

janch wenk myadowdi,

jøts wimbeets ñabyikta'agyidi;

paty ka'ti tmøjpikta'akti,

jøts ni tkadamadowdi ja tyatsk,

niwinø'ønin ja kyubajk kyaja'gyukidi,

jøts ni tkadyimykimbetti yø wyinmaa'ñ ok nbojkipimaa'kxt.

²⁸ Nijawi meets ku ja Dios ja yiknitso'ok'ajtin øøts ixyam ngajpxwa'kxtsoo'ni mā jaa'y kya'israelitjaa'yidi, ja'ats ne'egi tja'gyukidip.

²⁹ Xjats ku ja Pablo jade'en wyaañ, winets ja israelit jaa'y choo'nidøø, ja'ats møk'ampy ja xem ja yam nugo nadyakajpxidøø ja'abi ayuujk.

³⁰ Majtsk jumøjt ja Pablo jam ka'pxy tyaa'niyñ'ñ mā ja tyøjk jam t'ajuudyuky, tyajotkujk'ajtpy ja Pablo pøn jaty jam atsmigajpxiyip. ³¹ Jotkujk idø'øn ja tkajpxwa'kxy ka' ti jotmay, tyuk'ixpijkpy ja jaa'y sa ja Dios Teety ja kyutujk ttanitani ja yjaa'y, jøts nayide'en ttukmadø y sa yjajty kyubejty ja nwindson'ajtim Jesús, xjats jade'en nipøn kya'adsejpiyøø.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA ROMĠT JAA'Y

Ku ja Pablo tnġjayi pøn tjanchja'widip ja Jesucristo jam Roma

¹ Pablo'ajtp øts, jøts øts ja nwindson'ajtim Jesucristo nmidumpy. Øts ja Dios tø xwi'ixy jøts øts yide'en ngudanaabyi'att. Yide'en idø'on wa'ats kajpxy nbiktaajkin, ja' øts idø'on tø xanibiktaagi jøts øts ja ngajpxwa'kxit ja kyajpxy ja y'ayuujk midi nitso'ok'ajtin xukpaajtimp.

² Pø ma windi'ixyip Dios Teety yø tnġajpxni, jøts ja kyu-gajpxy ttukyiknaxy yø'øbi winmaa'n yø'øbi ixpøjkin jap ma y'ity ja kyajpxy ja y'ayuujk, ³ jøts tnġajpxy ja Dios U'nk pøn nwindson'ajtim Jesucristo'ajtp. Ku ja tnġajpxi ja yjaa'y'ajtin ja ñaxwiiñ'ajtin, ja rey David idø'on ja y'apteety'ajtpy; ⁴ kuts ja dios'ajtin, jats ja tyiknigaxi'jky ku xemikøjxp jadigojk yju-jkpyijky jøts kyutujky møk'ampy, jøts ku dø'on ja Dios U'ngi.

⁵ Ja nwindson'ajtim Jesucristo køjxp øøts ja Dios Teety tø xmø'øy ja kunuu'kxin jøts øøts ja ngudanit, jøts ya naxwiiñ yja'attit pøn tjanchjawidip pøn tpaduujnidip ja Dios yja' o ma'et o magajp. ⁶ Jøts meets idø'on nayide'en mjaa'y'ajtmi, nayi tøxi ja Dios mwi'ijxyidi jøts meets ja Jesucristo mja'atidit.

⁷ Meets idø'on nniġa'ayidip niwine'enin jam mdsøøni di mdanidi Romit kajpkøjxp, niwine'enin ja Dios mdaba'ayøyidi ja chojkin, jøts ja mdamidsøkyidi jøts ja amuum mnadyamiyoxidit. Mbattipts ja kunuu'kxin jøts ja øy'ajtin midi ja Dios Teety yajkpy møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo.

Ku ja Pablo Roma y'ats'otswa'añ

⁸ Jawyeen øts ja Dios Teety ndukmøjawi ndukunuu'kxyjawi ja nwindson'ajtim Jesucristo køjxp, ku mee ni'ijtyi myiknġajpxti myiknimadya'akti øy madsoo sa ja janchja'win xjagyapti. ⁹ Diosts testigi'ajtp pøn øts ja y'U'nk ja kyajpxy ja y'ayuujk ngajpxwa'kxip amumjoojt, ku meets ejtp nja'myech ku øts ja Dios nmidsapkejpxy. ¹⁰ Ejtp øts ja Dios n'amidøy nbøktsøy jøts tyik'amøjatt jøts mee n'ats'ext, ja' kø'øm kyunuu'kxingøjxp. ¹¹ Ja ku nbaatwa'andi n'ejxwa'andi jøts nmo'owa'andi yiin waan ja pudøjkin sa Dios ttsøky, jøts yjaakmøjit yjaakmayit ja m'ajot'ajtindi. ¹² Jade'en'ampy øts idø'on ndiyy jøts nixem niyam nnagyajpxjot'amøjka'andit nyiknigaxø'jkindit, jade'engøjxp sa jadu'uk jadu'uk njagyejpyindi ja janchja'win.

¹³ Uknimadowdi migu'uktøkkti, kawinaak øjk øts jam tø njanchjanøjkxwa'añ jøts mee n'ats'ext, ni ixyambaatnim ø

nganijkxy. Jade'en'ampy øts jam njanøjkwə'añ jøts meets ndukmadowə'añ ja Dios yja', jøts ø n'ext sə wyingaxi'iky øts ja ndunkjøøjp, sam ø tø n'ixy abikyajp mā jaty ø tø nwidity. ¹⁴ Xpaat'ajtpxi øts niduki'iyi pøn ka'israelit jaa'dyi, wan ja t'ixpikyidi tka'ixpikyidi; ¹⁵ jøp'ijxy ø nnanky'ityi jøts mee nayide'en ndukmado'ot ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadya'aky, pøn jaty jam Roma tsinaadyip.

Sa ja møk'ajtin tjagyepy ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadya'aky

¹⁶ Ka' øts ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky ndatsø'ødyuujniyi, pø ja'axi ja' myøk'ajtin ja'axi ja yiktumpy, jøts ja ñitso'ok'atti pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim, ja israelit jaa'y tyimy-japaajtidip, nayide'ents pøn ka'israelitjaa'ymidi. ¹⁷ Yø'øbi øgyajpxy ømyadya'aky tnigajpxp jøts ku janchja'wingøjxp ja Dios xkupijkyindi, janchja'wingøjxp ja'ayi sam ja Dios kyajpxy y'ayuujk tyiktaañ ku wyaañ yide'en: "Pøn kupøjkyp ja Dios, ja yjanchja'win ja ttukpaatip ja xemikøjxpit tsinaa'yin."

Ja naxwii'ñit jaa'y pyøky

¹⁸ Jap tsajpjøtpy ja Dios tyiktsøøñ ja møj ayo'on, jøts ja ttuktagida'aky ja kawindiyjaa'dyi ja ka'øyyjaa'dyi, pøn kya'øy'ajtingøjxp kyanankñijawiwyaajnidip ja Dios yja'. ¹⁹ Yjanija'widip wa'ats jøts tigøjxp pyaat'atyi ku ja Dios yiknijawit, pø tøxi ja kø'øm tyuk'ijxyidi ²⁰ sa ja myøk'ajtin y'ejxi tyiyi øy ja yjagagaxi'iky. Jade'en'ampyts ja yik'ixy yiknijawi ku yik'ixy sa ja tø tyik'øyi ja naxwii'ñit, jøts ku ja' tu'ugyi Dios'aty ku ja myøk'ajtin xemikøjxp myajada'aky; paty ja ka'ap pyaat'atyidi ja'abi jaa'y jøts ja yiktamaa'kxtit jøts ku dø'øn ja Dios ja tkanijawidi. ²¹ Øy ja tjanijawidi ja Dios jade'en, ka'apts ja twindsø'øgidi, ka'ap ja tmøjawidi tkunuu'kxyjawidi sam ja Dios pyaat'atyin. Ne'egi wimbet'ampy ja ne'egi wyinmaydi, ja' tyajotkøjxtip midi niti kawamp jøts ja wyinmaa'ñ kya'øyi, wimbeets kugoots y'ejtnidi. ²² Øy ja yjawa'andi jøts ku ja wyijyaa'yidi, jade'ents ja yjatti pøn niti tkajajtip; ²³ tøts ja t'ixwejtsidi ja Dios kyunuu'kxin, midi nijuuni kawindigøøpy, jøts ja tyikmøjtøkidi ja jaa'y yja' ja awanax midi windigøøpy ejtp, joon paat y'awanax, tsaa'ñ paat y'awanax, uk nayide'en øy midi jiyujk midi maktaxk ja tyeky.

²⁴ Yø'øgøjxpts idø'øn Dios ja tø myajtstu'udyidi, jøts ja tø tpanøjkxti ja kyø'øm tsojkin ja kya'øwyinmaa'ñ (midi'iyim ja y'ijty y'ukjagyajtpip), jøts jade'en tsø'ødyumbim y'adø'øtsti nixem nyam; ²⁵ ja ku ka'ap tjanchja'widi ja Dios tyiy'ajtin. Ja' ne'egi myibøjktip ja tum ja taay, jøts ja ja' tø twindsø'øgidi ja pikta'aky midi ja Dios tø t'ødyuñ, jøts ni ja Dios ne'egi kø'øm

kyayikwindsø'øgi, pøn paat'ajtip amuum ja windsø'jkin. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

²⁶ Patyts idø'øn Dios ja tø y'ixmachidi jøts ja jade'en y'am'adø'øtsti chaach'adø'øtsti; ja tø'øxyøjk paat ja tyiktigajtsnidi ja tyø'øxyøjk'ajtin, tum wimbet ttundi sam ka'ap pyaat'aty jøts ja jade'en y'adø'øtstit. ²⁷ Jøts yaa'dyøjk nayide'enmidi; ka' t'uknitanaañidi ja yaa'dyøjk'ajtin ku ja tø'øxyøjk møøt, kø'ømyi ja tukyaa'dyøjk ñay'ejxkiyidi nixem niyam. Tukyaa'dyøjk ja axøøk y'adø'øtsti, ja ayo'onts idø'øn ttagidajkidip jøts jade'en tyuktuñidi ku tkamøjpikta'akti ja Dios.

²⁸ Kumi ka'ap ja Dios tnijawiwyaa'andi, patyts ja tø myajtstu'udyidi jøts ja y'axøøkwinmaa'ñ tyikmajada'akti, jøts jade'en y'adø'øtstit sam ka'ap pyaat'aty. ²⁹ Tum ja ka'øyi winmaa'ñ yjagyajtip, ja kawindiy'ajtin ja axøøk'ajtin, y'ama'at'ajtkøjxtip o ti, ja ka'øy'ajtin y'amidip yjotpidip, windii'ñjaa'y'ajttip, yikjaa'y'o'ktip, kudsep yjaa'y'ajttip, win'øø'ndip jøts tum wenk øy pøn tnimadyaagidi.

³⁰ Ja pagajpxk ja' tyunk'ajttip, ka'ap ja Dios ttsokti, yjemjaa'yidi tyejaa'yidi, namyikaxi yjaa'y'atti. Tum ja ka'øyi wyinmaa'ñ'ajttip, ka'ap tyeety tyaaak tmimadowdi, ³¹ ka'ap yja'gyukidi, ka'ap y'ayuujk tpadundi, ka'ap yujy'ajtin tjagyapti, ka'ap tjatti jøts myaa'kxuktit jøts ka'ap pøn t'ayo'ejxti. ³² Yjanija'widip wa'ats sa Dios tyikutuky; wa'ats tjanijawidi pøn jade'en adøtstip jøts ku ja kyudigø'ødyit xemikøjxp. Jøts nijade'en tkadamajsttu'utti, tyun'adøtstip jade'en jinaxy. Tyaxondaktip ku t'ejxti nayide'en y'adøtsmidi jadu'uk jadu'uk.

2

Tiy'ajtingøjxp ja Dios tyi#dyuñ

¹ Ja'agøjxp ka' mbaat'aty jøts ja myiktamaa'kxt øy sa mjawa'añ, metsxi mbayø'øpy jadu'uk øy pøn, mdyimyjapøni mets. Ku jade'en m'adi'ich kø'øm mnadyanipiky ja ayo'on, mbayø'øpy jadu'uk jøts m'adøtspts jade'en kø'øm.

² Nnija'windipts adøm jøts ku Dios tiy'ajtingøjxp tyi#dyuñ ku ja ttukniduki ja ayo'on pøn jade'en adøtstip. ³ Jade'en mets yjawi mwani mduknawa'adsip mets ja Dios xijy ja ayo'on, metsxi mdanipijkpy ja mmigu'uk ja ayo'on pøn jade'en adøtstip, mja'adøtstip meets jade'en kø'øm. ⁴ Uk ka' idø'øn xtsojki ja Dios y'øy'ajtin ja Dios tyuda'aky'ajtin, ni xkamøjpikta'aky jøts ku ja'abi øy'ajtin tyuñ jøts xmiotjimbett ja Dios jøts tyigatst ja mdsinaa'yin. ⁵ Møk ja mwinmaa'ñ xjagyepy jøts ka'anin xmiotjimbity ja Dios jøts xyiktigatst ja mdsinaa'yin. Kø'ømyi ja m'ayo'on xyikmiweni xyikajaji, midi nøjkx yikpatp

yik'ejxp ku ja Dios ja tyiidyu'unin tiy'ajtingøjxp tyikme'ent,
⁶ ku ja ttagubatt tu'uk tu'uk sa jaty pønjabøn tō y'adi'ich.
⁷ Pøn tpaatwandip ja kunuu'kxin ja øy'ajtin xondaajkin midi
 xemikøjxp, jade'en'ampy ku ejtp øy yikxon yjaa'y'atti, ja'ats
 idø'øn Dios mo'ojidip ja jujky'ajtin midi xemikøjxp; ⁸ pønts
 nay'ama'at'ajtiyip jøts ka' tpadundi ja tyiiby yjanchpi, tum ja
 ka'øybi tyundip, ja'ats ambøjkin'ampy Dios tiidyunidip. ⁹ Møk
 y'ayo'odit niduki'iyi, y'amjattit chaachjattit pøn ka'øy'adøtstip,
 ja israelit jaa'dyi jøts nayide'en pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹⁰ Pønts
 øyjaa'y'ajttip wan t'israelitjaa'yidi uk tka'israelitjaa'yidi,
 ja'ats ja Dios mo'ojidip ja kunuu'kxin ja øy'ajtin jøts ja
 windsø'jk'ajtin.

¹¹ Kumi ka' Dios pøn t'øy'ixy tka'øy'ixy wan ja tpøni; ¹² pøni
 pøn tkanija'widip ja kutujk midi ja Moisés ja Dios Teety
 møyji piri pøktundip, nayide'en ja nøjkx wyindigøydi, ni
 ja kutujk kyatsokit; pønts tjanija'widip ja Moisés kyutujk
 jøts pyøktun'adø'øtsti, nay ja'abi kutujk ja jaayi nøjkx yik-
 tatiidyundip. ¹³ Ka'ap ja Dios tkupiky pøn nugo tmadoodip
 ja kutujk jøts ka' tpadundi. ¹⁴ Ku abiky jaa'dyi, pøn ja Moisés
 kyutujk tkanija'widip, tyundipts ja øybi midi ja Moisés kyu-
 tujk y'ane'emy øy ja ja'abi kutujk tjagajagyapti, kyø'ømgutujk
 ñamyayi yiktundip, ¹⁵ jabi yikwingaxø'ktipxi ja' sa jaty ja
 yjaa'y'atti jøts ku ja kutujk tjagyapti. Ja kyø'ømwinmaa'ñ
 ni'øøniyidip sa y'øy'adø'øtsti kya'øy'adø'øtsti. ¹⁶ Ja'abi xøøw
 yiknijawit ku ja Dios Teety tpikta'akt ja Jesucristo jøts
 ttiidyu'unt niduki'iyi ja jaa'y ti jaty pønjabøn tō ttuñ ayu'uch,
 sam ø tō nnigajpxi ja yiknitsokpi ayuujk.

Sa ja israelit jaa'y ja Moisés kyutujk ñadyamøjjiyidi

¹⁷ Mets wamp jøts ku me israelitjaa'y, jøts ku xpaduujni
 ja Moisés kyutujk jøts mnadyamikajxip ja mDios. ¹⁸ Wa'ats
 xnijawi sa Dios ttsøky, jøts wa'ats mduknijawiyi ja kutujk
 midi'ibi øy midi'ibi tsuj. ¹⁹ Mnay'aja'wiyip jøts ku xjaty
 xnøø'mo'ot xuu'mo'ot ja jaa'y pøn wimbeets kugoots
 ejttip. ²⁰ Mnay'aja'wiyip jøts ku xjaty sa xyik'ixpøkt pøn
 tkanija'widip pøn tkaja'gyukidip, pø japxi kutujkjøtpy
 xkajts'ixy ja wejin kajin, ja tyiiby yjanchpi. ²¹ Myik'ixpijkpy
 ja mmigu'uk, ¿ti kuts kø'øm xkatunjøpi sa ja m'ixpøjkin
 xyikyø'øy? Ku mgajpxwa'kxy, jade'en mwa'añ ku ka'ap
 y'øyi ja maa'tsk, maa'tspts mets kø'øm, ¿tigøjxp ku kø'øm
 mmeech? ²² Mets mwamp jøts ku ka'ap pyaat'aty jaa'y
 ñiyaa'y ñidø'øxy ñabyøjkxiyidit, jøts ¿ti'ajtp ku jawyeen
 jade'en kø'øm m'adi'ich? Ni mets kø'ømbaat xkatsøky ja
 awanax, mwimaa'tsidipts ja chaptøjk ti jaty ja yjagyejpy.
²³ Mnadyamikajxip mets ja kutujk, mmidundigøøpyts ja Dios

ku ka'ap jade'en xuñ sa ja kutujk wya'añ. ²⁴ Paty idø'øn ja Dios kyajpxy wya'añ: “Pøn ka'israelit jaa'dyi, ja' tka'ødyejtíp ja Dios ku meets tum jiwimbet xunguixy.”

²⁵ Pø wan wine'enin xjanchyiktuñ ja Dios y'ejxpajt mne'kxkøjxp ku xpaduñ ja Moisés ja kyutujk, kuts ja ka'ap xpaduñ, jade'en ja tpaaty ejxim ja ejxpajt jeexyíp xkamøøt'aty. ²⁶ Pønts ja ejxpajt kyamøøt jøts pyadumpy sa ja kutujk wya'añ, jade'en ja tpaaty jøts ku ja ejxpajt ja jeexyíp tmøødi, øy ja windii ja ejxpajt yjagayiktu'unxinim. ²⁷ Pønts ja ejxpajt ka'ejtxíp jøts pyadumpy ja kutujk øy ja kø'øm tka'ixpiky, mdabayø'øyip mets ja' ku xkabaduñ ja kutujk, øy mets ja jap xja'ixy jøts ku ja jap kyøxja'ayi jøts øy mets ja ejxpajt xjamøøt'aty. ²⁸ Ka'apts ja jade'en tijy jøts ku ja y'israelitjaa'yi pøn jade'en nugo nikijxy nanky'ejxíp, jøts ni ja' ka' yik'ejxpajtijy midi nikijxy ja'ayi yiktump. ²⁹ Ja' idø'øn israelit jaa'y pøn amuum tpadump, jøts ja' ejxpajtin'ajtp midi yikwinmaapy am jotp, jam anmija'wingøjxp, midi ka'ap ma kyøxja'ayi, midi ka'ap ma kyaxi'iky. Pøn jade'en tpadump, kupiky ja y'ity jam Dios wyingujkp, kidi jaa'y wyingujkyip.

3

¹ ¿Tiku yikajpxy ja israelit jaa'y? ¿Ti wya'añ ja ne'kxkøjxpít ejxpajt? ² Janch møk yjapaat'atyidi ja'agøjxp ku ja' ja Dios kya-jpxy y'ayuuik tyami'ajot'ajtidí jøts ja tpadu'undít. ³ ¿Tits idø'øn ja'adi? Øy ja tkabadundi jade'en, ¿winets ja Dios tmajtstu'utt ja y'ø'y'ajtin? ⁴ ¡Niwindem! Jinaxy ja Dios tyiktuñ ja tyiibyí yjanchpi, øy ja jaa'y niduki'iyi yjataayidi; jabi yide'enxi ja Dios Teety kyugajpxy tñimadyaajky ja Dios Teety:

Ja mgø'øm'ayuuik me Dios Teety myika'pxytiidyumbipidsøøjmíp, ku wyinaty nugo mwinmaa'ñ'ijxyidi ja'adi pøn mgamøjpiktaajkiyíp.

⁵ Sam winaagin wya'andi yide'en: ku adømbøkyøjxp tijy ja Dios ja y'ø'y'ajtin tyiknigaxi'iky, ¿sats adøm idø'øn ja'abi ayuuik nja'gyukandít? ¿Ka' idø'øn ja Dios y'øyi ku ja nyikjotmajtyindi, jøts ja ayo'on xjaniguejxyindi? ⁶ ¡Nijuuni ka' yjade'eni! Ku Dios jeexyíp kya'øyi, ¿sudsots ja jeexyíp ttídyuñ ja naxwii'ñít jaa'y?

⁷ Jøts kuts øts nbøky jeexyíp yjanchtuñ jøts ja Dios tyiy'ajtin tyikwingaxø'økt, ¿sudsots ø nyikpøky'ixy jøts ku øts nbo-jkpítumbijaa'yi? ⁸ ¿Winets ja tum øy wyimbejtxít ku pøn ttuñ tum ja ka'øybi? Jade'en ja jaa'y winaagin kya'øwyinmaydi jøts wya'andi, jøts ku ja'abi øøts jade'en ndukni'ixpøki. Yø'øbi jaa'y paat'ajtidíp ja ayo'on.

Niduki'iyi ja pøky xaja'jtyindi

⁹ ¿Tits adøm idø'øn? ¿Ku adøm n'israelitjaa'yindi, paty adøm jawaani njaaktyimy'øyindi, jøts nika' pøn jade'endi? ¡Ka'ap yjade'eni! Pø tøxi nnigajpxy jøts ku tum ja pøky yik'adsøøni, wan t'israelitjaa'yidi uk wan tka'israelitjaa'yidi. ¹⁰ Ja'agøjxpxi jap nøkyijpxy yide'en wya'añ:

Ka' pøn y'øyi, nitu'ugin kya'ity pøn øy;

¹¹ nipøn kyaja'gyuki,

nipøn tkanijawiwya'añ ja Dios.

¹² Tum ja wenk tuu' tø tpøjknidi, windigø y ni'ijtyi yjatti.

Ka' pøn tjotmay'aty ja øwyinmaa'ñ, ok idø'øn tu'ugin ja'abi twinmaa'ñ'att.

¹³ Tum ja axøøk kajpxy pidsømp y'aawjøtpy yukjøtpy;

ja win'øø'nk ja'ayi majyip.

Wingajpxnajxpxim kyajpxy;

¹⁴ tum ja ka'øyi kyajpxpidsømdip, kixy kyubety wya'andi.

¹⁵ Jøts ja'ayi majyidip ku tnibutti tniga'akti ja yikjaa'y'oo'k;

¹⁶ ja' tyunk'ajttip ku yikudigø'ødyit ku y'ayo'ondu'undit,

¹⁷ jøts ka' tnijawidi ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin.

¹⁸ Niwine'enin tkawinmaydi jøts twindsø'øgidit ja Dios.

¹⁹ Jøts yiknija'wip sa jaty ja Moisés kyutujk wya'añ, ja'ats ja yikta'ana'amdip ja israelit jaa'dyi pøn ja tø yiktanibiktaagidi, ja'agøjxpts ne'egi amøñi tyimy'ettit, jøts jade'en niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y tpaattit ja Dios tyiidyu'unin; ²⁰ nipøn ja Dios tka'øy'ext øy ja tø tjabaduñ midi ja kutujk ñi'ane'empy, jøts ja'ayi ja ñigajpxpy ku adøm nbojkipitumbijaa'yindi.

Janchja'wingøjxp ja nitso'ok'ajtin yikpaaty

²¹ Jats jadu'uk ja winmaa'ñ sa Dios xkupøjkin. Yjadyimyjanigajpxpy ja Moisés ja kyutujk ja køøm, jøts nayi tø ja Dios kyugajpxy ja nayide'en tnigajpxti. ²² Ja' idø'øn ja Dios Teety kyupijkpy pøn tjanchja'widip, pøn t'ajot'ajttip ja nwindson'ajtim Jesucristo; kyupijkpy ja øy pøn, ka'ap ja pøn jadu'uk jadu'uk twenk'ixy, ²³ niduki'iyixi jaa'y pyøkyundi, jøts ka'ap pøn tminaxy ja pyøky jam Dios wyingujkp. Jagam jixkøøm ndsinaa'yindi, ni sudso'ampy ja ñitso'ok'ajtin ja ngapaajta'am. ²⁴ Ejxim ja Dios Teety y'øyi ku ja jaa'y tyiknitso'ok'aty nwindson'ajtim Jesucristo køjxp, jøts jade'en tmay'aty ku tkupiky. ²⁵ Ja Cristo ja Dios Teety pyiktaajk jøts ja tkudanaajyit ja naxwii'ñit jaa'y pyøky ku ja tku'oogit. Winets wyingaxi'ikñim adøm ja nitso'ok'ajtin ku ja njanchja'win, jøts ja Dios Teety jade'en xuknija'win ja y'øy'ajtin ja tyuda'aky'ajtin, jøts ku ja tkadagubety ja pøky midi tø yiktuñ jawyeen ku ja nwindson'ajtim tkagu'ooginim ja pøky. ²⁶ Ja'agøjxp jade'en yjaty jøts nnija'win jøts ku Dios Teety y'øy'ajtin tyiy'ajtin tyik'awa'añ, jøts ejtp jade'en øy juuni tkupiky pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesús.

²⁷ ¿Mats ja namyikaxi tyuñ? Pø ka'axi ja tyuñ ku ja janchja'win njagyajpin, ku njanchja'wyin ja nwindson'ajtim. Ja' ja tyiktundip pøn tta'ødyøkiwyandip ja tunk ma Dios, ku ja kutujk nadyijyi tpadundi pøn ja janchja'win tkajagyajptip. ²⁸ Jade'ents yik'ixy yiknijawi jøts ku janchja'wingøjxp ja jaa'y yikupiky jam Dios wyingujkp. Ka'ap ja yikpayø'øy pøni sa ja tø tpaduñ tkabaduñ ja kutujk sa ja y'ane'emy.

²⁹ ¿Ti ja israelit jaa'y nugo ja Dios Teety y'ejx'ijtpy, jøts ja ka'ap t'ejx'ity pøn ka'israelit jaa'dyi? Ka'ap yjade'eni, pø tum ja'axi amuum tja'ajtp. ³⁰ Tu'ugyi Dios, ka'ap ja Dios kyawinaagi; jøts pøni pøn tmøøt'ajtp ja janchja'win, ja'ats ja Dios kyupijkp, wan tmøøt'aty uk tkamøøt'aty ja ejxpajt ñe'kxkøjxp sam ja israelit jaa'dyi. ³¹ ¿Ja'agøjxp adøm ja kutujk nga'ukpadu'unindit ku ja janchja'win nmøøt'ajtyindi? Ka'ap yjade'eni, jabi jade'eni ne'egi ka'pxy ja kutujk yikpaduñ ku ja Cristo njanchja'wint.

4

Sa ttunjøpi ja Abraham

¹ ¿Ti adøm n'apteety'amøj Abraham tyuun jøts Dios ja ojts kyupiky? ² Ku jeexyip ja Abraham ja'agøjxp ja Dios kyupiky ku ja wyinaty tø ttuñ tigati, nadyamøjiyipts ja jeexyip. ³ Yide'ents jap nøkyijxpy wya'añ: "Ojts ja Abraham tjanchjawi ja Dios, ja'ats ja Dios y'øyja'wiyiñ jøts ja ojts tkupiky." ⁴ Ku pøn øy ti tunk ttuñ jøts ku ja yikmijuy, ja tyunkts ja yiknimiju'uyip, ka'ap ja niñamyay'ati tpaaty, ja' ja kyudøjkip ku ja tø tyuñ. ⁵ Pønts ja tunk tkada'ødyøjkip ma Dios, øy ja ti tjagatuñ, jøts ku ja ja'ayi tjanchjawi ja Dios ku ja pojkpitumbi jaa'y ja tpojkpimee'kxy, ja'ayi ja Dios tyajotkujk'ajtpy ku ja tjagyepy ja janchja'win, jøts ja tmay'aty jade'en ku ja tkupiky. ⁶ Nayide'en ja David ojts wya'añ ku ja ojts tnigajpxy sa ja jaa'y xyonda'aky pøn ja Dios kyupijkp, jøts ja ka' tmøjpiкта'aky pøni sa ja jaa'y tø y'adi'ich. ⁷ Yide'en ja wya'añ: Nekim ja jaa'dyi pøn ja Dios ttamaa'kxidip ja tyundigø'øyin, jøts ja ka'ap myøjpiктаajkxiyidi ja pyøky.

⁸ Nekim ja' pøn ja nwindson'ajtim pyojkpimee'kxpy.

⁹ ¿Ja'ayi dø'øn nugo jade'en nekim t'ejxtip pøn ttundip ja ejxpajt ñe'kxkøjxp, uk nayide'en idø'øn ja'amidi pøn tkatundip ja ejxpajt? Nnija'windipts jøts ku ja Abraham ja'agøjxp ja Dios ojts kyupiky ku ja ja'ayi tjanchja'wi. ¹⁰ ¿Juunits idø'øn ja jade'en yikupiky? ¿Tø wyinaty ja Abraham jawyeen ja ejxpajt yikpiктаajki, uk ka'anim? Ka'animts ja wyinaty ttuñ ja ejxpajt. ¹¹ Oojknim ja Abraham ojts yikpiктаajki ja ejxpajt ku ja ojts yiktsuky ja ñe'kx, ejxa'an ja wya'añ jøts ja yiknijawi

ku Dios ja tɔ kyupikyɪ yjanchja'wingɔjxp. Jade'ents ja Abraham ttunjɔpiyi'ñ, jɔts ja nayide'en niduki'iyi janchja'wingɔjxp yikupɔkti ɔy ja tmɔɔt'atti tkamɔɔt'atti ja ejxpajt ñe'kxkɔjxp.
¹² Janch jade'en ku ja Abraham idɔ'ɔn kyudanaabyi'ajtp pɔn ja ejxpajt tmɔɔt'ajttip, kidi ja'agɔjxpip ja ja'ayi ku ja tɔ yiktu'unxidi ja ejxpajt. Jade'en'ampy ja tijy jɔts ku ja tpa'ejxti, jɔts ja nayide'en tjagyapti ja janchja'win sɔ ja Abraham, ku ja wyinaty ka'anin ja ejxpajt yiktu'unxi.

Jaa ja Dios y'aduky ja kyajpxy ku ja yikjanchjawi

¹³ Jade'en ja Dios wyanda'aky, jɔts ja Abraham mɔɔt niduki'iyi wine'enin ñajtska'axidi yikmo'odit amuum ja naajx kajp wine'en y'ity naxwiin; kaja'agɔjxpipts ja wanda'aky ojts yikpikta'aky jade'en ku ja kutujk ja wyinaty ka'pxy tɔ tpaduñ ja Abraham, pɔ jade'en'ampyxi ja jade'en ku Dios ja tjanchja'wi, jɔts ja' ja wyinaty tɔ tyagupikyɪ. ¹⁴ Jɔts ku jeexyip ja'ayi yikupɔkti pɔn tpadundip ja Moisés kyutujk, jɔts ja'ayi jeexyip yikmo'odi ja Dios y'ɔy'ajtin, ka'ats jeexyip tyuñ ja janchja'win, jɔts ni ja Dios jeexyip ja wyanda'aky niti kyawa'añ. ¹⁵ Pɔ tiidyumpxi ja kutujk; mats ja kutujk kya'ity, ka'ap jam ti yikmidundigɔy, jabi niti ana'aminxi jam.

¹⁶ Jade'en'ampyts idɔ'ɔn Dios ja twandaajky ja'agɔjxp ku ja janchja'win ojts t'ixy, jɔts ja tmay'att niduki'iyi pɔn nayide'en ja janchja'win tjagyajp sɔ ja Abraham. Kidi ja'ap ja Dios tyamiwandaajki ja y'ɔy'ajtin pɔn tpadundip tkabadundip ja kutujk, pɔ ja'axi tyamiwandaajki pɔn tjanchja'widip ja Dios sam ja Abraham ttunjɔpiyi'ñ. Jade'ents idɔ'ɔn ja tpaaty, ja' ñamyayi tnigubajk'ajtp ku ja jade'en ojts tjanchja'wi ja Dios, jɔts ja' adɔm ñamyayi ndeety'ajtyindip ¹⁷ jam Dios wyingujkp, pɔ nayi Diosxi ja yjanchja'wiyi'ñ ku wya'añ ja Dios kyajpxy: “Tɔ me nbikta'aky mɔjaa'y'ajtpi o ma'et o magajp.” Janch mɔj ja Dios, ɔy ja tyikjujkyɔkt pɔn tɔ y'oo'kni tyigooñi, jɔts nayide'en tnanky'ijxyi o ti pikta'aky midi ka'ejtpnim.

¹⁸ ɔy ka'ap ti jɔp'ejxin, ka'ap ti winmaa'ñ, ojtsts ja Abraham ja tjanchjawi jɔts yjɔp'ijxy ja', xjats idɔ'ɔn ja jade'en may jaa'y ñamyayi tnigubajk'aty sɔ u'nkteety y'u'nk y'una'jk tnideety'aty, jade'en sɔ dɔ'ɔn Dios ja wyinaty tɔ ñi'mxyi ku ja wya'añ: “Janch may ja m'u'nk m'una'jk xpaatt.” ¹⁹ Magɔpxy ja Abraham wyinaty ja yjumɔjt jɔts ka'ap ja sɔ tijy, amuum ja t'ajot'aty ɔy ja ñidɔ'ɔxy Sara ja mɔɔt tɔ yjamɔjaa'yinidi, ka'ap ja y'u'nk y'una'jk t'ukpatnidit. ²⁰ Ka'ap ja sɔ tijy, ka'ap ja tka'ɔyja'wiyi ja Dios wyanda'aky, ne'egi ja amumjoojt tpiktaajky ja yjanchja'win jɔts ja tmɔjawi tkunuu'kxyjawi ja Dios, ²¹ jɔts ja tu'ugyi tjɔp'ijxy jade'en jɔts ku Dios tjagyepy mɔk'ajtin, jɔts ja ttu'unt jade'en sɔ ja wya'añ. ²² Jade'en'ampy

ja Dios ja ojts kyupikyⁱ ku y'ijxyⁱ jøts ku myajada'aky ja yjanchja'win.

²³ Jøts ku dø'øn Dios ja jade'en tkupijky ja yjanchja'win, kidi ja Abrahamip ja ja'ayi kyupøjkp jøts ja jade'en yikjaadyañ; ²⁴ pø nayide'enxi adøm ja xkupijkyim ku adøm ja Dios Teety njanchja'want. Pø ja'axi tø tyikjujkyiky jadigojk xemikøjxp ja nwindson'ajtim Jesucristo, ²⁵ pøn ojts yikøyaky jøts y'oookt adøm nbøkyøjxp, jøts jade'engøjxp ojts xemikøjxp yjujkyiky jadigojk jøts adøm nyikupøjkint jam Dios wyingujkp.

5

Øwymibidsimy ku xkupøjkint ja Dios

¹ Kuts ja Dios Teety xkupøjka'an ja njanchja'win, jøts jade'en ja nmiduda'aky'ajtin ja nwindson'ajtim Jesucristo køjxp. ² Ja'agøjxp adøm ja Dios Teety møøt n'ijtyindi ku ja nwindson'ajtim njanchja'windi, paty adøm ja xkunuu'kxyindi. Ja' adøm xyik'ejtindip tu'ugyⁱ ja nwinmaa'ñ jøts ja xondaajkin xmø'øyindi, jøp'ijxy nyik'ijtyindi jøts ku ja nbaajta'andit amuum ja y'øy'ajtin. ³ Jøts nayide'en adøm ja ka'ap nwandijyindi ja ayo'on, øy adøm ja ngu'ayo'owa'andi jotkujk; pø nnija'wandipxi adøm ku n'ayo'owan winets ja tuda'aky'ajtin nbaajtindit, ⁴ jøts ja tuda'aky'ajtin ja' øy xyikwingaxø'jkindip, ja' xukjøp'ijxy'ajtin midip ja Dios tø xanibiktaajkandi. ⁵ Jøts ka'ap majtsk'aaw majtskjoojt n'ejtindit, pø tøxi ja Dios amuum xmø'øyim ja y'øy'ajtin ja pya'ayo'owin ku ja tø xuktatøjka'am ja y'Espíritu Santo.

⁶ Ku adøm wimbeets kugoots nmijajtyim ja nbøky, niti nitso'ok'ajtin køøm ngapaajtyim, xjats ja Cristo tø myiñ winet, jøts ja tø tkudani ja ka'øyjaa'y pyøky ku ja tø y'øøky. ⁷ Ka'ap pøn nugo tnigyu'oogi jadu'uk, ni jade'enbaat øy pøn mabaat yjadyimya'øyjaa'yⁱ; pø wants winaagin pøn ñay'a'ejxyit jøts ja tku'oogit. ⁸ Xjanchojkimpts adøm ja Dios ku adømgøjxp y'øøky ja nwindson'ajtim Jesucristo, øy adøm njapojkpitumbijaa'yandi. ⁹ Jøts tøts ja Dios xkupijkyim ja nwindson'ajtim Jesucristo pya'ayo'owingøjxp ku ja tø xku'o'jka'andi, jøts ne'egi jinaxy ja nøjkx xuknitso'ok'ajtyindi ja møk ayo'on, jøts ja ka'ap xuku'o'jka'andit ja nbøky, ja'ayi nwindson'ajtim Jesucristo køjxp. ¹⁰ Njagami'øy'ajtyindip adøm ja Dios, jøts adøm ja jade'en xjaaktuu'mø'øyindi sudso ja jadigojk nmijotjimbejtindit, ja'agøjxp y'ø'jky ja y'U'nk adøm nbøjkpikøjxp. Mats ku ja ixyam yjujky'aty xemikøjxp, jøts ku adøm ja tø nmijotjimbijtyindi ja Dios, ¿ti jats adøm ndejint ja winet xka'ukyiknitso'ok'ajtna'ant? ¹¹ Xon'ejtnamdip adøm ixyam ja'agøjxp ku ja nwindson'ajtim Jesucristo tø xukmigu'ukwa'añim jadigojk ja Dios Teety.

Ja Adán jøts ja Cristo

¹² Jøts tu'ugyi ja jaa'y pøn pøkyun'okwaan ya naxwiiñ, jøts ja o'jkin tigøø'yin jade'en'ampy ñaxkidaajky, niduki'iyi øy pøn pyaadyi ja'agøjxp ku ni'ijtyi nayide'en tø pyojkpitunidi.

¹³ Ku ja kutujk wyinaty kya'itynim, jaayim ja pøky wyinatyni ya naxwiiñ; jaa ku ja Dios ka' tpayø'øñim, pø ka'animxi ja kutujk wyinaty te. ¹⁴ Ku ja et ja xøøw ñajxy midi tso'ondaajk Adán ñikøjxp jøts yjøpkixy Moisés ñikøjxp, jøts wine'en pøn pyøkyundøø, ja' idø'øn ja o'jkin tigø'øyin mimajadaajkidøø, øy ja tjagajagyapti ja'abi pøky midi ja Adán tyuun ku ja tkamimadøø ja Dios; sa ja Adán tyiktso'ondaajky ja pøky, nayide'ents ja tu'ugyi myenwami wyinaty pøn ja øy'ajtin nitso'ok'ajtin xukpaajtmadip, xjats tø myiñ ja nwindson'ajtim Jesucristo.

¹⁵ Windemts ja møøt n'uk'ejxkijpxyin ja Adán tyundigø'øyin møøt ja Dios y'ø'y'ajtin midi ja xmø'øyindip. Tu'ugyits ja jaa'y pøn ja pyøky tø xukno'jka'andi niduki'iyi jøts windigøy n'ejtna'andi; jøts tu'ugyi ja nayide'en ja nwindson'ajtim Jesucristo pøn ja Dios xuknitso'ok'ajtindip ja nbøky, jøts ka'ap ja pøn tmi'abaaty, namay adøm nyiktamay'ajtyindi ja nitso'ok'ajtin jøts adøm ja xmø'øyindi. ¹⁶ Ti'in ja ndami'a'ejxin ja tu'ukpi jaa'y pyøky møøt ja Dios ñitso'ok'ajtin. Tu'ugyi ja tundigø'øyin ja'ats yikpayø'øpy jøts tø nbøkpyajtkijxyindi; kuts ja Dios xmø'øyindi ja nitso'ok'ajtin, tyamay'ajtpy ja jaa'y ja ñamyayi jøts ja xkupiikyin, øy wine'en tø njapojkpitu'uñindi. ¹⁷ Ku ja tu'ukpi jaa'y tø pyojkpituñ, ja'agøjxpts ja o'jkin myajada'aky jøts ja yikudigøy, møjts ja Dios jøts ja ttuñ ja may'ajtin, jøts ja tyaky ja myøk'ajtin midi yikjujky'ajtp xemikøjxp ku tu'ugyi njanchja'want ja nwindson'ajtim Jesucristo.

¹⁸ Jade'en sam ja Adán pyøkyøjxp ja jaa'y ttukpaatkijxy ja kudigø'øyin, nayide'en ja nwindson'ajtim Jesucristo y'ødyu'uningøjxp ttukpaajty niduki'iyi ja naxwiiñit jaa'y ja nitso'ok'ajtin, jøts ka'ap ja møk tiidyu'unin tpaattit pøn jaty tjanchja'widip. ¹⁹ Tu'ukts ja jaa'y pøn kamadoow, jøts ja'agøjxp ja pøky xaja'atkijxyindi; nayide'ents ja tu'ukmi pøn tuki'iyi tmimadoow ja Dios Teety, jøts ja'agøjxp adøm nyikupijkyindi jam Dios wyingujkp.

²⁰ Jøts ku ja kutujk yikpiktaajky, ja' ja yiktanibiktaajkiyiñ jøts ja pøky wa'ats yik'ejxkapt; jøts ja pøky møjta'adøtsp ja', jinaxyts ja Dios y'ø'y'ajtin myøk'ajtin tyikmøji'adi'ich nayide'en. ²¹ Sam ja pøky myajada'aky ku ja tyiknaxkida'aky ja o'jkin tigø'øyin, xjats ja Dios ja y'ø'y'ajtin nayide'en tyikmajada'aky sudso ja xkupøjkin, jøts ja nwindson'ajtim Jesucristo køjxp xmø'øyindi ja jujky'ajtin xemikøjxp.

6

Ka'ap ja pøky myajada'aky ku ja Cristo yjujky'ajtin nmøøt'ajtyindi

¹ ¿Tits njaaktu'unindip? ¿Jaaktyimbyøkyun'adøjtsindip adøm idø'øn ja'agøjxp ku tø nnija'windi jøts ku ja Dios xu'unxim ja may'ajt ku ja xpojkpimee'kxyindi? ² ¡Ka'ap jade'en pyaadyi! Pø tøxi adøm nmajststuuptyindi ja pøkyu'unin; ¿jøts sudso adøm jade'en nbøkyun'adøjtsin? ³ ¿Ti ka'ap xnijawidi ja nnøbajtin, ti ja tyijpy? Pø ja'agøjxpxi adøm tø nnøbejtyindi jøts nmøøt'ejtindit ja nwindson'ajtim Jesucristo, jøts yiknijawit jøts ku adøm ja nbøky ja tø xmi'o'jka'andi. ⁴ Møøt adøm ja Cristo ñamyayi nnaxøjka'andi jøts ja møøt n'øøky'ijtyindi, jøts ku ja yjujkpyijky xemikøjxp jøts adøm nayide'en nbajtma'an ja jemchinaa'yin midi ixyam jøts midi xemikøjxp, sam ja Dios Teety ja tyukmimadaajkøø ja o'jkin, jøts ja myøk'ajtin myø'øyi, jøts ja yjujkpyijky xemikøjxp. Nay ja'ats idø'øn yiktump ku ja nøbajtin yikpaaty.

⁵ Pøni tødamts adøm ja Cristo nmøøt'o'jkyim nayide'en sam ja o'jkin ja tø tpaaty, nmøøt'ijtyindipts adøm ja', jøts ku ja yjujkpyiky xemikøjxp jøts nayide'ents adøm ja nmøøtjujkpyøjkma'andi. ⁶ Nnija'windipts adøm sa jaty tø njaa'y'ajtyindi, jøts ja' ja Cristo myi'o'jk jam kruskøjxp, jøts adøm ja nbøky xniwaajchim jade'engøjxp ku ja y'o'jky, jøts ja ka'ap x'ukmimadaajkna'am, jøts ja ka'ap jade'en n'ukmidu'una'ant sa jaa'y ja wyindsøn tmiduñ, jade'en ja pøky ñamyayi yikmiduñ. ⁷ Pønts tø y'øøky, tøts ja pøky ja ñiwaajtsniyi. ⁸ Pøni nmøøt'ijtyindip ja Cristo øy ja møøt nja'o'jkyim, njøp'ijxy'ajtyindipts ja' jøts ku ja møøt njujky'ajtindit xemikøjxp, ⁹ pø nnija'windipxi jøts ku ja Cristo tø yjujkpyiky xemikøjxp, nijuuni kya'uk'oo'knit, nijuuni kya'ukmimadaajkniyt ja o'jkin. ¹⁰ Tuk'o'jkyi ja ja'ayi ttuku'o'jkiyiñ amuum ja pøky; jøts ja ixyam xemikøjxp yjujky'aty amuum ja Dios Teety tmøøt'ity. ¹¹ Jøts nayide'ents meets idø'ønmidi, øøky tigøy ndejint mnabyikta'agiyidit jøts ja pøky jade'en xkayikmøj'attit, wijy kejy meets ne'egi mnabyikta'agiyidit ku ja Dios yja' xpaduujnidit, ja'agøjxp ku ja nwindson'ajtim Jesucristo xmøøt'atti.

¹² Paty ka'ap mbaat'atyidi jøts nugo xyikmajada'aktit ja mbøky ja mga'øwyinmaa'ñ, øy sa mduktunwa'añidi pøni sa ja ttsøky. ¹³ Kidi mnagyøyakyidi ma pøky, jøts ja kidi mduktuñidi ja ka'øy'ajtin. Ne'egi amuum mnayoxidit ma Dios, jøts ja mduktunidit tum ja øy'ajtin. Ka'ap meets ja pøky xukmijujky'ajtnit, jabi tøxi meets ndejint tø m'ats'øøky, jøts tø mjujkpyøkti jadigojk, jøts ja jujky'ajtin tø xpaatti midi xemikøjxp. ¹⁴ Jøts ja pøky ka'ap meets

ja m'ukmimajadaajkniiyt, pø kidi ja Moisés kyutujkipxi meets mnitanajyip, ja Diosxi meets ja kyunuu'kxin mdanitanajyiyip.

Ja ejxpajt madya'aky ku ja jaa'y ja wyindsøn aguwani tmiduñ

¹⁵ ¿Sudsots adøm? ¿Jaaktyimbyøktyun'adøjtsindip adøm ja'agøjxp ku ja Dios xanitanaa'yindi ja y'øy'ajtin, ku adøm ja kutujk ka'ap xiidyu'uñindi? ¹⁶ Jøts mnija'widipts wa'ats ku tu'uk ja windsøn x'ukmidundøkidit, tu'ugyits ja xwindsøn'attit jøts ja' kuwani mmimado'odip, pø ja'axi wyinaty mdumbi'ajtidip. Nayide'ents idø'øn tpaaty ndejint ku ja pøky xmimado'odit, ja' meets idø'øn ndejint windsønbøjknip øy ja yjayik'øøky yjatyiktigøy, uk nayide'ents ku tu'ugyi ja Dios xmimado'odit jøts jade'en xu'undit sa ja ttsøky. ¹⁷ Janch møj ja Dios ku ja y'ixpøjkin xpaduujnidi midi tø myiktagidøkidi, jøts ja pøktuunk tø xmajtstu'utti midi y'ijty niwa'añ myik'ejtniiydip. ¹⁸ Tøts ja pøky mniwa'achidi ku ja ka'ap m'uknimajadaajkniiydi, jøts tø xpatwa'jkidi ja øy'ajtin midi ja Dios yja'ajtpy. ¹⁹ Jade'en ndukmadowdi sa ø najtsjaw i xmadodø'ødit, jøts nayide'en xnadyamiyoxidit ja Dios. Sam y'ijty mnagyøyakyidi amuum jøts xundi ja ka'øy'ajtin ja axøøk'ajtin, nayide'ents idø'øn amuum ja Dios xnadyamiyoxidit, jøts xuujnidit ja y'øy'ajtin jøts amuum xmøøt'ettit ja Dios, tu'ugyi xagøðøkidi ja mdsinaa'yin.

²⁰ Ku meets ja pøky y'ijty mganiwa'achinim, ka' meets y'ijty xuujni ja Dios yja', ja tiy'ajtin øy'ajtin; ²¹ jøts ¿ti jade'en tø xpøkti? Mdatsø'ødyundip ja ixyam jadigojk, pø ja'ayixi ja yajkpy ja o'jkin tigø'øyin. ²² Kuts tø mniwa'achidi ja pøky jøts ja Dios y'øy'ajtin tiy'ajtin tø xpadøjkiyidi, yø' tiy myiktu'undip, yø' mmo'ojidip sudso xmøøt'ettit sudso xmidu'undit amuum ja Dios, jøts xpaattit x'ejxtit ja juiky'ajtin xemikøjxp. ²³ Ja o'jkin tigø'øyin, ja' ja pøky ja'ayi yajkpy. Kuts ja Dios møøt, ja juiky'ajtin ja Dios xamay'ajtimp midi xemikøjxp yikpatp, ku møøt n'ejtin ja nwindson'ajtim Jesucristo.

7

Amajtsk'ajtingøjxp tu'uk ja ejxpajt madya'aky pyidsimy

¹ Mee migu'uktøjkti, meets mnija'wip sa ja kutujk wya'añ, jøts mnija'wip jøts ku ja ya ja kutujk tmøøt'aty ja møk'ajtin ku jaa'y jaagya yjujky'attinim. ² Ku n'ukpiktaajkint, ku tu'uk ja tø'øxyøjk y'amajtsk'aty, kutujkøjxpts ja tmøøt'amajtsk'aty ja ñiyaa'y pøni jaakjujky'ajtpnim ja'; kuts ja y'øøky ja ñiyaa'y jøts ja nayide'en ja kutujk ñiwa'achi, ku y'øøky pøn ja y'ity møøt y'amajtsk'aty. ³ Kuts ja tø'øxy jadu'uk yaa'dyøjk t'adsøy jam ja ñiyaa'y yajujky'atynim, pøkyts ja tyumpy; kuts ja

kyu'øøgyi, niwaaajtsip ja kutujk ja', øy ja møøt jadu'uk ja yaa'dyøjk y'amajtskit, jøts ka'ap ja pyøkyi.

⁴ Jade'ents mee migu'uktøjk idø'ønmididi pøni niwine'en ja Cristo mja'atyidi, myikniwa'ats'ajtniyip meets ja Moisés kyutujk, tøxi mee ñamyayi ku'øøky mdañ ku ja pøky tø wyindigø y jøts ja wenkpi xpadøkidi. Ja Cristo meets ixyam mja'ajtniyidip pøn jujkpyøjk xemikøjxp, ja'agøjxp ja yjajty jøts jade'en'ampy nmidu'unindit ja Dios. ⁵ Ku adøm y'ijty pøky y'agujkp ndsinaa'yimnimidi, jøts ja kutujk ja' ja wya'añ jøts ja tyikjinaxy adøm ja nga'øwyinmaa'ñ, ku ja ngabadu'uñindi jøts ja niti nitso'ok'ajtin xkadukjøp'ijxyindi. ⁶ Ixyamts tø xniwaaajchim ja'abi kutujk, tø ja ñamyayi ngu'ø'jkyim jøts ja tø xuk'ixmajchim ja myøk'ajtin; jøts adøm tø n'awa'atspidsø'ømyindi, tu'ugyits nmidu'unint ja Dios jøts ja y'Espíritu Santo ja jemy jujky'ajtin xukmi'ejtint midi xemikøjxp, jøts ka'ap ja'abi møjaa'gyutujkin x'uk'ana'amnandit midi y'ijty nbadu'uñindip.

Ja pøky midi xmi'ejtp

⁷ ¿Wa'aním jøts ku ja kutujk pyøkyi? ¡Ka'ap! Ku jeexyip ja kutujk kya'ity, ka' øts jeexyip nnijawi ti pøky'ajtp, ku ja jeexyip tkanigajpxy kudam ja pyøkyi ku ja nmigu'uk pyikta'aky njanchpøkwa'anxant. ⁸ Ja'agøjxpts ja pøky tø myøjtøki jøts ja myøj'aty. Pøni sã ja kutujk yja'ane'emy jade'ents øts ja nnijawi mididi'ibi ka'ø y, jøts øts ja jinaxy nduñ sãm øts y'ijty nga'adi'ich ku øts ja kutujk nganijawinim. Ku ja kutujk kya'ity, ka'ats ø nnijawi mididi pøky. ⁹ Tø øts jade'en njaty ku ja kutujk ka' nnijawinim, tøøp ø njawi n'adi'ich, ka' njawi ja pøky. Kuts ø tø nnijawi sã kutujk y'ane'emy, jøts øts ja nbøky njawi yjaaktyimyajadak'adi'ich, jøts øts ja kawindem paadyim xuk'ijxy ja øy'ajtin ja kunuu'kxin. ¹⁰ Wimbet øts ja nduñ sã ja yja'ane'emy, mididi'ibik øts idø'øn xukpaatp ja øy'ajtin, tø øts ja ne'egi xyikpøkpyety. ¹¹ Ja pøky ne'egi nankmyøjtøjkiyip pøni sã ja kutujk y'ane'emy jøts øts ja win'øø'nin tø xmø'ø y. Nay ja kutujk øts jadigojk xanikajpxp ja o'jkin tigø'øyin.

¹² Ja kutujk, øy ja', jøts øy wa'ats yikutuky nayide'en, øy'ajtingøjxp tiy'ajtingøjxp yikutuky. ¹³ Jøts pøni øy tam ja kutujk, ¿sudsots øts ja xpayø'ø y, jøts øts ja ñamyayi xuk'ejxni ja o'jkin tigø'øyin? Jøts øy ja kutujk, ja pøky øts jade'en xyik'ejtnip øøky tigø y, ka' ti jøp'ejxin, jøts øts ja jade'en xuknijawi jøts ku ja' pyøkyi; tamibøki mididi ø y, jøts øts ja kutujk jade'en xuknijawi jøts ku ja pøky ni sudso'ampy kya'øyi.

¹⁴ Jøts nnija'windip adøm jøts ku ja kutujk Dios tja'aji. Jøts pojkpitumbijaa'y'ajtp øts, jade'en'ampy øts ja pøky xmimajada'aky. ¹⁵ Ka' øts nja'gyuki pø ti ø xajtp, tum

jiwimbejts ø nduñ, kuts ja njatunwa'añ midi øy, ja kya'øybi øts ne'egi xmimajadakp midi njagatunwampy. ¹⁶ Kuts øts ja nduñ ja ka'øybi midi njagawampy, jade'engøjxpnijawī ku ja kutujk y'øyi, ja'abi kutujk ka'axi tyikutuky jøts ja'abi ndu'unint. ¹⁷ Kidi øtsip ja kø'øm ñamyayi jade'en ndyimyjatumpy, ja pøky jade'en adøtsp midi ø nnikøjxp'ajtpy. ¹⁸ Nnija'wip øts sa jaa'y'ajtin yikjagyepy, niwine'en ja ka'øy'ajtin kyayikmøødi; njatsøky'ajtpy øts jøts ja øybi ndu'unt, ni ka'apts øts ja nduñ. ¹⁹ Ka' øts ja øybi tsujpi nduñ midi njatsøjky, tum ja ka'øybi ø ndun'adichpy midi njagatunwampy. ²⁰ Kuts øts idø'øn ja nduñ jade'en midi ø ngatsøjky, ka'ap øts ja kø'øm ndsøkyøjxp nduñ, pø ja pøkxyi øts ja jade'en xuktump midi ø nnikøjxp'ajtpy.

²¹ Jade'en njaty ngubety, ku øts ja njatunwa'añ midi øy midi tsuj jøts tum ja ka'øybi ø ndumpy. ²² Wamp øts n'am njotp jøts ku øts ndsojki ja Dios kyutujk; ²³ kuts ø kø'øm nnay'ijxyi, jøts ø njawi jøts ku ja jaa'y'ajtin ka'ap jade'en ttsøky sam ø njawinmay, ja pøkyts idø'øn xuktump midi ø nnikøjxp'ajtpy, jøts ja' ø xkamajstutp jøts ja øybi ndu'unt.

²⁴⁻²⁵ Ja Dios øts ndagødøjkip ja nwinmaa'yin jøts øts nbaduujnit ja kyutujk, jøts øts ja njaa'y'ajtin ja' ja y'adsinaapy ja pøkyu'unin, ja' ja mimajadaajkip. ¡Ti ø njanch'ayøøy! ¿Pøn øts ja pøky xuknitso'ok'atp midi øts jam nikøjxp'ajtpy, midi øts xyik'ookwamp xyiktigøøwyamp? Kuuyi Dios amuum, nwindson'ajtim Jesucristo køjxp yikpaaty ja nitso'ok'ajtin ja'ayi. ¡Janch møj ja Dios!

8

Ja jujky'ajtin midi Dios xmøø'yimp

¹ Pøn tmøøt'ejttip ja Jesucristo ka'ap Dios Teety ja mibaat tyaguwanīyidit jøts ja y'ayo'odit, kumi ka'ap ja t'ukyikmøj t'ukyikmøjtøjkiñidi ja pøky. ² Ja Espíritu Santo midi tyajkp ja jujky'ajtin xemikøjxp ku nmøøt'ejtint ja nwindson'ajtim Jesucristo, ja' øts ja pøky tø xukniwa'aach midi øts øøky tigøy tø y'ity xyik'ejtnip. ³ Jade'en'ampy ja kutujk y'ijty kyamajada'aky ku adøm n'ambojkpitu'uñim nadsaachpøjkpitu'uñim. Tøts ja Dios Teety tkexy ja y'U'nk, jøts ja nayide'en tnanky'ijxyi sam ja jaa'yin, jøts ja tku'o'jki ja pøky. Xjats ja tø tmimajada'aky jade'en'ampy ja pøky, jøts adøm ja ka'ap x'ukmimajadaajkna'am. ⁴ Ja'agøjxp ja jade'en tø ttuñ jøts adøm ja kyutujk ja wa'ats nbaduujna'am, pø ja'ayixi adøm ja Espíritu Santo yja' nbawinmaajyam, jøts kidi kø'øm winmaa'ñip adøm nyikmajadaajkyim.

⁵ Pøn kaniwaajtsipnim ja pøky, ja' yjotmay'ajttip sa kø'øm wyinmaydi; pønts tpaduujnidip ja Espíritu Santo

yja', nay Diosts chøky'ajtin ja ja'ayi pyaduujnidip. ⁶ Jøts ku jade'en njotmay'ajtin sa kò'øm nwinnmaa'yin, yø yjade'embidø'øn yikwindigøøpy; kuts njotmay'ajtin ja Dios yja', ja'ats xukpaajtimp ja jujky'ajtin xemikøjxp, jøts ja øy'ajtin midi Dios yajkpy. ⁷ Pøn ja kò'øm winmaa'ñ tyiktundip sa kò'øm wyinnmaydi, ja Dios ja jade'en myidsepøjktip kumi ka'ap Dios kyutujuk ja ttsojkidi, jøts nika'ats tjajtmidi sa tpadu'undit. ⁸ Paty idø'øn pøn ja'ayi ttundip ja kyø'ømwinmaa'ñ midi pøkmyøøt, ka'ap Dios ja mibaat jade'en twindsø'øgidit.

⁹ Jøts meets, kumi ka'ap meets x'ukyiktuni ja mgø'ømwinmaa'ñ, ja Diosts meets ja y'Espíritu Santo mjagyajpip, ja' mee myikjujky'ajtniyidi, pø ixamxi ja xnikøjxp'ajtnidi. Pønts tkayiktuujnip ja Espíritu Santo, ka'ap Cristo ja yja'aty nayide'en. ¹⁰ Pøni mmøøt'ejtidipts meets ja Cristo, øøky windigøyts ja pøky ñamyayi ñøjkxni møøt ja mnine'kxti, jøts ja anmija'win ne'egi yjujky'aty ja'agøjxp ku ja Dios tø mgupikyidi. ¹¹ Pøni mjanchmøøt'ajtidips ja Dios Espíritu Santo, midi ja nwindson'ajtim Jesucristo ojts jadigojk xemikøjxp yikjujkyipyki, nay ja Diosts meets ja mnine'kx kò'øm yikjujkyøkip, jøts jadigojk xemikøjxp mjujky'attit.

¹² Jøts xpaat'ajtindip adøm, migu'uktøjk, jøts ka'ap njujky'ajtindit pøky agujkpy midi ttuktump ja kò'øm winmaa'ñ. ¹³ Pøni mdunwandips jade'en sa ja pøkyu'unin, øøky mee m'ejtni, kudigøy mee m'ejtni; pøni m'ajot'ajttips ja Dios Espíritu Santo jøts ja xukmimajada'akti ja mbøky, mjujky'atpts meets jade'en xemikøjxp.

¹⁴ Ja' ja Dios Teety y'u'nk'ajtpy pøn ja Espíritu Santo ja tyukpudøjkip jøts ja wyinnmaa'ñ ja tyiktøøji tyiktudaajki. ¹⁵ Ku myikmo'odi ja Espíritu Santo, kidi ja'ajip ja myik-tanimøø'yidip jøts meets tsø'øgi jawi myik'etidit, pø ja Espíritu Santoxi meets ja Dios mmøøjyidip jøts m'u'nk'atidit ja Dios, jøts ja' idø'øn xyikwa'anindip amgujk jotkujk ku adøm ja ndeety'ajtyim. ¹⁶ Ja'abi Espíritu Santo majada'kp, jøts adøm ja tu'uk amumjoojt xukjanchja'want jøts ku adøm ja Dios x'u'nk'ajtyindi. ¹⁷ Ja' adøm xja'ajtindip, paty adøm nayide'en ja Dios xmø'øyindit ja jujky'ajtin midi ja tø twanda'aky, midi ja xmøøpwy'a'anindip. Midi ja Cristo yikmøøpy, nay ja'ats adøm yikmø'øyindip. Pøni ngupøjkyindip adøm ja ayo'on sa ja tø y'ayøy, winets adøm ja nay ja'abi øy'ajtin xukpaajtint midi ja yikmøøy.

¹⁸ Kidi nayide'enip ja' sa adøm ixyam ja ayo'on nbaajtyindi, ka'ap ja jade'en tmi'abaaty midi dø'øn Dios kyunuu'kxin'ajtpy, midi dø'øn jaanim nbaajtindip n'ejxindip. ¹⁹ Tuki'iyi midi ja Dios tø tyikøjy, yjanchja'awejnip ja nayide'en juuninim yja'att ja et ja xøøw ku ja Dios

tyiknigaxø'økt pøn jaty ja y'u'ngip, pøn jaty ja yja'ajtpy.
²⁰ Nayide'en amuum ja naxwii'ñit tø y'ayo'ombaaty Adán pyøkyøxp, kidi kyø'ømdsojkingøxpip ja naxwii'ñit ja jade'en yjaty, ja Dios ja jade'en tø tyanibiktaagi; yikmøøpyts ja jøp'ijxy'ajtin jøts ja øy juuni ja øy'ajtin jadigojk tpaatt,
²¹ jøts ja Dios ja yiktigajtsmiyit amuum, nay ja'abi øy'ajtin tpaatt midi ja jaa'y yikmo'odip pøn jaty ja Dios u'nk'ajtidip, jøts ja ñiwa'adsit nayide'en ku ja tø pyøkpyety, ku ja tø wyindigøy. ²² Jade'en ixyam yjaty ja naxwii'ñit midi ja Dios tø tyik'øyi, sam tu'uk ja tø'øxyøjk y'amnipiky chaachnipiky ja y'u'nk ku kye'exy, amuum tmigii'pxy tmibø'øty. ²³ Jøts kidi ja naxwii'ñip jade'en ja'ayi tyimyjajtp, nayide'en adøm njajtma'an ku adøm tø ayo'on nbaajtyim, øy adøm ja Dios ja y'Espíritu Santo tø xmø'øyim ejxpajt'ajtin, ja'agøxp ku xjaaktukpaatwa'añimnimdi midi paat'ajtiyidip pøn jaty ja Dios u'nk'ajtidip. Njantyimyjøp'ijxy'ajtyindip adøm, jøts ku øy juuni yja'att ja xøøw ku adøm ja Dios amuum xja'ajtindit ejxim tu'uk ja u'nkteedyin, jøts ja xyiktigajtsa'ant ja nne'kx. ²⁴ Janchja'wingøxp ja'abi nitsoojkin yikpaaty; kuts ja janchja'win yikmøøt'aty, ja' idø'on tyijpy ku adøm n'awijxyindinim midi ngapaajtyindipnim. Jaa ku ja jeexyip yikmøøt'ajtni, ¿tits idø'on jaakyik'awexp? ²⁵ Kuts adøm idø'on jade'en njøp'ijxyindi midi kayikmøø'yindipnim, yiktudakpy ja tsinaa'yin jøts ja winmaa'ñ ja'.

²⁶ Jøts nay ja Dios Espíritu Santo adøm xpudøjkamp mā nayja'wiyam nduu'dujkyim, ku niti winmaa'ñ, niti aaw, niti ayuujk ngajagyejpyindi, jøts ka' ja winmaa'ñ nbaajtyindi sudso nmøøtmadyaajkint ja Diosu'nk. Nay Espíritu Santots kø'øm ja Dios Teety t'amidoop ja pudøjkin sa nduu'baajtint nduu'ejxint, ja'agøxp ku tjaty sudso øy ja Dios Teety tminuu'kxa'akt. ²⁷ Jøts wa'ats ja Dios Teety xnija'wa'am sa jaty pønjabøn wyinmay, jøts ja ñimadøyi Espíritu Santo sa jaty ja wya'añ ku ja xku'amido'owam sam ja Dios Teety kø'øm ttamidsøky pøn jaty ja yja'ajtpy.

Cristo køjxp nmajadaajkyindi

²⁸ Nnija'windipts ku ndsojkindit ja Dios, yajkpts ja pudøjkin ja' pøni mā jaty sagasa njajtyindi, jøts jade'en tyik'øpyidsimy pøn jaty ja tø twi'ixy, sa ja jawyeen tø ttanibiktaagi kø'øm. ²⁹ Tø ja Dios Teety twi'ixy patki'jyi ja yjaa'y jøts ja tø twiwich. Tøøyip ttanibiktaagi jøts yjaa'y'attit nayide'en sa ja Dios U'nk yjaa'y'aty, pøn tnigubajk'ajtp ja jaa'y pøn jaty ja Dios Teety ja'ajtidip, tum uch tum migu'uk ja tjawi niduki'iyi. ³⁰ Pøn ja Dios tø ttanibiktaagi jade'en patki'jyi, jøts ja tø twaadsøy; kuts ja tø ñimiñiyi, jøts ja tø tkupiky, winets ja nayide'en tø ttamini'adsøwi ja øy'ajtin amuum.

³¹ ¿Sats adøm ja nwa'anin ndejint? Pø amuumxi adøm ja Dios møøt n'ijtyindi, ¿pønts adøm xnimyimajadaajkimp jade'en? ³² Ka'ap ja Dios t'ama'at'ajty ja y'U'nk, kyøyajk ja' jøts ja y'ookt adøm nbøkyøjxp; ¿sudso dø'øn ja ndejint adøm xkamøøgyøjxint tuki'iyi midi myøøt'ajtpy, pøni tødam ja kyøøm U'nk jawyeen tø xaniguejxim? ¿Tiku dø'øn ja ndejint tkayakt? ³³ Øy pøn tjani'øøniwya'añ ja jaa'y pøn ja Dios tø wyi'ijxyidi, pø Diosxi ja kø'øm tø kyupikyidi, ³⁴ ¿pønts ja mibaat nidyani'igutujk'atidip jøts ja tpaattit ja ayo'on? Pø ja Cristoxi ja tø kyu'oogiyidi, jøts nay ja'ats tø yjukpyiky xemikøjxp, Dios Teetyts ja amuum møøt y'ity, jøts ja' adøm jam xni'amido'owamp pøni sa ndyimyajtyindi ndyimgyubejtyindi. ³⁵ Ku xpa'ayø'øyim ja Cristo, ¿pøn adøm ja xnidyukmajtstuujtimp ja pya'ayo'owin? Nipøn adøm ja xkadukmajtstuujtint, wan tjati'ayo'oni, øy njajotmay'ø'jkyim, øy njayikjemdu'uñindi njayiktedu'uñindi, wan yuu tja'ity, uk ku wet naamy xka'ejtxindi, uk ku tsep, uk o'jkin tigø'øyin yjayikpaaty. ³⁶ Pø yide'enxi jap nøkyijxpy wya'añ: Ejtp øøts ja jaa'y xyik'ookwa'añ ja'agøjxp ku øø nbaduujni ja mja';

jade'en øøts nyiktuñ sa jiyujk sa borreek y'ookwa'añ.

³⁷ Øy adøm jade'en njajajtyindi, ne'egits adøm ja jinaxy ndyimyimajadaajkyindi ja' myøk'ajtingøjxp pøn ja pya'ayo'owin tø xmø'øyindi. ³⁸ Jade'ents ø nwa'añ jøts ku niti nipøn xkadukmajtstuujtint mibaat ja Dios pya'ayo'owin, nja'ø'jkyindi njadigø'øyindi, uk njadyimyajajuky'ajtyindi. Ni ja ankilis ja xkadukmajtstuujtindit uk yjayikutujkpitøjkidi, yjadyimyajaja'ajidi pøn jap tsajpjøtpy uk yjamajidi. Ni ja xøøw ni ja jumøjt midi ixyam yø'øpy, uk midi memp kidakpnim, nija' adøm ja xkadukmajtstuujtindit. ³⁹ Wan ti tkøjxpi, uk wan ti tkøjki, wine'en Dios tø tyikøjy niti kyamay yjade'embi jøts adøm nmajtstuujtindit ja Dios pya'ayo'owin, midi ja tø tyiknigaxi'iky nwindson'ajtim Jesucristo køjxp.

9

Dios ja Israelit jaa'y tø wyi'ijxyidi

¹ Tiy janch ø ngajpxy, pø ja Cristoxi øts njanchja'wip, ka'ap ø ndaabyaaty; ja Dios øts y'Espíritu Santo wa'ats xuknija'wip jøts ku øts tiy'ajtingøjxp ngajpxy. ² Janch jotmay'oo'kp øts, ndyimchaachkyuwinma'ayip øts kajaa, ³ jøts wamp øts, øy meets ayo'on patki'py ndyimgyu'ettit jøts ja Cristo ngamøøt'etnit pøni tsojkip jade'en, nugo ku øts nmigu'uktøjk n'ødyuñ jøts xpaattit ja Dios, wine'en ndukojpk'ajtyindi. ⁴ Ja Israelxi ja tyeety'apidip, jøts ja' Dios tø y'a'ejxiyidi jøts yjagyepyidi. Jøts ojts ja kø'øm ja Dios kyunuu'kxin t'ejxiyidi

tnija'wiyidi, jøts ja' ja møøjyidøø ja tiy'ajtin sudso ja jadigojk
 ñitaniiyidit ja Dios. Jøts nay ja' ja ttagødøjkiyidøø ja Moisés kyu-
 tujk, jøts ja windsø'jkin midi ja tyu'undip jam mā ja chaptøjkti.
 Jøts nay ja' ja Dios ttukmidaajnidøø ja wyanda'aky jøts ku ja
 y'ødyunidit. ⁵ Tu'ugyi aats kugoj ja'adi pøn jaty israelit jaa'dyi;
 jøts nay ja' ja tyeety'apidip pøn adøm ndeety'ap'ajtyindip,
 nayide'ents ja Cristo, pø adømxi ja' ñamyayi njaa'y, jøts køjy
 ja'ani ku ja amuum tñitanit ti jaty ejtp naxwiiñ, pø Diosxi
 ja', windsø'øgi winjawi ja y'ity xemikøjxp. Jade'en idø'øn ja
 y'ejxi. ⁶⁻⁷ Kidits nwa'añim jøts ku ja Dios tkayik'adukñim
 ja wyanda'aky midi ja møjaa'y Israel yiktaniwandaajkøø
 wine'en y'ap y'ok ja tø ñajtska'axidi. Ka'ap ja Dios ja'ayi tø
 twi'ixy ja'ayi pøn ja Abraham y'apteety'ajtip; pø yide'enxi Dios
 ja wyinaty tø ñii'mxyi: "Nayi mets mnigojpk'ajtpy ja Isaac
 y'u'nk y'una'jkti pøni wine'en ja ñajtska'axidi." ⁸ Jade'ents
 adøm nnija'wa'am jøts ku Dios ka'ap t'u'nk'aty pøni mā
 pøn jadu'uk jadu'uk kyugajpi, wan t'israelit jaa'yidi wan
 tka'israelit jaa'yidi. Ja' dø'øn Dios y'u'nk'ajtpy pøn tjø'p'ejxtip
 ja wyandaajkin. ⁹ Pø yide'enxi ja Abraham ja Dios ñimaajyøø
 ku ja Dios wyandaajky: "Tiempj køjxp ø nme'ent, u'nkpaatp
 yø mnidø'øxy Sara."

¹⁰ Jøts kidi ja'ayipts nadyu'ugyi yiktaniwandaajki ku ja
 y'u'nk ja tpaatt. Jabi nayide'enxi ja Rebeca ja y'una'jk
 tpaatmaa pøn ja Isaac tyeety'ajti, adøm ja ndeety'amøj.
¹¹⁻¹³ Jøts ka'anin ja wyinaty yjaja'atinim, kidyimkya'axtipnim
 ja wyinaty, ka'anin ja wyinaty yiknijawi sa ja y'adø'øtstit
 øy ka'øy, jøts ja Rebeca ja Dios ojs ñii'mxyiyi: "Ja myøjpi
 tmidu'ump ja myutskpi." Nayide'ents ja møøt tuknax tijy
 ku wya'añ ja Dios kyajpxy: "Nwinja'wip øts ja Jacob, jøts
 Esaú ka'." Xjats ja Dios jade'en xuknija'wa'am jøts ku ja
 kø'øm twi'ixy kyø'ømsojkingøjxp pøni pøn ja y'a'ejxip. Ka'
 tmøjpiktaajkiyi ja y'ødyu'unin kya'ødyu'unin.

¹⁴ ¿Tits adøm ñikyaajpximp? ¿Ti ja adøm nwa'anint jøts
 ku Dios ka' tyiy'adi'ich? ¡Pø ka'axi! ¹⁵ Pø yide'enxi ja
 Moisés yiknimaay: "N'ayo'ejxp øts ja' pøni pøn ø kø'øm
 n'ayo'ejxwampy, pøni pøn ø kø'øm nba'ayoowampy."
¹⁶ Jade'en'ampyts ka' chøkyi jøts adøm ngø'ømwinmaa'ñ
 ndamajadaajkint, pø ja Diosxi kø'øm x'ayo'ejxindipnim.
¹⁷ Pø patyxi ja Dios kyajpxy wya'añ ku Dios tnøjmi ja jaa'y
 pøn windsøn'ajtp jam Egipto: "Ja'agøjxp møj windsøn tø
 nyikjaty jøts øts ja nmøk'ajtin nyikwingaxi'iky ku mets
 nmimajada'aky, jøts øts nxøøw o madsoo yiknijawit." ¹⁸ Xjats
 idø'øn jade'en ja Dios t'ayo'ixy pøni pøn ja y'ayo'ejxwampy,
 jøts ja twinmaa'mbyiky pøni pøn ja kyayikmadogukiwyampy.

¹⁹ Winets meets idø'øn x'adsojimbett: "Pøni janch ku

yjade'eni, ¿tigøjxp Dios tpøky'ixy ja jaa'y? Jøts ¿pønts mibaat t'ukwindso'op ja Dios?" ²⁰ Jøts jaa'yts adøm, jøts ¿jaaktyimbyøn meets ku meets Dios yja' xkagupøjkit? ¿Ti ja ja tu'jts tnimaañit ja ñijaa'y pøn ja tø yik'øyi: "¿Tiku øts jade'en tø xyik'øyi?" ²¹ Pø ja tu'jtsna'abixi kø'øm pajtip pøni sa ja kø'øm tyik'øyiwyā'añ ja na'aknaajx; øy ja tyik'øyt ja tu'jts tu'uk midi øy midi tsuj jøts ja tu'ugyi ttanibiktaagi ti ja wya'ant, uk øyts ja nay ja'abi naajx tna'at jøts ja tyik'øyt jadu'uk ja tu'jts midi øy ti ñiwyā'ant.

²² Ku ja Dios tmidani jøts tmiduda'aky'aty ja jaa'y pøn ja tø yikjotma'adyi, pøn tyimyjapaajtniyidip jøts y'ayo'odit uk jøts ja tyimgyudigø'ødyit, ti ja kamaa'niyip, ixē ja ayo'on ja ttuktagida'aky jøts ja myøk'ajtin ja jade'en tnanky'eixit. ²³ Ots ja Dios jade'en ttuūñ, ka'ats adøm ja jade'en tø xuu'ñim, ja'agøjxp ku adøm ja xpa'ayø'øyindi jøts tnanky'ijxy jade'en mabaat ja tjagyepy ja myøk'ajtin, jøts ja t'ayo'ijxy pøn ja patki'jyip tø twi'ixy jøts ja ttukpaatwa'añ ja y'ø'y'ajtin. ²⁴ Tø ja Dios kø'øm xwi'ijxyindi, ku ja winaagin twi'ijxy ja israelit jaa'y, jøts nayide'en winaagin pøn ka'israelit jaa'dyi. ²⁵ Sam ja Dios ja kyajpxy ttamigaxiyiñ ja kyugajpxy Oseas, ku ja wyañ yide'en:

Pøn øts y'ity ngaja'ajtpy, ja' øts nja'bøkp,
pøn øts y'ity ngatsojktip, ja'ats ø ndsoktip.

²⁶ Nay jam et ja xemijukpyi Dios ja kø'øm yja'bøkidit mā ja yiknimaadyø: "Meets, ka' mee nja'aty."

²⁷ Kuts ja israelit jaa'dyi, pø yide'enxi ja kugajpxy Isaías wyañ: "Øy ja Israel mabaat ja y'u'nk y'una'jk yjamøjidi yjamayidi sam nøø'abu' myayin, niwinaagints ja'adi pøn nitso'ok'attip, ²⁸ jabi ka'pxy ja Dios ja y'ayuujk tpadu'unt sa ja tø wya'añ, ku ja tyiknaxkida'akt adsu'jky ja tiidyu'unin ya naxwiñ." ²⁹ Sam ja Isaías wyinaty jekyip tø wya'añ:

Ku ja Dios jeexyip tø tkayiknitso'ok'aty winaagin ja aats ja kugoj midi yikojpka'ajtp,

tø adøm jeexyip jade'en njajtna'am sa Sodomit kajp sa Gomorrit kajp ku ja tø kyudigøøgyøjxti.

Sa israelit jaa'y tka'øyjawidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky

³⁰ ¿Tits adøm ngajpxindip? Yjanchja'wingøjxpxi Dios ja tø kyupikyidi pøn ka'israelit jaa'dyi, yam ja y'ity tkajotmay'atti sa Dios ja kyupøkidit jøts ja ne'egi tø kyupikyidi. ³¹ Jøts ja israelit jaa'y, pøn ja kutujk tpadundip jøts ja jeexyip ja' ja Dios tyagupikyidi, ka'ap ja ne'egi yikupøkti ja'agøjxp ku ja kutujk ka'pxy tkabadundi. ³² Ka'ap ja twinmaydi jøts ku Dios ja tyagupøkidit ja janchja'win, ja' Dios ja tijy tagupøkidip ti jaty ja tyundip. Ja'ayi ja tyamøjti, ja'agøjxpts winguwopi jøpkuwopi

tmijatti ku ja nwindson'ajtim tō myiñ. ³³ Jade'en yjatti sam yiknigajpxy mā jap nōkyijpxy wya'añ yide'en:

Nyikaxø'økp øts jam Jerusalén tu'uk midi ja jaa'y nay'adsepi yjāwip jøts ka'ap ja pōn myayit;

pōni pōn ja tjanchja'wip, ka'ap ja windigø yjatt.

10

¹ Møk øts, migu'uktøjk, ja tsojkin njagyepy jøts øts ja Dios n'ajot'aty, jøts ø n'amidø y nbøktsø y jøts ja israelit jaa'y tnitso'ok'attit. ² Jade'en ø nwa'añ jøts ku ja tjatsojkti ja Dios, jade'en'ampy ku ka'ap tjatti. ³ Ka' tñijawidi sudso Dios tkupiky jaa'y; kyø'ømgutujk ja' yiktundip, ja' ja tijy tagupøkidip ja Dios, ni tkamøjpikta'akti ja' midi Dios ja tagupøkidip. ⁴ Pø ja'agøjpxxi ja Moisés kyutujk kya'uktuni, pø ixaanixi ja Cristo jøts tum ja'ats ja Dios kyupijky pōn ja tjanchja'wip.

⁵ Jøts ku Dios ja kutujk xagupøjkint, pø yide'enxi ja Moisés ja tjaay: “Pōni pōn tpadunwamp ja kutujk, ka'pxy tpadu'unt winets yikjujky'attit mā Dios.” ⁶ Jøts ku Dios xkupøjkin janchja'wingøjxp, yide'enxi ja wya'añ: “Kidi mwa'andi: ¿Pōndam nōjkxp tsajpjøtpy? —jøts ja Cristo mye'ent—; ⁷ jøts ni mgawa'andit: ¿Pōn jap nōjkxp mā ja o'jkin?” —jøts yjujkyøkt ja Cristo xemikøjxp. ⁸ Pø ka'axi yjade'eni, pø yide'enxi ja wya'añ: “Ka'ap yjagami ja nitso'ok'ajtin, ixa ja xmøødidi wingon”, ku xjanchjawidit sa ja øgyajpxy ømyadya'aky mduknijawiyidi midi øø ngajpxwa'kxpy. ⁹ Ku mwa'andit jøts ku ja Jesús ja' nwindson'ajtin'ajtyindip, jøts xjanchjawidit amumjoojt jøts ku Dios Teety ja tō yikjujkyiky xemikøjxp jadigojk jap oo'kpi y'agujky, winets xpaattit ja nitso'ok'ajtin. ¹⁰ Ja' ja Dios xagupøjkimp ku ja amuum njanchja'want, jøts ku n'am njotp pyidsø'ømint ja ayuujk, jøts nwa'anint jøts ku ja Jesucristo ja' nwindson'ajtim'ajtyindip, ja' xyiknitso'ok'ajtindip. ¹¹ Pø yide'enxi jap nōkyijpxy wya'añ: “Pōni pōn ja tjanchja'wip, ka'ap ja windigø yjatt.” ¹² Tu'ugyi nwindson'ajtim ja tñitani, wan t'israelitjaa'yidi uk wan ja tka'israelitjaa'yidi; ka'ap ja pōn t'ejxma'aty, myøøpy kyejpxy ja kyunuu'kxin pōni pōn ja t'ajot'ajtp, may'ampy ja tmø'øy. ¹³ Jabi yide'enxi wya'añ ja kyajpxy y'ayuujk: “Pōni pōn amumjoojt ja nitso'ok'ajtin t'amidoop nwindson'ajtimgøjxp, ja'ats nitso'ok'attip.” ¹⁴ Kuts ja pōn tkajanchjawidinim, ¿sudots ja t'amidojedit ja kyunuu'kxin? ¿Sudso ja tñijanchjawidit ku ja jeexyip kyayiktukmadowdinim pōni pōn ja', ku jeexyip kya'ity pōn ja nidyukmadowidip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky? ¹⁵ Pōnts tkajpxwa'kxp ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, ¿sudso ja jeexyip tñikyajpxwa'kxti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ku Dios ja jeexyip kyakexyidi? Pø patyxi jap nōkyijpxy

wya'añ: “iNdaxondaajkimp ja jaa'y pøn tkajpxwa'kxp ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky midi xukmado'owimp ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin!”

¹⁶ Ka'apts jaa'y niduki'iyi tmøjpikta'akti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky. Jade'en ja ttundi sa ja kugajpxy Isaías tnigajpxy ku ja wya'añ: “Dios Teety, ¿pøn ja m'øgyajpxy ja m'ømyadya'aky yjawí tø t'ukjanchjawí?” ¹⁷ Winet ja janchja'win yikjagyepy ku ja tø nmado'øyim jawyeen ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja Cristo nigajpxip.

¹⁸ Ti kuts ø nyiktø'øt, jøts ø nwa'ant: ¿Wan ndejint tø xkamadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky? ¡Pø tøxi xjamadowdi! Jabi ja'agøjpxi jap nøkyijpxy yide'en wya'añ:

Tø ja øy maðsoo yikmadowdi pøn ja tø tkajpxwa'kxti, tø ja øgyajpxy ja ømyadya'aky øy maðsoo yja'aty ya naxwiin.

¹⁹ Uk nwa'ants øts inet: ¿Wan Israelit kajp ndejint ti tkanijawidi? Jøts tøts ja Moisés ja Dios tyuknigajpxyi ku ja wya'añ:

Mdami'ama'at'atp meets ja wenk jaa'y ja nitso'ok'ajtin pøn kanayide'endi sa meets,

pøn tkanija'widip, ja'agøjxp meets ja xami'ambøkt.

²⁰ Jøts ja Isaías ja Dios yjaaktyimyikwa'animyí yide'en:

Pøn øts y'ijty xka'ixaadyip, tøts øts ja ne'egi ixyam xpaatti; tø øts ne'egi nnanky'ijxyi pøn øts y'ijty xkanija'widip.

²¹ Jøts ja Isaías ja Dios yjaakyikwa'añi ku ja tnigajpxy ja israelit jaa'y: “Tø øts kawine'en njawaadsøy ja jaa'dyi pøn kawindiy'oo'ktip, pøn niwine'enin kamadoodip.”

11

Ja Israelit jaa'y pøn winaaagin tpattip ja nitso'ok'ajtin

¹ Jøts ø nyiktiðyøki: ¿Tø ja Dios tyimyajtstu'uty ja Israelit kajp, ka'ap ja t'ukupøjkni? ¡Pø ka'axi! Israelit jaa'xyi øts kø'øm, tu'ugyi ja Abraham yik'aadsí yikojpki, ja Benjamín ø ndeety'apip.

² Jekyip ja Dios yø tja'biky yø israelit jaa'y; jøts ixyambaat tkamajtstu'uty. ¿Ti ka'ap meets ja Dios kya-jpxy y'ayuujk xnija'wiyi, ku yiknimadya'aky ja Elías, pøn ja Dios kyugajpxyip, ku ja ojts Dios t'ajot'aty jøts Dios ja ojts ttukmadøy sa Israelit jaa'y y'adø'øtsti? Ku ja wya'añ yide'en:

³ “Dios Teety, tø mgugajpxy yik'oo'kixyidi, tø yik-jejtkeyy ma jaty myikwindsø'øgi, nadyu'uk øts njaaktañ, jøts xyik'ookwandip øts nayide'en.”

⁴ Jøts Dios ja ojts yide'en y'adsøyi: “Tø øts abiky niwixujk mil ja jaa'y nwi'ejxti, pøn tkawinguxanaadyipnim ja awanax midi Baal yiktejp.”

⁵ Nayide'ents idø'øn ixyam yjajtkojmi, ja winaaagin pøn ja Dios tø wyi'ijxyidi, pøn ja kø'øm tø ttanibiktaagi y'ø'y'ajtingøjxp. ⁶ Ti tundaajk ja jaa'y øy ti pøn tjatuñ jøts tpaattit ja nitso'ok'ajtin,

pø ja Diosxi tanibiktaajkip kò'òm jòts ja tyik'awa'añ ja myøk'ajtin y'øy'ajtin. Ku jeexyip jade'en kò'òm ja' yiktama-jada'aky, jade'ents ja jeexyip tpaaty jòts ka'ap ja Dios y'øy'ajtin ti ñiwyā'añ.

⁷ Xjats ja israelit jaa'y jade'en winaagin tkapaatti sa y'ity yjawinmaydi, tòmts ja tpaatti ja øy'ajtin pøn ja Dios kò'òm tø wyi'ijxyidi, jòts jaayi jadu'uk wimbeets kugoots tmijatti, ni tkaja'gyukiyidi ja Dios yja'. ⁸ Jòts idø'øn ja jade'en yjaty sa jap nøkyijxpy wya'añ: "Dios ja kò'òm tuujnidip jòts ja kyadukjawiyidi sa y'adø'øtsti; ja win'ejxtip jòts ka' t'ejxpaatti, jamadoodip jòts ka' yja'gyukidi jòts jade'en ixyambaat yjatti."

⁹ Jòts nayide'en ja David ja Dios yikwa'anmiyi:

Wan ja'ayi ttajotkøxti ja xødu'unin ja miga'ayin mi'uujkin, jòts nay ja'ayi tyapøkpyattip jadigojk jòts ja yiktagubattit.

¹⁰ Wan t'etti wimbeets kugoots jòts kyaja'gyukidit, jòts ja xemikøxp yiktagubattip.

Sa nitso'ok'ajtin tpaatti pøn ka'israelit jaa'dyi

¹¹ ¿Ku dø'øn ja israelit jaa'y jade'en ja Dios tø tyuñidi, tø ja tyimwyindigøøgyøxti? iPø ka'axi! Øy idø'øn ja tø kyamad-owdi, tøts ja yjadu'ukpi tpaatti ja nitso'ok'ajtin pøn ka'israelit jaa'dyi, jòts ja tpa'ejxtit, jòts ja nayide'en ja janchja'win tjagyaptit sa pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹² Ku ja israelit jaa'y jawyeen kò'òm tø tkagupøkti ja Dios y'øy'ajtin ja'agøjxpts ja tø yikmo'odi pøn ka'israelit jaa'dyi, jòts ja jade'en'ampy pyaat'atyidi ja Dios yja'. Kuts ja israelit jaa'y jadigojk tmijotjimbejtkøxtit ja Dios, ¿ja ti ka'ats ja naxwii'ñit jaa'y ja kunuu'kxin nayide'en jawaani møj tpaattit?

¹³ Nyiknaxwampy øts nayide'en aaw ayuujk, jòts ø nduk-madoowa'andi meetsti pøn ka'israelit jaa'dyi. Pø meetsxi tø nyiktaniguexy ku øts ja Dios tø xkexy, jòts xnijawidit jòts ku øts ja ngajpxwa'kxin ka' ñiñugoji. ¹⁴ Kidi wanik jade'en winaagin ñitso'ok'atti ja nmi'israelit jaa'dyi ku mba'ejxidit nayide'en sa mee xpaaty ja nitso'ok'ajtin. ¹⁵ Jabi jade'enxi ja naxwii'ñit jaa'y tø tpaatti ja nøø' ja tuu' sudso ja Dios myaa'kxujkin tpaajtidit, ku ja Dios tø t'ats'ejxma'aty ja israelit jaa'y. ¿Tits idø'øn tyimyikpatp ku ja israelit jaa'y ja Dios jadigojk t'awimbetidit? Ja nitsoojkin idø'øn ja jadigojk pyatp pøn windiy'ejtnidip. ¹⁶ Ku ti t'ukja'biky ja Dios, amuumts ja tja'ajtkixy. Pøni myi'ijtpy ja ujts'aats ja ujtskojpk ja', nayide'ents inet ja tmi'ett amuum tuki'iyi møøt y'awaj y'axeeñ.

¹⁷ Jade'ents idø'øn ngajpxin ja israelit jaa'dyi sa ja kipy awaj midi ja olivo kipy y'awaj'ajtpy, jòts meets jade'en pøn ka'israelit jaa'dyi sa jadu'uk pa'olivo kipy y'awaj midi ñiñugo øy ma ujtsjøøjty ejtp. Kuts ja yikajtspøøty midi ja israelit jaa'y

kipy'ajttip ndejint, jøts meets ja mja' ne'egi jam yikøx'øøch mā dø'øn jam ja jadu'ukpi awaj tø wyinaky. Jøts meets ja jade'en xpaat'aty ja juiky'ajtin midi xemikøjxp, tu'ugyi ja m'aats mgojpk ñamyayi y'etti. ¹⁸ Ka'ats mnadyamikaxidit, kidi xuktamøjidi xuktamutskidi ja israelit jaa'y pøn ñamyayi ixwejtsidip ja Dios. Pøni m'adø'øtswandip jade'en, jawidi jøts ku nayi israelit jaa'y ñikøjxp idø'øn ja nitso'ok'ajtin tø mnimiñidi, kidi mgø'ømnikøjxpiti.

¹⁹ Mjawa'añ meets: "Janch jade'enimts, tøts ja yjiwa'akti jøts øøts ja ixyam ngudanaañip." ²⁰ Jade'en'ampyts ja yik'ixwetsti ku tkajanchjawidi ja Dios, jøts meets myikupiky jade'engøjxp ku ja xjanchjawidi. Kidits mnamyikexyidi, øyim yikxonim tuda'aky mnabyikta'agit. ²¹ Pø m'ejxtipxi mnija'widipxi ku Dios ja israelit jaa'y ja tkadamee'kxy, jøts nayide'ents meets ja mgadamaa'kxmiiyt ku jade'en m'adø'øtstit. ²² Jøts m'ejxtip mnija'widip jøts ku Dios janch øy, jøts tum ja tiy'ajtin yik-tumpy. Møk ja ttiidyuñ pøn ja midundigøjyip. Mmi'øy'ajtipts meets ja', jøts tu'ugyi xpayø'øyidit ja y'øy'ajtin; pøni ka'ap jade'en xpadundi, nayide'ents nøjkx mjatti sa ja israelit jaa'dyi. ²³ Kuts ja israelit jaa'y jadigojk tmiotjimbettit ja Dios jøts tjanchjawidit amumjoojt, kupøkidip ja jadigojk jøts ja juiky'ajtin myo'ojidit midi xemikøjxp; tyu'ump ja Dios jade'en, ti ja ka'ukmajyip. ²⁴ Sa meets ja tø mgupiky, jøts ka'ats meets mja'israelitjaa'yi, jøts tøts meets ja mmø'øyi ja nitso'ok'ajtin, iti kuts ja israelit jaa'y kyayikupøktit, pø ja'axi ja y'ity tyimy-japaat'ajtidip!

Ku Israelit jaa'y ñitso'ok'attit xemikøjxp

²⁵ Meets migu'uktøjkti, ndukmadoowandip ixyam jøts xnijawidit sa Dios ja wyinmaa'ñ tmøøt'aty, jøts ka' nugo mnay'agajpxidit jøts ku meets wijy'ajtin amuum xmøøt'ajtkixy: tø Israelit jaa'y ñamyayi y'amutski. Ejtpnim ja jade'en kunim ja yikupøktit namay pøn ka'Israelit jaa'dyi. ²⁶ Ku nøjkx jade'en tø y'ukjaty, winetnimts ja Israelit jaa'y ni'ijtyi ñitso'ok'attit, pø patyxi jap nøkyijxpy yide'en wya'añ: Kaxø'økp tu'uk ja Israelit jaa'y, ja yiknitsokpi, jøts ja' ttukniwa'ats'atp ja jaa'y ja ka'øybi pøn jaty ja Jacob t'aadsidip tkøjpkidip.

²⁷ Jøts ngajpxy n'ayuujk øts wyinaty jade'en nyik'adujkpy, ku øts ja nyikpøkwyat'atstit.

²⁸ Pøn israelit jaa'dyi, pøn tkagupøjktip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky sudso ja nitso'ok'ajtin yikpaaty, ejxma'jtniyidip ja Dios ja ñamyayi jøts meets ja mgunuu'kxyi; ka'aaps ja Dios ja tyimy'ixmachidi, tsojkidip ja' ja'agøjxp ku ja Dios kø'øm tø twi'ixy ja møjaa'dyøjk. ²⁹ Pø ka'axi Dios ja jadigojk

tpiky pøni ti ja yajkpy; pøni tø ja twi'ixy ja jaa'y, ¿sud-sots ja nugoyi t'ixmatst jadigojk? ³⁰ Meetsxi ja Dios y'ijty mga'ukmimadøpy, kuts ja israelit jaa'y ja tø tkamimadowdi, xjats meets ja Dios tø m'ayo'ijxyi. ³¹ Jøts ja nayide'en yjatti sa meets y'ijty xkamimadøyin ja Dios, ja'agøjxp ja jade'en ttuñ jøts ja jadigojk t'ayo'ext nayide'en sa mee tø myik'ayo'ijxyin. ³² Ja Dios jade'en kø'øm tø ttanibiktaagi jøts ja niduknax kyayikmimado'ot, ja'agøjxp ja jade'en ttuñ jøts o pøngapøn tuknax ja ttuk'ext ja pya'ayo'ajtin.

³³ ¡Ka'ap jade'en ti tmi'abaaty sa ja Dios ja øy'ajtin tjagyepy, sa ja wijy'ajtin, sa ja ja'gyukin tmøødi! Ka'ap pøn tmiwinmaa'nbyaaty pøni sa wyinmay, pøni midi tyunwampy, ma ñøjkxwa'añ yja'atwa'añ. ³⁴ “¿Pøn tniñija'wip sa ja Dios wyinmaa'ñ? ¿Uk pøn ja tyukjaty jøts ja jade'en ttu'unt? ³⁵ ¿Uk pøn ja Dios jawyeen ti tø tmø'øy, jøts ja ja' ttaguyaki midi ja xmø'øyimp?” ³⁶ Tum ja Dios amuum tja'ajtkøjxp jøts ja' tyik'øiygøjxp, jøts ja tyiktunwa'añ pøni ti jaty ja tø tyik'øyi. ¡Kunuu'kxy etpyim ja Dios xemikøjxp! Jade'en idø'øn y'ejxi tyiyi.

12

Midi chøjkpy ja Dios ku ja nnadyagødøjkant

¹ Kø'øm mee migu'uktøjk ja Dios amuum mnadyamiyoxit. Øy'ajtp jøts jade'en xu'undit midi ja y'øyya'wip kyunuu'kxyja'wip, ja' ñamyayi mdawindsø'øgidip ja Dios. Ku ja x'ayo'ijxyindi, jade'en mee nminuu'kxa'aky jøts jade'en xu'undit. ² Kidi jade'en mdsinay'adø'tstti sa xuktu'uñin ja kø'ømgutujk, ja kø'ømwinmaa'ñ. Mijotjimbetti ja Dios jøts ja mwinnmaa'ñ nayide'en tyigatstit, winets ja jujky'ajtin xpaattit midi amuum myiktigatsidip jøts jade'en xnijawidit midi ja Dios chøjkpy, ja øybi ja tsujpi midi ja Dios mda'øyya'wiyidip, midi øy wa'ats pidsømp.

³ Yide'en øts ja Dios xanigutujk'aty y'øyyajtingøjxp, jøts ja' mee ndukmadøpy, kidi nugo mnadyamøjpikta'agyidi pøni ti jam jadu'uk jadu'uk yjajtpy. Pøni mabaat ja Dios kø'øm tø mdukjatyidi, ja' mja'gyukidip. ⁴ Ka' nduknax'ajtyindi, nayide'en sam ja nine'kx yikjagyepy may jøøp yikmøødi, jøts ka' tum ja' wya'añ pøni ti tu'uk wya'añ, ⁵ nayide'ents adøm idø'ønmidi, øy adøm mabaat njamaya'am, tu'ugyits adøm ja Cristo xja'ajtyindi, jøts nixem niyam ni'amuki n'ijtyindi sa kø'teky tkamajststu'uty ja nine'kx.

⁶ Kija' ja Dios xyikwinmaa'nbyaajtyindi pøni sa ja kø'øm ttamidsøky nidu'uk jaty. Wants tyiktunkpaajtyindi øy yikxon. Pøni tø Dios xmø'øym ja wejin kajin jøts ngajpxnajxa'ant ja y'ayuujk midi ja tø xmø'øym, ndu'unindipts ja jade'en

pøni mabaat ja janchja'win xukjagyejpyindi; ⁷ jøts pøni tøts ja xmø'øyim ja wejin kajin jøts ja nmigu'uk nduujna'ant ja y'øybi, mbadu'unindipts idø'on ja jade'en. Jøts pøni pøn ja Dios tø myø'øyi jøts yik'ixpøkt, ja'ats idø'on ja tyu'ump; ⁸ jøts pøni jamts pøn tø yikmø'øy jøts tkajpxjot'amøjkit ja myigu'uk, ja'ats idø'on ja tyu'ump. Pøni jamts pøn øy ti tyajkwā'añ, ka'ap kyø'ømwinmaa'ñ tyikyø'øty jøts ja ja' ttaguyakit øy ti. Pøni jamts pøn yikmøpy jøts ja tnøø'mo'ot ttuu'mo'ot ja myigu'uk, yikxonimts t'ext tuda'aky'ampy; jøts pøni pøn tpudøjkidip ja ayoobi jaa'y pøn ti ka'ejtxidip, ejtni xoni dø'on tpudøkidit.

Sa pyaat'atyti ttu'undit pøn ja Cristo yjanchja'widip

⁹ Nabya'ayowidi nixem niyam. Yikjiwa'akti ja ka'øybi, jøts tundi ja' midi øy midi tsuj, midi ja Dios kyupiky'ajtpy.

¹⁰ Yik'awa'andi ja amigu'uk'ajtin jøts nixem niyam mnamyayidit wine'en Dios mja'atyidi, nawyindsø'øgyidi nixem niyam, kidi pøn xkamøj'ejxti.

¹¹ Jotmay'atti ja Dios, kidi mnuuxidi, amumjoojt xmidu'undit ja Dios.

¹² Taxonda'akti jøts ku ja myikmo'odit midi mjøp'ejxtip; jøts kidi nugo x'ayojidi wine'en mjemjatti mdejatti, jøts kidi x'ixmatsti ja Dios'ajot'ajtin nijuuni.

¹³ Pøni jam ti kya'ijtyxidi pøn ja Dios yjanchja'widip, pudøkidits; øyim yikxon xyikja'attit xyiktsoondit pøni pøn mbaajtidip m'ejxidip mjøn jotp mdøjkjotp.

¹⁴ Pøni pøn mga'ødyuujnidip, tagødøkidi ja Dios. Jøts amidowdi wan tyikunuu'kxti jøts kidi meets ja jawyeen xka'ødyijy.

¹⁵ Xonda'akti nayide'en pøni xondaktip ja mmigu'uk, tsaachjawidits nayide'en pøni jiidyp yaxtip.

¹⁶ Namyayidi nixem niyam, yikxon mdsøonidit mdanidit. Kidi mnamyikexyidi, møøt'etti pøn ayoobi jaa'y'ajttip. Kidi mwa'andi jøts ku meets nadyu'uk tuki'iyi xjaty.

¹⁷ Pøni tø pøn mga'ødyuñidi, kidits meets ja nayide'en xunwimbejtmidi. Ejtp xu'undit ja y'øybi øy madsøo.

¹⁸ Yik'amijatti mabaat mmajada'akti, jøts yikxon xmøøtsøonidit xmøøtanidit ja mmigu'uktøjk, amuum ja tuda'aky'ajtin xyiktu'undit. ¹⁹ Kidi mee migu'uk kø'øm xagubety ja mmidsep pøni sa ja mduñidi, ja Diosxi kø'øm yik'ayo'ombaadiditnim; jabi yide'enxi jap nøkyijxpy wya'añ:

“Øts xpaat'ajtp jøts øts ja ndiidyu'undit; øts ja ndagubattip, nømpxi Dios.” ²⁰ Jøts nayide'en ja wya'añ, jøts ku tijy x'ødyu'undit pøn mmijotma'jtidip, wan ja tka'uknagyumayidi.

²¹ Kidi ja ka'øybi mmimajada'agyi, jaa ja xmimajada'akt ku tum ja øybi xu'unt.

13

¹ Mimadowdi ja windsøndøjk. Pø Diosxi kò'òm tò tyikutuky jòts ja kudunktøjk yja'attit. ² Pøni pønts ja tkamimadoowampy, ja' idø'øn ja wyinaty kyamimadøøpy pøn ja tò tyikutuky jòts ku ja yja'attit. Pønts jade'en adø'øtswamp, pøky ja taja'adidip jòts ja nøjkx yiktiidyundi. ³ Jòts kidi ja'ajip ja kudunktøjk ñija'ajttip jòts ja t'adsø'øgidit pøn øyja'a'y'ajttip, pø ja'axi ja ñija'ajttip jòts ja tiidyu'undit pøn tundigøødyip. Pøni ka'ats tsø'øgi jawi mnachøkyi jòts jade'en xwingunøjkxit ja kudunktøjk, jaa'y'ats yikxon jòts ja kudunktøjk niti mgadamatsit, ⁴ pø ja'axi Dios ja tò tyanibiktaagiyidi jòts ja øybi xu'unt. Kuts kò'òm mga'øyja'a'y'att, pøkyjawits mets ja mbøky; pø kidi nugojpxi ja kudunktøjk ja møk'ajtin tjagyapti ku ja tyiidyundi, pø ja'axi Dios ja tò tyanibiktaagiyidi ku ja tò tyikutuky, jòts ja tiidyu'undit tiy'ajtingøjxp pøn tundigøødyip. ⁵ Ja'agøjxp pya'at'aty ximimado'odit ja kudunktøjk pø mwinmaadyipxi, kidi ja'agøjxpip ja nugo xundi jòts ja mgatiidyundi. ⁶ Nay ja'axi ja Dios tyikutujkp jòts ja kuguju'uyin xmo'odit ja kudunktøjk; pø nay ja Diosxi ja tò tyanibiktaagiyidi jòts ja jade'en ja tyaju-jky'ajtin tpaattit, jòts jade'en mjaaknigudunk'atidyidit.

⁷ Migubajtkøxtits pøni pøn jaty jam mmiyoj'ajttip. Pøni jam pøn kyayakñim kyagubetynim, wants ja tyakti; uk jamts pøn ti tkagujuynim tkagubetynim, wants ja tkugujuy tkugubety; pøni pøn jam ja windsø'jkin tyiktigøøpy, wan ja windsø'jkin tjagyepy; jòts pøni pøn jam ja amigu'uk'ajtin tyiktigøøpy, wan t'amigu'uk'aty ja myigu'uk. ⁸ Ka' ti pøn xamiyoj'attit, ja tsojkin ja pa'ayo'owin ja' idø'øn tiy xem yam mjagyaptip; ku jade'en xu'undit, ja kutujkts meets idø'øn wyinaty jade'en tò ximimadøy. ⁹ Pø nømpxi ja Dios y'ana'amin: “Kidi mnidø'øxy kidi mniyaa'y mnabyøjkxiyidi, kidi myikjaa'y'øøky, kidi mmeech, kidi mdaay'aty, kidi xami'ama'at'aty ja mmigu'uk pyikta'aky”; jòts tuki'iyi ja Dios y'ana'amin tu'ugyi ja yide'en y'ayuujkpidsimy: “Mba'ayo'op ja mmigu'uk nayide'en ejxindam kò'òm mnabya'ayøyin.” ¹⁰ Pøn ja tsojkin, pøn ja pa'ayo'owin tjagyajp, ka'ap ja tmidundigøy ja myigu'uk; jade'en'ampy ja Dios tkupik'atkixy ku ja tsojkin nyiktu'unint, jòts jade'en niwine'en ja kutujk kyayikmidundigøy.

¹¹ Jòts tò tyimbyaaty ja et ja xøøw, tajotigøjyidi ja Dios yja'. Tyimwyingomp ja ayo'on winets xpaattit amuum ja nitso'ok'ajtin. Nax'adøts pø et ja xøøw, ka'ap y'ity jaakjade'en ku njanchja'wiy'okwa'añindi miduk'ojk ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky. ¹² Ka'pxnip ja et ja xøøw, tyimdyukmibaat'ajtpy ja Dios; wants tmajtstuuftyindi ja ka'ødyu'unin ja pøkyu'unin, jòts jøp'ijxy nnanky'ejtna'andit,

tum ja øybi wa'atspi nyiktu'unindip midi kapøkmyøøt. ¹³ Wan tuda'aky tjaa'y'ajtna'andi sam pyaat'atyí pøn tnija'widip ja Dios. Jøts kidi ja' ndunk'ajtyindi ja nøø ja mu'uk, uk ja pøjp ja tsa'pxp, nmiga'ayin nmi'uujkin, uk nnamyøøt'atwa'añindi øy pøn møøt, uk ja tsep ja' njotmay'ajtyimp, uk ndami'ama'at'ajtyindip ja nmigu'uk øy ti. ¹⁴ Kidi jade'en m'adø'øtsti, tu'ugyi nwindson'ajtim Jesucristo xpadu'undit sa ja ya chinaay, jøts kyamøjtøkidit ja mbøktyu'unindi.

14

Kidi mmigu'uk xpagajpxy

¹ Pøni jam pøn myajada'aky kyamajada'aky yjanchja'wingøjxp, kupøktits, kidi sa xejti, øy ja wyinmaa'ñ yjaganayide'endi sam meets ja mja'ajin. ² Ja may pøn tjøø'kxtip øy ñityi, jøts nayide'en pøn amaay'ejttip, pøn nugo u'nkjii'kxy tsujxkjii'kxy ttojktip, jøts wya'andi jøts ku ja' chøkyi Dios wyingujkp. ³ Pønts tjøø'kxp øy ti, ka'ap ja tka'øyyawit pøn amaay pøn wi'ijxy øy ti tjøø'kxp; jøts nayide'en ja'ami, ka'ap ja pyagajpxmit, ka'ap ja sa ttejmit pøn øy ti tjøø'kxp, pø tøxi Dios ja kø'øm kyupikyiyi, ⁴ jøts ja'ats midundip. ¿Mjaaktyimbyønts meets ku meets ja xpagajpxt, yamts ja Dios ja tmiduñ? Wan ja t'øyi uk tka'øyi, ja wyindsønts ja paajtip pøni sa ja kø'øm tyuñi. Jøts yik'øyip ja', ¿ti Dios ka'ukmajyip ku ja tka'ukyik'øyit myøk'ajtingøjxp?

⁵ Jøts jaa jadu'ukmidi pøn wandip tu'ugin ja xøøw yik'amaay'att, jøts jadu'uk wyamidi ku ka' pyaat'atyí ni midi xøøw kyayik'amaay'att, tum jade'en ja xøøw tu'ugyi. Kija'ats tñitanidit ja wyinmaa'ñ tigøjxp ku jade'en wyinmaydi. ⁶ Pøn t'amaay'ajtp tu'uk ja xøøw, ja Diosts ja tyawindsø'jkip; jøts pøn tka'amaay'ajtp, nay ja Diosts ja jade'en wyindsø'jkinmo'op. Jøts pøn tjøø'kxp øy ti, nay ja Diosts ja tyukmøja'wip tyukunuu'kxyja'wip; jøts pøn amaay'ajtmidip, ka' ti tñiyjii'kxy, nay ja Diosts ja tyawindsø'jkip ku ja jade'en ttuñ, jøts ja ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi amuum.

⁷ Ka'ap pøn nugo ñiyjujky'aty, ka'ap pøn nugo ñiy'øøky. ⁸ Ku njujky'ajtyindi, Dios xyikjujky'ajtindip, jøts pøni o'jkindipts, nay ja'ats xkwenti'ajtindip. Jøts jade'en yiknija'wi jøts ku ja amuum xja'ajtyindi øy adøm njajujky'ajtyim, uk nja'ø'jkyim njadigø'øyim adøm. ⁹ Pø ja'agøjpxpi ja Cristo yjujkpyijky xemikøjxp ku ja tmimajadaajky ja o'jkin, jøts ja tu'ugyi ixyam tñitanaagyixy øy midi'ibi.

¹⁰ ¿Tigøjxpts ku mee kø'øm ja mmigu'uk xabayø'øý sa y'adø'øtsti? Jøts ni xkatsokti paat meets ja'. ¿Pønts xiyy ta'amp,

pøn kanəxp jam Cristo wyingujkp? Pø ja'axi xabayø'øyindip ja nbøky, ja' xidyu'unindip. ¹¹ Pø yide'enxi jap nøkyijxpy wya'añ: Øyi madssoo n'ity, jøts øts nwingujky niduki'iyi jaa'y kuwani ñagyuxendyakøxidit.

Jøts wya'andit ku øts ja'ayi tu'ugyi ndios'aty.

¹² Jade'ents idø'øn, kija' idø'øn ngøyajikint jam Dios wyingujkp pøni sà nidu'uk jadu'uk tø njaa'y'ajtyindi ya naxwiiñ.

Ka'ap ja nmigu'uk nyikwinmaamyaj'tindit

¹³ Paty ka'ap nnabyagajpxandit nixem niyam. Ne'egi ja' njotmay'ajtindip sudso ja nmigu'uk ngayikpøkpyaj'tindit.

¹⁴ Tumwa'ats nwindson'ajtim Jesús tø ttanibiktaagi, ka' ti nugo kø'øm tyimyikpøkpyety; kyø'ømwinmaa'ñ ja' pøn nømdip jøts ku øy ti kya'øyi kyawa'adsi. ¹⁵ Jøts ku ja jii'kxy midi kayak'ødyejp kayakwa'atstejp nnadyabagajpxandit nugo, ɿti pya'ayo'owints jade'en njagyejpyindip? Paty ka'ap pyaat'aty jøts ja nyikmøjindit pøni ti ja nmigu'uk yjii'kxyindip, jøts jade'en ngaduk'ayoojindit ja nmigu'uk, jøts ka'ap ja yjanchja'win kyudigø'øty. ¹⁶ Kidi ja' xuñ midi yjaw i ja mdsinaa'yin ja mjanchja'win yiktabagajpxp. ¹⁷ Kidi ja kaagyip jii'kxyip xagupøjkindip ja Dios ma ja kyutujk amuum ttanitani ja yja', pø ja øchinaa'yinx i ja chøjkpy ja tuda'aky'ajtin ja xondaajkin midi ja Espíritu Santo xmø'øyindip. ¹⁸ Pøn jade'en tmidump ja Cristo, ja' Dios chøjkpy jøts øyja'wiyip ja jaa'y ja'.

¹⁹ Wants tjaakni ja'wa'andi sudso nbaaj'tindit ja tuda'aky'ajtin midi nyiktu'unindip jøts ja nnadyabudøjkandit nixem niyam, jøts jade'en myøktajkindit ja njanchja'win.

²⁰ Kidi ja ngø'øm ja' adøm nugo nyikmajadaajkindip, jøts adøm ja Dios yja' ngayikmøjtøjka'andit. Øy ni midi jii'kxy yjagayikpøkpyety, jade'en ne'egi pyaat'aty jøts ja' xkajøø'kxtit midi ja mmigu'uk kya'øyja'wip jøts ja jade'en xkayikpøkya'at. ²¹ Ne'egi øy'atpts ku ja tsu'uch ka' xtsu'utstit, uk xka'uuktit ja vino, uk xkatu'undit o ti, nugo ku ja mmigu'uk xkayikwinmaa'nmya'atti, nugo ku kypøkpyatti jade'en'ampy jøts kyatuu'tigø'ødyit. ²² Dios ja ja'ayi mduknija'wip pøni sà mets ja mwinmaa'ñ xyikyø'øy. Jotkujk ja jaa'y pøn kyabadumpy midi ja pyøkyja'wip!

²³ Pønts tjøø'kxp øy ti majtsk aaw majtsk joojt, kø'ømsts ja ñankpyøkpyetyi ku ja tjii'kxy, kumi ka'ap jotkujk tjii'kxy; jøts ti jaty kayiktump jotkujk'atym, pøky ja'.

15

Ja' mdu'ump midi ja mmigu'uk tya'ødyøkip

¹ Pøn jaty møk tjagyajptip ja janchja'win, xpaat'ajtindip adøm jøts nbudøjka'andit pøn ja yjanchja'win tu'ugyi tkamøøt'ajtipnim, jøts kidi adømyi kò'øm nnabya'ayø'øyi. ² Nidu'uk jaty adøm xpaat'ajtyindi jøts ja ndabudøjka'am midi ja ødyunidip jøts ja yjanchja'win myøjtə'aktit. ³ Pø ni ja Cristoxi ojts kò'øm kyanabya'ayøyi, ne'egi ja yjaaktyimyajty jade'en sa jap nøkyijxpy yide'en wya'añ: "Tum øts ja tø xaja'atkixy sa jaty ti jaty mgayikta'ødyundip mgayikta'øñimaadyip." ⁴ Pø ja'agøjpxxi ja Dios ja kyajpxy tnankyajjyøø jøts adøm ja nnija'wa'an ti jaty ja ñigajpxpy ja y'ixpøjkin, ja'ats adøm ja xmø'øyimp ja kajpxjot'amøki jøts tuda'aky ngupøjkindit o ti ayo'on, jøts tu'ugyi ja awejx'ajtin yikmøøt'att ku yikpaatt ja xemikøjxpit jujky'ajtin. ⁵ Ja Dios Teetyts adøm xyikmajadaajkimp o ti ayo'on jøts ja xkajpxjot'amøjka'an. Wants ja mbudøkiyidi jøts mdsøønidit mdanidit yikxon nixem niyam, sam nwindson'ajtim Jesucristo tñajstuni, ⁶ jøts tu'ugyi ni'amuki xja'byaattit xkajpxpaattit ja Dios Teety pøn ja nwindson'ajtim Jesucristo tyety'ajtpy.

Ku ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky yikajpxwa'kxy ma jaa'y kya'israelit jaa'yidi

⁷ Nagyupøkidits nixem niyam, kidi sa mnadyijyidi mnawya'añidi, nagyupøkidi nayide'en sam adøm nwindson'ajtim Jesucristo tø xkupijkyindi Dios Teety wyindsø'jkin wyinja'wingøjxp. ⁸ Pø israelit jaa'yxi ja Cristo ñimimpy jøts ja tpudøkit, jøts jade'en ja Dios Teety ja wyandaajkin tyik'adujkit midi ja møjaa'dyøjk wyinaty tø yiktamiwanda'agidi. ⁹ Jøts nayi ñimeen ja' pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts ja tja'byaattit tkajpxpaattit ja Dios ku ja pya'ayøyidi jadine'en, pø yide'enxi jap Salmos nøkyjøtpy wya'añ:

Nja'byaatp mets ngajpxpaatp mets øy ma naajx øy magajp, ma jaty ja jaa'y chøøni pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts n'øø't jøts nxu'uxt mets windsø'jkingøjxp.

¹⁰ Jøts nayide'en wyami ja Dios kyugajpxy:

Mxonda'aktit tuknax pøn ka'israelit jaa'dyi møøt ja israelit jaa'y pøn ja Dios ja'ajtiyidip.

¹¹ Jøts jap abiky ma jap wyami:

Møjə'wimyidi kunuu'kxyja'wimyidi ja Dios ni'ijtyi pøn ka'israelit jaa'dyi,

kajpxwa'kximyidi ja myøk'ajtin o magajp.

¹² Jøts yide'en Isaías tyukjadya'anmiyøø ja Dios:

Ja Isaí ñikøjxp pyidsø'ømt pøn ñiwindsøn'ajtmip pøn ka'israelit jaa'dyi;

ja' ja tu'ugyi tyamiguy'ejxtp ja ñitso'ok'ajtin.

¹³ Wan ja Dios mmø'øyidi ja xondaajkin ja tuda'aky'ajtin, midi xukjøp'ijxy'ajtindip ja kyunuu'kxin ku ja njanchja'wint, jøts jade'en ja ajot'ajtin tu'ugyi mdukmi'etidit Espíritu Santo myøk'ajtingøjxp.

¹⁴ Migu'uktøjkti, jade'en ø nwa'añ jøts ku meets amuum xjagyepy ja nadyamiyoxi'ajtin jøts ja nijawi'ajtin. Wa'ats ja xnijawidi, jøts n'a'ejxip øts jøts ku xjatti jøts nixem niyam mnagyajpxwejidit. ¹⁵ Ja'agøjxp mee ndanijayi ya'at nøky, jøts ndukja'myatstit tu'uk majtsk ja møj winmaa'ñ midi paat'ajtiyidip ja yikxon ja'gyukin. Tø øts ja Dios xanipiky y'øy'ajtingøjxp jøts øts jade'en ngajpxwejt. ¹⁶ Ja' øts ndamidumpy ja nwindson'ajtim Jesucristo ku øts ngajpxwa'kxi ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky ma ja jaa'y kya'israelitjaa'yidi jøts ja tpaattit ja nitso'ok'ajtin. Ja'ats øts ndagødøjkip ja Dios, wan ttajotkujk'atyidi jøts kyupøkidit ku yikpøkwy'a'adsidit ja Espíritu Santo.

¹⁷ Ku øts jade'en nmiduñ ja Dios Teety, xondaap øts jøts øts ja møk ndukmøjawi ndukunuu'kxyjawi, ku øts njanchjawi ja nwindson'ajtim Jesucristo. ¹⁸ Ka'ap øts ti nugo ñikyajpxy midi øts ja Cristo kø'øm xkaduktump xkadukpatp jam jaa'y agujkp pøn ka'israelit jaa'dyi, jøts tmimado'odit ja Dios. Tø dø'øn jade'en tyimyjat, tø dø'øn jade'en tyimyikmadøy sa ø nnigajpxy, ¹⁹ ku tnank'ijxyi ja myøk'ajtin, tyikaxi'iky ja ejxa'an, tyikaxi'iky ja milagri'ajtin, jøts jade'en yik'ixy yiknijawi ja Espíritu Santo myøk'ajtin. Jade'ents øts nnigajpxkixy øy madsoo ku ø ngajpxwa'kxi ja Cristo y'øgyajpxy y'ømyadya'aky midi nitso'ok'ajtin xukpaajtin, nwidity ø Jerusalén uk nja'aty øts jambaat Ilírico etjotp. ²⁰ Ja' øts ndajotigøøpy jøts øts jade'en ja øgyajpxy ja ømyadya'aky tø ngajpxwa'kxy, midi tnigajpxp ja nitso'ok'ajtin, ma niwindii kyayiknimadøynim ja Cristo xyøøw, jøts ka'ap øts nay ja'abi kajp tø n'anøjkxi ma jadu'uk ja jaa'y jawyeen tø tyiktso'onda'aky ja Cristo y'ixpøjkin. ²¹ Jade'en øts tø nduñ sa ja Dios kyajpxy y'ayuujk wya'añ:

Ja' ja ne'egi ejxiyip nijawiyip pøn ja niwindii kamadobaajtipnim, jøts yja'gyukidip ja ne'egi pøn ja niwindii kanimadoojidipnim.

Ku ja Pablo ttanibiktaagi jøts ñøjkt Roma

²² Ku øts ja ngajpxwa'kxk ngayiktsojk'abaadi, ja'agøjxp meets tø nga'ajts'ixy, tø øts kawinaak ojk nja'ukniwinmayi jøts ø nnøjkt ma meets jam. ²³ Tøts øts ja ndunk y'abaadi yam ya'at etjotp ma øts yam, jøts jekyip øts njaniwinma'ayini jøts mee nninøjkt. ²⁴ Yamnimts øts inet jam n'uknaxt ku ø nnøjkt jam España jøts mee n'uk'ext, jadya'ts øts jam wyinaty xpudøkidi, jøts øts jam nja'att ma øts idø'øn nnøjkw'a'ñ.

²⁵ Jerusalén øts ɪxyam nniɪkxy, pudøjkin øts nyikniɪkxpy jøts øts ja ngømo'owa'andi pøn jaty jam Dios ja'ajtidip, adøm ja nmøøtjanchja'wibidi. ²⁶ Ja' tø tyikmukti meefi pøn tsinaadyip jam Macedonia jam Acaya, jøts ja ttanigaxti ja ayoobi jaa'y pøn tsinaadyip jam Jerusalén, adøm ja nmigu'uktøjkti pøn ja Dios ja'ajtidip. ²⁷ Tø twinmaydi jøts ku jade'en y'øyi jøts ja jade'en ttu'undit, pø tøxi ja israelit jaa'y ja ñamyayi y'ayo'ijxyidi ku ja tyukpaat'atyidi ja Dios; xjats ja nayide'en pyaat'ajtmiiyidi, jøts ja ttabudøkidi ja israelit jaa'y ti jaty ja iiy yjagyajptip. ²⁸ Kuts øts yø n'uktun'abaadit ku øts ja wyinaty tøndagødøkidi ja pudøjkin, winets ø ndsoont jøts ø nnøjkxt jam España, uk naxpts øts jam mā meets jam. ²⁹ Jøts wa'ats ø nnijawi jøts ku øts ja Dios amuum ja kyunuu'kxin xabudøki, jøts øts ja Cristo ngajpxwa'kxit ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky ku øts jam nøjkx nja'aty.

³⁰ Tundits migu'uktøjk ja may'ajt nwindson'ajtim Jesu-cristo køjxp jøts Espíritu Santo pøn xukja'wimp ja tsojkin ja pa'ayo'owin, jøts meets nayide'en mnadyamiiyoxidit øts ndunkjøjp, ku meets ja Dios x'amido'ot ja may'ajt jøts ø xpudøkit. ³¹ Amidowdi ja Dios wan øts x'agø'duky x'axajtuky, jøts kidi myajada'akti ja jaa'y pøn tkagupøjkti ja nwindson'ajtim yja' jam Judea, jøts nayide'en x'amido'odit jøts ejtni xoni tkupøktit ja pudøjkin pøn tsinaadyip jam Jerusalén, pøn ja Dios ja'ajtidip, midi øts yam ndaninøjkxwandip, ³² jøts pøni yikajtpy Dios jøts øts øy jotkujk nja'att mā meets jam, jøts øts jam n'ukpoo'kxt. ³³ Diosts mjagyapidip pøn amuum ja øy'ajtin xondaajkin tyajkp. Jade'en idø'on ja yjatt.

16

Ku ja Pablo tkajpxpøø'kxy ja myigu'uk pøn jam Roma

¹ Mjaty'ejxtip ja Febe, adøm ja nmøøtjanchja'wibi pøn tump jam tsaptøjkjotp jam Cencreat kajpjotp. ² Kupøkti ja' yikxon, tundi may'ajt Dios køjxpit sam pyaat'aty, pø tu'ugyixi ja Dios yikjanchjawi. Pudøkidits jøts xmo'odit ti jaty jam ka'ejtxip, tø ja may'ampy xjanchpudøjkandi, øts paat ja kø'øm tø xpudøki.

³ Kajpxpoo'kxti nayide'en ja Priscila møøt ja Aquila, pøn tø nmøøtundi jøts øøts ja Jesucristo yja' nyikyø'øiyi. ⁴ Ja'agøjxpti øts ɪxyam njujky'aty ku ja kyø'ømjujky'ajtin ja o'jkin jøp'am tpiktaktøø, nugo ku øts ja'ayi jade'en xyiknitso'okti; xemikøjxp øts ja Dios ja ndamøjawit, jøts nayide'en ja ttamøja'wimiyidi niduki'iyi ja nmigu'uktøjk, pøn tjanchja'widip ja Jesús mā jaa'y kya'israelit jaa'yidi. ⁵ Kajpxpoo'kxti nayide'en ja migu'uktøjkti pøn namyujkidip jam Priscila jam Aquila tyøjkjotpti. Kajpxpoo'kxidik øts ja nmigu'uk Epeneto, pøn midu'uk tjanchja'wiy'okwaan ja nwindson'ajtim Jesucristo

jam Acaya etjotp. ⁶ Kajpxpoo'kxti ja María midi jadine'en tmidump ja Dios ma meets jam. ⁷ Kajpxpoo'kxidik øts ja nmigugajp ja Andrónico jøts ja Junias, pøn øts møøt tø nbuxøjktsøøniði; janch'øyjawi ja y'etti sam nayide'en ja Cristo kyudanaabyitøjkti, jøts jawyeen ja ne'egi tjanchja'widi ja Cristo, oojknim øts.

⁸ Nayi mgajpxpoo'kxtip ja Amplias, pøn øts øy møøt namyayi Cristo køjxp. ⁹ Jøts nayi kajpxpoo'kxti ja Urbano, pøn øøts ojts nmøøtuñ ku øøts ja nwindson'ajtim yja' nduujni, jøts kajpxpoo'kxti nayide'en øts ja nmigu'uk Estaquis, ¹⁰ jøts nayide'en ja Apeles pøn kawinaak ojk tø ttamajada'aky ja yjanchja'win Cristo køjxp, øy ja wine'en ja ayo'on yjayik-tanipiky. Jøts kajpxpoo'kxti nayide'en ja Aristobulo møøt ja y'u'nk ñidø'øxy. ¹¹ Kajpxpoo'kxidik øts ja nmigugajp pøn txøøw'ajtp Herodiön, jøts nayide'en ja Narciso, jøts pøn jaty jam tsinaadyip ja' tyøjkjotp, pøn ja nwindson'ajtim tø tjanchjawidi. ¹² Jøts nayide'en xkajpxpoo'kxtit ja Trifena møøt ja Trifosa, pøn amuum tmidundip ja nwindson'ajtim, jøts nayide'en ja Pérsida, adøm ja nmigu'uk pøn kawine'en kujk tmiduñ ja Dios. ¹³ Jøts nayide'en xkajpxpoo'kxtit ja Rufo, pøn amumjoojt tjantyimyjanchja'wip ja nwindson'ajtim, jøts kajpxpoo'kxidi ja tyaak nayide'en, jade'en øts ja njawi sam øts ngø'ømdaagin. ¹⁴ Kajpxpoo'kxti ja Asíncrito, ja Flegonte, ja Hermas, ja Patrobas, ja Hermes, jøts møøt niduki'iyi ja migu'uktøjkti pøn ja Dios yjanchja'widip, pøn jaty ja jam møøtti. ¹⁵ Nayi kajpxpoo'kxti ja Filólogo møøt ja Julia, jøts ja Nereo møøt ja myiga'axkiixy, jøts ja Olimpás nayide'en xkajpxpoo'kxtit møøt niduki'iyi pøn jaty ja jam møøt, pøn ja Dios yjanchja'widip.

¹⁶ Nadyuknijawiyidi ja kajpxpoo'kxin nixem niyam sa Dios ttsøky. Mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin pøn jaty ja nwindson'ajtim Jesucristo yjanchja'widip øy madsoo.

¹⁷ Migu'uktøjkti, mjatyimy'ejxtibim pøn yiktseptøjkidip pøn yiktundigøødyip. Ja tsep ja nugo yiknaaxkida'akwandip jøts mee mnawya'kxit, pø ja'axi ja yikma'atwandip midi meets tø myiktukmadøy, pø ka'axi ja yjade'eni midi mee tø xjaty midi mee tø xnijawi, jade'en ne'egi tyimbyaat'aty ku xpuwa'atstit. ¹⁸ Ka' yø'øbi jaa'y tmidundip ja nwindson'ajtim Jesucristo, kø'øm yø ñayjotmay'atyidi ti yø ejtxidip ka'ejtxidip, jøts twin'øøndi ja jaa'y pøn tkanija'widipnim, øy ja Dios yja' nadyijyi amyuyj tsaachyuyj tmigajpxti. ¹⁹ Jøts ñija'wip øy pøn sa meets xpaduujni ja Dios yja'; ja'agøjxp mee ndajotkujk'aty. Ja' øts ja'ayi ndsøjkpy jøts xwinmaa'ñ'attit sa xu'undit ja tum ja øybi, jøts kidi ja ne'egi mjaakmayidi ja ka'øybi. ²⁰ Jøts ja Dios pøn ja øy'ajtin xondaajkin amuum tjagyajp, tsojk ja nøjkx

ja miku' myøk'ajtin tyikwindigøjyi, jøts ja niti majadaajkin tka'ukpatnit meets mwingujky. Paatti ja nwindson'ajtim Jesucristo ja kyunuu'kxin.

²¹ Nayi mdanigajxidipts ja Timoteo ja kajpxpoo'kxin pøn øts møøt nduñ, jøts nayide'en Lucio, møøt ja Jasón, møøt ja Sosípater, øts nmigugajp nmigunaajxti.

²² Nayi mgajpxpoo'kxmīdip ja Tercio nwindson'ajtimgøjxp, pøn øts ya'at nøky ndukjaapy.

²³ Jøts nayide'en mgajpxpøø'kxyidi ja Gayo. Ja' tyøjktotp øts yam ndsøøni, jøts nay ja' t'anuu'kxyajkp ja tyøj ma ñamyukyidi pøn jaty ja Dios yjanchja'widip. Jøts nayide'en mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja Cuarto jøts ja Erasto, pøn ja ya'at kajpmeeñ myachomujkpy.

²⁴ Mo'ojidip ja nwidson'ajtim Jesucristo ja kyunuu'kxin mee niduki'iyi. Jade'ents øts idø'øn ndsøky'aty.

Ku ja Dios y'ukyik'ajot'ajtni

²⁵ Tmøja'windits tkunuu'kxyja'windits ja Dios, wan mbudøkiyidi jøts ja mjanchja'win tu'ugyi amumjoojt xyik'ettit sam mduknijawiyidi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, sa ja nitso'ok'ajtin yikpaaty midi øts ngajpxwa'kxpy, ja Jesucristo y'ixpøjkin. Jøts ja' yø' midi ja Dios jekñim tø tnigajpxy, midi ja jeky tø xkaduknija'wa'am jøts ku ja jayimni jødsnim ja naxwii'ñit cho'onda'aky. ²⁶ Ixyamts ja tø yiknijawinim ku ja kyajpxy y'ayuujk tø ttukjaadyañ ja kyugajpxtyøj, sa kø'øm tyikutuky ja Dios Teety xemikøjxpit. Jøts ja tuki'iyi yiktuknijawidi ja kajp ja naajx jøts tjanchjawidit jøts tpaduujnidit ja yja'.

²⁷ iTu'ugyi Dios Teety møj jøts ja' tu'ugyi tnija'widyaapy, wants xemikøjxp ja tkupiky'aty tmadø'y'aty adøm ja nwindso'jkin ku ja nja'byaajtindi ngajpxpaajtindi amuum nwindson'ajtim Jesucristo køjxp! Jade'ents idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

JA MYĪDU'UKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA CORINTI JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi ja janchja'wibi jaa'dyi pøn jam Corinti tsinaadyip

¹ Øts idø'øn Pablo'ajtp. Tø øts ja Dios Teety xamidsøky jøts øts tø xwaadsøy jøts øts ja Jesucristo ngudanaabyi'att. Møøt ja Sóstenes, pøn nayide'en tjanchja'wip ja Jesucristo, ² ixyam ø nnijayi ja Corinti jaa'y pøn jaty ja Dios Teety tø tnijawidi jøts tø tkupøkti ja chojkin ja pya'ayo'owin møøt ja y'ana'amin Cristo Jesús køjxp. Pø ja Dios Teetyxi meets tø mwil'ijxyidi jøts ja amuum xamiyoxtit ja mdsinaa'yindi møøt nayide'en pøn jaty ja tjanchja'wyimidip, pøn jaty tkajpxpatmidip ja nwindson'ajtim Jesucristo, pø tum ja'axi amuki nwindson'ajtyindip nixem niyam. ³ Pajtidi kupøjkidi ja Dios Teety y'ø'y'ajtin kyunuu'kxin møøt nayide'en ja nwindson'ajtim Jesucristo yja'.

Sa ja kunuu'kxin yikpaaty Cristo køjxp

⁴ Ejtp øts ja Dios Teety ndamøjawi ndakunuu'kxyjawi ku meets ja kunuu'kx'ajtin tø xpaaty Cristo Jesús køjxp. ⁵ Paty meets ja Dios Teety ja møj øy'ajtin janch kajaa tø mmø'øyi jøts øy tsuj xjajtidi uk xnimadyajkidi ja y'ø'y'ajtin ja kyunuu'kxin ja'agøjxp ku ja Cristo yja' tø xpabøjkidi. ⁶ Tø meets idø'øn ja xjanchyikwindiy sa jaty ja Cristo tø yiknimadya'aky. ⁷ Ku meets jade'en mdsøøniti mmo'ojidipts ja Dios pøni ti dø'øn ja ttamidsojkip, ixa mee x'awijxy ja xøøw ja jumøjt ku ja nwindson'ajtim Jesucristo ñanky'ejxpaadiyit jadigojk. ⁸ Ja Diosts ja møk'ajtin mmo'ojidip jøts tu'ugyi mdsinaa'yin xyik'ettit, jøts wyinaty niti mgayiktaniwanbatti ku ja nwindson'ajtim Jesucristo jya'att. ⁹ Pyadumpy ja Dios ejtp ja y'ayuujk. Ja'ats tø mwaadsøyidi jøts ja y'U'nk xmøøtsinaajyidit, ja nwindson'ajtim Jesucristo.

Ja' ñi'ane'empty jøts tu'ugyi chøønidit

¹⁰ Migu'uktøjkti, nwindson'ajtim Jesucristo køjxp meets idø'øn n'amidøy jøts ka'pxy xu'undit jøts tu'ugyi mdsinaa'yin xpiкта'aktit xyik'ettit. Kidi ki'abiky mdsøøniði, tu'ugyi winmaa'ñ xmøøt'attit jøts tu'ugyi xmøøt'attit midi mdajotigø'ødyip. ¹¹ ¿Ti ø migu'uktøjk idø'øn jade'en xyikwamp? Ja'agøjxp øts idø'øn jade'en nwa'añ kuts ja Cloé myigu'uk yø xukmadowdi ku meets jam mnamyijotma'adyidi. ¹² Yide'en øts idø'øn tø nyiktukmadøy ku mee tumdigach ja m'ayuujk; nømbik mum wya'andi:

“Øts ja Pablo møøt”, jødsik ñømidi: “Øts ja Apolos møøt”; uk nømidiptsik: “Øts ja Pedro møøt”; jødsik jam ñømidi: “Øts ja Cristo møøt.” ¹³ ¿Sudsots idø'øn, uk tø dø'øn ja Cristo may ñawya'kxyi? ¿Ti tø meets ja Pablo mgu'oogiyi kruskøjxp? ¿Uk Pablo køjxp meets idø'øn tø mnøbety? ¹⁴ Ngajxajkpy øts ja Dios kuts ja'ayi tø nyiknøbety ja Crispo jøts ja Gayo, meets ja mja'a'y; ¹⁵ jøts jade'en mgawa'andit ku mee tø mnøbety øts køjxp. ¹⁶ Ixa njaakja'myech jadu'uk jøøn jadu'uk tøj kuts ja Estéfanas nayide'en tø nyiknøbety, jøts jade'eñi nipønxi øts jyawi tø njaga'ukyiknøbajtni. ¹⁷ Ja'agøjxp øts idø'øn jade'en tø n'adi'ich ku øts ja Cristo tø xkakexy yiknøbatpi, ja'axi øts ja xaniguexy jøts øts ja jaa'y ndukmado'ot ja nitsoojkin ayuujk, ka'ats øts ja janchkajajtni nnigajpxy sam ja ixpiky jaa'y myadya'akti, jøts ja Cristo ja y'o'jkin jam kruskøjxp ejtp yikmøjpikta'akt.

Cristo, Dios Teety myøk'ajtin wyijy'ajtin ja'

¹⁸ Ku yjayiknimadya'aky ja Cristo y'o'jkin jam kruskøjxp, løki o'jkin ja jaa'y ja ttejti pøn tø yiktanibiktaagidi jøts ja øy'ajtin tkapaattit; pønts ja Dios tø tkupøjkiidi ja ñitsoojkin ja pya'ayo'owin ka'ap ja jade'en wya'andi, nømp ja wya'andi jøts ku Dios myøk'ajtin jade'en tyiknigaxi'iky. ¹⁹ Pø yide'enxi ja nøky wya'añ midi jap jaabyety ejtp: Ka' øts ja y'ixpiky'ajtin ja wijy jaa'y nmøjpiktaajkit, jits ka'ap ø ngupøjkit ja ñimado'owin ku øts ja nimadoobi jaa'y xjamigajpxmit.

²⁰ ¿Mats idø'øn ja ixpiky jaa'y tyundi, jøts ja yik'ixpøjkipidi, jøts ja jaa'y pøn tnigajpxtip tñimadya'aktip ti jaty ya tuujnip naxwiñ? Kawejin kakajinxi ja Dios ja tø tyikwimbijty midi ya naxkijxy yiktejp wejin kajin. ²¹ Wa'ats Dios tnijawi jøts ku ka'ap pøn myi'abaadyiyi ja wyijy'ajtin sam ja wijy jaa'y yjawinmaadya'an pøn tkagupøjktip ja'abi winmaa'ñ. Ja' ja ne'egi tyukpaatp tyuk'ejxp ja nitsoojkin pøn ja kupøjkxiyip ja kyajpxy ja y'ayuujk tu'ugyi amumjoojt, øy ja yjadu'ukpi wine'en tja'abaxti ja'abi kajpxy ja'abi madya'aky.

²² Tum ja iixyimbi ka'ijxyimbi ja israelit jaa'y chojktip, jøts ja griegit jaa'y t'amidomidi ja wejin ja kajin; ²³ ja Cristots øø nnigajpxpy ku ja kruskøjxp tø y'øøky. Nachø'ødyu'uni ja israelit jaa'y ja ttejti, jøts ja griegit jaa'y ñømidi ku ja kyawej'ajtin kyakaj'ajtin. ²⁴ Ots ja jade'en yjawa'andi, tøts ja Dios twi'ixy ja israelit jaa'y jøts ja griegit jaa'y pøn ja amuum tyamay'ajtpy ja møk'ajtin ja wijy'ajtin Cristo køjxp. ²⁵ Midi ja jaa'y yjanch'uktejtip Dios ja kyawejin kyakajin, ja' idø'øn ne'egi kamaabyim pidsømp; midits tyejtip kajotmøk'ajtin ja'ats kidi mibaat pøn myayiyi, yjaaktyimyjinajpxy ja jawaani øy wine'en ixpikyjaa'y yjanamyukyidi. ²⁶ Migu'uktøjkti, ejxti nijawidi ku Dios tø mwi'ijxyidi, o meets jam waani pøn

janch'ixpiktyi sam idø'øn ya naxwiiñ yiktsøky, jøts nayide'en niwaani pøn yikmøjpiktaktip, uk jam tigati yikta'ejxkapti yjøn jotp tyøjkjotp. ²⁷ Tigach ja Dios wyinmaa'ñ, tum ja' ja tø twi'ixy pøn kajotmøjkti jits ja tsø'ødyumbim jyattit pøn jotmøk nayja'widip ya. ²⁸ Ja' ja Dios tø twi'ixy pøn ya naxwiiñ niti kayiktamøjpiktaktip jøts jade'en tyikugøxit pøn jaty møjpiктаajkidip ja jaa'y ya naxwiiñ, ²⁹ jøts niti nipøn kyanadyamikaxiyit Dios Teety wyingujkp. ³⁰ Ja Dios Teety idø'øn kø'øm tø ja Jesucristo mdukpaadyidi jøts muki møøt m'ettit; jits nay ja' tø ttuñ jøts adøm ja Cristo ndawejint ndakajint, jøts nay Cristo køjxpts ja Dios Teety xkupijkyindi jøts ja amumjoojt xukmøøt'ijtyindi, jøts ja nitsoojkin xmø'øyint. ³¹ Jabi yide'enxi ja Dios kyajpxy wyä'añ: "Pøni pøn nay'agajpxwajnip wan ja nwindson'ajtim tnadya'agajpxyiyi."

2

Ja Cristo kyajpxy y'ayuujk pøn tø y'øøky kruskøjxp

¹ Migu'uktøjkti, ku mee nninijkxy jøts ja Dios kyajpxy ndukmadoojidi, ka'ap øts ja'abi ayuujk nyiktuuñ midi kanimadooni. ² Tu'ugyi øts ojs ja ixpøjkin nbikta'aky ku øts ja Jesucristo ja'ayi nnijawi, jøts jade'en øts ja nnigajpxy ku ja kruskøjxp tø y'øøky. ³ Janch yik'ayo'owim ngaxi'iky jøts tsø'øgi øts yjawi xjanchyik'oo'knip ku meets jam nninijkxy; ⁴ kuts mee tø ndamimadya'aky jøts tø nduknijawidi ja Dios kyajpxy y'ayuujk, ka'ap øts wi'ijxpyi ayuujk uk kanimadooni ayuujk nyiktuñ sa ja møj nija'wibidi. ⁵ Ja Dios Espiritu Santo meets ja tø mduknimadøyidi jøts ja Dios tø mbudøkiyidi, jøts meets idø'øn xmibøkt kidi ja wijy jaa'y y'ayuujkøjxpip, pø ja Diosxi myøk'ajtingøjxp.

Dios Espiritu Santo køjxp idø'øn ja Dios Teety ñankñijawiyi

⁶ Tiy idø'øn, janch møj nija'wibim øø ngajpxy ku øøts ja jaa'y nmigajpxy pøn jaty jawaani tø tnija'wiñ ja nwindson'ajtim y'ana'amin. Kidi meets jade'en xja'gyuki ku øøts ja ya'at kajin nyiktuñ sam møj yikutujkpi ya naxwiiñ ttundi, midi tsojk kudigøøñidip. Jabi Diosxi øøts idø'øn kø'øm jade'en xyikajpxp. ⁷ Ja Dios wyejin ja kyajin øøts n'ayuujk'ajtpy midi yu'uch yik'ijtpñim, jøts ja' øøts idø'øn nnigajpxpy ja nitsoojkin midi xemikøjxp ejtp, midi ja Dios yu'uch tø tyik'ity ku wyinaty niti tkayikøjñim. ⁸ Ni tu'ugin ja møj yikutujkpi yø tø tkanimadø; ka'ap ja nwindson'ajtim Jesucristo ja jeexyip tø tyikruspatti kuk ja tja'gyukidyøø. ⁹ Jade'ents idø'øn ja tø yjatti sa jap nøkyijpxy jaabyetyi:

Nipønim ja tka'ixy, nipønim ja tkamadøy, jøts nipønim ja tkawinmay

pøni ti ja Dios tō ttanibiktaagi

jøts ja tmo'ot pøn jaty ja chøjky.

¹⁰ Adømts idø'øn ja tō xuknija'wa'am pøni ti dø'øn ja ty-ijpy ku ja Dios Espíritu Santo tō xuknija'wa'am, jaa kuxi ja tnija'wiguixy tuki'iyi, jøts nija'wiyip ja Dios Teety ja wyinmaa'n̄n nayide'en pøni sa jaty ja wyinmay.

¹¹ ¿Pøn idø'øn ja t'uknija'wip pøni ti jam y'am yjotp tu'uk jadu'uk ja jaa'y myøøt'ajtpy? Jabi wyinmaa'n̄xi ja kø'øm ejxiyip midi ja ñikøjxp'ajtpy. Ja Dios Espíritu Santo nayide'en nadyu'uk tnija'wimyip pøni ti jaty ja Dios Teety wyinmaa'n̄n'ajtpy. ¹² Kidi ja naxwii'ñit winmaa'yints adøm tō nyikmø'øyim pø ja Diosxi adøm ja y'Espíritu Santo tō nyikmø'øyim jøts ja xukja'gyuka'am ja Dios myøjmay'ajtin ja Dios myøjkunuu'kxin. ¹³ Ja Dios Espíritu Santots øø tō xukyikyuyj pøni ti jaty øø nnimadyajkpy, ka'ap øøts ja ngø'øm ixpiky'ajtin nyiktuñ, paty øøts ja Dios tyiy'ajtin ndukmadøy ja jaa'y pøn ja'abi ayuujk ja'abi winmaa'n̄n tñimadoojip.

¹⁴ Pøni pøn ja Dios tyiy'ajtin tkanimadoojip, ka'ap ja tkupøkti pøni ti ja Dios Espíritu Santo yjanigajpxpy, nugo ja tijj kawej'ajtin. Ka'ap tñimadøy, kumi ka'ap ja tnijawi sudso ja tja'gyukit, ja' kuxi ja Dios y'Espíritu Santo tkamøøt'ajtidi.

¹⁵ Pønts ja Dios Espíritu Santo myøøt'ajtpy øy ja tigati tja'gyukit jøts nipøn ja sa kyanø'ømxit. ¹⁶ Pø nømpxi ja kajpxy jap nøkyijpxy: “¿Pøn idø'øn tō t'uknimadøy ja Dios wyinmaa'n̄n? Nipøn kyamayi jøts ja Dios tkajpxwejt.” Øy ja yjade'en'aty, ja Cristo adøm ja wyinmaa'n̄n nmøøt'ajtyimp.

3

Tu'ugyi øøts ja ndunk ku øøts ja Dios nmiduñ

¹ Kuts mee migu'uk ja Cristo y'ayuujk tō ndukmadowdi, ka' meets jade'en nmigajpxy sam idi'in yikmigajpxti pøn ja Dios Espíritu Santo yja' tō ñadyamiyoxkøjxniiyidi, jade'en mee tō nmigajpxy sam ja jaa'y pøn tkajanchja'widipnim, jøts sam yiktukmadowdi ja mutsk una'jk, ja Cristo yja'.

² Tum ja' mee tō ndukyikyuyj midi jajtñi, jade'en mee tō nduñ sami maxu'nk ja'ayi tsejtsk nøø yikmø'øy jøts ka'ap kaaky tojkk; ja'agøjxp ku mee mgamayinim midi tsep sam ja maxu'nk tkagupøkti ja tø'øts kaaky ja tø'øts jii'kxy; nayide'ents meets ixyam ook tigøy m'ity, ka'anim mee mmayi ja tseppe,

³ ja'agøjxp ku nayide'en x'ejxtinim sam ja jaa'y pøn ja Dios y'ayuujk tkanija'widipnim, ku mee mnadyami'ekyi tigati; ku mnamyijotma'adyidi jøts mga'uknamyigajpxwa'aniiyidi jøts nayide'en mga'uknawyin'ejxwa'aniiyidi, nayide'en mee

xuni sami nugo jaa'y pøn ja nwindson'ajtim Jesucristo tkanija'widipnim. ⁴ Pø kuxi mee mnimy: "Øtsi Pablo møøt", jøts jadu'uk ñømi: "Øtsi Apolos møøt", nayide'en mee m'adi'ich sam idø'on ja jaa'y pøn ni tu'uk ja Dios kyajpxy tkanija'wip.

⁵ ¿Tyimbyøn ja Pablo? jits ¿Tyimbyøn ja Apolos? Pø ja Diosxi øøts ja'ayi xumbi'ajtp, nay ja'ats øø tø xyiktunkpaaty jøts meets yja' ja tø xmibøjki. Ja ndunk øø tø nduñ midi øøts ja Dios tø xaguwani. ⁶ Jade'en ja tpaaty, øts idø'on ndejint tø nni'ipy ja tømt, jøts ja Apolos ja tø tnøguway jøts tø t'ejx'ity. Jøts ja Dios, ja'ayits tø tyikmuxy tø tyikyøñ ja tømt. ⁷ Ja Dios idø'on tu'ugyi møj, jøts ja' idø'on tuki'iyi tungøjxp, pø ja'axi ja tømt tø tyiktsø'øky jøts niti ja'adi pøn ja tø tjani'ipy uk pøn ja tø tjanøguway. ⁸ Nipønnts kyamøji kyamutski øy ja tø yjani'ipy uk øyts ja tø yjanøway, pø ja Diosxi kø'øm ttanipatp ja mijuu'ñ pøni sa ja tyunk ja ya tyikyø'øy naxwiiñ. ⁹ Tum tumbi jaa'y øøts idø'on namajtsk. Ja Dios øøts idø'on xumbi'ajtp, jøts meets idø'on mgam'ajtp midi ja Dios yja'ajtpy.

Uk nayide'ents n'upkiptaajtkint, meets idø'on mdøjk'ajtp midi ja Dios kyøjpy. ¹⁰ Øts idø'on ja Dios tø xpikta'aky pojtspi ana'ambi, jøts øts idø'on ja tøjki tø nbots'okwa'añ, jøts ja wenkpi pojtspi tjaakyikyø'øy ja tunk. Tum a'ejxits ja tsøky sa pønjabøn pyøch. ¹¹ Nipønxi kyapaat'atyiyi jøts ja pøch ja abiky tyiktso'onda'akt, pø tøxi ja tu'ugyi tyañ midi ja Jesucristo pyøchkojpk'ajtpy. ¹² Kuts ja tøjki jyaakjayikpøch, øts ja oori yjaakpat, uk ja platits, uk tum tsuj tsaa, uk øyts nayide'en ja pu'uy, uk ja miyts, uk øyts ja waxkipy, ¹³ ku wyinaty ja tiidyu'unin tyaaty jamnimts ñigaxø'økt pøni sa pøngapøn tø tyuñ; pø tum jøønxi jam wyinaty tump, ja'ats tyiknigaxø'økp pøni ti ja tøjki tø yiktakøjy. ¹⁴ Pøni pøn wyinaty tø tyiktuñ midi ja jøøn kamayip, yikmo'opts ja' myijuu'ñ; ¹⁵ kuts ja wyinaty tyø, windigø'øpyts ja tuki'iyi midi ja wyinaty tø tjaapøch øy wyinaty awisa yjanch'awa'atspidsimy pøn idø'on jade'en tø pyøch.

¹⁶ ¿Ka' mee xnijawi ku meets ja Dios Teety mdsaptøjki'atyidi jøts ku ja Dios Espíritu Santo jam chøøni? ¹⁷ Pøni pønnts tjejtíp ja Dios ja chaptøjki, yikudigøyip ja Dios ja', ja'agøjxp ku kyunuu'kxyi Dios chaptøjki, meets ja Dios mdsaptøjki'ajttíp.

¹⁸ Kidi kø'øm mnadyuñidi. Pøni jam tu'ugin ixpiky jaa'y ñayjawi, wan nayide'en nabyikta'agiyi ejxim ja jaa'y midi niti tkajajtp, jøts jade'en tpaatt ja wejin ja kajin midi kanaxp. ¹⁹ Pø janch jawaani kajaaxi ja Dios wyejin jøts nika' jade'en ja jaa'y y'ixpiky'ajtin. Yide'enxi ja Dios kyajpxy wya'añ: "Ja kyø'øm ixpiky'ajtin ja jaa'y tabakjo'opidip ja Dios, jøts ja kø'øm tyuktagidawiyidit." ²⁰ Nayide'ents wyami: "Ñija'wip ja Dios ja' ku nima kyatuñ ja ixpiky jaa'y wyinmaa'ñ." ²¹ Paty

meets mganadya'agajpxiyidit nipøn; pø meetsxi mja'ajtpy jøts øy xyiktunkpaattit tuki'iyi: ²² ixa Pablo, Apolos, Pedro, et naxwii'ñit, juky'ajtin, o'jkin, ixyam'ajtin, jøts midi memp midi ja'tp; ²³ ja Cristots mee mja'ajtidip, jøts ja Dios Teety ja Cristo tjatmi.

4

Ja nwindson'ajtim kyudanaabyi tyunkjøjp

¹ Paty meets jade'en xja'gyukit jøts ku øøts ja'ayi ja Cristo nbudøki, ja'ats øø ndunk'ajtpy jøts øø nnigajpxt ja Dios y'ayu'uch winmaa'ñ. ² Pøni pøn ti tø yiktaguwani, yiknigaxø'økp idø'on ja' ku ja tpadu'unt. ³ Ka' øts ja nmjøpikta'aky pøni sa meets xnigajpxy xnimadya'aky, uk pøni sats øts ja xejti xwa'andi pøn jaty ya naxwii'ñ ja jaa'y tiidyundip. Ni øts paat nganadyunk'atyi kø'øm pøni sa ø njaa'y'aty. ⁴ Nitits nganadyapøkyjawi, nnija'wip øts wa'ats ku øts ka' axøøk njaa'y'aty, ka'ats ja njøp'ejxin ku øts ja nbøky kya'ity, ja nwindson'ajtimts ø kø'øm xiidyu'ump. ⁵ Paty kidi x'øyyawidi xka'øyyawidi ixyam tigati; awejxtinim wan ja nwindson'ajtim tyiknigaxø'kixy pøni ti jaty kayik'ejxpatp, jøts nay ja Dios tyiknigaxø'økp pøni sa t'ixy tu'uk tu'uk ja anmija'win, jats ja Dios ja t'øyyawit uk tka'øyyawit.

⁶ Migu'uktøjkti, meets m'ø'y'ajtingøjxp øts jade'en nwa'añ jøts xni'ejxu'uttit ja Apolos uk xni'ejxu'uttit øts. Paty øts idø'on jade'en nwa'añ jøts nayide'en mja'a'y'attit sam øøts. Ka' nugo xu'undit agubajkpy yam ja Dios kyajpxy jade'en kyawa'añ jøts kidi nugo pøn xnadyamikexyidi uk xmi'ambøjkmidi pøn. ⁷ ¿Uk jaa dø'on tu'uk jaa'y pøn jawaani myikwejidip? ¿Ti kø'øm tø xpaatti midi ja Dios tø mga'ukmø'øyi? Pøni tum ja Diosts tø mmø'øyi, jadits ku mnadyamikexy pøni ti jaty mmøøt'ajtpy, jade'enxi me mwani ku mets ja kø'øm tø xpaaty pøni ti jam mmøøt'ajtpy.

⁸ Kumeen jaa'yin meets yjawi mnayjawi pøn niti tka'ukta'ayoonidip. Windsonin yjawi mnayjawiidi, jøts øø xka'ukja'myatsni. Joigidø'on tyimyjanch mjanchwindson'atti jeexyip, jøts øø nayide'en ja ngutujk xmo'ot! ⁹ Jade'enxi øts yjawi nja'gyuki, pø tø øøts idø'on ja Dios tyimy'ixoojk xyiktañ; jøts øøts idø'on yjawi tø nyiktanibiktaagi jøts øø n'ookt; jøts øøts jade'en ja tsajp ja naajx x'ext xjawit, nayide'en ja Dios y'ankilis møøt ja naxwii'ñit jaa'y. ¹⁰ Maap mo'tp øø nyiktiy ku øøts ja Cristo yja' nbaduujni yam mee mnadyiyyi møj nija'wibi pøn tnimadoogøjxidip ja Cristo yja'. Ka'ap øø njotmøjki yam meets yikxon myikwindsø'øgi. ¹¹ Ixyambaat øøts yuu ndani'ixy møøt tøødsi, jøts ka'ap øøts nwet nnaamy te; øy øøts jaa'y sagasa xuñ, ka'ap øøts ndøjk te ma øø nboo'kxt,

¹² Jøts nmijotkijxpy øøts ndunk nbøjk. Xjamigajpxigøøpy øøts jaa'y, ja øy tsuj ayuujk øøts ja nda'adsojimbijtpy. Ngupijxpy øøts pøni xpawojp øøts jaa'y. ¹³ Xjanchjabagajpxp øøts jaa'y, tuda'aks øøts ja n'ane'emy. Pista'agin øø nyiktuñ uk jade'ents øø nyikjaw i ejxim jaa'dyi'ĩn jaa'dya'ach.

¹⁴ Ka' mee nnijayi jøts xatsø'ødyu'undit ku jade'en md-søøni, n'ana'amwampy meets idø'øn ja'agøjxp ku mee n'u'nk n'una'jkin njawi pøn ø ndsojktip. ¹⁵ O meets jeexyip xjamøøt'aty namay ja yik'ixpøjkpi, ka' meets jadine'en ñamayi mdeety jabi øtsyixi meets ja'ayi tu'umpchi xeety'atp ja'agøjxp ku ja Cristo ñitsoojkin tø ndukmadowdi jøts ja janchja'win tø xpaatti. ¹⁶ Ixyamts mee n'amidøy jøts ø xpa'ejxtit.

¹⁷ Paty meets ixyam ndaniguexy ja Timoteo pøn ø n'u'nkja'wip nwindson'ajtingøjxp, jøts pøn ø nayide'en xkamajstutp. Yø' mduka'myatsidip sudso ø ndsøøni kuts ja Cristo nmibøjki ja yja' sa o magama ndukyikyujti pøn jaty ja Cristo tjanchja'widip. ¹⁸ Jam meets ja mmigu'uk pøn janchnamyikajxniydip, nømp ja wya'andi kuk mee nga'ats'ext ja'agøjxp ku øts ja' ndsø'øgidi. ¹⁹ Pøni yikutujkpyts ja Dios, nninøjkxtipts pojin. Jamnimts ø n'uk'ext pøni janchtundip idø'øn pøn namyikajxidip uk nugo dø'øn kyajpxti. ²⁰ Ka'axi dø'øn nugo nmadyajkint ku ja Dios yja' nbaduujñindi, pø jatyixi dø'øn ja yikpadungojt. ²¹ ¿Sudsots uk mdsojktip jøts øts awa'an nnøjkxt jøts n'atskastigimo'odit, uk ja yujy'ajtin jøts ja tsojkin ø nminøjkxp ku wyinaty n'ats'ejxti?

5

Ja'yiknigajpxp ku ja kya'øyi ku pøngapøn ñamyøøt'atyidi nugo

¹ Jade'en ja kajpxy yø'øy, jamik ja mmigu'uk tu'uk ja kyudaak tmøøt'aty. Janch møj ka'øy jaa'y'ajtin idø'øn jade'emb i tsinaa'yin, ni jambaat yø kyayikupiky ma ja jaa'y ja Dios tkanijawidi. ² ¿Jøts niti meets idø'øn xkidyimbyøkyjawi ku ja mmigu'uk jade'en y'adi'ich? ¡Meetspik idø'øn jeexyip mjetmay'oo'ktøjkpi ku mmigu'uk jade'en y'adi'ich! Pøn yaa'dyøjk idø'øn jade'en tø y'adi'ich ka'ap ja y'ukpaat'ajtniyi jøts ja jam xmøøtsøønidit, pawøpy ja pyaat'aty. ³ O meets idø'øn njagamøøtsøøni jamts øts ja nwinmaa'ñ nyik'lity; tøts ja ndiidyuni winmaa'ñjotp pøn jade'en tø y'adi'ich ejximdam øts jam jeexyip ndyimchøøni. ⁴ Namyukidi nwindson'ajtingøjxp, jam ø wyinaty ja nwinmaa'ñ meets møøt, jøts ja nwindson'ajtim Jesucristo myøk'ajtin mbudøkiyidit. ⁵ Jøts xyikjiwa'aktit ja jaa'y, wan ya ja miku' yik'ayo'ombaadyiyi kunim ja nwindson'ajtim Jesucristo wyinaty myiñ tiidyumbi, janimts ja nøjkx yiknitso'ok'ajtxiyi ja y'anmija'win.

⁶ Paty kidi mnadyamikexyidi pøni ti jaty jam mdundip. ¿Ja ka' mee xnijawi ku ja ka'ødyumbi ja yja' nugo tyikmiweni? ⁷ Paty kidi xmaa'kxti ja ka'ødyumbi midi tø wyindigøøñi, midi jam nugo myikma'jtīdip. Jøts øy wa'ats m'ettit. Pø tøxi kø'øm ja Cristo xku'o'ka'am kruskøjxp, jøts ja tø wyindsø'jkin'aty adømgøjxp Dios Teety wyingujkp. ⁸ Ja tiy'ajtin ja øy'ajtin adøm idø'øn ja Dios ndawindsø'jkiy'ejtimp, jøts ka'ap nijuuni nyikmø'ajtint ja y'axøøkpi midi ja anmija'win nugu tyikwindigøøpy.

⁹ Nnimaay meets ku ja nøky ojts tu'uk ndanigaxti, jøts xkamøøtsøønidit pøn jaty ja y'axøøkpi yigaappi pyawinmaadyip jøts tum ja' tyunk'ajttip. ¹⁰ Ka'ap meets idø'øn ja yide'en xja'gyukit jøts ku meets abiky mdyimñabyiktaajkmiyidit, jøts ja ka'øy jaa'y, jøts ja meengyax jaa'y, jøts ja maa'tspi jaa'y, uk jøts ja tsamaxan windsø'jkip jaa'y xkadyimy'ukwin'ejxnidit; jabi kuwañimxi ja ya x'ejxtit ja'abi jaa'y o madsoo. ¹¹ Yide'en øts idø'øn ja ndijy jøts ku meets mganamyukit møøt ja' pøn nañikajpxiyip Cristo padumbi, yam ja kya'øyjaa'yi, uk myeengyaxi, uk tsamaxan windsø'jkibi, uk yja'aji pøn tuki'iyi tkajpxyø'øgyojp, uk pøn ja nøø ja mu'uk ttunk'ajtp, uk myeech. Ja jade'embī jaa'dyi ni xkamøøtka'aty meets idø'øn ja'. ¹²⁻¹³ Ka'ap ø xpaat'aty jøts ø ndiidyu'unt ja wenk jaa'y midi abiktyi, ja Dios ja paat'ajtiyip. Meetsts idø'øn mbaat'ajtidip jøts xiidyu'undit ja mmigu'uk. Paty xyikjiwa'aktit ja pøkyumbi midi jam møøt tsinaadyip.

6

Ku ja kajanchja'wibi juez ja janchja'wibi jaa'y tmi'øøndi

¹ Ku meets mmigu'uk xni'øøniwya'añ, ¿tigøjxp meets idø'øn ja xaninijkxy ja juez pøn tkajanchja'wip ja nwindson'ajtim Jesucristo, jøts nika' ja xaninøjkxti pøn ja janchja'win nayide'en tmøøt'ajttip? ² ¿Uk ka' meets idø'øn xnijawi ku ja' ttiidyu'undit ja naxwii'ñit jaa'y pøn ja Dios yja' tpaduujnidip? Pøni meetsts mdiidyumpy wyinaty ja naxwii'ñit jaa'y, ¿ka'ats meets idø'øn xjaty sudso xu'undit jøts xiidyu'undit pøni ti jam tuujnip jajtip? ³ ¿Ka' xnijawidi ku ja ankilis paat ndiidyu'unindit? Pøni jade'ents ja wyinaty, nija'wa'ampts adøm idø'øn sudso ya ndiidyu'unindit naxwiiñ! ⁴ ¿Sudso dø'øn ja xaninøjkxti ja wenk jaa'y pøni ti dø'øn ya naxwiiñ mdsep'ajttip m'ayo'on'ajttip? Ja' meets ja mdaninijkxpy pøn kajanchja'widip. ⁵ Ya'atpi dø'øn ti mjanchtatsø'dyu'undip. ¿Ni tu'ugin meets ja jam xkamøøt'aty pøn tjajtp ja tiidyu'unin? ⁶ ¿Tsaach'øy idø'øn ja' jøts namajtsk ja janchja'wibi ñañi'øøniyidi ma ja jaa'y jam kyajanchja'widi?

⁷ Tsø'dyumbimxi mee mjangaxø'kni ku meets jam tuk-janchja'wibi jaa'y mnamyidsep'atyidi. Ku ne'egi amøñi xkamidanidi pøni sa myiktundi. Nisa ne'egi mgawa'andit øy mjayikwimaa'tsti. ⁸ Janch tum wimbet'ampy mee ne'egi xuñ, øy meets ja mgø'øm mmigu'uk sa xuñ midi jagati pøky, uk wime'chpts meets ja' ne'egi.

⁹⁻¹⁰ ¿Uk ka' idø'øn xnijawidi ku ja Dios ja kyutujk wyinaty tkadanitani pøn jaty ja tiy'ajtin tkatundip? Nay'ejx'etidi, ejxim myikwin'øøndi, ka'axi wyinaty ja Dios ttanitani ja kyutujk pøn jaty namyøøt'ajtidip øy ja jyaga'amajtskidinim, ni ja' pøn jaty ja maxandsaa windsø'jkidip, ni ja' pøn jaty ja wenk tø'øxyøjk uk wenk yaa'dyøjk tmøøt'ajttip, ni ja yaa'dyøjkti pøn ja myiyaa'dyøjk tmøøt'ajttip, ni ja' pøn jaty maa'tstip, ni ja meengyaxti, ni ja' pøn tuki'iyi tjanchkajpxyø'øgyøxtip jaty, uk pøn jaty ja win'øø'nk ttunk'ajttip. ¹¹ Jam mee muuma pøn jade'en y'ijty tsinaadyip; ka'ats ja ixyam jade'en y'uktsinaañidi pø tøxi ja nwindson'ajtim Jesucristo køjxp pyøkwatsnidi, jøts ja Dios Teety tø yiktagidøkidi, jøts y'Espíritu Santo køjxp ja tø xkupijkyindi.

Sudso ja nne'kx ndawindsø'jka'ant ja Dios

¹² Jade'en ja ayuujk yø'øy ku o tigati nduu'nint, nipøn ja xkadabayø'øyint. Øy idø'øn ja jade'en yjawa'añ ka'ats tuki'iyi y'ødyuñ pøni ti yiktump; jabi ka'axi pyaat'atyiyi jøts ja tu'ugyi nugo ndyimyikmajadaajkin. ¹³ Janch idø'øn ku ja kaaky ja tojkx ya tø yikpikta'aky jøts ja maatsjotp ñøjkxt, ka'ats ja ne'kx ja' wya'añ jøts ja nugo yiktapøktyu'unt sam ja winaagin ja'ayi ttunk'atti. Kudigøøpy y'ity ja kaaky ja tojkx jøts ja maats nayide'en, ne'egi tampts xemikøjxp ku adøm nne'kx ja Dios Teety ndawinja'wa'ant ndawindsø'jka'ant jøts ja nayide'en amuum xmøøt'ejtint. ¹⁴ Nayi myøk'ajtin ja yik'awa'amp jøts ja xyikjujkpyøjkin jadigojk sam ja nwindson'ajtim Jesucristo ja ojts tyikjujkpyiky.

¹⁵ ¿Ka' mee xnijawidi ku meets yø mne'kx Cristo tne'kx'aty nayide'en? ¿Øy idø'øn jøts ja Cristo ñe'kx nnixajiyit jøts øts ja nmo'ot ja ka'ødyø'øxyøjk midi ttunk'ajttip ja yaa'dyøjk? ¡Nima yø jade'en kyatyi! ¹⁶ ¿Uk ka'anim idø'øn xnijawidi ku ja ka'ødyø'øxyøjk yikmøøt'aty jøts tu'ugyi ja ne'kx namyayi wyimbejtni? Pø nømpxi ja nøky wya'añ: "Tu'ugyi ja nøjkx wyimbetti." ¹⁷ Kuts tu'uk ja jaa'y ja nwindson'ajtim Jesucristo tminamyayi, tu'ugyits ja nayide'en wyimbejtnidi.

¹⁸ Paty kidi nugo mnamyøøt'atyidi, wingaktu'utti yø'øbi pøky. Øy idø'øn pøky yjaji, yiktump øy midi'ibi jadu'uk pøky, ka'ats ja jade'en tyimbyaaty sam ja jade'embii pøky, pø ja kø'øm ne'kxi pøkyumbajt tyimwyamp kø'ømts ñamyayi ja namyidundigøyi. ¹⁹ ¿Ka' xnijawidi ku meets ja Dios

Espíritu Santo mdsaptøjk'atyidi? Jøts ku ja Dios Espíritu Santo jam chøøni mne'kxkøjxp? Pø ni yø mne'kxi mee xkaja'aty, ²⁰ pø janch tsowixi ja Dios tø mjuyidi ku ja y'u'nk tø xku'ayo'ombaa'jta'am. Paty meets idø'øn ja Dios ja mne'kx jøts ja m'anmija'win amuum xawindsø'øgit, jabi tum Diosxi yø' yja'.

7

Sudso ja amajtsk jaa'y'ajtin ñaxt

¹ Ixyam øts ja nøky n'adsojimbijty midi mee tø xaniguexy. Ja øy ja' ku jaa'y kya'amajtskidit; ² jade'ents ne'egi pyaat'aty jøts ja yaa'dyøjk kija' tmøøt'attit ja ñidø'øxy, jøts ja tø'øxyøjk kija' nayide'en tmøøt'attit ja ñiyaa'y, ja'agøjxp ku ja pyøkyi ku jaa'y nugo ñamyøøt'atyidi. ³ Myimado'op idø'øn ja yaa'dyøjk ja ñidø'øxy nayide'en sam ja tø'øxyøjk tmimadoomit ja ñiyaa'y, jøts jade'en nixem niyam ñadyajotkujk'atijidit. ⁴ Ka'ap ja tø'øxyøjk nadyu'uk tja'aty ja ñe'kx, ja ñiyaa'y ja paat'ajtiyip; jøts nayide'enmi ja yaa'dyøjk, ka'ap ja nadyu'uk tja'aty ja ñe'kx, ja ñidø'øxy ja paat'ajtmijip. ⁵ Nagyupøkidip idø'øn ja namajtsk jøts ñamyøøt'atidit; pøni tyundipts ja kajpxy jøts ñay'amaay'atidit ku ja Dios wyinaty t'ajot'atwa'andi, øts ja jade'en ttu'undit. Kuts ja jotmay tiykugøxidit, nayide'ents ja chinaa'yin tiykyø'øgyojmidit, ja' ka'uk'øyni ku kya'uknagypøjkniyidi jøts ja miku'winøø'mbi tyuktunidit ja pøky abiky.

⁶ Ka' mee ndaguwani jøts mga'amajtskidit, amajtski meets pøni jade'en xtsojkti. ⁷ Jade'en ø njatsøjky jøts mee mga'amajtskit sam øts; ka'ats adøm ja Dios ja winmaa'ñ jøts ja kunuu'kxin tum jade'en tø xmø'øyim, tigach ja tø tyikwa'kxy.

⁸ Pøn jaty ka'amajtskidipnim, uk pøn tø kyu'o'kiñidi, ja' øts idø'øn n'ana'amdip ku yjawi yja'øyi jøts kya'amajtskidit sam øts. ⁹ Pøni ka'ats tmimajada'akti jade'emb i tsinaa'yin, wan ne'egi t'amajtskidi pø ka'axi y'uk'øyiñi ku ja wyinaty o pøngapøn t'ukmøøt'ajtni.

¹⁰ Pøn jaty amajtsk jaa'y, ja'ats ø n'ana'amdip jøts ja tø'øxyøjk nijuuni xøøw tkamajtstu'utt ja ñiyaa'y. Kidi øtsip idø'øn jade'en wamp, ja nwindson'ajtim idø'øn jade'en kø'øm ana'amp. ¹¹ Pøni myajtstutpyts ja tø'øxyøjk ja ñiyaa'y, ka'ap ja y'amajtskit, uk myøøtnagyajpxipts ja ñiyaa'y jøts jadigojk y'amatskjaa'y'attit. Nayide'ents idø'øn ja yaa'dyøjk pyaat'atyiyi ttu'unt.

¹² Yide'ents ø nwami, øy ja nwindson'ajtim jade'en yjagawa'añ, pøni pøn yaa'dyøjk tø tmøøt'amatski tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja janchja'win tkamøøt'ajtp yam ja yaa'y ne'egi ja janchja'win tmøøt'aty, pøni tøts ja kajpxy ja ttundi jøts ja

y'amajtsk'ettit, ka'ats ja yaa'dyøjk ja tmajtsu'utt. ¹³ Pøni jamts ja tø'øxyøjk tniyaa'y'aty tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja janchja'win tkamøøt'ajtp yam ja tø'øxy ne'egi ja janchja'win tmøøt'aty, pøni tøts ja kajpxy ja ttundi jøts ja y'amajtsk'ettit, ka'ats ja tø'øxyøjk ja tmajtsu'utt. ¹⁴ Pø tøxi ja yaa'dyøjk kunuu'kxy tyañ øy ja janchja'win ja tjagamøøt'aty ku ja tø tpiky tu'uk ja tø'øxyøjk pøn ja janchja'win tmøøt'ajtp. Jøts nayide'en kunuu'kxy tø tyañ ja tø'øxyøjk øy ja janchja'win ja tjagamøøt'aty, ku ja tø tpiky tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja janchja'win tmøøt'ajtp. Ku ja kyajade'enit, tum kajanchja'wip u'nkts meets ja m'u'nk m'una'jk wyimbidsømni; ka'ats, pø tøxi Dios ja y'øyjaa'y'ijxyidi Jesucristo køjxp. ¹⁵ Pøni y'amidøøpyts nidu'ugin ja yaa'dyøjk uk ja tø'øxyøjk pøn dø'øn ja janchja'win tkamøøt'ajttip jøts ñawya'kxidit, wants tnawya'kxyidi. Niti ayuujkts tka'ukmidanidit ja yaa'dyøjk uk ja tø'øxyøjk pøn dø'øn ja Dios tjanchja'widip, pø ja'axi ja Dios xamidsojkimp jøts ka' ja tsep uk ja ayo'on nmidsinaa'yindit. ¹⁶ ¿Ja ti me tø'øxyøjk mdanija'wip pøni myiknitso'okp mets ja mniyaa'y ku ja janchja'win ja tkamøøt'aty? uk ¿ti me yaa'dyøjk mdanija'wip pøni myiknitso'okp mets ja mnidø'øxy ku ja janchja'win ja tkamøøt'aty?

¹⁷ Ots jyasa'ji, tum jade'en idø'øn ndsinaa'yint sa ja nwindson'ajtim tsøky, jøts pøni sa adøm ja juky'ajtin ja tø xmø'øyim nay jade'en sam wyinaty njujky'ajtyim ku ja Dios øjts xwaadsø'yindi. Jade'en øts idø'øn n'ane'empty mā jaty ja janchja'wibitøjkti. ¹⁸ Pøni wyaadsøøpy ja Dios ja jaa'y pøn ja ejxpajt ñe'kxkijxpy myøøt'ajttip sam ja israelit kostumbri, ka'ap ja ttatsø'ødyu'unt, wan ja jade'en ttañ; pøni wyaadsøøpyts pøn ja ejxpajt ñe'kxkijxpy tkamøøt'ajtp, ka'ap ja kuwanikøjxp yikpiktaajkit ja ejxpajt ñe'kxkijxpy. ¹⁹ Wan ja tmøøt'aty uk tkamøøt'aty ja ejxpajt jap ñe'kxkijxpy nugo ku ja Dios ja tpaduujni ja kyutujk. ²⁰ Jade'en idø'øn jaa'y tya'ant sam ja y'ijty t'ixy ku ja Dios y'ejxkajpiyi. ²¹ Pøni nugots øy pøn windsøn mdyimyiktuñiyi sam jaa'y jiyujk tsakaa tjagyepy winet ku ja Dios øjts mwaadsøyi, ka'ats mets ja xkumayjawit ku wine'enin xpaatt ja awa'ats'ajtin. Jatyits idø'øn ja xkupøkt, ka'ap ja jeky xpawinma'aty. ²² Pøn idø'øn wyinaty juy ja jaa'y yik'ejttip ku ja yiktamidsøky jøts ja nwindson'ajtim ja tjanchjawit, ja nwindson'ajtimts ja ixyam myidunip kø'ømdsøky, ka' juy, jøts ja jaa'y pøn jaty jade'en tkayiknajxtip nayide'en ja ixyam ja nwindson'ajtim kø'ømdsøky tmidunidi, ja Cristo ja' tyumbidi. ²³ Janch tsowi meets ja Dios Teety ja y'U'nk mdagujuyi, paty kidi nugo mnay'ixmachidi jøts ja ka'øchinaa'yin xpadøjkiñidit. ²⁴ Jade'ents migu'uktøjkti, jøts jade'eña'am xyikyø'ødyit ja mjujky'ajtin sam ja Dios tø

mbaadyidi ku tɔ mwaadsøyidi.

²⁵ Tits ø nda'ana'amdip pøn ka'amajtsk jaa'dyi, ka' ja nwindson'ajtim ja sa tnigajpxy; øts idø'øn ixyam ngajpxnaxwampy tu'uk ja nwinmaa'ñ sudso dø'øn yjaw i tyuu'baatt tyuu'wetst ja tsinaa'yin. ²⁶ Jade'en ø njawa'añ jøts ja yaa'dyøj k jadi'iñi tya'ant ja'agøjxp ku ixyam ja tsinaa'yin janch tsep janch aduky. ²⁷ Pøni m'amajtskjaa'yits, kidits x'ixa'ay sudso ja mnidø'øxy møøt mnamyajtstu'udit; pøni ka'ats m'amajtskjaa'yi, kidits ja amajtsk'ajtin xpawinmay. ²⁸ Pøni m'amajtskipts ka' me mbøktyuñ; pøni amajtskipts tu'uk kiixe' ka'ats ja nayide'en pyøktyumi. Pøni amajtskidip tsep ja chinaa'yin ja tpaattit; ja'ats øts idø'øn njatsøjkpy ku øts idø'øn jade'en njawa'añ, jøts ja ayo'on xkapaattit.

²⁹ Meets migu'uktøjkti, ja'agøjxp øts idø'øn jade'en nwa'añ ku ja nwindson'ajtim wyingoni. Paty ixyam mdsinaañidit yide'en: Pøn jaty ja ñidø'øxy jam, ja Dios idø'øn ja yja' ja ne'egi tyajotmay'o'jkip jøts ja yjujky'ajtin tyiknaxt ejximdam ja jeexyip nadyu'uk'aty. ³⁰ Pønts yaxtip jiidyp, jade'en ja chøønidit sam ja' pøn kayaxtip kajjidyip; pøn jotkujk'ajttip xondaktip, jade'en ja chøønidit sam ja' pøn kajotkujk'ajttip kaxondaktip; pønts juudyip kajpxtip, jade'en ja yjuy kyajpxy ja tjawidit ejximdam ja jeexyip tkamøøt'atti. ³¹ Pøn jaty ttaxondip yø naxwii'ñit tsinaa'yin, jade'en ja ñayjawiyidit sam ja' pøn jaty ja tkadaxondip; jabi kugøxi jøp'amxi yø naxwii'ñit tsinaa'yin y'ity.

³² Ja' meets idø'øn njadamidsøjkpy jøts ka' øy ti nugo xtyimdyajotigø'ødyit ya naxwiiñ. Ku dø'øn ja yaa'dyøj k kya'amajtskjaa'yi, ja nwindson'ajtim ja ja'ayi pyawinmaapy sudso ja tyikjotkujk'att; ³³ kuts ja y'amajtskjaa'yi, ja'ats ja pyawinmaapy sudso ja yjujky'ajtin tpaatt jøts ja ñidø'øxy tyikjotkujk'att. ³⁴ Tigach ja tø'øxyøj k tsinaa'yin tyiknaxy midi ka'amajtsk jøts nayide'en ja' midi amajtsk. Midi ka' y'amajtski ja nwindson'ajtim yja' ja tyajotigøøjyip jøts ja amuum ttamiyøxy ja ñe'kx møøt y'anmija'win; pønts jam ja ñiyaa'y, ja' myijotigøøpy jøts sudso ja ñiyaa'y tyikjotkujk'att.

³⁵ Ka'ap øts ya'at nnigajpxy jøts mee niti xkady-imy'uktunk'atnit, paty øts idø'øn yø nnigajpxy jøts yikxon mdsøønidit sam idø'øn yjapaat'atyiyi jøts ja nwindson'ajtim yja' xmijotigø'ødyit.

³⁶ Pøni jamts ja u'nkteety pøn t'øyja'wip jøts ku yjaw i y'øyi jøts ja ñøøx ne'egi y'amajtskit ja'agøjxp ku ja yjaw i ja yjumøjt ñaxni jøts ja wyinmaa'ñ tyigatsni, wants jade'en ttuñ pøni øy tjawi, pø ka'axi ja pyøkyi. ³⁷ Pøni jamts jadu'uk ja u'nkteety pøn idø'øn yikxon tpawinmaapy øy tsuj jøts ja ñøøx ne'egi kya'amajtskit, øyts idø'øn ja y'adi'ich jade'en. ³⁸ Paty

idø'øn jade'en pøn ja ñøøx tyik'amajtskip, øy adøtsp idø'øn ja wyinaty; pønts ja ñøøx tkayik'amajtskip, jaaktyimwyindøøpts idø'øn ja wyinaty jawaani ku ja jade'en wyinmay.

³⁹ Kutujkøjxp ja tø'øxyøjk tmøøtsøøni ja ñiyaa'y pøni jujky'ajtp ja'; pøni o'kp kudigøøpyts ja', øyts ja pøn tmøøt'amatskiñit, nugo ku nayide'en ja yaa'dyøjk ja janchja'win tmøøt'aty. ⁴⁰ Ne'egi jotkujk ja chøønit pøni ka' y'uk'amajtskiñi. Jade'en øts idø'øn ja ngø'ømgajpxwejin nyaky, jøts nmøøt'ajtpy øts idø'øn ndijy ja Dios Espiritu Santo.

8

Sudso ttu'undit ku ja windsø'jk'ii'ñ yiktaniwa'adit midi yik-tawindsø'jkip ja maxandsaa uk øy ti jadu'uk awanax

¹ Ixyamts ø nnigajpxwa'añ sudso xu'undit ja kaaky tojxk midi tø yiktawindsø'øgi ja maxandsaa. Wa'a'ats ja njanija'wa'andi sa ja ndu'unindit; ja'ayi ja nugo nnadyamiguejxyindi ku adøm møj nija'wibim, ka'ap ja nmøjpiktaajkyin ku ja tsojkin ja pa'ayo'owin tyikmøji tyikmayi ja winmaa'ñ. ² Pøni jam ja jaa'y pøn nadya'agajpxip ku ja ti yiin wan tnijawi ja'agøjxp ja jade'en wya'añ ku ja kyawijyi kyakejyi. ³ Jabi y'ejxkajpyts ja Dios ja' pøn ja tsojkip.

⁴ Sudsøts idø'øn xu'undit, ¿mga'adyip mjøø'kxtip idø'øn ja' midi ja maxandsaa tø yiktawindsø'øgi? Nnija'wa'amp ndøm ku ja maxandsaa kyaDiosi, pø tu'ugyixi ja Dios. ⁵ Jaa dø'øn ja jaa'y pøn wandip ku dios ja janch namaydi ya naxwiñ jøts jam tsajpjotp, ja'agøjxp idø'øn may ja dios ja jaa'y twindsø'øgidi ku jade'en tja'gyukidi, ⁶ tu'ugyits adøm ja nDios, ja Dios Teety. Ja Dios Teety idø'øn tuki'iyi tø tyik'øyi, jøts ja' adøm idø'øn nnijujky'ajtyindip jøts ja ndam'yojxin ja ndsinaa'yin. Jats tu'ugyi nayide'en ja windsøn, ja nwindson'ajtim Jesucristo, ja'agøjxp idø'øn tuki'iyi tø y'øyi, jøts ja'agøjxp adøm idø'øn nayide'en tø xyikøjyim ja Dios.

⁷ Jats may ja janchja'wibi jaa'y pøn tkaja'gyukidip ja yjade'embì tsinaa'yin. Pøn jaty y'ijty ttawindsø'jkidip ja kyaaky ja tyojxk ja maxandsaa ku ja ixyam ja'abi tkaydi ttojxkti jade'eñim ja wyinmaydi ku ja nay ja'abi dios yja' jadigojk ttawindsø'øgidi; kuts ja tpawinmaadyøkidi jøts ja tpøkyjawidi ja'agøjxp ku ja tkaja'gyukidinim. ⁸ Kidi ja' adøm inet jawaani øy nwibejtint pøni kaa'yimp jøø'kximp, nayi ka'ats adøm inet jawaani ka'ø y nwibejtint pøni ka' adøm ngaa'yim. ⁹ A'ejxits mee m'adø'øtst, o meets ja xka'aty xojxkt jøts ka'ap ja mmigu'uk ja xukpøkyjawidit, pøni pyøkyjawidipnim ja tuki'iyi ja'agøjxp ku ja yjanchja'win ja ka' yikxon tyuu'døkidinim. ¹⁰ Ku n'ukpiktaajkint, yam mets ja mjanchja'win tø myøji myayi jøts m'a'ejxnaxit tu'uk ja

mmigu'uk pøn okwa'añ ja yjanchja'win tyiktso'ondakpnim, ku mets jam mdsøøni aguik jotkujk jøts xji'kxy ja kaaky ja tojkx midi tø yiktawindsø'øgi ja maxandsaa uk øy ti jadu'uk awanax, ¿ka'ats idø'on ndejin mbaduu'miyit nayide'en ja mmigu'uk pøn m'a'ejxnaxiyip? ¹¹ Jøts jade'en xyiktuu'tigø'øty ja mmigu'uk ja'agøjxp ku kyatiynim kyaduda'aknim ja yjanchja'win, yam ja Cristo ja tø yjagu'oogiyi. ¹² Jade'ents idø'on, ku ja pøky jade'en xu'undit jøts ja mmigu'uk yjanchja'win xyik'amutskiyidit, ja Cristo meets idø'on kø'øm jade'en mmidundigøøpy. ¹³ Pøni ndukpaajtyimpts tam adøm jade'en ja nmigu'uk ja tyuu'tigøø'yin ku yikji'kxy ja maxan wyindsø'jk'iñ, paat'ajtiyipts ne'egi jøts ja ka'ap jade'en n'uktu'una'ant jøts ja nmigu'uk jade'en ja pøky ngadani'ejxa'ant.

9

Ti dø'on paat'ajtiyip ja nwindson'ajtim kyudanaabyi

¹ Tø øts idø'on ja Dios xaguwani jøts øts ja ngudanit jøts ja kyajpxy y'ayuuik ja nnigajpxiyit, nipøn jaa'yts ø xkapaat'aty jøts øts ja ndukmado'ot pøni ti jaty ø ndumpy; pø tøxi øts ja nwindson'atim Jesucristo n'ixy, meetsts idø'on ndunkjøjp'ajtpy ku øts ja nwindson'ajtim tyunk nbadojkiyi. ² Jaa abiky ja jaa'y pøn ø xka'ejxkaptip jøts ku øts ja Dios xkudanaabyi'aty; meetspits mbaat'ajttip jøts øts jade'en x'ejxkaptit, pø øtsxi meets ja nwindson'ajtim tø ndukmibiky, kuts meets jade'en tø ndukmadøy ja janchja'win jade'ents idø'on wyingaxi'iky jøts ku øts ja Dios njanchkudani.

³ Yide'en øts idø'on n'adsøy pøn jaty ø xpagajpxtip: ⁴ Xpaat'ajtp ø nyikmo'ot ja kaaky ja uuikin, ⁵ jøts xpaat'ajtp ø nayide'en jøts ja nnidø'øxy midi tjanchja'wip ja Dios nbawaamit sam ja jadu'ukpi kudanaabyitøjk ttundi, møøt ja nwindson'ajtim y'ajch y'uch jøts nayide'en sam kø'øm ttuñ ja Pedro. ⁶ ¿Ja ti øts yø møøt ja Bernabé xpaat'aty jøts øøts ja ngaaky ndojkx nnidu'unt? ⁷ ¿Ma dø'on ja soldadi kø'øm y'uknay'ijxyiyi? ¿Ma dø'on ja jaa'y tka'ukji'kxy pøni ti tø tni'ipy jøts pøni ti tø tyikpidi'iky? ¿Pøn idø'on nugo ukuborreegi'ajtp jøts niti kyagida'anxyiyi? ⁸ Kidits mwinmaydi ku øts jade'en kø'øm n'awijy, nayide'enxi ja Moisés kyutujk wya'añ. ⁹ Pø yide'enxi jap jaabyety y'ity nøky kyutujkijxpy: "Kidi ja mdsakaa ajeñ xyik'okti ku ja xyiktunwa'andit." Kidi ja'agøjxp ja Dios jade'en wyaañ ku ja tsakaa ja ja'ayi tjotmay'aty, ¹⁰ pø adømgøjpxxi dø'on ja ejxpajtin ja jade'en tpikta'aky. Paty ja kutujk jade'en yikjaay ku adøm ja y'ø'y'ajtin ja pya'ayo'owin ja xuktanitsoojkim; pø nayide'enxi ja ji'kxy ja pyaat'atyiyi pøn yuup tump sam ja' pøn yikpidi'jkpy ja

pikta'aky. ¹¹ Tøts øøts ja Dios kyajpxy y'ayuuik namyayi nni'ipy mā meets jam, ¿ka'ats idø'øn y'øyi jøts mee n'amido'ot ja pudøjkin? ¿Ti øø ndajuky'atp ya? ¹² Pøni m'amidoøjip mee tigati ja wenk jaa'y jøts meets ja xmø'øy, jawaani kajats øø xpaat'aty.

Øyts øøts ja jade'en xjapaat'aty, ka'ats øøts ja nbayø'øy kuwani; nmidanaapy øøts ja' pøni ti øøts xjajtp pøni ti øøts xka'ejtxip jøts øøts jade'en ngayiktuu'duky ja Cristo y'ixpøjkin ja Cristo y'ana'amin. ¹³ Mnija'wip meets ku ja jaa'y pøn tsaptøjkjotp ttundip, tum ja' ja tyajuky'ajttip pøni ti jam tøjkip. Pøn ja altajr jam t'ejx'ejttip mā ja jiyujk jam y'øøky midi windsøjkin'ajtp, ja'abi tsu'uchts ja yikmøødyip. ¹⁴ Nayide'en ja nwindson'ajtim Jesucristo tø yjanimy jøts ja tyunk ja ttaju-jky'attit pøn ja nitsoojkin ayuujk tnigajpxtip. ¹⁵ Nijuuni ja'abi winmaa'ñ nugo ngadamajada'aky, ni ja'agøjxp mee nganijayi jøts mee xmo'ot o tigati. iWan øts jade'en ne'egi t'øøky, pø ndajotkujk'ajtpyxi øts ku øts jade'en ndsøøni!

¹⁶ Kuts idø'øn ja Dios y'ø'y'ayuuik y'øwyinmaa'ñ njanigajpxy, ka'ats øts ja nnadyamøjpikta'agyi, pø kø'ømxi øts ja tø ngupiky ku øts ja tø nyiktaguwani. iN'ayøøy øts ku øts nganigajpxt! ¹⁷ Pøni kø'øm tsojkingøjxpts øts nduñ, n'awijxpyts øts ja n'øy'ajtin. Ka'ap øts jade'en ja ndunk, jabi kø'ømxi ja Dios xwi'ixy ku øts ja øybi tunkjøøjp xmø'øy jøts jaty ngupøjkøj. ¹⁸ Ja' øts idø'øn ndajotkujk'ajtpy ku øts ja nitsoojkin ayuujk nnigajpxy jøts ø niti mijuu'ñ nga'amidøy, øy ja jade'en xjapaat'aty jøts øts ja' ndajuky'att.

¹⁹ Ots ø nipøn njagamiduñ, tøts ø kø'øm nadyamidsøkyi jøts mee nmidu'unt, jøts ja Cristo jade'en ndukpaattit. ²⁰ Kuts ja israelit jaa'y nmøøtsøøniidi nayide'ents ø ndsøøni sam ja chøøniidi jøts øts ja Cristo jade'en ndukpaattit; ja Moisésxi øts idø'øn ja kyutujk n'atskupøjkip øy øts ja'abi kutujk xjagapaat'aty. ²¹ Kuts øts abiky nnøjxmi mā ja Moisés kyutujk tkayiktuujniidi, nayide'ents ø ndsøøni sam ja chøøniidi, øy øts idø'øn ja Dios kyutujk ja'ayi nyikmøjtøjkiyi, pø ja Cristoxi øts ja y'ana'amin nbaduujnip. ²² Kuts ø nmøøtsinaamyidi pøn ja yjanchja'win tyiktuu'døjkyidipnim, ka'ap øts ja nugo nyik'amutskidi, ni ja namyikaxi'ajtin ngayiktuñ, nayide'en ø tø nnabyikta'agyi sam ja'adi jøts øts ja jade'en nyikjotkujk'atti. Tøts idø'øn tu'uk tu'uk nja'gyuki pøni sa ja chøøniidi, jøts øts ja jade'en ndukpaattit ja Cristo. ²³ Ja'agøjxp øts jade'en nduñ ku øts ja nitsoojkin ayuujk nnigajpxwa'añ, jøts ø wyinaty nayide'en nbaaty ja kunuu'kxin ja øy'ajtin møøt ja'adi pøn jaty tjanchja'widip ya'atpi ayuujk.

²⁴ Mnija'wip meets ku jaa'y pyujtkejpxti, namay ja yjaputti tu'ugyits ja pujtkejpxpi myajada'aky jøts ja tpiky ja ñibuty.

Paty idø'øn nayide'en mbuttit jøts ja øy'ajtin xpaattit. ²⁵ Pøn jaty tuki'iyi t'a'ejxigyøjxp ku kyuyatwa'añ jøts kyuyajta'aky yikxon, ka'ats ja sa yjaty ku tyimgyuyajtni. Ja'agøjxpts ja jade'en kyuyata'akti jøts ja tpøktit ñiguyaty midi idø'øn ja kuyajtpi pyøjktip ku ja myajada'akti, jøts ka'ap ja xemikøjxp y'ity; ja xemikøjxp pikta'aky adøm ya naxwiiñ nbatnajxyim midi wyinaty yikmøø'yimp xemikøjxp. ²⁶ Nniija'wip øts wa'ats midi'ampy ø nnijxpy ka' øts nugo nbuty wimbeets kugoots; nbaatp øts idø'øn ja' midi ø nbaatwampy, ka' øts nugo n'adi'ich. Ka' øts jade'en nugo ngojxwidity jøts øts nika' ti ndukpety. ²⁷ Jawyeen øts yikxon nnay'a'ejxiyi jøts øts nne'kx ndukmibiky pøni sa øts idø'øn ja ndsøky pøni ti øts idø'øn ndunwampy, jøts øts kidi nøjx jawyeen tsø'ødyumbim njaty Dios wyingujkp yam øts ja jaa'y tøndukmadowdi sudso'ampy ja nitsoojkin ja pa'ayo'owin ja tpaattit, jaa ku øts ne'egi nga'ukpøjknit ja niduñ.

10

Ja'yikni'ana'amp jøts ja maxandsaa uk øy ti jadu'uk awanax kyayikdiosjawit

¹ Mnijawidip migu'uktøjk idø'øn ku ja møjaa'dyøjk niduki'iyi ja Dios ja yoots tyaduu'wajidøø, jøts nayide'en niduki'iyi ja Dios øy tyuktanajxidøø ja Tsajpts Mejy. ² Jade'en idø'øn ja ndejint niduki'iyi tpattøø ja nõbajtin jøts ja tmøøt'etti Moisés. ³ Niduki'iyits nayide'en tjøø'kxtøø ja tsajpjotpit jii'kxy, ⁴ jøts nayide'en niduki'iyi t'uktøø ja tsajpjotpit nøø. Pø ja'abi nøøjxi ja y'uktip midi jam mu'tp tsagøjxp midi payø'øydip. Ja Cristots idø'øn ja myøk'ajtin ñanky'ejxip jam tsagøjxp. ⁵ Namayts ja'adi pøn ja Dios Teety tkamimadoodøø jøts ja jamyi abak etjotp y'oo'knidøø.

⁶ Ejxpajtin adøm idø'øn ya xmø'øyindip paty idø'øn ja jade'en yjatti jøts adøm ja ka'øbyi tsinaa'yin ngatsojkint sam ja ttundi. ⁷ Paty kidi meets ja maxandsaa xwindsø'jkyinidi sam ja ttundøø niwinaagin, jøts sam idø'øn ja yiknigajpxy nøkyjotpy: "Winets ja jaa'y kaabyi ukpi y'ixakti jøts twinxødundi ja maxandsaa." ⁸ Ka'ap adøm idø'øn xem yam nugo nnamyøøt'ajta'ant kija' uk tu'ugyi ja amajtsk jaa'y tyik'ettit ja ñiyaa'y uk ja ñidø'øxy, sam ja jaa'y tkamøjpiktaktøø winaagin ja y'amajtsk'ajtindi, jøts ja'ayi tukxøøwyi tku'oo'kyidi ja pyøky ni'ee'pxigøøk mil. ⁹ Ka' mibaat ja Dios tyuda'aky'ajtin ndana'ejxin uk nugo nwinmaa'ñ'ejxwa'anin sam ja jaa'y winaagin y'adøtstøø midi ja tsaa'ñ ojs yikxon chu'tstigøyidi. ¹⁰ Jøts nisa xkatejtit ja Dios pøni sa ja mduñidi. Ka'ap jade'en m'adø'øtstit sam winaagin y'adøtstøø ku ja tka'ødyejti ja Dios, ja' midi ojs

tyagida'agyidi ja ayo'on ku Dios ja tyumbi tkejxy midi ja o'jkin ojts tyukpaadyidi.

11 Adømgøjxp idø'on jade'en ja møjaa'dyøjk yjajttøø kyubattøø, jøts nay adømgøjxp ojts jaabyety jade'en tyañ jøts yø n'ejxpajt'ajint jøts jade'en ngadsinaa'yint sam ja chinaadyøø ixa ja nwindson'ajtim Jesucristo wyingoni ja tyiidyu'unin xøøw. 12 Pøn jaty yjawi nisa kajattip, pøn dø'on yjawi øy tsinaadyip, wants ja tnay'ejx'ityidi jøts ja kyawinmaa'nmya'attit. 13 Nay ja ayo'on midi ixyam mdanajxtip ku yik'ejxmatsti ja mjanchja'windi pøni mjanchpadundip idø'on uk ka'; nayja'abi ayo'on idø'on øy pøn tø tpaaty tø t'ixy. Øyts meets ja Dios x'ajot'att jøts ja m'agø'dukidit m'axajtukidit jøts niyjøjxk xanaxtit ja ayo'on midi kamidanaañi. Kuts wyinaty ja ayo'on tyimyjawani møk mbaadyidi, ja Diosts mmo'ojidip ja wyinmaa'n sudso ja xmimada'aktit.

14 Paty migu'uktøjk idø'on ja maxandsaa uk jadu'uk øy ti awanax xka'ukwindsø'jkiñidit, ixtmatsti yø yjade'embi tsinaa'yindi. 15 Wa'atsxi xnimadowdi sa mee nnøjmi wijy kejy ti sa m'ejxidi. Køømts yikxon x'ukpayø'ødyit pøni janch kidi yjade'eni sa ø nwa'añ. 16 Ku adøm ja tsapnøø kunuu'kxy n'uujkyindi ja Dios adøm idø'on jade'en nwindso'jka'am, ja Cristo dø'on ja ñi'jpy namyayi n'uujkyindip; kuts adøm ja tsapkaaky nyikwa'kxyindi ja Cristots adøm ja ñe'kx namyayi ñii'kxyindip midi ja y'ø'y'ajtin xukpaajtimp ku ja ojts xku'o'jka'am jam kruskøjxp. 17 Øy adøm njanamaya'am tu'ugyits adøm ja tsapkaaky ndamujkyindi, patyts adøm jade'en amuum tu'ugyi n'ijtyindi Dios wyingujkp pøn jaty tjanchja'widip ja Cristo.

18 Ejxtits ja Israelit kajp ma ja jaa'y tkaydi tjøø'kxti ja windsø'jk'iñi; ja'ats idø'on ja ñamyayi tu'ugyi yik'ejtidip, tu'ugyi ja tumjade'en wyinmaydi nixem niyam. 19 Ka'ap øts idø'on nnimy ku ja maxandsaa uk jadu'uk øy ti awanax yjujkyidi, jøts ka'ap ø nnømi ku ja tsu'uch jawaani øy midi ja yiktawindsø'jkidip. 20 Yide'enxi øts idø'on ja njatijy, pøn jaty ja Dios tkanija'widip jøts ja windsø'jkin ja tpikta'akti tsamaxan uk øy ti jadu'uk awanax wyindum y'agø'øm, ja miku' dø'on ja wyindsø'jkidip jøts ka'ap ja Dios; ja'ats meets idø'on ngadamidsøjkpy jøts ja miku' yja' xkupøjkidit. 21 Ka'ap ja mbaat'atyidi jøts mee majtsk jøøjp mdsøønit yam meets ja nwindson'ajtim ñi'jpy xja'uujkiyi, jøts nayide'en x'uujkmiyidi ja miku' ñøø; yamts meets ja nwindson'ajtim ñe'kx xjøø'kxiyi jøts ja miku' yji'kxy xjøø'kxmiyidi. 22 ¿Ja ti adøm tøndøjkiñam? ¿Nugo taguyajtpi jøts jade'en ja nwindson'ajtim

nugo nyik'ambøjkint? ¿Ja tyimyabaat adøm nmøj'ajtin jøts adøm ja ne'egi nyik'amutska'ant?

Ka'ap ja ngø'øm ja n'ixa'ayint, ja tsojkin ja pa'ayo'owin ne'egi ndamiyojxin ja nmigu'uk

²³ Janch ja jade'en idø'øn sam ja ayuujk wya'añ ku o tigati nduu'nint, nipøn ja xkadabayø'øyint; øy dø'øn ja jade'en yjawa'añ, ka'ats tuki'iyi y'ødyuñ pøni ti yiktump; jabi ka'axi ja Dios yjanchja'win jade'en tuki'iyi xatøjka'ant. ²⁴ Ja nmigu'uk adøm idø'øn ja y'ø'y'ajtin n'ixaajya'amp jøts ka'ap ja ngø'øm ja nugo ndunk'ajtin ja'ayi.

²⁵ O mee tigati xjøø'kxt pøni ti jaty mjuudyip maayjotp, ka' xyiknidøwidit ma ja tyiktsoondi, ku nugo mnadyagumayidit; ²⁶ jabi nwindson'ajtimxi ñaxwiñ'ñit yø' jøts tuki'iyi pøni ti jaty ya ejtp naxkijxy.

²⁷ Pøni mwaajidipts ja jaa'y kaabyi pøn ja janchja'win tkamøt'ajtp, kupøkti panøjkxti jøts kaydi jøø'kxti pøni ti myikmøødyip jøts ka'ap ja xyiktø'ødit pøni ti pøni pøn yik-tawindsø'øgi, jøts niti xkagumayjawidit. ²⁸ Kuts jam tu'ugin ja jaa'y jotmøñ wya'ant ku ja'abi tsu'uch ja maxandsaa tø yiktawindsø'øgi, ka'ats meets ja xjøø'kxt, jøts ja mmigu'uk xkanankñagyumayiyidit ku ja nugo ñabyøkyajwiyidit ja'agøjxp ku ja janchja'win ja okwa'añ tyiktøwdinim tyiktuda'aktinim. ²⁹ Ja mmigu'uk øts idø'øn ja wyinmaa'ñ nnigajpxip, ka' mets mja'.

Jamts pøngapøn tyiktø'ødit jøts wya'andit: “¿Sudsots ja wenk jaa'y nyikmøjtøjkiyt ne'egi ja wyinmaa'ñ jøts øts nja' nika'?

³⁰ Jabi n'ajot'ajtpyxi øts ja Dios ku ngay nji'kxy, ¿tits øts idø'øn xabagajpxtip kuts ja'abi kaaky ngupøkt?” ³¹ Ots ja yjade'eni, pøni mgaadyip m'uktip uk pøni ti jatyts mdundip, tum ja Dios køjxp ja xu'undit jøts ja jade'en xyikmøjtøkidit.

³² Kidi mee xuñ midi ja mmigu'uk tyadigø'ødyip: ni ja israelit jaa'y jade'en xkatu'undit, ni ja' pøn ka'israelit jaa'y'ajttip, ni ja' pøn ja Dios Teety tø myø'øyidi ja janchja'win jøts ja nwindson'ajtim tmibøjktit. ³³ Kuts øts, ja' ø n'ixaapy sudso øts ja nmigu'uk nyikjotkujk'att; ka' øts ngø'øm øy'ajtin n'ixa'ay, jøts øts nmigu'uk yikxon chøønidit jøts wyinaty ja nitsoojkin yikmo'odi.

11

¹ Tundi nayide'en pøni sa ø nnajtstuni, pø nay ja Cristoxi ø nni'ejxuujtip ja chinaa'yin.

Sa yjaa'y'attit ja tø'øxyøjk ma ñamyukyidi ja janchja'wibidi

² Migu'uktøjkti njanchtakajxakpy meets ku ø xja'myatsti, jøts ku nayide'en xpadundi ti jaty tø ndukmadowdi. ³ Ja'ats ndsøjkpy jøts xja'gyukidit ku tu'uk tu'uk ja yaa'dyøjk ja Cristo

ñigubajk'aty, jøts ku ja yaa'dyøjk ja ñidø'øxy tñigubajk'ajtmí jade'en sam ja Dios Teety tñigubajk'aty ja Cristo. ⁴ Pøni ka' ja yaa'dyøjk ñagyujuptu'udyi ku Dios t'ajot'aty uk kuts ja Dios yja' tjanigajpxi, kyamøjpiktakpy idø'øn ja Cristo ja' pøn nigubajk'ajtiyip. ⁵ Pøni ka'ats ja tø'øxyøjk ñagyujuuxyi ku ja Dios t'ajot'ajtpi tyøki, uk kuts ja Dios yja' tjanigajpxi, kyamøjpiktakpyts idø'øn ja ñiyaa'y ja', nayide'enxi ja tpatni kidi ja jeexyip tø ñagyukaa'ptu'udyi. ⁶ Pøni ka'ap ja tø'øxyøjk ñagyujuuxyi, wants ne'egi tnagyuka'aptutkixyi. Pøni tyatsø'ødyumpts jade'en ja kyubajk keepy, wants ne'egi tpikta'aky ja kyujuux. ⁷ Nagyujuptu'udip idø'øn ja yaa'dyøjk pø ja Diosxi ja myøj'ajtin ja chuj'ajtin ja yiknigaxø'jkíp ku ja nayide'en tø yik'ø'yiyi sam ja Dios t'ixy. Jøts ja tø'øxyøjk ja ñiyaa'y myøk'ajtin ja yiknigaxø'jkidip. ⁸ Kuxi ja Dios tyik'øiyii'ñ pø ja yaa'dyøjkxi ñikøjxp ja Dios tju'jty ja tø'øxyøjk. ⁹ Yaa'dyøjkøjpxi ja tø'øxyøjk y'øiyii'ñ, jøts ka' tø'øxyøjkøjxp ja yaa'dyøjk y'øiyii'ñ. ¹⁰ Patyts idø'øn ja tø'øxyøjk ñagyujuuxit jøts ja jade'en tyiknigaxø'økt ku ja yaa'dyøjk ja y'ane'emyi, jøts ja Dios y'ankilis nayide'en yjotkujk'attit. ¹¹ Nnija'wa'ampts adøm, ku ja janchja'win nmøøt'ajtyindi, ku ja yaa'dyøjk jøts ja tø'øxyøjk kuwani tu'ugyi y'etti. ¹² Janch tiyxi dø'øn ja' ku dø'øn ja tø'øxyøjk y'øiyii'ñ, ja yaa'dyøjkts ja Dios yiktuun, nayide'en yjanchi ku tø'øxyøjk ñikøjxp kye'exy yaa'dyøjk ya naxwiiñ; ja Diosts jade'en wamp.

¹³ Kø'øm mee x'uknigajpxt pøni øyide'en ku ja tø'øxyøjk ja Dios t'ajot'att kuwa'ats, jabi ka'axi ja y'øyi. ¹⁴ Tsø'ødyumbim ja yaa'dyøjk pyidsimy ku ja wyaay ja tyikyon'anaxy, ka'ap adøm jade'en ngostumbri yø'øyindi. ¹⁵ Yiktakajxakpts ja tø'øxyøjk ku ja wyaay ja yøñ, pø tøxi ja yiktanibiktaagi jøts ja wyaay ja kyubajk ttanipett. ¹⁶ Pøni pønts tkaja'gyukiwyamp sa øts idø'øn tø njawa'añ, ñijawip idø'øn ja' ku øøts ka'ap ja wenkpi winmaa'ñ nyiktuñ jøts ni ja' jade'en kyawinmaamyidi pøn jaty ja Dios tø wyaamukyidi wyejtsmukyidi øy madsoo, ja'agøjxp ku ja tø tjanchjawidi ja Dios.

Ku kya'ukyikmøjpiktakni ja nwindson'ajtim kyaajyik y'uujkik midi ja ñajstunip ku ja y'a'ux'ajty

¹⁷ Ku meets yam nnijayi kidi ngajxa'akwampyip meets, ku yjawi mjanamyukyidi niwine'en ja mga'øpyidsø'mxiyidi jøts ni mga'ødyuñidi ja yjawi. ¹⁸ Jade'en øts ja jaa'y xumdamimadya'akti kuk mee mjanamyukyi mnawya'kxibik meets jam jøts mganamyee'kxyidi; nmibijkpy øts idø'øn, pø jade'en idø'øn jam yjanchjaty. ¹⁹ Kuwanidsik idø'øn mnawya'kxidit jøts idø'øn ñigaxø'øktit pøn idø'øn Cristo yja' yjanchpaduujnidip, jøts pøn idø'øn nugo nadyejidip jøts ku Cristo ja tpadundi. ²⁰ Kuts meets idø'øn jade'en

mganamyee'kxyi, nika'ats meets ja nwindson'ajtim Jesucristo y'a'ux x'ukja'gyukiniyi, ni xkanijawidi pøni sudso yiktuñ. ²¹ Anaxukpimxi meets jam kø'øm a'ux xniniikxy ku ja ka'ayin tpaaty, jamts muum kyaku'uxyidi jøts muum nugo tyimy'ukmuktigøøñidi. ²² ¿Ti ka' meets mdøjk te ma mga'adyit? Mgamøj'lejtipxi dø'øn ja janchja'wip jaa'dyi ku jade'en m'adø'østi, jøts namyikaxi mwinbidsømdi ku ja mmigu'uk pøn ayoodip jam xwingayidi, jøts ja nugo xuk'ayoojidi. ¿Sats meets idø'øn nnøjmit? ¿Ndsaaclkajxa'akp meets idø'øn ku jade'en m'adø'øtsti? ¡Nijuuni xøøw meets ya'atpi ngadakajxa'akt!

Ku ja nwindson'ajtim yjaak'uk'a'ux'ajtni møøt ja pyabøjkipitøjk

²³ Pø ja nwindson'ajtimxi ø kø'øm tø xmø'øy midi mee tø ndukyikyujy. Ku dø'øn ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty yikøyakwani ux, nay ja'abi uxts idø'øn ja tnixajiyiñ tu'uk ja tsapkaaky, ²⁴ kuts ja Dios Teety t'ajot'ajty jøts tkajxajky, winets ja t'adujkpajky ja tsapkaaky jøts wyaañ yide'en: "Kaydi, øts idø'øn ya'at nne'kx midi meets mnitsoojkingøjxp inet yikøyakp. Mdu'undip idø'øn ya'at jade'en jøts øts xja'myajtspajt'attit." ²⁵ Kuts idø'øn ja wyinaty tø y'a'ux'atti ixjats ja uuik'iñ tu'uk tnixajiyiñ jøts yide'en wyaañ: "Ya'at tsapnøø'uujkin idø'øn ixyam tamp ejxpajt ku ja Dios Teety ja wyanda'aky tyik'aduky sam ja ttami'awa'aniyiñ ja naxwiiñit jaa'y ja nitso'ok'ajtin. Ixyamts idø'øn ja cho'onda'aky ku øts nni'jpy inet wyidsu'unt wyidaxt. Kuts ya'at tsapnøø'uujkin xumitu'undit, øts nja'myajtsingøjxp yø x'adunidit." ²⁶ Jade'ents migu'uktøjk idø'øn, ja nwindson'ajtim mee mja'myejchp ku meets ja tø mgu'oogiyi ku jade'en ja tsapkaaky xka'adyit midi namyayi ñe'kx'ajtpy, jøts ku ja tsapnøø jade'en x'ukunaxit midi ja namyayi ñi'jpy'ajtpy kunim ja mye'ent jadigojk.

Sudso ja nwindson'ajtim kyaajyik y'uujkik yikupøkt midi ja ñajtstu'unip ku ja y'a'ux'ajty

²⁷ Ja nwindson'ajtim Jesucristo yjamidundigøøpy pøn idø'øn yikxon tkajøø'kxp tka'uukp ja nwindson'ajtim ñe'kx jøts ja ñi'jpy. ²⁸ Patyts idø'øn yikxon jawyeen xpawinma'adyit sa ja mdsinaa'yin xyikyø'ødyi, namga'anim wyinajty xni'awidi ja nwindson'ajtim ñe'kx jøts ja ñi'jpy. ²⁹ Ja kø'øm ayo'onxi ja y'ixaapy pøn nugo tni'a'wip ja nwindson'ajtim chapnøø'uujkin. ³⁰ Ja agøjxpxi dø'øn may ja mmigu'uk pa'amøøtti jøts kajotmøjkti, jøts muum tø y'ookti. ³¹ Kuts adøm kø'øm a'ejxi ndu'unint, ka'ats ja nwindson'ajtim jade'en xiidyu'unint. ³² Kuts adøm

ja nwindson'ajtim xiidyu'uñim ja'agøjxp ja ttuñ jøts ja xukja'gyukant jøts ngamøøtkudigø'øyindit ja pojkpitumbi jaa'dyi midi tkajanchja'widip ja Dios.

³³ Paty migu'uktøjk idø'on, ku mnamyukidit jøts ja nwindson'ajtim ja chapnøø'uujkin x'atsja'myatsidit, nay'awexidi jøts tu'ugyi mdsapnøø'uuktit. ³⁴ Pøni jam pøn yu'øøky, wan jamyi ne'egi kyø'øm tøjktotp t'ukay, jøts ja Dios wyinaty kyadukuwanjatiyi ku ja tsapnøø'uujkin ja nugo tyikwa'ant nanntyamu'ugi nanntyaku'uxi. Midi'ibi jaty myiktøødip jaanim øts ja wyinaty nnigajpxy ku mee n'ats'ext.

12

Ja wijy'ajtin midi ja Dios Espíritu Santo yajkpy

¹ Migu'uktøjkti, jaa ja ayuujk midi ø ndsøjkpy jøts meets ja xnijawit ku Dios Espíritu Santo tyaky ja winmaa'ñ ja wijy'atin jøts ja tmø'øy ja jaa'y kija'.

² Mnija'wip mee ne'egi wa'ats ku mee wyinaty xkamibikñim ja nwindson'ajtim Jesucristo, ja maxandsaajimts meets tu'uk tu'uk y'ijty ja'ayi mwindsø'jkidip. ³ Paty meets yam ndukmadøy jøts xnijawidit ku pøn wya'ant: “iMiku' yø Jesús!” kidi ja Diosip y'Espíritu Santo ja wyinaty jade'en yikwaajniyip. Uk jadu'uk pøn nugo wyamit: “iJa Jesús idø'on møj windsøn!” tiyts ja wyinaty yjanchwa'añ pøni Dios y'Espíritu Santo ja wyinaty jade'en yikwaajniyip pøni ka'ats myigajpxigøøpy Dios ja wyinaty.

⁴ Mayjøøjp idø'on ja jaa sa pøn øy tigati tjaty, jøts kija' ja yikmøøt'aty pøni sa pønjabøn ja wijy'ajtin tø yikmø'øy, tum Espíritu Santo wyingujkpts ja chøøñ. ⁵ May tunkjøøjp yikmøøt'aty, tu'ugyits ja nwindson'ajtim Jesucristo yiktamiduñ.

⁶ Kawinaak jøøjp ja ødyunk nmøøt'ajtyindi, tu'ugyits ja Dios ja xmø'øyindi. ⁷ Ja Dios idø'on ja ejxpajtin tu'uk tu'uk tmøøpy ja jaa'y, jøts idø'on ja tyiknigaxø'økt ku ja Dios Espíritu Santo ja tmøøt'aty, jøts ja niduki'i yi yikta'øy'att. ⁸ Dios Espíritu Santo køjxp idø'on ja Dios Teety ja jaa'y tmø'øy ja wyijy'ajtin jøts ja tiy kyajpxwejtít, jøts nayide'en ja jaa'y tmøømyi ja xipiky'ajtin jøts ja øy yik'ixpøjktit. ⁹ Jamts ja jaa'y pøn ja Dios Espíritu Santo janch møj jøts janch møk ja janchja'win myø'øyidi, jamts pøn yikmøødyip ja øybi møk'ajtin jøts ja pamaa'y tyiktso'oktit. ¹⁰ Jam pøngapøn tmø'øy jøts ijxyimbi ka'ijxyimbi ja ttu'unt, jøts jam pøn myøøpy jøts ja Dios kyajpxy Dios y'ayuujk ja tnigajpxidit; jamts ja' pøn ja Dios tø tyamidsøjkyidi jøts ja t'ejxkaptit pøn jaty ja ka'øybi winmaa'ñ tyiktundip jøts pøn ja øybi winmaa'ñ tmøøt'ajttip; jamts nayide'en pøn tø yiktamidsokti jøts kawinaak ja ayuujk tkajpxtit midi ja myigu'uk kyakajpxtip; jamts ja'adi pøn

tnimadoodip wa'ats ja ja'abi ayuujk jøts ja tnigajpxti ti dø'øn ja tyijpy. ¹¹ Tu'ugyits idø'øn jade'en y'adi'ich ja Dios Espíritu Santo, jøts idø'øn ja tyikwa'kxy ja wijy'ajtin pøni ti dø'øn ja pønjabøn tyukjatwampy kø'øm ja tø ttanibiktaagi.

Ja nwindson'ajtim tnigubajk'ajtp niduki'iyi ja jaa'y pøn tjanchja'widip ja Dios

¹² Jade'en idø'øn ja Cristo n'ukpiktaajkint sam tu'uk jaa'y ñe'kx midi janch may tanibiktaagi tum tigach; ots idø'øn ja kø' ja teky kija' ja tunk tø yiktanibiktaagi, tu'ugyi ja ñe'kx ja y'ity. ¹³ Nayide'ents adøm idø'øn øy yjapøni, yja'israelit jaa'yi uk yjaga'israelit jaa'yi, yjagreciit jaa'yi, yjamidumbi jaa'yi uk yjanitøøky jaa'yi, ku adøm idø'øn tø nnøbejtyim tu'ugyi adøm idø'øn ja ne'kx namyayi nyik'øya'am Dios Espíritu Santo køjxp; jøts adøm jade'en ja tu'uk tu'uk tø xatøjka'am.

¹⁴ Ka'ap ja ne'kx tukjøøjpyi tmøøt'aty midi jaty ja yik-tumpy, pø may jøøjpxi ja tmøøt'aty. Jade'ents ja y'amuum'aty ku ja ka'pxy tmøøt'aty iixyim ka'ijxyim. ¹⁵ Øy yø teky yjawa'añ: "Ka'ap ø nduñ nayide'en sam ja kø' paty ø nipøn xkatunk'att", kidi ja'agøjxpts ja kya'ukpaat'ajtniyit ja ne'kx. ¹⁶ Uk y'ukwamit inet ja tatsk: "Ka'ap øts ja ween tyunk ndujni paty ø nipøn xkatunk'att", nigidi ja'agøjxppts ja ne'kx ja myajtstuujtniyit. ¹⁷ Ku jeexyip tum ween nne'kx'ajtyim, ¿sudsots jeexyip nmadø'øym? Uk kuts jeexyip tum tatsk nne'kx'ajtyim, ¿sudsots jeexyip nxuu'ka'am? ¹⁸ Tø dø'øn ja Dios ttanibiktaajkigyijxy ti jaty jadu'uk jadu'uk ja ne'kx tyu'undip sam ja kø'øm tø ttsøky. ¹⁹ Ku jeexyip tukjøøjpyi y'amuum'aty, ¿mats jeexyip ja maybi tyøkidi midi tyika'pxtip tuk'amuum ja ne'kx? ²⁰ Jabi nnija'wimpts adøm ku mayjøøjp chøkyi winets njaa'gyaxø'jkindit, pø tu'ugyixi ja ne'kx.

²¹ Ka'axi dø'øn ja ween tnøjmit ja kø': "Ka' me nyiktunwa'añ"; ni ja kubajk tkaniaamyit ja teky: "Ka' me n'ajot'aty." ²² Jøts midi idø'øn yjawi ka'a'ejxin kaxø'kp ja' idø'øn ne'egi yikxon yik'ajot'ajtp, ja idø'øn xyikjujky'ajtindip. ²³ Jøts midits yjawi kayiktsojpk ja'ats ne'egi n'ejx'ijtyindip jøts ja nnixøjxyim nnipijkyim; midits adøm ngananky'ejxwa'añimp ja'ats adøm janch'amaay ndø'øñim nyu'uchimp. ²⁴ Jade'en idø'øn ja Dios tø xanibiktaajka'am jøts adøm ja ne'egi nmijotigø'øymint midi yik'ejxp ka' tyuñ, ²⁵ jøts kidi ki'abikyip nugo øy pøn tyuñ øy sa, pø nabyudøjkiyidipxi dø'øn ja'adi nixem niyam wan ja sa t'ijxyidi, jøts ja amuum tyikjujky'ettit tuki'iyi ja ne'kx. ²⁶ Pøni tsaachip o magama tukween ja ne'kx, amuumts ja pøjkpi ambi yikja'wigyixy øy madsoo; kuts øy madsoo tukween yikxon yik'ejxy'ejtni kunim ja yikxon chø'øky, tyimñejkpts nayide'en tuki'iyi øy madsoo ja ne'kx.

²⁷ Meetsts idø'øn ñamyayi ja Cristo mne'kx'ajttip jøts jade'en meets ja mbikta'agyi sam ja kø' teky, ween aaw tyuñ, uk jadu'uk øy ti midi møøt kya'pxy ja ne'kx. ²⁸ Tøts idø'øn ja Dios Teety ttanibiktaagi ti tyu'undip nidu'uk jaty ja jaa'y pøn ja Dios tmibøjktip: midu'uk, ja nwindson'ajtim kyudanaabyitøjkti; mimajtsk, pøn tnigajpxidip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk; midigøøk, pøn yik'ixpøjktip pøn kajpxwejt看; jøts nayide'en pøn ijxyimbi ka'ijxyimbi ttundip, møøt nayide'en pøn ja pamaa'y tyiktsoktip tyikmøkpøjktip, møøt ja pudøjkiitøjkti, jøts nayide'en ja ana'ambitøjkti, møøt ja'adi pøn tkajpxtip ja wenk aaw ja wenk ayuujk pøni sa Dios ja kø'øm yikajpxwa'añidi. ²⁹ ¿Pønts idø'øn janchja'wibi'ajttip? ¿Niduki'iyi ja nwindson'ajtim tkudanidi? ¿Tum ja' tnigajpxidip ja Dios kyajpxy y'ayuujk? ¿Tum ja' yik'ixpøjktip? ¿Uk tyumdundip idø'øn ja ijxyimbi ka'ijxyimbi? Ka' yjade'eni. ³⁰ ¿Tyumøøt'ajttip idø'øn ja møk'ajtin jøts ja pamaa'y tyiktso'oktit? ¿Uk kyajpxtip idø'øn niduki'iyi kawinaak ja kanimadooni ayuujk? ¿Uk ñimadoogøxtip idø'øn pøni sa dø'øn ja wenk ayuujk wya'añ? Pø ka'axi. ³¹ Tajotigøys sudso xpaattit yø'øbi øy'ajtin sudso ja Dios mgunuu'kxidit jøts myikwejidit myikajidit. Ixyamts mee ndukni jawi wya'añ ja jawaani øybi tuu' sa øy tsuj njaa'y'ajtindit.

13

Ja tsojkin ja pa'ayo'owin

¹ Ku njakajpxt kawinaak ja wenk aaw kawinaak ja wenk ayuujk øy yjatsajpjotpit ayuuji uk øyts yjanaxwii'ñit ayuuji, pøni ka'ats øts ja tsojkin pøni ka'ats øts ja pa'ayo'owin nmøøt'aty, nayide'ents ja tpatni sam tu'uk ja tambur tawa'ats midi nugo jagojpk, uk sam ja platiy midi nugo na'amp. ² Øy øts jeexyip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk tuki'iyi njanigajpxi, uk njanija'wigyixyts øts tuki'iyi ti jaty memp ti jaty kidakp midi ka' pøn t'ijxñim midi ka' pøn tnijawinim, uk njamøøt'atyts øts tuki'iyi ja ixpiky'ajtin ja wijy'ajtin, uk nja'ajot'atyts øts ja Dios kawine'en ku øts ja ijxyimbi ka'ijxyimbi njatuñ jøts øts ja kojpk ngiidyigach, pøni ka'ats øts ja tsojkin pøni ka'ats øts ja pa'ayo'owin nmøøt'aty nitits øts mibaat ngawa'añ, tyimñugo øts iiy. ³ Uk njadagumaagyijxpyts øts ja ayooobi jaa'y tuki'iyi ja nbikta'aky, uk njanagyøyakyts øts jøts øts ja jaa'y xyiknitøty Dios køjxp, niwine'enin øts ja ngadamajada'akt, pøni ka'ap øts ja tsojkin, pøni ka'ap øts ja pa'ayo'owin nmøøt'aty.

⁴ Pøn tsojpk pøn pa'ayoop, tuda'aky ja yjaa'y'aty; jøts øy jaa'y ja', ka'ap myigu'uk ja øy ti tami'ekyi uk niti tkamo'owa'añ; jøts ka'ap ja ñamyikexyi, ni kyanadya'agajpxiyi

ja' pøni ti ja tyumpy. ⁵ Ka'ap ja ka'øy'ayuuik ja ka'øwynmaa'ñ uk ja ka'øchinaa'yin ja ttunk'aty; jøts nika' ñadyamidsojkijxyi tuki'iyi yam ja myigu'uk y'ayøw wyinmay; ka'ap ja tuki'iyi tta'ambiky jøts nika'ap ja ejtp y'ekyi. ⁶ Ja y'øchinaa'yin ja myigu'uk ja tyadaxondakpy, kidi kya'øchinaa'yin ja ojs ttadaxonda'aky. ⁷ Pøn tmidanaapy tuki'iyi pøni sa yiktuñ jøts pøni sa yiknøjmi, jøts jyøp'ijxpy ja' ku kuwani ja tsojkin ja pa'ayo'owin myøjtøki, jøts ka'ap ja tigati tta'amutski, ejtp ja tyuda'aky'ajtin ja ttamajada'aky.

⁸ Nijuuni ja tsojkin ja pa'ayo'owin kyagudigøw. Ja'tp ja et ja xøow ku wyinaty ja kajpxy ja ayuuik kya'ukyiknigajpxnit midi ja Dios yajkpy, jøts wyinaty nayide'en kawinaak ja wenk aaw ja wenk ayuuik kya'ukyikajpxni, jøts wyinaty ja ixpiky'ajtin kya'uktuni. ⁹ Ka'ap adøm tuki'iyi ka'pxy nnija'wa'am, jøts nika' ka'pxy yiknigajpxy ja Dios chojkin ja Dios pya'ayo'owin midi adøm ja xjadukmado'owimp. ¹⁰ Kudigø'øpyts ya'atpi nija'win ku wyinaty tuki'iyi n'ijxyim nnija'wa'am pøni sa døøn tyiyi kya'pxyi tuki'iyi.

¹¹ Kuts y'ijty nmutsk'aty, mutsku'ngin øts y'ijty ngajpxy nmadya'aky, mutsku'ngin øts y'ijty nwinmay, jøts mutsku'ngin øts y'ijty nayide'en nja'gyuki. Kuts ø nyaa'knaa n'ixmatskøjxni øts ja mutsk'ajtin. ¹² Nayide'ents adøm ka' ka'pxy ja Dios yja' nnija'wa'am, winjo'ximp adøm yjawi ku ja nja'ejxpaatwa'añim; jaanim idø'øn ja wyinaty øw wa'ats n'ijxyim. Ka'ap øts ixyam tuki'iyi nnijawi, jaanim øts ja nøjkx wa'ats yikxon nnijawinim tuki'iyi sam øts ja Dios ixyam wa'ats x'ixy wa'ats xnijawa'an. ¹³ Jade'ents idø'øn ku n'ajot'ajtin ja Dios, ku njøp'ejxin ja nitso'ok'ajtin, uk ku nmøøt'ajtin ja tsojkin ja pa'ayo'owin, nimidi mibaat kyagudigøw, ettip yø xemikøjxp; tigajstipts idø'øn nidu'ukjaty, yø tsojkin yø pa'ayo'owin yø ne'egi tyimyjawaani møj, nigidi yø yjadu'ukpi jade'en myajada'akti.

14

Ja kawinaak ayuuik kanimadooni

¹ Kajaats idø'øn xmøøt'attit ja tsojkin ja pa'ayo'owin, amidowdi pøktsowdi jøts ja Dios myikwejidit myikajidit, ja'ats jawaani m'amido'odip sudso ja Dios kyajpxy y'ayuuik xnigajpxidit. ² Pø ja Diosxi ja ja'ayi myigajpxpy pøn ja wenk aaw wenk ayuuik tkajpxp, ka'axi ja myigu'uk ja ñimadøyi. Ja Dios Espíritu Santo ja jayik'awejmiiyip, ka'apts ja yiknimadøw ti ja kyajpxpy, jøts ti ja jade'en tyijpy. ³ Abikyts ja'amidi pøn ja Dios kyajpxy pøn ja Dios y'ayuuik tu'ugyi tyimdyunk'ajtmiiyidip jøts ja ttukmadowdi ja jaa'y pøn tpabøjktip ja Dios jøts ja yjanchja'win ja myøkt'a'aktit

ku ja yikajpxjot'amøjkidi. ⁴ Nadyu'uk ja yjanchja'win ja tyikmøji tyikaja'aji pøn ja myigu'uk kanimadoojip ku ja tjaka-jpxy ja wenk aaw wenk ayuujk; pønts tnigajpxidip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk jøts ja ttukmadowdi ja jaa'y pøn tpabøjktip ja Dios jøts ja jade'en tyikmøjiyidi tyikajaajiyidi ja yjanchja'windi.

⁵ Njadamidsøjkpy meets jøts kawinaak ja wenk aaw wenk ayuujk xkajpxtit; jawaani kajaats mee ndamidsøky jøts ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnigajpxtit, ja'axi ne'egi jawaani møj tump; ja tump jeexyip nayide'en pøni yiknimadoop jeexyip pøni ti dø'øn yikajpxp yiknimadyakp wenk aaw wenk ayuujk, jøts ku jeexyip yikxon yiknigajpxy tu'uk tu'uk ti jade'en tyijpy, winetimts ja tiy myøjiyidit mya'ayxiyidit ja yjanchja'win pøn jaty tpabøjktip ja Dios. ⁶ Pøni n'ats'ijxpy meets jøts meets ja wenk aaw wenk ayuujk ndamigajpxt, ka' meets ti pudøjkin jade'en nmo'ot. Kuts øts ja nnigajpxt midi ja Dios xuknija'wa'amp, uk ja' midi tiy midi øy, uk ja Dios kyajpxy y'ayuujk mee ndukmadøøpy jøts nda'awa'andit, ja'ats idø'øn ti mjanchpudøkiyidip.

⁷ Wan ja ejxpajt t'ukpiktaajkyim. M'ijxy'ajttipxi xuujx sam ja kapxyuujx uk ja kow; pøni ka'ap nyiksuunipaajtyim, sudsots jaa'y ja tja'gyukit pøni ti yikoop, pøni ti yikxuxp. ⁸ Kuts ja jaa'y cheptumidi ku ja puxuujx wa'ats kyawinaa'n, ka'ats ja tsep pøn t'a'ejxi. ⁹ Nayide'ents meets idø'øn mjaty; pøni ka' meets ja ayuujk xkajpxy midi yiknimadoop, ¿sudso dø'øn yiknijawit pøni ti dø'øn mgajpxtip? ¡Ja poj mee nugo mmigajpxpy! ¹⁰ Janch jaa dø'øn may ya naxwiiñ ja ayuujk tigach, jøts tyumnimadoodip ja' pøn ja'abi ayuujk tkajpxtip. ¹¹ Pøni ka'ats ø nnimadøy ja jaa'y pøn ja wenk ayuujk tkajpxp, wenk kugajp jaa'yts øts ja xejt, jøts nayide'en øts ja ndejmit. ¹² Pøni mjanchtajotigøødyip idø'øn jøts ja kunuu'kxweyejin jøts ja kunuu'kxkyajin xpaattit x'ejxtit, ja' dø'øn mmijotigøødyip midi mdabudøkidip ja mmigu'uk jøts ja yjanchja'win ja myøjidit kyajaajidit.

¹³ Paty idø'øn ja jaa'y t'amido'ot ja Dios jøts yikwejit yikajit sudso ttuknimado'ot ja jaa'y pøni ti dø'øn ja kanimadooni ayuujk tyijpy. ¹⁴ Kuts ja wenk ayuujk njadakajpxa'akt, ka'ap øts ja nnimadøy pøni ti ngajpxpy øy øts ja ngajpxaajkin yjatiyi. ¹⁵ ¿Tits øts idø'øn njaaktu'ump? Njayiktuñ øts ja wenk aaw ja wenk ayuujk ku ø n'ajot'att uk ku øts nwin'øø't ja Dios, ja' ja'ayi tsojkip jøts ku øts nmøø'tatt ja ja'gyukin ja madogukin. ¹⁶ Sudso meets ja mmigu'uk mnimadowiyit pøn ja wenk ayuujk tkajajttip pøni wenk ayuujk tam meets ja Dios mda'ajot'ajtpy. Kuts ja ka'ap tnimadowdi sa jaty mee mwa'añ øy meets ja amuki møøt xja'ajot'aty ja Dios,

ka'ats ja tja'gyukidi sa meets ja Dios xnøjmi. ¹⁷ Øy meets ja mdsapkajpxy mabaat yja'øyi, kuts ja ka'yiknimadøy jade'ents ja tpaaty ku meets ka' ti pudøjkin xmø'øy ja mmigu'uk pøn tkanimadoodip ja'abi ayuujk, jøts ja jade'eñi y'etti, ka'ap ja yjanchja'win myøwenidi kyajaajidi. ¹⁸ Ngajxajkpy øts ja Dios ku øts ja kawinaak xukajpxy ja wenk aaw wenk ayuujk midi mee ka' xkajpxy. ¹⁹ Kuts ø ngajpxy jøts ø n'awa'añ ja jaa'y pøn jaty Dios tja'myajstip, magoxk aaw øts ja'ayi ne'egi ngajpxy ja ayuujk midi yiknimadoop jøts ka' kawinaak mil ja ayuujk midi kyayiknimadoop.

²⁰ Migu'uktøjkti, ku ja ka'øyi ku ja pøky xpaattit, jade'en mnabyikta'agidit kidi mutskuna'jk ti kyamayidinim. Kuts mwinma'adyit, jade'en mwinma'adyit sam møjaa'dyøjky yikxon wyinmaadya'an. ²¹ Yide'en jap wya'añ nøky ja kutujk: "Wenk aaw wenk ayuujk øts nyiktunkpaatp ku øts ja naxwiil'ñit jaa'y øy madsoo nmigajpxt, uk ndanigaxtit øts ja' ja wenk jaa'y midi wenk pujx wenk kajp tso'ondip jøts øts ngajpxy jøts øts n'ayuujk ja xyiknajxidit, nijade'ents øts ja naxwiil'ñit jaa'y nøjkx xkamibøkti, jade'en wya'añ ja nwindson'ajtim." ²² Ejxpajtxi dø'on jayikmøødyip pøn jaty tkamibøjktip ja Dios ku dø'on ja wenk aaw wenk ayuujk xkajpxti jøts ja Dios ja tmibøjktit, kidi ja'ajip ja jade'en kyujajttip pøn tø tmibøjknidi ja Dios. Abiky yja' ja'amidi ku Dios nayide'en myø'øyidi ja ejxpajt ku ja yikxon tyukjatyidi sudso ja tnigajpxidit ja kyajpxy ja y'ayuujk, kidi ja'ajipts ja jade'en tyanibiktaajkip pøn tkamibøjktip ja Dios. ²³ Kuts mee niduki'iyi mnamyukit jøts mjamadya'aktit jøts tum tigach ja m'aaw m'ayuujkti, jøts nipøn kyanañimadowidit, kuts ja jaa'y pøn ja Dios tkanija'widipnim jam tyøkidit ma mee mnamyukyidi jøts ja niti nayide'en tkanimadoomidit, ¿ka' meets idø'on ja mo'tpi jaa'y mdejti? ²⁴ Pøni mgubajtiyipts meets ja jaa'y jøts ja tmadøy ku meets ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnimadyaajki, pyawinmagyøjxpts ja chinaa'yin ja' jøts pyøky ja tjawit ku ja tmado'ot jøts kudam ja yikpøky'ixy. ²⁵ Jade'ents ja Dios ja tjanchjawit jøts ja tyiknigaxø'køxt pøni sa jaty ja tø chøøni, jøts ja Dios tmøjpikta'akt kuxani, jøts meets ja mnø'mxiti jøts ku meets ja Dios jam xmøøtsøøni.

Tundi tuki'iyi tsuj, jøts tum tanibiktaagi sam pyaat'aty

²⁶ Yide'en me migu'uktøjki idø'on yjawi xuñ ku mnamyukyidi. Jam niwinaagin pøn ttunk'ajttip ja øøk, jøts niwinaagin y'awa'andi, uk ja'ats ja ñigajpxtip pøni sa ja Dios kyajpxy y'ayuujk wya'añ; jamts niwinaagin kya'amaamyidi, wenk aaw wenk ayuujk ja yiktundip, jamts pøn tkajpxnajxtip ja wenk aaw ja wenk ayuujk. Øy'ajtp ku jade'en xundi, nugo ku xja'myatsti jøts ku nayide'en ja mjanchja'win

xyikmøjidit. ²⁷ Ku ja wenk aaw wenk ayuujk xkajpxtit midi kanimadooni, namajtsk nidigøøk ja'ayi mgajpxtit jøts nidu'ukjaty; jøts kuwani tu'uk tkajpxnaxt ja ayuujk. ²⁸ Pøni ka'ats jam pøn, pøn ja ayuujk tkajpxnaxp, ka'ats ne'egi ja wenk aaw wenk ayuujk xkajpxtit, kinadyu'uk ne'egi ja Dios xmøøtmadya'aktit. ²⁹ Nayide'ents xu'undit pøni mnigajpxwandip ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk, nayide'ents namajtsk nidigøøk ja'ayi mgajpxkojtit, jøts nayide'en nidu'ukjaty, pønts kakajpxtip wants ja ja'ayi tpatmadowdi jøts t'ejxti pøni tøøp uk ka' tyiy. ³⁰ Pøni wyinmaa'nmyøøpyts ja Dios tu'uk ja jaa'y midi jam patmadoop, wants ja tkajpxmi jøts ja y'amo'ont pøn ukajpxp. ³¹ Jade'ents mee mgajpxt niduki'iyi pøni winmaa'nmyøøjyidip ja Dios, jøts jade'en xem yam mnanky'ixpøkidit jøts mnagyajpxjot'amøkiyidit. ³² Tuda'aky idø'on, tsuj idø'on ja kyajpxtit pøn ja Dios kyajpxy y'ayuujk tnigajpxidip, ³³ jabi ja øy'ajtinxi ja jotkujk'ajtinxi ja Dios chøjkpy, ka'ap ja tsep, ka'ap ja nugo o pøngapøn ttatøkit ja madyaajkin.

Nayide'en meets idø'on xu'unt sam niduki'iyi ma jaty ñamyukyidi ja janchja'wibi jaa'dyi midi adøm nmigu'uk'ajtyindip. ³⁴ Ka'ap idø'on ja tøøxyøjk xyikajpxtit ku mnamyukidit, pø ka'axi jade'en kyutuky. Mbadu'undip idø'on ja kuwani sa ja Dios kyutujk wya'añ. ³⁵ Pøni yiktøøwandip tigati, jam tyøjkjotp tyiktøødit ja ñiyaa'y; ka'axi y'øgyaxi'iky ku tøøxyøjk kyajpxy ma mnamyukyidi ku Dios x'ajot'atti.

³⁶ Ja'myatsti migu'uktøjk ku meets jawyeen ka' y'ijty xnijawi ja Dios kyajpxy, jøts ku mee ka' nadyu'ugyi xnijawi ya'atpi ayuujk. ³⁷ Pøni jam tu'ugin tjawi ku tnijawi sudso ja Dios kyajpxy y'ayuujk tnigajpxit, uk tø tjawi ku ja Dios Espíritu Santo tø wyinmaa'nmyøøyi, paat'ajtip jøts tjagyukit ya'atpi ayuujk midi meets ixyam ndaniguejxpy jøts ku nwindson'ajtim yø tkutujki. ³⁸ Pøni ka'ats ja tkutujkjaw, ka'ats ja nayide'en ja ejxkajpin pyaat'aty. ³⁹ Jade'en migu'uktøjkti, jotmay'atti sudso ja Dios kyajpxy y'ayuujk xnigajpxidit, jøts kidi xpayøødyi pøni kyajpxtip ja jaa'y ja kanimadooni ayuujk; ⁴⁰ tum øy tsujts idø'on ja xu'undit, ka'ap anaxukpim.

15

Ku ja Cristo yjujkpyijky jadigojk

¹ Ja' migu'uktøjk ixyam ndukja'myatswandip midi tø njanigajpxmi, ja Dios ñitsoojkin ayuujk. Ya'at kajpxy ya'at ayuujk meets idø'on tø xkupiky, jøts nay yø' meets idø'on ixyam mdsinaa'yin'ajtpy. ² Ja'agøjxp meets idø'on nayide'en

ja Dios myiknitsø'øgyidi, pøni mbadundip idø'øn midi tø ndukmadowdi, jøts pøni tu'ugyi dø'øn ja mjanchja'win xyikyø'ødyi.

³ Ja' meets idø'øn tø ndukmadøy midi ø nayide'en tø nyiktukmadøy. Tø mee nda'awa'añ ku adøm ja Cristo tø xku'o'jka'am, ku adøm nbojkpitumbijaa'y'ajtyindi sam jap nøkyijxpy yjaabyetyi jøts jade'en ja wya'añ; ⁴ jøts nayide'en tø ndukmadowdi ku tyikjutøjkidi, jøts ku ja kyimidigøøk xøøw yjujkpyijky sam nayide'en ja nøky tñigajpxmi; ⁵ jøts ku ja ojts jadigojk ñanky'ijxyiyi yam ja tø yja'oo'kni jam Pedro wyindum, ja' ja ojts t'ixy jøts jadigojkøjmyi ma ja kyu-danaabyitøjk jam wyinaty. ⁶ Jøts nimagoxk magø'pxñaxy ojts y'ejxmiyi ja janchja'wibi jaa'y tuktøñi, may nay jaa yju-jky'attinim winaagin tø y'ooknidi. ⁷ Jøts ojts y'ejxmiyi ja Jacobo midi Santiago yiktejp, jøtsnim niduki'iyi ja kyudanaabyi ojts y'ejxkøjxmiyi.

⁸ Jøtsnim ø tyimy'ix'oojk nayide'en tø n'ejxmi, øy øts idø'øn øy tsuj tø njagatso'onda'aky n'uktejint sam ja'adi. ⁹ Ja'agøjxp øts idø'øn øy ngamøji ngakøjxpi, pø øtsxi dø'øn ñamyayi jawaani mutsk wimbidsømp, ka'ap øts nayide'en sam ja nwindson'ajtim kyudanaabyidi, jøts ni xjagapaat'aty øts jøts ø nwindson'ajtim kyudanaabyi nyiktejt, jabi ka'axi øts y'ijty nmaa'kxti pøn jaty tjanchja'widip ja nwindson'ajtim. ¹⁰ Tøts øts ja Dios xjanchmi'ø'y'aty, ja'agøjxpts øts ixyam jade'en njaa'y'aty pøni sa øts ja tø xamidsøky, tøts ja chojkin ja ngupøjki, ka'ap øts ja nugo tø xanaxy. Tø ne'egi jawaani kajaa nduñ sam ja tø tkatundi ja nmigudanaabyitøjkti; kidi øtsipts kø'øm tø ndyimyajada'aky, ja Dios øts idø'øn ja myøk'ajtin jade'en tø xuktuñ y'ø'y'ajtingøjxp. ¹¹ Ka'ats ja ndunk'ajtin pøni øts jawaani tø nduñ, uk tøts ja yjadu'ukpi nwindson'ajtim kyudanaabyi jawaani tyundi; nugo ku øøts tum ja' tø nnigajpxy ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ø'y'ayuujk midi mee tø xjanchjawi.

Ku ja oo'kpi jadigojk yjujkpyøkti

¹² Pø njanigajpxpyts øøts ku ja Cristo tø yjujkpyiky jadigojk, ¿sudso dø'øn jam muum wya'andi ku ja oo'kpi kyajujkpyiky? ¹³ Pøni ka'ats ja oo'kpi jadigojk yjujkpyøkti, ka'ats ja Cristo nayide'en tø yjujkpyiky jadigojk; ¹⁴ pøni ka'ats ja Cristo jadigojk tø yjujkpyiky, ka'ats øøts ja ngajpxy tyuñ midi øø ndijpy Dios kyajpxy Dios y'ayuujk, jøts ni kyatumi meets ja mjanchja'win midi mjadsinaadyip. ¹⁵ Kuts idø'øn ja wyinaty janch jade'en, Dios tystigi ataayts øø nwimbidsømni, pø tøxi øø nnimy ku ja Dios Teety jadigojk tyikjujkpyijky ja Cristo; pøni tiyts ku ja oo'kpi jadigojk kyajujkpyøkti, ka'ats ja yjanchi ku ja Dios Teety ja Cristo tø jadigojk tyikjujkpyiky. ¹⁶ Pøni ka'ap ja oo'kpi jadigojk yjujkpyøkti, ni ja Cristots kø'ømbaat

jadigojk tɔ kyajuikpyiky. ¹⁷ Pɔni ka'ats ja Cristo jadigojk tɔ yjujkpyiky, nitits meets ja mjanchja'win kyawa'añ; nayi mbɔkyjotp m'ayo'onjotp mee mdsøøni. ¹⁸ Pɔni jade'ents ja', tɔts inet idø'øn tyimy'oo'kti pøn jaty ja Cristo tɔ tjanchjāwidi ku tɔ yjujky'atti. ¹⁹ Pɔni yayi adøm njøp'ijxy'ajtyim ja Cristo ñitsoojkin jɔts ja nayi yayi ndajuiky'ajtint naxwiiñ, ti adøm n'ayøøy, adøm ne'egi yikxon ayo'ijxyim jajtīm, nigidi pøn jade'en ku adøm jade'en n'adøjtsin.

²⁰ Ka'ats ja yjade'eni, tɔ dø'øn ja Cristo tyimyjanch jadigojk yjujkpyiky; ja' idø'øn kø'øm midu'uk tɔ ttunjøpi, jɔts idø'øn wyinaty nayide'en yjujkpyøkti ja abiky oo'kpidi. ²¹ Pø tu'ukxi ojts ja jaa'y ja o'jkin tyiktso'onda'aky ya naxwiiñ, nayi tu'ukts ja' pøn ojts tyiktso'ondakmi jɔts ja oo'kpi jadigojk yjujkpyøkt. ²² Jade'en sam niduki'iyi ja o'jkin yikpaaty Adán pyøkyøjxp, nayide'ents wyinaty niduki'iyi ja juiky'ajtin xemikøjxp yikmo'odi pøn ja Cristo tjanchjāwidip. ²³ Tanibiktaagits idø'øn ja wyinaty ja xemikøjxpit tsinaa'yin nyikmø'øyindi. Ja Cristo jawyeen pø ja'axi jawyeen tɔ yjujkpyiky; kuts ja Cristo mye'entnim jaanims wyinaty yikmo'odi ja tsinaa'yin xemikøjxp pøn jaty ja tɔ yjanchjāwiyi. ²⁴ Jats idø'øn wyinaty tuki'iyi kyixy, ku ja Cristo wyinaty tyikudigøøgyixy niduki'iyi pøn jaty jaa windsøn'ajttip naxwiiñ, jɔts pøn wyinaty yikutujktip, ana'amdip, pøn tmidsep'ajttip ja Dios; jɔts idø'øn ja Cristo wyinaty ja Dios Teety ttagidøjkigyixy tuki'iyi wine'enin ja tja'aty. ²⁵ Pø jaanims idø'øn ja Cristo wyinaty kuwani yikutuky kunim ja myidsep ttekpya'an'ajtkøxt, ku ja Dios Teety ja jade'en wyinaty tɔ tyamidsøkyi jɔts ja myidsep ja tmimajada'akt, ²⁶ jɔts ix'oojknim ja o'jkin ja Cristo t'ukmimajadaknit ku ja jujkpyøjkin tyiknaxkida'akt. ²⁷ Pø tɔxi ja Dios Teety ttsøky jɔts ja Cristo tuki'iyi tyikutukt. Kuts idø'øn ja nøky jade'en yjawa'añ, ka'ap idø'øn ja Dios Teety tyagida'agiyi jɔts ja Cristo ja yikutukiyit, pø ja'axi tɔ ttsøky jɔts ja Cristo tuki'iyi tyikutukt. ²⁸ Kuts idø'øn ja Cristo wyinaty tuki'iyi tɔ tmimajadakixy, winets ja wyinaty ja Dios Teety kyutujk tkupøjkti, pø ja kuxi ja Dios U'ngi. Jɔts idø'øn jade'en ja Dios Teety myøjkutujk o madsoo wyingaxø'økt pøn ja Dios U'nk tɔ ttamidsøky jɔts ja myidsep ja niduki'iyi tmimajada'akt.

²⁹ Jam yjawi pøngapøn ja oo'kpi tkunøbatti. ¿Tigøjxpts ku jade'en m'adø'øtsti? Pø nøm dipxi ku ja oo'kpi kyajuikpyøktit jadigojk, ¿sudsots ja xkunøbatidi?

³⁰ ¿Ti øøts jeexyip ndamidanaapy ja ayo'on ku øøts njemjaty ndejaty, pøni ka'adam ja yjanchi ku jadigojk njujkpyøjkint?

³¹ Janch ø migu'uktøjk idø'øn nwa'añ, wingon øts ja o'jkin jabom jabom n'ixy; ka'ats øts ja nwandijy, ja'ayi øts nugo ndyimdyajotkujk'ajtpy ku meets ja nwindsøn'ajtim Jesu-

cristo tø xjanchjawidi. ³² Pøni kajpxwamp øts, nø'ømp øts inet ku øts ja jaa'y jawaani xkayikpa'ookti jam Efeso. Tøts øts ja nmimajada'akti, çtits øts idø'on jade'en nbi-jkpy? Pøni janch tiy idø'on ku ja oo'kpi jadigojk kyaju-jkpyøkti, jade'ents ne'egi ndu'unindit sam wya'andi: "Wants yikxon tjaaktyimkyaa'yindi tjaaktyimy'uujkyindi ixyam jabi o'jkindipts jabom."

³³ Nay'eix'etidim jøts mgayikwin'øøndit. Sam ja kajpxy wya'añ: "Ja kø'øm ka'ømyigu'uk idø'on kayu'kxtip pøn tyikma'ttip ja myigu'uk chinaa'yindi." ³⁴ Yiktso'onda'akti jadigojk tiy tsuj ja mdsinaa'yindi, kidi pøky x'uuktunk'ajtnidi, pø ka'axi xumnijawidi ja Dios. Paty øts yide'en nwa'añ jøts xtsø'ødyunjawidit ja mga'øwyinmaa'ñ.

Sa dø'on ja oo'kpi jadigojk yjujkpyøktit

³⁵ Jamts inet muum ma tyiktø'ødit: "çSudso dø'on jadigojk ja oo'kpi yjujkpyøktit? çSa dø'on ja ne'kx wyinaty t'ixy?"

³⁶ çXøjkna! çKu me tigati x'ukni'ipy, nay ja tømt idø'on pidsømp ku ja myuxy? Kuwanixi ja kyudigøy jøts ja ujts myuxy. ³⁷ Ka'axi ja tømt pajk tyimñayide'en t'ixy sam ja ujts midi muxp, øy yja'ariindømt pajki, uk yjamidi tøndi.

³⁸ Ja Diosts ttanibiktaajkip jøts ja tømt pajk myuxt pøni sa ja ttsøky, jøts pøni sa dø'on pyaat'aty ja tømt midi yiknejp.

³⁹ Tumdigachxi tuki'iyi t'ixy tigati; wenk ja jaa'y ñe'kx t'ixy jøts wenkts ja jiyujk ñe'kx t'ixy, wenk nayide'enmi midi ja kyajnk jamdi, jøts wenk ja ajkx ñe'kx. ⁴⁰ Jats ja ne'kx midi tsajpjøtpyt'ajttip jøts nayjaa ja'amidi midi naxwiiñ'ajtmidip; midits idø'on tsajpjøtpyt'ajttip, wenk idø'on ja chujidi, ka'ap ja nayide'en kyaxø'økti sam ja'adi midi ya tsuj naxwiiñ'ajttip.

⁴¹ Wenk yø xøøw tyii'kxy, wenkts yø po' chamami; jøts nayi wenk yø maadsa' tyøø'kxmidi, jøts tigajtstip yø maadsa', wenk yø tyøø'kxti tu'uk tu'uk. ⁴² Nayide'ents idø'on yjaty ku oo'kpi jadigojk yjujkpyøkti. Putsnip ja' midi ñe'kx yiknitajp, jøts midi ñe'kx jadigojk jujkpyøkp nijuunits idø'on ja kya'uk'oo'knit.

⁴³ Ja' yiknitajp midi yiktatsø'ødyump, jøts yjujkpyiky midi janchtaxonda'akyim xemikøjxp. Ja' yiknitajp midi' kamøk, midi kamajadap, jøts yjujkpyøkt jadigojk midi janch møk møjaaaw. ⁴⁴ Ja ñe'kx yiknitajp midi yikwin'ejxp jøts midi yiktomp yikmajtsp; jøts ja ne'kx yjujkpyøkt jadigojk midi kayak'ejxp, kayiktomp, kayikmajtsp. Pøni jats ja ne'kx midi yik'ejxp jøts y'øøky tyigøy, nay jats ja ne'kx midi kayak'ejxp midi ka'oo'kp kadigøøpy.

⁴⁵ Jabi yide'enxi ja Dios kyajpxy wya'añ: "Ja'ukyikmøøxyi ja mijawyeen jaa'y ja jujky'ajtin, pøn idø'on Adán'ajt"; ka'ats ja nwindson'ajtim Jesucristo yjade'eni sam ja Adán y'ijty, tyimykjujky'ajtpi ja ja'ayi myiñ. ⁴⁶ Jawyeents adøm ja ne'kx

tø nyikmø'øyim midi ya nmøøt'ajtyindip naxwiiñ; jøtsnim wyinaty ja ne'kx nyikmøø'yindi sam ja nwindson'ajtim ñe'kx t'ijxy ku ja yjujkpyijky jadigojk. ⁴⁷ Naxne'eyxi ja Adán ñe'kx'ajt naxwii'ñit jaa'yin; tsajpjotpts ja myiñ ja nwindson'ajtim Jesucristo ñe'kx paty ja jawaani øy. ⁴⁸ Tum jade'ents adøm nne'kx ya naxwiiñ t'ijxyim sam ja jawyeen jaa'y ñe'kx t'ijxy, midits idø'øn wyinaty yikmø'øymp jade'ents ja t'ext sam ja nwindson'ajtim ñe'kx. ⁴⁹ Nayide'en sam adøm ya naxwiiñ tø n'agojnajxyim ja midu'ukpi jaa'y, kuts jam tsajpjotp nayide'ents adøm nøjkx nwimbijtyim sam ja nwindson'ajtim t'ixy.

⁵⁰ Yide'en ø migu'uk idø'øn njatijy ku yø ne'kx midi nmøøt'ajtyindip midi xixmyøøt midi ni'jpmyøøt, kidi yø'øjip wyinaty twinguwa'jkip ja Dios ma ja amuum ja kyutujk ttanitanit ja jaa'y; midi kataa'nip, midi oo'kp tigøøpy, ka'ap ja pyaat'aty jøts ja xemikøjxpit jujky'ajtin yikmo'ot. ⁵¹ Ja'ats meets ndukmadoowampy jøts yikxon xnijawidit midi yu'uch, midi amaa'tsk ejtp, midi ka' pøn nugo ajawi tnijawi: Ka'ap adøm niduki'iyi ja o'jkin nbaajtindit; ja'ayi ku tyumdigatst ja ne'kx ku nøjkx ja nwindson'ajtim xnimi'iñim, ⁵² widsukin idø'øn ja tyunit, ku ja puxuujx jadigojkyi yjaak'ukyikmadoonit. Winets idø'øn ja oo'kpi yjujkpyøktit jadigojk møøt ja ñe'kx midi xemikøjxp myijujky'attip; pønts wyinaty jujky'ajttipnim ja'ats ja ñe'kx tigatstip. ⁵³ Kuwanixi dø'øn tyigatst yø ne'kx midi adøm ya naxwiiñ nmøøt'ajtyindip, midi amøjip, midi køjxp, midi anuu'kxip; jøts ja nyikmø'øyint midi xemikøjxp etp ja'agøjxp ku ja kyakixy ni kya'amøji. Jøts adøm wyinaty nmajtstuuptyim ja ne'kx midi oo'kp midi tigøøpy, jøts ja nyikmø'øyint midi nijuuni ka'oo'kp midi xemikøjxp ejtp. ⁵⁴ Kuts adøm idø'øn wyinaty tø nmajtstuuptyim ja ne'kx midi kajajkp, jøts wyinaty ja ne'kx tø nyikmø'øña'am midi jajkp, jøts ku dø'øn wyinaty ja ne'kx tø nmajtstuuptyim midi oo'kp jøts wyinaty tø nyikmø'øyim midi xemikøjxp jujky'atp, jaanims idø'øn ja Dios kyajpxy tyø'øt midi jap jaabyety nøkyijxpy ejtp: "Tø ja o'jkin yikmimajada'aky. ⁵⁵ O'jkin, ¿ma dø'øn ja mdukt'a'o'jk? ¿Ma dø'øn ja møk'ajtin tø xyikwingaxi'iky?" ⁵⁶ Ja pøky idø'øn ja o'jkin xukta'oo'kimp, jøts ja møjaa'gyutujk idø'øn ja tyamøj'ajtpy midi ka'uktunip. ⁵⁷ Ndamøja'wampts ja Dios Teety ku ja tø xyikmajadaajkyindi nwindson'ajtim Jesucristo pyudøjkingøjxp.

⁵⁸ Jade'ents migu'uktøjk idø'øn, møk jøts tu'ugyi ja mwinmaa'ñ xjaakpiktakojtit jøts ja nwindson'ajtim tyunk xjaakyikyø'øgyojtit; pø mnija'widipxi ku ka' nugo wyindigøydi ja mdunk midi ja nwindson'ajtim mduktuujnidip.

16

Sa ja pudøjkin myukt

¹ Ku xyikmuktit ja pikta'aky midi mdabudøkidip ja abiky kugajp ja migu'uk midi tjanchja'widip ja Dios, yide'en xu'undit sam ø nayide'en tø ndukmadowdi pøn jaty jam Galacia etjotp namyujkidip. ² Kija' idø'on windomingi xpukondu'uttit ja mijuu'ni pøni wine'en tø mmajada'akti, jøts ja xpøkjø'øktit a'ejxi, jøts wyinaty abaadi xyik'awejnidi ku ø nnøjkxt. ³ Kuts øts jam wyinaty nnijkxy winets ø wyinaty nguexy ja jaa'y jam Jerusalén pøni pøn mee mwi'ijxpy, jøts øts ja nøky ja nmo'odit jøts ja møøt tyiknøjkxtit ja pudøjkin. ⁴ Pøni paat'ajtiiyip jøts ø nnøjkxt, øyts øts ja wyinaty xmøøtnøjkxti.

Ku Pablo tnigajpxy ma jaty ja wyidetwa'añ

⁵ Kuts jam wyinaty nnijkxy ma meets jam, jawyeen ø nnaxwa'añ jam Macedonia etjotp, jøtsnim øts jam Corinto wyinaty nja'aty. ⁶ Ni kyajaa øts jam yjawi ndaa'nit ma meets jam, jotmøn øts jam nyiknaxy ja xuxpyoj jøts mee nayide'en wyinaty x'atskexy ma ø wyinaty nnijkxy. ⁷ Ka' meets idø'on nugo pojin n'ukninaxwa'añ, nmøøtaa'niwyampy meets idø'on niyjeky pøni yikutujkpy ja Dios. ⁸ Yam øts Efeso kajpkøjxp njaaktaa'niwya'añ kunim Espíritu Santo xøøw tpaatt. ⁹ Øy øts idø'on may ja jaa'y xjami'ekyidi ya Efeso kajpkijxy, jats ja jaa'y nayide'en pøn ø xmadowandip jøts øts ja ndukmado'odit ndukyikyujtit ja nwindson'ajtim Jesucristo yja'.

¹⁰ Pøni ja'tp ja Timoteo jam, m'ejxtibim jøts jotkujk jam ñayjawiyit jøts niti tkadajotmay'ookt, pø nayi nwindson'ajtimxi yja' ja tyunk'ajtip sam øts. ¹¹ Paty idø'on ja tum jade'en xkupøktit, jøts jade'en xpudøkidit jøts øts øy tsuj yam xpaatt, pø n'awijxpyxi øts ja yam møøt ja myigu'uk pøn møøt wyidity.

¹² Tøts øts Apolos njanchjaminuu'kxa'aky adøm ja nmigu'uk jøts ja jeexyip tmøøtnijkxy ja migu'ukti pøn jaty meets m'ats'ejxwajnip, ka'ats ja ixyam inet myajada'akt; jaanim ja ñøjkxt ku y'awatsit.

Ku ja Pablo t'ukyajkni ja kajpxpoo'kxin

¹³ Wijyim mnabyikta'agidit jøts ejtp møk ja mjanchja'win xyik'ettit. Yaa'dyøjkin tuki'iyi xmidanidit jøts jotmøk mnabyikta'agidit. ¹⁴ Pøni ti jaty mdundip, tsojkingøjxp pa'ayo'owingøjxp ja xu'undit.

¹⁵ Mnija'widip migu'uktøjk ku dø'on ja Estéfanos møøt ja myigudøjk jawyeen tjanchja'widy ja Dios kyajpxy y'ayuujk jam Acaya etjotp. Tøts ja ñadyamiyøxyidi jøts ja tpudøkidit ja jaa'y pøn ja janchja'win tmøøt'ajttip nayide'en. ¹⁶ Pøni

jade'ents ja tyundi, nayide'ents mee mbaat'atyí mdu'unt, jade'ents ø ndsøky jøts meets ja xmiimado'ot jøts ja nayide'en xpudøkidit, nayide'en xu'undit ja jaa'y pøn jaty tundip pøn jaty pudøjkidip. ¹⁷Tøts idø'øn njanchtajotkujk'atti ja Estéfanás, ja Fortunato jøts ja Acaico ku ja ya tø y'atsmendi jøts ø tø x'atspaatti, ja'ats øts ojts ja pudøjkin xmo'odi jøts meets jade'en myikudanaay. ¹⁸Tøts idø'øn ja xjanchyikjot'amøkpøkti sam ja jam nayide'en myikjot'amøkpøjkidøø. Ngajxajkimp idø'øn ja yjade'embí jaa'dyi.

¹⁹Mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja janchja'wibi jaa'dyi pøn kugajp'ajttip Asia etjotp. Mjanchkajpxpoo'kxidip ja Aquila jøts ja Priscila, jøts nayide'en niduki'iyi ja jaa'dyi midí xuminamyujkidip ja' tyøjkjotpti, pøn nayide'en tø tjanchjawidi ja Dios sam meets. ²⁰Nayide'ents mgajpxpøø'kxyidi pøn jaty yam tø tjanchjawidi ja Dios. Nagyajpxpoo'kxidi niduki'iyi xem yam sam ja Dios ttsøky'aty.

²¹Pøn idø'øn Pablo'ajtp, øts idø'øn kø'øm njaapy ya'at nøky jøts ndanigaxidi ya'atpi kajpxpoo'kxin.

²²Pøni ka' pøn tkupiky jøts tkatsøky ja nwindson'ajtim Jesucristo, wan wyinaty kø'øm ttani'ixy. ¡Wingonip ja nwindson'ajtim!

²³Mmo'ojidip ja nwindson'ajtim ja kyunuu'kxin. ²⁴Meets niduki'iyi ndanigajxtip ja tsojkin ja pa'ayo'owin Cristo Jesús køjxp. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA MYĪMAJTSKPĪ NØKY MIDI JA PABLO TYANĪGAJX JA CORINTI JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi ja janchja'wibi pøn jam Corinto

¹ Øts idø'øn Pablo'ajtp. Tø øts ja Dios Teety xamidsøky jøts ø ngudanit ja Jesucristo. Jøts nayide'en ja Timoteo midi øts møøt ya'at nøky nja'ay jøts øøts ndanigaxi pøn jaty ja Dios Teety ja'ajtidip jam Corinti, jøts nayide'en pøn jaty jam Acaya etjotp tsinaadyip. ² Paatti kupøjkti ja Dios Teety jøts ja nwindson'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin jøts ja yjotkujk'ajtin.

Sa Pablo y'ayo'ombaajty

³ Tkajxajkyindi ja Dios midi tyeety'ajtpy ja nwindson'ajtim Jesucristo, jabi jade'enxi dø'øn ja tyeety'ajtin tyiknigaxi'iky ku adøm x'ayo'ijxyindi, nijuuni xka'ixmajchindi, ejtp xkajpxjot'amøjkandi Dios'ajtingøjxp. ⁴ Ja'agøjxp ja Dios xkajpxjot'amøjkandi pøni sa jaty nidu'uk nidu'uk n'ayo'ombaajtyindi jøts jade'en nnija'wandit sudso dø'øn ja nmigu'uk nayide'en ngajpxjot'amøjkimyandit sam ja Dios tø xpudøjkandi. ⁵ Nayide'en sam adøm kajaa ngu'ayo'ombaajta'andi ja Cristo yja', kajats ja nayide'en ja jot'amøkpøjkin xmø'øyim. ⁶ Ixyamts øøts nyikjemduñ ja'agøjxp ku meets ndukmadøy ja nitsoojkin ayuujk jøts ku meets nayide'en ngajpxjot'amøjkidi. Ku øøts yø'øbi ayo'on ndanaxy, ja Dios øts tø xkajpxjot'amøjki. Nayi meets m'øy'ajtingøjxp øøts idø'øn jade'en tø njaty jøts meets nduknijawit sam nayide'en ja Dios mbudøkiyidit ku nay yø'øbi ayo'on wyinaty xpaatti. ⁷ Njantyimyjøp'ijxy'ajtpy øøts idø'øn jøts meets nayide'en ja Dios myikjotkujk'atiyidit sam øøts, øy idø'øn nayide'en mja'ayo'ombaatti.

⁸ Meets migu'uktøjkti, jade'en øøts ndsøky jøts meets waani x'ext xnijawit sa øøts idø'øn jam ja ayo'on nyiknajxy Asia. Yikxon øøts møk ja ayo'on jam n'ijxy, niti awejxin niti jøp'ejxin øø wyinaty nga'ukmøøt'ajtni, niti majadaajkints øøts, ja o'jkin yjøp'am øøts wyinatyni. ⁹ Jade'ents øøts idø'øn ojts jam nnayjawi sam ja jaa'dyi pøn ja xyøøw tø yik-tanimacho'owiñi jøts ja o'jkin tpaattit. Øyts idø'øn ja ne'egi ku jade'en yjaity, jabi jaanimxi øts ja Dios idø'øn tuki'iyi nmibøkøjxi jøts ku oo'kpibaat ja tyikjujkyiky. Jøts øøts jade'en nja'gyujkiyiñ ku adøm niti kø'øm xkama'ayim. ¹⁰ Ja' øøts idø'øn x'axajtujk x'agø'ødujk jøts øøts jade'en ja o'jkin xkadukpaajty, jøts nayide'en xyiknitso'ok'ejtint ku ja o'jkin wyinaty xmimajada'akwa'añim. ¹¹ Nayide'en meets idø'øn

ja mdsapkaaky tyumi ja'agøjxpts adøm idø'øn ni'amuki nga-jxajkindit ja Dios jøts øøts ja pudøjkin xmø'yett.

Tigøjxp idø'øn ja Pablo ojts kyanijxxy Corinto

¹² Ja'agøjxp øøts n'aaw njoojt yjotkujk'aty ku øøts nnijaw ku øøts o madsoo øy tsuj tø nyiknaxy ja ndsinaa'yin, niti taay. Tu'ugyi øøts ja Dios ja y'ø'y'ajtin tø xabudøki, ka'ap øøts ja ngø'øm wijy'ajtin tø myajada'aky. Meets windumxi dø'øn øøts ja ndsinaa'yin øy tø nyiknaxy. ¹³ Jøts nayide'en ja nøky midi meets tø ndanigaxi, niti taay ja tkamøøt'aty, mibøkøxti ja'. ¹⁴ N'awijxy'ajtpy øøts ku meets ja njaa'y'ajtin xkupøjkit tuki'iyi sam ixja waani tø xkupøk'okwa'andi, jøts jade'en nnadya-jotkujk'ajtandit nixem niyam ku wyinaty myeni jadigojk ja nwindson'ajtim Jesucristo.

¹⁵ Ja'ayi ndamøj'ajtpy ku meets idø'øn tø xkupøjkni, jøts ø nwa'añ ku meets majtsk ojk n'ats'ejxwa'añ jøts jade'en n'atsyikjotkujk'attit. ¹⁶ Ja'agøjxpts ndanibiktaajkiyi'ñ jøts ku øts ya nmiñ Macedonia, myijawyeen meets n'uk'ext jøts jadigojk ku nwimbejtnit. Wanik meets xpudøkit jøts øøts nja'tt jam Judea. ¹⁷ ¿Ka'ap øts idø'øn ja ndejint yikxon ndyimdyanibiktaajkiyi'ñ ku øts øjts jam nga'uknøjkxni? ¿Sa tø mwa'andi, jade'en øts idø'øn xijy sam muum ja jaa'y ja yja' nugo tyikmajada'aky ku ja nugo t'ukupiky jøts ja ka' t'ukpaduni? ¹⁸ Pø ka'axi. Wa'ats ja Dios tñijawi ku ka'ap øts jade'en nugo ndaay'aty. ¹⁹ Jabi ka'axi ja Dios U'nk Jesucristo tyaa'y'aty midi øøts ja yja' ngajpxwa'kxøø møøt Silvano jøts Timoteo, mā meets jam. Pyadunguijxpy ja y'ayuujk ja', ²⁰ jøts ja' tuki'iyi tmidanaagyøjxp pøni ti jaty ja Dios Teety ñi'adso'owip. Ja'agøjpxxi ja xyøøw ja yikajpxpaaty ku adøm Dios Teety nmøja'wa'am ngunuu'kxyja'wa'am ja myøj'ajtin jøts nwa'añim janch tiigyajpxy idø'øn yø', nwindson'ajtim Jesucristo køjxp. ²¹ Nayi Dios Teetyxi adøm idø'øn xuk-møøt'ejtindip ja Cristo jøts øøts ja tø xjibiky jøts øøts ja jade'en ngajpxwa'kxit ja yja'. ²² Tø nayide'en ja Espiritu Santo xmø'øyim midi ejxpajt'ajtp ku adøm ja xja'ajtyim, jøts jade'en nnija'windit ku xmø'y'ukwa'añindi ja juky'ajtin midi xemikøjxp'etp.

²³ Ñija'widyaapy ja Dios ku meets nga'uknøjkxni jade'engøjxp ku meets ka' nyikjotmay'oøktøkiwya'añ ku møk nwindso'odyit. Pøni ka'ats yjanchjade'eni, pø jats øts idø'øn ja Dios kø'øm xi'dyu'unt. ²⁴ Ku meets wyinaty nninijxxy, ja xondaajkin ja øy'ajtin meets ndaninøjkxwampy. Ka'ap meets nda'aguwaniwya'añ ja janchja'win pø møkxi meets ja xmøøt'ajtni.

2

¹ Jabi ja'agøjpxxi meets idø'øn tø nga'ukninøjkxni ku meets nugo n'atsyikjotmay'ooktøkit. ² Ja ku meets n'atsyikjotmadyøkit, ¿pønts øts idø'øn ndajotkujk'atp? ¿Kidi meedsip? Yamts meets wyinaty kø'øm tø nyikjotmadyøki. ³ Patyxi meets tø nnijayi jawyeen jøts jam tuki'yiyi xyik'øyidit xyikpaadidit ku øts jam wyinaty nja'aty jøts meets xaxonda'akt. Jabi jade'enxi nwa'añ ku mee mxondakmit ku meets x'ext jøts ku øts jotkujk. ⁴ Ku meets ja'abi nøky ndanija'yiyiñ, janchjotmay'oo'kp øts wyinaty, ja ya'axyi ja jilyi øts idø'øn wyinaty xmimajadakp ku meets yjawí ja jaa'y myikwinmaa'nmya'atwa'añidi jøts ø xkagupøktit. Ka' meets nayide'en nyikjotmay'ookwa'añ, ja'axi øts idø'øn nanky'ejxwajniþ mabaat meets idø'øn ndsøky nba'ayøy, patyxi meets idø'øn ngajpxwijy.

Jade'en pyaat'atyí jøts yikmaa'kxukt pøn tø tyundigøý

⁵ Ja jaa'yu'nk pøn øts idø'øn tø x'ukyikjotmadyøki ka'ap øts ja nadyu'uk tø xyik'ayøý jabi nixem niyamxi meets idø'øn ndejint winaagin tø mbaajtmíyidi nayja'abi jotmay. Ka'ap ø nwa'añ ku nijum. ⁶ Ka'ap øts ja møk n'ukwindsø'øwyani pøn idø'øn tø tyundigøý. Jabi tøxi meets ja nijum ne'egi kø'øm xkastigimøøñi. ⁷ Jade'en idø'øn ne'egi pyaat'atyí jøts meets ja xmaa'kxujknit, kajpxjot'amøkidi, ja kuts ja jotmay myimajadakniyit jøts jade'en ja chinaa'yin tyikwindigøøñit. ⁸ Paty meets ixyam ja may'ajt n'amidøý jøts jadigojk ja tsojkin ja pa'ayo'owin xmo'odit. ⁹ Tø meets ya'atpi kajpxy ya'atpi ayuujk jawyeen ndanijayi ja'agøjpx jøts ø n'ext nnijawit pøni xjanch'ukpaduujniðip øts idø'øn ja ngutujk. ¹⁰ Paty xnijawidit, pøni pøn meets mmee'kxpy, nayide'ents øts ja maa'kxin ja nmøømyi. Pøni tø øts idø'øn tigati nmee'kxy, ja'agøjxpts øts jade'en tø nduñ ku mee n'ayo'ixy, y'ijxpy ñija'wip ja Cristo. ¹¹ Jøts jade'en o tigati tkadamøý'att ja miku'windsøn Satanás, jabi nnija'wampxi adøm wa'ats ku ja o tigati tamibøki tami'ejxi.

Ku ja Pablo ttajotmay'øøky ja Tito jam Troas

¹² Ku nja'jty jam Troas jam kajpjotp, nugo øts ndunk jam tyimy'ity øý maðsoo jøts øts ja Cristo yja' ngajpxwa'kxit. ¹³ Yamts øts wyinaty tø nja'uktundsoo'mi, kumi ka'ats øts øý njotkujk'aty ja'agøjpx ku øts ja Tito jam ngapaajty, adøm ja nmigu'uk, patyts øts jam øjts ndso'ongojmi jøts øts ojts nnøjxni jam Macedonia.

Ku ja Cristo møøt nmajadak'ijtyindi

¹⁴ Nmøja'wimp ngunuukxyja'wimp ja Dios Teety ku ja ejtp xyikmajadaajkyi tu'ugyi møøt ja Cristo, jøts ja kyajpxy jøts

ja y'ayuujk ja xukajpxwa'kxyim øy magama. ¹⁵ Y'øya'wip chuja'wip ja Dios Teety pøn ja Cristo møøt y'ity jøts ja yja' tkajpxwa'kxi. ¹⁶ Øy ja magama ja y'ixpøjkin wyidity jam muum tkamibøkti, o'jkin tigø'øyin ja yiktatiidyu'undip. Jøts muum tjanchjāwidi, ja'ats ja tyajujky'attip xemikøjxp. ¿Pønts idø'øn yø'øbi tunk nugo niyjøjxk tyimy'ukniyjajtp? ¹⁷ Jabi ka'axi øøts ja nugo ndameembyiky ku øøts ja Dios kyajpxy ngajpxwa'kxi sam muum y'adø'øtsti, uk ka'baat ka'pxy tnigajpxti tum wimbet ja tñimadya'akti. Ka'ats øøts jade'en n'adi'ich, tiy janch øøts ja nnigajpxy pø tøxi øøts Dios kø'øm xkexy jøts øøts kyajpxy ja ngajpxwa'kxit Cristo pyudøjkingøjxp øy madsoo jam Dios wyingujkp.

3

Ku ja Dios ja chojkin ja pya'ayo'owin jadigojk tyiktso'ondaajky Jesucristo køjxp

¹ ¿Sa meets idø'øn yø xja'gyuki ku øøts jade'en nwa'añ? ¿Kø'øm øøts idø'øn xijy nnagyajxa'akwa'añi sam ja muum ma ttundi pøn ja ixpøjkin wenk tyajktip? ¿Ja ejxpajtin øts idø'øn kuwani ndyimyøøt'atp jøts meets yø n'ixpøjkin xmibøkit? ² Ka' yjade'eni, jabi meetsxi myiknigaxi'kpy pøni sa øts idø'øn ja ndunkjøøjp y'øyi. Jade'en ja ñigaxi'iky ku meets ja Dios yja' tø xmibøjki jøts øy ja pøn t'ext tnijawit sa dø'øn ja mdsinaa'yin tø tyigatsti. ³ Kø'ømx i ja Cristo jade'en tø mdanibiktaagiyidi jøts m'ejxpajt'attit jøts øts ja ndunk jade'en wyingaxi'iky. Jabi Diosxi dø'øn kø'øm ja y'Espíritu Santo tø tyaky jøts ja y'ejxpajt'att ja'agøjxpts ja' kyakudigøy. Jawaani møj ja', midi anmija'winjotp ja Dios pyiktakpy jøts ka'ap ne'egi ja jawyeembi kutujk midi Moisés kyøxjaay tsaagøjxp.

⁴ Sa jaty øø nwa'añ tiy yø' janch yø', wa'ats øøts nnijawi jøts ku øøts ja Dios Teety pyudøjkin amuum xmø'øy Cristo køjxp. ⁵ Ka'ap øøts kø'øm nnankmyajada'agiyi, ja Dios wyingujkpxi dø'øn chøøñ ja møk'ajtin jøts øøts ja øybi ndu'unt. ⁶ Jaa ku øøts ja jeexyip tø xkamø'øy ja møk'ajtin sudso øøts idø'øn jeexyip nnigajpxy sa ja Dios chojkin ja pya'ayo'owin jadigojk tnanky'ijxyi sa ja naxwii'ñit jaa'y ñitso'ok'attit. Ka'ap ja tsinaa'yin yikpaaty ku nbadungøjxint tuki'iyi ja Moisés kyutujk, ja Espiritu Santoxi dø'øn tnanky'ejxip ja øgyajpxy ja ømyadya'aky sudso yikpaaty ja jujky'ajtin xemikøjxp. Ja o'jkin tigø'øyin pyatpy ja anmija'win ku ja Moisés kyutujk ngabadungøjxint yam ja Espiritu Santo yja' tyumyikjujky'aty.

⁷ Jade'en idø'øn ja Moisés kyutujk ja myøj'ajtin kyaxi'iky midi tsaagøjxp yikjaay ku ja aju'uk agujkp yikmøøy, janch tøø'kxp tsamamp idø'øn ja wyeen y'aaw. Jøts janch win'oo'ktip idø'øn ja myigugajp israelit jaa'y ku ja

yjayik'ejxwə'añ. Waani dø'øn ja y'aju'uk møj y'atskaxi'iky, pojin ja ñaxkojmi. Sats idø'øn ja janchtyimyøj y'atsmiiñ ja'abi kutujk midi anmija'win ja o'jkin tyukupiky'ajtpy. ⁸ Kuts ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ka'ap ja tmi'abaaty, pø ka'axi ja winmaa'ñ myajada'aky mabaat ja yja'aty ja myøj'ajtin ja y'øy'ajtin midi ja Espiritu Santo xuk'ejximp xuknija'wimp. ⁹ Sats idø'øn ja kutujk janch møj, yam ja tjayikudigøy ja anmija'win, jsudsots idø'øn ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky jawaani kyidyimy'ukmøjit midi adøm ja xagupøjkip! ¹⁰ Jabi ka'axi ja Moisés kyutujk møøt ñabyaadyi ja Dios y'øgyajpxy. ¹¹ Øyi dø'øn ja kutujk møj tø yjamiñ ka'ap ja Dios y'øgyajpxy ja twinajxi midi ejtp xemikøjxp.

¹² Ja'agøjxp øøts ja njøp'ijxy'aty, paty øøts agujk jotkujk ja Dios yja' nnigajpxiyi, ¹³ jøts ka'ap y'ukpaat'ajtniyi jøts øøts ndu'unt nayide'en sam ja Moisés ttuun ku ja y'ijty ñawyinjuuxyiyi jøts jade'en ja myigugajp tka'ejxtit ku ja y'aju'uk tuda'aky tyigøøñi. ¹⁴ Ja israelit jaa'y ka'ap ja tja'gyukidi tigøjxp idø'øn ja Dios ttanibiktaagi ja kutujk midi ja Moisés yikmøøy. Ni ixymbaat ja tkaja'gyukidinim ku ja Dios ñøky tkajpxidi. Jaanim ja ja'gyukin ja tpaattit ku ja Cristo yja' tkupøjkidit. ¹⁵ Yjaakjakajpxidibimts ja Moisés kyutujk ja'adi, jade'en ja tjøp'ejxti jøts ja ñitso'ok'attit ku ja tpadungøxtit. ¹⁶ Kuuyidsik øy pøngapøn tkupøktit ja nwindson'ajtim Jesucristo jatyits ja pyøky ja ñiwa'adsidit jøts ja wa'ats tuki'iyi tja'gyukigyøxtit. ¹⁷ Ja nwindson'ajtimxi tmøøt'ajtp ja juiky'ajtin jøts ja ja'gyukin, pønts ja nwindson'ajtim tjanchja'widip ka'ap ja Moisés kyutujk ja y'ukmimajadakniyidit, ni kya'ukjuiky'ajtnidit ja pøky agujkpy. ¹⁸ Paty adøm ja ja'gyukin nmøøt'ajtna'andi ku ja nwindson'ajtim yikmibiky. Kuts ja ejtp njotmay'ajtindit ja y'øy'ajtin ja myøj'ajtin, nay ja'ats nan'ky'ejxamp xjats adøm jade'en njajtnant sam ja nwindson'ajtim. Yjuiky'ajtingøjxp idø'øn ja jade'en xpudøjka'am.

4

¹ Paty øøts idø'øn nijuuni ngadawindsuun ja ndunkjøøjp midi øøts ja Dios y'øy'ajtingøjxp tø xanibiktaagi. ² Jagam jixkø'øm øøts idø'øn nbikta'aky midi amaa'tsk midi tsø'ødyuñim yiktump. Ka'ap øøts n'ijxy ngøy jøts o pøngapøn nwindaa'y'att. Ni ja Dios øøts ja y'ayuujk ngakajpxma'jti. Ja tyiiby ja yjanchpi øøts idø'øn ja'ayi nnigajpxpy, jøts jade'en nipøn jaa'y kyawa'ant jam Dios wyingujkp ku øøts n'ayuujk kyatiyi. ³ Ku jaa winagindi pøn tkaja'gyukidip ja nitsoojkin ayuujk midi øø ngajpxwa'kxpy, ja kyudigø'øyin idø'øn ja kø'øm y'ixaawyandip. ⁴ Ku ja wyinaty kø'øm tkajanchjawidi,

ja miku'windsønts idø'øn ja tø yikwinajpniiyidi pøn ja'ayi ya naxwiiñ ne'egi diosja'widip, jøts jade'en tkapaattit ja kudøø'kxaagi ja kujajtaagi midi yajkpy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky ku ja Cristo y'ø'y'ajtin myøj'ajtin yiknimadya'aky. Ja Cristots tnanky'ejxip ja Dios Teety pøn y'agojnax'ajtpy. ⁵ Ku øøts ngajpxwa'kxy ka'ap øøts ngø'øm ja' nnigajpxy, ja Jesucristoxi øøts ja wyindsøn'ajtin ngajpxwa'kxip, jøts øøts jade'en nyikwimbejtnit ja y'ø'y'ajtin midi tø tyaky, ku meets nbudøki ja' chojkingøjxp. ⁶ Jabi nay ja'abi Dios Teetyxi dø'øn midi ja jaj ja tøø'kx tyiktso'ondaajk, nay ja' adøm tø xmø'øyindi ja kujajtaagi ja kudøø'kxaagi jøts n'ejxindit nnija'windit sa dø'øn ja y'ø'y'ajtin myøji midi ja Jesucristo ñanky'ejxip.

Janchja'wingøjxp ja tsinaa'yin nyiknajxyim

⁷ Dios wyingujkp ja chøøñ ja'abi kujaj'ajtin kudøø'kx'ajtin midi niwindem xøøw tkamøøt'ajtp ja kudigø'øyin, ja' øøts nmøøt'ajtpy njujky'ajtingøjxp. Ka'ap øøts ngø'øm møk'ajtin nyiktuñ, ja Diosxi myøk'ajtin idø'øn jade'en tyiknigaxø'jpk. ⁸ Øy øøts tsep agujkp aki agujkp ja njujky'ajtin yjanaxy, niwindem xøøw øøts ja nnøø' ja nduu' kya'aduky; øy øø njamay njatajy sudso øø nyiknaxt, nbatpy øøts ja winmaa'ñ sudso tyuu'baat tyuu'wetst. ⁹ Øy øø njayikjemduñ njayikteduñ, ka'ap øøts ja Dios x'ixmach; øy øøts ja nmidsep xjatekpya'an'atwa'añ, ka'ap øøts ja tu'ugyi xmimajada'aky. ¹⁰ Winjaa windsojk øøts ja jaa'y ja o'jkin xjadukpaatwa'añ sam ja Jesús yjajty. Nay ja'ayi øø kø'øm xpudøjkip jøts jade'en tyiknigaxi'iky ku ja ya xemikøjxp yujky'aty. ¹¹ Pøn jaty øøts møøt nbaduñ ja Jesús yja', nay ja'agøjxp øøts ja o'jkin jabom jabom x'ijxy xkøy, ja'agøjxp øøts ja xka'ixmach jøts jade'en tyiknigaxø'økt ja yujky'ajtin øøts nnikøjxp. ¹² Øy øøts ja o'jkin xumijapaatwan'ity xumijamimajada'akwan'ity, ja xemikøjxpit jujky'ajtin meets ne'egi mbaajtip m'ejxip.

¹³ Njanchja'wip øøts nayide'en ku yide'en wya'añ ja Salmos nøky: "Paty ø nnigajpxy ku njanchjawi." ¹⁴ Nnija'wip øøts ku ja Dios Teety tyikjujkpyijky ja Jesús, nayide'ents adøm ja møøt xyikjujkpyøjkint, jøts jam nnøjxint niduki'iyi ja' wyingujkp. ¹⁵ Midi øø tø ngu'ayowi ja'agøjxp øøts idø'øn ja ngupiky jøts meets ja øy'ajtin xpaatt, mayts ja jaa'y Cristo køjxp tpaattit ja Dios kyunuu'kxin ja Dios y'ø'y'ajtin jøts may nayide'en pøn ttukmøjawidip pøn ttukunuu'kxyjawidip ja Dios ja'agøjxp ku ja tkajxa'akti.

¹⁶ Ja'agøjxp øøts idø'øn ngadawindsuñ. Øy øøts ja nne'kx yjaga'ukmajadakni, møwenip kajaajip øøts ja njanchja'win jabom jabom. ¹⁷ Yø ya'it ayo'on waani yø ñaxkøjy, ka'ap yø jeky tyaa'ni; jøts yø' øy'ajtin xemikøjxp ne'egi xukpaajtimp ma

ja Dios. ¹⁸ Jabi ka'axi yik'ixa'ay midi ya naxwiiñ yik'eixp, ja Dios y'ø'y'ajtin ne'egi yik'ixaapy midi kagaxø'kp. Ja pikta'aky midi kaxø'kp myøøt'ajtpy ja' ja kudigø'øyin. Ja ø'y'ajtin midi kayik'eixp ka'ap ja y'aats ja kyojpk ja kyudigøy.

5

¹ Nnija'windip adøm ku ja nne'kx kyudigø'øyim midi kajajkp sam tu'uk ja tøjkyudigøy naxwiiñ, jap adøm ja Dios tøm xadanibiktaajkindi tu'uk ja tsinaadyaajk tsajpjøtpy. Etp ja xemikøjxp, jabi kidi naxwiiñit jaa'yipxi ja tøm tyik'øyi. ² Janch jade'en idø'øn jyaty ku adøm nne'kx ja yjujky'ajtin tyiknaxy ya, ka'ap adøm n'øyya'wam, winjaa windsojk adøm nnøjkwaa'añim ma ja tsinaadyaajk ja Dios tøm xadanibiktaajka'am, ³ ma adøm n'anmija'win yiknitanaa'yim. ⁴ Yø ne'kx midi nmijuky'ajtyindip ya naxwiiñ ka'ap yø øy ti xuk'øyya'wam, jøts yiktsojpk ja tsinaadyaajk midi ja Dios tøm xanibiktaajkindi, yjagayikwa'añ ja o'jkin. Yø naxwiiñit tsinaa'yin adøm idø'øn njadayiktigatswa'añimp ja jemchinaa'yin. ⁵ Ja Dios idø'øn køm tøm xanibiktaajkindi jøts tøm xuktatøjkindi ja Espíritu Santo midi ejxpajt'ajtp ku adøm ja nyikmø'øyindit midi ja yik'awijxpy.

⁶ Jade'ents adøm idø'øn ndajotkujky'ajtint, jøts nnija'windip ku ya yø nne'kx nmijuky'ajtyindinim ka'ap adøm ja tsinaadyaajk nbaajtyindinim. Ka'anim adøm idø'øn ndyimyja'atym ma døm ja nwindson'ajtim jam. ⁷ Janchja'wingøjxp adøm idø'øn nmøøt'ajtindit ja jøp'eixin øy ja njaga'ijxyindi. ⁸ Ka'ap ja o'jkin tigø'øyin ndsø'jkandit. Jotkujk idø'øn adøm njøp'eixindit ja o'jkin ku wyinaty xpaat'ajtyindi jøts nnøjxindit jap ma ja nwindson'ajtim møøt n'ejtint. ⁹ Paty adøm idø'øn øy madsøo nwindson'ajka'ant ja nwindson'ajtim wan ne'kxkøjxp wan anmija'wingøjxp. ¹⁰ Jabi kuwanixi ja Cristo tyidyu'unt jøts jade'en nyikmø'øyindit midi xpaat'ajtindip nidu'uk nidu'uk pøni sa wyinaty ja njuky'ajtin ya tøm nyiknajxyindi.

Ja kajpxy ja madya'aky midi ñigajpxpy sa jadigojk møøt nnamyajyint ja Dios

¹¹ Ja'agøjxp ku øø nnijawi sa ja nwindson'ajtim yikmøjawit yikunuu'kxyjawit y'ø'y'ajtingøjxp paty øøts ja jaa'y ndukja'gyukiwyanguixy ku øøts tiy janch ja kyajpxy ja y'ayuujk nnigajpxyi. Nija'wip ja Dios sa øøts ja njaa'y'aty, njøp'ijxpy øøts jøts meets nayide'en xja'gyukit. ¹² Ka'ap øø køm nnay'agajpxyi, ja ja'gyukinxi meets idø'øn ndukmøøt'atwampy jøts jotkuk mnayjawiyidit ku meets ngawindaayi. Jøts jade'en agujk jotkujk x'adsojimbettit ja jaa'y pøn y'anmija'win yjamøøt'ajtpy. ¹³ Pøni nugo øøts

ndyimgyajpxy pøni nugo øøts ndyimy'adi'ich, Dios ja tu'ugyi tnija'wip; pøni øyts, pøni tiyts, pøni ka'px øø nnigajpxy ja yja', meets ja mda'ø'y'atp. ¹⁴ Ja Cristo chojkingøjxp pya'ayo'owingøjxp øøts idø'øn ja ndunk ngamajtstu'uty jaa ku øøts ndyimyjanchjawwi ku niduki'iyi tø xku'o'jkindi jøts ka' n'uknijuky'ajtna'ant ja pøky. ¹⁵ Paty ja Cristo tø xku'o'jkindi jøts pøn juky'ajttip ka'ap ja kø'øm t'ukøjø'ømit'ajtni ja chinaa'yin, ja Cristo ja ñijuky'ajtnidip pøn ja ojts kyujukpyøkiyidi jadigojk. ¹⁶ Paty øøts jade'en nga'uk'abaxni pøni sa nidu'uk nidu'uk ja chinaa'yin tyiknaxy; Cristo paat øøts y'ijty n'abexy midi øø nga'øya'wip ja yja', ixyam ka'ap øøts ja'abi winmaa'ñ n'ukyiktuni. ¹⁷ Jade'ents idø'øn, pøn ja Cristo møøt y'ity, jemyjaa'y ja'; ja tigøy winmaa'ñ midi y'ijty nmøøt'ajtyindip ka'ap ja y'uktuni, tum ja yjembyi dø'øn tø nbabøjknandi. ¹⁸ Kyø'ømdunkjøøjp ja Dios Teety jade'en tyumpy Cristo køjxp jøts ja møøt nnamyajya'ant. Jøts øøts ja ndunk tø xmø'øy ku niduki'iyi ja jaa'y ja Dios møøt ñamyaa'ñiyit. ¹⁹ Yide'en idø'øn nbiktaajkint, ja Cristo køjxp idø'øn ja Dios Teety niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y møøt ñamyaawya'aniyi. Ka'ap ja pøky tmøjpikta'aky. Jøts øøts xanipijky ya'atpi øy'ajtin. ²⁰ Paty meets xnijawit ku øøts ja Cristo xyikugajpxy'aty, sam idø'øn ja Dios Teety kø'øm jeexyip meets mminuu'kxa'agyyi. Paty øøts idø'øn yide'en n'ane'emy ku meets idø'øn ja Dios ja mdsojkin xmøøgyøxt. ²¹ Niti pøky idø'øn ja Cristo tkamøøt'ajty xjats ja Dios Teety tyimñayide'en ja ttuun sam ja møj pøkyjaa'y yiktuñim, jøts nyikupøjkindit sam ja Dios Teety ttsøky ku ja Cristo møøt n'ejtint.

6

¹ Jade'ents migu'uktøjk idø'øndi, niduki'iyi niwine'en adøm ndunk'ajtyindi ja Dios yja', n'amidøøpy meets jøts kidi nugo ja Dios y'ø'y'ajtin xyikwindigøjyidi midi ja tø mduk'ijxyidi midi ja tø mduknijawiyidi. ² Jabi jade'enxi ja køøm wya'añ ñøkyijxpy: Ku ja xøøw ja jumøjt tpaajty nmadoow øts ja mji'iyin ja myajxin;

jøts ku ja yiknitso'ok'ajtin tpaajty winets me nbudøjkiyiñ. Ixyam idø'øn ja mxøøw ja mjumøjt tø yja'tni jøts ja myiknitso'ok'ajtin tø tpatni.

³ Øy øøts idø'øn ja ndsinaa'yin nyiknaxy jøts øøts jade'en ja ndunkjøøjp nipøn xkada'abaxt. ⁴ Jade'enxi øøts idø'øn ne'egi nyiknigaxø'økwa'añ ku øøts ja Dios nmiduñ, tuda'aky øøts ngupiky'aty tuki'iyi ja ayo'on; ⁵ tø øø nyiktsumy nyikwøpy; tø øøts ja jaa'y namay xamuky, møk øøts ja ndunk nyiknaxy kunim øøts ngø' ndeky kya'ukmajadakni; kawinaak tsuu øøts tø ngamaa'y tø nga'ity, ayuu øøts kawinaak xøøw tø

nyiknaxy. ⁶ Njujky'ajtingøjxp øøts nyiknigaxi'iky ku øøts ja Dios nmiduñ. Jøts jade'en kyaxi'iky ku øøts ja Dios y'ixpøjkin ka'pxy nnija'wiyi jøts øøts nduda'akyjaa'y'aty. Tø øøts n'øyjaa'y'aty jøts tø øøts ja Espíritu Santo yja' nyiknigaxø'kmi jøts nayide'en øøts ja tsojkin ja pa'ayo'owin øy pøngapøn tø nmø'øy. ⁷ Ja tiy'ajtin ja janch'ajtin øøts tø nmøøt'aty, jøts ejtp øøts ja Dios ja myøk'ajtin xa'agø'duky xa'axajtuky. Ja ødyu'unin ja tiidyu'unin øøts tø nyiktuñ ku øøts ja Dios yja' tø nyikyø'øyi jøts ku øøts ja y'ayuujk nnitanaa'miyi. ⁸ Juunjaty øø nyikajxa'aky jøts nay jaayi øøts nyikpaga-jpxy. Øy øøts jaayi n'ukyiknimadya'aky jøts nay jaayi øøts wenk n'ukyiknimadyaknimi. Ja øøts juunjaty nyiknøjmi ku øøts nugo ndaayi jøts nay jaayi wyangojmidi kuk øøts ja y'øybi tyiibi nnigajpxy. ⁹ Juunjaty øøts ngayik'ejxkapy jøts nay jaayi øøts nyik'ejxkapmi; ja øøts ja jaa'y juunjaty ja o'jkin xukpaatwa'añ, jajujky'ajtp øøts idø'øn jade'en. Yikastigimøøpy øøts, ka'ap øø n'øøky. ¹⁰ Øy øøts njamay njatajy, xondakp øø nnayjawiyi; ayoobi jaa'y øøts, ja øy'ajtints øøts nyajkpy; øy øøts niti njagamøødi, jade'en øø nnayjawiyi ejximdam øøts jeexyip tuki'iyi ndyimyoøt'ajtkøjxni.

¹¹ Meets migu'uktøkkti, tiy'ajtingøjxp meets tø ndamigajpxy; tuki'iyi meets ja ndsojkin ja nba'ayo'owin tø ndamay'aty. ¹² Øyimik idø'øn wine'enin ngondukt nbøktukt øts ja ndsojkin øts ja nba'ayo'owin. Meets idø'øn jade'en yjawi ne'egi mdumpy. ¹³ Sam ja u'nkteety ja myajnk tmigajpxy nayide'en meets nmigajpxwami ku ja mdsojkin ku ja mba'ayo'owin niwine'en xka'ama'at'attit. Tundi nayide'en waani sam øts tø nnajtstuni.

Adøm nikøjxp ja Dios yjujky'ajtyim

¹⁴ Kidi mjujky'ajtin xyiknaxti møøt pøn tkajanchja'widip ja Dios, jabi nijuunxi kyanamyayidit ja tiidyu'unin møøt ja tundigø'øyin, sam ja kudøø'kx'ajtin møøt ja kugoots'ajtin. ¹⁵ ¿Sudso dø'øn ja Cristo yja' møøt ñamyayidit ja miku' yja'? ¿Uk sudso ja janchja'wibi jaa'y møøt ñamyigu'ukwa'aniyit pøn midsepwajniyip? ¹⁶ Ka'ap ja yjujky'ajtin tyiknaxti tu'ugyi ja Dios Teety møøt ja dios midi kø'øm yiktsajstip. Ka'ap adøm njade'enindi jabi kø'ømxi Dios wyinaa'ñ yide'en: Pøni ma ja chøønidi jam øts ja nmøøtjujky'attit, jøts pøni midi ja ñøjkxtip ejtp øts ja njamyøøt'attit; øts ja xdios'attip, jøts øts njaa'y ja'adi.

¹⁷ Paty ja yide'en yjaakwaa'ñ: Nanky'abikyidi, kidi ja kya'øybi xyiktundi; jøts jade'en ngupøktit,

¹⁸ Øts meets xteety'atp, jøts øts meets n'u'nk'atp, jade'en idø'øn wya'añ ja Dios Teety.

7

¹ Jade'ents meets migu'uktøk idø'øn xnijawidit ku ya'at øy'ajtin ja Dios tø tyiktañ. Ja'agøjxp adøm idø'øn øy tsuj njujky'ajtin, ka'ap ja nne'kx ka'ap ja n'anmija'win nyik'ejtint pøky agujkp. Dios chø'jkingøjxp adøm idø'øn ja Dios ndamiyojxint ja njujky'ajtin.

Sa ja Corinti jaa'y tyiktigatsti ja wyinmaa'ñ

² Jaa'gyukidik øts ndsojkin nba'ayo'owin! Jabi ka'axi meets niti windigø'øyin tø xkapaatti øøts køjxp. Nipøn øø ngawindaay'aty, nipøn øø ngana'ixy. ³ Kidi meets ya'at xja'gyuki ku meets nugo nbøkñipiky, jabi jade'enxi tø nwa'añ jawyeen ku meets ja ndsojkin ja nba'ayo'owin tø ndamiyøxy, jade'en ja tpatni møøt mee ñamyayi njujky'aty jøts møøt mee ñamyayi n'oøkt. ⁴ Njøp'ijxy'ajtpy meets jøts amuum mee ndajotkujk'aty. Øy øøts idø'øn n'ayo'ombaaty janch jotkujk ø nnayjawiyi.

⁵ Ja'ayip øø nja'jty ya Macedonia, ka'ap øøts ja poo'kxin nmøøt'aty, øy øøts magama jaa'y xmidsepwa'añ jøts øøts ja tsø'øgi nyikmajada'akwa'añ. ⁶ Yikjotjimbijtpy ja Dios ja yjaa'y, tøts øøts ja xyikjotjimbity ku ja Tiro tø yja'aty. ⁷ Kidi ja'ayip øø nugo ndyimdyajotkujk'ajtpy ku ja yam tø yja'aty, jabi ja'axi øø nayide'en ndajotkujk'ajtpy ku meets ja nekim mnimadya'akyiyi mjantyaxondajkip meets ja'. Jade'en øøts ja xamimadya'aky ku meets xjapaatwa'añ xja'ejxwa'añ jøts nayide'en tnigajpxmi ku meets xajotmay'øøky. Jotkujk øts idø'øn nnayjawiyi ku meets xja'myech.

⁸ Øy ja nøky tø mja'atsyikjotmaadyøkiyidi midi meets øjts ndaniguexy, ka' øts ja ixyam sa n'ukja'wiñi. Njanch'ayojyii'ñimts øts idø'øn ja jawyeen, ku øts n'ijxy ku øts nnijawi ku meets ja nøky yikxon ja jotmay tø mduktatøkiyidi tøts idø'øn ja jade'en y'ukjajtkøjy sa n'ukjatka'am. ⁹ Jotkujk øts ixyam nnayjawiyi jøts kidi ja'ajip øts ndajotkujk'ajtpy ku meets ja jotmay møk'ampy tø m'atspaadyiyi, jabi ja'axi ø ndajotkujk'ajtpy ku meets ja mdsinaa'yin tø xyiktigach sam idø'øn pyaat'aty. Tøxi dø'øn xmidanidi ja jotmay'øøgyi sa ja Dios ttsøky sa Dios tkupiky. Jøts ku øøts ja nøky jade'en tø nguexy kidi ka'øy adøtspip øøts, kidi ayo'onip meets ja mdukpaatwajniyip. ¹⁰ Ja ayo'on midi tuda'aky yikupøjxp sam ja Dios ttsøky'aty, yiktigachp ja tsinaa'yin ja' jøts jade'en yikpaaty ja yiknitso'ok'ajtin. Pøn tkajanchja'widip ja Dios wenk ja tjawidi ja ayo'on jøts ja y'anmija'win tyikudigøydi. ¹¹ Øy meets ja ngajpxy tø m'atsyikjotmaadyøkiyidi, tuda'aky

meets ja tɔ xkupikey sam ja Dios ttsɔky'aty. jEjxtits inet ku ja mdsinaa'yin ne'egi tɔ tyigatsti! Tɔ meets ja ngajpxy ne'egi myikwinmaa'mbyaadyiyi jɔts jatyi tɔ xnigajpxti ti dɔ'ɔn tɔ xundi; tɔ m'atsyikjotma'adyidi, tɔts nayide'en xtsaachjawidi. Winets meets jatyi xjadyimyigajpxwa'añ jɔts nayide'en xiidyunwamidi pɔni pɔn idɔ'ɔn tɔ mmidundigoyidi. Ja' meets idɔ'ɔn myiknigaxi'kpy ku meets tɔ mgatundigoy. ¹² Ja'agɔjxp meets jade'en tɔ nnijayi ku meets ejtp nja'myech jɔts kidi ja'agɔjxpip ɔts ja nɔky tɔ nguexy ku ɔts ja'ayi ngajpxwejwa'añ pɔn tɔ tyundigoy uk pɔn tɔ yikmidundigoy. Pɔ ja'agɔjpxpi mee nnijayi jɔts ja Dios xuknijawidit mabaat ja mba'ayo'owin myajada'akti ku ɔɔ xpa'ayoy. ¹³ Paty ɔɔts jotkujk nnayjawiyi.

Jawaani jotkujk ɔɔ nnayja'wiyi ku ja Tito ya tɔ yja'aty jɔts ku meets ja tɔ xpudɔki jɔts ja jotkujk tyiknaxt. ¹⁴ Ka'ap ɔ nugo tɔ nwindaa'yi ja Tito ku meets ɔy tɔ mja'a'y'aty samdam ɔts ja jawyeen ndamimadyaajky. Ka'ap ɔts ja n'ayuujk nugo tɔ xyiktsɔ'dyui, tiy ja tɔ pyidsimy. ¹⁵ Jabi mdsojkipxi meets ja ne'egi ixyam jawaani mɔj ku meets ja tuki'iyi tɔ xpadunguixy pɔni ti jam mda'ana'amiyidip, jɔts ku meets ja ɔy tuda'aky tɔ xwindsɔ'ogi. ¹⁶ Ka' xnijawidi mabaat ɔts nxondaajkin yja'aty ku mee nnijawi ku adɔm ɔy tsuj nnayja'gyukiyindi.

8

Ku ja Pablo pudɔjkin t'amidɔy jɔts yiktabudɔkidit ja ayoobi jaa'dyi

¹ Ixyam meets migu'uktɔjk nduknijawiwya'andi mabaat idɔ'ɔn ja Dios y'ɔy'ajtin tɔ pyudɔkiyidi ja Macedoniit janchja'wibidi. ² ɔy ja sagasa tjamɔjatti ɔyi myeeñ ɔyi pyikta'aky yjaga'etti may, jotkujk ja tɔ tyakɔjti ja pudɔjkin jade'en samdam ja mɔj kumeeñ jaa'dyi. ³ Tɔ ndyimy'ixy tɔ ndyimñijawi mabaat idɔ'ɔn tɔ tyakti ja pudɔjkin ɔy ja niti yjaga'uktaa'nxiniyidi. ⁴ Mɔk ɔɔts ja tɔ x'amidɔy, tyimdyanuu'kxaktip idɔ'ɔn jɔts pyudɔjkin ja yikupɔktit midit yiktabudɔkiwyandip ja jaa'y midit nayide'en tjanchja'widip ja Dios. ⁵ Jinaxy idɔ'ɔn ja ne'egi tɔ ttundi yam ɔts ja jade'en ngajɔp'ijxy'aty, jabi jawyeenxi ja Dios ñadyamiyojxiyidi jɔtsnim ɔɔts ja xpaduñ samdam idɔ'ɔn ja Dios ttanibiktaagi. ⁶ Ja'agɔjxp ɔɔts idɔ'ɔn ja Tito ndaguwani jɔts pudɔjkin ja jam tjaakyikmuko'jt midit mee kɔ'ɔm mdsojkingɔjxp myakwampy midit ja jam tɔ t'ukyikmuktsɔñ. ⁷ Agajpxy mee mbidsimy ɔy yjadyimysudso'ambyi: mɔk meets ja ajot'ajtin xmɔɔdi mɔɔt ja winmaa'ñ sudso yikxon xyaktit ja Dios y'ixpɔjkin, jɔts mwijy meets, wa'ats xjatti wa'ats xnijawidi, jɔts mɔk mee xtsɔky mɔk mee xpa'ayoy niwine'en ɔɔ nyam'aty. Patyxi ɔɔ

nwa'añ ku meets agajpxy mbidsømit nayide'en ku ja pudøjkin xyaktit.

⁸ Ka' meets ya'at ndyimdyaguwani, ja' øøts idø'øn nanky'ejxwajnip sa dø'øn ja Macedoniit jaa'y ja chojkindi pya'ayo'owindi jøts yiknijawit nayide'en jøts ku meets ja mdsojkin ja mba'ayo'owin tyiyi yjanchi. ⁹ Mnija'widipxi jøts ku ja nwindson'ajtim Jesucristo ja y'øy'ajtin jadine'en tyikmajada'aky, jøts møk ja tsojkin møk ja pa'ayo'owin tmøøt'aty ku ja mguwanjatiyidi ja'agøjxp ku ja mdsøkyidi mba'ayøyi, jabi jotkujkxi ja y'ijty tyiknaxy møøt ja Dios Teety. Adømgøjxp ñanky'ayodøjkiyi jøts ja øy'ajtin jade'en nbaajtint Cristo køjxp.

¹⁰ Meets m'øy'ajtingøjxp øts idø'øn yide'en nwa'añ ku meets junkti'jyip ja pudøjkin xyikmuk'okwa'añ janch pe'tpy janch yijy. ¹¹ Nayide'ents idø'øn ixyam xu'undit sam tø xyik-tso'onda'akti. Tuki'iyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'aktit kunim ja xyik'abaadidit, pøni mabaat nidu'uk nidu'uk myajada'akti. ¹² Jabi ka'axi ja Dios tuki'iyi t'amidooguixy, ja'axi ja y'ijxpy mabaat idø'øn nidu'uk nidu'uk chojkingøjxp tyaky.

¹³ Ka'ap jade'en xja'gyukidit ku meets ja mmigu'uk nduku'ayowidyøkiwya'andi; ¹⁴ jabi nixem niyamxi dø'øn tuknax nmøøt'ajtindit ja pikta'aky. Ixam meets xmøøt'aty midi yø ka'ejtxidip, ja'atp ja xøøw ja jumøjt jøts ku meets yø wyinaty mga'ejtximiyidi winets yø mmø'ømyiyidit. Jøts jade'en ñi'awich'att, ¹⁵ sam ja Dios kyajpxy wya'añ: "Pøn tyumøøt'ajtkijxpy ka'ap ja tø wyinda'anxiyi; jøts pønts waani tmøøt'ajtp, tuki'iyi ja tø ttpatkixy."

Tito jøts ja myigu'uktøjkti

¹⁶ Ja' øts Dios ndamøja'wip ku meets ja Tito nayide'en mba'ayøyi sam øts. ¹⁷ Tø ja tjanch'øyjawi ku meets ja ndanigaxwa'añ, tøyim ja jeexyip ttuñ kø'ømdsojkingøjxp jabi mjanch'ejxwajnipxi meets ja'.

¹⁸ Ixyamts ja Tito møøt nguexy tu'uk adøm nmigu'ukti midi øy yiknimadyakp mā jaty ja janchja'wibi jaa'y ñamyukyidi, jade'en ja yiknijawi ku ja øy tiy tnigajpxy ja nitsoojkin ayu-ujk pøni mā jaty ja tø wyidity. ¹⁹ Kø'ømyi ja Macedoniit jaa'y tø twi'ejxti jøts øøts yø møøt ndu'unt jøts øøts yø møøt njaakyikmukojt ja pudøjkin. Ja'agøjxp øøts yø'øbi tunk nduñ jøts ja nwindson'ajtim jade'en yiktawindsø'øgit jøts jade'en meets xyiknigaxø'økt ja mdsojkin ja mba'ayo'owin. ²⁰ Ja nabyagajpxi dø'øn kayiktsojpk ku øøts ya'at pudøjkin nyik-muky. ²¹ Paty øøts niti taay ngayiktuñ øy øøts yø nminaxt Dios wyingujkp jøts jaa'y wyindump.

²² Nayide'en øøts ixyam ndamigaxi jadu'uk adøm nmigu'uk midi ja Dios yja' øy tsuj pyaduujnip jøts ku meets ja

nayide'en mdajotkujk'ajtmiiyi. ²³ Ku pøn jam tyiknidøøwit ti dø'øn ja Tito tyumpy, jade'en x'adsojimbettit jøts ku øts yø nmigu'ugi, øts nmøøtumbi yø', øøts idø'øn ndumpy ja pudøjkin pøni pøn tsojpk ja Dios. Jøts pøni yiknidøø'jimyidip ti yø tyundip yø jadu'ukpi migu'ukti, jade'en x'adsojimbettit ku janchja'wibitøjk yø tø kyexyidi jøts ku ja Cristo yø jade'en twindsø'øgidi. ²⁴ Paty ø nwa'añ ku jam mbaaadiyidit yikxon xuk'ejxtit xuknijawidit sa meets ja tsojkin sa meets ja pa'ayo'owin xmøøt'aty jøts ñigaxø'økt jade'en jadits meets ndajotkujk'aty.

9

Ku ja Pablo tnigajpxy sudso ja pudøjkin yjaakmukt

¹ Ka' pyaat'atyi yi ku meets ya'atpi winmaa'ñ jeexyip ndanijayi, ² jabi nnija'wiñipxi øts ku meets ja pudøjkin jatyi xyakøjy. Jotkujk øts idø'øn ja Macedoniit jaa'y nnimay'etti ku meets junkti'jyip ja pudøjkin xyakwani jøts jade'en namay ttunwamidi sa me tø xunjøpi. ³ Ja'agøjxp øts ya'at migu'uktøjk ngaxti jøts mdukja'myatsidit ku ja pudøjkin xyik'awejxtit. Jøts øts jade'en ja n'ayuujk tyø'øt sam øts yø tø ndamimadya'akti jawyeen. ⁴ Ja kuts jotmøñ ja Macedoniit jaa'y nmøøtnøjkxt jøts ja jam m'atspaadidit yam meets jam wyinaty niti xka'awixy. Tsø'ødyuñimts ja tyā'ant ku wyinaty jade'en yjaty yam meets øy tø n'uknimadya'aky. Jaa kidi meets ja tsø'ødyu'unin jawaani møj mbaaadiyit? ⁵ Yide'ents øts yjawi ne'egi ndanibiktaagi jawyeen ya'at jaa'y m'ats'ejxidit jøts jade'en mjaakpudøjkigyoyiyidit jøts kya'pxt ja pudøjkin midi meets tø xni'adsowi. Jøts jade'en wyinaty jam mgø'ømdsojkin xyiknigaxø'økti jøts ka' mwa'andit ku øøts nugo ndyimyajada'aky.

⁶ Ejtp ya'at xja'myats'ettit: Pøn waani nepp, nayi waani ja tpiky ja pyikta'aky; jøts pøn may nepp, nayi may ja pyikta'aky ja wyimbijty. ⁷ Kø'ømdsøky'ampy idø'øn ja pudøjkin xyaktit. Kidi adsep'amip ja xu'undit jabi tsojkipxi Dios ja' pøn xondaajkingøjxp tyajkp ja pyudøjkin. ⁸ Maajyip ja Dios jøts tkaxt køx kida'ak ja kunuu'kxin jøts jade'en xmøøt'at'ettit pøni ti tsojkip, jøts nayide'en ja mmigu'uk xjaaktanipaattit tuki'iyi ja pudøjkin. ⁹ Pø yide'enxi ja Dios kyajpxy wyā'añ:

Pøn ttabajaa'ñaxp ja ayo'on,
pyudøjkip ja ayoobi jaa'y ja', jøts ja y'øyjaa'y'ajtk niwindem ja kyagugøxi.

¹⁰ Abaadi ja Dios tyaky ja jujky'ajtin jøts adøm jade'en tuki'iyi nmøøt'ajtkøjxint jøts ja nmigu'uk nayide'en ja pudøjkin ndanipaajtint. ¹¹ Jøts meets nayide'en køx kida'ak xmøøt'attit ja øy'ajtin jøts øy pøngapøn xmo'odit. Ja pudøjkin midi meets

xanigaxip, ja Dios ja tyamøjawidip tyagunuu'kxjawidip ku ja wyinaty yiktanipaatti. ¹² Kidi ja'ayip adøm ja nugo ndabudøkiwya'añindip midi ja ka'ejtxidip, jabi ja'axi nayide'en yiktump jøts ja Dios ja tkajxak'ettit. ¹³ Ja'agøjxpx ja Dios ja ttamøjawidit ku meets tiy ka'pxy xmimadowdi ja Cristo y'øgyajpxy y'ømyadya'aky sam nayide'en ttamøjawidit ttagunuu'kxjawidit pøn jaty wyinaty paajtmiiyidip ja pudøjkin. ¹⁴ Jøts meets ja nay jaayi mgugajpxajkmiiyidit jabi tøxi meets ja Dios ja myøj'øy'ajtin wyinaty xyiknigaxø'økti. ¹⁵ Janch møj ja Dios ku ja møj kunuu'kxin tø xmø'øyim! jKa'ap aaw ayuujk yikpaaty sudso ja nnimadyajkin!

10

Sa ja Pablo yikutuky ku ja nwindson'ajtim tkudani

¹ Tyimgyø'øm øts idø'øn nnuu'kxa'aky nayide'en sam ja Cristo jeexyip kø'øm ttuñ. Jade'en ja kajpxy yø'øy kuk meets nnijayi, tyimy'ap meets ja nøky ndanigaxi, jøts ka'ap øts nayide'en njaa'y'aty ku øts ja jaa'y møøt nnabyaadyi, ja tsø'øgik øts nyikmajadakpy. ² Paty nwa'añ, ku mee wyinaty n'ats'ixy jøts ø xkayik'ambøktit ku øts ja jamyi n'uknibidø'knit pøn ja y'aaw ttakajpxtip ku øts ngø'ømwinmaa'ñ nyiktuñ sam øy pøn jaa'yin. Ka'ap ø pøn ndsø'øgi pøni jade'en ja ttsøkti. ³ Janch tiy idø'øn ku øts nbojkpõtumbijaa'yi, ka'afts øts mibaat ja pøky x'ana'amt. Ja Diosxi øts ja yja' xuu'møy'ejtp. ⁴ Ja nmøk'ajtin øøts, ka'ap ja pøky agujkpy pyidsimy, Dios wyingujkp ja chøøñ midi tyikudigøøpy pøn ja Jesucristo møøt kyanamyayi. ⁵ Jade'ents idø'øn, nyikudigøøpy øøts ja katiiby i kajpxy midi nugo nankmyøjtøjkiyip ku ja Dios ja yja' tkananky'ejxwajniyi. Jawyeen øøts ja Cristo nduknijawi sa pønjabøn wyinmay jøts ja tu'ugyi ja yja' tpaduujnidit pøni yikutujkpy ja jade'en. ⁶ Ndidyu'ump øøts pøn ka'pxy tkabadu'undip ya'atpi ana'amín ku meets wyinaty tø xpadunguixy jawyeen.

⁷ Ku mee x'ijxy ku ndsø'øgi ka' xnijawidi sam ndyimyjaa'y'aty. Pønjabøn wya'andi ku ja Cristo yja'atyidi, nayide'en idø'øn tnijawidit ku øøts ja Cristo xja'ajtmi. ⁸ Wan meets jam winaagin mwa'añ ku øts ja nwindson'ajtim kyutujk nugo ndyimdyamajada'aky, niti ngapøkyjawi jabi kø'ømxi ja nwindson'ajtim tyajky ja kyutujk jøts meets jade'en ja mjanchja'win myøjit, jøts ka'ap meets ja mgudigø'øyin n'ixajyi jade'engøjxpx. ⁹ Kidi xja'gyukidi ku meets yø nøky nugo nda'adsø'øgiwya'añ. ¹⁰ Jade'en ja kajpxy yø'øy ku tyimy'ap ja n'ayuujk nguexy jøts ja jaayi kø'øm nga'uknitanaañi, ka'abik øts øy tsuj ja madyajkin nmøødi. ¹¹ Pøn idø'øn yide'en ja ayuujk tyikyø'øpy nayide'en idø'øn ja tnijawidit ku øøts

nayide'en ndyimyjaa'y'att meets windump sam øøts n'ayuuik nguexy jagam.

¹² Ka'ap øø nnay'a'ejxiyi jøts øø kø'øm nnay'agajpxiyit sam jam muum winaagin ttundi. Ja kaja'gyukin ja yikmajadaajktip ku ja nixem niyam kø'øm yjanch'uknay'agajpxyidi. ¹³ Nijuuni øøts ja kutujk ngayiktuñ midi øø ngamøøt'ajtpy. Ja Dios øøts idø'øn xuknija'wip mabaat idø'øn ja tunkjøøjp yja'aty, jøts nay ja' øøts tø xuu'mø'øy kø'øm ku meets jam tø n'atsnija'aty Corinto. ¹⁴ Ku øø nwa'añ ku øøts ja kutujk nmøøt'aty jøts meets n'ana'amt, ka'ap øøts ngø'øm ja' nyiktuñ, pø jade'en ja jeexyip yjaty kuk øøts jam jawyeen jeexyip tø nga'ats'øch. Jabi meetsxi jawyeen ndanija'jt ja øgyajpxy ja ømyadya'aky sa ja Cristo y'øy'ajtin xukpaajtint. ¹⁵ Ka'ap øø ndsøky jøts øøts nugo nnadya'agajpxit ja wenk jaa'y tyunk ja kajpxwejin midi tø myikmo'odi. N'awixy'ajtpy øøts ku meets ja mjanchja'win winjaa windsojk myøjit myayit mabaat idø'øn pyaat'aty jøts mabaat øøts nayide'en nmajada'aky ku øøts jam ndu'unt ma meets jam. ¹⁶ Xjats øøts jade'en ngajpxwa'kxt ja nitsoojkin ayuuik abiky'et abikyajp meets mjixkø'øm, jøts nijuuni øøts nganadya'agajpxit ja wenk jaa'y y'ixpøjkin.

¹⁷ Pøni jaa pøn ñay'agajpxwa'añi kø'øm, ka'ap jade'en pyaat'atyiyi, ja Dios idø'øn ja y'øy'ajtin ja ne'egi ja'ayi y'agajpxip. ¹⁸ Ka'ap y'øbyidsimy ja jaa'y pøn kø'øm nay'agajpxiyip, ja'ats ne'egi øbyidsømp pøn ja nwindson'ajtim t'øyja'wip jøts ja t'agajpxy.

11

Pablo jøts pøn ñadyijyi nañikajpxidip Jesús kyudanaabyi

¹ Meets migu'uktøjkti, wan meets mwa'ant ku nugo mo'tpin nmadya'aky, ja'gyuki meets waani wan øts ngajpxy t'ukyiknaxy midi n'am njotp nmøøt'ajtpy. ² Øy mee n'ama'at'aty ja Dios øts idø'øn jade'en kø'øm xyik'adøtsp; jabi tøxi ja Cristo yja' tu'ugyi ndukpabøjkidi jøts ku meets ja ndawinguwawiwya'añ. Wa'ats meets jam nyiknøjkxwa'añ, sam pøn ja pøky tkidyimy'ijxy'ajtipnim. ³ Jade'en sam ja Eva ja tsaa'ñ wyindaayiyøø, wan meets yjaww nayide'en myikwindaa'yatwa'añ jøts mwinmaa'ñ tyigatstít jøts jade'en mga'uknadyamiyojxniyidit ja Cristo. ⁴ Jam pøn ja Cristo y'ixpøjkin wenk tnigajpxip, ka'ap nayide'en sam øøts nnigajpxy; jøts meets ja Espíritu Santo yja' nayide'en wenk xnija'wiyi, tigach meets ja yiknitsokpi ayuuik xnijawidi, ka'ap nayide'en sam øø nnigajpxy. ⁵ Pøn jade'en myikwinmaa'nmya'jtidip ka'ap øts ja mabaat xyik'amutskidi øy ja nugo ñadyijyi yjanañikajpxyidi ja Jesús myøjkudanaabyi. ⁶ Øy øts n'aaw n'ayuuik øy tsuj ngamøøt'aty, ka'ap øts

nwinmaa'ñ ñayide'eni. Tø øøts yø nyiknigaxø'kni ku meets o tigati tø ndabudøki.

⁷ ¿Tø øts idø'øn ndundigøy ndejint ku meets jadi'iñi tø ndukmadø y ja nitsoojkin ayuujk ku ni tu'uk centabi tø nganibiky, jøts øts jade'en ayo'ijxyim njaty nugo ku mee xpiky ja øy'ajtin?

⁸ Wenkpi janchja'wibitøjk øts ja myeeñ tø ngupøjkidi ku meets janch nduknijawiwya'añ ja øy'ajtin. ⁹ Jøts ku øts jam n'uknajxy ma meets jam, ka'ap øts jam ojts pøn nyik'ayø y pøni ti jaty ø xka'ejtixp; jabi ja nmigu'ukxi øts ojts xujnidi ja may'ajt pøn tso'ondip jam Macedonia. Jade'ents mee ka' nyikjotkixy, jøts ka'ayim meets nugo nyikjotkøxwə'añ, jade'eñim ø nyiknaxt sayim ø nyiknaxy. ¹⁰ Nayide'en sam øts ja Cristo tyiy'ajtin njanchja'wiyi nayide'en ø njawi ku meets nnøjmi, ku jam Acayi y'etjotp ni tu'uk ja jaa'y jam, pøn ø xuk'ixmatsp ja'abi xondaajkin ku øts Dios yja' nnigajpxiyi. ¹¹ ¿Jadits øts n'ayuujk jade'en nyikwa'añ? ¿Ja'agøjxp idø'øn ndejint ku meets nga'uktsojkni? Wa'a'ts ja Dios tnijawi mabaat øts ndsojkin yja'aty meets køjxp.

¹² Jade'eñim øts yø ndunk nyikyø'øy'ett jøts ja kyamøj'attit pøn ñadyijyi nañikajpxidip ku ja nayide'en tyumidi sam øøts. ¹³ Yø'øbi jaa'dyi nugo yø tyaa'y'atti ku ja Cristo tkudanidi. ¹⁴ Ka'ap yø kumaap nja'wa'ant, jabi kø'ømbaatxi ja miku'windsøn Satanás ñanky'ijxyiyi ejximdam ja Dios y'ankilis kunuu'kxy. ¹⁵ Paty nayide'en yø tyumbi ñanky'ejxmiyi samdam ja øybi tumbi jaa'y. Ja chinaa'yin ja yiktatiidyu'undip jade'en sam ja pyaat'atyidi.

Sa ja Pablo y'ayo'ombaaty ku ja Jesús tkudani

¹⁶ Ixyam mee nnimaagyojmi jøts kidi nugo mwinmaydi jøts ku nmøøty. Pøni jade'ents xja'gyukidi, wants øts jade'en tmadya'aky jøts øts nadyijyi namyikajxim nnayjawiyit. ¹⁷ Kidi mee mwa'añ ku øts ja nwindson'ajtim jade'en xyikmadya'aky, jabi nugo mo'tpixi øts idø'øn, ku njanch'uknay'agajpxiyi. ¹⁸ Jaaxi jaa'y pøn nadyamikajxidip ja ñaxwii'ñit tsinaa'yin, wants ø nayide'en nduknamyikajxmiyi. ¹⁹ Jabi møj ja'gyukipxi meets mjaa'y'aty, patyts meets sa xkatijy pøn mo'tpa'an madyakp. ²⁰ Ja' mee ne'egi m'øyya'wip pøn jiyujkin myiktuujnidip, pøn mwindaay'ajtidip, pøn mnijuu'yniyidip, pøn mdekpya'an'ajtidip. Mgupiky'ajttip ja' øy sagasa myiktunidit. ²¹ ¿Øy øts ixyam nnabyøkyajwiyi ku øts jade'en tø ngajaa'y'aty kudam meets yø' ne'egi jade'en x'øyyawi!

Pøni jaa pøn ap tyimñayjawiyi, xmaapy øts ja', øy øts nayide'en njaa'y'att. ²² ¿Ja hebreo ayuujk nadya'agajpxidip? Nnija'wip øts ja nayide'en. ¿Israelit jaa'y ja'adi? Nayide'en øts. ¿Y'apteety'amøj'ajttip ja Abraham ja'? Nayide'en øts

ja n'apteety'amøj'ajtmí. ²³ Jade'en ja wya'andi ku Cristo tmidundi? Jawaani øy øts ja ne'egi nmíduñ, øy øts jade'en ja tsojkin njagamøøt'aty jøts ø nnay'agajpxit køøm. Jawaani møk øts ndunk ne'egi tø nyiknigaxi'iky yam yja' ja ka' ne'egi ñigaxøøkti. Tø øts ngu'ayo'ombaadi ja ndunkjøøjp, ne'egi ka'ap ja'adi. Ne'egi jawaani may ojk øts idø'on ja tø nyiktagudsumi, jøts kawinaak ojk øts ja o'jkin tø n'ixy jaayi wingon xwindani. ²⁴ Magoxk ojk øts ja ayo'on tø ngupiky midí øts nmigugajp israelit jaa'y tø xmø'øy sam ja kyutujk wya'andi ku ee'pxmajk taxujk ojk nyikwøpy. ²⁵ Tigøøk ojk ø tø nyikipwyøpy, jøts tu'uk ojk tø nyiktsaaga'ach. Tigøøk ojk øts ja nbarki tø myejoy'okida'aky. Tu'uk ja xøøw tu'uk ja koots nyiknajxy jam mejkyujk'am, ja kipy pyidasí, ja puu' pyidasí øts iyy xjaakyiknøøwinganamp. ²⁶ Jagambaat øts kawinaak ojk tø nwidity jøts jam muum ja møj nøgom xyikjøøtwa'añ, jøts ja jaa'y muum xwimaatswami. Ngøøm migugajp paat øts xni'adani xuu'adani sam nayide'en y'adøtsmídi ja wenkajp jaa'dyi. Nbatpy ø nayide'en ja ayo'on møj kajpjotp samdam abak etjotp uk jam mejyjotp. Nayide'en øts ja xka'ødyumídi pøn ñadyíyyi Jesucristo janchja'wibídi nañikajpxídi. ²⁷ Tø nduñ mabaat øts ja ngø' ja ndeky myajada'aky, øy øts ayo'on ja xadukpaaty; kawinaak ojk ø ngamaa'y nga'ity; ayuu adøøtsi tø nyiknaxy kawinaak ojk; tø ndanaxy ja tep ja xux, ni ja nwet ni ja nnaamy tka'ukpatni.

²⁸ Øy øts idø'on jade'en ya'atpi ayo'on njapaaty uk midí jatyts njayiknaxpy, møjip mayip øts ja njotmay ku øts ja njotmay'ati jabom jabom pøn jaty tjanchja'widip ja nwindson'ajtmí. ²⁹ Pøni jaa pøn ja yjanchja'win kamøj, janch pamaa'yín ø nnayjawíyi. Pøni jaa pøn wenkpi winmaa'ñ tpanøjknídi, møk øts ja n'ayooji, møk øts ja ngudsøødyuni jøts øts ja nugo njantya'ambiky. ³⁰ Pøni janchpaat'ajtipts idø'on ja nay'agajpxi ja ngamøk'ajtints ø ne'egi nadya'agajpxip. ³¹ Ja Dios Teety midí ja nwindson'ajtmí Jesucristo tyetty'ajtpy midí paat'ajtiyíy xemikøjxp yikmøjawit yikunuu'kxyjawit, wa'ats ja tñijawi ku øts ejtp ja tyiibyí ja yjanchpi nnigajpxy. ³² Jøts ku øts najxy jam Damasco kajpjotp, jam dø'on tu'uk ja windsøn midí tmidump ja yjadu'ukpi møj windsøn Aretas, ja Damaskit windsønts idø'on ojts t'ane'emy ja tyumbitøjk jøts ja tyimyik'adujkøxtit ja tuu' mā jaty ja kajp yiknidøki jøts øts ja xmatstit jøts ø ndyimyiktsu'umt. ³³ Tí mats ja Dios xuk'ixmajtsint, jabi jamxi nguejky, mā ja møj pøch jam, midí ja kajp nawidejtip. Øts nmigu'uk xkatstídyøø mutsk ventani agøøm kachjøtpy. Jade'en øts idø'on ja xkapøktøø.

12

Sa ja nwindson'ajtim tnanky'ijxyiyi ja yja' Pablo kyumaa'yjotpy

¹ Nnija'wip ots ku niwine'en kyajami ku nnay'agajpxa'ant k'o'm. Meets ukja'gyuki, kuwani ots id'o'n nnigajpxt sudso nwindson'ajtim ja yja' t'o tnanky'ijxyiyi ku o k'o'm nnay'ijxyiyi kumaa'yjotpy. ²⁻³ Ndyimy'ijxy'ajtpy tam ots tu'uk ja jaa'y midi tjanchja'wip ja nwindson'ajtim Jesucristo midik myakmajkts jumotip ojs yikwaanijkxy jap tsajpjotpy. Po sudso id'o'n ja yikwaanijkxy, po moot ne'kx uk nugo y'anmija'wints id'o'n ja nojkxp Dios tu'ugyi tyimy'uknija'wip. Ja'ayi o nnija'wip ⁴ ku ojs yikwaanijkxy jap tsajpjotpy ma ojs tmadoy ja kajpxy ja madya'aky midi ka' pon nugo niyiktukmadoy. ⁵ Ti kanadyamiguexyim id'o'n ja yjawi ku ots jade'en sam ja jaa'y, ka'ats ots nnamyikexyiyi po wanimts ots ja ngamok'ajtin nnadyamikexyiyi. ⁶ Oyimts ots k'o'm njanch-jana'igajpxwa'a'niyi, po ka'axi ja nugo kajpxyi, po tiy'ajtinxi ots wyinaty nnigajpxpy; ka'ats ots jade'en nduñ jots kidi pon nugo wyinmay jots ku ots ngamaabyi jots ku ots ka' njade'eni sam pon yamts ots id'o'n ja jade'en ngatuñ sam ja wyinmaydi.

⁷ Kawinmaa'ixi d'o'n ja chuji midi ots ja nwindson'ajtim xuk'eix ngumaa'yjotpy; jots ots ja nganadyamikaxiyi, winets nja'wigyejky adsu'jky nikojpx yjajkejky samdam ja kujp xkuu'mint. Ja miku'windsøn Satanás ja tyunkjoojp jade'en nanky'eixip. ⁸ Tigook ojk ots ja nwindson'ajtim ojs njanch'amidoy jots tyiknaxt ja jajin ja t'o'yin; ⁹ jots ots ja nwindson'ajtim yide'en ja'ayi x'adsøy: "Ja ndsojkin ja nba'ayo'owin mets ja'ayi mbudokiyip; jabi jade'enxi ots nmok'ajtin ne'egi nigaxi'iky ku nbudoki pon ja ky'o'm mok'ajtin ka'eitxip." Jade'en ja wya'añ. Patyxi ots ja ngamok'ajtin ndajotkujk'aty, jots jade'en ja Cristo yja' kyaxo'økt. ¹⁰ N'oyja'wip ots ja kamajadajkin, n'oyja'wip ots ku nyikjemnojmi nyiktenojmi uk ku tigati xka'eitxi, uk ku ots Cristo kojpx nyikmi'ambiky ngu'ayo'ombaadi. Ku nnayjawiyi nmok'ajtin kya'ity jats id'o'n nwindson'ajtim ja myok'ajtin tyik'awa'añ jots ots ja xuk'ajot'aty.

Ku ja Pablo tpamay tpadajy ja Corintiit janchja'wibidi

¹¹ Janch mo'tpin o t'o nmadya'aky ku k'o'm t'o nnay'agajpxyiyi, k'o'm meets t'o xyikjaty jabi meetsxik id'o'n jeexyip oy t'o xnimadya'aky jots ots jade'en jeexyip k'o'm t'o nganay'agajpxyiyi. ¿Tyimyabaat ja ndejint yja'atti ja wyejin ja kyajin pon nadyiyi myojkudanaabyi'ajtpy ja nwindson'ajtim? Oy ots id'o'n mabaat nguidyimyaty ka'ap ots ja mabaat xwinaxtit. ¹² Ku ots ja ndunk t'o nyikyoy ma meets jam

ejtp øts nnanky'ijxyiyi ku øts idø'øn ndyimgyudanaabyi'aty ja nwindson'ajtim. Ejxpajtingøjxp milagrikøjxp øts idø'øn ja n'ødyunk tø x'ejxidi tø xnija'wiyidi. ¹³ Pøni mwandipts ku meets ka' tuknax myik'ødyuñ sa øts ja jadu'ukpi n'ødyundi mā jaty ø nwidity mā jaty ø nbaatti n'ejxti ja jadu'ukpi janchja'wibidi, janch idø'øn mwa'andi. Xmøøyimdsik meets jam ja kaaky ja maadaajk kuk øts jam n'ats'øjch. jMaa'kxti, kidi xka'øjjaawidi ku øts yide'en nwa'añ!

¹⁴ Ixyam nnay'a'ejxyi nnay'abaadiyi ja' ku meets myidigøøk ojk n'ats'ejxwa'añ. Ka'ap meets jam nugo n'atsyik'adujktiwy'añ. Jabi ka'axi meets ja mbikta'aky n'ixaajyi, meetsxi dø'øn ja m'øy'ajtin ja'ayi n'ixaajyip. Yiknija'wipxi ku ja u'nkteety t'ixa'adi ja meen ja jingaap midi ja y'u'nk nidsina'adyip jøts ka'ap ja y'u'nk ne'egi ja tyety ja yujky'ajtin tjotmay'attit. ¹⁵ Xondaajkin ø nbaatp ku mee ndamiyoxkøxt ja n'aaw ja njoojt mjanchja'wingøjxp; øy meets yjawi xjagatsøky samdam meets ndsøky.

¹⁶ Øy winaagin tjaja'gyukidi ku meets jam nugo ngayik'adujkti, jade'en ja wya'andi ku mee nugo tø nwin'iiñ. ¹⁷ ¿Tø meets ndejint ndawindaay'aty ja nmigu'uk pøn jaty meets jam tø ndaniguexy? ¹⁸ Kø'øm øts ja Tito n'ane'emy jøts m'ats'ejxidit jøts øts ndamigajxyiññ jadu'uk adøm nmigu'uk. ¿Tits, mwindaay'ajtidi ja Tito? ¿Ti ka' x'ejxti ku øøts tu'ugyi nwinmaa'ñ nyikyø'øy jøts tum jade'en øøts n'øjja'y'aty?

¹⁹ Wan meets jade'en mwinmay ku øø nugo nnagyubøkiyi. Ka'ap yjade'eni. Wa'ats ja Dios tnijawi ku øøts Cristo køjxp ja ndunk tø nyikyø'øy, jøts meets jade'en ja mjanchja'win myøjit. ²⁰ Ku øts jam wyinaty n'ats'øch jade'en ø njøpjawi ku meets yjawi øy ngapaatt samdam øts ja ndsojkin njadyimy-jamøot'aty. Jøts mee nayide'en xka'øjja'wyimit ja njaa'y'ajtin samdam meets xjadyimyjatsøky'aty, ku meets xka'øjjaawit ja kajpxwejin midi wyinaty nyajkpy. Jabi jade'enxi nnaajtsjawi ku meets wyinaty mga'uknamyaa'niyidi nixem niyam, jøts xyikmøjtøjkiñidi ja windii'ñ'ajtk, ja aki, ja tami'ama'at'ajtk, ja nabyagajpxi, sam nayide'en ja namykajxan jøts nixem niyam mga'uknamyimado'oniyidi. ²¹ Wan øts ja Dios yjawi nmidsø'ødyu'unt ku meets jade'en mjaay'ajtni. Wan meets ngujiyt nguyaaxit ku meets wyinaty ne'egi tø xpadøjkiñi ja mga'øchinaa'yin midi ixyambaat mgamajtstu'utwandip. Tum ja axøø'kpi tum ja yigaappi m'amp mjotp mmimajadajkidip.

13

Xjats ja nøky y'abaadi jøts ja kajpxwejin ja kajpxpoo'kxin y'ukyikyajkni

¹ Ixyam mee myidigøøk ojk n'ats'ejxwā'añ, jøts ku øts ja tundigøøyin jam nyiktiidyøkit pøni pøn jam nugo tyimdyunk'ajtnidip ja pøktyunk, tsokip ja a'ejxnajxpi namajtsk uk nidigøøk pøn ja wā'ats tnmadyakøxtip sa y'ejxi tyiyi. ² Ku myimajtsk ojk n'ats'øjch n'ana'amdi øts ja' pøn jam yjawi wyinaty pøky agujkpy tyimchinaañidip. Xyams nwa'añ ku nnøjkxt jadigojk ku nayide'en nbatkojmidiit nay ja' pøn ø tø n'ana'amdi, niwine'en øts ja ayo'ejxin ngamøøt'att. Pøni jamidits pøn ja chinaa'yin tyik'ejtnidip pøky agujkpy nayide'en ja pyaat'atyidi jøts tiidyu'unin tyagida'agidit. ³ Jade'ents meets idø'øn xajotkujk'att ku øts ja Cristo xyikmadya'aky jøts meets jade'en mgawa'ant ku ja' kyajotmøjki; jabi ñanky'ejxipts ja myøk'ajtin mā meets jam. ⁴ Ja kyamøk'ajtin kyu'o'jki kruskøjxp, xemikøjxpts ixyam yujky'aty Dios Teety myøk'ajtingøjxp. Nayide'en adøm idø'øn ja kajotmøk'ajtin njagyejpyim sam ja yjajty. Ku ja xemikøjxp nmøøtjujky'ajtin ja nwindson'ajtim jade'ents ja Dios Teety tyaky ja møk'ajtin midi meets ndabudøjkip.

⁵ Yikxon meets kø'øm nabyawinmayi, ¿mjanchpadundip idø'øn ja mjanchja'windi? ¿Ja ka' xja'myatsti ku ja Cristo xmøøt'atti? Uk nugo meets idø'øn mnañikajpxyiyi Cristo janchja'wibi. ⁶ Jade'ents øø nwa'añ jøts meets xnijawit ku mee ka' nugo nwindaa'yi ku øøts ja Cristo yja' nbaduujni. ⁷ N'amidøøpy øøts ja Dios jøts meets øy mja'a'y'att. Kidi ja'agøjxpip jøts øøts jade'en ja n'ana'amin myøjtøkit. Ja m'øy'ajtinxi øøts ja'ayi n'ixaapy. Padun meets ja', øy øøts agajpxy njagabidsimy. ⁸ Ka'ap øøts ja møk'ajtin nmøøt'aty jøts øøts nwindson'ajtim ja tyiy'ajtin ngajpxwe'jtiti, ja' øøts ndunkjøøjp'ajtpy jøts ja yiknigajpxti tyi ka'pxy. ⁹ Ndaxonda'akp øøts ku meets ja møk'ajtin xmøøt'att øy øts ja ngutujk njagayiktuñ. Ejtp øøts ja Dios n'amidoo'ett jøts meets ja mjanchja'win jøts meets ja mjujky'ajtin yikxon y'øyt yikxon tyuda'akt. ¹⁰ Namga'anim ø ndsøøñ ku meets ya'at nøky ndanigaxi jøts ku meets wyinaty n'ats'ixy ka'ap xjawidit møk ja tiidyu'unin midi ø tø xaguwani ja nwindson'ajtim. Ja'agøjxp øts ja kutujk tø xmøøy jøts meets ja mjanchja'win myøjit jøts kidi ja'agøjxpip øts ja nmøødi jøts meets ja kudigøøyin xpaatti.

¹¹ Meets migu'uktøjkti, øy meets. Yikxon meets ndamidsøky xyiknaxtit ja mdsinaa'yin, ixa'adi ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin, ñankyotkujk'atidi nixem niyam, yikxon mnamyigu'ukwā'anidit yikxon mnamyayidit, jøts jotkujk x'ejxtiti. Winets meets ja Dios xemikøjxp mmøøt'etidit midi tyajkp ja jotkujk'ajtin midi tyajkp ja tsojkin ja pa'ayo'owin. ¹² Nagyajpxpoo'kxidi nixem niyam sadam ja Dios ttsøk'aty.

¹³ Niduki'iyi ja janchja'wibidi midi øøts ıxyam møøt, nayide'en ja tkaxmidi ja kyajxpoo'kxin.

¹⁴ Paatti kupøkti ja nwindson'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin, nayide'en ja Dios Teety chojkin ja pya'ayo'owin jøts nayide'en ja Espíritu Santo nima mgamajstu'udidit. Tügyajpxy idø'on, jade'en idø'on yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA GALACIHT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesucristo yja' jam Galacia

¹ Øts idø'on Pablo'ajtp, nwindson'ajtim ngudanaapy, nipøn jaa'y ø tø xkakexy, ja Jesucristoxi ø kø'øm tø xpikta'aky møøt ja Dios Teety pøn ja nwindson'ajtim kø'øm tø yikju-jkpyikyiyi jap oo'kpi y'agujkpy. ² Ixyamts øts møøt niduki'iyi ja nmigu'uk janchja'wibitøjkti, meets ndanijayi ya'at nøky ma jaty xpadumidi ja nwindson'ajtim yja' jam Galacia etjotp. ³ Paat meets ja øy'ajtin ja kunuu'kxin midi ja Dios Teety yajkpy møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo, ⁴ pøn nagyiyajkiyøø jøts adøm nbøky ja xku'o'jkandi jøts kidi ja axøøkpi tsinaa'yin mibaat xmimadaajkyindi midi yikpatp ya naxwiiñ, tøxi ja Dios Teety jade'en kø'øm ttanibiktaagi. ⁵ iTu'ugyi ja Dios myøj'ajtin ndamiguy'ejxint xemikøjxp! Jade'ents idø'on ja yjatt.

Ka'ap ja jadu'uk abiky midi tnigajpxp ja yiknitsoojkin

⁶ Tyimñigyumaap ø nnayjawiya ku meets pojin xmajstutkojmi ja Dios, pøn meets kø'øm tø mwaamiñidi tø mwaadsøyidi ku ja Cristo xpa'ayonajxyindi, jøts meets ja janchpi nitsoojkin xijy xpabiky, ja wenkpidam ja'. ⁷ Ka'ap idø'on ja wenkpi nitsoojkin ya jadu'uk y'ity. Yide'en idø'on yjaty, jaa dø'on jaa'y pøn meets nugo mjanchjaa'midip, ja Cristoxi dø'on ja ñitsoojkin yjayiktigatswandip. ⁸ Tøxi meets tu'ugyi ndukmadøy ja janchja'win, kuts wyinaty pøn nidu'ugin tyiktigatswa'añ midi øøts jawyeen tø n'uknigajpxy, møkts idø'on ja Dios tya'ambøkit, jøts møj ayo'on tyukpaadit wan tjapøni ku ttu'undit jade'en, o njadyimya'øtsi uk yjadyimdioskugajpxy'ajtpi, ku wyinaty ja wenkpi janchja'win tpikta'akwamidi sam muum ixyam yjawi ttunwa'andi. ⁹ Ixyam meets ndukja'myatskojmidi: Pøni jaa pøn ja wenkpi ixpøjkin mdawindaayiwajnidip, paat'ajtiyip ja' ñigida'agiyit ja Dios myøj'ayo'on.

¹⁰ Ti øts idø'on jade'en xijy xyikwamp ku øts idø'on jade'en nwa'añ. ¿Ja' øts idø'on xijy ndsøjkpy jøts øts ja jaa'y kuwani xtyimgyupøkt jøts øts ja kuwani xtyimdyakajxa'aktit uk kuwani øy nayide'en xtyimgyupøkt ja Dios? Pø ka'axi, ku øts ja jeexyip ja'ayi nugo nda'ødyøki ya naxwii'ñit jaa'y wyingujky, ka'ats øts ja Cristo jeexyip x'uktumbi'ajtni pø ja'axi ø tu'ugyi tø nnadyamiyøxyiyi.

Sudso ja Pablo tyǵjkiyǵiń kudanaabyi jǵts ja tkudanıt ja nwindson'ajtim

¹¹ Nijawı meets ya'at, migu'uktǵjkti, ku yǵ nitso'ok'ajtin midı ǵ nnigajpxy, ka'ap jaa'y yǵ twinmaa'ńı. ¹² Kǵ'ǵm ǵts idǵ'ǵn ja Jesucristo yǵ tǵ xuknijawi. Kidi mee mwa'ań ku ǵts yǵ ǵy pǵngapǵn jaa'y tǵ xuk'ixpiky.

¹³ Tǵ meets idǵ'ǵn ja kajpxy ja madya'aky xnijawıdı sa ǵts y'ijty njaa'y'aty ku ǵts ja chinaa'yın nbaduujnıdı ja israelitǵjkti. Mnija'wıp meetsmi sa ǵts idǵ'ǵn y'ijty awa'an'ampy njemduń ndedun pǵn ja Dios tjanchja'widıp jǵts ǵ nyikudıgǵǵwya'andı. ¹⁴ ǵts idǵ'ǵn y'ijty ja israelit jaa'y chinaa'yın jawaanı ka'pxy nbadumpy nika'ap ǵts ja nmiyaaktǵjk nı tu'uk pǵn jade'en kyamajada'aky sam ǵts. Jabi ja'ats ǵts idǵ'ǵn y'ijty n'amıp njootpıp ja mǵjaa'dyǵjk chinaa'yın. ¹⁵ Tigajts ǵts ndsinaa'yın. Ka'anim ǵts wyınaty ya naxwııń ngaxı'ıky ku ǵts ja Dios wyınajty tǵ xwi'ejxni xwıgonı, pya'ayo'owıngǵxp ǵts idǵ'ǵn tǵ xwaadsǵy. Ku ja xǵǵw ja jumǵjt tpaajty sam ttanıbıktaajkiyǵiń, ¹⁶ xjats ǵts idǵ'ǵn xuk'ijxy xuknijawıyǵiń ja y'U'nk, jǵts ngajpxyǵ'ǵyt ja nitsoojkin madya'aky ma pǵn kya'israelitjaa'yıdı, pǵn tkanıja'widıpnım ja nwindson'ajtim Jesucristo. Kuts idǵ'ǵn ya'at jade'en yjajty, nıpǵn ǵts idǵ'ǵn nga'ats'ixy nga'ats'amıdǵy, ¹⁷ nı nganıjkxy ǵts jam Jerusalén ma jam pǵn ja kudanaa'yın jawyeen tpadǵjkıdyǵǵ. Tıy ǵts idǵ'ǵn ne'egi ndyimńǵjkxǵjy jam Arabia etjotp, jamts ǵ nwımbıjty jǵts ǵ nja'jty jam Damasco.

¹⁸ Kyıdigǵǵk jumǵjtnım ǵ nnıjkxy jam Jerusalén; wınets ǵts ja Pedro ǵjts nminabyaadyıyı jade'en'ampyts ǵts ja n'ijxy'aty, makmojkx xǵǵw ǵts ja jam nmǵǵtsınaay. ¹⁹ Nı tu'uk ǵts ja nga'ejxtǵǵ jadu'ukpı kudanaabyıdı, ja Jacobo ǵts ja'ayı nbaajt, ja nwindson'ajtim y'uch myıgu'uk. ²⁰ Y'ıjxpy ńıja'wıp ja Dios ku ya'at tyıyı yjanchı midı meets ndanıja'ayıp. Ka'ap ǵ nugo ndaabyaaty.

²¹ Kuts idǵ'ǵm jade'en y'uknajxy, jamts ǵ ndsǵǵ'ń jǵts ǵ nnıjkxy jam Siria etjotp jǵts jam Cilicia nayıde'en. ²² Ka'ap ǵts y'ijty x'ıjxyıdı adǵm nmıgu'uktǵjkti midı tjanchja'wımyıdıp ja Cristo jam Judeıt etjotp. ²³ Ja'ayı dǵ'ǵn ja y'ijty tıad-owdı ja kajpxy, ku ńǵmıdı: “Ja' pǵn y'ijty tkamaa'kxp ja janchja'wıbitǵjkti ja Cristo yjaa'y, ja' ıxyam kǵ'ǵm tnıgajpxnıp ǵy tsuj ja Dios kyajpxy ja Dios myadya'aky yam ja y'ijty t'ukyıkudıgǵǵwya'ań.” ²⁴ Tyamıgunuu'kxyja'widıp idǵ'ǵn ja Dios ja' ku ǵts ja ndsinaa'yın tǵ nyıktıgach.

2

Ku ja Jesús kyudanaabyi tkupǵkti ja Pablo jǵts ja nayıde'en

tyu'unt

¹ Kyimakmajkts jumøjt øts jadigojk nniijkxy jam Jerusalén møøt ja Bernabé, jøts ø nayide'en nbawaay ja Tito. ² Paty øts jam nniijkxy ku øts ja Dios xuk'ijxy jøts øts jam nnøjkxy. Jøts øts jam møøt amaa'tsk ngajpxy nmadya'aky pøn idø'øn jam tnigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti Jerusalén. Jøts nduk'ejxtøø nduknija'widyøø sà øts idø'øn ja nwindson'ajtim y'ixpøjkin nnanky'ijxyi pøn tkanija'widip pøn ka'israelit jaa'dyi. Njøpja'wip øts ja' ku øts ja jotmøn xkagupøktit paty øts ja jade'en nnigajpxy jøts øts ja ndunk nugo kyanaxt midi øts jam wyinaty ndumpy. ³ Xpudøjkidits øts ja'. Niti nisa ja Tito kyayiktuuñ, ka'ap ja ejxpajt ñe'kxkøjxp yikpiktaajky sam ja israelit jaa'y ttsøonidi. ⁴ Ka'ap øts ya'at jeexyip ngajpxpaaty sà ja Tito yjajty kuk idø'øn kyanøjkxti ja ejxpi ja kowbi jøts tmadya'akwidettit mabaat adøm idø'øn nga'ukpadu'unindi ja møjaa'byi kutujk midi ja Jesucristo tø xukniwaajchim ku møøt n'ijtyim. Ja' idø'øn ja chojktip jøts adøm nbaduujna'andit ja myajaa'byi kyutujk sam ja israelit jaa'dyi. ⁵ Nijuuni øøts ja ngayikmøjtøki jøts ka' meets xwinma'aty ku ja'ayi ejxpajtingøjxp yikpiky ja yiknitsoojkin. Jaa ku øø ndsøky jøts meets tiy xmøøt'ajt'ettitnim ja winmaa'ñ sà ja yiknitsoojkin nbaajtyim.

⁶ Niti nisa øts ja xkanimaadyi pøn jam tnigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti pøni sà øts ndunkjøøjp nyikyø'øy; øy ja yjamøjwindsønidi tuknax øts ja møøt nnayja'wiyidi, jabi tum jade'enxi adømdi Dios wyingujkp. ⁷ Ka'ap øts ja wenk ana'amin ja x'ukmøøñidi, jabi yja'gyukidixi ja' ku øts ja Dios kø'øm tø xanipiky jøts øts ja nitsoojkin ayuujk ngajpxyø'øty ma pøn kya'israelitjaa'yidi, sam ja Pedro yiktanipøjkmi nayide'en jøts nay ja'abi ayuujk tkajpxyø'øty jam israelit jaa'yjotp. ⁸ Nayide'en øts ja Dios myøk'ajtin kudanaabyi tø xpiktaajkmi jøts øts ngajpxwa'kxit ja y'ayuujk pøn ka'israelit jaa'dyi sam ja Pedro tø yikpiktaajkmi kudanaabyi jam israelit jaa'yjotp.

⁹ Patyxi dø'øn ja Jacobo, ja Pedro jøts ja Juan pøn tnigubajk'ajttip ja kudanaabyitøjkti tja'gyukidi ku øts ja Dios tø xmø'øy ja øy'ajtin jøts ja yja' tñanky'ejxit. Ojts øøts n'ukyikøpatni møøt ja Bernabé, jade'en'ampy ja jade'en ttundi jøts ku øøts ja xmigu'ukwa'añ jøts ku ja t'øyjawidi jøts øøts ndunk øy nyiknaxt jam ka'israelit jaa'yjotp, yam ja nayide'en ja tyunk tyikyø'omyidi jam israelit jaa'yjotp. ¹⁰ Ja'ayi øøts idø'øn x'amidowdi ku øøts nximija'myajts'ett ja israelit ayoobitøjkti. Ya'ats øts idø'øn ne'egi nbadun'ijtpy, ka'ap øts yø'øbi winmaa'ñ n'ixmach.

Ku ja Pablo twindsø'øy ja Pedro jam Antioquía

¹¹ Ku øts jam møøt nnabyaajti ja Pedro jam Antioquíit kajpjotp, jam øts ojts ndawindsø'øy midi jam wyinaty tyumpy, ku ja ka'ap y'øgyaxi'iky. ¹² Ku ja møøt øy tyimy'ukaagyøjy pøn ka'israelit jaa'y jøts ja jaayi tmajtstutkojmi, ja'ayi ku winaa'gin ja israelitøjk yja'atti pøn wyinaty tø tkexy ja ja'abi jaa'y midi tpadundipnim ja møjaa'byi kutujk ja møjaa'byi tsinaa'yin sam ja y'ijty nayide'en tpadumi. ¹³ Nayide'en ttumidi sam ja Pedro pøn jaty jam wyinaty ka'israelit jaa'dyi, nayide'en idø'øn ja Bernabé paat ttumi. ¹⁴ Kuts øts idø'øn ja n'ijxy jade'en ku tkabadundi sam ja øgyajpxy ømyadya'aky ttanibiktaagi, yide'en øts idø'øn ja Pedro nnimaay jøts niduki'iyi tmadoodidøø ja janchja'wibitøjkti: "¿Tigøjxp mets ya'at jaa'y xukpadunwa'añ ja israelit jaa'y chinaa'yin? Pø tøts mets ja kø'øm x'ixmatsni jekyip o mets jam mjadyimyjagugajpi."

Janchja'wingøjxp ñitso'okti ja israelit jaa'y sam o pøn jaa'dyi

¹⁵ Israelit jaa'y adømdí ja' ku jade'en tø ngue'exyindi, ka'ap adøm ja pøky nayide'en ndyimyikmajadaajkyindi sam ja' pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹⁶ Tøts nnija'windi ku ka'ap adøm ja Dios xkupøjkindit ja' wyingujkp ku ja'ayi nbadu'undit ja Moisés kyutujk. Ja Jesucristoxi dø'øn ja yja' njanchja'wimp patyxi dø'øn adøm ja Dios Teety tø xkupijkyindi, kidi ja'agøjxp ku ja Moisés kyutujk nbaduujñindi. Jabi nipønxi kyayikupøkt Dios wyingujkp ku ja Moisés kyutujk ja'ayi tpaduujnit.

¹⁷ Ku dø'øn ja Dios tø x'ukupijkyindi Cristo køjxp, jøts adøm ja Moisés kyutujk tø n'awimbejtigyojmandi, ¿ja Cristo adøm idø'øn kø'øm xyiktuu'tigøø'yimp? ¡Ka' yjade'eni! ¹⁸ Ku øts ndungojmit midi tø n'uk'ixmach, ngø'ømbøky øts ja'. ¹⁹ Ka'ap øts ja Moisés kyutujk n'ukyiktuni ja'agøjxp ku øts ja Dios y'øy'ajtin jade'en'ampy ngapaaty; tø nja'gyuki jøts ku ja Dios yja' yikpaaty ku njanchja'want ja Cristo. ²⁰ Ka'ap øts nugo n'uktsinaañi, tø øts ja Cristo xku'oogi kruskøjxp; ja' øts idø'øn ndu'ump midi ja Cristo y'øyja'wip jaa ku øts ja chinaa'yin ndajuky'ajti. Janchja'wingøjxp øts ya'at jujky'ajtin nyiknaxy ya naxwiñ ku ja Dios U'nk tø xjanchøky xjanchpa'ayøy jøts nayide'en tø xku'oogi. ²¹ Ka'ap øts ja Cristo y'o'jkin nugo nyiknaxwa'añ; kuts Dios ja jeexyip xagupijkyindi ku ja Moisés kyutujk nbadu'unint, niti jeexyip kyawa'añ ja Cristo y'o'jkin, ka'ap ja jeexyip ma tyuñ.

3

Midi nyikmajadaajkimp: ja Moisés kyutujk uk ja nwindson'ajtim yjanchja'win

¹ ¡Meets gálatas jaa'dyi! ¿Tiku tø mwinmaa'nmya'atti? ¿Jadits ku xka'ukpadunidi ja y'øybi ja tyiibyí, pøn tø myikwinmaa'ndyigøyidi? Jabi tøxi meets ka'pxy

ndukmadooguixy jøts tø xja'gyukidi ku ja Jesucristo tø xku'o'jkindi kruskøjxp. ² Uk'adsojimbetti meets idø'øn ya'at: ¿Sudso'ampy meets idø'øn ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo tø mmø'øyidi, ku ja Moisés kyutujk xpaduujnidi, uk ku ja tø xmibøjkti ja yiknitsokpi ayuujk midi øøts tø nnigajpxy? ³ ¿Tiku xkaja'gyukidi? ¿Sə tø mwa'andi, jade'en idø'øn xijy jawaani mjanchja'win myøjidit ku xpadunwa'andi ja Moisés kyutujk? ⁴ ¿Ti nugo meets jadi'iñi xyiknaxwa'añ ja m'ayo'ondi ku myikjemandundi myiktedundi ku ja mjanchja'win x'ukyiktso'ondajktøø? ¡Ka'ap jade'en pyaat'atyí, myiktunkpatpy meets ja ndijy ku kawine'en tø m'ayowdi! ⁵ Kuts ja Dios Teety ja y'Espíritu Santo tø mmø'øyidi jøts ja x'ejxiyidi ja myøk'ajtin ku ja tnanky'ijxyiyi ja ijxyimbi ka'ijxyimbi, ¿tigøjxpts ja jade'en ttuñ? ¿Ja'agøjxp ja ttuñ ku meets ja Moisés kyutujk xujni? Pø ka'axi, pø ja'agøjpxxi ja ttuñ ku tø xjanchjawidi sə øøts tø nnigajpxy.

⁶ Ejxpajtingøjxp idø'øn ja n'apteety'amøj Abraham ku ja tjanchja'wiyii'ñ ja Dios, ja'ayits Dios ja tagupøjkiyøø. Ka'ap ja ja'agøjxp yikupijky pøni ti ødyunk ja tyuun. ⁷ Paty meets idø'øn xja'gyukidit jøts ku ja Abraham ñamyayi ja' t'apø t'oki pøn ja janchja'win nayid'en tmøøt'ajttip sam ja ojts tmibiky ja Dios. ⁸ Windi'ixyip idø'øn ja Dios ttukmadowni ja Abraham sə yikjaadyaañ jap nøkyijpxy jøts ku yide'en wyaañ: “Tuki'iyi ja naajx ja kajp ja kunuu'kxy'ajtin tpaattit ku øts xjanchjawidit sə mets tø xunjøpi.” Paty ja Dios jade'en wya'añ ku ja janchja'wingøjxp tkupøkt pøn ka'israelit jaa'dyi. ⁹ Jade'ents idø'øn pøn ja Cristo tjanchja'widip, nayide'en ja kunuu'kxin ja tpaatti sam ja Abraham ja kunuu'kxin yikmøøy ku ja Dios ja tjanchja'wiyii'ñ.

¹⁰ Pøn tyimyjabadunwandip ja Moisés kyutujk jøts ja jade'en ñitso'oktit, tø Dios ja ttanibiktaajikiñi jøts ja yik'ayo'onmo'odit. Jabi yide'enxi dø'øn ja Dios kyutujk wya'añ jap nøkyjøtpy: “Pøni pøn tuki'iyi tkabadungøjxp ya'at kutujk midi yap tø yikjaadyaañ, paajtidip ja møy ayo'on ja' midi øts tø ndanibiktaagi.” ¹¹ Ja'gyukits idø'øn tyañ ku ja Dios ka'ap tkupiky pøn wyinaty ja'ayi tø tpaduñ ja Moisés kyutujk, jabi yide'enxi ja Dios ñøky wya'añ: “Pønts ja Dios wyinaty kyupijky janchja'wingøjxp, jujky'ajttipts ja' xemikøjxp.” ¹² Ka'ap ja Moisés kyutujk yiknitsøøky janchja'wingøjxp, yide'enxi ja wya'añ: “Pøni pøn tuki'iyi tpadungøjxp ya'at kutujk, ja'ayi nitso'ok'ajtp.”

¹³ Tøts ja Cristo xukniwajchim ja ayo'on sam ja Moisés kyutujk ttanibiktaagi pøn ka'pxy tkabadundip. Yide'en'ampy tsoo ku ja Cristo møy pøkyumbi yiktiy jøts jade'en køømdsøky tpatwa'jkiyii'ñ ja møy ayo'on midi adøm xjapaat'ajtindip, jabi

yide'enxi ja Dios ñøky wya'añ: "Pøn jam yikudiipy kip-kyøjxp, møj pøktymbi ja'." ¹⁴ Paty idø'øn ja Jesucristo y'ø'jky kruskøjxp jøts ja kunuu'kxin tpaattit pøn ka'israelit jaa'dyi nayide'en sam ja Abraham ja Dios ojts ñii'mxyiyi; jøts jade'en adøm niduknax nbaajtindit janchja'wingøjxp ja Espíritu Santo midi ja Dios Teety tøn tni'adsowi.

Ka'ap ja Moisés kyutujk tyik'amutski ja may'ajtin midi ja Dios ñi'adso'owi

¹⁵ Meets migu'uktøj, ku dø'øn n'ukpiktaajkint ku tigati n'ukajpx'ø'yint n'ukajpxpaajtint, kuts ja yikjaadyañ, kuwani dø'øn ja yikpadu'unt, sa tøn wyinguki ka'ap ja pøn tyiktigatst. ¹⁶ Kuts ja Dios Teety ja may'ajtin tmøøwya'añ ja Abraham, nayide'en ja tmøøwyami jadu'uk ja jaa'y midi ja y'apip y'okip pøni wine'en ja tøn ñajtska'axyini. Sam ja Dios ñøky wya'añ: "Tu'ukpi jaa'y ja', ka'ap ja ñamayidi." Ja'ats idø'øn Cristo'ajtp. ¹⁷ Yide'en øts idø'øn ja ja'gyukin nyakwa'añ: Ja may'ajtin midi ja Dios ja Abraham ojts tyami'awaniyi, ka'ap ja mibaat niwine'enin tyiktigajch ja Moisés kyutujk midi meen ix'oojk maktaxk magø'pxy ja ee'pxmajk jumøjtnim. ¹⁸ Kuts ja Dios ja myay'ajtin jeexyip kuwani xukpadunwa'añin ja Moisés kyutujk, ¿ti may'ajtin idø'øn ja jade'en? Yide'en'ampyts idø'øn ja y'øyi ku ja Dios ja jadi'iñi ttamay'atwa'añ ja Abraham.

¹⁹ ¿Tigøjxpts idø'øn ja Moisés kyutujk nyikmø'øyim? Paty idø'øn ja ix'oojknim yikpiktaajky tøn wyinaty tni'adso'owiñi ja may'ajt jøts ja jaa'y niduki'iyi tnijawidit midi idø'øn pøky'ajtp. Jaayi tyuñ kunim yja'aty ja Abraham y'apu'nk pøn nayide'en ja may'ajtin yiktami'awa'anii'ñ. Ku ja Dios ja kyutujk tyajky, ja ankilistøj ja tyamigaxiyi'ñ jøts ja Moisés ja ttagidøkidit, jøts ja ttuk'ext ttuknijawit ja jaa'y. ²⁰ Ku ja Dios ja may'ajtin tmøøwya'añ ja Abraham, ka'ap ja ankilistøj ni ja kugajpxtyøj ja tkayiktuñ, kø'ømyi ja nadyu'ugyi ttami'awa'anii'ñ.

Tigøjxp ja Moisés kyutujk yikpiktaajky

²¹ ¿Sats idø'øn ya'at nja'gyukant? ¿Ka'ap idø'øn ja Moisés kyutujk møøt ñamyayi ja Dios myay'ajtin? Ka'ap idø'øn yjade'eni, jaa ku ja Dios ja kutujk jeexyip tøn tyaky nitsoojkin møøt, ja'ayits ja jaa'y jeexyip yiktagupøjktip, ja'ayi jeexyip yikpadump pøni sa ja tyikutuky. ²² Jabi jade'enxi ja Dios ñøky wya'añ ku adøm nijum pøkñiwa'añ n'ejtnandi. Kuts ja Jesucristo njanchja'wint, jade'en idø'øn ja'ayi ja nitso'ok'ajtin nbaajtint midi ja Dios tøn tni'adsowi.

²³ Tum ja Moisés adøm ja kyutujk wyinaty tøn xniwa'anandi ku kyamiñim ja Cristo, pø ka'anixi ja Dios Teety wyinaty xukja'gyukam ja Cristo yjanchja'win. ²⁴ Ja'abi kutujk adøm y'ijty xuu'wa'anindip xuu'wejtsnindip kunim ja Cristo myiñ, kuts ja njanchja'wa'ant jade'ents ja Dios Teety

xkupøjkindit. ²⁵ Kuts ja Cristo myiĩn, ka'ap adøm ja kutujk x'uk'ana'amnindi.

²⁶ Jabi ixyamxi adøm ja Dios x'u'nk'ajtnindi ku ja Jesucristo njanchja'windi. ²⁷ Ku Cristo køjxp nnøbejtyindi nayide'en adøm ja ndsinaa'yin nyiknajxyindi sam ja tø tjøptuni. ²⁸ Ka'ap y'ukpaat'ajtniyi adøm nnayjiwejtsandit nnayjigajxandit o pøn y'israelitjaa'yidi kya'israelitjaa'yidi, tumbidi yikmidumbidi, sam ja tøøxyøjkmidi yaa'dyøjkmidi; tu'ukpi jaa'y adømnidi ku ja Jesucristo nmøøt'ajtnandi. ²⁹ Kuts adøm ja jade'en nmøøt'ajtnant, xjats idø'øn tyimbyaat'atyiyi ndeety'ap'ajtnant ja Abraham jøts xpaat'ajtindip adøm ja Dios myay'ajtin midi ja ñi'adso'wiyiĩ'ñ.

4

¹ Ukja'gyuki meets ya'at: Ku tu'uk ja u'nkteety y'øøky jøts ttanipaaty tuki'iyi ja pyikta'aky ja myutsku'nk, kuts ja tyimy'ukmutskinim ka'anin ja pyaat'aty tøkøt ja maay øy ja tuki'iyi tjaja'ajtkixy. ² Jabi kuwanixi dø'øn tjamimado'ot ja y'ejx'etpidi kunim ja yjumøjt tpaatt jøts t'axajit ja tyeety ja myaay. ³ Nayide'en adøm idø'øn y'ijty njajtyindi ku ja Cristo kyamiñim. Tum ja møjaa'ychinaa'yin y'ijty nyikmajadaajkyindip øy ja nitso'ok'ajtin tjagamøødi. ⁴ Kuts ja xøøw ja jumøjt yja'jty, kyajx ja Dios Teety ja y'U'nk tøøxyøjk ñikøjxp jøts jade'en kye'jxy israelit jaa'yin, pyadungøjx nayide'en tuki'iyi ja'abi jaa'dyi ja chinaa'yin møøt ja kyutujk. ⁵ Paty ja jade'en myiĩn jøts ja wa'ats'ajtin xmø'øyindit pøn y'ijty tpadundip ja Moisés kyutujk, jøts jade'en Dios Teety x'u'nk'ajtindit.

⁶ Yide'en idø'øn ja tnanky'ijxyi ku adøm ja x'u'nk'ajtna'am ku ja tkexy ja Espíritu Santo adøm n'anmija'wingøjxp; jøts møk ja winmaa'ñ nmøøt'ajtindit ku janch ja Dios Teety ndeety'ajtyindi. ⁷ Ja Dios Teety adøm idø'øn xtyimy'u'nk'ajtindip, ka'ap adøm nugo midumbidi. Paty adøm idø'øn xtyimbyaat'ajtyindi ja maay midi ja Dios Teety tø tni'adsowi, jøts midi ja Cristo xmø'øyindip.

Ku ja Pablo tpamay tpadajy ja janchja'wibitøjkti

⁸ Ka'ap meets y'ijtyip ja Dios Teety x'ijxyi, tum ja awanax agojnax meets y'ijty windsø'jkidip winja'widip, midi ka'ap ja Dios'ajtin tmøøt'atti. ⁹ Tø meets ja Dios Teety xpatni, uk yide'en'ampyts idø'øn ne'egi ngajpxint, tø meets idø'øn ja Dios Teety mbaajtniyi, ¿sudso meets idø'øn xkupøjkojmi ja wenk tsinaa'yin midi niti møk'ajtin niti nitsoojkin kyaya-jkpy, nayide'en sam ja mgø'øm ja'adi midi tø xuk'ixmatsti? ¹⁰ Jøts ixyam xjanch'ukjøp'ejxti ku ja Dios m'øyjawiyidit ku x'amaay'attinim ja xøøw ja po', ja xøøw ja jumøjt. ¹¹ A'øy'ampy

øts yjawí njøptsø'øgi ku øts ndunkjøøjp meets køjxp tø wyindigøy.

¹² Migu'uktøjkti, tun ja may'ajt jøts xu'undit sam øts idø'øn tø njøptuni ku øts ja israelit jaa'y chinaa'yin tø n'ixmajtsni. Kupøjkik øts n'ayuujk, ka'axi meets nijuuni xmidsepwa'añ.

¹³ Øy meets xkupijky mijawyeen ku øts ja yiknitsokpi madya'aky nnigajpxy øy øts wyinaty njabama'ayø. ¹⁴ Wan øts nba'am meets mja'axiigyidi, ka'ap meets xpawøjpy. Jade'en meets ne'egi xkupijky sam tu'uk ja Dios y'ankilis tnaajtskaxi, uk sam ja Cristo yjawí kø'øm tyimyja'aty mā meets jam. ¹⁵ ¿Tiku mga'ukjotkujk'ajtnidi? Tyimyøj meets ja mba'ayo'owin xnanky'eixøø ku nbamaa'ychinaay. Patyts ø nwa'añ, wanik meets yjawí mgø'ømween xtyimyju'jty jødsik øts ja xamay'ajttøø, jøts øts jade'en ndso'okt. ¹⁶ ¿Xmidsepwandip meets ixyam ku øts ja'ayi tø nnigajpxy ja tyiibyí yjanchpi?

¹⁷ Ja winaagin ja israelit jaa'y pøn taagyøjxp yik'ixpøjktip. Ja'ayi dø'øn ja yjanch'awejxtip jøts meets ja xmibøkt jøts x'ixmatstit ja m'øwyinmaa'ñ midi meets tø ndukmadøy, jøts jade'en ja abiktyuu' xpadøjkiñidit. ¹⁸ Ka'ap ja sa y'eixi ku meets ja møøt mnamyayiyidit, ja'ayi dø'øn tsojkip jøts yikxon ja y'øwyinmaa'ñ y'ø'y'ixpøjkin tnigajpxtit, ejtp jade'en ttu'undit, ka'ap ja'ayi nugu ku meets jam møøt. ¹⁹ Meets u'nk meets una'jk, møk meets jadigojk xjanchyikmay xjanchyiktajy. Jaayim øts yø jade'en njawit kunim ka'pxy ja Cristo xpadungøxtit samdam ja ttsøky'aty. ²⁰ ¡Ok meets jam møøt jeexyip ixyam, jøts øts øy tsuj ne'egi ndukmado'ot ya'at winmaa'ñ; jabi ka'axi øts ja ayuujk n'ukpatni pø sudso meets njanchñijayit!

Ja Agar jøts ja Sara ñikøjxp ja ejxpajtin yikajpxpidsimy

²¹ Meetsti, pøn ja Moisés kyutujk tpadunwajnidip, nigajpx meets sa dø'øn wya'añ ja'abi kutujk. ²² Pø nømpxi ja wya'añ ku ja Abraham namajtsk ja y'u'nk tpaajty: tu'uk ja tumbi tyik'u'nkpaajty midi nitøøky'ejtnip, jøts jadu'uk ja kyø'øm nidø'øxy yja'. ²³ Ku ja nitøøky tø'øxy y'u'nkpaajty nayide'eñim ja tpaajty sam o pøn tø'øxyøjk, jøts ku ja ñidø'øxy ja y'u'nk tpaajty kidi nugojp ja jade'en yjaty pø ja Diosxi y'ayuujk jade'en ka'pxp sam ja wyinajty tø tni'adsowi ku ja tø'øxy y'u'nkpaatt møjaa'gyixñim. ²⁴ Ejxpajtin øts idø'øn ya'at nbikta'aky. Ja namajtskpi tø'øxy wa' idø'øn ja kyudanaadyip majtskpi ky ja pudøjkin sa ja Dios tø ttanibiktaagi. Midukpiky, ja Agar idø'øn jade'en sa ja Moisés kyutujk, ja' midi yikmøøy jam Sinaí kojpkøjxp. Pøn ya'atpi kutujk ja'ayi tpadundip ka'ap ja ñitso'oktit. ²⁵ Kyudanaapy ja Agar nayide'en ja Jerusalén kajp midi ixyam ñajx'ajttip ja israelit jaa'dyi mā dø'øn wya'andi ku ja nitso'ok'ajtin yikpaaty ku nbadu'unin

ka'pxy ja Moisés kyutujk. Pøn jade'en tpadundip jade'en ñamyayi pyidsimy sam ja tø'øxy midi nitøøky'ejtnidip. Yikma-jadaktip idø'øn ja' ja'abi kutujk. ²⁶ Ma ja tsajpjotpit Jerusalén jam ka'ap ja Moisés kyutujk jam tyuñ, jamts adøm idø'øn xpaat'ajtyindi. ²⁷ Jabi ja'axi dø'øn ja Dios kyajpxy tyijpy ku yide'en jap nøkyijxpy wya'añ:

Mets tø'øxyøjk nøy,

mbaat'ajtiyip mxonda'akt ja'agøjxp ku xpaatwa'añ ja m'u'nk. Jotkujk mnayjawiyit o mets nijuuni xjagapaaty xjaga'ijxñim m'u'nk.

Øy ja mniyaa'y tø waani mja'atsmajtstu'udyi, wimbetp ja jadigojk jøts ja m'u'nk may xpaatt, yam ja jadu'ukpi tø'øxyøjk nika'ap jade'endi.

²⁸ Migu'uktøjkti, ni'adsowigøjxp adøm ja Dios x'u'nk'ajtyindi nayide'en sam ja Dios ja Isaac tni'adso'wiyi'ñi midi ja Sara y'u'nk'ajtpy. ²⁹ Jade'en sam Ismael, ja nitøøky tø'øxy y'u'nk, tmidsepwan'ijty ja Isaac, midi ja Sara myajnk'ajtpy, nayide'eñim ixyam ku adøm xmidsep'atwan'ijtyindi ja jaa'y pøn ja Dios yja' tkajanchja'widip, yam adøm ja Espiritu Santo ja myøk'ajtin xyikjujky'ajtyim. ³⁰ Yide'en idø'øn ja Dios ñøky wya'añ: "Jigax ja nitøøky tø'øxy møøt ja y'u'nk, jabi ka'axi pyaat'atyi nay ja'abi maay midi ja Sara myajnk'paat'ajtiyip."

³¹ Jade'ents migu'uktøjk idø'øndi, ka'ap adøm idø'øn ñamyayi x'u'nk'ajtyindi ja nitøøky tø'øxy, ja Abraham idø'øn ndejint ja ñidø'øxy ndaak'ajtyindip, ja'agøjxp ku ja Dios tu'ugyi yik-janchjawi.

5

Mimøk'atti pøn mnitso'ok'ajtin mduk'ixmatswajniyidip

¹ Tø adøm ja Cristo xukmajtstuujtyindi ja Moisés kyutujk, ka'ap adøm ja xukja'ajtnandi. Ejx'ettits ja nitsoojkin midi ja Cristo tø xamidsøjkyin.

² Madowdi yikxon. Pøni mdamøk'atwandip ja m'ejxpajt midi ne'kxkøjxp, ja Cristo meets idø'øn ja ñitso'ok'ajtin mgayikmøjtøjkiyidip. ³ Ixyam meets ndukja'myech jadigojk ku ja'abi jaa'y pøn ja ejxpajt tkupøjkp ñe'kxkøjxp, kuwani dø'øn ja Moisés kyutujk tyimbyadungøjxit. Kuts jade'en tkatu'unt, ja kudigø'øyin idø'øn ja pyaatp. ⁴ Jam meets winaagin winmay ku ja Dios ja xagupøjkint ku yikpadu'unt ja Moisés kyutujk, ja Cristo meets idø'øn ñamyayi abiky mbiktaknip jøts ja Dios Teety chojkin ja pya'ayo'owin x'ixmajtsidi. ⁵ Jabi adømxi nmøøt'ajtyindip ja jøp'ejxin ku ja Dios Teety xkupøjkindit jade'engøjxp ku ja Espiritu Santo xpudøjkindit jøts ku njanchja'windit ja nwindson'ajtim Jesucristo. ⁶ Kuts ja nwindson'ajtim tu'ugyi nmøøt'ejtindit,

wan ja ejxpajt tyikmøøt'aty tkayikmøøt'aty ne'kxkøjxp, niti ja kya'ukwānit. Kuxi ja Cristo njanchja'want ja'axi tump, jøts ja'agøjxpxi adøm nmigu'uk tum ja øybi ndamidsøjkyim.

⁷ Øy meets tø m'uktso'onda'aky jawyeen. ¿Pønts idø'øn tø myikwinmaa'nmya'adyidi ku xka'ukpadunidi ja tyiiby i ja yjanchpi midi ja Cristo yja'ajtpy? ⁸ Jabi ka'axi ja Dios Teety jade'en mduñidi midi tø mmø'øyidi ja nitso'ok'ajtin Cristo køjxp. ⁹ Pø yiknija'wipxi ku tu'ukpi jaay ne'egi namay tyikwinmaa'ndyigøy ja myigu'uk. ¹⁰ Dios køjxp øts ja jøp'ejxin nmøøt'aty ku meets jadigojk x'awimbettit midi jawyeen tø nduk'ixpøkti; pøn meets idø'øn myikwinmaa'ndyigøøwyajnidip, ja' idø'øn ne'egi møk ayo'onbaatp øyi yjadyimyjapøni.

¹¹ Kuts meets jeexyip ndaguwani ku ja ejxpajt ne'kxkøjxp ja'ayi tu'ugyi tyuñ ka'ap øts ja israelit jaay jeexyip xmidsepwa'andi xmi'ekyidi. Niti nisa jeexyip kyawa'andi ku øts ja jeexyip n'agajpxmukixy ku ja Cristo tø xku'o'jkandi kruskøjxp, jøts ku nayide'en tyumidi ja israelit jaay y'ixpøjkindi. Tu'ugyi øts ja'ayi nnigajpxy ja Cristo yja'. ¹² Pønts meets ya'at tsinaa'yin kuwani mdukupøkwajnidip, paat'ajtiyip jøts ja ne'egi køøm ñankyudigø'oyiñidit.

¹³ Migu'uktøjkti, tø Dios mwi'ijxyiyidi jøts ka' kuwani x'ukpadunidit ja Moisés kyutujk jøts jade'en ja awa'ats'ajtin xpaattit. Ka'ap yø'øbi awa'ats'ajtin xyikwa'andit ku adøm o tigati ndyimdyu'unandit; ja' ne'egi xyikwa'andit jøts nixem niyam mnachokiyidit sam nayide'en mnabyudøkiyidit. ¹⁴ Ku ya'atpi tu'uk kutujk nbadu'unint, tuki'iyi dø'øn ja ndejint ja Dios kyutujk yikpadunguixy, midi yide'en wamp: "Tsok ja mmigu'uk samdam meets køøm mnachøkyi." ¹⁵ Kuts meets mnachepwa'añidi mnachep'ijxyidi, jnay'ejx'etidim, kidi meets køøm mnankwyinmaa'ndyigøyidi jøts mjanchja'win jade'en xkayikwindigø'ødyit!

Ja ka'ødyu'unin midi ya naxwiiñ yiktanaxp jøts ja øchinaa'yin midi ja Espíritu Santo yajkpy

¹⁶ Ya'at meets idø'øn ndukmadøøpy: jøts ja mdsinaa'yin xyiknaxtit sam ja Espíritu Santo mdamidsøkyidi, jøts jade'en ka' xyikmøj'attit ja ka'øybi midi ya'it tsinaa'yin y'amidøøpy. ¹⁷ Ya'atpi ka'øybi midi ngø'ømdsojkingøjxp nbadunwa'añindip, ka'ap ja Espíritu Santo møøt ñamyayiyi. Tum majada'akwandip ja' jøts ka' xuktunwa'añim pøni midi adøm køøm njatsøky'ajtyimp. ¹⁸ Pøni janch ja Espíritu Santo meets mduu'møøjyidip, ka'ap meets ja Moisés kyutujk m'ukpaat'ajtniyidi.

¹⁹ Nigaxi'iky ja chinaa'yin ja'adi pøn ja ka'ødyu'unin pyadundip midi ja ne'kx ja kojpk y'amidøøpy. Ya'atpi

pøky y'aguikpy yide'en ja yujky'ajtin tyiknaxti: øy ja pøn yaa'dyøjk tø'øxyøjk møøt ñamyøøt'atyidi wan tja'amajtskidi tka'amajtskidi, tum ja axøø'kpi yigaappi y'amidip yjotpidip, ²⁰ ja awanax ja agojnax wyindsø'jkidip wyinja'widip, ja miku' tyunk ja kyamimaadip kyami'ejttip. O pøngapøn myi'ekyidi, ja'ayi tyajotkujk'ajttip ku ja myigu'uk tyikjø'ødi tyikya'a'xti, øy ja myigu'uk ttami'ekyidi ja ñidsinaa'yin. Øy ja tigati ttatsep'ixa'adi, kyø'øm jotkujk'ajtin ja ja'ayi y'ixaadyip, ja'ayi ja chøky'ajttip jøts ja wenk winmaa'yingyøjxp abiky ñabyikta'agiyidit. ²¹ Tyami'ama'at'ajttip o tigati ja myigu'uk, yikjaa'y'oo'k yikjaa'gyudigøøky tyunk'ajttip, ja amu'uky'ajtin kawindiy'ajtin yikmajadaktip. Tum yø'øbi axøø'kpijøtpy yigaappijøtpy idø'øn ja chinaa'yin tyiknaxti. Ixyam meets ndukja'myech jadigojk, pøni pøn ya'atpi tsinaa'yin ne'egi tpadump niwindem xøow ja tkapaattit ja Dios kyutujk ma ja yjaa'y ttanitanit.

²² Ku ja Espíritu Santo ndsinaa'yin xuu'mø'øyint, winets idø'øn wyingaxi'iky ja tsojkin ja pa'ayo'owin nixem niyam, ndaxondaajkindip ja Dios, jøts ja øy'ajtin nmøøt'ajtint, nja'gyujkandit nduda'aky'ajtint, n'amigu'ukjaa'y'ajtint, n'øyjaa'y'ajtindit, jøts ja windaay'ajtk ngayiktu'unindit, ²³ nmiyujy'ajtindip ja nmigu'uktøjkti jøts ka'ap ja ngø'øm ja' nyikmajadaajkindit. Nima niwindem, niti kutujk adøm xkadatiidyu'unint yø'øbi øyjaa'y'ajtk. ²⁴ Pøn ja Cristo ja'ajtiyidip, tø dø'øn ja ñamyayi tkrustsumgøjxnidi tuki'iyi ja ka'øyjaa'y'ajtin midi yikmøøt'ajtp. ²⁵ Pø tødam adøm ja Espíritu Santo ja jemchinaa'yin xjanchmø'øyidi, ¿tits ku adøm idø'øn ja ngamibøjkindit pøni ma ja xuu'waa'wa'añindi?

²⁶ Ka'ap adøm idø'øn niti nnadyamikajxint, niti nganadyami'ajkiyindit. Jagam jixkø'øm n'ixwejtsint ja tami'ama'at'ajtk.

6

Nixem niyam nabyudøkiyidi

¹ Meets migu'uktøjkti, pøn ja Espíritu Santo yja' tmøøt'ajtkøxiyidip, ku xnijawidit ku nidu'uk ja mmigu'uk ja pøky tø myimajada'agiyi, pa'ayo'owingøjxp meets idø'øn ja xpudøkidit jatyi, jøts jade'en t'awimbetidit ja øybi tsinaa'yin jadigojk. Mdabajaa'ñaxtip ku meets nayide'en jotmøn wyinaty ja pøky mmimajadaakniyidi. ² Nabyudøkiyidi nixem niyam jøts ni'amuki jade'en xmimajada'aktit ja ka'øybi, jabi jade'enxi dø'øn wyinaty xpadundi sam ja Cristo ja kyutujk tnigajpxy.

³ Pøni jaaxi pøn jaa'y midi tyimñamyøja'wiyip, nugo ja kø'øm ñawyindaay'aty. ⁴ Nidu'uk nidu'uk adøm idø'øn kø'øm

nnija'wandit ku ja ndsinaa'yin nyiknajxyindi oy; kuts oy ñajjawiyit kò'òm idò'òn ja chinaa'yin ja ñadya'ajawiyit, ka'ap ja myigu'uk yja' ttatòjkiyit. ⁵ Kija' adòm idò'òn ndsinaa'yin ngajpx niwajtsin Dios wyingujkp.

⁶ Tabudòkidi ja mbikta'aky pòn ja øgyajpxy ømyadya'aky ñanky'ejxiyip.

⁷ Kidi kò'òm mnawyiindaay'atyidi, jabi ka'axi ja Dios jadi'iñi yiktañ pòn ja nugo taguyatwajnip. Ku tigati n'ukneejpint, nay ja'ayi dò'òn n'ejxmukojmamp nbøkmukojmamp ku ja xøøw ja jumøjt wyinaty tpatni. ⁸ Nayide'ents idò'òn ja tsinaa'yin: ku pøngapøn ja'abi tsinaa'yin nugo tpaduñ midì ja ñe'kx ja kyojpk ja'ayi y'amidøøpy, ja o'jkin tigøøyin idò'òn ja wyinaty pyøkmujknip kyonmujknip ku ja tiidyu'unin mye'ent kyida'akt. Pønts jade'en tpadump sam ja Espíritu Santo ñadyamidsøkyiyi, nay ja'ayi dò'òn kò'òm mo'ojiyidip ja jujky'ajtin xemikøjxp. ⁹ Ka'ap adòm idò'òn ja xwindsejvindit ku ja øybi tsinaa'yin nnanky'ejxindit, ku jade'en ndu'unindit xjats idò'òn nyikmøøyindit ja kawinmaabyi kunuu'kxin. ¹⁰ Paty meets idò'òn xun'ett, jøts pøngapøn xpudòkidi winjaa windsojk pøni juuni pyaat'aty. Ja'abi jaa'y idò'òn ne'egi mguidyimyja'dyigøødyip midì adòm nmigu'uk'ajtyindip tu'ukpi janchja'wingøjxp.

Ku ja Pablo kyajpx'abajtiñi xjats y'ukajpxwejni y'ukajpxpoo'kxni

¹¹ Kò'òm meets ixyam yikxon ndyimñijayi sam idò'òn pyaat'aty jøts yikxon xja'gyukidit. Ejxti mabaat øts yø nja'ay myøji. ¹² Yøøbi jaa'y pøn meets mdaguwa'aniiyidip ja ejxpajtin ne'kxkøjxp, ja'agøjxp ja ttundi jøts ja øy yik'ejxtit yiknimadya'aktit jøts ka'ap jade'en pøn chep'ejxiyidit chepjawiyidit ku jeexyip ja Cristo yja' ja'ayi tnanky'ixpøjkiyidi ku tø xku'o'jkandi kruskøjxp. ¹³ Øy ja ejxpajtin ne'kxkøjxp tjamøddidi, ka'ats idò'òn ka'pxy kò'òm tpadundi midì ja Moisés kyutujk ñigajpxpy. Kuwani meets ja mdukupøkwa'añiyi ja ejxpajtin ne'kxkøjxp, jøts ja jade'en ja'ayi ñadya'agajpxiyidit ñadya'øjyawiyidit ku meets ja yja' tø xpadøjkiniyidi. ¹⁴ Jøts øts ka'ap ø niti nnadyamikexyiyi, ja'ayi øts tu'ugyi nmøk'ajtin'ajtpy ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tø xku'oogi kruskøjxp. Paty øts ja yigaappi naxwii'ñit tsinaa'yin nga'ukmøkpiktakni, nika'ap øts ja nayide'en xuknimajadakni. ¹⁵ Jaa kuxi adòm ja Cristo Jesús møøt nnamyaajyindi, niti kyawa'añ pøni jam ja nmøøt'ajtyindi ngamøøt'ajtyindi ja ejxpajtin ne'kxkøjxp; ja' idò'òn ne'egi tump pøni tø ja axøøkpi n'ixmajchindi jøts ja ndsinaa'yin tø nyiktigajchindi. ¹⁶ Wan ja tpaatti tkupøkti ja øy'ajtin

kunuu'kx'ajtin pøn ya'at winmaa'ñ tpadundip, jøts møøt ja israelit jaa'dyi pøn idø'øn ja Dios tyimyja'ajtiyidip.

¹⁷ Ixyam ø nnigajpxy jøts ka'ap øts pøn xyiktuu'dukt ku nnigajpxt ja Cristo y'ixpøjkin; jabi yamxi øts nmøøt'aty ja ejxpajt ku tø nyikwøpy nyiktsiiky ku øts ja Cristo ngudani.

¹⁸ Meets migu'uktøjkti, jade'en ø nwa'añ jøts xpaattit xemikøjxp ja Dios kyunuu'kxin. Tiigyajpxy idø'øn, jade'en idø'øn ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA EFESIIT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesucristo yja' jam Efeso

¹ Øts Pablo'ajtpi, Dios ø kø'øm chojkingøjxp tø xpikta'aky Jesucristo kyudanaabyi jøts ø jade'en xyikugajpxy'aty. Ya'at nøky ja' øts yø ndanija'ayidip ja Efesiit jaa'y pøn jaty ja Dios yja'ajtpy jøts tjanchjawidi nayide'en ja nwindson'ajtim Jesucristo. ² Paat meets ja kunuu'kxin ja øy'ajtin midi ja Dios Teety møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo yajkpy.

Ja møj øy'ajtin midi nbaajtimp ku Cristo nmøøt'eitin

³ Ngajxajkindip ja Dios midi tyeety'ajtpy ja nwindson'ajtim Jesucristo, jabi tøts ja kunuu'kxin xmø'øyim ku ja Cristo nmøøt'ijtyim. Ja' y'øy'ajtin tø xanigajxa'andi ma ja chøøni. ⁴ Namga'anin naxwiil'ñit cho'onda'aky jøts ja Dios Teety kø'øm xwi'ijxyindi xwigø'øñindi Cristo køjxp ku ja xku'ayo'ombaajta'andi, jøts jade'en adøm wa'ats nwingunøjkxa'ant ja' wyingujkp niti pøky niti kadyeey. ⁵ Windi'ixyip idø'øn kø'øm ja Dios Teety ttanibiktaajkiñi jøts ja x'u'nkupøjkint Jesucristo køjxp. ⁶ Paty ejtp ngajxajkindit ja Dios sa tø tnanky'ijxyi ja myøj kunuu'kxin, ku ja y'U'nk tø tnajtskaxi midi kawinmaa'ñi chøjkpy. ⁷ Ku xtsojknajxyim adøm ja Dios, paty adøm tø xyiknitsøøjkyim ku ja y'U'nk Jesús wyidsuun wyidajxy, jøts y'o'jkingøjxp xpojkmee'kxyim. ⁸ Kajaa Dios tø tnanky'ijxyi ja chojkin ku tø xmø'øyim ja wejin ja ja'gyukin, ⁹ jøts jade'en tø tnanky'ijxyi ja yu'uchwinmaa'ñi midi adøm ja kø'øm tø xanibiktaajkim sa dø'øn ja ttunwa'añ. ¹⁰ Jatp idø'øn jade'en sa dø'øn ja wyinmaa'ñ tø ttanibiktaagi, kuts ja xøøw kuts ja jumøjt tpaatt, winets ja Dios Teety tuki'iyi ttagidøjkigyøxt ja nwindson'ajtim Jesucristo ti jaty ejtp øy madsoo, yjanaxwiil'ñi uk yjatsajpøtpyi, jøts ja amuum kø'øm tnigubajk'att.

¹¹ Kuts adøm idø'øn ja Cristo nmøøt'ajtyim, windi'ixyip adøm ja xwi'eixna'andi xwigo'onandi ja Dios Teety jøts jade'en xmø'øyindit midi xamidsojkimp. Tuki'iyi dø'øn ja ttuñ sa ja chojkin tø ttanibiktaagi. ¹² Tø dø'øn ja ttuñ jade'en jøts øøts idø'øn ja Dios ndakajxa'akt ja y'øy'ajtin ja myøj'ajtin, jabi øøtsts idø'øn jawyeen tø njanchjawi ja Cristo. ¹³ Meets nayide'en, ku xmadowdi ja Dios tyiy'ajtin midi tnigajpxp ja yiknitsoojkin, jøts ku xjanchja'widøø ja Cristo, jade'en idø'øn ja Dios Teety mdamiguy'ejidøø ja y'Espíritu Santo, jøts ja

myiktami'ejxkapiðit jøts ku meets ja Dios mja'atyidi. Jade'ents idø'øn ja y'ayuujk tyikniwaajch sam ja jawyeen tø tñigajpxy. ¹⁴ Nay ja Espiritu Santo midi meets m'ejxpajtin'ajtpy, ja' myikta'ejxkaptip ku ja Dios ja myaay tyikwa'kxt. Jade'en ja Dios ttu'unt ku wyinaty tø tyiknitsoojkøjxni midi tø tñiwanguixy. Jade'ents ja Dios yikwindsø'øgit yikwinjawit myøj'ajtingøjxp y'øy'ajtingøjxp.

Ku ja Pablo t'amidøøpy tpøktsøøpy ja Dios jøts ja wejin ja ja'gyukin yikmo'odit pøn ja Dios tpadundip

¹⁵ Tø nnijawi ku meets møk ja nwindson'ajtim Jesús x'ajot'aty, ku mee nayide'en øy tsuj ja tsojkin xmø'øpy pøn jaty ja Dios ja'ajtiyidip. ¹⁶ Ejtp øts ja Dios ndamøjawi ndagunuu'kxyjawi ku ja mgunuu'kxyidi, ka' mee nja'dyigøy, ejtp meets nni'amidow i nnibøktsowi ku ø ndsapkajpxy. ¹⁷ N'amidøøpy øts ja kunuu'kxy Dios Teety midi tyeety'ajtpy ja nwindson'ajtim Jesucristo jøts ja mmo'o'jiyidit ja wejin ja kajin midi yikxon mdukja'gyukiyidip sa ja y'ejxi tyiyi. ¹⁸ N'amidøøpy øts nayide'en ja Dios jøts mgujajiyidit mgudøø'kxiyidit, jøts jade'en xnijawidit ti dø'øn m'awejxtip midi tø myiktaniwaadsowidi, ku janch kawinmaañi ja maay midi ja Dios tyagumaawyampy pøn ja yja'ajtpy, ¹⁹ jøts nayide'en ø n'amidøpy ja Dios jøts xnijawidit ku niti kya'adaniyi kya'adsø'øgiyi ku kawinmaañi ja Dios myøk'ajtin midi adøm ja xabudøjka'amp ku adøm ja njanchja'wa'andit, ²⁰ nay ja'abi møk'ajtin idø'øn midi ñanky'ejxi ku Cristo jap oo'kpi agujkpy wyimbijty jujky jadigojk, jøts ku ja nayide'en chajpajtnaa jøts ja Dios Teety y'aga'ngyøjø'øm ja kutujktaajk myøøjyi. ²¹ Jawani møj idø'øn ja Cristo yikpiktaajky, nipøn windsøn nipøn yikutujkpi tkami'aguijpxy'aty ya naxwiiñ jøts tsajpjotp, ixyam jøts xemikøjxp nipøn ja tkamibaat'att. ²² Tuki'iyi dø'øn midi ja Dios tø tyikøjy, ja Cristo dø'øn tñitanaagyøjxp, ja' idø'øn tñigubajk'ajtp niduki'iyi pøn jaty ja Dios tjanchja'widip. ²³ Jade'en sa tu'uk ja jaa'y ñine'kx kyaka'pxyi pøni ka'ap ja kyubajk ja te, nayide'en idø'øn ja janchja'wibitøjk ndejint kyaka'pxyidi pøni ka'ap ja Cristo ja ñigubajk'atyidi, jøts ja ka'ap ja myøk'ajtin myø'øyi pø ja'axi tuki'iyi tyik'ejtp tyiknajxp ja naajx ja tsajp.

2

Tø ja Dios xyiknitsøøjkyim chojkingøjxp

¹ Tø meets m'anmija'win y'ats'ookti ku mdsøøniði pøky'agujkpy, jøts tø yjujkpyøjkti ja m'anmija'win jadigojk Cristo køjxp. ² Ku meets y'ijty xpadundi ja ka'øwyinmaa'ñi midi tpadundip pøn ja Dios tka'ijxyidip, ku ja mikuwindsøn yja' xpabøjkidi midi tkajxp ja tyumbitøjk

jøts ja t'atskajpxjot'amøjkidit pøn ja Dios tkabadundip.
³ Nayide'en øø tø njaa'y'aty samdam meets. Tum ja' øøts y'ijty ndumpy ja axøøk ja kya'øyi midi ja ne'kx y'amidøøpy, jøts tum ja' midi yigaap pidsømp winmaa'ñjøtpy. Paty øøts idø'øn xjapaat'aty jøts øøts ja møj ayo'on nyikmo'ot nayide'en sam o pøn pojkipitumbi. ⁴ Janch møj ja Dios pya'ayo'owin ⁵ ku tø tyikjujkyiky adøm ja n'anmija'win Cristo køjxp, øy adøm ja axøøkpi ja yigaappi tø yjayik'o'jkniiyi ja n'anmija'win. Jade'ents idø'øn niduki'iyi adøm tø nnitsoojknandi ku ja Dios y'ø'y'ajtin myøji. ⁶ Ku ja Dios tø tyikjujkyiky ja Jesucristo, nayide'en adøm idø'øn ja ñamyayi møøt njukpyikyim. Nayide'en idø'øn ja tpaaty ndejint ku ja tsajpjøtpy pyatøjkiñi møøt adøm ja nnijxxyim jøts ja jap møøt n'ejtint. ⁷ Paty yø Dios Teety jade'en ttuun jøts t'ejxtit tnijawidit pøni ti pøni pøn wyinaty memp kidakp, jøts jade'en tnanky'ejxit mabaat ja chojkin mabaat ja y'ø'y'ajtin tø xmø'øyim Cristo køjxp. ⁸ Jabi ja Dios chojkingøjpxi meets tø mnitsø'øky ku xyiktundi ja mjanchja'win. Ka' meets kø'øm xmøøt'aty ja ñankñitso'ok'ajti, ja Dios ja tyajkp. ⁹ Ka'ap ja n'øchinaa'yin xyiknitso'ok'ajtint midi adøm kø'øm njatu'uñindip, paty ja nganadyamikajxandit. ¹⁰ Tø ja Dios Teety xanibiktaajkim Jesucristo køjxp jøts ja øchinaa'yin ndu'unint sayim ja wyinmaa'ñ ja tmøøt'aty.

Ja øy'ajtin midi ja Dios Teety tø xmø'øyim Cristo køjxp

¹¹ Ja'myatsti sa meets y'ijty mjatti mgubatti ku meets ja israelit jaa'y xkamigu'uk'attinim, kø'ømyixi ja y'ijty ñadyamøjawiidi ja Dios y'ejxpajtin midi pyiktaktip ñe'kxkøjxp. Paty meets wenk myiknimadya'aky wenk myikniwinmayi ja'agøjxp ku xkamøøt'atti ja'abi ejxpajtin. ¹² Agoostujpy aduktyujpy meets ojts mdsøøni, ni xkanijawidi pøni pøn pøni ti ja tø tnimiñ midi tyejtip Cristo. Aduky meets ja mduu', tsi'kxy meets ja mduu' ma y'ukyikniñawit ja øgyajpxy ja ømyadya'aky pøni sadam ja Dios t'ødyunwa'añ ja naxwii'ñit jaa'y. Ja Israelit jaa'y ja ja'ayi y'ijty tmøøt'ajttip, ka'ap y'ijty tu'ugyi ja Dios Teety x'ajot'atti, niti awejxin niti jøp'ejxin xkajagyapti ya naxwiiñ. ¹³ Ixyamts meets ja Jesucristo mja'ajtiniiyi y'o'jkingøjxp, o meets jagam jixkø'øm ja mdsinaa'yin tø xyiknaxy. ¹⁴ Tøts adøm ja xmø'øyim ja øy'ajtin ja jotkujk'ajtin. Jabi ja'ats idø'øn tø t'awaamuky t'agonmuky ja israelit jaa'dyi møøt pøn ka'israelit jaa'dyi. Jade'en ja tsep tø tyikudigøy. ¹⁵⁻¹⁶ Kuts ja y'o'jky jam kruskøjxp, jade'ents idø'øn tyikudigøjyi ja Moisés kyutujk midi kuwani yikpadump y'ijty, midi tyamøk'ajttip ja israelit jaa'yiyi. Jøts jade'en ja jadu'uk tsinaa'yin tyiktso'ondaajky, jøts jade'en tyiknamyujki ja israelit jaa'y møøt pøn ka'israelit jaa'y'ajttip. Tu'ugyits jade'en

yjaa'y'attit jotkujk Cristo kōjxp jōts jade'en ja Dios Teety tkamidsep'attit.

¹⁷ Jade'en'ampy ja Cristo myiīn jōts ja ōgyajpxy ōmyadya'aky tnigajpxy sã dō'ōn ja ōy'ajtin nbaaj̄tint midi meets y'ijty mganija'wipnim, jōts midi ōōts tō ngaja'gyuki, ōy ōōts ja tō nja'ixy, ōy ōōts ja tō njamōōt'aty. ¹⁸ Jabi Cristits adōm xuu'mō'ōyindip sudso ja Dios Teety nbaaj̄tindit ni'amuki wan t'israelitjaa'yidi wan tka'israelitjaa'yidi, jōts tu'ugyi adōm idō'ōn ja Espīritu Santo myōk'ajtin nyiktu'uñimp. ¹⁹ Migugajp ja'winīyidip meets ixyam niduki'iyi ja Dios janchja'wibidi, ka'ap ukjade'eni sam y'ijty. Ja Dios meets idō'ōn mja'ajtnīyidip mōōt ja'adi pōn jaty ja y'u'nkja'wip. ²⁰ Jade'en idō'ōn tpaaty ja Dios kyajp sam tu'uk ja mōj tōjk midi mōj tsaa tō yik-tapojsōōñ; jōts jade'en ja Cristo sam ja mōj tsaa midi yiktapojtso'omp, jōts ja kyudanaabyitōjk mōōt ja kyu'aaw jade'endi sam ja mutsk tsaa una'jkindi. ²¹ Adōm idō'ōn tsaptōjk'aj̄tindip ndejint pōn tjanchja'widip ja Dios. Kuts ja jaa'y pōn tka'ijxyidip ja Dios jōts ja tjanchja'wiñidi, jade'ents adōm ja ndsaptōjk myōjandi midi ndejint tō yikpojsōōñ Cristo kōjxp. ²² Nayide'en meets idō'ōn ja Dios mja'ajtnīyidi jōts tō mduktatōjkmīyidi ja y'Espīritu Santo.

3

Ku ja Pablo tnigugajpxy'aty ja ōgyajpxy ja ōy'ayuuik jōts ttuk-madōy pōn ka'israelit jaa'dyi

¹ Ixym ō puxōjkjōtpy ndsōōni ja'agōjxp ku meets tō nduk-madōy ja Jesucristo ja yja' ku meets nayide'en mbaat'aty xpaatt ja' y'ōy'ajtin. ² Pō mnija'wiñip meets ku ōts ja Dios y'ōy'ajtingōjxp tō xpikta'aky jōts ōts ja yja' nnigajpxit jōts meets ja ōchinaa'yin xyiknajxnit. ³ Sam meets jap nōkyjōtpy jawyeen tō nduk'ixy tō nduknijawī ku ōts ja Dios tō xukmadōy ja yu'uch winmaa'ñ, ku meets nayide'en xpaatt ja' y'ōy'ajtin sam israelit jaa'y ja tō tpaatti. ⁴ Ku ja nōky xkajpxtit, jap meets idō'ōn x'ext xnijawit ku ōts ja Dios yu'uch winmaa'ñ nnija'wiyi midi ja Cristo yja' tnigajpxip. ⁵ Nijuuni ja'abi winmaa'ñ tō yiknigajpxy tō yiknijawī, ixyamnim idō'ōn ja Dios jade'en tō ttuk'ixy ja kyudanaabyitōjkti ja kyugajpxtyōjkti ku ja Espīritu Santo tō y'agajpxiniyidi. Ja'abi jaa'y ja'adi, pōn ja Dios tō ñadyamiyojxniyidi. ⁶ Ya'at idō'ōn yu'uch wyinmaa'ñ'ajtp midi ja Dios myōōt'ajtpy: ku dō'ōn jade'en tjanchjawidit ja ōgyajpxy ja ōmyadya'aky midi xyiknitso'ok'aj̄tindip, winets jade'en ni'amuki tpaattit ja Dios myaay ja israelit jaa'dyi sam nayide'en pōn ka'israelit jaa'dyi. Jōts jade'en ñamyayidit jōts tpōktit ja' midi Dios tō tni'adsowī Jesucristo kōjxp.

⁷ Ka'ap øts xjapaat'aty ku øts ja øy'ajtin tø nyikmø'øy jøts øts ja øgyajpxy ja ømyadya'aky tu'ugyi ndu'unt, jabi jade'ents idø'øn ja Dios ja myøk'ajtin tø xamidsøky. ⁸ Meets niduki'iyi pøn ja Dios ja'ajtidip, øts idø'øn nayja'wiyip tyimyutsk, jøts øts jade'en ja Dios tø xanipiky jøts ndukmado'odit pøn ka'israelit jaa'dyi sa ja myøji ja Cristo y'øy'ajtin. ⁹ Tø øts ja Dios jade'en xanipiky jøts øts ja naxwii'ñit jaa'y nduk'ext nduknijawit sa dø'øn ja yu'uch winmaa'ñ windi'ixyip tø ttanibiktaajkiñi, jaayip ku ja naxwii'ñit tyiktso'ondaajky. ¹⁰ Paty idø'øn ja jade'en yjajty, jøts ja yiktuk'ext yiktuknijawidit ja ankilistøjkti jøts nayide'en pøn jaty møj'ajttip jap tsajpjøtpty mabaat idø'øn ja Dios ñijaw'ajtin yja'aty. Jade'en ja tnanky'ijxyi ku ja tpøkmuky tkonmuky ja øybi ka'øybi jaa'y, tu'ugyi tnankñamyuky janchja'wingøjxp. ¹¹ Jade'en ja tø ttuñ sa ja windi'ixyip tø ttanibiktaajkiñi ku ja nwindson'ajtim Jesucristo jade'en ja chinaa'yin tnanky'ijxyi tnankñijawiyi. ¹² Ku adøm ja nwindson'ajtim Jesucristo njanchja'wim, agujk jotkujk adøm nwingunøjksiñant ja Dios Teety, niti tsø'øgi niti jøpjawi ja', ja'ayi nmøk'ajtim ja njanchja'win. ¹³ Paty meets nnøjmi jøts ka'ap mjotmay'ooktit ku øts yap puxøjkjøtpty n'ayøy meets køjxp. Jotkujk meets idø'øn ne'egi mnayjawiyidit, jabi jade'ents idø'øn ja Dios yja' yikmijaty.

Ja Cristo chojkin

¹⁴ Ku nja'myatskixy midi ja Dios tø ttuñ, jats øts jade'en ja Dios Teety y'øy'ajtin ngunuukxyja'wiyi pøn tyeety'ajtpy ja nwindson'ajtim Jesucristo, ¹⁵ jøts pøn tyajkp ja wyinmaa'ñ ja yujky'ajtin jap tsajpjøtpty sam naxwiiñ. ¹⁶ N'amidøøpy øts ja Dios Teety ja myøk'ajtin midi myøøt'ajtpy kawinmaañi jøts ttamigaxit ja Espiritu Santo, jøts jade'en myikjotmøk'atiyidit. ¹⁷ N'amidøøpy øts jøts jam m'anmija'wingøjxp y'ettit xemikøjxp ja Cristo jade'en ku janchja'win xmøøt'atti, jøts jade'en ja tsojkin møk xmøøt'attit midi ja Dios mdamiyoxtip, ¹⁸ jøts jade'en xja'gyukidit møøt pøn tpabøjktip ja nwindson'ajtim Jesucristo mabaat idø'øn myøji ja chojkin midi kawinmaañi. ¹⁹ Ni'amido'ojip meets jits x'ejxtit xnijawidit ja'abi tsojkin jøts jade'en tuki'iyi mdatøjkigyøjxiyidit ja Dios, øy ja ka' tyimyiknijawigyixy mabaat idø'øn ja myøji.

²⁰ Ixyamts idø'øn pyaat'atyi jøts adøm ja Dios ndagunuukxyja'wa'ant ndamøja'wa'ant ja'agøjxp ku møj ja myøk'ajtin midi tø xjamø'øyim. Ka'ap adøm ja nwinmaa'ñ myajadaajkyim, ni ka'baat ja yikja'gyuki mabaat idø'øn ja myøk'ajtin myajada'aky midi adøm xyiktu'unimp. ²¹ iWan twindsøjka'andi twinja'wa'andi ja Dios Teety xemikøjxp

ni'amuki pøn jaty ja janchja'wiyip Cristo køjxp! Jade'en idø'øn ja yjatt.

4

Tu'ugyi adøm nnayja'wiyindi Espíritu Santo køjxp

¹ Ja nwindson'ajtingøjxp øts tø nyiktsumy, paty meets n'amidøy nbøktsøy jøts øy yikxon mjaa'y'attit sam idø'øn pyaāt'atyī ttu'undit pøn ja Dios tø wyi'ijxyidi wyigøñidi, mā meets idø'øn nayide'en tø myikpiktakmīdi. ² Tuda'aky'atti, mōøt'atti ja maa'kxujkin; nachokīdi nixem niyam, kidi xa'ambøkti ku ti ku sa mjatti. ³ Tu'ugyi m'ettit, ja Espíritu Santo mbudøkiyidip jøts jade'en xemikøjxp y'ett ja jotkujk'ajtin. ⁴ Tu'ukpi jaa'y adøm pøn tpadundip ja Dios, tu'ugyi ja Espíritu Santo jøts tu'ugyi nayide'en ja awejxin nmōøt'ajtyim midī ja Dios tø tni'adsowi. ⁵ Tu'ugyi adøm ja nwindson'ajtim, jøts tu'ugyi ja njanchja'win, jøts ja nnøbajtin, ⁶ tu'uk ja Dios midī tnideety'ajtp niduki'iyi tuknax. Ja' tñigubajk'ajtp niduki'iyi, adømgøjxp ja tñanky'ijxyi midī ja tyunwampy, jøts mōøt ja y'ity pøn jaty ja yja'ajtpy.

⁷ Kija' adøm idø'øn tø nyiktanibiktaajkindi ja ndunkjøøjp, sam ja Cristo kø'øm tta'ejxi, jade'en ja tø tyaky. ⁸ Paty ja Dios jade'en ja kyajpxy wyaañ ku ja nwindson'ajtim wyimbijty jadigojk tsajpjøtpy ku tyik'awa'atspidsømgijxy pøn ja miku' wyinajty tø myimajadaajknīyidi jøts tmo'ot ja myøk'ajtin ja naxwii'ñit jaa'y.

⁹ ¿Tits idø'øn jade'en tyijpy ku dø'øn ñiimy ku wyimbijty jadigojk jap tsajpjøtpy? Ja' idø'øn ku ya myiiñ naxwiiñ jøts jade'en ja amutsk'ajtin tpaajty. ¹⁰ Nay ja' idø'øn patøjkiñi tsajpjøtpy midī ya atsmeen naxwiiñ, jøts jade'en yikpiktaajkni møjwindsøn jøts o mā jade'en tyiknigaxø'økt ja myøk'ajtin. ¹¹ Jøts jade'en nidu'uk nidu'uk tmøøy kija' ja jaa'y tyunkjøøjp, jam pøn kudanaabyitøjkti, jam pøn kugajpxtyøjkmīdi, pøn ja øgyajpxy ømyadya'aky tyikyø'ømyidip tyiknaxmidip, jøts jam pøn kajpxwejmidip yik'ixpøjkmīdi. ¹² Jade'en ja yjaa'y ja ojts tuu'mø'øy sudso ja tyunkjøøjp ja tpadu'undit, jøts jade'en myiwenit ja yjanchja'win pøn jaty Cristo yja'ajtpy, ¹³ jøts kunim adøm ja yikxon ni'amuki ni'aga'pxi nnija'wa'andit ja Dios U'nk janchja'wingøjxp. Winetnimts ja nwinmaa'ñ myøktaajkindit jøtsnim idø'øn iiy nayide'en ndu'unint sam ja Cristo. ¹⁴ Ka'ap adøm ja mutsk winmaa'ñ n'ukmōøt'ajtna'ant sam o pøn tigati tpadungøjy ja'ayi ku tsuj tmadøy, øy ja yjanchi kyajanchi myøjpiktakpy ja'. ¹⁵ Ku adøm idø'øn ja Cristo n'aduunaxkøjxint, jaanimts idø'øn nmōøt'ajtint ja tsojkin jøts jade'en nduk'ejxna'ant nduknija'wa'ant ja nmigu'uk ja tiy'ajtin, jabi Cristits adøm xnigubajtimp. ¹⁶ Ku

ja tnigubajk'aty, sa dø'øn øy ñijkxy ñaxy. Pøni sats adøm nidu'uk nidu'uk tø nyikmø'øyim ja ndunkjøøjp, jade'en adøm ja xpudøjka'amp jøts øy møk y'ettit ja yjanchja'win, jøts myøjidit myayidit ja wyinmaa'ndyi, tyatøjkiniiyidit ja tsojkin.

Ja jemchinaa'yin midi ja Cristo tø xmø'øyim

¹⁷ Ya'ats øts idø'øn nnigajpxpy nwindson'ajtimgøjxp: jøts ka'ap jade'en m'uksinaa'ñidit sam ja chøønidi pøn tka'ejx'ajttip ja Dios, midi tmøjpiaktaajktip ja katumbi winmaa'ñ, ¹⁸ jøts agootstujpy abe'etstujpy ja yja'gyuki tmøøt'atti. Ka'ap ja tmøøt'atti ja jujky'ajtin midi ja Dios yajkpy, ku ja kø'øm ka' ttsokti ku ja kø'øm ka' tnijawiwya'andi. ¹⁹ Tø ja chø'ødyu'un'ajtin ja tyiktigøøñidi jøts jam tø ñagyiyajkniiyidi ma jam ja y'axøøkpi yigaappi yiktuñ. ²⁰ Ka' meets jade'en ja Cristo yja' tø mduk'ijxyiyidi tø mduknijawiyidi, ²¹ pøni tødam meets idø'øn ja xjanchpatmadoji ja yja' ku dø'øn ja jade'en ka' wya'añ, ku dø'øn tø myiktukmadowdi ja tyiy'ajtin. ²² Majtstutnidi tuki'iyi pøni sa y'ijty ja mdsinaa'yin xyiknaxti, ku xpadundi ja y'øybi kya'øybi midi pidsømp winmaa'ñjotpy, midi mnadyawindaay'ajtidip kø'øm. ²³ Myikjemyiñidip meets idø'øn ja m'aaw ja mjoojt sam ja mwinmaa'yindi nayide'en, ²⁴ jøts jade'en xpøjknidit ja jemchinaa'yin sam ja Dios kø'øm tø mdamidsøkyidi. Jade'ents ja øchinaa'yin ñigaxi'iky ku øy ku tsuj ja mdsinaa'yin xyiknaxtit, niti pøky niti kadyeey.

²⁵ Paty meets ka' m'uktaay'ajtnit; ku mmigu'uk xmigajpxt tiy janch idø'øn ja møøt mmadya'akt, jabi tu'ugyits adøm idø'øn ja janchja'win nbadu'ñim.

²⁶ Pøni m'ambøjktip, kidi mnankpyøkyetyidi; ka'ap ja m'aki xyikta'anidit. ²⁷ Kidi ja miku' xyikmøj'atti.

²⁸ Pøn y'ijty maa'tsp, wan ja tmajtstutni jøts ne'egi tyundøjkiñit, jøts jade'en ja ødyunk ttu'unt jøts jade'en tpudøkit pøn ayoop.

²⁹ Ka'ap axøøkpi kajpxy axøøkpi madya'aky xyiktu'undit, ja øybi madya'aky ne'egi xyiktu'undit jøts jade'en ja mmigu'uk xmo'odit ja tigajtsin jøts ja kunuu'kxy'ajtin. ³⁰ Kidi meets xyikjotmay'øøky ja Dios ja y'Espíritu Santo, ja'ats meets idø'øn m'ejxpajtin'ajtpy jøts jade'en ja Dios m'ejxkapidit ku meets ja mja'aty, ixyam sam wyinaty ku mmøøgyøjxniyidit tuki'iyi ja nitso'ok'ajtin.

³¹ Majtstutnidi tuki'iyi ja m'aki, kidi mjotma'atti, ja pøjpi tsa'pxpi madya'aky jagam ja yiktanidi sam tuki'iyi ja' midi ka'øy nayide'en. ³² Yikxon meets idø'øn ne'egi m'øy'att, mnabya'ayowidip meets, jøts nayide'en mnamyaa'kxukiiyidit jade'en sam meets ja Dios Teety tø mmee'kxyiyidi Cristo køjxp.

5

Sa dø'øn ja chinaa'yin ja tyiknaxtit pøn ja Dios u'nk'ajtiyidip

¹ Kawinmaa'ni meets idø'øn ja Dios Teety mdsøkyidi paty meets idø'øn ja xpadu'unt sam ja mutsk una'jk tpadundi ja tyeety. ² Nanky'ejxidi ja mdsojkin nayide'en sam ja Cristo xtsøjkyindi jøts ku ja xku'ayo'owim adøm nbøkyøjxp. Jade'ents ja Dios t'øya'wiyi'ñ kø'øm ku ja jade'en ttuun.

³ Ixmatskøjxti tuki'iyi ja kya'øbyi. Kidi ø pøngapøn møøt mnamyøøt'atyidi, kidi xniwængøjxwa'andi tuki'iyi ja jujky'ajtin midi ya naxwii'ñ najxp, jabi ja Diosxi meets ja'ayi mja'ajtniyidip. ⁴ Kidi ja axøøkpi ja yiktsø'ødyumbi madya'aky xmøøt'atti, jabi ka'axi jade'emb i pyaat'atyiyi. Ja Dios meets idø'øn ne'egi ja y'øya'ajtin mnimadyajkidip. ⁵ Tøts meets xnijaw i ku o pøn yaa'dyøjk o pøn tø'øxyøjk ñamyøøt'ajtkøjyidi, ok pønts ja axøøkpi yigaappi tyumpy, ok pønts ne'egi ttsojpk midi ja naxwii'ñit yajkpy, ka'a'ps ja mibaat pyaat'aty i tpaat ja Dios kyutujk ma ja Cristo ttanitanit ja yjaa'y. Jabi wenkpi diosxi dø'øn ndejint y'ajot'ajtnip pøn ja naxwii'ñit øy'ajtin ttajotmay'oo'kp. ⁶ Kidi xyikmajada'akti ja win'øø'mbidi pøn wandip ku yø'øbi winmaa'ñ y'øyi jøts xpadu'undit, ø møkts ja Dios ja tyikastigipaatt pøn ja kabaduujnip. ⁷ Ixmatskøjxti tuki'iyi yø'øbi jaa'y.

⁸⁻⁹ Jabi jaj agujkpyts meets mdsinaa'ni kuts ja nwindson'ajtim møøt m'etti. Ka'ap jade'en ja mdsinaa'yin x'uikyiknaxnidi sam y'ijtyin. Ku ja nwindson'ajtim jade'en ja kuno'jkin xmø'øyim, jade'ents idø'øn nnanky'ejxint nnankñija'wa'ant ja øbyi tsinaa'yin, sam idø'øn ndejint ja øy'ajtin ja tiy'ajtin jøts midi paat'ajtip ndu'unim. Yikyø'ødyi dø'øn jade'en ja mdunk. ¹⁰ Tun meets ja may'ajt jøts x'ejxtit xnijawidit midi'ibi dø'øn ja Dios chøjky. ¹¹ Kidi xundi ja' midi katump, ja' yø ttundip pøn agootstujpy tsinaadyip; ne'egi pudøki meets idø'øn ja' jøts xukpaattit ja kuxiijndya'aky'ajtin. ¹² Janch tsø'ødyu'unin idø'øn ja ñaxy ku adøm nnimadyajkindit sa dø'øn ja chinaa'yin amaa'tsk tyiknaxti. ¹³ Øy idø'øn ja nayide'en tpaaty ku adøm ndukja'gyukandit mabaat idø'øn ja chinaa'yin ja kya'øyidi, wan wyinaty jade'en ja Dios o pøn tpabøjkni. ¹⁴ Paty idø'øn ja wijkyajpxy wyaa'ñ: Wejnidi kajnidi meets; kidi agootstujpy abe'etstujpy m'uksinaa'ñidi, ja Cristits ja kuno'jkin kudøø'kxin tyakp.

¹⁵ Patyts meets idø'øn øy x'ejxtit sa dø'øn ja mdsinaa'yin xyiknaxtit. Kidi jade'en mdsøønidi sam pøn kube'ets kumon, wijy kejy xyiknaxtit. ¹⁶ Wijy kejy mnabyikta'agiyidit jøts tum ja øbyi ttundi, jabi ja ka'øbyixi yjawi ixyam nankmyøjtøkiwyajniyip. ¹⁷ Kidi mgawinmaa'mbyaatti,

ixa'adi nijawidi pōni ti dō'on ja nwindson'ajtim tō mdamidsōkyidi. ¹⁸ Kidi mnadyamiyōxyidi ja nōō ja pa'ak ja amu'ukyja'a'y'ajtin midi ja windigō'ōyin tyajkp, yikmōj'atti yikmajada'a'akti, nadyamiyojxidi ne'egi ja Espiritu Santo. ¹⁹ Ja nwindson'ajtim idō'on ne'egi mnimadya'a'aktip, ku ja Salmos xkajpxtit jōts ja y'ōōjik xawin'ō'ōdit. Tu'ugyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'a'aktit. ²⁰ Nwindson'ajtim Jesucristo kōjxp xamōja'wikyunaxtit ja Dios Teety ku ja kunuu'kxin tyaky kōx kida'a'ak.

Sa dō'on chōōnidit ja teety ja taak ja u'nk ja una'jk pōn ja Cristo tpadundip

²¹ Jade'ents ja Dios xawindsō'ogidit ku nixem niyam mnagyupōkidit.

²² Ja tō'oxyōjkti pōn amajtskti ja ñiyaa'y pyadu'undip, nayide'en idō'on sam ja nwindson'ajtim tpadu'undit. ²³ Ja yaa'dyōjk tnigubajk'ajtp ja ñidō'ōxy, nayide'en sam ja Cristo tnigubajk'aty ja yjaa'y, pōn nayide'en yiknitsōjky. ²⁴ Jade'en sam ja Cristo kyupiky'atyi yi ja yjaa'y, nayide'ents idō'on ja amajtsk tō'oxyōjkti ja ñiyaa'y tkupiky'ajtmidit tuki'iyi.

²⁵ Ja amajtsk yaa'dyōjkti, choktip ja ñidō'ōxy ja nayide'en sam ja Cristo tō ttsōky ja yjaa'y ku ttamiyōxy ja yjujky'ajtin. ²⁶ Paty ja jade'en ttuun jōts tjibijky tjigōōñ ja yjaa'y niti pōky niti kadyeey, tyikwatsni jade'en nōbajtingōjxp ku ja ōgyajpxy ōmyadya'aky yikpaduñ yikjanchjawi, ²⁷ jōts jade'en mōōt y'ett jōts jade'en tnanky'ejxit tsuj wa'ats, ni tu'uk kya'ōybi tyikwingaxō'ōkt. ²⁸ Jade'ents idō'on ja yaa'dyōjk ttsoktit ja ñidō'ōxy sam t'eix'etti ja kyō'ōmne'kx ja kyō'ōmgojky. Pōn idō'on ja ñidō'ōxy ttsojky kō'ōm idō'on ja ñadyamidsōkyi. ²⁹ Pō ka'axi pōn ja ñe'kx tmidsep'aty, y'eix'ijtpy ja' jōts yjujky'ett chuxk'ett; tymñayide'en idō'on ja Cristo ttunmi mōōt ja yjaa'y, ³⁰ jabi ñe'kx'ajtpyxi dō'on ja ndejint ja yjaa'y mā adōm nayide'en tō nyikpiktaajkyindi mā dō'on ndejint adōm nbajk'ajtyindi nxixy'ajtyindi. ³¹ Sam jap nōkyijxpy wya'añ: "Myajtstu'utp ja yaa'dyōjk ja tyetty ja tyaa'k jōts jade'en ja ñidō'ōxy mōōt y'ett ejximdam tu'ukpi jaa'y." ³² Nnija'wip ōts ku ya'atpi madya'aky janchtyimchep, ja' idō'on yō wya'añ jōts yikja'gyukit waani sa dō'on adōm ja Cristo mōōt tu'ugyi njaa'y'ajtyim. ³³ Nayide'ents idō'on tnigajpxmi ku nidu'uk nidu'uk ja yaa'dyōjk ttsoktit ja ñidō'ōxy sam kō'ōm ñabya'ayōyidi, jōts nayide'en ja tō'oxyōjk tkajpxkyupōktit ja ñiyaa'y.

6

¹ U'nk una'jkti, ja' meets idō'on mdunkjōōjp'ajtpy ku ja mdeety xpadu'undit. Jade'en xyiknigaxō'ōktit ku meets ja

Dios xjanchjawī, jade'en idø'øn pyaat'atyī. ² Ja myidu'ukpi ka'amā'ayin midī myøøt'ajtpy ja awejxin, ya'at idø'øn ja': "Windsø'øgi ja mdeety jøts ja mdaak, ³ jøts jade'en øy jotkujk xyiknaxt jøts yo'ont ja mdsinaa'yin ya naxwiin."

⁴ Meets u'nkteetyi, kidi o tigati m'u'nk xa'oiti, ots ja jade'en mmidsepwa'anidit jøts ka'ap m'ukyikajpxkyupøjknidit. Ja'gyuki køjxp meets idø'øn ja ne'egi møøt mgajpxt mmadya'akt jøts jade'en xuk'ejxtit xuknijawidit ja nwindson'ajtim ja tyiy'ajtin.

⁵ Tumbitøjkti, mimadowdi ja mwindsøndi ya naxwiin. Windsø'øgidi, padundi tuki'iyi midī ñi'ane'empy sam idø'øn pyaat'atyī nmidu'unint ja Cristo.

⁶ Tungøjxti ejtp midī y'ane'empy, ka'ap jaayi yijy mnabyikta'agidit ku ja m'ijxyidi jøts jade'en ñadyijyi myikajxa'aktit. Jade'ents idø'øn ne'egi xu'undit sam ndejint ja Cristo yikmiduñ, jøts tuki'iyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'aktit, jøts jade'en ja Dios yja' xpaduujnidit midī køøm tø ttanibiktaagi. ⁷ Kidi mdunk xuñ a'aka jot'aka, ja nwindson'ajtim idø'øn ne'egi mdawindsø'øgip jøts ka' x'ixa'at ja jaa'y kyajxajkin. ⁸ Pø tøts xnijawidi ku adøm nidu'uk nidu'uk xkumaa'yin ja nwindson'ajtim pøni sa adøm ya øy tø ndu'uñim, wan pøn awa'atstum ka'awa'atstum tø tyiknaxy.

⁹ Meets yiktumbitøjkti, yikxon meets ja mdumbi ana'am, kidi xwinwopti xjøjwopti. Ja'myats meets ku meets ja nwindson'ajtim nayide'en xmīdunmi midī tsajpjøtpy tsinaapy, jøts ka'ap ja' twi'ixy twigøñ, tuknax adømdi ja' wyingujkp, wan tumbi tkatumbi.

Ja nigubojkin midī myøøt'ajttip pøn ja Cristo tjanchja'widip

¹⁰ Ixyam mīgu'uktøjkti, yikmøkidi ja møk'ajtin midī tø mdatøkiyidi ku ja nwindson'ajtim xmøøt'atti. ¹¹ A'ejxidi abaadidi ja mnigubojkin midī ja Dios yajkpy, jøts jade'en møk xwindanidit ja miku' jøts ka' xyikmajada'aktit ja tyaay'ajtin. ¹² Ka'axi adøm nmøøtseptuñim ja jaa'y, ja'ats adøm møøt ja tsep nyiknajxyim pøn kayik'ejxp kayiktomp, midī yiktseptump, ku ja tnigubajk'aty tuki'iyi ja kya'øybi ya naxwiin pøn ja Dios yja' tkatsojkp. ¹³ Paty meets x'ejxmukt xkonmukt tuki'iyi ja nigubojkin midī ja Dios yajkpy, jøts jade'en xmīmajada'aktit wyinaty ku ja miku' ja kya'øy'ajtin møk tyikmiñ. Kuts ja jade'en xu'undit, møk mda'andit. ¹⁴ Møk mnabyikta'agidit, ja' møk'atti ja tiy'ajtin nayide'en ndejint sam ku nnachujma'ant, møk ndu'unint. Ja øchinaa'yin ja tiichinaa'yin midī mee mdumpy, ja' mnadyagubokiyidip sam ja tseptumbi yiknitsø'øgyi ja pujx midī kyachwiin. ¹⁵ Nay'a'ejxiyidi nay'abaadiyidi jøts xkajpxyø'ødyit ja øgyajxpy ja ømyadya'aky midī ja øy'ajtin yajkpy, tyimñayide'en ndejint

xu'undit sam ja soldadi ja kyø'øk ttawa'agi jøts jade'en t'a'ejxi ja tsep. ¹⁶ Yø janchja'wints idø'øn ne'egi mmøøt'attip jøts ka' sa mjattit o ti o sa mjatuñidi ja miku'. Jade'en iø'øn ndejint mnigubokiyidit sam tu'uk ja møj pujx tkayiknaxy ja tsujxjøøjp ja tsujxpa'a' ku ja soldadi ja pujx ñadyagubøkyi. ¹⁷ Janchjawidi ja yiknitso'ok'ajtin jøts jade'en ja m'anmija'win niti nisa kyajattit, jade'en n'ukpiktaajkint sam tu'uk ja soldadi pyujxkujup y'adaniyi. Tamøk'atti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja Espíritu Santo mmøøjyidip jøts jade'en xniguboktit ja tiy'ajtin ja øy'ajtin sam ndejint ja soldadi ja y'espadi ja chinaa'yin yiknitsø'øgyi. ¹⁸ Dios'ajot'ajtingøjxp meets ya'at xungøxt, jøts ja Dios x'amido'odit xpøktso'odit tum ja y'øyi midi ja Espíritu Santo kyupijpky. Ku ya'at xu'undit jøp'ejxti jøpjawidi, kidi meets jatyi xaka'akwa'añ, ni'amidowidi nibøktso'owidit pøn jaty ja Dios yja'ajtpy. ¹⁹ Ni'amido'owidit øts nibøktso'owidit øts nayide'en jøts ja Dios xmo'ot ja winmaa'ñ jøts øts agujk jotkujk nnigajpxt ja ñitso'ok'ajtin midi y'ijty ja Dios kyananky'ejxipnim. ²⁰ Tø øts ja Dios xnajtskaxi kugajpxy'ajtpi, ja'agøjxp ø tø nyiktsuymy. Amidowdi ja Dios jøts øts tuki'iyi nyiktungøxt ja møk'ajtin sa dø'øn pyaat'aty ku øts yø'øbi winmaa'ñ nnanky'ejxiyit nnankñijawiyit.

Ja kajpxpoo'kxin midi tyagugøjxiñip

²¹ Yø Tíquico, yø' idø'øn mduknija'wigyøxiyidip pøni ti pøni sa øts idø'øn yam nduñ. Adøm nmigu'uk yø' pøn øts yam møk ja pudøjkin xmøøpy jøts jade'en ja nwindson'ajtim Jesucristo yja' nyikmøjit nyikaja'it. ²² Paty meets ndanigaxi, jøts mdukmadowiyidit sa øøts idø'øn yam jøts øøts jade'en xajotkujk'att.

²³ Paat meets migu'uktøjkti ja tuda'aky'ajtin, ja tsojkin møøt ja janchja'win midi ja Dios Teety ñajtskajxip ñajts'ejxip møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo. ²⁴ Jøts Dios Teety ja kunuu'kxidip pøn ja chojkin tø ttamiyoxti ja nwindson'ajtim Jesucristo xemikøjxp. Tügyajpxy idø'øn, jade'en idø'øn yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA FILIPENSĠT JAA'Y

Ku ja Pablo jap puxøjkjøtpy tñijayi pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesucristo yja' jam Filipos kajpxkøjxp

¹ Pablo jøts ja Timoteo, øøts nwindson'ajtim Jesucristo nwindson'ajtpy. Ixyamts meets ja nøky tu'uk ndanijayi niwine'en ja Dios Teety mja'atyidi jam Filipos kajpjotp, møøt ja windsøndøjkti jøts ja møjaa'dyøjkti, niduki'iyi wine'en møøt m'etti ja Jesucristo. ² Paatti kupøkti ja Dios Teety jøts ja nwindøn'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin jøts ja yjotkujk'ajtin.

Ku ja Pablo tni'amidowi tñibøktsowi ja janchja'wibitøjkti

³ Ejtp øts ja Dios Teety ndukmøjawi øy mee winaaak ojk nja'myech. ⁴ Ku øts Dios n'ajot'aty amumjoojt øts ja Dios n'amidøy nbøktsøy jøts ja mbudøkiyidit; ⁵ pø tu'ugyixi adøm ja winmaa'ñ ixyambaat nyikyø'øyindi midi ja Dios yja'ajip, nayide'en sa ja xpadøjkyi'okwåndøø. ⁶ Øts wamp jøts ku ja Dios Teety tyikmiweni tyikaja'i y'adø'øtst ja myøk'ajtin midi ja tømdukpado'sonda'agyidi, kunim mye'ent jadigojk ja nwindson'ajtim Jesucristo. ⁷ Øwyinmaapy øts idø'øn ja'agøjxp ku njanchokti jøts ku nay ja Dios kyunuu'kxin x'adsinaajyidi. Nitanibyim øts ja yja' jøts wa'ambyim øts jøts ku ja tyiyi yjanchi, øy øts ja tømjadyimyjagupuxøjktøki uk øy øts wyinaty ja kudunktøjk ja windsøndøjk njadyimyjawinguwa'agidi. ⁸ Pø Diosxi tñija'wip wine'en mee njanchøky nayide'en sa nwindson'ajtim Jesús xtsøjkyim. ⁹ Jade'en øts idø'øn n'amidøy nbøktsøy ja Dios jøts ku øy tsuj mnamyayidit ku ja tyiibyi xwinma'adyit, jøts ku ja ja'gyukin xjagyaptit øy juuni. ¹⁰ Ku jade'en xñijawidit jøts xpadu'undit midi øy midi tsuj, jade'ents xjagyaptit m'anmija'win øy wa'ats jøts niti pøky mgapaadiyidit ku mye'ent ja Cristo. ¹¹ Øy wa'ats wyimbidsø'ømdit ja mdunk midi ja nwindson'ajtim mdamidundip, jøts ja yjade'emb i idø'øn ja Dios wyindsø'jkinja'wip ja yjade'emb i idø'øn ja myøja'wip.

Ja Cristo øts xjagyaip amuum jøts ja' øts amuum xyikju-jky'ajtp øy yjuuni'att

¹² Migu'uktøjk, nimadowdi meets, øy øts idø'øn yjawi njemjaty ndejaty, ne'egi nabyudøki ja yjawi tøm'ukpatni, jinaxy ø ne'egi ngajpxwa'kxi ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk. ¹³ Tyumnija'widip ja tøjkadinaabyi ja'adi, jøts nayide'en øy pøn, ku øts ja' nyiktagudsumi ku øts ja nwindson'ajtim yja' nyikø'øyi. ¹⁴ Jøts ku jade'en tøm'tejxti tñijawidi adøm ja

nmigu'uk pøn ya'ajttip jøts ku øts yajp tsumy n'ity, ne'egi jinaxy ja tø yjotmøkta'akti jøts ja jade'en tkajpxwa'kxidi ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk.

¹⁵ Jats ya pøn øy'ajtin tsuj'ajtingøjxp tkajpxwa'kxtip ja Cristo yja', jats nayide'en pøn winaagin nugo tsepkojxp ta'ajkingøjxp ttundip, ¹⁶ jøts ja kyø'øm ja' tiykmøjtøkidi, jøts ja ja'ayi nugo xjaaktsepnipøkwa'andi ku øts yap puxøjkjøtpy; ¹⁷ pønts ttundip y'øwyinmaa'ngyøjxp, ja'agøjxp ja jade'en ttundi ku øts ja xpa'ayowdi, pø ñija'widipxi jøts ku ø nyam'aty, ku øts møk ja Dios yja' nyikyø'øyi. ¹⁸ Jøts çtiku øts nugo ndyimy'a'aty ndyimdyajt? Wan pøn tiikyø'øy y'øwyinmaa'ngyøjxp uk kya'øwyinmaa'ngyøjxp, pø nugo tum ja Cristo yja' tkajpxwa'jxidi; yø' ø ndajotkujk'ajtpy.

Jøts jaaktyimxyonda'akp øts yikxon, ¹⁹ pø nnija'wipxi øts ku øts ya'at ayo'on tuki'iyi nmimadakøxt, ja'agøjxp ku meets ja Dios x'ajot'aty jøts meets xni'amidowi xnibøktsowi jøts ku øts nayide'en xpudøki ja Espíritu Santo. ²⁰ Ja'ats ø njøp'ijxpy jøts øts ja ka' ndatsø'ødyu'unt, tu'uk amumjoojt øts ja ngajpxit ja yja'. Ixyam idø'øn pyaat'aty yjaaktyimñigaxø'økt yikxon ja Cristo myøk'ajtin midi ø nyiktumpy, njajujky'aty øts uk nja'øøky njadigøy øts, ka' øts ja nwandijy. ²¹ Pø ja Cristoxi øts amuum xjagyajp, ja'ats ø nmøk'ajtpy. Nja'øøky øts, jinaxy øts ja øy xwimbidsø'ømxit. ²² Pøni jaakjujky'ajtpøts øts ya, nay'øy'ajtpøts ja nayide'en, jøts øts ja Dios yja' njaakyikyø'øyt, jade'ents ø ka'ap nnijawi pø midi'ibi. ²³ Tum jade'en tum øy, midi'ibi øts ngupøkp ngagupøkp: ne'egi jadyimya'ats'ookwamp øts, jøts øts ja Cristo xemikøjxp nmøøt'ejtnit, ne'egi jadyimya'øy'ajtp ja jade'en; ²⁴ jadu'ukts ja winmaa'nmyi, ne'egi jinaxy yjawí chøkyi jøts meets ka'ap jade'eñi nmajststu'utt, jaakjujky'ajtp øts. ²⁵ Patyts ø nwa'añ jøts ku mee njaakmøøtja'ajt jøts njaakpudøkidit jøts xajotkujk'attit ku tu'ugyi janchja'wingøjxp xyikmiwenidit xyikajajidit ja Dios yja'. ²⁶ Jade'ents meets njaakminabyaadt ja nwindson'ajtim Jesucristo kyunuu'kxingøjxp amuum.

²⁷ Yø' mjadyimyejxtip yø mdsinaa'yin, jade'en xu'undit sa ja nwindson'ajtim yja' wya'añ. Øy meets jam nja'ats'ixy kø'øm, uk øy øts jadyimyjama jagam, ja' ø ndsøjky jøts øts ejtp nnijawit jøts ku meets ni'amuki mnabyudøkiyidi, tu'ugyi ja mwinmaa'ñ xyik'etti, xem yam ni'ijtyi xniwinmayidi janchja'wingøjxp sa y'øyt sa tyuda'akt ja Dios y'øyajpxy ja y'øy'ayuujk. ²⁸ Ni xkatsø'øgidit pøn ja mdamidsep'ajtidip. Wa'ats yiknijawidi jøts ku ja windigøy yjattit; jøts meets, ja nitso'ok'ajtin mee mbaatp midi ja Dios yajkpy. ²⁹ N'øyja'windip ku nwindson'ajtim njanchja'windi, jøts nayide'en ku ngu'ayo'ombaajtindi. ³⁰ Nay ja' ayo'on mbaattip

midi ø tø nbaaty. Tu'ugyi yø tum jade'en n'adsinaa'yindi jøts mnija'widipts sa øts ixyam n'ayo'ombat'adi'ich.

2

Ku Cristo yik'ayowim yjaty jøts ku tyik'awa'añ ja myøk'ajtin sam ka'ap pøn

¹ Jøts pøni myikjotmøktaajkidip ja Cristo, pøni mdajotkujk'ajtidip ja y'ayo'ejxin, pøni jap ja Espíritu Santo xmøødiyidi, pøni mnija'widip sa ja chojkin sa ja pya'ayo'owin, ² yikxondaktik øts ku yikxon mdsøonidi mdanidi, tu'ugyi tum jade'en mnamyayidi ni'amuki jøts tu'ugyi mwinmaydi. ³ Kidi ti xundi mgø'ømwinmaa'ngyøjxp uk xyiktundi ja namyikaxi; yø' øy, ku tuda'aky jøts møj'ejxti ja mmigu'uk. ⁴ Kidi ja ngø'ømja'ajip nugo ndyimyikmøjtøjka'am, pø ja'axi tsojkip sudso ja nmigu'uk nbudøjka'am.

⁵ Yikyø'ødyi ja winmaa'ñ nayide'en sa ja nwindson'ajtim Jesucristo. ⁶ Øy ja wyinaty amuum ja Dios'ajtin tjajagyepy, ka'ap ja wya'añ jøts ja kuwani tyimñayide'en tmi'abaaty ja Dios Teety. ⁷ Ojts ja kø'øm tjibiky midi ja wyinaty amuum yja'ajtpy jøts ja jade'en ñabyikta'agyi sa øy pøn tumbi ku ja ya ñaxwiiñ'ajty. ⁸ Jøts ku ja jade'en jaa'yin myiiñ, ojts ja tkupiky'aty ku ja yjemjaty tyejaty. Ejtp øy tpaduñ jabaat ku ja y'ø'jky, øy tsaach'ijxyim ja o'jkin yjayikmøøy jam kruskøjxp. ⁹ Ja'agøjxp ja Dios Teety ja ojts myøjawiyi jøts ja yikmøjtøjkiyøø, ka'ap pøn myi'abaadyi øy yjapøni, ¹⁰ ku pøn myadobaadit ja nwindson'ajtim øy madsoo, nagyuxendyakøxidip ja ni'ijtyi, ¹¹ jøts ja niduki'iyi t'ejxkaptit jøts ja wya'andit jøts ku ja' wyindsøni ja Jesucristo, tum Dios y'øy'ajtingøjxp.

Sam ja jaj sam ja tøø'kxpi jade'en ja jaa'dyi pøn ja Dios ja'ajtidip

¹² Migu'uktøjkti, nayide'en ndsøky jinaxy xmimado'odit øy øts yam jagam, sam ø xmimadowdi ejtp ku meets jam y'ijty møøt ndsøøni. Windsø'øgi ja Dios, tuda'aky mnabyikta'agidit, jotmay'atti sudso ja nitsoojkin xpaattit. ¹³ Ku ja tsojkin xjagyapti jøts mdunwa'andi, ja Dios jade'en myikwinmaajyidip, jøts nay ja' mbudøkiyidip ku ja xundi jade'en sa ja Dios mdamidsøkyidi øy tsuj.

¹⁴ Ejtni xoni tuki'iyi xu'undit, kidi amikajpxy xpøkti, ¹⁵ jøts ka'ap pøn mbøky'ejxidit, ja' myik'awa'andip jøts ku Dios m'u'nk'atyidi, øy wa'ats mjaa'y'attit ma ja ka'øy jaa'dyi ma ja kawindiy jaa'dyi. Jade'en meets jam mgaxø'økt sam ja xøøw tkujajy tkudii'kxy ma koots, ¹⁶ jade'en'ampy ku ja Dios ja kyajpxy ja y'ayuujk xyikyø'øyidit. Jøts ku ja Cristo mye'ent jadigojk, møk mee ndaxondā'akt ku ø nnijawit ku

ø ka' nugo tø ñiyikyø'øyi ja Dios yja', ka' ø nugo ja ndunk ñiwindigøy. ¹⁷ Øy øts yø pøn xjaduku'oogi, ja' ñamyayi ka'pxp ja windsø'jkin midi ja Dios y'ity mmøødyip ku ja xjanchjawidi. Xondakp øts jade'en, niduki'iyi nxondaajkindit. ¹⁸ Jotkujk'at mee nayide'en, ja'agøjxp ku øts nayide'en njotkujk'aty.

Yikajxtip ja Timoteo møøt ja Epafrodito

¹⁹ Pøni wamp ja nwindson'ajtim Jesús, ngaxp øts tsojk ja Timoteo jøts ja m'ats'eixidit jøts ø njotkujk'att ku ja tmime'ent ja kajpxy ja ayuujk sa meets jam. ²⁰ Pø ka'axi jadu'uk pøn nayide'en wyinmay sam ø nwinmayin, sam mee njotmay'atyin jøts ja øy'ajtin xpaattit; ²¹ tum kø'øm winmaa'ñxi pøngapøn yiktundip jøts ka'ap ja nwindson'ajtim Jesucristo yja' t'uktunk'ajtniyidi. ²² Tøts xnijawidi sa Timoteo øy tyuñ, sa øts ja møøt ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk ngajpxwa'kxiyi, jade'en øts ja xpudøki sam ja jaa'y ja y'u'nk pyudøkiyi. ²³ Jade'ents ø nwinmay pøni sa øts yø nja' y'ukwin'øyi ngaxpts øts ja' jøts m'ats'eixidit; ²⁴ n'ajot'ajtpy øts Dios jøts meets kø'øm tsojk n'ats'ext.

²⁵ Paat'ajtipts yjaw nayide'en ndanigaxit ja Epafrodito, ja nmigu'uk, pøn øts amuum møøt nduñ, pøn meets ojs xaniguexy jøts øts ja xpudøkit ku ti jaty y'ity kya'ity. ²⁶ Mjanch'eixwajnidip ja' ñiwine'en mjam'atti, jøts mjanchjotmay'atyidi ja'agøjxp ku tø xnijawidi jøts ku y'ity pyikyiyi. ²⁷ Tøts ja yjanch'atspikyiyi, jawaani ja tø kya'øøky; tøts ja Dios y'ayo'ijxyi jøts øøts ja tø xpudøki jøts ø nayide'en kyajinaxt ja njotmay, ti øts yam ndaxømpy. ²⁸ Ja'agøjxp meets ja ndyimdyanigaxwa'añ jøts xaxonda'aaktit ku jadigojk xpaattit x'ejxtit jøts øts jade'en ka' nugo ndyimyjotmay'ookt. ²⁹ Taxonda'aakti ku ja jam yja'att. Jade'en pyaat'aty tu'ugyi ja Dios xjagyejpxindi pøn jaty nayide'en tpadundip sam ja Epafrodito, minamyayidi yikxon; ³⁰ jawaani tø kya'øøky ku tmiduñ ja Cristo. Tø tmiwanjaty yik'ayowim ku øts ja pudøjkin xmø'øy, jøts meets ja ñamyayi mgudan'iyi øy mee mgaya'aty.

3

Ja tsinaa'yin midi tiy janch

¹ Migu'uktøjk, tajotkujk'ajtidit ja Dios kyunuu'kxin. Ka' øts n'adsepjawø øy øts yam jadigojk nja'at nay yø', tø ø nnijawø jøts ku meets yø xyiktu'unt. ² Øyim mnay'eix'etidit, jam ja jaa'y pøn ja wenk winmaa'ñ tyikyø'ødyip, pøn ttundip ja ka'øybi, ja' pøn tta'ødyøkiwyandip ja Dios ku ja ttsuki ñe'kx jøts ja ejxpajt jade'en ñabyiktaajkxiyidi. ³ Jade'en ne'egi tpaaty, adøm idø'øn nmøøt'ajtyindip ja ejxpajt ja'agøjxp ku adøm ja

yja' tu'ugyi nyikmøjtøjka'andi, jøts ku ja Cristo Jesús ndax-
 ondaajkyindi, jøts ka'ap nmi'agijxyindi nmijotkijxyindi ja'ayi
 midi kaxø'kp iiy ja'ayi nikijxy. ⁴ Wa'ambimts øts inet jøts ku
 ja nayide'en y'øyi ku jade'en ja nachuki ñaxy kostumbri køjxp.
 Jawaani ka'pxy øts ja ne'egi ndyimñijawī ja'abi tsinaa'yin;
⁵ ku ngue'jxy kyiduktujk xøøw øts ojts ja ejxpajt nyiktu'unxi,
 israelit jaa'yxi øts; ja Benjamín øts ndeety'amøjip, jøts hebreit
 etjotp ø ngue'exy, jøts nay jam øts ndeety ndaak choondi.
 Fariseotøjk øts y'ijty møøt nnamyayi, nay ja Moisés øts y'ijty
 nbaduujnip ja kyutujk; ⁶ møk øts ja nnitani, jantymdyøøp
 øts ja njawī, jøts øts ja jaa'y nbawidetti ndagumatsiwyā'andi
 pøn jaty ja Cristo tjanchja'widip. Ka' øts y'ijty pøn ja kutujk
 xawindsø'øy sa ja tyikutuky, nadyijyi tnigajpxy midi'ibi øy
 midi'ibi tøøp. ⁷ Midi'its øts y'ijty jade'en nmøja'wip, jade'en
 øts yø ixyam njā'wiñi jøts ku ka' mā tyuñ, ja'agøjxp ku øts
 ja nwindson'ajtim Jesucristo tø nnija'wiyi ja pya'ayo'owin.
⁸ Jøts pøni ti øts ja njaak'øjja'wip, tum kudigøøpy øts njawī,
 mā t'ukmi'abaat ku ja nwindson'ajtim Jesucristo nnija'want.
 Ja'agøjxp øts tuki'iyi tø n'ixmajtskixy, aayin pista'agin ja
 tuki'iyi ñøjkxkøjxni, ja'ayi øts tu'ugyi njøp'ijxpy ja Cristo ⁹ jøts
 øts ja møøt n'ett, kaja'agøjxpi ku øts ja kutujk ka'pxy nbaduñ,
 jade'en'ampy ku øts ja nwindson'ajtim Jesucristo tyiy'ajtin
 njanchja'wiyi jøts øts ja Dios Teety jade'en tø xkupiky. Ja'ats
 ja Dios kyupijky pøn ja janchja'wiyip. ¹⁰ Ja' ø ndsøjkpy
 jøts øts yikxon ndyimñijawit sa ja nwindson'ajtim tyiy'ajtin
 jøts øts ja myøk'ajtin ja xmo'ot midi ja yjagyejpy ku ja ojts
 tmimajada'aky ja o'jkin ku yjukpyijky xemikøjxp, nja'ayø
 ø nayide'en, uk njadyimyja'øøky ø nayide'en sa ja y'ø'jky,
¹¹ jøts øts jade'en njøp'ext ja jukpyøjkin nayide'en sam ja
 yjukpyijky.

Ja' njotmay'ajtim sudso nbaajtint ja øy'ajtin

¹² Ka' nwa'añ jøts ku øts jade'en tuki'iyi ngøjø'ømit'ajtni, uk
 ka' nwa'añ jøts ku øts tyimwya'atsni tyimy'øyni; tu'ugyits øts
 ja nbanøjkx'adi'ich, jøts njøp'ijxpy øts ja nbaatt midi øts ja
 nwindson'ajtim Jesucristo tø xaniwaadsowi patki'jyi. ¹³ Ka'
 øts migu'uk nwa'añ, jøts ku øts ja jade'en tø ndyimbyatkixy
 tuki'iyi; njā'dyigøøgyijxpy øts ixyam sa jaty ø tø njaty ngu-
 bety ti jaty tø tyuñi, ja' ø ndumpy jøts øts ja njotmay'aty
 midi mempnim kidakpnim, ¹⁴ jøts njā'tint mā pyaat'aty mā
 yjòpkixy jøts ja Dios ja y'øy'ajtin xukpaajtint jap tsajpjøtpy midi
 ja xaniwaadsoo'wa'amp, jøts adøm ja nyikmø'øyint ja'agøjxp
 ku ja Cristo møøt n'ijtyindi.

¹⁵ Wine'en ja Dios møk njanchja'wa'andi, paat'ajtip jøts
 jade'en tu'ugyi nwinmaa'yindit. Pøni sats pøn wyinmay, jam
 pøn ja wenk winmaa'ñ tpaaty, nay ja Diosts ja tuknijawiyip

midi tøøp. ¹⁶ Tu'ugyits yø winmaa'ñ nbøjkindit, jøts yø' idø'øn nyiktu'unindip amuum sam adøm yø tø nnija'wa'ant.

¹⁷ Pa'ejxtik øts, migu'uktøjk, jøts ejxti nayide'en pøn nay yø'øbi tyiktundip midi mee tø nda'ane'emy. ¹⁸ Jaa may pøn ja nwindson'ajtim Jesucristo yja' tkamøjawidip jøts ja wyinmaa'ñ ja' yiktundip jøts jade'en chøønidi. Tø meets yø kawinaak ojk ndukmadøy, ixyats øts jadigojk yik'ayowim nnigajpxkojmi. ¹⁹ Ka'ap ja wyindø'ødit, windigøy ja nøjx yjatti. Ja kyø'ømwinmaa'ñ sà kø'øm ttsokti, ja' yikmøjtøjkidip, ja' ñamyayi dios'ajttip. Ne'egi jinaxy ja ñadyamikexyidi midi'ibik idø'øn ja yjawi tyatsø'ødyu'undip, ja' nugo yjotmay'ajttip sà jaty ti jaty ya naxwiiñ. ²⁰ Ja' adøm amuum xkøjø'ømit'ajtidip jap tsajpjøtpy, jøts ja' adøm njøp'ijxyindip jøts ku ja jap choont ja nwindson'ajtim Jesucristo pøn ja pøky ttuknitso'ok'ajtp. ²¹ Ja' adøm xyikwimbejtindip xyiktigajtsindip jøts nayide'en njajtint sam ja kø'øm amuum ja kunuu'kxy'ajtin tmøødi, jøts nay ja myøk'ajtin ja jade'en yik'awampy ku jade'en xu'unin, pø ja'axi tuki'iyi tnitanaagyøjxp øy ti.

4

Xondakunaxti ku Dios xjagyejpyindi

¹ Njantyimyja'ats'ejxwandip mee migu'uktøjk, mee nda-jotkujk'ajtpy, meets jam Dios wyinguikp ndamajada'akp, jøts tu'ugyi jaaktyimy'ajot'atti ja Dios.

² Ngajpxñigajxidip øts ja Evodia jøts ja Sintique jøts ø møk nnøjmi, wan tnayja'gyukiyidi tkajpx'øyidi ti ka'ø'xyidip jøts tu'ugyi ja Dios yja' tyikyø'øyidit, pø tum ja'axi køjø'ømit'ajtidip.

³ Mets migu'uk, pudøki yø Evodia møøt ja Sintique, ja' øts ojtš ngajpxwà'kxi ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk møøt ja Clemente jøts møøt jadu'ukti pøn jaty øts ojtš xmøøtundi. Wà'ats ja Dios ja ñijawiyidi pøn jaty ti jaty ja xyøøwdi.

⁴ Ejtp ja Dios yja' xaxondaajkidit. ¡Njaaktyimñigajpxpy øts yikxon jøts mxonda'aktit! ⁵ Wan øy pøn mnijawiyidi jøts ku mee tuda'aky mjaä'y'aty. Ja'myats'etti ku tsojk ja nwindson'ajtim myenit.

⁶ Kidi ti x'ayo'onjawidi, tukmadowdi ne'egi ja Dios ku ja x'ajot'attit; ja' m'amido'odip mbøktso'odip ti mga'ejtxidip, jøts tukmøjawidi tukunuu'kxyjawidi ku wyinaty myikmo'odi midi m'amidoodip. ⁷ Jøts ja mmo'ojidit ja y'øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin midi ka'ap ti tmi'abaaty sà adøm njaniwinmaa'yam; ja'ats tyikjotkujk'atp ja mwinmaa'ndyi jøts ja m'anmija'windi jøts ku ja nwindson'ajtim Jesucristo møøt m'etti.

Ja' mwinma'adyip midi øy

⁸ Yø', migu'uktøjk, mjotmay'attip midi tiy midi janch, midi xpaat'ajtindip, midi øy pidsømp, midi wa'ats, midi tsøkyim, midi øy agajpxy pidsømp o madsoo. Tum ja y'øyi mwinma'adyip midi øñigajpxni øñimadyakni.

⁹ Yiktundi midi tø nduk'ixpøkti, sà jaty tø n'ana'amdi, jade'en xu'undit sà øts ojts nwa'añ jøts sà øts ojts kø'øm x'ejxti ku øts ja ojts nduñ: tundits jade'en, winets ja Dios nijuuni mga'ixmatsidit, ejtp ja yjotkujk'ajtin ja mmøøgyunaixiyidit.

Ku ja filipensit jaa'y tmay'atti ja Pablo

¹⁰ Xyikxondakp øts ja Dios jøts ku meets jadigojk xja'myech. Kidi jade'enip ø ndiij jøts ku meets tø xtyimyja'dyigøøñi, ja ku ka' ñibidsømi juuni mee xpudøkit. ¹¹ Ni ka'ap ø nwa'añ jøts ku øts yam sà ndyimyjaty. Tø øts yø n'ejxandigøøñi. Yø'øyi ø ndajotkujk'ajtpy midi nmøøt'ajtpy. ¹² Wa'ats ø nnijawi sà yik'ayowim nyiknajxint, jøts nayide'en sà ngumeeñ'ajtint. Tø øts yø nyikyujy jøts øts øy midi ngawingudsø'øgit, øy ø ngay øy ø ngakay, uk øy ti y'ity kya'ity. ¹³ Øy ø midi nwinguwa'agi, ja nwindson'ajtim Jesucristo nmøk'ajtpy, ja' ø xkuwamp. ¹⁴ Øy'ajtppts ku meets ja n'ayo'on nayide'en mnadyapaadyidi jøts øts jade'en xpudøkidi.

¹⁵ Mnayinija'widipts wine'en jam Filipo kajpxkøjx mgugajp'atti, ku øts ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk ojts ngajpxwa'kx'okwajni, ku øts ojts nnijkxy jam Macedonia kajpkøjxp, pø meeçixi ojts xaniguexy ja pudøjkin midi ja Dios mdamiyojtip ja'agøjxp ku ja wyinaty ja myøk'ajtin tø xpaajtiyidi. ¹⁶ Jøts ku øts jam wyinaty Tesalónica kajpkøjxp, nayi meetsxi ojts xaniguexy ja meeñ majtsk ojk, jøts øts ja nyiktu'unt ti jaty ø ka'ejtxip. ¹⁷ Kayøøjip ø nugo njotmay'ajtpy jøts øts ja nugo n'axajit øy ti; ja' ø ndsøjkpy jøts meets yjaaknipatt ja mja' jam Dios wyingujkp. ¹⁸ Tits ø kayikmøøpy, ne'egi o ti tø nyikmø'øy. Tyimchaachjam yø kajaa midi yø Epafrodito tø xamigaxidi. Jøts jade'en ja Dios yø tjawi kunuu'kxy, sà ja poom pya'akxuuky, ja windsø'jkin yø ñamyayi yikmøøpy. ¹⁹ Ja Dios pøn xjagyajpindip, ja' mmo'ojidip, ja' tyikwimbetp tyiktigatsp pøni ti mga'ejtxidip. Ja nwindson'ajtim Jesucristo møøt ja Dios Teety, ja' tjagyajptip ja kunuu'kxin ja jotkujk'ajtin midi nijuuni niwindem kagudigøøpy. ²⁰ Xemikøjx Dios Teety møj janch ja kunuu'kxin tjagyepy! Jade'en idø'on ja yjatt.

Ku kyajpx'abaadiwya'añ jøts ja kajpxpoo'kxin t'ukyajkni

²¹ Nguejpxy øts ja kajpxpoo'kxin nwindson'ajtim Jesucristo køjxp jøts xukmado'odit niduki'iyi pøn jaty ja Dios jagyajpidip. Nayi kyajxmīdip ja kajpxpoo'kxin ja'adi pøn jaty øts yam nmøøtti. ²² Niduki'iyi pøn ja Dios ja'ajtidip ya, jøts

ja'adi pøn namyajyidip mā ja romanit windsøn ja tyøj, nayi
mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja'adi.

²³ Ja nwindsøn'ajtim Jesucristo mgunuu'kxidip niduki'iyi.
Tiigyajpxy idø'øn, jade'en idø'øn ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA COLOSIT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesucristo yja' jam Colosas kajpkøjxp

¹ Pablo øts, øts ja Dios tø xamidsøky jøts øts ja tø xpikta'aky nwindson'ajtim Jesucristo kyudanaabyi. Jade'en'ampyts øts møøt ja Timoteo ² ya'at nøky nja'ay jøts øø ndanijayi pøn jam Colosas kajpjotp ja'ajtidip ja Dios, pøn jaty jam tjanchja'widip ja Cristo, ja yiknitsokpi. Wants ja Dios Teety ttuñ ja may'ajt jøts ja myo'ojidit ja kunuu'kxin jøts ja myo'ojidit ja tuda'aky'ajtin.

Sa ja Pablo tni'amidowi tniøktsowi pøn jaty ja Dios tjanchja'widip jøts ja ttukmadøp ja Dios

³ Ejtp øøts ja Dios ndukmøjawī ndukunuu'kxyjawī midi nwindson'ajtim Jesucristo tyedyip ku øøts ja' n'ajot'aty meets køjxp. ⁴ Tøts øø nnimadøp jøts ku meets ja nwindson'ajtim Jesús møk xjanchjawī pøn yiktejp Cristo, jøts ku nayide'en xtsokti xpa'ayowdi ja mmigu'uk pøn jaty ja Dios ja'ajtidip, ⁵ ja'agøjxp ku tu'ugyi xjöp'ejxti midi myikmo'owandip midi jap pøkji'iky ejtp jap tsajpjøtpy. Tøts xnijawidi tigøjxp xjagyapti ja jöp'ejxin, ja'agøjxp ku tø xmadowdi ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk, ja Dios tyiy'ajtin midi yiknitsokp. ⁶ Nay yø'øbi kajpxy nay yø'øbi madya'aky midi ojts myiktukmadowdi, janch møjta'adøtsp yø ixyam, jøts tum øy wyimbidsimy øy madsoo wine'en ja naxwiil'ñit, nayide'en yjaty sam tø mjatti kuyip xmadoo'okwandøø ja Dios chojkin ja pya'ayo'owin, jøts tø xnijawidi jøts ku yø tyiyi jøts ku yø yjanchi. ⁷ Yø'øxi øøts ja nmigu'uk Epafras ojts mduk'ixpikyidi pøn øøts amuum nmøøtumpy jøts yjanchpaduujnip ja nwindson'ajtim yja' ja', jøts ja' meets idø'on jam tø mbudøkiyi. ⁸ Nay ja' øø tø xukmadøp sa meets ja tsojkin xjagyepy midi ja Espiritu Santo mmøøjyidip.

⁹ Patyts ku øøts ja jade'en ja'ayi nnimadøøp, winetyipts øøts ja Dios nijuuni ngamimøñ meets køjxp, ejtp øøts ja n'amidøp jøts ja Dios yikxon mduknijawiyidit ja winmaa'ñ sa ja ttsøky, jøts ja mmo'ojidit wine'en ja wijy'ajtin kejy'ajtin, jøts nayide'en sa xnimadojidit ja Dios yja'. ¹⁰ Jade'ents øøts ja n'amidøp nbøktsøp jøts yikxon mjaa'y'attit sam idø'on pyaat'aty ttu'undit pøn ja Dios ja'ajtidip, jøts tum ja' mdu'undip midi ja Dios tyajotkujk'ajtpy, midi øy midi tsuj wimbidsomp m'ødyu'uningøjxpti, jøts yikxon xnijawidi ja Dios. ¹¹ N'amidøøp øøts ja' jøts ja mmo'ojidit ja

kyunuu'kxin ja myøk'ajtin, jøts xmidanidit øy midi ayo'on, jøts xyiktuda'aktit ja mwinnmaa'ndyi midi ne'egi mdajotkukidip, ¹² jøts ja Dios Teety xukmøjawidit xukunuu'kxyjawidit jøts ku ja tøm xanibiktaajka'am ku adøm xpaat'ajtyim jøts adøm ja xmø'øym mā ja kyunuu'kxin, midi ja yikmøødyip pøn jaty ja Dios ja'ajtidip. ¹³ Pø ja'axi tøm xukniwaajchim mā amuum myajada'aky ja wimbeets'ajtin ja kugoots'ajtin yja', jøts ja tøm xyiktøjka'am mā ja Dios U'nk ja kutujk ttanitani ja yjaay, ¹⁴ pøn ojts tyaky ja nitso'ok'ajtin jade'en'ampy ku tøm xku'o'jkandi jøts adøm ja xpojkpimee'kxyindi.

Ku ja Cristo ojts xku'o'jkandi adøm nbøky, jade'en'ampyts ja Dios Teety jadigojk xmi jotjimbijtyindi

¹⁵ Ka'ap ja Dios Teety yik'ixy yiknijawi, jade'en'ampyts ojts ñanky'ijxyi ku ja y'U'nk tyikmiñ, pøn tu'uk møj, ka' pøn jade'en. ¹⁶ Ja' Dios Teety tyukyik'øyyiñ'ñ tuki'iyi ti jaty ejtp tsajpjøtpy, ti jaty ejtp naxwiiñ, midi kaxø'jpk midi kaxaxø'jpk. Jøts ja tyik'øyi sa ja ankilistøjk ñagyutujkmø'øyidi, ja'ats ja tyik'øyyiñ'ñ jøts ja' ja tja'ajtp. ¹⁷ Jaayim ja yiknitsokpi wyinatyni, ja Cristo, jøtsnim øy ti kyaxi'ikñim, jøts ja' tuki'iyi tkøjø'ømit'ajtp ti jaty ja'ajtp. ¹⁸ Ja' tnigubajk'ajtp ja jaa'y pøn ja Dios yja'ajtpy, jøts ja' tjagyajp amuum yø'øbi jaa'dyi. Ja' tyikjuyk'ajtp jøts ja' midu'uk tmimajadaajk ja o'jkin ku ja yjujkyjky, jødsyim ja jøp'am ejtp tyimy'ity. ¹⁹ Ja Dios Teetyts ja køm tyikjajt jøts ja tyikdiosajty ja nwindson'ajtim Jesu-cristo amuum, ²⁰ jøts nay ja' nayide'en tyikjajt nwindson'ajtim Jesucristo køjxp jøts ñamyi'ø'y'atidit tuki'iyi midi ejtp tuktsajp'agida'aky, jøts yjotkujk'attit wan tjaønidi midi ja'ajttip naxwiiñ, jøts midi jap nayide'en tsajpjøtptyi. Jade'en'ampyts ja yjotkujk'ajtin ja ñamyayi tpaatti ku ja nwindson'ajtim Jesu-cristo y'ø'jky kruskøjxp.

²¹ Ja mga'øwyinmaa'ñ ja mga'ødyunk ja' meets y'ijty myik'ejt看idip jagam ixkø'øm, jøts m'am mjotp xmi jotma'atti ja Dios; ja Diosts tøm myikjotkukiyidi jøts ja tøm xmi jotjimbetti, ²² ja'agøjxp ku ja nwindson'ajtim y'ø'jky jøts ja wemp ixy tyimy'ats'ayo'ombaajty ñikøjxp kyubajkp. Jade'en'ampyts ja jade'en ttuun jøts meets ja Dios Teety xwingunøjkxit ku tøm mbøkwyatsnidi, niwine'en mga'ukyikpøky'ejxnidit. ²³ Jade'engøjxpts chøkyi jøts tu'ugyi amumjoojt xyikyø'ødyit ja mjanchja'win tiy'ajtingøjxp. Kidi meets ja xkajøp'ejxni sa tøm xnijawidi midi yiknitsokp. Yø'øbi kajpxy yø'øbi ayuujk yikajpxwa'kxp øy sudso ya naxwiiñ. Pablo øts jøts øts yam tøm nyiktanipiky jøts øts ja jade'en ngajpxwa'kxi ja yja'.

Ku ja Pablo yiktanipiky jøts tpudøkit pøn jaty ja Dios tjanchja'widip

²⁴ Jotkujk øts nnayjawiyi øy mee njagu'ayowi. Nay jade'en ø ñamyayi ja ayo'on nbaaty sa ja nwindson'ajtim Jesucristo ku ja tku'ayo'owiyiñ pøn jaty ja janchja'wiyip. ²⁵ Øts tø xaja'aty jøts øts ja nbudøkidit pøn ja Dios tjanchja'widip. Ja' øts ja Dios tø xanipiky jøts meets nmo'ot ka'pxy ja Dios kyajpxy ja Dios y'ayuujk, ²⁶ jøts mee ndukmado'ot midi pøn tkanija'wipnim midi y'ity yu'uch'eitp, ma windi'ixyip ja jade'en pøn tkanijawi. Ixyamts ja Dios ttuknijawiywa'añ ja jaa'y pøn jaty ja paduujniyip ja yja'. ²⁷ Ja'ats ja Dios ja tuknijawiywajnidip ti øy'ajtin idø'on ja yjade'embi yjagyepy jøts ja yikmo'odit pøn ka'israelit jaa'dyi. Jøts ja' idø'on y'ity kayiknija'wip jøts ku ja Cristo ja' mee mjagyajpip, jøts ja' tyajkp ja jøp'ijxy'ajtin jøts ku nøjkx xpaajtidi ja Dios y'ø'y'ajtin ja Dios chuj'ajtin.

²⁸ Ja Cristo øøts ja yja' nnigajpxip, jøts øøts niduki'iyi øy pøn ngajpxwiyj jøts øø nyik'ixpiky øy pøn, jøts yikxon tñimado'odit, jøts jade'en nidu'uk nidu'uk tnijawidit yikxon ku tmøøt'etti ja Cristo. ²⁹ Yø'øts ø nduñ'ajtpy jøts øts jade'en amumjoojt nnadyamiyøxyi, øy ø nwanjaty, ja'ats nyiktumpy ja Cristo myøk'ajtin midi øts ja xmøøpy.

2

¹ Ja' ø ndsøjkpy jøts meets xnijawit sa mee ngamijotkuki ku øts ja Dios n'amidøy ja pudøjkin meets køjxp jøts nayide'en pøn jaty tsinaadyip jam Laodicea, nmijotigøøpy øts nayide'en ja nmigu'uk pøn ø xka'ijxy'ajtipnim. ² Ja'ats ø ndsøjkpy jøts xjagyaptit ja tsojkin amumjoojt nixem niyam midi ja Dios yja'ajip midi øy midi tsuj pidsømp, ku ja awejx'ajtin xjagyaptit jøts xja'gyukidit sa xnijawidit ja Cristo pøn ja Dios nugo ajawi ka' pøn ttuknijawi; ³ ja'ats idø'on tmøøt'ajtp ja øy'ajtin ja tsuj'ajtin, ja wejin ja kajin. ⁴ Jade'engøjxp meets ya'at ndukmadøy jøts kidi pøn mwindaay'atyidi pøn tum jaayi tkajpxtip. ⁵ Øy ø kø'øm nguidyimyjam'aty, jamts øts ja nwinmaa'ñ nyik'ity, jøts ndaxondakpy øts ku ø nnijawi ku øy yikxon xundi jøts nayide'en ku tu'ugyi xjanchjawidi ja Cristo.

⁶ Paty ja'ayi xu'undit midi tsojkip, sa myiktani'eixidi myiktaguwanidi ku xjanchja'wiy'okwandøø ja nwindson'ajtim Jesucristo, ja'ats idø'on tu'ugyi mdu'undip jøts ja jade'en møøt m'ettit. ⁷ Ja' amuum mnadyagidøkiyidip jøts ja' idø'on mmøk'ajtin'attip. Ja'axi mjanchjawidip sa ojs myiktani'eixidi myiktaguwanidi jøts jade'en ejtp ja Dios xukmøjawidit xukunuu'kxyjawidit sam ja tø xnijawidit ku ja ixpøjkin myikmøødyi.

Ja øchinaa'yin midi yikpatp Cristo køjxp

⁸ Øyim mnay'ejx'etidit; kidim ja xmibøkti ja jaa'y pøn mdawin'øønwnajnidip ja ɪxpøjkin, midi wenk winmaa'ñ tyikyø'ødyip uk midi tyiktundip ja tum ja taay; ja' ja yiktundip sa ja jaa'y chinaa'yindi sa jaa'y wyinmaa'ndyi, ka'axi ja tyikmøjtøjkijidi ja Cristo yja'.

⁹ Pø ja Cristoxi kø'øm amuum tmøøt'ajtkøjxp ja Dios'ajtin, ¹⁰ jøts kumi mmøøt'ijtpy meets ja', tits mee mjaaka'ejtxip. Ja' tuki'iyi tjagyajp jøts ka'ap ja pøn myi'abaadyiyi, wan ja ma tyimyjatsoondi, wan tjamiku'ku'pyi uk wan tjanayjapi tsajpjøtpy. ¹¹ Ku meets ja jade'en xmøøt'ity ja Cristo, tø meets ja ñamyayi mbiktaajkxiyi ja ejxa'anin kyunuu'kxingøjxp, ka'apts ja nayide'en tø mbiktaajkxiyidi sam ja israelit jaa'y ñadyuñidi. Ja' mee m'ejxa'anin'ajtpy ku xpaatti ja nitso'ok'ajtin jøts ja mbøky mniwə'achidi midi yiktump ku ya naxwiiñ njaa'y'ajtyindi. ¹² Ku ja nøbajtin xpaatti, jade'en meets idø'on ñamyayi ja Cristo møøt m'ø'jky, jøts nayide'en ñamyayi mjujkyjykti, ja'agøjxp ku tø xjanchjawidi ja Dios, pø ja'axi ja myøk'ajtin majadaajk ku ja Cristo yjujkyjyky. ¹³ Jade'en ja ngajpxin, øøky meets y'ijty myik'ejtniyidi ja mbøky ku ka'anin ja ejxa'an xpaatti, midi yikpatp nwindson'ajtim Jesucristo køjxp; xjats ɪxyam ja Dios tø mmø'øyidi ja jujky'ajtin jøts mee ñamyayi møøt mjujky'aty ja nwindson'ajtim Jesucristo, ja' mee mmaa'kxip tuki'iyi ja mbøky. ¹⁴ Tøts ja Dios tjibiky ja kutujk jøts ka' y'uktunit midi y'ijty myiktanigutujk'ajtip, midi y'ijty xjanch'adsejpindip jøts ja xuktaja'jtyindi ja nbøky jøts adøm ja yiktagubejtyindi. Jade'en'ampy ja Dios ja tyikudigøøy ku ja nwindson'ajtim kyiruspejty. ¹⁵ Ja'ats ja tyamimajadaajk ja miku' jøts ja tø tyik'amutskiyi ja myøk'ajtin jøts ja jade'en ttuk'ixy ttuknijawi ja naxwii'ñit jaa'y.

Jotmay'atti ja Dios yja'

¹⁶ Jade'en'ampyts ka' pøn xmøjpikta'aktit ku pøn mdabayø'øwya'andit ja mgaajyik ja m'uujkikti, uk ku ja xøøw xkabadundi midi winsamaan jøts midi wimbo' yiktump. ¹⁷ Ja' yø y'ity wya'añ jøts yø tnigajpxy midi menwamp, ya'at tsinaa'yin y'ijty tunkpatp ku ja Cristo kyamiñim ku ja jaa'y ja tjøp'ejxti. Kuts ja tø myiñ, ja' idø'on tu'ugyi yikjanchja'wiñip. ¹⁸ Kidits ja jaa'y mdukmajtstu'udyidi ja nwindson'ajtim pøn ñadyijyi janch tuda'aky nabyiktaajkidip, jøts wya'andi ku ja ankilis ne'egi yikwindsø'øgit. Ja' ñigajpxtip ñimadyaktip midi nijuuni kya'ejxtipnim kyamadoodipnim, jøts jade'en øy ñadyamøjpikta'agyidi ja kyø'ømwinmaa'ñ. ¹⁹ Ka'ap ja tmøøt'etti ja Cristo, pøn møj pøn jøp'am, pøn yikmøja'wip, jøts pøn amuum yikjanchja'wip ku ja yja' ja yiknijawi jøts jade'en

tyika'pxy'ity ja jaa'y pøn nayide'en myøøpy ja møk'ajtin, sam ja Dios kø'øm tō ttanibiktaagi.

²⁰ Pøni janch idø'øn ku ja Cristo namyayi møøt tō mjantyimy'ookti, tigtøjxpts ku jade'en mdsinay'adø'øtsti sam ja'ajindi, pøn ja Dios yja' tkabaduujnidip? Ja' yikmajadaktip jøts ñadyanigutujk'atyidi ja kyø'øm'ana'amin, ²¹ ku yide'en ñay'ane'emyidi: "Kidi yø' xji'kxy, uk kidi yø yjade'embj xji'kxy, kidi yø xøñ." ²² Yø yjade'embj ana'amin, tum ja' yø ñ'ane'empy midi waani ejtp jøts ja ñajxni jade'en sam o ti pikta'aky midi tō tyuñ jøts ja ka' ti y'ukwani, jade'ents ja jaa'y ja kyutujk jade'en ja y'ixpøjkin. ²³ Øy idø'øn ja yjawi njantyijja'wa'ant, jabi øyxi ja yik'ayowim yikpadu'unt tsø'øgi køjxp. Nitits ja kyawa'añ, kaja'ajipxi xpudøjka'am jøts nbøky xniwaajtsint.

3

¹ Jøts kumi tō mee ñamyayi mjujkpyiky nayide'en ku ja nwindson'ajtim Jesucristo yjujkpyiky, ja'agøjxp xjotmay'ajtidit ja nwindson'ajtim yja', pø ja'axi ja Dios Teety amuum tō myø'øyi ja møk'ajtin. ² Ja' ejtp mwinmaa'ñ'attip midi ja Dios yja'ajip jøts ka'ap ja xyikmøjtøkidit midi ya naxwiñ. ³ Jade'ents ngajpxin ku ja Cristo y'ø'jky jøts mee ñamyayi nayide'en tō m'øøky, ka' x'uktatøjkiñidit ja ka'øyi midi ya naxwiñ. Ja nwindson'ajtim mee mgøjø'ømit'ajtniyidip jøts mee mjujky'aty xemikøjxp ma ja Dios, ⁴ jøts ku ja Cristo kyaxø'økt nayide'ents meets ja wyinaty møøt mgaxi'iky jøts meets nayide'en ja y'øy'ajtin ja xyondaajkin xpaajtiyidit.

Ja øchinaa'yin jøts ja ka'øchinaa'yin

⁵ Paty x'ixmatstit tuki'iyi ja ka'øyi: ka' pøn amajtskjaay tmoøt'att ja wenk yaa'dyøjk uk ja wenk tø'øxyøjk, ka'ap ja axøøk winmaa'ñ xyiktu'undit, jøts nayide'en ka' ti x'ama'at'attit. Jade'en yø tuki'iyi tpaaty ku yø xu'undit ejximdam jeexyip xwindsø'øgidi ja awanax ja agojnax. ⁶ Yø'øgøjxp ja Dios tkexy ja ayo'on jøts ja ttuktagida'aky ja yjade'embj jaa'y pøn ja kamimadojiyip; ⁷ jøts ku y'ity ka'anim xjanchja'wiyidi ja Dios yja', tuki'iyi meets yø y'ity nayide'en xuñ. ⁸ Ixyamts, ixmajtskøjxnidi yø ka'øyi, yø ambøjkin, yø axøøk winmaa'ñ, yø ka'ødyu'unin, yø nawyingajpxnaxi jøts yø ka'øy'ayuujk. ⁹ Kidi mnawyindaay'atyidi, pø tøxi x'ixmatsti sa y'ijty mjaa'y'atti, ti jaty y'ijty mdundip. ¹⁰ Tøts ja Dios myiktigachidi jøts ja yjembyi tō xpadøkidi, pøni sa meets ja yja' xjanchja'wiyi, nayide'ents meets ja myiktigachi kunim yikxon xtyimñijawidit sa ja Dios. ¹¹ Jøts ka' chøkyi wan pøn tgriegitjaa'yi uk t'israelitjaa'yi, wan ja t'ejxa'aninmøødidi

uk tka'ejxa'anmøødidi, wan ja abiky ma ttsoondi uk wan ja tja'ajidi pøn ja Dios tkañja'widipnīm. Yjaja'ajidi ja' pøn tmidundip ja windsøn, uk pøn najtspøki ejttip, tum ja nwindson'ajtim Jesucristo ja' yja', jøts myøøt'ijtpy ja øy pøn.

¹² Mdsojkip meets ja Dios, ja'agøjxp meets ja tømwi'ijxyi jøts ja tømja'bikyidi. Tsøønidits yikxon. Yiktundi ja øy'ajtin amuum, ja ayo'ejxin, ja jotwa'añ'ajtin, ja windsø'jkin, ja wijy'ajtin jøts ja tuda'aky'ajtin. ¹³ Namyiduda'aky'atidi xem yam jøts namyaa'kxukidi ku pøn ti ttuñ jøts ja myigu'uk tpøky'ixy. Nayide'en xu'undit sam ja nwindson'ajtim Jesucristo mbojkipimee'kxyidi. ¹⁴ Ka'apts ti jade'en sam ja tsojkin sam ja pa'ayo'owin, ja'ats idø'øn myiktu'undip, pø ja'axi amuum tsojkip, ja'axi øy ti tyik'øgyaxø'kp jøts niti jadu'uk jade'en abiky kyatsøkyi. ¹⁵ Ja Diosts ja yjotkujk'ajtin, ja Diosts ja xyondaajkin mwinmaa'nmyo'ojidip, pø ja'agøjxpxi ja Dios tømdukpabikyidi ja yja' jøts ja'abi jotkujk'ajtin xyiktu'undit ni'amuki niwine'en ja Dios xja'ajtyindi. Tukmøjawidits tukunuu'kxyjawidits ja Dios.

¹⁶ Jøts ja'gyukiyidi yikxon ja nwindson'ajtim Jesucristo kyajpxy ja y'ayuuik jøts ja xwinmaa'ñ'attit. Nadyuk'ixpøkidi jøts nagyajpxjot'amøjkiyidi nixem niyam, ja wejin ja kajin myiktu'undip. Øøjidi ja Salmos, jøts øøjidi ja kunuu'kxkyajpxy jøts jade'en xukmøjawidit xukunuu'kxyjawidit ja Dios. ¹⁷ Ku ti xunwa'andi uk xkajpxwa'andi, ja nwindson'ajtim Jesús myøk'ajtin myik'awajnidip, jøts jade'en'ampy ja xukmøjawidit xukunuu'kxyjawidit ja Dios Teety, ja' myøk'ajtingøjxp.

Sa yja'a'y'attit pøn tjanchja'widip ja Cristo o madsoo

¹⁸ Jøts ja tømxyøk pøn amajtskti, mimadowdi ja mniyaa'y, jade'en pyaat'atyidi pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim. ¹⁹ Jøts nayide'en ja yaa'dyøjkmidi pøn amajtskti, yikxon xjagyaptit ja mnidøøxy. Kidi møøt atsep a'aki mdsøønidi. ²⁰ Jøts u'nk una'jkmidi, mimadowdi ejtp ja mdeety ja mdaak, jade'en ja Dios ttsøky. ²¹ Jøts u'nkteety u'nktaak nayide'enmidi, ka' nugo xyik'ambøktit ja m'una'jk jøts kidi t'ayojidi. ²² Jøts pøn midundip, mimadowdi ja jaa'y pøn mwindson'ajtip, jøts kidi jaayi nugo nadyijyi myujy'atti ku ja m'ijxyidi jøts ja jade'en nugo m'øyjawiyidit. Mdu'undipxi dø'øn sam pyaat'aty Dios wyindsø'jkingøjxp. ²³ Yikxon xu'undit ku ti xunwa'andi, ja Dios meets ja mdamidumpy jøts kidi ja jaa'yip øy ja' mjayiktuñidi. ²⁴ Tøts xnijawidi jøts ku ja nwindson'ajtim mmo'ojidit ja øy'ajtin jøts meets ja mdukpaadit ja kyunuu'kxin. Kumi Cristo meets ja yja' mdu'unxip, nay ja' meets ja køm mmo'ojip. ²⁵ Pønts ja kya'øyi ttump, nayide'ents ja ka'øy'ajtin ja tikmo'odit. Ka'ap

ja Dios ja t'ixy wan ja tjaþonidi, tuknax ja tum jade'en ttu'unt þoni sa tɔ yjaa'y'atti.

4

¹ Jɔts meets windsøn þon ja tunk tmøøt'ajttip, øy yikxon mja'a'y'attit jɔts jade'en xyiktu'undit ja mdumbi sam pya'at'aty. Ja'myatsti jɔts ku ja nwindson'ajtim jap tsajpjøtpy midi mee mwindsøn'ajtmip.

² Kidi mjetmondi, ejtp ja Dios x'ajot'attit, ejtp ja øy ti xukmøjawidit xukunuu'kxyjawidit. ³ Amidowdi pøktowdi jɔts øøts ja nwindson'ajtim ja nnøø' ja nduu' xyik'awajtsit, jɔts øøts ja ngajpxwa'kxit ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky, jɔts nayide'en yiknigajpxt wa'ats ja Dios Teety wyinmaa'ñ, sudso ja nitso'ok'ajtin yikpaaty Jesucristo køjxp, ja'axi øts yam mgudsumchinaa'yip, pø ja'axi ngajpxwa'kxpy. ⁴ Ajot'attits Dios jɔts øts ja kyajpxy ja y'ayuujk øy þon ndukni ja'wiyit sam idø'øn pya'at'aty ndu'unt.

⁵ Øy yikxon mja'a'y'attit, migu'ukwa'andi þon ja Dios yja' tkani ja'wip jɔts ttukmadowdi, kidi ja xøøw ja jumøjt nugo xyikwindigøydi. ⁶ Øy tsuj ja mmadya'aky xyikpidsø'ømdit, jɔts mjattip nayide'en ja adsojimbektk sa nidu'uk nidu'uk øy þon x'adso'odit.

Ku kyajpx'abaadiwya'añ jɔts ja kajpxpoo'kxin t'ukyajkni

⁷ Ja nmigu'uk Tíquico meets jam mdukmadowip sa øts yam. Janch øy yø pyudøki, janch tsuj tmiduñ ja Dios. Tø øts yø nmøøtwidity. ⁸ Paty meets ja yam ndaniguexy jɔts ja mgajpxjot'amøjkijidit, jɔts ja nayide'en mdukmadowidit sa øøts yam. ⁹ Ja Onésimo ja jam møøt ñijkxy, adøm ja nmigu'uk þon amumjoojt tpaduujnip ja Dios yja'. Meets yø' mja'a'y. Yø'øts meets ja mdamimadya'agip ti yam tuujnip jajtip.

¹⁰ Jɔts øts ja nmigu'uk Aristarco þon øts yam nmøøtsumchinaapy, ja' yam nayide'en mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin, jɔts ja Marcos nayide'en ja yja' tkajxmi, ja Bernabé ja myigu'uk. Tøts ja myiktukmadowdi ja Marcos; þoni mbaajtidip jam, øy yikxon xkupøktit. ¹¹ Nayi mgajpxpoo'kxidip ja Jesús þon nayide'en yiktejp Justo. Yø'øyi dø'øn israelit jaa'y'ajttip þon tmidundip ja Dios, þon ø tø nmøøtundi, jɔts yø' øts yam njanchtajotkujk'ajttip. ¹² Nayi mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja Epafras þon ja nwindson'ajtim tmidump, nay meets ja mja'a'y. Ejtp ja mni'amidowiyidi mnibøktowiyidi ku Dios ja t'ajot'aty jɔts tu'ugyi øy yikxon xpanøjkxtit ja Dios, uk amuum mnadyamiyoxidit jɔts ja xu'undit sa ja ttsøky. ¹³ Kumi wa'ats ø n'ixy nnijawi sa ja Epafras mdajotigøyi, jɔts nayi tyajotigøøpy ja nayide'en þon tsinaadyip jam

Laodicea kajpkøjxp jøts jam Hierápolis kajpkøjxp. ¹⁴ Nayi mgajxpoo'kxidip ja Lucas, pøn tsøyip jøts nayide'en ja Demas.

¹⁵ Kajxpoo'kxtits adøm ja nmigu'uktøjkti pøn ja Dios ja'ajtidip midi tsinaadyip jam Laodicea, jøts nayide'en xkajxpoo'kxtit ja Ninfas møøt ja'adi pøn ja Dios tjanchja'widip, pøn jam namyujkidip ja' tyøjkjotp. ¹⁶ Ku yø nøky x'uk'ejxkøxtit winets ja xanigaxtit jøts wan t'ejxti pøn ja Dios tjanchja'widip jam Laodicea, jøts meets ja nøky nayide'en x'ejxmit midi jam tso'omip. ¹⁷ Jøts nøjmidi ja Arquipo jøts ku ka'pxy tpadu'unt sã ja nwindson'ajtim tø tyunkmø'øyi.

¹⁸ Øts njaapy ya'at kajxpoo'kxin jøts meets ja ndaniguexy. Jøts xja'myatstibim øts ku Dios x'ajot'attit jøts ku øts yam ndsumy'ity. Dios mgunuu'kxidip. Jade'en idø'on ja yjatt.

JA MYĪDU'UKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA TESALÓNİKĪT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn ja nwindson'ajtim tjanchja'widip

¹ Pablo ø nxøøw, jøts øø yam nguejxpy ja nøky møøt ja Silvano jøts møøt ja Timoteo, jøts øøts ja ndaniguexy pøn jaty tjanchja'widip ja Jesucristo yja' jam Tesalónica kajpkøjxp, pøn møøt amumjoojt t'etti ja Dios Teety jøts møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo. Nay ja'ats amuum mgunuu'kxidip jøts ja jotkujk'ajtin mmo'ojidit møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo.

Ku ja Tesalónikit jaa'y tyiktaañ ja ejxpajt sa ja Dios yik-janchjawi

² Ejtp øøts ja Dios ndukmøjawi ndukunuu'kxyjawi ku meets ja xjanchjawi, jøts ku øøts ja Dios n'ajot'aty ejtp mee nja'myech. ³ Ku mee ngajpxpaaty ku øøts ja Dios n'ajot'aty ka'ap øøts ja nja'dyigøy ja m'øy'ajtindi, sa ja tsojkin ja pa'ayo'owin xmøøt'atti, jøts sa ja ajot'ajtin møk'ampy xjagyapti jøts xjøp'ejxti ku mye'ent jadigojk ja nwindson'ajtim Jesucristo. ⁴ Meets migu'uktøjkti, pøn jaty ja Dios janchja'widip, Dios mee mdsojkip jøts nay ja' tø mwi'ijxyidi jøts mee mnitso'ok'att. ⁵ Jade'en'ampy øøts nnijawi ku øøts jam ojts ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky ngajpxwa'kxiyi ma meets jam, kidi øødsip ja ojts jade'en nugo ngajpxy, pø jamxi ja Espíritu Santo ja myøk'ajtin ja tmøødiyi jøts ja jade'en wa'ats yiknijawit jøts ku ja'abi kajpxy jøts ku ja'abi ayuujk tyiyi yjanchi. Wa'atsxi xnijawidi jøts ku øøts ja nduun, kidi øødsip ja kø'øm nadyamiduuñip pø ja'agøjxpxi øøts ja nduñ jøts meets ja xyiktu'unt.

⁶ Ja Espíritu Santots mee mmøøjyip ja xyondaajkin jøts meets ejtni xoni xkupøkti ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadya'aky øy meets ja kawine'en tø xkuwanjati. Xjats meets nayide'en xuñ sa tø xpa'ejxti ku øøts ja ayo'on nmidani midi ja nwindson'ajtim tø ttunjøpi. ⁷ Xjats jade'en tø mbidsømdi jøts ejxpajt mwa'andi jøts ja mni'ejxu'udyidi niduki'iyi pøn jaty ja Dios tjanchja'widip, pøn jam tsinaadyip Macedoniit jøts jam Acayit etjotp. ⁸ Jade'ents idø'on ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky tø xyikwa'kxiyidi, jøts kidi jamyip meets ja jade'en nugo tø xuñ Macedonia uk jam Acaya, yiknija'wip yø o madsoo jøts ku meets ja Dios amuum xjanchjawi. Ti sa øø njaakwa'ant, ti øø njaaknikyajpxp. ⁹ Ja'axi ja kø'øm tmadyaktip jøts ku øøts jam ojts n'øch ma

meets jam jøts y'øya'widip ja' sa meets jam ojts xkupiky, jøts øy ja yikxon tñimadya'akti sa mee xmajststuupty ja'abi winmaa'ñ midi ja Dios kyaja'ajip, jøts ku ja Dios tu'ugyi tø xpabøjkpinaxwa'akti pøn xemikøjxp ejtp, pøn tu'ugyi Dios'ajtp. ¹⁰ Jøts ñayiñimadyaktip ja nayide'en sa meets nwindson'ajtim Jesús xjøp'ixy jøts ku ja jadigojk wyimbett jap tsajpjøtpy ja Dios U'nk, pøn ja Dios Teety tyikniwaajts ja o'jkin jøts ja tyikjujkpyijky. Ja'ats adøm idø'on xuknitso'ok'ajtindip ja' ayo'on midi memp midi wingomp.

2

Sa ja Pablo kyajpxwa'kxy jam Tesalónica

¹ Mnija'widipts migu'uk ja'adi, jøts ku øøts jam n'ats'øjch ma meets jam, ka'ap øøts ja nxøøw nugo wyindigøø. ² Øy øøts jam wyinaty Filipit kajpkøjxp tø nyikjemduñ, mnija'widipts ja wa'ats jøts ku øøts ja Dios tø xjanchpudøki jøts øøts ja kyajpxy jøts øøts ja y'ayuujk ja tø nyiknajxiyi amumjoojt midi xyiknitso'ok'ajtindip, jøts meets ja tø myiktukmadø yam idø'on ja tsep yjanchjatuñi. ³ Jøts ka'ap øøts ngajpxigøy ti jaty øøts ojts ngajpxwa'kxy, jøts kidi wenk winmaa'ñip øø njagyejpy ku øøts jam jade'en ojts ngajpxy jøts nika' myikwin'øøndi. ⁴ Pø tiy'ajtinxi yø', tøxi ja Dios kø'øm tyikutuky jøts øøts ja tø xanipiky ja kyajpxy ja y'ayuujk midi yiknitsokp, jøts jade'ents øøts ja tø ngajpxnaxy. Jøts ni ka'ap øøts ja n'ixa'ay jøts øøts ja kuwani ndyimyikta'øy'ext uk ndyimyik-takajxa'akt, pø ja Diosxi yikmidump jøts ja'ats tu'uk tu'uk t'ejxp sa jaty pøngapøn yjaa'y'aty. ⁵ Jøts mnija'widipts ku øø ka' nugo ngajpxy sa jaty ojts myiknøjmidi jøts nigidi taayip øø n'ixaapy sudso øøts ja meen nbøkt. Ja Dios yø tñija'wip jøts ja' yø t'ejxp. ⁶ Niwindii øø ngawa'añ jøts øøts ja jaa'y xwindsø'øgit, wan meedsi uk øy tyimyjapøni. Xpaat'ajtpimts øøts, øy øøts ja jeexyip jade'en tø nduñ jøts meets jeexyip ja nwindson'ajtim Jesús kyutujk møk'ampy tø ndanipiky, pø ja'axi øø nbadumpy. ⁷ Ka'ap øøts jade'en tø n'adi'ich; øy yikxon mee tø nmiyujy'aty sam ja u'nktaak tyikyeeky tyik-tsø'øky uk t'ejx'ity ja y'u'nk ja y'una'jk. ⁸ Njanchøjkpy meets mjanchpa'ayøøpy meets, jade'en pyaat'aty jøts øøts jeexyip ka'ap ja Dios kyajpxy ja'ayi nugo tø nyajkiyi, ngu'o'jkippaat meets jeexyip ja'agøjxp ku ndsokti ja'agøjxp ku nba'ayowdi. ⁹ Mee migu'uktøjk, wa'ats inet xja'myatsti sa øøts y'ijty nduñ nbiky, sa øøts nnamyiwinmaa'mbyaadyi jøts øø nbaaty ja nidsinaajyk. Ku øø nduñ xinaxy tsunaxy, ngamaa'y nga'ity øøts, jøts jade'en ka'ap myik'adsepti ku myikmo'odi jade'en ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ø'yayuujk.

¹⁰ Mee nagyø'øm mnija'wip jøts møøt ja Dios, jøts ku ka' ti tundigø'øyin myiktu'unxidi. Yikxon øø njaa'y'aty jøts øøts jade'en ka' ti pøky xaja'aty øy øø pøn xjapøky'ejxwa'añ. ¹¹ Jøts mnayi mnija'widip nayide'en sa nidu'uk jaty tø myik'ayo'ejxti ku myikajpxjot'amøjkidi, jade'en sam ja jaa'y ja tyety yjagyepyi. ¹² Tøxi myiktukmadowdi jøts ku øy yikxon mja'a'y'attit sam pyaat'aty pøn ja Dios ja'ajtidip, pø ja'axi kø'øm wamp jøts meets ja mdaniwaadsowiyi ja kyutujktaajk ma ja amuum xyiktuujnidi ja myøk'ajtin, ja y'ø'y'ajtin jøts ja xyondaajkin.

¹³ Ja'agøjxpts øøts idø'øn ja Dios ja ndukmøjawi ndukunuu'kxyjawi ku meets ja kyajpxy ku meets ja y'ayuujk ja ojts xmadojiyi midi mee ndukmadoow. Ojts ja xjanchkupøkti jade'en jøts ku ja Dios ja tja'aji, kidi nugo jaa'yipxi ja' yja'. Jøts janch tiy janchts idø'øn ja', jøts ku ja Dios ja tkajpxyi jøts ku ja Dios ja t'ayuuji, jøts ja mbudøkiyidi pøn jaty ja tjanchja'widip. ¹⁴ Mee migu'ukti, ku tø xku'ayo'ombaadidi ja Dios, kawine'en ja mmigugajp tø mdagubetyidi, nayide'en tø mjatti sam ja jaa'dyi pøn ja Dios tjanchja'widip pøn ja nwindson'ajtim Jesucristo tjanchja'widip pøn tsinaadyip jam Judea, pø nayide'enxi ja tø yjatti, nayide'en ja myi'israelit jaa'y ja kyamee'kxyidi. ¹⁵ Yø'øbi israelit jaa'yts idø'øn tyik'oo'ktøø ja nwindson'ajtim Jesús. Nayide'en ttungojmide sam ja tø tyik'ookti ja kyø'øm migu'uk pøn jaty ja Dios kyugajpx'ajtpy, jøts øøts ja tø xpawøpy. Niwine'en ja Dios ja tkayikjotkujk'atti jade'en, jøts yjanchtumwenk'ejxtip ja jaa'y øy pøn, ¹⁶ jøts ku øøts ja Dios yja' njadukmadoowa'anmiyi pøn ka'israelit jaa'dyi jøts ja ñitso'oktit, ka'ats øøts ja jade'en xuktunwami. Xjats jade'en ja pyøky nugo tyikmiweni'adø'øtsti. Ixyamnimts inet ja Dios ja møk ayo'on tø tyuktagida'agidi.

Ku ja Pablo øy tjapaatwa'añ jadigojk ja Tesalónikit jaa'y

¹⁷ Mee migu'uktøjk, ku ojts nnawya'kxyindi jøts waani ñajxy ja et ja xøøw, nja'myajts'ijtpyim meets øy mee njaga'ijxy jøts øøts njanchja'atsnøjkxwa'añ kawinaak ojk jøts mee n'ats'ext. ¹⁸ Ojts øøts njadyimya'uksøøñ; øts meets jam kø'øm kawinaak ojk tø njadyimy'ats'ejxwa'añ, jaty jatyits øøts ja miku' xyiktuu'duky jøts øøts jam nganijxxy. ¹⁹ Jøts tigøjxp øø nxonda'aky, ti øøts idø'øn ndaxondakpy, ti øøts idø'øn njøp'ijxpy, ti øøts idø'øn ndajotkujk'ajtpy, pø meetsxi dø'øn ndajotkujk'ajtpy ku mye'ent ja nwindson'ajtim Jesucristo. ²⁰ Meetsxi dø'øn ndajotkujk'ajtpy ku øø nxonda'aky.

3

¹ Jade'en'ampy øø tø nwinmay jøts øø nda'ant yam

Atenas kajpkøjxp ku øø ka' n'ukmajada_kni, kumi ka' øø n'ukmidanaañi jadine'en ja jotmay, ² paty øø tø nguexy tu'uk ja nmigu'uk pøn jam tø m'ats'ijxyidi. Timoteo øøts nguexy, ja'axi ja Dios tmidump jøts ejtp øøts ja tø nmøøtuñ ku øøts ja nwindson'ajtim Jesucristo y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk tø ngajpxwa'kxiyi midi ja nitso'ok'ajtin tyajkp, ja'ats mdukmadowidip jøts ja mgajpxjot'amøjkiyidit jøts ja m'ajot'ajtin tu'ugyi xyik'ettit, ³ jøts jade'en ka' pøn t'ixmatst øy idø'on ja tsep jade'en y'ity. Wa'atsxi kø'øm xnijawidi jøts ku jade'en ja ayo'on nbaajtindit. ⁴ Jøts ku øø nay jam wyinaty møøt meets, ojtsxi øø nnigajpxy jøts mee ndukmadø jøts ku n'amajtindit ndsaachajtindit; tøts xnijawidi jøts ku jade'en tø yjanchjaty. ⁵ Paty øts, kumi ka' øts jadine'en n'ukjotkujk'ajtni, ja'agøjxp mee tø ndaniguexy ja jaa'y jøts ja tyiktøøt sa ja mjanchja'win xyik'etti, ja'ats ø ndsø'jkip uk wan meets ja miku' tø mduktuñidi ja yja' jøts jeexyip ja Dios kyajpxy jade'en nugo ñiwyindigøy sa meets ja ojts njadukmadøy.

⁶ Tøts ja Timoteo wyimbity jam Tesalónica jøts ja yam tø tmija'aty ja kajpxy ja ayuujk midi yikjotkujk'atyim jøts ku meets ja janchja'win møj xjagyepy jøts xyiktuujnidi xem yam ja Dios chojkin. Yide'ents ja yam wya'añ jøts ku meets ejtp xja'myech, jøts ku nayide'en ja tsojkin xjagya-jpti jøts øø xjapaatwa'añ nayide'en sam mee nja'ejxwami. ⁷ Ñijjot'amøkpøjpk øø migu'uk yjawi, ku øø nnimadø jøts ku tu'ugyi ja Dios xjanchjawidi, yam øøts idø'on yjawi yide'en tsep'agujkpy njaty. ⁸ Ku øøts jade'en nnimadø jøts ku ja Dios tu'ugyi amumjoojt møøt m'etti, jade'en øø nnayjawiyi tyimxyajimbejtp øøts yjawi. ⁹ Ku meets jade'en xuñ, øy øøts ja Dios møj njanchtamøjawidi ku meets jade'en xpadundi ku jade'en xwindsø'øgidi ja Dios. ¹⁰ Xjats øøts yide'en xinaxy tsunaxy ja Dios n'amidø jøts mee ndyimy'ats'ext, kø'øm ndyimy'atspaattit, jøts ka'pxy myiktukmado'odit ti jaty mjaaka'ejtxidip jøts ja mjanchja'win tu'ugyi t'ettit.

¹¹ Ja' øø ndsøjkpy jøts øøts ja Dios Teety, jøts øøts ja nwindson'ajtim Jesucristo xpudøkit jøts øøts jam nnøjkxt jøts jam m'atsyik'ejxtit. ¹² Nay ja Diosts myikmøjta'agiyidip ja mwinmaa'ñ jøts ja tsojkin møj xjagyaptit nixem niyam, jøts xminamyayidit øy pøn møøt nayide'en sam mee myik-tsoktin sam meets ja tsojkin ndamijagyapi. ¹³ Nay ja Dios Teety mmo'ojidip ja myøk'ajtin jøts xmidanidit ku sa mjattit, jade'ents ja mja'bikyidi jøts mgapøky'ijxyidi ku ja nwindson'ajtim Jesús jadigojk mye'ent møøt niduki'iyi pøn jaty ja Dios ja'ajtidip.

Sa ja Dios xajotkujk'ajtint

¹ Ixyamts øø migu'uk nnigajpxy jøts mee myiktukmadowdi ja nwindson'ajtim Jesús y'ana'amingøjxp: jøts ku jade'en xun'ettit sa øøts øjts nyik'ixpiky jøts ku mdsøønidit mdanidit jade'en sa ja Dios ttajotkujk'aty. Tun'ettits meets ja jade'en.

² Mnija'widipxi ja ana'amin midi myikmøødyi, midi øø tø nnigajpxy ku jade'en tyikutuky ja nwindson'ajtim Jesús. ³ Ja' Dios chøjkpy jøts ja tu'ugyi xnadyamiyoxidit; jøts kidi nugo mnamyøøt'atyidi pøni ka'adam ja xniyaa'yidi pøni ka'adam ja xnidø'øxyidi, ⁴ ku pøn y'amajtskiwya'añ, ka'ap ja patki'iyi nipøn tø'øxyøjk tkamøøt'att. Ja' øy wa'ats pidsømp jøts ja jade'en kø'øm ñawyindsø'øgyi. ⁵ Jøts kidi nugo mbøkti ku mnachuj'ijxyidi ja'ayi sam ja jaa'y y'adi'ichin pøn ja Dios tkanija'wip. ⁶ Kidi pøn ja myigu'uk ñidø'øxy twin'øø'nidi, møk nwindson'ajtim mdagubatidit, pø tøxi øø nnigajpxy. ⁷ Ja'ats adøm ja Dios tø xanibiktaajka'am jøts adøm øy tsuj njaa'y'ajtindit. Ka'ap ja jade'en wya'añ ja Dios jøts ja kya'øbyi ndu'unint. ⁸ Jade'ents idø'øn, pøni pøn yø'øbi ixpøjkin tkamøjpiktakp kidi myigu'ugip ja jade'en wyinaty tyumpy, ja Dios idø'øn ja wyinaty jade'en kyamimadøøpy, pøn adøm ja y'Espiritu Santo tø xmø'øyim.

⁹ Wine'en ja tsojkin wine'en ja namya'ayin xem yam, ka' øts ja ngajpxwa'añ. Ti ja øts ja nugo njaañit, pø tøxi Dios kø'øm mdujukatyidi jøts xem yam mnamyayidit mnachokidit. ¹⁰ Ejtp meets ja mmigu'uk jade'en xminamyayi pøn ja Dios tjanchja'widip jam Macedonia. Ja'ayi ø nugo nnigajpxy jøts ja n'øyjaa'y'ajtin møk xjaakyik'awa'andit, jøts myøjit ja m'amigu'uk'ajtindi. ¹¹ Øy jotkujk idø'øn mdsøønidit mdanidit, ja mdunk ja mbøjk ja' idø'øn mjotmay'attip pø jade'enxi øø nxumiwa'añ, ¹² jøts ja abikpyi jaa'y mwindsø'øgyidit jøts kidi ti mga'ijtxyidi.

Sa ja nwindson'ajtim jadigøjk mye'ent

¹³ Mee migu'utøjk, ka'ap øø ndsøky jøts jadi'iñi mda'andit, ni xkanijawidinim sa yjatt añmi'oo'kpi, jøts kidi jade'en mjotmay'ookti sam jadu'uk yjotmay'ooktin pøn ka' ti awejx'ajtin tjagyapti, pøn tkanija'widip ja Dios. ¹⁴ Pøni nmibijkyimts adøm ja Jesús ku ja tø y'øøky jøts ku ja tø yujkpyiky jadigøjk, sudsots adøm ja ngamibøjkim jøts ku ja Jesús jadigøjk wyimbett ku ja Dios Teety ja møøt tyikjujkyøkt ja añmi'oo'kpi pøn jaty ja wyinaty tø y'atsjanchjawiyidi.

¹⁵ Paty idø'øn myiktukmadowdi nwindson'ajtim y'ixpøjkingøjxp, jøts ku adøm, pøn jaty wyinaty jujky'ajtipnim ku ja nwindson'ajtim mye'ent, kidi adømp tyimyjawyenygojindip jøts nika'anim ja' pøn tø y'ookti.

¹⁶ Pø kø'ømnimxi ja nwindson'ajtim kyida'akt jam tsajpjotp

jøts ja kyajpxt kyutujkingøjxp, jøts ja kyajpxt sam ja møj ankilis, jøts ja pujxuujx ja tyiktu'unt midi ja Dios yja'ajtpy. Winetnimts ja yjuckpyøktit jawyeen pøn tø t'atsjanchjawidi ja Cristo, pøn tø y'lookti tyigøydi; ¹⁷ jøtsnim adøm pøn jucky tãdipnim jaanimts adøm ja møøt nnøjxindit yootsjøtpy ma ja nwindson'ajtim nminabyaajtindit jam tsajpwemp. Jøts ja nwindson'ajtim jade'en xemikøjxp nmøøtjuky'ajtindit. ¹⁸ Paty mjadyimñagyajpxjot'amøjkiyidit xem yam, yø'øbi kajpxy yø'øbi ayuujk myiktu'undip.

5

¹ Migu'uktøjk, ka' chøkyi jøts ø nja'at ti xøøw ti jumøjt mye'ent ja nwindson'ajtim. ² Wa'atsxi meets ja xnijawi jøts ku ja nwindson'ajtim yja'att jotmøn tu'ukpi xøøw, yam ja wyinaty ka'ap pøn tjøp'ixy. Jotmøn ja mye'ent sam ja maa'tspi koots y'atsmiñ. ³ Ku jaa'y wya'andit: "Jotkujk ixyam, ka' ti tyuñi, ka' ti kumay", winets ja jotmøn tyaja'atpatidi jøts ja ayo'on myo'ojidit møk, jade'en tyaja'adidit sam ja tøøxyøjk y'u'npikyin pøn ja y'u'nk tnikøjxp'ajtp jøts niwine'en ja chookin ja tkapaattit. ⁴ Jøts meets migu'uktøjk, ka' meets mwimbeetsi mgugoodsi. Me'emp ja juuni xøøw ja nwindson'ajtim jøts ka' nugo jotkumoni mbaadiyidit ejxim ja jaa'y adsu'jky yikwimeech. ⁵ Pø Diosxi mjagyajpidip jøts adøm wimbeets kugoots nga'ijtyindi. ⁶ Paty ka'ap jade'en nugo njotmo'onindit sam jadu'ukpi y'adøøtsta'an, njøp'ejxindip idø'on ja' wijy kejy. ⁷ Pøn nugo najtspøki ejtp, ja wimbeets'ajtin ja kugoots'ajtin ja yikmajadakpy; jøts pøn mujkip kujxip, nay ja' ja yikmajadakpy. ⁸ Jøts kujaji kudøø'kxi adøm, patyts adøm ejtp wijy kejy n'ejtindit. Kuwani njanchja'windit amumjoojt ja Dios yja' jøts nnachojka'andit nnamyajya'andit. Jade'en idø'on nnadyagubojka'andit ja Dios yja' ejxim ja soldadi ñadyagubøkya'an ja pyujx jøts ja nisa kyajaty. Jøts njøp'ejxindip adøm ja nitso'ok'ajtin, jade'en idø'on ja ñamyayi tpaaty sam ja soldadi pyujxkujup midi ja kyubajk ja adanaajyiyip. ⁹ Pø kidi ja'ajipxi adøm ja Dios tø xanibiktaajka'am jøts adøm n'ayo'ombaajtindit, pø ja'axi ja chøjkpy jøts adøm ja øy'ajtin nitso'ok'ajtin nbaajtindit nwindson'ajtim Jesucristo køjxp. ¹⁰ Adømxi ja nwindson'ajtim Jesucristo tø xku'o'jkindi jøts adøm ja møøt njuky'ajtindit. Nbaajtimpxi ja' xemikøjxp øy njadyimyajujuky'ajtyindinim uk øy wyinaty tø njadyimya'o'jknandi. ¹¹ Paty jotmøk mnabyikta'agidit jøts xem yam mnabyudøkiyidit sam ixa mmendi mbatti.

Ku ja Pablo ja jaa'y tkajpxwijy pøn tø tjanchjawidi ja Dios

12 Migu'uktøjkti, ndukmadoodip ixyam jøts waani xwindsø'øgidit pøn ttundip ma meets jam, pøn jam nduu'møøjyidip, pøn jam mda'ana'amidip ja nwindson'ajtim yja'. 13 Øy tsuj xaxonda'aktit ku jade'en tyundi, yiktundi ja tuda'aky'ajtin, yikxon namyiyujy'atidi nixem niyam.

14 Jøts nayide'en migu'uktøjk ndani'ana'amdi, jøts xukja'gyukidit pøn katunwandip, kajpxjot'amøjkidi pøn yø'øbi tkadajotkukidi ku ja yikjemdundi yiktedundi, pudøkidi pøn waani jot'amutsk'ajtpnim jøts tuda'aky mja'a'y'attit øy pøn møøt.

15 Øyim mnay'ejxidit jøts kidi pøn nayide'en ttuñ ja myigu'uk sam ja tø kyayik'ødyuñin. Tum ja y'øybi ne'egi ejtp mdu'undip. Øy xwindsø'øgidit ja mmigu'uk nixem niyam jøts nayide'en øy pøn møøt.

16 Øy jotkujk m'ettit. 17 Ajot'at'etti ja Dios Teety. 18 Pøni ti jaty tuujnip, tukmøjawidi tukunuu'kxyjawidi ja Dios, yø' ja Dios chøjkpy jøts meets jade'en xu'unt pøn jaty tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesucristo.

19 Kidi ja Espíritu Santo xyiktuu'dujkidi ja myøk'ajtin midi meets ja mdunwa'anxiiyip mjujky'ajtingøjxp. 20 Jøts kidi xkagupøkti ja mmigu'uk pøn amuum kunuu'kxip ja Dios jøts ja tkajpxi ja Dios y'øgyajpxy ja Dios y'ømyadya'aky. 21 Yikxon tuki'iyi x'uk'ejxtit, jøts midi øy, ja'ats mbaajtidip. 22 Ixmajtskøxti ja kya'øybi.

23 Jøts nay ja Dios, pøn ja jotkujk'ajtin tyajkp, nay ja' wa'ats myik'ejtxiyidip ja mja'a'y'ajtindi kunim ja nwindson'ajtim Jesucristo wyinaty myiñ. 24 Pø tøxi ja Dios mwi'ijxyidi, jøts tiy janch ja wya'añ jøts tuki'iyi ja jade'en ttungøxt sa ja tø wya'añ.

Ku ja Pablo t'ukajpxpoo'kxni ja myigu'uk

25 Migu'uktøjkti, ni'amido'owik øøts, nibøktso'owik øøts.

26 Yiknajxidik øøts ngajpxpoo'kxin jøts ja mmigu'uktøjk xkajpxpoo'kxtit sam ja Dios tsøkyin.

27 Jøts nayide'en ndanipøkti Dios y'ana'amingøjxp, jøts ya'at nøky xukmado'odit niduki'iyi ja mmigu'uk pøn ja Dios tjanchja'widip.

28 Mgunuu'kxidip ja nwindson'ajtim Jesucristo. Jade'en idø'øn ja yjatt.

JA MYĪMAJTSKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA TESALÓNIKĪT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn ja nwindson'ajtim tjanchja'widip

¹ Pablo ø nxøøw, jadu'uk txøøw'aty Silvano jøts jadu'uk Timoteo. Ja' øts ya'at nøky ndanija'ayidip pøn jaty ja Jesucristo tjanchja'widip jam Tesalónica kajpkøjxp, pøn ja Dios Teety møøt y'etti jøts møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo. ² Paatti kupøkti ja Dios Teety y'ø'y'ajtin ja Dios Teety kyunuu'kxin midi ja yajkpy møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo.

Tyidyu'ump ja Dios Teety pøn tø kya'øyyaa'y'aty ku ja nwindson'ajtim mye'ent

³ Migu'uktøjkti, pøn jaty ja Dios tjanchja'widip, ejtp øøts ja Dios ndukmøjawi ndukunuu'kxyjawi meets køjxp sam idø'on pyaat'aty jøts øøts jade'en ndu'unt. Møjyi y'adøjtsidipxi ja mjanchja'windi jøts nayide'en ja tsojkin midi ja Dios mmøøjyidip jøts ja mmigu'uk xtsoktit xpa'ayo'odit. ⁴ Xondakp øøts, xjats øøts jade'en nnimadya'aky ma jaty ja Dios tjagyepy ja yjaa'y, jøts meets jade'en myiknimadya'akti ku tuda'aky mjaay'atti jøts ku ja mjanchja'win xyikmajada'akti øy m'amjatti mdsachjatti uk ja ayo'on xpaatti. ⁵ Jade'ents yø yikja'gyuki jøts ku ja Dios ka' nugo tya'oo'kpety ku tyidyuñ, m'ejxip meets ja' jøts ku mee mbaat'aty jøts meets ja myiktøkiyidit ma ja kyutujk ja ttanitani ja yjaa'y, pø ja'axi dø'on ixja mgu'ayo'owidip.

⁶ Paat'ajtidipts ja' ku ja Dios yik'ayøyidi pøn mga'ødyuujnidip, ⁷ jøts ja myikpoo'kxidit tuknax møøt øøts, ja'abi xøøw ku ja nwindson'ajtim Jesús wyinaty myiñ, ku tsajpjøtpy tmigida'akt ja myøk'ajtin møøt y'ankilistøjk. ⁸ Ja' ja ñime'emp jøts ja ttiidyu'unt pøn ja Dios tkamøja'widip ni tkabaduujnidi ja y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky. ⁹ Xemikøjxp ja nøjkx tyimgyudigøydi, jade'en ja yiktiidyu'undit jøts ja jagam yikpikta'aktit ma nwindson'ajtim ja kya'ejxidit, ma ja tkapaajtidit ja y'ø'y'ajtin ja myøk'ajtin ku ja mye'ent. ¹⁰ Ku dø'on ja nwindson'ajtim mye'ent ja'abi xøøw jøts ja wyindsø'øgiyit pøn jaty ja yja'ajtpy jøts ja kyajxa'agiyit niduki'iyi pøn jaty ja janchja'wiyip, tøts meets ja xjanchjawi midi øø tø nnigajpxy ku ja tø myiktukmadowdi.

¹¹ Ja'agøjxpts meets idø'on ejtp nni'amidowi nnibøktsowi, jøts øø n'amidøy jøts øø nbøktsøy ja Dios jøts ja m'ø'y'ejxidit, pø tøxi ja kø'øm m'a'ejxiyidi; jøts nayi n'amidøøpy øøts jøts nayi nbøktsøøpy øøts jøts ja Dios ja myøk'ajtin tyiktu'unt

jøts ja jade'en tyik'amøjatt sa meets ja tsojkin xjagyepy ku xunwa'andi midi tum øy jøts midi ja Dios mdamidundip. ¹² Ku jade'en xyiknaxti ku jade'en mjujky'atti, jade'en idø'on ñamyayi ja nwindson'ajtim Jesucristo xwindsø'ogidi, amuumts ja Dios Teety, amuumts ja nwindson'ajtim Jesucristo ja y'ø'y'ajtin mdakajxa'agidit.

2

Ja' pøn møj pøkyump

¹ Mee migu'uktøj, ku dø'on ja nwindson'ajtim Jesucristo myenwa'ant ku ja nminabyaajta'andit, ja'ats øts yam nnigajpxwampy, ² jøts kidi nugo mwinmaamya'atti, ni xkatsø'ogidit paat ja' ku ja wenk kajpxy wenk ayuujk myiktukmadowdi jøts ku ja Dios ja tyaky, uk xadowdi ja ka'ama'ayin, uk myiktanigaxti ja nøky, ñadyijyi jade'en tpikta'akti jøts ku øøts ja nguexy, ñadyijyi wya'andi jøts ku tø yja'aty ja et ja xøøw ku ja nwindson'ajtim myiñ. ³ Niwine'ents ja yjade'embi taay xkamibøktit. Kuts idø'on ja et ja xøøw wyinaty kya'pxwani, jawyeen ja yide'en yjatt, tum midsep ja Dios yik'ejxnit, ka'ap ja y'ukyiktsojknit. Ja dø'on kyaxø'økt ja yikpøkyumbi pøn ja xemikøxpit kudigø'øyin tø yiktanibiktaajkiñi. ⁴ Ja' idø'on ja Dios tmidsep'ajtp, ja' ja tka'øyja'wip tuki'iyi midi jaty ja Dios yja'ajtpy, uk midi jaty paat'ajtip jøts ja yikwindsø'øgit. Ja'atp paat ja jap tsaptøjkjøtpy midi ja Dios yja'ajip jøts ja jap y'ixa'akt sami Diosin. Ja' kø'øm nadyejip jøts ku ja Diosi.

⁵ Ku njam'ajty ma meets jam, zkidi ja xja'myatsti ku øts yø ojts nnigajpxy? ⁶ Jøts wa'ats meets ja xnijawi tigøjxp ja yjaakta'ani, jøts ja ka' tsojk kyaxi'iky ku ja et ja xøøw ka'anim tpaat'aty. ⁷ Jaanits ja' midi ja ka'ødyumbi yja'ajtpy kuuyi ja ja'ayi yjiwa'akt midi ja tyik'amøjkip. ⁸ Jøts ja jaty kyaxø'økt, ja nwindson'ajtim Jesús ja tyik'ookp, ja'ayi ja tpixujt. Jøts ku ja mye'ent amuum kudøø'kx møøt, ja'ayits ja tyuktagudigø'øpy. ⁹ Ja' midi idø'on ja'atp, ja miku' ja' yja' jøts ja' tmija'atp ja møk'ajtin, jøts ja yikxon tmija'att ja taay jøts ja nadyijyi tnankyja'ejxit ja y'ijxyimbi kya'ijxyimbi. ¹⁰ Jøts ja tum ja ka'øybi ja tyiktu'unt jøts ja jade'en twindaay'att pøn nøjkx windigøødyip, tøxi tkawa'andi ja tyiiby ja yjanchpi midi yiknitsokp. ¹¹ Xjats ja Dios ja nayide'en tyikjaty, wan jade'en tyikwindaay'atti ja'agøjxp ku tø tyundigøydi jøts ja tjanchjawidi jade'en ku yikwindaayidi, ¹² jøts jade'en niduki'iyi yiktabayø'ødyit ja pyøky, tøxi tkatiyjawidi tka-janchjawidi midi tiy midi janch. Ja' ne'egi chojktip tyum-jaka'øybi.

Tø ja Dios ttanibiktaagi jøts ñitso'ok'attit ja Tesalónikit jaa'y

13 Meets kōjxp øøts ja Dios ejtp ndukmōjawi ndukunuu'kxyjawi, mee migu'uktōjkti wine'en ja nwindson'ajtim mdsōky'atyidi. Patki'iyipxi ja Dios tō mdanibiktaagiyidi jōts mnitso'ok'attit, ja'agōjxp ja Espiritu Santo wa'ats myik'ijtyidi jōts ku nayide'en tō xjanchjāwidi ja tyiiby ja yjanchpi. 14 Jade'en'ampy ja Dios tō mjotōkiyidi ku øø tō nnigajpxy ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi yiknitsokp, jōts jade'en xpaattit ja kunuu'kxin midi yja'ajtpy ja nwindson'ajtim Jesucristo.

15 Jade'ents migu'uktōjk idø'øn, ndukmadowdi jōts tu'ugyi xyik'ettit ja mjanchja'win, jōts kidi xja'dyigøydi ja ana'amin midi øø tō nyaky ku øøts jam kō'øm n'ats'øjch, jōts nayide'en midi nōkyōjxp tō myiktanigaxti. 16 Ja nwindson'ajtim mōøt ja Dios Teety, ja' y'ø'y'ajtingōjxp tō xtsōjkyindi. Tō ja nayide'en xmō'øyindi ja kajpxjot'amōki midi xemikōjxp, jōts ja yikxon njōp'ejxin. 17 Wants ja nayide'en tyikmōjki ja m'aaw ja mjoo-jtti jōts tu'ugyi xwindanidit jōts jade'en xnigajpxtit uk xu'undit tum ja y'øybi.

3

Amidowdi pōktsowdi ja Dios jōts øøts ja kyajpxy nyikyø'øyyit

1 Migu'uktōjkti, ja' øts yam njaaknigajpxwampy jōts øø xni'amidowit xnibōktsowit wan ja jaa'y tsojk tñimadowdi ja nwindson'ajtim y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky pøn jaty tsinaadyip øy madsoo, jōts tsojkingōjxp tkupōktit nayide'en sam meets ja tō xkupōkti. 2 Jōts nayide'en x'amido'odit ku Dios x'ajot'attit jōts øø x'ixmatst ja ka'øyjaa'dyi ja kawindiy'ajtpidi, jabi ka'axi niduki'iyi ja jaa'y ja janchja'win tmōødidi sam adøm. 3 Øyts ja nwindson'ajtim, ja' mee tu'ugyi mdukmi'ettip ja winmaa'ñ jōts ja m'ejx'etidit jōts ja miku' mgamimajada'agidit. 4 N'ajot'ajtpy øøts ja nwindson'ajtim jōts ku xundi jade'en jōts xun'adø'øtstit sa jaty mee n'ane'emy. 5 Wan ja nwindson'ajtim nagyø'øm mbudōkiyidi jōts xjaaknijawidit sa ja Dios xtsōjkyindi jōts nayide'en xjagyaptit ja jotmøk'ajtin ja tuda'aky'ajtin sam ja Cristo.

Paat'ajtiyip tu'ugyi nnadyamiyojxa'ant ja ndunkjōøjp

6 Mee migu'uktōjkti, ja nwindson'ajtim Jesucristo kōjxp øøts yam n'ane'emy jōts xmajtstu'uttit ja mmigu'uk pøn katunwandip uk pøn tkabadunwandip chinaa'yingōjxp ja ixpōjkin midi tō myiktukmadowdi, midi øø tō nnigajpxy. 7 Mnija'widipxi sa mjujky'attit sa mdsøønidit mdanidit jōts xpadu'undit nayide'en sa øø nduñ; ka'axi øø juuni ngatuñ ku øøts jam ndsøøni mā meets jam. 8 Uk ngagujuy øøts ja ndsapkaaky, jadi'iñi øøts ja nugo ngay, ka'ats yjade'eni, tump

øøts, jotigøøpy øøts xinaxy tsunaxy jøts jade'en nidu'ugin mgayik'adsepti. ⁹ Øy øøts idø'on ja xpaat'aty jøts meets xyakt ja pudøjkin, jøts øøts ja n'amido'ot, ka'apts øøts jade'en nduñ, tump øøts, pøjqp øøts, jøts jade'en myiktuk'ejxti sa xu'undit. ¹⁰ Ku øøts jam ndsinaay ku myikmøøtsinaadyi, yide'enxi øø nyajky ja tiy'ajtin: Pøni pøn katunwamp ka'ats kya'aty. ¹¹ Jade'en øø tø nyiktamimadya'aky jøts ku meets jam winaagin pøn jadi'iñi nugo tyiknajxtip, niti tkatundi. Ja'ayi tyuñ'ajttip sudso niti tkatu'undit, ne'egi ja myigu'uk tyikwinmaamya'atti. ¹² Yø'øbi jaa'yts øøts idø'on nni'ane'empy ja nwindson'ajtim Jesucristo kyutujkøjxpit jøts wan ttajotkujk'atti ja tyunk jøts jade'en tpaattit midi tyajujky'attip.

¹³ Migu'ukti, kidi juuni x'ixmatsti ja ødyu'unin. ¹⁴ Ku jam pøn tkamøjpikta'akwa'ant midi øø nnigajpxy ya'at nøkyjøtpy, øyim x'ejxtit pøn jade'en adøtsp jøts kidi xunk'atti, wan iiy wine'enin tsø'ødyunjawidi. ¹⁵ Kidi xmidsepøkti, jade'en x'ana'amdit sam pyaāt'aty; jaa'y ja myigu'uk t'ane'emy.

Ku ja Pablo y'ukajpxpoo'kxni

¹⁶ Jøts ja nwindson'ajtim tyakp ja øy'ajtin, ja' ejtp mgunuu'kxidip øy madsoo, øy tigati yjatuñi, ja nwindson'ajtim ni'ijtyi mjagyapidip.

¹⁷ Øts ngøjø'øm meets ya'at kajpxpoo'kxin ixyam ndanijayi. Jøts øts nxøøw nayide'en nbikta'aky sa øts ejtp nduñ ku øts ja nøky nguexy. Pablo. ¹⁸ Ja nwindson'ajtim Jesucristo niduki'iyi mmo'ojidip ja kunuu'kxin. Jade'en idø'on ja yjatt.

JA MYÏDU'UKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA TIMOTEO

Ku ja Pablo ojts tnijayi ja Timoteo

¹ Øts idø'øn Pablo'ajtp. Øts ja Jesucristo ngudanaapy sam øts tø xpikta'aky ja Dios Teety midi xyiknitsoojkimp jøts nayide'en ja nwindson'ajtim Jesucristo pøn njøp'ijxyindip jøts ja nitso'ok'ajtin xmø'øyindit. ² Mets Timoteo ya'at nøky ndanija'ayip. Mjagyajpnipxi mets ja janchja'win, jade'en'ampyts myik'u'nktijy myik'u'nkjawî. Ja Dios Teety mgunuu'kxip møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo. Ja' mmo'oip ja pya'ayo'owin, ja' mmo'oip ja yjotkujk'ajtin.

Ku yikni'ane'emy jøts kyayikupøkt ja ka'øy'ixpøjkin midi ka' tyiyi yjanchi

³ Tan meets jam Efeso kajpjotp sam tø nda'ane'emy ku øts jam wyinaty nnøjkxwa'añ jam Macedonia. Ana'am ja jaa'y midi jam winaagindi jøts kidi ja tnanky'ixpikyidi ja winmaa'n midi ka' tyiyi yjanchi ⁴ jøts nayide'en kidi nugo tyikmøjtøkidi ja kwenti ja madya'aky midi nisudso'ampy katiidyøjkip. Nugo amyøn tsaachyøn tnimadya'aky ja aptøjkti. Nugo adøm njakajpxy'ajtyindi sudso tpaaty, nisudso'ampyts kyatiidyøki. Niwine'en adøm ja xkabudøjka'andi jøts adøm nbaduujnin ja Dios yja' midi adøm ja tø xanipijkyim midi tø nyikmø'øyindi janchja'wingøjxp.

⁵ Jøts ja'agøjxp ya'at myikta'ane'emy jøts nixem niyam ja tsojkin xjagyaptit midi ja Dios yja'ajip, midi yiktump øy'ajtingøjxp øwyinmaa'ngyøjxp ku ja nadyamiyoxi ñaxy amuum janchja'wingøjxp. ⁶ Tøts yø winaagin tmajtstutnidi jøts nugo ñanktyuu'tigøyidi ku tpabøkti ja winmaa'n midi nisudso katiidyøjkip, nugo nadøki tnikyajpxy'atti. ⁷ Ja' chojktip jøts kyajpxwejp'i'attit sa ja Moisés kyutujk wya'añ, ni tkaja'gyukidits ja wyinmaa'n kø'øm sa jaty wya'andi, ni ja y'ixpøjkinbaat tkanijawidi midi nadyijyi ñigajpxtip amimøjnija'wibim tiy janch.

⁸ Nnija'windip adøm jøts ku ja'abi kutujk y'øyi ku jade'en tyunkpaaty sam tø yiktanibiktaagi. ⁹ Jøts yiknijawit nayide'en jøts ku nima ja kutujk kyayiktanibiktaagi ja øyjaay midi katundigøødyip; pø ja'axi ja kutujk wya'añ ku ja tø kyøjy jøts ja tyu'unt ma ja jaa'y pøn tum nay'adsep tja'widip, pøn kamadoodip. Jaa ja tyuñ ma ja ka'øyjaa'dyi, ma ja møjpøkyjaa'dyi; pøn tkawindsø'jkidip ja Dios, pøn tkawindsø'jkidip ja tsinaa'yin; pøn ja yikjaa'y'oo'k

tyunk'ajtpy, øy ja tyeety ja tyaak ja tyik'ookitit tyiktigø'odyit. Jats idø'øn ja kutujk tyunkpaaty jøts ja tpayø'øy ¹⁰ pøn namyøøt'ajtidip nugo, yam ja ka'ap y'amajtsk'atti; uk tmøøt'atti myiyaa'dyøjk myidø'øxyøjk; pøn jaa'myaa'tstip, pøn myigu'uk twin'øøndip, pøn ja Dios nugo tniwambajttip jøts ja myigu'uk twin'øøndi. Nayide'ents ja kutujk tpayø'øy pøn ja øy'ixpøjkin tkatsojpk, ¹¹ ja øy'ixpøjkin midi tnigajpxp ja øgyajpxy ja ømyadya'aky, ja Dios yja' midi yiknitsokp, midi øts yam tø nyiktanipiky.

Tyamøja'wip ja Pablo ja Dios ku ja pya'ayoyiyi

¹² Ndukmøja'wipts ndukunuu'kxyja'wipts øts ja nwindson'ajtim Jesucristo pøn ø tø xyikjotmøkt'a'aky jøts øts ya'at ndunkjøøjp ndu'unt. Tøxi øts ja x'ixy jøts ku øts ja nmi'øy'aty, xjats øts ja tø xpikta'aky jøts øts ja jade'en nmidu'unt. ¹³ Ja' øts idø'øn jade'en kø'øm xump, øy øts idø'øn ja y'ijty nja'axøøkmigajpxy, øy øts idø'øn ja y'ijty njabawidity jøts øts ja nmatswa'añ ngawindiy'ajtingøjxp jøts øts ja y'ijty nyik'amjaty nyiktsaachjaty. Møj ja Dios ku øts ja xpa'ayøøy, ka'ap øts ja wyinajty njanchjawinim, ni nganijawi øts pøni ti øts jade'en ndumpy. ¹⁴ Paty øts ja nwindson'ajtim møj ndukmøjawi ku øts ja xukjanchja'wiyi ja yja', jøts jade'en ja nmigu'uk ndsojkindit nminamyajyindit ku møøt n'ejtindit ja Cristo Jesús.

¹⁵ Tiy'ajtin yø' jøts niduki'iyi njanchja'wa'ant: ku ja nwindson'ajtim myiñ ya naxwiñ jøts ja tyiknitso'ok'ajty ja pøjkipitumbi jaa'y. Møj tundigøøbyi øts y'ijty, nika' pøn jade'en. ¹⁶ Jade'engøjxp øts ja Dios xpa'ayøøy jøts yik'ext yiknijawit sa ja Jesús møj ja tyuda'aky'ajtin tjagyepy ku øts ja xpojkpimee'kxy. Jade'en ø ndunjøpi sudso yikpaatt ja juiky'ajtin midi xemikøjxp ku ja yikpabiky yikjanchjawi. ¹⁷ Paty nayide'en nwindso'jka'ant, nmøja'wa'ant n'øyja'wa'ant ja Dios Teety midi nwindson'ajtyindip xemikøjxp, ni kya'øøky ni kyadigøy ja', ka'ap ja yik'ixy. Ja'ayi dø'øn tu'ugyi ejtp, pøn tnija'widyaapy. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

¹⁸ Mets u'nk Timoteo, mets ya'at ndanipijkpy jøts yikxon xpadu'undit ja Dios yja' samdam mmimadyajkidit ja Dios kyugajpxtyi. Mjanchjawip ja nwindson'ajtim amumjoojt jøts øy ja mwinmaa'ñ xyik'ett. ¹⁹ Jaa winaggin jade'en yjajttøø ku ka' tmøjpiktaktøø sam tjanijawidi, jade'ents ja yjanchja'win tø tyuu'tigøydi ²⁰ sam yjajttøø ja Himeneo jøts ja Alejandro. Tøxi øts ja kutujk nmø'øy ja Satanás jøts o sagasa ja y'ayo'on ja tpaajtidit jøts jade'en tja'gyukidit jøts ku ja Dios kyayikwindsøy.

2

Ku Pablo ttukmadøø ja Timoteo sudso tkugajpxa'akt o pøngapøn jaa'y

¹ Ixya meets jawyeen ndukmadøø jøts ndanipøkti jøts møk xukunuu'kxyjawidit ja Dios jøts x'amido'odit xpøktso'odit jøts tpudøkit ja naxwiil'ñit jaa'y. ² Kuwandaagidi ja windsøndøjk ja kudunktøjk jøts øy tsuj nyiknaxindit agujk jotkujk, jøts ja Dios jade'en ni'amuki xkunuu'kxindit ku amumjoojt nwindso'jka'ant nwinja'wa'ant. ³ Ku jade'en nbadu'unint jade'ents t'øyyajwi ttsujajwi ja Dios midi xyiknitso'ok'ajtimp, ⁴ Jabi jade'enxi ja ttsøky jøts niduki'iyi nnitso'ok'ajtindit jøts nnija'wa'andit ja tyiiby ja yjanchpi. ⁵ Tu'ugyi jaa ja Dios Teety, jøts nayi tu'ugyi ja' midi xyiknitso'ok'ajtim jam Dios wyindum: ja nwindson'ajtim Jesucristo, ja' pøn jaa'y'ajtin nayide'en myøøt'ajtpy. ⁶ Ojts ja nwindson'ajtim Jesucristo ñagyøyakyi jøts ja ojts xku'oo'ka'am adøm nbøkyøjxp jøts adøm nitso'ok'ajtin jade'en nbaajtyindi, xjats ja jade'en enkyi tø yiknijawinim ku ja xøøw ja jumøjt tø tpaatynim sa ja yjajty kyubejty. ⁷ Ja'agøjxp øts tø nyikpikta'aky kugajpxy'ajtpi ku'aaw'ajtpi jøts øts ja janchja'win jøts øts ja tiy'ajtin nduk'ixpøktit pøn ka'israelit jaa'dyi. Tiy janch øts idø'øn nwa'añ, ka' nugo ndabyaaty, pø ja Cristoxi øts amuum njanchja'wip.

⁸ Paty ø nwa'añ, jøts o ma pøn tja'myatstit ja Dios, ka'ap ja tsep, ka'ap ja aka y'øyi. Tu'ugyi amuum nbiktaajkin ja njanchja'win. ⁹ Jøts ja tø'øxyøjk, tuda'aky'ajtin øyjaay'ajtin yiktundip. Ka'ap ja ja'abi wet tpikta'aktit midi namyikaxi kaxø'kp midi ja myigu'uk nugo tyukta'amutskidip. Kidi namyikajxingøjxp ja wyaay tyik'øyiidi tyikpaadidi. ¹⁰ Jade'en ne'egi tpudøkidit ja myigu'uktøjk ku ja øy'ajtin tyiktu'undit sam ja'adi pøn ja Dios tø ñadyamiyøxyidi. ¹¹ Ku ja Dios yja' yikajpxwa'kxy, amøñi ja tø'øxyøjk tpatmado'odit, tuki'iyi ja yujy'ajtin tpikta'aktit. ¹² Ka'ap mibaat ja tø'øxyøjk tkajpxwa'kxit ja Dios yja'. Ka'ap ja yaa'dyøjk tyik'amutskit, ja' tsojkip jøts amøñi y'ettit. ¹³ Jabi jawyeenxi ja Dios tyikaxi'jky ja Adán jøtsnim ja Eva. ¹⁴ Jøts ja Adán ka'ap ja yikwin'i'i'ñ. Ja tø'øxyøjk ja' ne'egi yikwin'øø'n, jøts ku yikwin'i'i'ñ jade'ents ja pøky tpaajty. ¹⁵ Jade'en'ampy ja tø'øxyøjk ja nitso'ok'ajtin tpaatti ku ja u'nktaak'ajtin tyik'awa'andi, ku ja janchja'win tpadu'undit, ku tjagyaptit ja tsojkin jøts ja wa'ats'ajtin, jøts møøt ñadyabudøkiyidit ja ja'gyukin.

3

Sa yjaa'y'attit pøn ana'amp tsaptøjkjotp

¹ Janch tiy'ajtin yø': janch øy yø'øbi tunk pøn tniwindsøn'ajtwamp ja Dios yja'. ² Paty nayide'en øy tsuj yjaa'y'attit jøts ka' nugo o sa yiknøjmidit. Pøni jam ñidø'øxy, tu'ugyi ja tmøøt'att, ka'ap ja kawinaak. Tuda'aky yjaa'y'att, sam ja tyunk tmøøt'aty ja'ats pyadu'ump. Jøts twindsø'øgit twinjawit pøn nimejnip nija'jtíp jam tyøjkjotp; jøts øy tsuj nayide'en yik'ixpøkt; ³ ka'ap y'øyi jøts y'am'u'kyjaa'y'att jøts ka'ap tsep t'ixa'at. Ka'ap ja myigu'uk nugo twin'øønt jøts ja meen jade'en tpaatt. Ja' tsojkíp jøts ja pa'ayo'owin ttu'unt jøts ka'ap ja meen nugo pøkpaat tjawit. ⁴ Øy tsuj y'u'nkteety'att sam pyaat'aty jøts tuki'iyi t'ext yjønjojp, jøts ja y'u'nk øy tsuj wyindsø'øgiyit; ⁵ ku jade'en pøn tkatu'unt yjønjojp tyøjkjotp sam u'nkteety'ajtin, ¿sudsots ja t'ana'amt pøn ja Dios tjanchja'widip? ⁶ Ka' pyaat'aty ana'ambi tyøkit pøn tjembyabøjkíp ja Dios yja', ku ja nugo ñamyøjpikta'agit, jøts ku nayide'en yjatt sam ja miku' tø tyaja'adyi ja ayo'on. ⁷ Nayide'en chøkyi jøts ttunjøpit ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin jøts jade'en wyindsø'øgiyit pøn ja Dios yja' tkabaduujnipnim, jøts ka'ap ja jade'en pøky tyaja'adiyit jøts nayide'en ka'ap ja miku' nugo wyin'øøniyit.

Sa yjaa'y'attit ja møjaa'dyøjk pøn tundip tsaptøjkjotp pøn tpuðøjkíp ja ayoobi jaa'y

⁸ Nayide'en ja møjaa'dyøjk pøn tkumaadyip ja ayoobi jaa'y jøts tyuda'aky'att y'øyyaa'y'att jøts kø'øm ñawyindsø'øgiyit. Ka' ti ttu'undit, ka' ti tkajpxtit. Ka' myuktigø'ødyit jawyeen ja'adi, jøts ka'ap ja meen nugo pøkpaat tjawidit. ⁹ Øy tsøky wa'ats tnijawidit sa ja Dios yikjanchjawi midi y'ijty kayiknija'wip, jøts ja wyinmaa'ñ øy tsuj wa'ats tmøøt'attit. ¹⁰ Ja' tsojkíp jøts yik'ext yiknijawit pøni ka' ti tundigø'øyin tmøøt'atti, møjaa'y'attipts ja' jøts tkuma'adyit ja ayoobitøjk. ¹¹ Nayide'en ja ñidø'øxy tyuda'aky'ajtmidit y'øyyaa'y'ajtmidit. Ka' nugo yjemgajpxtit pyagajpxtit. Ja' tyu'undip midi tiy'ajtin. ¹² Ja møjaa'dyøjk tu'ugyi ja ñidø'øxy ja tmøøt'att, jøts øy t'ext ja y'u'nk y'una'jk jam yjønjojp tyøjkjotp. ¹³ Ja møjaa'dyøjk pøn øy tsuj tundip sa ja tø yiktanipøkti, jinaxy ja myøjtøkidi jinaxy ja yikwindsø'øgidi jøts ja nayide'en ka' tsep t'ukja'wiñidi tñigajpxtit sudso yikjanchjawi ja nwindson'ajtim Jesucristo.

Sa Dios ja wyinmaa'ñ tnanky'ijxyiyi midi y'ijty kayiknija'wipnim

¹⁴ Tsojk ø nnøjkxt jøts me n'ats'ext; ixyamts mets ya'at nøky ndanijayi. ¹⁵ Ku øts jotmøn nda'anigyojt, jøts xnijawit sa njaa'y'ajtindit møøt ja nmigu'uk pøn tø tjanchja'wiñidi ja Dios, pøn amuum ja'ajtniyidip ja Dios, ja yikjujky'ajtpi, pøn tñigubojktíp ja tyiibyí ja yjanchpi. ¹⁶ Janch tiy'ajtin yø',

møøt ja m'øyjaa'y'ajtin, møøt ja mba'ayo'owin, møøt ja mjanchja'win. ¹³ Ku øts jam udyaa'agyi nja'att, kajpx ja nøky jam mā mnamyukyidi sa ja Dios kyajpxy wya'añ. Yikxon xukwinjawit ja migu'uktøjk jøts ja yjotmøkta'aktit, yikxon waani xyik'ixpøkt. ¹⁴ Yiktuñ ja møk'ajtin ja wijy'ajtin midi ja Dios tømøø'øyi, Dios waan ku ja møjaa'dyøjk øjts mgønixaaji.

¹⁵ Tu'ugyi xu'unt yø'øbi winmaa'ñ jøts jade'en t'ejxtit tnijawidit sa tøm xyikmiweni xyikaja'aji ja mja'gyukin jøts ja mjanchja'win. ¹⁶ Øyim mnay'ejx'ettit kø'øm midi mwinmaa'ñ'ajtpy, midi mduk'ixpijkpy, midi mduknija'wip ja migu'uktøjk, tu'ugyi xyik'ett midi mdumpy. Ku jade'en xu'unt mbaatpts ja øy'ajtin jade'en, nayide'en ja'adi pøn tmadoodip ja ixpøjkin.

5

Sa ja Timoteo møøt y'ett pøn ja Dios tjanchja'widip

¹ Ka' xwindso'ot, ka'ap o sa xnøjmit ja møjaa'dyøjk; ne'egi tuda'aky xkajpxwejt sam ja mdeedyin; nayide'en ja una'jktøjk øy tsuj xjawit sam ja mgø'ømigugin. ² Nayide'en ja møjaa'dyø'øxy xwinjawit xwindsø'øgit sam ja mdaagin, jøts nayide'en ja kiixyuna'jkti sam ja mgø'øm'uchin, jade'en ja mduda'aky'ajtin xyiktu'unt.

³ Pudøki ja ku'økytø'øxy pøn ti kadyimy'ejtxip. ⁴ Pøni jamts ja ku'økytø'øxy møøt y'u'nk y'una'jk møøt y'ap y'ok, jade'en ja una'jk pyaat'atyidi jøts ja tpudøkidit ja tyeety tyaak jøts ja tyikwimbejtniyidit ku ja tøm y'ijxyidi, yø' Dios y'øyja'wip, jade'en Dios ttsøky. ⁵ Ja ku'økytø'øxy pøn nadyu'uk tøm tyañ, pøn nipøn ka'ejtp, ejtpts ja Dios ja t'ajot'aty jøts ja pyudøkiyt, ka'ap ja Dios ja tjaa'dyigøy jøpy ux. ⁶ Jamts nayide'en ja ku'økytø'øxy pøn ja Dios tka'ajot'ajtp. Tyumpy ja' pøni ti ja tyunwampy, øøky ja ñabyiktaajkniyi. ⁷ Tukmadow yikxon, wan tnijawi jøts ka' pøn øy sa ñøø'mxiyt. ⁸ Jamts winaagin tkajotmay'aty ja myigu'uktøjk, abiky tpikta'aky ja yjøøn ja tyøjk jøts ja t'ixmajtsni ja Dios'ajot'ajtk. Tyimwyenkts ja ne'egi pyidsimy, ka'ap jade'en pøn ja janchja'win tkajagyaajptinim.

⁹ Yø ku'økytø'øxy yiklisti'atp midi tugi'pxy jumøjt pøni tøts ja tu'ugyi ñiyaa'y tøm t'atsmøøt'aty, paat'ajtiyip ja mibaat yikpudøkit. ¹⁰ Mibaat ja yikpudøkit ja'agøjpx ku tøm y'øyjaa'y'aty, pøni tøm y'u'nk y'una'jk yikxon tyikyeeke tyiktsø'øky, pøni tøm øy tsuj t'adsøy ja jaa'y pøn tøjka'yø'ødyip, pøni tøm yikxon twinjawi twindsø'øgi ja myigu'uk pøn tøm tkupøjknidi ja Dios, pøni tøm tpudøki pøn amjajtip tsaachajtip, uk pøni tøm ttuñ jadu'uk øy ti may'ajt øy ti pudøjkin.

¹¹ Ka' mibaat yikjaabyatt ja ku'økytø'øxy pøn una'jknim; ja'agøjpx ku jotmøn y'amajtskit, jade'en'ampyts ja Cristo

yja' ka'pxy tka'ukpadu'uniiyt, ¹² jøts yikpøky'ixy ku tø tmajtstutni ja' midi tø t'ukpadøki. ¹³ Jats ja' pøn nugo ttunk'ajtp ja tøk'ayø'øky, ja nuux'ajtin ja pagajpxk nugo jade'en myiwiidijtpy, jøts nugo ttatøki midi jagapaat'ajtiyip. ¹⁴ Paty y'øyi jøts y'amajtskit pøn ku'øktyø'øxy una'jknim, jøts ja y'u'nk t'ext tjagyapt sam pyaat'atyj ønjøtpy tøjkjøtpy n'ejxint njagyajpint, jøts ka' nugo ja jaa'y pyagajpxiyit. ¹⁵ Jamts winaaagin pøn ja Dios yja' tø tmajtstuujti, ja miku' yja' tø tpanøjkxiyi. ¹⁶ Pøni pøn ja Dios yja' tø tkupøjkidi jøts pøni jam ja myigu'uk ku'øktyø'øxy, mibaat ja kø'øm tpudøkidit pøni ti ja ka'ejtxip, jøts ja ka' pyudøkiyidit ja møjaa'dyøjk midi tundip jap tsaptøjkjøtpy. Jade'en'ampyts nayide'en yikpudøkit ja ku'øktyø'øxy pøn ja myigu'uktøj kadyimy'eittip.

¹⁷ Ja mɔjaa'dyɔjk midi tɔigutujk'ajtip ja janchja'wibidi jɔts nwindsɔ'jka'ant nwinja'wa'ant. Jamts ja' midi xuk'ejximp xuk'ixpɔjkimp ja Dios kyajpxy, ne'egits ja mɔj nwindsɔ'jka'ant jɔts ja nbudɔjka'ant. ¹⁸ Jabi jade'enxi jap jaabyety y'ity: "Kidi ja mdsakaa ajeñ xyik'okti ku ja xyiktunwa'andit." Jɔts nayide'en: "Ku jaa'y nyiktu'unint kuwani myijuu'ñ ja ttsɔky." Jade'en ja nɔky wya'añ midi ɪxa tɔ xɔɪjawidi.

¹⁹ Ka' xmøjpikta'akt ku yikni øønit ja møjaa'dyøjk pøni ka'ap ja a'ejxnaxpi te majtskin uk tigøøgin. ²⁰ Pøni tundigø'y'adøstip ja møjaa'dyøjk, mibaats ja jam yiktamigajpxt ma ñamyukyidi ja janchja'wibidi jøts jade'en tjøptsø'ogidit tjøpjawidit ku tyundigøydi. ²¹ Ku ya'at jade'en ndanipiky wa'ats Dios Teety tmadøy, wa'ats ja nwindson'ajtim Jesucristo tmadøy møøt ja ankilistøjkti, jøts øy yikxon idø'on xpadu'unt yø ana'amin, ka' pøn nugo xukta'oo'kpatt. Pøni pøn tundigøødyip tuknax ja xpayø'ty. ²² Ka' nugo ajawi xpikta'aktit ja møjaa'dyøjk midi tnigutujk'atp ja janchja'wibidi, jawyeen yik'ext yiknijawit pøni sa yjaa'y'aty, kuts kya'øyjaa'y'aty jøts ja pyøky ttapaatt ja janchja'wibidi, øyim mnay'ejx'etit jøts ja pøky mgapaadit.

²³ Kidi nugo tsuxknøø xumi'uuky, pø pøjk'ejtpxi xijy mjoajt, vino m'uukp waani.

²⁴ Pøn tundigøødyip midi yiknija'wip wa'ats, ja'ats yik-payø'øpy, midi'its kayiknija'wip jaanims ja yiknijawit ku ja payø'øyin xøøw y'ett. ²⁵ Nayide'en ku ja øybi ndu'unint; øy ja jatyi yjagayiknijawi, kuwani yiknijawi udy'a'agyi. Ka'ap ja jadi'iñi tyañ.

6

¹ Yø tumbitøjk øy tuda'aky yjaa'y'attit jøts twindsø'øgidit yikxon ja wyindsøndi, jøts ka' nugo ja Dios yikpagajpxt, jøts navide'en ka' nugo nyiktabagajpxint ja n'ixpøjkin.

² Nayide'ents ja tumbitøjk pøni jam ja wyindsøn midi

nayide'en tpadump ja Dios yja', ne'egi møjts ja twindsø'øgidit, pø pyadumpxi nayide'en. Jade'ents ja ne'egi tpudøkidit sam ja tsojkin tjagyapti. Me Timoteo, tukmadow kajpxwa'kx yø'øbi ana'amin midi nnigajpxpy.

Sa ja Dios yja' nbaduujna'ant jøts agujk jotkujk n'ejtint

³ Pøni jam pøn tkajpxwa'kxy ja wenk ixpøjkin midi ka' tminabyaadyi ja nwindson'ajtim Jesucristo yja', midi tkawindsø'jkip ja Dios, ⁴ nugo ja ñamyikexyi, ka'ap ja tnijawi pøni ti kyajpxpy. Nugo tyikjø'øpy ja winmaa'ñ ja ixpøjkin; jøts jade'en nugo ja tsep tyiknaxkida'aky ku nixem niyam ja ñanky'amutskiwy'añidi. ⁵ Nugo ja y'awa'an'ajtk tyiktunidi ku tka'uknija'wiñidi ja tyiiby. Nugo win'øø'ningøjxp nadyijyi ja Dios yja' ttuujnidi. Jade'en ja wyinmaydi jøts jade'en tijy ja kumeeñ'ajtin yikpaatt. Mets Timoteo, majtstu'ut yø' pøni pøn jade'en jaa'y'ajttip, kidi xminamyayi. ⁶ Jade'en'ampy adøm ja jotkujk'ajtin nmøøt'ajtyim ku ja Dios yja' nbaduujña'am øy meen o ti ngamøøt'ajtyim. ⁷ Ka' ti pøn tmimiñ ku ngaxi'jkyimp ya naxwiñ, nayide'ents ku nwindigøø'ña'ant, ka'ats ti n'uk'ejxna'ant; ⁸ pøni nbaajtyimp ja ngaajyk ja n'uujkik jøts ja nwet ja nnaamy, ndajotkujk'ajtimpts idø'on ja'. ⁹ Jamts pøn ja kumeeñ'ajtin ttsojqp. Tyumpy, o ti ttu'unt, jøts ja jade'en o sa nugo tpaatt ja meen, køømts ja jade'en ñanktyuut'igøyidi, ka' tja'gyukidi pøni ti tyundip. Køøm ayo'on ja jade'en ñanktyukpaadyidi, jade'ents ja nugo ñankwyindigøyidi. ¹⁰ Ne'egi nugo xyiktundigøø'yint xyikajpxigøø'yint ku ja kumeeñ'ajtin ndsojkin; jamts pøn winaa'in nugo tsojk'anaxy jøts ja pabøjkin ja janchja'win tka'ukpaduni, jøts ja jade'en ja ayo'on ñadyukpaadiyt.

Sa ja Timoteo yikxon tnigubajk'att ja janchja'win

¹¹ Mets Timoteo, kidi me nayide'en m'adøtsmi, pø Diosxi mets ja yja' mbaduujnip. Yikyø'øy mets ja mdsinaa'yin øy tsuj, ja m'ajot'ajtin jøts ja mjanchja'win. Jøts xminamyayit øy pøn ja mmigu'uktøjk, jøts ja tuda'aky'ajtin yujy'ajtin xyiktu'unt. ¹² Nitani møk yø janchja'win; kidi xmajtstu'uty midi ja Dios tø mdamidsøkyiyi midi xemikøjxp ejtp, jabi øy tsujxi tø xukmadøy ja mayjaa'y sa ja janchja'win xjagyepy. ¹³ Ja Dios Teety midi xyikjujky'ajtindip, ñija'wipts ja', sam ixyam n'ane'emy, nayide'ents ja nwindson'ajtim Jesucristo ttukmadøoy ja tiy'ajtin ja Poncio Pilato. ¹⁴ Paty yikxon xpadu'unt jade'en, midi tø myiktanipiky, ka' xyiktigatst, jøts ka' pøn mbøky'ejxiyt. Jade'en xu'unt kunim ja nwindson'ajtim Jesucristo mye'ent. ¹⁵ Ku tpaatt ja xøøw ja jumøjt, jøts ja Dios Teety ja tkaxt ja nwindson'ajtim ya naxwiñ. Tu'ugyi Dios Teety myøji midi ja øy'ajtin ja xondaajkin tmøøt'ajtp. Møk

ja kutujk tjagyepy, ka' pøn windsøndøjk jade'en. ¹⁶ Yø' tu'uk møj, ka' y'øøky, xemikøjxp ja y'ity. Jaj agujkpy chøøni ma ka' pøn mibaat pyaadyi y'ijxyi. iYikwindsø'jkip yikwinja'wip ku ja myøk'ajtin tmøøt'aty xemikøjxp! Jade'en idø'øn ja y'ejxi.

¹⁷ Ana'am pøn kumeeñ'ajtp ya naxwiiñ jøts ka'ap nugo ñadyamikaxiyit. Ka'ap yø kumeeñ'ajtin nugo ñadya'agajpxiyit, ka'ap yø y'ity. Ne'egi øy ku Dios t'ajot'attit amumjoojt, pø ja'axi ejtp xemikøjxp jøts tuki'iyi xmø'øyim ja øy'ajtin ja jotkujk'ajtin. ¹⁸ Nøjmi ja kumeeñ jaa'y jøts yikxon yjaa'y'attit, jøts tpa'ayo'odit ja myigu'uktøjk pøn ti ka'ejtxip. ¹⁹ Ku jade'en tpadu'undit jøts ja øy'ajtin jade'en tpaattit, jøts tmøøt'ettit ja Dios xemikøjxp.

Midi ja Timoteo jaakyiktanipøjxp

²⁰ Mets Timoteo, møjpkta'ak midi tø myiktanipiky. Kidi xmøjpkta'aky ja ka'øy ayuujk midi ja Dios yja' tkaminabyaajtip, midi ñadyijyi yiktejp ku ja tyiy'ajtin. ²¹ Tø winaagin tyuu'tigøydi pøn yø jade'emb i winmaa'ñ tpadump. Jade'en ja yjanchja'win tka'ukpadunidi.

Dios mgunuu'kxip, mets Timoteo. Jatp idø'øn jade'en.

JA MYĪMAJTSKPI NØKY MIDI JA PABLO TYANĠGAJX JA TIMOTEO

Ku ja Pablo ojts tnijayi ja Timoteo

¹ Pablo øts, jøts øts ja nwindson'ajtim Jesucristo ngu-danaapy, øts xkajxp ja Dios Teety sam øts ja tø xamidsøky jøts øts ja yja' ndukmado'ot ja naxwii'ñit jaa'y sa nbaajtint ja øy'ajtin xemikøjxp ku ja Jesucristo møøt n'ejtint. ² Mets Timoteo ya'at nøky ndanija'ayip. Mjagyajnpixi mets ja janchja'win, jade'en'ampyts myik'u'ntijy myik'u'nkjawi. Ja Dios Teety mgunuu'kxip møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo. Ja' mmo'ojip ja pya'ayo'owin, ja' mmo'ojip ja yjotkujk'ajtin.

Sa ja Timoteo tyiknigaxø'økt ja Cristo ja yja'

³ Ndamøja'wip øts ja Dios ku me nni'amidoo'wi y'ity jøpy ux. Ja' øts idø'on ja yja' nbadumpy samdam ja t'øyjawi sam nayide'en ja møjaa'dyøjk y'ijty ttundi. ⁴ Nja'myejchp øts sa myaajxy ku nnawya'kxyim. Wamp øts o me ma njanch'ejxpæatt jøts njotkujk'att. ⁵ Nja'myejchp øts nayide'en sam ja Dios Teety xjanchjawi. Jabi jawyeenxi ja mdigamøj jøts ja mdaak nayide'en tyiktundøø ja yjanchja'win.

⁶ Paty mets ixyam ndukja'myech jøts øy tsuj xyikmiwenit ja mdunkjøjp midi ja Dios tø mdanipiky ku mets ojts ngønixajy. ⁷ Ka'ap ja Dios Espiritu Santo tø tpikta'aky jøts øy ti ngudsø'jka'ant. Nayi Espiritu Santo ja myøk'ajtin xmø'øymp jøts amumjoojt ndu'unint jøts ja tsojkin jøts ja øyja'gyukin nmøøt'ajtint. ⁸ Ka' ti xtsø'ødyunjawit sam ja Dios yja' xkajpxwa'kxi, jøts ni øts xkatsø'ødyunjawit ku øts nay ja' nyiktagudsumi. Kupøk o myikjemduñ myikteduñ myikjemnøjmi myiktenøjmi ku tka'øyjawidi ja Dios kyajpxy midi xyiknitso'ok'ajtimp. Jade'en xmidanit sam ja Dios ja myøk'ajtin tyaky. ⁹ Jade'en ja Dios ttsøky jøts ja xyiknitso'ok'ajtint jøts nayide'en amumjoojt nnadyamiyojxint. Kidi ja'agøjxpip adøm ja xtsøjkyim ku adøm n'øyjaa'y'ajtyim nga'øyjaa'y'ajtyim. Ma windiixyip adøm ja Dios jade'en xamidsøjkyim, ka'anim wyinaty ja naxwii'ñit cho'onda'aky. Ja nwindson'ajtim Jesús køjxp adøm ja nitso'ok'ajtin nbaajtint ku møøt n'ejtint. ¹⁰ Tø ja Dios Teety tnankyja'ijxyi sa ja pa'ayo'owin tjagyepy adømgøjxp ku ja nwindson'ajtim Jesucristo xaniguejxyim. Sa ja y'ø'jky jøts yjujkpyiky, nayide'ents adøm nbaajtint sam ja tø tnajstuni. Jade'ents Cristo køjxp ja o'jkin xka'ukmimajadaajkna'ant jøts

xemikøjx ja jujky'ajtin nbaajtint ku ja y'ayuujk tñitanaay sam ja wyinaty tō ttanibiktaagi.

¹¹ Dios ø tō xpikta'aky jōts øts ya'at ja kyajpxy ja y'ayuujk ngajpxwa'kxit jōts øts yø ngudanit, jōts ø nduk'ixpøkt pøn ka'israelit jaa'dyi. ¹² Paty øts ixyam øy ti ngu'ayo'ombaadi. Ka'ap ø ti ndsø'ødyunjawī, pø Diosxi øts ja yja' nbaduujnip. Wampsts øts jōts øts ja Dios xpøkjø'knit kunim ja tiidyu'unin xøøw mye'ent.

¹³ Mets Timoteo, sam ø tō nnajtstuni, tu'ugyi ja øy ixpøjkin jade'en xyikyø'øty, ja Dios yja'. Jade'ents ja Dios xjanchjawit jōts ja mmigu'uktøjx xpa'ayo'ot xminamyayit nayide'en sam ja nwindson'ajtim Jesucristo xamidsøjkyim ku mōøt n'ijtyim. ¹⁴ Ja Espíritu Santo midi adøm nmōøt'ajtyindip, ja' pyudøjkingøjx xpadun'ett ja Dios yja' midi tō mdanipikyiyi.

¹⁵ Tøxi me xnijawī sam øts ja Asiit jaa'y xmajstuttøø, ja Figelo mōøt ja Hermógenes paat. ¹⁶ Diosts ja kunuu'kxiyip ja Onesíforo mōøt ja myigu'uktøjkti ku øts ja kawinaak ojk xnimiñ jōts ø xpudøki. Ka'ap ja tsø'ødyu'unin tjagyepy øy ø njatsumy'ity. ¹⁷ Ne'egi øts ja x'ixaay ya Roma ku øts ja ma xka'ijxy kunim øts ja xpaajty. ¹⁸ Wan ja Dios ja pya'ayo'ajtin tmø'øy ku ja tiidyu'unin xøøw tpaatt. Wa'atsxi me xnijawī sa ojts xpudøjka'am jam Efeso kajpjotp.

2

Sa Timoteo møk tmidanit ja ayo'on Jesucristo køjx

¹ Mets u'nk Timoteo, jotmøkpøk, yiktun ja møk'ajtin midi ja nwindson'ajtim Jesús yajkpy. ² Ja ixpøjkin midi m'ijxpy midi mnija'wip sam øts ja mayjaa'y nyik'ixpiky, ja'ats nayide'en mdanipøk pøn øy tsuj jaa'y'ajtp, midi øy tsuj yik'ixpøjx nayide'en.

³ Møk xmidanit ja ayo'on midi mbatpy ku ja nwindson'ajtim Jesucristo yja' xpaduujni. Møk nabyikta'agi jade'en sam pøn yikexy tseptumbi. ⁴ Ka'axi mibaat ja tseptumbi pyaat'atyī jōts nugo ajawī o ti ttatøkit. Tu'ugyi ja yja' tyikyø'ødyit sa ja wyindsøn ja y'ane'emyidi. ⁵ Nayide'en ja kuyajtpi, tu'ugyi ja yja' ja ttu'undit sa ja tō yik'ana'amdi, winets ja tpøktit ja ñiguyaty. ⁶ Nayide'ents ja kamdumbi nayja' paat'ajtiyip kø'øm tpøkjø'økt ja pyikta'aky. ⁷ Pawinmaajyik øts yø n'ayuujk, nayi nwindson'ajtimts mbudøkiyip jōts xja'gyukit.

⁸ Ja'myats ja nwindson'ajtim Jesucristo sa ojts yjujkpyiky jap oo'kpi jutjotpy midi ja rey David y'ap'ajtpy. Yø' øts ja yja' ngajpxwa'kxiyip sa ja øy'ajtin xukpaajtint. ⁹ Yø' kajpxwa'kxingøjx øts øy nyikmi'ekyi, møkts øts yø nwindani, jade'ents ø nyik'ixy ejxim tu'uk ja møj tundigøøbya'an; øy øts njayiktsumy ka'ap ja Dios kyajpxy jaayi tyañ. ¹⁰ Ja'agøjx

øts yø ayo'on møk nwindani jøts ñitso'ok'attit pøn ja Dios tø wyi'ijxyi jøts tpaattit ja øy'ajtin midi xemikøjxp xmø'øymp ja nwindson'ajtim Jesús.

¹¹ Janch tiy'ajtin yø':

Ku ja Cristo møøt nayide'en n'ø'jkyim, nayide'ents ja møøt njujky'ajtint;

¹² pøni ngu'ayo'ombaajta'am ja yja', xmø'øympts ja' ja y'øy'ajtin ma ttanitan ja yjaay.

Pøni ka' ja ngupijkyim, nayide'ents ja xkagupøjkint.

¹³ Pøni ngamøk'ajtingøjxp adøm ja njanchja'win kyama-jadaajkyim, jade'eñim ja Dios tyikyø'øy ja yujy'ajtin jøts ja pudøjkin ja xmø'øyim,

ka'ap ja Dios mibaat ñay'ixmajtsiyit kø'øm, paty ja xkaja'dyigø'øyim.

Yikyø'øpy jade'en ja Timoteo sa tø yiktanipiky

¹⁴ Mets Timoteo, tukja'myats pøn jaty ja Dios yja' tjanchja'widip jøts kidi nugo kyajpxjimbetti kyajpx'adøjti, kidi nugo tkajpxyøndi midi ka' tyuñ; ñanktyuu'tigøjyidip yø jade'en. ¹⁵ Amumjoojt nabyikta'agi sa ja Dios yja' xpaduujnit jøts øy tsuj yø mdunk pyidsø'ømt Dios wyingujkp. Ka' ti nugo xtsø'ødyunjawit ku ja tiy janch xkajpxwa'kxi ja Dios tyiy'ajtin. ¹⁶ Kidi xpabiky yø'øbi ayuujk pøn jam nugo o sa kajpxtip. Pøn jade'en ttundip, ja kya'øyjaay'ajtin idø'øn ja yikmiwenidip. ¹⁷ Pøn jade'en nugo kajpxtip, jade'ents ja kya'øy'ixpøjkin ja myøjidi myayidi jøts ja windigø'øyin nugo tyiknaxkida'akti. Jade'en y'adø'øtsti ja Himeneo jøts ja Fileto, ¹⁸ ku kø'øm tø ñanktyuu'tigøyidi jøts ja wya'andi ku ka' y'uk'ejtnit ja jujkpyøjkin ku ja o'jkin nbaajtint ya naxwiñ. Jade'ents ja myigu'uk winaagin tø ttukmajtstu'utti ja yjanchja'win. ¹⁹ Ka'ap mibaat pøn tyiktigatst ja Dios wyinmaa'ñ, jabi yide'enxi jaabyety y'ity: "Wa'ats ja Dios Teety ja t'ixy tnijawi pøn padu'unxip ja yja'"; jøts nayide'en wya'añ: "Wan tmajtstutnidi ja ka'øyi, pøn ja Cristo yja'ajtpy."

²⁰ Jade'en n'ukpiktaajkint ku jaa'y xnime'enint xnija'jtint njøn jotp ndøjkjotp, jøts nduktajøø'kxa'ant ja' midi øy midi tsuj midi tsobatp; jøts ja' midi ka' chobaaty, ja'ats o pøn tyiktu'ump. ²¹ Nayide'ents idø'øn adømdi, ku øy tsuj nnay'ejx'ejtindit jøts nja' nayide'en chobaajtint Dios wyingujkp; jade'en'ampyts idø'øn ja xyiktu'unint jøts nmigu'uktøjk nbudøjka'ant.

²² Majtstu'ut yø una'jk winmaa'ñ midi ka' tyuñ. Tu'ugyi xyikyø'øty ja tiy'ajtin jøts ja mjanchja'win, jøts xminamyayit ja mmigu'uktøjk øy tsuj pøn tu'ugyi t'ajot'ajtp ja Dios. ²³ Nnimaapyts mets jøts ka' xpadøkit yø'øbi ayuujk midi katump. Mnija'wip ku jade'en ja tsep nugo yikpaaty. ²⁴ Pøn

tpaduujnip ja Dios yja' ka'ap ja nugo ajawi o ti ttatokit ma ja tsep, ma jaa'y o ti ttundi. Ja' ja tyu'ump oy'ajtin tuda'aky'ajtin oy pøn møøt. Ja y'ixpøjkin ja tyuk'exp tyuknijawip sam ja tuda'aky'ajtin nayide'en tmøøt'att. ²⁵ Jade'ents ja oy tsuj tkajpxuda'akt pøn ja wenk winmaa'n tmøøt'ajttip midi ka' tyiyi, wan ja Dios pyudøkiyi jøts tyigatstit ja wyinmaa'n jøts tpadu'undit ja tyiiby yjanchpi. ²⁶ Wan tmajtstu'utti ja miku' yja' ku ja nugo tø wyin'iiñidi jøts ja nugo tø tyuktuñi pøni sa ja ttsøky.

3

Sa jaa'y wyinaty ku ja tiidyu'unin xøøw tpaatwani

¹ Me Timoteo, nayide'en xnijawit ku wyingoni ja xøøw ja jumøjt jøts nwindson'ajtim mye'ent, janch tsep ja xøøw ja jumøjt ñaxt. ² Oy sa pøn y'adø'øtstit. Kyø'øm winmaa'n ja nugo yikmøjtøkiwya'andip, meen ja nugo may choktip, namyikaxi winmaa'n ja nugo yiktu'undip. Tpattit tnaxtit ja Dios, ka'ap ja tyetty ja tyaak twindsø'øgidit, niti ja tkamøj'ejxtit tkamøjawidit jøts ni tkawindsø'øgidit ja Dios yja'. ³ Ka'ap ja ti tsojkin, ka'ap ja ti oy'ajtin tmøøt'attit. Pagajpxk ja' yø tyunk'attip, ka'ap ja maa'kxujkin tjagyaptit, tyunwandip o ti ttunwa'andit, nugo oy pøn tmidsep'atwa'andi oy wyinaty pøn tuda'akyjaa'y'aty. ⁴ Kyøyakp ja kyø'øm migu'uk, adø'øtsp o sa y'adø'øtst. Kyø'øm ja' y'ixa'ap, ka'ap ja Dios yja' ne'egi t'ixaajyt. ⁵ Ejxingøjxp nadyijyi ja Dios yja' tpaduujnidit pø sa ja y'am yjotp, ka'ap ja tmøjpiktaajkit ja ñitso'ok'ajtin.

Me Timoteo, ka'ap yø jade'emb i jaa'y xunk'att. ⁶ Adøtstip o sa y'adø'øtsti, tøj k tøjkidip jøts ja tø'øxyøjk twin'øøndit pøn ñadyu'uk'ejxtip pøn y'amutsk'ejxtip. Nayide'ents ja tø'øxyøjk, jaa'y'ajtp ja' o sa yjaa'y'aty. Kyupijkpy ja nugo, ⁷ ixpøjkin ja jade'en tijy yikmøøpy, nisudso'ampyts ja jade'en tkaja'gyuki ja Dios tyiy'ajtin. ⁸ Nayide'en sam ja Moisés y'ijty kyayikpaduñ ja yja' sa ja yjawa'añ ku ja kyamibøjkøø ja ximaabyi Janes møøt ja Jambres, nayide'ents yø jade'emb i jaa'y tkamibøjkmidi ja Dios yja'. Tum wenk ja wyinmaa'n yikyø'ødyi, ka'ap ja Dios jade'en kyupikyidi. ⁹ Ka' nugo ajawi myajada'aktit ja yja', kuwani yiknijawi ku ja myo'tpi winmaa'n nugo tyikmøjtøkiwya'andi. Nayide'ents yjajtmidøø ja namajtskpi midi twindsoow ja møjaa'y Moisés.

Midi ja Pablo yjaak'uktanipøknip ja Timoteo

¹⁰ Mets Timoteo, oy tsuj mets ja n'ixpøjkin xyikyø'øyi. Nayide'en mjaa'y'aty sam ø njaa'y'atyn, tu'ugyi ja mwinmaa'n xyikyø'øy, ja oy'ajtin tuda'aky'ajtin jøts ja janchja'win. Nayide'en mjayt ¹¹ sam njajty sam ngubejtyin. Mnija'wip pøni sa njajty jam kajpjotp midi yiktejp Antioquia

jøts nayide'en jam Iconio møøt ja Listra ku øts ja Dios yja' ngajpxwa'kxi. Jamts øts ja jaa'y xjemduñ xeduñ, jøts øts nwindson'ajtim nja'myejch xjats ø møj xpudøjkiyiñ. ¹² Janch tiy'ajtin yø', yikjemdu'undip yiktedu'undip pøn ja Cristo yja' nadyamiyoxwajniyip; ¹³ jøts ja' pøn ja myigu'uk nugo twin'øø'ndip kø'øm ja ñanktyuu'tigøyidi, nisudso'ampy ja kya'øyidi ja yja'adi ku nugo jade'en ñawyin'iiñidi ja xem ja yam.

¹⁴ Mets Timoteo, tu'ugyi mets yø mja' jade'en xyikyø'øty sam tø x'ixpiky sa tø xnijawi. Mnija'wipxi pøn mduk'ejxi pøn mduk'ixpøjki, ¹⁵ ku yø mutskyi xnija'wiyiiñ yø Dios kyajpxy, midi xyikujajtaajkimp, midi xyiknitso'ok'ajtimp ku njanchja'wa'ant ja nwindson'ajtim Jesucristo. ¹⁶ Tu'ugyi ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk jade'en y'ity, sa ja tø yikwinmaa'nmyø'ø y pøn tø tjaadyañ. Nay yø' xuknija'wamp ja tyiiby ja yjanchpi. Ku ndundigø'ø yint ngajpxigø'ø yint nay yø'øts xuknija'wimp ku yø pyøkyi. Xmø'øyimpts yø' ja ixpøjkin sa ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin njagyajpint, ¹⁷ jade'en'ampyts ja Dios yja' ka'pxy nniija'wa'ant jøts jade'en ndu'unint tum ja øybi tum ja tsujpi.

4

¹ Mets ixyam ndanipijky Dios Teety wyinguikp jøts nayide'en nwindson'ajtim Jesucristo wyinguikp midi nanky'ejxiyip ja møj windsøn'ajtin pøn tiidyu'ump ja juikpyi jøts ja øøkyi, ² jøts xkajpxwa'kxiyit ja yja'; tu'ugyi jade'en pojyi'iky xpadu'unt wan pøn mgupiky mgagupiky. Ana'am pøn tundigøøpy pøn kajpxigøøpy jøts xukja'gyukit. Jade'ents tuda'aky xuk'ext xuknijawit ja ixpøjkin. ³ Pyaatp ja xøøw ja jumøjt ku ja jaa'y tkawa'andit yø'øbi ixpøjkin; pyikta'aktip ja' kyø'øm yik'ixpøjkpidi pøni sa ja ttsoktit pøni sa ja tmdowa'andit. ⁴ Yø tyiiby yjanchpi ka'ap yø ttsoktit, ja' yø ne'egi choktip ja kwenti ja madya'aky midi kayikja'gyukip. ⁵ Me Timoteo, tu'ugyi møk xyik'ett yø mwinmaa'ñ, møk nabyikta'agi øy ja ayo'on yja'ity, nadyamiyoxi amumjoojt ja kajpxwa'kxin sa ja nitso'ok'ajtin nbaajaint, tu'ugyi jade'en xyikyø'øty yø mdunk.

⁶ Jøts øts, tøts øts jade'en nadyamiyøxyi ja Dios yja', jøts øts yjawi tsojk ja o'jkin nbaatt. ⁷ Møk ø tø nwindani ja Dios yja' jøts øts jade'en nyikjøpkøjxni ja ndunk ja nwinmaa'ñ. Tø øts ja njanchja'win jade'en nmi'ity. ⁸ Ja øy'ajtin øts xjøp'ejxp jøts øts ja nbaatt, ja'agøjxp ku øts ja Dios tø xkupiky. Jaanimts øts ja nyikmo'ot ku ja tiidyu'unin ka'pxy xukpaajaint. Ni kidi øtsip ja nadyu'uk yikmo'op, niduki'iyi ja tpaattit pøn tjøp'ejx'ajttip jøts ja nwindson'ajtim mye'ent.

Ku ja Pablo ttukmadøy ja Timoteo sa tyu'unt

⁹Tun wan ja may'ajt jøts tsojk mme'ent jøts ø x'ext; ¹⁰pø tøxi øts ja Demas xmajtstu'uty, kyø'øm winmaa'ñ ja yiktunwampy, jøts tø ñijkxy jam Tesalónikit kajpjotp. Jam øts ja Cresente tø nguexy Galaciit y'etjotp, jøts ja Tito tø ñijkxy jam Dalmacia y'etjotp. ¹¹Ja Lucas øts ixyam møøt njaak'ity. Ixa' jam ja Marcos jøts møøt mme'ent, jøts øts ja xpudøkit. ¹²Nayide'ents ja Tíquico tø nguexy jam Efeso kajpjotp. ¹³Ku mme'ent, xyikmejnip øts ja nnixox midi jam nyiktaan Carpo tyøjkjotp jam Troas; xja'myajtsip øts ja nlibri jøts øts ja nnøky xjady-imyikmejniti midi nyiktumpy.

¹⁴Tø øts xmidundigøy møj ja Alejandro midi ka'tsp; Dios wyingujkpts ja tkubatt põni ti tø ttuñ. ¹⁵Øyim mnay'ejx'etit møøt ja', jot'ambøjkp ja' ku ja Dios ja yja' yikajpxwa'kxi.

¹⁶Ku øts myijawyeen nwinguwa'jkiyñ ja windsøndøjk ja kudunktøjk, nipøn ø xkabudøjkijñ; xmajtstutkøjxnidi øts ja' niduki'iyi. Øts wamp jøts ja Dios ja kyadabayø'øyditi. ¹⁷Ja nwindson'ajtim øts xpudøjkijñ jøts øts ja møk'ajtin xmøøy, jøts øts nyikyø'øy ja kajpxwa'kxin sa ja nitso'ok'ajtin nbaajtint, jøts øts ndukmadøøy niduki'iyi põn ka'israelit jaa'dyi. Jade'ents øts ojtis ja nwindson'ajtim xuu'mø'øy ma jaty øts n'ayo'ombaaty. ¹⁸Xyiknitso'ok'ajtip øts ja nayide'en ja n'anmija'win jøts øts ngapaatt ja ka'øyi jøts ø xpøkjø'økt jap tsajpjøtpy ma ja y'ity. iKunuu'kxy'ejtpim ja Dios xemikøjxp! Jade'en idø'on ja y'ejxi tyiyi.

Ku ja Pablo kyajpxpøø'kxy jøts ja kunuu'kxin t'ukyajkni

¹⁹Kajpxpoo'kx jam ja Prisca møøt ja Aquila, jøts nayide'en ja Onesiforo ja myigu'uktøjk. ²⁰Tø øts ja Erasto nyiktañ jam Corinto, tø ja Trófimo pya'ambety jam Mileto kajpjotp, paty øts jam tø nyiktañ. ²¹Tsojk mme'ent ka'anin ja xuxpyoj tpaaty. Møj ja kajpxpoo'kxin mdaniguexyi ja Eubulo møøt ja Pudente. Nayide'ents ja kajpxpoo'kxin mdaniguexyi ja Lino, jøts ja Claudia, møøt niduki'iyi adøm nmigu'uk janchja'wibidi.

²²Møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo m'ett, jøts niduki'iyi ja Dios mgunuu'kxiditi. Jade'en idø'on ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANİGAJX JA TITO

Yide'en yiknijayi ja Tito

¹ Pablo'ajtp øts, Dios Teety ø nmidumpy, jøts øts nwindson'ajtim Jesucristo ngudanaapy, ku øts ja xamigaxi jøts øts ja yja' ja ndukjanchja'wiyit pøn ja Dios Teety tø twi'ixy, jøts nayide'en tnijawidit ja tyiy'ajtin sa ja Dios øy tsuj yikpaduñ, ² jøts jade'en t'awejxtit ja juiky'ajtin midi xemikøjxp etp. Ya'atpi tsinaa'yin ja Dios kø'øm tø tni'adsowi namga'anin wyinaty ja naxwii'ñit cho'onda'aky. Niwindem xøøw ja Dios Teety kyawindaay'aty, midi tø ttanibiktaagi, pyadumpy ja'. ³ Ku ja xøøw ja jumøjt tø tpatni sam ja kø'øm tø ttanibiktaagi xjats ja kyajpxy tnanky'ejxit jøts øts idø'øn ngajpxwa'kxt midi øts ja Dios Teety yiknitsokpi tø xanipiky. ⁴ Ixyamts me Tito nnijayi. Ndyimy'u'unkja'wip mets, ja'agøjxp ku tu'ugyi janchja'win ndamujkyim, jade'en øts ja tsojkin nmøøt'aty jøts xpaatt ja kunuu'kxy'ajtin ja pudøjkin jøts ja øy'ajtin midi ja Dios Teety yajkpy møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo pøn adøm nyiknitsokpi'ajtyindip.

Ja tunkjøøjp midi ja Tito pyatwa'jkii'ñ jam Creta

⁵ Ku mets jam nyiktaa'ñ Creta, ja'agøjxp øts ja jade'en nduuñ jøts mets xyika'pxt xyik'abaadit ja tunkjøøjp midi øts jam wyinaty tø nyiktso'onda'aky. Jade'en ø nwa'aa'ñ ku mets tu'uk tu'uk xpikta'akt pøn tnimøjaa'y'atp ma jaty ñamyukyidi kajp kajp ja jaa'y pøn ja nwindson'ajtim tjanchja'widip. ⁶ Ja'abi møjaa'y'ajtpi mbikta'akp pøn øy tsuj tsinaapy, pøn niti windsø'yin, pøn tu'ugyi tmøøt'ajtp ja ñidø'øxy, jøts ja y'una'jk nay ja'abi janchja'win pyadundip, jøts øy tsuj ja chinaa'yin tyiknaxmidi. Myimadoodip ja tyeety, niti windsø'øyin ja jade'en tkapaattit. ⁷ Pøn idø'øn jade'en tnigubajk'ajttip, pø ja Diosxi yja' ja y'ejx'ejtidip, paty idø'øn pyaat'aty kuwani øy ja chinaa'yin tyiknaxtit. Ka'ap idø'øn ja kyujuun'ajtin ja tyikmajada'aktit. Ka'ap winjaa windsojk y'akidit; ni ja amu'uky'ajtin ni ja tsep'ixaaky ja tkatunk'attit, jøts ka'ap ja meen nugo tjaa'xmukwa'andit. ⁸ Jabi yide'enxi dø'øn ne'egi ja chinaa'yin tyiknaxtit, yikja'ada'aktip o pøn jaa'y jam tyøjkjotp øy tsuj, tum ja øy'ajtin ja myigu'uk ja tyamidsoktip, ja'gyukin idø'øn ja myøøt'attip jøts tum ja' tyu'undip midi øy paat'ajtiyip. Pyadungøxtip idø'øn ja', midi ja Dios y'øyja'wip jøts ka'ap ja kyø'øm ja' tyikmajada'aktit. ⁹ Ja'ayi dø'øn ja tu'ugyi tyimy-janchjawidip ja tiy'ajtin midi tø nduk'ixpøkti, jøts jade'en ja

myigu'uk ttakajpxjot'amøkidit ja'abi tiiby i xpøjkin, nayide'en ttukja'gyukidit pøn wyinaty t'agajpxukp ja'abi i xpøjkin.

¹⁰ Jabi mayxi ja jaa'y jaadi pøn tkamimadoodip ja Dios yja', sam winaagin ja israelit jaa'dyi pøn nugo jemgajpxtip tegajpxtip jøts ja myigu'uk twin'øøndi. ¹¹ Ja'abi jaa'dyi, amøñi pyaat'aty nyikta'anint, jøts ka'ap ja ka'øyi i xpøjkin ttuk-tawinmaa'ndygø'ødyit tu'ukpi jøøn tu'ukpi tøj, ja meeñts ja nugo y'ixaadyip ku ja y'ixpøjkin tyakti.

¹² Nay yø kø'øm yide'en ojts ja myigugajp ñimadya'agyidi pøn wa'ats najtsja'wigyøjxp ti jaty tunip jatip, ja' yide'en waan: "Yide'en ja Creta jaa'y yjujky'atti: o tyimdyayidi, janch awa'andi, nuux'ajtin ja yikmajada'aktip jøts ja yji'kxy nugo ja tta'aawiwy'a'andi." ¹³ Janch idø'øn ja wyaan; paty meets idø'øn møk xamigajpxtit ja chinaa'yin jøts jade'en tyikmøkidit ja yjanchja'win pøn ja nwindson'ajtim yja' tø tpadøjkiñidi. ¹⁴ Jøts ka'ap jade'en nugo tmibøktit ja madya'aky midi yik'ø'yidip yikpaajtidip ja israelit jaa'dyi, ni tkamøjpiktaajkidit ja y'ana'amindi pøn jagam jixkø'øm tyiktandip ja Dios tyiy'ajtin.

¹⁵ Pønts ja Dios yja' ja'ayi tpaduujnip, tyum'øy'ejxtip ja' midi ja Dios kø'øm tø tyik'øyi, jamts ja'amidi pøn wamidip ku ja yikpøkpyety; paty ja jade'en ttejt i ku ja pøky ja ja'ayi twinmaa'ñ'atti jøts tum yikpøkpyajtpi t'ejxti; jabi agootstujpxyi ja wyinmaa'ñ ja y'etti jøts jade'en tka'ejxkapti midi øy uk midi'its ka'ø. ¹⁶ Jade'en idø'øn ja chaachwa'andi kuk idø'øn ja Dios ja t'ijxyidi, pø sudso dø'øn ja Dios ja t'ijxyidi; jabi wenkts ja chinaa'yin ja tyiknaxti, ja kyawindiy'ajtin ja yikmajada'aktip, ka'ap ja madoogukin ja wine'enin tmøødidi, nisudso'ampy ja ødyu'unin ja tkayikwingaxø'økti.

2

Ja tiiby i xpøjkin

¹ Pøni midi mets Tito mnigajpxpy, ja tiiby i xpøjkin idø'øn ja møøt ñabyaadit. ² Tuknijawi ja møjaa'dyøjkti jøts ejxkujk yjaa'y'attit, tuda'aky yikxon ñabyikta'agidit, jøts ja'gyukidip idø'øn yiktu'undip idø'øn ja wyijy'ajtin; møk tyik'ettit ja Dios'ajot'ajtin møøt ja tsojkin, møøt ja pa'ayo'owin jøts møøt ja tuda'aky'ajtin. ³ Jøts ja møjaa'dyø'øxy nayide'eni yjaa'y'ajtmidit sam pyaat'aty pøn ja Dios tpadundip. Ka'ap ja jigajpxk pagajpxk ja ttunk'attit, ni ja mu'ugyi ja ku'uxyi tkayikmajada'aktit. Øybi tsinaa'yin idø'øn ja ne'egi ñanky'ejxidip, ⁴ jøts jade'en ttuk'ejxtit ttuknijawidit ja tø'øxyøj pøn nam amajtskidipnim sa ja ñiyaa'y sa ja y'u'nk y'una'jk ja møøt øy yikxon chøønidit tyanidit. ⁵ Myøøt'attip idø'øn ja ja'gyukin ja'adi. Tum ja wa'atspi tum ja øybi

tsinaa'yin idø'on ja pyadu'undip. Ja yjøon ja tyøjk idø'on ja' kyamijotkukidip, pøn jam tso'ondip ja'ttip myiduda'aky'attip idø'on ja'. Pøni ti y'ane'empy ja ñiyaa'dyi, pyadu'undip idø'on ja'. Jade'en idø'on ya'at tpadungøxtit jøts ja Dios y'øgyajpxy ja y'ømyadya'aky kyayikjigajpxt kyayikpagajpxt.

⁶ Taguwanì mets Tito ku ja wajtyøjkti ja ja'gyukin tmøøt'attit, ⁷ jøts idø'on ja kø'øm jawyeen mjøptunip pøni sa dø'on ja øchinaa'yin tpadu'undit. Ku dø'on ja wyinaty xkajpxwejwa'añ, yikxon idø'on ja xnigajpxt, niti nixi'iky niti taxi'iky xkajawit. ⁸ Tiy ka'pxy idø'on ja ixpøjkin xnanky'ejxit jøts ka' nipøn jade'en m'agajpxukiyit. Jøts kø'øm ttatsø'ødyu'unt ja jaa'y pøn wyinaty nugo mjigajpxiyip mbagajpxiyip jabi ja'gyukidipxi ja kø'øm ku meets ja tiy'ajtin xnigajpxy.

⁹ Kajpxwej ja tumbitøjkti jøts tpadungøxtit ja wyindsøndi; yikxon idø'on ja yjaa'y'attit jøts ka' twindso'odit ja wyindsøn. ¹⁰ Ka'ap idø'on ja tma'jtsit ja pyikta'aky pøn ja yiktuujnip. Yiknigaxø'økp idø'on ja y'øyyaa'y'ajtin jøts o pøn jaa'y jade'en ttsujawit ja tsinaa'yin midi ja Dios yiknitsokpi yajkpy.

¹¹ Jabi tøxi ja Dios ja øy'ajtin tnanky'ijxyi midi tyiknitso'okwamp tuki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y; ¹² ja'agøjxpts ja Dios ja y'øy'ajtin tnanky'ijxyi jøts xuknija'wint jøts n'ixmajtsint midi ja Dios tkaminamyaaajyip sam nayide'en midi n'am njotp xmimajada'akwa'andip, jøts ja tsinaa'yin ya nyiknajxint ja'gyuki køjxp, samdam nayide'en øy tiy ja Dios ttsøky'aty jøts ja tu'ugyi nwindso'jkant nwinja'want. ¹³ Nayide'en idø'on ja xuknija'wim sa dø'on n'awejaxint jotkujk ja øy'ajtin, midi ja Dios kø'øm tø tni'adsowi, ku ja mye'ent kyida'akt aju'ukjotp, ja Jesucristo yiknitsokpi pøn ndios'ajtyindip. ¹⁴ Nagyøyajkiyi ja', jøts adømgøjxp ja xku'o'jkindi jøts jade'en axøø'kpi yigaappi agujkpy nga'ejtindit, jøts jade'en nbaajtint tu'ugyi ja wa'ats'ajtin jøts ja'ayi nnadyamiyojxandit, jøts tum ja øybi n'amindip njotpindip.

¹⁵ Ya'at mets Tito idø'on mnanky'ixpøkiyip, mgajpxjot'amøkip idø'on, jøts nayide'en møk ja mgutujk xamigajpxt pøn tkamimadowandip ja'abi ixpøjkin. Kidi mets ja jaa'y kø'øm myik'amutskiniyi.

3

Sa dø'on ja chinaa'yin tyiknaxtit pøn ja nwindso'n'ajtim tjanchja'widip

¹ Tukja'myatsti ku tkajpxkyupøktit ja windsøndøjkti samdam nayide'en ja kudunktøjk tmimado'odit, jøts tpadu'undit tuki'iyi ja ødyunk midi wyinaty tø yiktaguwanidi.

² Nipøn idø'øn ja wenk tkanimadya'aktit, nika' idø'øn ja tsep ja t'ixa'adit. Ja øy'ajtin idø'øn ja ja'ayi yikmajada'aktip, ja tuda'aky'ajtin idø'øn nixem niyam ja myigu'uk tyamay'attip.

³ Jabi nayide'enxi adøm y'ijty ngakajpxkyupijkyim jøts ja Dios yja' ngamimadooja'am jøts jade'en nwidijtyim kube'ets kugoots. Tum ja axøø'kpi yigaappi y'ijty nyikmajadaajkyindip midi n'amindip njotpa'andip; jap adøm y'ijty ja nxøøw ja njumøjt nyiknajxyindi ma wyindsøn'aty ja ka'øy'ajtk møøt ja windi'ĩn'ajtk, øy y'ijty pøngapøn møøt ndyimñamyi'ambijkyindi, sam adøm idø'øn kø'øm y'ijty ndyimyjotkidajkyim. ⁴ Kuts adøm ja Dios ja yiknitsokpi tnanky'ejxøø ja y'øy'ajtin, sa ttsøky'aty ja naxwii'ñit jaa'y, ⁵ jade'en adøm idø'øn ja xyiknitsøjkyim, kaja'agøjxpip ja ttuun ku adøm ja øchinaa'yin wyinaty tømøøt'ajtyim, jabi pa'ayo'oningøjpxi dø'øn ja ojts xyiknitsøjkyim, xukyikniwaajchim ja nbøky jade'en jøts ja jemchinaa'yin ja Espíritu Santo xukpaajtyim. ⁶ Ja yiknitsokpi køjxp ja nwindson'ajtim Jesucristo køjxp ja Dios Teety tømø'øyim kawine'en ja Espíritu Santo jøts ja xpudøjka'am, ⁷ jøts ja Dios Teety y'øy'ajtingøjxp xkupøjkindit jøts nyikmø'øyindit ja juky'ajtin midi xemikøjxp etp midi adøm n'aweja'ajtyindip.

⁸ Tyimdyiy idø'øn ya'at, paty øts idø'øn ndsøk'aty jøts mets winjaa windsojk xkajpxt ya'atpi ixpøjkin jøts jade'en pøn ja Dios tjanchja'widip tunkjøjp'attit tum ja y'øybi tyiiby. Tyum'ødyunguixpy ya'atpi ixpøjkin, øy yø pøngapøn t'ødyun. ⁹ Kidi xyikmøjtøki nugo ja kugoots madya'aky midi niti kyawa'añ, jøts ka'ap ja apmadya'aky ja møjaa'y ayuujk nugo xunk'att, ni xkadatøkit pøn ja Moisés kyutujk nugo tta-madya'akpyattip. Nima ja tiy'ajtin ja' tkamøøt'atti.

¹⁰ Pøni jam pøn tnankñawya'kxwa'añidi ja Jesucristo yjanchja'wibitøkti, tawindsø'øy tuk'ojkin uk majtsk'ojkin, kuts wyinaty mgamimadøyi, jagam ja x'ixwejtsnit; ¹¹ jabi jade'enxi mets xnijawit ku ja'abi jaa'y tøm ja chinaa'yin ja ka'øybi myimajadaajkniyi jøts kø'øm ja pyøky ja ñi'øøniyi.

Ku ja Pablo ttanipiky ja kyø'øm jotmay ja Tito

¹² Ku me wyinaty ndanigaxi ja Artemas uk ja Tíquico, tun ja may'ajtin jøts øts waani wyinaty x'ats'ixy jam Nicópolis, jabi jamxi øts tøm ndanibiktaagi nyiknaxwa'añ ja et ja xøøw kunim ja møk xux ñaxt. ¹³ Tabudøki øy tigati ja nitanaabyi midi yiktejp Zenas jøts nayide'en ja Apolos, mo' ja pudøjkin jøts yjaakwidettit kunim ja tyunk tyik'abaadidit nugo ku ti kya'ijtxyidi. ¹⁴ Nøjmi ja nmigu'uktøkti pøn jamdi mets møøt jøts mbudøkiyidit, jøts jade'en tnijawidit sa ja øchinaa'yin wyingaxø'økt ku tpudøkidit ja myigu'uk pøn ti ka'ejtxip.

Ku ja Pablo kyajpxpøø'kxy jøts ja kunuu'kxin t'ukyajkni

¹⁵ Pøn jaty øts ixyam møøt, mdanigajxidip ja kajpxpoo'kxin ja'. Tukja'myats niduki'iyi ja nmigu'uktøjkti pøn jaty tu'ugyi ja janchja'win tmøøt'ajtmidip ku øøts ixyam ja kajpxpoo'kxin nguexy. Paat meets ja Dios kyunuu'kxin niduki'iyi. Jade'en idø'on ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANİGAJX JA FILEMÓN

Yide'en ja Pablo tnijayi ja Filemón

¹⁻² Øts idø'n Pablo'ajtp. Øts yam tsumy ku nwindson'ajtim yja' nbaduujni. İxyam mee nnijayi møøt yø Timoteo pøn jaty namyukidip jam mdøjkjotp, jøts nayide'en øø nja'myech ja ndsø' Apia jøts Arquipo midi nayide'en tump sam øts nduñ. ³ Paatti meets niduki'iyi ja Dios Teety jøts ja nwindson'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin møøt ja y'øy'ajtin.

Sa ja Filemón tjagyepy ja tsojkin ja pa'ayo'owin møøt ja Dios'ajot'ajtin

⁴ Ku øts ja Dios n'ajot'aty nxumikajxajkpy øts ja Dios ku me nja'myech, ⁵ ja'agøjxp ku tøn nnijawi ku mets nayide'en xtsojki ja nwindson'ajtim Jesús yja', jøts pøn jaty ja janchja'wiyip. ⁶ N'amidøøpy øts ja Dios jøts tjag'yukyidit yikxon ja y'øy'ajtin midi nbaajtyindip ku njanchja'wa'andi ja nwindson'ajtim. Wa'nts tum jade'en ttundi, pøni sa tøn xukmadøy pøn jaty tøn tpabøkti. ⁷ Janch jotkujk øts İxyam ku nmadøy ku xpa'ayøy ja mmigu'uk jøts xkajpxjot'amøki, jøts jade'en xyikjotkujk'aty.

Ku Pablo t'amidøy ja may'ajtin jøts yikupøkt jadigojk ja Onésimo

⁸ Øy øts ja Cristo kyutujk nayide'en njamøøt'aty jøts me n'ana'amt pøni ti jaty mdu'ump, ka'ats mets İxyam n'ana'amwa'añ ⁹ ja'agøjxp øts İxyam migu'uk'ajtingøjxp tu'uk ja may'ajt n'amidoowa'añ. Møjaa'ñip øts İxyam jøts tsumyim n'ity nwindson'ajtingøjxp, ¹⁰ paty mets n'amidøy ja may'ajtin jøts xkupøkt jadigojk ja Onésimo midi øts yam tøn ndukja'gyuki ja Dios yja'.

¹¹ Ku ojts jawyeen nmøøtsinaay yø Onésimo, ka'ap øy y'ijty ti t'ødyuñ. N'ajot'ajtna'amp İxyam ¹² paty ndaniguexy jadigojk jøts xkupøkt, ¿kidits øts jeexyip xkupiky? ¹³ Jade'en ø njatsøky'aty jøts ja yam jeexyip tyañ, jøts øts ja jeexyip xpudøki sam mets jeexyip kø'øm xpudøki. ¹⁴ İxyamts mets ja ndaniguexy ja'agøjxp ku ka'ap mibaat ja mgutujk njinajxit, jabi yide'enxi njawa'añ pøni xunwajnip meets ja may'ajtin, ka'ap ja xu'unt ana'amingøjxp, mgø'ømdsojkingøjxp idø'n ja xu'unt. ¹⁵ Pø ja'agøjxp idø'n ja ojts chøøñ jøts ja mniwimbetiyit jadigojk xemikøjxp, ¹⁶ jits ka'ap jade'en x'ukyiktunit ejxim jiyujkin, jade'en xjawit ejxim n'uchin ejxim nmigu'ukin. Njanchpa'ayøøpy øts yø', jawaani møk mets yø

xpa'ayo'ot, ka' nugo jaa'y x'ext, jade'en x'ext sam adømin, tøxi tpaḃiky ja nwindson'ajtim yja'.

¹⁷ Paty ø nwa'añ, pøni xmiḡu'ukja'wip øts, kupøk ejxim øts jeexyip xkupiky. ¹⁸ Pøni tø mmiḡundigøyi, uk japts mmiyojiyi, øts ja ngubajtkøjxp. ¹⁹ Kø'øm øts ixyam nwa'añ jøts ngubajtkøxt ja yoj, paty ø kø'øm ndyimyja'ay; ka' yjawi njadukja'myajtswa'añ ku me tø mnañito'jkniyi. Kidim xjanchja'wiñi, taxi'iky yø'. ²⁰ Sam ø nwa'añ, tun waani ja may'ajt jøts ø xyikjotkujk'att ja'agøjxp ku tu'ugyi njanchja'windi ja nwindson'ajtim.

²¹ Nnajtja'wip øts ku xpadungøxt sa jaty øts ixyam nwa'añ. ²² Jøts nayide'en x'awejxtip øts; jotmøñ mee nninijkxy sa jam ja Dios x'amidowdi.

Ku ja Pablo t'ukyajkni ja kajpxpoo'kxin jøts ja kunuu'kxin

²³ Nayide'en mdaniguexyidi ja kajpxpoo'kxin ja Epafras, pøn øts ixyam møøt ndsumchøøni nwindson'ajtimgøjxp.

²⁴ Nayi kyajxtip ja kajpxpoo'kxin ja Marcos, møøt ja Aristarco, møøt ja Demas jøts ja Lucas, midi øts xpudøjkidip.

²⁵ Mbaajtidip ja nwindson'ajtim Jesucristo kyunuu'kxin ja y'øy'ajtin. Jade'en idø'on ja yjatt.

JA NØKY MIDI YIKTANJA'AYIDØØ JA HEBREOS JAA'DYI

Dios U'nk køjxp adøm ja Dios Teety xmiġajpxyim

¹ Janch tigach idø'øn ja Dios Teety y'ijty ñanky'ijxyiyi, ku dø'øn ja kyugajpxy ttuknijawiwya'añ pøni ti jaty idø'øn ja tyukmadowampy ja møjaa'dyøjkti. ² Ixyamnim idø'øn ja kyø'øm U'nk kugajpxy tø tkexy. Y'U'nk køjxp idø'øn ja Dios Teety oġts tuki'iyi tyik'øyi ja naajx jøts ja tsajp, jøts nay ja y'U'nk tø ttagidøjkiguixy køx kida'ak midi ja wyinaty tø tyik'øyi. ³ Ja Dios U'nk idø'øn tnanky'ejxip ja Dios Teety ja myøj'ajtin, jøts nayi ja' ja tnanky'ejxip sa dø'øn ja Dios Teety t'ixy; nay ja'ats ja myøkwinmaa'ñ ja myøk'ayuuġk tpatanaagyøjxp tuk-tsajp'agida'aky ja pikta'aky midi ja Dios Teety tø tyikøjy. Ja Dios Teety ja møøt yikutuky y'aga'ngyøjø'øm jam tsajpjotp, ku adøm ja ya jawyeen tø x'ukyikpoġkpiwaajchim.

Jawaani møj ja Dios U'nk, ka'ap ja ankilis jade'endi

⁴ Tø ja Dios U'nk jawaani møj wyimbidsimy jøts ja Dios Teety y'ankilis ne'egi ka', ja'agøjxp ku ja Dios U'nk tø tmidañ jawaani møj ja kutujk. ⁵ Jabi niġuunixi ja Dios Teety tkanimaay tu'uk ja y'ankilis yide'en:

Mets idø'øn n'U'nk'ajtpy;

øts mets ja jujky'ajtin ti nmø'øy,

ni ja Dios Teety tkanimaamyi tu'uk ja y'ankilis:

Øts me n'u'nk'atp,

jøts øts me xeety'atp.

⁶ Yide'ents tø wyami ku ja myøjtu'umts U'nk tø xaniguejxyim ya naẁwiiñ:

Wan niduki'iyi øts ja n'ankilis mwindsø'øgiyi.

⁷ Ku ja y'ankilis tnimadyajkmi, yide'en ja Dios Teety wya'añ:

Øy øts ja n'ankilis o sa nnanky'ejxyit,

nayide'en sam ja poġin, uk sam ja jøøn yowin.

⁸ Kuts ja y'U'nk tnimadya'aky yide'ents ja tnimaamyi:

Xemikøjxp me Dios U'nk mgutujk y'ity;

tiy mets mgutujk ja mdiidyu'unin y'ity.

⁹ Mdsøky'ajtpy mets ja tyiiby jøts ka' x'ejxwa'añ ja ka'øybi;

paty ja mDios Teety jawaani øy ja jotkujk'ajtin tø mmø'øyi,

jøts ni ka'ap jade'en o pøn tø yiktuñ.

¹⁰ jøts nayide'en wyami:

Mets Dios U'nk, tø xanibiktaajkiguixy tuki'iyi ku yø naẁwii'ñit
tø xyikøjy,

jøts mgø'jotp ja tsajp tø pyidsimy.

¹¹ Kəxtip naxtip yə', jəts mets xemikəjxp me mdañ.

Nayide'en yə yjattit sam wet pyachi;

¹² jəts mets ja xpəkjə'əkt ane'eky ade'kxy, jəts jadigojk xyik-jemyit xyik'əyit.

Mets idə'ən xemikəjxp jade'eñim m'ejtp, nijuuni xəəw mets mdsinaa'yin kyakixy.

¹³ Jəts nijuuni ja Dios Teety tu'uk ja y'ankilis tkanimaay:

Yə yikutuk n'aga'ngyəji'jy,

kunimts mets mmidsep nduktekpya'an'att.

¹⁴ Dios Teety idə'ən myidundip niduki'iyi ja ankilis, nayi Dios Teetyts kajxidip jəts tpudəkidit pən jaty ja nitso'ok'ajtin tkupəkwəndip.

2

Ka'ap ja nitso'ok'ajtin ngaməjpiktaajkin

¹ Ja'agəjxp idə'ən nyikməja'am nyikəjxpa'am pəni sə tə nmədə'əyim jəts kidi ja nwinmaa'ñ nyiktigajchim, tu'ugyi ja nyikyə'əyim. ² Tə də'ən ja ayuujk yjanchwindiy midi ja ankilis ja israelit jaa'y tyukmadowdi, pən jatyts ja tkabadundəə, yiktiidyundi ja', jəts ja ayo'on yikməədyəə sam idə'ən pyaat'atyiyi. ³ Pəni jade'endam ja yjajttəə, ʒsudsots adəm idə'ən ndejint nga'ayo'ombəajtindit pəni ka'ap adəm ja məj nitso'ok'ajtin nməjpiktaajkyim? Jabi jawyeenxi ja nwindson'ajtim kə'əm tə tnigajpxy, pənts ja tpatmadoojidəə, təts ja ayuujk ja jawyeen tiibyəkti jəts ja tə ttsəənidi, jitsnim əəts ja tə xukmadəy. ⁴ Təts ja Dios Teety nayide'en kə'əm tyaky ja ejxpajt ku də'ən ja y'ayuujk ja wyindiy, ku ijxyimbi ka'ijxyimbi tyiknaxkida'aky, nayide'en ja Dios Espíritu Santo tə xmə'əyim ja mək'ajtin sam ja kija' tə xamidsəjkyim.

Nayide'en ja Jesucristo yjaa'yjajty sam ja myigu'uk naxwii'ñit jaa'y

⁵ Ja tsinaa'yin ja jujky'ajtin midi memp ja'tp Cristo kəjxp, midi əts ixyam nnigajpxpy, ka'ap ja ankilstəjk ja mibaat tniwindson'attit. ⁶ Jabi yide'enxi ja David ja Dios Teety t'ajot'aty jəts ja tə tjaadyañ:

ʒTyimbyən idə'ən yə jaa'y'ajtp ku yə niwine'en xkaja'dyigəy?

ʒTi tyimbyən idə'ən yə naxwii'ñit jaa'y midi oo'kp tigəəpy ku yə xmiəjotigəy?

⁷ Tə yə waani x'atsyik'amutski jəts tə x'atsməjpikta'aky ja m'ankilis,

ixyamts ne'egi jawaani məj tə xmə'əy ja məj'ajtin jəts ja əy'ajtin,

⁸ jəts tuktsajp'agida'aky tyikutujkəxt.

Ku də'ən ja Dios tuki'iyi tə ttagidəjkiguixy ja jaa'y, niti də'ən ja tə tkayiktañ midi ja jaa'y kya'ana'amp. Ots ja yjade'eni,

ka'anims adøm n'ijxyim ku tuki'iyi myimadooguixyi.
⁹ N'ijxyindipts adøm ja Jesús pøn ja Dios Teety waani tō
 t'atsyik'amutski, ni ja ankilis tō tka'atmibaat'aty. Tōts
 ixyam tmøøgyojmi ja mōj'ajtin jōts ja windsøjkin jawaani
 mōj, ja'agøjxp ku ja o'jkin ja tō tkupiky, ku ja Dios Teety ja
 jade'en tō tyamidsøkyiyi jōts adøm ja xku'o'jka'ant.

¹⁰ Dios Teety køjxp tuki'iyi y'ijty, jōts tum ja' idø'øn
 paat'ajtiyip; ja'ats ja Dios Teety chøjkpy jōts nayide'en ja
 y'u'nk ja myaay tpaattit ja øy'ajtin. Paty idø'øn ja Dios Teety
 tō ttamidsøky ja nwindson'ajtim Jesucristo jōts ja y'ayo'owin
 jōts ja y'o'jkin jade'en ttuktabaja'ñaxy, sa dø'øn ja naxwii'ñit
 jaa'y y'eixidi tyiyidi, jits jade'en jawaani øy xukja'gyukant
 sudso ja nitsoojkin nbaajtint. ¹¹ Jabi nay ja'axi ja tyety'ajttip
 pøn jaty tō pyojkpiwa'atsti, jōts nay ja'ats ja tyety'ajtmip pøn
 yikpojkwatp. Paty ja Dios U'nk tkadatsø'dyui ku adøm ja
 xmiga'axa'am, ¹² sam jap wya'añ nøkyjōtpy:

Mets Dios Teety idø'øn nnimadya'akp ku øts ja nmiga'ax
 nmigajpxt,

jōts tu'ugyi øø wyinaty n'iy mets køjxp.

¹³ Jōts nayide'en jap jaabyety wyami:

N'aweix'etp øts ja Dios Teety.

Jōts abiky ñmgojmi:

Ixyam ø mōøt n'u'nk n'una'jk, midi øts ja Dios Teety tō xmø'øy.

¹⁴ Jade'en sam ja naxwii'ñit jaa'y ja jujky'ajtin tmøøt'ajttøø,
 ja'agøjxp idø'øn ja nwindson'ajtim Jesucristo yjaa'yajty jōts
 jade'en ja o'jkin tkupøkt, jōts jade'en tmimajada'aky ja miku'
 midi ja o'jkin tniwindson'ajtp. ¹⁵ Jade'en ja nitso'ok'ajtin xuk-
 tajotkujk'ajttint jōts jade'eñi dø'øn ja o'jkin nga'uktsø'jkiñant.

¹⁶ Wa'ats yikja'gyuki ku ja nwindson'ajtim ja' tkanimiñ jōts ja
 ankilis tpudøkit, jabi tum naxwii'ñit jaa'yxi ja ja'ayi ñimimpy,
 pøn teety'amøjkjpk'ajttip ja Abraham. ¹⁷ Ja'agøjxpts ja
 nayide'en yjaa'yajty sam ja myigu'uk naxwii'ñit jaa'y, jōts
 jade'en t'ayo'ext sam nayide'en ja Dios Teety tpadun'ett, ku
 ja kyø'øm o'jkin ja ttayikpojkwatp'ach ja naxwii'ñit jaa'y.
 Ja'agøjxp idø'øn ja amuum ndeety'ajtyindi. ¹⁸ Tō dø'øn ja
 jawyeen ttanaxy ja ayo'on, ja winmaa'ñ, jōts nayide'en yikxon
 tō yikwinmaa'ñ'ixy, paty idø'øn myayi ja pudøjkin pøn jaty
 nayide'en ya jajtip kubajtip.

3

Jawaani mōj ja Jesús, ka'ap ja Moisés

¹ Kunuu'kxy mee migu'uktøjkti, meetspi dø'øn mbaat'ajtiyip
 jōts yikxon x'ejxtit ja Cristo Jesús, pøn tō nyiktaniguexyindi
 jōts pøn ndeety'ajtyindip, ja'agøjxp ku meets idø'øn ja Dios
 Teety tō mwil'ijxyidi jōts ja mja'atyyidit. ² Ejtp ja Jesús tiy ja

Dios Teety tmimadø y pøni ti ja tø tyaguwanii, sam ja Moisés nayide'en tu'ugyi tmiduun ja Dios Teety ma ja janchja'wibi jamdi. ³ Jawaani møjts ja Jesús ja wyindsø'jkin pyaadyi jøts nika' jade'en ja Moisés, nayide'en idø'on ja tpaaty, sa jawaani møj yikwindsø'øgi ja tøjkojpi jøts nika'ap ja tøj jade'en. ⁴ Ots idø'on ja jaa'y may yjadøjkojti, tum ja Dios Teety tuki'iyi tø ttanibiktaagi wine'en ijty tuktsajp'agida'aky. ⁵ Janch øy idø'on ja Moisés yjatuun, ku ja janchja'wibitøj ttukmadø y ja Dios kyajpxy y'ayuujk, pøni ti dø'on ja wyinaty tyunwampy ja Dios. ⁶ Tu'ugyits adim ja Cristo xpawinmaa'yim wine'en adøm njanchja'wa'am, ja'agøjxp ku ja tkøjølømit'ajtkixy, pø Diosxi ja' ja y'u'nk. Ja' tsojkip jøts møk ja winmaa'ñ nbiktaajkint, jits jotkujk n'awejxint ja øy'ajtin midimemp midim ja'tp.

Ja janchja'wibi pyoo'kxinxøwdi Dios wyingujkp

⁷ Paty yide'en ja Dios Espíritu Santo wya'añ, sam jap jaabyety y'ity nøkyjxpy:

Pøni mmadøopy meets ja Dios Teety kyajpxy ixyam,

⁸ kidi jade'en mgujuun'atti sam ja jaa'y ttundi jam abak etjotp, ku ktagupøjkti ja Dios,

jøts ja yuyj'ajtin nugo ttaguyajtidi.

⁹ Jam øts idø'on ja m'apteety m'aptaak xwinmaa'nmyøk'ejxti, øyi ja tja'ejxti tjanija'widi ja ijxyimbi ka'ijxyimbi wixijxxy jumøjt midim jaty øts jam njatungunajxpy.

¹⁰ Paty øts idø'on n'atsmi'ambøjkti,

winets ø nwaañ: "Ejtp mee mjadigø y m'anmija'wingøjxp,

jøts ka' xtsojkti jøts øts ja nduu' xpaduujnidit."

¹¹ Ja' øts idø'on ja ndami'ambøjkti, jøts ø nwandaajky ku kyatøkidit ma øts ja n'uktamidsojkti.

¹² Migu'uktøjkti, nay'ejx'etidim tu'uk jadu'uk, jøts xkama-jtstu'uttit ja Dios ja yikujky'ajtpi, jøts ja' ejtp xjanchjawidit.

¹³ Nay jaakjamnim ja xøøw ja jumøjt, nagyajpxjot'amøjkiyidi xem yam jabom jabom, jøts ja pøky mgawin'øønidit, jøts ja Dios ejtp xmimado'odit. ¹⁴ Pøni tu'ugyi nyikyø'øyim ja janchja'win pøni sa ja tø nyiktso'ondaajkyim, kuwani ja Cristo møøt nbaajtin ja øy'ajtin.

¹⁵ Paty xja'myatstit ku ja ayuujk wya'añ:

Pøni mmadøopy meets ja Dios Teety kyajpxy ixyam,

ka'ap nayide'en mgujuun'attit sam ja

ttundøø pøn ja Dios Teety tkamimadoodøø.

¹⁶ ¿Pønts idø'on ja Dios kyajpxy tjamadoodøø jøts ja tka'ukpadunidøø? Ja' dø'on jade'en adøtsti pøn ja Moisés yik'awa'atspidsøøm jam Egipto etjotp. ¹⁷ ¿Pønts idø'on ja Dios myijotma'jt wixijxxy jumøjt? Ja'ats idø'on jade'en jajttøø pøn jaty pøktyundi, jøts ja jamyi abak etjotp y'oo'ktøø. ¹⁸ ¿Pønts idø'on ja Dios tyamiwandaajki ku ja kyatøkidit ma dø'on

ja Dios wyinaty tɔ y'uktamidsɔkyidi? Ja' dɔ'ɔn ja'adi pɔn tkamimadowdi ja Dios. ¹⁹ ɪxyats adɔm n'ijxyim, ja'agɔjxp ja ɔy'ajtin ja tkapaattɔ ku ja Dios ja tkamibɔjktɔ.

4

¹ Ka'anım ja tpaaty jɔts adɔm ja Dios Teety nmɔɔtnɔjkxna'ant poo'kxpi, paty idɔ'ɔn tsɔ'ɔgi jawi ndsinaa'yinditnim ja ku wyinaty pɔn nidu'ugin kyanaxy. ² Nayide'en adɔm tɔ nyiktukmadɔ'yim ja nitsoojkin ayuujk, sam ja mɔjaa'dyɔjk yjayiktukmadowdi; ka'apts ja ti ɔy'ajtin tpaatti ja kuxi ja tkamibɔjktɔ ɔy ja tjamadoodɔ. ³ Adɔmts idɔ'ɔn ja Dios Teety mɔɔt nbaajtin ja poo'kxin ku adɔm ja tɔ nmibijkyim, jabi yide'enxi ja Dios kɔ'ɔm tɔ wya'añ:

Ja'agɔjxp ɔts idɔ'ɔn ja nmi'ambɔjkti ku ɔts ja xkamibɔjktɔ, jɔts ɔts ndyimñimy ku nijuuni xɔɔw xkamɔɔtpoo'kxtit.

Jade'en idɔ'ɔn ja Dios wya'añ, ɔy ja wyinaty ja tyunk tɔ tjayik'abajtyini ku ja wyinaty tuki'iyi tɔ tyikojkixy, jɔts t'agajpxujky jɔts ja tpaattit ja poo'kxin pɔn mimadoodip; ⁴ pɔ japxi nayide'en jaabyety y'ity ti dɔ'ɔn ja Dios Teety tyuun kyiwxujk xɔɔw:

Poo'kx ja Dios kyiwxujk xɔɔw ku ja tyunk tyik'abajtyiñ.

⁵ Jɔts nayide'en jap jaabyetyi:

Ka'ap ɔts ja xmɔɔtpoo'kxtit pɔn xkamibɔjktip.

⁶ Ka'anım ja jaa'y ñiga'pxidi jɔts tpaattit ja poo'kxaajk, ɔy ja tɔ tjamadowdi ja nitsoojkin ayuujk, ka'ap ja poo'kxaajk ja tɔ tpaatti ku ja tɔ kyamadowdi; ⁷ paty ja Dios Teety jadu'uk ja xɔɔw ja et tɔ tnigajpxy midi adɔm ɪxyam n'ijxyindip ndsinaa'yindip, jabi Davidxi dɔ'ɔn ja Dios kyajpxy yiktumpy ku ja wya'añ sa jap jaabyety y'ity nɔkyijxy:

Pɔni mmadɔɔpy meets ja Dios kyajpxy ja y'ayuujk, kidi xkamibɔkti.

⁸ Ku ja Josué jeexyip ja israelit jaa'y ja poo'kxin ti tmɔɔñi, ka'ap ja Dios Teety jeexyip jadu'uk ja xɔɔw ja et tnigajpxy ma ja poo'kxin yikyakt. ⁹ Patyts idɔ'ɔn y'awejx'ityiyi ja kunuu'kxy poo'kxin, niduki'iyi pɔn ja Dios tjanchja'widip. ¹⁰ Pɔn ja Dios Teety mɔɔt pyɔɔ'kxy, nayi tɔ ja wyinaty ya naxwiñ tyikixy ja y'ɔdyu'unin. Jotkujk idɔ'ɔn ja pyoo'kxnit sam ja Dios pyɔɔ'kxy ku tyik'abajtyiñ ja tyunk tuktsajp'agida'aky. ¹¹ Kuwanits nmijotigɔ'yindit jɔts ja'abi poo'kxin nijum nbaajtindit, jɔts nipɔn tkabadu'unt ja jaa'y pɔn tkamibɔjkti ja Dios.

¹² Jabi xemikɔjpxxi ja Dios Teety y'ayuujk y'ity, jɔts jawaani wenk yiktsaachi myɔk'ajtingɔjxp, niti tsujx adsow jɔpi jade'en kyayiktsaachi, ja kuxi tyimya'aty anmija'winjotp jɔts jade'en tnanky'ijxyiyi pɔni ti yiktunwamp uk yikwinmaa'ñ'ajtp.

¹³ Niti dɔ'ɔn ja Dios tkayu'uchjawi, tyumnija'wigyijxy

ja' tuki'iyi jøts ja' idø'øn wyinaty nwinguwa'jka'amp jøts ndsinaa'yin ndagidøjkant.

Ja Jesucristo idø'øn tu'uk møjteetywindsøn

¹⁴ Ja Jesús midi dø'øn Dios U'nk'ajtip, ja' adøm idø'øn njawanimøjteety'ajtyindip, ja'ats idø'øn ja Dios Teety tø twinguwa'agi, paty adøm idø'øn ja nDiosja'myaajtsin møk nyik'ejtint. ¹⁵ Xja'gyuka'amp adøm ja Jesús midi dø'øn møjteety'ajtp, ja'agøjxp ku ja tnijawi sa adøm ndsinaa'yim ya. Pø tøxi ja nayide'en ja ka'øwynmaa'ñ yjayikmø'øy jøts ja tø tkagupiky, jøts jade'en ja pøky tø tkatuñ. ¹⁶ Tja'myejchims ja Dios, jøts wan tninijxym jotkujk jøts n'amido'owint pya'ayo'owingøjxp ja pudøjkin ma ngamajadaajkyim.

5

¹ Wi'ijxy idø'øn jam israel kajpkøjxp, tu'uk jadu'uk ja teety, jøts tø yikpikta'aky jaa'gyudanaabyi, jøts ja jiyujk'øøky ja Dios ttawindsø'øgidit ttawinjawidit jøts idø'øn ja jaa'y pyøky ñiwa'adsiyit jøts ja Dios tmaa'kxt. ² Kumi nayide'en yø teetyti pyojkpitumbijaa'yidi, paty yø tja'gyukidi pøn jaty tsuj kadsinaadyip jøts pøn jaty tundigøødyip; ³ ja'agøjxpts idø'øn ja wyindsø'jkin tpikta'akti ku ja nayide'en pyojkpitumbijaa'y'ajtti, jøts ku ja jaa'y tkudanidi.

⁴ Nipøn ja kø'øm kyananktyeetypidsimy; ja Dios Teety idø'øn ja møøjyip, jøts nay ja' idø'øn tkunuu'kxp tkuwamp sam yiktuñ ja Aarón pøn myidu'ukpi møjteety'ajti ja israelit jaa'y. ⁵ Nayide'en yajty ja Cristo; ka'ap ja kø'øm ñankmyøjteetypidsøjmi, ja Dios Teety ja møøjyi ku dø'øn ja ñimaajyi:

Mets idø'øn n'U'nk'ajtpy;

øts mets ja jujky'ajtin ya tø nmø'øy.

⁶ Jøts ku nayide'en ja Dios Teety wyaamaa:

Mets idø'øn xemikøjxp møjteety'atp,

jøts jade'en mdu'unt sam ja Melquisedec ttuñ.

⁷ Møk ja Cristo ja Dios Teety twingajpxajky tminuu'kxajky ku ya chinaay naxwiiñ, jøts twinjiy twinyaajxy ja Dios Teety, midi tmøøt'ajtp ja kutujk jøts ja o'jkin tkapaatt tka'ext, jøts ja Dios Teety myadooji ku ja tu'ugyi yikxon t'ajot'aty.

⁸ Kuwani dø'øn ja Cristo ja ayo'on tkupøjki sam adøm, øy ja yjaDios U'ngi, kuwani ja tø tnanky'ijxyi ja mado'owin;

⁹ kuts ja jade'en tja'gyukiyi'ñ ja naxwii'ñit ayo'on, jade'ents tmibaat'ajty sudso ja yiknitsoojkin ka'pxy tmo'ot pøn jaty ja mimadojiyip, ¹⁰ ja'agøjxp ku møjteetywindsøn ja Dios Teety wyinaty tø pyiktaajkniyi sam ja Melquisedec y'ijty tyety'aty.

Yik'ejxtip ja janchja'win ku ja jotmøñ yikmajtstutnit

¹¹ Kajaanim ja kyayiknigajpxy ya'atpi ayuujk ja'agøjxp ku meets yjaw i xkaja'gyukiwya'añ, jade'en'ampyts inet idø'øn ja yjaw i ngajatt sudso ndukmado'odit. ¹² Meetspik idø'øn jeexyip mdukyikyuuñidip ja mmigu'uktøjkti, kawinaak xøøw ja m'ixpøjkin xjayikyø'øñidi jøts ni jade'enbaat xkaja'gyukidinim ja ixpøjkin midi ka' mabaat chepi. Ne'egi jade'en meets yjaw i mwimbejtni sam ja mutsku'nk ja'ayi ja che'tsknøø tkupiky, jøts ka'ap ja kaaky ja tojx ja ttsøky. ¹³ Maxu'ngin idø'øn ndejint wyinmay pøn tkaja'gyukipnim sudso n'øchinaa'yint, kuts ja nduk'ixpøkwa'anin midi niwyaani tsep ka'ap ja tkupiky, nayide'en idø'øn ja' sam ja maxu'nk ja'ayi tkupiky ja che'tsknøø jøts ka'ap ja wenkpi jii'kxy. ¹⁴ Pønts tjajtnip t'ixa'at ja øybi uk ja kya'øybi, ja'ats ja Dios y'ixpøjkin tnijawiwyangøjxp øy ja wine'en yjatsepi jøts yikja'gyukit.

6

¹ Jade'en nyiktaa'nint pøni ti jaty jawyeen tø nyiktukmadø'øym, ku ja Cristo tø njanchja'wa'am, jøts ja Dios yja' njaaknija'wigyojint jøts ja ja'gyukin nmøøt'ajaint. Ka'ap ja nugo ngajpxjimbejtnint ngajpx'adøjint sudso nmajtstuuñint ja ka'ø y chinaa'yin, midi ja o'jkin tukpatp, jøts sudso ja Dios njanchja'windit, ² jøts pøni ti dø'øn nøbajtn'ajtp, pøni sudso jaa'y tkunuu'kxy ja myigu'uk, jøts sudso ja jaa'y yjujkyøktit jadigojk, jøts sudso ja tiidyu'unin y'ett. ³ Paty adøm nja'uknijawigyojint pøni ti jaty yiktukmado'owimp, pøni jade'en ja Dios xamidsøjkyim.

⁴ Ku pøn jaa'y tuk'oiky tø ttajotkujktøki ja Dios y'ixpøjkin, ku ja Espíritu Santo tø yikwijyidi yikejyidi ⁵ jøts ja Dios kya-jpxy nekim tø t'ukupøkti, jøts nayide'en tø tyatøkiyidi ja Dios chojkin ja myøk'ajtni midi ixyam jøts midi xemikøjxp ejtp. ⁶ Pøni tø ja tja'dyigøydi ja Dios jøts ja kyø'øm ka'øchinaa'yin ja tø t'awimbetidi jadigojk, nisudso ja kya'ukjotimbejtnidit ku ja Dios U'nk ja kyiruspajtn jade'en nugo ttaguyajtnidi, jits ja nugo o magama ttaxe'ekti. ⁷ Jade'ents ja yjatti sam ja naajx ku tyu'uy, y'uktichp nøø, kuts ja pikta'aky jam yikxon y'ity jøts ja tyikjotkujk'aty pøn jaty tø ñe'epti. Dios idø'øn ja kunuu'kxip ja naajx. ⁸ Kuts ja pikta'aky ja tkayik'ity, ku nugo ujts jøts kujp tyik'ity, tits ja wya'ant, ka'ap ja y'øyi. Mi'ambøjkipts ja Dios ja' jøtsnim ja yikniitsa'att.

Jade'en idø'øn ndejint ja naxwii'ñit jaa'dyi.

Ja awejx'ajtni midi jotkujk xyik'ejtimp

⁹ Ots ø migu'uktøjk jade'en njakajpxy, njanchja'wipts øts, ku meets ja Dios tø mgunuu'kxyiyi, ku tø myikmo'odi ja nitso'ok'ajtni. ¹⁰ Pø janch tiyxi ja Dios jits ka'ap ja

mdajaa'dyigøyidit pøni ti jaty meets ja tø xuujni, jøts ku ja tø xuk'ejxti wine'enin ja xtsojkti, ku ja mmigu'uk midi nayide'en tjanchja'widip ja Jesús tø xpudøkidi, midi meets ixyam mjaaktun'adichpñim. ¹¹ Ja'ats øø ndsøjkpy, jøts meets jade'en mdsinaa'yin xyikyø'ødyit jotkujk jøts tsuj, kunim ja øy'ajtin xpaattit midi m'awejxtip. ¹² Ka'ap øø ndsøky jøts mee mnuux'ookt, ja' øø ndsøjkpy jøts ja jaa'y xpa'ejxtit pøn jaty ja øy'ajtin tpaattip y'awejx'ajtingøjxp ku ja Dios tjanchjawidi.

¹³ Jade'en ja møjaa'y Abraham yjajty ku ja Dios tyamini'adso'owiyi ja øy'ajtin. Kyø'øm jujky'ajtin ja Dios tyakajpx, ja'agøjxp ku wyinaty nipøn jawaani møj kya'ity; ¹⁴ xjats yide'en ja Abraham yiknimaay: "Ngunuu'kxp mets, jøts ja m'u'nk m'ap nyiknamayit." ¹⁵ Tuda'aky ja Abraham ja t'awejx'ijty midi idø'øn ja Dios ñigajpx, jøts ja Dios ja myøøjyi midi wyinaty tø tyamidsøkyi. ¹⁶ Ku jaa'y tigati ttamøjtøkiwya'andi ttajanchtøkiwya'andi, ja' ja y'agajpxtip pøn jawaani møj, jøts ja nisa kya'ukyiknimaañidit. ¹⁷ Paty idø'øn ja Dios ojts ja kyajpxy tyimyiktañ, jøts ja yikjanchjawit ja y'ayuujk, jøts ku ja tuki'iyi tpadu'unt pøni ti jaty ja wyinaty tø ttamidsøky ja jaa'y. ¹⁸ Majtsk idø'øn ja winmaa'ñ midi ja Dios myøøt'ajtpy jøts ka'ap ja taay'ajtingøjxp ttuñ; tu'uk ja wyandaajkin midi adøm idø'øn xamidsojkimp, jøts tu'uk ja kyajpxy y'ayuujk midi ja awejx'ajtin xmø'øyimp ku ja wyandaajkin ja tpadu'unt. Jade'ents adøm ja Dios xyikjotkujk'ajtyim, jøts n'awijxyimpts adøm pøni ti dø'øn xmø'øyimp. ¹⁹ Ya'at awejxin adøm idø'øn ja n'amija'win tu'ugyi xyik'ejtindip, sam ja kudiibyaajt tu'ugyi tyik'ity ja pikta'aky, midi'its adøm idø'øn nadyagumajtsa'amp jøts adøm ja Dios nbaajtint. ²⁰ Jam idø'øn ja møk y'ity tsajpjotp ma ja Cristo jawyeen tø tyøki jøts ja tuu' tyik'awa'atst, jøts idø'øn ja jade'en xemikøjxp tø tyañ møjteetywindsøn sam ja Melquisedec.

7

Nayide'en ja Jesús tyety'aty sam ja Melquisedec

¹ Salemit windsøn idø'øn y'ijty ja Melquisedec jøts ja tsajpjotp Dios tniideety'ajtmi. Kuts idø'øn ja Abraham wyinaty ja myidsep tø tmimajada'aky ixats idø'øn ja Melquisedec ojts y'atspaatsøyi jøts kyunuu'kxi. ² Jøts ja Abraham tmøøy tukpiky ja majkpikpyi pikta'aky pøni ti jaty idø'øn ja wyinaty tø t'atspiky. "Ka'pxy tiidyumbi windsøn" idø'øn ja Melquisedec y'ayuujkpidsimy; kuts ja tniwindsøn'aty ja Salem kajp midi tyijpy "jotkujk'ajtin", ixyats ja Melquisedec wyimbidsømni "ja windsøn pøn kyajp ttamidsojkip ja øy'ajtin jøts ja jotkujk'ajtin." ³ Ka'ats idø'øn ja tyety tyaak ja pøn, ni

myigu'uk; ku dø'øn ja ñanky'ejxpaajti, ni kyayiknigajpxmi ja kya'axin jøts ja y'o'jkin; paty idø'øn ja Dios U'ngin t'ixy, ja teety midi xemikøjxp teety'ajtp.

⁴ Janch møjts idø'øn ja Melquisedec wyimbidsimy, ku dø'øn ja Abraham, midi adøm ndeety'amøjkojpk'ajtyindip, ja tmøøy tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky midi ja wyinaty tø t'atspøjkxi ja myidsep. ⁵ Jade'en ja Moisés kyutujk yjawa'añ jøts ja teety pøn yiktso'ondaajkidi ja Leví jøts t'amido'odit ja jaa'y tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky, øy ja tjamigu'ugidi, uk tu'ugyi tjako-jpk'atti ja Abraham. ⁶ Øts ja Melquisedec jade'en yjaga-teety'aty sam ja'adi pøn yiktso'ondaajkidi ja Leví, y'amidoow ja nayide'en tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky ja Abraham pøn wyinaty ja Dios tø tyamiwanda'agiyi ja øy'ajtin. Jøts ja Melquisedec tkunuu'kxy ja Abraham; ⁷ nipønts sa kyawa'añ, ku ja yjawanimøji pøn kunuu'kxp, jøts ka'ap ja' pøn yikunuu'kxp. ⁸ Tum oo'ktipts ja jaa'y pøn ya naxwiiñ tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky yikmøødyip, ka'apts ja Dios kyajpxy jade'en tnigajpxy ku ja Melquisedec tø y'oo'kni, nømp ja wya'añ ku ja yjuiky'atynim. ⁹ Nayide'en idø'øn n'ukwa'anint, øy idø'øn ja teetytøjk pøn ja Leví ñigubajk'ajtpy ixyam tjayik-mukti tukpiky ja myajkpikpyi pikta'aky, kuwani dø'øn ndejint kø'øm tjagubajtmidi ja yjade'embí nay winet ku ja Abraham tmøøy ja yja' ja Melquisedec. ¹⁰ Ja'agøjxp idø'øn ja ndejint ja ttuun ku ja tmøjnigojpk'aty ja Leví pøn wyinaty kaka'xpnim naxwiiñ, ku ja Abraham ja Melquisedec pyaatoji.

¹¹ Ja Levíit teety idø'øn midi ja Aarón yiktso'ondaajkidi, ja' idø'øn tmøødyi ja kutujk ja Israel kajp. Kudsik idø'øn jeexyip ya'atpi teety ttukpaattøø ja Dios pøn jaty ja kyutujk padu-ujnidip, ka'ats jeexyip chøjkyi jøts ja teety jadu'uk kyaxøøkt midi tkawindsøn'ajttip ja Aarón, jøts nayide'en tyeety'attit sam ja Melquisedec. ¹² Kuwani dø'øn tyigach ja kutujk ku ja teety tyigatsti; ¹³ ni tu'uknimts ja teety kyabidsimy abikyajpkøjxp, sami ja nwindson'ajtim Jesucristo midi dø'øn jade'en yiknigajpxp jap nøkyjxpy. ¹⁴ Yiknija'wipxi ja' ku ja nwindson'ajtim Jesucristo tatskojpk'aty ja Judá, jøts ka'ap ja Moisés tyikutujky ku teety jam Judá etjotp pyidsøømdit.

¹⁵ Jawaani øyts ja ne'egi wyingaxi'iky, ku yiknijawi jøts ku ja Jesús ja jemdyeety'ajtin ñanky'ejxiyi, nayide'en sam ja Melquisedec. ¹⁶ Kyø'øm møk'ajtingøjxp ja Jesucristo tpaajty ja teety'ajtin, ja ku tmøøt'aty ja juiky'ajtin xemikøjxp; jøts ka'ap ja pyidsiimy jam jaa'y aguikp, pøn jaty idø'øn paat'ajtiyip ja teety'ajtin, sam ja kutujk ja'ayi ttanibiktaagi. ¹⁷ Pø yide'enxi ja Dios Teety ja ñigajpxy:

Mets idø'øn xemikøjxp mdeety'atp,
jøts jade'en mdu'unt sam ja Melquisedec ttuñ.

¹⁸ Paty ja Moisés yjawyeen'ana'amin tɔ kyudigɔy, ku ja mɔk'ajtin tkayaky sudso yikpadu'unt; ¹⁹ jɔts niwine'enin ja ka'ɔchinaa'yin tɔ tyiktigach. Ixyamts nmɔɔt'ajtyindi tu'uk ja jɔp'ijxy'ajtin midi ɔy midi mɔj jɔts midi ja Dios xukpaajtimp.

²⁰ Diosts idɔ'ɔn kɔ'ɔm ja y'aaw y'ayuujk tɔ tyaky jɔts idɔ'ɔn ja nwindson'ajtim Jesucristo xemikɔjxp tyeety'att. ²¹ Ja abikpyi teety, ka'ap ja jade'en tɔ yiktamidsokti sam idɔ'ɔn ja nwindson'ajtim Jesucristo tɔ yiktamidsɔky, sam jap jaabyety nɔkyijxpy wya'añ:

Pɔni tɔ ja Dios wya'añ ka'ap ja y'aaw y'ayuujk ja tyiktigatst, ku ñiimy:

“Mets idɔ'ɔn xemikɔjxp mdeety'ajtp, jɔts jade'en mdu'unt sam ja Melquisedec ttuñ.”

²² Paty idɔ'ɔn ja Jesús jawaani tɔ myɔjtɔki, ku ja jawaani ɔy ja tyeety'ajtin midi tyajkp ja nitsoojkin. ²³ Yam janch namay ja jadu'ukpi teety, jɔts tum jɔpwetsti y'etti ku y'ookti, wenkpits ja tyunk tmidandip; ²⁴ ka'ats ja Jesús jade'en, nijuuni xɔɔw ja kya'ɔɔky, paty ja tyeety'ajtin ja nɔpɔn tkadukmidañ. ²⁵ Ja agɔjxpts idɔ'ɔn ja jade'en xemikɔjxp tyik'awa'atspidsimy pɔn jaty ja Dios t'ixaadyip, ku ja xemikɔjxp yujky'aty jɔts ku adɔm ejtp xni'amido'owa'am.

²⁶ Ya'atpi teety'ajtpi adɔm idɔ'ɔn jeky tɔ n'awijxyim; ja nwindson'ajtim Jesucristo ja' idɔ'ɔn ɔyjaay' pɔn tkamɔɔt'ajtp ja ka'ɔwynmáa'ñ, ni ja pɔky, pɔn ja pojkpitumbi jaa'y tɔ kyadapaadyi ja ka'ɔchinaa'yin ɔy ja tɔ tjamɔɔtsɔɔni, jɔts pɔn ja Dios Teety mɔɔt yikutuky. ²⁷ Tɔ dɔ'ɔn ja tu'ugyi ja Dios wyindsɔ'ɔk'ajtin tyika'pxi, ku ja ayo'on kɔ'ɔm tɔ tkupiky. Ka'ap ja jade'en tɔ ttuñ sam ja jadu'ukpi teetyti, pɔn jabom ja Dios twindsɔ'jkidip jɔts ja kyɔ'ɔmbɔky yikmaa'kxtit, jɔtsnim ix'oojk ja jaa'y nayide'en tkugajpxti jɔts ja pyɔky ja wya'atstit. ²⁸ Tum naxwii'ñit jaa'y ja Moisés y'ana'amin yikteety'ajtpy, pɔn nayide'en ja pɔky ɔy myimajada'agiyidit; tɔts yɔ'ɔbi ana'amin kyugɔxi jɔts ja Dios Teety ja y'aaw y'ayuujk tɔ tyaky jɔts ja y'U'nk, ja nwindson'ajtim Jesucristo, tɔ tpikta'aky ɔy tyeety'ajtpi pɔn xemikɔjxp ja wya'ats'ajtin mɔɔt y'ity.

8

Ja Jesús xkugajpxindip Dios Teety wyingujkp

¹ ¿Midi'ibits idɔ'ɔn tsojkip yikxon ja'gyuki? Ja' idɔ'ɔn ku adɔm ja mɔjteetywindsɔn nmɔɔt'ajtyim jɔts ja jam tɔ y'ixa'aky Dios Teety y'aga'ngyɔjɔ'ɔm yikutujkpi, ² jɔts ja jam tyeety'aty tsaptɔjkjotp midi ja Dios Teety kɔ'ɔm tɔ tkɔjy, ka'ap ja jaa'y ja tɔ ttukyikɔjy. ³ Windsɔ'ɔk'ajtin, tamay'ajtin, ja' idɔ'ɔn ja teety tyundip, paty idɔ'ɔn nayide'en ja nwindson'ajtim Jesucristo kuwani pya'at'aty; jɔts ja windsɔ'ɔk'ajtin tmo'ot ja Dios Teety.

⁴ Ku ja nay ya jeexyip chøøni naxwiiñ, ka'ap ja yjeexyip tyety'aty, pø jaaxi teety ya pøn jade'en ttundip sām ja Moisés wya'añ. ⁵ Nugo agojnaxts ja abikpyi teetyti myidundip, tum ja' y'agojnax midi jam tsajpjotp. Ja'agøjxp ja jade'en yikni jawi ku Moisés ja Dios ñimaajyi, ku dø'øn ja wyinaty tu'uk ja tsaptøjk tyik'øyi wya'añ, ku yide'en yikni maay: "Yikxonim x'ext, jøts nayide'en pyidsø'ømt sām tø nduk'ixy kojpkøjxp." ⁶ Ja øy'ajtin, ja tiy'ajtints adøm ja nmøjteetywindsøn myidumpy, ja'agøjxp ku ja tkugajpxy tkudani ja øy'ajtin, midi adøm ja Dios Teety kø'øm tø xamidsøjkyim.

⁷ Kuk idø'øn jeexyip nisa kya'ejxi ja jawyeen kutujk midi ja Moisés ja Dios tukajpxnaxxøø, ka'ats jeexyip jadu'uk chøkyi sām ja Cristo yja' tø tñanky'ijxyi. ⁸ Ja kuxi ja Dios tkaka'pxyjawi ja jawyeen kutujk sām ja kø'øm wya'añ jap nøkyijpxy:

Yide'en ja Dios Teety wya'añ: Me'emp ja xøøw ja jumøjt ku øts ja Israelit jaa'y jøts ja Judajit jaa'y nmo'odit jadu'uk ja kutujk pøni kyupøjktip.

⁹ Ka'ap ja jade'en t'ext sām ja' midi tø njatumi møøt ja myigugajp, midi jekyip tsinaadyøø, ku øts ja nwaapidsømdi Egipto y'etjotp; kumi ka'ap ja tpadundi, paty øts ja nmajstuttøø.

¹⁰ Yide'en yjaakwa'añ ja Dios Teety, yide'ents idø'øn ja y'ett, midi øts idø'øn ndunwajnip ja Israelit kajp:

Ndukja'gyukip øts ja øgyutujk ja'adi, jøts øts ja y'anmija'wingøjxp nbiktaajkidit.

Ja'ats øts idø'øn ni Dios'attip, jøts øts ja ngajp'attit.

¹¹ Ka' dø'øn pøn wyinaty ja myigu'uk niti tkadukyikyujti pøni ti dø'øn ja tyu'ump;

ja'agøjxp ku øts ja wyinaty ja møj ja mutsk tø nduknijawidi jøts øts ja niduki'iyi x'ejxkaptit.

¹² Nmaa'kxidip øts ja' ja kya'øchinaa'yin, jøts nijuuni øts ja pyøky ja nga'ukja'myajtsniyidit.

¹³ Ku dø'øn ja Dios Teety ja jemy ayuujk ja jemy winmaa'ñ tñigajpxy, mijaa'yinip idø'øn ja myijawyeembi kutujk; kuts ja tø myijaa'yini, pojin ja kyudigøøñit.

9

Ja naxwii'ñit tsaptøjk jøts ja tsajpjotpit tsaptøjk

¹ Jamts idø'øn y'ijty tmøøt'aty ja jawyeen kutujk sudso yikwindsø'øgit ja Dios jam tsaptøjkjotp midi ya naxwiiñ.

² Yide'en idø'øn y'øyi yii'ñ ja tsaptøjk ya naxwiiñ, midi dø'øn jawyeen yikpatp ku ndøjka'ant, ja' idø'øn xyøøw'ajtpy Kunuu'kxy Et, japts idø'øn y'etti ja seri adøø'yin, jøts ja

pøjkpajt mā ja kunuu'kxy chapkaaky y'etti. ³ Japts myimajtsk adiidyuky jixki'py tyañ, ja amaagyunuu'kxy et; ⁴ mā jap tu'uk ja altajr midi tum amuum oori mā kyøxøøy ja poom, jøts tu'uk ja mutskaaxi midi oori nimøch mā ja kutujk jap y'ity. Japts mutskaaxijøtpy tu'uk ja tu'jtsu'nk midi tmøøt'ajtp ja maná midi dø'øn yjøø'kxtøø ja israelit jaa'y jam abak etjotp. Nayi jap idø'øn kaaxijøtpy y'ijty ja Aarón ja tyajk midi ojts jadigojk xyimumy, jøts ja tsaa mā jap kyøxja'ayø ja kutujk ja ñi'ayuujk. ⁵ Jamts kaaxi ñikøjxp y'etti ja ankilistøjk ja y'agojnax, midi tyiknigaxø'ktip jøts ku ja Dios jam, jøts ja kyajnk ja ttanimu'uxti mā ja pøky y'ijty yikmee'kxy. Wants ya'at ja'ayi t'uknija'wam.

⁶ Kuts idø'øn ja jade'en tø ttanibiktaagidi, winets idø'øn y'ijty ja teety tyøkidi jap mijawyeen tøjkjøtpy midi Kunuu'kxy Et yiktejp, jøts idø'øn ja windsø'jkin ja yikjujky'ajtpi t'atmo'odi pøni juuni ja kø'øm tsojkin'ajttøø. ⁷ Jøts idø'øn jap myimajtsk tøjkjøtpy midi yiktejp Amaagyunuu'kxy Et, tuk'ojkyits ja winjumøjt ja møjteetywindsøn jap tyøki; ja jiyujk ni'jpy idø'øn ja myidøjkip midi y'atswa'xpy mā ja pyøky jawyeen yikmaa'kxt jøtsnim ja jaa'y yja' nayide'en. ⁸ Yide'ents idø'øn ja Dios Espiritu Santo xukja'gyukam ku dø'øn jap nipøn nugo kyatøki myimajtsk tøjkjøtpy mā txøøw'aty Amaagyunuu'kxy Et. Japyi ja midu'uk tøjkjøtpy ja'ayi xyumitøkidi. ⁹ Yø' adøm idø'øn n'ejxpajtin'ajtim wine'enin naxwii'ñit jaa'y'ajtyindi, jøts nnija'wa'ant ku ja winmaa'ñ kyawa'ach øy ja wine'en ja wyindsø'jkin tjayika'pxtøø. ¹⁰ Ja' idø'øn ja wyindsø'jkin'ajttip sudso kya'adyit sudso y'uuktit, jøts sudso ñanky'øyyidit ñankchuiyidit, sam ja møjaa'y chinaa'yin tyikutuky. Niwine'enin ja anmija'win ja tkayikwa'ats'aty. Ja'ats ja jade'en tyungunajxtip kunim ja Dios kø'øm tø tyiktigach.

¹¹ Tøts idø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo myiñ, ja'ats idø'øn ixyam tñimøjteetywindsøn'ajtp ja jemchinaa'yin midi ya tø tyañ. Jawaani øy idø'øn jøts jawaani tsuj idø'øn ja tsaptøjk mā dø'øn ja tyuñ, ka'ap ja jaa'y ja tkøjy, paty idø'øn ja kyanaxwii'ñit tsaptøjki. ¹² Tø dø'øn ja nwindsøn'ajtim Jesucristo ñaxy jap myimajtsk tøjkjøtpy midi xyøøw Amaagyunuu'kxy Et, ka'ats ja t'ukmidøjkiñi ja mutsk chiibi ni'jpy jøts ja løjch ñi'jpy; kyø'øm ni'jpy ja myidøjkip tuk'ojkøjxp ja'ayi, midi adøm idø'øn xemikøjxp tø xuktanitsøøjkyim. ¹³ Yikwachptsik idø'øn y'ijty ja pøky ja tsigiduuri ni'jpy, jøts ja tsapaxuna'jk ni'jpy, jøts nayide'en ja tsigivaki jaam midi yiknitøødyip jam altajrkøjxp, ku dø'øn ja y'ijty ñadyaninuugyidi nikijxy jøts ja pøky jade'en tyikwa'atswa'andi xjats ja kunuu'kxin ja jade'en tpattøø. ¹⁴ Pøni jade'ents ja', jawaani kajaats idø'øn ja nwindsøn'ajtim

Jesucristo ja ñi'jpy yikpøkwyā'ach jøts kyunuu'kxy, pø patyxi ja Dios Espíritu Santo køjxp ñagyøyajkiyi pakwya'ach, midi ja Dios Teety kyupijky, jøts idø'øn ja ñi'jpy ja tyikwa'atst ja ka'øchinaa'yin midi ja kudigø'øyin xukpaajtimp, jøts ja Dios jøts ja yikjujky'ajtpi jade'en nmimado'owin.

¹⁵ Paty idø'øn ja Jesucristo møj yik'ajot'aty ku yjemgyutujk tø tyiktso'onda'aky, pø ja'axi ja kyu'o'jkip jøts yikpøkmyaa'kxtit pøn jaty tø pyøkyundi ku ja møjaa'gyutujk y'ijty tyuñim, jøts ja jaa'y tpaattit ja xemikøjxpit øy'ajtin, midi ja Dios Teety ttamidsøjkiyidip windi'ixip. ¹⁶ Jabi jade'enxi yiktuñ ku ja maay wya'kxy, jaanim ja wya'kxy ku ja jaa'y y'øøkñim. ¹⁷ Jøts ka'ap ja ayuujk mibaat nugo myøjtøkit pøni nay jujky'ajtpnim ja kumaay. ¹⁸ Kuwanixi ja ni'jpy ojts chuñ xye'kxy ku ja møjaa'gyutujk cho'ondaajky. ¹⁹ Ku dø'øn ja Moisés wyinaty ja kajp tø ttukmadøy ja Dios kyutujk y'ana'amin, winets tnixajiyi'ñ tukmutsk øøxy ja ujts aay møøt ja tsajpts wet, jøts ttuktaxø'øky ja tsigini'jpy ja chiibi ni'jpy, midi nøø wyinaty møøt tø yik'adaamuky, xjats ttanixejtwidity ja kutujk nøky jøts niduki'iyi ja jaa'y nayide'en. ²⁰ Winets wyaan: "Ya'at ni'jpy idø'øn tyikmøjtøjkyp ja Dios kyutujk midi mee tø myiktamidsøky." ²¹ Tyanawa'jx idø'øn ja Moisés ja ni'jpy nayide'en ja tsaptøjk, jøts tuki'iyi pøni ti jaty yiktundip, ku dø'øn ja Dios ja t'atswindsø'øgidi. ²² Jade'en idø'øn kyutuky jøts ku ja ni'jpy tuki'iyi tyikwa'atst, kuts ja ni'jpy kya'ett ka'ats ja pøky yikmee'kxy.

Cristo y'ayo'ongøjxp ja pøky wya'ach

²³ Paty idø'øn chojki ja ni'jpy jøts wya'atstit ja pikta'aky jap tsaptøjkjotpy, midi y'agojnax'ajttip ja tsajpjotpyit tsinaa'yin. Jawaani øy pyaat'atyiyi ja tsajpjotpit'ajtin ja windsø'øgi, midi ja Cristo kø'øm tø ttuñ. ²⁴ Jøts ka'ap ja Cristo jam tyeety'ajty tsaptøjkjotp midi ya naxwiñ ja jaa'y tø tkojti, jøts tsajpjotpit tsaptøjk ja' nugo y'awanax. Jamxi dø'øn ja tyimchajpjotp tø tyøki, mā adøm ja ixyam x'agø'dujkyim x'axajtujkyim Dios Teety wyingujkp. ²⁵ Tuk'ojkyi dø'øn ja Jesucristo ja o'jkin tø tkupiky, ka'ap ja jade'en tø ttuñ sam ja jadu'ukpi teetywindsøndi midi dø'øn y'ijty winjumøjt ja'ayi tmidøjkyp ja ni'jpy jam tsaptøjkjotp jøts ni tkakø'ømni'jpyi ja'adi. ²⁶ Ka'ats idø'øn ja Jesucristo jeexyip nayide'en ttumi, tøts idø'øn ja jeexyip may'ojk y'oo'kni kuyip cho'ondaajky ja naxwii'ñit, ka'ats ja jade'en tø ttuñ. Ixja tø kya'pxy, ixja tø tyiy ja et ja naxwii'ñit, tuk'ojk ja o'jkin ja ja'ayi tø tkupiky jøts ja pøky tuki'iyi xemikøjxp tyikwa'atst. ²⁷ Nayide'en sami jaa'y niduki'iyi tuk'ojk y'oo'kti, jøts yiktiidyu'unditnim, ²⁸ nayide'ents ja Cristo tuk'ojkyi tø y'øøky, jøts may ja jaa'y tyikwaajtsit ja pyøky. Kuts idø'øn wyinaty jadigojk

ñanky'eixpaadyiyi, ka'ap ja yikpøkwyatspi wyinaty y'ukmeni, ja' ja wyinaty ñimimpy pøn jaty ja awejx'ajtiyip.

10

¹ Ja jemgyutujk idø'øn ja' y'aga'ax ja nugo kutujk midi ja Moisés yiktaan, paty idø'øn ja kyamajada'aky nijuuni. Øy ja jiyujk ja namay tjayik'oookti winjumøjt, ka'ats ja pøky ja tyikwa'ach. ² Ku dø'øn ja jeexyip ja pøky tyikwa'ach, jøts ja øchinaa'yin jeexyip tyaky, tuk'ojkyits idø'øn ja jeexyip jade'en yjaty. Ka'axi ja jeexyip y'uknabyøkyja'winiyidi. ³ Kumi ka'ats ja yjade'eni pø ximija'myatstipxi ja pyøky ja'adi ku ja winjumøjt tjatundi ja windsø'jkin, ⁴ ja'agøjxpts ja jade'en yjatti ku ja pøky ni ja tsigini'jpy ni ja chiibi ni'jpy tkayikwa'ach nijuuni.

⁵ Paty idø'øn ja Jesucristo ja Dios Teety tnimaay ku ya myiiñ naaxwiiñ:

Ka'ats xtsøky'aty jøts myiktawindsø'øgit ja jiyujk, patyxi øts tø xyikjaa'yjaty jøt øts ja ne'kx jøts øts ja ni'jpy tø xmø'øy.

⁶ Ka' myikjotkujk'aty ku ja jiyujk yjanitøøy, ni ja windsø'jkin midi jayiktump jøts ja pøky xmaa'kxt.

⁷ Winets ø nwaañ: “Ixyam ø Dios Teety, jøts ø nbadu'unt pøni ti me nmi'ana'amwampy sa jap jaabyety nøkyijxpy y'ity.”

⁸ Ku dø'øn ja jawyeen tø tnigajpxy ku ja Dios Teety tkadajotkujk'aty ja windsø'jkin ku dø'øn ja jaa'y ja jiyujk tjayik'oookti, jøts ku tigati tjayiktøømyidi jøts ja pyøky wya'atstit sam idø'øn ja yjagutujkyi. ⁹ Winets ja nwindson'ajtim Jesucristo wyaañ: “Ixyam ø Dios Teety, jøts ø nbadu'unt pøni ti mdsøjkpy.” Yikudigøøpyts idø'øn ja nwindson'ajtim Jesucristo ja jawyeengutujk jøts ka kyø'øm windsø'jkin ttawinguwijch. ¹⁰ Tøts adøm idø'øn ja Dios xkunuukxyim, pø tøxi ja nwindson'ajtim Jesucristo xemikøjxp tuk'ojkyi ja ñine'kx tkøyaky midi idø'øn ja Dios Teety tø tmø'øy adømgøjxp.

¹¹ Tum jade'ents ja israelit teety tundinim, nay ja jiyujk ja tyawindsø'jkidip ja Dios, øy ja pøky ja nijuuni tjagayikwa'ach.

¹² Tuk'ojkyits ja Jesucristo ja'ayi tø y'øøky jøts adøm ja nbøkwyaaajtsindit, jøts ja jam tø y'ixa'aky yikutujkpi, Dios Teety y'aga'ngyøjøm. ¹³ Jamts ja y'awixy kunim ja myidsep yikpikta'akt tyekyji'py jøts ja ttekpya'an'att, ¹⁴ pø tøxi ja tu'ugyi ja wyindsø'øk'ajtin ttamajada'aky ku ja kø'øm tø ñadyagidøkiyi ja Dios Teety, jøts jade'en xemikøjxp tø tyik'awa'atspidsimy pøn jaty ja kunuu'kxin tø tmø'øy. ¹⁵ Jøts ja Dios Espíritu Santots ja kajpxy nayide'en tyiktuu'yø'øpy tyiktuu'wejtsp ku wya'añ yide'en:

¹⁶ Midi øts idø'øn yø jaa'y ndamidsojkip, ku dø'øn ja xøøw ja jumøjt tpaatt, yide'en øts idø'øn ja wyinaty nduñ.

Ndukja'gyukip øts ja ngutujk jøts øts ja nbiktaajkit y'anmija'wingøjxp.

¹⁷ Jøts yjaakwa'añ:

Ka'ap øts ja pyøky ja wyinaty n'ukja'myajtsniyi, ni ja kya'øy'ajtin.

¹⁸ Paty idø'øn nja'gyuka'ant yikxon pøni tø ja pøky xemikøjxp yikmee'kxy, ka'ats y'uktsojkniiyi jøts ja Dios Teety njaaktawindsø'jka'ant o ti jøts ja xpojkipimaa'kxint.

Møk ja Dios janchja'win nbiktaajkint

¹⁹ Paty migu'uktøjk idø'øn ka' tsø'øgijawi nwingunøjxindit ja Dios Teety jap tsajpjøtpy, pø tøxi ja nwindson'ajtim Jesucristo xkudsu'una'am xkudajxa'am. ²⁰ Ja'ayi tsojkip jøts adøm ja nwindson'ajtim Jesucristo ja yjemdyuu'nguyø'øyint midi ttukpatp ja xemikøjxpit jujky'ajtin, jøts midi ja nwindson'ajtim Jesucristo tø awa'ats tyiktañ kyø'øm y'o'jkingøjxp. ²¹ Ja nwindson'ajtim Jesucristots adøm idø'øn nmøjteetywindsøn'ajtyimp jam tsajpjøtp; ²² paty idø'øn tu'ugyi ja n'anmija'win nbiktaajkint ku ja Dios Teety n'ajot'ajtint, jøts tu'ugyi dø'øn ja janchja'win amumjoojt nmøøt'ajtint; pø tøxi ja xyikpøkwaajchim jøts adøm nga'uknabyøkyja'wiña'ant, tøts nayide'en ja nøbajtin nøø xyikwaajchindi. ²³ Yikxonimts idø'øn ja n'aweixint midi ja Dios tø t'agajpxuky ku adøm ja kyutujk ja tø ngupijkyim. Pyadu'ump ja' ja y'ayuujk. ²⁴ Ja' adøm idø'øn n'ixa'ayimp sudso xem yam nnabyudøjka'ant jøts nnachojka'ant. ²⁵ Ka'ap adøm ja jaa'y chinaa'yin nyikmøjtøjka'ant pøn jaty kamendip ku nnamyujkyandi Dios ajot'ajtpi, nagyajpxjot'amøjkamp adøm idø'øn ne'egi, ixa ja nwindson'ajtim Jesucristo wyingoni.

²⁶ Ku adøm kø'ømdsojkingøjxp ja Dios yja' n'ixmajtsint, ka'ats ja maa'kxujkin yikpaatt, jabi ka'axi ja abiky yiknitsokpi y'ukmenit. ²⁷ Ja'ayits adøm njøp'ejxindip pøni jade'en adøm ndsinaa'yin, jøts ja Dios Teety ja myøktidyu'unin nbaajtint, jøts xemikøjxp ja tø'øyin xmø'øyindit midi dø'øn pyaattip pøn ja Dios tmidsep'ajttip. ²⁸ Pø nayide'enxi y'ijty yik-tundi pøn tkamimadoodip ja Moisés y'ana'amin, ku namajtsk uk nidigøøk ja a'ejxnaxpi kyajpxti, kuwanits ja y'ijty y'øøky, niwine'en ja kyayik'ayo'ejxti. ²⁹ Jawaani ka-jaats ja pyaat'atyidi ja ayo'on pøn jaty ja Dios U'nk nugo t'uktaa'nwidejtnidip, jøts ja y'o'jkin tka'ukmøjpiktaajkniiyi midi tø yikpojkipiwa'achidi, jøts nayide'en ja Dios Espiritu Santo tø t'ukmigajpxigøøñidi yam ja yjaba'ayøyidi. Pø ja y'o'jkinxi ja Cristo y'ejxa'anin'ajtpy ku dø'øn ja Dios Teety chojkin tø tnigajpxy, midi tø yjayikpøkwa'achidi pøn ja

ka'ukmøjpiktaajkniyidip. ³⁰ Pø nnija'wampxi ku ja Dios Teety tø wya'añ: "Øts xpaat'ajtp jøts øts ndagubattit ja pyøky; øts yø nmo'odip kija' ja y'ayo'on pøni wine'en yø pyaat'atyidi." Jøts nayide'en wyami: "Ndidyu'ump øts ja ngajp." ³¹ jJanch kawinmaañi dø'øn ja y'ayo'on'ixy pøn ja Dios, pøn ja yikju-jky'ajtpi tyukpatpy myøk'ajtingøjxp ja y'aki!

³² Kidi mee xja'dyigøy ku ja nwindson'ajtim yja' x'ejxidi jøts ja chinaa'yin xpadøjkidyøø, winets o sagasa xkuajtidøø ja mjanchja'win. ³³ Jam mee niwinaagin pøn ja mayjaa'y m'ejxidi ku myikta'oiti jøts myiktatsee'kti ja mdsinaa'yin, jøts nayide'en xajotmay'ookti ja mmigu'ukti pøn o sagasa yik-tundip. ³⁴ M'ayo'eix meets ja tsumyjaa'y, jøts mimadaajk meets ja jotkujk ku ja mbikta'aky tuki'iyi myikpøjkigyøxtøø, pø mnija'wipxi meets ku jam tsajpjotp jawaani y'øbyi xpaattit midi xemikøjxp etp. ³⁵ Wan ttuñi pøni ti tuujnip, awejx'et meets ja ejtp pøni ti ja nwindson'ajtim tø t'agajpxuky, myikmo'op meets ja kajaa. ³⁶ Tuda'aky ja Dios Teety y'ana'amin paduñ ttsøky, jøts ja tyakt pøni ti ja tø t'agajpxuky. ³⁷ Pø yide'enxi ja nøky wya'añ:

Jawaani jaak'aweix'etti,
tsojk ja mye'ent ja nwindson'ajtim pøn ja øy'ajtin xmø'øymp.
³⁸ Midi'ts øts idø'øn ngupijky, janchja'wingøjxp idø'øn
t'awixy'aty ja øy'ajtin,

pøni windsi'jkyts ja', ka'ats øts ja ndajotkujk'att.

³⁹ Ka'ats adøm nwindsi'jkyjaa'yandi midi pojin yikmimajadaktip, tum ja'abixi adøm pøn ja janchja'win ttajujky'ajttip, jøts jade'en ja n'anmija'win xemikøjxp nyiknitsoojkindit.

11

Ti dø'øn janchja'win'ajtp

¹ Ja' dø'øn janchja'win'ajtp ku amumjoojt tu'ugyi n'aweixint pøni ti dø'øn yikmø'øymp jøts ku amumjoojt nmibøjkint midi nga'ijxyindip. ² Ja yjanchja'win idø'øn ja ndeety'amøjtøjk yiktakajxajkti.

³ Ja janchja'win adøm xukmibøjkimp ku ja Dios ja tsajp ja naajx jøts tuki'iyi tø tyik'øyi y'ayuujkøjxp ja'ayi, jøts ja' midi ixyam n'ijxyindip ka'ap ja y'ity te.

⁴ Janchja'wingøjxp ja Abel øy ja Dios twindsø'jkøø, yam ja Caín kajade'en, paty ja Dios ja Abel tkupijky jøts ja'agøjxp ja wyindsø'jkin tkupøjki. Ots ja Abel tø yja'oo'kni, tø ja ejxpajtin ja xemikøjxp tyiktañ ku ja janchja'win ja tmøøt'ajty.

⁵ Janchja'wingøjxp ja Enoc yiktaniwawi ja xemikøjxpit tsinaa'yin øy ja o'jkin ja tjagapaajty, jøts ja tka'ukpatnidi ku tja'ixaadyøø pø tøxi ja Dios ja wyinaty pyawa'aniyi. Yide'ents

jap nõkyijxpy wya'añ ku ja Dios ya naxwiiñ tyikjotkujk'ajty. ⁶ Janch tsepts jøts ja Dios nyikjotkujk'ajtint, pøni ka'ap ja janchja'win yikmøøt'aty, ja kuxi ja Dios yikpaatwa'añ, jawy-
een idø'øn ja njanchja'want ku dø'øn ja jaa, jøts ku ja nayide'en tkunuu'kxy pøn jaty ja ixaajyiyip.

⁷ Janchja'wingøjxp idø'øn ja Noé ja Dios tmibijky, jøts tmimadøøy ku ja tyukmadooji pøni ti jaty idø'øn tunwainip wyinaty, o dø'øn niti kyagaxi'ikñim, jøts ja barki tyik'ø'yiyiññ
midi yiknitso'ogip wine'enin jam tyøjkjotp yjaa'y'atti. Ja yjanchja'win ja tyamøj'ajt jøts ja ttuk'ijxy pøn jaty ja pøky ttunk'ajttip, jøts nay ja'agøjxp ja Dios tyaxonda'agyi.

⁸ Yjanchja'win ja Abraham yikmadooji, ku ja Dios ojts myigajpxyi jøts ja kyajp tmajtstuujty, jøts tnidsø'øñ ja naajx ja et
midi ja Dios ttamidsojki, øy ja tjaganijawi pøni ma dø'øn ñijkxy. ⁹ Ja'agøjxp idø'øn ja Abraham chinaay jam etjotp midi dø'øn ja Dios ttaniwaadsojiyi ku janchja'win ja tmøøt'aty, jøts jabyøø'kxyin ja jam chinaay. O magama ja tyøjk tkojwidettøø sam ja tuu'yø'øbyidi. Jøts nayide'en ja y'u'nk Isaac møøt ja Jacob ttundøø, jabi nayide'enxi ja Dios ja tyamiguy'ejxidøø ja naajx ja et. ¹⁰ Ja'agøjxp ja jade'en ttuun ja Abraham, ku tjøp'ijxy'aty ku tyukpaattit ja kajp midi ja Dios kø'øm yik'øyip yikpaadip, ja tsajpjotpit kajp midi tu'ugyi etp.

¹¹ Nay ja janchja'win ojts ja Sara tyukmibiky ku ja tu'uk ja y'u'nk tpaatt øy ja wyinaty tø yja'amøji kyidakni. Pyaajt idø'øn ja y'u'nk ja ja'agøjxp ku tjanchjaa'wiyiññ jade'en sa ja Dios ñimaajyøø. ¹² Ots idø'øn ja ñiyaa'y Abraham yjady-
imyøjaa'yini, ojts idø'øn tnigojpkteety'aty janch namay ja naxwiiñit jaa'y, ejxim maadsa', uk ejxim pu' mejy'agø'øm kyamachooni.

¹³ Tum oo'køjxtits yø jaa'y, ixa jade'en tø yikja'myatsti, jøts nika' ja ya naxwiiñ yikmøøgyijxy pøni ti jaty ja Dios wyinaty tø tni'adsowi; ttuk'ejxidits ja jagamyi ja yjanchja'win
midi ja Dios yakwanguijxpy jøts jade'en ttaxondaktøø, jøts ja jade'en tnankñija'widøø ku ja ya naxwiiñ nugo ñaxti. ¹⁴ Pønts jade'en ttundip, y'ixaadyipnim idø'øn ja' tu'uk ja kajp ma tu'ugyi chinaañidit. ¹⁵ Kuk ja ttajotmay'oo'knidi ja kyajp midi yiktandi, wimbejtitsik ja jadigojk nay jam. ¹⁶ Kumi øgyajpts ja jawaani ja chojktip midi dø'øn jam tsajpjotp, paty ja Dios jam a'ejxi abaadi tyik'ity tu'uk ja kajp jøts ka'ap ja tyatsø'ødyuñidi, kajppja'wiyidip ja'.

¹⁷ Nay ja janchja'win ja Abraham ja Dios ttukmimadooji ku myøkwinnmaa'ñ'ejxiyi jøts ja tyu'umts majnk y'amidoojiyi jøts ja Dios ja ttuktawin'oogit. Tø ja Abraham wyinaty tkupiky jøts ja tyu'umts majnk twindsø'jkin'att, o dø'øn ja Dios kø'øm wyinaty tø ñii'mxyi: ¹⁸ "Yø Isaac mets idø'øn myikmayiyip."

¹⁹ Ja'agøjxp idø'øn ja Abraham jade'en ttuun ku ja twinmay ku ja Dios myøk'ajtin myøji jøts tyikjujkpyøkt ja oo'kpi jaa'y. Oo'kpi agujkpy idø'øn ja Abraham ndejint ja y'u'nk wyimbijty jadigojk øy idø'øn ja yjaga'øøky.

²⁰ Janchja'wingøjxp ja Isaac t'agajpxuujky ja kunuu'kxin midi ja y'u'nk Jacob jøts ja Esau paadidip. ²¹ Jøts ku ja Jacob wyinaty y'ookwani, janchja'wingøjxp idø'øn ja ttami'awa'anii'ni jøts ja José y'u'nk y'una'jk tpaattit ja kunuu'kxin. Xjats ojts winda'aky t'ajot'aty ja Dios jøts ja tyajk ojts ñadyagudijiyi. ²² Janchja'win ja José yikwajni, kuk ja israelit jaa'y pyidsø'ømdit Egipto y'etjotp, jøts tni'ana'ami sudso ja pyajk yiktu'unt.

²³ Janchja'wingøjxpts ja Moisés ja tyeety tyaak yu'uch yik'ejttøø tigøøk po'; ja'agøjxp ku t'ejxti ku ja janch tsuj jøts ka'ap tsø'jkidyøø ja windsøn kyutujk pøn wyinaty tø ñimy jøts ku tuki'iyi ja mutskuna'jk y'ooktit. ²⁴ Jøts nay ja janchja'win ja Moisés kaduktsojki jøts ja Egipto windsøn ñøøx ja taak tejt ku wyinaty tø yaa'dyøjkjatni. ²⁵ Nugo ku ja nayide'en tkupijky pøni sa jaty ja myigu'uk israelit jaa'y yiktundi, jøts ka'ap ne'egi nugo ttaxøøn ja na'xwii'ni'ajtin midi na'xp midi tigøøpy. ²⁶ Jade'en ja wyinmaa'y ku ne'egi jawaani øy jøts ja Cristo o sagasa tmijatt, midi dø'øn yiknigajpx me'emp, ka'ap ja tmøjpiktaajky pøni wine'enin jam ja meen jøts ja pikta'aky Egipto; ja' y'awijxpy midi ja Dios mo'ojip. ²⁷ Ja janchja'win ja Moisés yiktsoo'nøø jam Egipto etjotp, ka'ap ttsø'jkiyi'ni ja windsøn y'aki, nugo ku ja tpadunguixy ja y'øwyinmaa'ni ejximdam ja Dios ja jeexyip tyimy'ixy.

²⁸ Janchja'wingøjxp ja Moisés tyiktso'onda'aky ja paski xøøw ku tyikutujky jøts ja israelit jaa'y ja ni'jpy ttawinja'adit ja tyøjk'agaj, jøts ja yjagyøobi majnk ka'ap ja Dios Teety y'ankilis yik'oogidit sam ja Egipto jaa'y yajttøø. ²⁹ Janchja'wingøjxpts ja israelit jaa'y ttanaxti ja Tsajpts Mejy ejxim jaa'y yø'ø y tø'øts na'xkøjxp; kuts ja egiptit jaa'y nayide'en tjatunwandøø winets ja ñøjøø'kxti niduki'iyi.

³⁰ Janchja'wingøjxpts ojts ja Jericó kajp ja ñawaap kyidaagijxy, ku ja israelit jaa'y wixujk xøøw ja kajp tni'awidejttøø. ³¹ Jøts nayi janchja'wingøjxp ja Rahab, ja ka'ødyø'øxyøjk, ojts møøt kya'øøky pøn tkamimadoodip ja myigugajp, ku ja wyinaty øy tsuj tø twindsø'øgi ja israelit jaa'y pøn kajptøjkidi ejxpi koobi.

³² ¿Ti jaty ø njaakmadya'akp? Ka'ap ja et ja xøøw ñibaadi ku ø nnimadyaktøkit ja Gedeón, ja Barac, ja Sansón, ja Jefté, ja David, ja Samuel jøts ja jaa'dyi midi y'ijty ja Dios y'aaw y'ayuu'k'ajtpy ku ti tnigajpxwa'añ. ³³ Janchja'wingøjxp idø'øn yø tø tmimajada'akti ja wenk kajp, jøts tiy øy tø

kyudunk'atti jøts ja Dios ja pyudøjkin tø tpaatti sa ja wyinaty tø tni'adsowi. Ja møj kaa jadi'iñi tø t'apanmujkidi ja y'apajk, ³⁴ jøts ja møj jøøn nayide'en tø tmimajada'akti, jøts tsujx kumy tø kya'ookti. Jøts tø yjotmøkpøkti pøn kajotmøkti, jøts ja y'awa'ambi midsep tø tmimajada'akti. ³⁵ Jam idø'øn ja tø'øxyøjk pøn janchja'wingøjxp ja ñiyaa'y tø t'ejxpaatti jadigojk jujky.

Mayts y'oo'kmidi ayo'on agujkp, jade'en idø'øn ja ne'egi ttsøktø jøts ka'ap ja Dios yja' t'ixmajtsidøø ja'agøjxp ku ja t'aweix'atti ja jujky'ajtin xemikøjxp. ³⁶ Jøts may nayide'en yikxon tø yiktaxe'ekti jøts tø yikwopti, jøts ja pujxkuwøøñ tø yikpitaajkidi jøts tø yiktsumdi. ³⁷ Jøts nayide'en tø tsaaga'ach y'oo'kmidi, uk tapoodits, jøts tø yikmøjwinmaa'ñ'ejxti, jøts tsujxkøjxp tø y'oo'kmidi; jøts ja borreegi'ak jøts ja chiibi'ak yik'ayowim tmiwidejttøø, o sagasa ja ayo'on tpaattøø. ³⁸ Ja'abi jaa'y idø'øn tø wyidetti abak etjotp, kojpkøjxp, jøts tsaag ankjøtpy, tsaag jutjøtpy. Niwine'en ja naxwii'ñit jaa'y ja'abi jaa'y kyapaat'atyiyi. ³⁹ Ots idø'øn yø øy tsuj tø yik'ejxti yikpaatti ku janch møj ja yjanchja'win, ka'ap yø ti tø yikmo'odi pøni ti dø'øn ja Dios tø t'uknigajpxy; ⁴⁰ pø tøxi ja ttanibiktaagi kø'øm jawaani øy jøts ja y'øbyidsø'ømdit adøm møøt.

12

Ja Jesús adøm n'ejxpajt'ajtimp

¹ Janch mayts adøm ja jaa'y nnija'wa'andi pøn jaty ja janchja'win tø tmøøt'atti jøts ja tø tnankñigaxi'igyidi. Wants adøm tmajtstuujtna'am tuki'iyi pøni ti jaty xyikjotkøjximp, jøts ja pøky nayide'en nmajtstuujtint midi yjawixyikpak'amujkna'amp, jøts yikxon njaakpadungojndit tuda'aky ja øchinaa'yin. ² Ja Jesús adøm n'ejxpajt'ajtimp pøn ja janchja'win tyajkp jøts pøn nayide'en tjaakyik'øyip jøts tjaakyiktsujip. Tø ja Jesús jam kruskøjxp y'øøky, ots ja yjatsø'ødyuñ, ja'abi o'jkin ka'ap ja tø tmøjpkta'aky, pø ñija'wipxi ja' ku ja ayo'on ja ttanaxt jøts ja tpaatt ja jotkujk'ajtin ja xondaajkin; jøts ja tø y'ixa'aky yikutujkpi møøt ja Dios Teety jam y'aga'ngyøjøm.

³ Paty mee kidi mjotkixy ni mga'amutskidit, ja Jesús meets ja'myats jøts ja xni'ejxu'uttit ku pojkipitumbi kyøjøm kawinø'øn tø y'ayo'ombaaty. ⁴ Ka'anim meets ja pøky xmøøtseptuñ jøts xkudaxit. ⁵ ¿Uk tø meets idø'øn ja xja'dyigøøñi sa adøm Dios Teety y'u'ngin xja'ane'emyindi? Pø yide'enxi jap jaabyety nøkyijpxy:

U'nk, kupøk ja ayo'on midi ndaniguejpxy jøts mdsinaa'yin xyiktigatst,

jøts kidi x'ayooji ku me n'ojt.

⁶ Pø tum ja'axi øts ja chinaa'yin tigach ndamidsøjky pøn jaty ø ndsøjky,

jøts ja ayo'on nmø'ø y pøn jaty n'u'nk'ajtpy.

⁷ Midani meets idø'on ja ayo'on, pø ja'agøjpxxi meets ja Dios ja mmø'ø y ku y'u'nk y'una'jkin mdsøkyidi. ¿Uk jaa dø'on ja jaa'y pøn nijuuni ja tyeety tø kyakajpxwijyi? ⁸ Pøni ka'ats meets ja Dios mgajpxwijyi sami dø'on ja y'unk y'una'jk ja ttamidsøjky, mga'u'nktejpts meets idø'on ja', wenk u'nk meets ja mdijyi.

⁹ Nayide'enxi mutskyi ja ndeety ndaak tø xkajpxwijyindi, jøts adøm ja y'ijty øy tsuj nmigajpxyindi, yayits ja y'ana'amin ja yjatundi naxwiiñ. ¿Sudsots adøm idø'on ja Dios Teety midi jam tsajpjotp ngagupøjktint ja kyajpxwejin? Pø ja ju-jky'ajtinxi adøm ja xukpaatwa'animp. ¹⁰ Ja'ayi adøm ja ndeety ndaak xakajpxwejin dip pøni sudso dø'on ja tja'gyukidi ku ja tsinaa'yin tyiyi ya naxwiiñ; kuts ja Dios x'ane'emyindi, tiyts ja y'ane'emy, jøts ja' ja xani'ana'amindip sudso ja wa'ats'ajtin nbaajtint nayide'en sam ja'. ¹¹ Nipøn ja ayo'on tjanchjagatsøky ku ja yikpaaty, janch møk ja yikjaw; pønts ja ayo'on pønts ja kastigi tpattip, ku wyejti kyajti, ja'ats idø'on ja chinaa'yin tiy tsuj tyikyø'ødyip, ka' ti, ka' sa, ka'ap ja tsep.

Ja ayo'on ku ja Dios kyajpxy kyayikmimadø y

¹² Yikmøkpøkti mgø' mdeky pøni tø ja y'anuu'kxyinidi.

¹³ Ixa'adi ja tiy'ajtindi jøts ja mmigu'uk pøn ja yjanchja'win kamøktinim mba'ejxiyidit jøts ja kyatuu'tigø'ødyit, jøts ja jade'en ne'egi yjotmøkpøktit.

¹⁴ Øy tsujim ja mdsinaa'yin xyikyø'ødyit, tuda'aky ja jaa'y niduki'iyi møøt mdsøønidi; ku wyinaty jade'en mgajaa'y'atti sudsots ja Dios x'ejxtit, pø ka'axi jadi'iñi nugo ñiyik'ixy ñiyikpaaty. ¹⁵ Yikxonim wanidi, ejxim xka'ukpatnidi ja kyunuu'kxin midi ja Dios pya'ayo'ajtingøjxp mmo'owajnidip, øy ja jade'en tø yja'ukwa'añ ku ja mbudøkiyidit; kidim ta'am ujtsin mnabyikta'agyidi midi pa'amdump jøts ni xkayikt-sokmi ja mmigu'uk. ¹⁶ Kidi nugo mnamyøøt'atyidi pøni ka'adam ja xniyaa'yidi xnidø'øxyidi, tum ja Dios yja' ne'egi mjotmay'attip; kidi Esaújin xundi pøn nugo y'u'nk ttaguyajt ja yjagyooi, tuktey ja tokx ja'ayi ttagugøøy. ¹⁷ Mnijawidipxi ja nayide'en ku ja Esaú ja tyeety kya'ukmøø'ñiyi ja kunuu'kxin ku ja tja'uk'amidoonaa; øy ja wyinmaa'ñ ja tja'uktayaaxnaa ni sudso ja kya'ukyikmøøña ja kunuu'kxin.

¹⁸ Ka'anin meets idø'on ja Dios myøk'ajtin nayide'en xpaajti sam adøm ndeety'amøj t'ejxti ku ja kojpk Sinai ñitøøwyidity. Ni ja xaachkoots meets xka'ijxñim ma ja anaaw ja widsuk adsø'jkibim wyidity, ¹⁹ jøts nayide'en ka' xmadowdinim ja pujxujx midi yjaw xyiknajtimp ku ja nmado'owint, jøts

nika' ja ayuujk tɔ xmadowdinim janch mɔk midi dɔ'ɔn kyamidanaadyi ja jaa'y jɔts yjanuu'kxaknidi, jɔts jade'en jya'ukyikmigajpxnidi. ²⁰ Ja'agɔjxp idɔ'ɔn ja jade'en ku ja adsɔ'jkibim ja kutujk yikmɔɔdyi midi wamp: "Pɔni pɔn yɔ kojpk tyɔmpy pyatpy yika'tspa'ookp inet ja', uk yikumba'ookp ɔyi yjajiyujki." ²¹ Janch adsɔ'jkibim idɔ'ɔn ja t'ejxti tuki'iyi, ja sɔ Moisés paat kɔ'ɔm wyaan: "Xjanchyikmibejpnip ɔts ya'at et."

²² Ka'ats meets, ja Dios kyunuu'kxy'et jade'en tɔ xpaatti, jabi jotkujkxi meets ja Dios ja yikjujky'ajtpi y'ɔy'ajtin tɔ x'ejxi mɔɔt ja y'ankilis kamachooni ²³ pɔn ja Dios twin'ɔɔgunajxtip. Tɔts nayide'en xpaatti pɔn ja Cristo tɔ tjanchja'wimyidi pɔn ja n̄itso'ok'ajtin abaadi awejxnidip. Ja Dios meets idɔ'ɔn tɔ xwingunɔjxxidi midi dɔ'ɔn niduki'iyi ttiidyungɔxp, jɔts ja ɔyjaa'y'oo'kpi y'anmija'win midi ja Dios jam mɔɔt chinaañidi, nayide'en meets ja mɔɔt ja winmaa'n xyikyɔ'ɔñidi. ²⁴ Jɔts ja Jesús tɔ xpatmidi pɔn jam Dios Teety wyingujkp xkugajpxindip pɔn ja n̄i'jpy xnitanaa'yindip. Ka' xukpɔky'ajtyim ja y'o'jkin, ja maa'kxujkin ja ne'egi yajkpy jɔts ka'ap ja Abel y'o'jkin jade'en.

²⁵ Paty idɔ'ɔn yikxon x'ejxtit jɔts ja kyajpxy y'ayuujk xku'oojkidit, pɔ kuwanixi ja y'ayo'ombaatti pɔn jaty ja Dios kyugajpxy tkamimadoodɔ. Jawaani kajaats adɔm xpaat'ajtint ja ayo'on, pɔni ka'ap adɔm ja Dios kyajpxy nmadooja'am ku adɔm ja tsajpjotp kɔ'ɔm xjamigajpxyim. ²⁶ Ojts idɔ'ɔn ja mɔk ujx n̄ajxy ku ja Dios kyajpxy jam Sinai kojpkɔjxp. Yide'en ixyam ja y'ayuujk wya'an jadigojk: "Ku ɔts wyinaty jadigojk ja ujx nyikmiñ ka'ap ja naajx ja'ayi y'adɔ'ɔtst, nayide'enxi ja tsajp y'adɔtsmit." ²⁷ Ku dɔ'ɔn ja Dios wya'an ku tyik'adɔ'ɔtst ja'ayi jadigojk tuki'iyi, ja' idɔ'ɔn ja tyijpy ku ja tuki'iyi tyikudigɔ'ɔty midi jaty jawyeen tɔ tyik'ɔyi. Ka'ats ja sɔ yjattit midi xemikɔjxp ja chinaa'yin tɔ yiktanibiktaagi. ²⁸ Ja'abi ɔy'ajtints adɔm idɔ'ɔn ja Dios tɔ xamidsɔjkyim, ka'ats idɔ'ɔn ja nijuuni sɔ yjatt, xemikɔjxp idɔ'ɔn ja y'ett. Paty adɔm ja Dios ngajxajkint, jɔts ɔy tsuj nwindɔ'jka'ant pɔni sɔ dɔ'ɔn ja pyaat'aty jɔts pɔni sɔ dɔ'ɔn ja ttsɔky; ²⁹ pɔ ja' kuxi adɔm ja nDios jade'en yikwindigɔy sami jɔɔn.

13

Sudso tsinaa'yingɔjxp ja Dios nwindɔ'jka'ant

¹ Kidim xja'dyigɔydi, ejtpim mnachokidit xem yam Cristo kɔjxp. ² Kidim xja'dyigɔydi, jɔts ejtp xtɔjkmo'odit pɔn jaty mdɔjktotp ja'ttip, pɔ mayxi jade'en tɔ yjatti ku ja jabyɔɔ'kxy ja

tyikpoo'kxti, ja Diostam idø'øn ja y'ankilis ja yikpoo'kxtip øy ja tjananijawidi.

³ Nayide'en ja tsumyjaa'y xja'myatstit ejximdam meets jeexyip mdsumyi. Ja'myatsti pøn jaty ja chinaa'yin tøtkuwanjatidi jabi mnija'widipxi pøni sa dø'øn ja'abi ayo'on.

⁴ Yikxonim x'eix'ettit m'amajstk'ajtin jøts øy tsuj mnamyøøt'atidit, tyiidyumpy ja Dios ja wyinaty pøn jaty namyøøt'atidip jadi'iñi yam ja tkaniyaa'yi uk tkanidø'øxyi.

⁵ Kidi ja meen ni ja pikta'aky nugo mganadyapikmyo'ojidit; tajotkujk'atti pøni ti jam mmøøt'ajttip pø tøxi ja Dios wya'añ: "Nijuuni me ngaja'dyigø'øty, ni nga'ixmatst." ⁶ Paty adøm nwa'anint jotkujk:

"Ja ndeety'ajtim øts idø'øn xpudøjkip,

ka'ap øts ja ndsø'øgit pøni sa xunwa'añ tu'uk ja jaa'y."

⁷ Kidi xja'dyigøydi pøn jaty tø mgajpxwijyidi jøts ja Dios y'ayuujk tø mdukmadøyidi; pawinmaydi sa ja chinaa'yin tø tyikøxti tyikubatti, jøts tundi jade'en sa ja yjanchja'win ja'adi.

⁸ Tu'ugyi dø'øn ja Jesucristo y'ity, nay ja' jekyip, nay ja'ats ixyam, nay ja'ats wyinaty xemikøjxp ejtp. ⁹ Paty idø'øn xkamibøktit pøni ti jaty abiky jøts tigach mjayiktukmadoodip. Dios y'ø'y'ajtingøjpxxi ja anmija'win y'ø'y'aty jøts ka'ap ja ja'agøjxp ku yikpaduñ sudso kya'pxy ja ka'ayin ja uuikin, jabi nijuunixi ya'atpi tsinaa'yin ja øy'ajtin tø tyukpaadyidi pøn jaty ja øy tjanchjabadundip.

¹⁰ Jawaani øy adøm nwindso'jkin jøts ka' mibaat twindsø'jkin'attit ja møjteetywindsøndi pøn ja møjaa'gyutujk tyiktundipnim. ¹¹ Ku ja møjteetywindsøn tyoxti ja jiyujk ni'jpy Amaagyunuu'kxy Tøjkjotp jøts ja pøky wya'atst, kajp pa'am ja jiyujk nine'kx ja tyiknøjkxti jøts ja jam tyiknitøødyi. ¹² Nayide'ents idø'øn ja Cristo kø'øm y'ø'jky kajp pa'am jøts ja naxwii'ñit jaa'y ttagunuu'kxy ja kyø'øm ni'jpy. ¹³ Wants t'ixmajtsnandi ja møjaa'gyutujk jøts ja Cristo n'anøjkxandit, øy ja sa njaguwanjajtandi sam ja yjajty. ¹⁴ Pø ka'axi adøm ya naxwiiñ ja tsinaa'yin xemikøjxp nmøøt'ajtyindi, n'ixa'ayindipnimxi adøm ja' midi dø'øn me'empnim ja'atpnim. ¹⁵ Ja Jesucristo adøm ja y'o'jkin xpudøjka'amp jøts ja Dios Teety ejtp nyikjotkujk'ajtin ku ja kyø'øm U'nk ja ndawindsø'jka'ant; jøts nayide'en ja Dios ja n'aaw ja n'ayuujk ndadaxondaajkint. ¹⁶ Jøts kidi xja'dyigøydi ku ja Dios nayide'en twindsø'jkinjaw i ku ja mbikta'aky xem yam mnadyabudøkiyidi.

¹⁷ Mimadowdi pøn jaty mgajpxwejidip; pø ja'axi dø'øn m'anmija'win t'eix'ejttip jøts ñija'widip ja' ku ja Dios ja wyinaty nay ja' tyamachidi. Pudøkidi jøts jotkujk

mmøøtunidit, kidi ayowim xundi, pø ni meetsxi wyinaty jotkujk mgatsøøni.

¹⁸ Ni'amido'ojik øøts, nibøktso'owik øøts, nitiixi ngapøkyjawi jøts jade'en øøts ja ndsojkin wya'añ ku ja n'anmija'win wa'ats jade'eñim y'ett. ¹⁹ Tundi may'ajt jøts øts jawaani møk xni'amidoowidit jøts wyinaty nnabyaatkojma'andi tsojk.

Yikyajkp ja kunuu'kxin jøts ja kajpxpoo'kxin

²⁰⁻²¹ Ja Dios Teety, pøn ja øy'ajtin tyajkp, ja' mgunuu'kxidip mguwa'anidip, jøts nwindson'ajtim ja y'o'jkin mdabudøkiyidit jøts øy tsuj mdsøønidit mdanidit jøts ndungøjxindit pøni ti tø xamidsøjkyim. Mutsk borreegi u'ngin adøm idø'on ja nwindson'ajtim Jesucristo x'eix'ijtyindi pøn ja ñi'jpy tø tyaky jøts ja Dios Teety kyajpxy tø tyik'adujki, pøn adøm idø'on xkøjø'ømit'ajtimp, øy ja ti xmø'øyint pøni ti jaty ja xamidsojkimp. Øy'ajtin agujkp ja Cristo xemikøjxp y'ett. Jade'en idø'on ja y'ejxi.

²² Migu'uktøjkti, tuda'aky waani ya'at nøky xpa'ejxtit jøts xja'gyukidit ti dø'on nda'ana'amdip. Winmadowdi waani ya'at ayuujk, øy idø'on yø wine'en kyidyimgyajaa. ²³ Nijawidi ku adøm nmigu'uk Timoteo tø pyuxøjktøjkpidsimy; pøni nabyaajtip øø pojin, nmøøtnøjxpx øts ja wyinaty.

²⁴ Kajpxpoo'kxti pøn jaty m'ana'amidip jøts niduki'iyi ja janchja'wibitøjkti. Nayide'en mguejxyidi ja kajpxpoo'kxin ja Italiit jaa'y.

²⁵ Mbaattip ja Dios kyunuu'kxin niwine'enin jam md-søøni. Jade'en idø'on ja yjatt.

JA NØKY MIDI JA SANTIAGO YJAAY

Ku ja Santiago tnijayi ja israelit jaa'y pøn tø ñawya'kxniyidi

¹ Santiago'ajtp øts. Øts ja Dios Teety, øts ja nwindson'ajtim Jesucristo nmidumpy. Ixyam mee nnijayi jøts øts ngajpxpøø'kxy niduki'iyi ja israelit jaa'y pøn jaty tø choondi ya jøts tø ñøjxiti tsinaabyi abiky tsoo.

Ja wijy'ajtin ja nija'win midi ja Dios yajkpy

² Meets migu'uktøjk, mbaat'ajtip meets ka' ti xkumayjawidit øy yjadyimyiñ o midi ayo'on. ³ Nnija'windipts ku ja ayo'on ja myiñ, jade'ents ja Dios x'eixint xnija'wint ku tu'ugyi ja nwinmaa'ñ nyik'ijtyindi, kuts ja Dios amumjoojt njanchja'windit jøts jade'en'ampy ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin njagyajpindit. ⁴ Øy ka'pxy yikxon mwinma'adyit, winets nayide'en yikxon mwimbidsø'ømxiyidit ja m'øwynmaa'ñ jøts xjagyaptit ja ja'gyukin, kidi mwa'andi jøts ku ti mga'ijtxyidi.

⁵ Jøts pøni jats meets winaagin pøn ka'ejtxidip ja wijy'ajtin, ja ja'gyukin, amidowdits ja Dios jøts ja mmo'ojidit, pø ja'axi tuki'iyi tyajkøjxp, ka'ap ja ti t'ama'at'aty jøts ka'ap ja ti tyamigajpxy. ⁶ Ja'ats idø'on tsojkip jøts tu'uk amumjoojt n'amido'owint, ka' nwinmaa'yint majtsk aaw majtsk joojt. ⁷ Pøni pøn jade'en winmaapy, ka'ap ja Dios ja ti y'ukmø'øñiyit, ⁸ ja'agøjxp ku ixyam ti t'uktsøky jøts jabom ja wyinmaa'ñ tyiktigatskojmi, ka' tu'ugyi ja wyinmaa'ñ tyik'ity.

⁹ Jøts pøni pønts ayoop winmaapy, pøn tpaduujnidip ja Dios yja', jotkujk idø'on t'eixnidit, tyaxonda'aktip idø'on ku Dios nøjxk wyaadso'oniyidi jøts ja yiknitso'ok'atidit. ¹⁰ Jøts nayide'en pøni jam pøn kumeeñ'ajtp jøts pøni pyaduujnidip ja Dios yja', jotkujk idø'on ja ñayjawiyidit øy myeeñ ja yja-gayiktamøj'ejxti. Jabi yiknitso'ogidipts ja Dios ja' ku wyinaty twingunøjkxiñidi. ¹¹ Tigøøpy ja kumeeñ jaa'y ja myeeñ ku ayo'on myiñ. Nayide'en ñamyayi yjaty sam ja ujts pijy u'ngin yjaty ku ja xøøw cha'ayiyi jøts ja tyøtskojxni ja pyijy.

Ku ja ka'øbyi x'amutsk'ejxwq'añindi

¹² Janch jotkujk meets ku tuda'aky mjaa'y'atti øy ja ayo'on xjapaatti; ku jade'en mmajada'akti, winets ja mmø'øyidi ja Dios ja jujky'ajtin midi xemikøjxp, midi ja Dios mdamidsojkiyidip, jade'en'ampy ku ja Dios xtsojkti. ¹³ Ku pøn ñayjawiyi ka'øbyi ttunwa'añ, kyø'øm winmaa'ñ ja yiktump, ka'ap ja Dios yø'øbi winmaa'ñ tyaky; ka'axi ja Dios twinmaa'ñ'aty jøts ja axøøkpi yiktu'unt, jøts nipøn ja jade'en tkawinmaa'nmyø'ø y jøts ja jade'en ttu'unt. ¹⁴ Ku pøn jade'en

ttunwa'añ ja ka'øbyi, kyø'øm winmaa'ñ, kyø'øm tsojkin ja jade'en pyadundip. ¹⁵ Yø'øbi ka'øwyinmaa'ñ, pøky yø'; jøts ku ja pøky yikmøøt'aty, ja o'jkin tigø'øyin ja yajkpy.

¹⁶ Migu'uktøjk, kidi mnawyin'ññidi; ¹⁷ tuki'iyi ja øbyi tsupji midi nmøøt'ajtyindip, Dios yø tyajkp, tøxi ja tpikta'aky ja jaj ja tøø'kx jam tsajpwemp. Tu'ugyi ja', ka'ap ja tyigach. ¹⁸ Tø ja Dios xmø'øyim ja øy'ajtin midi xemikøjxp ku njanchja'wa'am ja kyajpxy ja y'ayuujk, ja tiiby i ja janchpi, ja'agøjxp ja jade'en ttuñ jøts adøm nyiktso'ondak'okwa'anint pøn ja pyabøjkpi'ajttip, sam ja ttamidsøkyin.

Sa yikpaduñ ja Dios yjanchja'win

¹⁹ Paty, migu'uktøjk, njaaknigajpxy jøts tuda'aky mja'a'y'attit. Yikxon xmadow'ettit ja mmigu'uk sa wya'añ, kidi mnay'øøjyidi, jøts kidi mmigu'uk xmi'ambøkti. ²⁰ Nisudso'ampy idø'on ja Dios xkadajotkujk'ajtyindi ku ja nmigu'uk nmijot'ambijkyindi. ²¹ Paty mastu'utti tuki'iyi midi ka'øy, ja ka'øwyinmaa'ñ jøts ja ka'ødyunk. Møj pikta'akti yikxon ja Dios kyajpxy midi tø myiktukmadøwdi; pø yø'øxi tyanitso'ok'attip ja n'anmija'windi.

²² Padundi dø'on pøni sa jaty ja Dios kyajpxy wya'añ, kidi ja'ayi nugo xmadøwdi. Nawyin'øø'nindip nugo ku ka' nbadu'unint. ²³ Pøni pøn jade'en adøtsp, jade'en ja ñamyayi n'upiktaajkint ejxim ja jaa'y pøn tku'ejxip ja wyeen ja y'aaw jap ejxjøtpy ²⁴ jøts ku ka' wya'ads i. Ku ñijkxy, ka' tja'myech jøts wyimbujt. ²⁵ Jotkujk idø'on ja ñayjawiyidit pøn ja Dios kyutujk tpaduujnidip midi xyik'awa'atspidsø'ømimp, ka'ap ja ja'ayi nugo tpatmadøy.

²⁶ Pøni mwandip jøts ja Dios yja' xpaduujnidit, jøts nay jaty ja mdoojts nugo xyik'awidetti yam nadyijyi ja Dios yja' xpaduujnid i, jade'ents nugo mnawyin'ññidi jøts ka' x'ukpadunidi jade'en. ²⁷ Ja' ja Dios Teety kyupijky ku nbudøjka'ant ja ku'øky'u'nk jøts ja ku'økytø'øxy pøn ayoodip, jøts nayide'en ka' nugo nbøkyu'unint ya ñaxwiñ.

2

Ka'ap pøn ñay'øy'ejxidit kyanay'øy'ejxidit wan tja pøni

¹ Meets migu'uktøjkti, pøn jaty tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesucristo ku ja wa'ads i ku ja myøji, kidi meets pøn x'øy'ejxti xka'øy'ejxti wan tja pøni. ² N'upiktaajkimp tu'uk ja madya'aky, pøni tøjkidip ja jaa'y jap ma meets mnamyukyidi, tu'uk kumeeñ jaa'y janch xyøxy janch wyeti janch ñaamyi, jøts jadu'uk ayoo bi jaa'y nipach ixpach, ³ jøts ku ja'ayi øy tsuj xkajpxpoo'kxti, ja' pøn janch kumeeñ pøn janch xyøxy, jøts ja øbyi tsinaabyajt xmo'odi, jøts

ja ayoobi xkamøjpikta'akti jade'en xnøjmidi jøts wan ttani uk najxkijxy chøønit, ⁴ pø yide'en'ampxyi yik'ixy yiknijawī ku tu'uk x'øyyawī jøts jadu'uk xka'øyyawī. Ka'ap jade'en y'øyi, mbøkyundip jade'en.

⁵ Ukmadøwdi, migu'uktøjk, jøts ja'gyukidi ya'at: Ja ayoobi jaa'y pøn ejttip ya naxwiiñ, ja' idø'on ja Dios Teety tø wyi'ijxyidi jøts ja tjanchjawidit ja Dios yja' jøts yikmo'odit ja y'øy'ajtin midi ja Dios ja yjaa'y tyanitanaapy, pø tøxi ja ttamidsøky jøts ja tmo'ot pøn tsojkiyip. ⁶ Jøts meets, jade'en meets ja ayoobi jaa'y nugo xtsø'ødyundi ku xkamø'ejxti. Nayide'en meets ja kumeeñ jaa'y mjatu'umiyidi ku myikni'øø'nidi jam kudunk wyindump. ⁷ Yø' nayide'en tka'ødyejtip tka'øñimadyaktip ja nwindson'ajtim Jesus pøn adøm xyiknitso'ok'ajtindip.

⁸ M'ø'y'adøtsp meets wyinaty pøni mbadundip ja Dios Teety y'ana'amin midi yide'en wamp: "Tsok ja mmigu'uktøjk, windsø'øgi ja mmigu'uktøjk, jade'en xtsokt jøts jade'en xwindsø'øgit sã kø'øm mnachøkyi jøts sã kø'øm mnawyindsø'øgiyi." ⁹ Pøni jamts meets ja mmigu'uktøjk x'øy'ejxti xka'øy'ejxti wan tjapøni, mbøkyundipts idø'on jade'en, ka'ap ja Dios y'ana'amin jade'en xpaduujnidi. ¹⁰ Øy ja Dios kyutujk ka'pxy njabadunwa'añindi jøts jam tu'uk y'ana'amin kyayikpaduñ, pøkyu'unindipts adøm idø'on ku ka' ka'pxy yikpaduñ. ¹¹ Nay ja' midi tyikutujk, jøts yide'en ñiimy: "Kidi mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'øxy xpøjkxi", nay ya'at tyikutujkmaa jøts: "Kidi myikjaa'y'øøky." Øy pøn ja myigu'uk ñidø'øxy ja tjagapøjkxi jøts ja ne'egi yikjaa'y'øøky, pøkyumpts ja jade'en ku ja Dios yja' ka'pxy tø tkabaduujni. ¹² Øy yikxon ngajpxint ndu'unint sam ja Dios ttsøky, jabi nay ja'abi kutujkxi xidyu'unimp midi ja nitso'ok'ajtin nayide'en tyajkp. ¹³ Pøni pønts ja myigu'uk tø tka'ayo'ixy, nayide'ents ja Dios ja nøjkx ka'ayo'ijxyim tyidyuñiyi; pønts ja myigu'uk t'ayo'ejxp, pyaatpts ja' ja øy'ajtin ku ja tiidyu'unin ñaxt.

Ja janchja'win jøts ja ødyu'unin

¹⁴ Migu'uktøjkti, ¿ti ja ñiwy'a'ant ku ja'ayi nw'a'añim ku ja Dios njanchja'wa'am jøts nika'ap ja øybi n'ukpadu'una'am? Ka'ap jade'en ja nitso'ok'ajtin nbaajtint. ¹⁵ Ku n'ukpiktaajkint ku tu'uk nmigu'uk ti kya'ijtxyi ejxim ja kyaaky ja wyet, ¹⁶ jøts nnimaa'yint: "Mbaatp ja mwet ja mnaamy ja mji'kxy", jøts ka' ti nmø'øyint pøni ti yjatsøjkpy. ¿Ti ja ñiwy'a'ant jade'en? ¹⁷ Ku ja Dios njanchja'wa'am jøts nika'ap ja nmigu'uk n'ukpudøjkiña'am, ka'ap ja janchja'win jade'en tyuñ.

¹⁸ Jamts pøn jawamp: "Mets ja Dios mjanchja'wip, jøts ka'ap ja mmigu'uk xpudøki; jøts øts, øy øts ja Dios nga-janchjawī, nbudøjkip øts ja nmigu'uk." Jade'en'ampyts idø'on

ja janchja'win yik'ixy yiknijawi ku nbudøjka'am ja nmigu'uk, kuts ja nmigu'uk ngabudøjka'ant nisudso'ampyts ja Dios jade'en ngajanchja'wa'andi. ¹⁹ Mjanchja'widip meets ku jaa tu'uk ja Dios, øyi jade'en; nayide'enxi ja miku' tjanchjawi ku jaa ja Dios, kyudsø'jkipts ja'. ²⁰ Kidi nugo mgujuun'aty, zka' xnijawi ku ja njanchja'win jade'en wyingaxi'iky ku ja nmigu'uk nbudøjka'ant? ²¹ Jade'en'ampy ja n'apteety'amøj Abraham ja Dios kyupøjki ku ja tpaduuñ sam ja Dios ttsøkyin jøts ja y'u'nk Isaac ttamiyox. ²² Ja'gyukidi meets jade'en jøts ku ja Abraham jade'en tnanky'ijxy ja yjanchja'win ku jade'en tpaduuñ, jøts jade'en ttuk'abaaty ka'pxy ja yjanchja'win. ²³ Y'abaajt idø'on jade'en ja Dios kyajpxy ku wya'añ: "Ojts ja Abraham tjanchjawi ja Dios, ja'ats ja Dios y'øjja'wiyiñ jøts ja ojts tkupiky." Paty ja Dios myigu'ukjawi ja Abraham.

²⁴ M'ejxtip mnija'widip ixja sa ja Dios tkupiky ja jaa'y ku ja tpaduñ, jøts ni kidi ja'ayip tu'ugyi sam ja yjanchjawi. ²⁵ Nayide'en ja ka'ødyø'øxy Rahab ja Dios kyupøjkøø jade'engøjxp ku ja t'ødyuñ ja Dios kyugajpxy; ku tjønmoøy ttøjkmøøy jøts abiky tyuu' ttajøpkajxyiñ ku ja myidsep wyinaty pyayø'øyi. ²⁶ Ka'ap jade'en tyuñ ku ja Dios njanchja'wint ku ngabadu'unint sam ja ttsøkyin. Jade'en ja tpaaty sam ja jaa'y'øøgyin, ka'ap ja ñine'kx tyuñ ku y'anmija'win kya'uk'ejtni.

3

Sam nugo yø toojts yiktakajpxy

¹ Meets migu'uktøjk, ka' pyaat'aty jøts mee niduki'iyi myik'ixpøkt. Pøn t'ejxtip pøn tnija'widip, ja' ka'pxy tpadundip. Nay jade'ents ja møk yiktabayø'ødyit ku ja ka'pxy tkabadu'undit. ² Tum jade'en ja tundigø'øyin yikjagyepy; winaagin ja' pøn katundigøødyip kakajpxigøødyip, ja' idø'on janch'øy jaa'y ku ja tpaduñ ku ja ñay'ejx'ityiyi. ³ Jade'en'ampyts ja kawaay kyajpxy kyupiky ku ja axots tmøøt'aty y'aawjøtpy midi yikwa'k'øyip, øy midi'ampy nduknøjkxint. ⁴ Ku n'ukwinma'ayint nayide'en sam tu'uk ja barki yø'øy; øy janch jamøj ja' jøts ja poj ja wyetsmiñi wyetsxøpyi, mutskts ja pujxu'nk midi ja jaa'y yikyø'øpy, jøts ja tyikyø'øy pøni ma ja ttsøky. ⁵ Nayide'en yø toojts; win'ii'nxyip ja' midi xyikajpxigø'øyimp. Jade'en yø' kidim ja jøøn tyøøbyikyin jøts ja tyøømyøji, jøts ja et tyøøyi. ⁶ Jade'en yø toojts ejxim ja jøøn tyøøyin. Yø' amuum xyikma'jtimp ku xyikajpxigø'øyint xyiktundigø'øyint. Miku' yø jade'en xuktu'unimp. ⁷ Yikyujpy ja jaa'y o midi jiyujk, wan tjooni wan tsaa'ñi jøts ja' midi tsinaadyip mejyotp. ⁸ Ka' pøn mibaat jade'en ja toojts tmimada'aky, tundigøøpy yø nugo. ⁹ Nayi

toojts xyikajpximp ku ja Dios nja'myejchim n'ajot'ajtyim, nayø'øts ja nmigu'uktøjk xukmigajpxigø'øyimp, Diosts jade'en ñamyayi nmigajpxigø'øyimp ja y'agojnajxy midi kø'øm tø tpikta'aky. ¹⁰ Nayi aawjøtpy pyidsimy ja øgyajpxy tsujkajpxy, jøts nay jaayi pyidsimy ja axøøkajpxy. Migu'uktøjk, ka'ats idø'øn jade'en yjapaat'aty. ¹¹ Ku n'uk'eixint ma ja wa'ats nøø pyidsimy, tu'ugyixi ja wya'atsnøø'aty, ka'ap jam ja ty'a'mtspi, ka'ap jam ja pya'akpi. ¹² Migu'uktøjk, ¿m'uk'a'eixip meets tyøømit jam iigi kipkyøjxp ja wenk tsa'am? Ka'axi mibaat nayide'en ja nøø pyidsimy jam nøømu'utjotp ja ty'a'mtspi ja pya'akpi.

Ja ja'gyukin midi ja Dios yajkpy

¹³ Pøni jap pøn tñimadø y tñijawi, wan tñanky'ijxyi sa ja y'ø'y'ajtin ja y'ø'yaa'y'ajtin, wan jade'en ja ja'gyukin tyiktuñ jøts ka' ñamyikaxit. ¹⁴ Pøni ja meets ti mnadyami'ama'at'atyidi ku nugo kø'øm jade'en xwinmaa'ñ'atti, ka' ja ja'gyukin jade'en xnanky'ijxyidi, taay yø jade'en pyidsimy. ¹⁵ Ka'ap ja Dios jade'en xukni ja'wim jøts jade'en n'adøøjtsint, ja' jade'en adøøtstip pøn ka'ø'yjaa'dyi ku ja miku' jade'en tyuktuñidi. ¹⁶ Ma y'ity ja windi'ñ'ajtin jøts ja nadyami'ama'at'ati, nay jam y'ity ja tsep jøts o ti axøøk'ajtin. ¹⁷ Pøn ja ja'gyukin ja Dios møøjyip, ja'ats øyjaa'y'ajttip, wa'ats chinaa'yin ja tyiknaxti; ka'ap cheptundi chepkajpxti, myøøt'ajttip ja tuda'aky'ajtin jøts ja ja'gyukin. Tsaach'ejxtip jøts ja øy'ajtin ttundi; ja myøkwinnmaa'ñ pyadundip, ka' twindaay'atti ja wyinnmaa'ñ. ¹⁸ Pøn tja'gyukip tkajpxkukip, ja'ats ja øy'ajtin ttukpatp ja myigu'uk.

4

Ka' nminamyaa'yint ja ka'ø'y'ajtin midi ya naxwiiñ

¹ ¿Ma chøøñ ja tsep ja aka midi mdundip? Kø'ømyi xyiktso'onda'akti ku ti mnadyami'ama'at'atyidi. ² M'animp y m'adsøjkpy pøni ti mmigu'uk myøøt'ajtpy, kuts ja xkapaatti winets ja tsep xyiktøkidi, jøts jade'ents ja mmigu'uk xyik'ookti. Ka'ap agujk jotkujk m'etti ja'agøjxp ku ja Dios xka'amidowdi xkabøktsowdi midi mdsojktip. ³ Pøni m'amidoodip mbøktsoodip jøts ka' myikmo'odi, jade'engøjxp ku øy ka'ø y x'amidowdi jøts xyiktunwa'andi nugo ma ka' pyaat'aty. ⁴ ¡Meets mga'øwyinmaadyip! ¿Ti kidi meets xnijawi ku øy møøt nnayja'win ja' midi ja Dios kyatsøjkpy, jade'en'ampyts idø'øn adøm ja Dios nmidsepøjkna'am jøts nga'ukja'myajtsna'am? ⁵ Yide'en jap nøkyijxpy wya'añ: "Øy xtsojk'anajxyim ja Espíritu Santo midi ja Dios xukmi'ejtimp jøts ka' t'øyyawi ku wenkpi nbadu'unint." ⁶ Dios ne'egi

xmay'ajtim xpudøjkimp sam ja kyaipxy ja y'ayuuik yide'en wya'an: "Myi'ambijky ja Dios pøn namyøjpiktaajkiyip; pønts tuda'aky'ajtp øy'ajtp, pudøjkiyipts ja Dios ja'." ⁷ Amumjoojt mnadyamiyoxidit ja Dios. Møk windanidi ja miku' jøts mniwa'adsiyidit. ⁸ Wingunøjkxidi ja Dios jøts ja ne'egi mnimeniyidit. Yikwa'atsti ja mbøky, meets, ku nugo ja Dios majtsk'aaw majtskjoojt xtsokti, ku xpadundi nayide'en ja ka'øbyi. ⁹ Jotmay'ookti, taya'axti ja mbøky. Kidi jotkujk mnayjawiyidi ku tø mbøkyundi. Yikmendi ja mwinmaa'n jøts xjagyaptit ja jotmay. ¹⁰ Nabyikta'agidi yik'ayowim nwindson'ajtim wyingujkp, jade'ents ja ñitso'ok'ajtin ja møj mmo'ojidit.

Ka' nugo nbayø'øyint ja nmøøtjanchja'wibi

¹¹ Meets migu'uktøjk, kidim mnabyagajpxyidi nidu'uk ja nidu'uk. Pønts jade'en pagajpxp, pønts ja myigu'uk jade'en tpøky'ejxp, ja Dios ja kyutujk ja jade'en wyindsojip mā wya'añ jøts ku ja nmigu'uk ndsojkint, tiidyumbits ja ne'egi nugo ñabyikta'agyi jøts ni tkabaduñ kø'øm ja kutujk. ¹² Tu'ugyi ja' pøn ja kutujk tmøøt'ajtp, nay ja'ats xpayø'øyimp, ja'ats nayide'en xyiknitso'ok'ajtimp, nay ja' xyikwindigø'øyimp. ¿Mbøn mets ku xpøkpyayø'øwya'añ ja mmigu'uk?

Ka'yiknijawi pøni ti memp jabom wixøjkp

¹³ Ukmadowdi meets sa x'ukwinmaydi: "Jabom wixøjkp njaa'mint abikyajp jøts jam tukjumøjt n'ejtint. Najxint ndøjka'ant, jamts ja meen jade'en nbaajtint", ¹⁴ nipøn tkanijawwi pøni ti memp kidakp jabom wixøjkp. Jade'en adøm n'ijtyindi ejxim ja yoots n'ejxint, jøts nay jaayi n'ejxint, tø tyigøøgyojmi. ¹⁵ Yide'en ne'egi mwā'andit: "Pøni xpudøjkimp ja Dios, winets jade'en ndu'unint pøni ti jaty ndunwa'añimp." ¹⁶ Meets ja mgø'øm winmaa'n mee myiktunwampy jøts ja namyikaxi; ka'øyts idø'øn yø jade'en pyidsimy. ¹⁷ Pøn wa'ats tjanija'wip jøts ja ka'pxy tkabaduñ, pøkyundipts ja jade'en ne'egi.

5

Sa ja kumeeñ jaa'y yikajpxwejt

¹ Madowdi meets kumeeñ jaa'y! Mdaya'axtip ja mwinmaa'n ku ja ayo'on xpaattit x'ejxtit. ² Tuki'iyi ja mjujky'ajtin jadi'iñi pyutskøjxnit jøts ja m'øbyi wet ja m'øbyi naamy ja kipkyaa'tspi jadi'iñi tyikwindigø'øty. ³ Towigyøjxp ja oori ja plati midi mmøøt'ajttip, jade'ents idø'øn m'ukyik'ejxtit m'ukyiknijawidit ku møøt mwindigø'ødyit ja mbikta'aky. Tøxi ja mgumeeñ'ajtin øy xpaatti, wingompxi ku ja tiidyu'unin

mye'ent. ⁴ Ja kamdumbi pøn tō xkamijuudyi, ja' myik-tabayø'odyip. Wa'ats ja nwindson'ajtim ja t'ixy tñijawī ku ja mdumbi jade'en xkamijuudyi. ⁵ O meets ya naxwiiñ jotkujk xyiknaxti, o ti kō'øm tō mnadyamay'atyidi, wingompts ja xōow ku ja tiidyu'unin mye'ent. ⁶ Tō ja xmidundigøydi pøn ti tkatump pøn ti tkanija'wip, jade'en idø'on ku nugo tō xpayø'odyi jōts xyik'oockti ku ka'ap ja mōk'ajtin tjagyapti.

Ja tuda'aky'ajtin jōts ja dios'ajot'ajtin

⁷ Meets migu'uktōjk awejxti tuda'aky, kunim ø nwindson'ajtim mye'ent, nayide'en sam ja kamdumbi tuda'aky t'awixy ja tuu jōts ja pyikta'aky tpøkmukt. ⁸ Nayide'ents meets x'awejxti tuda'aky, kidi nugo mjetigøydi, wingomp jōts mye'ent ja nwindson'ajtim Jesucristo. ⁹ Meets migu'uktōjkti, kidi nugo mnagyajpxyidi mnay'øjyidi jōts ka' myikpayø'odyit; wingompxi ja Dios pøn ja naxwiiñit jaa'y tiidyunidip. ¹⁰ Migu'uktōjkti, windanidi ja m'ayo'on nayide'en sam ja Dios Teety kyugajpxy twindanaay ja yja'. ¹¹ Jotkujk ja'adi pøn tō tyiknaxti amumjoojt ja y'ayo'on. Pø tōxi xnijawidi sam ja Dios kyugajpxy Job ja ayo'on t'ijxy, jade'ents ja øy'ajtin ja Dios myøøjyi; x'ayo'ejximpts xpudøjkimpts ja Dios jade'en.

¹² Meets migu'uktōjk, yø' mdu'undip ku ti xkajpxtit ku ti xu'undit, tiy'ajtin mgajpxtip. Kidi nugo xuk'ejxti ja Dios ku nwa'anint "Tiy ja", tiy'ajtints ja'; kuts nwa'anint "Ka'ap ja tyiy'ajtin", tyimwya'animpts jade'en ku ka'ap tyiy'ajtin, ka'ats ja Dios jade'en xpayø'øyint.

¹³ Pøni jam pøn y'ayøy wyinmay, wan ja Dios t'ajot'aty. Pøni pønts aguik jotkujk tyiknajxp, wants ja t'owdi ja kunuu'kxy ayuujk. ¹⁴ Pøni pøn pøjkip, wants ja twaadsøy ja mōjaa'dyøjk pøn tundip tsaptøjkjotp, jōts ja kyugajpxidit jōts aceite tpikta'aktit nwindson'ajtim køjxp. ¹⁵ Ku amumdu'uk t'ajot'attit ja nwindson'ajtim, tso'okpts ja pamaa'y. Pøni tō tyundigøy, yikpojkipimaa'kxpts ja'. ¹⁶ Paty nayide'en mnadyamimayatsidit ja mbojkpi nidu'uk ja nidu'uk, jōts ajot'atti ja Dios pøni pøn pøjkip jōts cho'okt. Pøn øyjaa'y'ajtp jōts amumjoojt ja Dios t'amido'ot tpøktso'ot, jade'ents ja Dios myøk'ajtin myajada'akt. ¹⁷ Ja Dios kyugajpxy pøn txøow'ajt Elias nayide'en ja y'ijty sam adømin; ku ja Dios ja t'amidøøy jōts kyatu'ut, winets ja tuu kya'ukmenaa tigøøk jumøjt jagujkp. ¹⁸ Jōts ku jadigojk t'ajot'ajty ja Dios jōts tyu'ut, xjats myiiñ ja tuu jadigojk xjats ja pikta'aky y'øiyiiñ.

¹⁹ Migu'uktōjkti, pøni jaa pøn tka'ukpaduni sam jawyeen tō t'ukpaduñ, jats ja' pøn ja nayide'en tukpaduniyip, ²⁰ mnijawidipts nayide'en ku tō tyiknitso'ok'aty ja mmigu'uk y'anmija'win jōts yikmaa'kxtit ja pyøky.

JA MYÏDU'UKPI NØKY MIDI JA PEDRO YJAAY

Ku ja Pedro tnijayi ja janchja'wibitøjk pøn tø ñawya'kxniyidi

¹ Øts idø'øn Pedro nxøøw'ajtpy, øts ja Jesucristo ngu-danaapy. Ja' ø tø xkexy xjats øts ya'at nøky yam nja'ay, jøts meets ndanijayi wine'enin jam muum abikyajpkøjxp mdsinaañidi, ku jam tø mgakwa'kxnidi mgajpkøjxp jøts jam tø mnøjkxti jam Ponto, jam Galacia, jam Capadocia, jam Asia jøts Bitinia. ² Tøyip meets ja Dios Teety mwi'ejxniyi jøts ku meets ja m'u'nk'atiyit sayim ja tniwinma'ayiyi'ñ. Yø Espíritu Santo meets ja mdabudøjkiyip, jade'en'ampyts meets ja Jesucristo yja' xpaduujniyi ja'agøjxp ku ja tø myikwaajtsiyidi ja mbøky, pø adømxí nbøky ja xkubajta'am ku ja chuui tyajxy. Dios mjanchkunuu'kxidip jøts øy tsuj xyiknaxtit.

Ja tsinaa'yin midi awejxingøjxp nyiknaxxim

³ Tkajxajkyim ja Dios Teety pøn ja nwindson'ajtim Jesucristo tyeety'ajtpy, ku ja xjanchpa'ayø'øiyindi jøts ja jadigojk xukpaajtyin ja juky'ajtin xemikøjxp. Xjats ja jade'en tø xja'bijkyindi jøts ja xukjøp'ijxyindi amumjoojt ja'abi juky'ajtin, kumi tø ja Jesucristo ttunjøpi ku ja y'ø'jky ku ja jadigojk pyidsimy juky'ajtpi xemikøjxp. ⁴ Paty tu'ugyi njøp'ejxin jøts ku ja Dios ja myaay xmø'øyim, pø tøxi ja t'a'ejxi jap tsajpjøtpy pøni ti ja xmøøwya'animp midi tum øy, midi nisa kajajtp. ⁵ Jøts kumi m'ajot'ajtpy meets Dios amumjoojt, jade'ents meets ja myøk'ajtin ja mdabudøkiyi kunim meets ja juky'ajtin xtyimbyaatt midi xemikøjxp, jøts jaanim ja tnanky'ejxit wiingyubety ti jaty ja jap tø t'a'ejxi.

⁶ Paty meets idø'øn ejtni xoni m'ett øy idø'øn ixyam xjanchjagu'ayo'ombaadidi yø'øbi winmaa'ñ. ⁷ Nayide'enxi dø'øn ndamija'gyukin ja m'ajot'ajtindi sam ja oori: kuwanimxi net ja jawyeen y'atswidø'øty winets ja yik'ijxñim pøni janchtyim'yøbyujx idø'øn ja'. Nayide'ents ku ja janchja'win møk nmøøt'ajtin ku ja tmimajadakixy ja ayo'on pøni sa ndyimy-jagujajta'am ja øwyinmaa'ñ, ja'ats idø'øn jawaani tyimy'ø pø ka'axi ja jade'en wyindigøøy sam oori. Jade'en meets ja mjanchja'win yikmøk'ixy ku xmidanaagyøxtit ja ayo'on, ja'ats mee myiktagupøkp, nay ja'ats mee myiktawindsø'øgip myiktamøja'wip jam nwindson'ajtim wyingujkp ku ja jadigojk ñankñigaxø'øgiyt.

⁸ Mwampy mdsøjkpy meets ja nwindson'ajtim Jesucristo, m'ajot'ajtpxi meets ja' øy meets ja xjaga'ijxñim, patyts meets

xmøøt'aty ja kunuu'kxin, ⁹ jøts ku xnijawidi ku ñitso'ok'atti ja m'anmija'windi xemikøjxp; jats idø'øn m'ajot'ajtin tyundi, jade'en idø'øn ja wyingaxi'iky.

¹⁰ Tøyip Dios Teety kyugajpxy tpamaydi tpadajti yø'øbi nitsoojkin ayuujk, jøts tñigajpxti jøts ku meets Dios y'øy'ajtingøjxp mmo'owa'añiyim yø yjade'embi. ¹¹ Ja Espíritu Santo midi ja Cristo tkajxp, ja' ja kugajpxy ttukmadoojidøø sã jaty ja Cristo yiknitsokpi wyinaty yjatwa'añ ku ja y'ayo'ombaatt, jøts sã nayide'en yikwindsø'øgit yikwinjawit. Ja'ats ja nugo pyamaadyip pyadajtip ja tyimy'ukpøn idø'øn ja' jøts juunim idø'øn ja yjatyimy'ukme'ent ku ja Espíritu Santo ja jade'en tyukmadøyidi. ¹² Ku ja Espíritu Santo ja jade'en tyukmadøyidi jøts ku ja ka' tpaattit t'ejxtit midi wyinaty ttunwajnip, adømnimts inet ja ixyam nbaajtyim n'ijxyim jøts ja myiktukmadowdi ja nitsoojkin ayuujk nayide'en sã jaty ja Espíritu Santo ja tø tyuknijawiyidi pøn jaty kajpxwa'kxtip jøts ku dø'øn ja jade'en tø yjaty. Ankilis paat ja tjantyimy'ejxwa'andi tjantyimñijawiwya'andi sudso'ampy adøm nnitso'ok'ajtyindi.

Xwaaqso'ojimp ja Dios jøts ja ndsinaa'yin wa'ats tsuj nyiknaxjint

¹³ Paty øy jawyeen xwinma'adyit ku ti xunwa'andit, kidi møj kamøj o ti xjawidi, jade'ents mdsinaa'yin øy xyikyø'ødyit. Amumjoojt meets ja Dios y'øy'ajtin ja kyunuu'kxin xjøp'ejxidit midi ja yakwampy ku nwindson'ajtim Jesucristo mye'ent jadigojk. ¹⁴ Madowdi, jade'en mmado'odit sam jaa'y y'u'nk myimadøyin. Kidi jade'en m'uksinaañidi sã y'ijty mga'øchøønidi ku Dios wyinaty ka'anim xpabøjkidi ja yja'. ¹⁵ Øy tsuj mjaay'attit jøts jade'en x'aduunaxtit ja Dios Teety wya'atsajtin y'øy'ajtin, pøn idø'øn tø mwi'ijxyidi; ¹⁶ pø yide'enxi jap nøkyijpxy wya'añ: "Øy tsuj mjaay'attit sam øtsin, kumi ka' ø nbøkmyøødi."

¹⁷ Pøni mdeetyja'wip meets ja Dios Teety, windsø'øgip meets idø'øn ja ejtp, pø ja'axi ka'pxy tiidyu'ump sã pønjabøn ja chinaa'yin tyikyø'øy, ka' pøn ja tiidyu'unin tkapaatt. ¹⁸ Jabi ja Dios Teetxyi meets tø mduknitso'ok'atyidi ja ka'øchinaa'yin midi adøm ja n'apteety'amøj tø tpamendi tpabatti; mnija'widipts wa'ats jøts kidi oorip platip ja yiktaguyajkip, windigøy'ejtpxi yø'. ¹⁹ Ja' ja yiktaguyakii'ñ ku ja nwindson'ajtim jade'en wyidsuun wyidajxy, øy ja niti pøky tjagamøødi sam ja borreeg'u'nk y'ijty yiktamiyøxy ja Dios Teety. ²⁰ Windi'ixyip ja tanibiktaagi y'ejtni, namga'anim ja naxwii'ñit cho'onda'aky, xjats ja yamnim tø myiñ ku kyøjxwa'añ ja naxwii'ñit jøts ja xa'ødyøkidit mã ja Dios Teety. ²¹ Ja nwindson'ajtimgøjxp meets ja Dios Teety xpabiky midi tø

tyikjujkyiky jadigojk xemikøjxp; jade'en'ampy ja tø tmø'ø y ja myøk'ajtin, ja kyutujk, jøts ja njanchja'win amumjoojt, jøts tu'ugyi njøp'ejx'eitin ja Dios.

²² Jade'ents ja m'anmija'win wa'ats y'etti ku ja Dios tyiy'ajtin xmimadojidi midi ja Espíritu Santo xuknija'windip. Jade'en'ampyts mnabya'ayowidit, tsokti, wa'andi ja mmigu'uk sa Dios ttsøkyin. ²³ Jade'en idø'øn tpaaty, tø meets jadigojk mga'axigach, ka' meets ja ñamyayi x'ukteety'ajtni ja jaa'y midi oo'ktip tigøødyip, ja Dios meets ja kyajpxy tø myikjujky'atigachidi midi nijuuni sa kajajtp. ²⁴ Kumi nømp ja':

Jade'en idø'øn naxwii'ñit jaa'dyi sam o ti ujtšin,

jøts ja tyunk jade'en sam ujtspijy midi ja tyiknigaxø'kp.

Paty tuki'iyi wyindigø y, ti ti uktamp ku ujtš tyi'ich, pø nayide'enxi ja pyijy wyindigø y;

²⁵ jøts kuts ja Dios ja kyajpxy, ejtp ja xemikøjxp, ka'ap ja kyudigø y.

Yø øgyajpxy yø ømyadya'aky mee myiktukmadoop.

2

¹ Paty x'ixmatstit tuki'iyi ja mga'ødyu'unindi, ja mga'øwyinma'andyi, wine'en mwin'øø'ndi, wine'en o ti mnadyawindaay'atyidi, wine'en x'ama'at'atti, xka'ødyejti, xka'øbyikta'akti pøngapøn. ² Nayide'en sam tu'uk ja maxu'nk ñamgaxi'iky jøts ja chetsk tsojk mabaadyim tpaatwa'añ, jade'ents meets idø'øn xtsoktit ja Dios kyajpxy y'ayuujk, midi ø y midi wa'ats, jøts jade'en ja mjanchja'win myiweni'adø'øtstit, jøts ja nitso'ok'ajtin xpaattit, ³ pøni tødam idø'øn xjanchnijawidi ku ja nwindson'ajtim yja' y'øyi.

Ja Cristo dø'øn ja xemikøjxpit juiky'ajtin tyajkp

⁴ Mbaattip m'ejxtip ja nwindson'ajtim Jesús, yø' xyikjujky'ajtimp xemikøjxp, jade'en ja myøk'ajtin tjagyepy ejxim tu'uk ja jønts tsaa'in. Jats may pøn tkatsojkip pøn tkaja'gyukip, tøts ja Dios Teety yø twi'ixy jade'en ejxim ja pojtspi ja øybi tsaa twi'ixy midi yiktunwampy. ⁵ Nayide'en meets sam ja pojtspi ja øybi tsaa twi'ixy midi yiktumpy ku tsaptøjk tyik'øyi. Jade'ents meets ja Dios Teety myiktunwa'añiyi jøts xpaduujnidit ja yja' ku ja amuum mnadyamiyoxidit jøts ku nayide'en ja mbikta'aky xamiyoxtit, ja' idø'øn ja jade'en mdawindsø'øgidip, jøts ja Dios Teety xkupøjkindit ku jade'en ndu'unindit Jesucristo køjxp. ⁶ Paty ja Dios kyajpxy wyā'añ: Nbihtakpy øts jam Sion jade'en tu'uk ja ejxpajt ejxim ja tsaa ma pøch cho'onda'aky, tu'ugyits ja yikpa'ext jade'en; pøn ja tpadump jade'en, ka'ap ja wyinguwopi yjøpkuwopi, pyaattp ja øy'ajtin ja'.

⁷ Pøn yø tmøja'wip tjanchja'wip, møj yø', yø' xyiknitso'ok'ajtim; pønts tkamøjpiktakp, pøn tkajanchja'wip jatyi, jatpts idø'en ja yide'en sam ja Dios kyajpxy wya'añ: Ja tsaa midi ja pojtspi kya'a'ejxip tyiktunwa'añ, ja'ats ne'egi ja Dios tø t'a'ejxi jøts ja ne'egi yikxon tyiktuñ.

⁸ Xjats nayide'en ja Dios kyajpxy wya'añ:

Jade'en yø', ejxim tu'uk ja tsaa midi ja jaa'y tyagidaapy.

Jade'en yø yjatti wyinguwopidi yjöpkuwopidi ku tkabadundi ja øy ayuujk midi ñigajpxy ja nwindson'ajtim yja'; jade'en ja Dios tø ttanibiktaagi jøts jade'en yjattit.

Pøn ja Dios ja'ajtiyidip

⁹ Tum ja' meets pøn ja Dios tø wyi'ijxyidi, meets mmidumpy ja nwindson'ajtim Jesucristo yja', jade'ents meets wa'ats mja'a'y'atti jøts tu'ugyi ja Dios mja'atyidi pøn ñiwindson'ajtpy ja tsajpjotpit jøts naxwii'ñit, ja'agøjxp jade'en tø myikwi'ejxti jøts xkajpxwa'kxtit xkajpxyø'odyit sa ja Dios janch øy janch møj. Nay ja'ats ojs øy tsuj myikujajtaajkidi myikudø'kxaajkidi ku y'ijty m'etti agootstujpy. ¹⁰ Ka'ap meets ja Dios y'ijty m'u'nk'atyidi, ixyamts meets ja mja'ajtniyidi. Ka'ap y'ijty pøn mba'ayøyidi, mba'ayojidipts ja Dios ixyam.

Yikxon xpadu'undit ja Dios

¹¹ Meets migu'uktøj, tøg'ayø'øbyi adøm n'ijtyindi ya, tsajpjøtpy adøm ngugajp'ajtyindi xemikøjxp paty mee møk nminuu'kxa'aky, kidi xyikmajada'akti ja ka'øyjaa'y'ajtin midi tmimada'akwamp winjaa windsojk ja anmija'win. ¹² Jagyapti ja tuda'aky'ajtin ja øyjaa'y'ajtin ma pøn ja Dios tkanijawinim. O meets ja wine'en mjabagajpxyidi jøts mee myiktijy ka'øyjaa'dyi, kuts t'ejxti ku tnijawidi ku tsuj mja'a'y'atti winets ja Dios ja twindsø'øgidi twinjawidi jøts jade'en ja nitso'ok'ajtin tpaattit ku wyinaty ja tiidyu'unin xøw yja'aty.

¹³ Ja nwindson'ajtim Jesús køjxp xkupøktit xmimado'odit ja kudunktøj jøts ja møj windsøn, ¹⁴ jøts ja tyumbi nayide'en midi tpayø'øpy ja tundigøøbyidi ja kajpxigøøbyidi, midi'its øyjaa'y'ajttip tuda'akyjaa'y'ajttip, ja'ats y'øyja'wip. ¹⁵ Jade'ents ttsøky ja Dios jøts øy tsuj mja'a'y'attit jøts jade'en xyik'amo'ondit pøn nugo agubojidip, pøn tkanija'widip.

¹⁶ Tø meets ja øy'ajtin myikmøøñidi, jøts ka' ti nugo ajawi mmimajada'agidit. Ka' mwa'andit jøts øy sagasa m'adøøtsnidit ku ja øy'ajtin tø xpaatti. Ja' tu'ugyi mbadu'undip midi ja Dios ñi'ane'empy. ¹⁷ Windsø'øgidi winjawidi niduki'iyi sam pyaat'atyin. Tsokti ja mmigu'uktøjkti pøn nay ja'abi janchja'win pyadundip midi meets, windsø'øgidi winjawidi ja Dios, jøts nayide'en ja windsøndøjk kudunktøj.

Ja ejxpajt midi ja Cristo tɔ xmo'ɔyim ku y'ayo'ombaaty

¹⁸ Tumbitɔjkti, kajpxkyupɔjkkɔjxti niti jot'aka ja mwindsɔndi, wan tja'awa'anidi tka'awa'anidi, wan ja tja'gyukidi tkaja'gyukidi. ¹⁹ Jabi ɔyxi ja' ku ja Dios tuki'iyi xamijawidit ja m'ayo'on ku myikjemdundi myiktedundi niti pɔkyɔjxp, paty ja amgujk jotkujk xmidanidit. ²⁰ Ku meets xku'ayo'ombaattit o ti o ma ɔy tsuj tɔ xkayik'ɔyidi, ɛti ɔy'ajtin meets idɔ'on mdsaaachpaatp? Kuts meets ɔy tɔ mɔatuñ jɔts kuwañim myik'ayo'ombaadyidi pɔn m'ana'amidip, ya'at idɔ'on ja Dios y'ɔyja'wip ku meets tuda'agyi xkupiky'aty ja ayo'on. ²¹ Paty meets ja Dios tɔ mwaadsɔyidi, jabi tɔxi Cristo y'ejxpajt tyiktañ ku y'ayo'ombaaty niti akikɔjxp jɔts meets ja xpadu'undit jade'en. ²² Niti pɔky ja tkatuñ, niwindem xɔɔw ja jaa'y ja tkawindaay'ajty; ²³ ku ja y'ijty yikmi'akikajpxy, ka'ap ja nayide'en y'adsɔy; ku ja y'ijty tyik'ayo'ombaatti, ka'ap ja tmidsepiky pɔn jade'en tuujnidip. Dios Teety ja ne'egi tyanipijkpy ja ka'pxy tiidyunk. ²⁴ Kɔ'ɔm idɔ'on ja Cristo adɔm ja nbɔky tuki'iyi tku'o'jkigyijxy jam kruskɔjxp, jɔts ka'ap adɔm nyikmɔj'ajtin ja nbɔky jɔts jade'en ɔy tiy ja ndsinaa'yin nyiknajxint. Pyaajt ja tsaachi'ajtin ja', jɔts adɔm jade'en nnitsoojkindit. ²⁵ Jabi jade'enxi y'ijty sam ja borreegi tyigɔyin, tɔts meets jadigojk xniwimbity ja nwindson'ajtim Jesucristo pɔn m'ejx'ejtidip jɔts pɔn ttunk'ajtp ja m'anmija'windi.

3

Sa dɔ'on pyaat'aty chɔɔnidit ja amajtsk jaa'y

¹⁻² Jade'en meets tɔ'ɔxyɔjkti, kajpxkyupɔkti ja mgɔ'ɔmniyaa'dyi jɔts xuk'ejxtit xuknijawidit ja tiy'ajtin ku meets ja mjaa'y'ajtin tuda'aky xyiknaxy. Jats idɔ'on winaaagin ja yaa'dyɔjkti pɔn tkagupɔjktipnim ja ɔgyajpxy ja ɔmyadya'aky, ja'ayi meets ja jade'en xukupɔktit mjaa'y'ajtingɔjxp, niti kajpxy niti madya'aky. ³ Jɔts ka'ap meets ja mdsuj'ajtin xmijatt xmi'ookt midi ja'ayi nikijxy kaxɔ'kp ku tum ja oori, tum ja wimbatjaaxy wimbatwɔɔky, jɔts tum ja tsowibi wet xjotmay'attit. ⁴ Jabi wa' tsuj'ajtinxi meets idɔ'on ne'egi myiktu'ump midi m'am mjoojtp yik'ɔyjaa'y'ajtp, ja'abi midi kawindigɔɔpy. Janch ɔy ñaxy idɔ'on ja jam Dios wyingujkp. ⁵ Jade'ents idɔ'on y'ijtyip ñajxmi ja tɔ'ɔxyɔjkti pɔn ja Dios yja' tpadundip ku ja nayide'en tmɔɔt'ajtti ja tuda'aky chinaa'yin. Yjanchja'widip idɔ'on ja Dios ja y'ijty jɔts ja ñiyaa'y tuki'iyi tkajpxkyupɔjkidi nayide'en. ⁶ Jade'ents idɔ'on ja Sara yjaa'y'ajty, tuki'iyi tkajpxkyupɔjkijxy ja ñiyaa'y Abraham, jade'en ja tpikta'aky sam tu'uk mɔj ɔy windsɔn. Pɔni ɔy meets mjaa'y'aty, nayide'ents meets idɔ'on xu'unt sam ja Sara tɔ tjɔptuni jɔts jade'en ja mniyaa'y xkatsɔ'ogidit.

⁷ Nayide'en meets yaa'dyøjkmi, ja'gyukidi ja mnidø'øxtyi, windsø'øgidi sam ja pyaat'atyidi. Kidi meets ja xamøj'aty ku ja nayide'en kyamøkidi sa meets, jabi nay ja'abi øchinaa'yinxidi dø'on ja Dios tø myø'øyidi midi meets tø xpaaty y'øy'ajtingøjxp. Tundi jade'en, jøts ka'ap ja Dios mgamo'ojidit midi jaty m'amidoodip mbøktsoodip.

Ku ja øy'ajtin yiku'ayo'ombaadi

⁸ Jade'ents idø'on xyiknaxtit ja mdsinaa'yin: øy tsuj mnachokidit sam tu'uk jaa'yin, nabya'ayowidi nixem niyam jøts xyiknigaxø'øktit jade'en ja mduda'aky'ajtin.

⁹ Kidi meets ja kya'øybi nayide'en xyikwimbity jøts ja mmigu'uk xuk'ayojiwya'andi ja ka'øgyajpxy ja ka'øy'ayuujk. Ni'amidowip meets idø'on ja ne'egi ja kyunuu'kxin, pø ja'axi adøm tø nyiktaniwaadsø'yim jøts ja Dios kyunuu'kxin nbaajtindit. ¹⁰ Jabi yide'enxi dø'on ja Salmos wya'añ:

Pøni pøn idø'on øy tsuj ja xøøw ja tsinaa'yin yiknaxwampy, y'ejx'etp idø'on ja tyoojts ja', jøts ja yigaappi y'axøøkpi ja tkakajpxt

jøts ja y'aaw tkadataay'att.

¹¹ Paat'ajtp idø'on ja t'ixmatst ja yigaappi jøts ja y'øybi chuppi tpadu'unt ne'egi,

y'ixa'ap idø'on ja øy'ajtin jøts tuki'iyi tpanøjkxt.

¹² Jabi Dios Teetxyi idø'on t'ejx'ejtp pøn øy jaa'y'ajttip

jøts nay ja' tmado'op ja tsapkaajpxy,

ka'ats idø'on ja møøt ñamyayi pøn ja y'axøøkpi yigaappi yikma-jadaktip.

¹³ ¿Pønts meets idø'on ndejint mdamidsepwa'aniiyidip ku ja y'øybi chuppi xunwan'ettit? ¹⁴ Pøni jats pøn wyinaty mjanchtuku'ayo'ombaadiyidi ku ja y'øybi xjatu'undit, øyjawidi kunuu'kxyjawidi meets idø'on ja ne'egi, jabi møjxi ja Dios y'øy'ajtin tyikwimbejtnit. Patxyi meets idø'on niti nipøn xkatsø'øgidit, ¹⁵ nadyamiyoxiyidi ja Cristo pøn adøm nwindson'ajtyimp. Awejx'et meets idø'on ja', ku pøn tyiknidøøwit tiku xpaduñ ja mjanchja'win jade'en, ku x'adsojimbettit, tsuj tuda'aky meets idø'on ja xu'unt.

¹⁶ Yikxon meets idø'on m'øy'att jøts xmøøt'attit jade'en ja m'aaw ja mjoojt jotkujk, jøts ku wyinaty pøn mdamigajpxyidi ja Cristo yjanchja'win, kø'øm ja kyajpxy ja myadya'aky ja ttatsø'ødyu'undit ku meets ja jade'en nugo mnitaayibyetyiyidi.

¹⁷ Øyts ja ne'egi ku ja øy'ajtin ngu'ayo'ombaajta'ant pøni jade'endam ja Dios kø'øm ttsøky jøts idø'on jade'en ne'egi ngatu'unint ja axøøkpi ja yigaappi.

¹⁸ Jabi nayide'enxi Cristo kø'øm tø y'ayo'ombaati adøm nbøkyøjxp, tuk'ojkyi ja tø ttanaxy ja ayo'on. Øy ja y'ijty yja'øyjaa'yi, ayo'ombaajt ja' adømgøjxp

wine'en nga'oyjaa'y'ajtyindi, jøts jade'en ja Dios Teety xukwingunøjkxa'andi. O dø'on ja ñine'kx wyindigøø, juiky'ajtpst ja ixyam jadigojk. ¹⁹ Ja Espiritu Santo myøk'ajtin ja yiknøjkxøø mā dø'on jap namay anmija'win t'awejxti ja y'ayo'ondi, jøts ttukmadøø ja nitso'ok'ajtin. ²⁰ Ya'atpi jaa'dyi ku yjuiky'ajttøø ka' idø'on ja tmøjpiktajktøø ja Dios sa ja Noé tjanigajpxy yam ja Dios ja yjanchja'awijxyidi. Ixyam idø'on wyinaty ja Noé tyik'øyi tyik'abaadi ja møj barki mā dø'on niwaani ñitsokti, niduktujk idø'on ja'adi ka'pxy pøn jap barkijøtpy yikanaanwidejti ja møj nøø, jøts jade'en sa kyajajttøø. ²¹ Yø'øbi nøøjts ndamiguy'ejxa'amp ja nøø midi tump ku nnøbajntint midi tø xukpaajtyim ja nitso'ok'ajtin. Ka'ap ja nøbajtin ja' wya'añ jøts ja ne'kx ja'ayi wya'ats'ejtindit. Ku dø'on nnøbajntint, ja Dios idø'on n'amido'owimp jøts ja nbøky xyikwaajtsa'ant. Jade'en'ampyts idø'on ja nøbajtin tyuñ jøts ja nwindson'ajtim xukniwaajtsim ja ka'øyi pø ja'axi ja kyujukpyøjkiyi'ñ jadigojk xemikøjxp. ²² Jøts ja øjts chajpety, øjts tpu'ixaagi ja Dios Teety y'aga'ngyøjøm, ja' tniwindson'ajtp ja ankilistøjk jøts wine'en y'etti niduki'iyi ja yikutujkpitøjkti, tum ja' amuum paajtip.

4

Jade'en nbadu'undit sam ja Dios ja ndunkjøøjp tø xmø'øyiindi

¹ Tøxi ja Cristo y'ayø, nayide'en meets idø'on xkupiky'att ja ayo'on. Ku jade'en xu'undit tø wyinaty ja pøky xkayikmøj'atti, ² jøts jade'en mjaaktsøønidit ya naxwiiñ sam ja Dios kø'øm ttsøky'aty, jøts ka'ap ja mgø'øm ja' xu'undit, ja kya'øyi. ³ Tø meets xyikjotkidakøj jekyip ku xpadundi y'ijtyip pøn ja Dios tka'ejxidip. Ja' y'agujkpy meets y'ijty mdsøøni mā ja axøøkpi yigaappi, mā ja awanax agojnax nayide'en xwindsø'øgidi xwinjawidi, midi idø'on kapaat'ajtiyip nbadu'unint. ⁴ Ja'abi jaa'dyi, kumaap ja tjawidi ku meets ja xka'ukpadu'unxiniyidi ja y'axøøkpi yigaappi tsinaa'yin, paty meets myikjigajpxy myikpagajpxy. ⁵ Ka'ap meets ja xmøjpikta'akt, kyøyaktip ja kø'øm ja tiy'ajtin jøts ja yiktiidyu'undit, ja' ja nøjkx tiidyuujnidip pøn ttiidyump ja oo'kpi jøts ja juikpyi. ⁶ Ja' pøn tø y'oo'kni, tø yiktuk'ixy yiktuknijawi sudso dø'on ja y'anmija'win xemikøjxp ndejint y'uktsøønit møøt ja Dios. Jaayip idø'on ja ñamyayi tpadso'ondakni ja xemikøjxpit juiky'ajtin ku ja Dios yja' tkupøjkiyidi, øy ja kawine'en yjayiktiidyundi ya naxwiiñ, tjapaatti tja'ejxti ja kajkin ja o'jkin ja'adi.

⁷ Wingonipxi jits kyudigøøgyøjxint tuki'iyi ja pikta'aky, paty meets ja y'øyi winmaa'ñ xyiktu'undit jøts xamija'myatsidit ja Dios. ⁸ Ja tsojkin meets idø'on ne'egi mmøøt'ajtp, jabi

yajkpxyi ja maa'kxujkin ja', jøts ka'ap ja tsep ni ja aki ja tkayikmajada'aky. ⁹ Nagyupøkidi mjøn jotp mdøjkjotp, pøni pøn jam memp ja'tp, kidi ti x'ama'at'atti. ¹⁰ Kija' meets idø'on xu'unt ja mdunkjøjp sam ja Dios tø mmø'øyidi jøts jade'en mnadyabudøkiyidit nixem niyam pøni sã Dios ja kunuu'kxin kox kida'ak tø mmø'øyidi. ¹¹ Pøni jaa pøn tnigajpxwa'añ ja Dios yja', ja Dios idø'on ja y'ayuuja wyinmaa'ñ ja yiktuujnip. Pøni jaa pøn myigu'uk tpudøkiwya'añ tuki'iyi dø'on ja tyik-tungøxt ja møk'ajtin midi ja Dios yajkpy. Jøts jade'en ja Dios Teety ndamøja'wa'ant ndagunuu'kxyja'wa'ant ja ndunkjøjp nwindson'ajtim Jesucristo køjxp, pøn tu'ugyi ja øy'ajtin ja møk'ajtin tmøøt'ajtp xemikøjxp. Jade'en idø'on yjatt.

Ku ja Cristo nbadu'unint, ayo'ombaajtimp

¹² Meets migu'uktøjk, kidi kuma'ayin xjawidi ku møk m'ayo'ombaatti, kidi mnømdi ku jade'en kyapaat'aty. ¹³ M'øyjawip meets idø'on ne'egi ku meets idø'on Cristo møøt m'ayo'ombaaty, jøts nayide'en wyinaty xaxondaknidit ku tnanky'ejxit ja myøj'ajtin ja y'øy'ajtin ku wyinaty myeni jadigojk. ¹⁴ Jotkujk meets idø'on mnayjawiyidit ku myikwingajpxtit myikpagajpxtit Cristo køjxp; jabi ja Diosxi meets ja y'Espíritu Santo mmøøt'ajtip. Axøøk yigaap ja nwindson'ajtim ja tnimadya'akti, ka'ap meets nayide'en, ja'axi meets mwindsø'jkip mwinja'wip. ¹⁵ Møk tsø'ødyu'unin møk payø'øyin ne'egi ñaxy ku nyikjaa'y'o'jkint ku nma'jtsint, ku tigati ndatøjka'ant ndakajpxa'ant midi'ibi adøm xkapaat'ajtimp. ¹⁶ Ka'ats ja ne'egi chø'ødyu'uni ku ja Cristo yja' ngu'ayo'ombaajta'ant. Ndamøja'wa'amp ndagunuu'kxyja'wa'amp adøm idø'on Dios ja ne'egi.

¹⁷ Ixyam adøm idø'on ndiidyunk tyuu'na'amp pøn jaty ja Dios ja'ajtidip. Møkts adøm ja ndiidyunk ñajxindit, ¿sats idø'on ja yja' mye'endit kyida'aktit pøn ja Dios tkabadundip? ¹⁸ Jabi ja øyjaayts ja ñitsoojkin ñiyjøjxk tkapattip, ¿sats idø'on ndejint tyimyjattit pøn ja Dios tkamimadoodip, pøn ja chinaa'yin tyiknajxtip pøky'agujkpy? ¹⁹ Patyts pøn ja Dios yja' tmi'ayo'ombaajtidip sam ja kø'øm tø tyamidsøkyidi, ka'ap ja mibaat t'ixmatstij ja y'øybi, tyun'etibyim ja'adi, amuum ja y'anmija'win ttamiyoxtit ja Dios pøn yikojidip yiktsoojkidip, nijuuni ja kyamajststu'udyidi.

5

Ku ja Cristo yjanchja'wibi yikajpxwejti

¹ Ixyam ngajpxwejwa'añ pøn jam mnigubajk'ajtiyidip, ja møjaa'dyøjkti, jabi nayja'abi tunkxi nmøøt'ajtpy, ja ku øts idø'on kø'ømyi ndyimy'ijxy sã dø'on ja Cristo y'ayo'ombaajty. Nbaatp øts nayide'en ja øy'ajtin sam

nayide'en ja mōjaa'dyōjkti, ku wyinaty ja nwindson'ajtim tō ttukmibaat'aty. ² Paty ōts ixyam mee mōjaa'dyōjk nnōjmidi jōts yikxon x'ejx'ettit pōn ja Dios yja' tpaduujnidip midi meets tō myiktagidōki; kō'ōmdsōky idō'ōn meets ja xu'unt sam idō'ōn ja Dios kō'ōm ttsōky'aty, ka'ap akikōjxp jōts ni meengyōjxp ja xkatu'undit. ³ Kidi meets ja mgutujk nugo xamajada'āky, tuda'āky idō'ōn ja xu'u'mo'odit jōts ja m'ōchinaa'yin xuk'ejxpajtin'attit. ⁴ Kuts jade'en wyinaty myeni ja mōj ejx'etpi jōts meets xpōkt ja mōj ōy'ajtin midi niwindem xōōw ja kyudigō'ōyin kaja'tp.

⁵ Ixyam meets una'jktōjkti ngajpxwejwamidi, mimadoow meets idō'ōn tuki'iyi ja kyutujk ja mōjaa'dyōjkti, sam meets niduknax nixem niyam mnagyupōkidit. Jabi jade'ents ja wijkyajpxy wya'añ ku ja Dios ka' ttsōky pōn kō'ōm namyōjpiktajkidip, jōts ja' tpuđōki y'ōy'ajtingōjxp pōn tmōt'ajtp ja tuda'āky'ajtin. ⁶ Ku xmiduda'āky'attit ja Dios myōk'ajtin, nay ja'ayi dō'ōn kō'ōm mgunuu'kxiyidip ku ja xōōw jumōjt wyinaty tpaaty. ⁷ Tagidōkidi ja Dios tuki'iyi midi mbamaadyip mbadajtip jabi ja'axi ja tyunk'ajtpy jōts adōm ja xtsojkint.

⁸ Nay'ejx'etidim, wijy kejy nabyikta'agidi; jabi oxi mā y'ixy kyōy ja miku', ja mmidsep pōn mduk'ixmatswajniyidip ja mjanchja'win. ⁹ Mimōk'atti, tamōk'atti ja mjanchja'win, ja'myatsti ku nayide'en ja mmigu'uktōjk y'ayo'ombatmidi o mādsoo sam meets. ¹⁰ Ku adōm wyinaty tō n'uk'ayo'ombaajtyindi waani, xjats adōm idō'ōn ja Dios xyik'ōō'yandit jōts xmōōgyōjxindit ja mōk'ajtin jōts jade'en nisa nga'ukajtnindit. Xpa'ayo'ondip idō'ōn ja Dios ku kawinmaañi xkunu'kxindi, jōts ku kō'ōm tō xwaadsōō'yim jōts adōm n'ejxindit nbaajtindit ja y'ōy'ajtin ja myōj'ajtin xemikōjxp mōt ja Jesucristo. ¹¹ Tu'ugyi dō'ōn ja Dios Teety myōk'ajtin mōj midi niwindem xōōw ja kyugōjx'ajtin kamemp. Jade'ents idō'ōn ja yjatt.

Ja kajpxpoo'kxin midi tyagugōjxiñip

¹² Yjanchpadumpy tuda'āky'ampy ja janchja'win yō Silvano adōm nmigu'uk. Ixyamts ōts ja ndamigaxi tu'uk ja nōky midi tō nja'ay jōts meets ngajpxwejwa'añ jōts ku Dios kyunu'kxin tō mmō'ōyidi jōts jade'en'ampy tnanky'ijxy pōni ti jaty tō xpaatti x'ejxti. Mdsojkidip meets ja Dios jōts kidi mibaat x'ixmatsti, tu'ugyi yikxon xpanōjxtit.

¹³ Mdanigajxidip ōts ja kajpxpoo'kxin ja Babilonia janchja'wibidi pōn ja Dios tō t'awaawmujkmi nayide'en sam meets. Nayide'en ja mgajpxpoo'kxmiyidi ja mixy Marcos midi n'u'nkja'wip pōn ōts xpudōjkip. ¹⁴ Nagyajpxpoo'kxidi nixem niyam sam tu'ugyi ja jaa'y ñamyayidi Cristo chojkingōjxp.

Jade'en ø nwa'añ jøts ja øy'ajtin xmøøt'attit pøn ja
nwindson'ajtim Jesucristo yja'ajtpy. Jade'ents idø'øn yjatt.

JA MYĪMAJTSKPI NØKY MIDI JA PEDRO YJAAY

Ku ja Pedro tnijayi pøn tjanchja'widip ja nwindson'ajtim Jesucristo

¹ Øts idø'øn Simón Pedro nxøøw'ajtpy. Øts ja nwindson'ajtim Jesucristo nmidump jøts øts ja nayide'en ngudanaapy. İxyam meets ja nøky ndanigaxi pøn nayide'en tø xpaatti ja janchja'win sam øøts ja nja', ja'agøjxp ku ja nwindson'ajtim Jesucristo tyiyi kya'pxyi. ² Jade'en sam x'ejxtit xnijawidit ja Dios Teety jøts ja nwindson'ajtim Jesús, nayide'en idø'øn mdaja'adiyidit ja y'ø'y'ajtin kyunuu'kx'ajtin.

Ja' midi yiknigajxø'øgiyip pøn tjanchja'widip ja Cristo

³ Myøk'ajtingøjxp adøm ja Dios Teety xmø'øyim køx kida'ak midi xka'ejtxa'amp jøts jade'en øy tsuj ja ndsinaa'yin nyiknajxint, sam ja ajot'ajtin nayide'en yikmo'ot, jabi tøxi Cristo xuk'ijxyim pøn tø xw'i'ijxyim xwigø'ønim y'ø'y'ajtingøjxp myøk'ajtingøjxp. ⁴ Nay yø'øbi køjxp adøm nayide'en tø xmø'øyim ja y'øybi, ja awejx'ajtin sam idø'øn ku tijy xyiknitso'okwa'añim ya naxwiiñ, ma ja tigø'øyin kadye'eyin y'ity, jøts jade'en ja kyunuu'kxy y'ø'y'ajtin xukpaajtint. ⁵ Pøni nbaatwa'añimp idø'øn ya'at, ja janchja'win idø'øn nmøøt'ajtim; ku ja wyinaty nmøøt'ajtyimp, winets ja tiichinaa'yin ja øchinaa'yin n'ixa'ayint; ku ja wyinaty tø nbaajtyim xjats idø'øn nbadøjka'ant sudso ja Dios yja' nnija'wa'ant midi tø ttanibiktaagi; ⁶ kuts ja wyinaty nmøøt'ajtna'am, jøts ja yja' jade'en nbaduujna'ant jøts adøm ja ngø'øm ja' n'ixwejtsint; kuts ja wyinaty jade'en tø ndu'uñim xjats idø'øn ja maa'kxujkin nbadøjka'ant jøts nyiktu'unint nixem niyam, jøts ja Dios yja' køx kida'ak jade'en nnadyamiyojxa'ant; ⁷ kuts idø'øn nmøøt'ajtna'ant xjats idø'øn ja nmigu'uk adøm nixem niyam møøt nnamyaa'ya'ant; jøts jade'en ja tsojkin nmøøt'ajtint midi kamastu'udym yikja'wip.

⁸ Kuts ya'at xyikmøjidit xyikyajkidit midi mmøøt'ajttip, ĵa ti nugo meets ndejint tø x'ejxni xnija'wiñi ja nwindson'ajtim Jesucristo? Jabi ka'axi ja mdsinaa'yin nugo xyiknaxtit ya. ⁹ Pønts ya'atpi winmaa'ñ tkaba'ayoodip, jade'en idø'øn tyimyjaty sam tu'uk ja jaa'y kube'ets kugoots y'etwa'añ kø'ømdsojkingøjxp; ka'ap ja t'ukja'myajtsni ku ja nwindson'ajtim Jesucristo ja pyojkpi tø tku'oogi jøts ku yam yjapaat'ajtniyi jøts ja chinaa'yin tyiktigajtsnit.

¹⁰ Jade'ents mee migu'uktøjkti, nanky'eixidi dø'on ku meets ja Dios tø mwi'ijxyidi tø mwigøñidi, jøts jade'en niti nima ja mjanchja'win kyawinguwopidit. ¹¹ Jøts jade'en wyinaty agujk jotkujk mdøjkiñidi ma ja nwindson'ajtim Jesucristo ja kyutujk ja yja'a'y ttanitani, ma ja yiknitsokpi xemikøjxp xyik'ejtint.

¹² Paty meets ya'at ejtp ndukja'myats'ett, øy yø xanija'wiñidi øy yø xjadamøk'ajtnidi Dios tyiy'ajtin midi mmøøt'ajttip. ¹³ Øy øts idø'on ja njawi ku meets njaakajpxwejt, ku njaakujky'att, ¹⁴ jabi tøxi øts ja nwindson'ajtim Jesucristo xuknijawi ku øts tsojk ya'at naxwii'ñit nmajstutnit. ¹⁵ Tuki'iyi øts yø n'aaw njoojt nbikta'akt, jøts xja'dyangøxtit yø' kajpxwejin, jøts jade'en ku wyinaty tø nja'oo'kni njadigøøñi, ejtp yø xja'myats'ettit.

Pøn t'ejxtøø wyemp y'amp sa Cristo tnanky'eixøø ja myøj'ajtin

¹⁶ Øy meets mwa'ant ku myikwindaay'atti ku meets tø ndukmadøy ja ixpøjkin midi ñigajpxpy ja nwindson'ajtim Jesucristo myøk'ajtin jøts ku ja mye'ent jadigojk. Ka'ap øøts yø kø'øm tø nyik'øyi yø' madya'aky, jabi tøxi øøts idø'on kø'øm ndyimy'ixy ja nwindson'ajtim y'ø'y'ajtin ja myøj'ajtin. ¹⁷ N'eix øøts ku ja Dios Teety tyikjajty jøts ja Cristo ja windsøjkin winja'win tpaatt, ku ja ñine'kx tyigajch jøts ku amuum chamaambijkyaju'uk agujkp. Nmadoow øøts nayide'en ja Dios Teety y'aaw y'ayuujk ku yide'en wyaañ: "Øts ya'at n'U'nk midi kawinmaañi ndsojknajpxpy, midi øts ixyam øy yikxon ndajotkujk'ajtpy." ¹⁸ Kø'ømxi øøts idø'on ndyimyadøøy ja Dios Teety y'ayuujk midi tsajpjøtpy kidaajk, jabi jamxi øøts wyinaty kojpkøjxp midi kunuu'kxy, møøt øøts ja nwindson'ajtim jam wyinaty.

¹⁹ Kidi yø'øyipxi dø'on ja'ayi nugo ejxpajt'ajtp, pø tøxi ja Dios Teety ja kyajpxy tpaduñ midi ja kyugajpxy windi'ixyip yjaadyandøø. Øy'ajtp idø'on jade'en ku jade'en xu'unt ku xunk'attit yø'øbi kajpxy, yø'øbi ayuujk, midi ja wejin ja kajin xmø'øyimp jøts ja kugoots'ajtin jade'en xmajsttuujtint. Jade'ents Cristo ja yja' xagujajamp xagudøø'kxamp kunim ja mye'ent jadigojk jøts kø'øm ñanky'eixiyitnim. ²⁰ Ja ku dø'on jawyeen kuwani xnijawidit jøts ku ja Dios kyajpxy ka' nugo øy pøngapøn nugo ajawi tja'gyuki, ²¹ jabi ka'axi ja Dios kyugajpxy kyø'øm winmaa'ñ ttakajpxtøø. Dios Teety miyøxy ja'adi, jøts tnigajpxidi ja yja' sa jaty ja Espiritu Santo wyinmaa'nmyøøjyidøø.

2

Pøn ñanky'ixpøjkidip ja taay'ajtin

¹ Nayide'en idø'on Israelit jaa'y y'ejtmidi pøn ñadyijyi nañikajpxidip ja Dios kyugajpxy; nayide'en meets idø'on winaagin xnitaayibyajtmidit ja Dios yja', pøn idø'on kø'øm t'ejxma'tnidip ja nwindson'ajtim midi tø yiknitsø'ogyidi; kø'øm idø'on ja myø'j'ayo'on wyinaty tsojk t'ixa'adi. ² Namay idø'on jaa'y ja tpabøktit ja y'axøøkpi tsinaa'yin, jøts ja'agøjxpti wenk yiknimadya'akt ja Dios kyajpxy midi yiknitsoojkp. ³ Kuts ja meen ja t'amidit tjotpidit, jade'en meets idø'on mwigaadsidit mwibøkidit, ku o tigati kajpxy mdawindaay'atidit meengyøjpx; ja'atp idø'on ja myø'j'ayo'on ja'adi, niti nitsoojkin, jabi jekyipxi dø'on tø yiktanibiktajkiñidi ku jade'en yjattit.

⁴ Ka'ap ja Dios tmaa'kxuujky ja y'ankilistøjkti pøn kamimadooijyidi, jagam idø'on ja tñajtswojpiyiñ mā ayodaajk jap, jøts jap kube'ets kugoots tsumy t'awejxti ja tiidyu'unin. ⁵ Nika'ap nayide'en ja Dios tmaakxuujkmi ja jaa'y pøn jekyip tsinaamyidøø ku ja Noé yjujky'ajty. Ja kom tuujxi dø'on tyanigajx, jøts jade'en tuki'iyi ja naxwii'ñit ñijaa'xni ñigomni, jøts jade'en y'o'jkøjxtøø ja ka'øyyaa'dyi. Ja'ayi tyiknitsøøjky ja niwixujkpi jaa'y jøts ja Noé pøn ja tiichinaa'yin tnigajpx. ⁶ Nayide'en tyikutujkmaa jøts kyudigø'ødyit ja kajp midi txøøw'ajtøø Sodoma jøts Gomorra, jade'en tyikudigøøy, nugo jaam tyiktaañ, jøts jade'en t'ejxpajt'attit ja ka'øy jaa'y pøn wyinaty ja chinaa'yin tyiknaxwandipnim. ⁷ Yiknitsoojk ne'egi ja Lot, pøn y'ijty øyjaa'y'ajtp jøts pøn nayide'en tjanchø'ødyunja'widip ja y'axøøk tsinaa'yindi. ⁸ Jabom jabom idø'on ja y'ijty yjotmay'øøky ku t'ixy tnijawi sa ja'abi jaa'y yjanch'adø'øtstøø. ⁹ Jade'ents idø'on, maajyip idø'on ja nwindson'ajtim jøts ja xpudøjka'ant mā ja yigaappi y'axøøkpi xmimajada'akwa'añim wine'en adøm tø nadyamiyojxna'andi ja nwindson'ajtim yja', jøts nayide'en myaa'miyi tyik'ayo'ombaatt øy pøn tundigøøbyidi ku wyinaty ja tiidyu'unin myiñ kyida'aky.

¹⁰ Yik'ayo'ombaattp ja Dios ja'adi dø'on pøn kø'øm ja y'axøøk tsojkin tpadundip jøts pøn ttekpya'an'ajttip ja nwindson'ajtim kyutujk. Namyikajxidip ja', ap tyimñayjawiidi; ka' ñadyijyi tyimchø'øgidi jøts tka'ømyigajpxti tka'ødyejti ja kutujk'ajtin midi jap tsajpjøtpy, ¹¹ yam ja ankilistøjkti niti nisa kyawa'andi jam nwindson'ajtim wyingujkp, jawaani møkts ja ne'egidi ja kyutujk.

¹² Nayide'en idø'on ja'adi sam ja jiyujkindi, niti ja'gyukin tkamøøt'atti, nugo ja yjujky'ajtin yikjujky'atyidi, ja'ayi t'awejx'atti sa ja myigu'uk tmatsttit uk yikmatsttit kø'øm, sa ja o'jkin tigø'øyin tpaattit. Tum wimbet ja tmadooijidi ja Dios yja'. Ka'ap ja tjagyapi ja madoogukin; tyimñayide'en idø'on ja

y'ookit sam ja jiyujkti nugo ñaxti, ¹³ kyu'ayo'ombaadidip sam ja myigu'uk tō tyik'ayo'ombaatti. Jotkujk idō'on ja tjanch'ukjawidi ja y'ōybi yjōjkchpi midi pojin najxp; nugo dō'on ja chō'odyundi ku meets ja mxōduñ mōōt, jōts ñadyijyi yjanch'uknankyjotkujk'atyidi jōts meets ja jade'en xpabōkt.

¹⁴ Ka' idō'on ja tō'oxyōjk ja nugo t'ejxtit, ja' idō'on ja wyinmaa'ñ'attip jōts tmōōt'attit; ka' idō'on ja pōktyu'unin yjotnaxyidi. Ja win'ōō'nik ja'ayi tyunk'ajttip jam mā pōn ja yjanchja'win kyamōjkidinim; tuki'iyi tniwā'anwā'angōjxti ti jaty ja myigu'uk yja'ajttip; ja dō'on mōk ayo'on ja Dios ttukpaadidip. ¹⁵ Abiktyuu' idō'on tō tpabōknidi ku ja tiidyuu' tō t'ixmatsti. Wa' idō'on ja y'ejxpajtin pyaduujnidip ja Beor myajnk midi Balaam xyōōw, pōn ñadyijyi kyajpxnajx ja Dios yja'. Ya'at jaa'y, o dō'on ja tigati ttunwaañ, jōts jade'en ja meeñjingaap taagyōjxp tpaaty, ¹⁶ kunim idō'on ja Dios tu'uk ja jachu' tyikajpxt jōts ja pyōky yiktawindsō'ōty jōts jade'en ja kyujuun'ajtin tka'ukyikmajadāknit.

¹⁷ Jade'en idō'on ya'at jaa'dyi sam tu'uk ja tō'ōts nōōmu'ut ni tukxa'kx ja ñōō. Nayide'en ja'adi, sam ja poop yoots midi katuup, nugo pyojwidity; jap idō'on ja kyastigi agootstuppy tō yiktanibiktaajkiñidi. ¹⁸ Jabi tum wenkxi ja myadya'aky ja'adi, tum ja katumbi kyajpxy'ajttip, jōts ja jaa'y twindaay'atti ku ja y'axōōk winmaa'ñ ttukpadundi yam ja wyinaty namnim tō tja'uk'ixmajtsmidi ja'abi tsinaa'yin. ¹⁹ Ja tsinaa'yin ja tyaguwa'anidip mā ōy sā y'adōtsnidit. Tō ja kō'ōm tniymiwanajajtnidi jiyujkin ja axōōkpi tsinaa'yin. Ku pōn nugo tyimykajada'aky yō yjade'embī, janch amōñi dō'on ja tpaduñ ōy yjawi sā tmijajtni. ²⁰ Jawaani mōk idō'on ja ayo'on tpaattit pōn ja nitso'ok'ajtin tō t'ukpaaty nwindson'ajtim Jesucristo kōjxp, jōts jadigojk ja kya'ōy'ajtin tpadundōjkigyojmidi. ²¹ Ne'egi ōy jeexyip tpaaty ku jeexyip tkanijawidi ja tiichinaa'yin, jōts jade'en jeexyip tka'uk'ixwejtsni ja Dios kyutujk midi ōy midi wā'ats, midi wyinaty tō y'ukyikmo'odi. ²² Jabi tōxi dō'on ja' ayuujk tyiy ku jaa'y y'ukwā'añ ku ja uk ja y'iich jadigojk tniwimbity, jōts ku ja kuch midi namdseepnim jits ja jadigojk nay jaayi ja mo'onts tseemujkojmi. Jade'en idō'on yō ndejint yō'ōbi jaa'dyi.

3

Ku ja nwindson'ajtim mye'ent jadigojk

¹ Meets migu'uktōjkti, ya'at idō'on myimajtsk nōky midi mee ndanija'ayip. Nayide'ents meets ixyam ndanijayi sam jawyeen, jōts ku meets x'ejxkapt ja tiwyinmaa'ñ midi ngajpxpatpy. ² Jade'en ō nwa'añ ku meets xja'myatst ja Dios kyugajpxy sā ja y'ayuujk tyikwāañ pōn ja Dios

tø ñadyamiyøxyidi, jøts nayide'en xja'myajtsmidit ja nwindson'ajtim kyutujk pøn yiknitsoojkp, sam øøts tø nnigajpxy pøn ja kyudanaabyi'ajttip.

³ Jawyeen idø'on tyimbyaat'aty meets xnijawit ya'at: ku wyinaty myeni kyidakni ja tiidyu'unin, winets idø'on ja jaa'y kyaxø'øktit midi tyaxe'ektip tuki'iyi ja Dios yja', jøts nugo tnidsøonidit midi axøøk wyinmaa'njyøtpy myøøt'ajttip, ⁴ jøts yide'en wya'andit: “¿Samts idø'on ja Cristo y'ayuuik tø yjajtni kuts idø'on ja tijy wyimbett jadigojk? ¿Windemnims idø'on ja yjatt? Jabi nitits kyamiñ kyaja'aty, jade'eñim y'ity sayim ja n'apteety tyiknaxtøø.” ⁵ Kyaja'myajtstip idø'on yø' ku naxwii'ñit kawinaak ojk tø yjadigach, jabi windi'ixyipxi ja tsajp ejtni jøts ja naajx pyidsiimñim nøøjøtpy, Dios Teety y'ana'amingøjxp. ⁶ Kyaja'myajtstip idø'on nayide'en ku ja Dios kawinaak xøøw anaduu' tkejxy, jøts ja naxwii'ñit jaa'y jade'en kyudigøøgyøxtøø. ⁷ Y'awixy'ajttip idø'on yø', jawaani møj ja ayo'on midi wyinaty memp sam ja kø'øm tø ttanibiktajkiñi ku tnajtskaxit ja jønyow. Ja'abi jøøn idø'on yiktøøydip ja ka'øyjaa'dyi ku wyinaty ja tiidyu'unin ñaxy.

⁸ Mnija'wip meets nayide'en ku ka'ap ja nwindson'ajtim ja xøøw ja jumøjt tmøjpikta'aky, jade'en ja t'ixy ja tu'ukpi xøøw sam ja tukmilbi jumøjt. ⁹ Kidi meets mwinmay sam winaagin wya'andi ku ja nugo tyaa'ni ku kyamiñ jadigojk sam ja kyajpxy tø tpikta'aky, møk idø'on tyuda'aky'ajtin ja tyikmajada'aky jøts ja jadine'en xmaa'kxujkyim. Ja' chøjkpy jøts ka'ap pøn nugo wyindigø'øty jøts ja ndsinaa'yin nyiktigajtsint.

¹⁰ Jade'en idø'on ja nwindson'ajtim jotkumoni ja tyiidyu'unin tmøøtja'att, jade'en sam maa'tspa'an adsu'jkyi koots myiñ yam niti kyayikjøp'ixy. Kuts ja nwindson'ajtim yja'att jade'en, winets idø'on tsajp pyømemga'akt ku ja kyudigø'øyin tø myeni. Winets tyøøbyøjkøxnidit tuk'ojkyi ja tøø'kxpi tsamambi midi jam tsajpwemp, jøts yø naxwii'ñit tuki'iyi tyigøøñit jønyow agujkpy.

¹¹ Jabi jade'enxi dø'on ja ayo'on ñaxkida'akt ya naxwiiñ, jjadits adøm idø'on nganadyamiyojxa'ant ja Dios! ¹² Yikyijyidi ja mxøøw ja mjumøjt jøts ja yja' xyikmayidit, jøts jade'en chojkit ja xøøw ja jumøjt ku wyinaty kyudigøøgyixy jønyow agujkp tuki'iyi midi jam tsajpwemp jøts ya naxwiiñ; ¹³ ja'ats idø'on adøm n'aweixindip ja jembyi tsajp ja jembyi naajx midi ja Dios tø tni'adsowi kø'øm, ma dø'on niduki'iyi ja jaa'y ja y'øbyi ja tyiibyitu'undit.

¹⁴ Paty meets migu'uktøjkti, ku ya'at xjøp'ijxy'attit, tum ja' meets mdu'ump midi ja Dios chøjkpy, tsokti ja tuda'aky'ajtin, nixem niyam mnamyayidi jøts jade'en ja Dios mbaadiyidit niti pøky niti kadyeey. ¹⁵ Ja'gyukidi ku ja nwindson'ajtim

tsojk kyamiñ, paty idø'øn ja ttuñ jøts nyikmøja'ant nyik-maya'ant ja nitso'ok'ajtin, ja tyuda'aky'ajtin idø'øn ja jade'en yiknigaxi'kpy. Nayide'en meets idø'øn tø mdanija'ayimidi yø'øbi winmaa'yin ja Pablo, adøm nmigu'uk, ku tyiktuñ ja ja'gyukin midi ja Dios tø myø'øyi. ¹⁶ Tum ya'atpi xpojkin idø'øn kyajpx'ijtpy ma ja nøky ja jaa'y ttanijayi, øy idø'øn ja muum tsep ku nja'gyukiwya'anint, jaa dø'øn ja kaja'gyukibidi, jøts pøn ja yjanchja'win kamøktaktipnim tum wenk idø'øn ja xpojkin ja tjuutti, ka'ap jade'en ja Pablo yjawa'añ ñøkyjøtpy. Nayide'en idø'øn ja ttumidi tuki'iyi ja Dios kyajpxy kyø'ømgudigø'øyingøjxpti.

¹⁷ Paty mee migu'uktøjkti, jabi mnija'wiñidipxi meets ya'at tuki'iyi. Nay'eix'etidi jøts ka' xpabøktit sa yø' jaa'y wya'andi, ku taagyøjxp myikpøjkiwya'andi ja mjanchja'win. ¹⁸ Ne'egi ja' pawinmaydi sa ja nwindson'ajtim Jesucristo ja tyiy'ajtin xnija'wiyidi. Yikmøjidi ja tsojkin ja pa'ayo'owin midi ja yiknitsokpi tø xmø'øyim, pøn ja y'ø'y'ajtin myøj'ajtin xemikøjxp ejtp. Jade'ents idø'øn yjatt.

JA MYĪDU'UKPI NØKY MIDI JA JUAN YJAAY

Ja' midi xyikjucky'ajtindip

¹ Ya'atpi nøky øø nguejxpy, jøts mee ndukmadøy ja Jesucristo, ku ja jaayim wyinaty ku cho'ondakijxy tuktsajp'agida'aky. Nay ja' øø tø n'ixy tø nmadøy jøts nayide'en øø tø ndukpaaty ja ngø' ndeky; yø' y'ayuujk yø' wyinmaa'yin adøm ndajucky'ajtyindip. ² Tø ja ñankñigaxi'igiyi, øøts tø n'ixy øøts tø nnijawi, paty mee ndukmadøy ixyam ku ja ejtp møøt chøøni ja Dios Teety, tøts idø'on ixyam xnimi'iñindi. ³ Tyiiby i øøts ndyimñigajpxy midi øøts idø'on tø ndyimy'ixy ndyimyadøy; paty mee ndukmadøy jøts meets m'ett amuki møøt øøts, kumi tyimdyiy tyimyjanch ku øø møøt n'ity ja Dios Teety jøts nayide'en møøt ja y'U'nk Jesucristo. ⁴ Yø'øbi ayuujk yø'øbi winmaa'yin meets ixyam ndanija'ayip jøts yikxon ejtni xoni mwinmaa'ñ y'ettit.

Janch wa'ats ja Dios ejxim ja jajin

⁵ Yø' øøts nnigajpxwampy yø øy'ayuujk yø ømyadya'aky midi øøts ja tø xukmadøy: jøts ku ja Dios Teety janch øy janch wa'ats ejxim ja jajin, jøts niwine'enin ja ka'øy'ajtin tkamøødi. ⁶ Kuts nwaa'ñindi ku ja Dios Teety nmøøt n'ijtyindi jøts nika' n'ukpaduu'na'andi ja n'ayuujk, nugo adøm ja nmidundigøy adiijchindi. Yø' idø'on møj taay ku jade'en nugo nwaa'ñindi. ⁷ Kuts ndsinaa'yindit øy wa'ats ejxim ja Dios Teety chøøni, winets nixem niyam tu'ugyi ja winmaa'ñ nmøøt'ajtindit, jade'en idø'on ja y'U'nk Jesús xyikpøkwyaa'jchindi midi jaty ndu'uñindip ku ja wyidsuuñ wyidajxy. ⁸ Xjats ku nugo nichøky nwaa'ñindi jøts ku ka' ndundigøø'yindi, nugo kø'øm nnawyindaay'ajtya'andi jøts tiy ngakajpxyindi. ⁹ Kuts ndamimadyakøxindit ja Dios Teety nbøky, njøp'ejxindip ja' ku ja ttu'unt midi paat'ajtip, jøts nay ja xpojkpimaa'kxindip jøts nay ja' jaty xyikwaajtsindip midi jaty adøm ndundigøø'yin'ajtyindip. ¹⁰ Kuts nugo nwaa'nint ku ka'ap nbøky nmøøt'ajtyindi, jade'en idø'on ja nbiktaajkyindi jøts ku ja tyaayi ja Dios Teety, niwine'enints jade'en ngamimadoo'ja'ant ja kyajpxy ja y'ayuujk.

2

Jesucristo amuum xnikajpxuujtimp

¹ Meets u'nkti unaj'kti, ya'at meets ndukmadøøpy tuki'iyi ku ka'ap mbøktyu'undit, jøts pøni pøn wyinaty sa tyimyajtp

paty xni_jawidit ku jaa nmøøt'ajtyindi tu'uk ja nikajpxutpi jam Dios Teety wyingujkp, ja Jesucristo dø'øn ja' pøn janch, pøn tiy. ² Tø ja Jesucristo tku'ayo'ombaadi adøm ja nbøky, jøts nigidi adømyipti, niduki'iyi dø'øn nayide'en ja naxwii'ñit jaa'y.

³ Pøni nbadu'uñindip ja Dios ja kyutujk sa ja tø xuk'ijxyindi xukni_ja'wa'andi, jade'en'ampts adøm ja x'u'nkja'wa'ant. ⁴ Jøts pøni pøn wamp ku ja y'u'nk'atyiyi ja Dios jøts nika'ap ja tpaduujniyi ja kyutujk, ja' nugo kajpxigøøpy, nugo ja tyaayi. ⁵ Jøts pøni pøn amumjoojt nadyamidsøky'ajtip ja Dios, ja'ats tpaduujnip ja Dios kyutujk; jade'ents ja yikni_jawī ku nwindson'ajtim ja møøt y'ity. ⁶ Pøni pøn tyimwyamp ku møøt tyimy'ity ja Dios, wants nayide'en tyiknaxy sami Jesús tyiknaxjy.

Nbadu'unimp ya'at jembyi ana'amin

⁷ Migu'ukti, ka'ap meets ja jemgyutujk ixyam ndanijayi; nay ja' yø' midi mee tø xmadowdi xni_jawidi ku ja mdsinaa'yin xyikto'ondaktøø jadigojk. ⁸ Yø' meets ixyam njaaktukmadøøpy, yø kutujk, midi janch øy janch tump, øgyajemgyutujk, ja ku ja xem ja yam nnachojkindit jade'en sa ja Cristo ttuufi, jøts mbaat'ajtiyip meets nayide'en xu'unt. Yø'øbi winmaa'ñ tyikudigøøpy ja ka'ødyunk, jade'ents ja tsinaa'yin y'øyi pyaadi.

⁹ Jøts pøni pøn nugo wamp ku ja tpaduñ ja jemchinaa'yin, yam ja myigu'uk ja tmi'ambikñim tmijotma'atynim, ja ka'ødyunk ja wyinaty pyadun'adichpnim. ¹⁰ Pøni pøn twamp ttsojpk ja myigu'uktøjkti øpyøni, ja' idø'øn tpadump ja øchinaa'yin jøts niwine'enin ja pyøky kyanadyukpaadyi jade'en. ¹¹ Jøts pøni pøn ja myigu'uktøjk tmi'ajkidip, ja' nugo tsinaapy ka'ødyunk agujkpy, ka' tni_jawī pøni ti tyumpy kyajpxpy, jade'en ja wyimbejtni ejxim ja kugoots jaa'y.

¹² Meets u'nkti meets una'jkti, ixyam mee nnijayi jøts ndukmadowdi ja'agøjxp ku ja Dios Teety tø mbojkpimee'kxyidi Jesucristo køjxp. ¹³ Teetyi taakti, nayide'en meets ixyam ndukmadøy ya'at ayuujk kumi tø mee xpabiky ja Jesús yja' midi jaayim wyinaty ku cho'ondakijxy tuktsajp'agida'aky. Meets wajtyøjkti meets kiixye'edi, ixyam mee ndukmadøy ya'at ayuujk kumi tø xmimajada'akti ja mikul' yja'.

Nayide'en meets u'nkti meets una'jkti ndanijayi ya'at ayuujk, kumi tø m'u'nk'atyidi ja Dios Teety. ¹⁴ Meets teetyi taakti, jade'en meets ixyam ndanijayi ya'at ayuujk kumi tø xjanchjpabøjkti ja Jesús yja' midi jaayim wyinaty ku cho'ondakijxy tuktsajp'agida'aky. Nayide'en meets wajtyøjkti kiixye'edi ixyam ndanijayi ya'at ayuujk ku ejtp mjanchmøkwinmaydi jøts ku ja Dios Teety kyajpxy y'ayuujk

tø xpabøjkidi amumjoojt, jøts nayide'en ku tø xnimajada'akti ja miku' yja'.

¹⁵ Kidi nugo xtsojkti ja pøktyunk ni ja pikta'aky midi ya ejtp naxwiiñ. Jøts pøni pøn t'anømp t'adsojkip ja pøktyunk jøts nika' ja Dios Teety ne'egi ttsøky'aty jade'en.

¹⁶ Yide'en idø'øn ja naxwii'ñit jaa'y tjanchojkti ja pøktyunk midi winmaa'ñjotpy mee'nxidip, jøts midi tyimchuj'ejxtip tyimchuja'widip. Ja'ats nugo ja pikta'aky nadyamøja'wiyidip, ja' ja nugo pyawinmay'ejttip midi jaty jaa kayak'ødyump ya naxwiiñ, yamts ja Dios Teety ja jade'en tø tkadanibiktaagi.

¹⁷ Windigøøpy y'ity midi yikpøktyump ya naxwiiñ, midi nugo yiktsojk anaxp; jøts pøni pøn tpadump sa jaty ja Dios ttsøky, ja'ats y'anmija'win xemikøjxp jujky'atp.

Pøn mibøjkip ja Cristo, jøts pøn ja kamibøjkip

¹⁸ Meets u'nkti una'jkti, tø jabaat tpaaty ja et ja xøøw ku myenwa'añ tu'uk ja jaa'y pøn ja Cristo møk myidsep'atwampy, pøn meets nayide'en tø xnijawi xnimadøy; ixyamts nayide'en tø kyaxø'knidi namay pøn tmidsep'ajttip ja Cristo, paty jade'en yiknijawi ku tø jabaat ja et ja xøøw tpaaty. ¹⁹ Nay adøm nmigu'uk jade'en winaagin adøtstip pøn adøm tø xmajtstuujtyindi paty ja tmidsep'atwa'andi ja Cristo; nigidits ja' pøn adøm nwinmaa'ñ møøt tuknaxti, ku jeexyip ja'adi, tø ja jeexyip møøt ndaa'ñindi. Jade'en idø'øn yjaty ku winaagin xpuwaa'jchindi, paty wa'ats yiknijawi ku ka' yikxon tmøøt'atti ja winmaa'ñ sa adøm nja'.

²⁰ Adømts ja Cristo tø xuktatøjka'andi ja Espíritu Santo, ja'agøjxp ixyam nnija'wa'andi ja tyiiby ja yjanchpi. ²¹ Paty meets ixyam nnijayi ku xnijawidi midi tiy midi janch, ka'ap ø nwa'añ ku ka' xnijawidi; wa'ats mee xnijawi ku ja tyiiby ja yjanchpi ka' nayide'en sa ja taay.

²² ¿Pønts idø'øn taay'ajtp? Ja'ats idø'øn pøn wamp ku ja Jesús ka' yiknitso'ok'aty. Pø ja'axi tkawamp tkatsojkip ja Dios Teety møøt ja y'U'nk Jesús. ²³ Pøni pøn tkawandip tkatsoktip ja Dios Teety y'U'nk, ja Dios Teety idø'øn wyinaty jade'en kayaktsoktip; jøts pøni pøn twandip ttsoktip ja y'U'nk Jesús, ja Dios Teety idø'øn wyinaty jade'en yiktsojkip.

²⁴ Paty øøts idø'øn nnigajpxy jøts xwinmaa'ñ'attit ja øgyajpxy ja øy'ayuujk midi tø xpabøkti jøts midi yajkpy ja øchinaa'yin; pøni mwinmaa'ñ'ajttip yø', jade'en ja Dios Teety jøts ja y'u'nk Jesús møøt n'ijtyindi. ²⁵ Kumi Jesús kø'øm ñi'adso'owi ku ja xmø'øyint ja øchinaa'yin midi xemikøjxp yikmøøt'atp.

²⁶ Ja'agøjxp mee nnijayi ku nugo myikwindaayidit. ²⁷ Pø tøxi ja Jesucristo mmø'øyindi ja Espíritu Santo, paty ka' pyaat'aty jøts pøn jadu'uk mgajpxwejiyidit, pø ja Espíritu Santoxi mee kø'øm myikwejiyip myikajiyip midi tiy midi janch jøts ka'

tyaayi. Meets migu'uktøjkti, jade'en idø'øn y'ejxi tyiyi jøts yikxon mdsøønidit mdanidit amuki møøt ja Cristo, jade'en sa kø'øm mdukjatyidi ja Espíritu Santo.

²⁸ Jøts jade'en wingujk jotkujk njøp'ejx'ejtindit ku ja mye'ent ja Jesús, jøts jade'en ka' nmitsø'ødyu'unindit. ²⁹ Pø tøxi meets xnijawi ku ja Jesucristo y'øyi tyiyi, jøts kuwani xnijawidit nayide'en jøts ku pøn øy tiy yjaa'y'aty, ja'ats ja Dios u'nk'ajtiyip.

3

Sa ja Dios x'u'nk'ajtyindi

¹ Ejx ja Dios Teety xjanchøjkyindi, jøts ja wya'añ ku ja x'u'nk'ajtyindi x'unaj'jk'ajtyindi, pø janch jade'enxi adømdi. Pø patyimxi adøm ja ka'ødyumbi xka'ejxkajpyindi xkanija'windi kumi ka'ap ja t'ejxti tnijawidi pøni pøn ja Dios Teety. ² Migu'uktøjkti, tø dø'øn ja Dios x'u'nkpijkyindi xmaabyijkyindi; ka'anims xuknija'wa'andi pøni sudso njaa'y'ajtindit wiingyubety. Ja'ayi nugo nnija'wa'andi jøts ku ja Jesús ñankñigaxøøkwa'aniiy jadigojk, jøts jade'en njaa'y'ajtindit njujky'ajtindit nayide'en sam ja', pø yik'ejxpxi ja' sam idø'øn ja chøøni tyani. ³ Pøni pøn tjøp'ejxp jade'en, ja'ats nay'ejx'ejtip jøts ja pøky kyapaadit, jøts ja jade'en chøønit sami Jesús wya'ats'atyin.

⁴ Jøts pøni pøn tundigøy'ejtp, ja' Dios kyutujk kyamøjpiktaajkidip, pø yø'øxi tundigø'øyin'ajtp ku ja Dios kyutujk kyayikmimadøy. ⁵ Pø tøxi mee xnijawi ku ja Jesucristo ya tø myiñ naxwiiñ jøts adøm xyikpøkwyaaajtsindit, jøts nayide'en xnijawidi ku ja janch wa'ats, ni tu'uk ja pøky tkamøødi. ⁶ Jade'en idø'øn, pøni pøn møøt y'ity ja Jesús, ka'ap ja jade'en y'ukpøktyun'adøtsnidi sam ja jaa'y pøn tkidyimñija'widip ja Jesús. ⁷ Meets u'nkti unaj'jkti, kidi nugo myikwindaaayidi; pøn y'øbyi tyiiby tpadump, yø' idø'øn øy jaa'y'ajttip nayide'en sam ja Cristo y'øy'ajtin wya'ats'atyin. ⁸ Pønts ejtp tyimdyundigøøpy, ja miku' yja' pyaduujnidip, pø ja'axi jade'en tyiktso'ondaajk ja pøktyu'unin ja win'øø'nin. Paty idø'øn ja Jesús ojts myiñ jøts ja tyikudigø'øty ja miku' pyøktyu'unin, ja wyin'øø'nin, sa jaty ja y'adi'ich.

⁹ Ka'ap y'ukpøktyunidi pøn ja Dios u'nk'ajtniyidip, pø ja'axi kø'øm møøjyidip ja myøk'ajtin; paty ka' nugo y'ukpøktyun'adøtsnidi, pø Diosxi u'nk'ajtniyidip. ¹⁰ Yide'en'ampy idø'øn yiknijawi pøn ja Dios u'nk'ajtidip jøts pøn ja miku' u'nk'ajtidip, kumi ka'ap ja Dios ja tja'aji pøn ja myigu'uk tkatsojktip, jøts pøn tundigøy'ejttip.

Nachojkindip ja xem ja yam

¹¹ Yø'øbi kajpxy yø'øbi ayuujk midi mee tø xnijawī ku ja m'øchinaa'yin xyiktso'ondaktøø, yø' idø'øn tyijpy ku nnacho-jka'andit nixem niyam. ¹² Jøts ku ka'ap jade'en njaa'y'ajtindit sam ja Cain ku ja y'uch ja tyik'øøjky, ja' pyadumpy ja miku'yja'. ¿Ti ja tyuku'o'jkøø? Ja'agøjxp ku ja tkabaduñ ja miku'.

¹³ Meets migu'uktøjkti, kidi sa xjawidi ku mmi'ambøjkidit yø ka'ødyumbidi. ¹⁴ Tø adøm nmajstuuptyindi yø ka'ødyunk jøts ja øchinaa'yin tø nbabijkyindi, jade'en idø'øn yikniyawī ku nixem niyam nnachøjky'andi. Pøni pøn tkawamp tkat-sojpk ja myigu'uk, ja' pyadun'adichp ja ka'ødyunk. ¹⁵ Jøts nayide'en pøn tmi'ambøjpk tmijotmatp ja myigu'uk jade'en ja pyidsømni sa yikjaa'y'ookpi, pø mnija'wipxi meets ku ka'ap ja yikjaa'y'ookpi y'anmija'win y'ity xemikøjxp, windigøøpy ja'. ¹⁶ Nnija'windip sa Jesucristo xtsøjkyindi amumjoojt, paty adøm ja xku'o'jkandi; jøts nayide'en adøm ja xpaat'ajtyindi ndsojkindit ja nmigu'uktøjkti sam adøm tø nyiktsøjkyindi sam adøm tø nyiku'o'jkandi. ¹⁷ Pøni pønts jotkujk tyiknæxp, yja'ixpy ku ja myigu'uk y'ayøywinmay, niwine'enin tkidy-imdya'ayo'ixy ja pyikta'aky midi ja myøøt, ¿sudsots ja nugo wya'añ jøts ku Dios ja twa'añ ttsøky? ¹⁸ Meets u'nkti una'jkti, ka'ap y'øyi ku nugo nwa'anindit jøts ku nmigu'uktøjk ndsøjkyindi; yø' ne'egi øy ku ndyimbyadu'unindit tiy janch. Yø'øts jade'en wingaxø'kp ku ja nachoki amumjoojt yik-møøt'aty.

Sudso jotkujk nnayja'wa'ant Dios wyingujkp

¹⁹ Jade'en idø'øn yikniyawī jøts ku nbadu'uñindi ja tyiiby ja yjanchpi, jøts jade'en idø'øn niti ngagumaa'yindit Dios wyingujkp; ²⁰ kuts kø'øm nnañi'øø'na'andit, ku nmaa'yindit ndajindit ku ja Dios tø x'u'npikjyindi, pø kø'ømxi ja jade'en tø xtsøjkyindi jøts møj ja', ja' tuki'iyi tnija'wip sa adøm njawinmaa'yindi. ²¹ Jøts ku ngamaa'yindit ngatajindit winets ngatsø'jka'andit jam Dios wyingujkp. ²² Ja' adøm tuki'iyi xmø'øyindip ti jaty adøm n'amidowa'añindip nbøktsowa'añindip ja'agøjxp ku nbadu'uñindi sa ja x'ane'emyindi pøni sa ja ttsøky. ²³ Yide'en idø'øn ja y'ana'amin ku njanchja'windi ja y'U'nk Jesucristo, jøts nayide'en nachojki'indit nixem niyam sam ja Jesús kø'øm xa'ane'emyindi. ²⁴ Pønts jade'en tjanchpadundip ja y'ana'amin, ja'ats ja Dios tmøøt'ejttip jøts ja nayide'en myøøt'ityidi. Jade'en'ampy nnija'windi kudam ja tø xuktatøjka'andi ja y'Espíritu Santo jøts ja jade'en kø'øm xmøøt'ijtyindi.

4

Ja Espíritu Santo jøts ja' midi tkaminamyajyp ja Cristo

¹ Mee migu'uktøjkti, kidi nugo xmibøjkti ja jaa'y pøn wandip jøts ku ja tnigajpxidi ja Dios y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk, ejxti yikxon pøni janchpi tyiiby i dø'øn ja kyajpxtip, pø may adøtstipxi ja jaa'y ya naxwiiñ pøn windaay'ajttip. ² Yide'ents meets ja xnijawidit: ja' idø'øn ja wyinatyi pøn tjanchja'widip jøts ku Jesucristo ya y'atsnanky'eixøø tyimyjaa'yin, ja'ats idø'øn ja Dios Teety møøt y'ity. ³ Pønts jade'en tkamibøjkp ja Jesús, ja'ats idø'øn ja Dios Teety kamøøt'ejtiyip; ja ka'øwyinmaa'ñ ja ne'egi yiktumpy midi tkaminamyaa'yip ja Cristo. Tøxi xnimadowdi jøts ku ja mye'ent ja ka'ødyumbi øy juuni; tøts idø'øn ja yjanchmiñ, pø jaanixi ja wyinmaa'ñ ja ya naxwiiñ.

⁴ U'nkti una'jkti, Dios mee mja'ajttip, tøxi xmimajada'akti pøn mwindaay'atwajnidip; pø tyimyøkxi ja' pøn mee mmøøt'ejtiyip jøts nika'ap ja jade'en myøki ja ka'ødyumbi yja'. ⁵ Ja' ja nugo tyunk'ajttip ja ka'ødyunk ja ka'øwyinmaa'ñ paty ja tum jap ttuk'ixpøkti ja jaa'y jøts ja jade'en yikmøjawidit. ⁶ Diosts adøm xja'ajtindip jøts ja xmibijkyindi pøn jaty ja Dios møøt'ejtindip. Ja'ats xkamibøjkindip pøn kamøøt'ejtindip ja Dios; jade'en'ampyts nnija'wa'an pøn tpadundip ja y'øybi ja tyiiby jøts pøn tpadundip ja taay'ajtin.

Dios amuum ja tsojk'ajtin myøøt'ajtpy

⁷ Mee migu'ukti, xpaat'ajtindip ejtp nixem niyam nnachojkandit, jabi Dios wyingujkpxi chøøñ ja øchojkin. Pøn ja myigu'uk ttsojkp, pøn ja myigu'uk tpa'ayoop, ja'ats idø'øn ja Dios tjanchja'wip jøts ja jade'en y'u'nk'atyiyi. ⁸ Pøn tkatsojkp tkaba'ayoop ja myigu'uk, ja'ats tkidyimyjanchja'wip ja Dios, kumi ejtp ja Dios ttsøky ja jaa'y, ejtp ja tpa'ayø. ⁹ Jøts adøm ja ojts xani'ejxa'andi sa ja xjanchøjkyindi xpa'ayø'øyindi ku ja tyu'umtspi U'nk ja ojts xanigüexyindi, jøts ja øchinaa'yin xmø'øyindi y'oo'kingøjxp. ¹⁰ Yide'en'ampy idø'øn ja Dios chojkin ja pya'ayo'owin y'ejxi tyiyi: pø nigidi adømxi ja tøndsojkyindi nba'ayø'øyindi jawyeen, pø ja'axi adøm kø'øm tø xtyimchøjkyindi jøts ja y'U'nk ja xanigüexyindi jøts ja xku'ayo'owandit ja nbøky.

¹¹ Migu'uktøjkti, pøni tødam ja Dios xtsøjkyindi, ti kuts adøm nganachøjkyindi nayide'en ja xem ja yam. ¹² Pøn ja Dios tø t'uk'ixy, nipøn ja tka'ixy; pøni nachojka'andipts nabya'ayo'owa'andipts nixem niyam jade'en ja xmøøt'ijtyindi jøts ja jade'en njaaktyimchojkint. ¹³ Nnija'windip ku ja Dios møøt n'ijtyindi jøts xnamyøøt'ejtindip ja nayide'en, ja'agøjxp ku ja tø xuktatøjka'andi ja y'Espíritu Santo. ¹⁴ Tø øøts n'ixy, tø øøts nnijawi wemp'am, paty øø nwa'añ jøts ku ja Dios Teety tø tjanchkexy ja y'U'nk yiknitsokpi ya naxwiiñ. ¹⁵ Pønts

tjanchja'wip jøts wya'añ ku ja Jesús Dios U'ngi, ja'ats ja Dios tmøøt'ejtp jøts nayi møøt'ejtip ja nayide'en.

¹⁶ Jade'en'ampy adøm ja tø nnija'wa'andi jøts ku xjanchøjkyindi xpa'ayø'øyindi ja Dios. Pø ja'axi ejtp tsojpk, pø ja'axi ejtp pa'ayoop; pønts ja tsojkin yikwingaxi'kpy, ja' ja Dios møøt'ejtip. ¹⁷ Ku jade'en nbadu'unint, jade'en ja nyikmøjtajkint ja øwyinmaa'ñ, jøts ja jade'en ngawingudsø'jkant ku ja mye'ent tiidyumbi; ja'agøjxp ku ja nayide'en xukwinmaa'yimp ja tsojkin ja pa'ayo'owin sam ja xtsøjkyindi sam ja xpa'ayø'øyindi. ¹⁸ Niwine'enin ja Dios chojkin ja Dios pya'ayo'owin xkayiktsø'jkandit. Yjaaktyimykigtøøgyijxpy ja tsø'øgi ja ne'egi, jøts pø yiku'ayo'owipxi ja tsø'øgi ku pøn chø'øgi, ja'ats idø'øn tkayikmøjtøjkipnim ja Dios chojkin ja Dios pya'ayo'owin.

¹⁹ Ja'agøjxp adøm ja Dios ndsøjkyindi kumi jawyeen ja jade'en tø xtsøjkyindi. ²⁰ Pøn nugo wamp: "Ndsøjkpy øts ja Dios", jøts ni ka'animdints ja myigu'uk ja twa'añ ttsøky, ja'ats idø'øn taayip. Sudso'ampyts ja Dios tjaaktyimchokt, pø ka'axi ja kyaxi'iky, ti ja' net ja yjaaktsokp pø ja myigu'ukxi ja kyatsøjkpy pøn yja'ijxpy wiin'ajy. ²¹ Jøts ja Dios yide'en xmø'øyindi ja y'ana'amin: pøni pøn ja Dios ttsojpk, nayide'en ja myigu'uk ja twa'ant ttsokt.

5

Sudso'ampy ja ka'ødyumbi yja' xkamimajadaajkint

¹ Pøn jaty tjanchja'widip ku ja Jesús yikejxy ya naxwiin yiknitsokpi, ja'ats ja Dios Teety u'nk'ajtiyidip; pøni chojktip tam ja Dios Teety jade'en, nayide'ents idø'øn ja ttsojktit tpa'ayo'odit pøn jaty ja Dios Teety y'u'nk'ajtpy. ² Kuts ja Dios ndsojkindit jøts ja jade'en ndyimbyadu'unindit sa ja y'ana'amin ja wya'añ, jade'ents ja nnija'wa'ant ku ja nayide'en ndyimchøjkyindi pøn ja yja'ajtpy. ³ Kuts jade'en ndsojkindit ja Dios, ja' idø'øn ja tyiipy ku dø'øn ja y'ana'amin nbadu'uñindi, jøts ka'ap ja mabaat chepi. ⁴ Jøts pøn jaty ja Dios møøt'yity, ka'ats ja tmibøjkidi ja ka'ødyumbi yja'. Pø paty ja Dios janchja'win xuktamajadaajkyindi jøts ja xkadukmibijkyindi ja ka'ødyumbi yja'. ⁵ Pønts tkamibøjkiti ja ka'ødyumbi yja', ja'ats idø'øn tjanchja'widip ja Jesús jøts ku ja Dios U'ngi.

Ku ja Jesús yiknigajpxy ku ja Dios U'ngi

⁶⁻⁷ Nnija'windip adøm ku ja Jesús Dios U'ngi, jabi kø'ømxi ja Dios Teety ja tyimñigajpxy ku ja Jesús ñøbejty jøts ku nayide'en wyinaty y'ookwaanimi; jøts ja Espíritu Santo ejtp nayide'en tnigajpxmi, jabi myøøt'ajtpy ja tiy'ajtin ja'. ⁸ Tigøøkts adøm idø'øn ja ejxpajtin nmøøt'ajtyindi midi

tnigajpxtip ku ja Jesús Dios'u'nk'aty. Ja myidu'ukpi, ja Espíritu Santo kyajpxy y'ayuujk ja' midi xuknija'wandip ja tyiibyi ja yjanchpi. Ja myimajtskpi, ja Dios Teety y'ayuujk ja' midi yikmadoow ku ja Jesús ñøbejty; jøts ja myidigøøkpi, nay ja Dios Teety y'ayuujk ja' midi yikmadoow tsajpjøtpy kyida'aky ku ja Jesús wyinaty y'ookwani. ⁹ Sa ja jaa'y tyiy'ajtin ngupijkyindi, ¿ti Dios idø'on ja tyiy'ajtin njaakidyimgyupøjkin? Pø ja'axi jawaani tyimdyiy tyimyjanch ku ja tnigajpxy sa ja y'U'nk ja yjajty kyubejty. ¹⁰ Pøn tjanchja'wip ja Dios U'nk, køømts ja tja'gyuki ja tiy'ajtin; jøts pøn tkajanchja'wip ja Dios ku ja tnigajpxy sa y'U'nk yjajty kyubejty, ja'ats taadyejp ja Dios. ¹¹ Ya'at tiy'ajtin xuknija'windip jøts ku Dios tø xmøø'yindi sa n'anmija'win xemikøjxp yjujky'ajtindit, ja y'U'nkts ja'abi jujky'ajtin tmøøt'ajtp. ¹² Pønts møøt y'ity ja Dios U'nk, yik-møøpyts ja'abi jujky'ajtin ja'; jøts pøni ka'ap jade'en yik-møøt'ity, niwindem jade'en ngapaajtindit ja'abi jujky'ajtin.

Ku ja kajpxwejin jøts ja kajpxpoo'kxin y'ukyikyajkni

¹³ Ya'at mee ndanija'ayip wine'enin jam xjanchjawidi ja Dios U'nk, jøts xnijawidit ku ja jam xmøøt'ajtnidi ja jujky'ajtin midi xemikøjxp.

¹⁴ Jade'ents ngawingudsø'jkindi ja Dios ku n'amido'owin nbøktso'owin pøni ti ja køøm xamidsojkindip, ja' ja myadøøpy. ¹⁵ Tøts inet nnija'windi ja Dios kudam ja tmadøy ja amido'owin ja pøktso'owin, jøts nay jatyi x'adsowimbijtyindi pøni ti dø'on tø n'amidøø'yindi.

¹⁶ Pøni n'ijxyindip nnija'windip ja nmigu'uk ku ja ttundi ja pøky midi ttukja'dyigøøpy ja Dios, jatyits ngu'amidoo'wandit jøts ja Dios ja myaa'kxukiyit. Jabi jaaxi ja kajabøky midi ja anmija'win tyikwindigøøpy jøts ja Dios tyukja'dyigøy, kidi ja'apts ndijpy. ¹⁷ Tumbøky yø tundigøøyin kajpxigøøyin; jamts ja winaagin midi tkayikwindigøøpy anmija'win.

¹⁸ Nnija'windipts ja' pøn ja Dios Teety møøt y'ity, ka'apts ja pøky'agujkpy chøøni; pø Dios U'nkxi axajtujkiyip jøts ja miku' ja sa k yatuniyit.

¹⁹ Pø nnija'windipxi adøm ja' ku adøm ja Dios xja'ajtyindi, jøts may ja'amidi pøn ja miku' tø ñiwangøjxniyidi.

²⁰ Jøts nay yiknija'wip ja' ku ja Dios U'nk tø xnimii'ñindi, jøts ja tø xuknija'wandi midi tu'ugyi ndios'ajtyindip. Ja' tu'ugyi møøt n'ijtyindi ja y'U'nk Jesucristo. Ja'ats idø'on tu'ugyi ndios'ajtyindip, ja'ats tyajkp jøts ja n'anmija'win xemikøjxp yjujky'ajtindit. ²¹ U'nk una'jkti, nay'ejx'etiyidi yikxon, kidi nugo o ti xdiospiкта'akti, kidi jade'en o ti xwindsø'ogidi. Jade'en idø'on ja yjatt.

JA MYĪMAJTSKPĪ NØKY MIDI JA JUAN YJAAY

Ja tiy'ajtin, ja tsojkin jøts ja pa'ayo'owin

¹ Mets u'nk Ciria, møjaa'y'ajtp øts, ixyamts meets ya'at nøky ndanijayi møøt m'u'nk m'una'jkti wine'enin ja Dios tø m'a'ejxiyidi jøts ja jade'en mja'atyidi. Jade'ents mee ndsøky, jade'ents mee nba'ayø, jøts kidi øtsip tu'ugyi, pø nayide'enxi meets ja mdsøkyidi mba'ayøyidi pøn jaty ja y'øybi tyiiby tpadundip. ² Ja' øts jade'en xyik'adøtsp ja ku nmøøt'ajtyindi ja y'øybi tyiiby jøts nijuuni adøm ja xkamajststuuptyindi. ³ Dios Teety jøts ja Dios U'nk, ja'ats mee mgunuu'kxidip mba'ayoojidip jøts mmø'øyidi ja øy'ajtin ja jotkujk'ajtin tiy janch sa ja ttsøjkyin.

⁴ Jade'en øts ja m'u'nk ja m'una'jk winaagin njanchtax-onda'aky ku øts ja nbaaty ku øts ja n'ixy tpadundi ja y'øybi tyiiby jade'en sam ja Dios Teety ja tø xa'ane'emyindi. ⁵ Mee migu'uktøjkti, mdyimdyu'undip ja may'ajt jøts ja xem ja yam nmigu'uk ndsojkindit nba'ayo'owindit. Kidi ixyamnim yø jade'en yikmadø, jaayip yø yikmadoodso'ondakni ku ja ndsinaa'yin nyiktigajchindi. ⁶ Yø' idø'øn tsojkin'ajtp, yø' idø'øn pa'ayo'owin'ajtp ku ja Dios kyutujk nbadu'unin; jøts yø' idø'øn kyutujkin'ajtpy midi tø xmadowdi ku mdsinaa'yin tø xyiktigatsti, jøts xem yam mnachokidit mnabya'ayowidit.

Pømbi win'øø'ndip

⁷ Jats may ixyam ja win'øø'mbidi pøn tkajanchjawidip ja Jesucristo ku ja y'atsnanky'ejxøø jaa'yin. Pønts jade'en win'øø'mp, ja'ats idø'øn tkawamp tkatsojkp ja Cristo. ⁸ Øyim mnay'ejx'etidit, kidi xkamøjpikta'akti ja ixpøjkin midi mee tø nduk'ixpiky. Jade'en Dios øy ti mmo'ojidit pøni ti ja mdamidsojkidip.

⁹ Pønts nugo tyimwyinmay'anajxp nika'ap ja t'uktajotkujk'ajtniyi ja Cristo y'ixpøjkin, ja'ats kamøøt'ejtip ja Dios; pønts jade'en tjantyimbyadump sa ja y'ixpøjkin wya'añ, ja'ats idø'øn møøt'ejtiyip ja Dios Teety jøts ja Dios U'nk. ¹⁰ Kuts pøn mninøjkxidit mjønjo tp mdøjkjotp, yamts meets ja xanijawi jøts ku wenk ixpøjkin ja tmøødi, kidi meets ja xyiktøki jam mdøjkjotp, jøts kidi meets ja xmo'odi ja kajpxpoo'kxin; ¹¹ pønts ja tkajpxpoo'kxp, ja'ats idø'øn tpadump ja ka'øy ixpøjkin.

Sa ya'at ayuujk yjøpkixy

¹² Maynim øts ja winmaa'ñ nmøødi midi mee nduk-madoowampy, jøts ka' meets ja nugo ndanijayiwyā'añ; ndy-imñinøjkxwampy mee kø'øm jøts ixy windani ndukmado'odit, jøts jade'en ndyimdyajotkujk'ajtindit.

¹³Ja m'uch pøn ja Dios tø y'a'ejxiyi, ja'ats ja y'u'nk ja y'una'jk yam mdanigajxiyip ja kajpxpoo'kxin. Jade'eñi øts ja ayuujk nguexy, jade'en idø'øn yjatt.

JA MYIDIGØØKPI NØKY MIDI JA JUAN YJAAY

Øy tsuj ja Gayo yiknigajpxy

¹ Møjaa'y'ajtp øts, ixyamts øts ya'at nøky ndanijayi mets migu'uk Gayo, ja'agøjxp ku nijuuni ngaja'dyigøy.

² Migu'uk, wamp øts jøts øy yikxon xyiknaxt møk møjaaaw, nayide'en sam ja Dios øy tsuj myik'ityi. ³ Njanch'øyya'wipts øts, njanchuja'wipts øts, jøts ku øts ja jaa'y winaagin xnimendøø pøn nmigu'uk'ajtyindip, jøts øts ja xamimadya'akti jøts ku mets øy tsuj mjaa'y'aty sam ja Dios kyajpxy wya'añin. ⁴ Midi'ibi øts idø'øn njaaktyimy'øyya'wip njaaktyimchuja'wip pø nmadøøpxyi øts jøts ku øts nmigu'uk ja møj ja mutsk tpaduujnidi ja Dios kyajpxy.

⁵ Migu'uk, øy'ajtp ku øy tsuj mjaa'y'aty ku jade'en nmigu'uk xpudøki pøn jaty tminaxtip tmidøkidip ja Dios kyajpxy øy ja xjaga'ijxy'aty. ⁶ Tøts øøts ja winaagin xukmadowdi sa mets ja xtsøky sa mets ja xpa'ayøy. Jaa'kyimdyun ja may'ajt jøts ja xjaakpudøkit sam ja Dios tkupikyin, ku ja jam jade'en yja'attit choondit. ⁷ Pø ja'axi ja tønidoondi jøts ja jade'en tmiwidejtidi ja Dios kyajpxy, jade'ents ja ka'ap tkupøkti ja pudøjkin midi ja jaa'y ja møyjyidip pøn jaty tkanija'widipnim ja Dios. ⁸ Patyts adøm xpaat'ajtyindi jøts ja ndyimbyudøjkandit ku ja jade'en tmiyø'ødyi tminaxti ja y'øyi ja tyiiby.

Ka'ap y'øyyaa'y'aty ja mixy Diótrefes

⁹ Tø meets ja nøky ndanijayi jøts mee ndukmadøy yø'øbi winmaa'ñ, ja' ku ja mixy Diótrefes tkamøjpikta'aky ja n'ayuuik ja n'ana'amin, ja'ats ne'egi kø'øm nabyiktaajkip windsøn jøts niwine'enin øts ja xkamimadøy. ¹⁰ Paty ku øts wyinaty nni-jkxy, møk øts ja ndawingugajpxit ku adøm ja xwingajpxyindi xpagajpxyindi ku ja xnidaay'ajtyindi. Nayide'ents ja tkada-jotkujk'aty, yjaaktyimy'ane'empy ja myigu'uk ja', jøts ja ka'ap tkupøktit pøn jaty tmija'ttip tmidso'ondip ja Dios kyajpxy, pønts ja jade'en tjagabadunwamp, jatyits ja tpawøpy jøts ja ka't'uktuktatøjkiñi mā ja Dios kyajpxy yikpatmadøy.

¹¹ Migu'uk Gayo, nijuuni jade'en xkatu'unt sam ja ka'ødyumbi ttuñ, tum ja øyi mdu'ump. Pøn jade'en øy jaa'y'ajtp, ja'ats ja Dios ja'ajtiyip, pønts ka'øy'ajtp, ja'ats idø'øn tka'ejxp tkanija'wip ja Dios.

Janch øyyaa'y'ajtp ja Demetrio

¹² Øy tsuj yiknimadya'aky ja Demetrio. Ñanky'ejxip ku ja tpaduñ ja y'øyi ja tyiiby. Nayide'ents øø nwaami,

nyiktiidyøjkíp øøts ja nayide'en, pø mnija'widipxi ku øø ka'ndaayi.

Ja kajpxpoo'kxin midi ya'at nøky tyagugøjxi

¹³ Maynim øts ja winmaa'ñ nmøødi midi me ndukmadoowampy, jøts ka' mets ja nugo ndanijayiwyā'añ;
¹⁴ ndyimñinøjkxwampy me kø'øm jøts ixy windani nnagyajpxindit.

¹⁵ Øy yikxon xyiknaxt. Ixyam mmigu'uk mdaniguexyiyi ja kajpxpoo'kxin pøn jaty yam tsinaadyip. Tunts ja may'ajt jøts nayide'en xkajpxpoo'kxt pøn jaty jam nmigu'uk'ajtyindip.

JA NØKY MIDI JA JUDAS YJAAY

Ku ja Judas tnijayi pøn jaty ja Dios tø twi'ixy

¹ Judas'ajtp øts. Øts ja Jacob nmiga'ax'ajtpy. Nmidumpy øts ja nwindson'ajtim Jesucristo jøts meets ya'at nøky ndanijayi pøn jaty ja Dios tø tyamidsøkyiyi jøts ja yja'atyyit, ku ja tø y'agø'dukiyi y'axajtukiyi ja nwindson'ajtim Jesucristo, ku ja møøt y'etti. ² Mbaattip yikxon ja Dios kyunuu'kxin jøts øy tsuj mba'ayowiyidit jøts ja øy'ajtin myikmo'odit.

Pøn nugo jawindaay'atwamp

³ Meets migu'uktøjk, o meets ja nøky kawinaak ojk tø njadanijayiwy'añ sa dø'øn y'ejxi tyiyi ja nitso'ok'ajtin midi njagyejpyindip, ixyamts mee nnijayi jøts tu'ugyi xyik'ettit ja mjanchja'win midi ja Dios tu'ugyi tø xmø'øyim, ku ja xja'ajtyindi. ⁴ Jabi tøxi ja jaa'y jam tmidøki ja win'øø'nin jøts meets ja mdukpadunwa'añidi midi ja tiy'ajtin kyamøøt. Pø wampxi ja Dios kyajpxy jøts ja tyik'ayo'ombaatt sam pyaat'atyyi ku ja kya'øyyaa'y'atti, wandipts ja' øy ja ti ttu'undit maa'kxukidip ja Dios ja'. Ka'ap ja Dios Teety yja' ttsojkidi pøn xja'ajtindip møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo.

⁵ O meets ja xjanijawi, nduknijawiwyampy meets ja jadigojk jøts ku ja Dios Teety ojts tyik'awa'atspidsimy ja Israelit jaa'y jam Egipto, xjats tyikwindigø y ja' pøn ja kamibøjkiiy kabaduujniyi. ⁶ Jøts nayide'en ja ankilistøjk winaagin ja yja' ka' t'ukpadunidi sam pyaat'atyi, Diosts ja tø myachi jøts ja tø pyikta'agyi agoostujpy, jam ja y'awejxti ku ja tiidyu'unin mye'ent. ⁷ Nayide'ents ja yjajtmidi ja Sodoma kajp jøts Gomorra kajp, jøts midi jaty jam kajp wingon ejttøø. Øy sa y'adøtstøø, yaa'dyøjk namyøøt'ajtidip tukyaa'dyøjk, tø'øxyøjk namyøøt'ajtidip tuktø'øxyøjk. Jade'ents ja ka'øysi ttundøø. Jøts ja Dios xemikøjxp tø yik'ayo'ombaadyidi ma xemikøjxp tyø. Jade'ents yø xuk'ijxyimp xuknija'wimp jøts ka'ap jade'en n'adøøjtsint.

⁸ Øyi tjanijawidi pøn meets ixyam nugo mwin'øø'nip, kyø'øm winmaa'ñjøtpy ja jade'en ttundi ku ja kya'øyyaa'y'atti jøts ka' tmøjpikta'akti ja Dios kyutujk. Nugo twindsø y ja ankilistøjk midi ja Dios myøøtsinaapy. ⁹ Janch wenk idø'øn ja Dios yø'øbi jaa'y twindsowdi, nika'ap ja møj ankilis Miguel twindsø y ja miku' jade'en ne'egi, ku ja Moises ñine'kx tyiktsepjajtidi sudso dø'øn ja yiktu'unt. Ne'egi yide'eñi ja'ayi tnimaay, "Dios paat'ajtiyip pøni sa ja mdunwa'añi." ¹⁰ Yø jaa'y midi mwin'øø'nidip ku yø ti kø'øm tkaja'gyukidi, ja'ats yø kyajpxtip ka'ø y; ja'ayi nugo ñija'widip jøts yø

jade'en y'adø'øtstit ejxim jiyujkin, kø'ømts yø nugo jade'en ñankwyindigøydi.

¹¹ Ayo'ombaattip ja'adi ku nay ja' tpadundi sam ja Cain yjaa'y'ajty ku ja myigu'uk ja tyik'ø'jky. Tundip nayide'en sam ja Balaam jøts ja meen patp tjawidi. Jade'en nøjkw wyindigøydi sam ja Coré ku y'ookøxti ku ja Dios tmidsepøjktøø.

¹² Nugo mdsø'ødyuñidi meets mā mee mgaadyi m'uukti tuk-pabøjkpitøjk, ku meets yø ka'ap mnimiñidi amumjoojt, jøts ku yø nugo ku'uxyi kyaydi y'uukti jøts yø jade'en nugo mdaxi'ikyidi, niti windsø'jkin tkabikta'akti, kø'øm ja ne'egi ñay'ejx'ityidi, ka'ap ja t'ixy pøni ti ja tø yiktaguwanidi. Jade'en ja'adi ejxim ja yoots n'ejxint midi ka' tyu'uy, jøts nayide'en ejxim tu'uk ja tsa'amguipy midi katøømip, øy ja tyøøm'ajtin ja tjapaaty, windigøy y'ejtnidipts ja jadi'iñi. ¹³ Tum ja ka'øbyi tyundip jøts ne'egi o sa tyimy'adø'øtswa'andi tsø'ødyumbim. Jade'ents tø tyuu'tigøødyi jøts xemikøjxp jap y'ettit agoostu-
jpy.

¹⁴ Ja møjaa'y Enoc pøn myiwixujk najtskaxi, ku ja Adan jawyeen, ja' ja Dios kyugajpxy'ajt jøts yide'en tnigajpxy ja ka'øy jaa'y, jøts wyaañ: "Jøts ø n'ijxy ja nwindson'ajtim ku ja mil'ampy tmøøtmiñ ja pyabøjkpitøjk, ¹⁵ jøts pøky pyayø'øwya'añ pøn ka'øyjaa'y'ajttip, pøn tø tyundigøydi kyajpxigøydi jøts ku tø twindsowdi ja nwindson'ajtim."

¹⁶ Yø'øbi jaa'y nugo ña'amdi nugo pyagajpxti, ja y'øy'ajtin yø nugo yjayiktunwandip jøts ja jaa'y øy tsuj nadyijyi tmigajpxti ja agøjxp ku nugo tkajpxwyetswa'andi.

Ku ja pabøjkpitøjk yiktukmadøy sa yjaa'y'attit

¹⁷ Meets migu'uktøjk, ja'myatsti sa ja nwindson'ajtim Jesucristo kyudanaabyi mdukmadoojidøø ¹⁸ ku wyandøø yide'en: "Ku wyingøn jøts ja nwindson'ajtim mye'ent jats kyaxø'øktit ja jaa'y pøn tka'ødyejtip tka'øgyajpxtip ja Dios yja'. Ka'øyjaa'y'ajttip ja' jade'en sa ja kø'øm ñadyamidsøkyidi." ¹⁹ Yø' nugo tyikwinmaa'nmya'atwamp ja jaa'y; ja'ayi chojktip ja kya'øbyi jøts ka'ap Espíritu Santo ja tmøøt'atti.

²⁰ Meets migu'uktøjkti, tu'ugyi mnabyikta'agidit jøts tu'ugyi xyik'ettit ja mjanchja'win midi ja Dios yajkpy. Ku ja Dios x'ajot'attit, ja Espíritu Santo mbudøkiyidip. ²¹ Xtsojkindip ja Dios, xpa'ayo'owindip ja Dios, paty øyim mnay'ejx'etidit sam ja ttsøkyin. Njøp'ejx'ejtindip ku ja nwindson'ajtim Jesucristo xmø'øyint ja øy'ajtin midi xemikøjxp.

²² Yikjotkujk'atti ja' pøn pyamaapy pyadajpy pøni midi'ibi pyabøkp. ²³ Tuu'mo'odi kajpxwejt ku tyundigøydi jøts ka'ap ja ayo'on tpaattit; jøts xpa'ayo'ot nayide'en pøn ka'øyjaa'dyi, øyim mnay'ejx'etidit kø'øm, jøts ka'ap jade'en xu'undit sam ja'adi.

Ku ja Judas tkajxā'aky ja Dios jøts tyikjøpkijxy ja ñøky

²⁴⁻²⁵ Tu'uk ja Dios møj, pøn tnijā'wip, pøn xyiknitso'ok'ajtimp, ja'ats ja myøk'ajtin xa'ejx'ejtimp jøts ka' ndundigø'øyint, jade'en'ampyts agujk jotkujk xukwinguwa'jka'ant ja' wyindump, ku niti pøky ngamøøt'ajtint. Ja'ats tmøøt'ajtp ja øy'ajtin ja møk'ajtin nwindøn'ajtim Jesucristo køjxp, jaayip ku ja tyiktso'ondākijxy tuki'iyi, jøts kunim ja nayide'en tyikjøpkøxt. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.

YA'AT AYUUK JA JESUCRISTO TYUKNIJA'WI KUMAA'YJØTPY JA JUAN

Ku ja Jesucristo ttuk'ijxy ja Juan sa ja naxwii'ñit yjatt

¹ Ya'at idø'on tiy'ajtin midi ja Dios Teety tyukmadoow ja Jesucristo, jøts ja pyadumbi pyabøjkpi ttuk'ext ttuknijawit sa nøjkx yjatt kyubatt tsojk ya naxwiiñ. Nay øts ja tiy'ajtin tuki'iyi tø xuk'ixy tø xuknijawi sa tu'uk y'ankilis tø xukmigajpxy. ² Xjats øts njaadyangijxy tuki'iyi pøni ti jaty ja Dios Teety møøt ja nwindson'ajtim Jesucristo tø xuk'ixy xukmadøy.

³ Tya'ø'y'ajtidip ja Dios kyunuu'kxin pøn ya'at nøky t'ejxp jøts tpadu'unt, nayide'ents ja' pøn tmadoop, pø wingompxi dø'on jøts jade'en yjatt sam yø nøky wya'añ.

Ku ja Juan tnija'ayiyiñ pøn jaty ja Dios tjanchja'widip ja niwixujkpi kajp

⁴ Øts Juan, øts meets ya'at nøky ndanija'ayip pøn ja Dios tjanchja'widip, ja niwixujkpi kajp midi jam Asia y'etjotp. Paat meets ja kunuu'kxin øy'ajtin midi ja Dios yajkpy, ja' midi xemikøjxp jujky'ajtp, nayide'ents mgunuu'kxidit ja niwixujkpi ja'win midi møøt y'ity ja Dios Teety. ⁵ Wan mgunuu'kxyidi nayide'en ja nwindson'ajtim Jesucristo pøn tnanky'ejxip ja tiy'ajtin, jøts pøn myijawyeen tø yujkpyøjkojmi jap oo'kpi jutjotpy. Ja'ats nayide'en tnigutujk'ajtp niduki'iyi ja møj windsøndøjkti ya naxwiiñ. Nayide'en ja Cristo xpa'ayø'øyimp sa tø xyikpøkwyaaajchim ku tø wyidsuñ wyidaxy adøm nbøkyøjxp. ⁶ Tøts ja xpiktaajkyim jade'en øyjaa'y møjaa'y, jøts nbadu'unindit ja Dios Teety yja' midi tyeety'ajt nwindson'ajtim. iWan tja'myejchim xemikøjxp ja Dios y'ø'y'ajtin myøk'ajtin! Jade'en idø'on ja yjatt.

⁷ iMeets, uk'ejxti ukmadowdi, jade'en idø'on ja Cristo mye'ent yootsjotpy! Jøts niduki'iyi n'ejxint, nayide'en ja'adi pøn ja nwindson'ajtim yik'ayo'ombaajti kruskøjxp; janch ya'axtip janch ji'idyip ja naxwii'ñit jaa'y ku jade'en t'ejxtit. Jade'en idø'on ja yjatt.

⁸ Yide'en ja Dios Teety wya'añ pøn ja myøk'ajtin møj, jøts pøn xemikøjxp jujky'ajtp: “Øts idø'on ja tso'ondaajkin jøts øts nayide'en ja jøpkøjxin'ajtin nyajkpy.”

Ku ja Juan t'ijxy ja Cristo

⁹ Øts Juan, meets nmigu'uk'ajtpy ku ixyam nayide'en ngu'ayo'ombaajtindi ja nwindson'ajtimgøjxpit, paty adøm

xmø'øyim ja øy'ajtin ja tuda'aky'ajtin jøts ja xyik'ejtint ma ja kyutujk xanatanaa'yimp. Jam øts wyinaty ndsumchøøni ma txøøw'aty Patmos jam mejy kyujk'am, ja'agøjxp ku øts ja Dios kyajpxy ngajpxwa'kxi jøts ja Jesucristo yja' nnigajpxi. ¹⁰ Domingi xøøw wyinaty ku øts ja Espíritu Santo adsu'jky xatøki, jøts kuma'a'yjøtpy møk øts xjiguyaaxi ejxim tu'uk ja puxujx, ¹¹ yide'en ja wya'añ:

—Øts idø'øn nyiktso'ondaajk tuki'iyi jøts nay øts nyikjøpkøxp. Midi jaty m'ejxp mnijawip, tanijayi pøn ja Dios ja'ajtip ma niwixujkpi kajp jam Asia y'etjotp. Ja' xyøøw ja kajp: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia jøts Laodicea.

¹² Xjats n'ejxjimbijty pøn øts xmigajpxp, jøts n'ejxpaaty wixujk ja kandeeleri midi tum oori. ¹³ Jam wixujkpi kandeeleri kujk'am n'ijxy tu'uk ja jaa'y jade'en sam adømin, jade'en ja wyet tyek'ok'am paat kyida'aky. Tum oori ja chum kyaxi'iky midi ja'tp kyachwiin. ¹⁴ Ja kyubajk, janch amuum poop ja wyaay kyaxi'iky ejxim ja poop pixyin, ejxim tsap'øøpkyin, jøts ja wyeen jade'en kyaxi'iky ejxim jønyowin. ¹⁵ Ja tyeky, jade'en kyaxi'iky janch amuum tsamamp ejxim ja pujx n'uk'ejxint midi janch tøø'kxp, midi øyip ornijøtpy; ku ja kyajpxy, møk idø'øn nmadoo'wint, jade'en ejxim ja møj nøø y'iichin. ¹⁶ Jam y'aga'ngyøjøm tmach'ity wixujk ja maadsa', jøts y'aawjøtpy pyidsimy tu'uk ja yønchujx midi janch jøpxuu'ñ jøts adsow jøøjp. Jade'en kyaxi'iky ja wyeen ja y'aaw ejxim ja xøøw møk y'añin.

¹⁷ Ku øts n'ijxy jade'en, winets øts ojts øøky nayjawiyi nnaxkida'aky ja' tyekyjøm, jøts øts ojts y'aga'ngyø' xanixajy jøts ø xnimaay:

—Kidi mdsø'øgi; øts idø'øn, tø nyiktso'onda'aky tuki'iyi nayide'en sa nyikjøpkøxt. ¹⁸ Jujky'ajtp øts idø'øn øy tø nja'øøky, xemikøjxp njujky'aty jøts øts ja møk'ajtin njagejpy, jøts øts nyikjujkyøkt pøni pøn tø y'oockti tyigøydi. ¹⁹ Jaadyangøx tuki'iyi midi ixyam m'ijxpy, midi ixyam mnija'wip, jøts midi jatwamp. ²⁰ Jade'en idø'øn ja twandijy midi tø x'ixy, ja wixujkpi maadsa' n'aga'ngyøjøm jøts ja wixujkpi kandeeleri nayide'en: ja wixujkpi maadsa', yø' twandejp pøn ø ngugajpxy'ajtpy ma øts ja njanchja'wibitøjk jamdi ma wixujkpi kajp jam, jøts ja kandeeleri ja janchja'wibitøjk ja'adi, pøn jam'ajttip.

2

Ya'at ayuujk ja nwindson'ajtim tyaniguejpxy ja yjaa'y ma ja wixujkpi kajp: Yide'en jawyeen yiktanija'ayiyi'ñ ja Efesit jaa'y

¹ 'Nijayi øts ngugajpxy midi jam Efeso sa øts ixyam nnigajpxy: “Yide'en ja wya'añ pøn jam y'aga'ngyøjøm

tmach'ejtp ja wixujkpi maadsa' jøts pøn jam tanaapy wixujkpi kandleeri kujk'am: ² Wa'ats ø nnijawi tuki'iyi pøni ti mdumpy; nnija'wip ø tuki'iyi sa møk mduñ øts køjxp, jøts sa mduda'aky'aty, nayide'en ø nnijawi ku xkagupiky pøn ka'øyyaa'y'ajttip. Tøxi x'ixy tu'uk jaty pøn nugo nadyejidip øts ngudanaabyitøjkti, ka'ap ja tyiy'ajtin wyingaxi'iky, nugo ja wyindaayidi. ³ Øy møk ja maa'kxujkin tø xjagyepy ku tø xpaduujni øts nja', jøts ku tø xku'ayo'ombaadi øts køjxp, jøts ka'ap ja jotkøjxin tø xmøøt'aty. ⁴ Tu'uk øts nga'øyyawi mets ja mja'a'y'ajtin: ku mets ka' nayide'en x'uktsojkn sam xyiktso'ondaajky. ⁵ Paty ø nwa'añ, ja'myats pøni ma tø mduu'digø, jøts xyiktigatst ja mwinmaa'ñ, jøts nayide'en xu'unt sam jawyeen tø xuñin. Pøni ka' xuñ jade'en, nbøjknip øts yø kandleeri midi mmøøt'ajtpy. ⁶ Ots idø'øn yjade'eni, mjagyeypy nayide'en ja øy'ajtin ku nayide'en xkatsøky ja nicolaïtas y'ixpøjkin sam ø ngatsøkyin. ⁷ Madowdi yikxon sam ja Espiritu Santo tmigajpxy pøn ja Dios ja'ajtip, yide'en ja wya'añ: Pøni pøn tmimajadap ja miku' yja', ja'ats nmo'op ja øy'ajtin xemikøjxp ma Dios y'ity."

Yide'en ja Esmirnit jaa'y yiktanija'ayiyi'ñ ja ayuujk

⁸ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn jam ejtp ma øts njanchja'wibitøk jam Esmirna kajpjotp: "Yide'en ja wya'añ pøn tuki'iyi tø tyiktso'onda'aky jøts pøn nayide'en tyikøxp, ja' pøn o'jk jøts yjukpyøjkojmi oo'kpi y'agujkpy: ⁹ Nnija'wip ø tuki'iyi pøni ti mdumpy; pøni sa m'ayøy mwinmay, øy yø meen kyidyimy'ity, tø ja Dios mdsuj'ijxyi mdsujawiyi ja' wyingujkp. Nnija'wip øts ku mjemigajpxyi mdemigajpxyi winaagin pøn nugo nadyejip israelit jaa'y, yø' yide'en nugo tjayikmajada'akwajnidip ja miku' yja', pø ka'axi Dios ja tja'aji. ¹⁰ Kidi mdsø'øgidi pøni sa mjattit mgubattit; yø miku' mnankchumwajniyidip jøts nidu'uk nidu'uk myikjot'ejxtit, jøts xmajtstu'uttit ja Dios yja'; øy yø mjayik'etidit majk xøøw puxøjkjøtpy, tu'ugyi ja mwinmaa'ñ xyik'ettit o mjadyimy'ookti, øts mee nmo'op ja jujky'ajtin midi xemikøjxp. ¹¹ Madowdi yikxon sa yø Espiritu Santo tnigajpxy pøn ja Dios ja'ajtip, yide'en ja wya'añ: Pøni pøn tmimajadap ja miku' yja', ka'ap ja tpaatt t'ext ja ayodaajk. Ka'ap ja y'anmija'win sa yjatt."

Yide'en ja Pérgamit jaa'y yiktanija'ayiyi'ñ ja ayuujk

¹² 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn jam ejtp ma øts njanchja'wibitøk jam Pérgamo kajpjotp: "Yide'en ja wya'añ pøn tmøøt'ajtp ja yøñchujx yjøpxu'ñ adsow jøøjp: ¹³ Nnija'wip ø tuki'iyi pøni ti mdumpy jøts ku jam ja miku' møk y'ane'emy ma mdsøøni, ka' xja'dyigøy ja mjanchja'win

ø y øts njanchja'wibitøjk yjadyimy'ø'jky pøn txøøw'ajt Antipas, pøn ø y tsuj xpaduujni øts n'ayuuik. ¹⁴ Ya'at øts n'ø'y'ijxpy nga'ø'y'ijxpy pøni ti mdumpy: jam meets winaagin jam Pérgamo, pøn tkamajststu'utwamp sam ja Balaam ja y'ixpøjkin jekyip tyik'ity, ja'ats ojts t'agajpxi ja Balac jøts ttukmado'ot ja israelit jaa'y sa tyundigø'ødyit. Ojts ttukmadø y jøts tjøø'kxtit midi tø wyinaty yiktamiyøxy ja maxandsaa, jøts nayide'en o sa pøn ñamyøøt'atyyidit. ¹⁵ Nayide'en meets jam winaagin pøn tkamajststu'utwamp ja nicolaítas y'ixpøjkin midi øts ngatsøjkpy. ¹⁶ Paty ø nwa'añ, jøts tyiktigatstit ja wyinmaa'ñ; pøni ka'ats, tsojks ø nnøjkxt jøts ndatseptu'unt ja nyøñchujx midi pidsømp n'aawjøtpy. ¹⁷ Madowdi yikxon sa yø Espiritu Santo tnigajpxy pøn ja Dios ja'ajtip: Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja', ja'ats nmo'op ja jii'kxy midi yiktejp maná midi yu'uch ejtp; nayide'ents ø nmo'ot ja mutsk tsaa'u'nk midi poop, japts tu'uk ja xøøw kyøxja'ayi midi jemy jøts midi ka' yik'ixy yiknijawi, ja'ayi tu'uk tnija'wip pøn ja yikmøøpy.”

Yide'en ja Tiatirit jaa'y yiktanija'ayiyi'ñ ja ayuuik

¹⁸ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy midi jam ejtp mā øts njanchja'wibitøjk jam Tiatira kajpjtøp: “Yide'en ja Dios U'nk wya'añ pøn ja wyeen jade'en kaxø'kp ejxim ja jøn'ayowin, jøts ja tyeky ejxim tu'uk ja pujx midi janch tøø'kxp tsamamp: ¹⁹ Nnija'wip øts tuki'iyi pøni ti mdumpy, sa mmigu'uk xpa'ayøy, sa ja Dios kyajpxy xpaduujni, sa xpudøki pøn ti ka'ejttip jade'en sa mduda'akyjaa'y'aty. Tø øts nja' xyikmiweni xyikaja'aji jawaani øy yam, ka'ap jade'en sam jawyeen tø xyiktso'onda'aky. ²⁰ Ya'at ø n'ijxpy nga'øyja'wip mets køjxp: ku xkupiky ja ka'ødyø'øxy Jezabel, pøn ñadyijyi ja Dios kyajpxy tkajpxip, nugots ja y'ixpøjkin ja ttawin'iiñ øts ja njanchja'wibitøjk kuk idø'on øy o sa pøn ñamyøøt'atyyit jøts ku tjøø'kxtit midi tø yiktamiyøxy ja maxandsaa. ²¹ Tøts øts nayide'en njanøjmi jøts tyiktigatst ja wyinmaa'ñ sam pyaat'atyi, ka'ats ja tpadunwa'añ: ka' tmajststu'utwa'añ ja kya'ø'y'ajtin. ²² Øts ja nwandu'ump sa ja yuu ja pa'am pyaadiyit, nayide'en niduki'iyi pyaatkøxyit ja ayo'on pøn jaty møøt tø tyundigøy. ²³ Nwandu'umpts øts nayide'en ja y'u'nk ja y'una'jk pøn ka'ødyø'øxy'ajttip. Jade'en idø'on t'ejxtit tnijawidit niduki'iyi øts njanchja'wibitøjk sam øts wa'ats n'ejxkapy sam pøn tu'uk jadu'uk wyinmaa'ñ tjagyeypy y'am yjtøp. Nidu'uk nidu'uk meets ndidyu'undit pøni sa jaty pøn tø y'adø'øtsti. ²⁴ Ka'ap øts sa nwa'andijy ku ja ka'ødyø'øxy yja' tø xkabaduujni ku ja miku' kyootswinmaa'ñ tø xkayik-majadaajkidi. ²⁵ Padun'etti xemikøjxp ja winmaa'ñ midi myiktundip kunim ø nme'ent. ²⁶ Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja' jøts nayide'en ttu'unt sam ø ndsøkyin, ja'ats

nmo'op ja møk'ajtin jøts tniwindsøn'att niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y. ²⁷ Yø'øbi møk'ajtin midi øts ja Dios Teety tø xmø'øy, nay yø'øts mdaba'ejxtip mdabayø'ødyip ja naxwii'ñit jaa'y. ²⁸ Nayide'ents meets nmo'ot ja øy'ajtin jøts meets møøt n'ett xemikøjxp. ²⁹ Madowdi yikxon pøni sa jaty ja Espíritu Santo tnøjmi ja janchja'wibitøjk pøn ejtip jam ma niwixujkpi kajp.”

3

Yide'en ja Sardisit jaa'y yiktanija'ayiyi'ñ ja ayuujk

¹ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn jam ejtp ma øts njanchja'wibitøjk jam Sardis kajpjotp: “Yide'en ja wya'añ ja' pøn tkajxp ja niwixujkpi kugajpxy jøts midi tpøkjø'kp ja wixujkpi maadsa': Wa'ats ø nnijawi pøni ti mdumpy. Ots myiktiij myikwa'añ ku øy tsuj mduñ, nnija'wip øts ku ka' mduñ. ² Jawidi, nay'eix'etidi, jøts ka' jadi'iñi mwindigø'ødyit; n'ijxpy nnija'wip øts midi mdumpy ku ka'ap tyiy'aty Dios wyindump. ³ Ja'myatsti ja øy'ayuujk ja øgyajpxy midi tø xmadowdi tø xukpøkti; nay yø' mbadu'undip jøts ja mwinmaa'ñ xyiktigatstit. Ku xkatu'unt sam nwa'añ, winets ø nme'ent adsu'jky sam ja maa'tspi myiñ, nika'ap ja xnijawit pøni juuni nme'ent ejxpi payø'øbyi. ⁴ O meets yø'øbi winmaa'ñ tø xjababiky, jamts winaagin pøn øy wa'ats jaa'y'ajttip, ja'ats ø møøt n'ity xemikøjxp sam pyaat'aty. ⁵ Pøni pøn tmimajadakp ja miku' yja', ja'ats ja wa'ats'ajtin tsuj'ajtin tpaatp, ka'ats øts ja xyøøw nyiktigøjyi midi tø yikja'ay jap nøkyjøtpy ma jap y'ity ja jaa'y xyøøw pøn juky'ajttip xemikøjxp. Ngajpxkaxø'jkijxpy øts ja jam Dios Teety wyindump jøts jam y'ankilis wyindump. ⁶ Madowdi yikxon pøni sa jaty ja Espíritu Santo tnøjmi ja janchja'wibitøjk pøn ejtip jam ma niwixujkpi kajp.”

Yide'en ja Filadelfiit jaa'y yiktanija'ayiyi'ñ ja ayuujk

⁷ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn ejtp jam ma øts njanchja'wibitøjk jam Filadelfia kajpjotp: “Yide'en ja wya'añ ja' pøn øy'ajtp wa'ats'ajtp, ja janchpi ja tiiby, nayide'en ja møk'ajtin tjagyepy jade'en ejxim ja rey David y'ijty yikutuky: Ku ja tuu' nyik'awa'aach ka' pøn mibaat tyik'awa'atst. ⁸ Nnija'wip øts tuki'iyi pøni ti mdumpy. Tøts ja mduu' nyik'awa'aach midi ka' mibaat pøn tyik'adukt; øy ja møk'ajtin waani tø xjagyepy tøts ja n'ayuujk xmøjpiktaajki, ka'ap ø tø xkagupiky. ⁹ Jamts winaagin pøn nugo nadyejip israelit jaa'y jøts øts nja' ñadyiyi xyiktuujni. Ka' tyiy'ajtin, taay ja pyiktakpy ku ja miku' yja' tyiktuujni, nay øts ndukupøkp jøts mwindigø'øgyit, m'eixkapiyit ku mee ndsøky. ¹⁰ Tø øts n'ayuujk xpaduujni ku øy tuda'aky mja'a'y'atti sa dø'on nda'ane'emy, nayide'ents nbøkji'kpy n'eixji'kpyts meets m'øy'ajtin. Jats yik'ext ku ja møk ayo'on ku ja tiidyu'unin

ñaxkida'akt jøts ja payø'øyin tyunit pøn jaty tø y'øy'atti ya naxwiñ. ¹¹ Me'emp øts tsojk. Yik'etim yø mwinmaa'ñ jade'en sa tø xpaduñ, ka' pøn mibaat ja Dios yja' mbøjkxyit. ¹² Pøni pøn tmimajadək ja miku' yja', ja'ats møjtojkyp ma ja Dios, nijuuni ja tkamajstuttit; nayide'ents meets ja Dios xyøøw ndawinja'att jøts ja kyajp midi yiktejp jemy Jerusalen, yø' tsoomp jam Dios wyingukp; ndawinja'apts meets njemxyøøw nayide'en. ¹³ Madowdi yikxon sa yø Espíritu Santo tnøjmi pøn ja Dios ja'ajtip ma niwixujkpi kajp."

Yide'en ja Laodiceit jaa'y yiktanija'ayiyi'ñ ja ayuujk

¹⁴ 'Nijayi nayide'en øts ngugajpxy pøn ejtp jam ma øts njanchja'wibitøjk jam Laodicea kajpjotp; "Yide'en ja wya'añ ja' pøn tyakp ja tiy'ajtin, pøn tyiktso'ondakøjx tuki'iyi: ¹⁵ Nnija'wip øts tuki'iyi pøni ti mdumpy, ku nugo ejxingøjxp øts nja' xpaduujni, ka'ap amumjoojt. iØy'ajtp ku tu'ugyi xpadu'undit, pøni ka'ats, majtstu'utkts øts! ¹⁶ Kumi ka' xnijawidi pøni midi ndunwandip, nugo mee møk xyikjotkixy, ndyimyajtstu'utwampy mee ne'egi. ¹⁷ Nømp mee mwa'añ jøts ku meets jotkujk xyiknaxy, ku niti mgadigø'øxyi; ka'ats mnayjawiyi ku niti mga'ijtxyi, ku nugo wimbeets kugoots xyiknaxy. ¹⁸ Yide'ents idø'on ja kajpxwejin nmøø'y, jøts ø x'amido'ot xpøktso'ot midi øts nmøøt'ajtpy, jade'ents xpaatt ja øy'ajtin, ja wa'ats'ajtin jøts ja ja'gyujkin. ¹⁹ Jade'engøjxp meets ixyam møk n'ane'emy ku mee nba'ayøy. Møk xwindanidit jade'en sam øts xmi jotimbettit. ²⁰ Ejx ku meets ya ngugajpxi y'ity ya mdøk'agi'y; pøni pøn øts n'ayuujk xmadøjip jøts øts nja' xkupøjkit, ejtp øts ja møøt n'ett. ²¹ Pøni pøn tmimajadək ja miku' yja', møøts øts ja n'ett, jøts øts ja kutujk nmo'ot nayide'en sam øts ja Dios Teety tø xmø'øy ku øts ja miku' yja' nmimajadaajki, møøts øts ja Dios Teety n'ity. ²² Madowdi yikxon sa ja Espíritu Santo tnøjmi ja janchja'wibitøjk ma jam ja niwixujkpi kajp."

4

Sa ja Dios Teety yikajxa'aky jap tsajpjøtpy

¹ Ku tø jade'en y'ukjaty jøts n'ejxpaaty ja tsajp y'awa'adsi ejxim ja tøjkaawin; jøts ja ayuujk nmadøøy møk sam ja trompeta'an midi øts jawyeen xmi gajpx, jøts øts xnimaay:

—Pat yam, jøts nnanky'ejxit tuki'iyi sa yjatwa'añ kyubatwa'añ.

² Tø øts wyinaty ja Espíritu Santo xatøki, kumaa'yjotpy n'ixy jade'en tu'uk ja tsinaabyajt jap tsajpjøtpy ejxim ja møj windsøn yja'ajin, jamts chøøni tu'uk ja jaa'y ³ midi jade'en kaxø'kp ejxim ja tsaa midi janch tøø'kxp tsamamp, sa ja jaspe tsaa, uk ja cornalina tsaa; jamts i'jch tø ñawyidityi, jade'en

tyi'kxy sam ja esmeralda tsaa. ⁴ Ma ja møj tsinaabyajt jam, jamts ø n'ixy ee'pxmaktaxk ja tsinaabyajt nawidity, jamts ja møjaa'dyøjk ni'ee'pxmaktaxk chøønidi, amuum poop ja wyetti jøts tkujup'atti ja koroni janch amuum oori. ⁵ Møk ja anaaw ja widsujk pyidi'iky ma møj tsinaabyajt jam; nay jam wyingujkp wixujk ja jøøn tyøøbyiky, ja niwixujkpi ja'win idø'øn ja' midi ja Dios Teety møøt y'ity. ⁶ Nay jam møj tsinaabyajt wyindump kyaxi'iky tu'uk ja mejy, janch wa'ats janch tøø'kxp ejxim keega'an.

Jøts jam nayide'en ja møj tsinaabyajt ñawidityi namaktaxk ja jiyujk midi may ja wyeen tmøøt'ajttip, kaxø'kp yjøkxi'py kaxø'kp wyindujy. ⁷ Ja myidu'ukpi jiyujk, jade'en ja kyaxi'iky ejxim tu'uk ja kaajin: ja myimajtskpi jiyujk, jade'en ja kyaxi'iky ejxim ja tsakaajin; ja myidigøøkpi jiyujk, jade'en ja wyeen ja y'aaaw kyaxi'iky ejxim ja jaa'yin; jøts ja myimaktaxkpi jiyujk kyaxi'iky ejxim ja weejts kyakwidityin. ⁸ Tu'uk jaty ja jiyujk tudujk ja kyank tmøøt'aty, may ja wyeen nayide'en kyaxi'iky yjøkxi'py jøts wyindujy; xinaxy tsunaxy ja Dios tja'myatsti jøts ñøm'etti:

Janch øy janch wa'ats me Dios Teety,
Mets tu'ugyi ja møk'ajtin mjagejpy,
jøts xemikøjxp mjujky'aty.

⁹ Xjats ku ja jade'en ja nimaktaxkpi jiyujk ttundi, ku ja jade'en tja'myatsti ja' midi xemikøjxp ejtp, midi tsinaapy møj tsinaabyajt køjxp, ¹⁰ xjats ja ñi'ee'pxmaktaxkpi møjaa'dyøjk jaty ñagyuxendya'agyidi, jøts ja kyoroni tkiidyakti jam møj tsinaabyajt wyingujkp jøts wya'andi:

¹¹ Mets Dios Teety, mets amuum møj sam pyaat'aty
myikwindsø'øgit myikwinjawit.

Pø tøxi xyiktso'ondakijxy tuki'iyi mdsojkingøjxp jøts jade'en
y'ett.

5

Ja nøky jøts ja Borreek U'nk

¹ Xjats n'ijxy ja' pøn jam tsinaapy møj tsinaadyajkøjxp ku jam tmach'ity y'aga'ngyøjø'øm tu'uk ja nøky abidity midi ja'ay jøtpy jøts ñikøjxp, wixujk weents ja cha'ayi, jøts ja jade'en y'aduky. ² Winets ø n'ijxy tu'uk ja møj ankilis jøts ja møk t'amidøy:

—¿Pøn paat'ajtip tyik'awa'atst yø nøky, jøts t'agø'øtstu'utt yø seeyi?

³ Nipøn ja tkanadyaja'ejxiyi tyik'awa'atst, ni tsajpjøtpy ni naxwiiñ ni naxpatkipy, nipøn ja tkawin'ejxwa'añ. ⁴ Xjats øts nyaaxni njiñi, nipøn kyayikpaaty pøn tyik'awa'atst ja nøky

jøts yik'ext yiknijawit, nipøn ja tka'ukwin'ejxwani. ⁵ Xjats øts xniṁaay ja møjaa'y tu'uk:

—Kidi mjanchya'axy, jaa tu'uk pøn tnigubajk'ajtp ja Judajit jaa'y, jøts pøn ja rey David y'apip, yø'øts tø myajada'aky jøts t'agø'øtsu'utt ja wixujkpi seeyi jøts tyik'awa'atst ja nøky.

⁶ Xjats ø n'ijxy tu'uk ja Borreek U'nk tyani mā møj tsinaabyajt jam, ja' kyujk'am mā ja møjaa'dyøjkti, jøts mā ja nimaktaxkpi jiyujk jam. Jamts ja yik'ijxy kyaxi'iky sam ti yjaty kyubety y'ayo'ombaaty. Wixujk ja wyaj tmøøt'aty jøts wixujk ja wyeen; jade'en yø tijy yø wixujkpi ween sam ja niwixujkpi ja'win midi ja Dios tø tkexy ya naxwiiñ. ⁷ Xjats ja Borreek U'nk tninijxy pøn wyinaty tsinaapy møj tsinaabyajtkøjxp jøts tpøjki ja nøky midi wyinaty myøøt'ajtpy y'aga'ngyøjø'øm.

⁸ Ku ja tpijky ja nøky, winets ja nimaktaxkpi jiyujk jøts ja ni'ee'pxmaktaxkpi møjaa'dyøjkt ñagyuxendyajkidi jam Borreek U'nk wyingujkp. Nidu'uk nidu'uk ja møjaa'dyøjkt tmøøt'atti ja kow midi yiktejp arpi, jøts nayide'en tkondi ja poom tøøy'iiñ, tum oori ja', jade'en yø poom tijy sam ja Dios'ajot'ajtin midi kyajpxtip pøn jaty ja Dios Teety ja'ajtip. ⁹ Jamts yide'en ja jemy iiy tyikwandøø:

Mets idø'øn mbaat'ajtip yø nøky jøts yø seeyi xkøøtst;
ja pø tøts xniwanguixy niduki'iyi ja jaa'y, o midi kajp o midi ayuujk,

jade'engøjxp ku tø m'ayo'ombaaty mā tø mdsuñ tø mdaxy.

¹⁰ Tø øøts xyikmøjtøki jøts øø nbadu'unt sam ja Dios tsøkyin, jøts øø nwindson'att ja naxwiiñit.

¹¹ Winets ø n'ixy ja ankilis namay tni'awidetti mā ja møj tsinaadyaajk jam, nay jamts wyinaty ja nimaktaxkpi jiyujk jøts ja møjaa'dyøjkti, ¹² møk y'øøwdi tum jade'en jøts wyā'andi: Janch øy ja Borreek U'nk midi tø y'ayo'ombaaty, paat'ajtip jøts tpaatt ja møk'ajtin ja øy'ajtin, ja wejin ja kajin. Paat'ajtip yikwinjawit yikwindsø'øgit.

¹³ Xjats nmadøy nayide'en ku y'øøwdi niduki'iyi ja naxwiiñit jaa'y jade'en tsajpjøtpy naxkijxy, jøts jade'en øy ja mā jøts wyā'andi:

Janch øy janch møj ja Borreek U'nk,

paat'ajtip yikwinjawit yikwindsø'øgit xemikøjxp.

¹⁴ Xjats nayide'en ja nimaktaxkpi jiyujk wyandøø:

—jØts jade'en!

Xjats ja ñi'ee'pxmaktaxkpi møjaa'dyøjkt niduki'iyi ñagyuxendyajkøxidi jøts twindsø'øgidi ja Dios.

6

Ja wixujkpi seeyi

¹ Jøts ø n'ijxy ja Borreek U'nk ku ja myidu'ukpi seeyi t'ago'otstu'uty ja wixujkpi seeyi, jøts nmadøøy tu'uk ja ñimaktaxkpi jiyujk ku møk yjanchwina'añ jade'en sam ja anaawin, jøts yide'en wya'añ:

—iMen x'uk'ixy!

² Jøts ø n'ijxy tu'uk ja poop kawaay, pønts ja tyatsinaajyip, arki ja tu'uk pyagajpy. Tu'uk ja koroni yikmøøy ku tø mya-jada'aky mā tsep, tyun'adø'øtswampy jøts cho'ongojmi.

³ Xjats ja Borreek U'nk ja myimajtskpi seeyi t'agø'øtstu'uty, jøts ja myimajtskpi jiyujk wya'añ:

—iMen x'uk'ixy!

⁴ Jøts jadu'uk ja kawaay kyaxi'iky, tsajpts ja' ñine'kx. Pøn ja ttatsinaapy ja'ats yikmøøy tu'uk ja amøjtsujxyøñ jøts yiktanipijky jøts ja cheptu'unt, jøts niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y ñañibidøkøxiyit, xem ja yam ñanky'oogiyidit, ka'ap ja jotkujk'ajtin mā.

⁵ Xjats ja Borreek U'nk ja myidigøøkpi seeyi t'agø'øtstu'uty, jøts ja myidigøøkpi jiyujk wya'añ:

—iMen x'uk'ixy!

Winets ø n'ixy tu'uk ja yøk kawaay, pøn ja ttatsinaapy, tati'yin ja wyejts'ijtpy kyøj'ø'øm. ⁶ Jats ja ayuujk nmadøøy jam ñimaktaxkpi jiyujk kyujk'am, ku wya'añ yide'en:

—Wimbatp nøjkx ja trigo jøts nayide'en ja cebada midi amuum tump; aceite jøts ja vino ka' wyimbatt.

⁷ Xjats ja Borreek U'nk ja myimaktaxkpi seeyi t'agø'øtstu'uty, jøts ja myimaktaxkpi jiyujk wya'añ:

—iMen x'uk'ixy!

⁸ Winets ø n'ixy tu'uk ja pu'ts kawaay, pøn ja ttatsinaapy ja'ats yiktanipøjk jøts ja yikjaa'y'ookt. Ix'oojk ja pyamiñi pøn tkudanaapy ja ayodaajk. Xjats ja yiktaguwa'anøø jøts tyik'ayo'ombaatt jawaani kagujkwa'kxy ja naxwii'ñit jaa'y, jade'en'ampyts ja tyik'ookt ku tkaxt ja tsep, ja yuu, ja pa'am jøts ja awa'an jiyujk.

⁹ Jats ja Borreek U'nk ja myimagoxkpi seeyi t'agø'øtstuupty, jøts n'ijxy altajr patki'py may ja anmija'windi pøn tø tku'oogidi ja Dios yja'. ¹⁰ Ja'ats kajpxtip møk, jøts ja Dios yiknimaay:

—Janch øy janch wa'ats me Dios Teety, jøts xuñ ja tiy'ajtin. Juuninim xpayø'øty xiidyu'unt ja jaa'y pøn øøts tø xyik'øøky ya naxwiiñ.

¹¹ Jøts yikmøøy ja poop wet jøts yiknimaadyi jøts pyoo'kxtit y'awejxtitnim øy winø'ønin. Wan t'uknamyukyidi ja migu'uktøjk pøn tku'ookwajnipnim ja Cristo yja'.

¹² Xjats ku ja Borreek U'nk t'agø'øtstuupty ja myidudujkpi seeyi, xjats ja tsaachmøk ujx ñajxy. Jøts ja xøøw amuum yøk yjajty ejxim tu'uk ja yøk wetin, jøts ja po' tsajpts kyaxi'jky

ejxim ja wa'ats tsajpts ni'jpyin, ¹³ jøts ja maadsa' kya'y naxkijxy, jade'en ejxim ja tsaachmøk poj tyikajtskø'øy ja ujts tøm. ¹⁴ Jøts ja tsajp jadi'iñi ñawya'kxkøjxniyi, jade'en ja yjajtni ejxim ja nøky jadi'iñi y'abidejtmuky, jøts ja kojpk jøts ja naajx midi mejy kyujk'am tuki'iyi tyigatskøjxni ma ja y'uk'ijty. ¹⁵ Xjats ja jaa'y kyakwidejtnidi, t'ixaabyi naxwa'knidi ja nayu'utstaajk, tyøjkiñøø tsaa jutjotpy tsaa ankjotpy øy ma. Jajttip ja windsøndøjk ja kumeendyøjk, ja møj ja mutsk. Jajttip ja soldadi wyindsøndøjkti, nayide'ents ja jaa'y pøn mijuy kamijuy tundip. ¹⁶ Jøts wyanidi ku ayo'on jade'en t'ejxti:

—iWan ja kojpk wan ja tsaa ne'egi xyik'o'jknindi jøts jade'en xka'ukwin'ejxna'ant ja' pøn jam tsinaapy møj tsinaabyajt køjxp, jøts nayide'en ja Borreek U'nk ka' x'ukmøø'ña'ant ja møj ayo'on!

¹⁷ Tøxi ja xøøw jade'en kya'pxy ku ja møj ayo'on jade'en yik'ijxy, nipøn ja jade'en tkamimajada'aky.

7

Ku ja Israelit jaa'y yikmø'øy ja ejxa'an pøn jaty ja Dios tyami'ejxip tyamidsojkip

¹ Ku ja jade'en yjajty jøts ø n'ijxy nimaktaxk ja ankilis ku ja wyinaty tyani naxwii'ñit eskiini køjxp, jamts ja poj ja t'axajtuky jøts ja møk poj niwine'en kyanaxkida'akt naxwiingyijxy mejkyijxy, jøts ja aay jøts ja kipy kyapojwidett.

² Jamts ø n'ijxy jadu'uk ja ankilis xøbidsimbyi myiñ, jap ja Dios syeeyi tmøøt'ajtti pøn xemikøjxp jujky'ajtp. Nay ja'ats møk tnimaay ja nimaktaxkpi ankilis midi wyinaty tø yiktanipiky jøts tuki'iyi tyikwindigøøgyøxt tuktsajp'agida'aky, jøts wya'añi:

³ —Uk'awejxti. Kidi xkaxti ja ayo'on kunim øøts ja ejxa'an nbikta'akt jaa'y wyimbojkøjxp nidu'uk nidu'uk, pøn jaty ja Dios yja' tpaduujnidip. Jaanims xyikwindigø'øty ja naajx, ja mejy jøts ja aay ja kipy.

⁴ Jade'en ø nnimadøy ku tukmagø'pxy ja wixijkxy myaktaxk mil tø yik'ejxandi ja israelit jaa'y pøn ja ñimakmajtskpi y'apteety'ajttøø. ⁵ Nimakmajtsk mil idø'on yik'ejxandi pøn tyatsk'apip ja møjaa'y Judá. Nimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apip ja møjaa'y Rubén jøts nimakmajtsk mil nayide'en pøn tyatsk'apip ja møjaa'y Gad, ⁶ nimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apip ja møjaa'y Aser, nimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apip ja møjaa'y Neftalí, nimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apip ja møjaa'y Manasés, ⁷ nimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apip ja møjaa'y Simeón, nimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apip ja møjaa'y Leví, nimakmajtsk mil yik'ejxandi pøn tyatsk'apip ja

møjaa'y Isacar, ⁸ nimakmajtsk mil yik'eixandi pøn tyatsk'apip ja möjaa'y Zabulón, nimakmajtsk mil yik'eixandi pøn tyatsk'apip ja möjaa'y José, jøts nimakmajtsk mil yik'eixandi nayide'en pøn tyatsk'apip ja möjaa'y Benjamín.

Ja mayjaa'y pøn ja poop wet wyet'ajttip

⁹ Ku jade'en nnimadøøy jøts ø n'ijxy janch may jaa'y nikyamachooni. Choondi o magajp, o ti ayuujk tkajpxti pøni sa jadu'uk ja nidu'uk ja kajp ja y'ayuujk tjagyepy; jam twindanidi ma möj tsinaabyajt jøts nay jam ma Borreek U'nk, poop wet wyet'ajttip jøts tiixy'laay tkøñidi. ¹⁰ Niduki'iyi dø'on tjā'myatsti ja Dios jøts møk wya'andi:

Yø Dios Teety xyiknitso'ok'ajtim,
pøn jam tsinaapy möj tsinaabyajtkøjxp,
nayide'ents ja Borreek U'nk.

¹¹ Jamts ja ankilistøjkw nawidity tnadanidi ma möj tsinaabyajt jam, ma ja möjaa'dyøjkw jøts ma ja nimaktaxkpi jiyujk, jøts ñagyuxendyaajkidi ja' wyingujkp ma ja möj tsinaabyajt jam; möj tjanchja'myajtsti ja Dios, ¹² jøts wyandøø: Nmøja'wip øøts, njanchja'wip øøts Dios Teety.

Mets ja møk'ajtin, ja ja'gyukin jøts ja øy'ajtin mmøøt'ajtpy xemikøjxp. Jade'en idø'on xemikøjxp y'eixi.

¹³ Jøts nidu'uk ja möjaa'dyøjkw wyaañ jøts x'amidøøy:

—¿Pøn idø'on yø'ødi ixja poop wetxøødi, ma dø'on yø choondi?

¹⁴ Jøts ø nnimaay:

—Mets möjaa'y, mnija'wip mets yø'.

Jøts ø xnimaay:

—Yø' dø'on jap tø ñaxti ma ja möj ayo'on jam, ja Borreek U'nk ñi'jpy tø yikpøkwyā'achidi. ¹⁵ Paty idø'on jam y'etti möj tsinaabyajt wyingujkp ma ja Dios chøøni, jamts ja tpaduujnidi ja Dios yja' xinaxy tsunaxy; jøts ja pyøkjø'øgidit xemikøjxp ja' wyingujkp. ¹⁶ Ka'ap ja ayo'on t'uk'eixnidi, kya'ukyu'ooknidi kya'uktøøtsiñidi, ni an niti kya'ukpaajtniyidi, ¹⁷ jade'engøjxp ku ja Borreek U'nk t'eix'ity jøts ttukpaatwa'añ ttuk'eixwa'añ ja wa'ats nøø midi xyikujky'ajtim xemikøjxp; nayide'ents ja Dios tyiktigøøty ja yjotmay'o'jkindi.

8

Ja myiwixujkpi seeyi jøts ja poomdøøy'ii'ñ midi tum oori

¹ Ku ja Borreek U'nk ja myiwixujkpi seeyi t'agøøtstuupty, jøts kujkp hora'an y'amongøjxti niduki'iyi jam tsajpjotp.

² Nay jatyi n'ijxy ja niwixujkpi ankilis midi jam tanaadyip Dios wyingujkp ku ja yikmøødyi nidu'uk nidu'uk ja puxujx.

³ Jøts jadu'ukpi ankilis myiñ jøts jam tyanaay'øyyi'ñ altajr wyingujkp midi tum oori, poomdøøy'ii'ñ ja myimeen,

jamts yikmøøy altajr wyingujkp may ja poom, jade'ents ja altajrkøjxp ttawinjøjky; jøts jamts ja nayide'en y'ity y'amido'owin pyøktso'owin ja'adi pøn jaty ja Dios ja'ajtip. ⁴ Jøts ja poom jok jam yja'aty Dios wyindump møøt ja y'amido'owindi ja pyøktso'owindi pøn ja Dios tmøja'widip tjanchja'widip. ⁵ Xjats ja ankilis tnixajiyi'ñ ja poomdø'øy'i'ñ jøts tpiktaajky ujts ja jøndsabajk midi wyinaty altajrkøjxp, jøts tko'widijty jam naxkøjxp; winets ja møk anaaw jøts ja widsuk y'adi'ich, jøts ja tsaachmøk ujx.

Ja ñiwixujkpi puxujx

⁶ Xjats ja niwixujkpi ankilistøjk tjøp'ejxti ttaxu'uxwa'andi ja puxujx.

⁷ Ku ja myidu'ukpi ankilis xyuujxy, jøts ja møk tuu myiñ jøts ja tøtst jøts ja jøøn møøt ja ni'jpy ñaxkidaajky. Jade'en tyøøy ja naxwii'ñit jawaani kyagujkwa'kxy, møøt ja kipy møøt ja ujts kyudigøøy.

⁸ Ku ja myimajtskpi ankilis xyuujxy, winets yjaw i tigati ñaxkidaajky jam mejyotp ejxim ja møj kojpkín, ja'ats jam tøøbyøjk; jøts ja mejy wyimbijty jawaani kagujkwa'kxy wa'ats ni'jpyin. ⁹ Jawaani kagujkwa'kxy ja jiyujk kya'ookøxti midi jam wyinaty tsinaadyip, jøts ja barki nayide'en wyindigøøy.

¹⁰ Ku myidigøøkpi ankilis xyuujxy, winets tu'uk ja maadsa' tsajpwemp kyatska'ay, tyøøy jade'en ejxim ja møj jøønín. Naxkidaajky ma may ja møj nøø yø'ødyi jøts ma ja kom nøø pyidsimy. ¹¹ Ja'abi maadsa' txøøw'ajtp Ajenjo, jøts ja nøø ja tyikma'tnaa. May ja y'ooktøø pøn jaty ja t'uktøø, janch ta'am ja wyimbejtnaa ja nøø.

¹² Ku ja myimaktaxkpi ankilis xyuujxy, xjats ojts waani wyindigøøy ja xøøw, ja po' jøts ja maadsa'. Nayide'en ojts xyaachkugoodsigyijxy sam yø xøøw yø po' wyindigøyin.

¹³ Winets n'ejxpaaty tu'uk ja ankilis ñaxy tsajp kujk'am, jøts ja møk wya'añ:

—iMeets naxwii'ñit jaa'y, mjanch'ayo'odip meets ku xmado'odit ja puxujx ku ttaxu'uxtit ja nidigøøkpi ankilis!

9

¹ Ku ja myimagoxkpi ankilis xyuujxy, jøts n'ijxy tu'uk ja maadsa', tø wyinaty ñaxkida'aky naxwingijxy. Xjats yikmøøy ja ñi'awaajts ma ja møj jut jam midi nøjkxp ayodaajk. ² Xjats ja møj jut tyik'awaajch xjats ja jok yikxon jap pyidsimy sam møj orni jøtpyin; jøts ja xøøw tyikwingoodsiñaa, ni poj niti tka'ukyikyø'øñi. ³ Japts jokjøtpy may pyidsømdi ja møj mu' jøts tuki'iyi ja naxwii'ñit twinguyø'øgyjxnaa; jade'en ja yikejxy sam ja kajpyin jøts ja naxwii'ñit jaa'y tyik'ayo'ombaatt. ⁴ Ka'ap ja jade'en tø yikexy jøts ja aay ja ujts ja tyikwindigøøty

ya naxwiiñ. Ja' ja pyayø'øpy pøn jaty ja Dios y'ejxa'anin tō kyabikta'agyi midi yikpiktaktip wyimbojkwemp. ⁵ Ka'ap ja jaa'y tjadyimyik'øøky, ayo'on ja myøøpy jøts ja jajyi ja tōøyi tukmiba'am tsøøni magoxk po'jin; jade'en ja pya'am ja tjawidi ejxim ja kajpy xøjpint. ⁶ Møk ja tjawidi, jadyimwyandip ja' jøts tyimy'looktit; o kō'øm ñanky'oogidit, ka'anims ja y'o'jkin kya'pxti.

⁷ Jade'en ja møj mu' kyaxø'økti ejxim ja møj kawaayin midi nay'a'ejxiyip tseptumbi nøjxtip; tum jade'en ja kyubajk kyaxø'økti koroni kujupy midi amuum oori, jøts ja wyeen ja y'aaw jade'en kyaxi'iky ejxim ja jaa'yin. ⁸ Jade'en ja wyaay tmøøt'atti ejxim ja tōøxyøjkin, jøts ja tyøøjts jade'en t'ixy ejxim ja kaajin. ⁹ Tum pujx ja amuum y'ak'ajttip, jøts ku kyajkwidetti jade'en møk yikmadøy ejxim ja maakyareti midi kawaay myinøjxtip tseptumbi. ¹⁰ Jade'en ja tyu'tst tmøøt'atti ejxim ja kajpyin. Ja'ats ja tyukta'ayo'ombatpy ja jaa'y jøts tukmiba'am tsøøni magoxk po'. ¹¹ Jamts tu'uk ja ankilis midi tso'omp jap ayodaajkjøtpy, ja'ats tniwindsøn'ajtp ja møj mu'; ja'ats txøøw'ajtp Abadón ja hebreit ayuujk, jøts ja griegit ayuujk Apolión midi tyijpy pøn yikwindigøøpy.

¹² Jade'en idø'øn ja myidu'ukpi ayo'on ñajxy; naxkida'akpts ja mimajtskpi ayo'on.

¹³ Xjats ja myidudujkpi ankilis ttaxuujoy ja puxujx, winets pyidsimy ja ayuujk jam nimaktaxkpi tsakaa waj agujkp jam altajrkøjxp jam Dios wyingujkp. ¹⁴ Xjats ja myidudujkpi ankilis yiknimaay midi ja puxujx tmøøt'ajtp:

—Migaji ja ñimaktaxkpi ankilis midi jamdi ma ja møj nøø midi yiktejp Eufates.

¹⁵ Xjats ja jade'en yikmigajidøø jøts tyik'ookti jawaani kagujkwa'kxy ja naxwii'ñit jaa'y. Jabi a'ejxixi y'ejtni jøts ja jade'en yjattit ja'abi xøøw ja'abi jumøjt. ¹⁶ Namajtsk magø'pxy millones idø'øn ja ankilis cheptumbi midi idø'øn jade'en yikjaa'y'ooktip, midi kawaagyøjxpti.

¹⁷ Yide'en ø n'ijxy kumaa'yjøtpy ja kawaay, jøts ja' pøn ttatsinaadyip, pujx ja myøøt'ajttip kyachwiiñ, tsajpts, tsujxk jøts pu'ts jade'en ja kyaxi'iky. Ja kawaay kyubajk jade'en ja kyaxø'økti ejxim ja kaajin jøts ja y'aawjøtpy pyidsimy ja møj jønyow møøt ja jok jøts jøky. ¹⁸ Jøts jade'en'ampyts ja mayjaa'y y'ookøxti, jawaani kagujkwa'kxy idø'øn kyawindigøøgyøxtøø. ¹⁹ Ja'ats idø'øn ja kawaay tya'awa'an'ajtpy ja y'aaw jøts ja tyu'tst; jade'en ja tyu'tst ja t'ixy tsaa'ngyubajkin, jade'ents ja jaa'y ja tyik'ayo'ombaaty.

²⁰ Pønts jaaktandi ka'abyim ja tmajtstu'utti ja ka'ødyunk ja ka'øwyinmaa'ñ. Wyindsø'jkiy'ejttip ja miku'tøjkti jøts øy ti awanax agojnax. Nayide'en twindsø'øgidi ja nugo dios

agojnax midi oori øyip, midi plati øyip, midi bronze øyip jøts
 nayide'en midi kipy øyip, ka'ap ja y'ixy, ka'ap ja yø'øy, jøts
 ka'ap ja myadøy. ²¹ Ni jade'en ja tkamøjpiktaajky ku ayo'on
 tøyjinaxy, yik'ook'adichpim ja myigu'uk ja', jøts ja miku' tunk
 ttun'adø'øtsti, ñamyøøt'atyidi øy pøn møøt myigu'uktøjkti, jøts
 myaats'adø'øtsti.

10

Ja ankilis midi tkon'ejtp tu'uk ja mutsk libri'u'nk

¹ Kuts jade'en yjajty jøts ø n'ejxpaaty tu'uk ja møy ankilis.
 Yoots'agujkp kyida'aky jam tsajpwemp jøts ja i'jch jam
 kyaxi'iky y'agubajkp. Jade'en ja wyeen ja y'laaw t'ixy ejxim
 ja xøøw y'añin, jøts ja tyeky jade'en ejxim ja jønyowin. ² Jam
 tu'uk ja libri'u'nk tmøøt'aty jøts ja t'agiibyajky kyøjø'øm, jøts
 ja y'aga'ndyeky ttawinwa'aky ja meyy jøts ja y'anajtyeky
 naxwingijxy. ³ Jøts ja chap'aay møk ejxim ja møy kaa myu'uyin
 jøts nay jatyi wixujk ojk ja anaaw pyijy. ⁴ Ixyam øts wyinaty
 njaadyanwa'añ sa ja anaaw wya'añ jøts ø nmadøøy ja ayuujk
 midi kidakp tsajpwemp jøts ø xnimaay:

—Amaa'tsk'at yø' sam tøy wya'añ yø anaaw, kidi xjaadyañ.

⁵ Jøts ja ankilis midi tuktamajndyeky tawa'kpajt ja meyy
 jøts jaduktamajndyeky ja naxwii'ñit, ja'ats y'aga'ngyø jam
 tkonjø'jk, ⁶ jøts ja tkajpxwa'kxy ja Dios tyiy'ajtin pøn tøy tyik-
 tso'ondakijxy tuki'iyi tuktsajp'agida'aky, jøts yide'en wya'añ:

—Ka' y'ukyø'øñit ja xøøw ja jumøjt; ⁷ kuts xyu'uxt ja
 myiwixujkpi ankilis, tøy wyinaty kya'pxy ja Dios wyinmaa'ñ
 midi ja'ayi tyukni ja'wiyii'ñ ja kyugajpxtyøjkti. Ka'ap ja o pøn
 nugo ajawi ttuknijawi.

⁸ Xjats ja ayuujk nayide'en nmadoogojmi midi tsajpjøtpy
 tsoo'mp, jøts ja jadigojk xmigajpxkojmi jøts wya'añ:

—Nøjx atspøjkit ja libri'u'nk midi jam agiibyaky kyiy'ijtpy
 ja ankilis, ja' midi tanaapy mejkyøjxp jøts naxkijxy.

⁹ Jøts ja ankilis nninijxy xjats ja libri'u'nk n'amidøøy jøts ø
 xmo'ot, jøts ø xnimaay:

—Ixya ja libri, mats jøts x'ixpøkt. Øy tsuj mnayjawiyit
 ku x'ixpøjk'okwa'añt, ku x'ixpøjkøxnit jøts ja jotmay'øøgyi
 xpatnit.

¹⁰ Xjats ja libri n'axajiyii'ñ jøts ja n'ixpijky, janch øy janch
 tsuj øts nja'wiyii'ñ, kuts ja nyikøjxnaa ja libri, jøts ja jot-
 may'øøgyi xpatnaa. ¹¹ Jøts ø xnimaagyojmi:

—Kuwani jadigojk xkajpxwa'kxt ja Dios yja' sa chøønidit sa
 tyanidit niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y, wan tmøji wan tmutski.

11

Namajtsk ja jaa'y pøn testigi'ajttip

¹ Jøts tu'uk ja kapy nyikmøøy midi yiktakejpxp, jøts ø xni^{maay}:

—Tani jøts xkejpxit ja Dios chaptøj^k møøt ja altajr, jøts nayide'en xmacho'ot pøn jaty jap twindsø'jkip ja Dios. ² Ka'ap yø xkep^xt yø tsaptøj^k aaw, tsaptøj^k øjx jøts ja tsaptøj^k paa' ja'agøjxp ku wenk jaa'y myenwa'andi jøts jap wyidettit, jade'ents ja tyikma'attit mā jaty ja wyidettit jap Dios kyajpjøtpy, wixijxxy myajtsk po' y'ettit jade'en. ³ Ngaxp øts namajtsk ja ngugajpxy midi tum yøk wet twet'ajttip, ja'ats xkajpxip ja nja' tigøøk jumøjt jagujkp.

⁴ Ja namajtskpi kugajpxy, jade'eñi n'ukpiktaajkin ejxim ja olivi kipyin, jøts nayide'en ejxim ja majtskpi kandelee^{ri} midi jam ejtp nwindson'ajtim wyingujkp. ⁵ Pøni pøn midundigøøwyajnip, yikpidsømdip ja jøøn ja y'aawjøtpy, jade'eñits ja myidseptøj^k tyik'ookøxtit tyikwindigøøgyøxtit. ⁶ Yø namajtskpi kugajpxy yjagyajpti ja møk'ajtin jøts ka'ukyiktunit win'ønin ja Dios yja' tkajpxwa'kxidit. Nayide'en ja nøø tyikjajtnidit wa'ats ni'jpyin, jøts tkaxtit kawinaak jøøjp ja pa'am sa ja køøm t'a'ejxidit. ⁷ Kuts ja jade'en tkajpxwa'kxkøxtit ja Dios yja', winets tu'uk ja møk awa'an jiyujk pyidsø'omt jam ayodaajkjotp jøts ja namajtskpi kugajpxy yik'oogiyit. ⁸ Jamts ja oo'kpi jadi'iñi tya'ant, jam ja wyibejpnit jam tuu' kujk'am, nay ja kajp mā ja nwindson'ajtim Jesucristo kyiruspejty. Nugo dø'øn jade'en yø kajp yiktijy Sodoma jøts Egipto. ⁹ Tigøøk xøøw jagujkp yik'ejxtit yiknijawidit ja oo'kpi. Øy pøn jaa'y o magajp mye'endit jøts ka' tnankyikpidi'igyⁱ ja oo'kpi. ¹⁰ Xjats ja naxwii'ñit jaa'y jade'en agujk jøtkujk ñayjawi^yidi, janch nixem niyam o ti ñadyamay'atyidi ja'agøjxp ku tø y'ookti ja'adi pøn møk tø yik'ayo'ombaadyidi pøn ja Dios yja' tkajpxwa'kxidip. ¹¹ Xjats ku myidigøøk xøøw jagujkp'ajty, winets ja Dios tyikjujkyiky jadigojk ja oo'kpi. Janch tsø'jkidøø ja'adi pøn jaty jam wyinatyi. ¹² Winets ja namajtskpi kugajpxy møk yikmigajpxti, tsajpjøtpy ja kyajpxy, jøts yiknimaydi:

—Pat yam.

Jøts chapajtnidi tsajpjøtpy yoots'agujkpy jøts ja myidseptøj^k y'ejxidøø ñija'wiyidøø. ¹³ Jøts nay jatyⁱ ja møk u^jx ñajxy, jøts wixujk mil ja jaa'y y'ookti ku ja kajp kyuja'wiyi'ñ kyu-jejt^yi'ñ. Janch tsø'jkidip ja' pøn jaty jaaktandøø, jøts ja Dios ja tjanchja'myajtsti midi jap tsajpjøtpy.

¹⁴ Jade'en ja myimajtskpi ayo'on ñajxy; tsoj^kts mye'ent ja myidigøøkpi.

Ja myiwixujkpi puxujx

¹⁵ Xjats ku ja myiwixujkpi ankilis ttaxuuixy ja pyuxujx, jøts møk yikmadø y may ja ayuujk jap tsajpjøtpy jøts wya'añ: Ixyam ja kutujk ñaxkida'aky midi ja Dios Teety jøts nwindson'ajtim Jesucristo yja'ajttip; jøts xemikøxp ja tyiktu'undit mā y'ijty ja naxwii'ñit jaa'y yja' tyiktundi.

¹⁶ Xjats kyuxanidi jøts ñaxkowdi ja ni'ee'pxmaktaxkpi møjaa'dyøjk pøn jam tsinaadyip Dios wyingujk, jøts ja Dios tmøjawidi twindsø'øgidi, ¹⁷ jøts yide'en wya'andi:

Janch møj me Dios Teety,
tu'ugyi me m'ity xemikøxp.

Møj øøts nmøjawi ngunuukxyjawi ku tø xyikmajada'aky ja mmøk'ajtin

jøts ja mgutujk mā ja naxwii'ñit jaa'y.

¹⁸ Jøts ja naxwii'ñit jaa'y mmijot'ambikyiyi,

tø kya'pxy jøts ja ayo'on xmo'ot jøts nayide'en xiidyu'unt ja oo'kpitøjk.

Jøts xmo'ot ja øy'ajtin pøn jaty ja mja' tømbadu'unxiyi pøn jaty tøkajpxwa'kxy wan tmøji wan tmutski.

Tø kya'pxy jøts nayide'en xyikwindigø'ty pøn jaty tømdundigø y ja naxwii'ñit jaa'y.

¹⁹ Xjats ja Dios chaptøjk y'awaajch jap tsajpjøtpy jøts yik'ixy ja kaaxi mā jap y'ity ja Dios kyutujk. Xjats ja møk uix ñajxy jøts ja anaaw, jøts ja widsuk jøts ja møk tøtst ñaxkidaajky.

12

Ja tømxyøjk jøts ja awa'andsaa'ñ

¹ Xjats winet kyaxi'iky tu'uk ja møj ejxpajt jam tsajpwemp: jamts tu'uk ja tømxyøjk tyani po' kyubajkp. Jade'en yø møk chamamy sam ja xøøwin, jøts tkujup'aty tu'uk ja koroni midi makmajtsk maadsa' tjagyajp. ² Jøtpyts ja tømxyøjk wyinaty, ka'axwampts jøts møk ja y'u'nk ja yik'ayøyi jøts kyaxø'økt.

³ Winets jam tsajpwemp n'ijxy jadu'uk ja ejxpajt: jamts tu'uk ja awa'andsaa'ñ, amuum tsajpts ja ñine'kx jøts wixujk ja kyubajk, majk jaty ja wyaj nidu'uk nidu'uk ja kyubajk tmøøt'aty, jøts ja koroni nayide'en tu'uk jaty tkujup'aty. ⁴ Jøts ja tyu'tst ttabajaa'xkijxy may ja maadsa' jam tsajpwemp, jøts naxkijxy ja tñajtswøjiyi'ñ. Jam tyanaay'øyi'ñ mā ja tømxyøjk jam kya'axwa'añ jøts ja y'u'nk jaty tsu'jtsit ku ja kya'axt. ⁵ Ka'ax ja', mixyu'nk ja', ja'ats nøjkx niwindsøn'aty møk'ampy ja naxwii'ñit jaa'y. Xjats ja y'u'nk ja Dios tpøjknāa jøts ja tyiknijxy mā ja møj tsinaabyajt jam; ⁶ jøts ja tømxyøjk kyeejky, jøts jam ja ñøjkxni mā abak et, mā ja Dios jam wyinaty ja y'et tøm'a'ejxi, jamts ja kya'aty agujk jotkujk, jade'ents jam chøønit tigøøk jumøjt jagujkp.

⁷ Xjats ku jade'en yjajty winets ja tsep tyuujni jap tsajpjøtpty. Ja møj ankilis Miguel møøt ja y'ankilistøjk minamyajtsi ja awa'andsaa'ñ møøt ja y'ankilistøjk ja' møøtmi. ⁸ Ka'ap ja myajadaktøø ja awa'andsaa'ñ; ka'ap ja ma y'uk'etnibajtniyi tsajpjøtpty. ⁹ Jøts ja jade'en yikpawojpnaa, yikaxni naxwingijxy. Yø' dø'øn ja møj miku' windsøn midi yiktejp Satanás midi twin'øø'n ja naxwii'ñit jaa'y.

¹⁰ Winets nmadøøy møk ja kajpxy jap tsajpjøtpty midi yide'en wamp:

—Tø ja Dios ja naxwii'ñit jaa'y tyiknitso'ok'aty. Tøts ja myøk'ajtin tñanky'ijxyiyi jøts ja kutujk tmøøy ja Cristo sa ttanitanit ja yjaa'y; tøts ja nayide'en tpawøpy ja' midi xinaxy tsunaxy tni'øø'nip jam Dios wyindump ja' midi tø y'ookti Dios køjxp. ¹¹ Tø tmimajada'akti ja miku' yja', ja'agøjxp ku ja Borreek U'nk tø tkudsuni tkudaxi ja naxwii'ñit jaa'y, jøts ku tø tnigajpxkøxti sa tjanchjawidi ja Dios yja', wan tjaty pøni sa yjaty. ¹² Ejtni xoni meets pøn jap tsajpjøtpty, jøts janch yik'ayow meets pøn ya naxwii'ñ tyiknajxtip. Tø meets ja miku' mnimee'niyidi jøts awa'an'ampy mga'ødyunidit, ñija'wipxi ja' ku tsojk kya'pxt.

¹³ Xjats ku ja awa'andsaa'ñ tja'wiyii'ñ ku ja ya naxwii'ñ tø yikajxni, xjats ja tøøxyøjk ja tpayøøy pøn ja y'u'nk wyinaty tø tyikaxi'iky. ¹⁴ Winets ja tøøxyøjk yikmøøy majtsk ja wee-jts myøjkajnk, jøts ja kyajknijxxy ma ja y'et ja jam abak etjotp. Jade'en ja tnikejky ja awa'andsaa'ñ. Jamts ja kya'aty yjøø'kxt amgujk jotkujk tigøøk jumøjt jagujkp. ¹⁵ Jøts ja awa'andsaa'ñ ja møj kom nøø tyikpidsimyy y'aawjøtpty, jade'ents ja tøøxyøjk ja tyikjøø'twa'añ; ¹⁶ jøts ja tøøxyøjk ja naxwii'ñit pyudøjkiiyi. Møj et aaw awaajts, japts ja nøø jadi'iñi tyøtskøjxnaa. ¹⁷ Jade'ents ja awa'andsaa'ñ møk tmi'ambijky ja tøøxyøjk, jøts ja tmidsepiky ja y'ap ja y'ok. Jade'en idø'øn ja'adi pøn ja Dios yja' tpaduujnidip sam ja nwindsøn'ajtim Jesucristo tnigajpxy.

13

Namajtsk ja møj ka'øyy jiyujk

¹ Jam ø mejy'agøø'm nwa'k'øyyii'ñ jøts ø n'ijxy jam pyidsimy tu'uk møj ka'øyy jiyujk. Wixujk ja kyubajk tmøøt'aty jøts majk ja wyaj. Tu'uk tu'uk ja wyaj tmøøt'aty ja koroni, jøts jam kyubajkøjxp yikja'ay ja letri midi ja Dios kya'øyya'wip. ² Jade'en ja kyaxi'iky ejxim ja møj kuxibyijyin, jøts ja tyeky kyaxi'iky ejxim ja osa'an, jøts ja y'aaw ejxim ja kaajin. Ja'ats ja awa'andsaa'ñ møøjyi tuki'iyi ja myøk'ajtin ja kyutujk midi ja wyinaty myøøt'ajtpy. ³ Jade'en ja kyubajk tu'uk kyaxi'iky ku janch møj tø chaachi, tyimyk'ookwajnip. Ka'ats ja yik'o'jki,

tsoojk ja'. Kuts ja t'ejxti ja naxwii'ñit jaa'y, ñigyumaap ja tja'widyøø xjats ja tpadundi ja yja'. ⁴ Nayide'ents ja tmøjawidi twindsø'øgidi ja awa'andsaa'ñ, ja'agøjxp ku wyinaty tø tmø'øy ja myøk'ajtin ja kyutujk ja møj ka'øy jiyujk, jøts ja nayide'en yikwindsø'øgi. Yide'en ja wya'andi ja naxwii'ñit jaa'y:

—iPøn jade'en t'uktu'ump sam yø møj ka'øy jiyujk, pønts jade'en ukmajada'akp!

⁵ Xjats ja møj ka'øy jiyujk yikmøøy ja tuu' jøts ja møk'ajtin jøts tjemnøjmit ttenøjmit ja Dios yja', wixijkxy myajtsk po' y'ett. ⁶ Jade'en idø'øn ja ttuufñ; tuki'iyi tmigajpxigøøy midi ja Dios yja'ajtpy jøts ja xyøøw jøts ja chinaadyaajk, jøts midi ejtp tsajpjøtpy, tuki'iyi ja yikmigajpxigøøgyijxy. ⁷ Nayide'en yikmøøy ja tuu' jøts tmøøtseptu'unt pøn jaty ja Dios yja' tpaduujnip kunim ja tmimajada'akt; jade'en ja kyutujk yikmøøy jøts tniwindsøn'att niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y. ⁸ Jøts ja naxwii'ñit jaa'y jade'en twindsø'øgi ja møj ka'øy jiyujk, ja' tpadundip jade'en pøn jaty kajaabyety jap nøkyjøtpy kuuyip ja naxwii'ñit cho'ondaajky. Yø' nøky ja Borreek U'nk myøøt'ajtpy midi tø y'øøky adømgøjxp.

⁹ Øy yikxon madowdi. ¹⁰ Pøni pøn ja myigu'uk tsump, nayide'ents ja yiktsu'umt; jøts pøni pøn ja myigu'uk tyik'lookp, nayide'ents ja yjatt. Paty chøkyi mduda'akyjaa'y'attit jøts x'ajot'attit ja Dios sam pyaat'aty pøn ja Dios yja' tpaduujnip.

¹¹ Jøts jadu'uk ø n'ijxy møj ka'øy jiyujk pyidsimy naxjøtpy. Majtsk ja wyaj tmøøt'aty jade'en sam ja borreegi wajin, jøts jade'en kyajpxy sam ja møj awa'andsaa'ñ. ¹² Nayide'en ja kyutujk tjagyepy sam ja myiga'øy jiyujk midi ja kyubajk tsaachiyi'ñ, jøts yø tnøjmit ja naxwii'ñit jaa'y jøts yikwinjawit yikwindsø'øgit. ¹³ Nayide'ents ja myilagri'ajtin tnanky'ijxyi, møj jøøn tyiktsøøñ tsajpwemp jøts naxkijxy tyiknaxkida'aky, jøts ja jaa'y ttuk'ixy wyemp amp. ¹⁴ Jade'en'ampy ja jaa'y twin'iñ ku myilagri'ajtin tnanky'ijxyi, xjats ja naxwii'ñit jaa'y tnimaay jøts tyik'øyt ja tsamaxan ja awanax midi t'ejxp jade'en sam ja møj ka'øy jiyujk midi tsaachiyi'ñ. ¹⁵ Xjats ja yikmøøy ja møk'ajtin jøts tyikjujkyøkt tyikajpxt ja tsamaxan, pønts ja kawindsø'jkiyip, yik'lookp ja'. ¹⁶ Xjats nayide'en ja møj ka'øy jiyujk ja y'ejxa'anin tpiktaajky kyøjøløm uk wyimbojkwemp tuki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y, wan tmøji wan tmutski, wan tkumeeñ jaa'yi, wan t'ayoobi jaa'yi, øy ja yjawindsøndøjkidi, øy ja yjatumbitøjkidi. ¹⁷ Ka'ap pøn mibaat ti tjuy, ti tkajpxy, ti ttøøky, ku ja y'ejxa'anin tkamøøt'atti midi ja møj ka'øy jiyujk tø tpikta'aky. Ja' y'ejxa'anin'ajtpy ja xyøøw jøts ja ñumeri. ¹⁸ Yø'øbi numeri ka'ap yø o pøn tnijawi; ja' yø tnija'wip pøn yikxon t'a'ejxp. Yø jade'emb i numeri,

jade'en yø kyajpxy ejxim ja jaa'yxøøwin, tudujk magø'pxy ja tugi'pxyudujk jade'en ja'.

14

Ku ja tukmagø'pxy wixijkxy myaktaxk milbi jaa'y y'øøwdi

¹ Kuts jade'en yjajty jøts ø n'ejxpaaty ja Borreek U'nk jam tyani kojpkøjxp mā yiktijy Sión. Tukmagø'pxy ja wixijkxy myaktaxk mil ja jaa'y tmøødi pøn wyinaty wyimbojkwemp tø yikpikta'aky ja Dios Teety xyøøw jøts ja Borreek U'nk yja'ami. Ja'ats idø'on ja y'ejxa'anin'ajttip. ² Jøts nmadøoy møk wyina'añ tsajpjøtpy ejxim ja møj nøø y'iichin jøts ja møk anaawin; jade'en yikmadøy wyinaa'ñ ejxim ja maagyow midi yiktejp arpi. ³ Jamts ja jemy'iyy t'øøwdi mā ja møj tsinaabyajt jam, mā ja nimaktaxkpi jiyujk jam jøts ja møjjaa'dyøjkti. Nipøn ja'abi iyy tkajaty, ja'ayi tjaajttip pøn nitso'ok'ajtti ya naxwiiñ, tukmagø'pxy ja wixijkxy myaktaxk mil jade'en ja'adi. ⁴ Wa'ats øy tsuj yjaa'y'atti jøts ka'ap ja o pøn tø'øxyøjk tmøøt'atti, tu'ugyi tpadundi ja Borreek U'nk pøni mā ja ñijkxy. Yø' dø'on ojts jawyeen ñadyamiyøxyidi mā ja Dios Teety jøts ja Borreek U'nk, jade'en yø ttanitso'ok'atti. ⁵ Ka'ap ja win'øø'nin, ka'ap ja taay'ajtin tjagyapti, øy tsuj wa'ats yjaa'y'atti Dios wyingujkp.

Kyugajpxy'atti ja nidigøøkpi ankilis

⁶ Winets ø n'ejxpaaty jadu'uk ja ankilis midi kajkwidejtp jam tsajp kujk'am. Ayuujk myimimpy jøts tkajpxwa'kxwa'añ sa ttanitso'ok'attit ja naxwii'ñit jaa'y o magajp o mā'ayuujk. ⁷ Jøts møk kyajpxy yide'en:

—Windsø'øgidi winjawidi ja Dios, tø kya'pxni jøts ja tiidyu'unin ñaxkidaknit. Jade'ents xwindsø'øgidit ja Dios pøn ja tsajp ja naajx tyik'øyyii'ñ tuki'iyi.

⁸ Xjats jadu'uk ja ankilis pyamiñi midi waan:

—Tø ja møj kajp Babilonia wyindigøy, ja'agøjxp ku tuki'iyi ja naxwii'ñit twiin'iiñ jøts ttuktuñ sam ja kya'øyyaa'y'atti.

⁹ Xjats ja ankilis jadu'uk pyamengojmiiyi, jøts ja møk nayide'en wya'añ:

—Pøni pøn ja twindsø'jkip ja ka'øyy jiyujk jøts ja y'awanax, jøts jade'en yik'ejxa'andit wyimbojkwemp uk kyøjø'øm, ¹⁰ yø'øts ja ayo'on yikmo'odip ja'agøjxp ku ja Dios tø tyikjotma'atti; jade'ents ja jøøn jøts ja jøky tyukpaadidit tyuk'ejxidit Dios y'ankilis wyindump jøts mā ja Borreek U'nk jam. ¹¹ Xemikøjxp ja ayo'on jap t'ejxtit, nijuuni ja poj xyuxy'ajtin tkapaajtidit. Xinaxy tsunaxy ja y'letti pøn tø twindsø'øgidi ja ka'øyy jiyujk jøts ja y'awanax, sam ja tø yik'ejxandi nidu'uk ja nidu'uk. ¹² Jade'ents yø chøkyi jøts møk

y'ettit tyuda'aky'attit pøn ja Dios ja'ajtidip jøts ja y'ana'amin tpaduujnidi, jøts pøn ja Jesús møøt tu'ugyi ettip.

¹³ Winets nmadøøy møk kyajpxy tsajpjøtpy jøts ø xnøjmi:

—Ja' ya'at: “Pyaattipts ja øy'ajtin xondaajkin ku y'looktit tyigø'ødyit pøn ja nwindson'ajtim Jesucristo tjanchja'widip.” Nayide'en ja Espiritu Santo wyā'añ jøts y'ejtnit ejtni xoni jøts ja y'øy'ajtin pyudøkiyit nayide'en.

Sa ja Dios tt#dyunwa'añ ja naxwii'ñit jaa'y

¹⁴ Xjats ø n'ejxpátkojmi, jam ø n'ixy tu'uk ja jaa'y chøøni poop yootskøjxp, koroni kyujup'ajtpy midi tum amuum oori, jøts ja møj tsujx tkap'ity. ¹⁵ Jøts jadu'uk ja ankilis pyidsimy ma ja Dios chinaadyaajk jøts møk tmigajpxy midi jam yootskøjxp tsinaapy:

—Kajpjø'øk yø tsujx jøts xyikpidø'økt yø pikta'aky; tiempi yø' jøts pyidø'knit, tø yø myijaani yø pikta'aky midi naxwii'ñit'ajtp.

¹⁶ Xjats ja' midi tsinaapy yootskøjxp, nay jatyits ja møj tsujx ttaapo'otmujky ja pikta'aky.

¹⁷ Xjats jadu'uk nayide'en ja ankilis pyidsimy ma ja Dios chinaadyaajk jap tsajpjøtpy, jam tu'uk ja møj tsujx janch jøøjp nayide'en tkapi. ¹⁸ Altajr wyingujkp jadu'uk ja ankilis chøøñ midi t'ejx'ejtp ja jøøn jam altajrkøjxp. Ja'ats møk tyajxiyii'ñ midi ja tsujx tmøøt'ajtp, jøts tnimaay:

—Kajpjø'øk yø møj tsujx jøts xyikpidø'økt yø uvi tsā'am kumi tø yø myijaani.

¹⁹ Jøts ja ankilis ja tsujx tyiktuuñ naxkijxy, jade'ents ja uvi tsā'am tyikpidi'jky, japts ja t'abøjkiyii'ñ y'abøjk'ii'ñjøtpy ma yikmøø'kxt, jade'en idø'on yø tijy ku ja Dios møk ja ayo'on tyiknaxkida'akt. ²⁰ Jam kajp wingon ja uvi tsā'am yikmii'kxy, jøts ja ni'jpy kom'ampy pyidsimy. Kawaay y'aawgijxy ja yja'aty jadine'en ja kyøjki, jøts yø'øy tigøøk magø'pxy kilometri.

15

Ja wixujk ayo'on midi ja ankilistøjk yikme'endip

¹ Kuts jade'en yajaty jøts n'ixy tsajpwemp jadu'uk ja ejxpajt, janch adsø'jkibim: jade'ents ja niwixujkpi ankilis tmimiñ ja wixujkpi ayo'on midi tø yiktanipiky, kuts ja ayo'on ñaxt jade'ents ja Dios y'ambøjkin yjøpkøxt.

² Jøts ø n'ejxpaaty tu'uk ja mejy janch wa'ats, janch tøø'kxp, jønyowin kyaxi'iky. Jamts mejy'agø'øm tyanidi niduki'iyi pøn tø tkabadundi ja ka'ø y jiyujk yja' jøts ja y'awānax, sam nayide'en ja ñumeri tø tkagupøjkidi. Jamts ja kow ja tmøøt'atti midi ja Dios tø myø'øyidi. ³ Jøts ja t'øwdi ja møjaa'y Moises y'iy pøn ja

Dios kyugajpxy'ajt, jøts ja t'øømidi ja Borreek U'nk yja', midi nømp:

Tu'ugyi me Dios Teety ja møk'ajtin xjagyepy.

Jøts midi tø xyik'øyi, janch øy janch tsuj jøts kamidaabyaadyim;

janch tiy'ajtin ja' midi mdumpy midi mbiktakpy, jøts xnideety'aty xnimøjaa'y'aty ja naxwii'ñit jaa'y.

⁴ ¿Pøn Dios Teety mga'uktsø'øgiyip, jøts pønts mga'ukwindsø'øgiyip?

Pø tu'ugyixi mets mwa'adsi.

Mwinjawiyp mjanchjawiypis niduki'iyi ja naxwii'ñit jaa'y, ja'agøjxp ku mdiy'ajtin xnanky'ijxyi sa mduñ sa mbiky.

⁵ Nay winets ø n'ejxpaajty ku ja Dios chinaadyaajk y'awajch jap tsajpjøtpy ma yikpøkji'iky ja Dios kyutujk. ⁶ Nay japts pyidsømdi ja niwixujkpi ankilis midi myimendip ja wixujkpi ayo'on. Ja' wyet'ajttip ja øybi wet midi janch tøø'kxp janch tsamamp. Midi chum'ajtpy, amuum oori ja', kyachwiin ja chum yja'aty. ⁷ Nay winets ja ñamaktaxkpi jiyujk nidu'uk ja niwixujkpi ankilis tmøøy kitu'uk ja kopi midi amuum oori. Ujts ja ayo'on ja tmøøt'aty midi ja Dios yajkpy, midi xemikøjxp juiky'ajtp. ⁸ Jøts nayide'en ma ja Dios chinaadyaajk tø ja jok kawinø'on jap tø tya'tspøjkni. Ja Dios myøk'ajtin jade'en adøtsp jøts nipøn jap mibaat kya'uktøjkiñi kunim yjòpkøxt ja wixujkpi ayo'on midi ja niwixujkpi ankilis yiktamigajxidip.

16

¹ Kuts jade'en yjajty xjats nmadøøy møk kyajpxy jap ma ja Dios chinaadyaajk, xjats ja niwixujkpi ankilis tñimaay:

—Nøjkx atsyiktawaatstīt yø wixujkpi kopi jam naxwingøjxp, ja ayo'on yø myøøt'ajtpy midi ja Dios yajkpy.

² Winets ja myidu'ukpi ankilis tyiktawaajch ja kyopi jam naxwingøjxp, jøts ja jaa'y pyatkøjxniyi ja tsamaax jøts ja ka'øbyu'uts. Ja' jajttip niduki'iyi pøn ja ka'øy jiyujk ja y'ejxa'anin tmøøt'ajttip jøts pøn twindsø'jkidip ja y'awanax.

³ Xjats ja myimajtskpi ankilis mejyjotp ja kyopi tyiktawaajch, jøts ja yjajtnaa wa'ats ni'jpy ejxim ja jaa'y ni'jpyin ku pøn chaachi, jøts ja y'oo'køjxni niduki'iyi midi jaty jam tsinaapy mejyjotp. ⁴ Jøts ja myidigøøkpi ankilis ja kyopi tyiktawaajch møj nøøjotp jøts ma jaty ja nøømu'ut. Nayide'ents ja wyimbejtnimaa wa'ats ni'jpy. ⁵ Winets nmadøøy ja ankilis midi tñiwindsøn'ajtp ja nøø ku wya'añ:

—Me Dios Teety, tiy'ajtin ku jade'en xuñ. Janch øy janch wa'ats mets, jøts xemikøjxp me m'ity, ⁶ ja'agøjxp jade'en yjatti ku mets ja mjanchja'wibitøjk yikjemdundi yiktedundi, tø tyik'ookti, kawinø'on tø tyiktsuñ tyiktaxy. Paty mets ja

nøø xyikwimbejtñi wə'ats ni'jpy jøts yø t'uukti; jade'ents yø pyaāt'atyidi.

⁷ Nmadøø y nayide'en ku jap altajrwimpy kyajpxy yide'en:

—Mets Dios Teety, tu'ugyi mets ja mək'ajtñ xjagyepy, ku naxwii'ñit jaa'y jade'en tø xpayø'ø y, tiy'ajtingøjxp idø'on ja tø xuiñ.

⁸ Jøts ja myimaktaxkpi ankilis tyiktawaajch ja kyopi jam xøøw wyingøjxp, jøts ja xøøw ja myøk'ajtñ tpijky, jøts ja jaa'y chaaba'oo'kniyi ja xøø'an. ⁹ Øy ja kawinø'on ja xøø'an yjatsa'yidi ni jade'embaats ja wyinmaa'ñ ja tkayiktigatsti. Ni jade'embaat ja Dios tkaja'myatsti ku ayo'on tja'ejxti, ne'egi ja Dios tmigajpxigø y'adø'øtsti.

¹⁰ Jøts ja myimagoxkpi ankilis tyiktawaajch ja kyopi ma ja møj ka'ø y jiyujk ja myøjtsinaabyajt jam, jøts tuki'iyi kyoodsigyijxy winø'ømbaat t'ane'emy ja yjaa'y. Øy ja ayo'on ja møk tja'ejxti, jadi'iñits ja tjantyimyimajada'akti. Nugo ja tyoojts ja tjanch'atsu'utsmukti; ¹¹ ni jade'embaats ja tkamajststu'uty ja kya'ø y'ajtñ midi ja tyundip, ne'egi ja tmigajpxigø y'adø'øtsti ja Dios pøn jap tsajpjøtpy, ja'agøjxp ku ayo'on ja jade'en ttuk'ijxy.

¹² Xjats ja myidudujkpi ankilis tyiktawaajch ja kyopi møj nøøjotp midi yiktejp Eufates. Ku jade'en ttuuiñ jøts ja tyijch, jøts ja tuu' jam y'awaajch, jøts ja møj windsøndøjk jam ñajxti midi tsoo'ndip xøøbidsimdsø'ampy.

¹³ Winets ø n'ijxy ku ja miku' pyidsimy jap awa'andsaa'ñ y'aawjøtpy. Nayide'en pyidsømi jap møj ka'ø y jiyujk y'aawjøtpy, jøts nayide'enmi jap kugajpxtyøjk y'aawjøtpy midi nadyejidip ku ja Dios tkugajpxy'atti jøts twindaay'atti nugo ja jaa'y. Nidigøøk ja miku' jade'en pyidsømdi ejxim ja pokleenin. ¹⁴ Yø'øbi miku' jade'en ja møj ejxpajt ñanky'ejxip jøts niduki'iyi ja møj windsøndøjk tyiknamyukøxwə'añi pøn ya naxwiiñ. Jade'ents ja tsep t'a'ejxidit ku ja xøøw tpaatt jøts ja Dios ttime'ent ja myøk'ajtñ midi ka' pøn tmi'abaaty. ¹⁵ Yide'en ja Dios wyə'añ: “Ukmadowdinim, adsu'uky ø nme'ent ejxim ja maa'tspa'an, nipøn tkanijawi. Tya'ø y'ajttip ja Dios kyunuu'kxin pøn nay'ejx'ejtidip nabyøkjø'kidip. Ka'ap øts xmidsø'ødyu'unt ku nme'ent.” ¹⁶ Jøts ja møj windsøndøjk ñamyukøjxidøø ma jam hebreo ayuujk tejtñ Armagedón.

¹⁷ Xjats ja myiwixujkpi ankilis tyiktawaajch ja kyopi pojotp jøts yikmadøø y møk kyajpxy midi tsoo'mp jap tsajpjøtpy ma ja Dios chinaadyaajk, jøts wyə'añ:

—Tø y'ø yigyixy jøts tyunit jøts yjatit.

¹⁸ Jøts møk ñaxkidaajky ja widsuk, jøts wyinanguejky ja anaaw, jøts ja tsaachmøk ujx myiiñ midi ka'anin windii

yik'ijxy yiknijawi ya naxwiiñ. ¹⁹ Xjats ja møj kajp Babilonia y'ajaabajky tigøøk ween. Jade'en'ampy jade'en ja Dios tyuñidi ku ja kya'øyjaa'y'atti jøts jade'en ambøjkin'ampy tyukji'kxyidi ja ayo'on. Tuki'iyi ja kajp wyindigøøgyijxy jøts yjaa'jø'kijxy ya naxwiiñ. ²⁰ Wyindigøøgyijxy ja naajx midi jam mejkyujk'am jøts ja kojpk nayide'en yjajty. ²¹ Nayide'en ja jaa'y pyajtigøøjyøø ja tøtst midi je'mch'ajtp wixijxxy kili tu'uk tu'uk. Ni jade'en ja jaa'y tkaja'myatsti ja Dios øy yø sa wyān'adø'øtsti, øy ja ayo'on møk tø yjayikmo'odi.

17

Ku ja ka'ødyø'øxy tø pyajtniyi ja myiwin'øø'mbi

¹ Kuts jade'en yjajty, jøts myiiñ nidu'uk ja ñiwixujkpi ankilis midi tmøøt'ajttip ja wixujkpi kopi, jøts ø xnimaay:

—Men, jøts ø n'uktuk'ext sa y'ayo'ombaatt ja ka'ødyø'øxy pøn jam tsinaapy mejwyiingøjxp. ² Yø møj windsøndøjkti pøn ya naxwiiñ, tø yø tmøøtpøkyundi yø ka'ødyø'øxy. Jade'ents ja naxwiiñit jaa'dyi tø ttuktuñ ttuknijawi ja kya'øyjaa'y'ajtin, jøts jade'en tu'ugyi tø yikwin'øø'nidi.

³ Nayi kumaa'yjøtpy ja Espíritu Santo xuk'ijxy ku øts ja ankilis xyiknijxxy jam møj abāk etjotp, jamts ø n'ijxy tu'uk ja tø'øxyøjk ttatsøøni tu'uk ja møj ka'øy jiyujk, tsajpts ja' jøts wixujk ja kyubajk, majk ja wyaj tmøøt'aty, amuum nija'ay ja y'ak midi kya'ødyamigajpxy ja Dios. ⁴ Jøts ja tø'øxyøjk ja wyet twet'aty tsuu'nk jøts tsajpts, amuum oori xyox'ajtpy, jam n'ijxyimbi nga'ijxyimbi. Jamts ja kopi tu'uk tmach'ity midi amuum oori, ujts ja kopi nayide'en tmøøt'aty midi kyada'øyjaa'y'ajtpy; ⁵ jøts wyimbojkwemp ja letri tmøøt'aty midi ka' nugo ajawi yiknijawi. Yide'en ja tijy: “Ja møj Babilonia midi tnigubajk'ajtp ja ka'ødyø'øxyøjkti, ja ka'ødyunk jøts ja ka'øwyinmaa'ñ.” ⁶ Jøts nay jatyi n'ijxy ku ja ka'ødyø'øxy myu'ugyi, ja ni'jpy tam ja muujkip pøn ja Dios ja'ajtip ku ja Jesús yja' tø tku'oogidi. Nigyumaap njawi ku jade'en n'ijxy. ⁷ Xjats ja ankilis xnimaay:

—¿Tiku nigyumaap xjawi? Ixyam n'uktuknijawit sudso'ampy idø'øn yø jade'en tijy yø tø'øxyøjk jøts yø ka'øy jiyujk midi ja tø'øxyøjk tyatsinaapy, midi wixujk ja kyubajk jøts majk ja wyaj. ⁸ Yø ka'øy jiyujk midi ixyam m'ijxpy, jekyip yø jaayi y'ijty. Ka'ap yø ixyam ma y'ukyik'ejxni; øy jade'en tø yjaty, pidsømgøjmip jap ayodaajkjøtpy jøts ñøjkxt ma wyindigø'øty xemikøjxp. Jøts ja jaa'y pøn ja xyøøw kayikja'ay jap nøkyjøtpy ma jap y'ity ja jaa'xyøøw midi jujky'ajttip xemikøjxp, yø'øts nigyumaap tjawidip ku ja t'ejxkojmidit ja ka'øy jiyujk ku ja nay jaa yujky'aty.

⁹ 'Ukmadow yikxon midi ndukmadowampy: Yide'en yø wixujkpi kubajk twandijy yø wixujkpi kojpk ma yø tø'oxyøjk chøøni. ¹⁰ Nayide'en yø wixujkpi kubajk twandijy niwixujk ja windsøndøjkti. Tø wyindigøy nimagoxk, jøts nidu'uk ixyam wyindsøn'aty, jøts jadu'uk ka'anīm ja myiñ. Kuts ja mye'ent, ka'ap ja jeky y'ett. ¹¹ Jøts ja ka'øy jiyujk midi ya ejt naxwiiñ jøts ka' ixyam ma y'uk'ejtni, ja' idø'øn etp myiduktujkpi windsøn. Ja' idø'øn ndejint yjapatpy ja niwixujkpi windsøn pøn øy sa tø yikajpxpaaty, jøts jade'eñi ja kyudigø'øyin ñaxt.

¹² 'Ja majkpi waj midi tø x'ixy, ja' wyandijpy nimajk ja windsøndi, ka'anīm ixyam ja kutujk yiktanipøkti; pyøktipty ja kyutujk jøts tu'uk hori ja'ayi møøt wyindsøn'attit ja ka'øy jiyujk. ¹³ Tu'ugyi ja wyinmaa'ñ tyik'etti yø nimajkpi windsøndi jøts tmo'odit ja myøk'ajtin ja ka'øy jiyujk. ¹⁴ Xjats møøt cheptu'undit ja Borreek U'nk, mimajada'akidipty ja' ja'agøjxp ku møk ja myøk'ajtin tjagyepy; nipøn ya naxwiiñ kyajade'eni, pøn ja møøtti kø'øm ja Dios Teety ja tø wyi'ijxyidi jøts ja tø yajxiyidi, myiduda'aky'ajttip ja'.

¹⁵ Jøts ja ankilis nayide'en xnimaay:

—Yø mejy midi tø x'ixy ma yø tø'oxyøjk chøøni, yø' wyandijpy niduki'iyi naxwii'ñit kajp. ¹⁶ Jøts ja nimajkpi windsøndøjkti midi wyandijpy ja ka'øy jiyujk wyaj, ja'ats kyadami'ejxiwyampy ja ka'ødyø'øxy jøts tyiktuu'duktit; jøts jade'eñi tyikwindigø'ødyit jønjøtpy. ¹⁷ Tundi jade'en sam ja Dios kø'øm tø mwinmaa'nmyø'øyiidi sam ja kø'øm ttsøky, paty tkajpxmuktit ja windsøndøjk jøts ja kyutujk tmo'ot ja ka'øy jiyujk kunim yø ttu'undit jade'en sam ja Dios tø ttanibiktaagi. ¹⁸ Yø ka'ødyø'øxy pøn tø x'ixy, jade'en yø' sam yø møj kajp Babilonia midi niduki'iyi ja naxwii'ñit ja windsøndøjk y'ane'empy.

18

Ku ja møj kajp Babilonia wyindigøy

¹ Xjats ku jade'en yjajty winets n'ijxy tu'uk ja ankilis ku ja tsajpjøtpy kyidaajky, møk ja kyutujk tmimiñ jøts ja naxwii'ñit tyikajtaajky ku ja møk tyi'kxy chamamy. ² Xjats ja ankilis møk kyajpxy jøts wya'añ:

—Tø ja møj kajp Babilonia wyindigøy. Miku' tsinaadyaajk tø wyimbejtni jøts tum ja ka'øy jiyujk jam tsinaadyip. ³ Ja'agøjxp jade'en yjajty ku ja naxwii'ñit jaa'y tø ttukpaduñ ja kya'øy'ajtin. Tø ja windsøndøjk møøt y'øyjaa'y'aty kya'øyjaa'y'aty. Pønts atstooktip atsyaktip tø ja ttamøktøjkiñidi ku ja ttookti midi yiktundip ja pøktymbi.

⁴ Xjats ø nmadøøy jadu'uk ja ayuujk midi tso'omp tsajpjøtpy, xjats wya'añ:

—Pidsømdi meets jam kajpjotp pøn jaty ø nja'ajtpy. Kidi nugo ja pøky xpaatti jøts kidi nayide'en ja ayo'on nugo xpaatti. ⁵ Tø yø jade'embj kajp ja pyøky ñipajtni, xjats ja Dios ka' tja'dyigøy ku jade'en kya'øyyaa'y'atti. ⁶ Wan yø tjaty nayide'en sam yø tø tka'ødyuñ ja naẁwii'ñit jaa'y. Wan jawaani møj tkubety ja kya'øy'ajtin. ⁷ Pø øyxi ñamyikejxyi, møj ñayjawiwi, wants t'ixy tñijawi nayide'en ja ayo'on. Wampts ja' y'am yjotp: "Windsøn'ajtpyim øts ixyam; ka'ap ø nmay ndajy sam ja ku'økytø'øxyin, ka'ap ø sa njatt." ⁸ Ja'agøjxp tuktøñi nøjkx ñaẁkida'aky mayjøøjp ja ayo'on: ja o'jkin, ja yuu, ja pa'am, jøts nayide'en nøjkx tuki'iyi tyøøyjø'køxti; ja Dios janch møj ku ja ayo'on jade'en myo'ojidit.

⁹ Jøts ja naẁwii'ñit windsøndøjkti tpaya'axtit tpajø'ødit ja kajp ma ja tø pyøkyundi, ku t'ejxtit ku ja tø yjønmajsniyi, jøts ja jok nugo pyidø'kni. ¹⁰ Jagam ja tsø'øgi y'a'ejxuktit, ja ku ja nayide'en yjattit, jøts yide'en wyā'andit:

—iMjanch'ayøøy meets Babilonia! Janch møk ja møk'ajtin y'ity xmøøt'atti. Pø tøxi tuktøñi mwindigøy.

¹¹ Nayide'en ja too'kpi ajuubyitøjk, pyaya'axtip ja', ja'agøjxp ku ka' pøn jade'en y'ukjuuñit sam y'ijtyin, ja tyøøky myimaadyip myidajtip ti jaty ja myøøt'ajttip: ¹² jap oori, jap plati, jap n'ijxyim nga'ijxyim, jap ja øybi wet, tsuu'nk jøts tsajpts; jap nayide'en mayjøøjp ja kipy midi pa'akxukp, jap tsaadsech tsaagueegidi, jap bronze jøts ja nugo pujx, ¹³ japts nayide'en ja kanela, to'kx tsøøy, poom, mirra, jøts ja pa'akxukpi, jap ja vino, aceite, y'øybi ariin way jøts ja ariinbajk; jap nayide'en ja jiyujk midi tsimchømp, jap ja borreegi, jap ja kawaay jøts ja karreti. Nay jap ja tumbi jaa'y tyøøgyi pøn tundip sam ja jiyujkin. ¹⁴ Xjats ja too'kpitøjk wyā'andit:

—Tø wyindigøøgyixy tuki'iyi midi y'ijty mdsojktip; tø tyigøøgyixy ja mgumeeñ'ajtin ja mjujky'ajtin, nijuuni jadigojk kya'ukyikpatnit.

¹⁵ Jøts ja too'kpitøjk, tsø'jkidip ja', jøts jagam y'a'ejxuktit ku nayide'en y'ayo'ombaattit, pyaya'axtip pyajø'ødip ja', ¹⁶ jøts wyā'andit:

—iMjanch ayøøy meets Babilonia kajp! Janch tsuj meets mgajp y'ijty sam tu'uk ja tø'øxyøjk tsuj ñaxyøxyin, ku øybi wet tpikta'aky wan tsuu'ngi wan tsajpts, kuts o midi'ibi xox tpikta'aky wan ja oori jøts ja tsaadø'kxpi. ¹⁷ iPø tøxi tuktøñi kyugøxi ja mgumeeñ'ajtin ja mjujky'ajtin!

Jøts nayide'en pøn jaty jam tundip barki jotp, jagamyi ja tyandøø. ¹⁸ Jøts t'ejxpaattøø ja jok ku tø tyøøbyøjkni ja kajp, jøts møk wyandøø:

—iNima jade'en ja kajp ejxim ya'at tø y'ityin!

¹⁹ O sa yja'adø'tsnidi o sa ñadyu'uniiyidi, ja' møk yja'widip ku ja kajp jade'en yjaty, chap'aawdi, jøts wya'andi:

—iMjanch'ayøøy mee Babilonia kajp! iJa mgumeeñ'ajtin ja mjujky'ajtin øø tø ndamajada'aky pøn jaty ja barki tmøøt'ajttip yam mejyjøøjty, jøts jotmøn tø mdyimgyudigøødyi!

²⁰ Taxonda'akti meets pøn jap tsajpjøtpy, meets kugajpx-tyøjk, meets janchja'wibitøjk, pø tøxi ja wyindigøy ja ka'øgyajp jøts jade'en ja Dios tø tpayø'øy ku tø myika'ødyundi.

²¹ Xjats tu'uk ja møj ankilis tkiyj'i'iky tu'uk ja amuum møj paandsaa jøts ja mejyjotp tkuwibejpiyi'ñ, jøts ja wya'añ:

—Jade'en yø Babilonia kajp wyindigøy ejxim yø tsaa yikuwibejpi mejyjotp, jøts nijuuni xøøw kya'ukyik'ejxnit.

²² Nima jadigojk ti kya'ukyikmadooni kajpjøøjty ja xuxpi ja kowbi; nima pøn ti tka'uktunidi, nima pøn kya'ukjøtsnidi.

²³ Niti jaj niti tøø'kx kya'ukaxø'kni jøts niti jade'en kya'ukyikmadooni sam ti y'ityin xyødundi. Tø yø kajp wyindigøy, øy ja too'kpi yajkpidi tø tjamøøt'atti møj, øy tuki'i'yi ja naxwii'ñit kajp tø tjawin'øø'nguixy møøtpi ja kya'ø'y'ajtin.

²⁴ Ja'agøjxp yø kajp jade'en tø yjaty ku jam tø tyik'oookti ja Dios kyugajpxy jøts ja Dios yjanchja'wibitøjk. May ja jaa'y tø tyik'oookti o magajp.

19

¹ Kuts jade'en yjajty jøts nmadøøy ku mayjaa'y kyajpxti jap tsajpjøtpy jøts møk wya'andi:

iTu'ugyi adøm nDios Teety janch møj janch øy! Ja'ats tu'ugyi xyiknitso'ok'ajtindip.

² Ti'y'ajtingøjxp ja Dios ttädyuñ; t'ayo'onmø'øy ja ka'ødyø'øxy, ja'agøjxp

ku ja naxwii'ñit jaa'y tø tyikma'aty ja' kya'ø'y'ajtingøjxp;

paty ja Dios ja tpayø'øy ku jade'en tø tyik'oookti ja yjanchja'wibitøjk.

³ Xjats jadigojk wyangojmidi:

—iJanch møj ja Dios! Nijuuni yø kajp kyatøøy'amø'øty, jok'ejtp yø'.

⁴ Xjats ja ñi'ee'pxmaktaxkpi møjaa'dyøjk jøts ja nimaktaxkpi jiyujk ñagyuxendyaajkidi jam Dios myøjtsinaadyaajk wingujkp, Dios tja'myatsti jøts wya'andi:

—iJade'en, ku Dios janch møj!

⁵ Jøts yikmadøøy ja kajpxy ja ayuujk ma ja møj tsinaabyajt jam, midi wamp yide'en:

Winjawidi kunuu'kxyjawidi meets ja Dios,

pøn tpadundip pøn twindsø'jkidip

wan tmøjidi wan tmutskidi.

Ku ja Borreek U'nk yikxødu'unt

⁶ Xjats nmadøøy nayide'en ejxim ja mayjaay kyajpxyin, sam ja møj nøø øø'tspin wyina'añ jøts ja tsaach møk anaaw, jøts wyaañ yide'en:

janch møj ja Dios! Tø ñaxkida'aky ja kyutujk jøts jade'en xniwindsøn'ajtindit.

⁷⁻⁸ Wan t'øy'ajtyim wan txondaajkyim, wan twinja'wa'am wan twindsø'jka'am.

Tøxi tpaaty ja yja' midi yiktejp Borreek U'nk jøts tmøøtsinaawya'añ tmøøt'etwa'añ ja yjanchja'wibitøjk pøn øy'ajttip wa'ats jaa'y'ajttip.

Jade'en idø'on yø tijy sam ja jaa'y ja xøøw ttundi ku y'amajtskidi.

⁹ Xjats ja ankilis xnimaay:

—Ja' jade'en: “Tya'øy'ajttip pøn tø yikway ma ja Borreek U'nk xyøduñ.”

Jøts ja yjaakwa'añ:

—Yø' ayuujk midi tø xjaadyañ, tiy janch yø', Dios tyiy'ajtin yø'.

¹⁰ Xjats ø nagyuxendyaajki ankilis wyingukp jøts nwindsø'øgiwya'añ, jøts ø xnimaay:

—Ka'ap jade'en m'adø'øtst; pø tu'ugyixi ja Dios Teety yikwindsø'øgi. Nayide'enxi øts ja nwindsøn'ajtim Jesús yja' nbaduujni sam metsin, sats ja mmijanchja'wibitøjkindi. Ja Jesús kyajpxy y'ayuujk nbagajpxa'amp pøn jaty ja Dios ja'ajtiyip.

Ja jaa'y pøn ttatsinaapy ja poop kawaay

¹¹ Xjats ø n'ejxpaaty ja tsajp y'awaajch; jamts kyaxi'jky tu'uk ja poop kawaay, ja'ats ja ttatsinaapy pøn øy pøn tiy'ajtin møøt, jøts tpayø'øwya'añ ttiidyunwa'añ ja naxwii'ñit jaa'y. ¹² Janch tøø'kxp ja wyeen ejxim ja jønyowin, jøts kyubajkjøxp may ja koroni tmøøt'aty. Jamts ja xyøøw yja'ayi wyimbojkwemp, øy ja pøn tja'ijxy ka'ap ja pøn t'ejxkapy, ja' kø'øm tnija'wip. ¹³ Amuum ni'jpy ja wyet midi wyet'ajtpy, jøts ja xyøøw, Dios kyajpxy ja' Dios y'ayuujk ja'. ¹⁴ May ja myøøtseptumbi pyayø'øyi pøn tso'ondip jap tsajpjøtpy. Amuum poop, øybi wet, wa'ats wet wyet'ajttip jøts tum poop kawaagyøxpti. ¹⁵ Japts y'aawjøtpy pyidsimy tu'uk yøñchujx, janch jøøjp ja', ja'ats tyayiktsaachip ja naxwii'ñit jaa'y ku ja møk tniwindsøn'atwa'añ ja naajx ja kajp; møk ja ayo'on ja payø'øyin tyiknaxwa'añ ku ja Dios Teety tø yjanchjot'ambiky. ¹⁶ Yjixki'py ja xyøøw yja'ayi jøts pyuugyixy. Jade'en ja twandijy ku møk ja kutujk tmøøt'aty, nipøn ya naxwiiñ kya-jade'eni.

¹⁷ Winets ø n'ijxy tu'uk ja ankilis jam xøøw wyindump, jøts tmigajpxy ja jiyujk midi kajkwidejttip tsajpwemp, jøts wya'añ yide'en:

—Mendi namyukidi jøts xka'adyit x'a'uxidit ja Dios yja',
¹⁸ jøts xtsu'utstit xjøø'kxtit ja windsøndøjx ja soldaditøjx. Nayide'en xtsu'utstit ja kawaay jøts pøn ja tatsinaajyip. Niduki'iyi xjøø'kxtit pøn ja jaa'y yiktuujnip jøts pøn midundip, wan tmøji wan tmutski.

¹⁹ Xjats ø n'ijxy ja møj ka'øy jiyujk jøts ja windsøndøjx pøn ya naxwiiñ møøt ja syoldaditøjx, ja'agøjxp tø ñamyukyidi ku chep-tunwa'andi møøt ja' pøn ttatsinaapy ja poop kawaay. ²⁰ Jøts ja ka'øy jiyujk yiktsuumy møøt ja' pøn nugo win'øø'ndip ñadyiyi ku Dios ja tkajpxnaxpi'aty. Jade'en ñadyiyi tnanky'eixi ja myilagri'ajtin jøts jade'en ja jaa'y twin'i'iñ jøts yikmo'odit ja møj ka'øy jiyujk y'ejxa'anin jøts jade'en twindsø'ogidit ja y'awanax. Xjats ja møj ka'øy jiyujk møøt ja' midi nugo win'øø'mp yikuwibejpidy meyyjotp, mā yjanchtøøy yjan-cha'ay ja nøø. ²¹ Ja'ats ja tya'ookøxti ja myigu'uk midi ja yønchujx tmøøt'ajtp y'aawjotpy, jøts ja jiyujk ja yjøkxkøxiyidi midi kajkwidejttip.

20

Sa ja kutujk midi tukmil jumøjt etp

¹ Xjats ø n'ijxy tu'uk ja ankilis midi tso'omp tsajpjøtpy, jøts ja tkøñ'ity ja ñi'awaajts ja ayodaajk jøts nayide'en tu'uk ja møj pujxkadeen. ² Myajts ja ankilis ja møj ka'øchaa'ñ midi yiktejp møj miku' ja Satanás, jøts yikøxøjch, yikpaxxøjch jøts tukmil jumøjt y'ett ³ y'ayo'ot mā yikuwibejp iy'iñ ayodaajkjøtpy. Jap ñi'adujkpejty jøts ja seeyi yikpiktaajky ja agaj, jade'engøjxp jøts ka'ap ja naxwii'ñit jaa'y nugo ajawī t'ukwin'øø'nit. Tukmil jumøjt y'ayo'ot, winets yikmajtsu'utt øy win'øønin.

⁴ Winets ø n'ijxy ja møj windsøndøjx chøønidi jam møj tsinaabyajtkøjxp. Tø yikmo'odi ja kutujk ja møk'ajtin jøts tiidyu'unin ttu'undit. Nayide'en ja yik'ijxy ja anmija'windi pøn ja kyubajk tø wyinakti, ku ja tkajpxwa'kxti ja nwindsøn'ajtim Jesús yja'. Jade'ents ja Dios yja' tø tpaduujnidi. Ka'ap ja twindsø'ogidi twinjawidi ja møj ka'øy jiyujk jøts nika'ap ja y'ejxa'anin yikpikta'akti wyimbojkøjxp jøts kyøjø'm. Yik'ijxy ku ja yjujkyøktøxti jøts tukmil jumøjt møøt wyindsøn'attit ja Cristo. ⁵ Yø'øts jawyeen jujkpyøktøø, pønts jaaktandøø jaanimts ja yjujkyøktit kunim ja tukmil jumøjt ñaxt. ⁶ Tya'øy'ajtip tyaxondaajkip ja Dios yja' pøn jawyeen jade'en jujkpyøktøø. Ja'ats ja Dios ja'ajtidip jøts ka'ap ja y'ayo'odit ku ja myimajtskpi o'jkin ñaxt. Pyadundip ja Dios yja' jøts møøt wyindsøn'attit ja Cristo tukmil jumøjt.

⁷ Ku wyinaty tō kya'pxy tukmil jumōjt winets yikmajtstu'utt ja Satanás. ⁸ Ku pyidsø'ømt, wyin'øø'mp ja' ja naxwii'ñit jaa'y. Nōjkx twiñ'ñiñ nayide'en ja kajp mā yiktijy Gog jōts Magog, jōts ñamyukidit ja tseptumbi niduki'iyi ja syoldadi. Janch namay ja'adi, ka'ap ja myachooni. ⁹ Namyujkidøø jam mōj jōgyōjxp jōts tnawidejtkōxti mā jam y'etti pōn jaty ja Dios ja'ajtidip, pōn ja chōjkpy. Xjats ja Dios ja jōōn tñajtskajxiy'ñiñ jap tsajpjōtpy jōts niduki'iyi tyōōgyijxy. ¹⁰ Xjats ja miku' nayide'en yikmaajch ja'agōjxp ku ja jaa'y nugo twiñ'ñiñ. Nay jam yikpiktaajky mejyjotp mā yjanchtōōy yjancha'ay ja nōø. Mōøt ja' ja mōj ka'ōy jiyujk, jōts ja' midi nadyejip kugajpxy pōn nugo twiñ'øø'mp ja naxwii'ñit jaa'y. Jamts y'ayo'odit xemikōjxp xinaxy tsunaxy.

Ku ja Dios ttidyu'unt ja jaa'y mā ja pyoop tsinaabyajt jam

¹¹ Jōts ø n'ijxy tu'uk ja mōj tsinaabyajt, poop ja', jam ja Dios chōōni. Xjats ja tsajp, xjats ja naajx tuki'iyi wyindigōōgyijxy Dios wyingujkp, nīmā niti kya'uk'ejtni. ¹² Jōts ø n'ijxy ja jaa'y, Dios wyingujkp tyanidi pōn tō y'ookti, ja mōj ja mutsk ja'adi. Jamts ja nōky yik'ijxy sã tō yjaa'y'atti nidu'uk nidu'uk. Nayide'ents ja nōky jam yik'ejxmi mā ja xyōōw jap yjaabyetyidi pōn jaty ja Dios yja' tō tpaduujni, xjats jade'en niduki'iyi yikpayø'odyi. ¹³ Jam ja'adi pōn tō y'ookti mejyjōtpy jōts nayide'en pōn tō y'ookti naxkijxy. Jamts ja yikpayø'odyi tu'uk tu'uk pōni sã tō yjaa'y'atti. ¹⁴ Winets ja Dios tyikjōpkixy ja o'jkin tigø'ōyin jōts ka' pōn y'uk'ooknit jadigojk. Ja' tōōdyip pōn tō tyundigōydi jap mejyjōtpy mā yjanchtōōy yjancha'ay ja nōø. ¹⁵ Ja' jade'en yikpiktaktip jam, pōn ja xyōōw jap ka'ejttip nōkyjōtpy, pōn tkabadundip ja Dios yja'.

21

Ku ja tsajp ja naajx jadigojk y'ōyiy'ñiñ jemy

¹ Nay winets ø n'ijxy ja jemchajp ja jemñaaajx jadigojk; pō tōxi ja tsajp ja naajx wyindigōy midi jawyeen ejt. Nayide'ents ja mejy kya'uk'ejtñaā. ² Xjats ø n'ijxy tu'uk ja jemgyajp kyida'aky tsajpjōtpy, kunuu'kxy Jerusalén xyōōw'ajtpy, Dios wyingujkp ja chōōñ. Janch tsuj janch xōxy ja kajp, jade'en ja kyaxi'iky ejxim ja jaa'y pyōkwā'añin. ³ Winets nmadōōy mōk kyajpxy jap tsajpjōtpy, xjats wya'añ:

—Ejx sã ja Dios tmōøtsinaawya'añ ja naxwii'ñit jaa'y. Ja' amuum ja'ajtidip jōts ja ja' xemikōjxp tmōøt'ett. ⁴ Yiktigø'ōpy ja yjotmaydi ja yjotmay'o'jkindi. Ka'ap ja o'jkin y'uk'ejtnit y'ukpaajtniyit, ka'ap ja jajyi tōōyi t'uk'ejxnit; sãm tō y'uk'ityin, tō ja ñaxy.

⁵ Xjats ja wyaañ pōn jam tsinaapy mōj tsinaabyajtkōjxp:

—Uk'ejxim sã øts tuki'iyi jemy nyik'ōyigyōxt.

Xjats jade'en wyangojmi:

—Jaabyat ya'at ayuujk ja'agøjxp ku tyiyi yjanchi, ka' ma ndagudsø'jka'ant.

⁶ Winets øts xnimaagyojmi jøts yide'en wya'añ:

—Tø y'øiyigyixy. Øts idø'øn nyiktso'ondaajk tuki'iyi jøts nayide'en nyikjøpkøxt. Pøni pøn tøjtsip, øts ja nøø ja nmo'op midi yikjujky'ajtp xemikøjxp, jøts may'ajt ja'. ⁷ Pøni pøn tmimajadaajkip ja miku' yja', ja'ats nmo'op ja øy'ajtin; jade'ents øts ja n'u'nk'att jøts nmøøt'ett xemikøjxp. ⁸ Pøn tkawamp øts nja', pøn tkamibøjkp, pøn xkatsojkip øts nja', pøn yikjaa'y'o'kp, pøn ka'øyjaa'y'ajtp, pøn ja miku' yja' tyiktuujnip, pøn twindsø'jkip ja maxandsaa, pøn taay'ajttip, ja' nøjxkøxtip xemikøjxp jam mejyjotp ma yjanchtøø yjancha'ay ja nøø.

Tsuj kyaxi'iky ja jemgyajp Jerusalén

⁹ Winets tu'uk myiñ ja ñiwixujkpi ankilis midi ojts tyikmiñ ja wixujkpi ayo'on ya naxwiiñ, jøts ø xnimaay:

—Men, jøts ø nduk'ext ja janchja'wibitøjkp pøn møøt y'ettit ja Borreek U'nk.

¹⁰ Nayi kumaa'yjotpy ja Espíritu Santo xuk'ijxy, ku øts ja ankilis jam møj kojpkøjxp xyiknijkxy, jøts ø xuk'ijxy ja kunuu'kxy jemgyajp, ja Jerusalén midi kidakp tsajpjotpy jam Dios wyingujkp. ¹¹ Janch tsuj janch tøj'kxp ja kajp sam ja Dios chinaadyaajkin, jade'en chamamy ejxim ja wa'ats tsaadøø'kxpa'an, tajajnaxp jade'en sam ja wa'ats keega'an. ¹² Køjxp nabojs'tawidity ja kajp jøts makmajtsk ja agaj tjagyepy, jamts ja ankilis tyanidi ma jaty ja agaj. Jam agajkøjxp kyøxa'ayidi ja xyøøw pøn ja Israelit jaa'y y'aadsip kyugojip, namakmajtsk idø'øn ja'adi jøts tu'uk tu'uk ja agaj ja xyøøw tmøøt'ajtti. ¹³ Tigøøk ja agaj tyañ aga'ñ tso'ampy, jøts ja jadigøøkpi agaj tyañ anajy tso'ampy. Xjats ja jadigøøk agaj tyanmi windujy tso'ampy, nayide'en jadigøøk agaj tyañ jixkø'øm tso'ampy. ¹⁴ Makmajtsk ja tsaa yiktapojtsøø'ñ ja pøch, jøts tu'uk jaty ja tmøøt'aty ja xyøøw pøn jaty ja Jesús kyudanaabyi'ajtpy.

¹⁵ Ja ankilis midi ø xmimadyakp jam ja takejpx ja tmøødi, tum oori, xjats ttakijpxy winø'ønin ñabojs'tawidity ja kajp, jøts nayide'en winø'ønin myøji ja agaj. ¹⁶ Kwadradi ja kajp, ni sudso'ampy kyayøñi kyakoni. Majtsk mil ja majtsk magø'pxy kilometri tuktamajñ jaty, jøts nayide'en kyøxpi. ¹⁷ Winets nayide'en tkijpxy ja pøch, tugui'pxy myaktaxk metri ja myajpx'ajtin tjagyepy. Jade'en ja ankilis tkijpxy sam adøm nguijpxyin.

¹⁸ Amuum jaspe tsaa tøj ttapøch, jøts ja kajp amuum oori ja', jøts wa'ats keegi kyaxi'iky. ¹⁹ Ma ja makmajtskpi tsaa tøj yiktapojtsøøñ, mayjøøjp ja øybi tsaa'u'nk tøj yiktaxøxy. Ja

myidu'ukpi tsaa tmøøt'aty ja jaspe, jøts ja myimajtskpi tsaa tmøøt'aty ja zafiro. Ja myidigøøkpi tmøøt'aty ja ágata, jøts ja myimaktaxkpi tmøøt'aty ja esmeralda. ²⁰ Ja myimagoxkpi tsaa txox'aty ja ónice, jøts ja myidudujkpi tsaa txox'aty ja cornalina. Ja myiwixujkpi tsaa txox'aty ja crisólito jøts ja myiduktujkpi txox'aty ja berilo. Ja myidaxujkpi tsaa txox'aty ja topacio jøts ja myimajkpi tsaa txox'aty ja criso-prasa. Ja myimaktu'ukpi tsaa txox'aty ja jacinto jøts ja myimakmajtskpi txox'aty ja amatista. ²¹ Tum perla ja makmajtskpi agaj, jøts amuum oori ja møj tuu' midi najxp kajpjotp, jajp tsamamp ja'.

²² Ka'ap ja tsaptøjk jam yik'ijxy jemgyajpjotp. Ka'ap ja chøkyi, kumi amuum ja Dios ja tkajp'aty møøt ja Borreek U'nk. ²³ Ka'ap ja chøkyi jøts ja xøøw ja po' jam y'a'nt kajpjotp. Kø'øm ja Dios Teety jøts ja Borreek U'nk ja y'aju'uk ja y'ajaj tyikjajt tyiktøø'kxt. ²⁴ Nay ja' tkudøø'kxidip tkujajidip ja naxwii'ñit jaa'y pøn tø ñitso'ok'atti, jøts nayide'en ja windsøndøjkti pøn ja y'øy'ajtin jam tø tminøjkxti. ²⁵ Awa'ats jam y'ity mā ja pøch agaj jam. Nijuuni jam kyakoodsi, xiiñ jam y'ity. ²⁶ Xjats jam tminøjkxti ja naxwii'ñit jaa'y ja y'øy'ajtin ja wya'ats'ajtin; ²⁷ ka'ap jam tyøkit pøn ka'øy'ajtip, pøn ja myigu'uk nugo twin'øø'mp twindaay'ajtp jøts o ti tkadami'ejxiwya'añ. Ja'ayi jam tøjkidip pøn ja xyøøw jap jaabyety jap nøkyjøtpy, mā jap y'ity ja jaa'y ja xyøøw pøn jujky'ajttip xemikøjxp. Ja'abi nøky tmøøt'ajtp ja Borreek U'nk.

22

¹ Xjats ø xuk'ijxy ja ankilis tu'uk ja møj nøø. Midi yik'ukp janch wa'ats ja', ja'ats xyikjujky'ajtim xemikøjxp. Janch ti'kxy ja', jøts ja jam pyidsimy mā ja Dios Teety chøøni møøt ja Borreek U'nk. ² Jamts ja møj tuu' kujk'am yø'øy ja nøø. Adsow aduuk ja kipy jam yøñ nøøba'am. Ja' tyøøm yikta-jujky'ajtp xemikøjxp. Wimbo' wimbo' ja tyøøm'aty jøts ja y'aay tsøøy'aty ja naxwii'ñit jaa'y. ³ Pøn jap tsinaadyip ka' pøn y'ukjemñimaa'yniyi y'uktenimaa'yniyi. Ja Dios Teety jam tu'ugyi ejtp møøt ja Borreek U'nk, ja'ats windsø'jkiyidip ja yjanchja'wibitøjk. ⁴ Ejxiyidip nijawiyidip wemp'am ja Dios Teety, jøts nay ja xyøøw myøøt'ajtidip wyimbojkwemp. ⁵ Ka'ap ja koots'ajtin jam y'uk'ejtnit; ka'ap ja jaj ka'ap ja xøøw t'ukyiktunit; Dios Teety tkujajip tkudøø'kxip, ja'ats jam windsøn'attip xemikøjxp.

Wingomp ja' ku ja Jesucristo mye'ent

⁶ Winets ja ankilis xnimaay yide'en:

—Tiy janch ya'at ayuujk midi ixyam tø xjaadyañ, ka' nugo xkudsø'øgit. Nay ja Dios Teety pøn y'ijty tyukajpxwa'kxpy

ja kyugajpxy, tøts ja nayide'en tkejxy ja y'ankilis jøts ttuk-mado'ot ja pyadumbi pyabøjkpi sã tsojk yjatwa'añ kyubatwa'añ.

⁷ Nøøm ja nwindson'ajtim:

—iMe'emp øts tsojk! iTya'øy'ajttip tyajotkujk'ajttip pøn ja Dios kyajpxy tmøjpiktaajkip sã yap nøkyjøtpy yjaabyetyi!

⁸ Xjats øts nmadøøy n'ijxy kø'øm sã øts ya'at nøkyjøtpy tønjaadyañ. Winets øts ja ankilis wyingujky nagyuxendyaajki sam øts ja xuk'ijxy jøts øts ja nwindso'øgit. ⁹ Jøts øts ja xnimaay:

—Ka'ap jade'en m'adø'øtst; pø tu'ugyixi ja Dios Teety yikwindsø'øgi. Nayide'enxi øts ja nwindson'ajtim Jesús yja'nbaduujni sam metsin, sats ja mijanchja'wibitøjkindi, jøts niduki'iyi pøn jaty tmøjpiktakp midi yap nøkyjøtpy jaadyañ.

¹⁰ Jøts nayide'en ja ankilis xnimaay:

—Ka' nugo x'amaatsk'att ja Dios kyajpxy midi yap nøkyjøtpy jaadyañ. Wingompxi jøts yjatt kyubatt jade'en.

¹¹ Wan jade'en tjaa'y'atti pøn ka'øy'ajttip, jøts pøn ja Dios yja'tpaduujnip, wañim ja tyikyø'ødyi jade'en ja yjaa'y'ajtin.

¹² Yide'ents ja nwindson'ajtim wya'añ:

—Tsojk ø nme'ent jøts ø nmime'ent ja øy'ajtin. Ja'ats ndamay'atp nidu'uk nidu'uk sã tø yjaa'y'atti. ¹³ Øts idø'on nyiktso'ondaajk tuki'iyi jøts nayide'en nyikjøpkøxt.

¹⁴ Tya'øy'ajttip tyajotkujk'ajttip pøn tønitsø'ok'aty. Awa'ats ja tyuu'di jøts ja tyøkidit jam kunuu'kxy kajpjotp. Jamts tpaattit ja kipy midi jam yiktajujky'ajtp xemikøjxp. ¹⁵ Ka'ap jam tyøkidit pøn ka'øyjaa'y'ajttip pøn ja miku' yja'tpaduujnidip, pøn maa'tstip, yikjaa'y'oo'ktip, jøts pøn ja myigu'uk nugo twin'øø'mp.

¹⁶ —Tø øts ja n'ankilis nguexy jøts tuki'iyi yiknigajpxkøxt ya'at Dios kyajpxy, jøts jade'en yiknijawit pøn jaty ja Dios ja'ajtidip jam niwixujkpi kapp. Øts ndeety'ap'ajtpy ja møj windsøn David. Jade'en øts ja naxwii'ñit jaa'y nyikujajtaagi sam ja møj jaxyøøw midi jøpyidsømp.

¹⁷ Xjats ja Espíritu Santo jøts ja nwindson'ajtim yjanchja'wibitøjk wya'andi jøts ø nwindson'ajtim yiknøjmi:

—iMen!

Pøn jaty tmadoop yø'øbi ayuujk wan nayide'en twa'andi:

—iMen!

Jøts pøn ttsojkp ja øy'ajtin ja xondaajkin wan tmiñ jøts tpaatt ja may'ajt.

¹⁸ Ixyam ø nnigajpxy pøn jaty yam tmadoop ja Dios kyajpxy sam yap nøkyjøtpy yjaabyetyi: Pøni pøn nugo tyiktigajtsp ya'at ayuujk jøts ne'egi tiy tijy midi ka' tyiy'ajtin, Diosts ja ayo'on mo'ojip sam yap nøkyjøtpy yja'ayi. ¹⁹ Pøni pøn yø

Dios y'ayuujk tyiktigajtsip jøts ka'pxy tka'ukajpxnidi sam yap
 nøkyjøtpy yja'ayi, Diosts ja pøjkiñip ja y'øy'ajtin jøts ka' tyøkidit
 ma ja kunuu'kxkyajp jam midi yø nøky ñigajpxpy.

²⁰ Xjats ja nwindson'ajtim wya'añ pøn ya'at tnigajpxp:

—Tsojk nme'ent.

Jøts ø n'adsojimbijty:

—Øy jade'en. ¡Men, nwindson'ajtim Jesús!

²¹ Ja nwindson'ajtim Jesucristo mgunuu'kxidip meets
 niduki'iyi. Jade'en idø'øn ja y'ejxi tyiyi.